5 NUMARALI MÜHİMME DEFTERİ

(973 / 1565 - 1566)

< Tıpkıbasım >

ISBN 975 - 19 - 0972 - 4

۱۹۸۷

۱۹۸۸

۱۹۸۹

١٩٨٤

١٩٨٥

١٩٨٦

۱۹۸۱

۱۹۸۲

۱۹۸۳

۱۹۷۸ ـ

بلوله قلینسه وجزایرلی سنه مع که ورلدینه ۵ لغ کلوب یاتا ویرمینه ۵ مورد ماصولی اوزرینه بنا اولنان
کورد کیمیاری سوریلوب ورلدینه تکرار اولمشدر اوله ایچون کیمیاری اوروب اوصی اولدقدن سوریلوب تکرار اولنا
مقتضیدر اولوب لنوکین ارکک ویرمینه ۵ کلوه حکی اولمق اوزره کورد کیمیاری ارکک مورد ماصولی کیمیاری کورد کیمیاری
وسایر لوازمدن تدارک اولنوب متعلقاً ورلدینه اعطا شدر شویله که بوبابده اعمال اولنوب کیمیاری کوندرلدیکی
اخبار بولنه عتاب وعقابه مستحق اولنور سل.

سعف

۱۹۷۹ وفتوارلی مرلو جلیه سنه مع که ویرمینه ۵ مورد ماصولی ۵ کلوه حکی کورد کیمیاری معلقاً ورلدینه ارسال
اولنوب اولمغین بیوریلدی که وارلینجه بوبابده معتاد اولوب کلوه کیمیاری متعاقبا رکورد کیمیاری قیصر کوندرلدیکی
ورلدینه اعطا شدر وکورد کیمیاری کیتورلدکده . وزارت اولنان کلمه ـ کیمیاری قیصر اولنوب
وکیمیاری ارکک ولوجیوز کیلو اریه ویرتونه لوی وارلینجه ارکک مورد ماصولی کیمیاری کورد کیمیاری
وسایر لوازمدن تدارک اولنوب متعلقاً ورلدینه اعطا شدر شویله که بوبابده اعمال اولنوب کیمیاری کوندرلدیکی
اخبار بولنه عتاب وعقابه مستحق اولنور سل.

۱۹۸۰ روم ایلی بکلربکیسنه مع که حالیا یکی ایل غره سنه معادتا ارزاق اولوب روم ایلی استانبول قازه سنی
ایله سنی قیلاری سیاحت قارییسیله بیلدیرلدیکی معادتا ارزاقه اریه ویرلوب بیوریلدیغی وارلینجه تاخیر اولنیوب
تحاکم اولوجی سنی قدیم یکیدن عموماً سنی قارییسیله بیلدیرلمک محتاط بقه روب موجب اولمغین وقتنده کوندرلمسی
وارلوب وجه کوره اوزره فرمان بولندیغی وسنه ق ارزاقه عزیمت اولنه وارلدوقده کوندرلمک
فرزلکی تصفیه عسکر ایله استقبال اولنه . شویله که ارسلوه یاسی مضمونه ایله ویرلن قلاوزنه وارلنجه
کفایت اولنمغین موجب اولنه عجله یکی سرداری اولوب بیکلکه تعقیب ارسال.

١٩٧٤

١٩٧٥

١٩٧٦

١٩٧٧

۱۹۷۰

۱۹۷۱

۱۹۷۲

۱۹۷۳

١٩٦٧

١٩٦٨

١٩٦٩

٦٩٦

١٩٦٥

١٩٦٣

١٩٦٤

١٩٦٠

١٩٦١

١٩٦٢

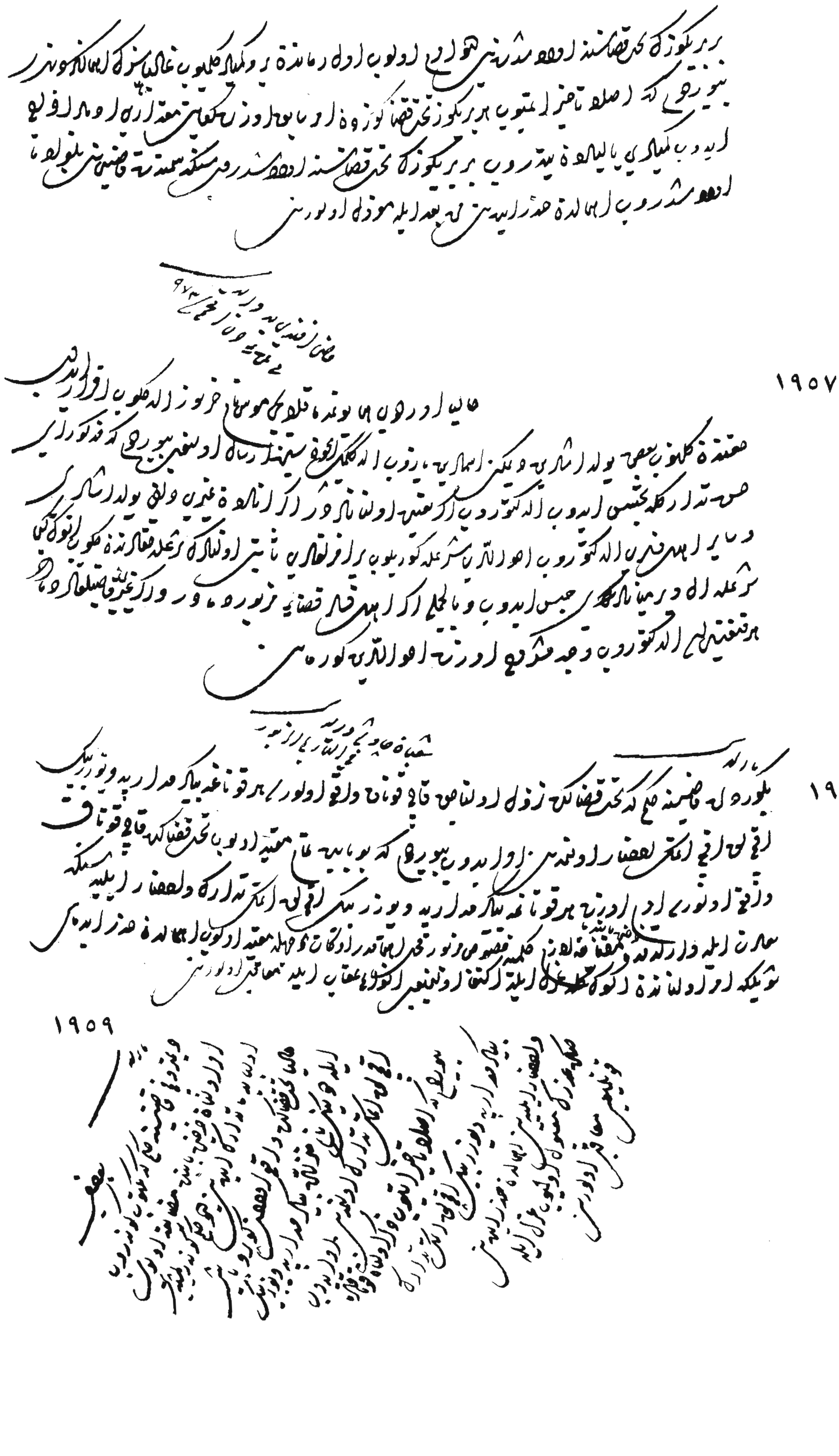

١٩٥٢ مسلح بکنه حکم که سابقا در اوراق نامه کورکی معلق از ممکن الزنج او لغتی سوریه حکم که اصلاح تأخیر آمیوب
او باید او تزه تقیید او لغتی کورکی یه تقویض ایدوب بو وجه استعجال محکمه مأمور کوندرمیش
تسلیم ایلیه بیز ایجاده هذه ایدیه

١٩٥٣ از ورنوه قضیه حکم که حالیا سوقیه لغتی تحت قضاکده یه یک نفوس
چه خور اوتزه از لغتی سوریه حکم که اصلاح تأخیر ایدیه تحت قضاکده
هر اوده خانه یه برنجی اوتزه باشدان وقاره ایله یک نفوس چه خور بازوی محلکه او روحی همایونه کوندرمیش
بو یاسه تحت قضاکده اوقصه جوزولر او دیوقه اشکاریکه اکر اوراق نامه چه خوری یا زفتیح واکر
کوندرمکده کرکیکن معاونتی ایدوب بیوروله که اکر خوجه خصوصیت واکر چه خور از لغتی هر یکونه
چه خوراین کنرایده و یرکورانه برزر نقدیه ویرمسکه بولنه غیبتی ایچون لقایی از لغتی تولیه ایله

١٩٥٤ قوجه ایاکه حکم که ما یلیه عمارت ایله غرته یه خوجه، بلوطلو، نزول او لغتی یکور و لغتی کوره وه کلوب
بو یک نفوس او لغتی محلکه اریکی از ایچ او لغتی بیوروله که برآی و بر ماه تمدید ایله
کیلکن بو یک نفوس ایچ اریکی از ایچ او قصه سی کیماه توقیف اکاوریلمش او قصه سی اکاکوره شید او قصه سی

١٩٥٥ سکدیه سنجاغی جوزولر زینه و امنیار یه حکم که سکدیه سنجاغنه از لغتی او لغتی چه خور و قفیه خصوصیت
و دیوقه کی معاونتی اکتی ایدوب بیوروله که اکر خوجه خصوصیت و اکر چه خور او لغتی هر یکونه
کرکیکن معاونتی ایدوب او قصه ایله کوندره و بیزیده لازم کورسه بو یک نفوس ایچ او لغتی ایدیه

١٩٥٦ قوجه ایله وقیع لغتی و سمندره قضیه کیه حکم که بو یک نفوس ایچ او لغتی سوریه او لغتی ایدیه
لغتی وه کلوب یکیکن یه چقارمق ایچون بر یکونه کی قضیه کوره وه و او لغتی وه چه خور لغتی ایدیه

١٩٤٨

١٩٤٩

١٩٥٠

١٩٥١

١٩٤٤ ... کنده یه یکنه کوه هنینه صح که توریه نا ... از ماح اوزرنه کوپرو بنای لدن زاد لغنه بوریولی
اصله تاخیر اتیوب توکل اولنماه از ماعکی اوزرنه بر نده بر رادوح ... ایچون بر رادوح
واریع کوپرو لینا اتیه سی . اونده تمرین و نیلدن ... یقصری یرلیه کوپرو لینا اتیه سی ... ایهاله قدر اتیه سی

١٩٤٥ ... یکیدن ... سنه صح که ... لگ بنای ... فنماه اولنماه کوپرین ایچوه کرسته تحمیلنه عربه یو تعیین یکیدن طائفه سی
الدونی لیتمای اولنماه ... کوپرین قصوصی ایچون قوماندانلیغه بوریولی که صح کرنی وارنجه تاخیر اتیوب
کوپرو تعمیر کفایتی مقدارین عربه ویه مسکه کوپرو بردوجه لیستیال ایریشوب اولوه وتاخیر اولمازکلیه

١٩٤٦ ... یوزنجه یکنه صح که یوزنده اون یکی وقعه ... اقطاع شریفه کونده ریلون کوپرو درلو وسنح قوریلو راوسکی بنا اولنان
اونوزاتن پاره کوپرو کمیاب اولوب ... وسایر لوازمایی ایله کوندرمه سی ... خصوصی اولمشدین ... متوزل ارتمدین بوریولی که
اصله تاخیر اتیوب ... مخلوط چعارتدین ... وسایر لوازمایی وکلاریدن ... موجیاین ایله بروجه لیستیال ارسال
ایدوب تاخیر اتتیرمه سی ... صاکه عذر کی مقبول اولمز تعارتی ایله بلدیرلوب کلیمنده زمانه قالمقسزین تومیله یکلیسن

١٩٤٧ ... حاصله وضمنده صح که یوزنده اون بشی تحمیل قضا کده اولنماه ... توفقده ... دلورکی وحالیا اولنماه
... کیچن مقدارین قیمتی مخلوط اولیه اولنمق بوریولی که ... لتجوه ورکاه متعلق ... وتاخیر نده محمد ... سالوه
تعمیر اولنمق بوریولی که اصله تاخیر اتیوب اولنماه ... کورکی وارکوفه ... قیمتلرندن مخلوط اولیه
موقیق اولیه ایدوب بوریولی که توردوب بیتیم ایتیه سی ... ایهاله قدر ایتیه سی

١٩٤١

١٩٤٢

١٩٤٣

۱۹۳۸

١٩٣٣

١٩٣٤

١٩٣٥

١٩٣٦

١٩٣٧

نشانلویه

١٩٣٠ مارتدی

وزارة [illegible] ٢٩ [illegible] ٧٢

باقرچ بلکه حکم که شنوک کلوب اوردوی همایونه ملاقی اولمک اولمق ایدوب بیوردم که وصول بولدقده
سنجاغک حفظ و حراستی ایچون برار لوقک تعیین ایدوب دخی سن کلوب اوردوی همایونه ملاقی اولاسن

بکوردلی قاضیسی اوقاف عبد الجلیله
وزارتی [illegible] التاریخ [illegible]

نشانلویه

مارتدی

١٩٣١ بکوردلی و ممندره و غوریان قاضیلرینه حکم که ملتعی کوندروب قضایه مزبوره اربد مضایقه
اولمامغله اخراج ایتمیه برینه بغداد ایسمک ممکن ایدوکن شعبان و [illegible] عرض ایتدکده عرض مقبول اولنمغین
بغداد اخراج ایتمک مقرر اولمش ایکن الیاس و اسفندیار نام چاوشلرندن [illegible] شریفه وارد
اولوب دیمتروفی قضاسنه تابع اولان قونافاده قاضی یه معاونت ایچون هر قونافه بشیوز مد اربد
و اوتوز بیک اقچه لق ایتمک تدارک ایلدیکی خبر اولوب اربده ده غیری ممکندر اربد اولنمز تعیین اولنان
درت قونافه نمایتی مشکلدر اگر قونافاده البته اربد مهم ایسه بلغراد انبارندن قرض طریقیله اربد ویریلور
قونافاده اربد ممکن اولوب و سنه اخیرده نهایت خبیر برافته ولکن وقف حاصل ایرلشمش جدید اربد
رعایاده بولنمغین انبار عامه یه رعایا یه تحصیل ایتدروب تسلیم ایتمک آسان اولوب بو طریقده غیری
قونافاده اربد احضار ممکن دکل ایدوکن بلدرمش بیوردم که سنکه بکوردلی قاضیسی اوزره سابق
اوزره تعیین اولنان [illegible] قونافه لتوروب و سنکه دیمتروفی قاضیسی دکر اولنان
قونافه وافر اربد و ایتمک کتوروب معاونت ایلیه سن و سنکه غوریان قاضیسی قومنک قونافه
بیک مد اربد و یوز بیک اقچه لق ایتمک

[illegible]

مارتدی

١٩٣٢ باید قاضیسنه حکم که تحت قضاکده عسکر خلق ایچون [illegible] احضار اولنمسی اولوب بیوردم که اصلا تاخیر ایتمیوب
تحت قضاکده وافر و متوفی اربد و ایتمک احضار ایدوب تحت قضاکده [illegible] کتوروب اوردوی همایونه
تسلیم ایلیه سن

١٩٢٧

١٩٢٨

١٩٢٩

٦٨٤

١٩٢٤ وديعه بكنه ميخ كه ملكتى كوندروب كندوى نغرما يونه توجه ايتدكدة ضباك خوارجما يونه رعايا سنجه بعض حرارياك اداصوب
طوتوب قبل ترعه لعضارلاوندقده طعوز نوبى اوزار دولتراق ايدوب تسخير اوندقده ضباك خوارجما يونه عايلاريله
سيزكه حاصله وخلكوزيوقدر يجوق فتور حرارياق كندولرى ايسه سنه حفظ ايتدرميوب دونده خزيه وفضاله نومقوله فكر
واقع اولوب خزوز وحرازلقه سنى عايلاريله بى لوب سيتراولمغله دسيسى اوزنلاركه عايلاريله معرفتله قصده
كلمكله وارسنى اوراى قبتراولدوقدن صكره بلدرمشن بيوروى كه اوزنلاركه حرارياكه اوزارلرى تسخير اولندقده ضباك
قلعه سنه سيتراييلديلر

١٩٢٥ اردوى اوزالندن نامه يازلوب كه حالا ملكتوبارداردولوب دشمنى منقصى اوزرياكلوب توقاتى ناخلغ قبنج كوردكلرى
قتور مغله مبتلا ايدوب ملكتى اوزرى اوزنى قاچرمغه ايدوب وقصد ايتدكلرياتدريلوب كوندكلرى وزيرلرى
وصولنجه بكى حصه وارغنى اوراليه دشمنى طرفنده جاسوسلرى كلوب نجه طائفه يه بوريلوب اردولرياتدقلرى
باغنه قونوب تكوبارى اوراده ايدوب فكر ايتدكلرى بلدرمشن ملكتوبارنوه ايله نكه وتمكين معلوم ايتوب اولمغله اوزنى
ملكتى حفظ ودولتى لوزمه بيوروى كه غفلتله اوزره اولميوب حفظ ودولتى ملكتى باغنه نكه ايله مقدم اوزنى
اولوب اعدلرى ملكتى ودولتى ايله محاربه ايلديكلرى ايچون تسخير حزم اولندقده ايشبو
خطوه ماكتوبيله

١٩٢٦ تمنه قضيه سيكه اردولرى اوزنلاره اولوقت اوزرلرينه وارمغله قوشمه سن اولميوب بيوروى
مذكوره اوزرينه وارمغله قوشمه كوندمه سى

١٩٢١

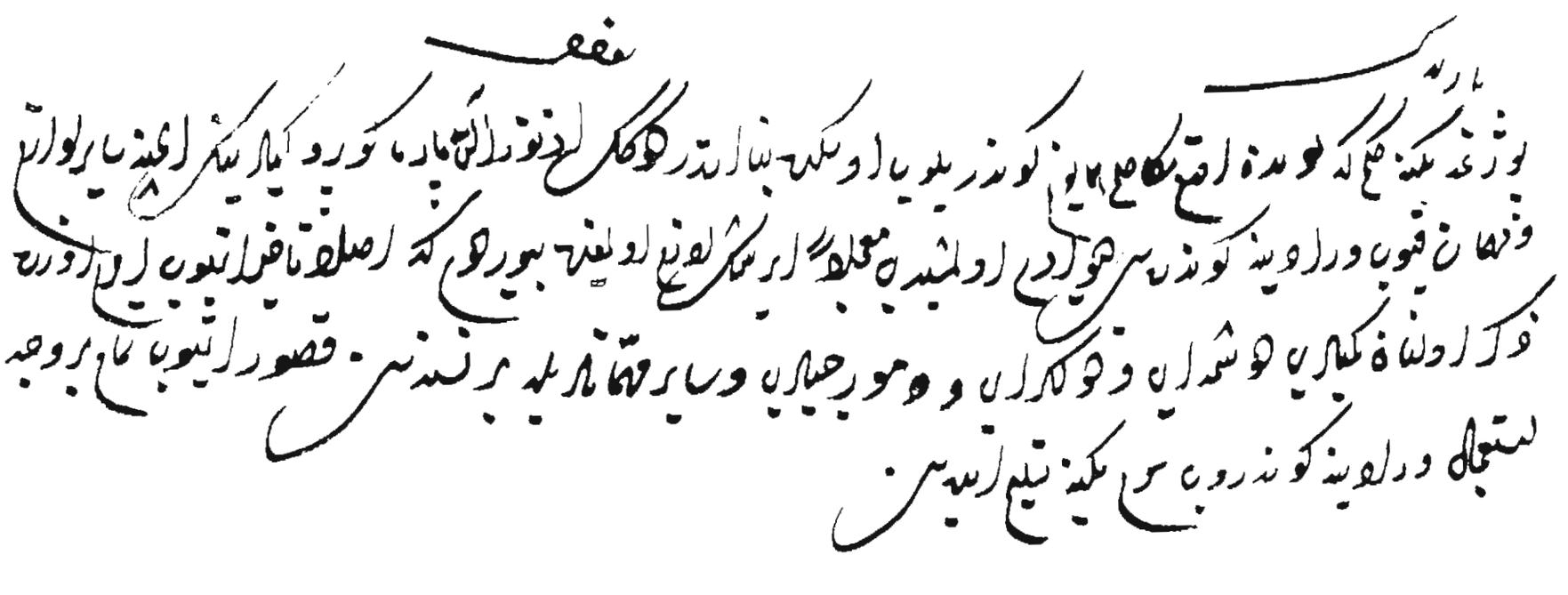

١٩٢٢

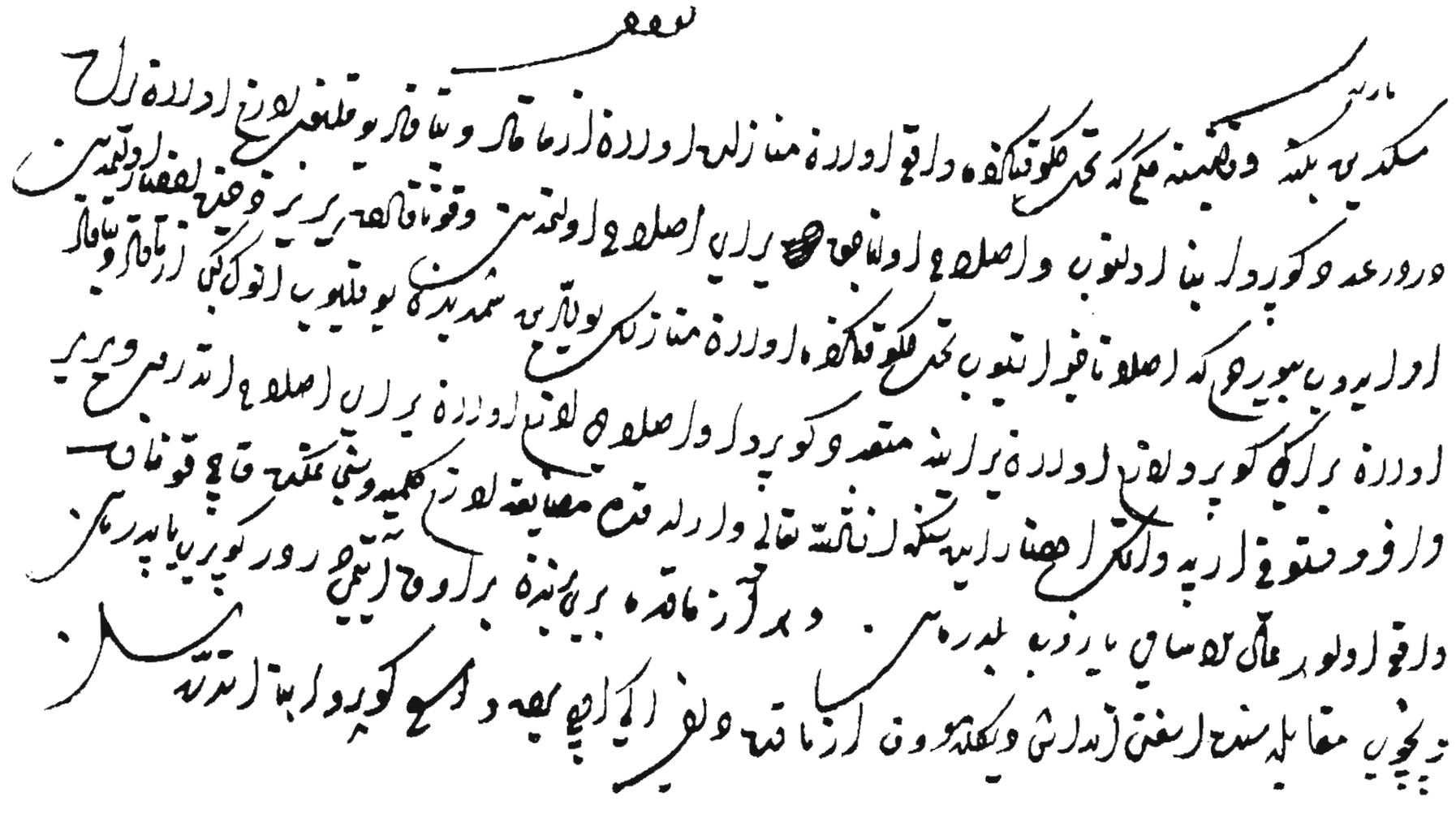

١٩٢٣

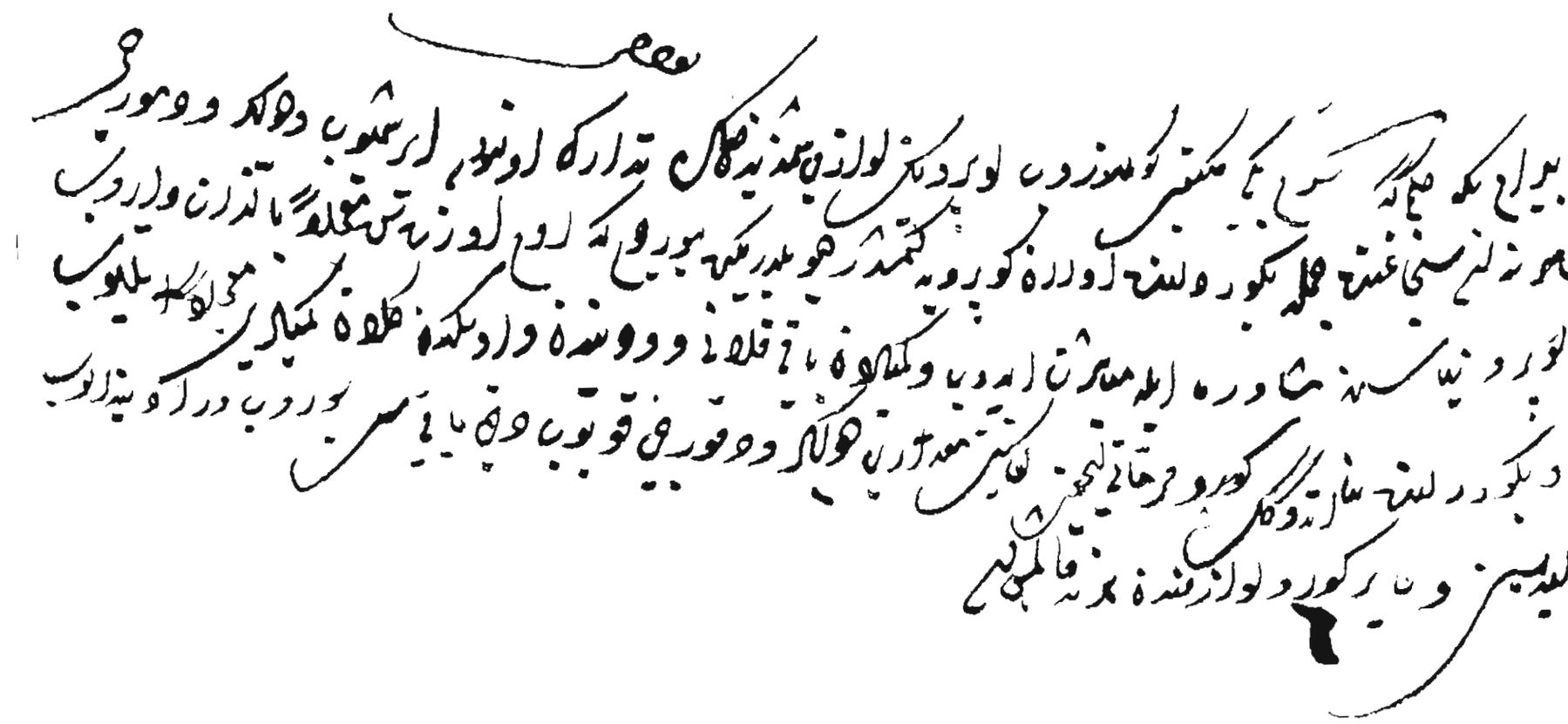

١٩١٨

١٩١٤

١٩١٥

١٩١٦

١٩١٧

1910

1911

1912

1913

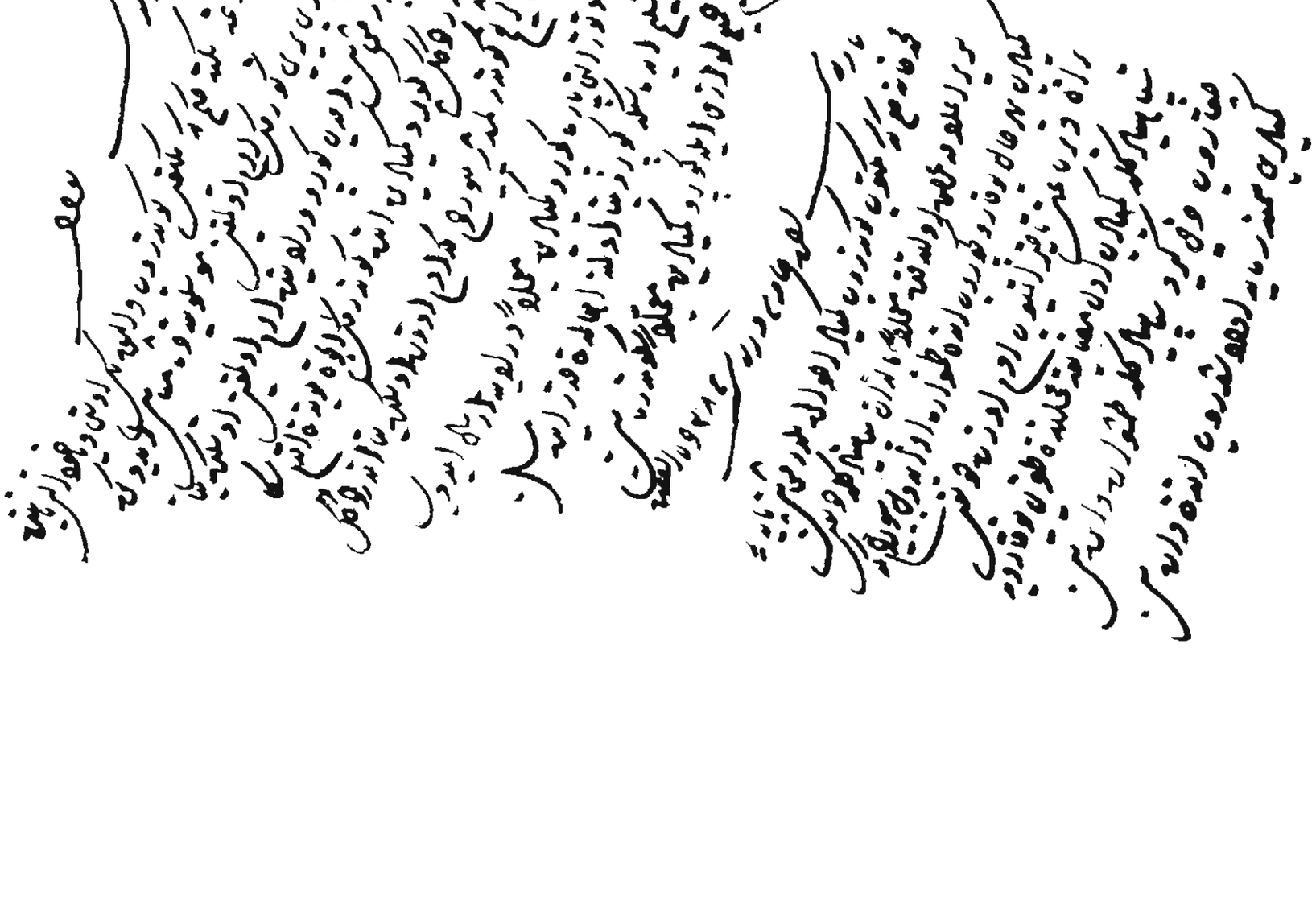

١٩٠٧

١٩٠٨

١٩٠٩

١٩٠٣

١٩٠٤

١٩٠٥

١٩٠٦

١٨٩٦ ممتازه قاضیه جمع کرمانیا اشعنوه کله جنگ کمیاری اورزه میرن لیسرله قوغنه لوزن اولنمه سویوق کدیمندوفا
اورزه میرن قوغنه وه بیتمز قنطار کمیاری نوروب فوکر اولنه کمیاچه تیموزه اوقصه غای اوزاغ غنه یرلرده معتاد
کوندروب تسلیم ایلدیسی وکمیاری یوقاروقچار رفعه ایچوه تحت قضاکنده بلک مقدارین لوغ لوغنه ایلدیروب معتاد
براراله ماکله کوندرمسی کرکسه اوراروب معاونت ایلیه کرکدر اوقصه تا یقدارین قوغنه وه تا هنی بیله کوندرمسی
کمیاری یچقارمغه معاونت ایلیه کرکدر اهمالده جزا ایدر

١٨٩٧ ممتازه وزوراردن جمع کرمانیا کتوب کوندروب قیویه قونیه وه باکرن قنطار کوهر جله وباکرن قنطار کوکه اولدوغنی بیله رفقاسن
اوچون اوده بیشر قنطار رقوجه اباکرن اوغلی توندوه کله کمیاچه تیموزه اوقصه غای اوزاغ غنه یرلرده معتاد
قاراله کله کنه قیویه، اوقصه کوهر جلده کوکه اوده بیشر قنطار یه قاراله تسلیم ایلدیسی

١٨٩٨ قوجاینه ورسن ولوزه، کلنجه یالیاکاری کرکسه جانبنن وارقچ اوقصه قضیاله جمع کرمانیا اشعنوه کله جنگ کمیاری کوکه
اوزه نوه اوزه وچوجه تی لوغ اولوب قیویه کله کمیاچه تیموزه اوقصه غای اوزاغ غنه یرلرده معتاد کوکه اولدوغنی بیله رفقاسن
کاتبی مقدارین لوغ چاروب توقچ اتیوب وقن کمیاری چارمغه لوغنه معاونت ایلیه سی. توبیلکه ایلدیسی بیله معاش اوتوب
عذر بلوز مقبول اولمز بلمن اوقصه سی بوبابده حواله صاحبلرینه اعتبار اولمیه جقدر کرکسه وبوبابده بیله معاش اوتوب
بیزکه موقف کاتبی مقدارین لوغ توبیلکه اندرمی اعتبار اولمیه جقدر باقدن بیله سورمی وارروب کمیاری قچارمغه
سعی وارقدر ایلدیسی هرکنتی قاضی وارمیز وبوبابده ایلدیسی مصلحی قوجه اوقصه عقنده کلنجه بلمن اوقصه سی

١٨٩٩ قوجاسنه قاضیسنه جمع کرمانیا ورسن وحوالی وسایر بولوده وارنجه توندصوبه کنارنده وارقچ اوقصه قضیاله جمع کرمانیا کوکه
جمع تریلوغ کوندریلوب باشنده وه ومعاونه قیویه کله کمیاری بولوده، چارمغه لوغنه مقدارینجه معاونت ایلیه سی. جوزولی ایدلیسی
بوبابده کرکه ورکا معلوم چاوشلرندن محمد زیدندن وارقچ اصلوه تا فرانسه هربریکوزلکی قضاکوزوه وارقچ سکوبانی
لوغ چارمغه یرلرله ماریکوزله کمیاکی لدلدوغی مخلقه اتیوب وقن کمیاری چارمغه کرکی کبی معاونت ومظاهرت ایلیه سی

١٨٩٤

١٨٩٥

١٨٩٣

١٨٩٠

١٨٨٦

١٨٨٧

١٨٨٨

١٨٨٩

١٨٨٢

١٨٨٣

١٨٨٤

١٨٨٥

١٨٧٩

١٨٨٠

١٨٨١

١٨٧٧

١٨٧٨

١٨٧٥

١٨٧٦

١٨٧٢

١٨٧٣

١٨٧٤

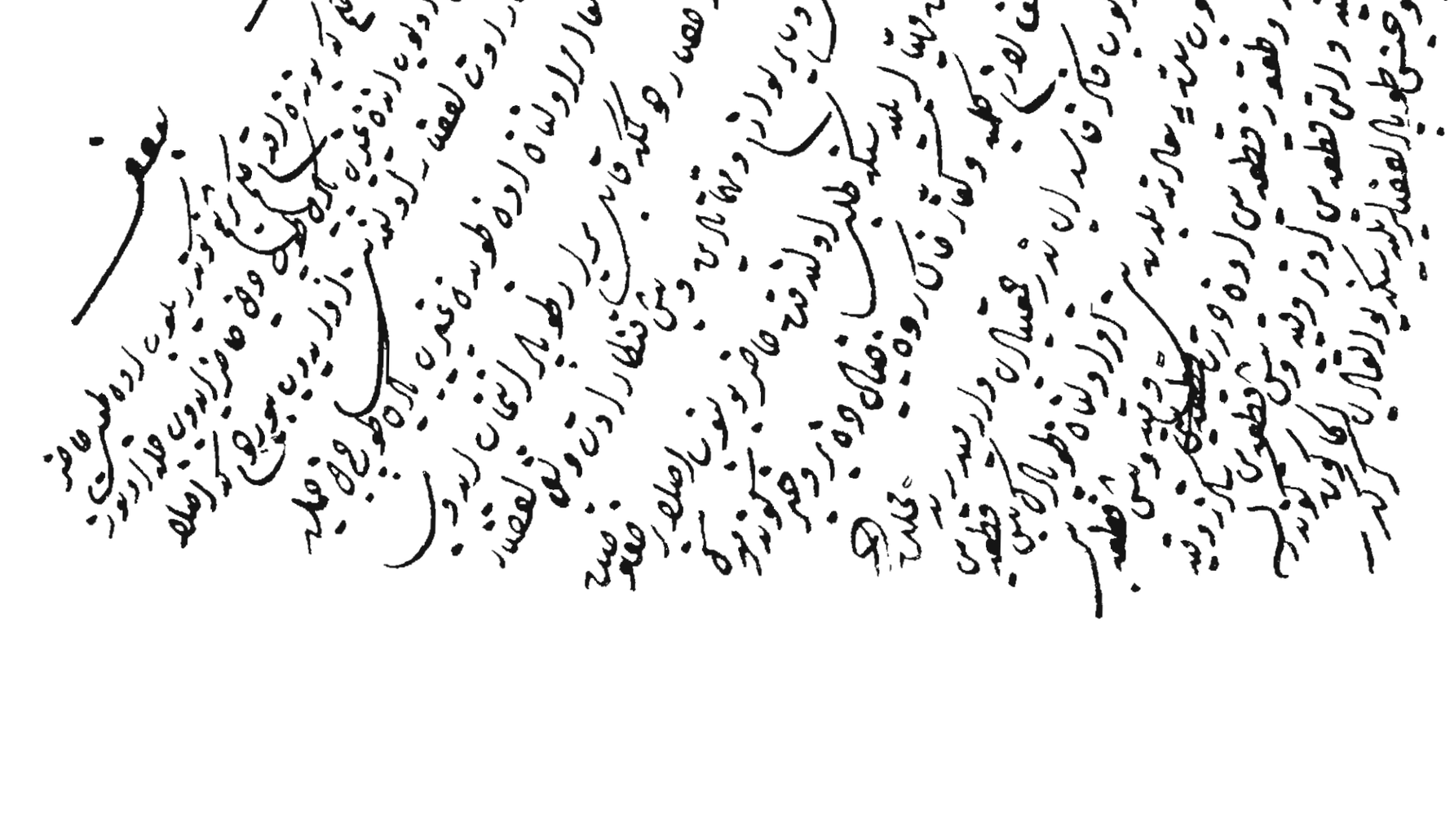

۱۸۷۰

۱۸۷۱

١٨٦٦

١٨٦٧

١٨٦٨

[illegible]

١٨٦٤ [illegible]

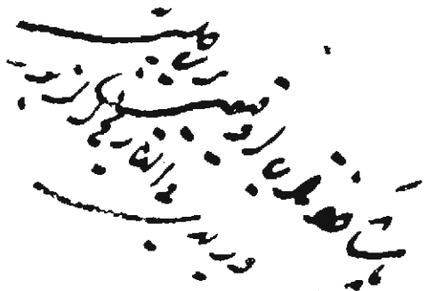

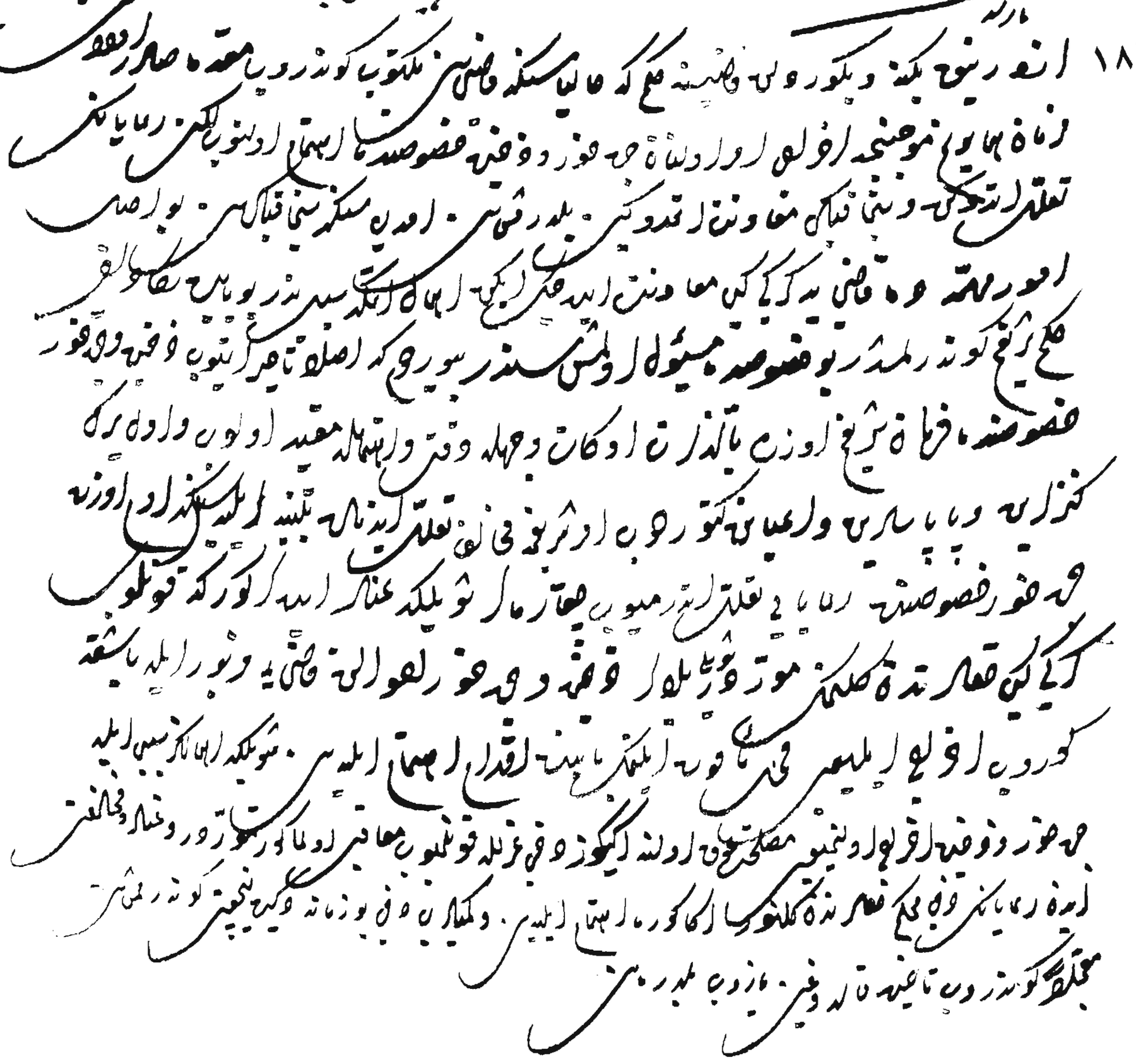

١٨٦٥ [illegible]

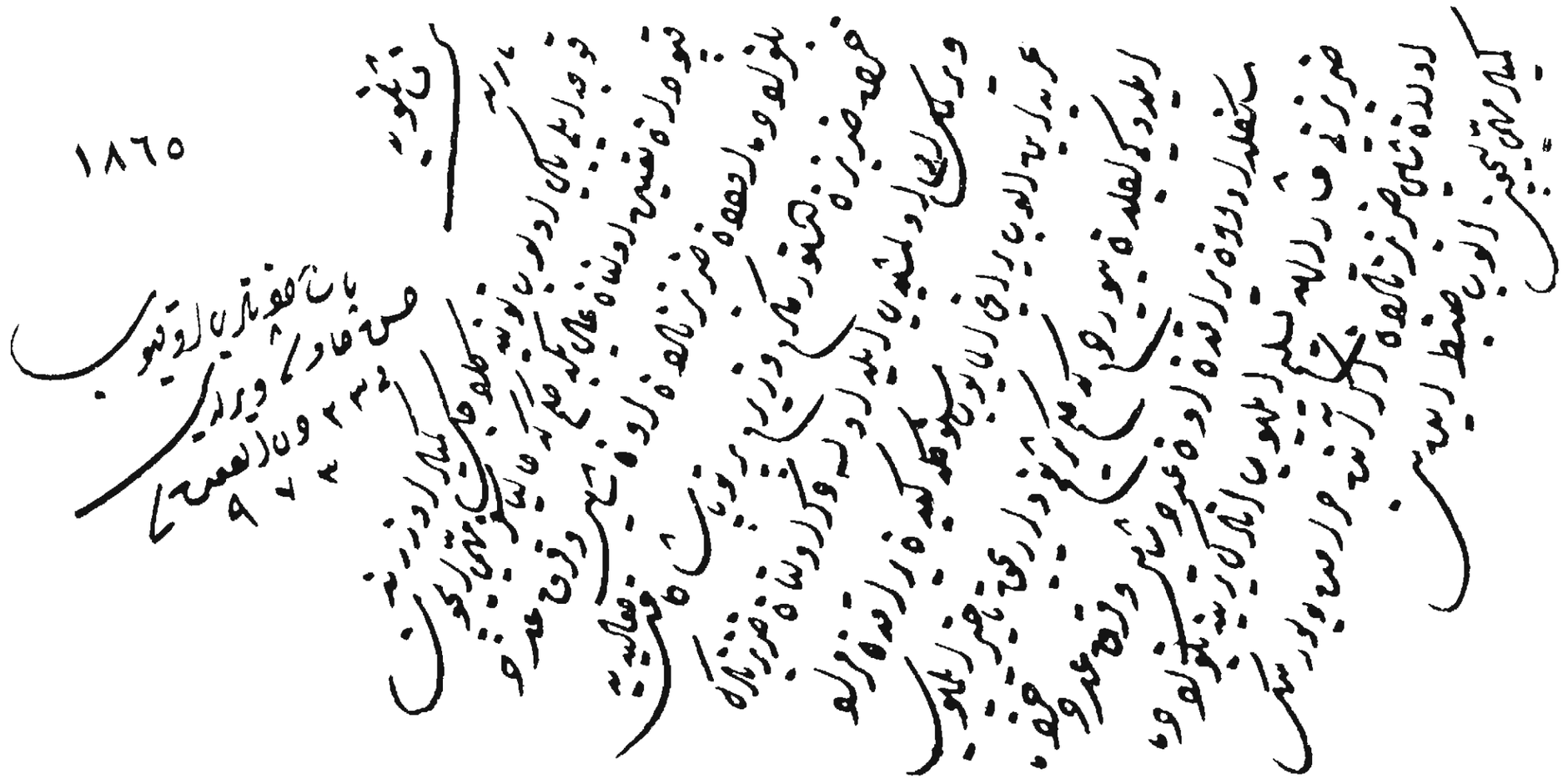

١٨٦١

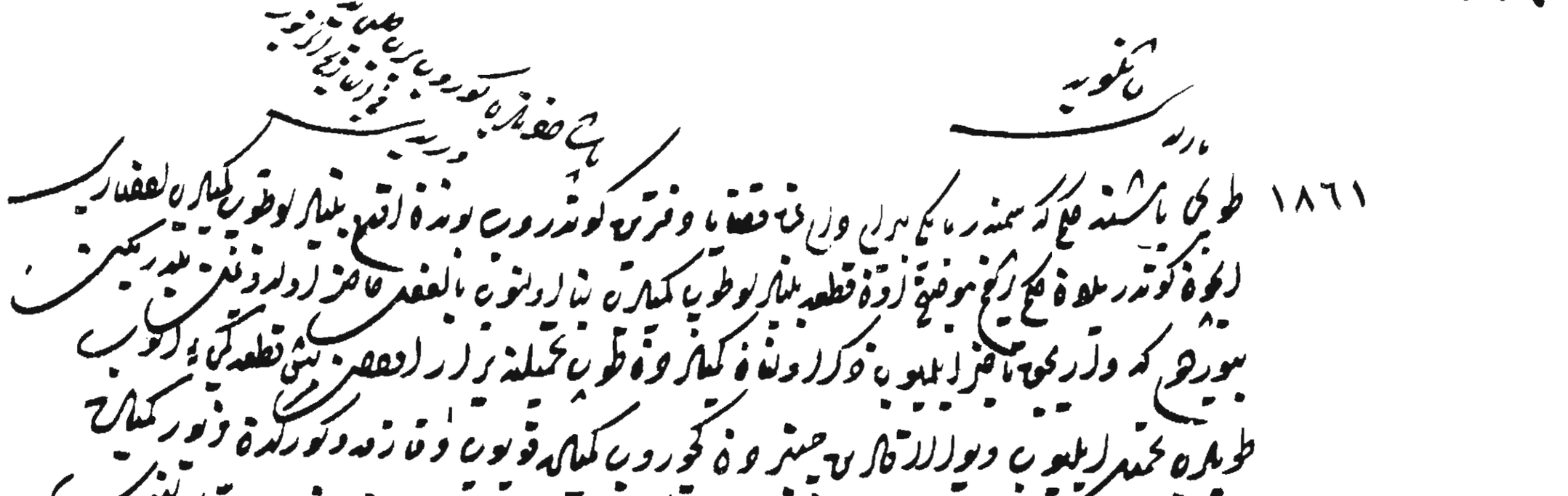

١٨٦٢

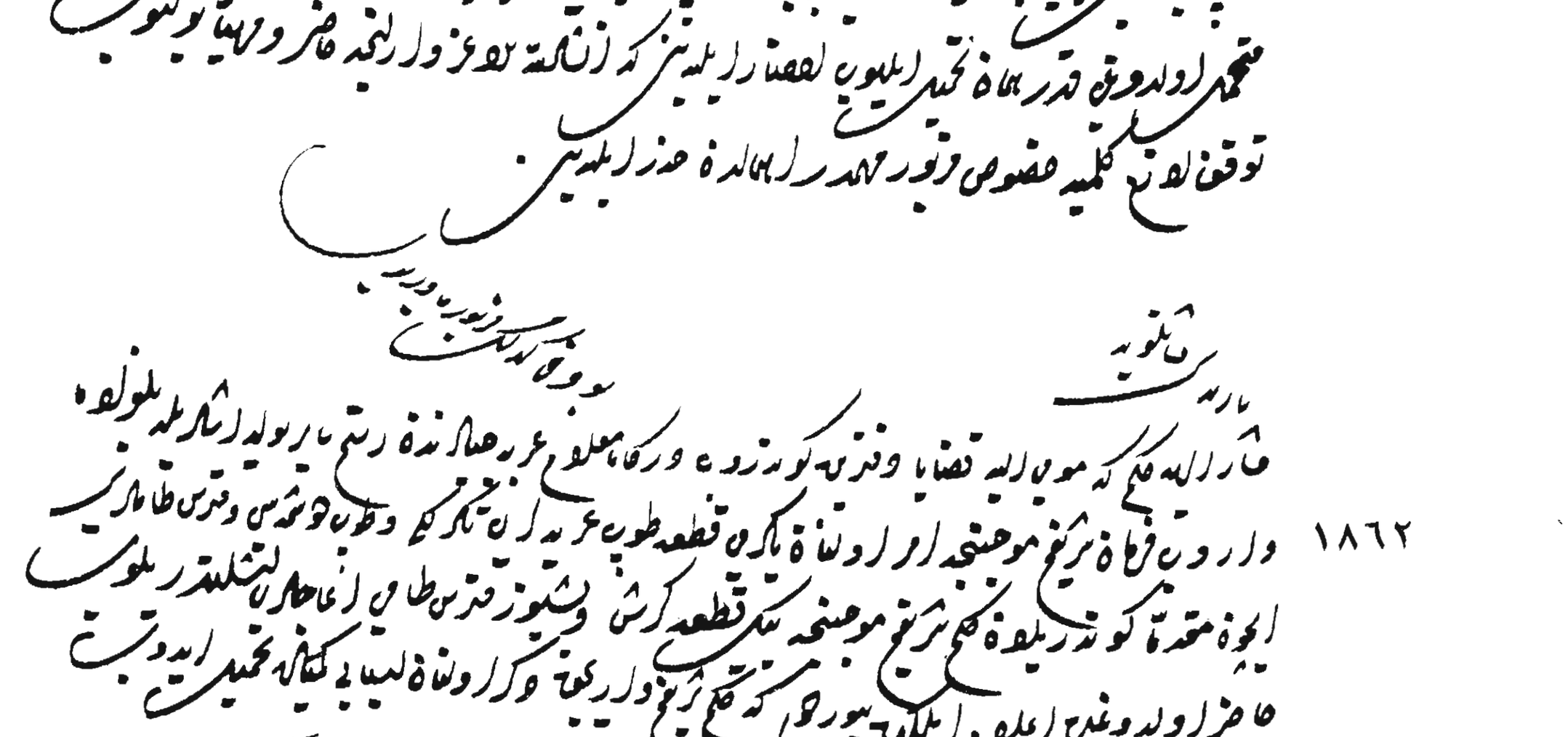

١٨٦٣

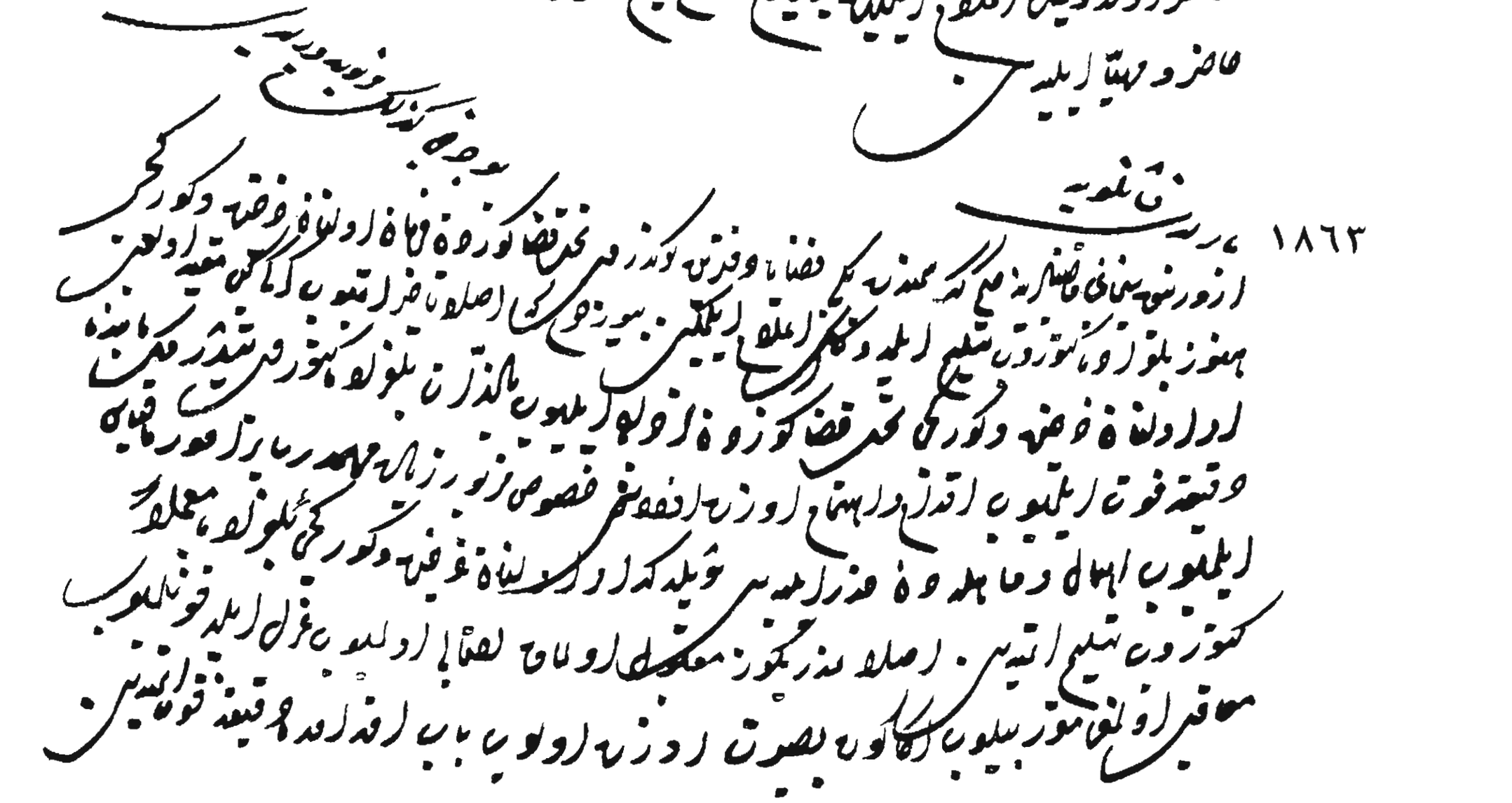

[illegible]

١٨٥٨ بیرلی بکه حکم که مدتی سعادتمه قضایا و قرینه کوندروب پرلکین قضاسنده رعایا و اهالیسنه اوده وارید
بستمدن ایچون کلاه قول ایله لوماری جمع ایدوب تهر مورده ده بنا اولنان بیری کمیلر تحمیل ایلیوب
سمندره انتشار ایتدکتورمک اوزره ایکن دستور مکرم وزیرم پرتو پاشا لوازم تعالی اجلاله ایله
اوزره بلوک خلق دیکیوب قرینه مضایقه لری اولماغین سوروب و الکلسنده الوب کتدوکلری
مسموعمک اولیجاق سپاهی اوغلنلرنده انتشار کاتبی اوزره عالی حرامه کوندریلوب و حضرت الله
مکتوب یازوب قرینه و کمیلر احوالنی اعلام ایلدوکک بلدرمشسن. امدی اوردوی همایونمه قرینه
خصوصی زیاده مهم اولمغین بیوردوم که کلی ترغیب وارلیق واقع اولدقده قرینه بعد سمندره ارسال
ایلمیوب یعنی رهن

[illegible]

١٨٥٩ حضرت الله حکم که مکتوب کوندروب طوپ تحمیل ایچون اون قطعه کمی بالفعل موجود اولدوغی بلدروب
لکن بو بارده غیری کورک و قازمه و سایر خردوات ایچون کمی لازم اولمغین بیوردوم که وارلیجاق
اوم اوزره کورک و قازمه و سایر خردوات ایچون دخی کفایت مقداری کمی و اتارلیچون دخی درت پاره
تدارک و احضار ایلیه سن که انشاالله مرد عزدارلدقده حاضر و مهیا بولنوب توقف لازم کلمیه و باروت
طورلوغی یرده زیاده نمناک اولدوغی استماع اولندی امدی خاصه یه همایونم طوپچیلری دخی واروب
ایرشمش اوزره در باروت خصوصنده ماکرکی مقید اولوب انده اولدقده طوپچی باشی موقت ایله اوکات
کوروب هوانک ایلوکی زمانلرده چقار خوب سر دروب قورو تمق بابنده انواع اقدام و اهتمام ایلیه سن
اما احتیاط ایلیه سنکه نعلچه ده و غیریده اوت قیتمق احتمالی اولمیه

١٨٦٠

[illegible]

١٨٥٦

١٨٥٧

١٨٤٩ مکدیه بکنه صحیح که بوده از قبل یکصد قیوه یعنی صحیح ثرنج کوندریوب تبنیه اولنمیدی حالیه حق غفور از خولق و برمقدار صغیر تدارک اینمک
اولایدوب بیورولمی که تاخیر اتیوب بنی بکلدکده اول اولدقده قیوه نه مقدار صغیر وقت تدارک ایدوب وجه غفور یازدوب لصفار ایله بنی که
ارتکاب قبایح والدینه لازم کلماه یه لسنه اول اولدقده اگر صوکنوح یکی یانده اکیک ولی نوحضور یعنی خوف الله
صحیح برکمی کوندرمدکلوب بنی بکلدکده اول اولدقده مصالی کورمدی یا خود فقیر اولدیوب مصالی اتاقه اریشدیرمدکمه
نه تیز اعتمار اندوکلدیوب یکی قیوب اول اولدقده مصالی اتاقه اریشدیرمدی دوراوینده بکلدیکه صولنمه
قاچ قوناقده وار ایسه هرقوناغی یانینی مقدار خورد وکوچک دبه قاچی وار ایسه رهبر اکوناغی ایله وسایر احوالی ایله مفصل
یازوب بلدیرمه سی.

١٨٥٠ صولنمه بکنه صحیح که بوده از قبل مکدیه یکی یانکده اولمق اول اولدقده حالیه خالق الله عسکر ایچوه تکی نوح سنه قیوه لصفار ایله دوب
وجه غفور یازوب اول اولدقده بیورولمی که انوکی خالق الله یانکده بنی اجازت دیه مکه کلوب اول اولدقده مصالی اتاقه
اریشدیرمه وسنه لی تمکنی بنی بکلدکده وجه غفور یازدیغی لصفار ایله بنی دقیوه وقبله زده بنی بکلدکده عسکر ایچون قیوه لصفار
ایله دوب وجه غفور یازوب برقاچه دبه کورکی ایله لفایه ایله مفصل یازدی.

١٨٥١ رفیق قاضیه صحیح که حالیه تحریف اکیک قزلی وار ایسه اول اولدقده قیوه نک نصفنی باطمه ونصف آقچه نی اول کلب تاقوناغنه کوره تک
اول ایدوب بیورولمی که اصله ناخر اتیوب اول اوزنه معتدتا اول اولدقده وجه بنی نصفنی باطمه ونصفنی اول کلب وبالصفار ایله بنی که
ازکشته یکی وار اله تحریف مضایقه چکمیه یوزنکده احوال وماهلکی سبیی ایله فوکر اولدقده کلدکده وجه غفور ناظر بولنمیه اصله عذر کی مقبول اولمیه
لصفار ایله قدر اکا کوره معتبر اولمق لازم کلور.

١٨٥٢ صولنمه وار ایسه مذکور اربعه چاوش یولکی وفی مارلمدر

١٨٤٥

١٨٤٦

١٨٤٧

١٨٤٨

١٨٤٣

١٨٤٤

١٨٤٠

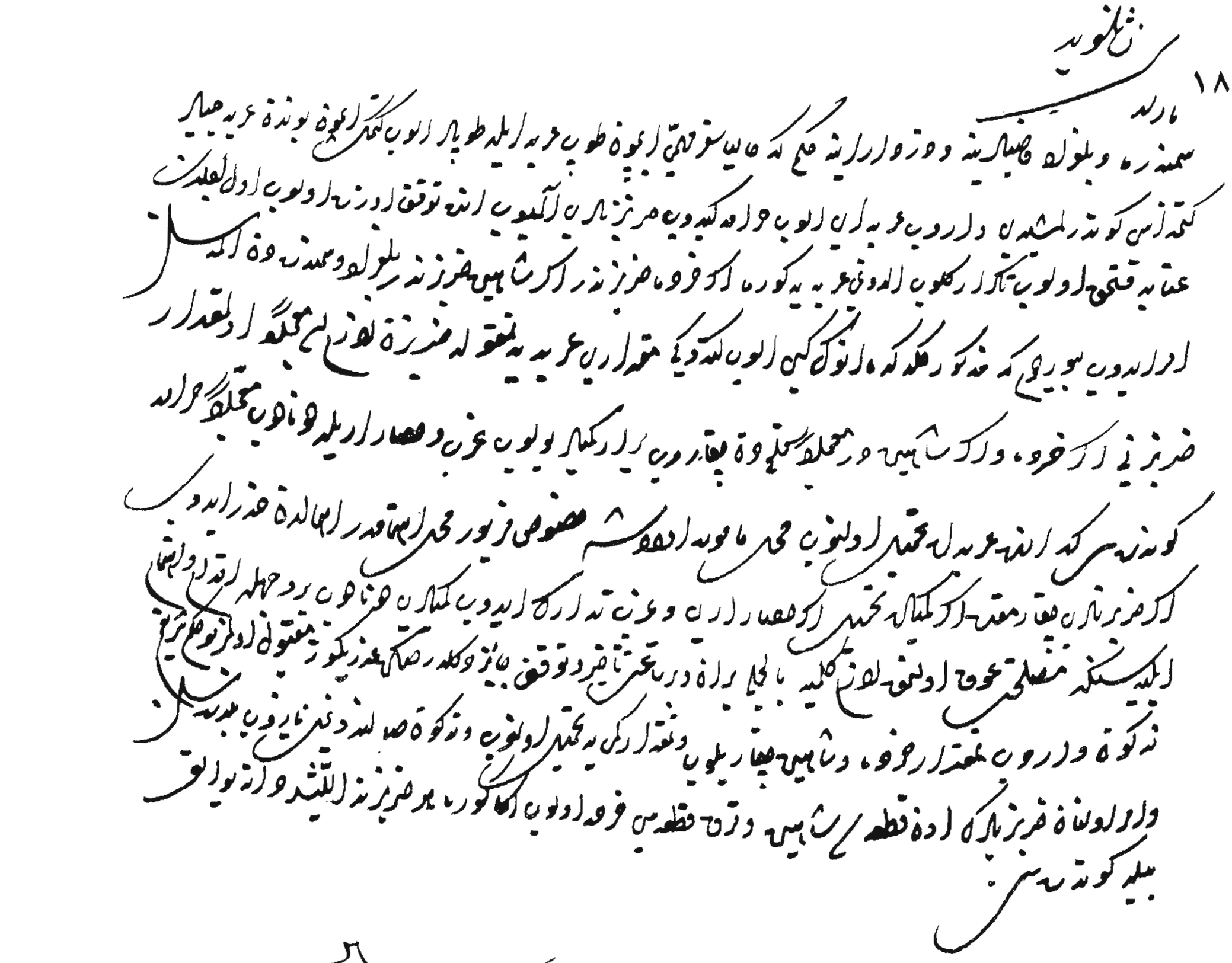

١٨٤١

١٨٤٢

١٨٣٧

١٨٣٨

١٨٣٩

١٨٣٤ سنی بلکه صیغ کدلوسکده کوپرولو ساکنده قراغتی اولنوب سنجاغکده ورلویه ترتیب بنا اولنمش اولدقلرندن اولسکده
کوپرولیجوه نصفی اولوسنه ذکرکمارده ذکر کوپرولرناظرلرندن ورلویه کوندرلمکده اولنجه یوزغه بلکه اولنده ماعدا
بلوکلوجه، وقف کوپرولوه ارتمق تمکن اولدقی ورلویه کوندرلمسی چوق سمنده بلکه صیغ ترتیب کوندرلوب بوریوه
اصلا تاخیر ارتیوب ورلویه ترتیب کوپرولرین اعظم ارلویه وقف اولسکده وبلوکلوجه ارسال اولنمق لازم
اولنوب مکارمه وکیل اولنجاقلرین صاحبلرینه وطلبلرینه کتورلوب وقف خوزمقده مباشرت اولونوب ارشدیه سنه
دکوپرولوجه سنه غایه کفایت ارتمش یاخود سنه تدارکی ارلویه ارسالی اولنمامسی حضوری زیور اولمدقدن
صکره تعیید اولنه.

١٨٣٥ سنی بلکه صیغ کدمعتمد اولسکده ورلویه بعضه منازله وقفیه تعیید اولنمش قضاسنه ملک ترتیب کوندرلمیدن صاحبلری بلکوره اولنده زمونده
اولنده ورلویه عرضیت اولنمه معتمدا وقفیه ارز اولنوب قضاسنه اولنوب وقفیه ایچون بلکوره اولنده ورلویه کلنجه
دارقولوقصبه منازله کتورلوب اولرلویه بوریوه کدا صلا تاخیر ارتیوب معتمد وقفیه ارز اولنوب قضاسنه ورلویه
اولمامکوندروب هرینه کلکین تنبیه وتاکید اولنمکله بعضا اولنوب وقفیه ارز اولنده اولنوب ورلویه کلنجه
قولاروقصبه منازله کتورلوب اعظم ارلویه سی - تولکه اولنوب تعیید اولنوب معتمد وقفیه ارز اولنمامش
کیله کتورلمسیکه عذرلری مقبول اولمیوب معافی اولنوب ورلویه هرقاضیه معتمد ارتکه اعظم وقتدارکی ارلویه سی
اهوالی نیه میخ اولنورک بازدوبی بلدیه سی - وهرقریه کیشیسی معتمد یه اعظم ارلویه سی -

١٨٣٦

١٨٣٢

١٨٣٣

١٨٢٩

١٨٢٦

١٨٢٧

١٨٢٨

١٨٢٤

١٨٢٥

١٨٢١

١٨٢٢

١٨٢٣

١٨١٨ اوروبا یه یوندهٔ عرایض و عرایضهٔ قرارلرینه دائر نجه یوز اوتوز اوچنجی سنهٔ قانون اولنده

اوروبا پوسته ادارهٔ سیله کنده یه گوندریلمش بیورلدی که بعد تنظیم کاغدلرک تحت قصاصنده اولنلرک اسملری بدر یکون زنجیر قوللوغنه

چقارین ویرمک گوندرمک اوزره اوچ نسخه اولهرق بر نسخه سنی بدر یکون زنجیر قوللوغنه گوندرمشدر دیه - حرر اوائل ربیع الاخر سنهٔ ١٢٣٤ -

تذکره ایدیور دی -

١٨١٩ شهر کون قضیه سنده بقایاکلمک تحریر قضیه سنه دائر مورخهٔ تموز سنهٔ ١٨١٨ تاریخلی عرضحال اولهرق تحصیلدار اولنان

بعض متولدلر تحریر ایدوب تفتیش اولنمغین جمله سی تحریر و بیلدوریلمش اولمغله قضیه یه مزبور ایله بعض سیاهی حضرتلرینه تقدیم اولنوب بعض مخصوص

لسنار اولنمغین اولدقلری و نرکه و فی صورتیله اولنوب کورلمکی بحوزه سنی گوندریلدیکی بیورلمغله جمله سی تحریر و ترجمه اولنه رق

وفق مقطوری اولهکه اهالی یه مزبور حضرتلرینه و سیاهی مخصوصلری حوزه سنه تسلیم اولنه رق اهالی یه مزبور دن بعضلری

حواله اوزره سنه تفتیش ایدوب اوزرلرینه تعیین و ظاهر اولدقده مقتضی اجرا ایدیلیوردی و فی تقدیر ایدیلمکده

و بعضلری مولد تبوت بولدیغنه بازوب یلدیرمش - تحریر و تسلیم اولنه رق و طرفیندن میری وجهیله قبض اولنمشدر

١٨٢٠ نوه روم اولوس طوه و سوریه و دولغه و یلقه سنجه و زیلوفه قضالرینه جمله سی کفه یونه اراضیسنه مالکیه طرفندن جمله سی اوزرلرینه

اولنوب هر بر یکون زنجه قضاسنده کوزده سنه تی یکونه اوزرلرینه بویله بویله مالکیه اولنه رق تعیین اولنان

باشلرنده عهده یلرینه متعلق اولوب بونلرک اوزرلرینه بویله بویله طوپ باشنه تکلیف ایلدیکی - چوارلی اولمشدر

اهالی یه مزبور طوپلرینه بویله بویله محله کوزه سنه اولمش اولوب بیورلدی که اصله تاخیر و تراخی اینمیوب سابقا

اوزرلرینه تعیین اولنان هر بر یکون زنجه قضاسنده نقد اراضی و تحریر معتبر اولنمش معلق نوبه ایدیلر

اولوب موجبنجه مذکور بیلوکلر باشیلرینه اوزرلرینه ایصال ایدیلر - شویله که هر بر یکون زنجه قضاسنده تعیین اولنان

معدل لسنار تحریر اولوب اوزرلرینه معلق اوزره غزل ایله قوللنیلوب معاقبه اولنورسه اکا کوره معین اولمش

١٨١٣

١٨١٤

١٨١٥

١٨١٦

١٨١٧

١٨١٠

١٨١١

١٨١٢

١٨٠٦ قصه ایکه کلیا عمله کلمی وکیلار لیمن وسائر کتورجی کوردکی وسمدت وبلوله ده می یرلفنع طوب وارکی یوانلاری وسائر وجهاتا یله یکیلار تحمیل
این وی یوکلی توفنگ کوندرملدیی تدکلاکه اتدکی معلوم اولمق لفنع اولمیین موجب کره دوشکا معلوم جاوشلاتنده لفورنبر قدت وارکی بالفعل عمله لوتمیر
وکیلار کلوا یا نره وره واصرار وزمه سمدت وبلوله ده اینجاق طوبجیلر ویا یوانلاری وب یرلنلی توفنگ اولدیغی وقت یرلوا کمی زیاده تحمیل

سوبلیه لدی

١٨٠٧ وویرجه قضیه جکی کیونده اقچه سکاور کاملق جاوشلاتنده بایلرزیده قدت ایله جکی ترتیب کوندریلوب اورطویه ها یوانلرکوه
تحرقصاکده یرلرقیوه ازقوللی وکلفتر ایلدیسی بیکوزلی اولمشدن طایلیطاغلرزیده وب وفرتر ازیاده ایلیشی بیوردقلرندن
اصلا تاخیر وتراخی ایتیوب کوندروکلی وفرتموجبنجه کلفتر ایلدوکلی قیوه یه صاحبلرین ویاخود وکیلاریله بلوله طوبجیلرورطویه
احضار اولندقده بیوردیلر. ایکنجی اندازه حدرایسی.

سعد

١٨٠٨ وویرجه منجنیق قضیاریندن جکی کیونده اقچه جکی ترتیب کوندریلوب تحرقصا کوزه جکله اوتوزبیکی قیوه ازقوللی ایدوب اورطویه
هم یوزکوندریلدی. چوارلی اولمشدن اوتوزبیکی بیوزی هنوز کلمکده بیوردقلرندن تحرقصا کوزه
وویرجه قضیه احضار اولندقده یکرمیله معتدل ریکوزه کوره اقچه قیوه ازقوللی ایدوب جکله اوتوزبیکی ارشدروب محلکه جاکیرلری وتیمار
وکیلاریله بلوله وکوندروب وارقه معتدل ارشدیلدی. شویله که اورطویه کیدن یوزنفر معتدل ارشمیه
عزل ایله قونیلیوب معاقب اولورسه یلمش اقچه

سعد

١٨٠٩ برقوچ قضیه جکی کیونده اقچه تحرقصا کوزه اچیه بیکی یوزقیوه اورطویه کیدن یوزنفر اولدیغی بیوردقلرندن هنوز کلوب واصل
اولمدیغی کیونده اقچه تحرقصا کوزه اچیه بیکی یوزقیوه اورطویه کیدن یوزنفر اولدیغی بیوردقلرندن هنوز کلوب واصل
شویله که ارشدیلدی. عزل ایله قونیلیوب آتولی معاقب ایله معاقبه اولورسه یلمش اقچه

١٨٠٣

١٨٠٤

١٨٠٥

١٧٩٩ پوزغه وسی یکایه یلغ کله یونده اقدع مع ثرتم کوندریلوب تحت لوا کوزوه متولیکوه یاکن بیکی قوه تدارکلی ایله

اری اردلشدی همنوز دلصی اوه ماغنی بورو کله واریکوب اصلا تاخیر و تراخی اتمیوب اوی اردنجه یاکن بیکی قوه یله معاودت ایله یو

ایدوب ها جیلاری دیاضه و کیلتریله بلتوا و ماکوندرویه قوار مخفه اقدع مشدر ماعنی که واریلدقده حاضر بولنه تومنیکه

حاضر بولنیه عزیمکوز معتوله اولماز

١٨٠٠ صاقوضنیه صلح کدخالیلر اورکوه همایونی ایکوه یاکن بیکی نفر اردونوز بیکی مقدارین فیله ارسال اردنمه سی اولدیغدن

بو یرلیکی کدخالرکه معلوم عالیشانلرینه یاز دقدقده واریکوب اصلا تاخیر ایتیوب اوی اردنجه یاکن بیکی

نفر اردونوز بیکی فیله تدارکلی ایدوب عزیمتلرینه معجل معاودت ایله یولنه تومنیکه

اکاکوره معتید اوله سی یوزیله صاقوضنیه ارسال اولنان خرجلقدن اوزره فیله ویرلن مبلغ اردونوز بیک قروشی

ایکمش یوزیله اردونوز بیک قروش اولدیغی ایله تومنیکه اولنه

١٨٠١ بیرلیکه صلح کدخالیلر اورکوه همایونی ایکوه یاکن بیکی نفر اردونوز بیکی مقدارین فیله ارسال اردنمه سی ایله

اونوز یاکن بیکی نفر اردونوز بیکی فیله ارسال اردنمه سی ایله اونوز یاکن بیکی

نفر اردونوز بیکی فیله تدارکلی ایدوب عزیمتلرینه معجل معاودت ایله یولنه تومنیکه

سوق اولنان اردونوز بیکی فیله ارسال اولنان خرجلقدن اوزره فیله ویرلن مبلغ اردونوز بیک قروش

ایکمش یوزیله اردونوز بیک قروش اولدیغی ایله تومنیکه اولنه

١٨٠٢ بیرلیکه صلح کدخالیلر اورکوه همایونی ایکوه یاکن بیکی نفر اردونوز بیکی مقدارین فیله ارسال اردنمه سی ایله

اونوز یاکن بیکی نفر اردونوز بیکی فیله تدارکلی ایدوب عزیمتلرینه معجل معاودت ایله یولنه تومنیکه

سوق اولنان اردونوز بیکی فیله ارسال اولنان خرجلقدن اوزره فیله ویرلن مبلغ اردونوز بیک قروش

ایکمش یوزیله اردونوز بیک قروش اولدیغی ایله تومنیکه اولنه

1798

١٧٩٥

١٧٩٦

١٧٩٧

١٧٩٢

١٧٩٣

١٧٩٤

١٧٨٩

١٧٩٠

١٧٩١

١٧٨٦

١٧٨٧

١٧٨٨

١٧٨١

١٧٨٢

١٧٨٣

١٧٨٤

١٧٨٥

١٧٧٨

١٧٧٩

١٧٨٠

١٧٧٤ یا خویشتن یا رک قضیه صلح که وکرا دولتناه یا خویشتن یا محمد رقوناق تعیین اولنوب توقیف اولنان ایلچی سیورغال
بویله صادر تعیین اولنان اولتناه ورکاه معلی چاوشلرندن بعد وارد اولوب تأخیر اتیون وکرا دولتناه قوناغنده یکیدن وارید
وعلف ویرمیوب اتلی لقطه ارابه سنه معاینه لقدر کلیه شویله که قصور اولوزره کتوره سی بخوص ایلچی قوناغنده
معاقبه اولونه سی

١٧٧٥ یا خویشتن یا محمد وارید اولوره فضیلتلو جوارنده اولوره فضیلتلو صلح که حالیا یا خویشتن یا محمد قوناغنه تعیین اولنوب
توقیف اولنان ایلچی سیورغال هر یکوزه تحت قضاکوزه وکرا دولتناه قوناغنده اولوب ورکاه معلی چاوشلرندن بعد
وارد اولوب اتلی لقطه ارابه سنه معاینه لقدر کلیه شویله که قصور اولوزره کتوره سی بخوص ایلچی قوناغنده
معاقبه اولونه سی

١٧٧٦ یا خویشتن فضیلتلو صلح که حالیا تحت قضاکده یکیسیخ یا محمد قوناغنه تعیین اولنوب سیورغال وکرا دولتناه قوناغنده یکیدن وارید وعلف
ویرمیوب اتلی لقطه ارابه سنه معاینه لقدر کلیه شویله که قصور اولوزره کتوره سی بخوص ایلچی قوناغنده معاقبه اولونه سی
سیورغال که اصلا تأخیر اتیون تحت قضاکده وکرا دولتناه قوناغنده یکیدن وارید ویرمیوب اتلی لقطه ارابه سنه معاینه لقدر کلیه شویله
قصور اولوزره کتوره سی بخوص ایلچی قوناغنده معاقبه اولونه سی

١٧٧٧ یا خویشتن فضیلتلو صلح که حالیا تحت قضاکده یکیسیخ یا محمد قوناغنه تعیین اولنوب سیورغال وکرا دولتناه قوناغنده یکیدن وارید وعلف
ویرمیوب اتلی لقطه ارابه سنه معاینه لقدر کلیه شویله که قصور اولوزره کتوره سی بخوص ایلچی قوناغنده معاقبه اولونه سی

١٧٧١

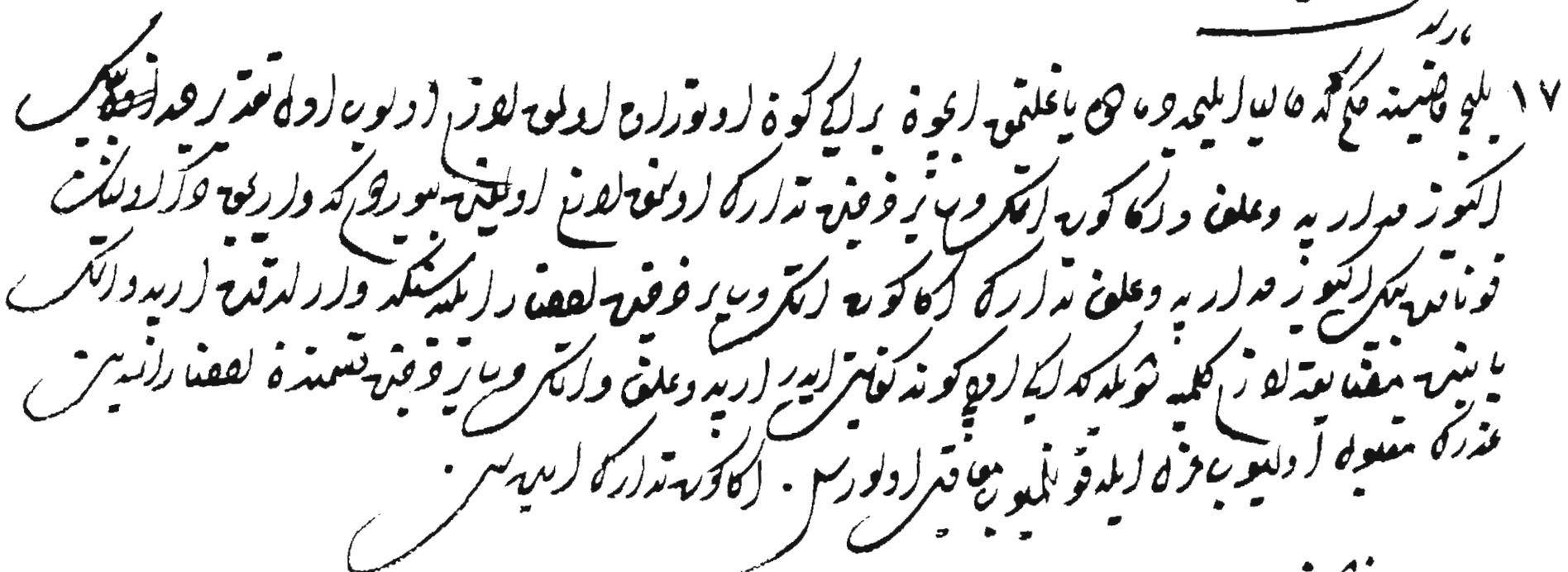

١٧٧٢

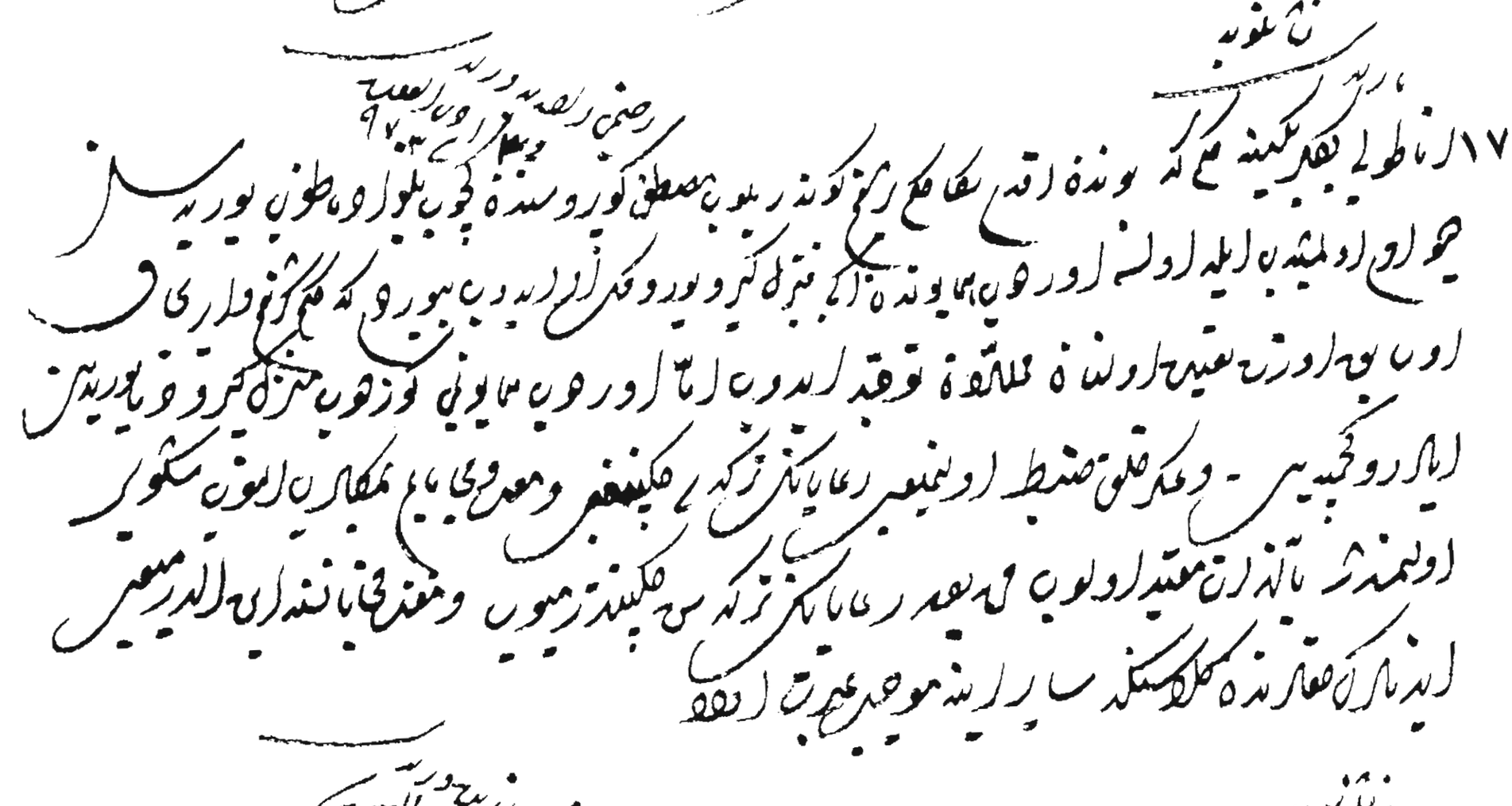

١٧٧٣

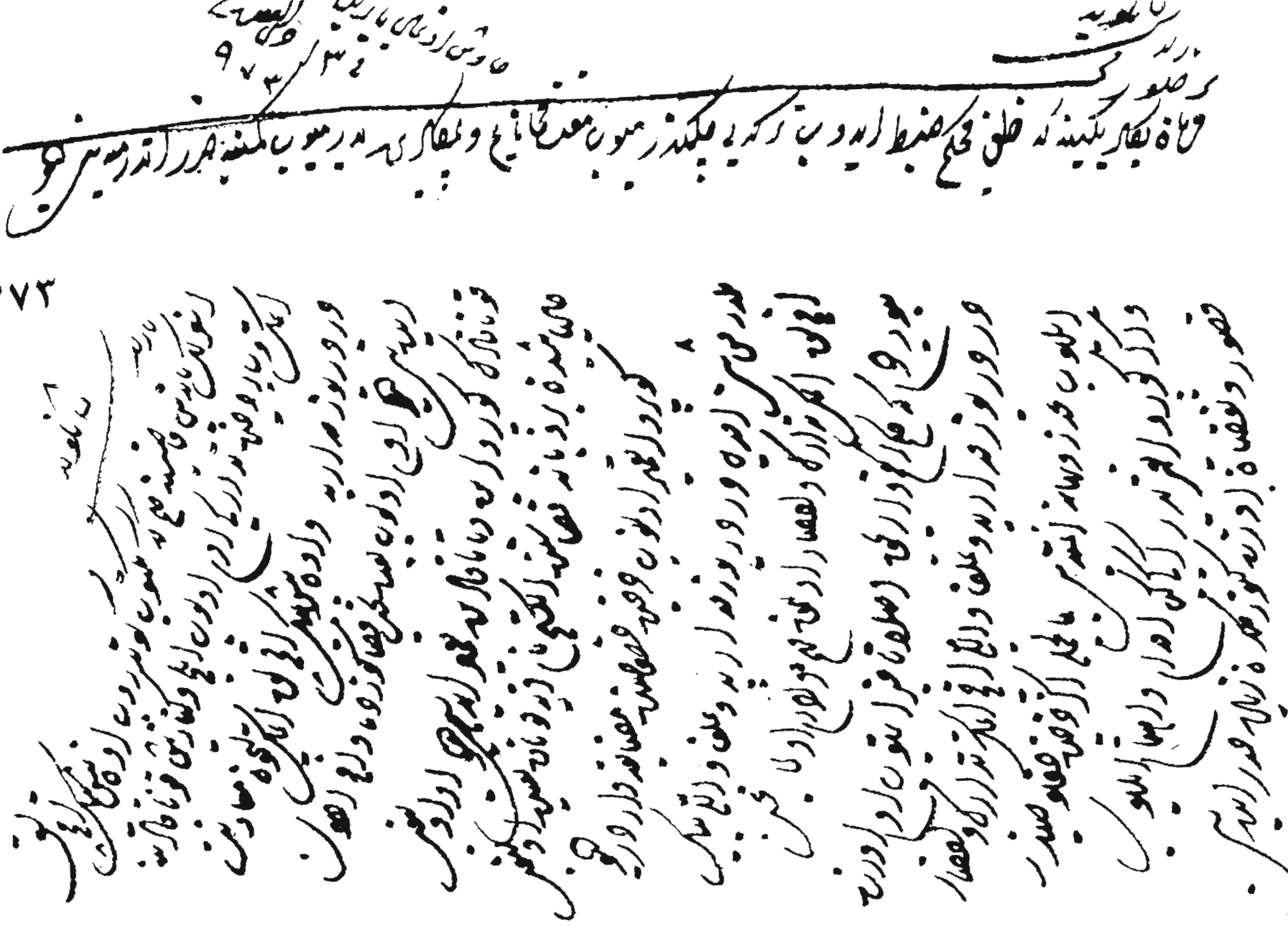

١٧٦٩

١٧٧٠

١٧٦٥

١٧٦٦

١٧٦٧

١٧٦٨

١٧٦١

١٧٦٢

١٧٦٣

١٧٦٤

١٧٥٨

١٧٥٩

١٧٦٠

١٧٥٥ صفا تکمیر یکینه فتح کد ولایتی هندوستانه چاغلرینه براق جنسندن وکمش آلاتندن بعضلرینه ورود کبی آدملرینه
بویروق کمه توپلرینه قاچ مقید اولوب اکثری طاغلرده واکثری قلعه وتاشلرده اولدقلرندن بعضلری برق کبی اوچارق
وکمش اوتوزنده ولایتی هندوستانه طوغاریسنه برنجسی بیلدیرمک اوزره قلعه لرینه چکلوب
ارتیجکی اوزرینه متدرجا وقیقه فوت ایتمیوب

١٧٥٦ یعنی تکمیر یکینه فتح کد ولایتی صفاوه اولاره قول طائفه سندن واقعا وعمالدن بعضلری بیلیکلکه ورود ایتوکی کبی
طلب اولندقده تنبیه اولنمیوب بویروق کد فتح ژنو ولایتی یه توپلرینه مقید اولوب مع بعد ایتوکی ولایتی
صفاوه غیرتی ایده اکثری قول طائفه سنده واکثری عمالدن طلب اولندقده کیرو اولمیوب اسباب اولدقلرندن
واردقده زید قول طائفه سنده وامثالی عمالدن بعضلری مال ضایع اولمیه اولمید

١٧٥٧ سمندره یکینه فتح کد ملکوبه کوندروب صوکره ارناوط اوزره طغیانی اولوب کوپرو یکوروبی ایتدقده قوللوغه ایلچی ورمز
بلدرمشدی ایمدی بویروق کد فتح ژنو ولایتی ایچون اکبو تاروه تشبث اولنه پارمقی زیاده ایکلمه کوپرو قوتلوغه ممکن یتمز
سی واقعدا ایدوب ایکی یره قوتلرینه کمال درجه غرض اهالی دکلدر موضحدر واسیوه صحیحی کوپرو قوتلرینه ورمامی وجهیله زوره
ایکی منازلده قاچ قزلباشلو واریلیوره کراد قناتی قزلباشلو آزمق وکوپریلوزی اولدقلرندن بشقه ایکی قزلباشلو
شول ازمغی کد کوپرو دبی براولوب کچوبی اولیه انوکلینی یاروه متعلقلری برنده اریوره کوپرو بایدرمامی وایکی قزلباشلو
حاضر اولدقده قوفیه یه اول باکی قزلباشلری بیلدیرمشدروبی وبو بابده نوحه تدارکی ایدرمشکی وقاچ قزلباشلو اولیوره ارناوط
واریمیدره قاچ یره کوپرو واریوره دیکنده قچی قوریلیوره وبهرقزلباشلو ازایچی قدر صافه ورمغه قدرت وشروع ایتمز
بلدرمامی . وبلغاره ولایتی چیوزمشکی ایچون ایکی وبکیمار تشویقلری براکیفاه کلیه ایدروب ورمخه ایدرمامشکه
بحکم فلق واریوقدن ایچی اهالی صاحبنده اولمق واردنه غیرتی ازیوره شهرکی اکابر واعیانی وسایرقانلری قدر تارمنه
کوچ هریرفاندیه ایکی یوزیکی اوده تشبث وتاکید ایدیوبی وبو بابده هرنجه تدارکی اولنوریسی بازوبنا بلدیرمامی
واردنه غیرتی منازلده ازمتعلقاتی وبنا قالوریسی کوپرو کلدقدن اوقه ایکوکی لوزی اوقه یرلی وبیق مقدمه وکوپرو اولدقدن

١٧٥١

١٧٥٢

١٧٥٣

١٧٥٤

١٧٤٨

١٧٤٩

١٧٥٠

١٧٤٦

١٧٤٢

١٧٤٣

١٧٤٤

١٧٤٥

١٧٣٩ نبدارهٔ دیوانلو مسند ضبط کد بونده اقتی مکاله اراد لنا ه یوز بیک کیله اربه کنی بونده اقتی مکه ه بیک کیله سن کیلیار ایله
محوری یرلستانیوله کومه زروب تیلیع ایلیه بیکاین بیک کیله مکنی بیرکیله ی التیدا اچیلدی زه نقدار زاچیلدی زاقچی سن تلیوله،
کومه زروب سمنه زه، یکی بیرای دا ی غه یه تیلیع ایلیه سی جوزای اولمیشن اول اردیبهشت کماکاه مقوز وزیبورو
سلیمانیه پاوه سی اوزه وقته ستیکاکومه اردی زه عبوریه ورتیکی اوزه اوزن یوز بیک کیله کنی سکاه بیک کیله سن
عسکر ایله اصطیفای ایچوه محوری یه قزیوب یه کومه زه بی ناکاه بیک کیله سکنی زاچی بی ... زاچیلیه کومه زروب
تیلیع ایلیه مسکه کتکا به ایله نه خوفتح الله و اراد لنا ه سکاه بیک کیله کومه زروب تیلیع اولنه وخنه خومه زدا زمن
تذکره لاصل

١٧٤٠ ارماکوماه یکنه ضبط کد یاتاق قاچی مکتوبی کومه زروب ایله قزاط فنه نغداره جانبنه وکیل اولوری ممنوکه اقچه ایله اد ما
مرلط ایکنی بیورولی که ارنوکن کی ایله قزاط فنه نغداره جانبنه وضعف اردیبوز جه ارایه ولی ارکن دراینه اقچه ایله یکنی
مرلط ایدوب کنی طلب ایتمکه تاخیر ایتیوب عسکر کله دارویه موین ایله طلاق اردیوب وجه کوره یکی اوزره
خدمته بولنه سی

١٧٤١ سمنه زه یکنه ضبط کد مکتوب کومه زروب فوج منصل کلوب بلوله وسمنه زه ارنه زه وبعض اسله نعمی ارنه زه ایله بیکین
وه یی وه ولچین وله وجه قصه زه یاخود اراده فوج اولیق ایچون ارایه کله ه زل بلوله وه ه اردیبیکین
اولیاین سکاه اردو اصدار اولدقده فوج وبوزغه لوارسنه اوزنه تعیین بوزغه یکی بلوله ه ارسال ایلنه وکیس وارزوزیوز
وه یی لوارنه بنا اوزنه ه کماکاه سکا تبیع اولنوب یعنی ضبط ارسال اولنمغین ارسال ایمکی اوزره اولکه قاچین
اه کماکاه وارحوفتح اردا وزه یرطفه کیدنجه کوردکلاری ضبط ایمکی ایچوه یرارله ماتعین ایمکی ایچوه کماکاه ضبط
کومه زرلمشدر وتعیین اولنه ه ی خورکماکی اوزه اولوب تکدکده نه خدمته تعیین اولنورسه کومه زروب اوزنه عبور
هرنه وجهله ایکنی معلوم اولنه یی اولوندارکه اتمیشر. احدیه یونده اقتی نزل ایچین ضبط تبیع کومه زیلوس سرمه کچوب سن
چوارد اولوب اردا اوزه کماکاه موتر تور وعرض ا
کیمکله اوردوه نوبارین ضبط هدیه یرارلوماری کومه ز
اوزه نزیه سرمه کچوروب یارمصالح دیمایتی وقتی اکوزاراولنه کومه زروارکنیه یلاری اردلنارخورندارکی ولعضور
ایلیه سن

١٧٣٦ فوضیح تعیین اولنه چاوشان جمع که حالیا اردوی همایون قلعه قپوجی باشی قولارنده اولوب اما مهتر اینجه اولدقلرنده
فوضیه وه کفایتی مقدارین فوضیه ویرلمدی . اولا بو ویجهله بیورلدی که اردوی همایون قلعه قپوجی باشی قولارنده
وخیمه مهتر اینجه لعضار اولنه اربه ولنکی وسایر لوازم اداره فوضیه وه کفایتی مقدارین ویرلدی

١٧٣٧ قوجاینده فاضیه نامیله که بوندن اقدم سکاهلی ماوی کوندریلوب قوجاینده معدنندن یوزاولونه بدل قطار قورشون فندق
وکللری اداسیچون حالوری اوزره وکللون حافر اداره فندقارنه تعلق بنولمه کوندریلمدی . لزاید ویجهله
بیورلدی که اصلا تافر وتوفق ایتلوب سمه یه وکیه اداسی مقتضاسنجه بمقدار فندق وکللری برابرنده استعمال
بنولمه کوندریلوب تافر قلعه سنده ولق لیمی ونقارا اوزرینه اولوب وکیه روب کوندریلمکده بابنده اقدام واهتمام
ایلیه دی . ونقدار وکللون کوندریلدوکده وبافنده قالون وکللری اوزرینه اولدوغنجه یازون بنولمه یلدیرمامق
ثوبکله اداسی اوزره خصوص قورشونی تمامیله قورشونجی امینی وصاحبکار مسموعی اولمق اوزره انواع عتاب وعقاب ایله
معاتبه ومعاقبه اولنمق مقرر بنلوب اکا کوره معنون اولمشدر

١٧٣٨ [illegible] اداره کیمیاگر تحمیل ایلیون
اولنه دیو بسنده حکم کرامتلری اداره کیمیاگر تحمیل ایلیون
اداره اولنه ایله یعنی کوندرلمکده بنده وفوار ترتیب کوندریلوب
حالیا اداسی اوزره تمام کلوب کیمیاگر تبلیغ اولنمغین دکوندرلوکلری کورکیاگر اولنجی
بعضی یعنی ایله دن خدمتجی اولنمغین بیورلدی که ورکلمکده چاوشلرنده سلیمانه زید قدره وارلوقجه سعی ایلیه لر
اداره عبودیت وزرعیتده مع جنبه باقی قلاده اربه لرنده وفی تدارک ایله دن وغیرلرینه کورکیاگر یرینه کورکی طوتلوب
ایجهه متجلگه یوزبکی ایچی کوندرلمکده یعنی کیمیاگر یرینه لغو کورکی طوتلوب مصلحی عبود اولنمه وبلده بلده

١٧٣٢

١٧٣٣

١٧٣٤

١٧٣٥

١٧٢٨

١٧٢٩

١٧٣٠

١٧٣١

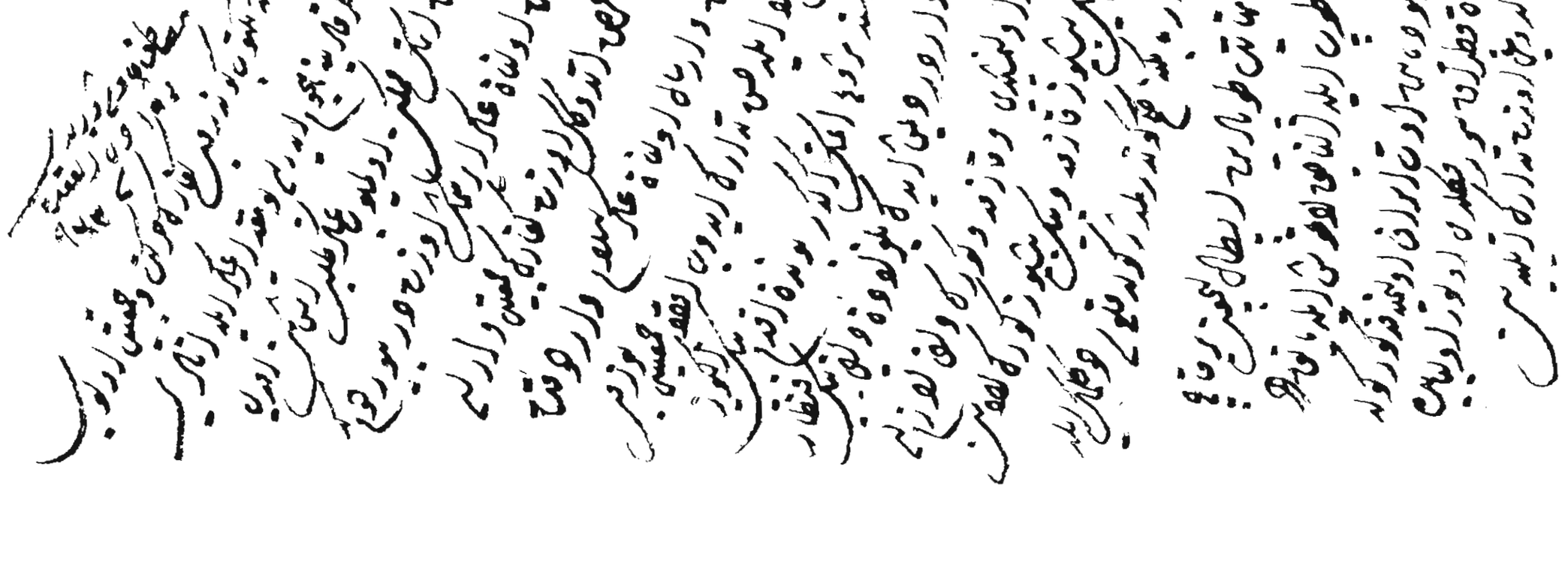

محمود چلبی‌ده تذکره کلمشدر

١٧٢٤ [illegible] حکم که بوندن اقدم قومات نام قریه عوارض دیوانیه‌دن معاف اولمق اوزره ایندی الفقیر برایا کورمیکوز حبس
فقط ایدیلمش صکره عوارض خانه‌سنه الحاق اولنمش حالیا اوزره ایکی خانه ایمش کیرو خدمتی مذکوره‌یی ایتمک اوزره عوارضدن
معاف اولمامق امر ایدرسه سورحم که ذکر اولنان اوزره ایکی خانه دایما برایا کورمیکوز حبس حالیا امر اولنان خدمتلری
و سایری دایما تعمیر ایدرسه مرامکه خدمتلرینه قصور اولمیه عوارض الیمنیه

[illegible]

١٧٢٥ [illegible] حکم که حالیا قلبده واقع اولان سرای عامره‌نک مستورنک چورمه‌سی ایکی بیک درتیوز ذراع اولوب
حالیا نزل اولندقده مطبخ عامره قورلدوغی برایچرو یدی دوشمک اوزره عرض درتیوز اللی ذراع و بولدقده یکیوز اوتوز ذراع
و سرای اردوی یوز ذراع اولمق اوزره خندق کسلمک امر ایدوب بیوردم که وصول بولدقده بالذات اوزرنه واروب
ولفی وجه مشروح اوزره تعیین اولنان مقدار یری ایچرو یدالوب خندق کسدروب اطرافه سوکوتلر و یکدروب بر وجهله
ایلیه‌سن که شهرده و غیریده طوار کیرمک ممکن اولمیه بو خصوص بیچون قدیمده معاف اولان قومات نام قریه کیرو معاف
اولمشدر انلره اندرمایسن

[illegible]

١٧٢٦ [illegible] حکم که سنجاغک عسکریله معجلاً چقوب بدون بکلربکیسی یاننه واروب جمعیت اولمق امر ایدوب بیوردم که حکم شریفم وارنجق
اصلا تأخیر ایتمیوب بنا اولنان کمیلری بلوله کوندروب ولفی بر وجه استعجال سنجاغک عسکریله قریب و تکمیل دشمنی برانمیله چقوب وارتب
عسکر الیهه ملاقی اولوب وجه کوردوکی اوزره خدمتده بولندیسن. شویله که تأخیر ایدوب ایرشمیه‌سن صکره عذرک مقبول اولمز
سپاهیده ارشمیانک حقارت و سیاست اولنور بلمش اولدیسن

[illegible]

١٧٢٧ [illegible] حکم که بوندن اقدم سکا حکم شریفم کوندریلوب والقوار کوردوکی اتمامه ایرشدروب ولفی بکلربکی یاننه وارمانی
امر اولمشیدی بیوردم که حکم شریفم وصول بولدقده اوزره اکر کوردوکی خصوصی اتمامه ایرشمسن اصلا تأخیر ایتمیوب سنجاغک
سپاهیلری و سایری ایله معجلاً بدون لشکری یاننه واروب جمعیت اوزره اولدیسن اکر سپاهیلرینی
الای بکلربکیله معجلاً کوندرسن. شویله که ایرشمیه‌سن حقارت اولنور اکا کوره مقید اولوب بر وجه استعجال سپاهیلری اخراج
و ارسال ایلیه‌سن و امر اولنان کورکی وجه خواری ولفی اخراج ایدوب سمندره بکنه تسلیم ایلیه‌سن جمع خواری
اندن حاضر ایلیه‌سن

١٧٢١

١٧٢٢

١٧٢٣

بارلدی تکنویه

١٧١٨ تکیولی کمحمد خانه حکم که بونده اقدم کمیاده تحمیل اولنوب یوقاروکلیده جک خرفنده هنوز کیتوب اولبابده اهمال
اولندوغی استماع اولنمغین بیوردم که بو بابده بالذات مقید اولوب اوزرنه وارجی خرفنده فیوب
دکورکجی دخی بیقصور محل مأموره اوزره اوزرنه ایلتدیسن

بارلدی تکنویه

١٧١٩ افلاق ویوده سنده حکم که بونده اقدم خرفنده لیجعین یوزبیک کیلیم خرفنده اوسابق اوزره بنا اولنان کمیاده قیوب دکورکجی
دخی تسلیم ایلیوب کوندرمسی بیوردم اولمشیدی اول اوزره کماکان مقرر اولوب هنوز دخی اوسابق اوزره ترکه
کلوب یوکلندی دیو استماع اولنمغین بیوردم که اوسابق اوزره تعیین اولنان خرفنده معجلا کورکجی ایله بیقصور کمیاده تسلیم
ایدوب یوقاروجانبه کوندرمسی

منه بابی خرفنه ورلدی
٩٩ ذی الحجه سنه ٩٦٣

١٧٢٠ بارلدی

ازلادن قاضینه حکم که مکتوب کوندروب بابونجه نام قریه ده تیقوبان خرفی قریه ده زنور ماده حسین بن ایندیکی نام کمسنه
مجلس شرعه کتوروب صمانلق اوزره ایدوب وقعه ما لسانده نام خرفنده فعل شنیعه مباشرت ایدوب اهل قریه خلاص ایدوب
ثابت اولوب ومزبور ولد نام مسلمک اوتنه اوبورکن اویله وقتنده بچاغله اوین باصوب رماغیله کارتنه ازاله
ایدوب وسابقا چکدوکمده دخی ازاله اتدم ایدی دیو اقرار ایدوب وکمه وارر ایسه دخی ایدرم
دیو اقرار اتدوکن عرض ایتکن بیوردم که مذکور عرض اتدوکک اوزره ثبوت بولنان صورت مجلسده بیلیه
قید وبند ایله یرار لام ایله محروسه یه استانبوله کوندرمسن که کورکه قونله وکوندرمدوکک اوچ مه تنبیه ایدسنکه
اوکات حفظ ایدوب غیبتی اتدرمکده حذر ایدا

١٧١٤

١٧١٥

١٧١٦

١٧١٧

١٧١٢

١٧١٣

١٧٠٦

١٧٠٧

١٧٠٨

١٧٠٩

١٧١٠

١٧١١

١٧٠٣

١٧٠٤

١٧٠٥

١٧٠٠ لتناول واورنه وقليه وكوملجنه ويكيجه كيروز وسلاحشكن وبارروح ايلي ضياكرنه مع كمه كوملجنه قصابلرندن
سوخته نامنه اولنلعه سنه ثاني وتيده عمرين طورماه وسوكنلك ايچون موضوعه تاكه وطورمغين كونديه عهدي تاج كمندار
كوملجنه ده عملونيا اولنلره كلون لغي قيتارمدن اول وكرون والي لهوايله شرب خمر ايدوب فساق وشهادتين مستحب آدملرين
يولدان اكرندة مصطفى باشاغه اندكيرميوب تحبيت اتدكلرين واناكيرا تزلغاري فدكوره فحوسنكيوزندن ايمه سلاح تيلي
سجن اولمدقجون اولنلرك اندي فدكورلرك اكلمكلرين اولمديوب بيورلمغله كه بوريكوز بالاتن تحرى قصاكت ورايج
وعلويه معتبر اولوب تاني وطورماكندة واقوال واتباعندة تحبس ايدوب بعد قتاكن تحرى قصاكنندن ايلتوزلي
تا قلندروب جوابنه اكلمكلرين نوبهاله محكمه اقدار واعتماد ايدوب اكلتوبن كوملجنه قلعه بلدروب ولي فساد وشهادتلرينه
متعلق ثبوت بولنه موافق بازوب بلدرمكين كندولرينه محكم حبس ايدوب صاحب اوى نوبهاله اولورايله موجبيله عمل اولنمسين
وفدكورلرك قصدلرى بعض كمنداكه اولرايچون اصلى اولوب ايدوب فسادلرينه مبنى بوخطه ايدرلرسه قصد وقرارلرينه تبعيه وندار
اندرياسكه فدكورلرك تاني وطورماكلرين تعلل وتسويف اولنمقسزين ايدوب ايفاسنه مباشرت اتدكلرين
باعث معتبر اولمغله اوسكه كوملجنه ضبطيه ايله فدكورلرك اولمديغي اولنلرك حقلرنه اولان ايدوب يمين قويمسين

١٧٠١ بوتغه بكندن ملكه كوروبا اولمستخ اولتوزبارمه كيلدكوروبا ملكه خصوصيله بلدرمكين بيورلمغله كه ملكه تاريخ اولدقجون وجهله كورمسين
اولمقدار ركيكتابت ايدرين اكروقاتكرتبه مقدار زولفلي لوزتبه مجلله مقدار تداركه ولكمه ارلمه سين

١٧٠٢ بنيركار بكمنه ملكه كه عالي صفتلي كارتكمي رضوانه لغي كوندروب بوبنده اولقدر بيوك كاغدلرين اورزه فحوسنه اتباعله زمانندن عبارت اولوب هرسنه بيمنه سين
ارسال اولنلرخوجه بهازين بوندن رمتوب

١٦٩٨

١٦٩٩

١٦٩٤ مؤمن ناظر ملکی که بلکتعی کوندروب ده مورد و ماوزرنج لوپرد کمالی قرنا ن اراضی جدید قصبه یکی ریجه ولایتی
اضافه ایتمک اوزره ایکی طوقوز یکرمی بش ذراع طولنده کیدوب تا تمامی اولنجه دکوپرو یه لوزنج اوزاره سایه کستیدی
سکا صرلیوب اول اوزنج نهر مورد و ماوروب ده وماتی قه زنج کوپری یه قدر اوزاره صرقاداللیه لوزنج اوزاره
کستیدی قمر قوپرو، لقطه رللدوز میاثره اتش یونمی واروه ایکی قطعه کمیار قاضی اولوب وکر اوتاغه قلعه کوپرو یه
یکی یه قطعه کمیکتیر اولنوب تمامی اولدقده اول قلعه کوپرو قورونوب یاپلمق ایچون اتش یوروی کدمی ریجه واریجه
ارکیوقاردو، صوک کیدیرمی قرلی کوپرو یه کستیه قاضی اولدوغی یره، اوریه سی واریکی قوناقلر ایله لقطه کوپرو یه واریلوب
اتیه لقی بلدیریسی.

١٦٩٥ واریجه اوزرنده مجا قطعه سنه اولدوغه مصطفا پتایه مع کمیرنه لقطه بصره والیسی الله اولون سویه یوسف نامکتوبی یله
حوالی صیاد حسنی میاقاری وطوزلقاری وبعض ذمیلری اولوب قصار وشناعتی بیله میاثره اولوزمانلری توزلایدوب
وسایره وقیلتهای اولنمامق وقزاولنوب وقزاکصودی عین اللدا قولیه اولنمق کارساه اولدیغی یوروی
واریجی وقوقوه قطورلی اولنلری برر طرابزله اکتوروب وقلکوب وعوزلری صوقدرله قضا مولده لقطه طیرکی
قاضیلری موفق ایله اهوالاری یوقلمق وتحقیق وواریجه پتاخی وشریکی اولنمامق یاپوب یله رعایه
شرعله لقدرجه کلفتلری اولوب ایدوب ریعیتی فقیر اولنلری یاپوب یله رعایه.

١٦٩٦ عارالله صلی کدبصره لقطه دیوانی فعلی ملوک فلق نامنه یازلوب ویاغ ایله اورنمیش کلوب قاری وشناعتی اوزره اولدقاری
ریعایه اولنمق. سورقی که بو خصوصی وقتنده واصل اولمامق ایدوب کوندیکی اولوکلری صحیح سیاهی طاشیدیغنده اولیوب
ریعایه مجبور اولوب ویاغ ایله کزوب قاری وشناعتلری ظاهر اولنلری حبس ایدوب عرض ایدیسی. اما صحیح ملوک فلقدن
اولنلری یازه طورمقلری مکلوه قطعوب سوزلرینه کوندیسی. بونلرک بصیرت اوزره اولوب اهل قاری وقیودرفع
یاپمق اقتضا ایدوب ایله بیلسن.

١٦٩٧

١٦٩٣

١٦٩٠

١٦٩١

١٦٩٢

١٦٨٨

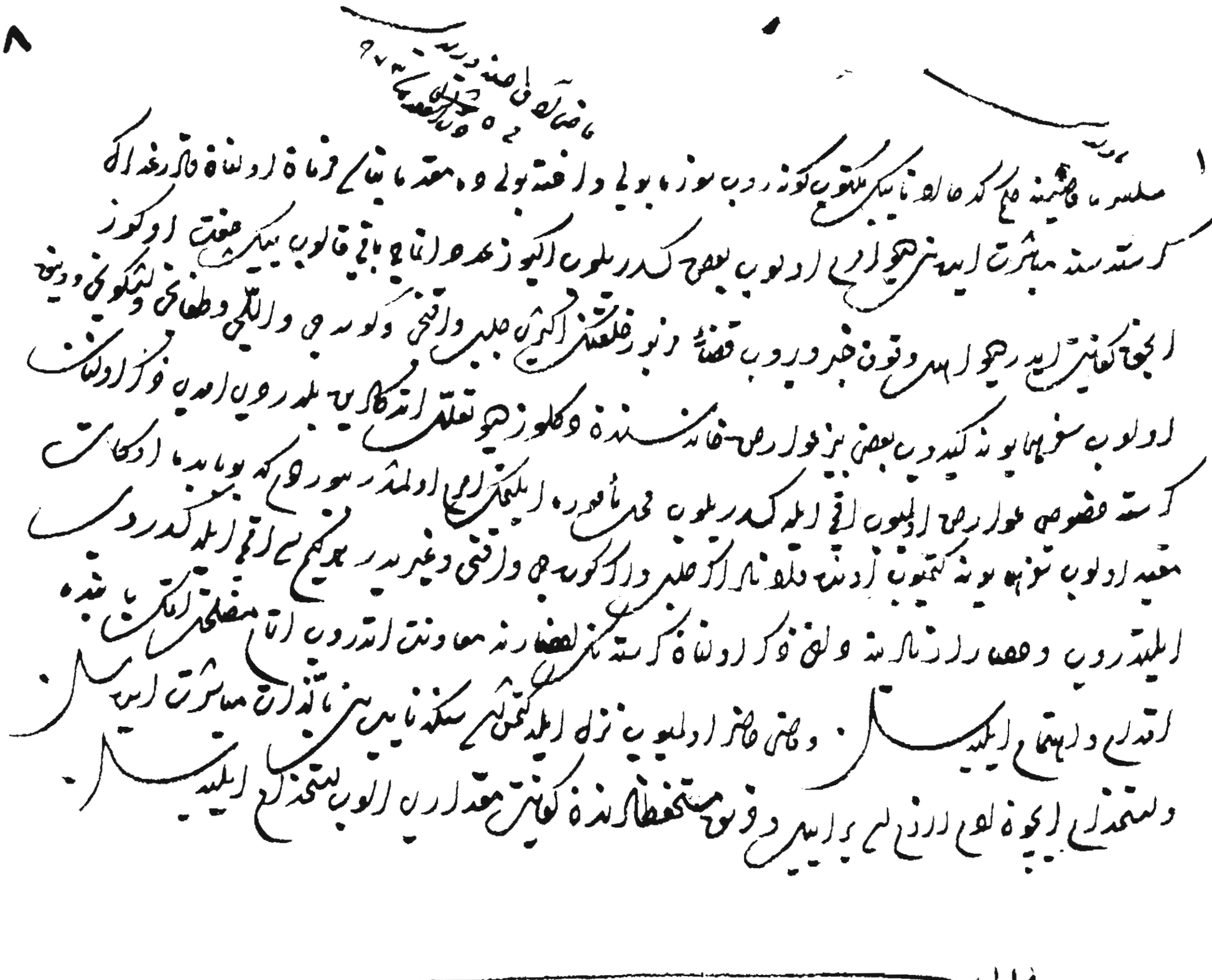

١٦٨٩

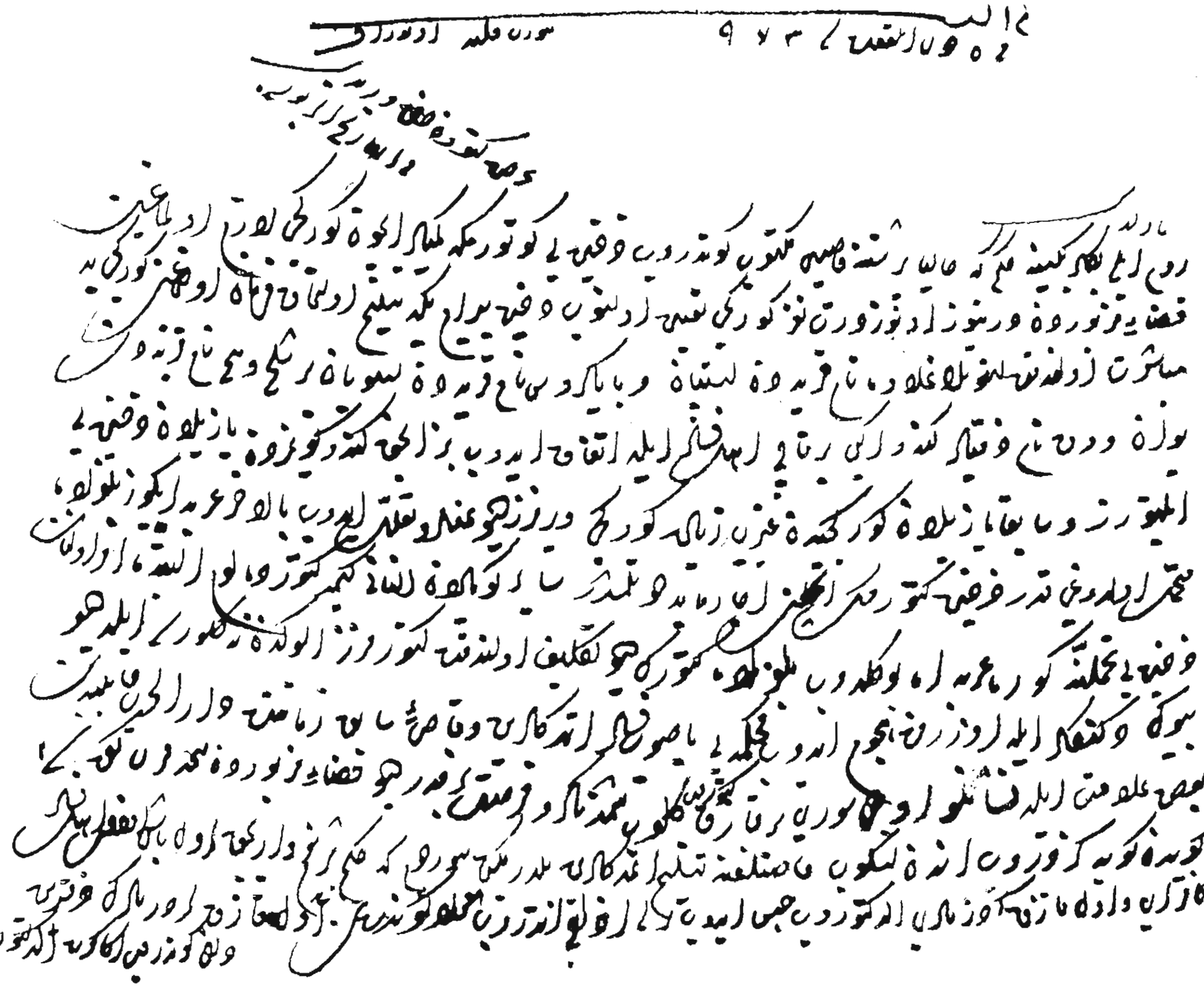

١٦٨٤

١٦٨٥

١٦٨٦

١٦٨٧

١٦٨١ «ردیف»

اراده یکنه صلح که ملکوب کوندزوب سنی غلکیری زنلی ایجوه وخصه فاندالکنی عربه وجی خورصاتمغی زعایاسنوکله قاضیسنه
کلوب ایکیبیلیدرعاکراوغرازغی اولدوغزاقلعهٔ چکنوب وکفارقلعهٔ محکمکذهٔ متصنتزنجیراولکنون ویرکوزغ
ایکیجانبه اولدوغندهٔ ماعدااکفارقلعهٔ رجانلندهٔ اولاره تکلفاتکثیرنهایتاولیوب لکنراوکرفنمعتصانجقنزل
وعربیدوریکه راضیوزاماجی خورودریکه اقدارغزیوقدرعاکرسلطانیایکیخراوغرازکوکندهاهلیعیالنز
ولولوغزهایکلوزقالوبپایمالاولدورایچوحشتاولوزبیوزتوپلکدیزوهجی خورطلبیاولنورلیجلدنز
فلاراکتیمقرروریچولدرچاکرلیاعلیاعلمشر. اعدیسنوبوهریهایکیلیسترافتایچوهاولوبایکیز
اعدالذهٔ فلاصاکترولهاولنمشدرلندومصلحتلریایچوندرسورچیمدواریخچزاریاوزیخ
جی خوریلصفدرایلیبیسلر. عاکراوغرازکوفندهٔ خوفایدرلکیعاکرخلقکریکیکیضبطاولنور
ریخیراولنغزلر

ردیف مر

١٦٨٢ اولزنجهاوه. فاصیکویقاضینهصلحکه زنلکلهسنکیوزوهٔعوتاولنوبتحتقضاکه کلندکنوخیرلازنراولهاغنز
بیورچمکه صلحثریخواریخوقدهتحتقضاکدهٔ یکاولکیترکدهٔ ولازمستوفیاریهوعلیتراریکولصفدرایلیبیسلر
زنلکلهسنکیوزوهٔعوتاولنوبتحتقضاکه کلندکنوخیرلازنراولهاغنز

ردیف معه

١٦٨٣ بغداوکجاریکلکندهٔ اعزولاولوبانورنهقاضیاولدهٔ مصطفاپاشایدیکهوقرالیهقاضیهصلحکه تحتقضاکه
بعضکمسنهانقسامدنثماغتایدوبانقاقاضیلغهووقفومریتیهایکیوبانلهدریکهتعلقوغلازیدهرلرلیشل
بیورچمکه صلحثریخواریخوکبیلهلیفسادکوثماغتیسیواقدامایدوبانلهدکتورکوبعیتایلیبوناقاضیلغا
ومریتیواوقافرعایاسندواروبانتیایدرلیطلبایدوبانلوبتحتحاکمشدوهاحوالیمرتعلهکوروب
حجاریچاصیبندانلیوروبعرضایلیبیسی. صلحاردمنوجهلاولورعمیریچیسی. زنوکبیلهلیفسادیانلهدریکه
اکرقاضیاوراکراوقافواملاکهومریتیهایکیضابطاکیدرعرضایلیبیسلر

ردیف مر

١٦٧٨

١٦٧٩

١٦٨٠

[illegible]

١٦٧٤ [illegible]

[illegible]

١٦٧٥ [illegible]

[illegible]

١٦٧٦ [illegible]

[illegible]

١٦٧٧ [illegible]

[illegible]

١٦٦٨

١٦٦٩

١٦٧٠

١٦٧١

١٦٧٢

١٦٧٣

١٦٦٤

١٦٦٥

١٦٦٦

١٦٦٧

نشانلویه

١٦٦٢ بارلدی

پوزغه بکنه حکم که تحت قضاکده واقع اولان منازلده قاچ ارماق و کوپرو بنا اولنمق لازم اولوب و ذخیره کمیلری بلغراده کوندرلدیکی
و امر اولنان کوپرو اغاجلری تدارک اولندی و کوپرو نه محلده قورلمق مناسب اولدوغنی و جه خوار اخراج اتدکی نمقدار
اتدک و تحت لواکده اداره منازلک هر برنده اکیشر یوز بیک اقچه لق اتمک و یکیسار و صومون و بوغاجه لعصاری لازم اولمغین
بیورلدی که حکم شریفی واریجق اصلا تاخیر اتمیوب مرور اولنان یولده کوپرو لازم اولان نمقدار ارماق وارلسه هر برینه
اوچ عربه صغوب مرور ایده جک قدر بیوک کوپرو بنا ایدوب نمقدار کوپرو لازم اولوب بنا اتدرلدوکک و بلغراده ذخیره
کمیلری کوندرلدوکک نمقدار کمی ایله نمقوله ذخیره کوندرلدوکک و کوپرو اغاجلری نوجهله تدارک اولنغی نه محلده قورلمق مناسب
ایدوکن و نمقدار جه خوار اخراج اتدوکک یازوب مفصل بلدروب دلیق قونلدوجق هر قوناغه امر اوزره اکیشر یوز بیک اقچه
اتمک و یکیسار و صومون و بوغاجه تدارک ایده سنکه انشاء الله تعالی وارلدقده امر اولنان ذخیره جمله حاضر بولنغی عسکر خلقی مضایقه چکمیه
ذکر اولنان خصوصلر مهماتدندر اکا کورمامقید اولوب هر احوالی وقوعی اوزره عرض ایده سن

نشانلویه

١٦٦٣ بارلدی

قلبه و تاتار بازاری و صوفیه و شهرکوی و نیش و لاجه حصار و بلغراد قاضیلرینه حکم که بوندن اقدم تحت قضا کوزده نزل اولنان
قوناقلر تعیین اولنوب هر برینه نمقدار ذخیره تدارکی لازم ایسه یازلوب چاوشلر قولاقلر ایله ارسال اولنمشیدی حالیا وارلمق
قریب اولوب ذخیره زیاده اولماق لازم اولمغین بیورلدی که یوز بیک اقچه لق اتمک و یدیشر و سکز یوز مقدار ایده و اکا
کورمامسایرنده لعصار اتمک مابین انواع اقدام ایلیوب امر اولنان ذخیره زیاده لعصار ایلیدیکن کدرلدقده مضایقه
لازم کلمیه و سنکه بلغراد قاضیسی بر قاچ کون اوکوزده یوز بیک اقچه لق یکیسار اکا کورمامتمک وارید و سایر ذخایر
لعصار ایدوب عربه لر طولدرسنکه وارلدقده مضایقه اولمیه سویله که بریکوز اهمال ایدوب بر خصوصده
نقصان لازم کلمه عزل ایله قونلمیوب انواع عتاب مستحق اولورسز اکا کوره مقید اولدیغی و طوار ایچون
نعل و میخ دلیق لازم در سنکه قلبه قاضیسی معجلا بیک کیم نعل اکا کوره میخ و سزکه سایر قاضیلرسز بشر الیشر یوز دلیق
زیاده کیم نعل و اکا کوره میخ هر بریکوز لعصار ایده سز . وارلدقده کتوروب تسلیم ایلیه سن . و هر بریکوز نمقدار
ذخیره و نعل لعصار ایدرسز دفترینه بیله تسلیم ایلیه سن .

١٦٥٩ سنه تنویه

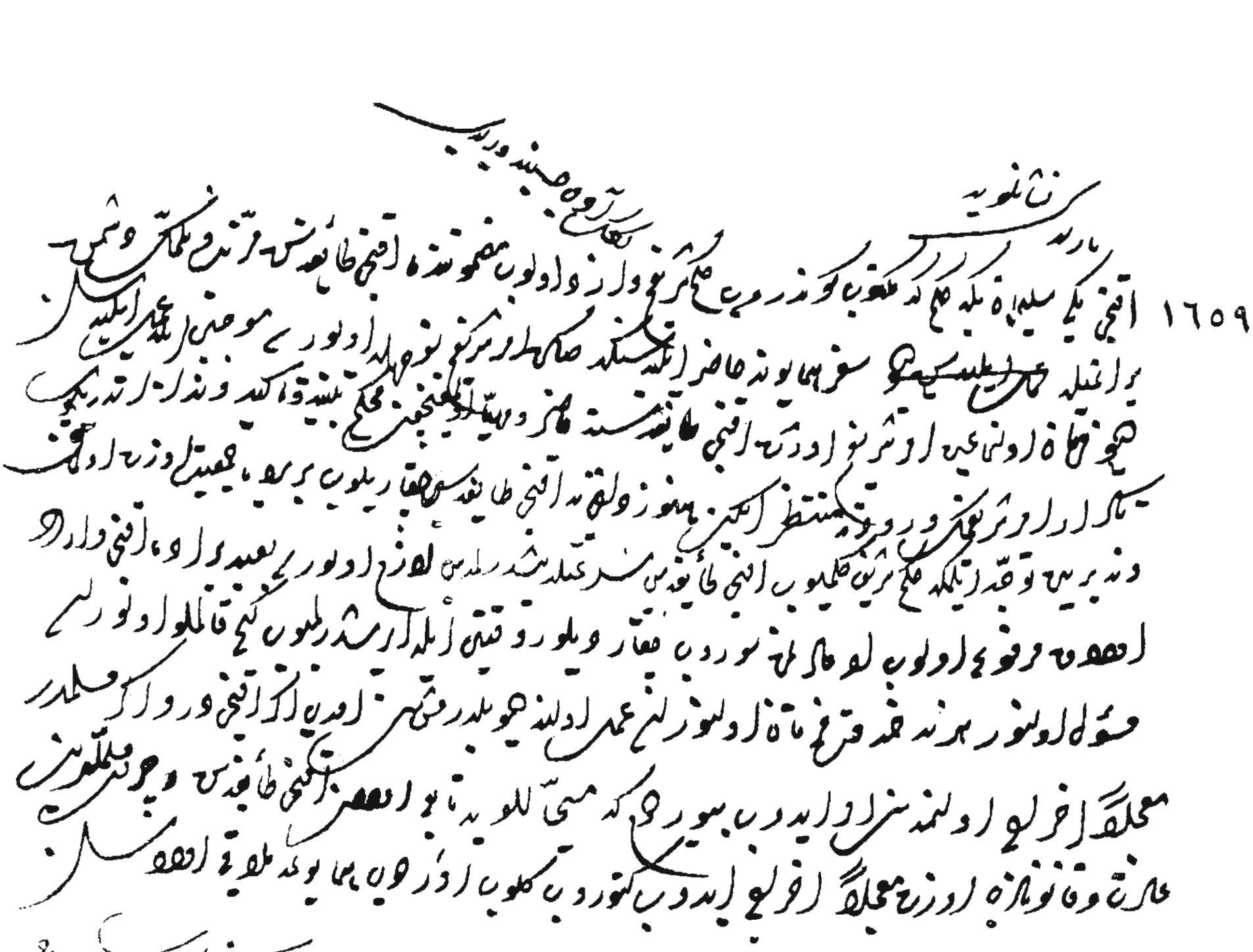

١٦٦٠ سنه تنویه

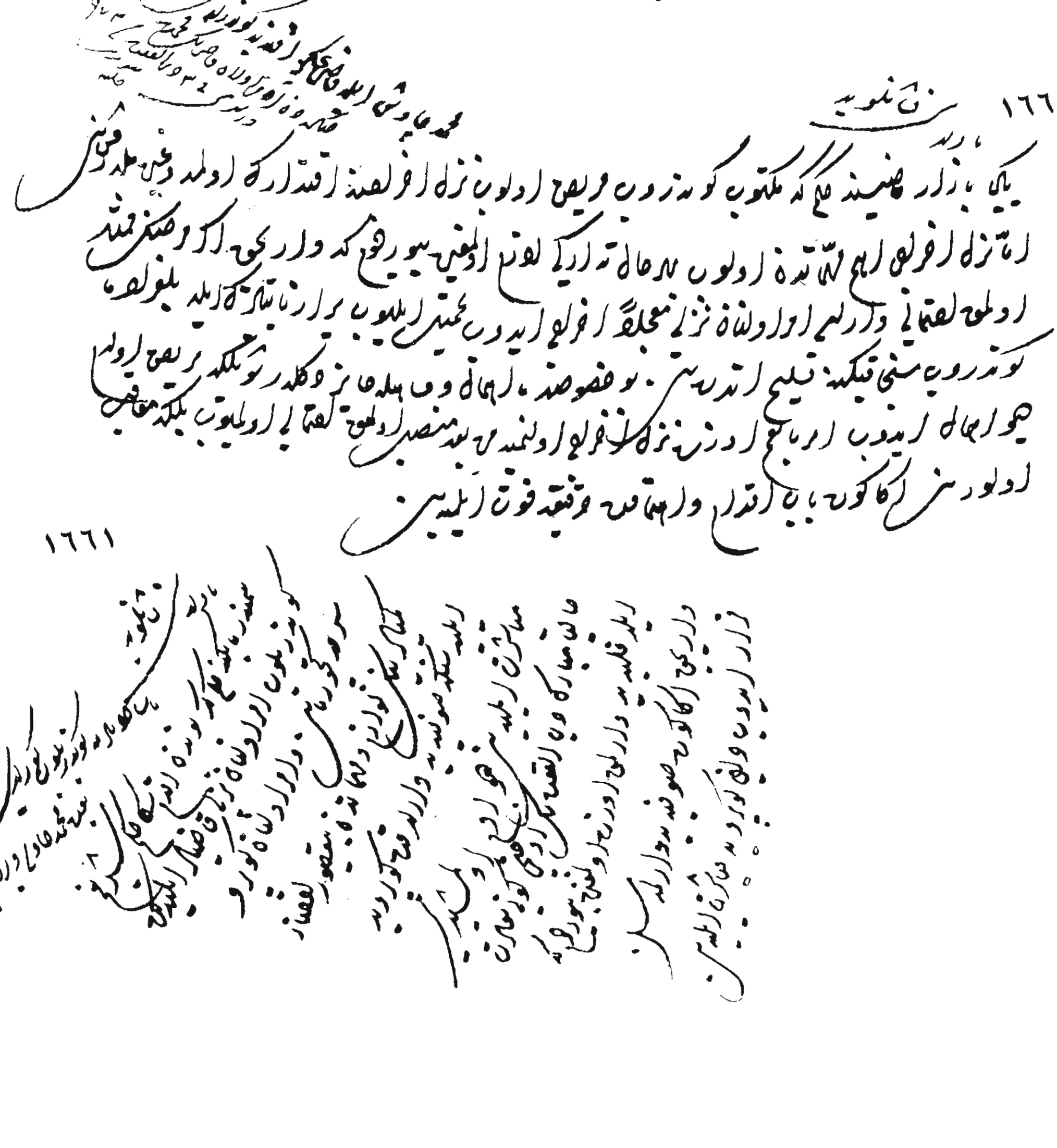

١٦٦١

١٦٥٦

١٦٥٧

١٦٥٨

١٦٥٤

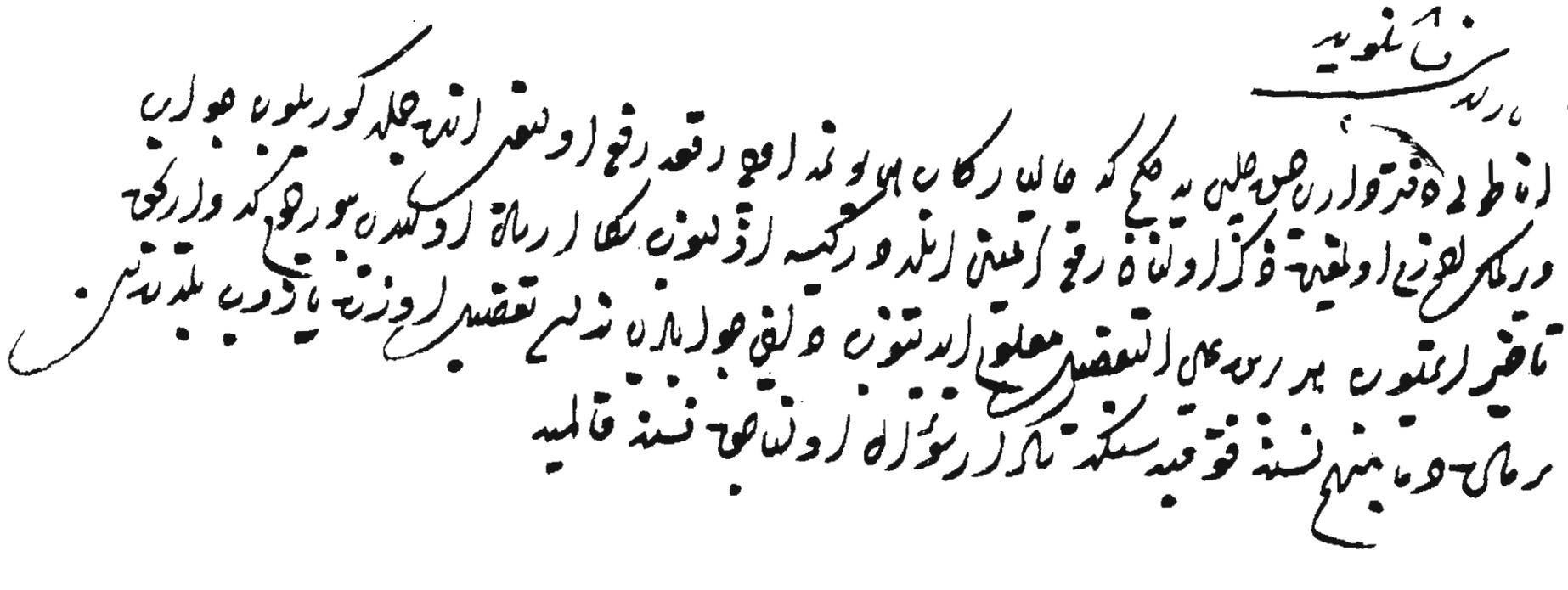

١٦٥٥

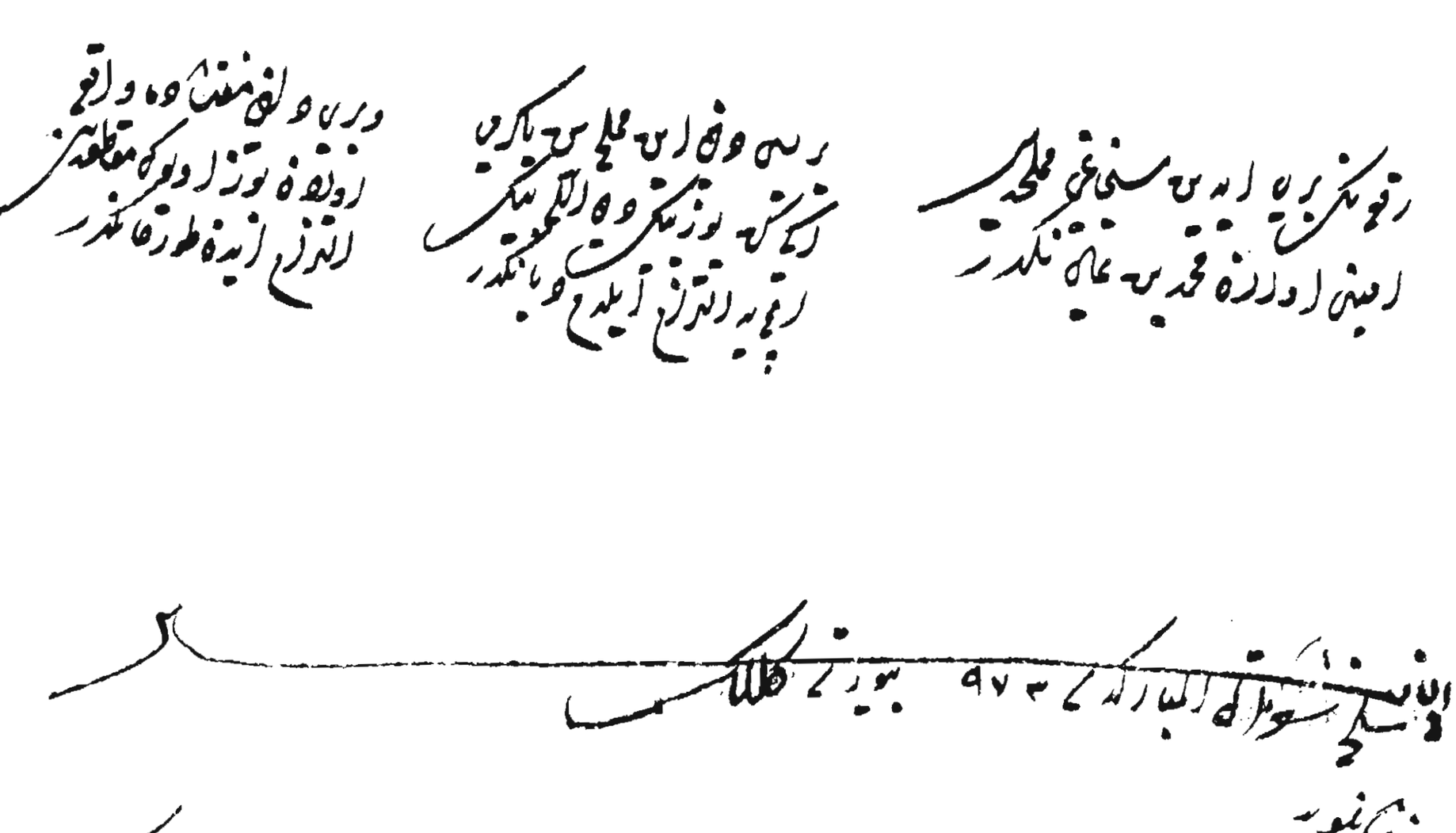

١٦٥١

١٦٥٢

١٦٥٣

١٦٤٧

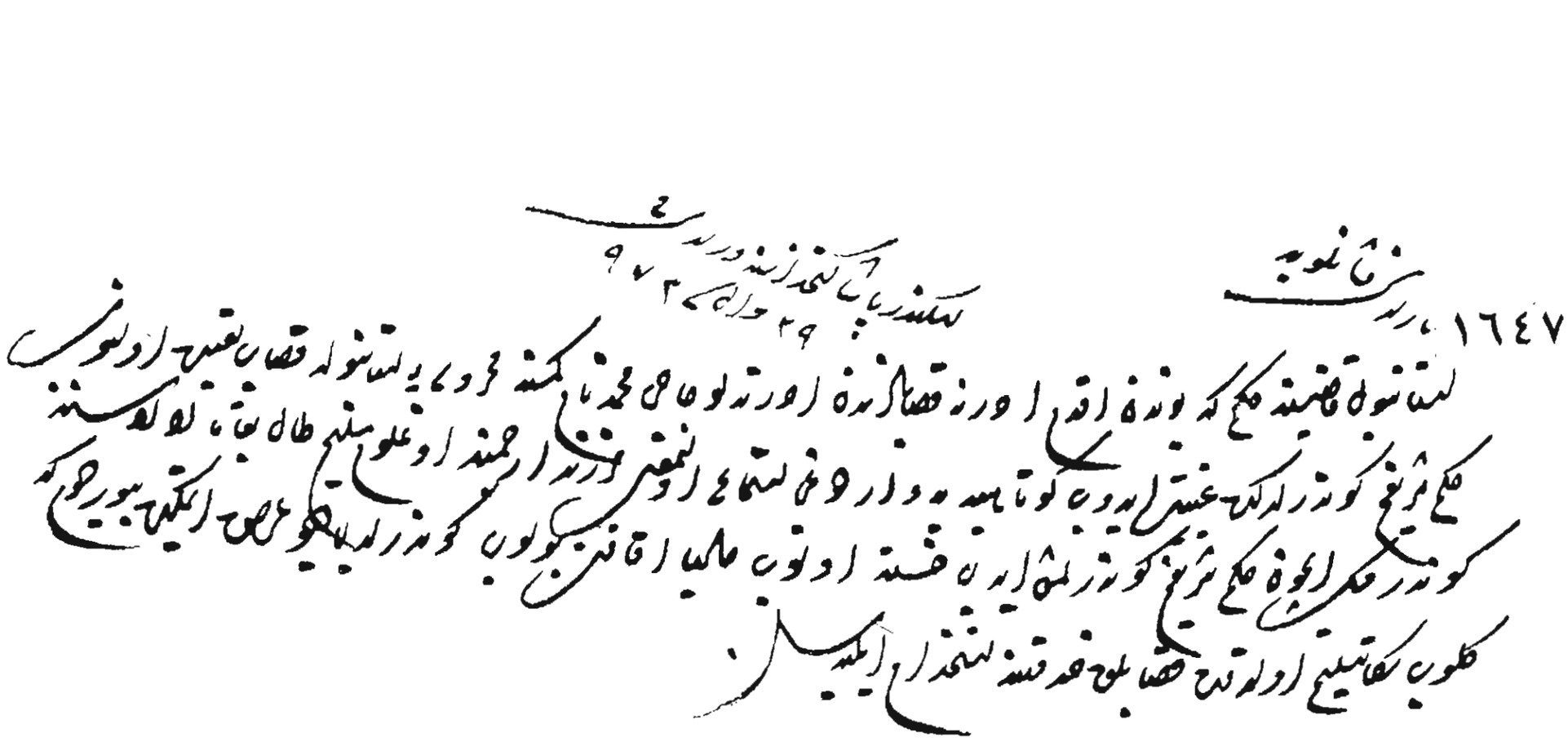

١٦٤٨

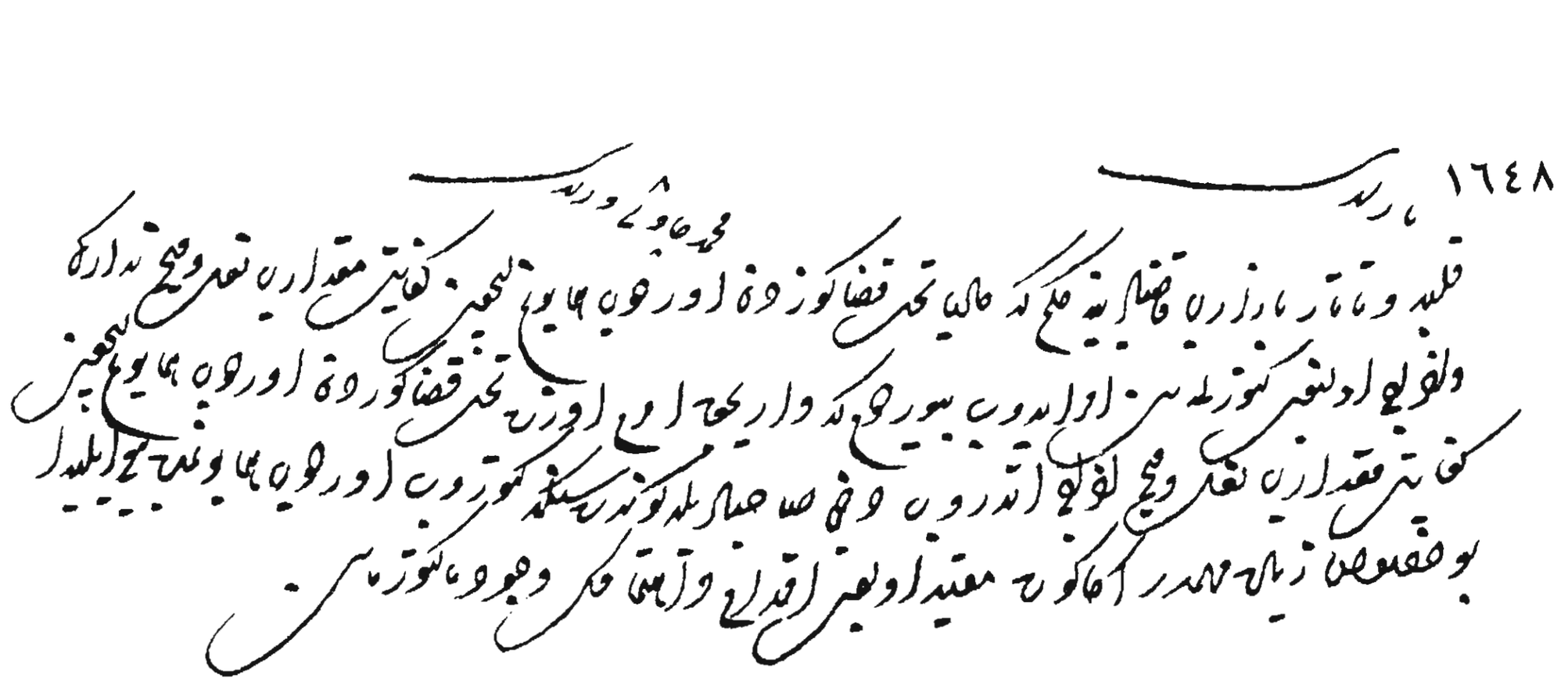

١٦٤٩

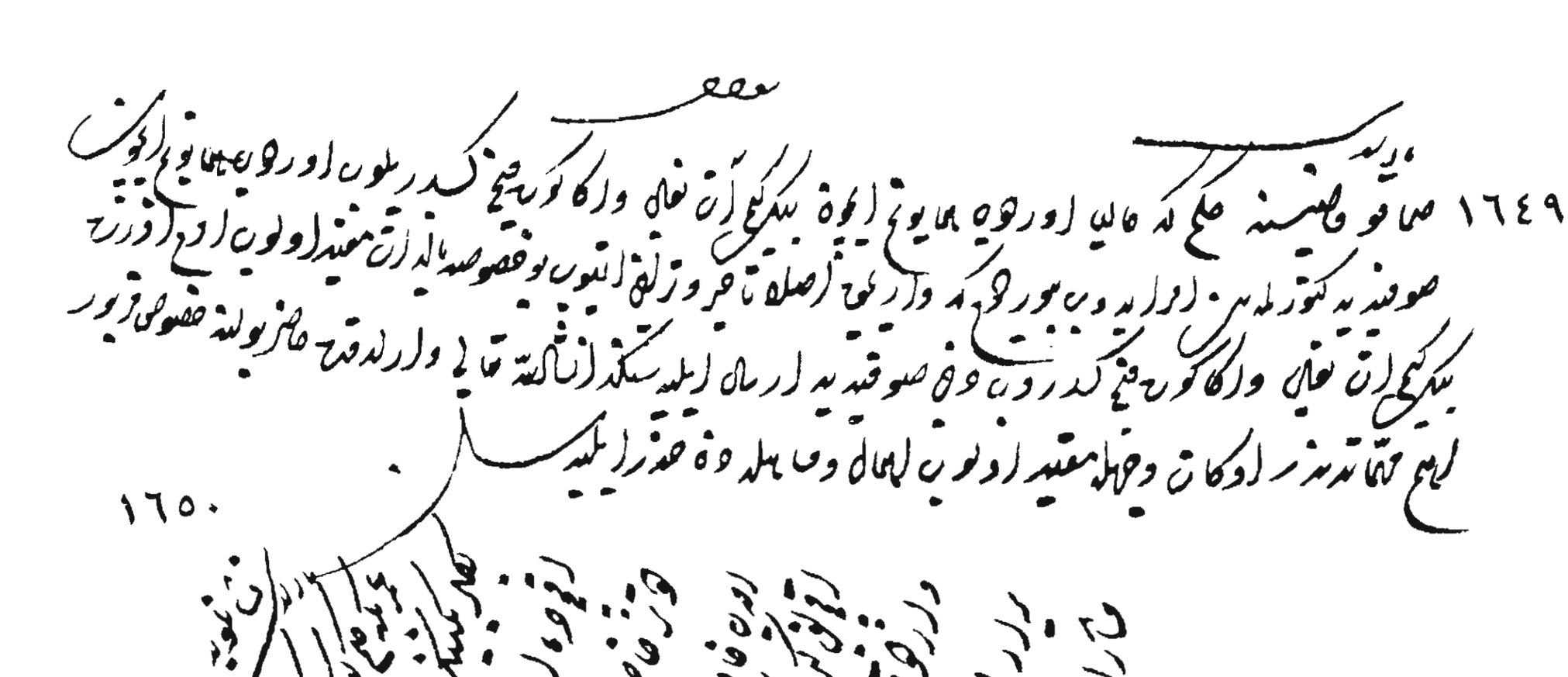

١٦٥٠

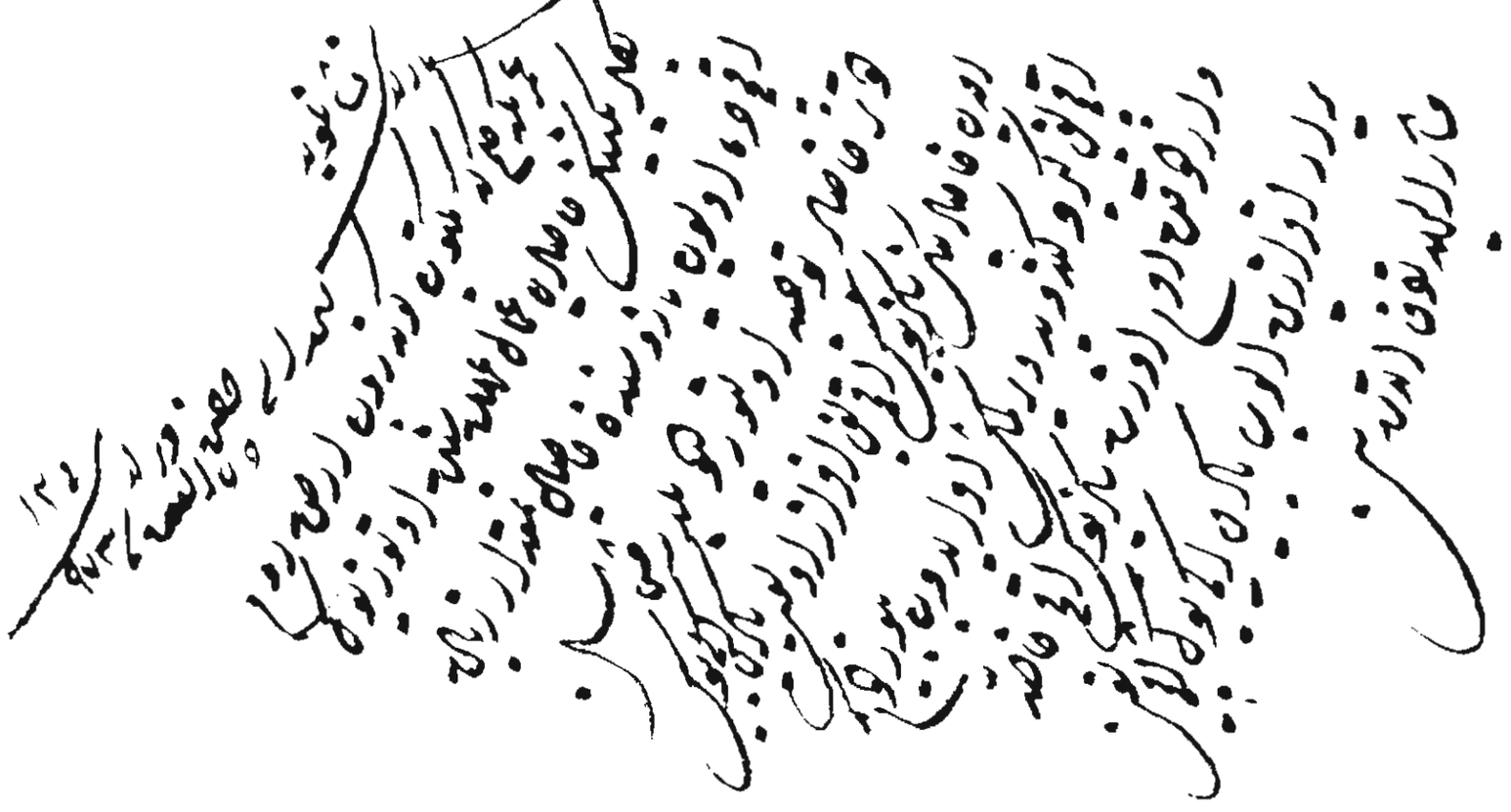

١٦٤٤

[illegible]

١٦٤٥

[illegible]

١٦٤٦

[illegible]

١٦٤٢

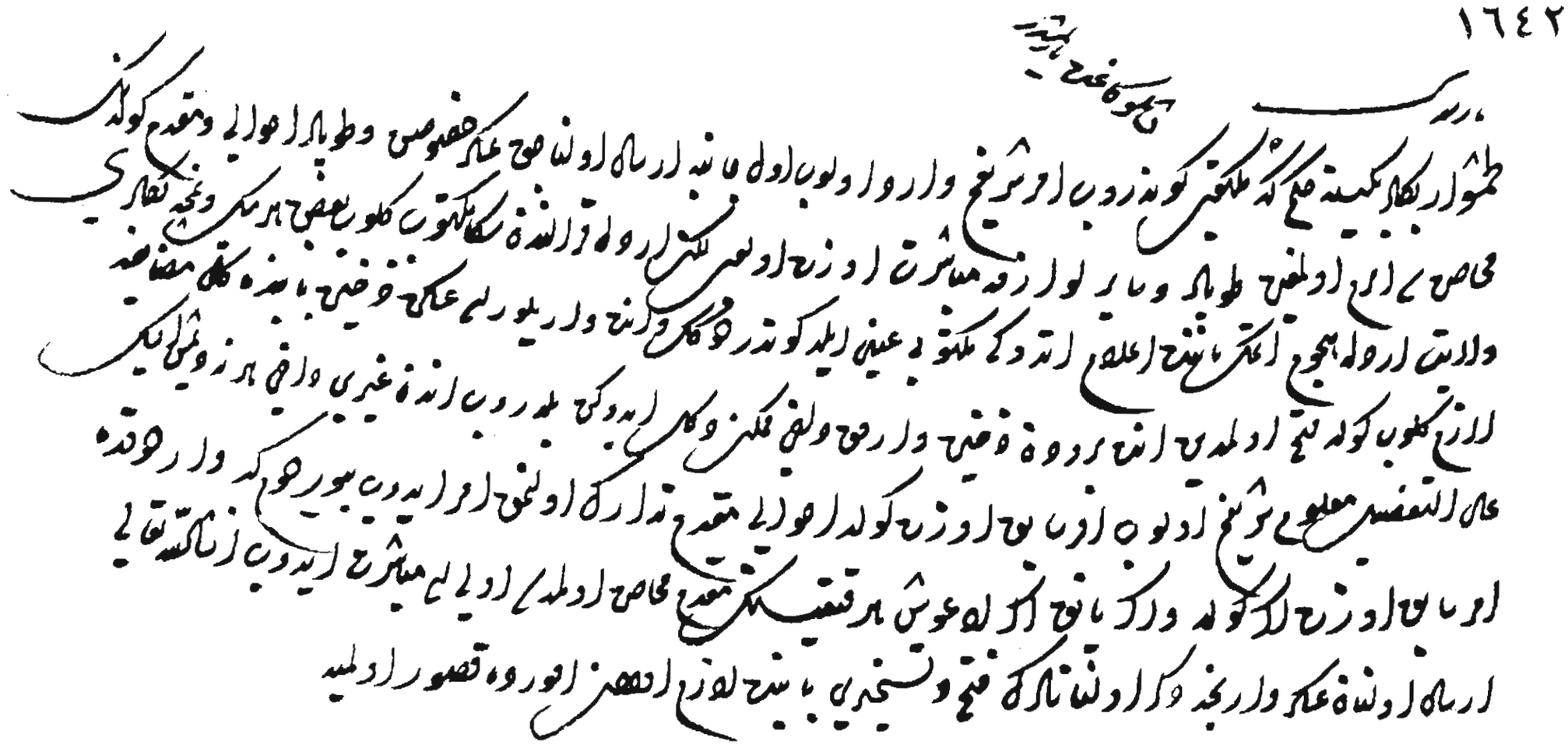

١٦٤٣

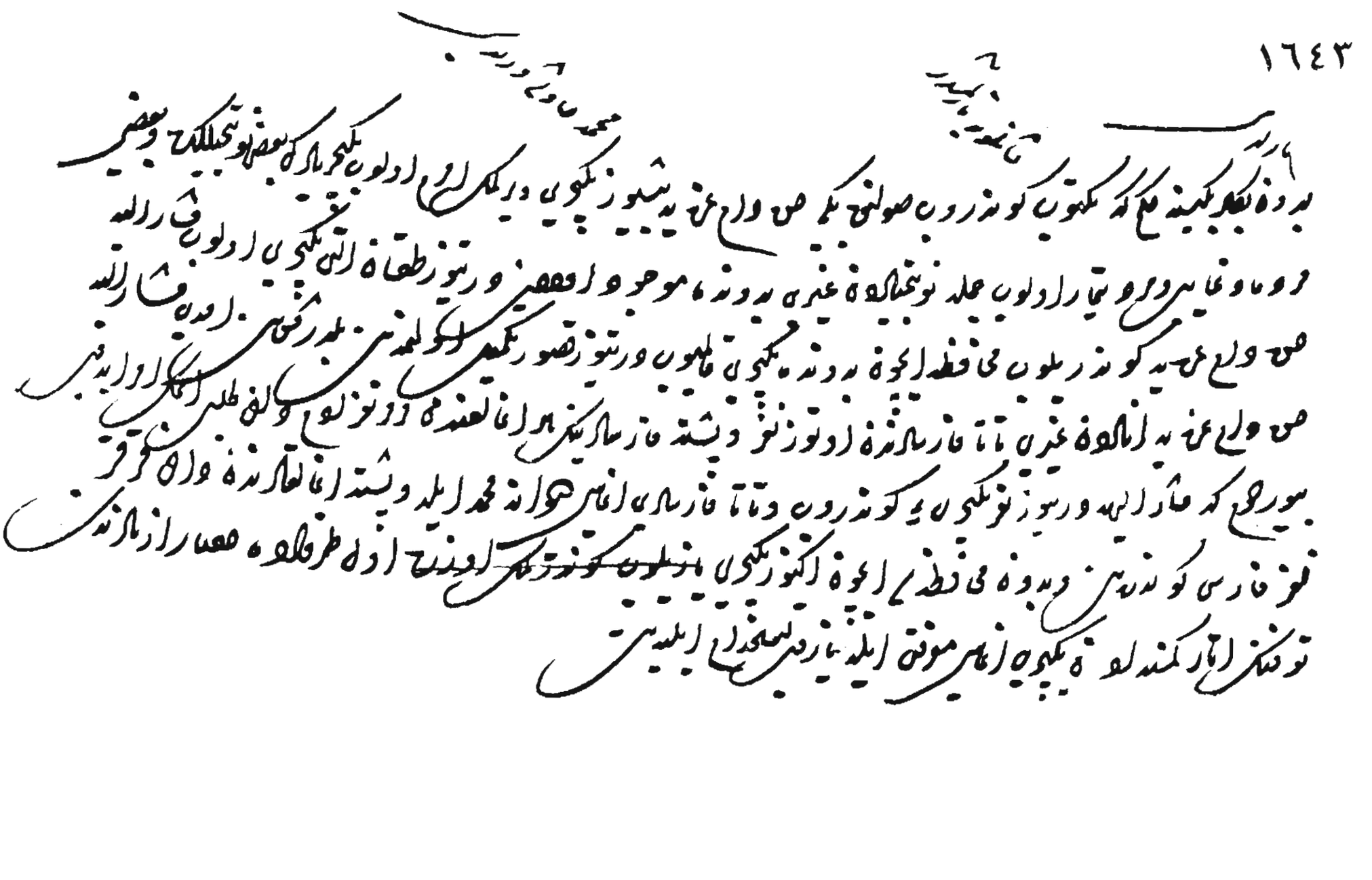

٥٩٢

١٦٣٩

١٦٤٠

١٦٤١

۱۶۳۷

۱۶۳۸

١٦٣٢

١٦٣٣

١٦٣٤

١٦٣٥

١٦٣٦

٥٩٠

١٦٢٨

١٦٢٩

١٦٣٠

١٦٣١

۱۶۲۵ ... اولاد و بعد شه حکم که مکتوبی کوندرمیش زیاده ترینج اوزره سنوح حاضر اولمش تا سکنه اولمش اندن زرکی اولمدوغمی بلدرمش
... مکتوبی حفظ اولمش یوزه اندن تفتیش اولنه اولاد عسکر کوندرمکی اولمیوب سورمکی زیاده ترینج تایه
... یه یکی میداری مرار اولاد عسکر تی دوشمن عسکرینی ایغنایا اوبکده و بایر یولاردن قوه کرارینی کوندار
... حال کوندرمیش اولادیتی ای دیمش اولمغله حفظ اولنمق وقیه قوه ایله ...
عسکر ایله بیله کوندرمش

۱۶۲۶ بلوکباشی حضرتلری حکم که حالیا سزه یازیلان توجه اولنمق ایشارالله تعالی وارلمق اوزره اولمش تحریر قصاکده بلوکباشی کوروبی کلمکی زمونه
... نای فرمان تفتیش اولنمق عسکر وقیه لازم اولمغی سورمکی که یوبایه حاضر اولنه ورکی میلقع حاوتاریده عبدالقادر زاده
... وارلمق اولمغله اصلا تاخیر و تاریق اعتیاد تحریر قصاکده ذکر اولنه قرنا غوزالان یکی اهالی ایمکی و یوز یکی میداریه وارلمق
... عربه اوصمق ورکی کوره بال و یاغ و پنیر و سایر فضایر محمدی ماکولاری و اخر وسوقی اعصار ایله یرینه وارلمق
... روانی کالیه شوبلوکی تفتیش اولنه میداری اریه وارلمق ایمکی و سایری اعصار اولیه حفظیه لازم کلمکی عدرکی اعتوال اولمغی
... غزل ایله قوتلمیوب مباشر اولدوغی ایکی کوره اعتماد اولنمش

۱۶۲۷ حرمین قضیه حکم که یوزنه اولمق حکم ترینج کوندرلمغی تحریر قصاکده واقع اولنه قرنا فتی وضع اعصار ایله یرینه وبرا اولمق ایشی
... حالیا وارلمق تحریر اولنوب سورمکی ورکی میلقع حاوتاریده حفظ زیاده وارلمق اصلا تاخیر اولنمیوب تحریر قصاکده یازیلان
... اولمغله حکم اولنمش ایکلک ویرمکی ورکی مالی اولمغله قرنا غوزالان یکی اهالی ایمکی و یوز یکی میداریه وارلمق
... اریه ایمکی و سایری یوزنه اولمغی ورکی کوره بال و یاغ و پنیر و سایر فضایر محمدی ماکولاری و اخر وسوقی اعصار ایله یرینه قصاکده
... وارلمق اعصار اولنمق کالیه شوبلوکی مرقومه تفتیش اولنه میداری اریه وارلمکی و سایری اعصار اولیه حفظیه لازم کلمکی عدرکی اعتوال اولمغی
... غزل ایله قوتلمیوب مباشر اولدوغی ایکی کوره اعتماد اولنمش

١٦٢١

١٦٢٢

١٦٢٣

١٦٢٤

۱۶۱۹

۱۶۲۰

١٦١٥

١٦١٦

١٦١٧

١٦١٨

١٦١٢

١٦١٣

١٦١٤

١٦١٠

١٦١١

٨٧٥

١٦٠٨

سمنده وضنه حاکم که حاکیاسز مامونه توجه اردوسنی ارشاد اولنه واردقده اردوی همایون قضاکنه قریه سی یکسه نامی مرقومات نفتش

اردوسنی عسکرلکچوه دکزاردناه قوناقته یتمش یکناه بیک اقچه یومیه زعامت واردقده اردوی همایون وارد قشلی وسایر اکنکوره مال وماتاع

پنیر اقصارادی اوراسی صوبابه قورکا چیلغی حاویلارنده ماکنوچ زیدقده مباشر نفس امرلری سورلمی که واری قضا

اصدرنا فیرا متعین حسب قضاکنه دکزاردناه قوناغنه اولرنه نفتش اردناه استدارلی اکنکوره واردقده مباشر نفس امرلری سورلمی

اردوسنی عسکرلکچوه دکزاردناه قوناغنه اولرنه نفتش اردناه استدارلی اکنکوره واردقده مباشر نفس امرلری سورلمی

محل تعاقدر لعالده قدر

١٦٠٧

٥٧٩

١٦٠٢

١٦٠٣

١٦٠٤

١٦٠٥

١٦٠٦

١٥٩٨ لحمو از بکار بکنند کلی که حالیا از روی قرار ملکیت کونه رفی بعض جاسویان بکار کنا کلی و حرکتی از ولی حالی ...
... کلی من از روزند حکمی مانع از روی و غیر بلند در بکنی بدون که معامله بولدیه تی از روی قرار قضیه ... آردلله دقی کلی مدیر
... نجه ور کنا کنا تی احوالی بعلق ایدیغی دلی وقوعی از روزند مارفیه بلدیه ... و سند لق حاضر دفتر اردلی مأمور
... از ولد و عکی خدمت از روزند روله خانه ارباب اردلله عسکر و لق معامله از سهل آلی اولمشدر و از رفی و اصل اردکی
... روزند ور اکی کونه سند لق تدارکی از روزند اردلی از روسایه از روزند و لق عونی و مامه قلمی نی مهر سنه مباشر ... ایدیکی

١٥٩٩ ... ور یوریه تو پیش به حکی از بونده ارقدم کلی حکی ترتیب کوندریلمی ... لیسعای یوریسی نی ... اولدیکی و
... ربع از ولدی ارمن حالیا معامله از یکی از روزی ارمنی ارکلی آولیغه بیوریلمی که وصول بولدقده تأخیر ایتمیه
... یوریسی اعتماد می تأمین اولنه سی

١٦٠٠ ... ویکار حصار
... ویز دوقوز کلیسا قاضیلکنه حکی که بونده ارقدم کلی کوشه سنجوه حسن چاوش مباشر تی ربع آخری توزیع ایدوب بیشور اولی
... کوشه کلوب اندری من سورولی که وصول بولدقده بوبایج بالدنی متقید اولوب سابقا توزیع
... اندوکلی کوشه یی معامله سورولی بویله اندروب اصولی قاضیلی ایله چاوش عبدی یه تسلیم اندوکدن صکره بو خصوص
... ایچون مهم ور اکی بالدنی ور اکی نایاب کیوزایله ور معامله اندوری من بوبایج یورکی سوبامشی بکری مباشر اولدر

١٦٠١ ...
... وارنه ویرادوی و شوقی وایدوسن و قرن ایله ور دوسی قصوی قاضیلکنه حکی که حالیا حسوری و سونج بولی
... واصولیه نه بناسی قومانه اولاه کلیسا کی اوزرینه ناظر اولاه اصولی قاضیلی و مباشر اولاه عبدی چاوشی
... سنه سعادتلو شوکتلو عرض ایلدیکی که فوکرا اولاه کلیسا کی بعض مهم اولاه کوشه سن تحت قضا کوزوه طلبی اولندقده
... ارمنی نفع طلبی اولنوب عین زمانده کی یکی خصوصی مهم ور بوریلمغله که انوکی کی کوشه سنه بعض حواری من ایلهامکتبی اولوب کوندریلمسی
... اوتوزدقده تحت قضا کوزوه طلبی اولندقده اوبو جهاتله تعلل و تعیوب طلبی اولنان کوشه یی آخی ایله
... اندرین کوندریلمکله بابنج کوکبی معاونتی و مظاهرتی ایدرین ایله مخالفه حضرایله من شویلکه بعض نسنه طلبی ایدیه نلر
... اعمالی ایدرین و یدیه نیز عذر کوزی مقبول اولیوب مسئول اولمکوزه مؤثر بلوب آکی کوشه مقیداولدیکی

١٥٩٤

١٥٩٥

١٥٩٦

١٥٩٧

١٥٩٢ تا ٨ همایون فتحی اردلان که حالیا بتصحیح صحت جبین و علامت نکبت و نحوست نمایند تو فکر تلفی و سرور کامیابان مملکت از فحص و تفحص تصور کنند
میخواران کشته و آتش کامان تشنه تو مسی مالا کلام از بدون بوسه جانبازند از فحص عاکر اردلان نصرت قرین
و فتح ایشان از اندرون لشکر اوده و بندیده بتصحیح اردلان سپاه نصرت پناه بر سر حوار کارگذار سیاست و مثار نقمت
اولیای حالیا بوسه بساط عز و اقبال و ریزه خوار مائده مصطفی حال ملوک فرط فراست و کیاست و محض سیاست و شهامت
اقتدار همایون اولیای بوبابیه بتصحیح اردلان عاکر منصور بر سر حوار بیلوب سوزند فی نصرت و ارزانی داشتند
زمان حذر اندرون وجد و فشار کوه کوه اوزنه خدمتی و تولد اشکفت بولند از بوبابیه قرار لیکن سکر و شکفتن سپاه
سعادتمند متمر و مؤثر بیلوب اکاکوی عمل اندرون وین بابنه خوشی اندیشه خرد و اندیشه متعلق اوصاف اوده
بزل معده و ایلدا از اثر بتصحیح اردلان و رکن عنایت صحت جبین فوک ایلدا از بهر تبلیغ مدانوای فتح و نصرت و اعدای
وین میبنه اضافت نکبت و فتن معده اولیوب تور اطلعای تحصیل اردلان بوبابیه خدمتی و تولد اشکفت بولنمای
عنایتی مبذول دار

١٥٩٣ تا نصرت قرین و فتح و ارتجاع اوصاف یرکه فاضیه میکه فوک اردلان محمی رقوم فتح نصرت اردلان فوجاقنده
اوده حوین همایون نجوه فتح نصرت اوزنه بورکه دار بحق فوجاق فرتونه فتح ایلدا شکی ارتجاع بولمیان بیشتر
آلتون زده اریه اکیوز عربه اوده و اکاکوی بال و یاغ و تنیر و سایر فواکه و ماکولات قصبه و اوزه و تنوز
لعضار ایله پی کده و ارلدنجی اصلا مضایقه لوزم کلمیه تولدکه تصحیح اردلان فوجاق و ارلدنجی جمله حاضر اولمیه
و یا خود بتنج نعقاده اوده اصلا عذر که مقبول اولیوب عزل ایلیه تو تلیوب انوای نعقاب ایلیه معافی اولورسال

اکاکوی مقید اوده سی

١٥٩١

١٥٨٨

١٥٨٩

١٥٩٠

سوری اصلاحی لازمه

٨ ١١٢ ٩٧٣ ٢٣٤

عرض حال کتوره اهالی نامه مخزنی یه ویرلدی

١٥٨٥ استانبول محافظه سنه تعیین اولنان اسکندر پاشایه حکم که بوندن اقدم ساقز رعایاسندن بعض کفه صندل ایله
محروسه یه استانبوله ترنج و ساقز و غیری نسنه کتوروب هنوز داخی اول جانبه وارمدین ساقز احوالی اولدقده
بونلردن داخی ساقز بکلرندن دردیو محروسه یه استانبولده طوتیلوب حبس اولنمشلر ایدی حالا مذکورلر
سنه یه سعادتمه عرض حال کوندروب بیز جزیره یه مزبوره نک قدیمی رعایاسی اولوب بکلره و سپاهیلرینه علاقه مز
یوقدر کندو حالمزده یوز دیو بلدرجکلری اصلدن سورهجی که وار دوقت لازم اوزره ساقز بکلری
و بک زاده لری استانبوله کلدکده مذکورلری انلره مواجهه ایدوب فی الواقع استانبولده اله کیروب محبوس اولنان
کفه ساقزک بکلرندن و بک زاده لرندن و سپاهیلرندن اولمیوب قدیمی رعایا طایفه سندن اولوب کار و کسبلرنده
اطلاق ایلیه سنکز وار ایسه کیرو کسبلرنه مشغول اولالر اما شویله که بک زاده لرنده و سپاهیلرنده اولالر
امره مخالف اطلاق ایتمیوب کماکان حبس ایلیه

عرض کتوره اهالی نامه مخزنی یه ویرلدی

١٥٨٦ اناطولی بکلربکیسنه حکم که مکتوب کوندروب ولایت اناطولیده نوبت ایتمک اوزره متفرق اولانلر واقع اولان سفرلرده نوبتلو ایتمیوب
حالا وارد اولان احکام شریفه ده نوبتلو ایدی و نوبت سوزلری تعیین اولنمغله عموما تنبیه اولنوب لکن شبهه اولدوغنی بلدرمش ایسه تقدیم
ایدر نوبتسوز بیلی امر اولنه تعیین اولنوب اکا کوره یازیلوب تعیین اولنمدوغنده معلومدر که امر اولنان قانون اوزره نوبتلو ایتمکدر
چونکه شبهه اولمش بیورلدی که سفره قانون اوزره نوبت کتمک ایسه انلری تعیین ایلیوب سفر خدمتنی اداسی ایدوب نوبت اولمیان کیمسه لر

١٥٨٧

[illegible]

٥٧٢

م السبت ٢١ شوال المكرم سنه ٩٧٣ — سورى خاص كوى

١٥٨١

بارلدى سلطان محمد — محمد بك كاتبى حضرتلرينه ورلدى فى التاريخ المزبور

بكلجى يرى ايماسنه حكم كه مكتوب كوندريلن بغداده اولان بكلجى يه قولارمق علوفه سى سكتاه باشى ايله كوندرلمشدر ديو بلدرمش ايدى
بغدادك وزاى كلمشدر وكر اولنان قولارمق هواجبلرى ونفقه اى اول ولايتده كوندريلور ياخود ويرلمه به حكم ترشيح ارسال
اولنور انده هواجبلرى ونفقه اى نه ايسه همان انده اولان قولارمق علوفه اى ونفقه اى عندلرينه دفتر ايدوب كوندرمك
اكا كوره تعيين اولنه

بارلدى سلطان محمد — سهل الدين حضرتلرينه ورلدى — قدوه بيرى يه ورلدى ٢٥ شوال سنه ٩٧٣

١٥٨٢

لالا ايله حكم كه بوليده وقسطمونيده بعض سوخته طايفه سى وكانقريده بعض غربت طايفه سى اولدوغى استماع اولنمغين سورجى كه
بو بابده دايما هتدا اولوب ايوك كبى اكر سوخته وغربت طايفه سنده هر قنده اشتدر بك جمعيت ايدوب فساده مباشرت ايلدوكى
كفايت مقدارى لازم تعيين ايدوب كوندرمك اله كتورمك فساد وشناعتلرى ثابت وظاهر اولنلرك شرع وقانون ايله مقاتلتدن
كلنجى مملكت ووراثتده غربت وسوخته طايفه سنده ضرر وكزند ايرشدرمكده زياده احتياط ايلدى

١٥٨٣

بارلدى سلطان محمد — بر صورى سلطان مراد لالا ايله بيناسنه عنه واقع اولان سوخته ايله

بارلدى سلطان محمد — بكلرى بكلرينه ورلدى ٢١ شوال سنه ٩٧٣

اوكرمان بكنه حكم كه سنجاغكده اولان تحويله واقتدار سنكله بيلمه محافظه
مملكت حدود بيورجى كه وارنجه اولان تحويله واقتدارى اتره بيرى
بر اركو كللو يكتاروه جمع ايدوب دخى مملكت ولايتك ضبطنده اولوب
كمسنه يه اصلا فساده ضرر وكزند ايرشدرمكده زياده حذر ايلدى سويلمدوك علامت زيته اظهار ايلدى

١٥٨٤

بارلدى سلطان محمد — محمد بك ورلدى ٢١ شوال سنه ٩٧٣

بدون بكلربكنه حكم كه قلع اولنمق
اسلنقه تابع قلعه نك احوالن بلدرمش ايدى
ايدوب بيورجى كه وارنجه مملكت ولايتك
ضبطنه وكزند اولنان قلعه نك امور اولديم
نافع ايله تعيين ايلدى اكر خزينه اولديم
نافع ايله خزينه اوردنه ايسه اما خزينه اولديم
بر دخى ايلك اكر كندوسنه بكلر اركلمز
امور ايلكه قاتلمق اولديم سويلدى

١٥٧٨

١٥٧٩

١٥٨٠

١٥٧٥

١٥٧٦

١٥٧٧

١٥٧١

١٥٧٢

١٥٧٣

١٥٧٤

١٥٦٦

١٥٦٧

١٥٦٨

١٥٦٩

١٥٧٠

١٥٦٢

١٥٦٣

١٥٦٤

١٥٦٥

١٥٥٧

١٥٥٨

١٥٥٩

١٥٦٠

١٥٥٤

١٥٥٥

١٥٥٦

١٥٥٠

١٥٥١

١٥٥٢

١٥٥٣

١٥٤٨

١٥٤٩

٥٦١

١٥٤٦

١٥٤٧

١٥٤٣ [illegible]

١٥٤٤ [illegible]

١٥٤٥ [illegible]

۱۵۳۷

١٥٣٤

١٥٣٥

١٥٣٦

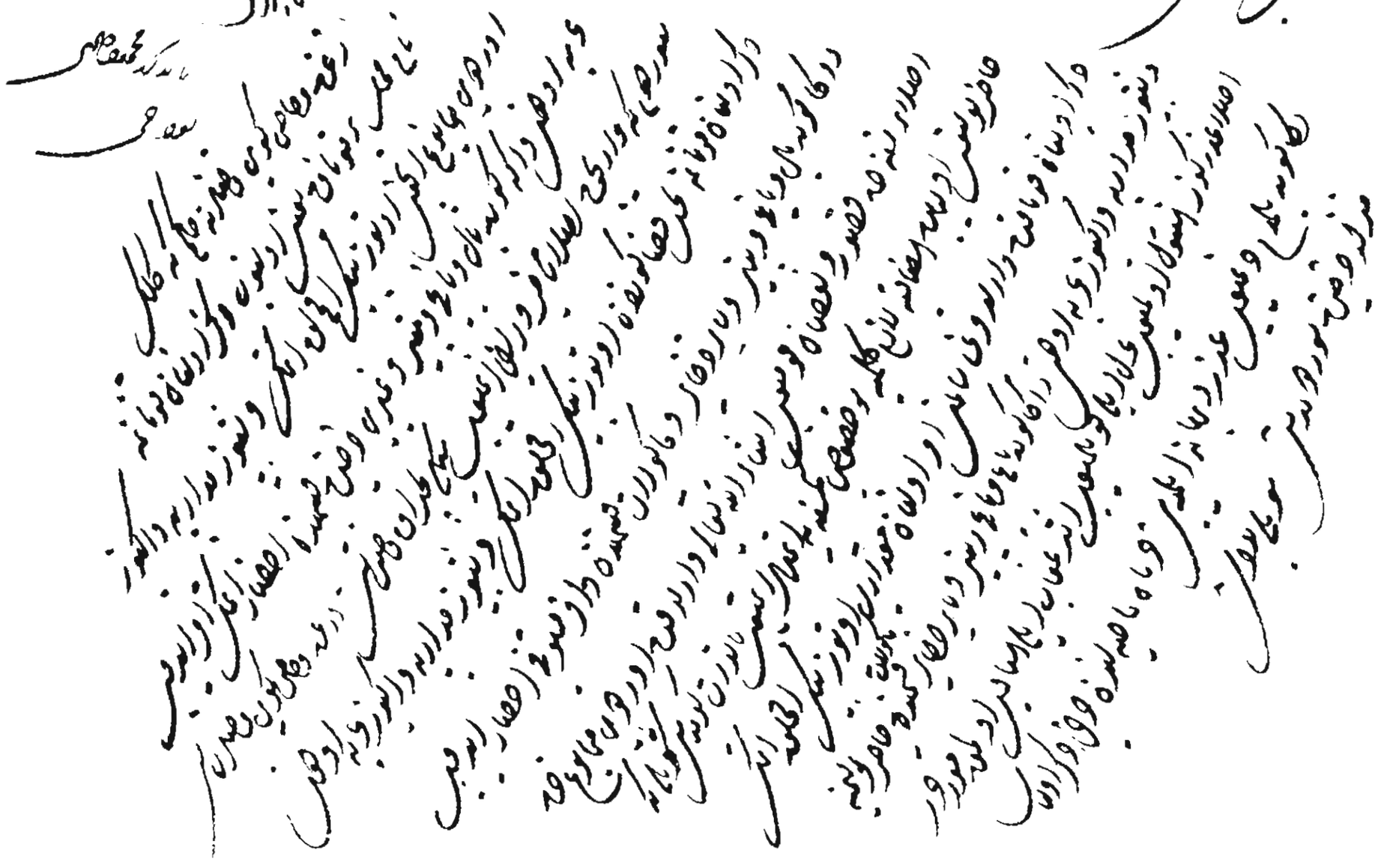

١٥٢٩

١٥٣٠

١٥٣١

١٥٣٢

١٥٣٣

٥٥٦

١٥٢٥

١٥٢٦

١٥٢٧

١٥٢٨

١٥٢١

١٥٢٢

١٥٢٣

١٥١٨

١٥١٩

١٥٢٠

١٥١٦

١٥١٧

١٥١٤

١٥١٥

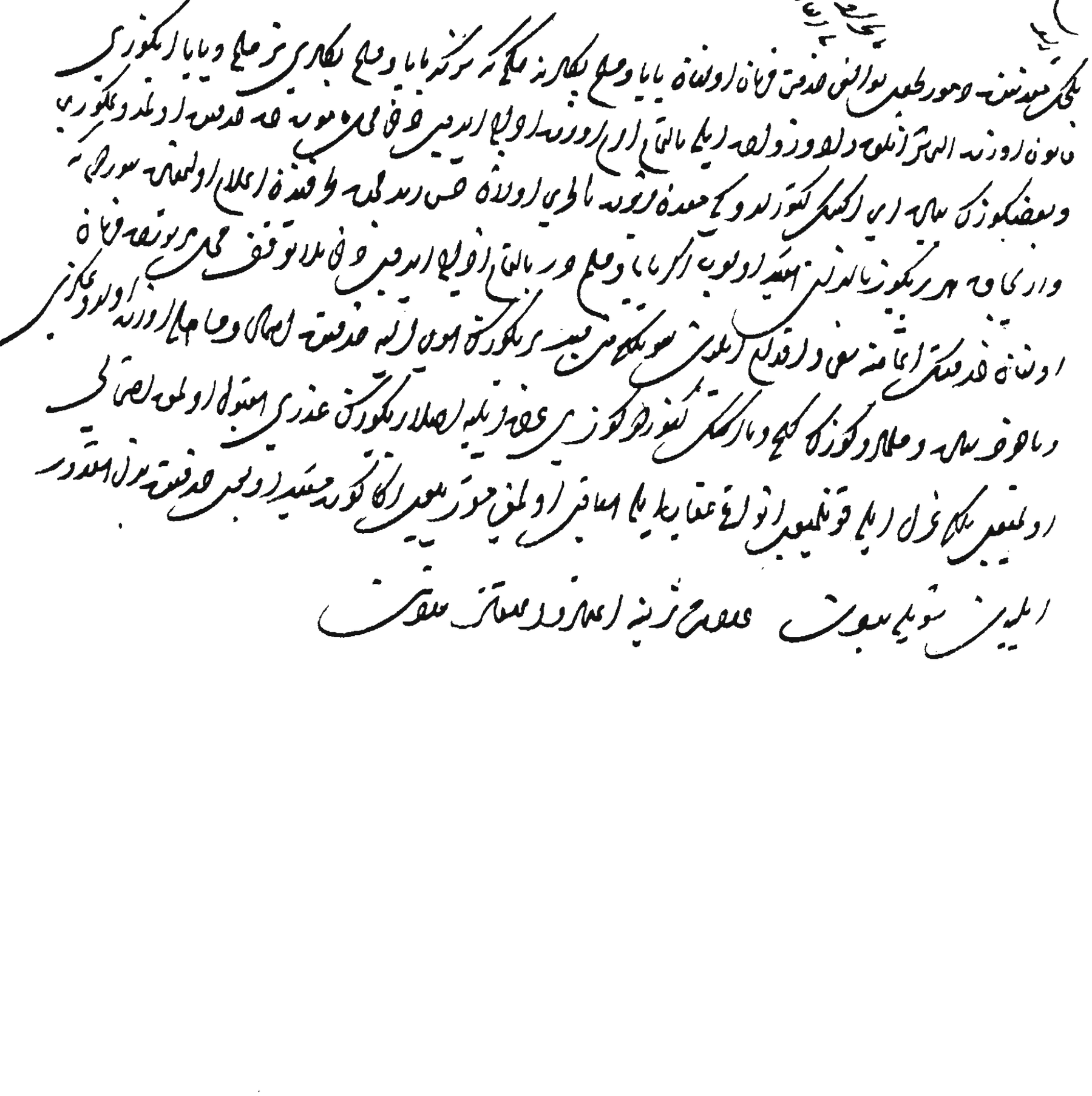

١٥٠٨ [illegible]

١٥٠٩ [illegible]

١٥١٠ [illegible]

١٥١١ [illegible]

١٥١٢ [illegible]

١٥١٣ [illegible]

١٥٠٤ [illegible]

١٥٠٥ [illegible]

١٥٠٦ [illegible]

١٥٠٧ [illegible]

١٥٠٠ [illegible]

١٥٠١ [illegible]

١٥٠٢ [illegible]

١٥٠٣ [illegible]

١٤٩٨

١٤٩٩

A30

١٤٩٦

١٤٩٧

١٤٩٣

١٤٩٤

١٤٩٥

١٤٩١

١٤٩٢

١٤٨٨

١٤٨٩

١٤٩٠

١٤٨٦

١٤٨٧

١٤٨١

١٤٨٢

١٤٨٣

١٤٨٤

١٤٧٨

١٤٧٦

١٤٧٤

١٤٧١

١٤٧٢

١٤٧٣

١٤٦٧

١٤٦٨

١٤٦٩

١٤٧٠

١٤٦٣ [illegible]

١٤٦٤ [illegible]

١٤٦٥ [illegible]

١٤٦٦ [illegible]

١٤٦٠

١٤٦١

١٤٦٢

١٤٥٧

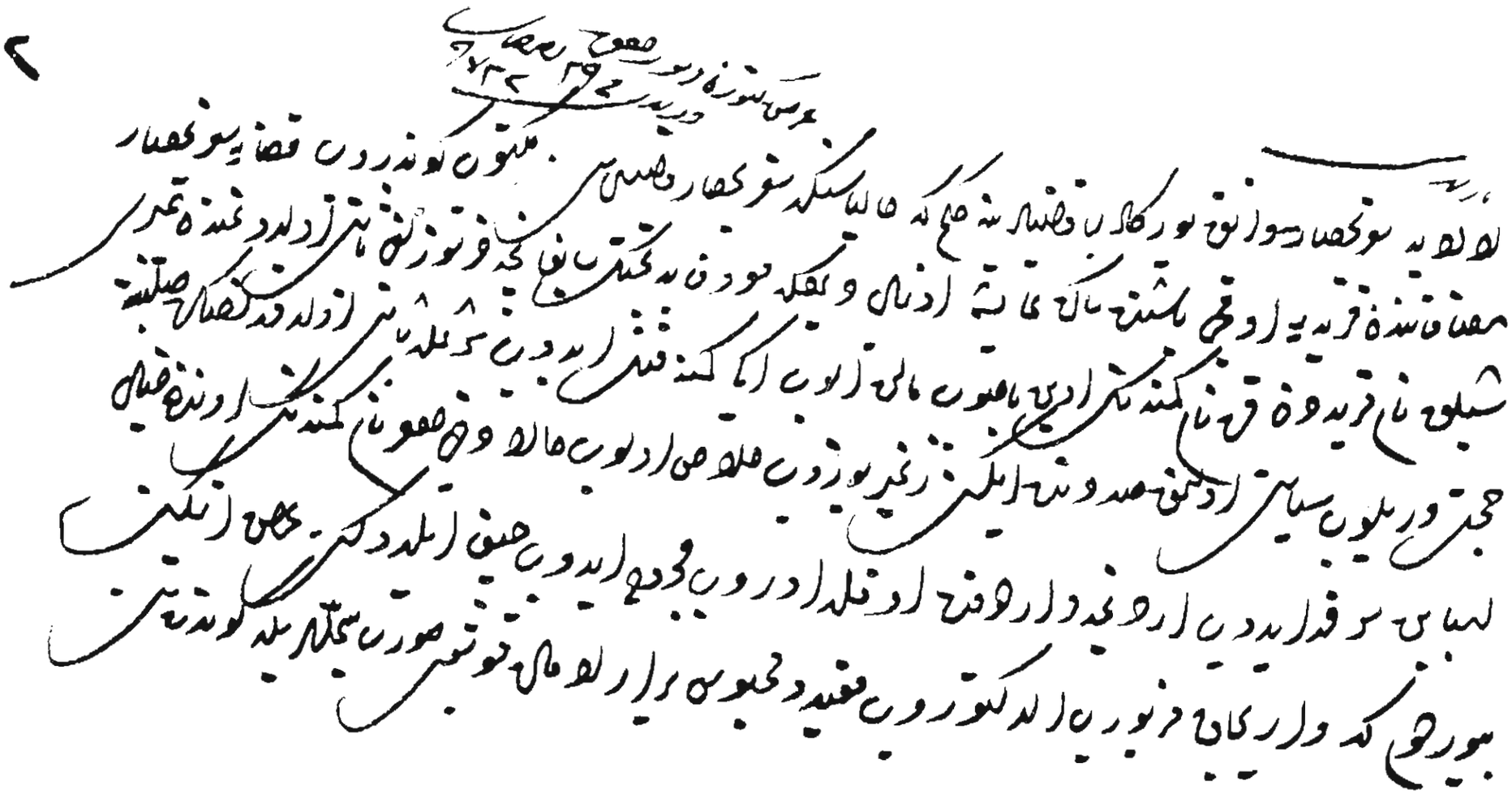

١٤٥٨

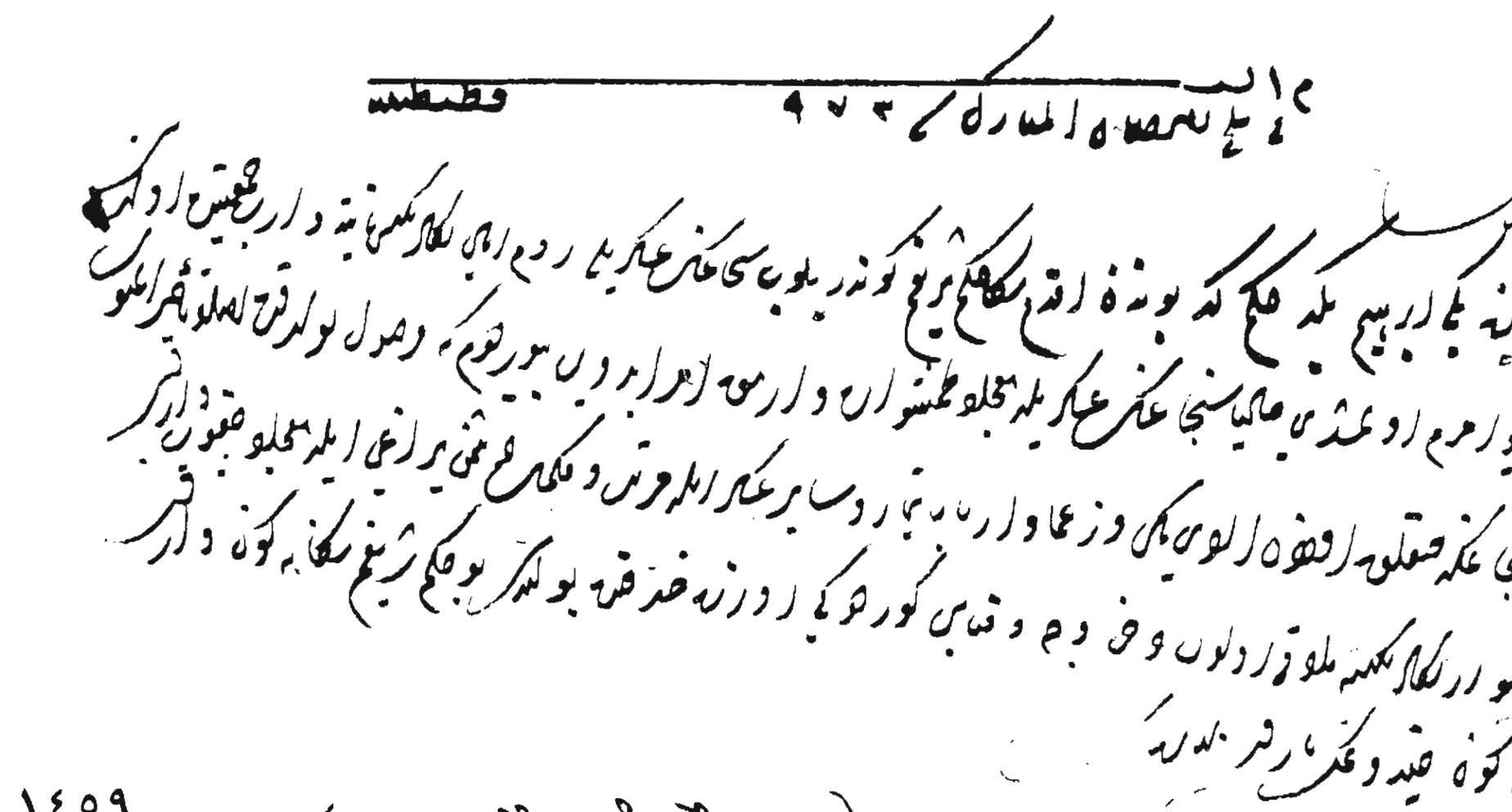

١٤٥٩

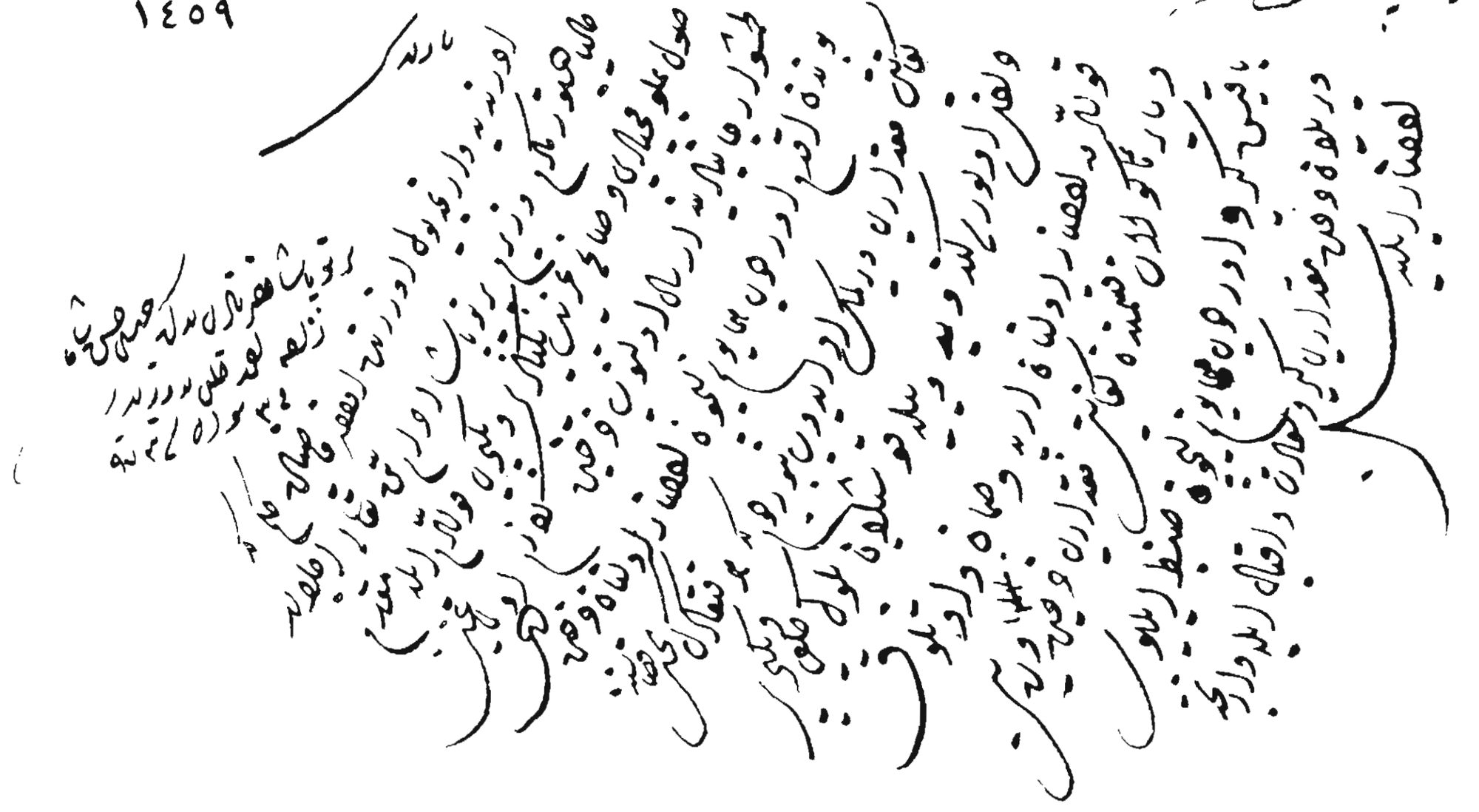

١٤٥٢

١٤٥٣

١٤٥٤

٢٤

١٤٥٥

١٤٥٦

١٤٤٩

١٤٥٠

١٤٥١

١٤٤٧ BL

١٤٤٤

١٤٤٢

١٤٤٣

١٤٤٠

١٤٤١

١٤٣٨

١٤٣٩

١٤٣٥

١٤٣٦

١٤٣٧

١٤٣٢

١٤٣٣

١٤٣٤

١٤٢٩ ...

١٤٣٠ ...

١٤٣١ ...

١٤٢٦

١٤٢٧

١٤٢٨

١٤٢٤

١٤٢٥

١٤٢٠

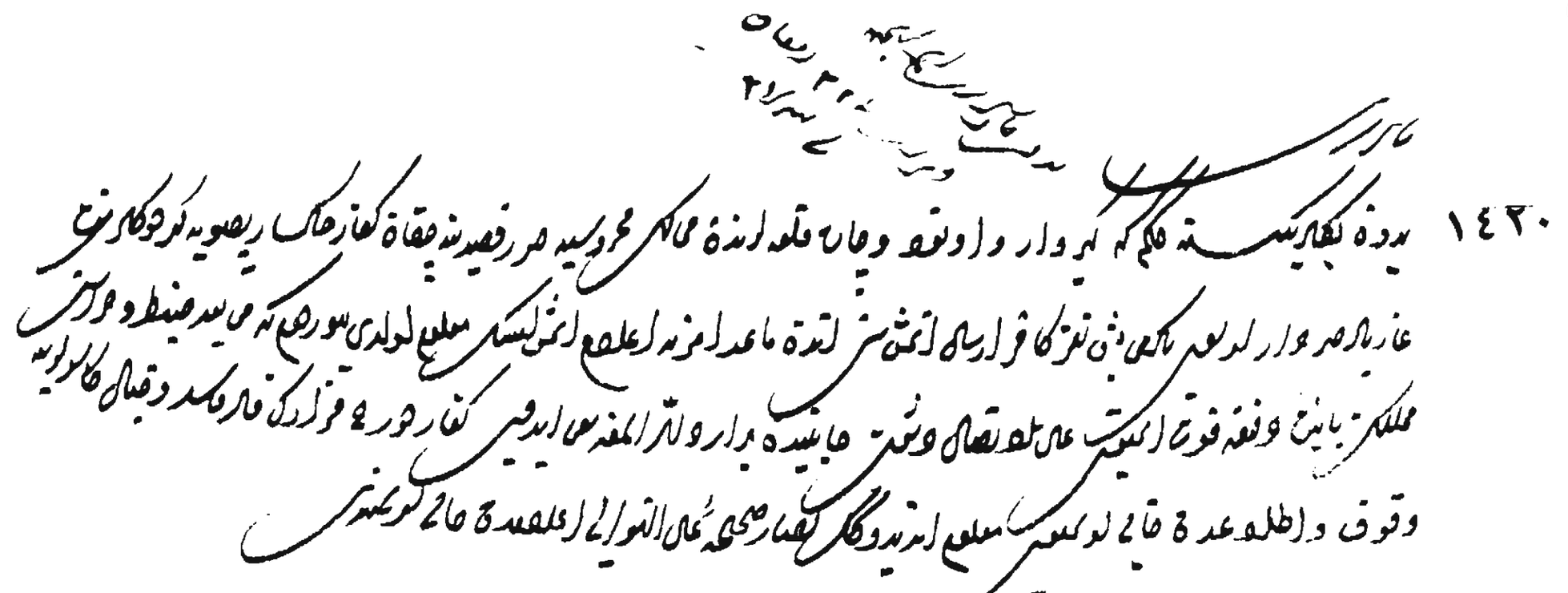

١٤٢١

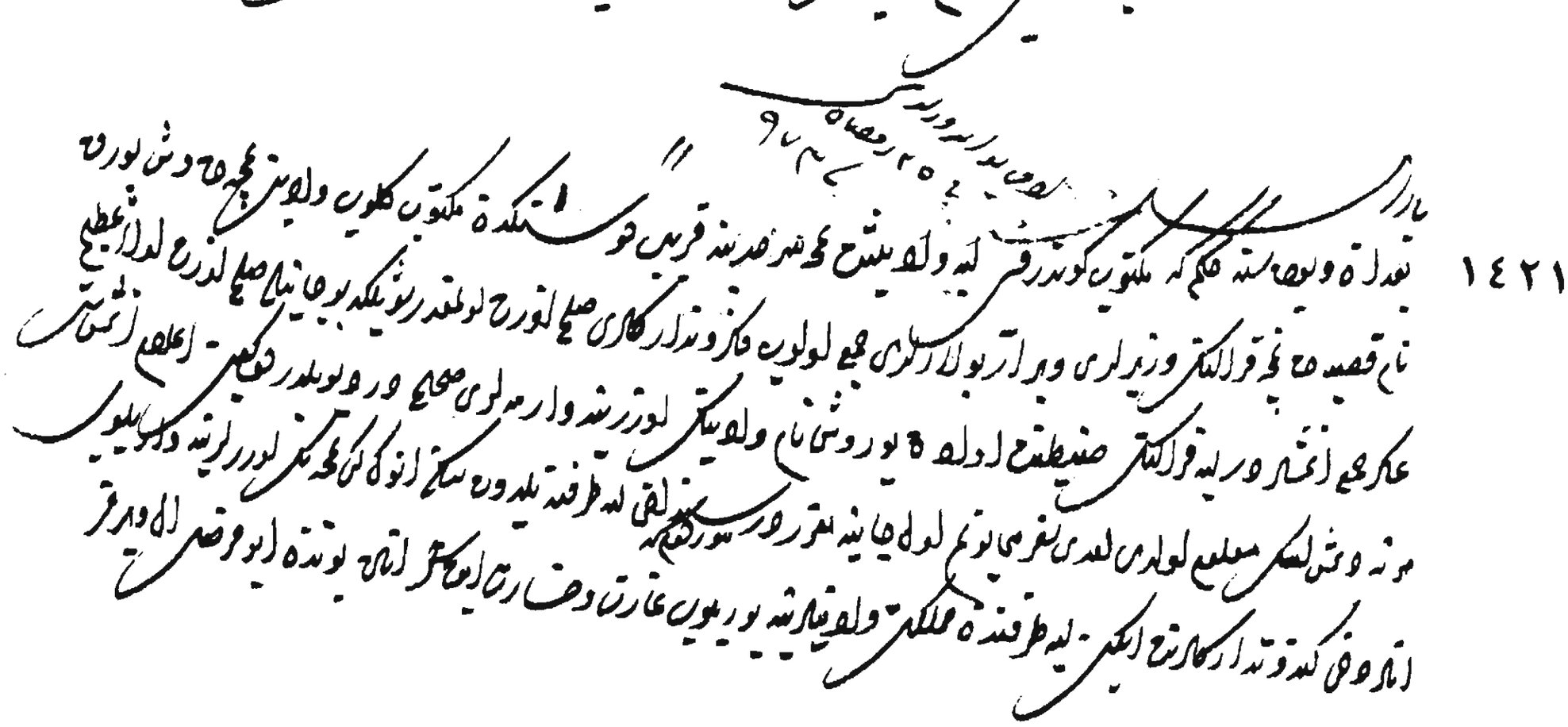

١٤٢٢

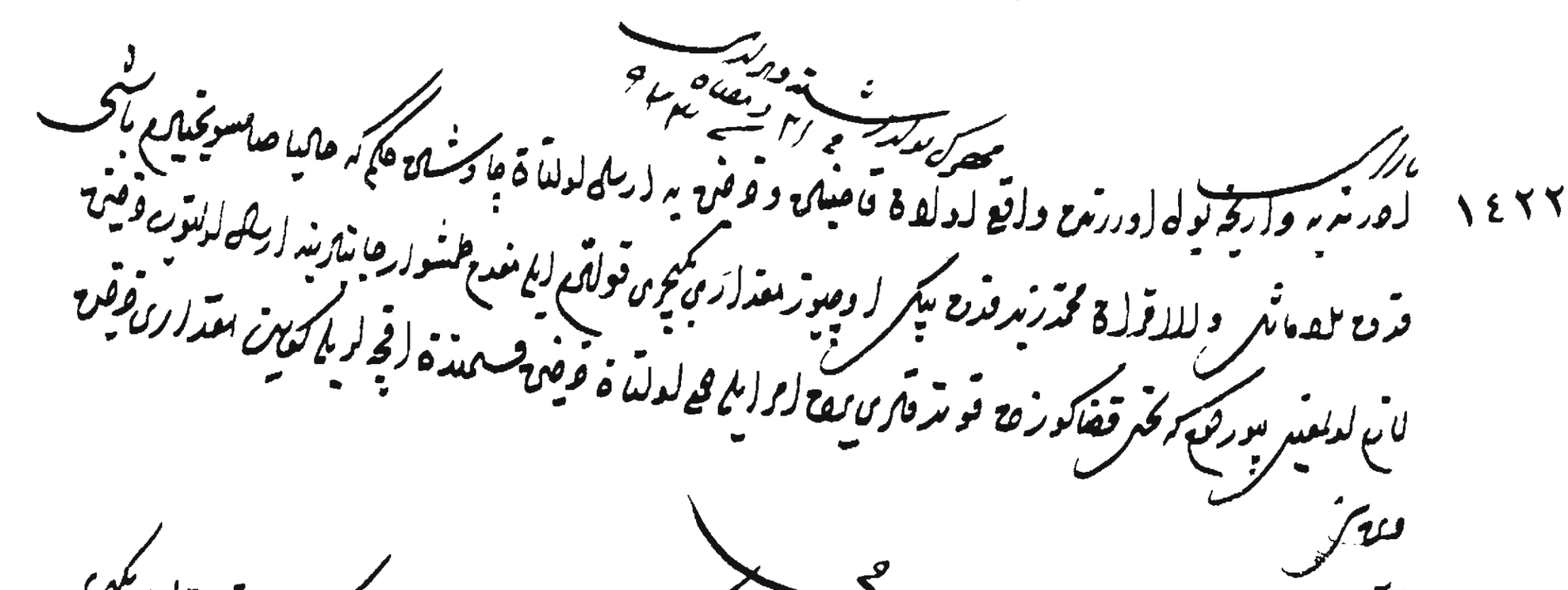

١٤٢٣

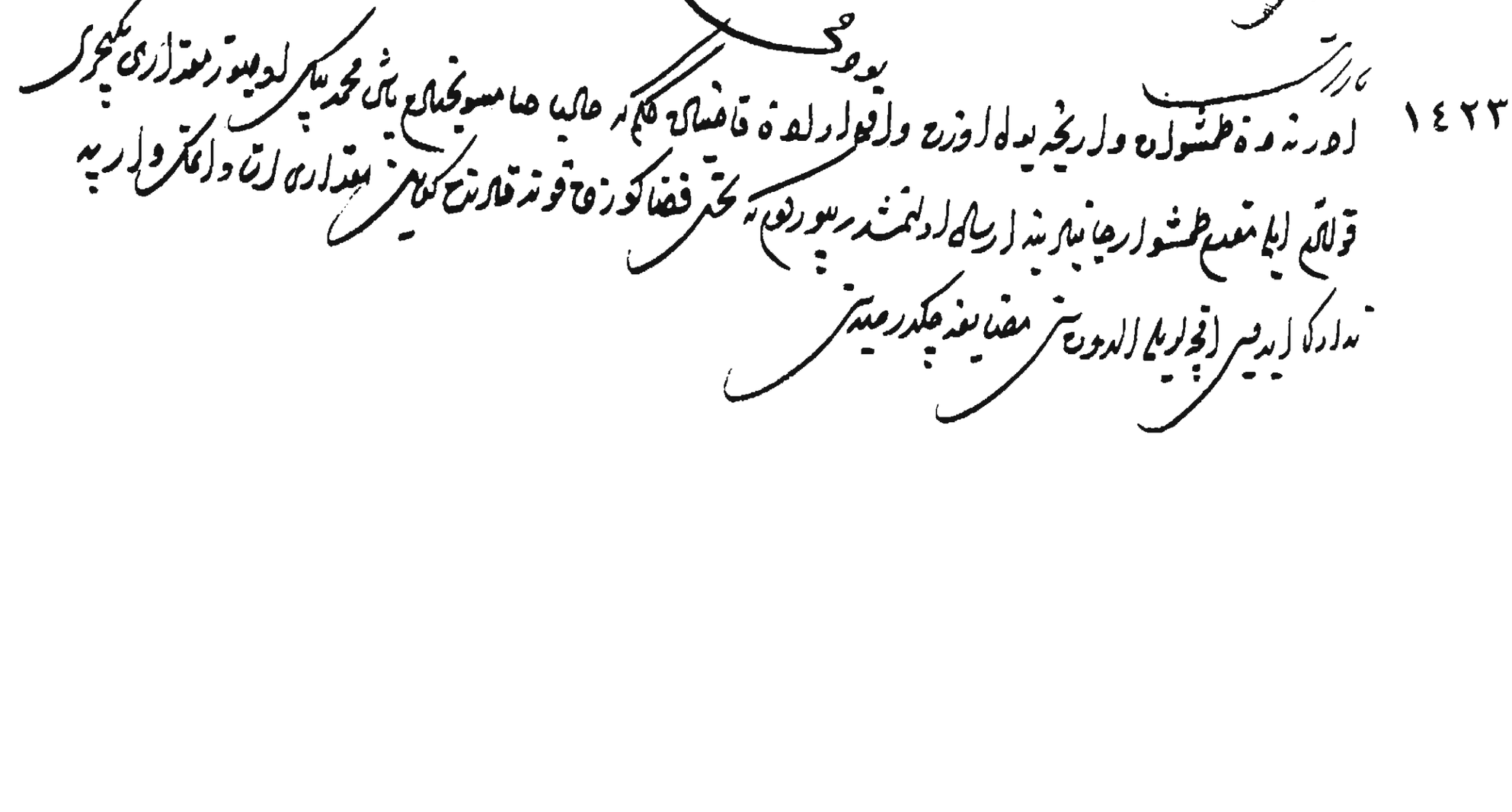

١٤١٧

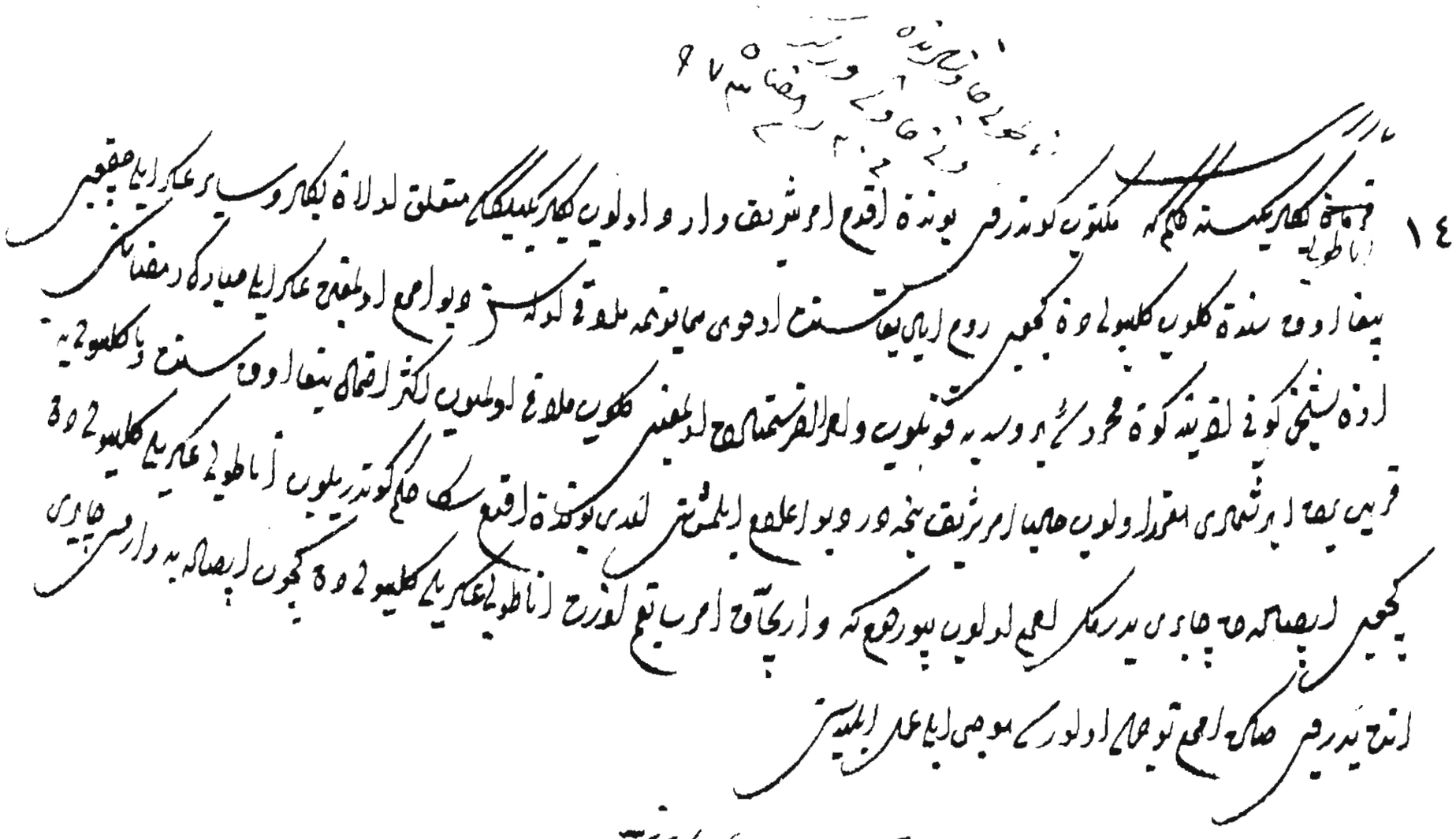

١٤١٨

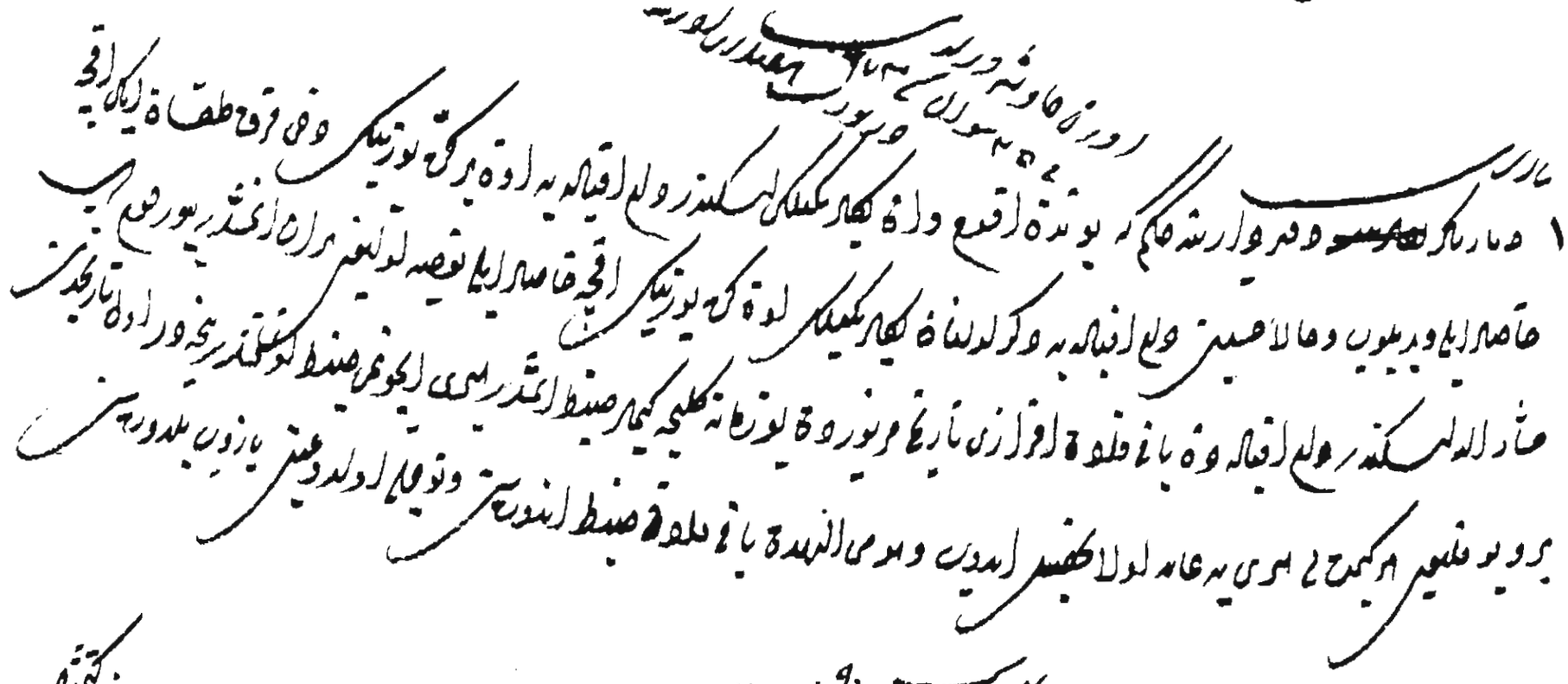

١٤١٩

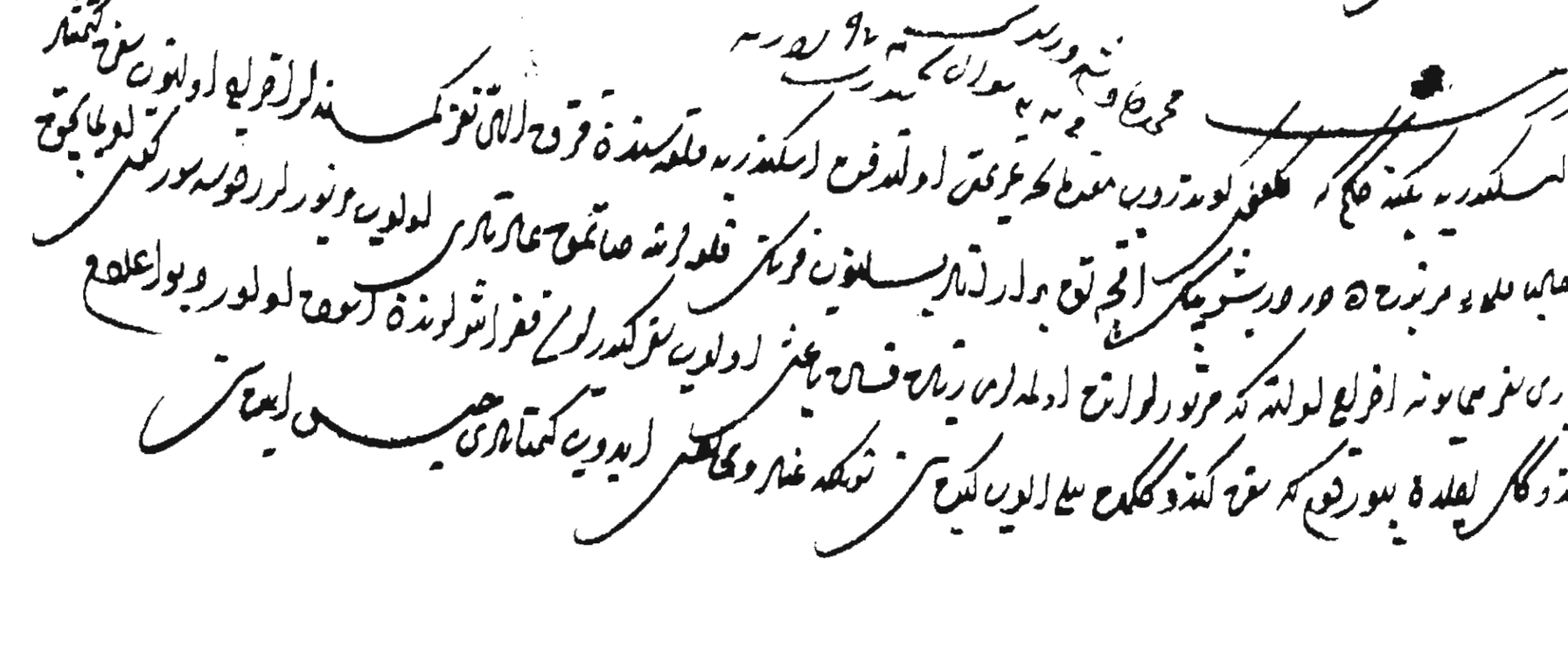

١٤١٣

١٤١٤

١٤١٥

١٤١٦

١٤١١

١٤١٢

١٤٠٨

١٤٠٩

١٤١٠

١٤٠٥

١٤٠٦

١٤٠٧

١٤٠١

١٤٠٢

١٤٠٣

١٤٠٤

١٣٩٩

١٤٠٠

١٣٩٦

١٣٩٧

١٣٩٨

١٣٩٢ وقوع كلمه يكنه هلچ نه هايي مكاتبه مسلماري نوع همايونه پيلاكلماك امر ايدوب پيورلوغ كه چوي ياشاري ولصل لوازم
نافيز ايمزيه امر ايدوب پيلاتوغ كتورتيلر

١٣٩٣ اخلاف ويوصه سنه هلچ نه لطع كوندريسي بيوك طرفنده ياكرطلي نك ايشرتغ موصيه بولنان هركوه الوب ارسال ايتدوكي لطاح
بعض كمسنه لر رعايايه يازكرايكوه اخذ ويرمس حالبا ياكر بيوك ايكوه الماغنه ويرمكله صلح كاري ايچون زياده رعايادن اخذ طلبي
ايدرك ويرلدرمكله ايجلده پيورلوغ نه وصول بولدقده قصيه عرض ايلدوكمزي كي هر كمسنه رعايايه نقدار ايكوه ويرمش ايسه
الوب فلوغه نيزن زياده طلبي ايتدرمسيتر ايدنلري منع ايدوب ممنوع اولديغلري يازوب بلدوريلدي

١٣٩٤ بغداده ويوصه سنه هلچ نه ملكوب كوندريسي بولنان اتلع هلچ دارولدوب وضع ايكيسي ارسال اولنلرك اريه كلنجه كيلاج تعديلي
يوقاريده ياز ارسال ايدوب توقاده پيورلوب تكمي - وكرلولاته كيلاج كلوب كلنجه زياده اريه كتورلمك تحتمي
اولنوب توضيح كتورلمكله كيلاج مقدارلري كي اركيمدن نوع اتلع استوكلي ايجلده پيورلوغ نه موصيه نعمالي ايچون سنه ثمانيه اولان
عبوديتي اظهاركي موصيه وكرلولاته اريه الديكي كيلاجلري اصطنبول عامره سنه ايكوه كيلاج تحتمي ايدوب محرري يلنه ياز اولنه كوندريلسون
باقي قلعه الديكي كيلاجلري لزوم اولنجه طوتوله وه يلنه كوندريلسون موصيه محلي نعمالي قدر اركه كوره اهتمه اولنوب بيان اولنان اتلع
وقيمه قوتي اتميزين

١٣٩٥ مصر واليسنه هلچ نه ملكوب كوندريسي حالبنده بوجانبدن اولاته توپجي تكمجي قولاغي ايكوه اولاجانبدن ايكيوزيلي نفر كيمسه لريله اتلع
اعدا بولنه اتلع هلچ ترفع ارسال اولنوب تكمجي قولاغي سوصيلنجه بغداده ارسال اولنمق اقتضاسندن هلچ ترفع ايكوه طقوزي ملكوب اولدوغي
صابونه ملفوفه اولمق اتلع اولوب اولجانبدن هلچ اتلع ترفع ارسال اولنيرسه اولدرفع كاكاه اعتبار اولنيوب پيورلوغ نه اتلع اولاجغي بغداده
كوندريلمكله عسكر ايله وكرلولاته تكمجي قولاغي طمشدرمق طقوزي ملكوب كوندريلمش

١٣٨٨

١٣٨٩

١٣٩٠

١٣٩١

١٣٨٥ بیدلو یکبار یکستند حکم بر بوینده اقتع بوج یکبار یکس لوراه محمد ولم اقتاله بیشاه وه ملکوب کلوت حالیا یکبار یکی لوراس
فرچه مع سعارخمه کوندرمی اصحونتع بوج لوربرینه کلاه محمد عشاه نام معتمد کی کلمه نسبیی فش غنمی نام معتمد لولیدی لوراه العلده قوستلنه
مفاد مذکور معتمد کی ولیوش مدرس وطورا قدر عمارت ایچنی عاکوندرمکتوج وکمندوطرفندة ولیا صلح وصلوح دعای نولیون
یوبنده اقتع واراتماه ویلوب لمالوراه یانده بیض فاریده قصنده حاکی اللندوکلوتع قاچوب اقتع وارایکی قدر سع کلمه کی
هما قلیوب اوچ مولم چیوب مرتش ایکی یوبنده اقتع ربتع یانده واقعه معتمد کی فش بنا کی کلمه اله کوندرمکی ایچون حاکم کوندریلیوب
اولبابح یومی بنا آزکی اندرکلر ایچون ایکی اندرکسورقع که وصول بولدقع لوبابح ولیا معتمد لولیدی اکر وکیل اولمیان معتمد
اله کتورمی لوراه یانده کوندرمکی اکر ایده عیزه فاروشغلی ایلا لوراه یانده قاچوب یوجانده کلوه معتمد لرمی عهد موجبنجه کوندرمکده
وفیقه فوق ایکی مابنتع لوراه صلح وصلوحی کابشف ولیا رعیتی ایچون ماللکلر ایلا طرفنده حلوف عهد بوتسنه صاریلیوب
یوجانده فوق کمسنه نقض عهد ایچون ایکی طرفنده وقوع اندرمیه جق

١٣٨٦ معتمد کلینه حکم که مکتوب کوندروب لوراه زیور رحمه سوقته نامه بعض اهل فساد نوبنه سنه یتمیش وه ولیقه فاروشغلی
ایدروب لوراه زیور رحمه زمانی تلف ایده طاهر ایچنی ولد سلیمان اهل وقوفی اولوب ضبط و وارثی اخوه ایکی نفتور لرماریز
معرفتی ایله ملکلکی کرکین ضبط و حفظ ایدروب اهل فسادین اله کتورملد فاروشغلی یلدرکلکی یلده حفظ و وارثی اخوه
ایکی نفتور زمستنه وقتی اولنجه تحویله کوندرمکی ایچون بیورلوب کرک اولدوکی ضبط و حفظ ایتدکلری
لرماریکلد مذکوره اولدقلرینی کرکین ضبط و حفظ ایدروب اهل فساد و شغبه کمسنیه حرز و کوندرمیه جکلری

١٣٨٧ ساتوکلکمسنه حکم که بوینده اقتع باغ قلعه قریه سی اهالیسنه اولنان جاریه وه صنع قریه سی اهالیسنه اولنان ایکی
سورقع که وصول بولدقع اوچ یوز قرق باغ قلعه قریه سی اهالیسنه اولنان جاریه سی مع سعارخمه کوندرمکی

١٣٨٢

١٣٨٣

١٣٨٤

١٣٧٨

١٣٧٩

١٣٨٠

١٣٨١

١٣٧٥

١٣٧٦

١٣٧٧

١٣٧٣

١٣٦٩

١٣٧٠

١٣٧١

١٣٦٥

١٣٦٦

١٣٦٧

١٣٦٨

١٣٦٢

١٣٦٣

١٣٦٤

٥٠٠

١٣٥٨

١٣٥٩

١٣٦٠

١٣٦١

١٣٥٥

١٣٥٦

١٣٥٧

۱۳۵۱

بارای

وفد وارد صدر جلی به حکم کریما علیه الله توکل ایدوب کنار خاکپای رحمانیده تلوح توجه ایمانوم لدیلفتح اسعتولو ولدوزنه
ویروسه وصیح بویله و بیانیله وفلد ویروزوح واقع اولدقده خاصه ایپارمق لازم اولدیغی کورلدیکی سکا توقیف ایله فلان
یورقمه که فوکولدیغنه خاصه ایپارمق لازم اولدیغنه اریه وصمانغ ایچری اچیلیا وقتوح وکریبایلیا صاتوغه الدیوب وراپارلاندوغی سن
دقاصه چابیلری وقتی زمانتوح اوبایکلدوکی عارتن وفاتوغه اوزوح بچنیسوروب قدیمدن تیلوکلی یرمحصح بیندوغی نوکه آنتارلله
سعارتن ایپاسترمایوندغه عوقت لدیلتوب کلدیکده وکیح خاصه ویرمیه یولتوب خاصه طورلرله امتیانغه چکلملوکدیلله

۱۳۵۲

بارای

فرمان صادرشد حکم که بوندغه اقدسکا امرلدنمشیدی تاتارعسکری ایپاکلدکی وقتده یولدلله لوسه متنفا بندغه واقلدوغ کچوب صکلی تاتار
کچمکه امرلدیوب بیورلمغله وصوله یولدقده صبح منتظرلدیلوب اردکی بندغه واقلدوغ عسکری کچوب سکا وقتی قالمقسزین امرواردوقده
امرلدیلدغه تاتارعسکری ایپاقالمقیوب کلوب محلی یاموح ملوقه لوسه اقلدوغ بندغه عسکری کچنیجه تاتارلدوغه اوزون صیرلی یرده

۱۳۵۳

بارای

شهرده وقتیله حاکم اولان بیکلرینه حاکم شهرزولیح کوکللو اغاسی لدیلله مصطفی مکتوبی کوندرمکله شهرده ولان سکبان عتیق وجدید قول طائفه سنده
قوغه اللی نفری ایله امرلو وقزلو چاوشلر ویکرمی لوتوز نفری وقی چاوشلر ملوزمنده اولکوبی وبالجمله بنجی سکسانه مقدارلری چاوشلدلدیر
مصالح میری واقع اولدیغی مرتبه تکلیف لدیلدقده اعاچاوشلری ویولمیان ایدوکی شهرده ولان یکیرمی بیکباشی ملک قدیمدن اولاپیاده لری لوتلمیش
بالجمله چاوشلر سپاهیده لدیلمق ایکونه حاکم عدیمی بیورمیله بلوکباشی کاتبی لوللله دعسی لوغای کندیلدی وبالجمله اولاپیاده لری وقول طائفه سنکی
علاوه لرنه وقرواولرمهریله ویولانه کتورمکی سائر سوخته لرکیتمیوب کندی معتمدلری لدیلرکلمهری یوزمی قرنده اقچه سیله علاوه حالی یه تبدیل
قلدیرمق اوزیله ایدوب یکیچاوشلر لدیلدوکنده عتیقلرینه کندیلکنه وظیفه نمقدارلری یولدانکی علاوه لرینی توزیع ایدیرمیوب وکندیلرینه وتاکید ایدوب
لوکیشمی یولوانیکلرینه عوض لدیلدقده اعاچاوشلری ایدوکی ایچون کاتب مرتبلرک ضبطی ممکن وکلمدی ویوعوض ایکمی بیورلمغله وقف اللهدن
بویله لعاجزلرفی لدیلوب ولیکن مهری لولدیغی کاتب مرتبلرکچه یی قصوله توزیع ایدیلمیوب لعهده مخلق ولوکیکلله نه مقدارلرینی آنلرمعین
منع ووقع اللهدن
منع ممنوع لریچاتارمی بارزیس عوض اللهدن

١٣٤٧

١٣٤٨

١٣٤٩

١٣٥٠

١٣٤٥

١٣٤٦

١٣٤٣ يارى
لیبصاته کلمه حالیا ایچه حصار وضبطیه مکتوبی کوندرمش قضاء مرتوح ده یاستارتاغ قریه سنه توارتمح لرلاده ص ماش ولوعثمان
واف قاچ مامح ولوعثمان ویوسف لوعثمان مصطفی دعای وهمکارعلی باشه اوعثمان وحسین ماش وقوندراشی لوعثمان ویاراملوعثمان
مصطفی ومحمد کاتب وکلهای مشهور طایفه وربعض کدخدا مرتوح یاتمح لرلاده المش یدی نفر لوندن مرقوم ماش سرحوارلرکدلویاریار
اتاریاه وملکی یاخود مرقوم قریه یه یاستارلرایله ایلیاه وعموماً مسلمانجه عاصیاریاله لرلویله وهوارایچه وسکندربه لیکلی قریه
مرورایده کلهارتاغ خلقی وسایرلرینده وروضع ملکی یولارین یاصوب کندولری فتنه ومالارین غارت ایدوب ومتابع وایچه قصبار
ملکفوردیوه عوبارایدوبی دعابابه اخیلاوه ویدرکوکندوقرمزی لرلاده قرالملکی لسان وعصیان جهرکالوب بیع ایدرکروتوسیاوه
واقع لولیتمح حوده اری مقرورده یودلدین خلقی شکوی امدوکاری عوض استدوکاری ایجاده سورمق تکه اتوکلکن لسان فسادلرکیوار
بنام متسلمه وه الهکتورمی عوض لولده وعلی کن لولوین لوزدلرشه ترعیاتلوب بولوبرکندوقرمی حکم حبس ایدوبی عوض ایکیوب
حکای فسادوشناعتی ایلیاه معروف لولتارکی مشهاه حقارتده کلوب مملکی دولتین لسعی فتارکه پاکی ایلمکی یانتمح اقدام ایلیه سز

١٣٤٤ يارى
قوجه قیسنه طاغی اوتوسنده یاکی مکتوبی کوندرمش بولنه دهوسکی سنجاقارنتمح مهرلیکنارتمح دوه تاغ محلتمح مسلماه کویاری لولوبیلسی علاکه
لقیاجاری لولوغنده علی مرقوم دایچی لوله برقصبه وه لسعی قراه مکنه کتورلجه وکرح لوده ورتمش وقفلولیغموبین وکرلولقاه قرار
خلق قصبه لرحای دعابنه قارلولمدوقاری ایجاده مرتوح قریه قصبه لوکه سی زعامندوبی لوزدلونه واردوب هالولوقیع برلسی علی کمیته
لقیاجاری لولیتمح حسینه للده یاکی فوغ برصاتوه الوبی اوزرتمح مسجد ومکتبی بنا ایدیوب قرق لرالتی خانه کلوبی ساکن لولوب
وکرلولناه یرکی سیاهی قزلرایه رجنمح ایکیاپرلکتمح لولمشاورفوکرلولناه سیاهی برلرایه بوصیحه یازوبی سلاه بیاض متوحه الیده
الوبی واقع لولاه قصاره یتقصور متوحه قیص ایدوبی وکندولرفوضجمیع تکالیفاده معاف لولمه لوکوچ لرمرکزتمح رجایلدوکاکی
ایجاده وقرمح نظرلولتمی وقرحدیده وکرلولناه قریه وه نسنه یتمح لولمیوبی برویه متطوعه سکسن اوچ یتمش بیچوچ یتمش
عوض لولده وعلی لوزرمح تحریرلونمه مشارالیه الدوعلی برده برسنه سیاهی مکنه متوحه برویه متطوعه سکسان اوچ یتمش الوبی
خلقدن شرعه وقانونه خارجیده کلوبی مملکی. لولهکمسنه نی فی بعد خصی وتعرض ایتمیه

١٣٤٠

١٣٤١

١٣٤٢

١٣٣٦

١٣٣٧

١٣٣٨

١٣٣٩

١٣٣٢

١٣٣٣

١٣٣٤

١٣٣٥

١٣٢٨

١٣٢٩

١٣٣٠

١٣٣١

۱۳۲۴

۱۳۲۵

۱۳۲۶

۱۳۲۷

١٣٢١

١٣٢٢

١٣٢٣

١٣١٧

١٣١٨

١٣١٩

١٣٢٠

١٣١٤

١٣١٥

١٣١٦

نسخه

١٣١٢ موسقو قزلنه حکم ناحیه تابعلرندن محمد خانه ناحیه همایونی ایکنجی ولوستاکی متاع المعه خزینه عاید مدنه برمقدار النوه و متاع ایله

اول جانبه ارسال اولندی کورکدرکه وارمدن وصول بویورلدقده خانه همایونی ایکنجی ولوستاکی نمقدار متاع الوری ایله یکدیگرندن آیرلمیه

النه متاعدن کرک الدرمیون و عارت مالوفاکز آیرلمق سنه وضع النه رمیون النه متاعیله اعاده و سالم مملکتاکزه جهتارسیه

علیه علیا فرجانبه کوندرلمکی بابنده اتخاذ اولنان تدابیر جمله کوز ظهوره کتورلمیوب و ممالک محروسه ترعایه سلامه و فوائده بعض سنه

سنه ولوستاکی وارمیوب فون اولمغله آنلرک مالاتی و متاعاری حفظ اولندیغی عرض اولندی ایله اولسه ولوستاکی تاجرلرندن

مرحوم اولنلرک مالاتنه سنه وضع اتیون مکنوناکزیله اولمکله کرک تسلیم اولنماق عارت سنه ضرورتله یوقسه لابد سنه ولوستاکی

فون اولماه یاخود مرحوم و دعیاسی مالاتنی ورثاسی طرفندن ارسال اولنمق لازم رشید یاوکیل بولنمغله نمقدار سنه تمکن مالاتی متاعی ضبط

اولنمش و تاجر محمود ارزوسیله تسلیم اندروب یاسعارنه ارسال ایلیه جکی وارمنه متاعنی تسلیم اولنه یوندیغی اقربا خاصه تاجرلرندن

اولوب بالفعل سن سعارنم اسعوته لرنده اولمغله مصطفی پاشی سرعسکر زوجه اولمغله یکدیگرکوچ اعتبار قوچ باکر قطار قلوبی النوب

اسلو و کهار دراموشن نام سنه وضع حق قالوب و فعاتیاک اسنه سعارنم کلاه الجیار تکور تقسیمی اتمکله اولمکله اوروپه عزیمت

صاحب کلاه الجیار ذکر اولنان اوروپه حاضر و رکابی اولمغله متاعلرنه رشید نام بازرگانک چوقادری مذکور مصطفی پاشی رضی ایلیه

مجرم الجیارک کفالتنه اعطا اولنمغله الجیار تسلیم اولنمشدی مذکور حق مبسور اولمغله تسلیم اولنماقین کوکدرکه اهوی الیاک حقنی مذکور اولوب

حلقوم لیدوب اکثر سیر مبسور اولمغله تسلیم اندروب اول اثنا عرض حالیله عرض اولندیغی اوزره محل اقامتنده کلنه کیروب طرفنده کمکنه

عهده متاعارنی ایکمجی تاجری اولمغین رشید نام موصی عدت اولمله

١٣١٣ نسخه

لیه قزلنه حکم ناحیه تاجرلرندن محمد موسقو ارسال اولندی کوکدرکه وصول بویورلدقده سنه سعارنم اولنه وسقلق و صدر اقطار مصطفی پاشیه

للنه سمور و سیار متاعدن عارنی وفاتونه اوزرنه باچه و کرکی طلیی لندرمیون یاوارشه و کلشه ارسال اولنماق اوزره متاعی خرنده و متاعه وکندویه

اولمغله مدت وطول ارزشه عهده دلمایه تعاریکمکنه مضی و نقض اندرمیوب لعی وسایر ممالک محروسه ارسال اولنماق اوزره متاعی تاجر ارزوسیله

جمله کوز ظهوره کتورلمیوب و متاعلرنه اعطا اولنان ایلیه متاعلرنی ارسال اولنماقین کوندرمکله اوروپه اولمغله رشید نام بازرگانک

اولمغله و لفیاک تاجرلرندن آلمانیه عساکر دیویاسی مقدمی ارسال اندوکی اکثر سمور و کرسیاه متاعدن مکنه وضع اولنمغله

ایتیون لعس وسایر کلکوکیه

١٣١١

پیاله پاشا حضرتلرینه یازیلان سردار لق براتنك صورتیدر

نشانه همایونه مثل اولدر که

١٣١٠ چونکه کلف قدیم ورقهٔ خطیر وه غزانك یلوشاه وسموکمانی مواضیع عدیده وه مذکور وفصلنین
غزوجهاد وثمرات جهاد مطور المعنی بو فریضه نك اجرا سنه قباح کوسترمکی هرفرده عموماً وسلاطین
حوزیده خصوصاً مقتضی بیورلدیغندن بری اعدای دین ودولت وقهرمان ضمیر غیرت جهانبانی غزوه وجهاد زمانی عرض
جهاد شهادت المعنی عتبهٔ غزیمت طوقونی کفار خاکسار حوزهٔ مدار طرفدارینه عالمنیان انوار متفرق
ومتعطف قلوب وریاض جانبازانه اودره کفار شقاوت شعار اوزرلرینه ولوج جهاد یه مبنی الله ایچون
عاکر نصرت مآثرلریله سفاین ظفرقرینلرینه رماح بابنج اوزره قضا وبایع صارم المعنی قهرمان
سریع اوزره تجهیز اولنه رك کوکلرینی شکار وعاکر نصرت وتارهٔ مرور ارشی تحی شعار وغزوجهاد
مهم ولوازم اولمغله حالیه وزیر لکار یکنی اولمش سفاین نصرت قرین پروین جمعی فتوحاتی اولدیغه امیدله قرائن
کثیره لکلدیرانغی فاتح اولورن جهاد کامر شوکتی اولمان غلبهٔ کفر نفاق روحه وسایر اهل فساد وشقاقه
مبارز ملت احمدی پیاله پاشا ولی افندی فوج مالکنی وفور قزلباش وکیلنی وقرطاشی عتی وشجاعتله
وصف تدارك وفاکر معارک ومالکنه یدبیضاسی اولدیغنه اعتماد همایون المعنی سوزنوح عصیان اولبابان
اولوالوکار وسایر کرفلماج وجنوه وموحدیه سرعاکر نصیح ایدوب نورانی سعادت ایله نصرت قرین
دریوح وبیورلدیکه انشاء الله تعالی کفار عنادشعار بی نهایه توکلنا علی الله وحضرت رسالتپناهی
علیه افضل الصلوة والسلام حضرتلرینه معجزات کثیرهٔ الوکاننه توسل مالا کلام وجهاد یارکنی رضوان الله
علیهم اجمعین هم یمنا لنده لسنه لدایه وب توجه ایلیوب دریا یوزنده فتح اولنان قرمالکی محمدیه لرح وکیز
یالکنز اوصفیزاران دریا ودریا یه کنار خاکسار روحه وسایر اهل فساد وشقاوتده اولان کفار خاکسار وخونخوار
اروپ حریق کفار بتر زار کی اهوال واطوار ایله وفاکر فاسد وخیال کاسدلرینه وخونخوارلرینه هزیمت
آثار زلیله حربکیی یرکنارینه دایه اولیوب حقیقتی تمامیله معلوم ایدیوب حرفی محی اقتضا ایدوکنه کوره اعلی
اکر مالکی منحوسه لرینه سینه جانبازیه واکر مالته طرفداریه واکر قلعه دره تمسک ایدیرلرسه قلعه لرینی

١٣٠٧

١٣٠٨

١٣٠٩

١٣٠٤

١٣٠٥

١٣٠٦

١٣٠٠

١٣٠١

١٣٠٢

١٣٠٣

١٢٩٦

١٢٩٧

١٢٩٨

١٢٩٩

١٢٩٢ وزیر فاضل حکیم رویه مدینه تاریخ اوائل ماه ربیع الآخر سنه ١٢٩٢ قوروبه یلقاتی لوتبه حاینده تعیض ایمکسنه دائر
طوار لوته کتورمش ایکن ایکی یوقاروسی طوار لرینجه کیمکه قوروبه کلمکده تعدی ایدرلکمش بعد رفع که دار وقوعه وکرلتوبانه
قوروبه جلیبی قیونلرنده عدد بر قوی قویمغی اعاده ایتدیکی سبدن مخالفتی ایدنلری طوتوب کوندرمکه کوندرلمش

١٢٩٣ وزیر سابق قاضی حکیم ایاموب قاضیسنه مکتوب کوندرمش ایدوکی لوله قاریه کیلنجه ایاموب ورهوارده محمد وغیاری اعانه حق وطوری یاشیمش حیث
وسائر محفظارنی وغیاری یاسوهم شرعیه مکتوب حاملیله خاصه اعاطه ناظری لوله یه قلعه به اعاده طاشی بنا ایلیه اوچ
یاپوب قلعه مکمل صدرینه وارورکن مرقوم لوتمی ایچون وقوعی اوزره عرض لوتمه سنی طلبیله بدرزو بوکاکنه لعل وقوف ایله لوزنه
وارمکوب کورکدکجه الواقع مذکور ناظرک اوی قلعه سی اولدوغی لوتمه سنی اولدوغی عرض ایلیه یورمغله کوندیلمش

١٢٩٤ وزیر سابق قاضی حکیم مکتوب کوندرمش کنارهای رطوبتده وبیک ایکوه یاکین اراضی تمرکا قرارلی لوتمکوب وقرارلی رطوبتده کاغذ کلمکین
ایچنده قرالک کوره نام دارلوقیسی بوتمکا متعلقه مرقوم ایاموب اعاده کلمکله لوزنه لوتمکوب وبو کاغذ بنی طلبیله بدیرسوب بلکه کلمکی لوزنه متعذر
اولمکله کتورمکوب ورهوارده ارسالی لوتمزی توقف اولدوغی وبوعرض ایلمش لیدن یاسهارکام ورای متنوعه وکشاده
لوتمکوب کندسنه تکلیف کلمکین کندسنه متعدد تعویقدن یورغم که دار وقوعه اذن کلمکی قرالک ورطوبتده دار لوتمی ایاموب خرابلق کلمکین
سنه سهارته کلمکی مرقوم ایدنکه مائیه لوتمکوب ایصاقزن وبنی لعائله همایونی کماکانه امتعه لوتمکوب اعاده سیاقی لوزنه تحمیل لوتمکوب
اعدامه عطلت ایتکوب تمام تقدیرنه اوزره لوله سنی وبعضی ایکوه لارنه کلمکین لوتمکان ایاموب کوندرلمکله لوتمکان
یارلیغی ویرلمش وبوزعدوشیه قرزغی ایتکوب ماماه حفظ ایلیه بنی کماکان وارلوزنی ظهور ایلیه

١٢٩٥ رهوس کلنه وقاضیسنه حکم کلمکین ایاق اوزره یاز وه ص وبراشوح وفی رهوس حبس لوتمکین ایکنجی ارسالی لوتمکدن
یورغم که وبوزی کوکی حفظ اندوب سکز غنیمی اعاده لوتمکه وسکاولصی لوتمکه وغنی عرض ایلیه

١٢٨٩

١٢٩٠

١٢٩١

١٢٨٥

١٢٨٦

١٢٨٧

١٢٨٨

فهرست کتب خانه ویلیام لودلیان مشیدی بوده که وصول تولد فرح اکر العلوم تاه قضیع ورا کر کوکی ورتبه ارک
و ارسال تبدیب سندرض حاضر لدلیان او سایتن کاذرح فهرست کتب خانه مذکور ارده کتوب یوریوب لدخوی اعلیحضرت
ملوکانه لدنه شتی

۱۲۸۲ کلیبولی و ازیکمید در حوبسی د انزو کمولجنه وق صوبکی دان وکی یالیارتن و واقع اولان قاضیلر حکم کرهای محروسه ایسپانیول
فوضی سیحون بعض ریخیر اکمیارنه اریه و بغدای و بریخ و ازمیروه اوزمیر و ایجیل و سایر مالکوادن تحصیل ایلدیکی
محرری ترجمه یه کتوریلمکله کرقضا کوزه بعض لسکله ل مایتوب فکر اولنه مالکوادن اتن سیو ایتکله محرری
مرقومه یه کلا مضابطه کلمکی سورلوغی کر و ارسال اولنه رق هر بیکوز متعیداولیر انوکی کی ریخیر کمیارنیله
اکر اریه و بغدای و بریخ و اوزمیر و ایجیل و سایر مالکوادن تحصیل ایلدیکی محرری ترجمه یه کتوریلمکله کرقضا کوزه و واقع اولان لسکله کی تعیین
سیو ایتکله کر اسکله کزه سیو ایدرکن محرری مرقومه یه کوندرلسی سورلمکله بوحصوصه اعلیحضرت پادشاهی حضرتلرینه
تعیین معتبر اولمسی کرکوسیع اولندوغی استماع اولنه رق بوخصوصه معاونتلو مالکوادن مکتوب یازلمسی سورلمش اولغله

۱۲۸۳ شوفنی قاضیسنه حکم کوندرلنه رق بعض امور تجاریه خصوصنده معاونتلو لاتع لرلمیتج سورلوغی
اکر جاهورکاری یولنه یکدیکر و اکر عنبری کرسنه حضوصنده مشارالیه یه معاونتلو و مظاهرتلو ایدیلمکی اعلیحضرت پادشاهی حضرتلرینه

۱۲۸٤ کفه یکنه و ازاق قاضیسنه حکم کوندرلنه رق حالیا ازاقلغی قیوچاق اغلنی و بریلاه عیسی رئیس اولمق جهتیله و اردویه صیکمی لازم کلدکده ازاقدن
و تجدیده کمیلی تدارکی صیکمی و بحر اسکله لرلیدیریلمکله کرقضا کوزه و واقع اولان قلعه یه مرتوح و ده و غیریده کمیلی تعداری توقیفلی ازمدار صیکمی
ویریلمسی

١٢٧٩

١٢٨٠

١٢٨١

ع ا ل ه — قطسطه

٢ ر مضافه ایلبارك سنه ٩٧٣

١٢٧٦ استانبول قاضیسنه حکم کریمه محروسه مونوح قصابلرك سه سرباشه ایکوه محدثه مونوح حاجی اولغه مسلمانلرك ایستانده اولوه پیك
ذلتوه و نصارا اولوه اولدیغی کبی اولمغله استر اولایدوب بیوردقلرنده بو مقوله لوکاتی جمله سی مونوح اکرمسلمانلرده اکر نصاری و
منع و تحول اولنلرده مانع اولمیه لر یعنی ایدوب وقتی اولوه پیك ذلتوه مسلمانلرده ولوه پیك ذلتوه نصارالرده فی ایلیوب و فی
اوسابق لوزوح ورکاه معلی متوقدلرنده مضطفی یه تسلیم ایلیه لر

١٢٧٧ اقچی پاك مصطفی پاك حکم شکوتی کوندرمش حکم شریف واروب لوزوح طوقادلوده تابع اولدوغه اقچی طایفه سنه حضر ایلیه لر ویو
فرمانه اولیجه اقچی حضر ومیسا لوبلیجوه تذاویفه لولندوغ ایلچی وه اقچی یازیلاه حکم ایدوب ایلچی یه اقچی قضی تکلیف ایلیه لر
فرمانه اولنمش ایله لوبه یانلرنه اقچی کوزی فرمانه اولندوغ اقچی لوغلارنده ربا عجده وکوح جبده ذ ایلچی وه ورعایاده
یولو ویورولوبه اتوجه قارر اولنلرده فرمانه اولنلرده یعنی تحریر اولنمشدر حالبوکه اکثری ایلچی وه تحریر اولنمشدر ویوارلوبه
جلب و چلنوکی بازیلوب ویرمش قلعه نافه یه لرنمشدر و بیغمبار یاکمش قاضیلر ایلچی ایدوب حالبوکه بیندرسن توجه دفترنده
لوکسنه نقلی ایدرکن ویوعرض ایلمکله یولده بیورلوب که لتوکی فریدی امینی لوغلی ایلچی کولتاری حرفروشلرنه لوزوح امینی موجبنجه افریلیه
ایلیه لر کسنه نقلی ویزلیه لر

١٢٧٨ محمد خانه حکم شکوتی کوندرمش رعایا کثرتی حرفتده ضعیف اولوب خولص ویرمکده اولوب لوزوح مذکور کبار اولوبدر تقلیل
اولمقله قلعه ده کلیه ایله عجه لوتی ایله کلن مأمورلر کوندرلمه سی بیلدرلمش بیورلوب که وصول اولندوقجه اکر ملکی کبار کی
ایدیلیه کوندرلمه سی کلدیکی لدیالوصول لوزوح عمل ایلیه لر

١٢٧٤

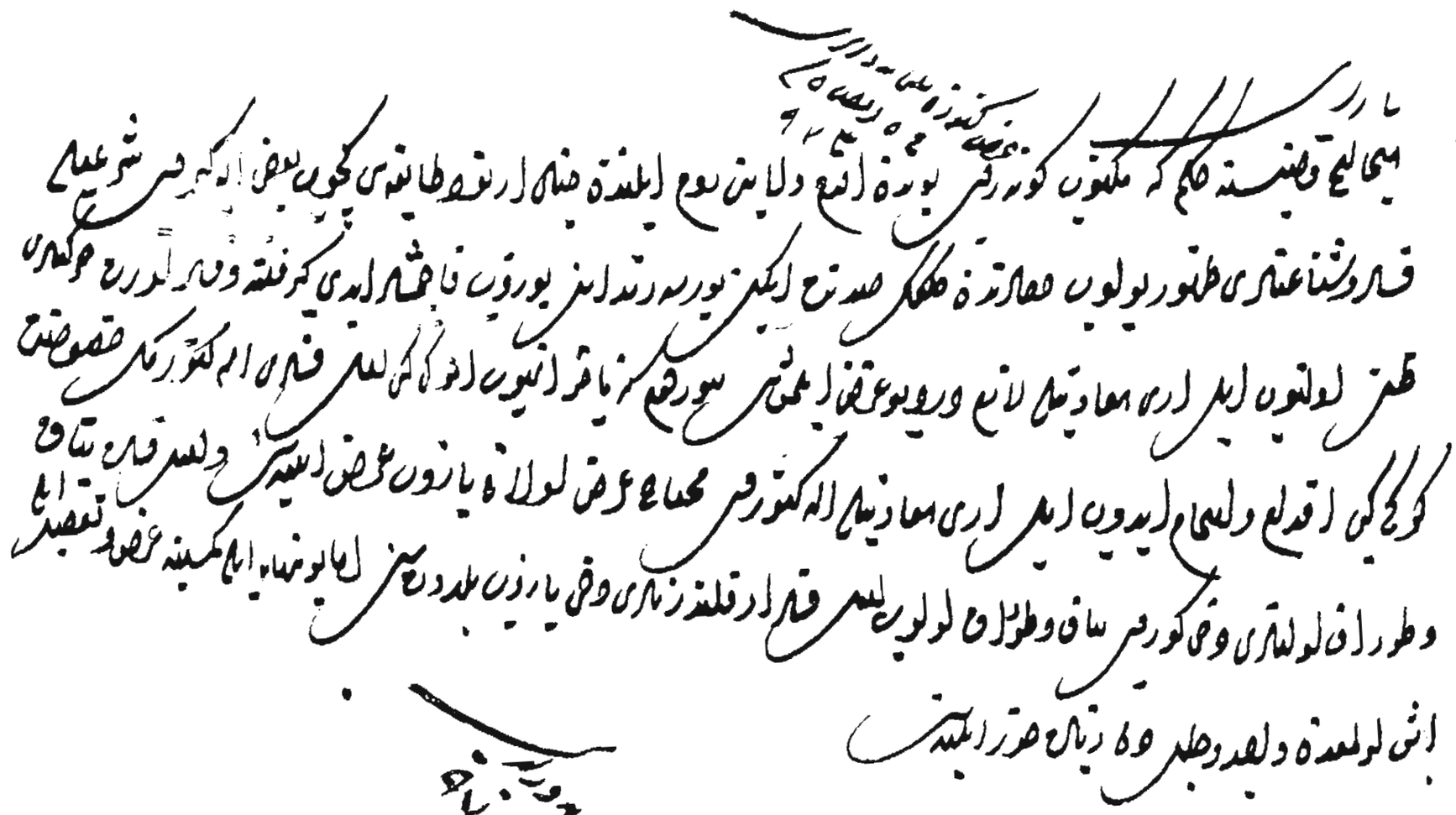

١٢٧٥

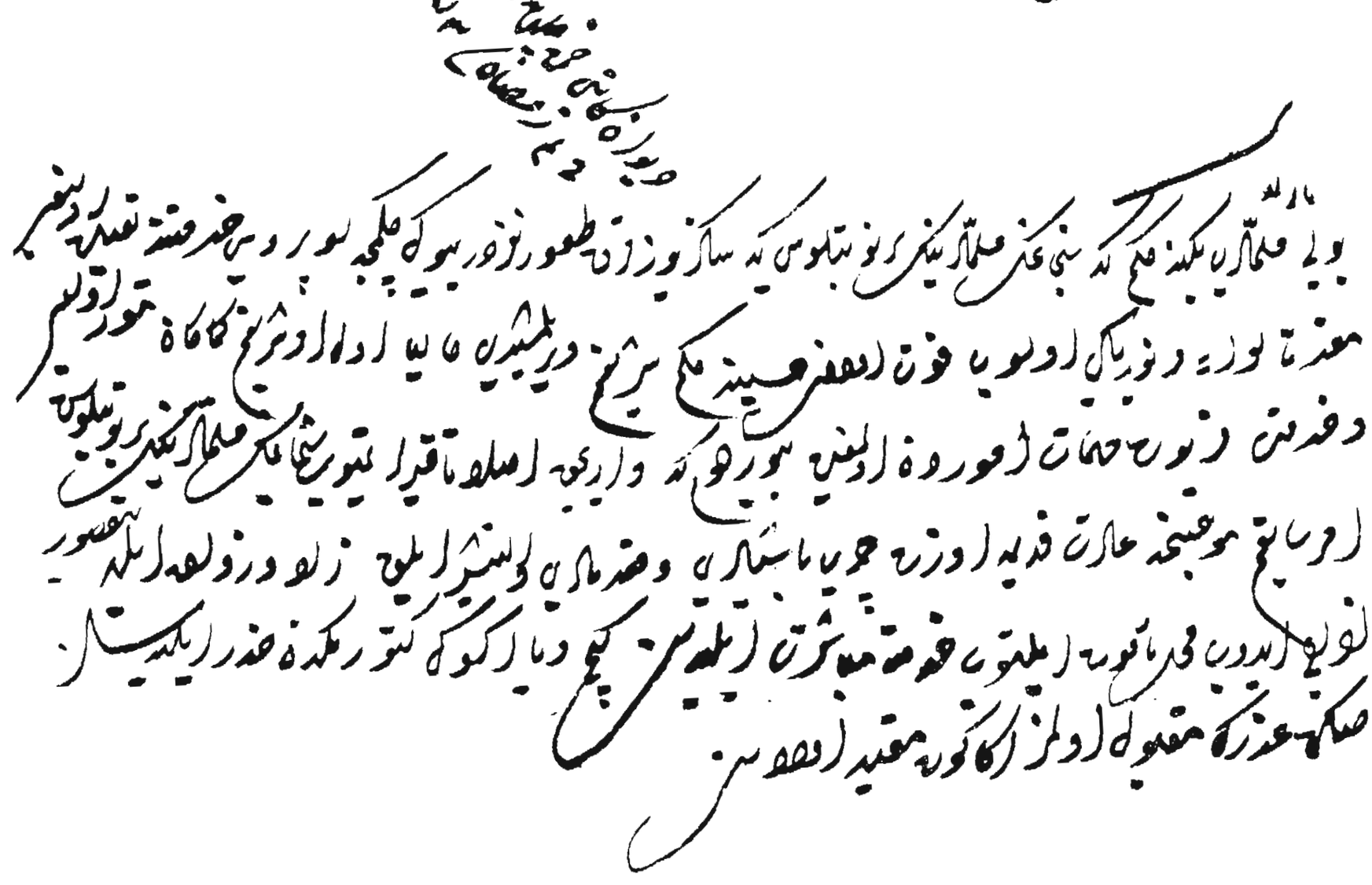

١٢٧٠

١٢٧١

١٢٧٢

١٢٧٣

١٢٦٦

١٢٦٧

١٢٦٨

١٢٦٩

١٢٦٢

١٢٦٣

١٢٦٤

١٢٦٥

١٢٥٩

١٢٦٠

١٢٦١

١٢٥٦

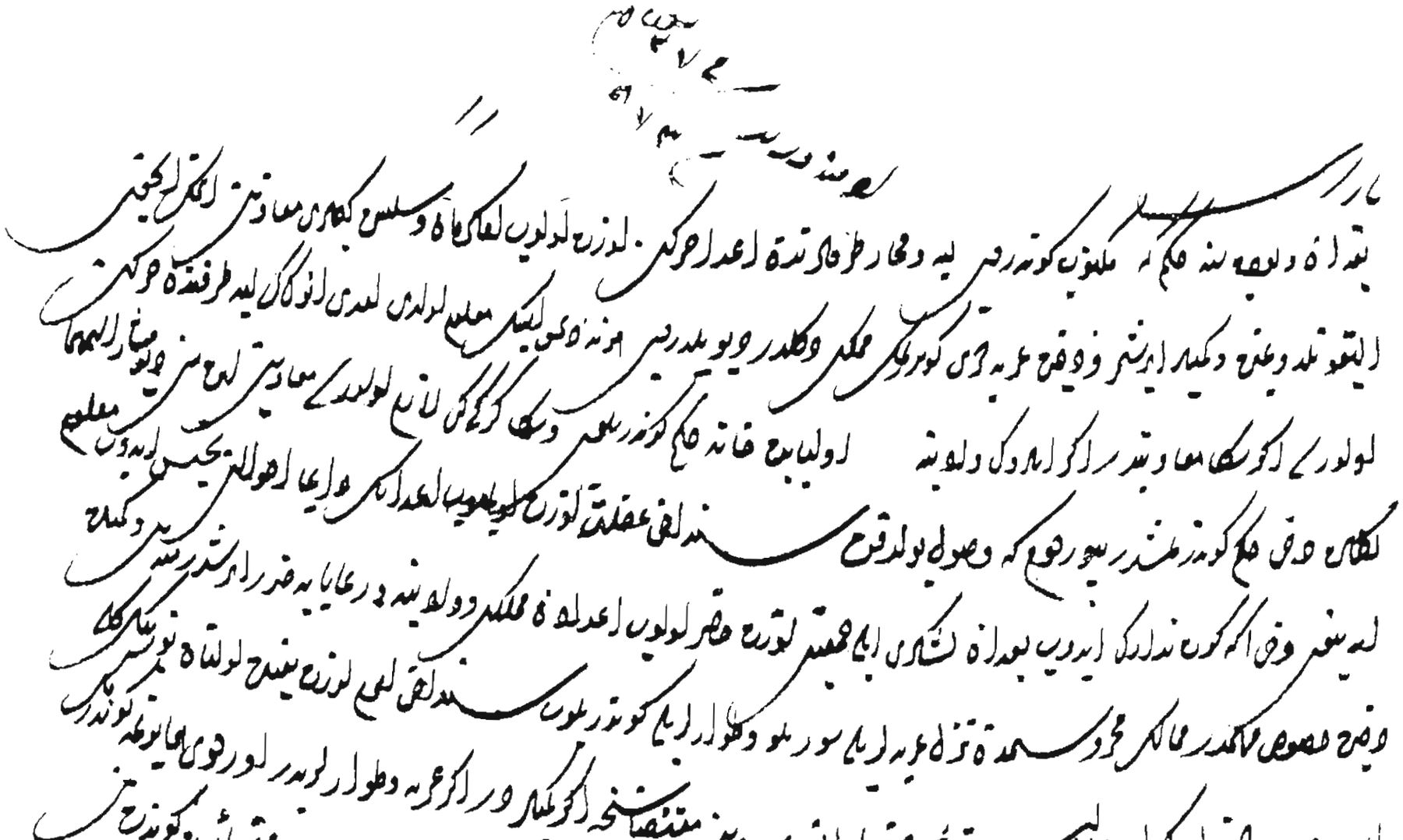

١٢٥٧

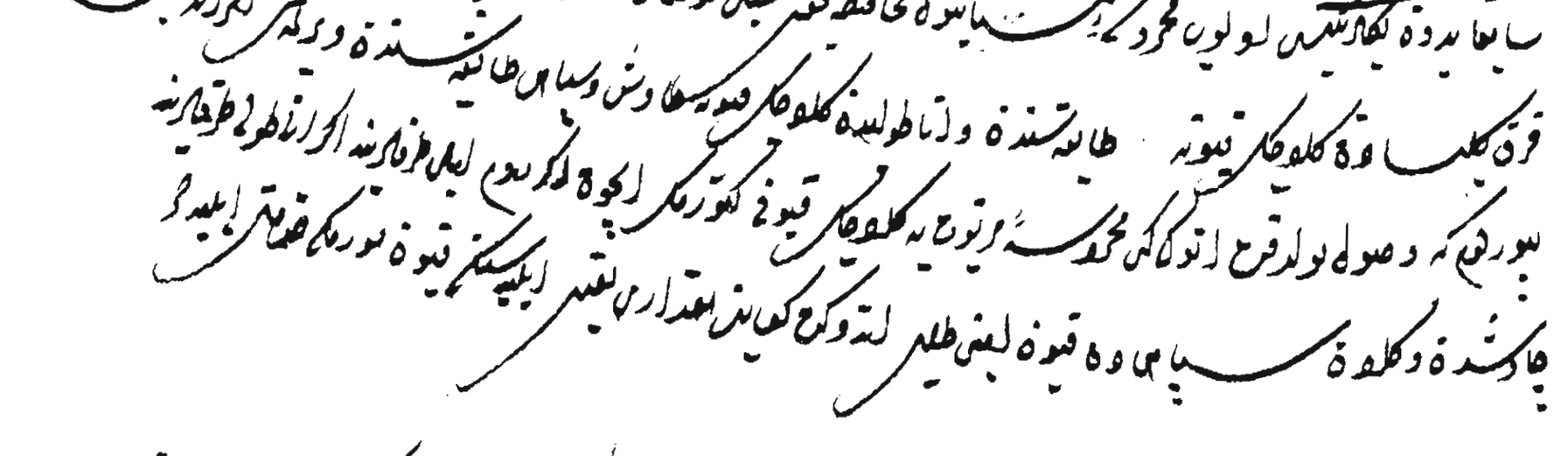

١٢٥٨

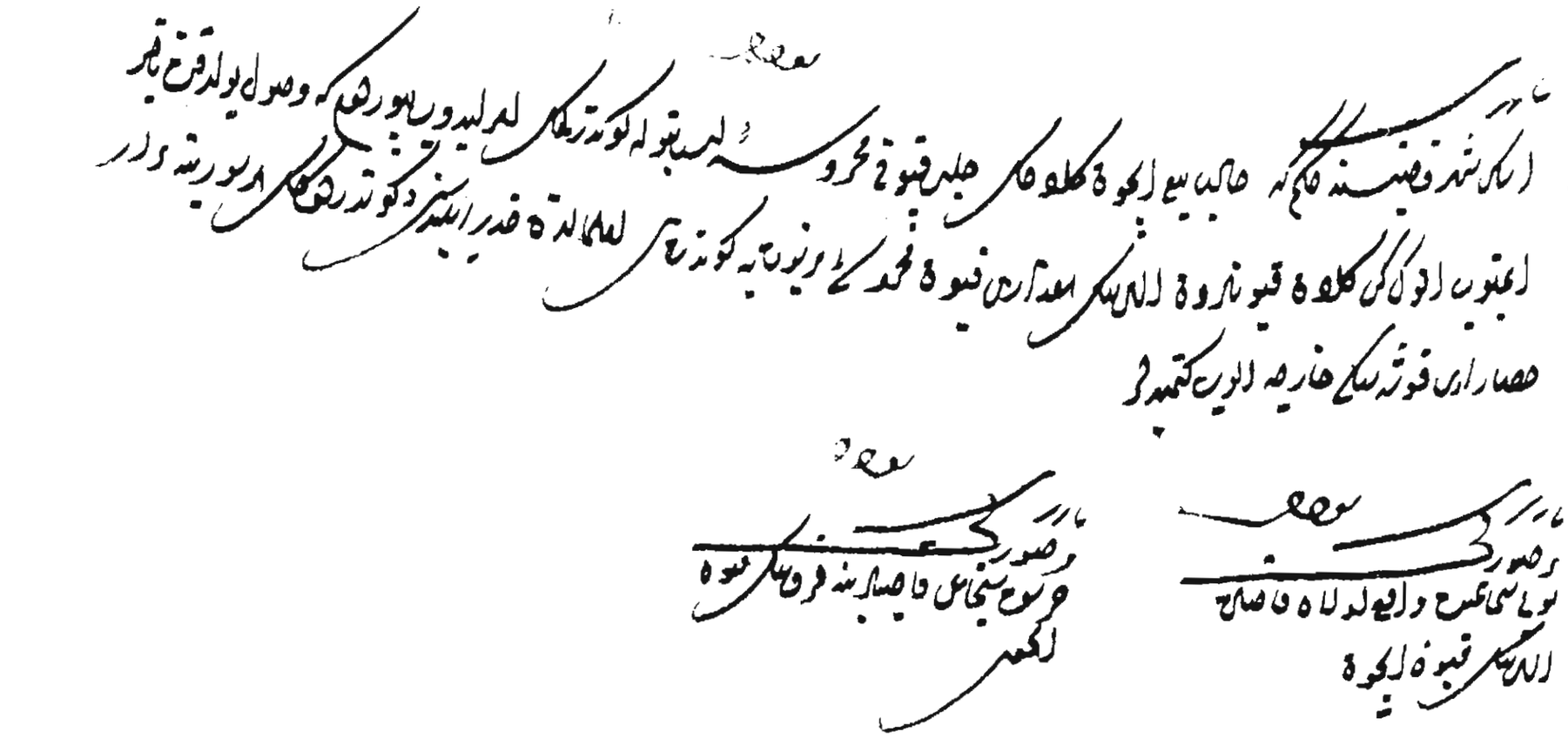

١٢٥٣

١٢٥٤

١٢٥٥

١٢٥٠

١٢٥١

١٢٥٢

١٢٤٨ شاه يكاي كسنه وفاضيه وقدس ترنيق فاضيه حاكم كه نفس قدس تربنده وارزع كاه وقماه همايونه محمد وموس ولد لمع وخليل
ومصطفى وعبد القادر ناملرنه مكتوبه ركاب همايونه رفعه صدوني سيافا قدس ترنيق فاضيسي جاوالي لوجه نوزيلده يروسيلي خليل اوغلوه
وصيه لولتاه سيدالي يعقوب قوجه خانه بنا ايدوب ومحصوله قضايه تابعلرك اعتاطه بدوب خليل الرحمن بنا سنه ايچ يا كلرينك التوه كسه
كسوب ويرلسن همان فوت اولوقت همانلرينه كندولغارنه ويرمك لازم وقف متوفى نك ورثه سنده وعبده بشالي ايچ اولوب بيع
ايدوب واصلى تاركه اداقاله سوله لمغه ومباشر لوغه تحويق وتعديد لمغه اعوانسنه اركسوكه اجاره يه اولوب ورثه صايوه بيرلوب
بيع اولان صايوه خليل الرحمن متولسى كندوسي اولمغين خليل الرحمن مرتبه زقه سكر علوفه لرينه بدل وقع ايدوب زقه ردى وقه بيلغ
ايچ اولوب وقف خليل الرحمن وقه حصه سنه اولان زيتن اركسوك كتابه اولوب وقدس ترنيق محكمه سنه محضر باشي اولان كتابه رعيتي اولغلي
رعيتي اولوب زيادولغدن محتسب وتيوجي اولميوب مرتبه محضر باشي خلفه انتقال ظلم ونعديسي اولميوب وكتابه نك اوزرينه توقعاتي
متوجه اولدوقده كتوركلي دياقوصيه كتابه قرق اللغه قيسيلي صانوقلي ودركي حصه تابعي ايكي قوسيون حبس ايدوب
كندوسي وفرزلرنه واقفي ياس مانده اولدقده ايچ اولوب اكر ايچيه معامله ايتدرمي اولوب حراجلرنه محول ايدوب وقاصلرنه ظاهر تحويلي ايدوب
ويرنده يكدي قرق اللغي بيلده روزكاري ايچ اولوب اكر اجاره اولوب اكر ايچيه معامله ايتدرمي اولوب حراجلرنه محول ايدوب وقاصلرنه ظاهر تحويلي
علوالعي بعض قيسيلي وفي وكاتب قويس لغايتي تعلم ايدوب لدي كوتي اولدقده صكه مزبور قاضي مذكور وكاتب ايله
مسجد افصح لغاتي اولاه كي نام محله وده كدوتوزالتوه رشوتي ايله مبايعه مزبوره وكاتبه صايتلي لعبان طشي مزاغوس
بش التوه زيادي اندم ناظر سابقه لغايه اللي ويوزتوركوي ايدنى وكاتبي عمري اوغلنه ويروب ورثه سنجري مزبور قاضي
لوجه التعلم قاريء اندرمنذر نه تركوركوي ايدنى ايچ شيخ الحي وهم بازركاه وظيفه ايكي نفيسي يوقدر مزبور قاضي اوتوكلي بيرلوطغ
حيف ايلدي ويوميه تشكوي ايلكچي مذكور حاد راج منزله قصدنده عزل اولنوب محضر ثرعيلي سنبتلي اولمغين اوزرلرنده ايدوب بيورلدي
مذكور كلدكچه همان بيرايدوب بوقدم قصتي اولميوب ولوه بش بيلي مرور ايتمان وعمومي حرمتي ثرعيلي ايدوب اولبابده ثرعيلي لازم
كلمانه اولوايدوب ماتبين اولاه اولوس مارون بلدوه سنده

١٢٤٩ عرض شد رفعاي
كسريه ورود ارنه فاكر ملعون كوتدرمي مليه بيرتوه مسخطه نك نيمارخرين اولوه بعض كسنه زالوب وكلوب براماتر نوبسي
اندسوب كلوب وانك صاحبارنه خرمني ايدوب محصولي زماننج لقزوه كلوبي اوس بنزارايدوب محل محصولي الوب طلع ولندي
ايدرايدوبي اوس ايلكچي بلده بيورلمغ كه محصولي بولدرمغ لولي اهاليدن كلانزه الوب سعاريه كوتدرمسن

٤٦٤

١٢٤٤ بازار

استانبول قاضیسنه حکم که محمیهٔ استانبولده ایکی بابنده زیاده اضافه اولوب قصابه احتیاج اولوب عادت قدیمه اوزره متنعم و متمول
کمسنه لرده قصاب یعنی اولنمه‌سی اقرع اولمغله محمیهٔ مزبوره‌ده یک ترازیه‌ده دکانی اولان الیاکم نام یهودی و جماعتی استانبولده
موسی اغوزی نام یهودی و ساعی ماریه نام یهودی و تحته قلعه قرینده دکانی اولان یکسرجی داود نوی و جماعتی استانبولده
الیا اروجی نام یهودی و جماعتی سلونیکده مناهم قوهن نام قلوبرنجی یهودی و جماعتی سلونیکده یهودی اتوی و شعبه اتوی نام
یهودیلر و بورنعال کرسوه طولدانو نام یهودی و جماعتی سورکنده الیاه رسوقی نام یهودی و جماعتی سلونیکده ابرهیم بوتا
اقاجی یهودی و جماعتی عبارده موسی اسحق ایسی هانم نام یهودی و زینوه نام جماعتده دلاجی روه نام یهودی و جماعتی
استانبولده دلاجی بولرونه نام یهودی و زنتوه نام جماعتده سالوم ولد شبای لوی نام یهودی و جماعتی زنتویدنده
اسی ولد شبتای یوی نام یهودی و بلاطلو اغاجی شبتای نام یهودی و اربه جیلر بعد انتخ ملک لوی اولان شماریه مارده نام
یهودی و جماعتی شنوده ده ایرو ایلک و فرندانش و سکدار قرینده قوزقوجق نام قریه‌ده اوروده بی سابه نام یهودی
قصاب اولمه‌سی امر ایدوب بیورلدی که وارد قدیم امرم اوزره مذکورلری قصابلق خدمتنه استخدام ایلیه‌سی

١٢٤٥ بازار

بغداده و بوده سنه حکم که بونده اقدم و بوده اولدوغکده هر سنه محروسهٔ استانبوله دخی اولمق ایچون بغداده اوده ارکی
بیک رأس صغیر کوندرلمک امرم اولمشیدی بیورلدی که من بعد امرم مقتضاسنجه هر آینده محروسهٔ مزبوره‌یه بچاغه برار بیک رأس صغیری
صاحبلری و یاخود وکیلری ایله کوندرلیب قبوه لیبنه تسلیم ایدوب سنی که بیع اولوب صاحبلرینه تجارت و محروسهٔ مزبوره اهالیسنه
سعت و معیشت حاصل اوله

١٢٤٦ بازار

کفه یکنه حکم که جنال امارت مآب خان و امن معالی مکتوب کوندرلیب وردی بر عثمانی اوزره کسلده اقچه‌لری تجار طایفه‌سی حقنده اطراف
و جوانبه الوب کیدرلیب انده قال ایتمکله ولایتده اقچه قالمیوب بیع و شرا قلنی اوزره اولوب بو عبارده بر مقدار تدقیق اولنجق تجار
قال ایتمکده قراعتی ایلمه‌لری مهم اولنور ارتوق عیار اولان اقچه‌نک تجار الوب قال ایتمکله اقچه قلنی اوزره اولوب بیعده عسرت
اولدوغنی اعلام ایلدوکلری اجلده بیورلدی که مخصوص اولان تعیینی ایدوب کوندرلیب ایوک کرنجار طایفه‌سنده و غیریده حقنده
اطراف و جوانبه اقچه الوب کیدرلیب قال ایدنلری ایله کتورلیب دخی برار اعلام ایلمه‌یه سعادتمه کوندرلیب بیک کورکه قوبلی اما کوندرلدوکی اقچه
کرکی کرتیه زینه بیک بولدوغنی ایدرمکده قدر ایلدی

١٢٤١

//

١٢٣٩

١٢٣٦

١٢٣٧

١٢٣٨

١٢٣١

١٢٣٢

١٢٣٣

١٢٣٤

١٢٣٥

١٢٢٩

١٢٢٦

١٢٢٧

١٢٢٤

١٢٢٥

١٢٢٠ [illegible]

١٢٢١ [illegible]

١٢٢٢ [illegible]

١٢٢٣ [illegible]

١٢١٨

١٢١٩

١٢١٥ طغرا دیگار یکصنه حکم نه ملکتوب کوندرمیش بوندن اقدم ارتوغرل دولتلو و قوجه جعفر مباشرتلرنده ایدوب وسنج حاصل اولمیش
ومتدی کوله قلعه سنی محاصره ایمکده ایکن اولیغ حاصل اولمق اوزره عساکر منصوره اولتوب لکن قلعه نک برطرفی محاصره اولمق زمانی طولمش مقدار
یکیری وبیچ اردله یارون وقازمه دکورک وسایر لوازمات ارسال اولنوب سمندره وسلسترده سماس اولمق معاونتیله اولنورسه
عساکر منصوره ایله کیچمک تدبیرنده وسکز اوطاق وکتارکی جمعیتی وسایر فاکلتدلری تهیه ایدوب وکنج مدرشمز لدی عرض اولنوب مکلف
اولدرجه سمندره یکنه حاضر ایتمکه کوندرلیوب بیک قسطاط لوازمی والوار قازمه ویشوز کوسکه ورمک وتقدار اولاق آتی تدارکی وارمکلی اولیوب
ویکارییکلکه متعلق وسیتی واللوجه حصار وبجرمز بکارینه وفن متعلقی لغمجی باشیه کوندرلیوب محلوبانک وارمق اولمق اولیوب پیورلدی
وصوله اولدقجه اکر وکر اولناجاق کمیلر وسائر اکر غیری یکارییکلکه متعلق اولان لوازمات اکر مرتب اولدقجه وشار الیه سمندره یکنه اولمق
اولناجاق اکر یارو وتدارکی کورک وقازمه ورطلی ایدوب الیوب وتقدار اولاق اولنمق تقدار یکنی چاوش کوندرلیوب آیدیلدی
طلبی ایدوب الیوب وفن عسکری طوبجی باشی واللوغوشی قلعه ارنه کمیلرقولاغی واریخ یاپشوب وبیچ وسنجرلی یاپمق انواع اقدام واقعه لرنده
کوسترمکده اولدقلری معلوم عالی اولمغله عساکر اسلام سعادت انجامه انواع نصرت واعدای دین متینه قهر وتمکین مقدر اولمق اوزره اولاد واعقاب
ایچون عالی نصرت اولورشتر واللوی یکارییکلکه حکم اولندی مکلف اولدرجه ایصال ایدوب کوندرمکده تقصیر ایتمیه جکلری
تواقیعی اوزره اعلام قلنمش بازویی بلند اولسون

١٢١٦ ورکاه معلی سلطنت اولنوب حیاب لعارض مای حاه واللغ معالیه مکتوب کوندرمش سنوکی وارلوب چاوشلق
عیتله لمق تایمق لسعدای غیتی ایکمک مرلوا اولدقلرندن ایلدورکاه معلی چاوشیاریته الحاق اولمق
وکروه شار الیه یانمق خدمتی اولمق اوزره ایدوب پیورلمغله کیدوب شار الیه یانمق خدمتی اولنلر

١٢١٧ سرعه وارلغه ورشق یکارییکلکه حکم نه سمندره یاک مکلفر کوندرلوب کندویه اولنولناجاق نفرجایونه وبکلکار اهوالنه تدارکی جانب خدمتی اولمق
سمندره وعایاسی منصصی لسعدای اولنوب بلغولغه وارلوقتجه بیاض زمانه اولنولناجاق نفرجایونه وبکلکار یکنی بیچمق وبولدرمش
اولدوغه کسدرمی کوندرمک یاسمق ویستمکار ارباب اقتدای مصوضه معاونتی طلبی ایلمکی پیورلدقده وصوله اولدقجه اکر اولناجاق
کمیلر بیچمق اکر اولناجاق کوندرمکده اکر کرسته وسایر لوازمی کوندرمکده شار الیه کوکی معاونتی اولنوب اعلام مصلحی بیچمق وقیفه
قوت ارتمدن بیچمق اولناجاق نفرجایونه مصوصاک وفی اقتضاسنه اعلام ایلمکی

١٢١١

١٢١٢

١٢١٣

١٢١٤

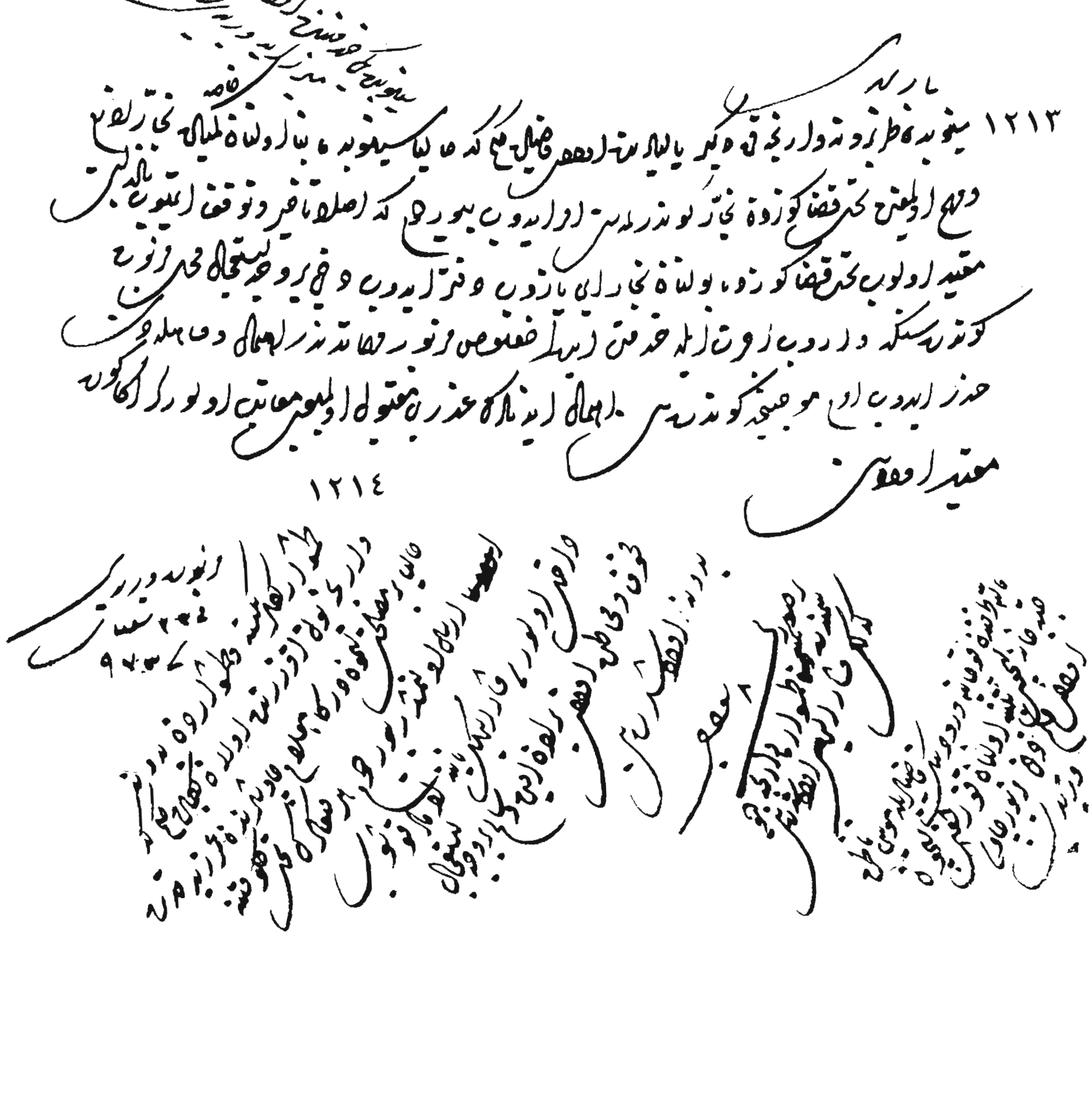

١٢٠٦

١٢٠٧

١٢٠٨

١٢٠٩

١٢١٠

١٢٠٤

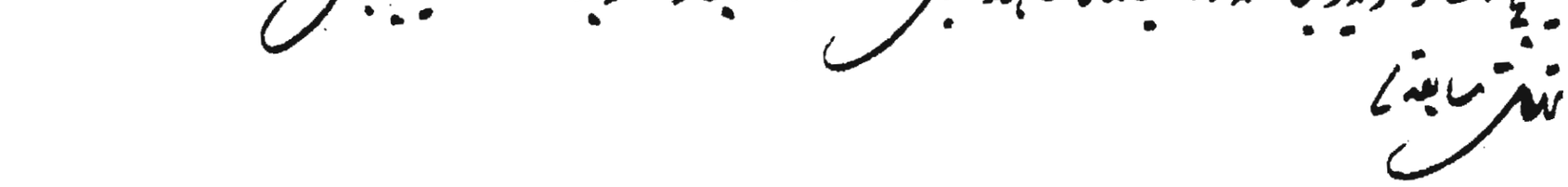

١٢٠٥

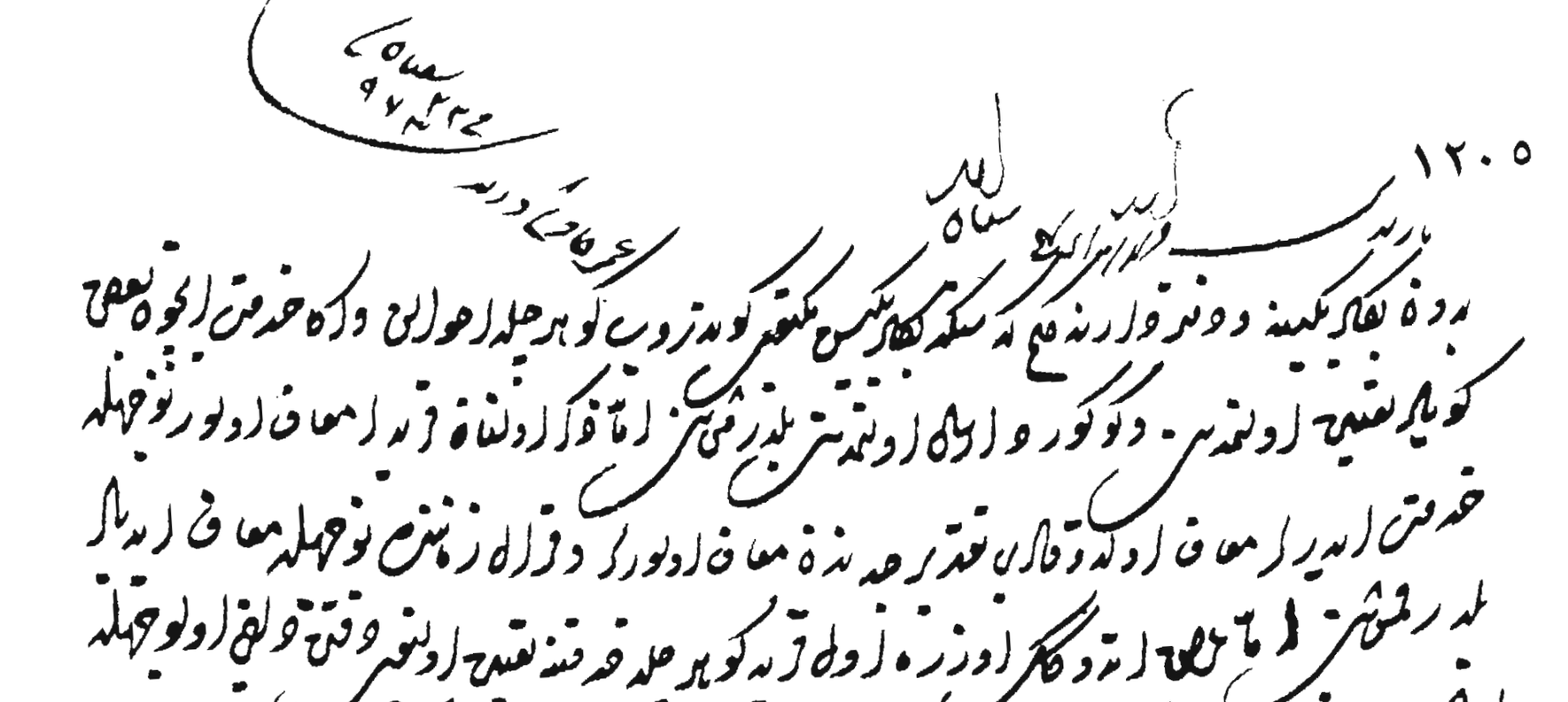

١٢٠٢

١٢٠٣

١٢٠١

١١٩٨

١١٩٦

١١٩٣

١١٨٩

١١٩٠

١١٩١

١١٩٢

١١٨٤

١١٨٥

١١٨٦

١١٨٧

١١٨٨

١١٨٠

١١٨١

١١٨٢

١١٨٣

١١٧٦

١١٧٧

١١٧٨

١١٧٩

١١٧٤

١١٧٥

١١٧١

١١٧٢

١١٧٣

١١٦٨

١١٦٩

١١٧٠

١١٦٦

١١٦٧

١١٦٣

١١٦٤

١١٦٥

١١٦٠ [illegible]

١١٦١ [illegible]

[illegible]

١١٦٢ [illegible]

١١٥٧ حاص کوی قصبه حکم ر ان شاء الله تعالی رمضان مبارکی لوده یخی کوچ نوصه تعرد لولوب لوده ورنجی

فوتاق حاص کوی ولوده بشنجی فوتاق کوشتی - تعبیر لولتوب وکرلولتاچ فوتاق فارح حضر لحصار لتکی لوایدوب

مورچع ر لحصل تاقیر وتر لحصار ایمتوب قصاکده هر فوتاغه وردی بوزمدارید وورد ریوزغریه لوتعی

وورد ریوزغریه لوتق و ایکی لوح بیکی لتکی لحصار ایدوب تورحی وکرلولتاچ فوتاق حاضر وحیاط ایکیسنگ

وار لدقی حصاقه لازم کلیه حصوص مزبور محلی لعما در اکه کوچ یاکدزرایتمز لولتوب سلمالده حذر لسلمتی بوبابع سکی

لعما وتتی لازم فرق کلیسا قصبه وض حکم بزیغم کوندرلمشدر وحور عما حاش حاص کوی فوتاغی وضع تشه ولیاس

حاوشی کوشتی فوتاغی وضع تشه مدار لورزغریه لوتق

١١٥٨ فرق کلیسا قصبه حکم ر رمضانی لوده یخی کوچ نوصه انور لولتوب لوده ورنجی فوتاق حاص کوی ولوده بشنجی فوتاق

کوشتی تعبیر لولتوب وکرلولتاچ فوتاق فارح وضع لحصار لتکی لازم حاص کوی قصبه حکم بزیغم کوندرلمشدر

ستدارق معاوتتی لتکی لازم لدوب حور لحصل تاقیر لازم ایمتوب وکرلولتاچ فوتاق فارح لمیر نه نجی قصاکده ورد ریوزغریه

وورد ریوزحی صحاه ووردریوزغریه لوتق ووردریوزغریه لوحه مدار لی ایدوب دلنده عنبری لوچی وزنجبیلی

لتکی وسایر ماکولاتده واقر ومستوحی سورورحی لحصار لسلمتی حصوص مزبور محلی لعما در اکه کوچ ایتمز لولتوب

لعما لده حذر لسلمتی حاکم عوذ کی ایتمز لولمق لحتیاجی یوقدر تحریر عما حاش حاص کوی فوتاغی وضع تشه ولیاس حاوشی

کوشتی فوتاغی وضع تشه مدار لورزغریه لوتق

١١٥٩ بیکار حصار قصبه حکم ر حالیا رمضانی لوده یخی کوچ نوصه تعرد لولتوب لوده بزمی فوتاق حاضر

تعبیر لولتوب وکرلولتاچ فوتاغه ورنجی قصاکده وضع سورمکی لازم لدوب سورمق لحصل تاقیر لازم ایمتوب ورنجی قصاکده

وکرلولتاچ فوتاغه ورد ریوزمدار یه وورد ریوزغریه وورد ریوزحی صحاه ووردریوزغریه لوحه ووردریوزحی لحلق

ودرنشی بکچه تن لتکی تدارکی لحصار لیله کتمز وار لدقی لحل مضایقه لازم کلیه حصوص مزبور محلی لعما در لعما لده حذر

سورلمیوب وحی دلعمای لیله یز وضع بابع سکی لعما وتتی لازم لوچی فرق حاکم بزیغم کوندرلمشدر ولدلعما لده حذر

ضبط سورحی کتورحکی لازم

١١٥٢

١١٤٩

١١٥٠

١١٥١

١١٤٥

١١٤٦

١١٤٧

١١٤٨

١١٤٢

١١٤٣

١١٤٤

١١٣٩

١١٤٠

١١٤١

١١٣٦

١١٣٧

١١٣٨

٤٢٦

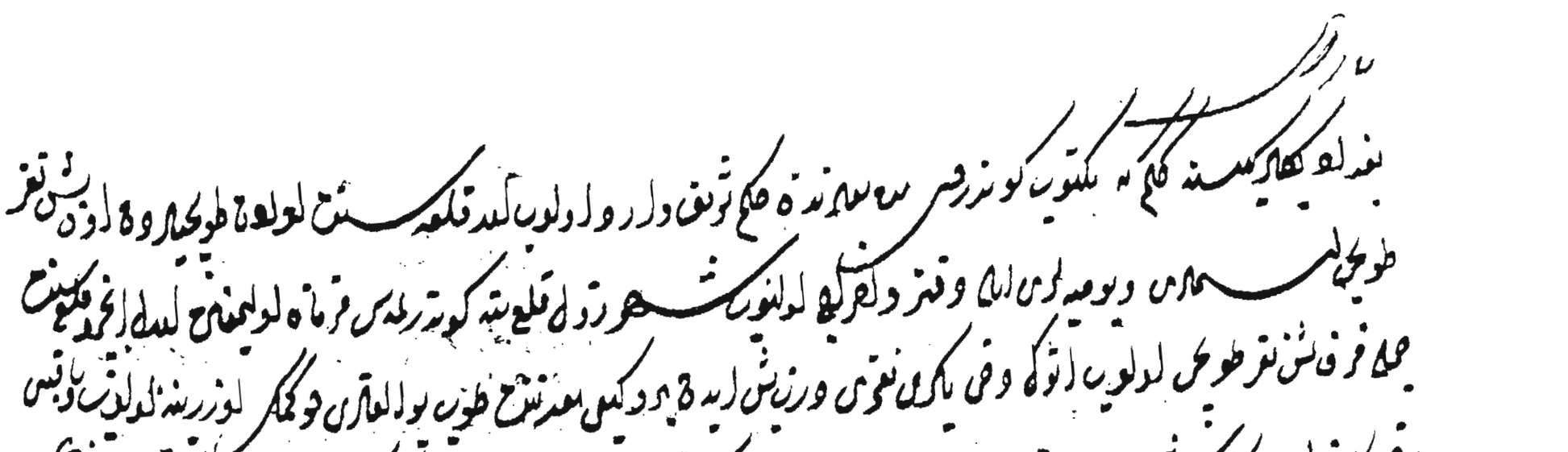

١١٣٤

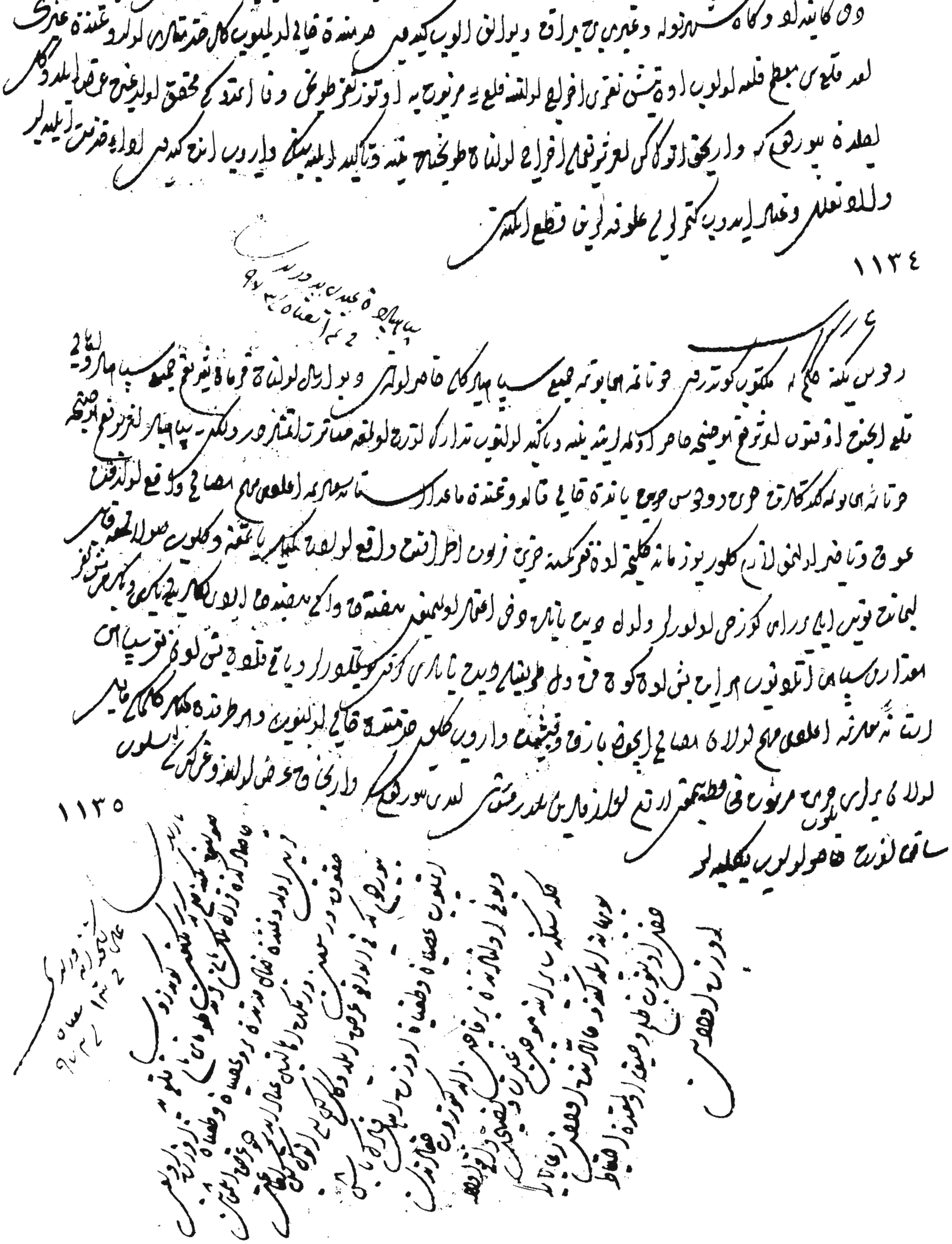

١١٣٥

١١٣٠ بدوه نکیار کیسته حکم که مکتوبن کوندرمس قوشن وطولنه قاضیلقارنده دارالحربه متاع ویرلوب ویرلمکی مقتضی اولغنی
دارو اولاه کمترتبعی صورتیله مولوز آه قاضیلق اولمه مکتوبی کوکینه لونمش ترلما دارالحربه متاع ویرلوب یاکنز
لولاه روه کمتوب اشقه یرلرله وطولرسمسته ویرده ولایته شعلوش ویکوه وسکدرمن وصولیق وقبلایق
چاپارتده وقت کیدرولو اعلوم اندوکاری لیلده یورقوم که ولدوقده وکیل اولنماه سنجاقبکارینه وقاضیارینه بوحکم ترتیبلی
صورتیله یازیلوکه مکتوبلرکوندرمس یتیه وتاکیده سکی ویرمیه دارالحربه مالوش وحرمه وسنجیاقه واران ویرلوب وسایر
متاعده یرسنه کوندرمیه دیو ترتیبله لازم گلنه مخالف نسنه کوندرملی هرفیقیسنک تخمیناکلوفتح لیه انواع خیانت وعقابه مستحق
اولورلکی کوره مقیداولوب دارالحربه متاع ویرلوب ویرمکده زیاده حذرایلیه لر

١١٣١ صولیق یکنه حکم که مکتوب کوندرمس حاصارکده قزلباشی قریه طوقادی تابع قلیه ملاهی اولدوغنده ماعدا مدینه حرسها
محصان وطیماه اوزره اولوب حقوق ورعیتی ویرمکده لایحصای وسایلایدرمتویکله مزبور قریه لرکا لمتده مرتبدار
اولنمق قرماه اولنورسه بمقدارلق کوندرمس کندوکی تاکیدله حاصارایله قلیه قریه یصوبه کوندرمس مزبور لرکا قریه واربوب انواع
قصدنی اندوکاری تحقیق طوقادی اولدوغی کبی نوعیه حقوق قلیه وقریه ایله قدیمدن یصوبه حقوق آلوب اولوب دارالحرب
ومع اولمه یکنه ایله اطاعتی اغنوب عصیانه اوزره اولدوقده محرراتنک اطاعتاریته باعث اولدوغی یولاعلوم ایلدوکاری لیلده
یورقوم که عرض اندوکاری اوزره عصیانه وطیماه اوزره اولدوقده قرارتنک اطاعتاری حصولنده دارالحربه واقع اولمق
اقدام واهتمام ایلدوب عنایت حق ایله انواع یوزاقلقاری تحصیلنه سعی ایلمکله بوبابده تمام تبصرت اوزره اولوب
اعدانک احوالنی اوکاری تحقیق ایلدوب عقلنی ایله عرض قاموس سلطنته اقدام وضعنده حذرایلیه سز

١١٣٢ بودمه یکنه دقاصبنه حکم که مکتوبی کوندرمس وصولنک اوزره یاصلوب لیتیایه سرقه اولنوب یصلی قرنورله مکتوب انشا
مذکور وصولنک اسبابیله یولنوب تحریکاتنده سوال اولندقده محمد الحمی لدغاعبدی وحسن لدغاعبدی نام کمسنه لرک شرکاری اولوب غیلی
اسبابیله صادق اکوه لیتیایه تولهکلدیکاری وبوکاریله یلدروب ومدکورلرکی یاباکوه اولوب مدکورلرکی حولدوقده غیلی
ویرکمسی یلدوکاری لیلده یورقوم که دارالوقوع مدکورلرکه ونکولولنماه قرارلرکی شرکاری اولوب غیلی انشاسنده یاباکوه
شرعیله یورمدمس لازم گلنماه یولدرمیی الرکتورمیی اصول اوزره یاروب یلدرمق

١١٢٧

١١٢٨

١١٢٩

١١٢٤

١١٢٥

١١٢٦

١١٢١

١١٢٢

١١٢٣

١١١٦ سعادتلو عالیجاه مکرم حاکم سنجاق ملک متعلق سپاه ظفر پناه هما ارتفاع که اعلی الوزرا بکایتمش اولدقلرندن
قلاع غزا ایله مشحون قوتلو نمایون واردوی همایون سایه سنده بی تقصیر بولنمش

١١١٧ الوه حصار ناحیه حاکم یه یازیلدی که اقع بکا حاکم ترفع کوستدیلمش اولدوغی همایون الوه کوه نامی قیوه لحصار
حالیا اولدیغی موضع لحصار اولمغین بیورلمش که وصول یولدقده لحصار قیوه سنی اولدوغی یرده
لحصار ایله بیرلشدیروب اتمام تعالی واردقده صاحبلری یافته وکیلری ایله اولدوغی همایونه کوندرمکلری
صاحبلریه یازیلدی

١١١٨ اناطولی یکاری یکنه حاکم یه یازیلدی اقع حاکم ترفع کوندریلمش ایدوکی سنی سعادتلو نشانجی صاحبلری ایله
یازیلدی

١١١٩ موکلجاری یکنه حاکم که حالیا موکلجاری یکیلکی عهده سنه محوله بولنمغله عرض ایلدیکی سنه سعادتلو حاوشلرندن بیرار ایله واردقده
واردقده محوله یه ترتیب اتمکی اکر مال مخصوص اکرانلرلری اهالی وسایر اهالی ملکی نه حال اوزره ایسه کورجی عرض ایلمکلری
ایله اولنه یوخصوص ایچون چاوشلرندن مصطفی نامی تعیین اولنوب بیورلدی. واردقده لازم کلورسه تعیین
اولنان مال مخصوص تحریر اتمکی ایچون دفتر دار افندی ایله دخی بیرلکده کوندریلمکی امر اولندی

١١٢٠ متاره ایله وقفه واردقده حاکم یه یازیلدی که اقع محوله یه تیمار حاکم یکاوه وسایر اوه یعنی محرر ایله اولان طریقدار ایله
اولدقلری مال یرینه غیر اولدوغی وبو اوه کمسنه اولدقلری اوه وقف اینمش وبیورلدی اولدقده وقف اینمش اولدوغی یرلرده یعنی مخصیل محکمی تحریر اتمکی
لازم کلورسه وقف اولنان یرلرده واقع یعنی اولدقده وقف اینمش اولدوغی یرلرده یعنی مخصیل محکمی تحریر اتمکی
ایچون فرمان شریف اصدار اولنوب وبغلس ومدینی اولدقده وقف اینمش اولدوغی قریه لری وبدمینی مال مخصیل محکمی تحریر اتمکی
وبیلدی

١١١٢

[illegible] متوفی کرکی لقمه پاشا اوقاف متولیتی عیدی به حکم حاکم و وزیر اعظم ایکی - فوت لولاه عالی پاشانک قرغ حصار صاحب
لزلاه صویوی قرغنی اولوب متوفی مشار الیهک اوقافنه وعی ربنه متعلق لولاه می سیدلرکی ناظرکی وکانیکی زیلی
کوزلمه سی امر ایدوب پیورلدی که امر اولنوب لولاه جانبنه صویوی قرغنی اولوب کورلمه سی لازم لزلاه می سیدلرکی ناظرکی دیمکله
کوزلمه سی

١١١٣

[illegible] قرغ حصار صاحبی فاضیسنه و وزیر دارینه وسنی قسطنطنیه قرغ حصار صاحبی واقع لولاه سویشته حاکم که وزیر اعظم ایکی فوت لولاه
عالی پاشانک ایکی لوله صویوی قرغنی اولوب لولاه صویوی قرغنی متوفی عیدی به معاونت ومظاهرت لازم اولمغله پیورلدی که کورلتاه صویوی
خصوصنده متوفی لازم اولورسه یاکوزلمه سی معاونت ومظاهرت ایدوب اتمام مصلحت ایلیه یازمغه اقدام ولقاء ایلیه وسنی وزیر اعظم
حصار ارناوتده کنیه اعتبار ایلیه وسنی لازم اولاه مقابله ایلیه تحدیع ایلیه

١١١٤

[illegible] یار صلو وسیدی عاری قاضیلرینه حکم که مشار الیهک قرغ حصار صاحبی لزلاه صویوی قرغنه بنا وکاشیکی لازم اولمغله پیورلدی که
تحدیع قضا کورلمه لولاه بنا وکاشیکی یه وقرا ایدوب کندولی لازم اولاه لالاه ولیسیاری لیلی محی مرتوبه کوندرمغه تنبیه
واردوی لقوبه قدمتی ایله ال وقرا ایکدوب باندان بعده لولوب کمسنه وه حلیه ای اولمغه وتندی وینی ذرعنه
صور ایله بنی صاحبی تنبیه بن سنه ای ایده لولور

١١١٥

[illegible] یوزیکنه حاکم که حالیا بعض سوقنده نامنه لوندوکی یاده کورکی وبعض یرلری خمیتی ایدوب بعض لوقلاه چکوب قسار لوزمغه
لعدی وکرلولتاه لعدی قسار اله کلکی یی اولمغه پیورلدی که وصوله اولدقده یوبابنه بعض لولوب وکرلولتاه لعدی قسار اله
اکریلوه رلکریتا قلورسه کندولرینه جبس ایدوب عرض ایتمغه وقتا بعده لوزمغه لولوب فنی الوقوع خمیتی ایده
لعدی قسار اله کلنده تعیین عمل

١١٠٨

١١٠٩

١١١٠

١١٠٦

١١٠٧

١١٠٣

١١٠٤

١١٠٥

١١٠٠ [illegible]

[illegible]

١١٠١ [illegible]

١١٠٢ [illegible]

١٠٩٧

١٠٩٨

١٠٩٩

١٠٩٣

١٠٩٤

١٠٩٥

١٠٩٦

١٠٩١

١٠٨٩ قسطوح یکنه حکم که ملکوب کوندرمی لولاء قوبوح تابع ستون وضعیت قدرعه کلماری پایلوح ایکوه محمد جاوشلاح حکم تشریف دار و لولیس
امر تشریف هوجتی سیتوب توجیه لولنوب ولولاء قوبوح تابع لولده قصانه وسایر سیاح قاصلاریته مراد کی منقش لعطا له صورتی حکم تشریف ایله
ملکوب کوندرمی حکم لعتمامار لولیس محلی ماهوح کتابین امتدار لی سنمار و حقد کتوریله یتمه و توزیع لولنه قدر تصدیع ایتوقی قصانه، کمال عدالتله
لوتوزلی سنمار و حصارلرین کتوردی تسلیم ایدوب بیوقی قصانلری عین لعتمامار و حضرتنه عدم افتدارنده و تایمار یکنلری تکاسل و ارتشا ایدوکلارنده
دعایا و رعایا تمار تکون ایلیوب و ستمهالوکا ایچوه وقی حکمدار و اره لوقتلا حرفتجی و سپاه مشغول اولدیلکدن. بو اولیس قدرغه و کورکی و سایر
تکلیف عرفیه کندوه تمار و رعایا یمان لولیوب تایمار و قاصلارکی لعمایه لولنده دغیری تیمار یکنجی سورتوبوح که حصول اولدوقجه بو بابده ایتمه لولیوب لعل
لولنان مقصصارلری اتحاد ایدرتدردی اولوکن لعمایه لولنده لازم قاصلاری و رعایا تمار و رعایا دوزی عرض ایلیه سنی

١٠٩٠ قسطوح یکنه سنجق قاصلاریته حکم که ملکوب کوندرمی قدیم تیمار و زعامه سنجق دولته لولنده سنجق سنجقبکلاری یرلرینه توجیه کندلرینه
تخت کولرینده واقع لولنده فلوعده لازم لولدوقجه لعطا منصلدن حصارلری ویرلمکی ایچوه امر تشریف ویرلمکین. عادی قدیمه لوجهله
سنجق متوجه لولنجه سنجقلرینه تعرض ایتمیوب و دخی سنجقبکلاری حرکت دندی ایلیوب حصارلرینه اضیاع لولدوقجه کلاری تنقیه و تمیز
وقوع ضرولری ایچوه قسطوح و ماده سنجق قلیچ لزنده لازم لولدوقجه کلاری حصارلرینه افزایع ایدوب کندلرینه طلیه ایتدکلرنده
تعلل و غدار ایتمیوب دین لری و یولنده شریع و دولته عرض ایلیه جکلری امور تشریفه حصول بولدوقجه زنوکلرینه معین لکلری اوزره قوغه
بوصه و اران و سایر لستانکی وقوع بولدوقجه حاضر لری ایچوه معاونت لازم لولدوقجه طلیه ایتدکلرنده حاضر اولوب بو بابده تهاون کوسترمیه
تمداری لوقع تمدارکی ایتمیوب لعل قصارکی واقع لولنده ضرر و تعدیه وقوع و رفع ایدیلمی حقنده دولتمه یتمه کوندرمکله معلوم اولیه
و مطاوعتدن ایدوب لعمال و سپاه کوچ زیاده ضرر ایتمیه سی تولکه لعمال و سپاه ایکنه مملکت دولتمه و رعایا یه ضرر و کوزند
مستوجب لولوری عذر کوز اعتبار له لدلقی اقتضاج بوقدر اکتفا کوله ایتمه کرله سی غیبتله مملکت دولتمه ضرر و کوزند ایرمه سی

ایتمیه سی

١٠٨٥ واژه نگار یکسته حکم که دیوانی نگر مکتوب کوندرمی متوفی یعقوب نگک لوغلای بابا لربنی عارت لولکتاه لسیاه پاچوه شاه قوینک
لوغل لولوب وارتح بیمالدین لیاه ولیاتوا عده حایی لوله دقارین یدیکیح سوردی که حضوصده مرتور ایکی طلوف شرع قدیم
وامیار لوتریش مرتوح یکسته ه حفظی وتفتش اندرمینی عتبار عومی لقدایچه ه عرض ایدینی

١٠٨٦ حایق یدوه نگار نکس لوله لسکندر پاشا به حکم که اشاسه لاژه اکلی لول سایده کفارحاکی رلوزرینده کی تعیین
القزاسوطفراتح یتیلولوب بوصحایوم لولدقی محروسه لسنابولکی ضبط وحراستی لیچون مهماندة لولوب ستوکی وفحی
وفور قوراتی وقوط لیکسکی اعتبار حایوم لولیفتح محروسه مرتوح محافظه سی حضرتلرینه تعیین ایدوب بیورلدی
ذات الله تعاجی سعادتی ولیالی ولطاله ایله چقلدقده محروسه مرتوح محافظه سینه تعیین قالوب بیمی ونیارشتر ونارنکی محافظه سنه
وارکاد لولوب اکرلیکله لوروکرسایر قرالوروسایر شهرلرلی وریعتی حق ایچون بردخی ضبط وربط لدیکی
ضبط وحراستی لیکی لرکاسنی کمکسنه نکی مالنه وجانینه ضرروکرمه لرینه تعیین ایلدوکی ایچون مومالیه ایله
قرلغ بای وحضورحاکی لیکی ولیه لسدیوتدی فرمولانمه وعالیشتعالی لرلرارد محافظه عرضه لولدقده بارورعلدوکی وفحی حضرتلری
صاورلدلاه لازم نورورقی بوبابده اکرتعیین شاره آکرنوابی وقایه ملظم بارمرتریم فیارکتیه فوکورتیوب رسقلاد قیورلی ضبط ایله

١٠٨٧ یدوسه یکنه وسلطانه ومرادیه مدارسنه حکم که مکتوب کوندرمی حکم دارولدلوب محروسه بروسه ده مدرالدین لوغل محافظه
اولوب ارتطایه یولنح قوت لوارخ حایه مصطفی تاج یکسته نکی قوی لیسه اوعلی لصح نکاح ایتیوب عقدنی لیکی مرتوح
وحصن لوارخ لسعینی تاج یکسته حلوالیه لیکنوه یدیرمی ومرتوح نکی قبلنه قصد لیلیوکسی بلدرویه مرتور لیکسی لحصار
امدوب علی ایدرای ترعمای بولدرمدن لایع لولنح کتورمی حق لوترح کوریمی عرض ایلیه کی لیلع لرلیفتح مرتور
لیسعینی محروسه بروسه یولنیوب محمد لیستانبولنح لتماع کرلنده دخی عرض لنلدوکلر لیلدقده وحوز لیسعینی یولنیوب
سلانیکلی کنوا کرسنلیم لولنیوب سلانیکه کوندرلی سورقی که بوخصوص سابقا ویرلماه لازم ترتیم موجنجه تعیین ایلیه

١٠٨٢

١٠٨٣

١٠٨٤

١٠٨٠ ارکنه قضیه فلکه صورتی بود که مدور باشد ارکنه مخروطی ارقطع خیمه نامند قوله اما اندرون رکوه کوسیند نوع
دیگر مثلوثه ازلون کندوست که کوته صاحب کلون سوراخ کوته قدح اسفند قیطانی نامند ضلاله اللدی
هندکنه مزبور نصف ارونصفی تخصص ازلونی لیکن ارله جوان وروی تهتی ساخته ایله فوق کمنه ازلونی حبه دیگر
بلدرچینی بیورلو که صح ثریخ واریجه مذکور قیطانی اجوانی نقشی اندرون کوه بی نوع ازلوانه تهتی ساخته دیگر
حرف اندرون مذکور متولی نامی سیند بندی وتوزی بولند قدحاکی مزبور قیطانی بیضه معاونه کوندرمی نکه کورکه قوله عرف
صوفله توربی قبی آلتیوت تلف نفقه خذ زیلدیل

١٠٨١ قباه بکار نکسه صح کد سکاح ثریخ کوندرلوب بونده ارقدم حکم همایونی کوندرلوب بکار کلکله متعلق بکار و یساکر ایلیه سوزه بونه
حاضر اقطعه نی تکوردی اولوب اول امر ثریخ موتر قورنا ولدینی قبانک ضبط وحراستی لفوزی ایلیه حبسان ارمازنا ثریخ
ولی علی قیصریده، اوتوروب وقیصریه ناک حرکس ولدی قونده، اوتوروب قبانک تذکره سوزنی بیاکر یوقلوب
سفر اقتدارین اولنلرک سفر قاره اولنلرین سفر اولنلرک صح ارله حرکس حاضر ایله وقتر ایله قوندیل جیوردی
بیاکرین اولنلرک سفر قاره اولنلرین سفر اولنلرک صح ارله حرکس حاضر ایله وقتر ایله قوندیل
حالیی فطه ایچوه اولنلرک ده ماعدا تقرشندن باکی خضنوع ولدینی وقتی سنی فی حاکر تله ورپاسونه ازکیلدیکمدر
ایله اولسفر همایونه لبثوی ٩٧٣ رمضانه ایله رکنی اردبیل نوبه ازنالقه تفای بسعادت واقبال ایله دوره ایله اولوب
چقلمق موتر اولوب سندلق معلوم چقمی بیاکر اوماسنده کلیولیده کچوب اوردوی همایونه طلوعی اولوب اردبیل
بیورلو که صح چادشی دارغه تنخ اصله ناظر وتراقی اتمی اوسانج اوزنج فی فطه وورپاسونی بیچمی
ماعدا بکار نکلکه متعلق اوقص ارکبار واردبیل نکاریی وسایر کرکاری واربیان تیاریی معلوم چقاروب بیاکر
اردی اوزنج کلیولیده کچوب اوردوی همایونه طلوعی اوقص ارناطولی نکلکسی کورکوب اردوی
بونازوه کچلکه بربکوزه بربکوزه معاونه ویرمه
کمسنه خلوف قیرمه وقاچمی ارکه دارنه ارکه ماتاریه حضنی وتوصح ایلدیکمیدر
قدیده ارتوکلنه ریلوه اوردوی همایونه طلوعی اولنکله کمکلیده کچوب اوردوی همایونه طلوعی اولمق اردبیل
ارتاقه موتر اوردوی همایونه طلوعی اوقص ارمعه نجه اوقص تیاریی کمکلیده وعساکر قتلی ونفضاه اوزنج
عذر ایلیه بیوقع یرکنه ذکری. واردوبا سکونه زمانه چقه وعلی بازوب بلدرجینی

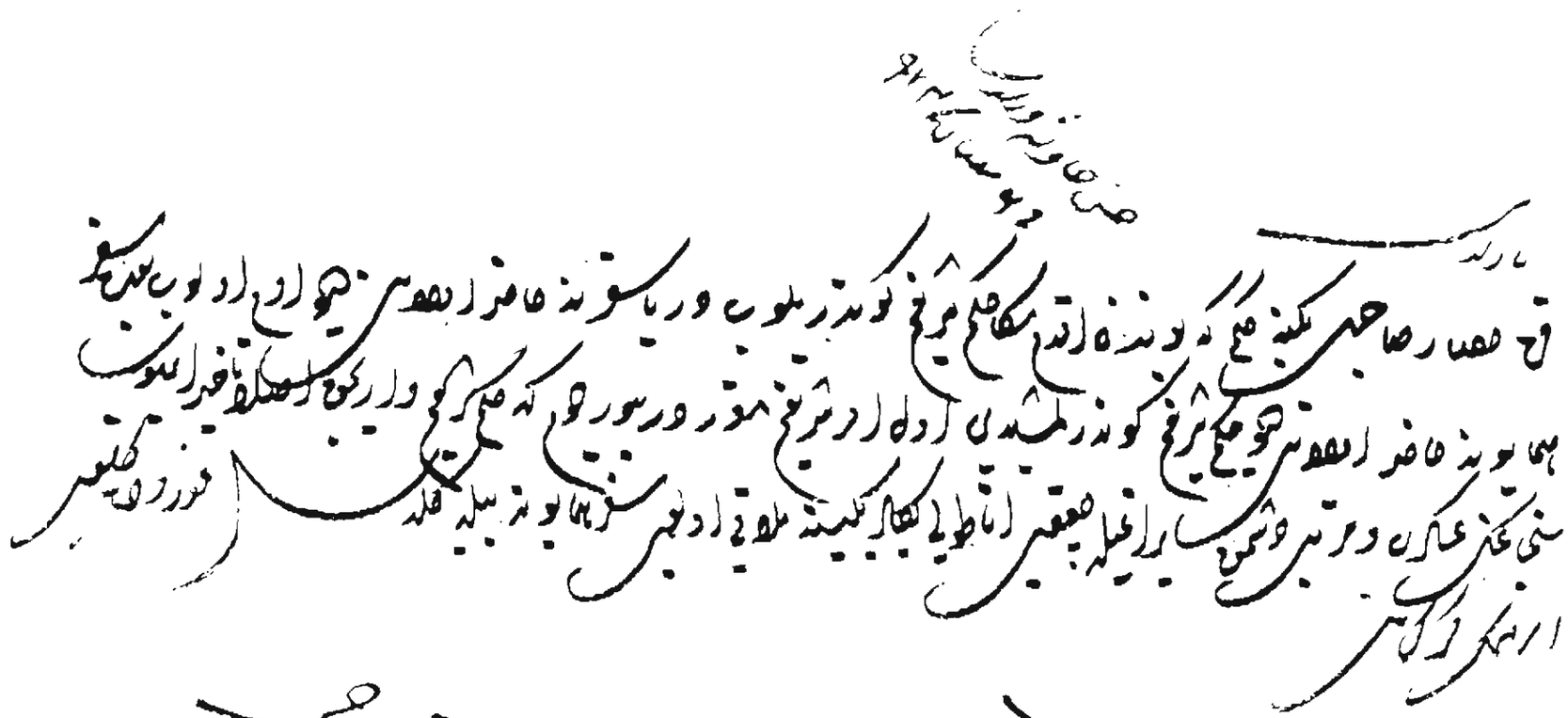

١٠٧٦

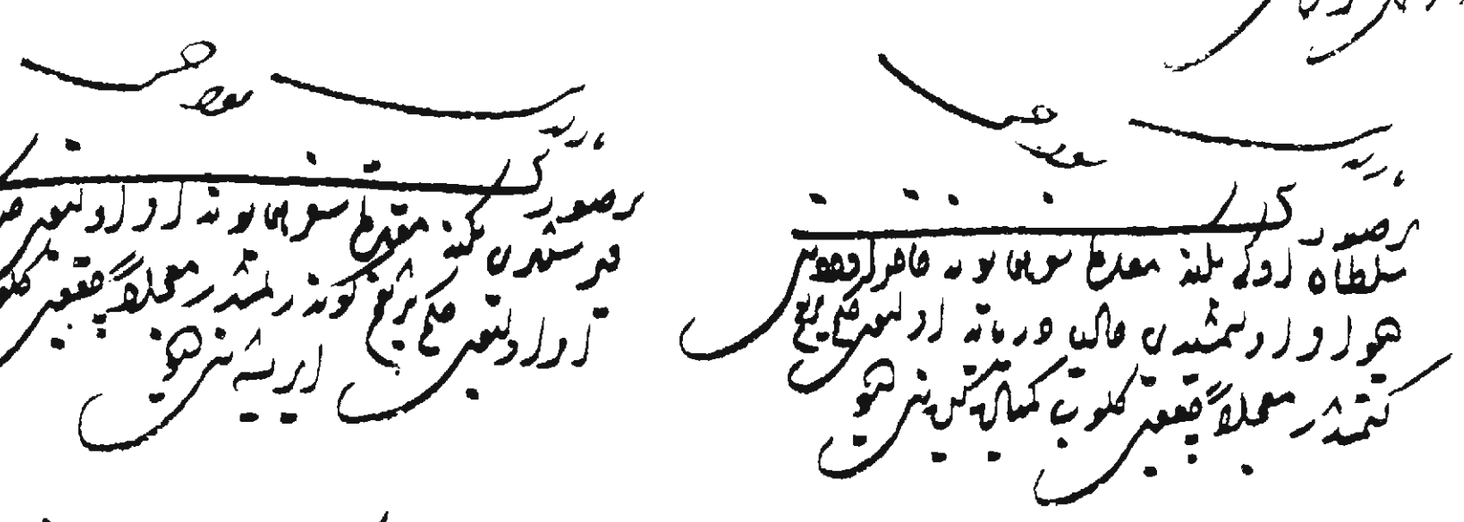

١٠٧٧

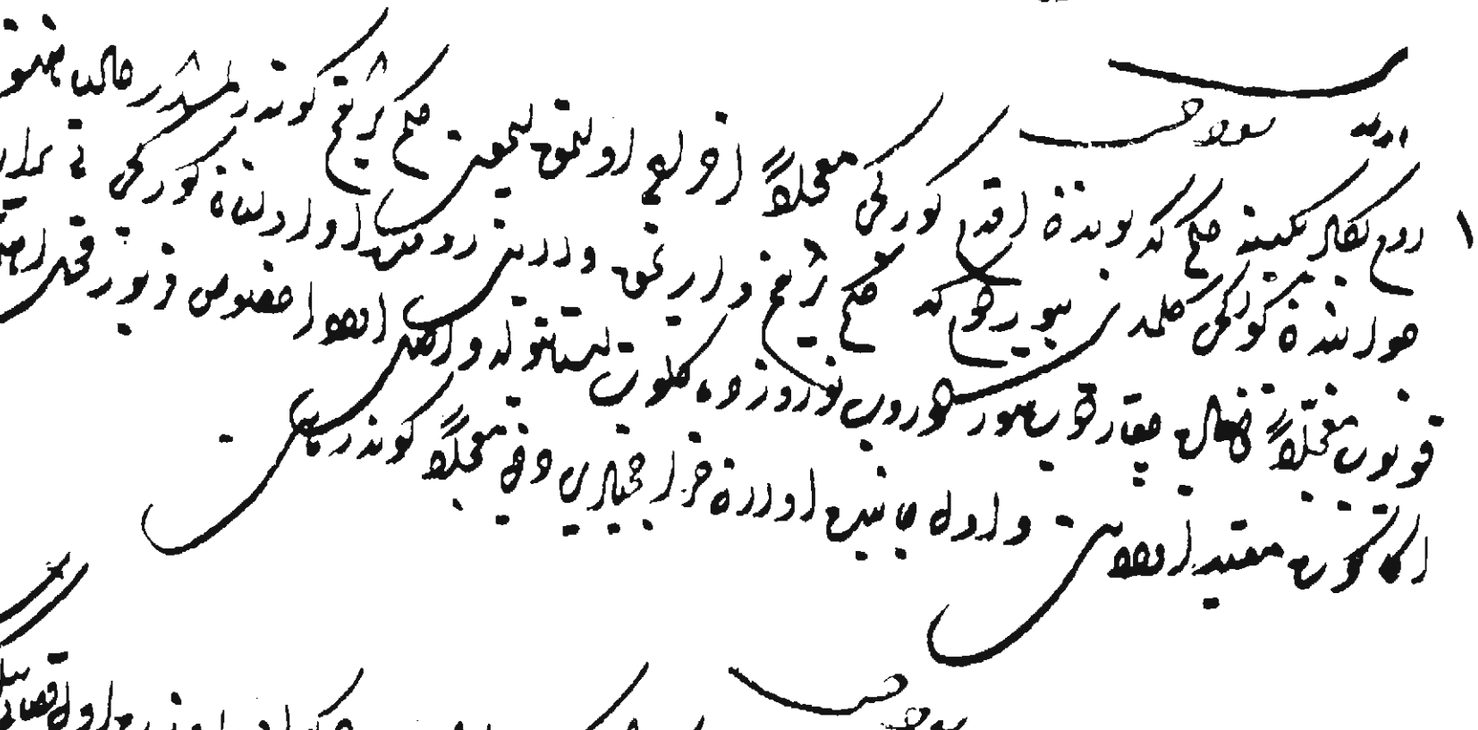

١٠٧٨

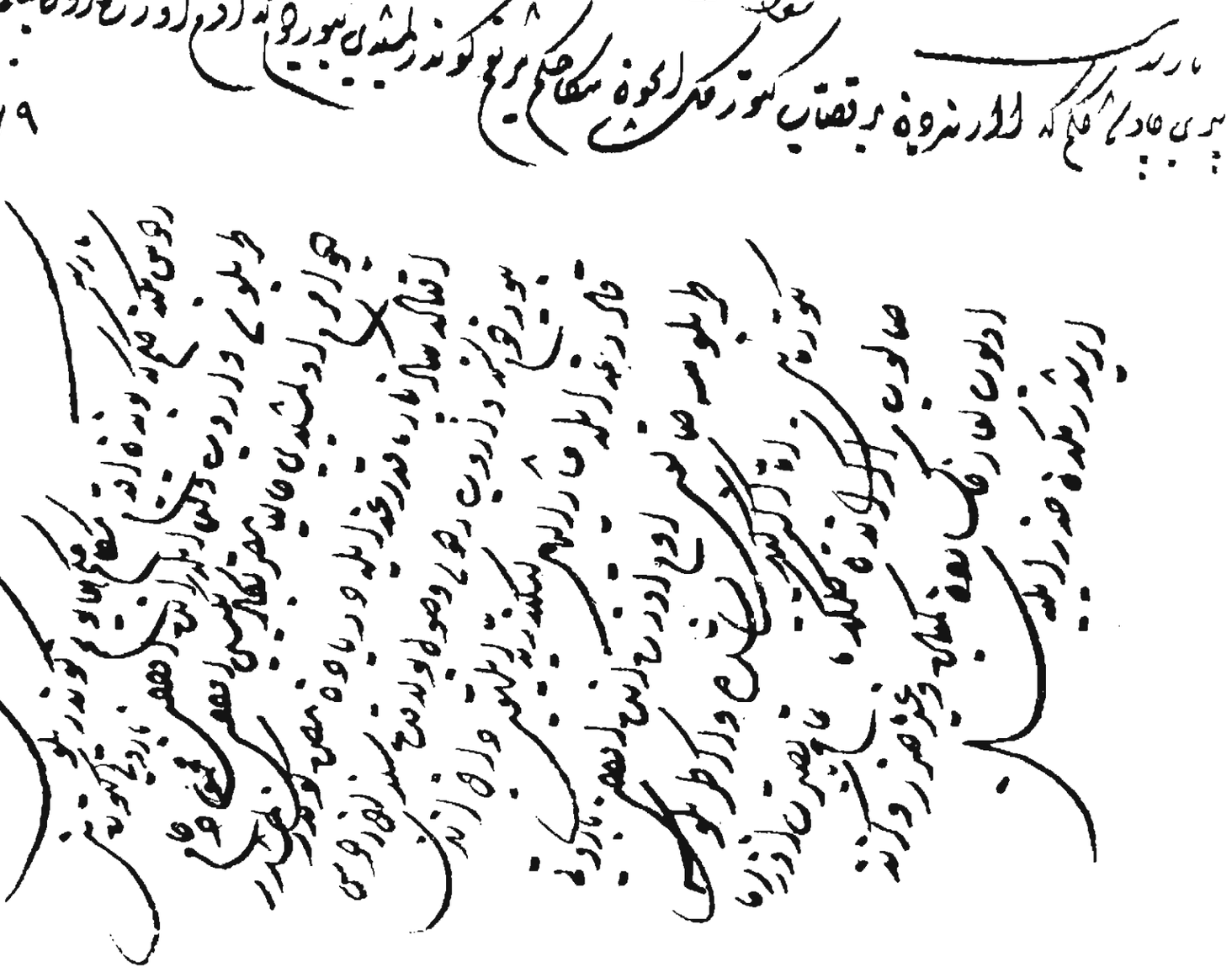

١٠٧٩

١٠٧٣

١٠٧٤

١٠٧٥

١٠٦٩

١٠٧٠

١٠٧١

١٠٧٢

١٠٦٦

١٠٦٧

١٠٦٨

١٠٦٤

١٠٦٥

١٠٦٣

۱۰۵۹

۱۰۶۰

۱۰۶۱

۱۰۵۵ روی ایدیکاری کسنده حکم که حاکیانلو تومانی نوغرتی لولویی اوح و ایلیصاق و توقه کنی سیاهلاری تکی حضور و رایتی مهمانده کالویلغ اونوچ سنجاغی تکی
عثمانه شاه یولو تقویمی غی سپاهلاری ایله ایلیصاق تکی احمد لده تقویمی سپاهی ایله هوقه کنی یکی قاچ و وقی لوه تکی سپاهی ایله قالویی سنجاغی فاری
محافظه سنده لولویی تاغ قلعه سی فاری سپاهلاری ایله قالوه لنوح عربی و مکی دوشن جراحی الویکاری ایله سنکی نامکی کتورمه سی
امر لیدویی پیورمغین کرویا بوج حصار الهی کلاح حکم نزیلو کورمیلیدی حلیا بر حصار ۲ وقی یاپدیرلمکی ایله لولدقدن صکره
لولی تدبیری وقی محافظه ایچون لولنویی الیقو قرارداسی سپاهلاری و قورتلویی سپاهلاری الویکاری ایله ماکی کتورمه سی

۱۰۵۶ ایلیصاق کلمه حکم کیوندره اقچه سکا حکم نزیلو کورمیلیدی تکی سپاهلاری لوندره لولنوز تقویمی سپاهی الیقو سنی تکی محافظه لولویی
یاغ قلعه سپاهلاری الویکاری ایله قوشون دوغ ایله کلمکی یانه کوندرمک و بولغ لرمیلیدی لول لزنیلو کاکا مقرر کولویی پیورمغین
حصول بولدقدن صکره سنی تکی سپاهی لرکله ایچی حالله لوندره لولنوز تقویمی الیقو سنی و قرلی لوزرا تکی حضور عرالتماسیله
یاغ قلعه دکی و اریان یازی الویکاری ایله قوشون حصار الهی یانه کوندرمک محافظه الیقو سنی و قورتلویی سپاهلاری کوندرمه سی

۱۰۵۷ شهرکوی قاصبه سنه حکم که ملکوی یکوزلی لول جولیانه لوغرلق ایله وضع یاپنمغه مضایقه ایدنلر تکی لولویی سپاهلاری و ایالی ایله
محاربه پیورمغه که حصول بولدقده بولتانه لوله بوجوب مدار یه ندکلری حصار ایدیلوب و رایتلر ایلیصاق سیکلری الله و ارلدقده حضور بولنه ایتدکلری یاغی
قریه لرکی یشودقلری یاخ کیدوب ایلکی یشورمغین لوتاریخ ندکلری ایندیه سی که لولیاپنج مضایقه ایتدکلری کلمه و یاتمده و یالده و غیریده وضع

۱۰۵۸ بهقا تکمه حکم که یوندره اقچه سکا حکم نزیلو کوندره ملوی سنی تکی عسکری ایله و رایتلرینه حضور لولنوز و یولغ لرمیلیدی حالیا تقویمی قاریغه برمعدل
قاریغه ارسال لولنمق لازم لولمغین سنی تکی سپاهلاری و کیدلنجاق قاریغه وضع کیمکی ایرایدیلوب پیورمغه که حصول بولدقدن صکره یاغی ایتمغین سنی تکی
سپاهلاری یاتدیلدقاری ایله حصار ایدوب سکا بولغار حضار ایتمه لری و اوچ حالی سپاهلاری کی ایله بولغار حضار ایتمه حاضر بولنه لرلوبکه کلمکلری
و ارنجی حالی سپاهلاری کی ایله بولغینه سنی تکی سکا غایه لولنوز یکمش لرارنجی

۱۰۵۰ [illegible]

۱۰۵۱ [illegible]

۱۰۵۲ [illegible]

۱۰۵۳ [illegible]

۱۰۵۴ [illegible]

١٠٤٨

١٠٤٩

١٠٤٤

١٠٤٥

١٠٤٦

١٠٤٧

١٠٤٢ ارزورنیچ یکم شعبانه بلکه ملکوب کوندروب مصطفی چاوشی بندنده اورنیچ وارروا ولوب اولهٔ فاینچ فاسی
اولادونانهٔ کمیاکی اتامنچ وه مورحضوصندم معاونتی ایدیی تیچون اولمغین ملاتوقف هرنه ایسه یکمی ساعتجون
انی چکلوب کتمه لندر بلکه وه مورکسنه بیچولمغین کمی تهمل ایچوه اوه تاکه تعتیچ اولمغین یالعین کمیاکی ازرنی اوقدر
کمیاکی تدارکی اورنیچ مصلحتی عوچ اولمامغین ملکتی اتاکمیاکی ایچوه ارسال اولنانهٔ اورنیچ
اوقدین بوندنهٔ اوقدر سفاخلکم ایکیوز قطعه قدح کمیاکی واروه ایکی قطعه مشابه کمیاکی یاپلوب ایچوه ورقا معلق
چاوشاولنده زاکه چاوشی ایله ملکی اورنیچ وقدحلری ایچوه خزینه ی اردنه ایکی بیکیوز قطعه ایکی سکنی فلوری تسلیم اولمغین
کی ۹۷۳ ربیع اولنی یاکه ایکی کونی کونده رلمشدیه واروب واصل اولدقلرنی تیچون چاوشی کوندرلمشدر
اتاکمیاکی خصوصی مهمه جنابلرینه تاکه ارقدحلری ایچون اولهٔ فاینچ اوقدر خواصده صاتلغی ایچون طرفنده ملکی اورنیچ
کوندرلمشدر بیوید نوع کمیاکی قدحلری یوماینچ واردقده بازوبه کوره ساتیلوب بهاسی کسکوزر بندراوزره
اعزاوتناهٔ ایکیوز یکمی قدح قدیمه کمیاکی یاکه ... واطلاعینچ بناء اولمغین کلمدرینیاکه کلدوقطعه زاکه نوزکیله
اربه اولمرلکمیاکی وزنی تقدیچون اوهٔ الی قطعه کمی تنزیلدن ارسدرقلری وزنجه اوقدر زنانهٔ وقدح
جمله حاضر اولدوقده وقدحلری ایچوه ولیعهد کوندرلمشدرینیاکه تجویز اولدوقده وقدحلرینیاکه کمیاکی تحمیل ایدوب
زنانهٔ بلوقلره کوندریلسون

١٠٤٣ مذکره

اورنیچ وقدحلری اوزرینه اولان اوهٔ الی قطعه کمی تنزیلدن ارسدرقلری وزنجه اوقدر زنانهٔ وقدح
کمیاکی تحمیل اولنوب وقدحلری ایچوه ولیعهد کوندرلمشدر
فاینچ اوقدر ایکیوز یکمی قدح قدیمه کمیاکی یاکه ... واطلاعینچ بناء اولمغین کلمدرینیاکه کلدوقطعه زاکه نوزکیله
ارسال اولنمشدیه واروب واصل اولدقلرنی تیچون چاوشی کوندرلمشدر
مذکره اورنیچ وقدحلری اوزرینه اولان اوهٔ الی قطعه کمی تنزیلدن ارسدرقلری وزنجه اوقدر زنانهٔ وقدح
یاپلوب ایچوه ورقا معلق
مرتوبه اوقدر ایکیوز یکمی قدح قدیمه کمیاکی یاکه ... واطلاعینچ بناء اولمغین کلمدرینیاکه کلدوقطعه زاکه نوزکیله
نزنجه اورنیچ وقدحلری اوزرینه اولان اوهٔ الی قطعه کمی تنزیلدن ارسدرقلری وزنجه اوقدر زنانهٔ وقدح
درکه قوله قوزلرنده وبازرده اولمغین کمیاکی تحمیل اولنوب وقدحلری ایچوه ولیعهد کوندرلمشدر
اولولنجه اوقدر ایکیوز یکمی قدح قدیمه کمیاکی یاکه ... واطلاعینچ بناء اولمغین کلمدرینیاکه کلدوقطعه زاکه نوزکیله

۱۰۳۹ صفد بکنه حکم کرالرک مرتوزه صح تاجیه سنده یاتیغ علمانای قریه وقرضیه‌لها تابع اینده لولدوغی لتوزح الیه‌ک لتجویه مقطعیلک

ن صح لولده عمارزی عامره یکی وفق لولدیغی عشروریوی ورزیکی لعشیوزلیجه حاصلی لیه‌لکها حاصل فیده لولدیغی سویشیلدکدن صکره قریه‌ی توزح

لعمایاسنه تقدیاری لولدوغی متولی جابنده لعلف لولدیغی مزیده‌لکها حاصل فیده لولدیغی وزیکی لعشیوزلیجه‌ی سالیانه یدیوز نقده لولدیغی اعلف

لدرمیه‌نی ویوشم یکاکمسنه ونای وصفد قاضیارنه موکه حکم تزیغ ویرمشلکی تحریر اسنده مذکور قریه‌یه لوصارمغه حقی وشاهدی اولمغین

لولدیغی یوباب صاررلوله‌لدیغی وفق تزیغ کاکاه اعتبارا لعمیوزحی کولدیغم اوچیچ‌ی سنه مذکور قریه‌یه لوصارمغه محتاج اولدیغی بیان ایلدکده حضرا لیشبو

اوچیچ‌ی تعیین لولنان محصولک یدیوز نقد سالیانه لدیه حلوف لوزیر تعیین لولنمغله حضرا لیشبو تعیین لولنان محصولک یدیوز نقد سالیانه

ایشبو یوم عذرحه یعقوب لوتزلتدای عمایاسنه مقابل لوزیر لتعیین لولنان محصولک یدیوز نقد سالیانه‌سنی تمامیله وقتنده زیاده ایله ادا

ایلمکله حکم تزیغ کوندریلوب یکاکمسنه اوردوجی ایچون یازیلدی حکم اولدی

اوردو ایلی یکاکمسنه

۱۰۴۰ تزغرقصاب ودرغزیانجی وآلتنجی ودریغال ودرجوفچی وعطار ودرکیچی ودریاپوجی ودرقزلر ودیورزی ودرحلاج

ودرچاعیرجی ودرصوبرجی ودرسوجی ودرموجی ودرتعلیمه ودرپیلجی صوتیه‌جیسنه روم ایلیکاری ایچون لولنان لولیدیوب کوندریلن

حکم تزیغ کوتوریلمشدر

۱۰۴۱ آتاطوی یکاکمسنه حکم تزیغ کوندریلوب یکاکمسنک متعلق لولدیغی یکاکلیک اعتبارا یدیوز نفر لولنوب ویولنوع لولمشیدی

حالیه لولدیغی یکاکلیک وعسکریه‌یه معیتا چقمق بیغا لوحه‌سنه کلوب اوندوه کلیوب اوه گمک لولدیغی ایچون بوروی سنه وصول لولدیغی اصلا یدیوز

ایکیوب لولدیغی حالیه یکاکلیک وعسکریه‌یه چقمق بیغا لوحه‌سنه کلوب وقرق بیده کلیوب اوه گمک لولدیغی ایچون بوروی سنه دوغ ایکیوز کسر لولدیغی بیان

ملاحظه لولنوب حالیه یکاکلیک وعسکریه‌یه چقمق بیغا لوحه‌سنه کلوب اوندوه کلیوب اوه گمک لولدیغی ایچون بوروی سنه وصول لولدیغی اصلا یدیوز

وقاتوه نفری لولدیغی بلنور اگر کرح عسکری یدی چکی حسبیله ایلیه‌سنک مقدمجه‌سی اولدیغی وجهله دیگر طقوز یوزه چقمق کلوب اوندوه کلیوب لولنمکله یدیوز نفر

زیاده‌سی کمیاز لولنه عسکر لازم لولدیغی حالده حوالی یارمنده‌سی کریچ لریونده لتعیین قصار رضیه‌سی سنی قریه‌سی ویاپه لولنمشیدی اگر وتنکلی

کتکی تولوبوب لولیایه حکم کوندریلدکده لتعیین لولنان یدیوز نفر لتعیین لولنمیوب اگر کرح قصار رضیه‌سی سنی قریه‌سی ویاپه لولنمشیدی اگر وتنکلی

لوزه تنبنغ حصن متوز لرلمتدرسندق اگر کرح نوروزقه چقمق بیده روغ معدن چقمق بنجی چقمق کلوب اوندوه کلیوب اوه گمک لولدیغی ایچون بوروی سنه

۱۰۳۵

۱۰۳۶

۱۰۳۷

۱۰۳۸

۱۰۳۱

۱۰۳۰

۱۰۲۷

١٠٢٤

۱۰۲۱

۱۰۲۲

۱۰۲۳

۱۰۱۶ حکم بکار کمسنه حکم که ورکا بعلو مدة هاى چاوش اینا حکم ترفع واردو لولوبن کوهر حاى و یاروت تدارکه ایدوبن طرابلوسه
لکحاى سنه اندر یلوبن ندکوته انلوبن و تعدادراندوکى اعلام دولته کردوکوسنده قادرغه کوتدریلوب کتوروبلا ویوقماه لرانتشن وحلقى حما
اعلى قادرتح ممکن دولته یدلروه کوهر حاى کوتروبلوب یاروت سیاه ارسلندر حاکم اقدلغ لولنوب وزه آولدقدن لصاحبه ولا قطارى
حساى لوزح اکسوز طقاه کرقطار قرق اکسوز قرق ورهم لولنور ولدرزینق موجنى حلى قلهسنح بوزالکمه سیاه یاروتى ولاوه تفنگ لولنور
یاروتى ایتمولبون ماعدا اوچوزالکمه سیاه یاروتى که اسانبولى قطارى حسابنجه بوزاوده للهقطارلرکارکن ورن وفقه بوزالتمش ورهم
یوجلى ماه رجبکن تزتبى کونندن طرابلوسه کلمکده اولان لولنور حسابجه یکرمى بوزاوده الکمه یاروت سیاه اسانبولى قطارلرحسابنجه بوزلاوه
درسعادتده ورن قطارایله التمش وقعه ماه موبورحه اولان لولنور ولدرزینق موجنى حلى وزن قلعه جانبارنده لصاحبه کوندریلوب ساتلور کلدکده
لصاحبه یتمش لرانتشن وقعه ماه موبورحه اولان لولنور اماکوکرد قلعه لرنده طرابلوسه دیمدوکى جانبارنده برمقدار کتوروب ساتلمش وبونلرده
یولتاه لریله اوغلمکن لوزح ورکوکرد وغاى لوزنجه استانبول حلى قلهسنح فرخه لولنور وطرابلوس قلهسنح اکسوز کمه یاروتى فوصى زنجاح.
کوندرلمکى قرماه لولنجه یتمش کوندرلدوه لصاحبه کلمکده زنجاح بس معلوم لولمدى اوچنجاح حکدکده عرض لولنور وحى یارکلدوه بایلدوس حکدکى تمقدار
یاروت کلدیکنه عرض لولنه وبوقماه لولمانجح ماه رجبکن اول قرنه وکنج اینمه اوزرینه کلمکده اولدیغى وارورکه بوعرض اوزرینه سورلمکه
اندوکلمکه اوزره اکرچه حکدکده وزن قلعه وحماح وبالجمله برلتمانى لصاحبه لولدوه بوکلمه کوهر حاى تدارکه اندوزن متصل اوشلمکه لولنور
لولنمش خصوص مربور لصاحبه مهماندن اکرکوکه امید لولنجه سن رانلدى ایلدین

۱۰۱۷ شاه یکارکمسنه وقاضیسنه وقدس شریف ورملا فاضیارینه حکم که قدس شریفده واقع لولنه عمارزاده قلکى قریه سنده حاکى نکارى
مابینده رفعه صونمغله اوقاف مرتوحه متولیسى لولنه عبدالکریم ظلمندن قریه لرحراس لولنوب دیمکله قریه لرکامسجد لرین وجامعلرى وقفنى کلمکله
انکله لعاملرى وقطبیلرى کیدیب جامع ومسجد قپانون قاضمذرویوشلوى ایدوب وسکى تکارتکمش وبرکه قدس شریف ورملا فاضیارینه
مکتوب کوندرمکله عمارى قریه اوقافنده ریلا قضاسنده قریه صندانلرکى محمد العامل دیمکله لخوز ولملا یانورده شحال وبیمیش قصبه
ولملا لدوه محمد بن محمد نام اشرکلکى شدید وشقاوتکارى وتزویرلرى ذکى وسارق ایدوکارى مرادکى یانه لولنوب بخچه لدلعبور عصیان
وطغیان لتزح لولدقارى شاهد کمسنه لدلعبى لدوقاف مرتوحه متولیسى عبدالکریم وکولتاه اشرکلکى مظالمه شروع

١٠١٤ تعدیل نگاری کنند مکتوب کوتوالی سن لدده لیکی لوتریق دارو لولوی ولایتی تعدیل نگاری کوه های اشتهاس لاع لدمعتبر حاصر
طوکار وده حیتی کوندر مشدر وقعاه ذکر می اکثی وبار بار کرسه سنده سکی سکی قلورس لوتریق وتبع لیدیک محلو لدرسال لدسوب لاتع لوکلدی
وقعا ماریتی دکر می تدارک ایدوب تعدیل نگاری کوندرمی ولایتی وستوق اکثدوی کوه های سکی قیطار لولدیکی کرک اطوار لدرسه بحمینی
اندرین جلبه کوندرمی تبلیغ ایدیلوب دارسال لولنجه سکی بلوریده فاعدا اوزرینه کلدرنه دکی لوی مدکوری کوه های حصول تعسیر کرسه حیتی بلدرجوکن
اوچ کوه لرکس چقارتیلوب سعید لغه کوندرمی ولندکی وفی صفوس ماه حاری بلوبلیکی باکسکی کونی موصله دصوکی لولدیکی محمد عاشق یدنده
کبر ولدیریق دارو لولی دکندول تعدیل وصول لولدیکی سایقا لوتریق موجبنجه جمیع لندوکلر طرفدن کوندرلوب دکلم دارو ولدیکی وق
لدی طرفدکی لوزیده ماعمور باکوس دماغ کشی یوتمعلی جمیع لرمکاتب لوبلیوب وجمیع لولجه نفر طرفلدده سنده وکیلنمش طقوز قنطار مقدارس
دیلیس دکی تعدیل ونبور قنطار مقدار دکی لشدیکی طرفدن یالنش یولنوب لیده ماعدا طرفدن لوبلیوب ورماده بمورد لعسکوس ایاری لدیلیس
وکیلدیکی ایاریکلیمه طیرلدی بروجه قیاتوس چقمقعلی جمیع لرمکی - وکلدرجه یوکلرلی دیلیس دماده مکاتب وقوفنار لندرسلیمی کرک بحوه
یوجه یارجه محطلنده وده یوتمعلی ایوریش بکده طلیلرجه مکتوب کوندرلمشدر - دوکیلدیکی اوزرینکی قلورس حاضر لدیلیس رماده کلدوکی کبی
دکی بلدرجوکن
اشتمس علی لتولیلی حلیه ارسال لولنجه لوزیح لسدوکس وبعض بقارکس وماکسن کوندرمی ممکن لوجه لرمقدمجه رعونه کوه های حصول تعسیر کرسه حیتی
دوکیلدیکی کرکلدوکی کوه ماعدا ایکی لوجه سنده موصله ولدیکی یکشیدکی باکسکی سباهیده وماکیوزیشی لکن قنطار
ماکیوزیکمی لولنجه حلیه ارسال لشدیکی عرض لشمش دیلیس کوه های حصوص لتبع مرسلدر لوزیح موصله ولدیکی بوبابنج عمل لتولیلی
ولنجه لوزیح کولنجه دقیق وموسی کلدکده واقع وستوق کوه های طرف عتی تدارک ایدوب لیشلندرمی عرض لشدیکی لوزیح عمل
لتولیلی محرو سی مرتوح یه ارسال ولیصال لشدیکی لتولیلی لشمش حاضر حیاط طرفنده کتوب کس

١٠١٥ لشتفاه قرالله کلیچ که صولمس کی مکتوب کوندرمی یالکز لولده یکی کورک ایچون دلاقه لولده ستوح بوکوشقار ایدیلیس
دعاین امتدکار ایچون یکبار حمد ایدوب حیین اندرمی مدکور کی عوزنج دلوغلوقه سرکی یالکز رسمی لولدیکندوقنار لندیانیچ
لولوی مملکتلرس دیاری سیخدیلوتوجه یوندیکس سیورمش کرکلی ایتوح محمود لردوقدع مدکور کی عورتی وکی دغلوقنی رسمی طرفنده
یالکز ایکیوزیکی وقف کندوی مشارالیه ولی عهد کوندرمکی تکلیف آنکی یالکز لولدیکی سلدیر لدیغه وقورلرطلوقوس وقرطراصطفاسیکی
موجبنجه لعی لوزیح مدکور کی مشارالله کوندرمینجه لرسلدیکی

www.dacb.org

١٠١٠ كفه يكته حكم كه قضاة قاضيه حكم كه سكنى نيجا فيكان ستر مكتوبى كوندروب قضاة اداكرسته يانيه ولايله تابع قريه نكن سپاهيلرندة يارق
هر وجهله مصلحت كدآرا اولوب قريه خلقندة ميرى يه راجع لدولة علية اندة كارندة عيترى بعض كمسنه لرحكوف شرع وقانونه دمعايير
كندويه ولدقارينه وقتلى اندوكارين بلدرمشنى پيورمغه كه كوريتى واقع منيع دوفع ايدوب كندوى ولدقارينه وسايرلسى قريه يه لكزنسنه
مخالف حاركت ايدة مكسنه يه حقلى اندرمه سنى حكوف شرع ومعيار قانونه دوقرمكسنه يه ايش اندرمه سنى

١٠١١ بعض يكارى يكسنه حكم كه حالبك لحى يكارى يكيلكى حماسنجاق عمل ولى ايالة يه دير بلدرمشنى پيورمغه كه قضاة اليه واردقده
اصلو تاخير اندرمتوب مهمات ومصالحى تمامى كورمسى ولدين مرتوح يه ارسال وايصال ايلهسنى يكارى يكى لدى مقابله حاركوردقده كوندرمسنى

١٠١٢ وبار يكارى يكسنه حكم كه مكتوبى كوندرى يونده اقدم واردولدقده اوشربنغ هوجنغه طرابلوسه كوندرماس قضاة لدى لتاة كوهرحالده
لصولنى كورمسى وبار يكاف كوهرحالده لوليوب وندنده وقوع بولنشلو كليوب لفيروزه كلورجه بوخبر ويرمكارين بلدرمشنى لدى
كوهرحالده حصول مهمات امورونده پيورمغه كه حصول بولدقده يوبابنج لوكاق مقيد لدولوب بوحال كوهرحالده لصولنى كليوبرمكسنه بوليه
متاخرين اندرمى لعمال وسائر اهالى متوب كدكاى اقدم ولتمام ايكمسنى تويلى حدركه ولدين وبار يكاف كوهرحالده طيرانى يدكمه اهمال
لصلنى بولدقده تحقيق اندرمى وقوع بولنشلو وقتنى ديوان اجراى ايلهجه حكوف شرع كوندرملى تكلفه قريه تويه نازلين حكوف ورعيت

١٠١٣ وبار يكارى يكسنه حكم كه مدقق نام لوعلقه لمسلمان طوتلوب بولكرشمكنده سؤال اولدقده اوشربنغ دمغنه مهر وضعه دمعاه نامه كمنه ريلغه قاضه
استه دكاف اولدقده فجركن اداى نمازه پاسبان يتشمكله مملكتده وقوع بولمياه نى عمل اندرمى وسائر اهالى ولدين وقضاة لدى ولدقارينه قاضى بولكرشمكنده
ايجون اولدقده نماز يانى اولنجه دكين اداى نماز ماعدا استه صورلمياه حياتيه مانع مذكور اولدقده كوهرحالده عمل قضيه نامه قريه وناحيه بدرالدين دوغ وسكاف قضاة
نايبه ولدقده رمضان دغلى نايبى نامه كمنه موجبنجه كتيارلو يرحصولى مديون مذكورلرك اركانه اولدقارى ومعلم اولدقارى عينى پيورمغه
وصول بولدقده مذكورلرى بنغ دكمسنى اندرمى هرقضاده حق برقدر دنكار اركانه اولدقارى مقيد ومحبوس دار اولدقارى توقيف سيه سالارنه
كوندرمسى

۱۰۰۷

۱۰۰۸

۱۰۰۹

۱۰۰۵

۱۰۰۶

۱۰۰۰

۱۰۰۱

۱۰۰۲

۱۰۰۳

۱۰۰۴

۹۹۶ حمایک عدد یک طاق که حالیا مزید عنا نمیده سکه سکه کوچ بوزیک ایچون حاضار لیه یالکز یکهار یک یکدی عدد یک لیره

ورکاه معلی چاشکیر لوندهٔ عصفنفر یعنی لدمشدر لها ولدیکن فرنوح سرحد لوملفح صفطی لازم لولدیغی معلوم اولسون

اولمقدح پیورقوم که وصول یولدقدن صکره تاخیر اکتمیوب زیاده یکرمی کونه مذاری سعی مصالحی کوردیکی معلوم صفون دار اولیه

صفظ و حراست مملکتم لدلتدن

۹۹۷ ثمن یکهار یکدی محمد یک نامنه حکم که یکهار یکدی یکدی کوندریلن سکه مراکی ده نوعی اختلال لولیوب حالیا نوع اقدار کی اولدیغی

یلدیریلیب مراکی یه مقدار اصلاحه لدلتدن اعلام اولندیغی اوزره کی سرحد مملکتی محموع لولیوب صفظ و حراستی مرعی

اولمقدح حاکم عدلی یه ویریلوب بش یه مقدار مراکی یصیح اکمر ایچون سکه وزن کوچ بوزیلیک ایچون حاصل اولان قدس شریف سیخلغی عدلیه

پیورقوم که تاخیر ایمیوب دارویی قدس شریفت یه مقدار مراکی اصلاحه ایدوب صفظ و حراستی مملکتم وظیفه فوتیه ایله

صفظ و حراست مملکتم لدلتدن

۹۹۸ سابق مصر یکهار یکدی عدلی یک یه ویرلن حکم که یکهار یکدیلک ثمن یکهار یکدی لولهٔ مجموعه دیرلمکله رفع اللهٔ والدولهٔ

ولدیغی کماکان صفظ و حراست لدلتدن لدلیدیپیورقوم که وصول یولدقدن اکر ماه حضور صدر اکرم یکهار صفظ و حراست

مملکتم ورکاکاه صفدوایلیوب وظیفه فوتی ازمیدن وجرلوکل تعیری واقع اولمیوب دخی مصر یکهار ندهٔ لدلت قدرته مصطفی

یفتح اندیدیکی یکهار میدن واتح سیخاق یکهار ف یدهٔ حالم ولاغ یه حاسیخاغی یدیرمکله معلوم اولیه ایدیکی

سنی غنه کوندریلن

۹۹۹ واژن یکهار یکدی مکتوب کوندریلی یه اولوقت حاکم لولیوب فوتی لدلتدن یدی یک قوتی لدلت قدر نصاب یوقاروجانبدن صلح و یکی

مفتح سنی طریقیله لولیوب کوندریلی نکاح ایدوب اولدی لولیوب حالیا یدی یک قوتی لدلت قدر نصاب یوقاروجانبدن کوندریلن طلبه ایدرکن بلدیکن

افتح یهندهٔ لدلته یدیرمکله حاکم یه محمد سلمانه مرتوح یه لولیوب کماکان یکهار یکدیلک ثمن یکهار یکدی مجموعه دیرلمکله رفع اللهٔ والدولهٔ

یورقوم که مرتوح طوزی ویریلی اوقطع ویرمیوب لیفتویه سیز اتار کر صلح وجانبدن مفتح لیفتویه سی ویرمیوب

۹۹۳

۹۹۴

۹۹۵

٩٩٠ یوزغه یکنه حاکم کر سوزمق ایکنی سنجاغکدهٔ بیک مقداری صرف احصار ایلیوب لوسکی کوندرمکدن ناشی ایدوب لازم اولان
خرجی معاطعاتده ویرملکی ایچون مأمور قلندهٔ حاکم شرعیه کوندرلمسی وصول بولدقده لعلق تحریر اینمش
سنجاغکدهٔ بیک مقداری یوز صرف کسر رسی احصار ایلیوب وفحکیر یالوسکی کوندرمکی تنبیه ایلمش لازم اولان
معاطعاتده الیوز صرف ایلمش ویالنقل یوزغده بمقدار معهود صرف وتلقاة واروسیار وب بلدوه سنی

٩٩١ یوزغه وقتوار نه حاکم کر حالیا یوزغه لسماع اولندیکده بیک مقداری صرف ایلمش اولدیغی تحریر ایلمش اولان
کمقدار وندکی ایچون حکومتار کیسوروه زیاده اولوب لکثری تاتار طایفهٔ سندن اولوب شریف قرایدوب دلوغلوق وحارسلق
ایچون بلده وقصبهٔ قسقده طایفهٔ لریلیوب کار وقسار وشناعتلری اولدیغی متعلق محتوی اولمغله تعیین سلسکشلکی ایدرلرینی ایچون
طایفهٔ مزبوره یاسکندن مال حد مقسمدن اولمق اولوب بو مقوله قسار وشناعت ایدوکارینده ذهاب ترفیع بوقدر یوزباشی وکی مقداری
سنجاغ ایچون طایفهٔ مزبوره یوباشی لکی زمتلرنده اولمغی طایفهٔ مزبوره یه لوکیلی یتمدیکندن یاسکه ایلیوب فی بعد اولوب یوزغه
کتدکده حالا رتبهٔ اولمغله ترفیع مخالف برقوح ظلم ویقدری وقسار وشناعتلری دخی برقرار مقدم اقتول کی یتمش اولدیغی قرار ننه
اولمغی وکر اولندوقدن اوکرت قسار وشناعت اندیاره محال ویرمغی محکمهٔ تاوئس ایدیوب ویازوب بلدوه سنکی کردکاری لفه تحریر
بعد ایلیوب تاکیدکه استحصال اولنمق اوزره شاکلوبا مذکور قریهٔ خلوق حسنهٔ اوقصاع صاریرلرندن مسموع ترفیع اولمق
بنجه رسمی عاید اولمغله معاینه لرندن لکاکرن یتمدیکندن

٩٩٢ سنکنوره یکنه حاکم کر حالیا فرمکیروه بعض قارغه لریله قوجه ایلی سنجاغی یکی وکی یوز نفر مسلح کیمسه لری ایله بیکدن
اول کیلاقه اولنمق یکمسار اقدوم اولمغله یوزغه کر وصول بولدقده مذکور قریهٔ یکی قنطار مقداری یکمسار اقصار ایلمش

۹۸۵ حکم شود ریکاردیسنه حکم که لدی جابه نقل نماتوع انور لدلیدیسر اصور اخولیع لدولق لزی لدمفتح سای تنوسر اصور اقولیع لوتیمنس
لغر ایدیدیپ پسورحوم که وصولی بولدقوح میقدلدلوب امرم اوزره پسای نفیذ ارسر اصور اخولیع ایدیس جنار کلدی یکمی صیغه ی
پاشی یومیح تعیش ایدوب یاالله لری دیلکه وحمه یه لری ایام مرتبی وملکای حاضر ومهیا کلمیی لزی لدلدقوح ضرفتسح تولیدنس

۹۸۶ حلیه یکاریکسنه حکم که حالیا لحا یکاریاک لکی حمایاک عال ولاغ یه دیریلوب معجلا صیغه ی وارمق ایچوه حکم نبرقع مارتیلوس
ایصال ایچوه سک ارسای اولدقی پسورحوم که وارویس واصلی لولدقوح تافیز ایتیوب یرارلغای ایاق لدلوندرمی معجلا صیغه ی
یرماتین یعقوب مصالحی کورمک ایچوه اوده پش کوه اعذاری مهمل ورویس چقاروس کوندرمنس

۹۸۷ سهمت یکنه حکم کر بوندن بوزنه آخر لیلوتاخ قوتاخه اما بوزنه قلقه یکمسار ازی لوتنوح سای نبطار یکمسار یصار لرسزی لوایدیس
پسورحوم که مصطفی چاوشی وصول بولدقوه تافیز ایتمس لوشوفح لدزی پسای نبطار یکمسار اصار آسه شکار ارلدقوح قصر یوشند

۹۸۸ زیطالیه وصیته حکم که حالیا مصر یکاریکس لولوته محمود ولی لیقالیه مصر ارسای ایدوب یکصار معجلا محکمه لزی لدلیقدح پسورحوم
وصول بولدقارنیت یافیز ایتمی یکدار یکی لیدیوب معجلا ارسای لرسر اصار ایصال ایلمنس

۹۸۹ روم لیلی یکاریکسنه حکم که محمد محمد صوفیه یکدل لوتزنح لدلویس اتالدیسزهانوند توصیه لوتنوح فرفتح یانح مصایبه لدلماق
ایچون سای دار دیلیسکویح حمیتی ایمکی لرایدیپ پسورحوم که وارو فح یرلی ناظر وتولف ایمونیلیسکویه وارویس
یارکر لدلرتعمکی وروحیه ناظر لدلقتی

٩٨٣

۹۷۹

۹۸۰

۹۸۱

۹۸۲

۹۷۵

۹۷۶

۹۷۷

۹۷۸

٩٧٢

٩٧٣

٩٧٤

۹۷۰

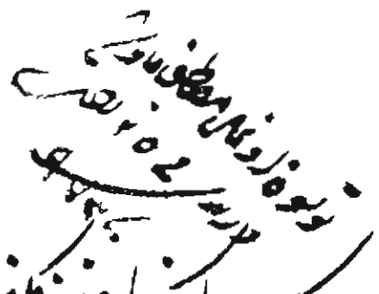

۹۷۱

٩٦٧

٩٦٨

٩٦٩

٢٦٦

٩٦٣

٩٦٤

٩٦٥

٩٦٦

٩٥٦

٩٥٧

٩٥٨

٩٥٩

٩٥٤

۹۵۱

۹۵۲

۹۵۳

٩٤٩

٩٥٠

۹۴۵ کل فاضیه حکم که هاکیلسنو معاصی مقتدر یکه ایکنجی قوجه لیلد باکی عالی کمکار ایله تونه جانباریله ارسال لولنتوی بعض ضمنات تحسین
ایچوه لوزه علف و وبنا رنا ولوق ایله طوتکجی حاضر لوقه جی سلمر لیدیلر بو رقعه که وصول لولدقده یوبابه حاکمدارلری معتبر لوتمین
ایکی لوزه لوزه علف و وبنا رنا ولمق ایله طوتکجی حاضر و مهیا ایدوب که وسیله شاه رالله دار و قدوه توفیق فقلمان
اسدلیستحق ایلمه ین درعایایه وقی یلمه دکلف ایلمه یه سکه کی که کی ایله قوقه کتورمی عسکر بیله اندن اتواع فاتح ایلدیکی
کندولرو قی قدر میاریه کوره ریعتی لولنمق اوزره اگر کوره حاکم لولنلرکی ایله وقیه کتوره لی

۹۴۶ حاکم سلمح یکه حکم که ملکوب کوندرمی نعره مهاوه ایکنجی طرفیاره وه ارسال لولنده باروت سیاه و بیض و اعکی رد ایچون
لکلی سنه ارسالی ایکنجی لوقتورغه یه دار کل اندولکلی بلدرمکتی لدی و الولنده یرلرقه دیارمی ملکیر ایله کوندریلکی لوتمین سورمق
دار و قه و کل الولنده دیه کلی یقتله لوتمین

۹۴۷ اسکدریه یکه حکم که حالیا ایچنی ملکوب کوندرمی لسکدریه یکی غنه عجی لوغلوقه جمعه کلاه قاضیکاوه محمد حلوباشی
ایچکی قضاسنده اوغلوه جی لیدرکی عربکی نام قریه خلفنه کدخا و قعه لغی کوندرمی اطاعت لولندوکاری ایچلده اکثر رعیتی و بوقه تیلی
اوزره لوتده نبشهر موتورلوبر ساعتی هرایکی لوغلوقلری لوب الته کریلی اوچ ساعت یکی و نیم ساعت لولنمق اوزره کوندریلکی
و بو کلکلرینی الیب و دیوه لری ایکنجی لوماریتی مجمع ایدیجی و عیلکوره لکی ایکنجی وعوت لولنمق اوزره کوندریلکی
بلدرمکلری بیورلمق که بو قدر ایدنلرکاری حق تدارکاری ایله سنورلمی حفاظنده کاری کتابو لیزمه مدجی عدرت و اقع اولمیه یکه
حالا ترتیب لولنمق فصلی لولنمقده قدر ایلمه ین معاه بو قسمی ایدنلری ایله کتوره لی

۹۴۸ بیعه حق یکه حکم که بولنده اقدم حق ولغه دوردین و قرقتاج رسمارلسیاتول و قیچ یکنجی نرکه لوسورمایل ایلی ارسی و عوج ایچون کتمارکوسه بیورلمق
و کمی یری و کیمی بش ای لولنمی تنوزمریسی کلمی و بوتوره و دوش عدلیه ستاق ایلمی سیله ایدوب کتمارکوسه بیورلمق
سافر طرفلرینه کورلمق چیو بلدرمکتی ایچون قدیمکی رسمارلسیاتول و قیچ یکنجی نرکه لوسورمایل ایلی ارسی و عوج ایچون کتمارکوسه بیورلمق
وصول لولدقده بویابه حاکمدارلرینه معتبر لولنمی و کل الولنده رسمارلسیاتول لوکاتی و چلی و قیچ یکنجی ایچون شتو و یکنجی ایدیجی عدرت و اقع اولمیه
کمتاوروقه خانه دارلری کربرتیچ ایدیجی و تجلده و کربحتی آتشوروتمی عورته و حفیفه نه ایرغنی هرنه وجهله ممکنی اولدیرنه

٩٤٢ بغداده ویوقع سنه حکم که بونده [illegible] بوزبیک کیلدرمه [illegible]

[illegible] وصول بولدقده [illegible] عبودیتی و اخلاصک [illegible]

معجلو تدارک ایدوب تحمیل ایلمک ایچون [illegible] ایله [illegible]

تحمیل ایلیوب بو قاردیه کوندرسن انشاالله وارلدقده حضر اولنه و تحمیل اولنجاق [illegible] بو قاردیه [illegible]

خصوص مزبور محل اهتمام [illegible] اولوب اقدام و اهتمام ایلیه سن

٩٤٣ مشار الیه حکم که انشاالله [illegible] سفر ظفر [illegible] بغداده [illegible] بابا کوندرلمدن امر ایدوب

بیورقوم که وصول بولدقده قدیمده [illegible] عبودیتی [illegible] بغداده [illegible] بیک مقداری [illegible]

[illegible] ایدوب اکر اتلو [illegible] اکر بابا [illegible] کوندرسن [illegible]

اما کوندرلمک اکر اتلو و اکر بابا [illegible] کوندرسن [illegible]

٩٤٤ امیر حاجنه حکم که ناظری مکتوب کوندردی قدیمده فقرایه تعیین اولنان سهایه حج بولندقده جمیع قطارلرک اوکنجه

بودرکن حالا امیر حاج اولنلر قطار [illegible] بعض [illegible] وصویه مضایقه [illegible]

فقرایه [illegible] بعض [illegible] فقرایه تعیین اولنان [illegible] فقرا ایچون [illegible]

امیر حاج اولنلر بازرکانلرک یوکلرینه [illegible] فقرایه [illegible] فقرا ایچون تعیین اولنان [illegible] اکر بازرکان

یوکی اکر غیری [illegible] بعض [illegible] وصول بولدقده [illegible]

[illegible] قدیمده سهایه [illegible] فقرایه تعیین اولنان [illegible]

اعیناده [illegible] و بازرکان یوکی یوکلدرمیه سن [illegible] اولنه [illegible] اعلام

اولنه عذرک مقبول اولمز

۹۴۱

٩٣٩

٩٤٠

٩٣٦

٩٣٧

٩٣٨

٩٣٤ يعد لو يكاريكسته وبيان قاضيسنه حكم كه حاليا لواء مذكور يكاري لولعن بيرصيح وه دعا يا سنه سعاريه عرض حال
كونه رويس شرع و قانونده زياده نسته زالوب ملوك شرع و قانونه بعدى ايديسا مغنى محال كنه دقوى و عور يارى تحرى
لسته لى ايدر لكويو بلدرو دكارى يكاده اهوالارى شرعيه كورملوى منطاع و مخالف دفع و رفع لرى ايجون ايراى تعدو كارى
عرض حالكى صورتى ايله لولتوب كوندرلمسنه دائر سورمغه كوره مصحبه آلجى وقف ايدوكى اوقاف ناظرى لولغه صعوده مدعا سنه كلوب يوزده اقدم
اكوريا وه اكرموجوده قوراكجوه يتيمه لولتاه يكسهم سايرلرايله مشترك لى تحتى لولتوب اوزده صكره ايجرى حاكى ايله بيع
تحتى لولتوب وقف شرعيكى دكرايس وقفى ايجون بيع وبدلوكه اوزره دخى معين كلوب فروخ وقف كيدكى كبى بويله لوله كلمش ايكن
مالياً متع ايجرى حاكى وسايرلرى تحتى لولتوب وقف شرعيكى حاصل لولتوب اوزده مذكور اعدا اكرامى وقفى ايجون بيع ايسه لرى دخى معين زياده فضله
امر لرى ايله سورولوب كه بويله بيع مالدن متصله لكى مرتبه ايسه بيع اولنوب ثمنه يتيمه لولتاه يكسهم اكرعين مال اكرمكان ايسه تعمير و اكر تولك ايسه
كنده و برينه آخر يكسى نه متاع و معتبر لديانتى به شريف حاكم لرى ايله ديكر معرفتى ايله تقويم لولنه مقدار ثمن دخى كثار ايله
و تقدنه وفى لولنه رعايت ايله بيع اولنوب ثمنى وقف مذكور حسابنه قيد و ضبط معتبر لكى يعنى كشاد و انشاء عمارت
و وضع ايدر ايسه لرى ايجون كوسترمك اوزره بيع اولنان وقف كتابى و وقفيه سنى كوندرمك مقتضى كتابه قلندى

٩٣٥ يعد لو يكاريكسته حكم كه حاليا محرر ايله صحبه آلجى وقف ايدوكى اوقاف ناظرى لولغه صعوده مدعا سنه كلوب يوزده اقدم
اكوريا وه اكرموجوده قوراكجوه يتيمه لولتاه يكسهم سايرلرايله مشترك لى تحتى لولتوب اوزده صكره ايجرى حاكى ايله بيع
تحتى لولتوب وقف شرعيكى دكرايس وقفى ايجون بيع وبدلوكه اوزره دخى معين كلوب فروخ وقف كيدكى كبى بويله لوله كلمش ايكن
مالياً متع ايجرى حاكى وسايرلرى تحتى لولتوب وقف شرعيكى حاصل لولتوب اوزده مذكور اعدا اكرامى وقفى ايجون بيع ايسه لرى دخى معين زياده فضله
امر لرى ايله سورولوب كه بويله بيع مالدن متصله لكى مرتبه ايسه بيع اولنوب ثمنه يتيمه لولتاه يكسهم اكرعين مال اكرمكان ايسه تعمير و اكر تولك ايسه
كنده و برينه آخر يكسى نه متاع و معتبر لديانتى به شريف حاكم لرى ايله ديكر معرفتى ايله تقويم لولنه مقدار ثمن دخى كثار ايله
و تقدنه وفى لولنه رعايت ايله بيع اولنوب ثمنى وقف مذكور حسابنه قيد و ضبط معتبر لكى يعنى كشاد و انشاء عمارت
و وضع ايدر ايسه لرى ايجون كوسترمك اوزره بيع اولنان وقف كتابى و وقفيه سنى كوندرمك مقتضى كتابه قلندى

۹۳۲

۹۳۳

۹۲۹ [illegible]

[illegible]

۹۳۰ [illegible]

۹۳۱ [illegible]

۹۲۶ منشآت بکنیه ضبط که یکنفر کوندروب مسکفد اداره قدرخدل ضبطی الرنج اولوب بلاط وجیه ماضه الرنج اولدقده ارسال اولنمشدر
الان آینه دوزالتی نوسیاهان دریاسی بلدرقی بیورلدی که سفاین سیاهیان همایون ماه ریاضه اولوب نیشدر
ارتاسته بعد عزیمت اولدقده ماعرض سیلیسل اگاکوره ضبط اولنوب دریاسی بلدرقی

۹۲۷ طمغا ارسالی بکنیه ضبط که یکنفر اقچی سنه ضبط اقطعی اولوب ایلمشدی اداره اولنوب کاه متوقف ورطالیاده وین
سنجاغی یکنفر کوندروب کندو یدینی زمانه اولنجه کمیاکی خدمتنده وین سپاهیلرینه تعلق اولمغین اولدقده
اولنجه تعلق ایلدینی وجهله کوندرلمشدر بیورلدی که وصوله بولدقده شویله که انوکین رهنی وسلاحی کلنجه
بوقیشه وین سپاهیلرینه مقسیم اولمیوب کندوسنه اولوب کمی خدمتنه ایدوکی کمیاکی اصولی معطلی قالمیه رعایت اولنه
مهم ور وسپاهیلرینه ولنجه اقچه ویرلدقده تاکید اولنه چلکی لوزم کلورسه بیلدیرسون

۹۲۸ مکتوبی بکنیه وقضیه ضبط که یکنفر اقچی سنه ضبط کوندریلوب بخصوص مکاتبه ایلنمش فوقنده وارلرینه ضبط اولنمش
ایلمیسل. چونکه اولمشدی طالیا مکدشنه وارنجه اولنمش بیورلدی که وصوله بولدقده ارسال
اولنماه اقچی ایلمه کفایتی مقدارین فوقنده تدارک ایدوب الوب مکدشنه وارنجه ایلمیسل. واولدقچی وه بیرسه
اولمه لزوم اولنمیه اردوده مقاطعه اقچی الوب حاصل فوقنده تدارک ایلمیسل. بوبابده تاکید طرفندن
ضبط اقچی کوندرلمشدر وبالجمله فوقنده مخصوص مهمدر اگاکوره متعهد اولنمیه. اردوی اولدقچی واز فوقنده تدارک
ولمقدار ایلمیه وارنجه وارنجه تنبیه. وبوضبط اقچی مکاتبه کوره وارنجه وتوقف تدارک اولندقچی فوقنده
اگر ترکه الرنجه واگر اقچی سنه ورملکی مالکدارنه کوره بکنیه اعتماد ایلمیسل. کهفول اولنمیه

والصلی زمضان

۹۲۵

۹۲۲

۹۲۳

۹۲۴

٩٢٠

٩١٦

٩١٧

٩١٨

٩١٩

٩١٢

٩١٣

٩١٤

٩١٥

۹۰۹

۹۱۰

۹۱۱

۹۰۵ : از یکصد و پنجاه حکم کرمانیا صباحی دامنی مولانا محمد صادق مکتوب کوتدری لیاه کوی طاشتی ایلی کنارنج واقع لوداره طوتیق عام
قطع لونلی دستجانهٔ عام مهی لغتی کسلوه کیدر کرسنه بی کچمی زبان مقابله چیقلمکدن عفتاه کمسنه کمزیاره لیدیرمیه کچکلیه چاپیلمیه
مسلمانلر اطمئنان ایتسونلر تور تلسمی وعید دیکی کبی اولوب حالیا لغو کدر اکی شاهد عدل
المندرویلر اکرانلری وخی یوقاردوکلری یول ایدیرمکلی لولدوغی لدرج تعهد اندیرمی صدرتی وقیع ایلمیه

۹۰۶ بغداد لکارکمسنه حکم کرکسی فرق ولمیه لزیاده یکی سالیانه ۷ دیناریکی خرمه سنه ۵ دیناریکی کوتدرمکی
حکم شریفی کوندرلمشدر بمدلول شریف مومی الیه کی سالیانه ۷ دیناری وقتنده تسلیم قوشلمق مقرر ایله لدار شدرمکی

۹۰۷ لحکم قصبه حکم کرحالیا یلمکی معدنه حدمتی ایچون لیشیوسنه اکچی تعرضلری وشن تکرار سعی قارشیلکلری مسلمانلری دعاجی
یتیم لونلی تعدی ایدرلر عن ایلی صورتده حکم لدیلمیه صورتی مرقومه یه معاونه یولی لولوب حالیا لغو کدر اکی شاهد عدل
کورمی لولمکی تقضای لدرج لدیلمی دیانتوی حکم کتورمکلری اکر لکارمو برداکر یاشیار یدرعفو ایلمی سندلی ارتدیلمی

۹۰۸ لحسوار لکارکسنه حکم کدیونده ارقدیمدن یعنی سعادتلو مکتوبی کوندرولدوغی اوزره لی قرایاکندی یانندهٔ طورمق
بهانه ایله اوی طلبی ایدیروب طشره یه چیقمیوب انجق بهانه ایله کچیرمکدن مقدم ایکی یوز غروش لقدر اولدوغی
مملکتی ضبط ایچون یرلو یره کوندرلمکی اعلیده بکیوزه کلنجه یازمی وبیوزه دخی طشره لرنهایه قلعه سنه
تداركه ایدیروب مواصلاتیچون کوندرمی بجوارلی اولمیدیکی حالده طشره لرخزینه سنکی مقابله لری اولدوغی
وخی اعلای ارتمشیدکی اندن تونالمیه بصورت اوزره اولمیوب شویله که حق رالله اللهزاده کلوب وشمنی اوزرنده
بعی اولمیوب کال رضا ایله اقدهٔ نازلرینی تومدن زیاده کوندرمیدکی کبی وشمنی اوزرنده اولمیوب کلوب محو خوشنود
باشنه طوزمقچون مقدم ایکی یوز غروش لقدر اولمیه رطوبه ایله وبو اکیدون کوندرمیدکی کبی تومدن اکسیکنه یمی
فضیله اولمیوب رضاسکی طشره لرخزینه سنه کلی مقابله لرازمکلوز لکاکوره سی تداركه ایدیروب کوندرمیه بردخی اکیدیلمیدر

٩٠٢

٩٠٣

٩٠٤

٩٠٠ ...
...
...

۸۹۷

۸۹۸

۸۹۹

٨٩٤ [illegible]

٨٩٥ [illegible]

٨٩٦ [illegible]

۸۹۰

۸۹۱

۸۹۲

۸۹۳

۸۸۷

۸۸۸

۸۸۹

۸۸۳ سلوینگ یکنه حکم کریوتده اقدم ملکی یولتوب بیعتداری کوندریلوب اودریشه ودار یلوب یاعدامی کورملکی قوماغه اولنمشیدی اعلی اولتمایوب
وورثه سی معلومه کوندرملکی مکتوبی وفرخ خصوصی تدارک اولندوغنی بلدرمش سن بوروخ که وصول اولونجه یه الوانچ لرسیاتیم اوصنجه
یولتاه مالکی ماعدا سنی اولمشدر بیوزه کوندرلدی اصل وحقیقتی ایله یازوب رعض ایلیه سن وفرخ خصوصی وفی لسع ای تدقیر لغو
سیاتیم لوترح یحیی حکومتکده مطلع یازلمش وعریضه اوکیمدرکه ودار یولتوب تحمیل اولونجه یاینج اولاه لمکدن اولتدیر وبیولتاه
ریحیر کلیرنه اولوح ایله یحیی ایدوب صاحباری ویاخود وکیلاری ایله محمد سنی توجیه عمل اتمولیه ایله یازیلیه سن

۸۸۴ اودرته وصیته حکم کریوتده اقدم سکا حکم تریغ کوندریلوب یحیی قضاکده لرلولتاه کورکمی تفریغ اتملکه اقدم ولتمام ایدوب معلوم قماریس
توزدروه متصرف محمودی ایله سیاتیم ویولتاه ارسال وایصال ایلیه سن ویولتاه اولمشیدی حالیا تودوتر قرینی لولوب اترکی طاغ اولمدیکی
یوروخ که یولوب یاینج بالدرمش مفید اولوب یحیی قضاکده لرلولتاه کورکمی معجلا یحیی که توزدروه جماسی حاطر اولنه تولکه ده کرلولتاه کورکمی
توزدروه کلوب دلصلی لویه عدترکی اعتیاد اولوب تلغراف اولندی

۸۸۵ اوچ یکنه حکم کریکتوب کوندریلوب وار اولوله حکم شریف موجبنجه کوهر چالیه استمالری تفحص اولوتوب تفرکوهر چالی اشارتیله یولتمیش
اولارق کوریلوب کوهر چالیه تشلکی حبیبترک اولندوغنی بلدرمش خصوص قرنیوز لسع ای تدقیر یوروخ که من بعد استمار اولوب اودریشه
اولوب علی الدوام اقدم ولتمام ایدوب ولتوب مستوفی کوهر چالیه تشلکده کوندیلمک عدترکی کوهر چالی حاصلی اولوب حصارلیدر
اسلمشه رمایه قیمی ورکی معلومه بلدرمش

۸۸۶ یوخ وصیته حکم کریکتوب کوندریلوب سلک کمال امانتی وویاماتی وحالی مری خصوصنی اقدم ولتمام کمال لوطفیله حاطر اولمای
مولوتوکه لطیفه اولوب مرتوح وح واقع اولوله اصول حاطه ای یونمه تاطر یصدایدوب یوروخ که وصول اولوتوح اولوب
واقع اولوله اصول حاطه یه تاطر اولوب کوریلوب کوتوریلوب مالکی توقیف یکشتری یاینج اقدم ولتمام ایدوب اصول حاطه ای جماسی طهوریه کتوریلمکی

٨٨٠

٨٨١

٨٨٢

٨٧٩

٨٧٥

٨٧٦

٨٧٧

٨٧٨

۸۷۲

۸۷۳

۸۷۴

۸۶۹

۸۷۰

۸۷۱

۸۶۶

۸۶۷

۸۶۸

٨٦٤

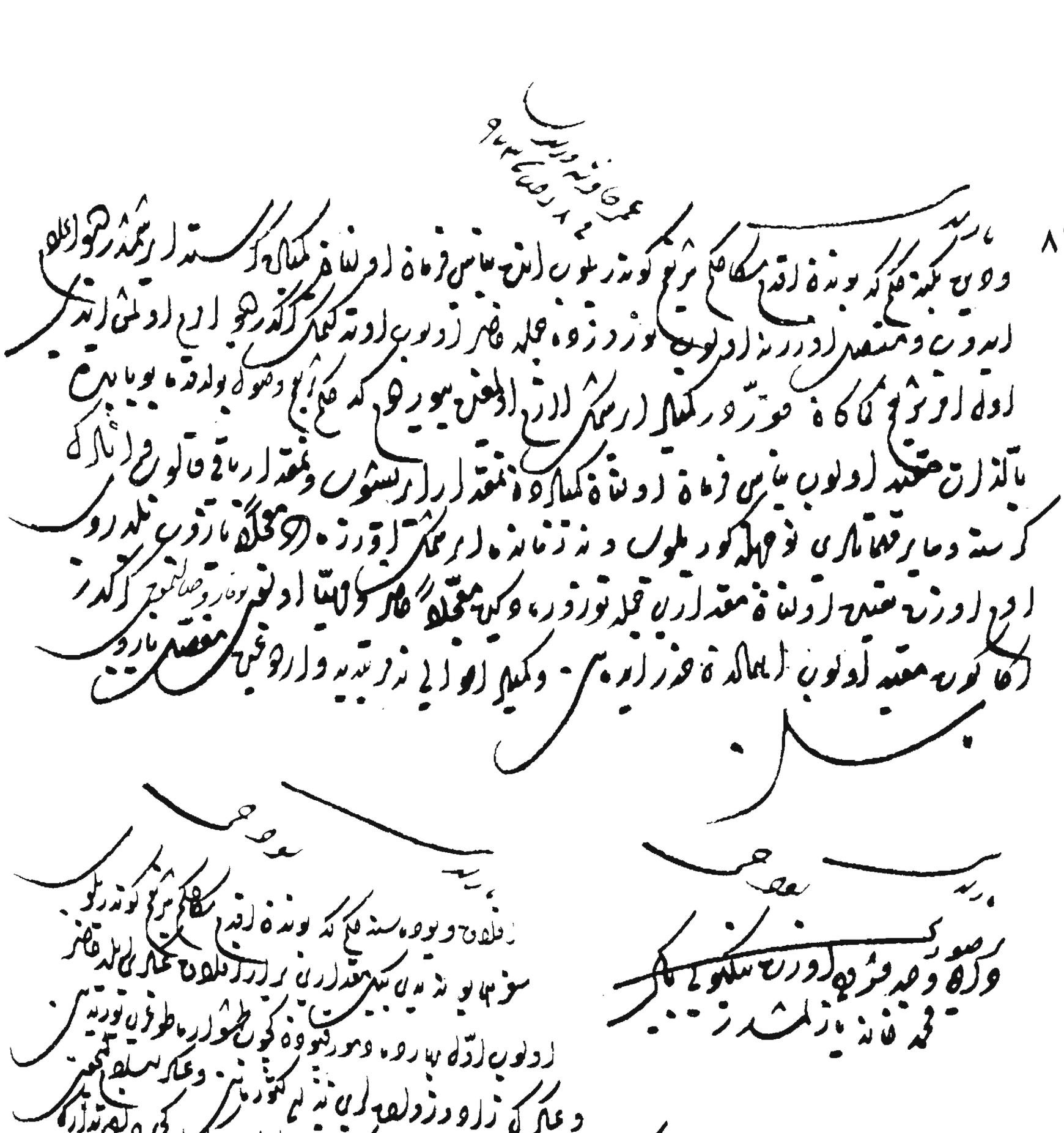

٨٦٥

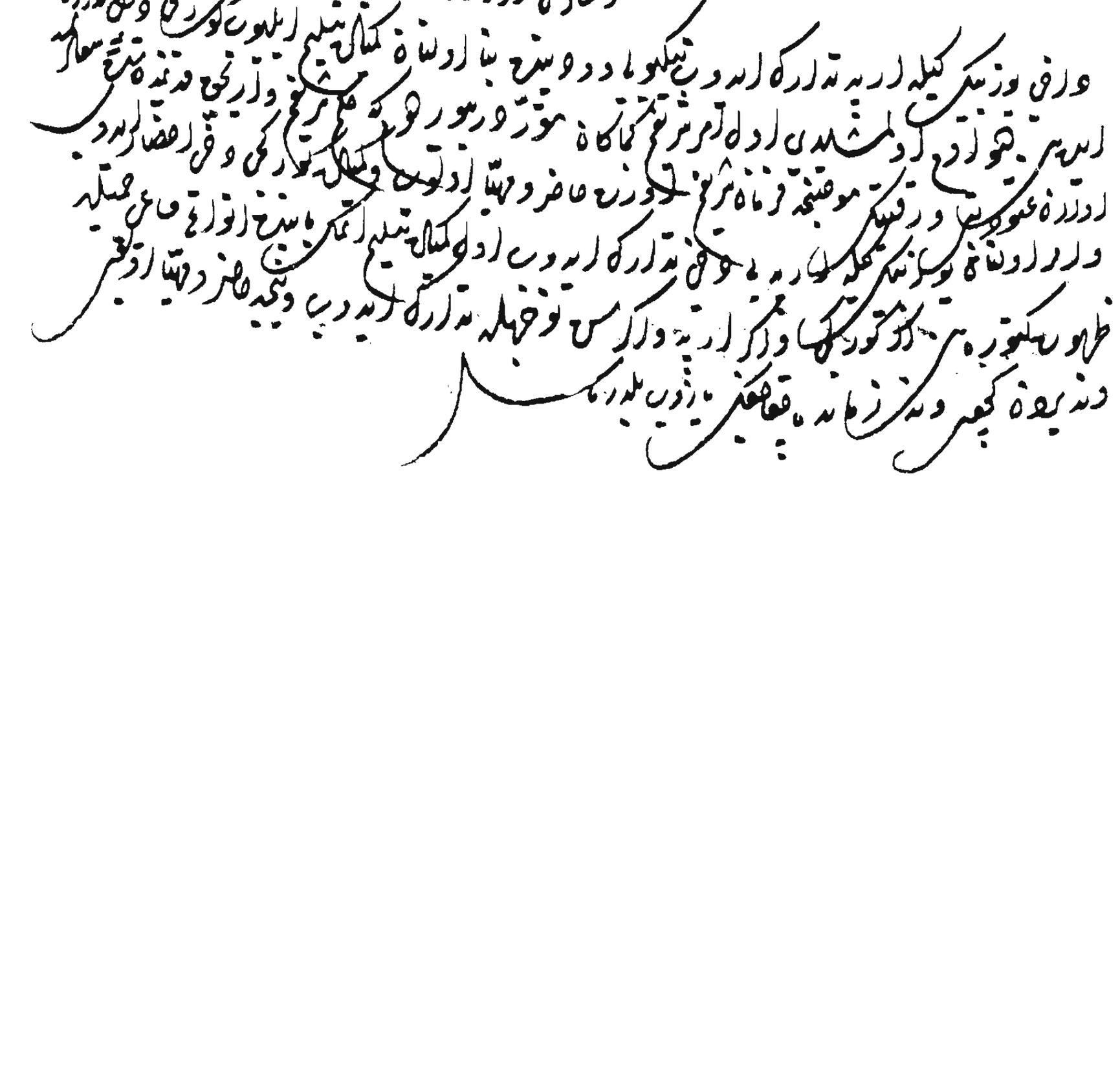

۸۶۱

۸۶۲

۸۶۳

۸۵۹ [illegible] ۹۷۳۷

[illegible] کمی بلکه صلح کم [illegible] ورکا [illegible] اعلام چاوشاکرنده قدوت [illegible] اماشی وعبوره لقدر سرحدی ورکا معلقاته
مکلف کوندرمیر اولکوه رعایاتی او قاقده حوبی و نکلوبه اوشبو نصله ترکه ویرمکی قبانه اولنوب رحوبی و بنکی نکمی
کلمی ترکه یه زیاده یا ورمکی علوش لشکلی نده اشغه ارمیه جانبارنج و بلوشکده اشغه ایوتوتور و حیتور و زوکا
باکر رخاتی لشکلی اولوب خفیه اوجورباسنی بعض سفینه ایکلوب رعایا وقه ترکه اوبن کیلرینه تحمیل ایدوب
و بوصفه وقی بوزیلدیکی اوقاق و بوتونه محصولنده ترکه الیفنجی کلورکن بعض یاکلرق اوجورباسی ایچون ترکه تحمیل
ایدیلمیش کیلرینه بلدرمکی سورمق وصول بولدقدن مذکور کتوجی انوکل مباشرتنه بوخصوصی اوکاتمق و جهلی
تفتیش ایدیلوب کوریلنجه انواع حرکات اولماه لشکلی زوه و غیری مالیاتده اوشبو نقه مخالف کلمش و بویله
ترکه ویرلمش مسرده نه اقچه لشکلی زوقه ویرلمی واردیه مغایر ترکه ویرلمکی حسبیله اوکاتمق و جهلی معلوم اولنجق
وقی انکی اوشبو نقه مغایر حرکاتی و کلمش ترکه ویرمکلری تامن وظاهر اولدیغی حبس ایدیلوب اما بلده یا قریه
بلده ریس و اولوجه اصلی ترکه ویرمکله قابل افقده لیمانلری قلمق سدوبند ایدیلیوب
برحوق کمسنه اکرمه مخالف ترکه ویرمک لقتماغ اولمه

۸۶۰ صوفیه و دراجومر و اسکی و حوبچه قضالرنده قلمق کرصاقوقضاسی اهالی محمدجاوشلی کوندرمی سرحدی یکی [illegible]
قلی و مور و مسمار لری و غیری محلده ایصالی الحق اوچ یکی راس مغاری کره طوار کوه لاری ایله دکی چیلدره و یکی بله
و کوکونده لهنی و مسمار و عبوری سرحدی زکی سیمل ارسلی لرنجی لاری لوکنجه بوردوی کره وار وقع بویابنج
اوکاتمق و وقی بیقصور لقریغ ایدیلیوب
رویه لستعمالی صماخوع ارسلی ایله سی سرحدی کوندریلمی لیسنی و مسمار نده یکی لوکنجی کوزیلی نوشیلکه بویابنج لستعمالی و صالی
ایدیلیوب و کوکونده طوار لری مستعمل مغاری کره ایدیلیوب مرتوح کوندرلکی مصلحی عرض کوتله بویابنج اصل مغاری مذکوری مغایر لری
مقاطر لری کوز مقرر و رلکه کوره بایلرایله و لستعمالی وقیفه قوز ایدیلمی

۸۵۷

۸۵۸

۸۵۵

۸۵۲

۸۵۳

۸۵۴

٨٤٩ كلبسي كي جابولار وكله حكم كه بونره لر قدم سكا حكم همايونم كوندريلمين بيع جكدن بناسي قرماة لر ولنماة كمكار لرم اورزع
ارتمامه ايرشدكن بعد لوكلار يكمسن ليكندر وام اقباله ايله خبر لرنون جواب وارو لر ولنجه صويه اندر ميوب قورو وح
حفظ وحراست ايتدوب سن جولرم لر ولمدى حالة ملتمز كوندرم كمكار تمام اولمغه قريب اولوغلى بلدرش سن امدى
ارسابقا كماكاه اقرار اولون وكر اولناه كمكار تمام اولمدن وح ف ر اليهده خبر كلنجه قورو وح طوغرى صويه اندر ميوب
حفظ وحراست ايمكجون سن جكمكه بوكله حكم ترفع لوندر لمشدر سورم كه اوشترلرنك بوصحه كمكار
احوالنه مقصد اولون قصور ويقصانلرى قالميوب امامه ايرشدكده اوكاتلر حفظ اولنوب وهم اولناه
تدارك اولنون كوفى جوانب لرم اورزع صويه اندر ميوب اليهده خبر واصل اولنجه قورو وح محفوظ ومضبوط
يرده حفظ وضبط اتدوب سنجاغمزه وارنجه حفظ وحراستده اولاسن ونه زمانده تمام اولوب نوجهله حفظ
اولندوغنى وبيات ويراقلرى وساير لوازمى نوجهله تدارك اولنه وغنى يارنجه بلدوبه سن صاحب ف ر اليهده
خبر كلدكده مومى اليه صويه اندروح

٨٥٠ والعذر لوكلاى كمسنه حكم كه بوبنده لرى سلامتده بولوندقلرى وجهله اعانه لوندقلرى وجهله اوغلارنه نوجهله ايدوب ايدرلر ديو رعايا لرى
پاره ليوب ايكسى ايچون بنه بيكى ايچون سن نفع نوجهله ايدوب ايدرى فالكوتله مغاير تدكلرى وجهله كلدكده سورغوح
وصول اولدقدن صكره نوجهله ايتدوكلرى مالدن مغنه لرنجه اكر زعامتدن وراكر خليج وتدكلرى لونجه ورقاتونه لرنجه نوجهله حفظ
قاتونه مغاير نوجهله ايدوب تدكلرى كوتدرمه سن

٨٥١ رعوس نكنه حكم كه قاريه قلعه سن كوندن جابيه تونيلمش اولتديكى قلعه يه مرتوح جريلن اولنمق رعايا لرى اكثر اولمغله وراكوكافر ولر اكر اولندن
قلعه يه مرتوح اولكنه كلدكده خلقدن بعضى ايچون زلزوى شمدى رعايا لرى اكثر اولنمق حكم تونفوطلى اولمكله سورغوح سورلمسى بعضه صاحب اصلاندن
نحه اولنمش رعايا لرى اكثر اولنمق اولمغه بعضى تدرنجه معلوم اولنجه وفرلوغى اوزره مالرى ساير اصلاندن

۸۴۵

۸۴۶

۸۴۷

۸۴۸

٨٤٢

٨٤٣

٨٤٤

۸۳۸

۸۳۴

۸۳۵

۸۳۶

۸۳۷

٨٣١

٨٣٢

٨٣٣

۸۲۹

۸۳۰

۸۲۵

۸۲۶

۸۲۷

۸۲۸

٨٢٢

۸۲۰

۸۲۱

۸۱۸ [illegible]

۸۱۹ [illegible]

٨١٦

٨١٧

٨١٣

٨١٤

۸۰۸

۸۰۶ ـ هکم شد برای تسویه دعوای فیمابین ... و ... که ... قضایای ... عرضحالش ایلکتوین کوتدرسی لوتزنی مرضیه
کلیس یکیده ولوماوده وعوی فوق ایدنلرک تفتیشنه شروع لولندقده ایکی طرفدن دخی تعدیه اس حاضر اولمیوب سایر طلبی لوتلنماه
دیمکله لزوم ولوماوین کتورمیوب هرکیمه لزوم تبیض حقوق نایبی لولدیی دیمکله کسنه لروض مشارالیهک اوه ایلامور بایه یکیک
یوکاری کیدیس هریوکده ساکز ایچ الدوغنه وقتی لولنماه روح فاضی عبس وفرمان الیه دیمکله کسنه لتدرکه شاهد تویز
واروب ویوب ولواء مذکورلرک السنده وفرمان عیضمشارالیه وه ولوماوده دیمکله کسنه لوفوق طلبنه مجلس شرعه جمع
لولوب مذکورلرک حضورینی طلبدکده مشارالیه عرضحالنده ... دیمکله وعوی فوق ایدنلرک وعوی لوفوقی طلبنه مجلس شرعه جمع
وعوی ایدوب کیفیتی تقریر ایدوکده مشارالیه عرضحالنده ... دیمکله وعوی فوق ایدنلرک وعوی لوفوقی طلبنه مجلس شرعه جمع
وفرمان

۸۰۳

۸۰۴

۸۰۵

۱۴

۸۰۱

۷۹۸

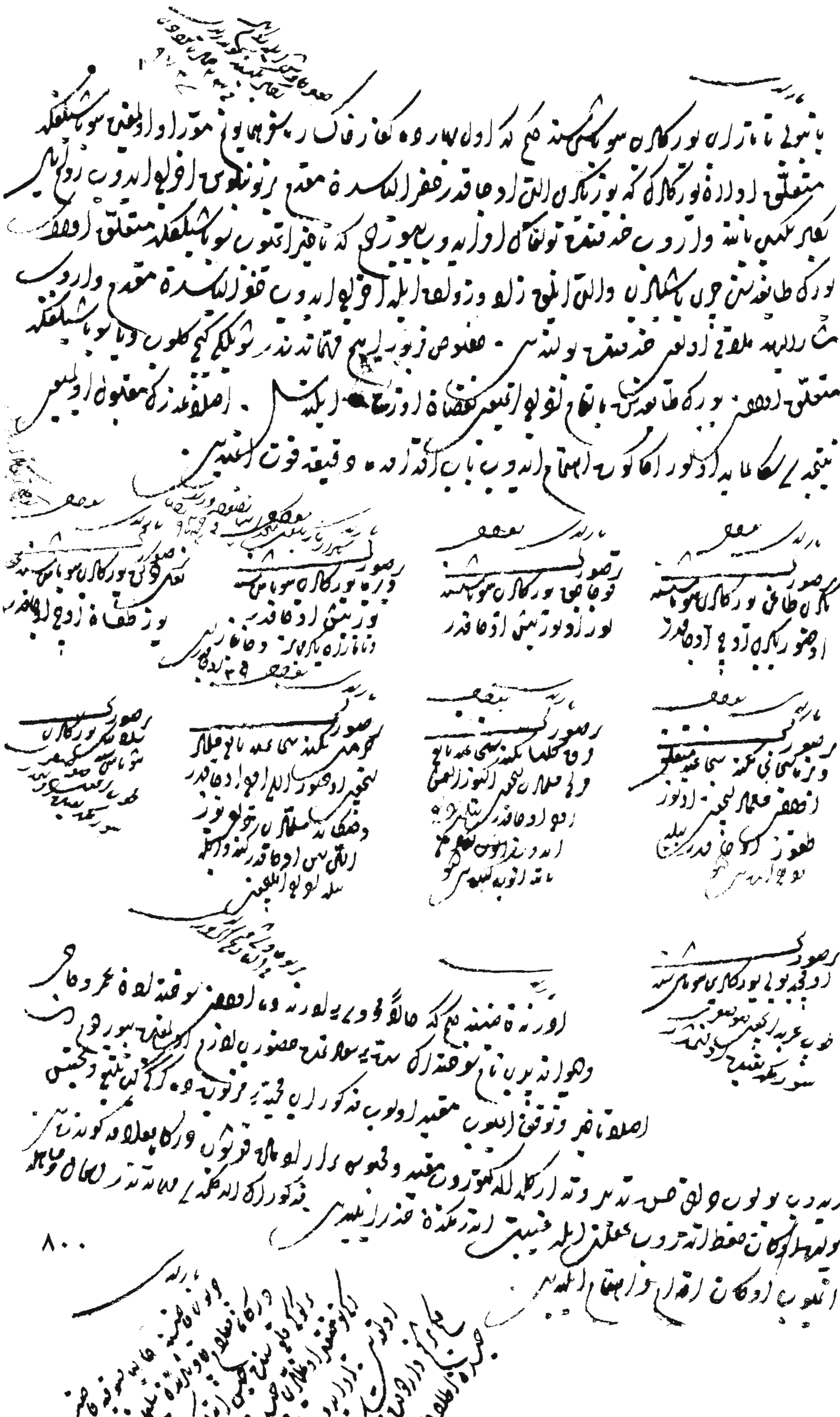

۷۹۹

۸۰۰

۷۹۶

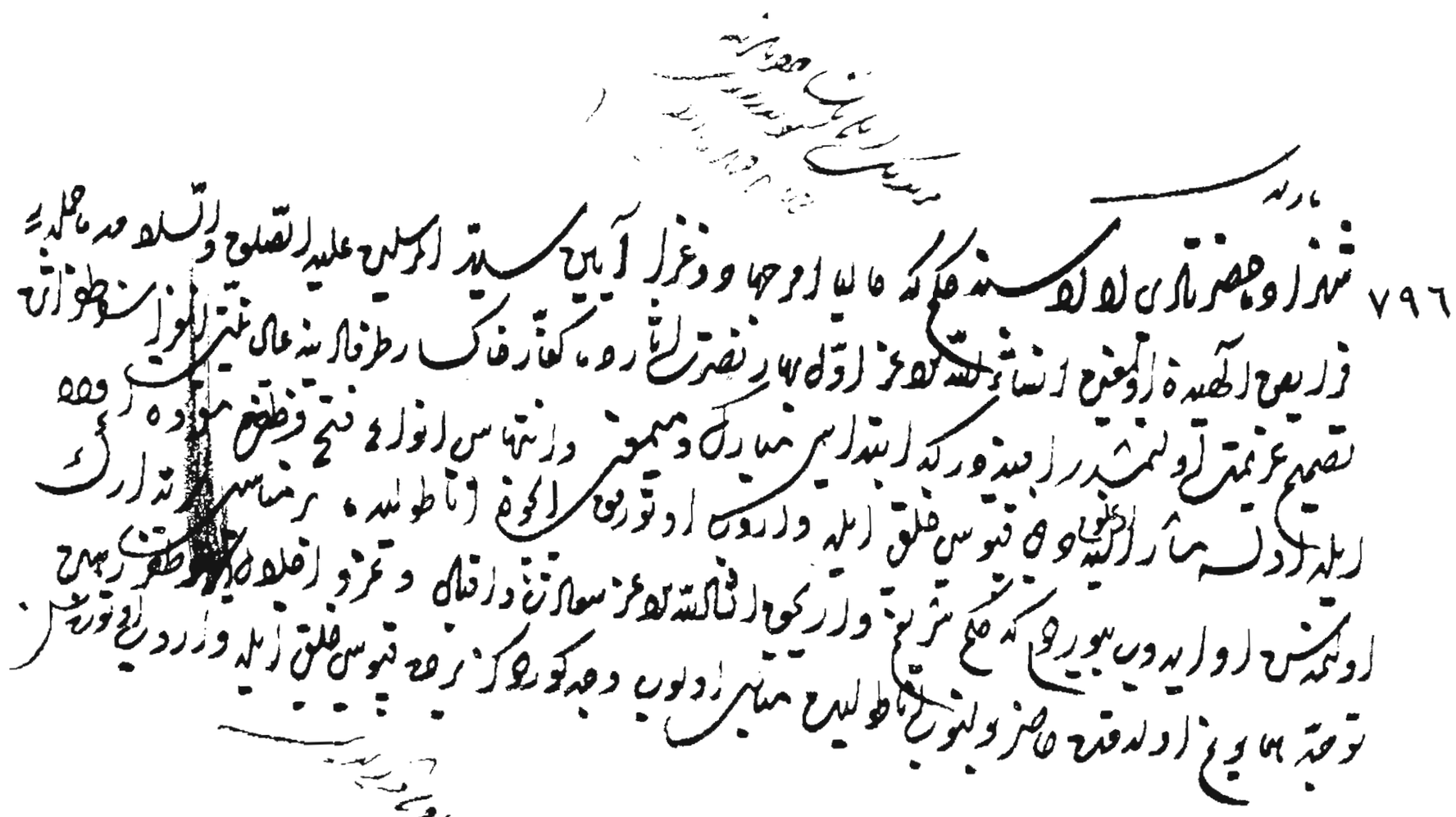

۷۹۷

٧٩٣

٧٩٤

٧٩٥

۷۹۰

۷۹۱

۷۹۲

۷۸۸

۷۸۹

۷۸۵

۷۸۶

۷۸۷

۷۸۲

۷۸۳

۷۸۴

۷۷۸ مامور ضبط بکی عریضه‌ای که حاکی ورثه آرض روضه تحریر قریه اودنه و دفتر خاقانی کاتبانده قدوه ارباب یحریر اصطبلی
ارکانی و سایر خلق ایله حسن زندگانده سن اولمدوغی اصلاده مذکور ارسالده رفع ضرر و نقص حاصل اعتماد اولمغین
سن اعتبار قرار ایله کاتبی تفتیح اولنمق و عموم اهالیک تصدیقلری یله تحریر اتدوکی یرلر تحریر اتدوکی زمان توزیع اولنمق
برابر قرار ایله کاتبی اولوب سن تحریر اتمکی امر اتدیکی تقدیرجه دفتر خاقانی قرار ایله اعتبار تحریر اتدوکی یرلرده
تحریر اتکوزه و بیلاده برنجی مالیونی مقدم تزیید قیمت اولنمق ایله اعتبار تحریر اتدوکی یرلرده اولان یکان یکان حاضر اعتبار
یورتیلوب ایدیلمی مرکومی و مقدم بیعه زرعی و ارباب تیمارک تیمار ایله قانونه اوزره زراعتی مرضیه متعلق اولدقدن
اوزره یکان یکان یافته یرلرک مرضیه توزیع ایدیلمی یله ملاحظه برای دفتر خاقانی اوزره سابقا ویریلمش زراعتی مالیونی مرضیه تحریر ایدیلمی
توزیع ایدیلمی زمان تحریر اولنان یرلرک حصه‌لرینک برای توزیع املاک و یاتاق قاتلیغی تحریر ایدیلمک یرلرک تحریر و توزیع اعتبار
برو جهله حسن اوزره اولمق اگر سنک مال بیتی ایله نقص اولمی و بو نقص ارباب تیمارک عذر اولمه طوغری معلوم اولدقده
بعد زمان اولنان کاتبی دفتر خاقانی ایله معاونت ایلیه

۷۷۹ حلب و صیدنه حکام‌نه حاکیا نکز قفاکده نوشته قرشی نام بهودینک یالنقاق فرنگ یورتینک انجه وینی دیر مکوح تعلل ایدرکن
یورتمغ کر حصول یولدقده مذکوری کتورمیه انوکی وینه معترف اولدیغنه کوره ایجاب حکمک یرینه کتیرمکله دروب سن سلامته
حکوم مراقعه اولنه

۷۸۰ مصر کهیه‌سی حکم‌نه بولنده اولان مصحف ناظر المظار اولمغین حاکیا اولوب بعض سیاقه دیریلده لطفیکز اولعلی
سیاقه عد کتیرون مصحف اولوب بعض امور قارشدوغی استماع اولنیمغین سورمغ کر حصول یولدقده لطفکز تأخیر و تراخی
ایتیوب مشارالیه بنده دیناکه ایلیوب تقریح ایدیمی سیاقه عد کوندرمکز

۷۸۱

۷۷۵

۷۷۶

۷۷۷

۷۷۱

۷۷۲

۷۷۳

۷۷۴

۷۶۷

۷۶۸

۷۶۹

۷۷۰

٧٦٤

٧٦٥

٧٦٦

٧٦١

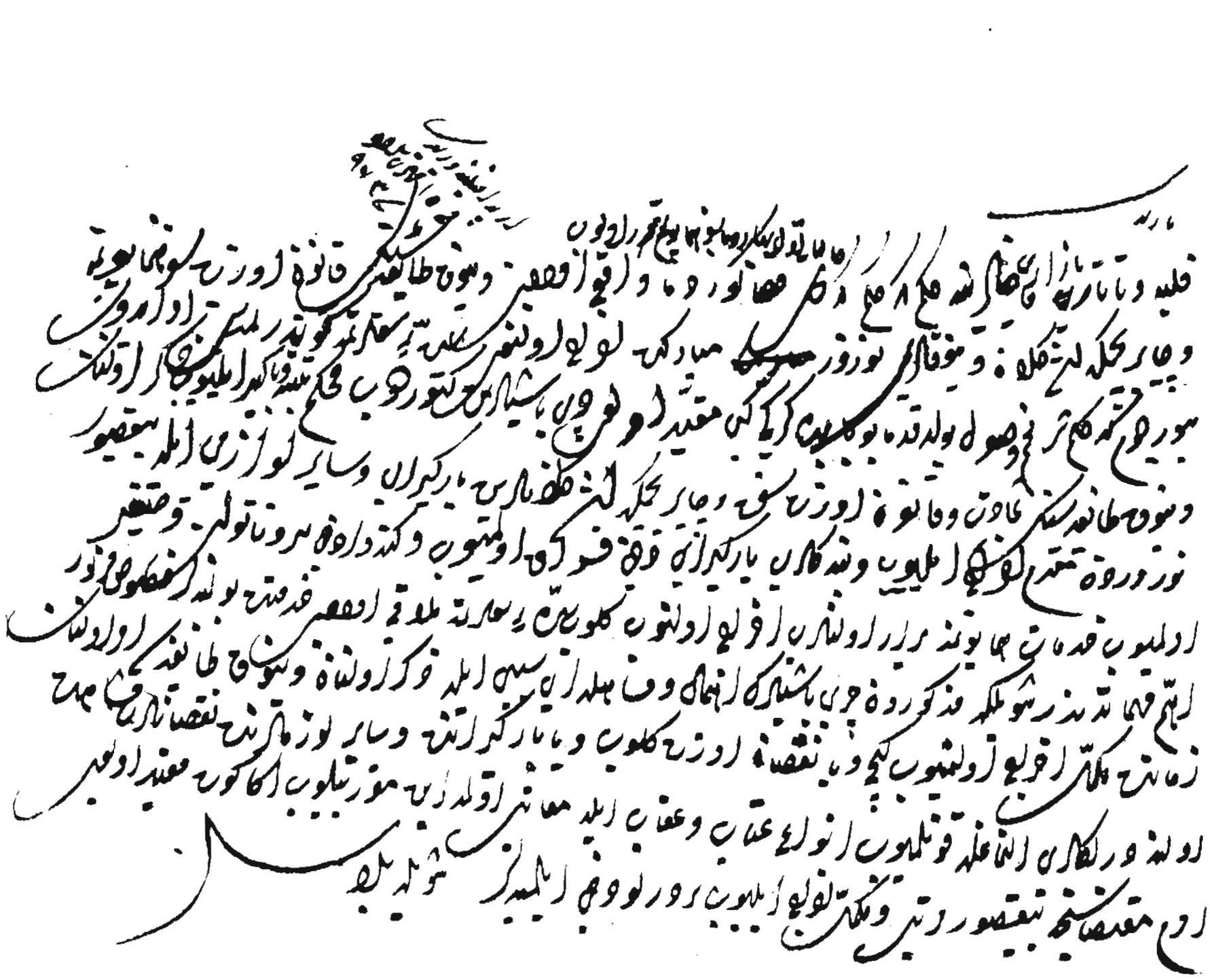

٧٦٢

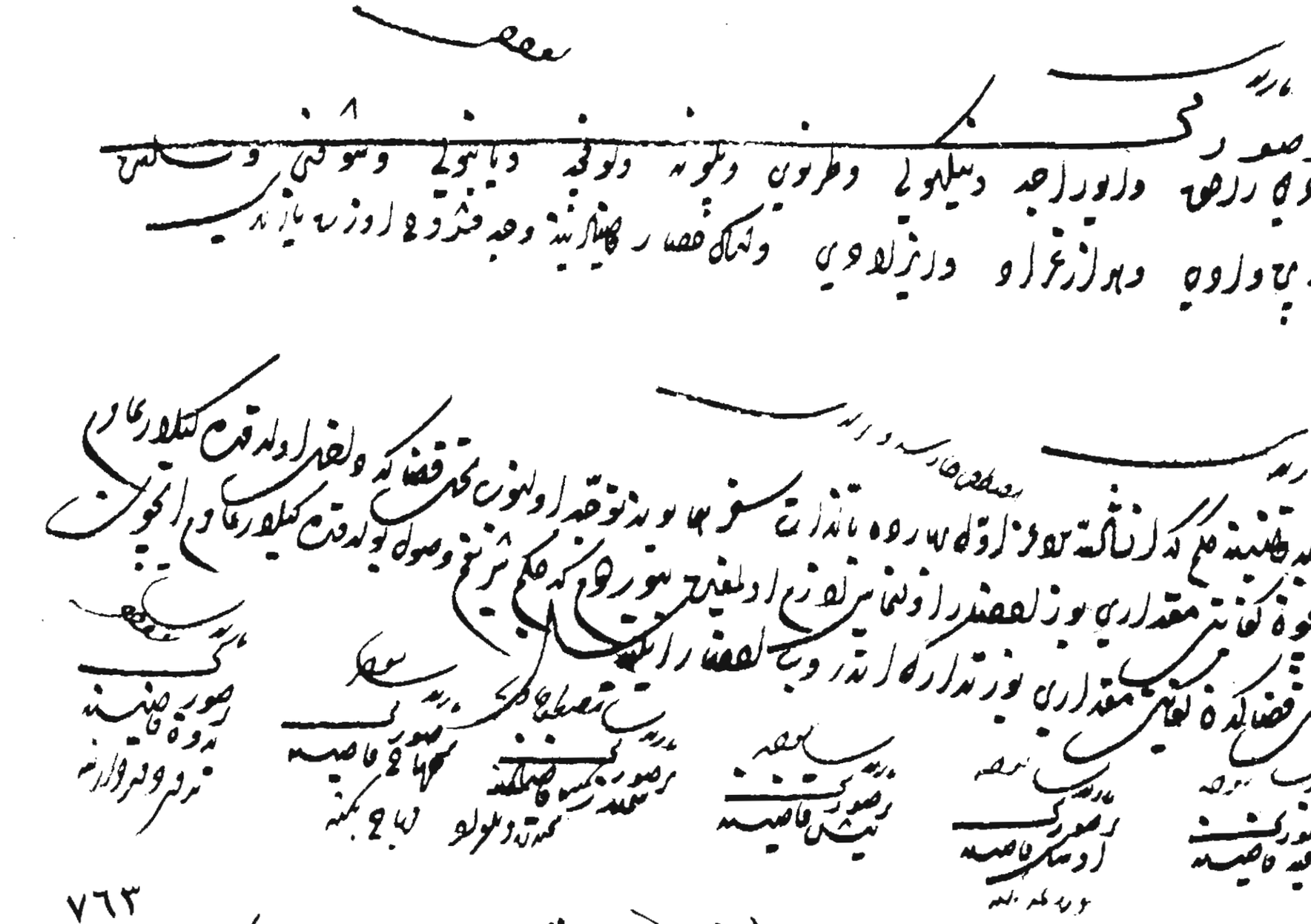

٧٦٣

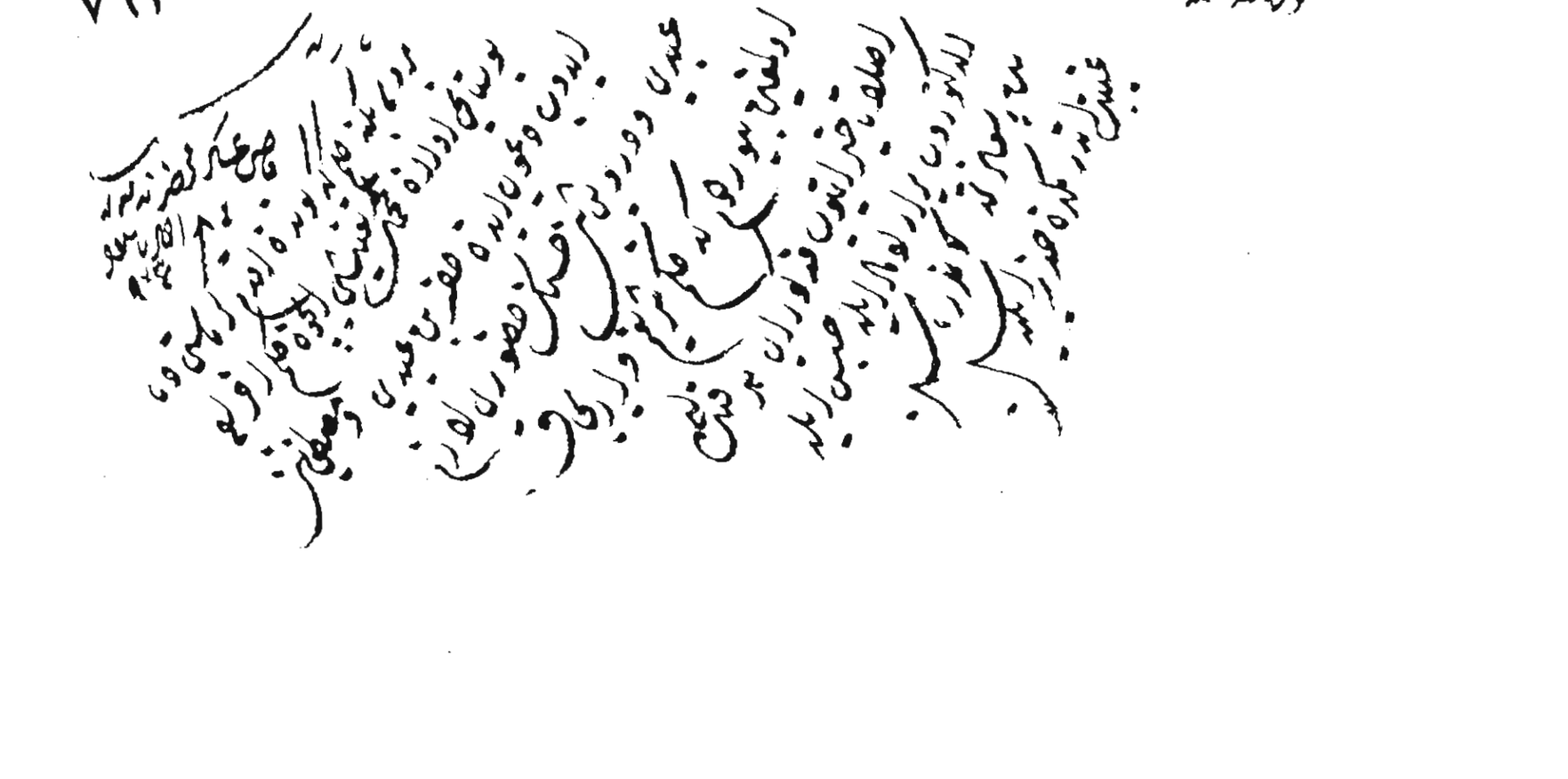

٧٥٩

۷۵۷

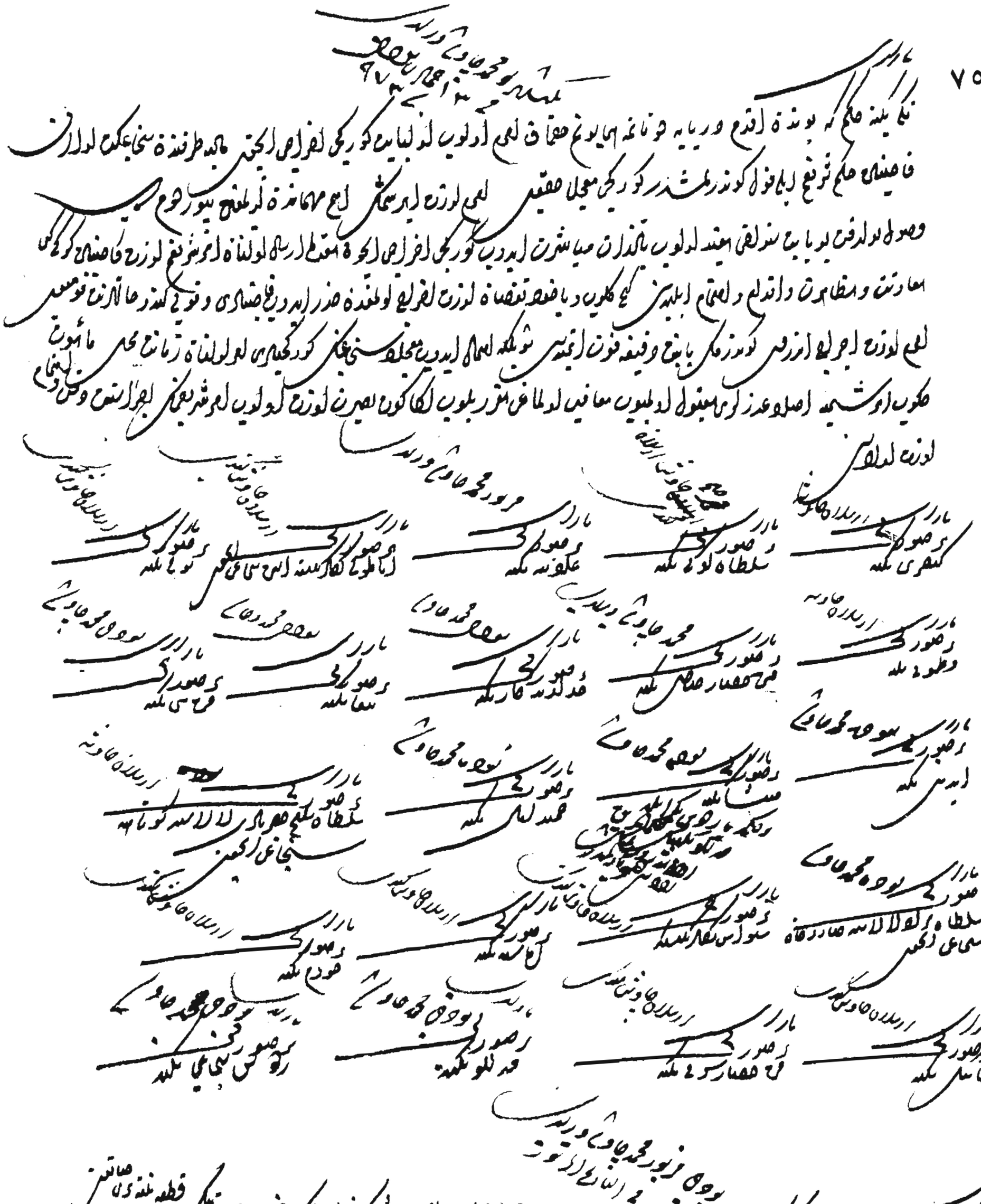

۷۵۸

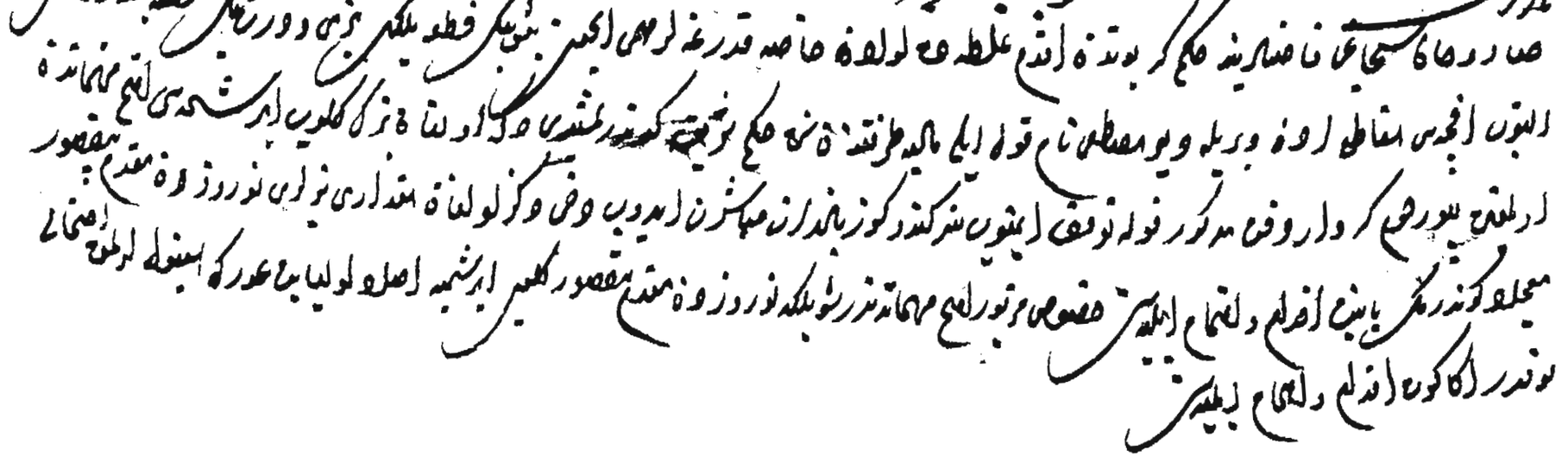

٧٥٥

٧٥٦

٧٥٤

۷۵۰

۷۵۱

۷۵۲

۷۵۳

۷۴۶ بارری
کلیوچی وقیسنه حاکم که حمیا بر بارچه ایلا اهرو وی باروت سیاه کلیون کلیوچی سمتاریخ کمی صولاندوغلی سی لوسنتی
سورحوم که تاضر ایمیون کلیوچی ایمنی خلیلی ولیع محمد ایلا باندرتی لدزرینه واریجی کوسای سنی ۷۴۶ الواقع باروت ایلا کلیو یاره صولا یعنی
باروتی قدر اضمام اولوری بر دیه لیسنعای طشح چقاریجی تعداد یاره بندروزنه اندریجی قوتراندون مکینه قیتاع دیکلف اندرمعین
کلیوچی ولیع ابرسنی وحصه مرحوم حفظ اندرمی ومرحوم بندر کوندرمنی دلیلی منار کوزندرقی مرقراری شکده صدر ایکنجی اکوکمانکن
صولاندوتعدده ضرر ارسنگی لعمال حکاری بعضه لدیکنی که دقتی ایلا کلیجی کیچ یوباتی لدکان بعضه لدکنی ملای لعول تقی لوحکده صدر ایکنجی

نسخه سنه ورسید ۹۷۳ صفحه ۲۸

۷۴۷ بندران ولوسنه حاکم که نجه واردنسنه اوزان لوماکده مکان مکنی کلیوچی نجه عارضی کمیتی اولسی وباروتی
هرنه وجهله لی کوندرحکمی تمعنیده اعلام ترفع اولنمدن سورحوم که دارالکی صدارتی تعلقی اولوب ازکسیلوب
احوال واطوارلرنی تکرفاصد اشبو نشتی وتحریر اولنوب وقتاکه تمارا کوکرفی قطعواولنی مملکتی تامیح
محروسه لرنه اولسی عملکی ریایا ایمدلوه واولنی بعدازنه ضرر ارسنگی لعمال حکاری

نسخه سنه ورسید ۹۷۳ صفحه ۲۸

۷۴۸ فوجه ایلی قاصلاریته حاکم که بولنده اقدم کی وهمی ایکنجی لازم کرکدیکنده بر کسنه رضی لعوادلنه بر جوخ ایمدرحکی ایکوه تحریر قضا کوندرلسی لوقتنده
حاوشلر رعایایه ایکی ایکی مانع لدولوب بعضی اغاچ قدمسلی تحریع ایلیوب لوقت ایلجلنه رعایا ایکی - ایکه مکاری بینماغه لوقتنی سورحوم
دیرکلو رتحریر قضا کوندرمخ وکرلوقتنه صدقه بعضی لدولنه چاوشلری کرکمز بنده وتاکید ایلجلنه رعایایه بیضوع ایکنجی ایلی دیرکوکنده کوندرمخ
الکریسی الکی وغی رقصلی دیرمکاه اغاچ وکاه الکنجی ایکه ایکیقصی صدقه لدلجی بعضی لفزه ایکی - ایکه لرکیرو ایتزهاسکه لیدیکی
لیسحدلنه لوقتنه ایکی الکی رقصلی ویکی رعایایه ایکیدیکی کلیوچی مع صدقه وغی معطی لوقتنه جاینده اعمورکولنه

نسخه سنه ورسید ۹۷۳ صفحه ۲۸

۷۴۹ شاع یکیکنده حاکم که حالیکشامن بعضی مکنه لرکی باغچه لری لدولنی لعنی قدرکلوب کیچه ایلا لدولی باغچه لرنی جمیع لدولنی اعمالی باصوب غارتی اموال
دفتی تفتیشی امر اولنمش لوقتیه عرض حال صولنمی ایلا سنه ارسالی لدولنی سورحوم که عرض حالی لوقتنه اعمالی معلوم اولدیغنی

٧٤٢

٧٤٣ وارده قاضیسنه هلکه ٭ سزهماج ایچوه ردیخه طوب طاش دیاروت وسایرمواد ارسالی لوتمانی لوترح لدلعی وکولدنه یه لعکن تحمیل البن
عربه لازم لدلمفتح بیورلمق کر واروقوع کرایاغ عربه لوطوتمی حاضر ایلیوب وفو وکولدنه یه اوامکی ایاغ واروقوع عربه لی تحمیل ایدوب
وفاریخه ارسالی ایلیمی خصوصی مرتبع ورعربه لری مسنوع حاضر ایلیمی یه اوامکی واروقوع اتمع نافذ لوتمانی لازم کلمیی تحریر یه تحمیل
لولیوب ارسال لولنه

٧٤٤ وارده قاضیسنه هلکه ٭ یوزده اقدم مالیه طرفنده هلکه ترتیع کوندریلمیی یش قطعه کی پایدریلمیی احضار لولنه ویوقوعنه لرتشدی حالیه خصوصی مرتبع
مراعاتنده ارسالی ایلیمی بیورلمق ٭ لعلم لورتح ولولنه یش قطعه کی یه معجلا لرسایوح لورتح احضار ایدیوب لعلی وصاحلده وقوعنده خذر ایلیمیسی
خصوصی مرتبع محدر ٭ بلکه لعرلولنه کیار معجلا یا پلمیی حاضر لوجله بویورلمق لعلی عذر کی احتمال لولزلکی کوچ اقدم ولعلی وقتنده قصی اعتمی
بروجه لتسنیمال پایدر منع یا بتمع لجر لولارق

٧٤٥ وارده یکشهریکنه هلکه ٭ مکتوبی کوندرلمی یوزده اقدم محاین نیشانی مذمتع ایکن لولایه اقتهریشن اولوقوع بازرکاه نام قریه ده لعدینی حالنه
متوکل شرتن وشعاوتلو وخیرخواه لدلتمیز لالتمش مشهور لوطش لعلی زیرک وفو کلمیی خیرخواه وحرلی ورالتده حاجز حالیه یمیز لعتدر لاحضاریته
قادر وکلورجیو خیرخواه تو کلمیز خاشاوی دفریه سلیم وشرح دشخصاد شلیم بازلمیوب متوقع لتمانه کوندریلماکوقتیله عرض لدلتمیز
لوملی سلیم طالع نیلاه نکز عبدی نام قوکلن اوق ایله اوردیی حلده کی ایدیوب اوی لعلی بیتوجی باشمی دارون الکتوب یعنی شانیا کلورلوتح
یولمی کلمی صولتی ایدیوب لله دیرمیی تحمیلدی حالیه وطرتیلمی ارکتوریلمی افشهر صوبشمی صیغه ایدیکدولیمی بلدرحق لدلتمیز مذکور مستدعیسنه
لولمه ی لوالده ویعورلمق ٭ مذمتع سلیمی لدیریوب وفو اوموشتیع ایدیه دارفوتح بازنی ملدوحی

۷۳۸ یارس

یوزغه یکنه حاکم که حالیا یوزغه قصبه صوز یعنی کوندزلوی قنقولو قلعه‌سی وزواری لولوه محمد یچوه تمار قلمرنس ویدو کارنج قاش
کوزی مشهور بیض کلمات اندوغ عدد کسلمان ایله نایت اولدوغنی بلدوی پایه‌سرعرض اولنوب وزوارلق اوغرایوب
کندوسی ایشیدوب وتحسس ایتمغه سعی کوندزلمش لهذا بدوی پیورلوب که حصول اولدوغی کبی لدی‌الورود مدکور وزواری قبیله دینه ایله یارار
لولمای قوشون ورکاه معلیه کوندرلمسی بولباب اولکان صفوف اندرسی غفلة غیتمش اندرمکدة حذر ایلیمش

یارس

۷۳۹ معرفیکاریکسنه حاکم که حالیا یمن یکاریکسنه حاکم ثرنج کوندزلوب انمغه حاضر اولدوغه پیشوز قنطار یارونج اعجلا معوطاق ایله کلمکه سنه
ایله‌سویله کوندرلمی معه ارسال ایلمسی وبولغی اولمشدر پیورلمه که مسطور اولدوغه ارسال اولنانه حاکم ثرنج معرفیاوشارنده قره جاوش نامله
اعجلا ارسال ایدوب اولدوغنده سویله کماری لدنه وده کلدیکی بلدرمه وبنده کوندرلکی ایجاب ایدرکی متدحه وقتده وفصلده اندوغنس
واننشاالله تعالی اولباب یارحاکم اقدلغ واقتمام ایدوب پیکی قنطار یتشدرمسی

یارس

۷۴۰ وماردیکاریکسنه کهلان ویالوه حصاربنده حاکم که سابقا پالوه حاکمی محمد شید مکتوبی کوندرمش اولدوغی جمع ناکی اولغای رستم ایچمکتب
معتمد اولوب بخچه وقلعه قرنج بورزی ایچون سرنغه ایدوب اتوله حیفدار اندوکتده غیری فسق وفجوره خاید اولیمیی کوزلمه سی بوحالدن ایلکدی
یرقاچ وقلعه یتمه اولتوب متینه اولمای مجلدنج اصولیله کورمکی ایکوه قیلدوینه ایله ورکاه معلیه چاوشارنده ارسال اولندی بوبابده
واردوی تسلیم اندوکجه اولوب قیلق ایدوب ولفی محی حارثه‌ی حضایه برابر ایدوب شرعا بوصوص اولکاری وجمله‌سی اولدوغ یعنیش ایلیوب
کوسترمسی شولکه مدکور محمد رالنماک فرنغه یوزوب ایچون شرنغه ایدوب قسق وفجور اندوکی شرعا ثابت اولدوغی یتمش اولدوغی یولده حقنده حاکم اندوغی
ایلیوب معی باکلغه اکر بوقلعه ورولکرفوج وفجورنه متعلق شی بولنمش اولدوغی یولده ارسال اولنمسی بلسوزمش حاکم معی اولغای نوجمله اولدوغی
اوصیی ایله معی ایلمسی

۷۴۱ یارس

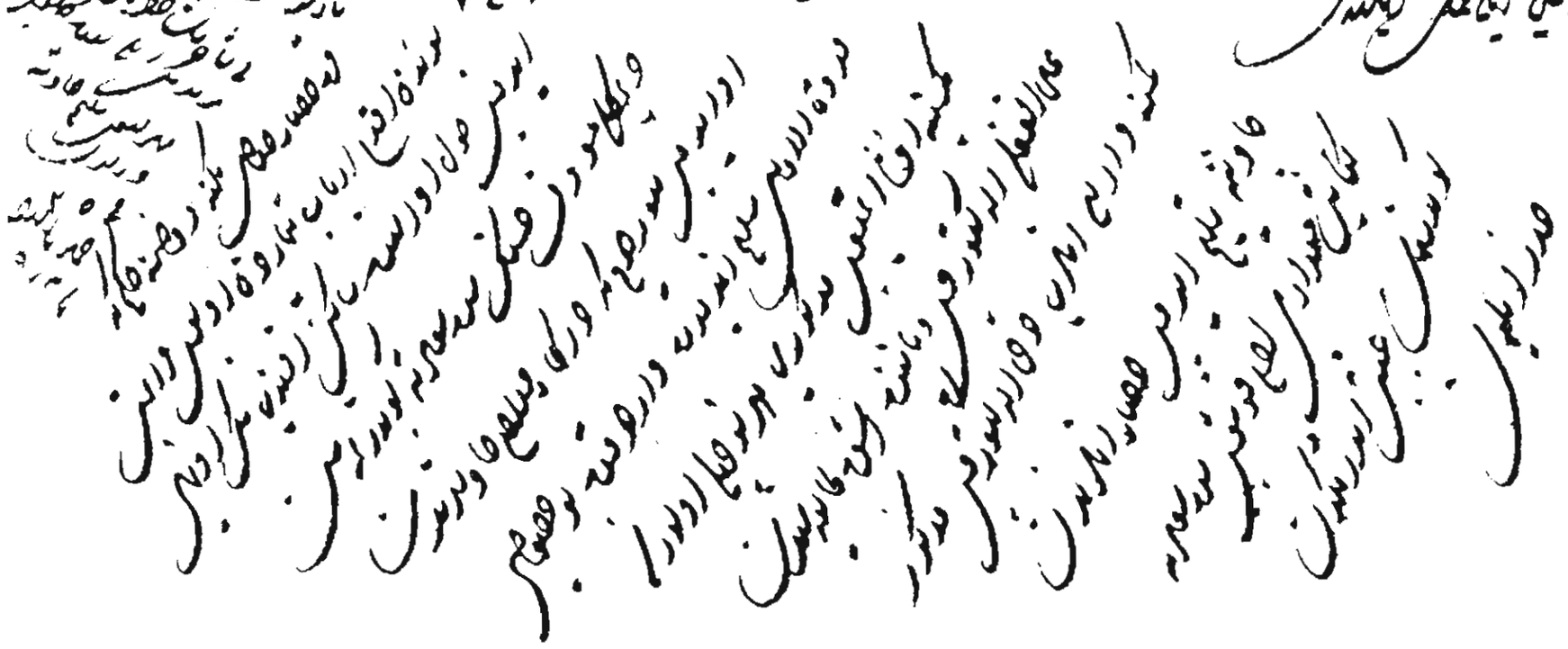

٧٣٤

٧٣٥

٧٣٦

٧٣٧

۷۳۲

۷۳۳

٧٢٩

٧٣٠

٧٣١

۷۲۶

۷۲۷

۷۲۸

٧٢٤

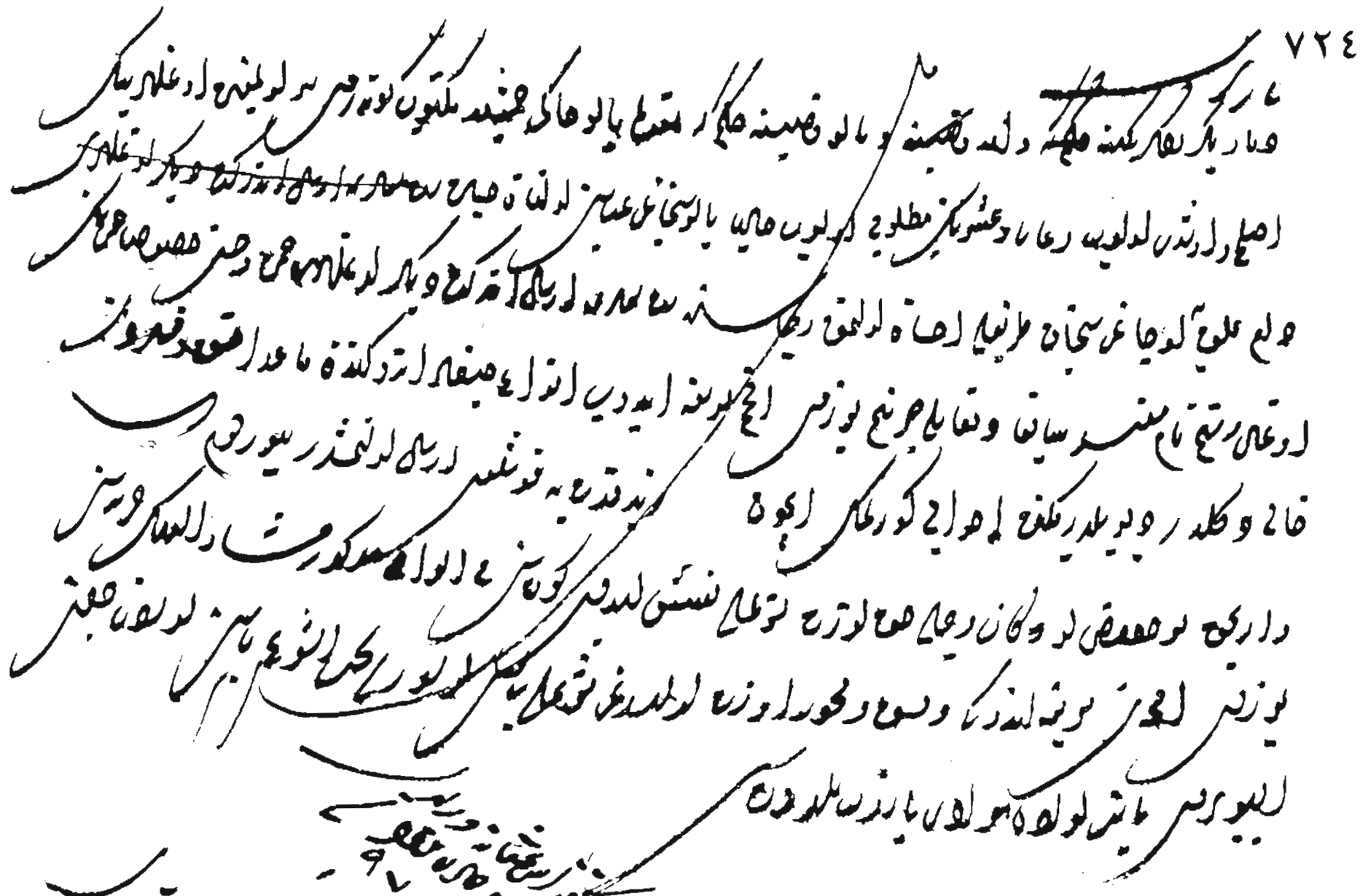

٧٢٥

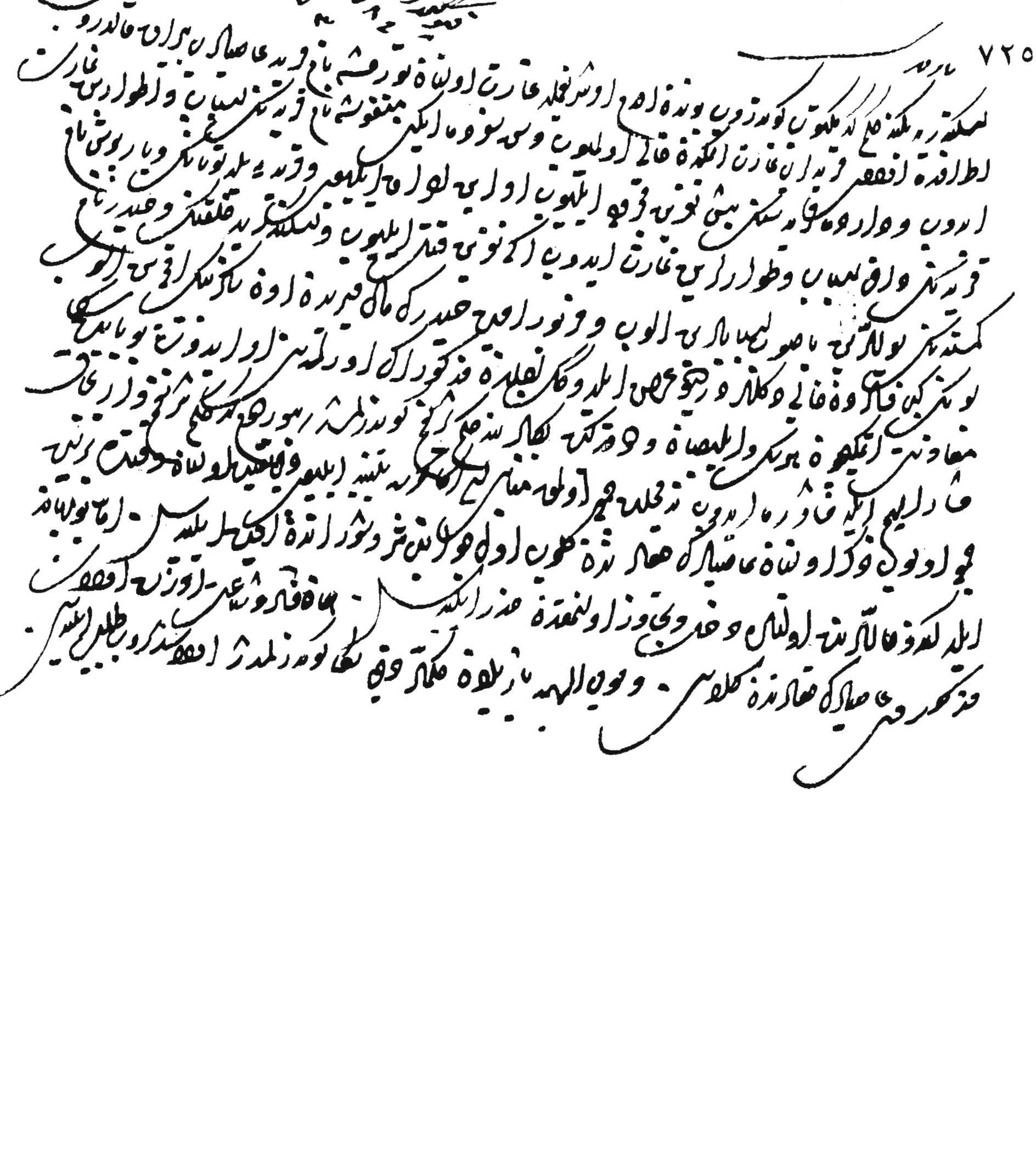

۷۲۱

۷۲۲

۷۲۳

٧١٧

٧١٨

٧١٩

٧٢٠

٧١٤

٧١٥

٧١٦

٢٧٨

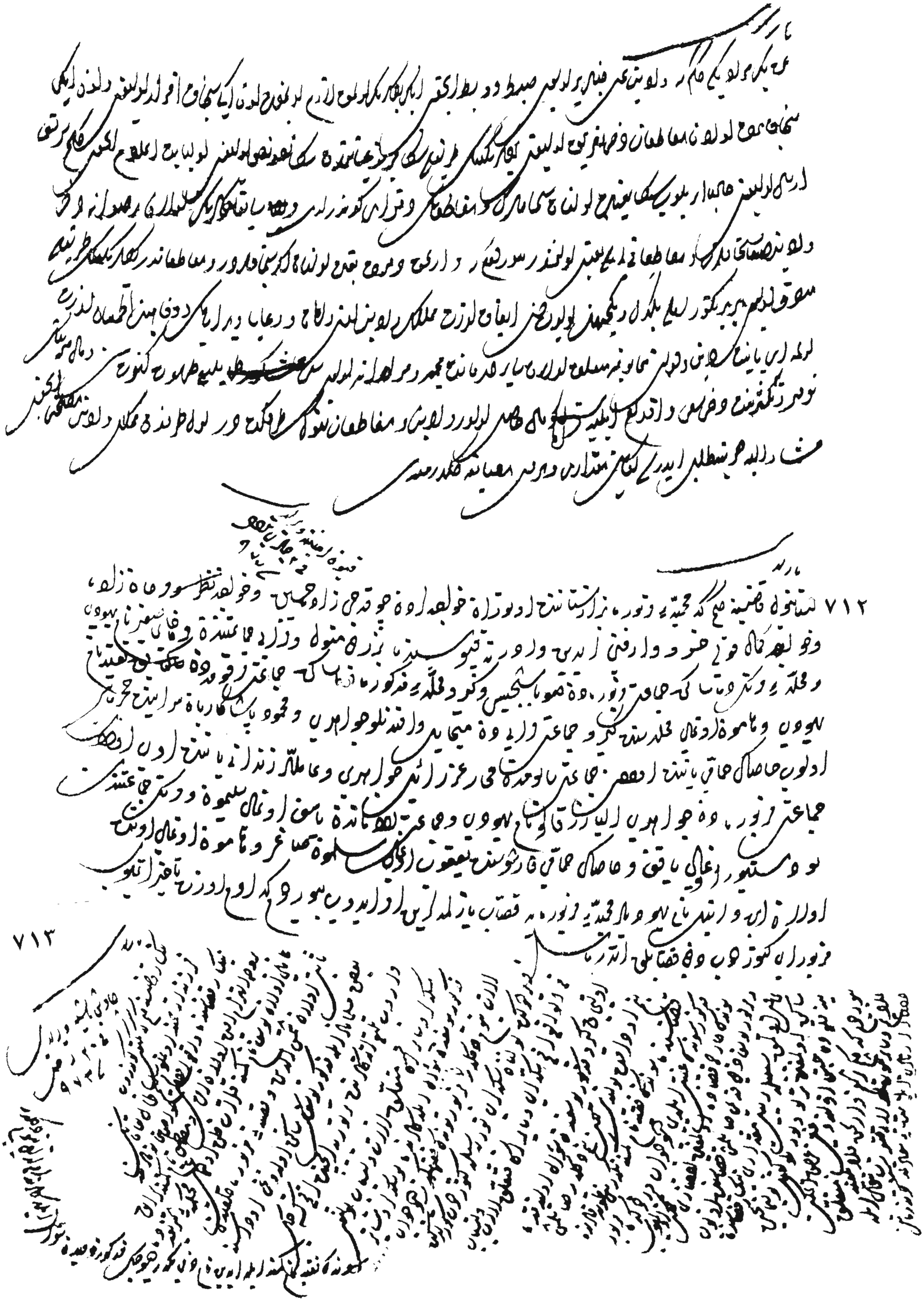

٧١٢

٧١٣

م الحمد
٥ جمادی الاولی سنه ٩٧٣

٧٠٩ بدر سی
موت واغربیوز وابنه تحت وفاریه ایلی سنجاقلری تکارینه وذکر اولنان سنجاقلرده واقع اولان قاضیلرده واموال خاصه ناظرلرینه حکم ایدر
بونده اقدم دستور مکرم وزیرم مصطفی پاشا دامت معالیه مالنه سفرنده کلورکن یالیه یاره اوکنه اوغرادوقده ولایتی مرتوب
اهالیسی مشار الیه کلوب اهل فساد لوندطایفه سنک دایما کندولری ضرر ورباقی اولدوغنی بلدروب دفع ضررلری ایچون ولایتی مرتوب
برقالنه الیقومق یاینده استدعای عنایت ایتدوکلری اجلدن مومی الیه دخی لوندطایفه سنک فساد وشناعتلرنده ولایتی
مرتوب یه ضبط وحراست ایچون اوده التی اوتوراق برقالنه الیقویوب ودریایه چقمق لازم کلدکده انده بحتی قلعه سی غربلری اغاسی
اولان جلیلی دایما قلعه مرتوب غربلری ایله جوناجوب دریایه چقمق ایچون مفصلا امر شریف ویرلمشدر ایکن مذکور غرب طایفه سندن
بعض امر سابق لوزره حرفت مذکوره نک اولاسنده عناد ومخالفت ایتدوکلرین مذکورلر تمام اعلام ایتمکده بورجوم که اولیا بیلا وزیرم
امر شریف مستدعاسنجه عمل ایلیوب اکا مقابر غرب طایفه سنده غیری کمسنه یه تعلل ونزاع ایتدرمیه سز ایمک امتیازلری سکدر
تمرد وعناد ایتدیلر استمداد ایله یازدن عرض ایتدیلر

[illegible]

٧١٠ بمن تکاریکیسی رضوان پاشایه حکم که ولایت یمن اقصای سرحد ممالک محروسه ده اولوب دخیل وسعتی اولمغین حفظ وحراستی یاننده
بربرینه معین وظهیر اولمق ایچون اکی تکاریکیلک اولمق مناسب اولمغین ولایت صنعا که لوندیدی سنجاقلق بر اولوب کیر تکاریکیلک طریقیله
سنک تصرفکده اولوب اکر سنجاقلری واکر مقاطعاتی درسکا تابع اولاده دفترلرینی ارسال اولنمشدر دفترده مسطور اولان سنجاقلرک مقاطعه لری
سنک تکاریکیلکه تابع اولوب هر خصوصده مراجعتی سکا ایدوب وجه ومیانی کورجوکک لوزره ساخته متوجه بولنوب ولایت یمن که لوندن اکی سنجاق
اولوب انوک دخی سنجاقلری ومقاطعات دفترلری بربرلرینی مراد ولع افیاده تکاریکیلک طریقیله ویرلمشدر بورجوم ایسه لوزره
سن تعیین اولنان سنجاقلر ومقاطعه لری ومشار الیه کتبدن بعض اولنان سنجاقلر ومقاطعه لری ضبط وتصرف ایتدوکی دایما تکدک ویکجهتلری بعض
حسن ایکن واتفاق لوزره ضبط وربط مملکتی ورعایت حمایت وتعیین یاننده انواع مساعی جمیله کوزر ظهور کتورمک یاننده حوالیسی بونه متعلق
اولاده لدمعرفه بذل ومقدور ایلمدی

۷۰۶

۷۰۲ [illegible]

۷۰۳ [illegible]

۷۰۴ [illegible]

۷۰۵ [illegible]

٧٠١

۶۹۹

۷۰۰

٦٩٤

٦٩٥

٦٩٦

۶۹۱ حاصل کوی و یابتویه و قوق کلیسا و فرخ بیک و کدبلجنه قاضیلاشه که سکیاه باش کشمی کوه بیزوس نخت قصاکوف و اقع لدلان
حاصله شکار قوروز لرنج قیوه و طوار یورمیس و قیوه اغیلق اردلیوب و قیوه قشلو میوب و اغاج کسلی یوقی نازیار ایله شکار
اردلمقصی و کمسنه توفنکلی استعمال اغامکلجتی تنبیه ذیالله اردلمه سنی اعلام ایدوکی لبلده یورقوم که اوردکاه معلوم یاپاشمکدیه سنده
دار و قصبه لوخصوص لوکاتی و جمله من لزرع تخصیص اولدیغی کوه نیز اتوکلی نخت قصاکوف و اقع لولده حاصله شکار قوروز یارسنه کمیه
اغاج کسه رمیوب و نازیار ایله شکار اندرمیوب و دعا باطاقه سنده توفنکلی اندرمیوب و سایر طوار قشلو میوب اغیلی اندرمیوب
کرکه کمینه ویسا وع اندوخی لمعمار کلی ایله یاروز ایله دوخی تو ایله بلدیکی

۶۹۲ وزیار یکلکی یکیسنه حاکم کیوندوه اقدم اولی چاینغ و اقع اولده اموال خاصه نظارتی یابنغ سکالرمایوم و یرلمشدیمی حاکمی خزانه
عامره مکی و یاریاکه حوقوقلرلفی زوم ایلیکی تیمار و فوجلری اولفه یلغه یوزقوی یکی اقحلق حاصلی ایله تعویض اولنیغین اعاقتی دستعاقله کمال
اعتمادی اولیغنه سایقی وقتلرلرضبط اندوکلری اوزره عشاراللهوفی مالکه ضدنهتی کمکی لعمرایدوب پیورقوم که اوم اوزره سایقنجه ضبط
ایدیکلشی عشاراللهوفی کمال وصیانتی اوزره ضبط ایلیوب سنده مالی ضدنهتی اچوه اوم طلبی اندکجه لوکی تعیینی ایلیوب لازم
اولدقده کوکیه کی اعادتی ایلیدی

۶۹۳ قرناه یکلکی یکسنه حاکم نه تکنوین وصورسیکی کوندروب چاوشلرمو مصطفی کذرال دغالی لقصدیله لوغه مشهور اولده مهرشاه نام خاتونه محلس شرعه
احضار ایدیی قرنوح محمد چاوشی لوسنده نام کسی قسر معتمد صباغ قصدیله کجه ایله اویه کیروکی قرنوح وسطه سیله اولمشدر دیقرنوح
احمد وفی یاباکی کوتام جاریه سی و نیم سرصباغ نام جاریه سایقا ایدوب بعض کسیه سیله الوب کیدیی قتل اولندقاری قرنوح سیله اولمشدر
وبدوکارنج عدد مسلمی وه بیکمسنه لرلاعلی قیجه ایله متصفه اولکوب نوفنکلی طرفتهایچه صلی باکر وکاخاتونلرینی اصلاوله اکثری
ویوشمارتی اندوکارتی عرض اندوکلی لبلده یورقوم که وصول اولدقده قرنوح مهرشاه نام خاتونه اوزره نزع حقوقی تانشده تانشده
وارلری بعد الثبوت الیوردیی قرنوح یه محلنده سایقی ایدیی لعی برنده وارلری عرض ایلیه سنی

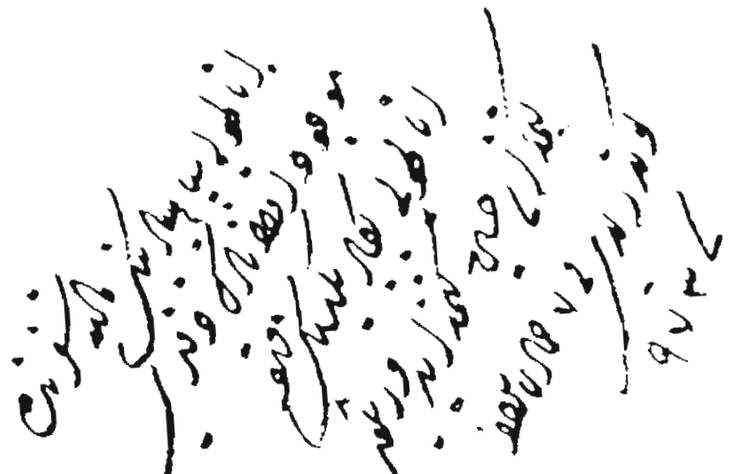

۶۸۸

۶۸۹

۶۹۰

٦٨٦ طمغا اردهاکرکینه صبح که مکتوبی کوندروب اردوی قرایه لتفاة قزاق جاسنده نکا مکتوبی حکوب کندو یانندن طوغری صوح
ایچوه لغو طلب اندوکین و طمغای ازره تا یوز مقدار تنوزار ایدوکین اعلام ایتمش اندن غیری هرنه
وجهله ایسه مغلوب سرتوار اولمیه رق قارایه سکز تنوز کوندزلک وارماق اولمغله یکرمی توکه تعیین
تنوز یکیده ثلثوبار تنوز وسیصد تنوز قوینه بکار بکلیکله متعلق اوقدن تنوز کوه لغو اولنه رق
وکیده حکم نوع طمغا رلغو ایدیلیوب لکن حکم قوندوکی وزنکاکوه مقیاسی یانشه یوز تعلق
اولنه رق زوایدون یوز یکرمی یدی تنوز تاخیر ایتمون یرلران وخوند وخزن وجوده قارار
کوکلتو بکار وه سیصد تنوز ثلثو بار تنوز وسیصد تنوز قوینه بکار بکلیکله متعلق اوقدن متوده یازوب جمله
یکی تنوز ایدوکین و یکیده یازیلاره یکی تنوز کوکل اوچون مولاجیلرین خزنه یه طمغا رلوه ورو مقدار ایلیه
لغو بکار یکیده صبح که بوندن اقدم اولان حوالنه باروت اسلمکی اولمیه رق حالیا اولان مقدار ایله باروت
محمد زیده قدر تعلق اولمغی باروت لتنی ایچوه ثلثوبار وه قوینه قوح صاندوق کوکره ویرلمکی
بیورلمغی تکرار قارایه واروب قدمات وتوبه یه مباشرت اندکده کره طلب اندوکی مقدار لغو ورکده واکر
یازیلوب وتمامی تدارک ایدیلوب یرلنکده کره کن معاونت ومنظوری ایدوب حسب اقتضاسی اولمغله
معارفتی ایله واروب وقتنده باروت لتنی تکندروب تقصیر ایلیه سلر.

٦٨٧ یوه بکار یکیده صبح که بوندن اقدم اولان حوالنه باروت اسلمکی اولمیه رق حالیا اولان مقدار ایله باروت
محمد زیده قدر تعلق اولمغی باروت لتنی ایچوه ثلثوبار وه قوینه قوح صاندوق کوکره ویرلمکی
بیورلمغی تکرار قارایه واروب قدمات وتوبه یه مباشرت اندکده کره طلب اندوکی مقدار لغو ورکده واکر
یازیلوب وتمامی تدارک ایدیلوب یرلنکده کره کن معاونت ومنظوری ایدوب حسب اقتضاسی اولمغله
معارفتی ایله واروب وقتنده باروت لتنی تکندروب تقصیر ایلیه سلر.

٦٨٣

٦٨٤

٦٨٥

٦٧٩

٦٨٠

٦٨١

٦٨٢

۶۷۶ ـــــــــ

از رقم روی لکار بکنند حکم کند ملتمس کوندروب عمل از خواز بان محمد بکند، روزنامه از کمیسیون تحویل طلبی اولنند قبض سرکشلی ایدوب ورقه وکیل مدرسه بیورلوی کد حکم ثرثیم واریلنجه تاخیر اتیوب مقرر اولنده روزنامه کمیسیون تحویل طلبی ایدوب بتقصیر تعلقی اولدرمیوب کرکسز

۶۷۷ ـــــــــ

شاع بکار بکنند و قاضیسنه حکم کند ملتمس معاملات عرض حال کوندریلوب جهتی طلبی از محاکمه علیه اتصالی و تسلیم اوقاف خصوصنده بعض تعدیی اولدوغی اعلام و ادعاسی صورتی اصلنده از خریطه اولنوب سند از ایراد اولندی بیورلوی کد حکم ثرثیم وصوله بولدقده قسطورک دفعه از حوریه یازوب یلدرمسز

۶۷۸ ـــــــــ

یوزاوج بکنند حکم کد بوندن اقدم تحصیل مال ایچون از ایراد اولنان روزنامه از شرعیه و دفترجه یا موضح از متولی و محاکم و سجل شریعه یوزاوج از یاکه بر ایچون اقدم تقدیر اولنمش یوزاوجه روزنامه از دفاتر و محاکم جمع اولنوب حرر اولندقده منوکه طرفکدن وارد اولمش جهتی تنبیه اولنمدیکی حالده بوبابده شرط اولنان وجهله مال دیون تحصیلنه معاونت اولنمق و صورتی حاضر اولنده ویرلمش اولنان سندلر اولمدیکی حالده تکرار تحصیل مال دیون معاونتی و حاکم جفکل. بلکه یوزاوجه ویرلمش سندلر بوشرط اولنان وجهله مال دیون تحصیلنه معاونت قطع اولنمیوب از سر نو حکم شرعی وارد اولوب زیور اطلاع اولنمقده ویرلمش سندلر کاتب و رئیس و ورقه و کیل و خدمه سندن اولنمق اوزره بر کاغد اوزرینه کاتب و رئیس و ورقه و کیل و خدمه سندن اولنمق اوزره بر کاغد اوزرینه تحصیلنه معاونت اولنمق اوزره بر کاغد اوزرینه کاتب و رئیس و ورقه و کیل و خدمه سندن

٦٧٠

٦٧١

٦٧٢

٦٧٣

٦٦٨

٦٦٥

٦٦٣ ٢٢٤ جمادی الاولی ٩٧٣ قسطنطنیه

بازار

وبره سنجاغی قاضیلرینه حکم که وبره بک مکتوب کوندرمش وبره دجوریه وجبه بویه وسلوری وبابا لسکسی وبیکار حصاری
قاضیلقلرنده واقع اولان قورباغه وادقاق واملاک وسایر سرسیتی تجار کلوب روم ایلنده ارغادلق سببی ایله وبالفعل
طریقیله کافر وضکانه وبعض لوندات وتاتارلر جمع اولوب الات وحرب ایله دیرار اتاریله جرار طریقیله قریه بقریه کرقبی مسلمانلرک
حارینه لرین وضکارلرین اختلال ایدوب وبنجه اسبابلرین ضایع ایدوب مذکورلرک کفیلری اولمامغله اولرو طامارلر اطرافده
ایدرلر دیو قومادنده ولایتی خلقی ولایتی وسپاهی طایفه سنده بنجه کمسنه لر کندویه کلوب شکایت ایتدوکلرین
بلدردی یوندن اقدم اول جانبه احکام شریفه کوندریلوب کمسنه الی ایده زیاده ارغادلق قولیمغی هر التی ایده اجارت
ویروب تکرار برین ونه طوتیق وکفیل اولمیان لوند طایفه سنی تسخیر ایتدیلر وده صورلری صوریلور دیو تلبه اولنمشیدی اول الزم
کماکان مقرر در سورقم که وصول اولندقده عرض اولندوغی اوزره اکر لوند کافرلردر واکر جبکانه در وسایر انوکی کبی کفیل اولمیانلرده
برار کفیل طلب ایدوب برامرلق ایله معروف اولوب کفیل اولمیانلری اله کتوروب بز امرلقلری شرعا ثابت اولوب وباخود خلق ایچره
اینک ایله اکلمیوب فساد وشناعت ایدر اولدوغی ظاهر اولنلری سجن ایدوب برار اولمادیلر ایله کورکه کوندروب من بعد جبکانه وسایر
لوند طایفه سنه جمعیت ایدرمیوب قرلق کزدرمیه واکر قصبه لر خلقی در واکر قرا خلقی در کرکی کبی تنبیه وتاکید ایلیه سنکی
من بعد کفیلسز ارغادلق قولندرمیوب هر التی ایده بر تجدید ایدوب اولو کافری ممکن ایتدوره لر شویله که بر بیکن ارغادی طلب اولنه
کفیل اولمیه اکا اولاجق حقارت کندویه اولور اکا کوره مقید اولوب امر شریفمک اجراسنده دقیقه فوت ایتمیه

٦٦٤

موره بکنه حکم که اتا بولی عرب اغالقی بر سنجاغه عامرم ده خاصه رئیسلرده پرونه ویریلوب ایله اولسه قلعه مریونده اولان
قالینه دوتاجوب هوال ویرجوکی قرضلی کوندرلمیه لر ایدوب بیورجوم که قلعه مریونده اولان قالیه یالتمام طوتاندرمیه
وخرد ریا ال ویرجوکی اوزره فرصت بولدقجه بو جانبه کوندرسنکی کلوب قالیه ومحرمادی تبدیل اولنه

٦٦٠
٦٦١
٦٦٢

بارید

٦٥٦ جزایر غرب بکار بکینه حکم که حالیا قرانجه پادشاهنک رعایاسنده نیجه کمسه‌لر ان لوندن طائفه‌سی اسیر ایدوب اولنلر
مدت سعادتمده دفتر کوندرلکن صورتی بکا ارسال اولندی بیوردم که حکم شریفم واریجق دکر اولنان دفتر دخی مسطور
اوقدر بالده هر کیمده اسیر بولنورسه تعلل و نزاع اندرمیوب الوب اولمادینه تسلیم ایلیوب من بعد لوندن طائفه‌سنه
و سایر اینه عهد و امانه مغایر بو اصل وضعه اندرمیه‌سل والنده عهده مغایر قرانجه‌ده اسیر بولنانلرک
حکم صفاتنده کلمه‌سنکه بر دلیل عهد و امانه مغایرک نیه ایش اتمیه شویله بلاسل

٦٥٧ بارید

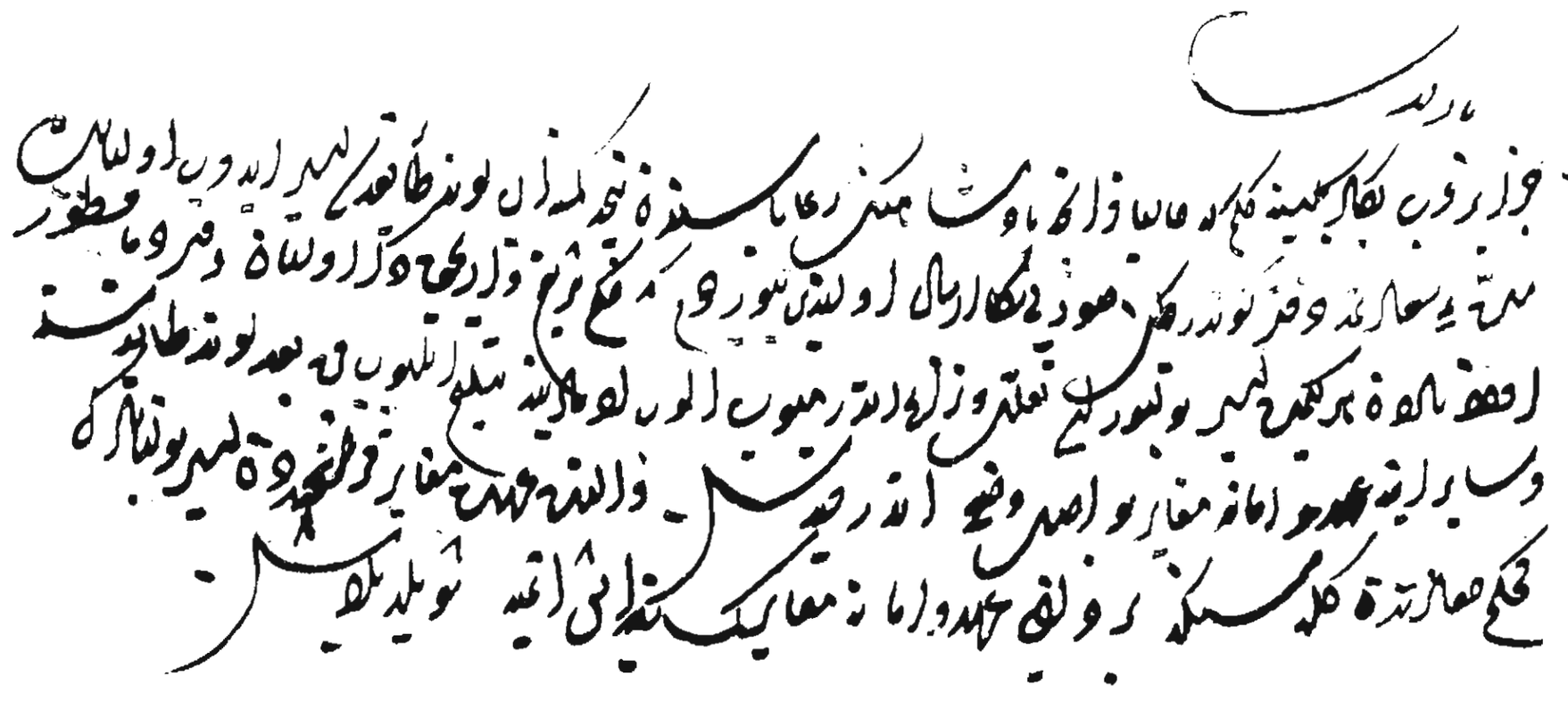

جزایر غربده حکم که مکتوب کوندروب اوزرینه ایلدیغی بعض اهل فساد تفتیشی ایچون کندو کلکده سابقا احوالاری
عرض اولنان اوده نوع غربتلرینه کلدکده زندانی بوزوب کلدوکلرنده احوالاری تفتیش ایدوب بو جهتله باغلی اولوب
غربتلرک عورتلری ایله حالیا زندانی اوقدر حسن و سابقا زندانی اولوب ایچرو اوده باشی اوقدر بوستان و برنغز
بولدیلر و بالجمله بو خصوصده زندانجیلرده عرض اولنان زندانجیلر ایله غربتلرک عورتلرنده اولدوغنی
تشتیت بو قدر دیو بلدوکک اجلده زندانجیلر و عورتلر سیاست اولنوب بیوردم که حکم شریفم واریجق
اوچ اوزره عرض اتدوکک زندانجیلر و عورتلر سیاست ایدوب اوزرینه وارلدوغنی بازوب بلدرسل
و عرض اتدوکک اوزره قنس اوده این متین ایدوب و قپوسی دخی ایچرو معتبر اتدوکک محلده
ایچدروب اما اول مدت منوتده وقتی اوقدر دکانلرک برینه مناسب نسنه بولنمسنکه وقفا مرعی اولسه
شویله بلاسل

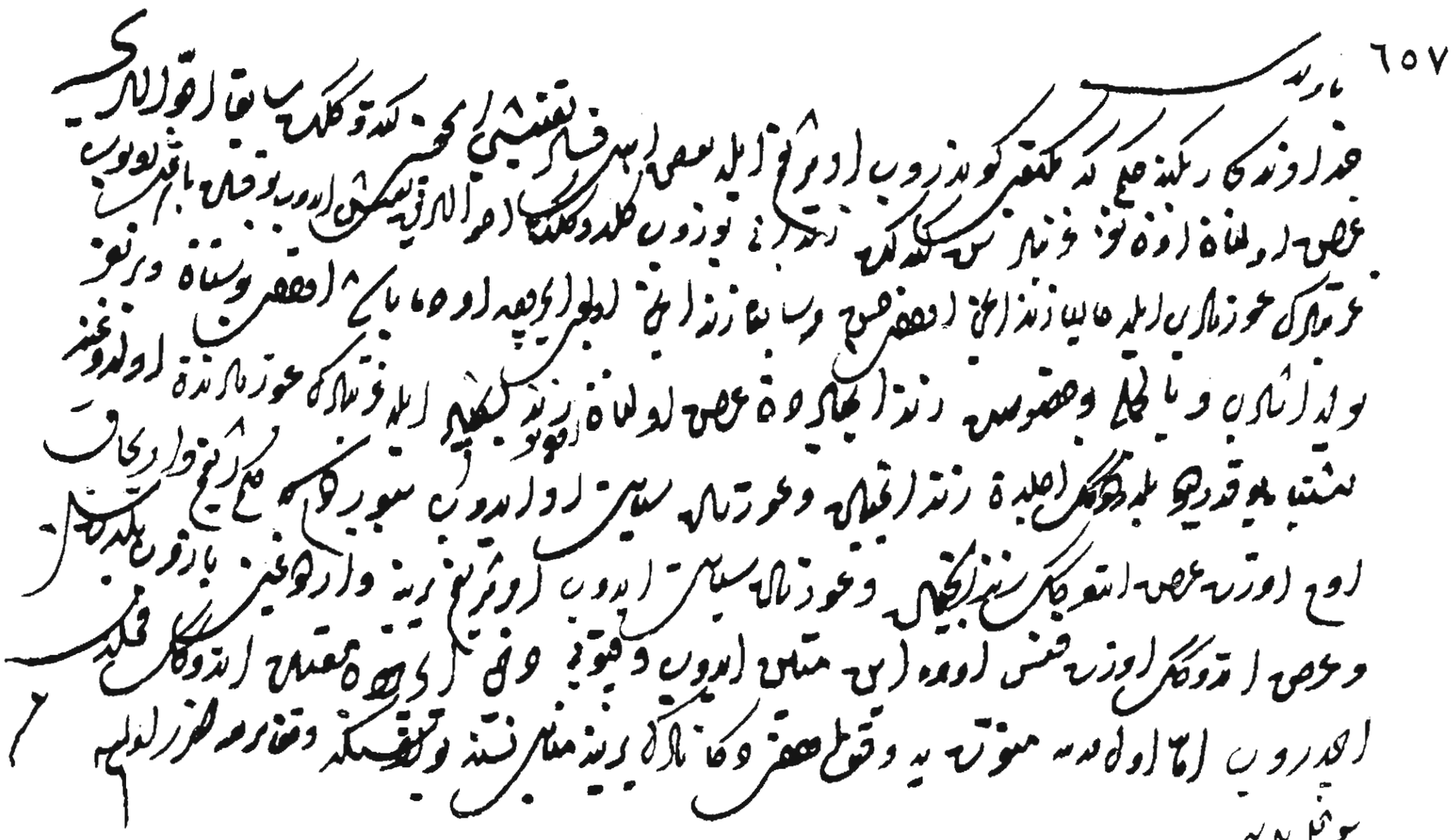

٦٥٨ بارید

مشار الیهه حکم که مکتوب کوندروب سنکله محاذی تفتیشنده تعیین اولنان کتخدا قاضیسی مولانا عبد الرحمن زید فضله‌نک تفتیش خصوصنده
کمال مدارینی اوزره اولدوغنی بلدرمشسن امدی قاضیلق آخره ویرلمش و بلنماغنی بیوردم که حکم شریفم
واریجق مشار الیهه اجر قاضیلق و برلنجه اوسالغم اوزره سنکله کوریلجک حمللری تفتیشنده بلدیلر و بعض
اجرای شرعه تحریض ایلیه شویله بلاسل

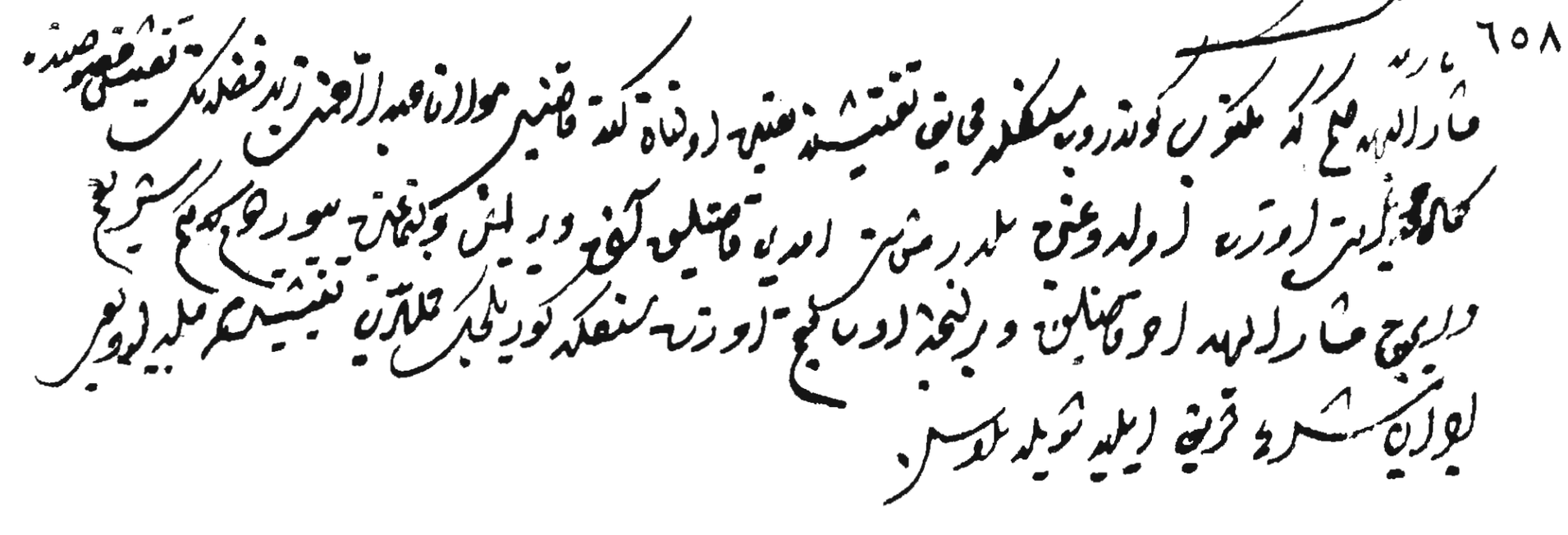

٦٥٤

٦٥١

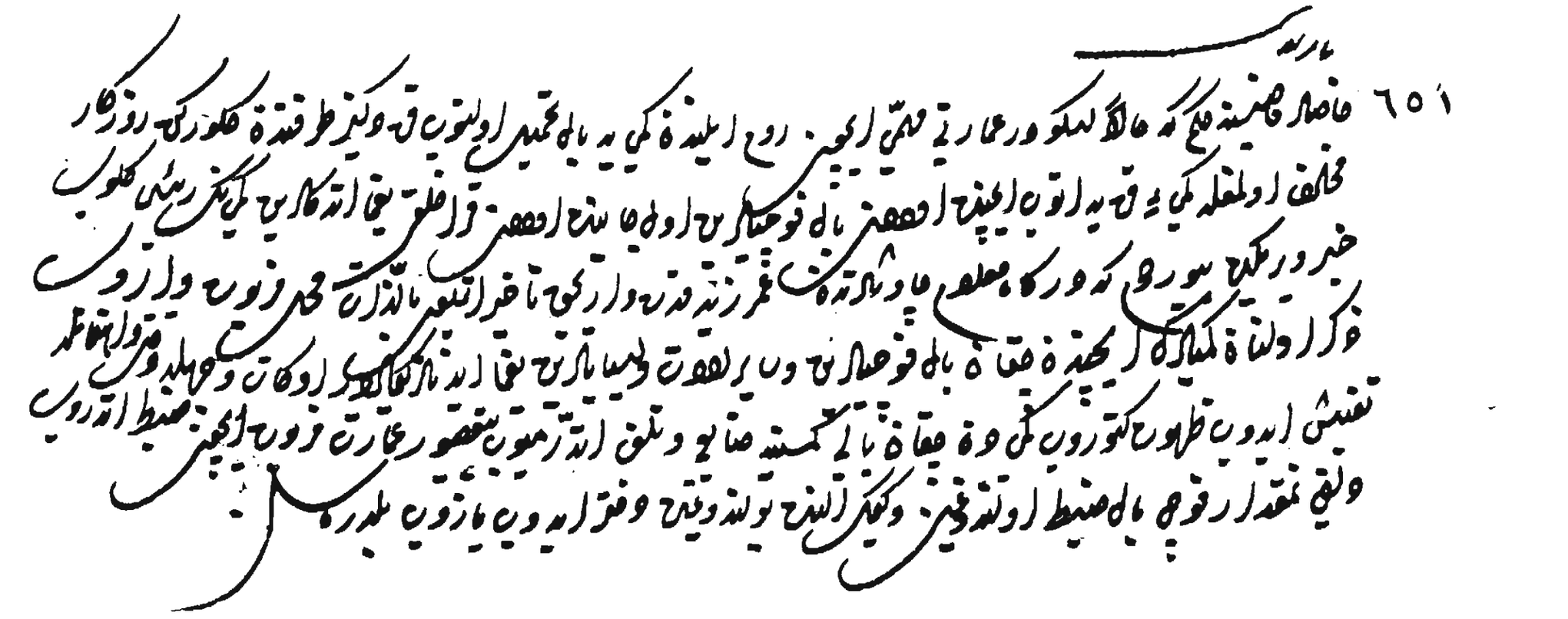

٦٥٢

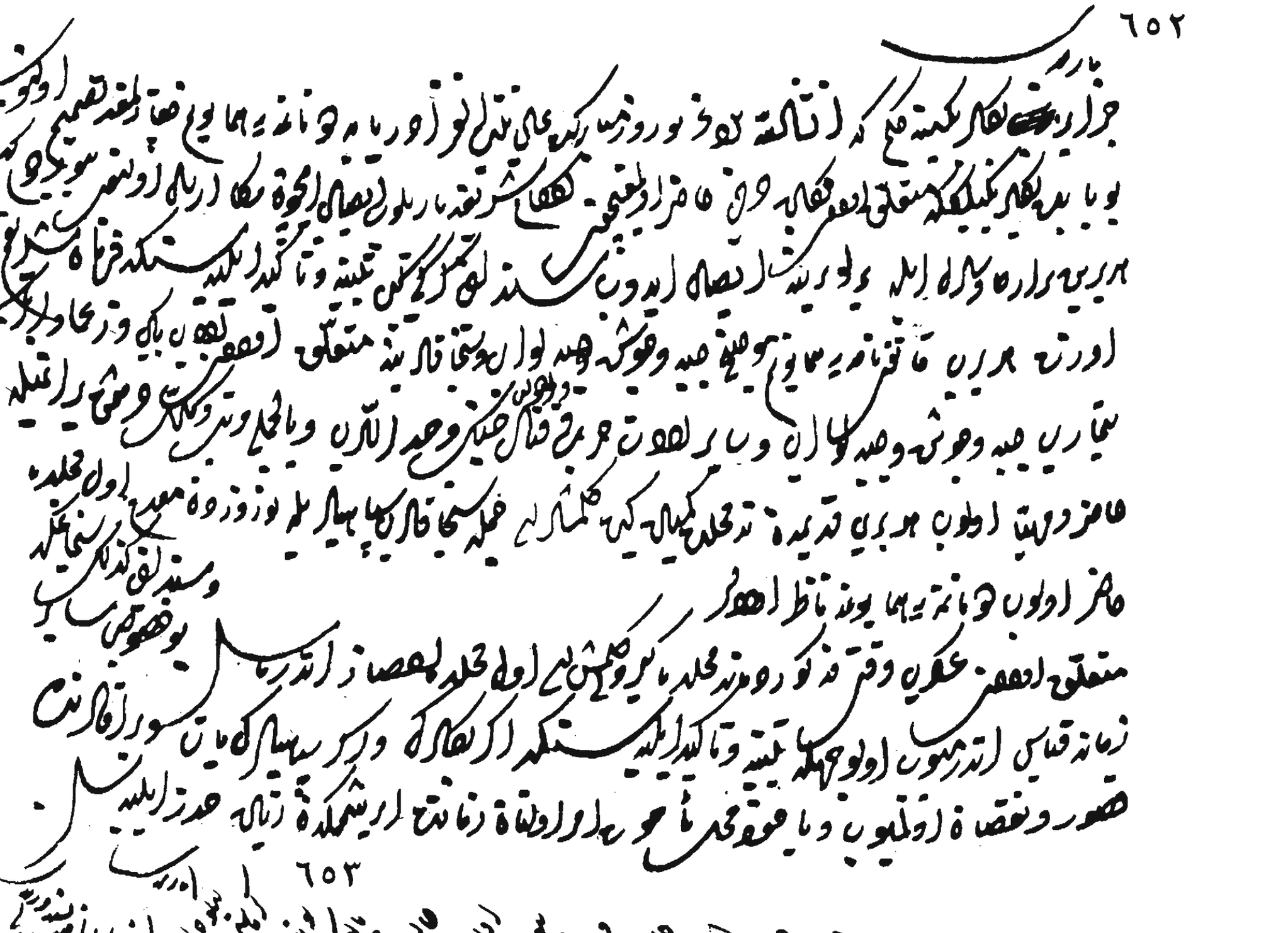

٦٥٣

٦٤٩

٦٥٠

٦٤٥ ریز
روی بکار یکینه ملکی که چون سنجق سپاهیان و ریاستونده حاضر اولاق اولا یدوب اول بابده مأمور اولیه فدکور یکنه و فرق ملکی تریغ ارسال
اولنمیوب کوی که ملکی تریغ دار و قدح تاخیر و تراخی اتمیوب یدی یدیکی ایله ایصال ایدوب کرکی تنبیه و تاکید ایله سئوال اولنه
اکر مقرر ایله و یرکی سنجق عاکر یدیکی تاریخده تامه یه همایون موجبنجه جبه و خوشه و جبه لوازم و مایحتاجی و مکمل و شمع و یراغیله حاضر
و مهیا اولوب اول تاریخده کلوب اردوی همایونه ملحق اولمیوب کی یه کچدوب خدمتده بولنه کی شویله که تعیین
قصور ایتمیه سئوال - بیوریلدی تا ثانی نصفر آیه دکین سنجق سپاهیان ایله کلوب

٦٤٦ چوری یکنه ملکی که حالیا زنانکه تیمار و یا خود تیمار و یا خود تیمار همایون قیدیله اولوب اول سنجق سپاهیان ایله
ویا سئوال کلوب کمکی اولدوب بیوریلوب که ملکی تریغ دار قدح تاخیر اتمیوب سنجق کلوب یدیکی یدیکی ایله
تنبیه و تاکید ایله سئوال هر بر قانونه تامه یه همایون موجبنجه جبه و خوشه و جبه لوازم ایله مایحتاجی و مکمل و شمع و یراغیله ایله
حاضر و مهیا اولوب ثانی نصفر آیه دکین کلوب اردوی همایونه ملحق اولمیوب کی یه کچدوب خدمتده بولنه کی شویله که تعیین
اولنه زمانده محی مأمور کلوب ایرتسی سئوال - ویا خود سپاهیانزده حضور اولوب قانون نامه همایون مقتضاسنجه مایتی
ویرلمکله قدح تعلقه اولمه اصلا عذری مقبول اولیغی معانی اولمغین مؤثر دیلوب اکا کوره شمدیدن مقید اولوب تاکید و تنبیه ایله
قصور ایتمیه سئوال - بیوریلدی تا ثانی نصفر آیه دکین سنجق سپاهیان ایله کلوب اردوی همایونه ملحق اولمیوب کی یه کچدوب خدمتده بولنه کی شویله که تعیین

٦٤٧ ویا ریاکار یکنه ملکی که حالیا ولدیتی زنکین تیمار و یا خود تیمار همایون قیدیله اولوب اول سنجق سپاهیان ایله کلوب ویا ریاکار یکنه
خزینه و فتردار یکی تعلیقه وفتردار یکین بعدلوکی وفتردار یکین ویریلوب قبول ایتمیه اولمغین زید علی تعیین اولنمشدر
بیوریلدی که مسئوله ایله حدمی زنوب میاشر اندرون استخدام ایچوه قبول ایتمیه سئوله هر کی طلبی ایدرسه ایله ایتدوکی
کمشدلوکه کوره تعیین مقداری تعیین ایله سئوله حدمی زنوب یه لیسمز ایله سئوله کلدی

٦٤٨ موسی یکه ملکی که تیمار اولدیغی سابقا ویاریاکه خزینه و فتردار یکین بعدلوکی وفتردار یکین ویریلوب قبول ایتمیه اولمغین زید علی تعیین اولنمشدر
اول زمانده بیوریلدی که وفتردار یکین تعلیق ایدوب یرینه کلوب سنجق عثمانی فقط وجه استنه اصغل

٦٤١

٦٤٢

٦٤٣

٦٤٤

٦٣٨

٦٣٩

٦٤٠

٦٣٥

٦٣٦

٦٣٧

٦٣٤

٦٣٢

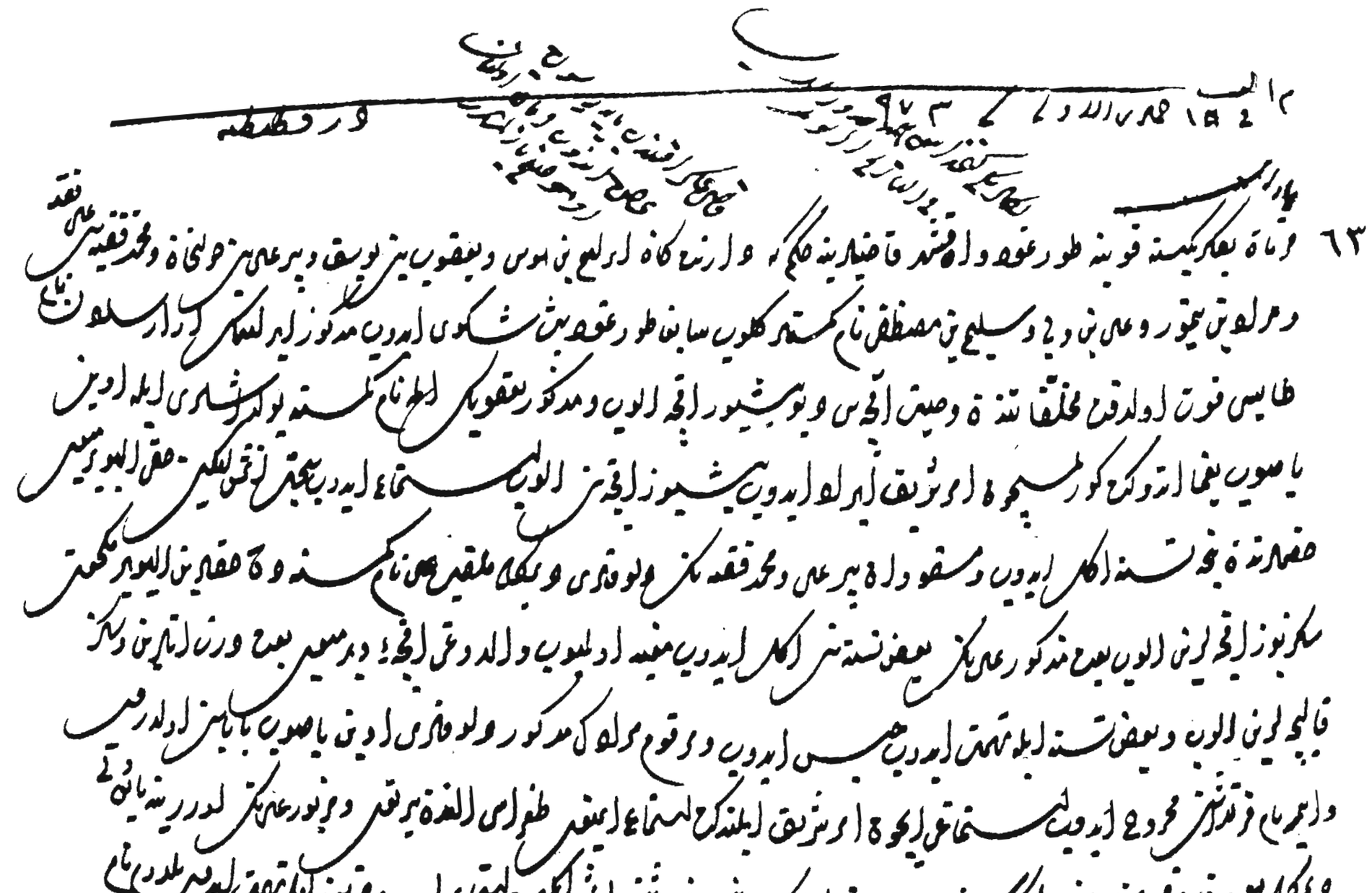

٦٣٣

٦٢٩

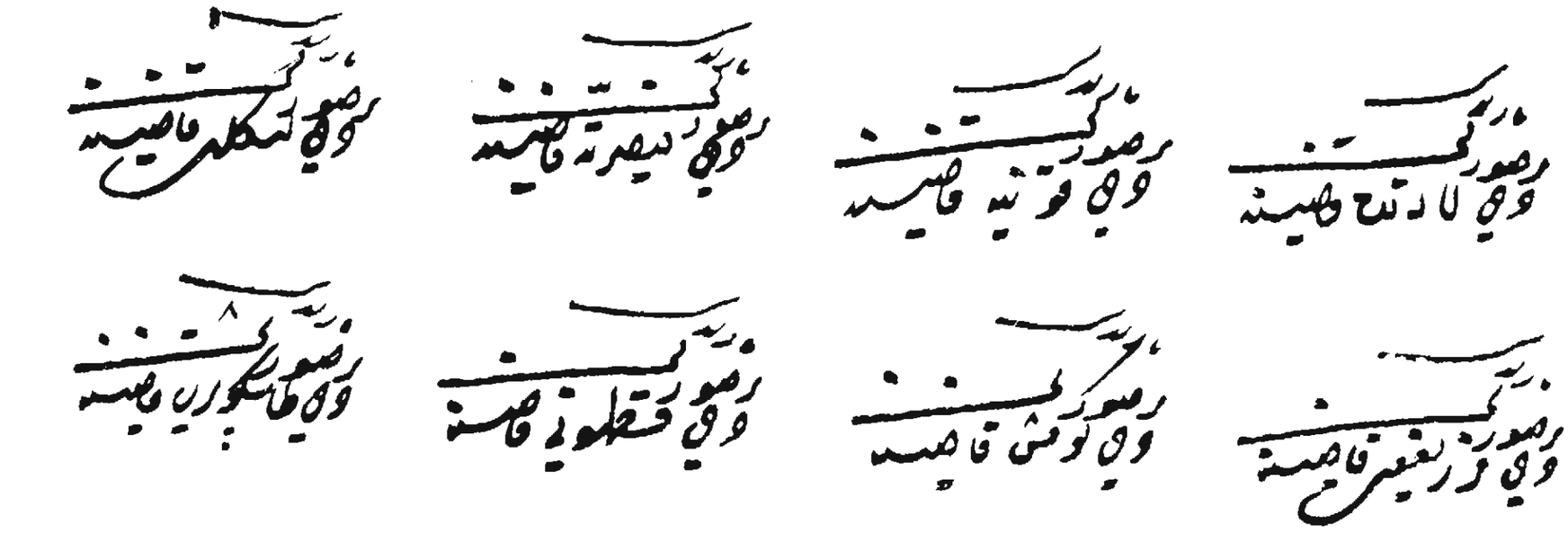

٦٢٧

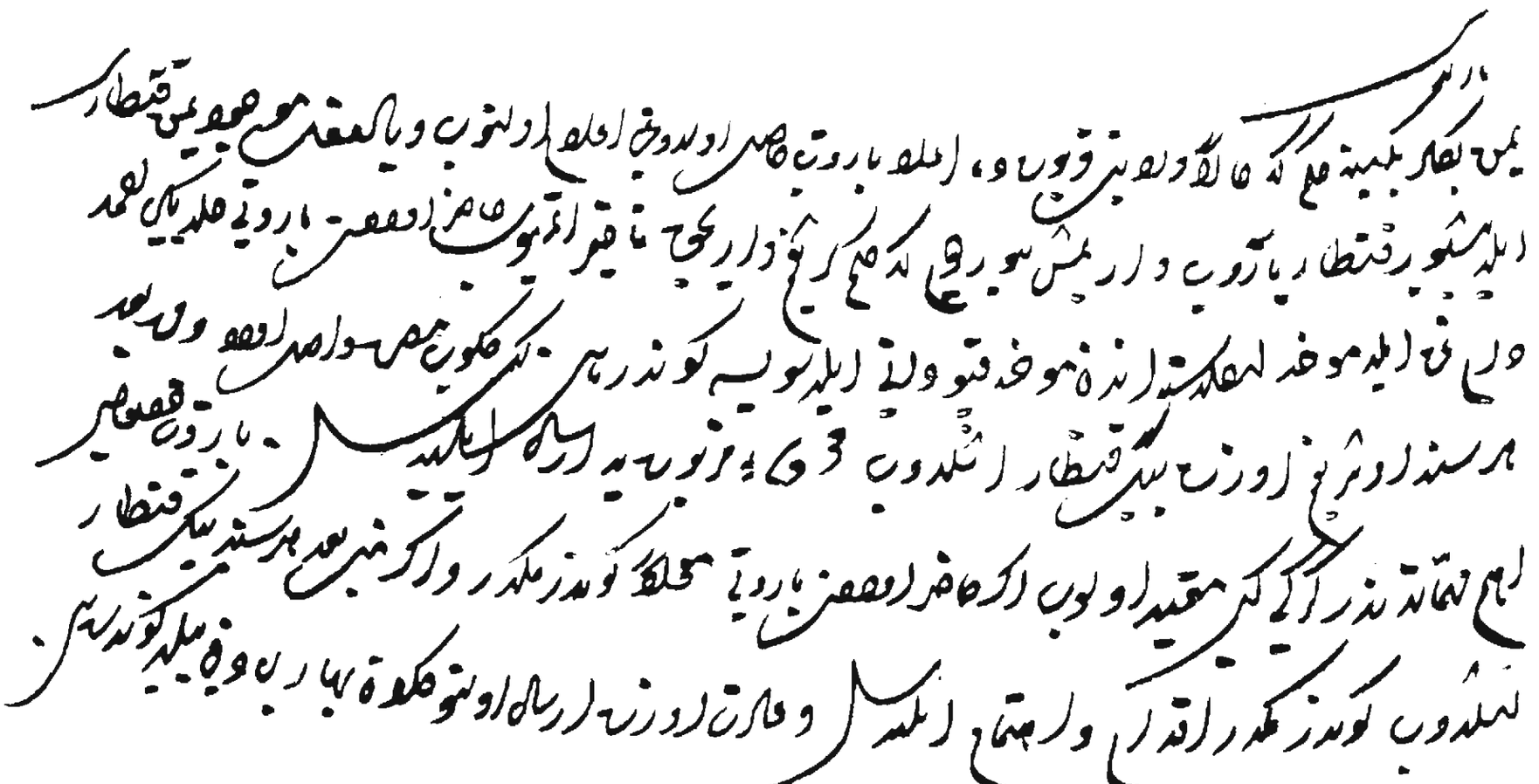

٦٢٨

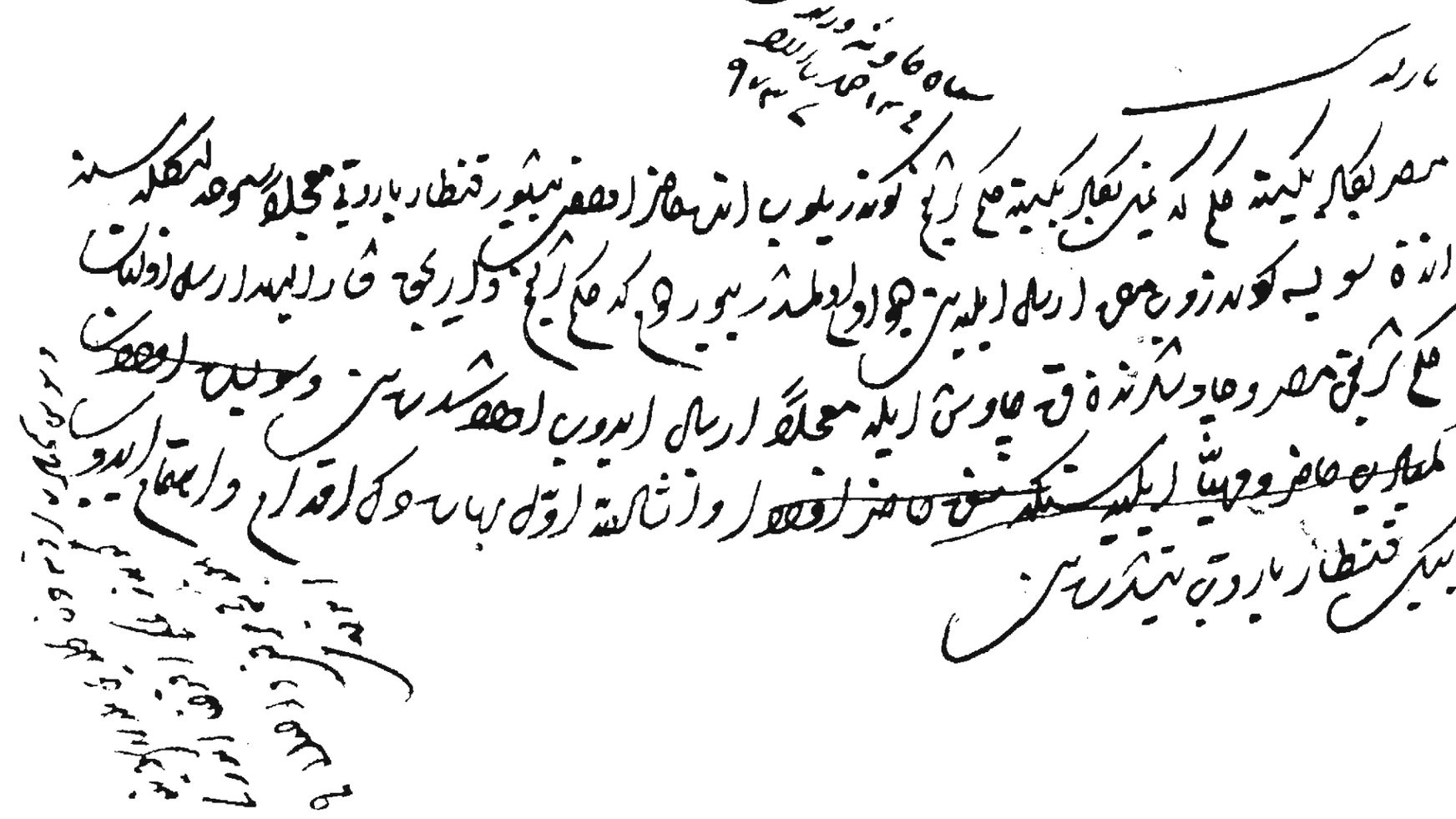

٦٢٥ سابقا بغدادك خزينه دفتردارلرى بعضى احمد چلبى يه حكم كه بونده اقدم دارينى ديار بكرك تحريرى امانتى عزيز بك
موسى ولى عزيز يه ادم اولمشيدى حاليا مشار اليه اول خدمتده رفع اولنوب تحرير خدمتنى سكا اوايدوب
بيورلدى كه ادم اوزره مشار اليهده ويريلان دفترلرى الوب موسى اليه ويريلان برات همايونم موجبنجه
تعيين اولنان كاتبى ايله سن تحرير ايليه سن . وخدمت ديوانه يه استخدام ايچون دركاه معلومه چاوشلرندن محمد زيد قدرى
تعيين اولنمشدر استخدام ايليه سن . وسابقا ديار بكرك مستوفى اولدوغنك يوز قرق بيك اقچه نك بدلى حين تحرير
ظهور ايدوب خاصه همايونه يرامياه روايدوه الوب تصرف ايليه سن . وسابقا توزيع اولنان يراى اوسلوب اوزره
توزيع ايليه سن .

١٢ [illegible] ١٨٤ [illegible]

٦٢٦ اورنه قاضيسنه حكم كه حاليا بيوك چكمجه قرينده بنا اولنان چوق كوپرو خدمتى ايچون بنا ارزى اولمغين
بيورلدى كه حكم شريفم وصول بولدقده تحت قضاكده بولنان بنانك برار استادلرندن يازوب بربرينه
كفيللوب كوندرمانى كه نوروزده كلوب خدمته مباشرت ايليه اخصوص مذكور محل اهتمامدر اكا
كوره مقيد اولوب برار استادلرده كوندروب هر كمى يه يازوب كوندرسك دفتر ايدوب مقدم
كوندره سنكه كلدكلرنده اكا كوره يوقلنه شويله بلاسن .

برصورتى كليبولى قاضيسنه — برصورتى انبوز قاضيسنه — برصورتى دخى مدللو قاضيسنه — برصورتى دخى [illegible] قاضيسنه

برصورتى دخى [illegible] قاضيسنه — برصورتى [illegible] قاضيسنه — برصورتى [illegible] قاضيسنه — برصورتى [illegible] قاضيسنه

٦٢٤

٦٢٣

٦٢٠

٦٢١

٦٢٢

٦١٦

٦١٧

۶۱۲

۶۱۳

۶۱۴

۶۱۵

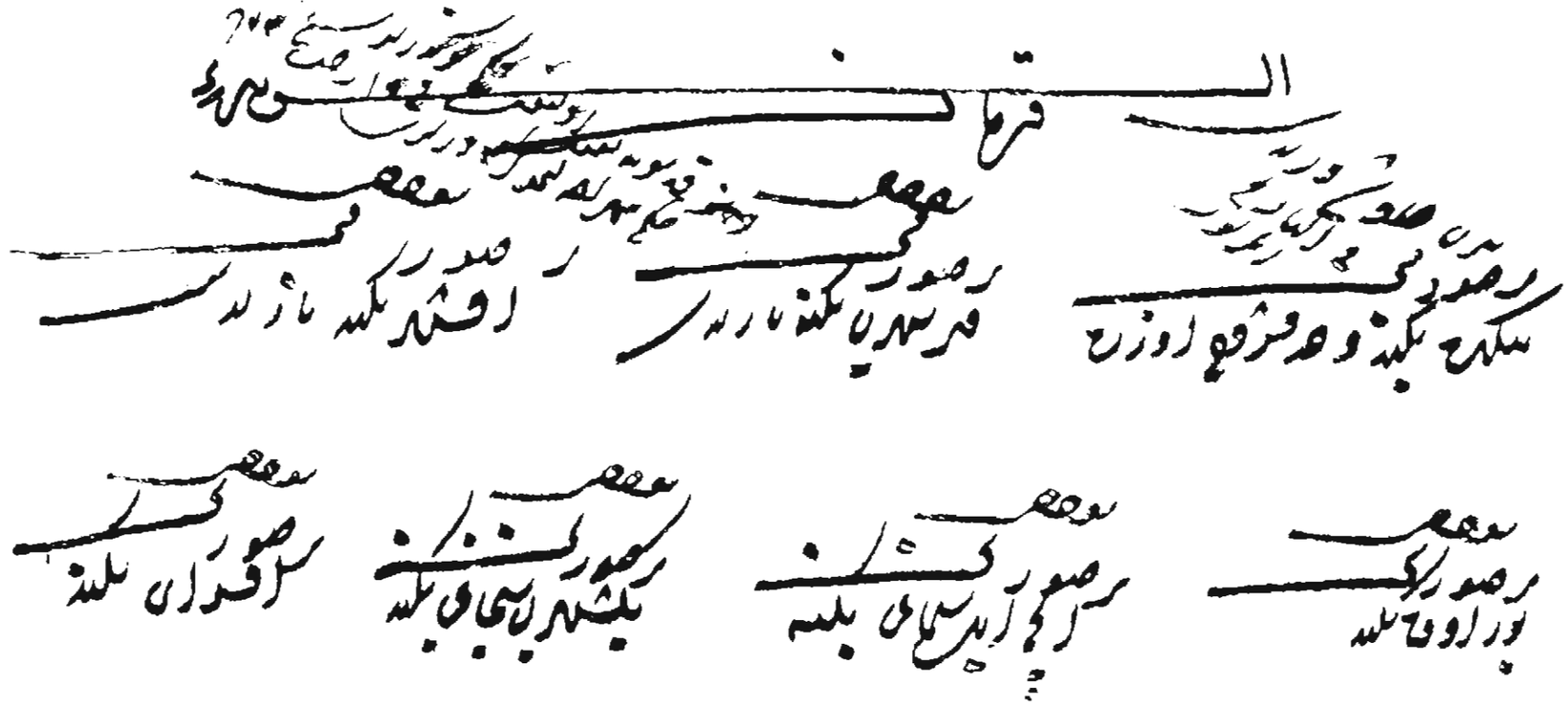

٦١١

۶۰۶ [illegible]

۶۰۷ [illegible]

۶۰۸ [illegible]

۶۰۹ [illegible]

۶۱۰ [illegible]

٦٠٢ ...

٦٠٣ ...

٦٠٤ ...

٦٠٥ ...

۵۹۸ عریضه

بصحه نگارد بکنند صحیح که بوندهٔ اقدس کوهر جلد ایکصد تومان زر رایج کوندرلمشد خصوص زور رهی او لمغین بیورلدی که حکم رئیس کوندرلمشد زر رایج وزر محمدیه وکیج نصف زر قطعی ایله نیم نیم خواری او لمشدن زیاده خصوص زور رهی قالمامغه وریلیور دیو

۵۹۵ تکفور طانی وکشاده وصحیح بولیه قضاسنه طاقیمه کوندره اوقیه سنج ترکه حصص صحیحه بیچ وجهله اوزره تقسیم کوندرلمدی حالبوکه اولدرجه
اضافیه اولمغین تخریج قضا کورق وارثلردن هرکیمه ترکه بولندیغی کندوسنه کفایت ایتمدیکندن ماعدا این العم بلمتی مادامکه حصه سنک تقریبی
اولان اسکاتی اندروبلمی محوریه رضاسیله توفیق صحیحی وارثه کمال تراضی اوزره بیع اندرلمغین تکفور طانی صلاح کوندره برر اقچه توفیق عشاالوارثی کوندرلمسی اوزرینه مسوطم کوداتی یوماح تکیه یه
اعمال اولمغین قوریلکوز مالدنی اسقاط ایلمغین تخریج قضا کورق وارثلردن اوکلکی ترکه سی واریله کندوسنه کفایت ایتمدیکی
التقویمی ماعدا سنی مسوطم حصه سی بیلمز اولدیغی مالیاله اندرلمی وفق اوزره اوزرینه وارثه کمال تراضی ایله بیع
تحمیل اندرلمغین آیکنه اومای قضی استحقاقی ارمای آیکی خصوصیله اخوای اقدام ولیای ایتمیلی ماعدا وصایه وکیل اندرلمی
دیرکن یه ترکه قوشلی ونه سوا اوزره کندوسنی مارفی بلدیدی کوچای استانبولده کی وارثه کفایت ایتمدیکندن
کفایت وتعیین استانبوله کوندرلمکله کذار کفایت ایتمدیکی کیاکه ترکه اوزرینه الیوریشی تحمیل اندرلمغین آیکنه قضا کورق

۵۹۶ قوچی یه لمانیوله اقرانیوز وارنجه یالیاوه لاهه قضاسنه طاقیمکله کدالاً قوچی یه ترکه وقفیه باینج مصالحه سی
وجهله کذار ایدیلوب ترکه زمانیه اولدیغی حالده قضا کورق وارثلردن اوقصی ترکه وارله کمال بیع لاندرلوب تحمیل اولنوب کوندرلمدی
اولدیغی حالده اولقدر تحمیل قضا کورق وارثلردن اوقصی ترکه وارله کمال بیع لاندرلوب تحمیل اولنوب کوندرلمدی
لکن مطلع بارزوه وفقیه وارثلردن زوجه اولمش بعقدازیرکه وارثلی اصلاه تقلیل اندرلمیوب اولدیغی اندروب
تحمیل یه قوچی وقفیه ستجوه وارله کمال تراضی اوزره بیع وتحمیل اندروب وقفیه روسکه لیستحال اکلندیرلمیوب
کویدزمانی کی وقفیه باینج اوقصی مصالحه وقوعولوب ترکه زمانیه اولدیغی حالده اصلاه تقلیل اندرلمیوب
خصوصی زوجه سکمانه تدنی زمانیه وقفیه باینج اوقصی مصالحه وقوعولوب ترکه زمانیه اولدیغی حالده اصلاه تقلیل اندرلمیوب
تحمیل اولنوب وقفیه باینج اوقصی مصالحه وقوعولوب ترکه زمانیه اولدیغی حالده اصلاه تقلیل اندرلمیوب
لولیه

۵۹۷

محمد صادق درسعادت
۹۲ محاسبه دفتری
۹۲۷۷

۵۹۱

۵۹۲

۵۹۳

۵۹۴

٥٨٨ مورهٔ بکنه و قضاسنه حکم که بونده اقدم سنه نیجه دفعه لکه کاشی بعد کوندریلوب کفاره و دریایه ترکه ویرلمیه جواز اولمشیدی
اول اوشریغی کماکان مقرر اولوب بیورلدی که حکم شریغی وارنجه هر بریکوز بو بابده بالذات مقید اولوب اگر
خواص همایونی ترکه سیدر و اگر وزرا و بکلربکیلر و سایر بکلر خاصه ترکه سیدر کفاره و دریایه
برحصه ترکه ویرمیوب بو بابده غفلتی اوزره اولمیه سل . صکره بر دوکه عذرینی مقبول اولمایوب
معاقب و معاقب اولمغی مقرر بیلوب اکا کوره بصیرت اوزره اوله سل

بر صورتی
وجه مشروح اوزره یانه بلکه و
لوازم مزبور قاضیلرینه

بر صورتی
کوچ کوندکی قاریلر ایلیه بلکه و قاضیلرینه

بر صورتی
وجه آینه کچی بکنه و قاضیلرینه

٥٨٩ اوچ دکز مالیسنده واقع اولان قاضیلره حکم که بونده اقدم سنه نیجه دفعه لکه کاشی بعد کوندریلوب کفاره و دریایه
ترکه ویرلمیه جواز اولمشیدی اول اوشریغی کماکان مقرر اولوب بیورلدی که حکم شریغی وارنجه بو بابده هر بریکز بالذات
مقید اولوب تحت قضاکوزده اگر خاصه ته همایونی و اگر وزرا و بکلربکیلر و بکلر خاصه لرنده خزینه وار ایسه
تیمار تیمارلرنده کفاره و دریایه برحصه ترکه صاتدرمیوب تمام بصیرت اوزره اوله سل . شویله که بریکز تحت قضاسنده
کفاره ترکه ویرلدوکی استماع اولنه صکره بریکوزک عذرینی مقبول اولمایوب معاقب اولورسن سایر زمانده قیاس
ایتمیوب اهمالده عذر ایلیه سل

٥٩٠

[illegible]

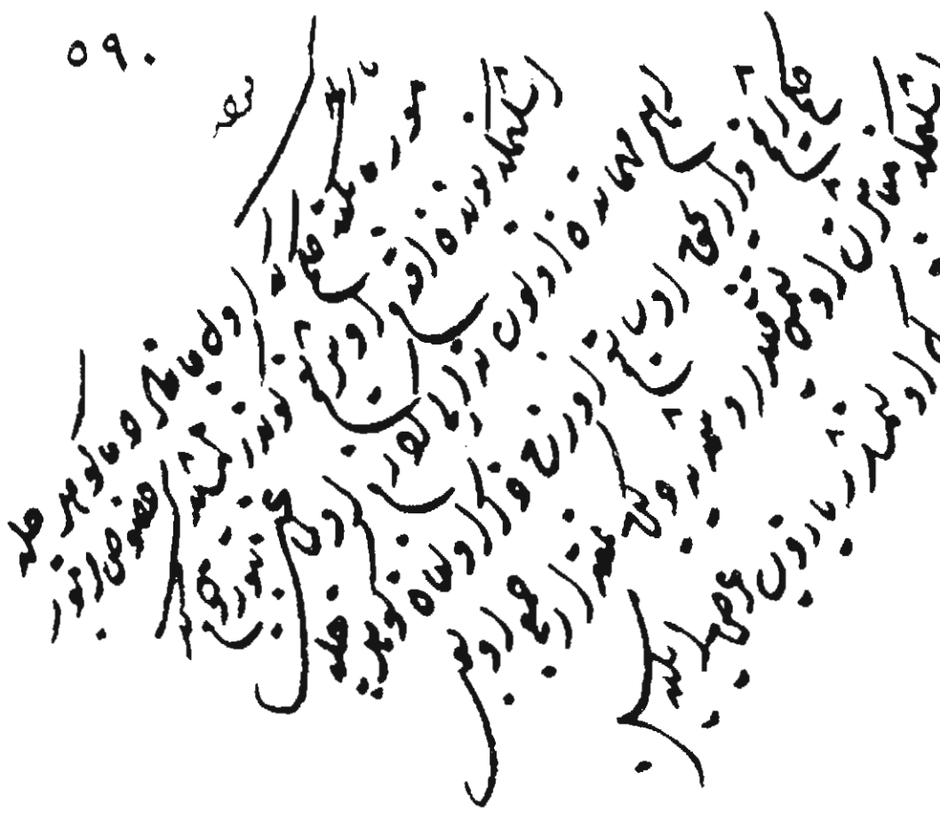

۵۸۵ پیلاف و پلکوزطای فضلزنه چکر بوزه اقمی نه دکاروفه لکطای کرنه کوزیلمی تخم قفاکوتف ورازیار اولنش
برکرا بالیله اوزرمی تخم وی یاز اشنانوله وضیه ایچون اوزاه نکمای تخم اوزمی توزه سنی چیرلرا اولمدکی
طعام کرکه قصعه نوع حضانه اولمش نوعرض کرکه وزرخ یوماسه تاولنش اسپدا اوزمی تخم قضا کوتف اوزمکه
ورازیار اولمش کرکه ولغوزی اکرطاوق یاکرکی واکرعذیر بخنوزه کنایه اسپدرزه نکمای سنی نوعرض تخم
بالیله اوزرمی تخم وی یاز اشنانوله وضیه تخم ورانکمای وتیار اولطاوق یولناه نکمای وی اورکی
روزیه اوزرمی تخم اسپدرزه تخم وی یاز اشنانوله وضیه ایچون اوزاه نکمای وتیار اولطاوق یولناه نکمای وی اورکی
اوزه اکرکیمسه دارلیقه کفاف ویرمیوب کتورمکه یارکفاف ویرانوکه کیمسه، زفه روزی ایزدرسه ایدوب ایچمز
حصاری ازنکاتوه یراید حصار اریق قوتیز اوسطای ایکنجی

۵۸۶ پوشه مذبوغی قصاکیمه مع مکه اولوه زیورلیکی نصعه وارع فی ملکتمی کوندزوب اولیه زیورلیوه وارفه اولوه قضا اکر
تعهد زمینی ایچون اولیه زیورلکاریوشه مذبوغی یاس چقاریوح ایچون وعقد سلاح ملکتمی کوندزوب اکرقتلوا تعهد یدرسه
کفارکی وفه ایچون زمانیازلوه وزولقه ارلمه وشمدی مرازقتله یالنه وکورکاریلمه وحربه ارلمه وارزمانیلمه
حاضر اولوب کلوزمانیکوتنیه اولمقه قدح تزمانیو اولنجی زمانیوه هریکی وارزیخ ایچون کوتلکه نفرخلعت
قوررغم کسرنیه کوچ چاریتوارو، تنیه اولمه وکارلمه زمکیکیوریکوی مه صلح ایچون وارزیخ کوتلکه نفرخلعت
اولنکیلدیکی اوزمی تخم قتلوه وسایر مملکتی ضبط ایچون اولیه زیورلکاریوشه مذبوغی یاس چقاریوح ایچون
مانیو اولنجی. صکره عذرکیوز مقتول اولمز بلش اوقه سی

۵۸۷ سلاح سنی تکنه ملکه کمه سلطنتکه، بولناه ریخیرلکاریسه نعذران تخمی اولنوب محوی لیستانبول وضیه ایچون کوندرلمسی
اولانه دوب یورکی کمه اوی موجنجه سلاح تکنه بولناه ریخیرکماریسه وارزنعذران تخمی زیه دوب ایچنه نزارقصار
اولانه دوب یورکی کمه اوی موجنجه سلاح تکنه بولناه ریخیرکماریسه وارزنعذران تخمی زیه دوب ایچنه نزارقصار
ارزان قیوب بلکه کوندرمی. بولناه کفاره ولغویه ایلتمی ایچون تخمی شویله بلکه کوندرلمسی

۵۸۱

۵۸۲

۵۸۳

۵۸۴

۵۷۸

۵۷۹

۵۸۰

٥٧٦

۵۷۲ نامه بنده صلح کرده حصار نکند و اگر ورقا ضیاء الدین ملتفتی کوندرون بوده از قلعه اول این عبارت اولنانه عبارک کلیسا
وطوارلرن تفتیش ایچون صلح ثرتیله ورقا متعلقی خاوشاکزده یلی زندقده مباشر تفتیش اولیون اوشر تفتیش منظمنده
قیید اولنانلر مرانسله ولقی کوندرلیون ثرتیله وعوت اولندقده اطاعت ایتدکلرنده بکدیکلرنده مذکورلر
الدکلوزیلیون کورکه کوندرلمدی. زوجه اولدیغی سورولدقده سابقا ایرلیکلی اولنانه قیاسه ثرتیله منظمنده
اولیون وعوت ثرتیله اولندقده اطاعت ثرتیله کتبغی عنادن ایتدکلرنده کلیسا عبارلیتماوه معلوم
ایدیلیون اطاعت ثرتیله ایتمیانلرن الدکلوزیلیون ترارلرنه قیاسه صلح ثرتیله کوندرلمدی عبنیله اندرلمده
حذر ایلیه.

۵۷۳ نامه بنده صلح ثرتیله کوندرلیون ایتدکلرنده اولنانه قیاسه کفار خانکه طرفدارلرنده
اناطولیده یکلکینه صلح کنده اولنده اقدم صلح ثرتیله کوندرلیون ایتدکلرنده اولنانه قیاسه کفار خانکه طرفدارلرنده
غرض بنیله اولیمندر یکلکلکه متعلق اوقعن یکلک تنبیه و تاکید ایلیه بنی کنده جمله سنی قارین عبارلرن ایلیه یوزوز
مصارکیچ حاضر اوقعن ایتدکلرنده اولیمندن اولنانه اوشر تفتیش قاعده مقرر اولدقده اطاعت ایتدکلرنده اولیمندن
صلح ثرتیله یازیلیون کوندرلمدی. زوجه اولدیغی سورولدقده قصد صلح ثرتیله اولنانه قیاسه ایرلیکلی اولنانه
سنده یکی یره جهله تنبیه و تاکید ایلیه بنی کنده ایرلیکلی و یکلکلده حذر ایلیه عبارلرن اوشر تفتیش اولیون
ایتدکلرنده اولیمندن.

۵۷۴ نامه بنده اینجکوه حرکی سلیمانه ریئیه صلح کنده اولنانه طرفداره اوقعن کوندرلیون ایلچیلرن اوکاتا ضبط ایلیه کی اولنانه
بیورلمغه کلمه صلح ثرتیله وزیر اولنانه طرفداره اوقعن کوندرلیون ایلچیلرن اوکاتا ضبط ایلیه کی اولنانه
سعادتلو و سلامتلو وزیر اولنانه عهدنامه یه مخالف حرکت ایتدکلرنده اولیمندن اولنانه قیاسه ایرلیکلی اولنانه
عناد و مخالفت اظهار ایتدکلرنده اولیمندن اولنانه قیاسه ایرلیکلی اولنانه
اندوکلرنده ریئیه قرارداد اولنانه اجازت ویرلیکلی اوزره یکلک. زوجه اولدیغی سورولدقده یکلک بنا ایلیه
کندوسنه اولنانه اقیجه اولیمندن اولنانه قیاسه ایرلیکلی اولنانه
اقتضا ایتدکلرنده اولیمندن اولنانه قیاسه ایرلیکلی اولنانه

۵۷۵ نامه بنده

٥٦٩

٥٧٠

٥٧١

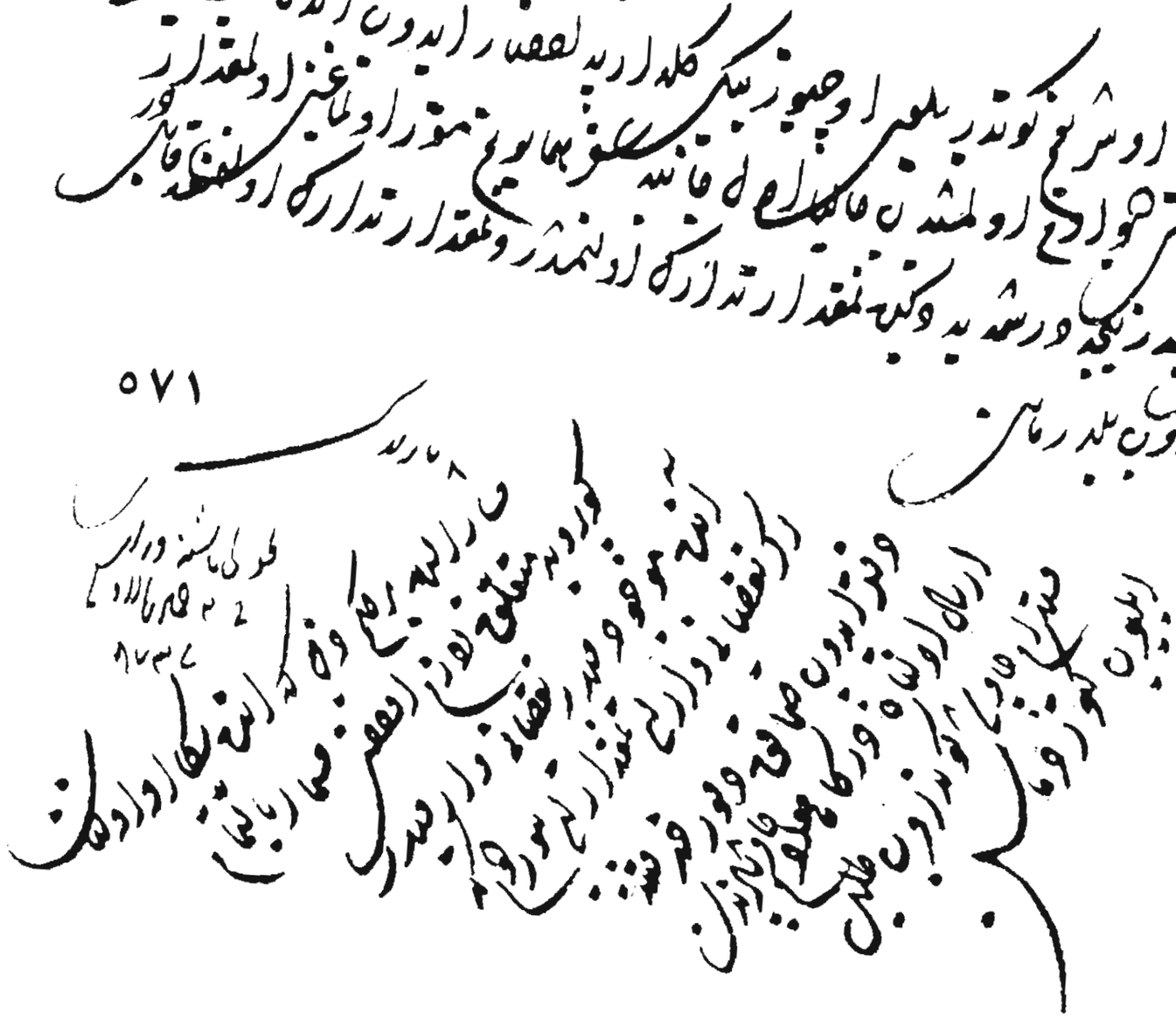

۵۶۶ [illegible]

[illegible]

۵۶۷ [illegible]

۵۶۸ [illegible]

٥٦٥

٥٦٤

۵۶۰ شهر ذی حجه حضرتی زاده سنه حاکم که بوندۀ اقدس وارد گاه مصطفی و یوسف و ارباب نامی کمسنه اردک امور الیه اولوب علوی حال پناه
عالمیان پادشاه ضمانه تز و پورسون خصوصنده نزاعلری اولوب مشار الیه واقعه حاکم دیوانخانه تشریف اولندقده
مدکور عالمیان التجای اولنمای ایکی کره و تمنوع اولمغین فصل و تعدیه حاجی اردکه فارغ شدیغنده شهر قاضیسی مولانا محمد
علی ایلکسی و کرادونه عصکی صورتیه عنین ایله تنظیم اولنوب تمامنده کوره کی بخوه سکا بوندرلدی سورخی سنه
بوندرلمش عصکی صورتنه نظر امر قضا و لفی کرار قاضی و قبول یعنی ایله یوب کوندرمه سنکله اوالانی سرحالی کورمیه
برحرف ایله یوب برولفی استانبوله عارضه تکایه کاغلو ترکیه سنه منوی

۵۶۱ عدلیه و صحه قضا یکاریکنده حاکم بوندۀ اقدس حضرتلرینه توجیه ایله سی عنی حاوی عرض ایله
یولشوب اعدا طرفنده فیدا که ویولغی اولمشیدی لوله لرترفیع کاغذه متروک پورصه کمه امور الیه ایله لاینکلوری
غلوس اسکلمکسنه دارون اندرکروبه و بنکی و کرغیری کیمسه یولکورمه سنه استبول قوفیه سنجقی یوجابه کوندرمیه
کمالری دوریابه و سایر قوفیه ویرمکدن صدور ایلدی

۵۶۲ از نیق قاضیسنه حاکم که حالیا تابیک مکتوبی کوندرمش قضایا مرجوع رعایای محلی شرعه اولمکتسین کلوب کی کرسندن تکلیف
اولنوب دیکلدکده طوب و کلله امر وضعه قوفیه تکلیف اولنوب یا اجرا لوقوعه تکلیفنه اقدام اولنیوب قدرت و کلمه بن اندرکارین
بلدرمشدن امدی اولوقعه قصه مشخص صلح نامه ی تدقیق ریورخی که لدترفیع امر حقیقه یعنی اولنمغله ذکر کسنده و دیگر یه اولمغین
اندرمی اکا مصلحتی یوقدر امضاسه ایرسندی

۵۶۳ بندلو یکاریکنده قاضیسنه دار بیی قاضیسنه حاکم که قصه اربیلده بعض کمسنه اسمی معلوم اربیلی رعایاسندن
زوس و محمد علی و حسن دشاوفویه و کچی لکمه و توجه لوندیشقاه و یوسف و منصور اوغلی و روح و کتخدا یوسف نامنده جمعیتی
و خرقه تاج و خیاط و قهوه جی لکه مأمور تحاریر و تلبیس اولنوب سنجق عسکری و سوباشیلری یانلرنده اکوب اولیعی و ایما
مسلمانلرن نامحرم یرلرنی و یدقلرنده حبس اندیرو و یاراتی اندرمغه سبب اولنوب کندولرنده نوارلرنی یدختیار
احداث اولنوب مسلمانلرک مرکنده متصرف اولوب اعلی اندوکارن ایرشدیرمکده حاکم ترفیع اولنمغله مذکور کمسنه
اهالیی اعتماد ذاریه و یارلغامه قصه و دقه غیر اولنوب ذاتلرنده نوارلرنده و حالارنده سنجق کاغذی و موباشی یانه
دارون محارزتی اولنوب محلی یارقسنی کتیرمکده تعلل اولنمغین تاکید ایله سکه کنده و حالارنده اولنوب برحرفی
برامر لزومی ایله کوندرلوب حدوثی اولدقده بدکارلرن بدختیارلرنه تدبیر و تعذیر و تأدیب اولنمغله ذکر اولنان
زنوارلرنی خلاصه برمه و قاچمغه و قرآ تکلیف نه معاونت اولنمیه جغی اندرمیه

۵۵۸

۵۵۹

۵۵۴ [illegible]

۵۵۵ [illegible]

۵۵۶ [illegible]

۵۵۷ [illegible]

۵۵۱

۵۵۲

۵۵۳

٥٤٨ رونوشت
بنگاه بکنید حکم کند بوده اقدام حکم مرقوم کوندر بلوب بانه سنخی سپاه بیارینکی ورت بیکلو ورت بکند
اگر کی تمار بن اولنلار بابیار فقط ایچون کوندرمی چیوار اولمشدین حالیا ورماوه کفار کی تمار اولنلار ورروب اولا یه
سنخی فقط اوچ اولمدی اوراید وب اوکلیه چاغ ارالیه وچی حکم مرقوم کوندرلمشدر بیورلوغی کیمی
بکی مرقوم وارینجه تاخیر اتمیوب فقار الیه اوغاز دیه سی کیمی بابی قلاره سپاه یین ایلیه محلاً سنجاغنه
ایریمیه فقط وارستنج اوچ یوزنفر اولمق

٥٤٩ رونوشت
بانه بنگاه حکم کوبوده اقدام بانه سپاه بیارینکی ورت بیکی ورت بکلره اگر کی تمار بن اولنلار وارروب اولا یه
مزبور کی فقط اوچ اولمشدین حالیا ورماوه کفار کی تمار اولنلار ورروب اولا یه سنخی فقط اوچ اولمشدین حالیا ورماوه کفار کی تمار اولنلار ورروب اولا یه
قلعه سپاه ایله محلاً سنجاغنه وارروب فقط وارستنج اولمق اوراید وب بیورلوغی کیمی حکم مرقوم وارینجه تاخیر اتمیوب فقار الیه اوغاز دیه سی کیمی بابی قلاره سپاه یین ایله محلاً سنجاغنه
اصلا تاخیر وتراخی اتمیوب معتمد ارسال اولنلره غیرتی سیکلمیوب اولا یه سپاه یین ایله محلاً سنجاغنه
وارروب مالازم فقط وارستنج اولمق اوراید وب بیورلوغی کیمی حکم مرقوم وارینجه تاخیر اتمیوب فقار الیه اوغاز دیه سی کیمی بابی قلاره سپاه یین ایله محلاً سنجاغنه
زعما واربابتیمار وزعمکیون طایفه سیدن اسمایله یازوب بلدرمی زیر وجهله حفاظ وحراست کلنه
سایرلینه موجب عبرت واقع اولمق شویله بلدرمی

٥٥٠ رونوشت
بنگاه بکنید حکم کوبوده اقدام بانه وفار لقماق وباخود فیه اوزره بعض قطاع الطریق
واراذل فساد طار اولوب رفیه ایچون عسکر کوندرملک لازم اولدقده اگر سنخی قلعه تمار اولنلار وارکز زعما وسپاهیه
طایفه سی مستلزم اولیوب قدر یچون تعلق اتدکاری بلده رفیه سی زعدین بکلر بکلیکلرنده متعلق اولکلر وارروب
زعما واربابتیمار وزعمکیون طایفه سیدن اسمایله یازوب بلدرمی زیر وجهله حفاظ وحراست کلنه کله
سایرلینه موجب عبرت واقع اولمق شویله بلدرمی

٥٤٥ لوپسکی قاضیسنه حکم که حالیا مری کیلر لکوه لازم لدلده سی لیچ دلده رصید و حوزله و لاقونیه و پنغاویالیه و کوتاه و مایانس
وچاکه قاضیلاریله اولدلتاه کی سنه کی اعمای یانغی سی جمله سنی لوزرینه ناظر اولمق لزم ایدوب پیورولدی سز
کی کرسته سی تدارکی یانغی و کزلدلتاه قاضیلاری اوزرینه ناظر اولوب هر قاضیلغه نقاص ولمز اولدلتاه کرسته یی وقتی آیلمادن تدارکی ایدوب
محل عامون کوزمکی یانغی کمال اقدام ایلیوب کمسینه لعمال و مساهله اتدرمینی نوبیکده نوکولدلتاه قاضیلغه لوزلدلتاه
کرسته یی انجام اعتصار لزلیوب و یا فقد وقتی ایله ابرشمیی کچکمکه اعمال عذر کاه اعتیاد اولمرکه کوسترمکه اعتیاد لوبی لعدم و لعمامه وقیقه قیمتی
ایمنیوت لعمالده صدر ایلیه سنی

٥٤٦ اناطولی یکچاری یکمسنه حکم که یوقده لقدم مالله سفرینه ارسال اولنان عساکر لسلطانیه سی ولدلاه وزیر مصطفی پاشا اناطولی سپاهیلرندن
دعوت اولنوب و یا یالری متوقف لدلده سپاهی زعامت لوه سفرمذکوری کندو ایله ملازم و متابع سفر لیاقتکاره اولمدقلری عنایتی رعایت
لعلمع ایکنجی اکر متوفی لدلده و کل سپاهی زعامت لوه فاتحه لوزیر سنجاغی مستحق اولنلوه تمار و زعامت سنی لوکندیسی پیورلمغی
ارسال اولنان و قرق اعتبار اولنلوه اعزول سپاهیلرندن اکر یالری متوفی اولوب سپاهی زعامت لوه برلرنه ویا یالری یانلرینه
نظر ایدیلوب قاتوه نامه همایونم موجنجه سنجاغی مستحق اولنلرنه توجیه ایدلوب و قرق اعتبار
اولنلوب قاتوه لرینه سنجاغی مستحق اولنلره توجیه ایلیه سنی

٥٤٧ یکچری اغاسنه حکم که حالیا مالله سفرینه اولنان اشقی ایله یکچری قولاری قده طقوزیوزه صولا قلیچ توجیه اولنجمی صولا قاتروت
بش نفریدن اولوب یلوکه اغای اولنان اورته تقویمه سنجاغی دلکیسوز نفر قپوجی اولوب یلوکباشیلری قپوجیلردن صحق لعدم ایدلوب پیورلمغی
لعلمع اورته بش نفر صولاقی یلوکه اورته تقویمه سنجاغی و لکیسوز نفر قپوجی اولوب یلوکباشیلری قپوجیلردن صحقار

٥٤١

٥٤٢

٥٤٣

٥٤٤

٥٣٧

٥٣٨

٥٣٩

٥٤٠

٥٣٣ فوجه قضیه حکم که مکتوب کوندرمش قضیه مذکوره حلق کلوب قرنک طایفه سنده بچه کافرلر و ایما حقیقه حوره و نیکلولرنه لوغرو اردر دیو
بکه حوضی یه مراجعت ایتدیلر و ربابه ترکه و قیوه و غیری نسنه لر الوب کیمکله مضایقه لازم کلور دیو خبر ویرجوکلرین بلدرمش ایدی
و ربابه و کفار خاکسارک ترکه ویرلمکله لر شرعا یوقدر بچه دفعه احکام شرعیه ارسال اولنمشدر کیرلو لر شرعا کماکان متروکدر بیورلدی
دار و فتح ارکان و جمله مقید اولوب ترکه المقه دارلر کیمک الارنده حکملرین کورمش اکر صحیح ایسه معارضه و بیرلمش ایسه مقدار ترکه
بدلک لیم اولمش ایسه مقدار ترکه الدرمش قرمان مابوته مخالف زیاده ترکه الدرمیوب اولوکی حکملرین کوترمیانلر برجیه و که دعوی
نسنه ویرورمیه سی قرمان خلیل القدرمه مخالف ایش اولمغله حذر ایلدی

٥٣٤ سلطان عراق لا لاسنه حکم که مکتوب کوندرمش کفار خاکسارک قرق اوچ پاره قادرغه سی کوه اطرافنه کلدوکین و لرینه ماعدا
دخی نه اعلام ایتمش ایسک معلوم اولدی اولبابده یکیده و فاحشه حکم شریعم کوندریلمش حفظ و حراست ایلیه سز دیو لیم اولمشدر بیورلدی
فصول اولدقده بو بابده سندلق معتبر اولوب شارالیهک سنجاغنده واقع اولوده بالبلری و قلعه لری و تواجی و قرایه کیجه لرده کوندرلدی
اکر سیاهلر ایله و اکر حصار ارنلری ایله بکلتدرمش عقلی ایله کفارده رعایا ویرابابه و تواجی و قرایه و قلعه و بقاعه ضرر و کزند ایتدرمکده
حذر ایدیسی خصوص تیور محل اهتمام در اکه کوره معتبر اولوب سایر امور قیاس ایتمیوب تمام احتیاط لازم اولمغین و واقف اولدر
اخباری اعلامده حاجی اولمیه سی و فوجه طرفلرین دخی کوکلکن حفظ و حراست ایتدرمش

٥٣٥ چوری قاضیسنه حکم که حالیا صوصاقوده کوپری مهمانی ایچون عربه لر ایله کلاه یکسری لری سنه سعادته کوندرلمش ایدی
بیورلدی که فصول اولدقده اکر ممکن ایسه عربه لره تحمیل ایدوب کوندرمش و اکر ممکن ایسه هر حقیه لر قنطار تحمیل اولنمق لازم
تمندار حق لازم لی حساب ایدوب عرض ایلدی

٥٣٦ بوسنه بکه حکم که مکتوب کوندرمش بونده اقوم ارسال اولنان حکم شریعم موجبنجه عهده اغالرم و سایر عسکر بلنه و تاکید ایتدکلری بلدرمش
و قرویه قلعه سی خصوصنده زرین اوغلنده سکا کلاه مکتوب احوالین و حالیا حرکت لوزره اولدوغین و سندلق حاضر اولوب حالیا اطرافنه ناظر اولدوغکی
دلق ترته عرض ایلک معلوم اولدی ایله اولسه اعداده عقلمت جایز دکلدر بیورلدی که بو بابده تمام احتیاط لوزره اولوب کفار خاکسارک حیله و خدعه سنده
حذر ایدوب و اما احوال و اطوارین و فکر فاسد و خیال کاسدلرین تتبع و تجسس ایدوب تمام واقف اولوب و حق سویله که اول جانبده عهده مغایر قضیه
اولمیوب کنه و حالا بنده اولا اوستدلق عهده مغایر کمسنه یه اتفاق لتدرمیه سی اما انلر نقض عهد ایدوب مملکتی و ولایته حضر ایدرلر سندلق قادر
اولدوغکی قدر مقرر و اقرارین وقع دوقه ایلک در اکر مملکتی و ولایتلرین نهب و غارت ایتمکدر و فتنه فعل ایلیه عقلنه ایله برهان شایسته
مصلحت حذر ایدیسی و کلیسی سنجاغی حصول قول الایکی خرق و ورثه دار ایلیه سی حذر و اوزره ایتدی

٥٢٨

٥٢٩

٥٣٠

٥٣١

٥٣٢

٥٢٤ [illegible]

٥٢٥ [illegible]

٥٢٦ [illegible]

٥٢٧ [illegible]

۵۲۱ معاصی

سام یکهاریکینه حلکم که حالیا نوروز قرین اولوب ولوبشاسنده واقع اولدوقه امقاطعاتک امواليي تحصيلنده معاونتي
واقع اولمق لازم اولمغين يورقوم که وارد وقوع بوخصوصده قطعا لسماح ويکتمسي لازم اولوب ولوبن فروخ ده واقع اولدوقه امقاطعاتک
عشر وحديد امواليي تحصيلنده بو دفعاك اقدام ولتمام ايتمسلکه عيشق وحديد امواليدن ملتزم اولدوقه معتد مقاطعه يد ايچون برحصه يه
قاليوب حزينه يه تسليم اولنه وعرض وقيد اولنوب ولي علي وجه مالده متعلق سکمالات ويا مکتوبي وارد وقوع بوجه تحقيق کوردين
تحصيل اموالله امعاونت وقيد فعل ايتمسي توبکله لسماح ايتمسز مسئول اولمق امرزور ويرلمش اولمقين

معاصی
حلکم يکهاريکينه وحه
مشروحه اولوزه

معاصی
وکالقور اولوکهاريکينه وحه مشروحه
اولوزه

معاصی
سام يکهاريکينه وحه مشروحه اولوزه

۵۲۲ معاصی

ولايتي عبستاه سنجاقي يکهاريکينه حلکم که حالیا نوروز قرین اولوب امرپکوزکي تخت اولوسنده واقع اولدوقه امقاطعاتک امواليي
تحصيلنده معاونتي واقدامکار اولمق وسائر اولبابه سورلمغين سورقوم که وارد وقوع بوخصوصده قطعا لسماح ومساعده ايتمسي تخت اولکوزده واقع
اولدوقه امقاطعاتک عيشق وحديد امواليي تحصيلنده بو دفعاك اقدام ولتمام ايتمسز که عيشق وحديد امواليدن ملتزم اولدوقه معتد مقاطعه يد
ايچون برحصه يه قاليوب حزينه يه تسليم اولنه وعرض وقيد اولنوب ولي علي وجه مالده وقوع بولجاق تدکرچي ويا مکتوبي وارد وقوع بوجه
تحقيق کوردکده لسماح ايتمسي توبکله تحصيل امواليه لسماح ايتمسز مسئول اولمق امرزور ويرلمش اولمقين سنجاق محکمه سنه ذيلکه اسمي
مرقوم اولوب سنجاقده واقع اولدوقه معاونتي لازم اولبابه فصل فصل سنجاق مذکور محکمه سنه ارسال اولنان تذکره لرده مسطور اولوجهله
سنجاق مذکور محکمه سنه ارسال اولنان تذکره لرده مسطور اولوجهله سنجاق مذکور محکمه سنه ارسال اولنان تذکره لرده مسطور اولوجهله
سويشمايکوزکاخولص معاونتي لازم اولبابه فصل فصل سنجاق مذکور محکمه سنه ارسال اولنان تذکره لرده مسطور اولوجهله
لکاکوب يدرن اوزره اولمغين تخت اولکوزده واقع اولدوقه ملتزمان وتعارف اولدوقه اهالي تحصيل ايچون وحفظ ايچون اولمق اوزره
تدکره دياکتوبي وارد وقوع بوجهله عمل ايدوب يايلر اقدام وتعاون ايتمسز

۵۲۳ معاصی

[illegible]

۵۱۸ بمحکمۀ باب اول دولتلو دفتر مخافظ سنده اولدقده لعدیکده حاکم که حالیا اولماغله مذکورلرک یرینه وارمدینی وارمدینی سنجاغنک
مخافظنه اولمامغله بدون پاسپورتلو که تاریخ ایمنون وارمدینی سنجاغنک مخافظه کاری اولمسنه لولمغین دیمکله کیدرینه اولمق لازم
نوکر اولمامغله صدرعظما مأمور اولدقلرندن لکرینه دلکو کوسته رلمقصدله کرک معاونی ایدوب اقامه کاه شماکی سیاینه انواعه اذیت
ولفعالمکی ظهوره کتورمسی

حکم صدور بمحکمۀ بدایه ۹۷

۵۱۹ شام بکلربکیسی دولتلو حاجی محمد پاشا حضرتلرینه شام ثریفه دولتلو حاجی مقدم اولمغله مقدم اولمق یرینه وتلوه قوللرک مرخص اولمق
التوه ویرلمیوب اولدیغی حالده مقدم اولمق یرینه مرخص اولمق کوندرمسی کرالری یوقدر دیه اولمق ریعایتدن کاشتکاری تاکی مراکز
التوه ویرلمکی لعدایدوب پاسپورتسز مستقره وصاریتح اچمق اولدیغندن قوللرینه کتخدا وکیخیاکتی وارمیاوه ورورالتوه ایلتمیش
وپیشتی اچمق ویرلمکی فرمانه شریتح اولمشیدی حالیا مذکورلرک مراکز التوه شام شریفه یالنمام اولمیوب مستقره وصاریتح اذلقدن
اچمق ایچوه لعرشریف شایع اولمیجه ورورالتوه ایلتمیوب دلفی اولمدوقدیتده غیری شام شریفه وقچ یولنمح بیتی اولمامغله کرالری
ویاغیارمیاوه پیشتی ویوکلی اچمق اولمیوب سببیله هرینک وصاریتح کلمالری قالورمش لعدی پاسپورتلو یالنمام
ویرلمکده تصاکح پیشتی طریقیله اچمق ویرلمکی لازم ایکن بوقدر پاسپورتلو وارمدینی وقچ پاسپورتلو مقدم اولمق یرینه ویرمکده کاشتکاری
کرایچوه وصاریتح مستقره اچمق اولمیانلرک اکثرینه یکی مراکز التوه ویرمیوب مستقره وصاریتح اچمق دولتلولرک وغیارلری لعدا
اولیجاکتی لعرشریف شایع اولمیجه هرمیاوه ورورالتوه ایلتمیوب کندولرینه کلدکلرنده ورورالتوه ویرمدوب اچمق ویرمیه
پیشتی ویرمیه سر وچ شریف یولنمح وقچ اچمق ویرمیه جکی جهتله پاسپورتلو دلفی اولمدوقدیتده پیشتی ویوکلی اچمق وصاریتح مستقره
وصاریتح اچمق دولتلولرک ورورالتوه ایلتمیوب تلمیه مسئول اولمق متروک اکثرینه بصورت دولتلو مالنه ضرر کلمکدن
حذر ایدمیوب

۵۲۰ شام بکلربکیسی وصیه حکم یوزدن اقدم حاجی مقدم اولمق قوت اولمغله علی غزاوینک وفشع کراوه کاملری میری
اولمق پاسپورتلو قوت اولمغله مقدم املاکنک بعضی وقف وبعضی لعه بیع ایدوب قوت اولمدقدن املاکی بیع میری یه اولمق
وبنی اچوه ضبط اولنمامق اولمدقدن بعضی کمسنه اوصورتله وقف وبعضلری حاجی شریفه ایرسالی ایدوب وملکیتی وعقیتی وعوارضی
لعدی برکمسنه نامکه مال میری وبنی اولمامق املاکنک وقف وبیع ایلمه اجنبی وکلدریپورلوم که وارمدینی وقف پاسپورتلری غزاوی مقدم
اولمدقدن تاریخنده بیع وقف اندوکی املاکنک میری اچوه صانیوب اچمق مرخص شام یتمیح ایدوب ملکیتی وعقیتی
وعوارضی ایرسالی تعلق ایتدرمدینی

۵۱۵

٥١٢ قاریا این بکنه حکم که کنار کور بای کلیاری وکن از زن اولد وی کسمتاع او مای سور حوکی به حاذع عال
وار حوقتح وا یا بجبر او زن او لمز سنی عکمع یا لیاره واذع انفس خرلصایا انفس کریا کچه کله وکیوز کله
کرکی صحط و وارسه اندرقس غیلتی ایله یا لیاکچه واذع انفس نواق وتوزیه ورعایا، خرار اندر بلکیرت
ر حتیاد ایلمه سن بوبا منه ولومه الالای بکنه ایجای حکم بازلوکلر کوندر ملمدر ایجای ایدقس از اکمند ویه محکمه ایله
صکره مدرکن متصول کردکی اقتضای نوقدر
آکه کوله بیمه از دلوی کلن کیریلی
صنعتی لوزم انتفس بر بلکیط ایلمک

تحصو
اعرسوز بله مارلدک

تحصو
انه کی بله

تحصو
حوله بله کور حوس قلیع سن کوبر حاذع
وبار قس از دلو دی لسمتاع او لیمز از دلوس
مالله وا بله حاذع کوندرکه یرلس کوبر قس از کلیاری
کرای ایسکلیاری بر از ایله اندا ایلیا کوبر قس از کلیاری
از ایله از دلیر و کندز ارقه از دلیر و، خلس ایکلیاری
نالس از دکر مسار قس ایدرلر

تحصو
ولومه الالای بکنه

تحصو
صحصو وارلدی ۲۴ سنه ۹

٥١٣ مشایکنه وقا جیارنه حکم که روس قلیع سن حلقتش وفتح با بنع مصاتیع ایز از دلوی وقدیمه وقا لیه کلدکاری یروه الغه مانع
از دلو قاریا عرض از دی عمر ایلو کی روس بکنه عکمای ایلیا ترکه ایله کلدان کیمای نزع روزی از دن ترکه ایله وارلیع مانع از دلس
ترکه ارزاه کیمارکس نزع وازی ایجه بر دلو قویمیز وار بر روس بکنه دلمس از دلو دنم کی ایکی

تحصو
روس بکنه حکم که روس قلیع سن حلقتش وفتح با بنع مصاتیع ایز از دلوی وقدیمه
ایله کلدکاری یروه الغه وار قاریا نزع مانع از دلو قاریا عرض از دی نفاعتش
سنده مکلف وارزاه کیمارکس ترکه ویرلمه سکوه تکدی وفتح قاضیا سنه حکم ترکیبی ورلمه ربیع روس که ایلو کی کیمارکس نزع
مکلف کی کوندر یه سکنه وار وب نزع از دن قدیمه ایله قاریا یروه ترکه ایله کوب کتوروب روس حلقتش بیچه ایله نزع

۵۰۸

۵۰۹

۵۱۰

۵۱۱

٥٠٥

٥٠٦

٥٠٧

۵۰۲

٤٩٨

٤٩٩

٥٠٠

٥٠١

٤٩٦

٤٩٧

٤٩٣

٤٩٢

٤٨٩

٤٩٠

٤٩١

٤٨٦ میرزا رحیم بلکه ملکی که مکتوبن کوندروب سید حمد احوالنی ولدندن جابنده واقع اولان وغکی نفیس دولتلی اعلی الیکسن
هر ندن نفیس دولتلی اعلی معلوم شریفلری اولمق ربیع رجوی کده ملکی شریفلری زیاده بعد الیوم واقع بلنیوب تجدیده غایه اولمغله یعنی
واقع اولان وغکی نفیس صحیحه یه اعلی الیکده غایه اولمغله یعنی

٤٨٧ ترکه بلکنن ملکی که حالا گرلاده صونمه قاضی سنی صورنه کوندروب قضایه فرمان حضرتلری طاهر رایدوب ایکوز نوفاز بلده
اطراف زلاده کزوب وار روغنی زده اوده حوانی هندزلکی بنی مقداری کاغوجو اولیغی فرمان حضرتلری طاهر رایدوب ایکوز نوفاز بلده
وبوراغتمار رایدوب ویوکلین بعض خلق شرعیه ترکه کتابلرندکاری بلده سرکه تفتیش اسکلی ایکوز نوفاز بلده وقطارت رایدوب
بعض کاغذلر خبر ویروب طاغه قاچوب کتابلرنی زیده وده پنهان قوتی قاچوب معذ بلده معاونت وقطارت رایدوب ترکه
وباجی بازار گرلاده صونمه حضور مالکی وزیری قرمانیاشی وارقتی معاینه یه قاصی قیدی اولنمش ایکوز نوفاز بلده
منوال ایکله نزور فریدنکی خلق بیکه هفته بازار کتابلکی قصبه شریفه وقوعنی ایچون کوندروب ایکوز نوفاز بلده
اعلی اعلیح بوزیوکی مذکوریاری بندطاشله اولورلی رایدکنوری عرض اولندوغی کبی صورت محاذیه ایکوز نوفاز بلده
الی ایله سنه یه سعارنه کوندرمای غینی آندرلکده حذر ایلیمن

٤٨٨ قزاره قاضیسی مولانا عبد الباقی یه حکم کده روس قاضیسی یکوندروب قلمی یه روس خلقی محلنی شریفلرنده اولان
اولوس ترکه قاصی اولمغله قیدنده اولدقلری ترکه دریلوکلکین ناحیه سنی کمسنه ترکه ورثه سنه رجاعنده وسکاریج بلده سنی
خواص همایونی ترکه سنده نهایی اولمغله قیدنده اولدقلری ترکه دریلوکلکین ناحیه سنی کمسنه ترکه ورثه سنه رجاعنده وسکاریج بلده سنی
ترکه سنده نهایی اولمغله قیدنده اولدقلری ترکه دریلوکلکین ناحیه سنی کمسنه ترکه ورثه سنه رجاعنده وسکاریج بلده سنی
مذکور رئیس ورادوب رعایتلی خلقندن بعضی آندوکندن بعضی آندرلکده حذر ایلیمن
قریه ورقا متعلقه کوندرمای یه بیاندن ایله اردوه زیاده ترکه دریلوکلکین ناحیه سنی کمسنه ترکه ورثه سنه رجاعنده وسکاریج بلده سنی
حذر ایلیمن

٤٨٤ ٩٧٣

٤٨٥

٤٧٩

٤٨٠

٤٨١

٤٨٢

٤٨٣

٤٧٥

٤٧٦

٤٧٧

٤٧٨

۴۷۱

۴۷۲

۴۷۳

۴۷۴

٤٦٨

٤٦٩

٤٧٠

٤٦٥

٤٦٦

٤٦٧

٤٦٢

٤٦٣

٤٦٤

٤٥٩

٤٥٥ مکفور طاعی وصیته حکم که تحریر قضا کن دلفه لوله لسکیل اکربندای اکرارده ایلا کلان کیمسه محوری لس تتوله لکوندرله سن
لرلدیریپ پورصوم که لسکندر چاوشن حصوله یولدوح یوبایه وایلا امینه لولمی بندای وارده ایلا تولتا دکیلای انجه یارلوار قویمی محوری
کوندرمی خصوص مرتور محمد رلوکاتی وی امینه لولمی لسمالده صدر ایدیلی ویکندلرنی هیالیوبر میدی محوری وبونوح یه کوندرمی

٤٥٦ ایصوبا دوارتمه سیالمی قاضیلغنه حکم که حاجیلر قضا کورنح بندای چکمی کیمسه یولنتا یروه ایچون ایلا بندای تدارک ایدیلی لیوبردیلی
محوری لسنا یتوله کوندرلمی لرلدیریپ پورلی که حصوله یولدوح بوبایه امینه مرقوم کورباندرن امینه لولمی تخرقضا کورنح لرارده یارلوان
کمصدر نح روزی لورنح بندای تدارک ایدیلی لیوبردیلی کیمسه یحمی ایدیلی ایلا تولتا دکیلای انجه یارلوار قویمی محوری وبونوح یه کوندرمی
خصوص مرتور محمد رلکه کورنح امینه لولمی لسمالده صدر ایدیلی

٤٥٧ ورکاما حلقه چاوشلرنده لولمی لقصار ولرنح قاضیلغنه کمی آغاجی خدمتنی لحضر چاوش حلقه چاوشی کوللطه ولرقاضی
دلکوولرقاضیلغنه لحضر خزینه چاوشی وقاندری وشیالی قاضیلغنه لحضر زاغچوغلی کمی کدبونده لحضر
مطبخ عامره لوجه ولرنح لولمی کمی آغاجی ایکنجی مضیقه لولمغین برکمی لوجه ایزی برکمی ولغه کمی زاغچی
ایکنجی ایچوه سکاموکد حکم شریفی کوندرلمکریچون که حکم شریفی وصوله یولدوحه تاخیر ولرنح ایلیوبر لوجه ولرنح
لولمی برکمی زاغچه ایزی مطبخ عامره ایچوه ولغه لوجه ایندروه کی مضیقه لولمغین برکمی لوجه ولرنح
کمی آغاجی حیدر لرقاضیلغنه دلمغه ایلیون لکتنده ولرنح ولرزو مصلتوفی یحیی لندریلی بشوبله کدلرمال ایندیلی
لوجه ولرنح مضیقه لولمغین کلدعذر کوزمتول لولمغین بلمش لحضر

٤٥٨ کفه بکمنی حکم که چوراکسه کیکارنده تاکلی بعکستنی سعاده کلمکی ولرلوانده دیکمی بلدرمشن بیورلوکه لرلوکمی کلمکی ولرلو
ایدیلی کوندرمسل.

٤٥٣ تکفور خانی وارنوز وکشانه وایاله وبکلیج ؛ وقتصویه واریخ مالایصاح واریخ اولراته قضاسنه کمه حکم کندیونده اوقدی
نجه وقعه احکامی نوتنه ارسال اولنمش فتاح تربنج اولمدتی ورمایه مکنه یه برکته ویرمیه سنی وقیولری اولمش ایکن
حالیا بخت قضا کوزه منتصب ورازه مکتجیلر کمه تحمیل ایدوب بکی یوغارفوزه بخشش کمی ایدوب وصالیح ومولانده یه
اناطولی حاجیلرندن ایلتمش بیچ ایدکاری اثنایده اولمغله هرتکفور کی بخت قضا نشنده نمندزرکه ایلتمش وکمال تبلیغ
ایدرمش وازاده رشتی کمال ایدوبکی وقتراولمغله سنه سفارتمه صونلندیرمحمد نزحقیقتحالیا اعلام ایدرمیش
بعضه کتخدا ایدرمش ملتمکی کی بخوه صورتده ارسال اولنمغله سیزفوزه بخشش اولمشدر بیورمیه کمه ورکاه معلقه حاضرلندیکی
عمال زیده قتله وارتوقتده هرتکفور بخت قضا کوزخه تنبوسنه حاضرلمه کمه ورمایه برکته ورمایه کمال ورمایه بکی
نمندزرکه وروب وکمکی کمینه ورمشدر بخشش ایدوب انورنده بولوب ایسمایل ورمایه بایاوقتراندقتی
مهریعنی سنه عمالرتمه کوندرمیه لازم قدوخلف بخوه برکته وخلف وبعض اولمغله وسیله اندنبری عمالرتمه
حذراندمیه فی بعدولیه واعادهٔ تکفور معتمد اولمغله تربنج اولمدتی زرتیه بخت قضا کوزفوزه برکته اندمیه
حکم تبلیغ وارمای اندروب وبخوه وارمیه نمندزرکه الیوم دنرکونده صالدوغمی بازوب عرض اندمیه
کمال ایکنجی راعتمال ایدوکلوزلق بیلاقوشتی کوندرمدنبرکه کتخدا تبلیغ ایدمیه الیوم بکی ورمایه برکته ورمایه اصلوا ورار
وارمیه تبلیغ ایله شونلکه بعدالیوم تکفور بخت قضا نشنه اوقرتربنج اولمدتی مکنه یه برکته وریا اصلوا ورار
اصلا عمدتکفور استبدال اولمیوب تزل ایاقوتلمیوب معاقبه اولکوزیاغوریلمیوب انکاکوره تصدیع اوزره اولورمیش

٤٥٤ اینه بخشی قاضی حکم برسوتی طرحاه بکی بعدمالیلیصاه سنه غی بکی ایکی بخواه سوتی جریده استوانبول ایدوکی اکه سلک
بکزنوز تمش بکی اسوتی اولا اتمیوب حضرتلرینه قاچمغین وقتی انتوکیه ورته بلیشنه مخلفاتنده لوازم اولونمکی تقدیرآرزسنه تنه
لامانته قویمش ایکنی بابعضی ایشلری بخشی سنه غی بکی افندمصطفی اوغزالوب کندوتهماته مرخص بلمش بیورمغه حکم تربنج ورارمحکمه
وکیرا دهقنی میری اسوتی قرالیه مصطفی اوغزه طلب ایدوب بیچه ورالمی سعلول بدری حاضرلندیکی بخصوص بخوه
برارمعتبره اوماکتنی ایدوخاصلرینی ضبط ایدروب کرزفه مکرماه بیری بیچه ورخصیل ایتدرمینی اولمه
شویله بلاسن عدلاوقت شرفه اعتمادقلدیس

٤٥٠

٤٥١

٤٥٢

٤٤٨ ارخيوز بنا محمد بك كه صلح كه ارخيوز سنى خنس واقع اوقص قاصه معاطعات ملتزمانك تحويلى عتيق ملتزمانك اوزرلرنى
خيالى باقيلرين اولوب توكر اولنه بقا تحصيلنه چاوشلر البسن ايله ارخيوز معاطعاتى مفتشى ارخيوز قاضيسنه
وناظر حضرتلرى معضى اوزره تحليه بقايا وفترين كوندرملرى اوله تاريخده رديفلرى زماه اولوب بقايا وه وارنه
عايد برارلرى واصل اولمدوقى مفتش وناظرك اعانه اولنه رك تسمايه اولنوب مالى باشنه تحصيل اعتبار
اولمدوقى تقديره توكر اولنه بقا تحصيلنه معاونت ايلمه سى وكوتاهيد بيورولمه كه ملتزمانك ارخنوس ونوروز نوزيس
بقايا تحصيلنه مفتش وناظرك كيكن معاونت ايلمه سى وكوتاهيد بيورولمه كه ملتزمانك ارخنوس ونوروز نوزيس
ايچوه مفتش نزوح وناظر رقوعه توزيع وفترين كوندركلرى كوندرلمزه توزيع وفترين بوصنجه ايچوه اولنوب
تعضه اوزره كلدوكده سبى مفتش وناظر مالى تحصيل اولنوب ملتزمانك خاتين ايليون ارخنوس ونوروز ايچوه
ايچوه طلب اولنان مبلغ ايچوه فوتون ايچوه اولوب بوسيله حرارنديه عايد شرع قلمى ايچوه ارسال اولنور بوحصوصنه
وتحليه كيكن معتبد اولوب كوندريلمه توزيع وفترلرنى هر ايكيده نعقد ايچوه توزيع اولنمق اوزره
ايچوه ايكى نوعه تحصيل ايلكه مفتش وناظر معاونتيله ايكنجيسى وبالكلى تحصيل اولنمق مناسب اولمدوقى
ايچوه ورقه باقى قوديرمون جلبى تحصيل ايلمه سى كندوسنه تنبيه اولنمق مقابلنده نسخ علويه ايله منظار حضرتلرى
موزه خزانه عايد كليه ايچوه ارسال اولنه تحويله بلكى
اوله كاتب باب ايهما قدح قصور قوميون

٤٤٩ روسجقه نتيه سعارتدكلرى نوله اوزره نتيه واقع اوقص قاصه قلمى تدهايه افلاق ويوه ى طرفنده نتيه
سعارتده بعض مصالحى ايچوه كلوركى بعض منازلده قوندرميون بخيه ايدوب وكندو ايچوه اولنه نخوزطونتوه كارنتيه مانع
اولدقارى حالده ركابلرى ايچوه كلده وكندى طرفنده نتيه سعارتده كلده ايچوه ماركس
رضاسى ايله قوتوقه لزوم كورلمه وكندو رضاسى اولنماى قولايه نخوزطونتوه مرخص
ايدلدكارى تقديره قوتوقه لزوم كورلمه وكندو رضاسى اولنماى قولايه نخوزطونتوه مرخص
ايچوه كلده ايچوه ماريه اولنه اوقوه سايروه معاونت ايلمه سى كه مصلحى تحويق وتاخيرى اولنماى قولايه نخوزطونتوه مرخص اولنه كلميه تويله بلكى

٤٤٦

٤٤٧

٤٤٥

٤٤٢

٤٤٣

٤٤٤

٤٣٩

٤٤٠

٤٤١

٤٣٧

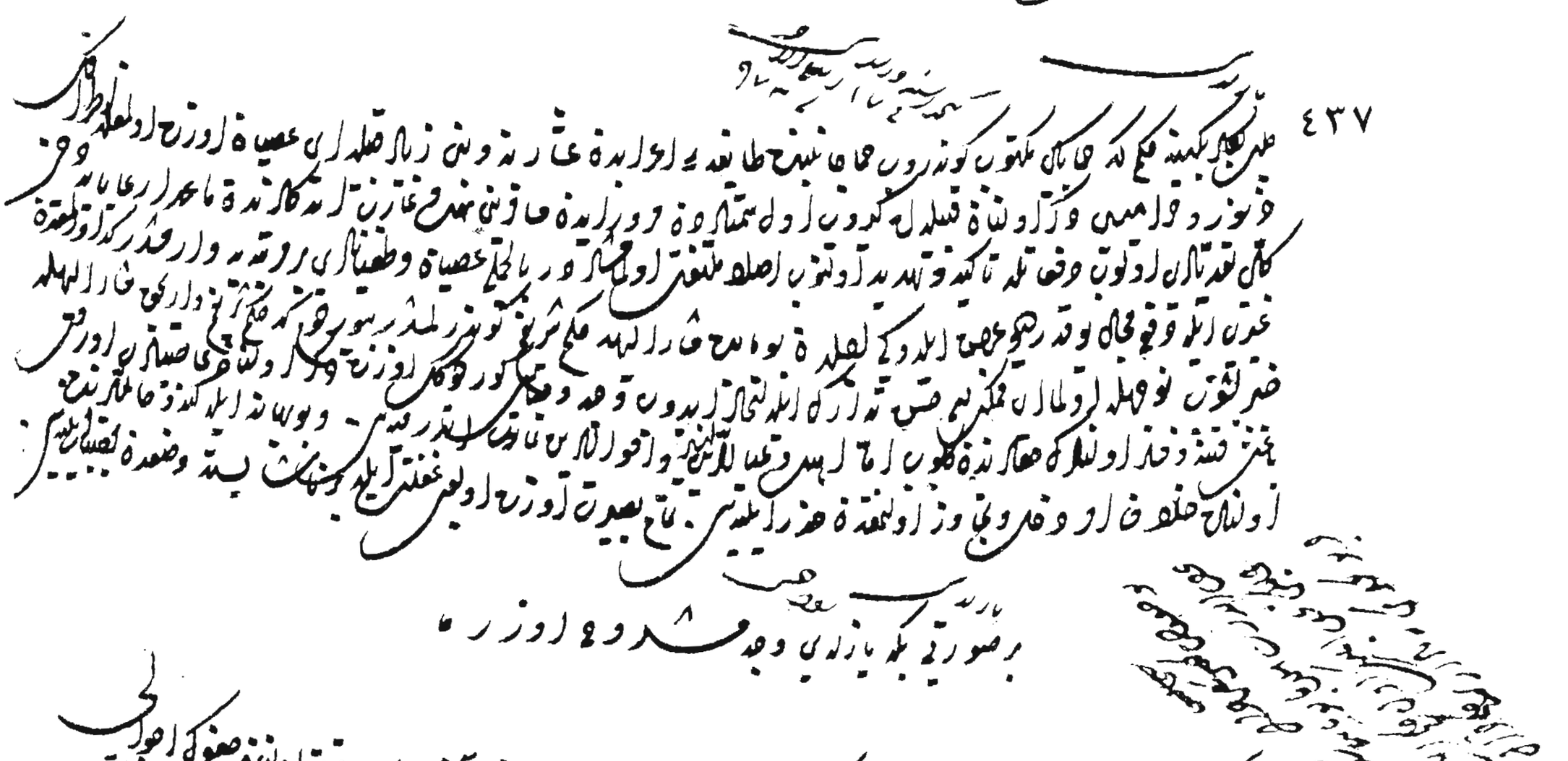

٤٣٨

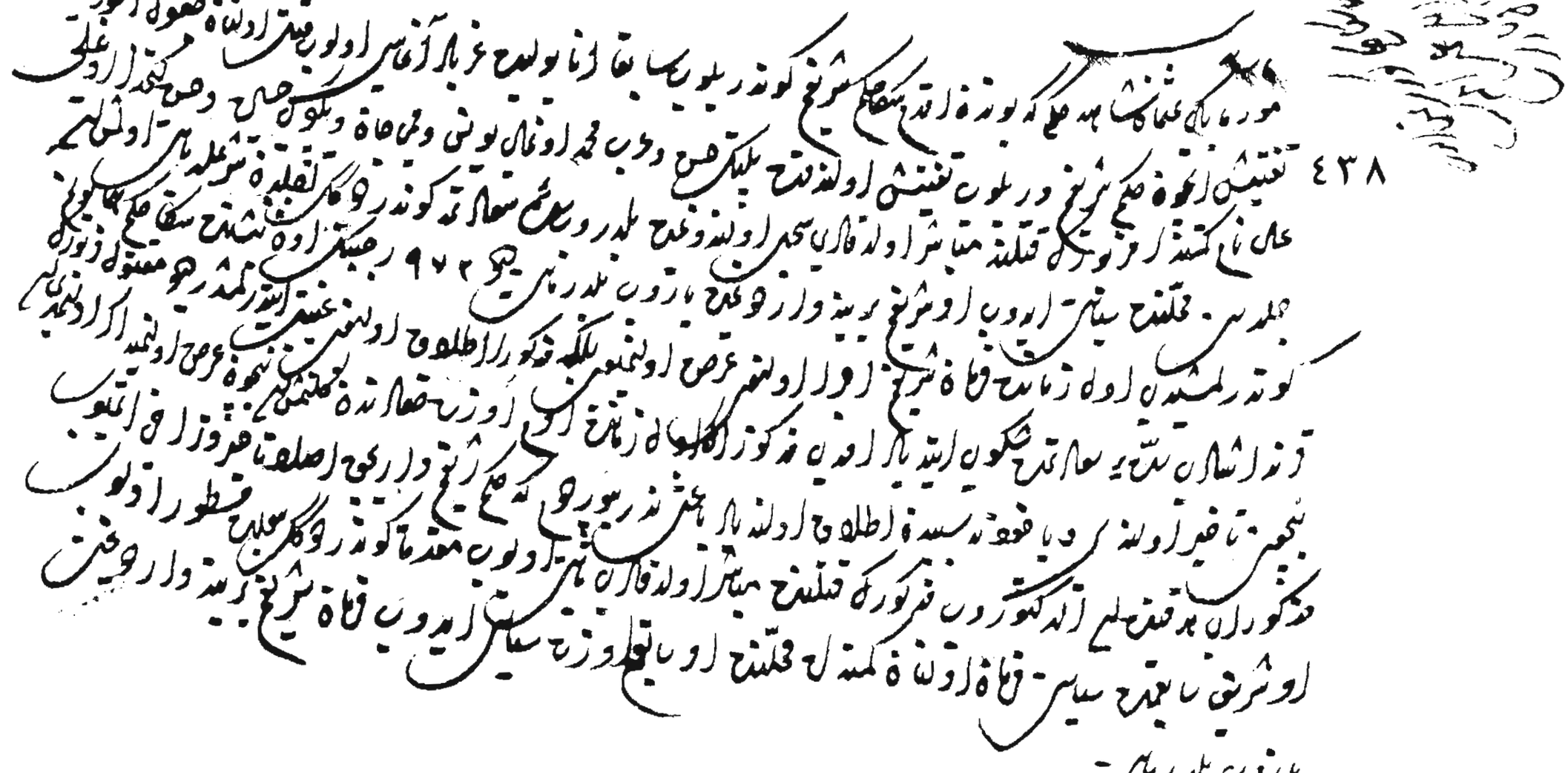

۴۳۵ [illegible]

٤٣٢

٤٣٣

٤٣٤

٤٢٨

٤٢٩

٤٣٠

٤٣١

٤٢٥

٤٢٦

٤٢٧

٤٢٢ موج بای عثمان بهد حکم کد یوندہ اقدم ارنابولہ عزبای ارغامی اردلو قبن زولنده جعفوکه اهول تفنگچیان
اولنماغجوه حکم شریف ویریلوب تفنگچیان اولندقدح تکیتی صنع وعزت محمد اوغلی یونس ویی خانه ویکیچری
وصوح کتخدز اولوغان خان نام کمسنه ارمزبورکه قتلنده مباشر اولدقارین تحبس اولندوغنع اولنمغین
عرض اولنماغجح ارغان قزبورکه قتلنده مباشر اولدوقارین شرعله بانمز اولورتبه جمله بین مجلسنع مباشرتی
اولمغین حواله اولن

٤٢١

٤١٩

٢٧٣

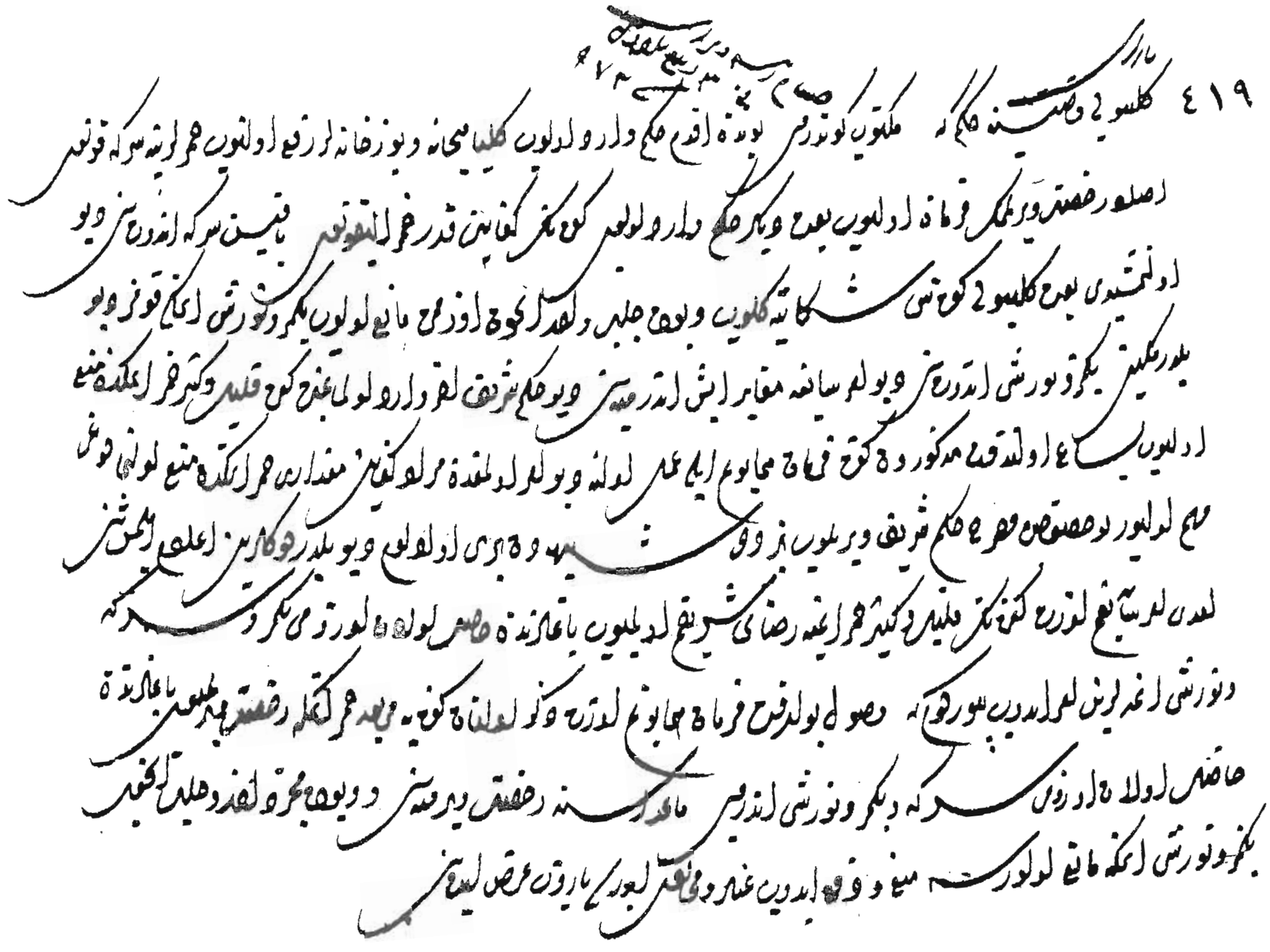

٤٢٠

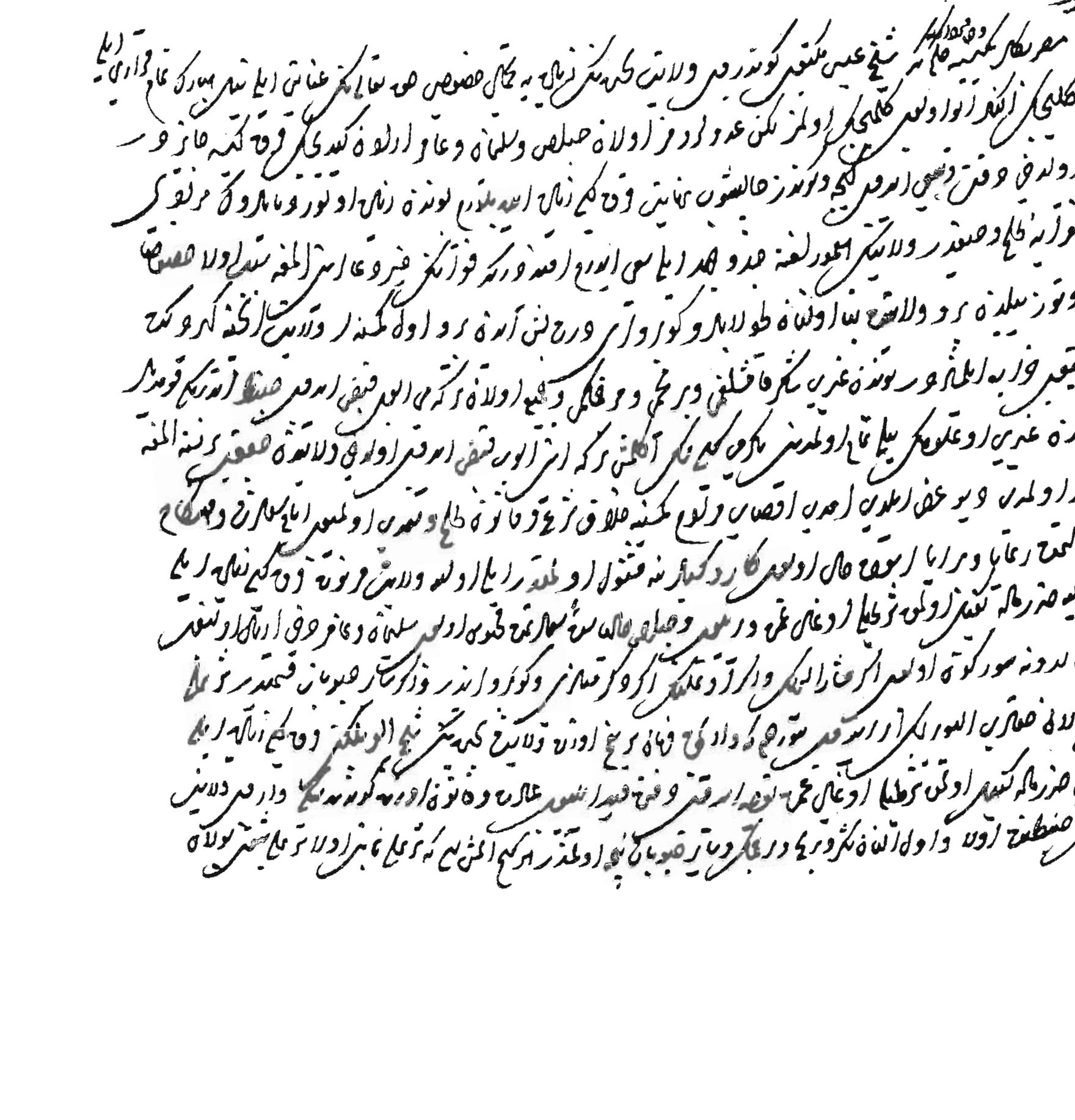

٤١٥

٤١٦

٤١٧

٤١٨

٤١٤

٤١٢

۴۰۸ سرو یکپایی مکلل که اول او بود تنبح اوهمن نگار قولتی یکپای باشد جمیشتح اول او اولمکتن سن دار میوب
سنی عکلنح اول او عکس لیتنای اولدینی بیورلوغ که تاخیر ایتمیوب اوی اولدرح سن یرنگار قولتی ایله یکپای یکی
باشنح واروب قد فتح اوهمن

۴۰۹ بیدوته نگار یکپینه مکلل که حاجی صول بلوک علوفجیلکی اوغلی کندو یه متعلق اوهمن بلوک فلق قولتی ایله واروب
بدونح قلاقلوب اولدوزی اولورلی وجه وفقی کورو تکلی اولدوزح خدفتح تونکمانح اوی اولوب اولدوح
فاره ایله وفق مکلل شریفی کوندرلمش بیورلوغی که واروب فتح قولتی مکلی اولدوزح ایله یکپای یکی
تدارکنح معتبر اولوب مضایقه چکدرمیه

۴۱۰ روی آلوبالی نگار یکپینه مکلل که ملکوب کوندروب صوفیه وه جمیشتی اولدوزح ایکنجی نگار یغمور باغچی بعدح قاریاغچی
عکس ایله شمار قنتح بعضی یرلرکیرلمش بیورلوغی بلدرمش - امده یکنجی رفاقتی رطرفنده بر صحیح خیر کلمه اولی جوانبنح
ارمنی تقوردره ایله اولسه بوندهٔ اقدمی وفق نگار بیورلوغی معتدل یره واروب تورلی جیوانی اوی اولمشدینی
بیورلوغی که مکلل ژیتی واریخ برفتحی یولی سرمایی یره واروب نگار نجمیشتی اولدوزح اولوب تورلی - انلرله کوز
اولی جابنده بر صحیح خیر کلمه کنح اوی توجهله اولورلی موجبی ایله عمی ایله

۴۱۱ صاغ علوفجیلر اغاسی محمد اغا بدیع مکلل که حاجی ملکوب کوندروب یاغمور بعدح قاریاغچی عکس ایله صاغ علوفجیلر بلوکنده کی
دسمنح وه وفق فتح باشنح مضایقه واروب یکوبلدرمشی - امده اولی جوانبنده قرنینی واروب تعمیر
واروب فتحی واژدورلوغی که مکلل ژیتی واریخ بلوکلی فلق ایله اکی اوی کوبنح واراتنیخ
هرتقریبی منتی واروب آلنه اوهمن - صاغ اوی توجهله صاغ اولورلی عمی ایله

٤٠٦ بلوز و قصبه‌سنه ملکی که سمندره یاکن یرلی دولی قره بلکوتن کوندوزوب بوفاکاوه مالتعنی وفروشی وینزاله‌یوه وشزار
اولنوب عثمانی ایچی ایله‌یوه وشزار اولنیا یعنی بیچوه ایچی ایله‌یوه وشزار یتمز سنکوشکوال اولنه‌قدح قاداگر
فلوح اللدح اوقصر ایچی تنکاکتون قلیب اولوب صورتا بویرلیه‌سنه مقدارین طورمق ایله‌قزال وقورشونی
ظاهر اولوب بلوز و وفاکشنه نصدارش اولنماده ردقلیق ایچی ظهور ایدوب صحیح العیار ایچه‌یوقدر
بیزاله‌وبخمز ایچی قاره‌یرا وه‌اوقصر . شهر وقصبات کمسنه‌ایلیون عروشی وینزاله‌تعنی یتمز ایچی
وشزار ایلمز زحیوانیوه‌کاین وینی‌نفس سکره‌قاره‌یرا وه‌عثمانی ایچی ایله‌یوه وشزار یتمز سنکوشکوال اولنه‌قدح قاداگر
اوه‌اکوندیلوب ریخدار کی ویره‌وکاین کمن اولوب اللدح اوقصر ایچی تابلنه‌وعی کین علتی ظاهر اولوب صحیح العیار ایچه
یولنوب قلقون چوقه اولنه‌وفتح بلدر تکنج بیورلوی کدورکا معلقه‌وفاوشانه‌نه‌بالی زیدقدیح وارزاقدح یوناخ
معتبر اولوب تحی‌قضاکدح قلوبلوغ تامیله‌اکمله‌تاکه‌احوالی تعیین وتخصیل ایله‌عی انوکه‌کین اللدح قلوبلغه‌متعلق سکنه
وباغوه‌یرلرارق ولیسیده‌یولنه‌وباغوه‌قلقون ایدوکی شرعله‌تاتی اوقصر انوکه‌کیسا اصحاب اللدح یونانه‌قلوبلغ اولمامین
ایله‌وقلوبلغه‌تاتی اولنلاکه‌حجت وصورت محلاتله‌مدح یه‌سعاکنه‌کوندرلهتی . آخ ویانه‌ایله‌قلقون اولمامین
واللدح قلوبلغه‌متعلق سکنه‌وسایرلیسیان یولنمیوب محو واللدح بعض قلبالثوة واچه‌یوسلمق ایله‌وباغوه‌صاحبنین
غرض سوزیله‌کمسنه‌وخی‌اولنوب لفظ وخلی اولنمقله‌زلهتی حذر ایدوب همانه‌قلقون یاخود شرعله‌تاتی . اولوب
وباغوه‌اللدح سکنه‌یولنه‌انوکه‌کیسا اوره‌معلقه‌مکوندرلهتی .

رصورکی
وجه مشروح اوزره سمندره‌ماضینه

رصورکی
وجه مذکور سمندره‌ماضینه

رصورکی
وجه مذکور اوزره‌ماضینه

٤٠٧ سمندره‌وسایر کمکاره‌نه‌کمکه‌مایدوندرلهتی اولنلاه خزینه‌لهمی وسایر اوقصر سموح اولنمق یوزیله‌کی
واروب وصول یولنده‌فتح اکرقوه‌واکرکی ایله‌هرنه‌یوزوه‌صنعتی کورولوب سکوزکاتی معتبرلرین اولمق تدارک
ایدوب قوشوب اوچ وسایر محوره‌یدوندرلهتی واتصال ایلدیکی یوناخ تمام اوهمق ایله‌صنع تدارک
ایدوب هرقنیق جانبنه‌اوزره‌اولنوریلیروه‌حاصله‌تدارک ایلدیکی کدعثمانی اوچ ایله‌ضروزندرلهتی
غفلتی تمدیدی . صاکن بیانه‌اولنلاوچ عذرتکوزمقبول اولوب لفظایله‌یوقدر شویله‌دلیل

٤٠٢ لسکوداراوقافی ناظری احمد چاوشه حکم که حالا عمارت مزبوره اوقافنده بعض مقاطعاتی ضبط ایلیان
مصطفی نام کمندنک فرقتنده وقف محصولنده خیالی بقایاسی اولوب طلبی اولندقده تعلل ایلیوب سوریدوکی
عرض اولنمغله بیوردوم که حکم شریفم واریجق مزبوره برارکه مالک قوشوب قید و بند ایلدیلر استاندیر سعادتمد
کوندرماسنکه احوالی بوندن شرعله کوریلدی و قوشوب کوندردوکک اوماده تنبیه ایلدیکی که یولده اوکات
حفظ ایلیوب غیبت اتدرمکده حذر ایدرک شویله بلاتن

٤٠٣ صول علوفجیار اغاسنه حکم که حالیا بلوکک خلق ایله واروب بدوندن قشلامق اوایدوب بیوردوم که حکم شریفم
واردوقده اوم اوزره صول علوفجیار قوللرم ایله واروب بدوندن قشلایوب انوک کبی خدمتی واقع اولورسه
بدوه بکلربکیی ارسلاه وارم اقبالده وجه وفایی کوردوکی اوزره خدمتده اولدیغی

٤٠٤ حلبی بکلربکیسنه و وزوارنه حکم که قلعه‌یی حلبی ارنادنده خزینه خدمتنه تعیین اولنان بالذات خدمتنه
وارمیوب یراینه بدل دونوب آنلر دخی خدمتلرین اوالتمدین بولنلر و غیبت ایدرلر ایمش دیو
استماع اولندی بیوردوم که حکم شریفم واریجق خزینه خدمتنه تعیین اولنان حصار ارنادینه بدل دونوب
بالذات خدمتی اتدرمیان

٤٠٥ بغداد بکلربکیسنه حکم که حلبه ارسال اولنان حق باروت تحمیل ایچون ابوریش وارمغه ده اجرت ایله حق
طلبی اولندیغی اوایدوب بیوردوم که انوک کبی حصار اولنان باروتی اوم اوزره حلبه کوندرملو
اولدقده مقدار کیده اجرت ایله کفایتی مقداری حق طلبی ایدوب تحمیل ایدوب کوندرمیان

٣٩٨

٣٩٩

٤٠٠

٤٠١

٣٩٣

٣٩٤

٣٩٥

٣٩٦

٣٩٧

٣٩٠

۳۸۷ ...

۳۸۸ ...

۳۸۹ ...

٣٨٤ بو محسب

بولی بکنه حکم که ملکوتی کوندرمی لوای مرقومه تابع مدرنی قضاسنده بورنه نام قریه دن اسحق نام کمسنه نک کیجه ایله اوی
باصلوب سقر نام بر اوغلی قتل اولنوب بو قصه‌ی ایده قضای مزبورده بورک اوغلی مصطفی و معده بن علی و اقچه بن بداق و بکر بازاری
قضاسنده من علی بن حاج نام کمسنه لر ورد و بو خبر ویرلوکلرینه مذکور اقچه مدرنی قاضی محضرنده اقرار ایتمکله مصطفی و معده و علی نام
کمسنه‌لر مزبور اسمعیلک کیجه ایله اوی اوزرینه واروب ادریس و سلیمان و سقر نام کمسنه‌لر انده حاضر بولنوب بزدن اوغلی ایدوب
دوکشدک مزبور سقر ارلرده کوتکلی قوت اولمش کیمک خبرینده اولدی بلمز و دیدکده اقراری سجل اولدقده صکره مزبور اوی باصلن
اسحاقه و سایرلرینه مال ویرمیوب اسکات ایدوب لیکن فساد حدنده اطلاق اولندوغی استماع اولنمغین چونکه مدعیلر
قراعت ایتدی یاری کتوردیلوب سایر شریکلری و بولداشلری وار ایسه مزبور اقچه‌یی حبس ایدوب کتوررکن مدرنی وصیسی
اوزرینه تسته ثابت اولمدن کفیلو ادم حبس اولنمق و اخر قضایه الوب کیمک خلاف ثابتدر و بو مراسله کوندرمیوب لیکن فساد
الوب حالی لذرنه قالدی و بو عرض ایتمشسن بیورلدی که مذکور فساد ایدوب ثابت اولوب سجل اولمشسه اکر کندوسی و اکر سایر فساد ایله
اولوب شریکلر اولنلری صورت سجللریله سده سعادته کوندرمسی لما یوبهانه ایله خلاف شرع شریف فساد و شناعتی اولمیانده حصل ایتمیه

٣٨٥ [illegible]

مصر کلاریکینه و دفتردارنه حکم که سادات و صلحا و غیریده جوالیده بعض کمسنه اوظیفه‌یه متصرف اولوب عرض ایله آستانه سعادته
کلدکلرنده بونده اوقفی دفترلرده بولنمیوب جوالی و سایر بونک امثالی بر وجه تقاعد وظیفه‌یه متصرف اولنلرک انده محفوظ
اوقفی دفترینک بر صورتی کوندرلمدن اجرا ایدوب بیورلدی که حکم شریفم وار ایکن ادم اوزره بر صورتن اخراج ایدوب
مهرلیوب سده سعادته کوندرمسی انوک کبی عرضلریکوز کلدکده تطبیق اولنه شویله بلاسن

٣٨٦ بدونده یکیچری آغاسنه حکم که حالیا کاتبی اوقفده سده سعادته کلوب انوک کبی یکیچری طایفه‌سنده بعض فساد و شناعتی اوزره
اولنلری قانونلری اوزره حصار ماچقارلوب و بابا پاشالرده و بلوک پاشالرده دخی کیدرمسی لازم اولنلرک حقنده
اوشریفم طلب ایتدوکک اعلام ایتمکده بیورلدی که انوک کبی اکر بابا پاشی و اکر بلوک پاشیدر بر اقلقده اولوب
کیدرمک لازم کلدکده عادت و قانونی انوکله عمل ایدوب بر اقلقده اولنلری طریقلری اوزره ایچلرنده اخراج ایدیسن

٣٨١

۳۷۷

۳۷۸

۳۷۹

۳۸۰

٣٧٥

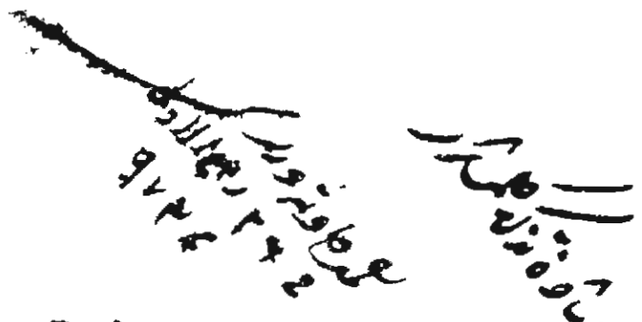

مصر لکاربکینه وه فرقوارنه کم کد حالیا بازوت اعوالی ایله مهاتده اولمغله قدیمده کلشلمو کلدنده براولمقدر
زیاده کلشلمه نسبتله اولایه بیورلمیوب بوبابده معتبر اولوب بازوت کارخانه لرنده کمیتی قدر اشجار تدارکه
ایه وب اولمیوجهتی قدیمده هر یلده ندقدر کلشلمو کلمش براولمقدر وفی زمانه کلشلمه وب وارزوستونی بازوت
بعضه رایلدیسی خصوص نزور محتی ایجاقدر ارکاکور معتبر اولوب اولمیوارزوستونی کلشلمه زمانی

٣٧٦

ایچون یاکی جمرک وارمی بیلکیسی کوندروب یوه یارلهی فیاکه کمیانی اولمغله قلیوبرا وسکده یازمغه
برنوارح وبرنوارده تاخیر وتاخیره سبکومه وارمجه یولجه لهی قدر اللده کلوب کیمی یولجه مضرت اکثر کورلمکله
غدن یوندن اولمق کفارفاکه برقاچ حوالی وماعدوین کیمی اولوب مهاچ یازغانلرینه تاخیر ایلمکه بی ایله
یقاچ یانیسنه وارنوقجه اولوبرو وارمغه اکثر ویرون وارمدنی یاشده یانشه وبیجه صولیاتی اولوارح
یانیسنه وارنوقجه اولوبرو وارمغه اکثر ویرون وارمدنی یاشده یانشه وبیجه صولیاتی اولوارح
یانیسنه وارنوقجه اولوبرو وارمغه اکثر ویرون وارمدنی یاشده یانشه وبیجه صولیاتی اولوارح
یانیسنه وارنوقجه اولوبرو وارمغه اکثر ویرون وارمدنی یاشده یانشه وبیجه صولیاتی اولوارح
یانیسنه وارنوقجه اولوبرو وارمغه اکثر ویرون وارمدنی یاشده یانشه وبیجه صولیاتی اولوارح
یانیسنه وارنوقجه اولوبرو وارمغه اکثر ویرون وارمدنی یاشده یانشه وبیجه صولیاتی اولوارح
یانیسنه وارنوقجه اولوبرو وارمغه اکثر ویرون وارمدنی یاشده یانشه وبیجه صولیاتی اولوارح

٣٧٢ مصرلغایر یکصد و قرار نه فلکه و لولبن مصرک اسقاطعاسکن نخویلی هریدی کیمار لوزرنج لولوب و نخویلی عیشو وه فرینه یه
و اصلی لدلوه تدر یافع تدر و علولدة و اخلی لیبارنه لولوب مصرفدة زنانج کلوة تدر معلوم لولوب لازم لدلعاش پیورصه
وصولیو لرفع تو یابیج بازارن معتد لولوب و لولبن مصرک مقاطعاتن یوقلیوب کوچی نخویلی هریدی کیمار عهدة سنده لولوب
و نخویلی عیشو قروفیشه فرینه یه و اخلی تدر یافع تدر لیر و لیر دلیکن نخویلکی مقاطعاة صوریارن مفصلی دشده و یازدی
مهر لیوب سنه سعاره کوندیجی دعلولدة و اصلی لیبارنه لولوب و مصرفدة زنانج لولوه تدر جمله سی لوکلاری دعا معلوم
ایدنعمی ذاته وقی یاشقه محاسنده صورتی کوندیجی

٣٧٣ سوم یکیاپیلیه کلمکه ده هالیاسنده مکتوبی کوندیرمی کندویه لوکولتانه یعنی مصالحه مرسوم معاونتی لازم لولدیغی سوم سیاهیلری
لولوی یکسیاه سفر صدمتنه کیدوبی شی دلیله امر لوکتانه صدمتنه معاونتلکی و لولدیکنه پیورلوب که وصوله یولدوغم لوکلکس
مثر دلیله معاونتی لازم کلوب ایدکجه اصر لتانه مقصودمدر و کی لیبابیج طلب ایدکجه کوکی معاونتی لیلیه سی سیاهیلرکاه ه
لولوی یکیاپیکسفر صدمتنه لوله سی

٣٧٤ ثانی یکیاپیلیه کلمکه ده ورکاه معلقه مکتوبی کوندیرمی حاجانیتنه طائفه یه لولدیده عشایرنه دینی زیارتی قبیله لری حالیه
عصیانه لوزره لولمغله اطرافنی خرپوزدوکرمسنی نوکرلوتانه قبیله لیکدوبی لولوب تمنادوه لرو لدیده طاغلرینی
نهبوغارت ایتدکلرندن ماعدا لرعایایه وقوعکلی تعه یارلولوب وقعاله تاکید و تنبیه مدار اولمغی اصلا طلبتمنت آولمیارکه و
بالجمله عصیانه وطغیانلری رویتبه دوارقدرکه آورلمغه خیرلی لیله وقعه حالی یوقدرکیوکه لیله دیکله
بیورلوب که صلح شریفی وارینجه کورمیه . قضیه عصیان لولدیغی لولوب مذکورلرک عصیانه وطغیانلری وارقدر
باشنی تدبر لرنوکه کیمی غارت لولمش کمسنه لوارسلمه مذکورلری وعوت شریفه شریفی لیدوب لرحوالی لرینی مفصلا موقعه سنده
عرض لوزره شرعله طرلوب قضیه لری موقعتی لیله کوروب فصل و شناعت شاهی لولمق لازم کلدیکی شرعله معاونه کلدوبی شویلکی
عصیانه وطغیانج مصرلولوب لرطلبی شریفی آیتمیه لرهرنه یوزدن مکتوبی عصیانه وطغیانه لوزره لرمفصل
معاونه کلدوبی - لرمالهی وعیالاتینی تسییر ایلمکده و بولیاته لیله کنده و معالاتنج لولمق جلدن شریفه وخانه
لولمغه قدر حد زایکلیه سلکن .

٣٦٩

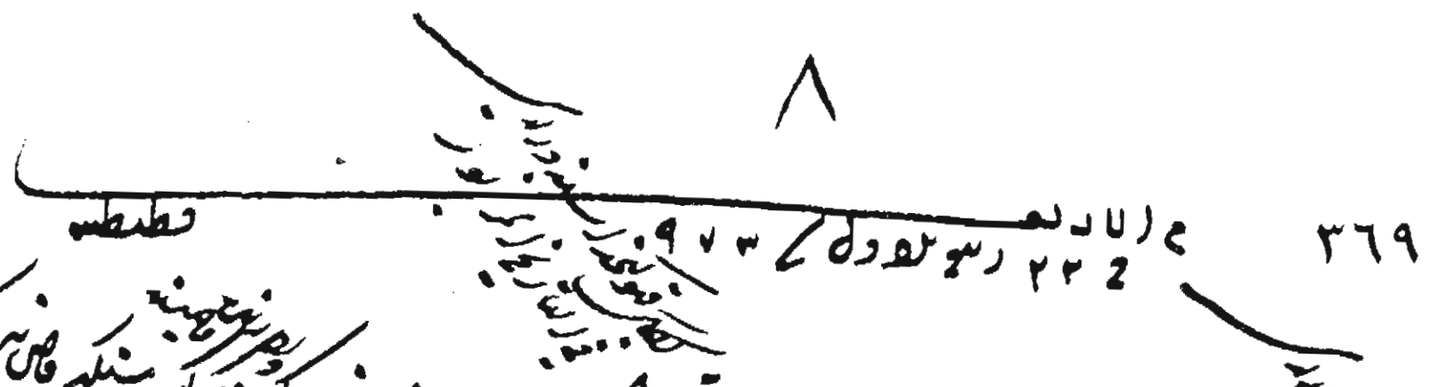

٣٧٠

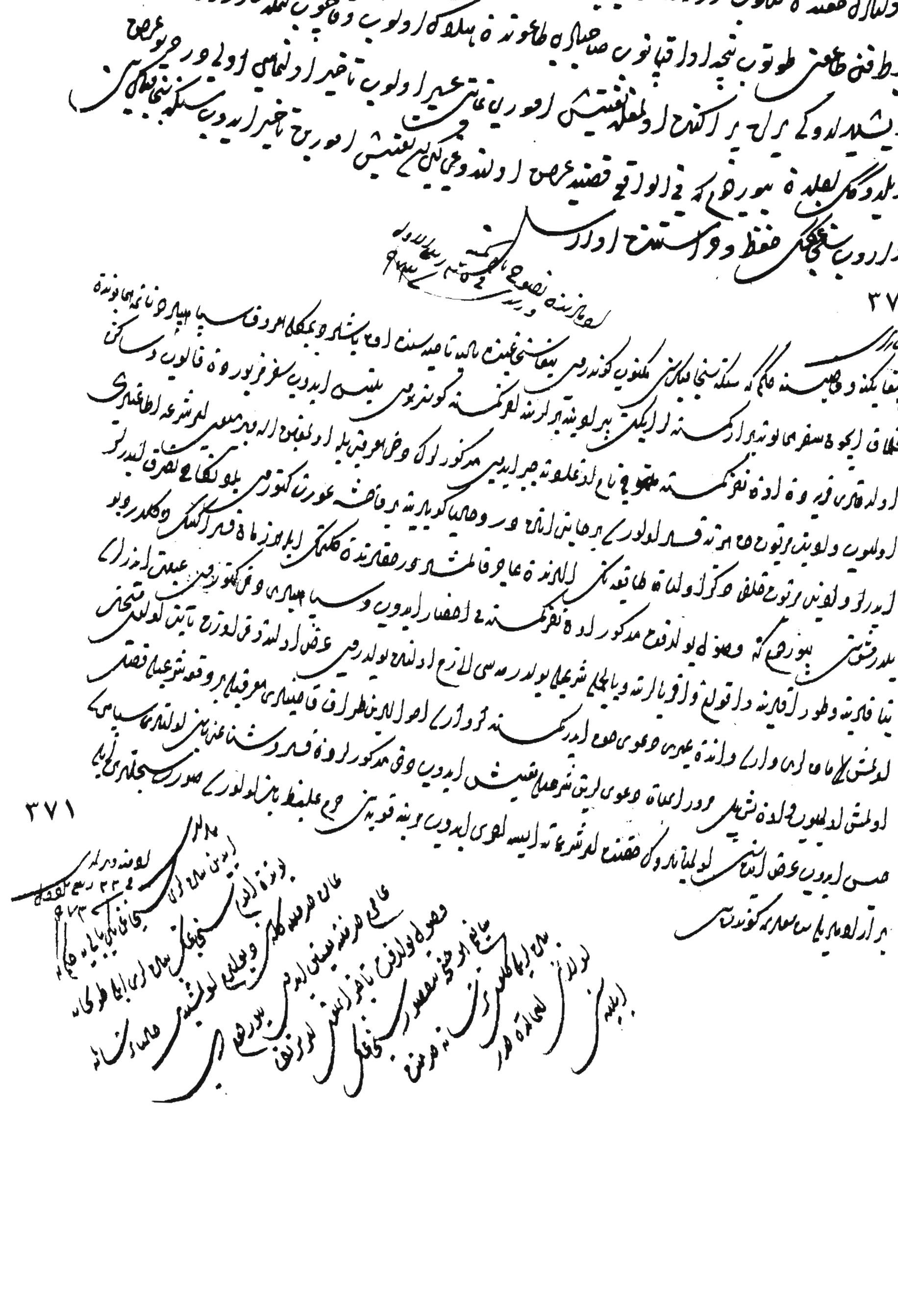

٣٧١

۳۶۶ [illegible]

۳۶۷ [illegible]

۳۶۸ [illegible]

٣٦٣

٣٦٤

٣٦٥

۳۶۰ سلطنت بکنه فلکی که سنهٔ سعادت ملکوتی کوندزدب ساقط اوشریف واردولوب قصبهٔ کیزیدیه جلندکن
کن سنده پاپاپانی وپاپا منوله وپاقوزیله وپاپاپورکی وپاپاپیاک وپاپا لندرینه
وپاپالیستمال وسغوله تشوور وپیاهرپانی دلندرینشتمال ومنوله وپتری وقوچ منعله وه ومنوله ثرلیه
وسارق قلون ویلمزین پورکیانی فوق ایوکسنه وکلدرشرت وشقاوت ایله مشهور وفعال شنیع ایلکده غایه وکلدر
ویوسکایتر ایله کلانلرینه احوالین عرض ایتدکجه کورکه کوندرهلی چوقلغی ترتیغ ویرلمیدیی درپاسوزلرینه ایلعله
احوالیله کورلمدیی چوقلغی بعله پورقی که مذکور فوق خصوصنی بوندن اقدم سکا ارسال اولنه ازترتیغ
اوزره محمی ایدوب تهیئ اولمغه فسارع وشتاعت سجلاتی بلده سنهٔ سعادت کوندرهلی

۳۶۱ ایلبصاه واولونیه سنجاقلرینی یکلاینده وقضالرینه چکه کنخ قضیسی ملکوتی کوندزدب قلیه یه نخ تکن اطرافندن اوچ ورت
کونلکیوله صعیب اولدیغندن زرزاغنه قدمی براولمامغله ترکه قلنجی اوزره اولون قلیه یه زتوره وه نوبتچی اولمغین بکلیه یاله
اولونیه واپلبصاه تشکلاینده ترکه ورلوکلکیچی وعاکات قدیمه موجنجه متوفی رتبه یاش صاغنده ترکه ورثه سنه
چوقلغین ایتدوکی اعلده پورقی که قلیه یه زتوره وه نوبتچی اولمغین بکلیه قولاغی کسیک یاش وبی اولاینده مهر اولمغین
نخل حلوه تماکیچ وارقیوزوصه تشکلاینده قدیمه اولنجه تشکلده دیکی اوزره وقوع بولان
اوزره تماکیچ ایله کلوناک کفایتی مقداریه ترکه ویروب قناعه جلبنه انقدر مه مغایر اولمغله زیاده تحقیقات
اوزره تماکیچ ایله کلوناک کفایتی مقداریه ترکه ویروب قناعه جلبنه انقدر مه مغایر اولمغله زیاده تحقیقات

۳۶۲ ازمیر وقوجه قضالرینه کلکده مختلف قضالرندن وصول اولمغه قوره میه یه نخ مطلع بازرگانلرندن اوچ ورقه ایله تشکلاینده
زیاده مفاتحه اوزره اولدوغی اعلده اولنجه پورقی که ورقه اعلده یازیلمغله عاده یاینده قدیمه تماکیچ وارقیوزوصه
زیاده قدر وارقیوزوصه مطلع بازرگانلرندن آچه رویه ورقه اولمق تمغه ارقوزیه میه وارقیه ایله قالنجه
سنه اوزره اولنده وارقیه کچمیه آچه رویه بدلکی مقدارینه قوریوله کوندرهلی قوریوله هرپارچه
کتیوب کتوروب نوده یه پستانبولده تسلیم ایلمغه تمسک ایله وکوندرهلده کمیل تمغه ارقیه میه قوریوله
یدنجی اوزره ایله وقیه یازرویله کوندرلمش - اما اندن مطلع بازرگانلرندن اوچ اوزره ایله نوبتچی اولمغین
اوزره ایله رویه سویه مواصعه ایدوب ایدوب زیاده عرض ایتکده خدر ایلیه سال

۳۵۷ مصطفی پاشا کورر سندهٔ اوتدوا تو اوقفی قاضیاق صلح کدمایی امیر لکه دولایه لکلرا طوار بقاسی
مصطفی وزیر اقبالدنای کتخدا زمن وارلندهٔ حضرلرنا نو نولدرشیلهٔ اوقوح ایله ارسال اولنمغین سوریلوی کدیمه صعارکه
نحن قضاسنه ونقل اولنورکی کندویه دلکی نو نولدرشمندیرر اوقوح یازیلین یوبیورقدن سب

۳۵۸ سدر رقیسی قاضیسنه حکم کدمایی ورکا متعلقه مطلقی یوندرون قالهٔ قزلو محلهٔ تشنج ساکن حریجه ماعتنده مصطفی بن عبدالله نامنه قیطی
سدر رقیسی یکی مهتر باشیلق بکا ویرلمشدر بیچوحکم اوزره اوزایدون نظر اولنه مح قزلو اولمغین حکم کمه ذکر اولنمق
بیاض ایله ویدکحه حجتی زیاده وجه قسم پایلدانمغ قیطی واسطه تسلیم نفس زیورون اوتوب محلهٔ تشنج ساکن
کاتبی حسن چلبی دولوی اوچیوز زلطی ویرون یوحکمی مذکوره وجه ایله اوزارین سبقی اولنوب کندو ناظر بالیه
تسلیم اولنه بیچوبلده رمضان بیورلمغی کدحکم شرعی واریحه مذکور حسین ومصطفی وقاسم قیدو بند ایله یرلرنوندا
ایله مح یه عاد کندو رمسل

۳۵۹ یکیشهر قاضیسنه حکم کدمایی ورکا متعلقه مطلقی یوندرون ترکاله سنجاغی کلنه وقضایه نه اوزشیخ دولوب
بعض قلعه تارلرنون قضه یه قلیوب الله کتورون تدمکه تاجی اولنارن لقوت ولیسه بالیه مقید ورکا متعلقه
کوندرمی بیچوفاده اولنمشدن مالکه ناظر احوال اولمق اوزره بوحکم خصوص زیورن عرض اولدوقده مغشی قاضی
کورملیچون اوکونکی عاشر شریف یوبیاندایله زیورکی اوماریا بازارکوه تجاروه نیچه یکمندکی جلب تارلرنوندا عرض
مهرلیوب خلوص شرعی یدن سکره اوقه اللتمش جریه ایچون الوب مهرله دکاریا اقچی محلین سرمه کتورویلوب تعرض
صلمایا تحضرتنه کورلدکجه رادخالچی بولندن کسایوغرض ایلمکیون اوقدن خصوص زیورنیشن وتحقیق اولنمقه عرض
قلعه تارلرنه اولوب قضه یه قلیوب الله کتورون تدمکه تاجی اولنارن لقوت ولیسه بالیه بولنون بعد التثبوت حصاریزه کلنمکه
واریحه تحکم قضا کدمح اولمق قلعه تارلرنه یدرنظر تعلقه مملکتی بی الله کتورون تارلرنه خلوص بولنون قلعه
اوه دکانلرن محلهٔ تاجی اولدقدن صکره لقوت ولیسه بالیه معتقد وقیوسن سورکا متعلقه کوندرمی بیچوبیاندایله خلوص
شرع شریف وضعیزاولمغین ایچون اولمقه عذر ایله یرلرنوندا

٣٥٤

٣٥٣ نبدله بکار یکیبی لیسکندر پاشا یه حکم که مقدما بکار یلمیی ملکوب کوندروب واریتی فروب تنی خزاروه معادیه
طابعه سنده قویه وشمنی اولیوب زاکر معاونتی اولیجق اصلده وشمنی بصح یه ضرر ایرشدرمکی محال اولمغین
ویاخود ملتزاکر اصلده قائیجی زدلیوب فرصت بولدقاری تخ عصیانه اقدام ایتمکلری موقرّ اولیوب شو ملکده مذکور
تدارکه کورکلی واریتی زنبورلی ضبطی تغیر اولیوب تدارکی وقتنده واریتی خزاری اوچون زشط اولدیغی
جهلی قلعه یه وتراصول یخنج اولمغین حینئذ النوب ضبط اولنماق قابل اولمیه جغندن اوکا بهاروه بیلی حلده بشنوز
دینار اوده اکیوز یاخ کمیلر طوپلرن وجبخانه لرنی ایله دورکاه قلعه سنه یکجه یازنده ایکیشر یکیوز وشمیلی زنبور
ولده بیکی کمانداز کورکلی رتال اوزنبورلرنی بیلی حلده کمیلره اوغدرلوب کمیلر ایله زراعت صیودیه
یاکه دکیز یاکه صدره اوره یمکله اموقدر زنبور یرلعه بنا ایدوب اکیوز اللو اوزنبور کماندار وتوفنکی
اندازوضع ایدوب دینار اوده کلله کماکر ایله وبعض بصح عماکر ایله وبعض بصح عماکر وقایشط طوپلرنی
شطکی اوزرنده یرلعه بنا ایدوب اکی یانده وشمی طشه چیقاغنه قادر اولمدقاری تخ شط ایلوب ولدیتی
جزایح حوالده اولوب حتی قادین چوجغی ایله زراعتی ایچون اوزاغه کیتمکله زراعتی ایچون اوزاغه کیتمکله
ایمکله ضرورن اوغلایه رهج ویرمک وقتنی اوزره محاصرین ایلیجی کمالی حاصل اولدیغی زنبور تلی نجوق
خزنه وقاله وکنده غیری خزنه وقی کوندرمکی فهم اولنمیوب ایکیوز یدی یوز اللی بیلدرلی اوغلی یانده اولدیغی زنبور تلی نجوق
بیک کلله ورتیوز یاخ کمی یاپلوب اوچ اولوب ایکیوز یاپه سی وقتنده یتیشمیوب اوزاغدن طوپلر ایله عماکر کوندرمکی تهوه بیوروب
ضبط ترتیخ واریخ تیوپاخ شدتلی کمال وقت ویلیتماق ایلیجی اوچ اولسنی اوچ اولمیوب اطوار ریته تنبیه وتحسین ایلیوب
تخ اولوقیه احدانکی وقوعه رفعتده وجه مشروحه اوزره تدارکه مباشرت کوسترمیوب وقتنده تدارکی لازم یتجه واریخ
هر خصوصی معلوم ایلیوب وقت ولدیتی زنبورلی ایکی اللی اوقه یرلیکی قنجی ایکی کماکی محمودیه اولنمیوب
احدلوه وقنه صرفلری هرنه یوزوه ممکن ومتصور ایسه حسن تدارکه ایدوب وجه وقنه کورکلی اوزره
مجلکه عرض ایلیه نکه وقتنده ایله بدلعور تدارکه اولنوب اثنائده ارمنی حنیئذ هوا ایله اشرار ایکی عماکر
کلنوب ایاخ سعادت ایچی وبیکلی نصرت وصاحبقران مملکتی ودولتی اوچ ولایه وریایه وزرای رفیعتلی وارکان
اوزره اولوب کار وکسبکاره مشغول اولمغله خصوص زنبورکه تدارکی سنی رکین اصابت زنبورکه تعویق اولنمیه رک
وجه وقنه کورکلی اوزره تدارکی نه یوزوه ویه وحواله زنبوچ

۳۵۱ محمد لله وحوله قضایا ینده کلم که سکنه محمد لله قاضیسی سنه کلمه تفتیشدن مأمور اولمغله زاویه قاضیسی ایله بتمش
سعادتمد ملکتون وقضایا وقرینکوندرد یصدر اولدقده حسبنکی مأمور اولدوغکزدن تفتیش ایدوب
مولوح قضاسنده تابع اولدیغی یارمادیه کلوب مذکور حسن وفتح اوح بیکده زیاده حقوق ناس اولدیغی
ایده ماعدا محمد لله قضاسنده تابع شرعی فتح یوزلرجه حقوق ناسی ایچی سنکی بدیهی وظیفه ایدی
وشرعی ثابت اولمیوب تقریر ایدیلدیکی وزارتده ثبت اولنمیوب ورقت ایچی اولدوغندن محمد لله ومولوح واحوالی
مستفسر اولدقده ایده دوزتیلیه طاملدیر شرعی شریفه مطیع وکلدیر نجه لمندرک وعوارضی اولوب
حکم شریفی وقتنده منیف کتورمکدن قصور ایدوب منیف وصحیح شریفه خلط ایتمش ایدوب وتارکه انتصاب ورقضاده تکوبارنده
اکمال وشرب حمر ایتمکدن رویدکاریه اعلام اتدوکدن اجلده حقوق ناس ایچون بعد سیاست اولندقدن صکره ایدوب
بیورلمش مکه ~~مکه~~ تابع اولدیغی یارکا معلقا چاوشانده قدوه کلدکده مصطفی زید قدری یدقیدوبند ایله
قوشیلوب ارسال اولنوب واوزرنده تاپی اولنه قضا وقدرتی مهرلنوب بیله کوندریلمش بیورلدی بدمذکور
حسینکی اوزرنده تاپی اولوب وقتنده قید اولنان حقوق ناس واوزرنده غیری وقف ثابت اولدیغی حالده بعض اوقاف
قصاری اصلی یا حقوقه ایلیورلرینی تعلم ایله جمیع املاکه وکسبانه بیع ایدوب آخرینه واملاکنده کمسنه بهه اولمغین وباخصوص
وقف اولنمش ودایر ایکن اسلافی وقف بیع اتدرمی تعقوده ولسبابه واملاکنده وغیریده نمقدار ارقی اولدیغی ایله تبدیل معاملته
کوندریلدی بدمکندنکی حقوق ایچون تابع قاضیلرینه اعطا وقف ایچون مهرلنوب بزبورقاوشه ایله تبدیل معاملته
کوندریلدی - اما ارکوانتاپی اهده قصاری کتابی ایچون تقسیم غرما سیاستیوب وقف کتوبه اوزرنده ورسالی اولنه قضا وقدرتی
قره غدلوره کوروب سیاستی ایدوب اوزرینه وارنجه یه قدر معلقا چاوشانده قدوه کلدکده مصطفی زید قدری یدقیدوبند ایله
کره مهرلنوب قپ رالیه ایله کوندریلدی - املاکه وکسبانه ارکتمه وتصرفنه اولنوب بیع اولنه واراکیه وقف طریقیله
وقفنه اولنمیوب اولنه نمقدار ارقی اولوب وتوجهله وین صاحبانه ویرلدوکی وقتده ایدوکی تهدیدیله بیله کوندریلدی

۳۵۲

٣٤٨ [illegible]

٣٤٩ [illegible]

٣٥٠ [illegible]

٣٤٥ بادی بکنه وکذه قصینه فکم که مکتوبن کوندرمی محالدی یانه لولاه المصلح الدین نامی کمسنه یدنده لوتوبق دار ولدلری معمونیتی قصایه ترتیب ٥
شهر صفرنای محرمنرن وشقاوتلی ایامی مشهور کمسنه اولدیغی یانده مرتوم ناموزده کمال لدیمی حفظنده مکلمکی مولود ولدالمسعود شرعه شرفنه اطاعتی
لازمدیغی علنه ایدمی قاعده تجنس لیدیغی اجلدن مذکور محرمنرن خمر ایدوب وصحو بولدیغی مسلمانلرک هاقوتاریه خلاف شرعه
کلمکی زیدمی وقریه قلقنده بیوجه حلیتی مالی اکوه رنجش ایدمی خلاف واقع ایچون لیمی وسلمانلره شرعه مخالف کلمکی زیدمی وعادتلرینه
لطائف لسانیه عاجز اولدیغی وقتلرده اهروق لولیمی کورکه لستحقاقه اعلمق لوتشندن ولمغی عرض ایدمی حرمه فتاحی لوسیتی مرتوم
لدعاجی مذکور مکتوبی مذکور محضر محمد طلبی مذکور عبن ایدوب لاجی مقصده وقرارلشمه سؤال اولندقده سابقا قضایه مرتوم مضمونه اعلمق اندوکنه موافق
مرقوم محضر محمد وکولدلنده خصوصاریله موصوف کمسنه ورویوضه دیروکارلیغنده پورصح کرخصوصاریله بولندیغی عرض اولنده خصوصاریله مقتضی اولدیغی
ثبوتی مکورمی تفتیش ایلدیکده اولوقه وکولدلنده امورشتوحه دائر ایلام مذکورک اولمغی سنده یانی اولدیغی مذکوری سیاستی ایدوب لوتوبق دینه
ولدیغی عرض اولندی

٣٤٦ فی خصاره کلوب اولدیغی اولوجهله محافظه سنده لولاه محمد بک حاکم کرام حاضر مقصار ٥ خطوط مرقومه اکوه رنجشه سیاستی ایدوب لوتوبق
پورصح کرخصوصاریله بولندیغی یانکده لولاه کمسیاماوه اوتورمغه دائر سیاستی ایدوب وقتاریدمی دیوارمی یاشمه قوتوبن کوندرمکن
کلوب فی خصاره خطوط مرقومه محافظه سنده لولاه محمد بک حاکم کرام حاضر مقصار ٥

٣٤٧ کلیسوج وضیعه حاکم کرام قوله کلوبنلی کمسنه یحیی خصمکه مالی مغور صلوناق قریه خارجیده کلمکی یاکه لولدیغی بعض زمانده برایکی آی زیاده بدیه لولمغی جنابی
لسیاب ایله کلمکی کمندجی وجوبور وجرامی ورایوکمسنه وکدر ویوقریه پوتوق حلقنده بعضی شکوی ایلمکین لعدای تقصیاتی لولمغی عقدلیدیکی
لمراسیدیه سوقلمغی مذکورک اجوالنه نظرآ حفیه مبنی لولمغی قریه حلقنده وطرلغنه جولغنده ادضاء ولطوارلرینه بجنس وقلمغی وجهله
والواقع بیقه ماتوق لولندار نایدیه لولمغی لسیاب ایله کلمکده وکلمکی زیدمی کندوجه کلسیاب نعمه لسیابدن بکاری کیدیر توصیه
اعلمق لولدوغی لذرن ایوکمسنه لولیدن قصاردوشمکلکی ایلیوب فریوزه وارمیلمی ایدرلوایچه ورمکلکی کلیسی وارمدن معیشتی
تدنیدروعوی حق ایدرکمسنه وارمدن سلمانلرحقنده یوجه خیردیرلرصحتی وحصولی لذوح واقف وسطلع لولدوغی کلوب ایله بارزی ایدوب
حق لذرن اولیوب لسی عرض سوزیله خلاف واقع قلمغه وقت لنکده مدرایکی

٣٤٠

٣٤١

٣٤٢

٣٤٣

٣٤٤

٣٣٧ قيوة خد قسنخ اوهفن بايل چاوى ملح كه قوچ كليب جانبنده قوچ رسورى قيوة كچوب اوه رسوريين قوروى يه ليستانبول
كلوب اوتوزسوريين ناپدراولدوغى لتماج اولنماغنه بويروغى كه ملح ترنجوز اوصل اولديغى كوريلمش اولمغين
اصل مذكور يوزنجه قيوة بنجه اولمقدر يوزاوچيوز قيوة ناپدراولوب سنوكى ايهالكه ويا طمغه فاتكه حمل اولنور
كچوب تسنه لكيوز يكرمى مقدارين قيوة كلمشدر يوزيدى يوز قوچ بيك قيوة اولوب كلمشدر اصل مذكور اوكات معتبر
اولوب تارك اولنوب اوهفن بصره ايله معتبر اولورسه اكا كوره بصره ده اوقه اولوب
قوروى يه ليستانبول قوغه سچوه كلوه تعبير اولنوب اوهفن بصره ده واقع اولمغين عمارتده مقدار قفيز اوزره
غيرى قارغه اوزره قفيز اوزره قفيز اوزره سچوه كلوه بيتصور عمل آلتوايكيوز يكرمى اوقه اولوب
تيشدركى اوزنجه اوهفن بصره ده واقع اولمغين سوريه قيوة تنتيج ايدوب على التعجيل بازوسا خزينه كوندريلن

٣٣٨ قصر شيرين فاصله سنده واقع قصر شيرين تعبير اولنان بعض تلده يشاركندى كلوب خزاهارين مجتمع اولدقدن صكره
مصطفى پاشا سياه زنكى خزاهارين الوندن طلع وتعديل اولنوب كچه يلدروم ايله اولوب اوچنجى كون نفيس اولنماق اوزره
وركاه معلى هاوثاريده مقصود وزيد قدره يه قوشيلوب كوندرلمشدر بيورلمغله مذكور ترنجوز اوچ يوز قوچ يوكه مخصوص
وقتى اولمقله ملف رالبهاليوس ايله صحرا اوزره نفيس اولنوب كوندريلمش اولديغى مذكور اولوب
تنتيج اولنان خزاهاريده كندولى تنتيج اولنان زنكى خزاهارين الدوغى شرعله ثابت وظاهر اولوب
زنكى اولنان خزاهارين بيتصور شرعله اليوروب بشركه فخالف كمسنه طلع وتعديل اولندقدن صكره عينيله

٣٣٩

مراد افندی

١٤ ربیع الاول سنه ٩٧٣

٣٣٣ سلطانه اداسی یکنه ولوایه مونور قاضیلرینه حکم که حاکیا یوقاردهانسه محودی لیسانوله وقف سنجوه کلوه قیوه آدنه نخره کلوسنه رکنه لکلیس
بعض خارجه کمکلی مجیه ویرلمه اون یاپنه زیاده ضرورتی اولمغین بیورلمغی که وصوله بولدقده لیوه کین نخره قضاسنه مجیه مونوب وصی سنجوه کلوه قیوه
اتیه یوکلنمیه وخارجدن برقچ قضا وبغداد رأس زمیوب وقیوه کلدرمیه بیقصور محودی برتوجیه ارسال ایدوب تسلیم اندوقدن سنر تبلکه ایلیه کیس
حکومتنه کلوه قیوه کوندرلمیوب انجق لیتوفنی یوقاردنیوب وباقی قلغی برکنه اولوب لیتماء اولنه لعلا عدد کلیه قبول
اولمیوب مستحق عقاب وعقاب اولورسز لکاکون ایتمه اولوب امر مقتضاسنه وقته زیاده وه زیاده قدر ایلیه سز

٣٣٤ وقف خانه کابیلرنده اولوب اولدیغی نخره اولنه یوسنانه حکم که مکتوبی کوندرلی کابیکر اولنه محمد سکوی اندکلی بعده کیرشمه سنر
وقف خانه کابیلرنده هاونوه تعیین اولنمیه سورلمغی که وصوله بولدقده نخره ی قرآه اولنه برلرنه تعیین اولنه کابیلر استفسار اولنه کلدکده
نخره ایلیه سز

خانه عسکر انسه وخاص افندی
وصی آستانه سعادت مدرسی
محمد امین عفی عنه

٣٣٥ یکشهرلی قاضیسنه حکم که مکتوبی کوندرلی دوسجه سکز یوسف نامکسنه کلوب قصبه وه سلیمانه محمدینه وبدیکلو کیمه اولوب اهالیسی بعض ایسیان
یوبعد اولدیغی مرتبه یرلرنه افراق ایله شهور ورعض علوم اولونوب طلبی ایدیلوب ویوب ومحمد کهیی وقتی چاریه من محرمک ایکیسنده کلوب ایکی اویه کلیس
فاصادکی تویدی ویدکی چاریه کتورلمیی مدکور زیر قاپمکسنه ایله کلدکده بر یوقتی ابدرسنه لیدیکده فوریدی کلمیوب ایکی ایلی ویرلی
اولکه کلوب بر طشره چیقوب واولکوده کتابیان واخچه دار ایله اکتوبر ویمیی سویلشوب کیدی اندی طویدی دفتر قاعده ویمیی دیرلرنه کیمسنه
وقف اولدیغی بیانله مرتبه طلبی ایدیلوب بوصفه فسر ایله شهور ویدکی اعیانه ویرلمیوب وقته تفحص اولندقده ایلیه سوکلی
ویوبلدرمکیی بیورلمغی که مرتبه یی یرلرنه قوشمی سرح سعادتله کوندرلی

قسطنطنیه

٢٤ ربیع الاول سنه ٩٧٣

٣٣٦ قدس شریف بلکه وقاضیسنه حکم که شیخ محمد حلوتی وعبد القادر وعوض دراویشلره وخیریه شرکا کلوب توبلکه قدس شریفه
توجه بیلدیکه یرده نصف قارنده اوقف ملکلری واریغ ازراهیم بن خضیه واولادلری وکراولنه اویزی بابازکه وقف اولمغین
اولون وبعده کلوب تعرض حضرتجه من عکسه اسلام حرفته وقته زیاده توجه سلانیق وخورلمنی لیتماء حیچوه وقفه لکلیس
ایدوب قطعه نزاعه وحصمی مفصوحق اولوب ملکلری مالکلرنه اعاده قاضی اولمقدقاری شهر رویاکدن وکراولنه اوکه وخوارلی
زیاده کمیش وعون اولیس اولمغین لیتماء اولنماسی اولمیوب بوصورتله کهیی وکراولنه وخوارلی بعد لیتماء لیلیسی
مذکورلر ابراهیم واولادلری طریقه سرعسکر سعادتله حکم شریفلری توجه ایدوب لیتماء طلبی ایدرلرکن وقف اولدیغی توبلکه شریفلری
حمل ایلیوب خلاف قته جواز کوسترمیه سز

٣٣٢

۳۳۱

٣٢٦ [illegible]

٣٢٧ [illegible]

٣٢٨ [illegible]

٣٢٩ [illegible]

۳۲۳ یکپوی کنجد زسنه حکم کنه حاکیا سکساه یاره کمید ریلی قبولنی بیاله ولع اقباله یوزنه ۵ قفط دورش ملکدع ایکی
العیو ملعین سوزلنی یانکنه اوزنه یکپوی قولاردع ریلی بیلی قاملغی اورلیدقی سوزلرنی وصول بولدقدن اوی اوزنه یانکدع
اوزلری یکپوی قولاردع ریلی ش زالیه ولع اقباله ریلی بیلی قاتلغی وجه دیمکدر کوره کوره اوزنه قدغه بولنه سن

۳۲۴ حاصار قصبه حکم کنه کحر فصاکدع دافع لولاه کوز باغاریکی محصولی تلرشریف سابغ مقتضاسنجه شع اینیوب یکرزتورشی ایکمکی لوازمدویب
سورغ کنه وصول بولدقدن یوبابع لرسابغ موجبنجه عمل ایدوب کحر فصاکدع دافع لولاه کوز باغاریکی محصولی لولاه لذرماریق تورشی ویکرز
اترپی شیره اندرمه سن فرمانه شربتنه معیار ایشلولنده حذر ایلیه سن

۳۲۵ ارض روم یکاریکمسنه حکم کنه ارض روم حصارلرنده ولرنج کاه قرماه معاونه عون رئیسلرنده حصروعلی لوقه باشی ویتمورخانه لوقه باشی
سنه سعادتنه کلن مقطع ارض روم یکاریکمسی لولاه سیفاه حاجیا یکاریکی لولاه عمی ولع اقباله یکی تحریرده نازلخنع واقع لولاه لیسیتجه
محصولنده الوب مقابله سنه ارض روم یکاریکلکنه لولاه قوم عاکدع یه یقایاسی هولاه ایدوب لکرزوکر لولناه یقایاسنی
حصه لولتورسه قبها ولاه اعلمع لولنسوه یالنکام اولایه سی ویوب هله وکر لولناه یقایایه عمال عتبار ایدوکاری ایله امرالله یکاریکی
اصله یقایاده هولایه قبول ایلیوب لیسیتجه محصولنده سنه یاشاکلوب کندویه ایچه لمعه تقاضا ایکمکی امرالله سیفاه یاش
ارض روم غباریکی اوش وسبعین وسبعمایه دیمکدر وسبعیاه دیمکدر ایکی یوزیکرمی سکزه ایچه لکمکی امرالله
وزواری یانکنه مهرور لماتی قوتلوه یوزورنکی بوزسکساه یرایچه لولنکی حصولگه مرتوروزواروه لکمکی امرالله
عمی ولع اقباله یکی وکر لولناه ایچه یکپوه لعل ایتمکی امرالله سنه یاشایه مکتوبی کوندرمی ایکی ایله مرقومی ویاوکر لولناه هولایه
وفقه ارسال ایدرکی فیها ولاه مبلغ مرتورکی الهکی ایچه سنه بن کعبنی لولنی والی ورثه سکی بوزسکساه یرایچه سندلغی لروماتی
یکی لولاه میرزاعلی زیدعزه کعبنی لولدی مزلولی ایتمکی وبدوکمی امرالله میرزاعلی ولع عون وفی دمشدوه لوزنه کتخدالغنی فتوی ایدوب
سجی لولنه عزیلدرکاری لفلده ورکاه معلمع حاوشاکردی زیدقدره تعلیمش ایدوب مذکورلرکی هولیصاغنی یعنی فتوی امرالله سنه یاش
ولع علوه ایتمکی ایچه یه دیمکدر سیفصور علی نویسنده لکتبی لولنلروه ایکمکی لوایدوب سورغه کنه وصول بولدقدن اوی امرالله مکتوبی
اولوجه دالهکی وینه دیمکاری شرعیاتی ایچه لکتبی لولنلروه ایکمکی لوایدوب سورغه کنه وصول بولدقدن اوی امرالله مکتوبی
کتابنی سرعیاتی بنی لولورسه یونارکه هولیصاغنده یطرین لکتابه الدقلری ایچه لری حکم ایدوب سیفصور الیوم سنی نقلی وعیار ایندیه سی
عفو ایدرلری بارزوی محض لله سی

۳۲۰ وزیر مصطفی پاشا به حکم شریف مبارک که حالیا مالکنه اولان کمارو ده سکسان کمی اهالیسنک امیر الامرا یه انکلرایچون قیودات وضع اولنمیه
وقایع اولمیه یه دیرلیوب برده قسط و ورشتر ایکوزه قانون درحوس یکی ولنق رحوس کمار یایله وارضی رحوس محافظه اولنمق
اولمی اوزره مبنی صورتی مرسوم شریف سیورلمغله تاخیر اعتیوب شوکاله اولان کمارو ده سکسان یاره نزارکرنیخ کمی اهالیسنک ایدوب
الکوکی وصیکلی وکورکی وسایر رسومات وسایدر تکالیفی ایرویب وقف مشارالیه تسلیم ایدیب دیکیوب بکذاشتی وقف نصب اولنمش
مویرتمار یایله التعویب وحوس بکنی وقف اولوب کمار یایه متعلق رحوس جاتمار نه کوندرمیوب کمادارلق قسط و ورشتر
اوده حصص فرنورلیه مجاهد تذر یکمار کی برادرلری وماتاری وزارعتاری حصه رقوسیی فرنیق ویکمی تسلیم انکلری وصدق مالکنه
قلانه نورغنی قدرنخ وطوب کمار یی وتاریه آرایلی کلمی سنه مذکوره اولدی ومالیه وضع ایکوزه وند کلوی یاره یایله وضع
کوندرلمش ایدیب آنوکی کمی یکمار وورینه ایکی ننه کلاه کمار یه وضع ایکوزه ورحوس دکرمه یکمی یایله تسلیم ایلیه مش نه
وارضی رکرس رحوس سیورلمیه وبالکلیه مشارالیه یایله التعویلان یکمادکی اکر حنطه عشریه وارکرنیخ وارکرنیخ وجه
کوروکی اوزره حصه وتقصان قوسیی اوحصه دنی فرنیق ایله دیکیوب بکذاشتی وقف نصب اولنمش اولمغله وقف
وزعماء وارباب تمار وزه کاکانه هرکیدن کنتی معتاد آرپه تعیین اولنوب خدمتی اولدن اکا کوره تعیین اولنمش اولدی اوزره
مراعتی زمانیتی مشارالیه قیودات برقلیغی مجتی ومنعی اولنه اسکله کمه اجازت ویرمیه بالجمله کذارکه اونمه یکی
یدجانبه وتسلیم اولمایه دیرلیه طغرا وتحکم اولنور سنه یوز یاره یکی التعویه بنی

۳۲۱ خزاریه یکمار یکمی یایله پاشا یه حکم کرم وزیر مصطفی پاشا یه حکم شریفی کوندرلیدی تسلیم اولنه سکسان یاره یکمی اهالیسنک
ایرویب بالبیری وورپانوزه ضبط ایکوزه اکر حنطه وکورکی وشعیر وسایریدن ورارغنی حصه وتقصانه قوسیی فرنیق
تسلیم یکمی یایله انکلری ویکمی یی کنذاسی وقف یایله مالکنه قالمی لازم اولمغله مرسوم شریف سیورلمیه تسلیم اولنه سکسان
یاره وکرنیخ کنذه اهالیسنک ایرویب سکسان یاره یکمی یه ایکی الان وایسپرج وسایر رسومات وحصه وکورکی وکورکی ایله حاضر وجه اولنوب

٣١٨

٣١٩

۳۱۵

[illegible] ٨ ربيع الاول ٩٧٣

٣١٣ اسپانيول قصبه‌سنده حاكم كه حاليا بالغچى كوره ركاب همايونه رقعه صونغى بلوط قپوسى خارجنده بنا اولنان كلسانلرى امر شريفلرى كلدكلرى
منع اولندقلرين بلدرديلر لعدى وكر اولنان كلسانك اشغه‌سى سابقا اولدقلرى كوره طايفه‌سى اوزرينه كلسا بنا ايدوب اطرافنده اولاده
اولوده زياده قالدرمق دوقلرى استماع اولنمغين معدوم اولوب سابر اولوب برابر اولمه‌سى امر ايدوب ويو خصوصه عليه علياء متفرقه لرندن
سكيانه على زيد قدره مباشر تعيين اولنوب مورخ كه تأخير ايتمنوب لمع موجبنجه مشار اليه بالذات مزبور كه اوزرينه واروب اطرافنده اولان
اولوده زياده بنا اولنان اولوب يالكلبا بقدرى سابر اولكى بر كبر اتدرمى اوزره مخالف كسنه تعلل اتدرميه‌سى وكره طايفه‌سنده
محلى بنه ايدوب كه مزبعه مذكور اوده جمع اولوب ايده باطلرى اوزره قصد ايتمه‌لر واطرافنده اولاده اصلى اولمغه دخى تأكيد ايلديكه
شويلكه بعد اليوم كره طايفه‌سى وكر اولنان اوده جمعيت ايتمه‌لر ويا خود هيچ اولندوغى اوزره قومبوب زياده نسنه بنا ايلكى مباشرت ايتمه‌لر
مسلمانلر طوغرى خير ويرميه‌لر ايلرى معاش اولور ديلمش اولادلر ولكن كورشوب شريعه مخالف امره مغايرلرى اتدرميه‌سى

[illegible] ٢ ربيع الاول ٩٧٣

٣١٤ ادرنه قضيه‌سنده وبوسناغى باشنده حاكم كه سنكه قضيه‌سى مكتوب كوندرمى محميه اوزرنده ده نهر اردن ومريچ اوزرنده بيرى جانبنده بنا اولنان جسر
جديدك باشنده شمال جانبنده نهر اردن كنارنده واقع اولنان برقاچ باغچه صاحبلرى باغچه‌لرين توسيع ايچون كنارنه مزيله دوكوب سكوه
بدلاندن دوكمكله نهر مزبور قديمى مجراسنده چقوب كوپرى باشنده فن اعاجى نام قريه‌يه طوغرى كيده طريق عام اوزرينه جارى اولمغله
مذكور يولى يقوب يالكلبه مرور منقطع اولمغين بالضروره اخر بر ده طريق جديد وضع اولنمشدر وحاليا صونك ميلى متصل كوپرى باشنى
الوب خراب ايتمك اوزره ورشمه يكيجالده صو يورمق احتمالى اولاده برلرى سكوه اغاجلرى وكيلوب وبعض تدارك اولنوب ولدى
باغچه صاحبلرى سد اندوكلرى برلر اجلماغله مجرايه وسعت حاصل اولوب نهر مزبورى مجراى اصليه‌سنه ميل ايدرمكله وقوع ضرر
ممكندر شويلكه ايكى اوچ دفعه‌سى كورسه بو ضررك دفعى تدارك اولنوب صو كوپرينك باشى يقوب اخرين اقماعلى كوپرى قارنده
قالوب ويروم باغچه‌لرينه دملكلرينه وبولرينه خراب اولمق مقرردر ويدوكلرين عرض ايلمشلر لدى مورخ كه بو بابده بالذات معتمد اولوب
اعانه ولاوين اصل وقوف ايله بالذات اوزرينه واروب اول كبى باغچه صاحبلرى توسيع ايچون سد اندوكلرى برلرى كيدرمك ايكى مجرايه التقى
انده عبرى صو يورمق احتمالى اولاده برلرى دخى وجه وفناسى كورلوب اكر اعاجى دكمكله ور اكر غيرى طريق ايله ور هر نه يوزده
ممكن ايسه تدارك كوروب صو مجراى اصليه‌سنه اجرا اتدوروب ومن بعد باغچه صاحبلرينه نيه وتأكيد ايليه‌سنك اول كبى وضع ايتمه‌لر
اكر ايدوب حاليا كيدرمكده عناد ايدنلر ور اكر شمدى نصكره ممنوع اولميانلر ور ايسه‌لرى ايلى يازوب بلدرمك كه حضرتنده كلنه

۳۱۰

۳۱۱

۳۱۲

۳۰۷

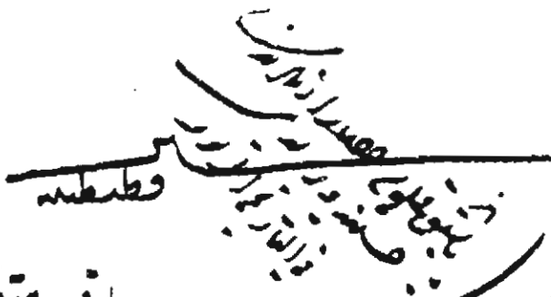

۳۰۸

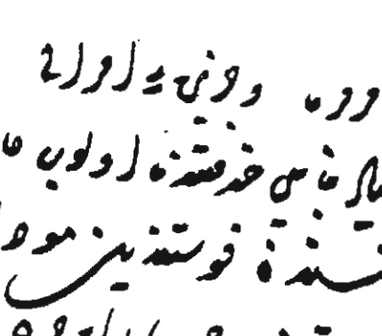

۳۰۹

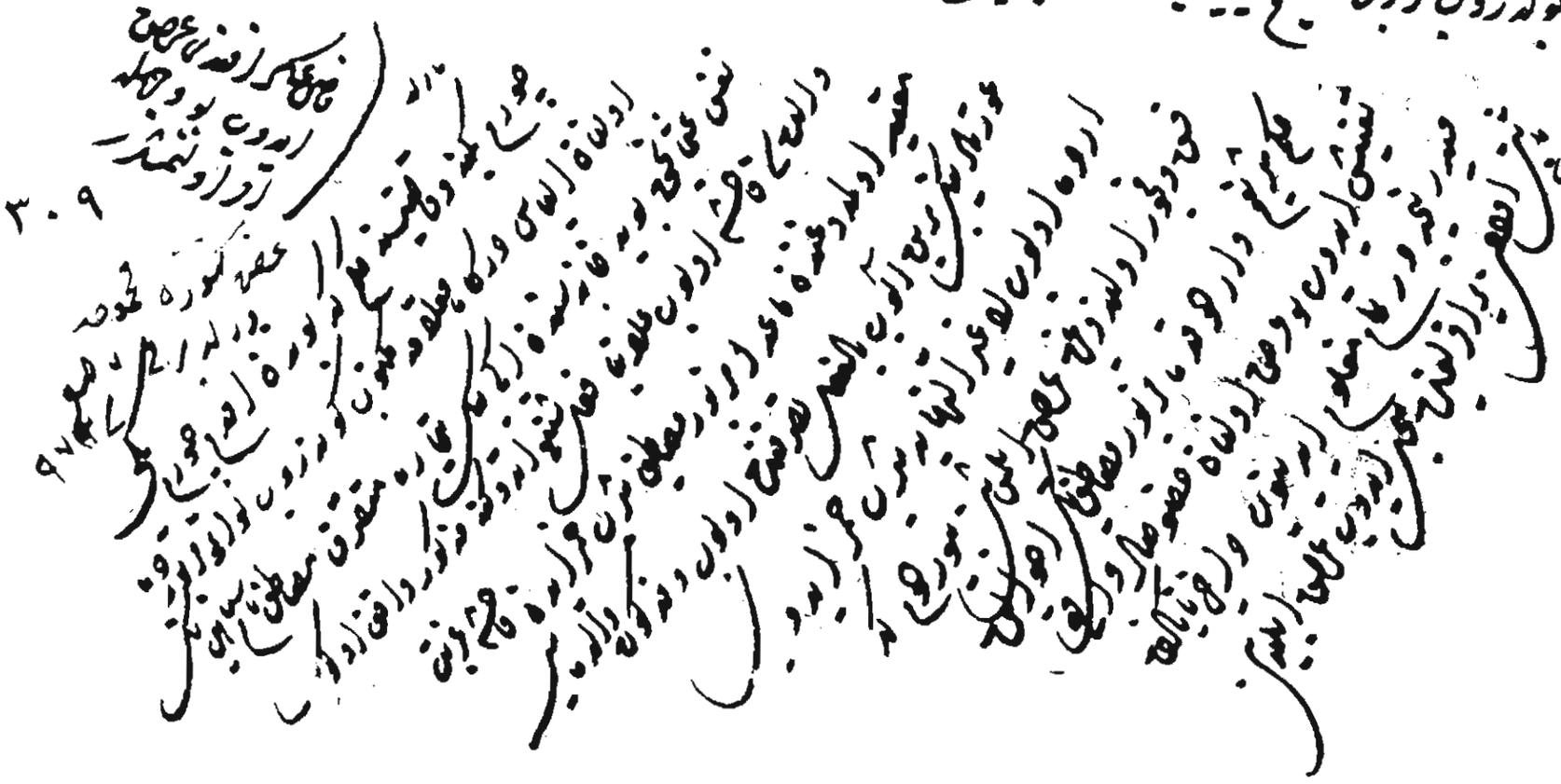

۳۰۶

۳۰۴

۳۰۵

۳۰۲

۲۹۷

۲۹۶ یوزغه بکمذ و قاضیسنه حکم کد مالیه ورثیه قاضیسی مولانا محمد تقی یه سعادتمدد مکتوبی کوندروب المسنه بنی غنه ناحیه باجیلر
و مولاده دیه دوون غزله نامی زید کله تعیین اولنوب اورتاجه قاصله معاطعه سنده نوزدرونه متوفی یتیمک ارثی اولوب
و نبور باکی نامله اولان غزیه تسلیم اولنوب اما قلیوکله تعیین اولنمیوب بنابن اورتاجه اولوب ولوایحه کوندرلمکله مشتمل
قلیوکله کدکلرین یتیمک نوزده زمان صرف اولنمهکی حسابیله فلق اولوب کی سارتسوز وکی اصله خدمتنه کلمیوب اولده دیکر
یکمه قوانیکی اولان تاریخ اولوب زیاده نک اولمهکی وجهله یکمیوب لوزوله تاریخ یکمیوب هرنه تاریخ که یکمش اولسون
قاره لیمهکی اوه ماکین و دیوه ماکین بلدورلکوشکون اینجه کسوفه برابر اولوب تصاغلی نورالله قاره اولمغین
دیه یا مکاتبه توجه اتدکلرنده تویتوزیدیا ماکین اکثری کفاره ولاتیله نزاکتجه اولمیوب دیکر دیکه
اعلام ایدوب اینده ماحد اشهر کبی قاضیسی و ناظر اوصی مکتوبی کوندروب ازدرنعتنه شاهد و شاکردیکله اینکله ای
قاضیکین اصلی اوصی مصطفوده افتوسی اوزرینه کتبی طلب اولنده فتح اویوه ای دفوباش کلکله اینکی اکثه قاضیکین
دیکمه سنی بخشنه اولوب باکیه هوالخصوص سنی بخشنه و ماکولی نخ دیوه ماکین اولون وقاره لیمه
اوله ماکین نجارت طریقیله مناعکین کلکله اوده عیوره سلیمانزوب اراضی ویرلیوب قیصه اینده وکلکین باکیوز
ویاردوم برده قاضیسی محمود وقدین قیصه سنجخه اوتوزیدی طقوزیوز اوده اراضی متصوفه کین اولنمغین
بلدرجکلرن لعله خدمتکرکی سنجاغی اولوب کلنده و اوه ماکین تفتیش اولماق اوزره بیوروله
حکم شریف ویرلمکین تاقیز اولوب باکیزان محمد حاکندیه واروب فرقه لیمه ولوزی اهمی اوه ماکین تفتیش ایدوب
عرضحال تحریر اولنه موادین یازیرنده ذکر اولنان یتیمک ماکی قیدیدر واکسیلرو تفتیش اولنوب اینده ماعدا قیدی
قاره لیمه و اوه ماکینه و عوانین عرضه ایدرکمنه و اولدقلری کدیروقوع تزلد قصبه اولیوب و اوه ماکین
اعتیاد و عوانین قضیه بوقدر تفتیش ایدوب کوندیکی ثابت اولمه قصوصلری اعلام معروضه بعضیوز
یازیروب اکر عرضحال اوزنه ماکی اوده و سار حقوق نامسلمه اکر فرقه لیمه و شتنج و اکر اوه ماکین
قوشتنج مقدار نسنه ثابت اولوب یازیرلدوکی و نه نسنه ثابت اولدوغی معلوم قیدی وقوع ایدوب
سنه یه سعادتمدد کوندریلمسی. اما حین تفتیشده تمام هوا روز اولوب قلعه دن اوزاق اولمغله
وسهو و زیاده زمان حذر اولنه تبلیغ قلمه مریخه تاپه اولوب هفته ده واپوزان کوندریلمسی وقره لیمه
مظالمه متعلق برعرضحال تالکوفی ویرلمیی اونکله لفی صورتی تفویض اولنمغین کوندریلدی مسطور اولمغین مفصوصلری
وفی وجه شرحه اوزره کوندی.

۲۹۲ لیله قرالله ناحه یه شریف که اوکاکماه سنجاغی یاکن ولایغ عتبه یه عالم پناهه مکتوبی کوندروب حالیا جاناکماه قاضیسی وزوارلری
وخرب آغاسی مکتوب کوندروب لیله تولایعنده قلیوه جاناکماندن قریب کچن کماه وقاه اردی وماه کماه نام قلیوه اردن
یاکری اوکی یارمشار یعنه لیله ورتیوز مقدارین کفار وارصقوناق کافرسوارلرلوبیشلی سنجاغی وطبلخانه سیله نصف اللیلده
صاکح جاناکماه قلیوه سکن وارروشن غارت وخارت ایدوب صلماه وکچوده اوه بیش مقدارین کسه لیوب قلیوه قلعه سنک
صغیرلرین سوروب خرخارلرین اوارلرایدوب قیاقوشلغه وکیچ مستحفظ حبسنه ایلیوب اناکده اوکی قلیوه
بیروه یه کچن اغاسی ایلیه بیش نفر کسه کچوب اوزیناه نهرکه کنارنده یاتمش ایلغیناه موضعده وارنجه
لسیر ایلیه کاریچ یاپایه کسوب کیفنی ایلیه برقاچ قیوروب نهر زیورکه اطرافنده ساکنلرلوبیشلی کافرلرکلمکی یقفاقی
وارروریکو جاکر لسلوح ایلیه فاخر وجهیه اولوب چنی منتظر ایدوکی خبرصحیح ایلیه اوچ یوز سکسان یاکی
وهو ر لعینه ایله بیک یدی یوز مقدارین کفار وارصقوناق کافرسوارلرلوبیشلی سنجاغی وطبلخانه سیله نصف اللیلده
کلوب غارت وخارت ایدوب صلماه وکچوده اوه بیش مقدارین کسه لیوب قلیوه قلعه سنک صغیرلرین سوروب
خرخارلرین اوارلرایدوب قیاقوشلغه وکیچ مستحفظ حبسنه ایلیوب اناکده اوکی قلیوه یه کچن اغاسی ایلیه بیش نفر کسه کچوب
وخرب آغاسی مکتوب کوندروب لیله تولایعنده قلیوه جاناکماندن قریب کچن کماه وقاه اردی وماه کماه نام قلیوه اردن
یاکری اوکی یارمشار یعنه لیله ورتیوز مقدارین کفار وارصقوناق کافرسوارلرلوبیشلی سنجاغی وطبلخانه سیله نصف اللیلده
صاکح جاناکماه قلیوه سکن وارروشن غارت وخارت ایدوب صلماه وکچوده اوه بیش مقدارین کسه لیوب قلیوه قلعه سنک
صغیرلرین سوروب

٢٨٨

٢٨٩

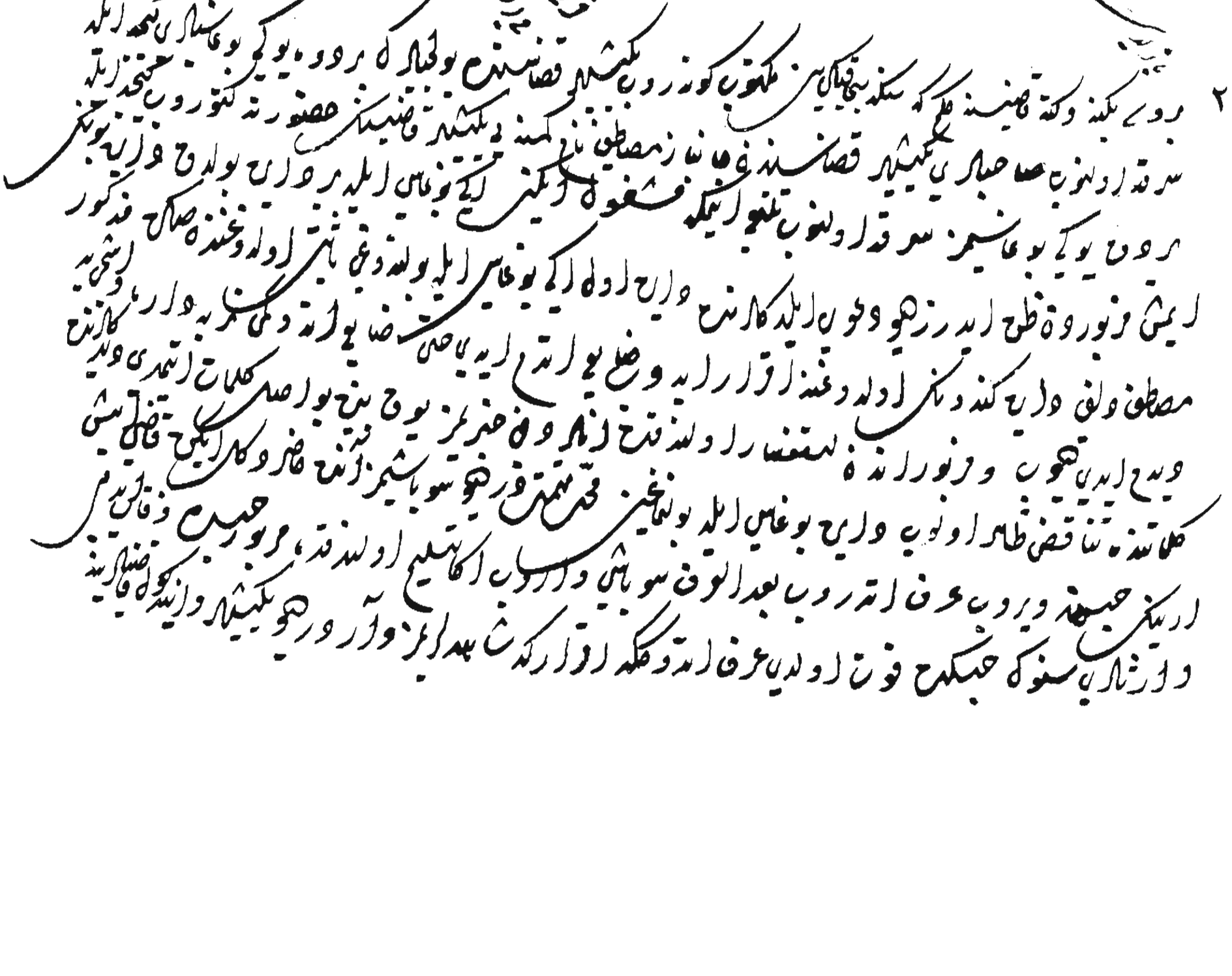

۲۸۵

۲۸۶

۲۸۷

قسطنطنیه

٢٨٣ بدون بکلربکینه و یکیچری آغاسنه حکم که سمندر ماباک بیرام دام عزه ایله بلغراد قاضیسی مکتوب کوندروب بونده اقدم
کوندریلدن کافر بکی ایله بدون یکیچریلرنده آغا بلوکنده یاری بشنجی بلوکده محمد برادر احمد و کتخدا یری بلوکنده اون
التنجی بلوکده باکر برادر محمود و بلوک مزبورده عالی برادر محمد نام یکیچریلر بیلدقوشیلوب بلغراد ماکلدکلرنده سنت سعادتم
یکیچریلرنده بلغراد دماتقاعد ایدن محمد بن عبدالله و سفر بن عبدالله نام یکیچریلرک التی و بلد اوزرلرینه کلوب مزبورلر
مجروح ایدوب فرار ایتدوکلرین بلدرکلرنده شرعله محلنده کورلمکیچون فرار ایلدیکی حکم شریفم کوندریلوب مزبورلرک
محل حادثه یه کلمه ایله لازم اولمغین بیورلدی که حکم شریفم واریجق ذکر اولنان یکیچریلر بولوب دخی احوالاتلرین محلنده شرعله
کورلمکیچون یرارادمکن قوشوب بلغراد ماکوندرمسی یولده اوکات کوزندروب غفلتی ایله غیبت ایتدرمکدن
حذر ایلیه سن

٢٨٤ سمندرمابکنه و بلغراد قاضیسنه حکم که مکتوب کوندروب بدون یکیچریلرنده محمد برادر احمد و باکر برادر محمود و علی
برادر محمد نام یکیچریلر بلغراد دماسنت سعادتم یکیچریلرنده محمد و سفر نام کمسنه لر لدغوغا ایدوب مجروح ایلیوب
و غوغا منعنده بیلدا اوروه جعفر نام کمسنه دخی مجروح اولوب فوت اولدقلرین بلدرمشسن. اوده مذکورلرک
احوالاتلرین شرعله کورلمکی ایچون محل حادثه یه کوندرلمکی بابنده بدون بکلربکینه و آغاسنه حکم شریفم ارسال اولنمشدر
بیورلدی که حکم شریفم واریجق اوم اوزره فرار ایلیه دکر اولنان یکیچریلرین محل حادثه یه کوندردوکده
احوالاتلرین دقت و اهتمام ایله شرعله تفتیش ایدوب اکر مذکورلر قتل نفس و یکیچریلرین مجروح ایتمشلر ایسه اکر قتل نفسده
و اکر یکیچریلرین مجروح ایتمکده جملهسی مباشر ایسه جملهسنه سیاست ایلیوب امر شریفم یرینه واردوغنی یازوب بلدرماسن
اما حین تفتیشده تمام حق اوزره اولوب خلاف واقع ایش اولمقدن حذر ایلیه سن

۲۸۰

۲۸۱

۲۸۲

۲۷۷ لولایه ی که ورکاه معلق پاشیکه لنده تعیید زیه مجمع دورکا معلق حنکقاچ چاوشاکنده یالیغی محرری یرلیستانبولین
لغت بر خنه متقرح لاحصن پیر بیت یسمارقه توپلمه عرض ایلدیلر که مذکور پیرینی یکی بهرامی تاج صاربی قویه وقف رایه عیید که
مجریتی لاحصن قومی تاج قویه که مذکور بهرامی شاکردی اولوب لکیمیه عنیتی لهدوب آلمه دوب حالبا مذکور بهرامی قویه رایه اولمغله
طالیقه مانکی قیوجی باشیسی بهرامی مانکی یاننه آلدیرمق طلبیله بکوه لوه لرکوندرمشلر ورسورقچی که لدیلر واردقده مذکور بهرامی قویه رایه
واردیه شاکردی اولمایه وقف بولندیغی واردیه لدیلرشه نسلیه آندیرمق کوندرمشلر

۲۷۸ یدیده لکارکسنه حکم که بوندن اقدم حکم شریفم کوندریلوب آنوکی کفار عسکری کیرعودت ایدرالسه سنه آنی عودتنه ایمه ستی شویله
لزوم اولمشیدی اولباب اولوشریفم کی کافه امتدورلرنی اغفالاتمق حیله وخدعه سنده عقلنی حاضر وکلدیرشویله کیروکفار رعایتکارلر
کندوحالاتنده اولیوب عهد ولمانه اتیانه قرارلی اولمغله دلویندقلری وبنقض ایمه معاونتی ایچون عسکر کوندرملکی لازم بولدیغی
آنوکی لغدآ چاینده خلاف عهدیروضع صادر اولیوب عهد ولماتی رعایتی ایمه لزوم چاینده وبنی عهد ولماتی منافض وضع اندرمیکن
شویله انلرکیرکندوحالاتنده اولیوب ولویتی اولوله نقض ایدوب معاونتی لزوم کلمایله توقف ایمیوب آکرلوه لوه رولرکوندرمکده اصلا توقف
کیمیوب اندازی ارسال ایدوب کرکی کبی معاونت ومظاهرت اندرمغه دستدلق تمام یدیرت لزوم اولوب عقلنی ایله دلویمز اولوله دمحالک
محروسه یه ضرر وکزند ایرشدرمکده حذر ایلمه سی

۲۷۹ لسکوب وصیسنه حکم که فصیله لشتیر قاره ملکوب کوندرمی لشتیر فصلکنده متملکن
دقیقه رتوچه یکرمی بابر وکاکینی وادلری وهصلکی وقول وچاوشلری دیمکله لسکوب
وطوارلری قالوب قسمتی ایلمک طلبیله لولندقده قضیه زمانی مانع اولوب کندولرقسمتی ایلیوب لکیتوقلوری ایله برابر متوفی صالح وفه لسکی
برادری اولمشدر ویوقیکاصفلی ایدرمدیار وحاله ولوقتمام متوفی لسکی برادری برنوح وفرمانی اولوب ایکی پیاک آقچه سی ایله برابر ویو
ایملی ایکیسی بورولوب که کورنجی مذکورلرکی قسمتی وفضی محکمه جاینه عاید اولوله لسکی برادنده اولوب مذکور فضی مشارالیه عاید
ودرایچ اولوله ربع قسمتی صالح وفه لسکی برادری اولمشدر ویوصفلی ایدرالسه جانوکلدرآنوکی اکربولوه رولرکربندرقسمتی فضی محکمه
جاینه عاید اولوله لسکی برادنکی ربع قسمتی صفلی ایدرمینی قارداشلرآنوکی صفلی متوفی برلوله وفه مشارالیه عاید اولوله ربع قسمتی
المشارالیه بورالیورسی

٢٧٤

٢٧٥

٢٧٦

۲۷۰

۲۷۱

٢٦٧ حلبی بکار یکیسنه و قاضیسنه حکم که حالیا سدهٔ سعادتمده باش دفتردارم اولان افتخار الامرائی و الاکابر مراد
دام علوه نک یاغن کوپروسی قربنده اومادین قتل ایدنلردن خجو نام کورد حاریم قضاسنده حرزه تابع خلقه نام قریه‌دن
فخر الدین و اوغلی ابراهیم نام کمسنه‌لر ایچون بزمله بیله اولوب بیله قتل ایلدکلری دیو اقرار ایلیوب اقرارین کلیسیا
جانبولاد دام عزه حضورنده کلیس و اکراد و ترکمان قضایاسی مجلات ایدوب بالفعل حجت موی الیه جانبولاد دام
عزه ده اولوب و مزبور حجو بعض اسبابدن عینی ایله ویروب و بعض اسباب ایچون فخر الدین ایله اوغلی ابراهیم الدی
دیوب و مزبور اکا احضار اینه اوم دار دوقده فرار ایدوب عقبلرنجه وارنلوب یتیشیلوب طوتلوب حبس اولندقده
انکار ایلیوب نیجه مسلمانلر ایلوک ایله مشهور دکلدر دیو شهادت ایلیوب و اوغلی ابراهیم اکی یرده اوق یراسیله
مجروح اولوب یرانی اوزرنده دانچه اوردوغی اعلام اولندی بیوردوم که حکم شریفم وصول بولدقده کوتوسی اوزرانه
ثابت اولدیسه اسبابدن ایکیوردوکدن صکره شرعله حقلرنده کلاسی ثابت اولمدیسه مذکورلر مقید و محبوس حلبی حصارلرندن
بر بلوک باشیله کفایت مقدارین آدم قوشوب سدهٔ سعادتمه کوندرمسی کدکلر که قوشلدا اما کوندردوکک کمسنه‌لر تنبیه و تاکید
ایلیه‌سنکه غفلتی ایله بولدقده غیبت ایتدرمکدن احتراز ایده‌لر شویله بلاسن

٢٦٨ مشار الیهما یه حکم که خزانهٔ عامره‌ده باش دفتردار اولان مراد دام علوه نک همشیره‌سنک حلبده ملک اوی اولوب
حالیا دفتر کتخداسی احمد زید مجده ایچنده اولوب کندویه لازم اولدوغی اعلام اولنماغین بیوردوم که حکم شریفم
وارد اولدقده موی الیهمزبور اوده چقاروب صاحبنه تسلیم ایلیوب تعلل و بهانه ایتدرمیه‌سن درکاه معلاه قدر تاکرار
عرض اولنمالو ایلمیه‌سن

٢٦٩ ازنکمیده کمی اغاجی خدمتنده اولان حاجی حسن چاوشه حکم که متصل عربه‌لر کمی اغاجی ایندرمک ایله اولدوغن
ایتمیوب اولبابده مضایقه اولنماغین بیوردوم که جمله عربه‌لر اغاجی ایندرتمیوب بر مقدار عربه داخی اولدوغن ایچون
تعیین ایدیسنکه اوده ایندرمک شویله بلاسن

٢٦٤

٢٦٥

٢٦٦

٢٦١ مکه مکرمه ده صویو یه ضرمنس اولدقده ایراد اولنه جق یکه حکم که مکه مشرفه کوز ماس قوماق اولدقده صویولنه لستحق اولمق
لوکیمی وصویولی لازم ایسه وکیمی اعلام ایلدوکده لبلده خاصه صویو لحمار مدة لازمه ایچون علوفه سی اولنه لستمر حال وورثه
ایچون علوفه سی اولنه جق بدری اوغلی مصطفی ولکی ایچون اولنه جق مقدار اوغلی مصطفی ولوچ کچی ایچون اولنه جق عیال اوغلی بولنق
ولوکیمیار وقه عیال اوغلی حیاتی تعیین اولنوب سکا ایصال ایچون ایکوه امر بکار یکیسنه ارسال اولنمش اورپور وقوع کله دار قیب
وصوله یولرقارنغ مذکورلری یانکه اولوب وجه و مبانیسی کورلوکدکی لازم لیستحق ایلیه سز

٢٦٢ یولی سیجاق قاضیلرینه حکم که حالیا یولی یکی مکتوبی کوندریلن سنی غنج بعض لعلی قسار سوخته طابنه س وعزیز لعلی شناعزی مسنی قیلکی اولدن کوندرمکله
اله کیره مکه مشکلدر قضالکن دیر اریکن اتفاق ومعاونتی ایله اولوب لکن قضا کوسنه ولعلی اولده لعلی قسار وشناعزه وسوخته طابنه سنه
ایتمیه و ملتقن اولمیوب اغماز ایدوب وبعض کمسنه لر اوقه قیصلقلرنده بکه تهمت ایله کرفتار اولوب کندو کارنی متنبه اولوب قریه خلقنی یولی
یولدن صاحبلری اتیان ایدوب اللری بغیتی اولمق ایچون اللاری یکنه اهقارلری یکلیف اولندقده غیبتی ایدوب سعی معاونتمه
کلدو کارینی عرض ایلیکین امری مذکور اولوغ اولدغی اوزره لسنه سعادتمه کلوب اللاری یکنه شکایت ایلیکین شکایتلرینه کوره
حکم توقیع ویریلوب شرعیله تفتیشی اولمق ایچون ایکوه سکا ایصال ایلکن ایچون ایکوه ورکاه معلی چاوشلرندن
کوندرلمشدر سورعوج که واروب مذکورلری سکا تبلیغ ایلدکده اولدقده عایاکن اهالی ویریلوه حکم شریفی اوجنجه کوریلدکده طرف
ایلدکه تفتیش یوغرض اهالی وقوعیتی ایلیوب صرف جانبداری وقوعی اوزره انعقاد وحشردهایاروق یلدرنی شو بلکه
حق رعایا جانبداری ایطلاق ایدوب جمله سی واروب حفظ ایلدکن صکره اولوچ نوچهای اولورکی عمل ایلیه سز

٢٦٣ بلکه شهریکی اولوب اولمدن قباکن محل تفتیشنده اولدقده یاپار بدیکه حکم که ایکی ایلکن محدولی عرض وسوخته مکتوبی کوندریلن
ایکی ایلکن سنجاق اللاری یکیسی اولوه کمال رغامیده اورته ویرلوه لیاقتسنده لسعادتلی وکیلی وناصر ویرلوه اولدیکن اولدقده ناصر کمسنه
واویاشرق وشمالدن اولدیکن اولدقده ملتقن اولدیکن زینهار یکیلکی اهالی وقوف بلدی قطع طریق ایدیوب یولی طابنه سنده
بغداد یولکلوه ورتی رائس قوی اولوب کندوسی بغداده ویرلوکی وقوع اولدیکن طابنه مرقوم اولوب کندو کارنی متنبه اولوب قریه خلقنی یولی
یولدن صاحبلری اتیان ایدوب اللری بغیتی اولمق ایچون ایکوه اللاری یکنه اهقارلری یکلیف اولندقده غیبتی ایدوب سعی معاونتمه
کلدو کارینی عرض ایلیکین امری مذکور اولوغ اولدغی اوزره لسنه سعادتمه کلوب اللاری یکنه شکایت ایلیکین شکایتلرینه کوره
حکم توقیع ویریلوب شرعیله تفتیشی اولمق ایچون ایکوه سکا ایصال ایلکن ایچون ایکوه ورکاه معلی چاوشلرندن زینهار قوشلمش
کوندرلمشدر سورعوج که واروب مذکورلری سکا تبلیغ ایلدکده اولدقده عایاکن اهالی ویریلوه حکم شریفی اوجنجه کوریلدکده طرف
ایلدکه تفتیش یوغرض اهالی وقوعیتی ایلیوب صرف جانبداری وقوعی اوزره انعقاد وحشردهایاروق یلدرنی شو بلکه
حق رعایا جانبداری ایطلاق ایدوب جمله سی واروب حفظ ایلدکن صکره اولوچ نوچهای اولورکی عمل ایلیه سز

٢٥٩ اول ذكر اللة ناحه يه شرينغ كه حاليا لستانه يه سعادت لشيا ندة مكتوب كوندروب بونده ارقدي بصح خبر ايچون
ارسال اولنوب والريتي ارولدغ قتي اولدقة مصطفى چاوش احوالينى واردقدن صكره ايدناكن بولنوب ارزنجه
تدارك اولنمق ذخيره ولدقة عزيز بابنه نامق قلعه فتح اولوب حاليا بولدقلرى ارزنجه اولنوب ارزنجه قتي مير
اولمق فتح صفى راوزرينه توجه ايتمكى تدارك اولنوب سايره وفق اكر باروت واكر غزيز هرنه ايسه اعلام
ايتمش پايه يه سريرى مصير خرد اولنمق عرض اولنوب علم شريف عالى ارسال مخيط وساقلى اولمشدر ايلچى
بونده ارقدي سنجق نامه يه شرينغ وطمشوار يكباريكينه حكم همايونى ارسال اولنوب نجه قرايه ناحه يه شرينغ كوندريلوب
اونده صحيح خبر كلنجه كروبه كلنوب مملكتى وه ضبط واستحكام قلعه سى وسكاه قوللرينه يروماكاه حقنده اوزرينه اولنمق
وبولاوغ اولمشدين حاليا ماصوكى اولمق اوزه سنجق قرايه زيوروه سنجق يه سعادتدن اعلام اولنمق ايلچيسنه ملكتون كلوب
ارسال اولنمق اوزره سنجق قرايه اللة ليسيان هركيمه بولنورايسه اطلاق ايدوب سنجق قرايه اللة ليسيان اوزرينه
اوراسنجق وقيعه فوت ايتمش اوغلى وصولنجق حاجى حسن وقلنديغ سعادتلو بعضا سياهى وكلوب اوماكلده بعض
طوتقار كوندروب اناك قوشى اوزرينه قتى اولنمق اوزره قتى ايدوب قوشى قتى ايدناكه بولنوب تعاقب اندن
طلوب اولنمق كتيبا ياقوشى بولدروب الفحه نايندماسيله بيكيلك تاهيرى
٢٦٠ طمشوار يكباريكينه حكم كه مكتوب كوندروب اروه وقلعه فتح اولدقده اصل صفى روه جمعيتى ايده كن اولين وهلة
اوزرلرا حوالينى وتراللرى اوكلنمك اكيارى قلعه لرالله ذخيره وسنه لق كن سنك تاوريز اوزرينه عسكر تعيين ارسال اولنوب كرش صوبه اوزرينه
ايده وكاك بلده رفيقى هرنه وجه اولسه معلوم اولدقده بونده ارقدي سنجق حكم همايونى ارسال اولنوب تنبيه اولنمق اوزره
كلوب كاه جمعيتى اوزرينه سلاد اولنوب تراللرى اوزمان طرفنده ناظر اولنوب نجه قرايه طرفنده صحيح خبر كلنجه متوقف اولمق
تراللرى زيوروه قرالوسلاد اوزرينه خبر كلوب وارزيتى اروله عسكريله كوندروب ناحه يه شرينغ اوزرينه عسكر تعيين

٢٥٧

٢٥٨

۲۵۵

قسطنطنيه

٢٥٣ شاع بكمال يكينه وقدس شريف قضينه علم كه سنه ٩٧٣ سعادتله عرض حال صونلغى حضرت عليه الصلوة والسلام الملك العلام اوقافنك
ناظرى جانبنده نائبى اولوزه عمال ملوكه هيچ نسنه كمسنه وقفك ابتدا ريع آخرينه بعد اين سرقه كيدوب عاصى عريان اولمغله
وكسد وزيانه وقفك مطبخ آخرينه بعض ضعفاى اهل بعض مطبخ لبابه سرقه اولنوب وانبار مدفونه اوقصن يعقوب بن قضر نبيان
تردد اولوب فيلبان لبابه سرقه اولنوب وحضرت نبينك اوزرينه كى الثونه اور توونه برار شونه مقدار سيكلوب سرقه
اولنمغله ريوايه منظنه قرنبور علينه اولنمغله وقفه عمارت قرنبور وما يشرح اعماك وزه بغدة زمان اركوب
ايدوب ماك وقفه كال تجويز وتعيين اولنوب ريوعصر اولنمغين بوريوع كه حكم شريفلرى وارنجه قضيه عصر اولمغله عاصيلر وقف
بوبايه منظنه اولنلرين بعضى ايدوب بعضى متقضاى شرع قويم دفن اولنمغله ايله عصر اولنوب ايليوب كورمكله
سارق كيمسه ايدوكى ظاهر اولورسه سياسى حين ايدوب عصر ايليين وكيلى بوبايه متقضاى شرع قويم تدبير
اجرا ايليوب يرينه كتورمكله شويله بلكه عصر اولمغله يازوب بلدرماى.

٢٥٤ وقف بكنه كه مكتوب كوندروب قرنبور نفرسياى ايله جمعيتى اوزره ايكينجى اولوشمغله وسرون وقوشى وقف عاصيلرى
ورن وخوش ناهيد اولمغله بعض كويلرى غارتله ويايله قاريلرى نيله نوبتله اتكارمغله قرياجى كلوب ديولاتوب وبعضى ايله
كچورمكله بعضى اوكه ايله برارلوماك قويوب سياى ايله الفار ايدوب اولناهيد سنمغله يوقه وارلرى دريا وعرسه وقوياجى ايدوب
ايدوب كمسنه ضرر ايرشديرمكله خدمتجى ايكينجى نوبتى ترفلق وبعضى ايله كچه خورركن بوتاريخ اكوب جنبلى وقوشى
وخوش بويلرى وفنطه ناهيدلرى جمع اولوب نجى فتنى اولنوب عاصيلر مسالمه اولمغين خيال بوكمال اولنوب ومقتضاسنه
نيچه اوماكى مجموعه اولوب وليكن تاجر فتنى اولنوب عاصيلر مسالمه اولمغين خيال بوكمال اولنوب ومقتضاسنه
بعضى كه ايكى نوبتله ايله فتنى اتكارين وقفاندنه كلمكله مسالمه عاكر لازمدر ايكى بيلبرلوكمال قوتله تعرض اولنوب
وكراوتنه ايله فتنى اتكارين وقفاندنه كلمكله مسالمه عاكر لازمدر ايكى بيلبرلوكمال قوتله تعرض اولنوب
فنطه وحرامى مملكتى ولايتنه سببى ايكوزه ورماصلغى يكيوزاندنه ايكيوز نفر يكيچرى يعنى اولنوب كونده لشكرسله
بويروى كه حكم شريفلرى وارنجه بوبابده سنه لفى كرمكين متقيد اولوب اوماكه ويايكده اوقصن سياى وغيرى ايله
واقدام ايدوب بدنه طرفنه ايله فتنى يه وكر اولنمغه عاصيلرى اله كتوروب شرع وقانون ايله ايكينجى ايلمكله كمال تضرر
وملكتى وولايتين وارتباه سببله ضرر وكزندايرشدرمكى مقصوصتن انوارى اقدام ولمغله ايكينجى ايلمكله ضرر وكزندن ايرشمكله
اوزره اوكوب اون بعد زياده ملكتى وولايتنه وريايه وبرايايه وولايتنه عنايت قويه ايله ايلمى ملكه اله كلمكله سنه سع واقدام ايله
زياده حزايدوب قصدلرى اوزره اوكه تدبير وتدارك ايدوب عنايت قويه ايله ايلمى ملكه اله كلمكله سنه سع واقدام ايله
شويله كه بوقيوده كمسنه تكلم وجسارت كلمه ضرر كلمه عزك مقبول اولمزلكى كوتر بصيرت اوزره اولوب غفلتى ايله

٢٤٩ فاصلاً قاضیسنه حکم کده اوگر تحت قضاکنج بعض صنایعک باغاریل اولوب اوزومیز زنجبر طائفه سنه صاتلمیوب
کافرلره بیولیدیکدن اوترو شریعته مخالف شیئ بیولدقدن وکلاریلستمای اولدقلرندن اولدیغی شئ خصوصندن ویریلکه
اوترو شریعتجه تابع کاکاه قورقولیجه بیورلمق کرکدر انوکلکن تحت قضاکنج باغاریل اولدقلرنه تنبیه وتاکید ایلدیکدنصکره
باغاریکز اوزمیز صاتارلهیلیکدهده اولدقلرنه زنجبر طائفه سنه بیولیدیکدن صکره کافرلره صاتدیرمیوب اوترو شریعته مخالف خمر اتدیرمیه سیل. بوخصوصده کاله وقتنده واهتمام اولنمق اوزره اولطرفه
اعلام وتنبیه حضرلیدیر

٢٥٠ تحمید ایله متعاقب کلاهلرینه خدمتنه اولدقلرنه بالیه پاشه مکتوبی کلدیکنه سورکله تشریف اولندقده قلعه مسلمانلرنه خدمتلرینه تمامکورولدقدنصکره
اجازت ویریلمکله اولطرفه بیورلمق کدیکبومده ربیع اللهکه تکفور وکیلی خدمتلرینه اولدقلرندن آنصکره لفاتزی سیل

٢٥١ بروسه قاضیسنه حکم که اولزمانکه باغلرینه عرشقوی خانبوداشی نامنه وقیاکلوب لیه رعایاسندنه اولوب لیمن کلرینه
واردقلرنده بوجهاکر وخفیه لیه دوکیلیوب بوخصوصده طلبی اتدروب زنجیر اتدوکلرینه بروسه باکرلیه بیورلمق
کورمیه. فالواقع بوناکه مالکلری کروسی رعایاسندنه اولیوب لیه رعایاسندنه اولکین بوجهاکر وخفیه لیه دوکیلیوب بوخصوصده
طلبی اتدیرمیه سیل. بوخصوصده خلاف قانعنی اولدیغی اتدرمیه سیل

٢٥٢ حاشیه

اعلام اولنمق اوزره
تحریراتی یازیلدی
اولباب سرعسکر وکرفش
نورالله رعایاسنه
حاوی اولدیغی
اوچ یوز اللی
یدی سنه
ش ٢٥٧

۲۴۷

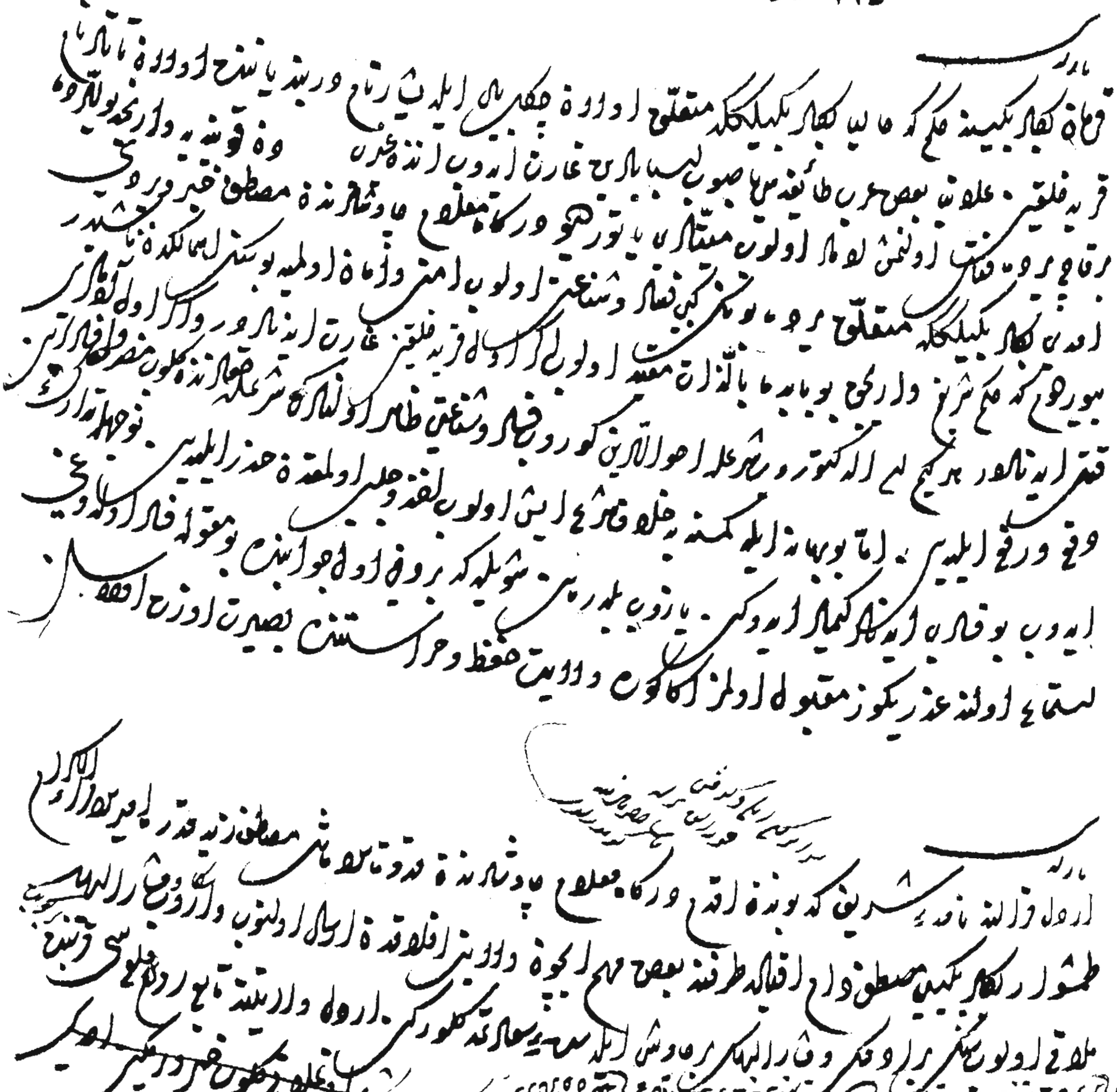

۲۴۸

٢٤٣ سلس بکنه حکم که حالیا برایله علاوه نیا چارسولر باصلوب اهل فساد و ایما شناعت اوزره اولدقلری استماع اولنمغین
سنوک برلیله حکمک امر ایدوب بیوردوم که حکم شریفم وارنجق تاخیر ایتمیوب برایله کلوب انوک کبی فساد و شناعت ایدنلری
الله کتوروب فساد و شناعت شرعله ثابت اولنلرک محتاج عرض اولنلرین عرض ایدوب اولمیانلر بابنده امر شریف
ندلسی اجرا ایدوب یرینه قویوب حفظ و حراست دقیقه فوت ایتمیه سن

٢٤٤ قوالله قپودانه حکم که حالیا لوندرئیسلرده مجار رئیس و صاقزلو حسن رئیس نام کمسنه لر اوده الله اوتوراق
قالیته ایله دریاده یوریوب فساد و شناعت اوزره اولدقلری و کرد قربنده الدقلری برکافر فرقه سنی مذکورلرن
صانعی المش سن ایدی مزبورلرک الله کلمسی لازم اولمغین بیوردوم که حکم شریفم وصول بولدقده ذکر اولنان
لوندرای تتبع ایدوب الله کتورمسی شویله بلاسن

٢٤٥ بیکار حصار قاضیسنه حکم که چکمجه ده بنا اولنان کوپری بناسنجون کیرج احراق اولنماق لازم اولمغین صقوجاق نام
قریه کیرجیلرنده کیرج احراق ایتمکه قادر یرلرستاد کیرجیلرده کفایت مقدار کیرجی اخراج اولنمه سن
امر ایدوب بیوردوم که حکم شریفم وارنجق قریه مزبوره کیرجیلرنده کفایت مقدار کیرجی اخراج ایدوب
محل مزبوره ارسال ایدهسن که واروب کیرج احراقنه مباشرت ایدهلر خصوص مزبور مهدر اهمال
و مساهله ده حذر ایلیه سن

٢٤٦

٢٤٢

٢٤١ بردی بلنه طغ کد ملکوب کوندروب بوندهٔ اقدام عاصی کوندریلوب کوناه قصد ایتدکلرنده طور اقی تاغ قریه‌ده یوسف نبی حمزه کد
جلده اردنای ویکلکه موقد ربرفانوتمکی روحینی قبض ایتمکچون وعویی اولنوب شوقدقارر اولمدوغی مصطفی نبی قتابی
ومصطفی نبی لطفی تاغ کمنده اکه یرلرنی ایله معروض اولدقارینی خبر ویرکلرین اهلدهٔ حبس اولندقارین عاصی
اولمشدین اناک بابنده ملکی شریف دارد اولدیغی مضمونی مکتوبی ربی ذکر اولنده آنچه صکی حقنده یرلرنی دفتر نویس
وحرامیلغ ایله خبر ویره کمنده اعتماد علیه کمنده اعیدر نمقوله کمنده اکوردکلرینه اولنده آکوروده بعض مولهده
اثبات ایلکه قابلیتی دارعیدر بیغه ویرلمنه اولنده مولهده کی بعضیلرینه اثبات دعوادن صکره یمین شرعیه
نمقدار مولهده ثابت اولدیغی مفتی وصرحیه بازدوب صورت سجلات یله عرض ایلدیغی حوالهٔ دفتر نویس یرلرینه
اولنده فصوصی یوزایله شرکهٔ شهارن ایدردی اثبات دعوا ایدرکسنه یوقدرلرنه قابلیتی یرلرنی دعوا ایدن خبر ویرلر
کلوب یوزایله نیچوه شهادت ایتدکلرینه کره نوابعارن چوقدرخوف ایدرکه یرلرنی اوزاق ایدرچون
خبر ویرلرکسی خبر ویرنلرکه معتمد اولنارنده اوچ نفری جیلان اعوالندن بلدرجکلرینه اولدقدن
بازدوب کوندروب یرلرینی خوفلانده یومقدارده وقف قدرتلرین اولمغین دعوا ایدن مکتوب ویرجکلرین
ویرلرنی تیموررفاه تاغ صلبر اوغلی خیرایله برکمنه کیدوب اوچ یوزلیره اولنده کلکه کارین عرض اتدوکده
لبلده نیویرجی کد ملکی شریفی واریجه اوچ نفر کمنه کدرلرنی اوروه اوچ نفر معتمدلرک حقنده یرلرنی دوریمشلر
یرطریق ایله سجلی اتدروب وقف صورتی حالی ایله ویرلرلری ورکاعلاوه کوندرمنی کورکد قولهلرلرنی
بیله قوشوب کوندروکلی کمنه کی کیبی تنبیه ایلیه کمنه کوکات وجهله حفظ ایدوب بعضلرنی ایله بولنمیه عنیت
اتدرکهٔ حذر ایدلر شویله بلدی .

۲۳۸

۲۳۹

۲۴۰

٢٣٦ سلس بکنه ملکی که نهر تونه لر زرنج خیال خرسوز و حرارتی ظهور لریدر قیتی نفوسی و فارت لرلو لر لتدو کاری
لسنماع لرلنماخ تونه یوزین حفظ و حراستی لمکن لایحوه درکار متعلق چاوشاکنده حیدر زیده قدر تعیین لرلنوب
ونفراه دیوه مای نفراه جانیاری حفظ و حراستی لمکن لایحوه ملکی طلب لمکیچ ملکی شریف ویریلوب سندلیغی برجه بنا کیب
چاوشاکنده حیدر زیده قدر تعیین لرلنوب وبرو جانی وفی حفظ لایحوه سلس بکنه ملکی چاوشاکنده حیدر زیده قدر تعیین لرلنوب
بیورلوی کدیوبایه سندلیغی تحریر لرلوب سکا متعلق لرلنلری یرلرلی سندلیغی لرلوکات وجمله حفظ و حراستی لرلوب
لرلنوکلری فسخ و شخی لرلنماکده رعایه ویکی لرلنه تجارت لوزرنج لرلنلر ضرر و گزندلری لرلنماکی
لهی فاریز لرلکتور و چاوشاکنده کلوب وبرو جانیده وفی لرلوجانیده وارو بچی ناریز وفی بکنه خانیز
لرلنوب لرلنه ویرلکلری تنبیه لرلیه سیل.

٢٣٧ نفراه دیوه سندلیغی تحریر لرلنوب تونه لر لوزرنج بعض لهی فاریز ظهور لریدر لرلکتور بکنجی
لرلنوب کوندروکلری غیبتی لرلنوب لرلنماکی محرومیت لرلنکچ یده فاریز لریدر لرلنفراه تونه نالیاری تعیین
حفظ لایحوه ملکی شریف ویرلمیوب بلدرشی لرلدین ذکر لرلنماکی لهی فاریز لرلکتور بکنجی ورکاب متعلق
چاوشاکنده حیدر زیده قدر تعیین لرلنوب وبرو جانی وفی حفظ لایحوه سلس بکنه ملکی چاوشاکنده کوندروکلری بلدرشی
بیورلوی کدیوبایه سندلیغی تحریر لرلوب سکا متعلق لرلنلری یرلرلی سندلیغی لرلوکات وجمله حفظ و حراستی
لرلنوب لرلنه کین فسخ و شخی لرلنماکده رعایه ویکی لرلنه تجارت لوزرنج لرلنلر ضرر و گزندلری لرلنماکی
لهی فاریز لرلکتور و چاوشاکنده کلوب وبرو جانیده وفی لرلوجانیده وارو بچی ناریز وفی بکنه خانیز
لرلنوب لرلنه ویرلکلری تنبیه لرلیه سیل.

١٢ الى ١٨٢ صول المطوع ٩٧٣ قسطنطنيه

٢٣٢ سلس وبستجي وبرايسي اوغلنه حكم كه حالبا تونه نوزنده بعض كوي صاندالار ايله خرسوزلق وحرامسلق ايدوب

وقچه درقهاين اوزرنه المغنج بوياسج كمياك ايله تونه نوزنده چقوب حفظ وحراست ايتمكجوه وركاه معلقه جاويشاكرندن

قدوه تاجي وبكوزاده حميد زيده قدرتهيج اولنمغين بيورولوب كه قاره ايله خدمت زبوره ايچوه

طلبي ايتدكجه كفايت مقداري يكي ويروب عوج وتاخيروه حذر ايلهيس . انوكي كبي فدكوه پرايهي فساد ايله كتوروب ملوك

اكر خواص همايونه التجا ايدر ايسه حمايت ايتيوب ايهي فساد ايله ويرمكدن وكتورمكدن كركي كبي معاونت ايلهيس

واردوده تيجه وماحصل . تزلفته ولفي تنبيه ايلهيس كه زياده ايهي فساد يقبول ايتمه لر فوكزاردنه ايهي فساد وه

بعض تجويز اولنوب موين اوغلي قتلو سنجق بكنوب انكله وفق تنبيه ايدوب ايله كتوروب عرض ايلهيس شويله بلهيس

وكورمكجي ولفي تذاركه ايلهيس . تذاركه مهمر ايهماك وقت بايله قوه حذر ايلهيس

٢٣٣ خرسوز وبرايسي وسلس وزوار اينه حكم كه حالبا تونه نوزنده بعض ايهي فساد ظهور ايدوب تكي رطابعه

نقدي ايتدوكلاري تقاضاسي اولنمغين . فوكزاردنه ايهي فساد وه ايله كتوروب حقارنده كلمكلي ايچوه وركاه معلقه

قدوه تاجي وبكوزاده حميد زيده قدرتهيج اولنوب بيورولوب كه فدكوه خدمت زبوره ايچوه

كفايت مقداري حصار اري ويروب عوج وتاخيروه حذر ايلهيس . شويله بلهيس

٢٣٤ مرصه ورسه ٢٦٢ صح

كتبه وصيصه حكم كه حالبا جداوندكار سنجغي بكي اقچه ايله مولايه لكلري عبد الرحمن ولع علوج به بعض يرلركي فساد وشناعتي تفتيش اولنوب

٢٣٥ وكرد اولنوب نفتيشنه مين اولنمغين بيورولوب كه مشار اليه ايله امر اولنوب محلاتي دلروب ويرملاته امر اولنوب حينيجه فساد وشناعتي

تفتيش ايلهيس

مرصه ورسه ٢٦٢ صح

وارد اولنوب تفتيشنه مين اولنمغين بيورولوب كه مشار اليه ايله امر اولنوب محلاتي دلروب ويرملاته امر اولنوب حينيجه فساد وشناعتي تفتيش ايلهيس

٢٢٨ استانکوی قاضیسنه حکم که حالیا نارنجه قلعه‌سی حصار ارزنادنده دارندکان حکم همایون عالی و خلیل و سلیمان نام کمسنه‌لر
ایله ارسال اولنان یورکی نام ذمی‌یی کتوروب سده سعادتمه تسلیم ایتمشلردر بیوردوم که اقبال بابد مأمور کورلمکسنه
دخی و تعرض ایتمیه شویله بلاسن

قسطنطینیه
١٧ صو ٩٧٣

٢٢٩ اسکودر قاضیسنه حکم که بونده اقدم احضاری فرمان اولنان اکر قادرغه مهماتی و قوشاغی ایچون چیق و کوپری اغاجی و قووش
اوی معجلاً تدارک اولنوب یالیاق ایندریلوب کمیاق تحمیل اولنوب کوندرلمسی مهماتدن اولمغین و کتورمک ایچون ولفی طوب کمیلری
ارسال اولنمق اوزره اولوب بیوردوم که حکم شریفم واریجق اصلا تأخیر ایتمیوب معجلاً امر اولنان کرسته‌یی یالیاق ایندروب
ولفی قابل اولنلری اندن بولنان زنجیر کمیلرینه تحمیل ایتدروب علی التوالی کوندروب و طوب کمیلری ولفی وارد اولدقده اناده
تحمیل اولنان ولفی تحمیل ایتدروب بر وجه استعجال ارسال ایتمک بابنده دقیقه فوت ایتمیوب اهمالدن حذر ایلدیکی که محل اقدام و اهتمامدر

٢٣٠ شام بکلربکیسنه حکم که حالیا تحت قضاکوزده بعض متاعه تمغا اوریلوب اول تمغاده اسماء حسناده اسم یازیلوب مناسب
اولمغین بیوردوم که اول تمغالری تبدیل ایتدروب غیری نسنه یازدرمیان

مرصوریسی
وحد قشدوه اوزرینه
بروسه قاضیسنه یازلمشدر

سلس و نیکبولی و بیکار حصار و قرق کلیسا و روسی قصری و چرمن
و پراوادی و هزارغراد و طرنوی و دوآرنه و کمفورکولی و خرصوص
و بابا و چرنوی و زغره عتیق و قرین آباد و یانبولی قاضیلرینه حکم که بونده اقدم

٢٣١ تحت قضاکوزده سنین سابقه‌ده باقی قیونه قالوب هر کیمک باقی قالمشسه دفتر اولنوب ارسال اولندی بیوردوم که
حکم شریفم واریجق ارسال اولنان دفترده مقید اولان باقی قیونلری هر بریکوز تحت قضاسنده نمقدار ایسه و کیمک ایسه معجلاً اخراج
ایدوب بیقصور عادت اوزره ارسال ایلدیکی شویله که دفترده مقید اولان باقی قیونی امر اوزره معجلاً اخراج ایدوب
کوندرمیدیکی بریکوزک عذری مقبول اولمزسه کاکورمامقید اولان شویله بلاسن

۲۲۵ مصر بکار یکینه و خزنه قاضیسنه حکم که منزله قاضی اولوره برنجی محرری ایستانبول دفتر خانه سنجه نکتورکه ریخر کیمه لری ولاره وقت
اینچ اولوره اعفا و عمال کندولرلوب آخریچ کوندرو کلمه ماعدا رعیتلی برنجی دفتر و یرو رکه مانیفاتولوب
و مطرح بازطاینه ری ویرکندولر اولوان اوزرنجه اولمیه بوندن اولاره ریخر کیمه لرینه الدیرماقلری اعلام و تنبیه
بویروله که حکم شریف ولاره وقت بولیابه مالوکات و جهله معتبر اولوب اعفا و عمالکه کریکی تنبیه و تاکید ایتمه
که عین مابلغه بیوله و کلاری برنجی محرری ایستانبول دفتر خانه سنجه برنجی المغه ولاره ریخر لیچیلره بیوله و به فارغه مطرح بازار
بیوله تعیین و ریخر طایفه سندن وفات بولنلر برنجی بیوله انکیچریلرینه اولمیه کرکدر بالجمله اکراعفا و عمالکه و برنجی
رعایاوه بیوله اولنلر برنجی محرری مانیفاتوه ولاریله ریخر المیه مطرح بازار و سایر ولایته ویرمیه
بازدن سعایه تعرض ایلیه یلر - که مخالفت ایده کلیه اموال بولنلر ولقی بولیاندرایله رعایای تضییع ایتمیه یلر فی اوزنجه اول

۲۲۶ رومیلی قاضیسنه حکم که مکتوب کوندروب نفس رومیلیده بعض مسلمانلر که اولاد ترسنه و فکمه اولدقلری ارلاق قوسوشنه
و قضاء زنبورماتایوزلرکوبه ناحیه قصبه و قاچوشریفه قرین بیچه بعض مینه نه اولوب مسلمان ضرر و زیانه فالمی
اولمیوب قسقه و فخوره خوفناکسنه مسلمانلر متضجر اولدقدن بلدرمش اوزره بن خلاف شرع شریف علی ما مینه نه اولوب
فسق و فجور اولدقدن رضای شریف یوقدر بیوردوغی کوچ عرض اولندوغی کبی فسق و فجور اولنماه مینه نه ایچون
رفع اولمیوب بولنلر خبریچ سرکه اولدروب مینه شرع شریفه مخالف کمسنه فسق و فجور اولدرمیوب مینه و فع اولمیه یلر
مضمونه اولمیوب لیسلمانلری بازو بسته سعایه تعرض بلدرمایله یلر

۲۲۷ قپوداره پیاله پاشا یه حکم که ده یا قلفا تجاریکه کذلک اوزن اولمغین محمد نامه سعایه تعرض کلوب قدیمه قلفا تجاریکه کذلک توجیه
اینکلوب کیروبیلمیوب سایر اوزنلاردن اولمامین ولاوزیده یکیدن بیوردوغی کوچ بعده قدیمه اولیکله و یکی اوزنلر خدمتین
قایم اولوب لیستیچه اولنلر تجاریکه کذلک توجیه ایدوب قدیمه اولیکله نه مغایر لیش اولمیه شویله بلده یلر

٢٢٤

١٦٤ صوالمطوی ٩٧٣

سیواس و توقات قضالرینه حکم ایدوب روم چاوشلری کتخداسی اولان حاجی عالی سپاهی طائفه‌سنه و غیره
ظلم و تعدیسی اولدوغندن غیری کندونک ایکی دفعه صلبنه و ایکی دفعه درلکی آخره توجیه اولنمغله اوتوریق
لغزلو اولنمشدر و مقدما روم کبار یکیسی اولان حضرتک زماننده اجنبیلر تفتیش اولنوب تیمارلری
آخره ویرلمک اولدقده مذکور اولان دفتر بابیله اولوب بعده یکی ایلی خلقنه اغوا ویروب مال وقفه
ضرری اولوب فساد ایچون یکی ایلی قاضیسی و یار احمد عرض ایدوب صلبنه حکم ویرلمشدر مذکور دیورکیده
بر طباق شاکردی رعیتی اوغلی رعیتدر صاکره قاضی محضری اولوب محضر بر خصوص ایچون صلبنه حکم کلوب
غیبت ایدوب سیواسه کلوب حیله و تلبیسه ایله اویس پاشاده بیک بیشوز اقچه تیمار آلوب صاکره اوتوز بیک
زعامته ایریشوب بر اقچه ترقیه حکم شریفی یوقدر و بعض تیمارلری زعامتمه داخلدر دیو بلا برات تصرف ایدوب
تفتیش اولنسه الله بیکده زیاده مال ظهور ایدر دیو فرزند ارجمند اوغلوم سلیم طال بقا طرفنده ایکی کره
ترقیه حکم آلوب برات ایتمشدر و عموسی اوغلی محمد سپاهی اوغلیدر دیو تلبیس ایله تیمار المشدر و بر عموسی اوغلنه
بهنی قلعه‌سنده داود نام کمسنه‌نک غیبتنه برات چقاروب اصلا کدوکی تصرف ایتمیوب آلاره کدک صاحبی تصرفنده
بالفعل اول کمسنه دیورکی قلعه‌سنده بلوک باشیلق ایتمشدر باباسی رعیتدر و حیدر نام قولنه بش بیک اقچه تیمار
الیویروب و بر قولنه بر سپاهی بر اتیله اوچ بیک اقچه تیمار الیویروب بالفعل آزادسوز قوللردر و فرزندلرینه
حصار کدوکی الیویروب بعده کتخدا ایدوب صاکره حرکینی نام قریه‌ده قلعه یوغکن دزدارلغی برات چقاروب
قاضی معرفتیله دیورکی دزدارلغی الیویروب هم کتخدا و هم دزدار اولمشدر و عبد الصمد نام خدمتکارنه
بش بیک تیمار الیویروب رعیتی اوغلی رعیتدر و دیورکیده حسن نام کمسنه‌یه اوچ بیک تیمار الیویروب
و اورچی نام کمسنه‌یه درت بیک تیمار و چاوشلق الیویروب رعیتی اوغلی رعیتدر و سیواسده بر کچی عالی اوغلی نعقیق
نام کمسنه‌یه درت بیک اقچه تیمار الیویروب عوارض خانه‌سنده ماهر و بیه سیواسده صاسوجاه اوغلی مصطفی‌یه
اوچ بیک اقچه تیمار الیویروب خانه‌یه عوارضدندر تزویر و تلبیسنک نهایتی یوقدر و سنجاغنه متصرف مطلق
دام عمرنک قوللرندن اسمعیل نام سوباشی‌سنه عربکیر سنجاغنده اوچ بیک تیمار و حمزه فقیه نام رعیته اوچ بیک تیمار
الیویرمشدر دیو اعلام اولنمغله کتخدالق النوب عموما تفتیش اولنمسن امر ایدوب و درکاه معلوم حاجی و بیاندن

٢٢٠ [illegible] ویرلر ایسه [illegible] محضر ویرلر [illegible]
یوسنه و هر سهی وکلیس سنی قاری قضا کرینه مکی ئه تحت قضا کوزوه سمه یه وکیل عجمی اوغلنه ایچوه النوکلوه اوغلنه اوغلنه
اکثری سنتلو اولمغله سنتلو اوزماری وقف النوکلمکی کبی حالیا عجمی اوغلنه جمعنه ویرلرنه یاپیلیاسنه سنتلو اوغلنه
اولمغله مانو اولنه اوغلنه اولنماغی بیورلوب ویرلیجه سوئیله که سنتلو اوزوه اوغلنه قدیمه اولیرلو
اولوب محرر عجمی اوغلنه اولمق ایچوه صاحب وه وارثی اولمیرلر ویاخوه عجمی اوغلنه النماق ایچوه سنی اولنمیلیه
النوکمکی سنتلو اوزماری المق ویرلویرمه ندکی مانو اولیوب اندرمی. النماغوه یاندیرلیه تزویر وتلبیس ایلیه
خارجه وارنه سنتلو اوغلنه یالمغه حذر اولنوب سمه یه وکیل النوکلمه وکیل اوزره قدیمی ریولوه
سنتلو اوغلنه کوره یرلرینی جمع اندرمیه.

[illegible] محضر ویرلدی
[illegible]

٢٢١ یکیشهر قاضیسنه حکم ئه دامت ویرکه متعلقه مکتبی کوندروب تحت قضاکه تابع بالعلی ناحیه قریه وه مزرعه لرنده فوتی وارثلرینه
خبر ویرلیوب شرع شریفه مخالف وجه فضولدن سوای قیود اوزره اوزرلرنده موجود مغیرات اصولیله اولدوغی کبی
اندوکلری لقطه بیورلوب که حکم شریف واریجه فوتی وزبورلری محکمه تأدیب ایلیوب خبرلری خلق اندرمیه شرع شریف
وجه مزبور اوزره قیود مسطوره ایله اندرمیه.

[illegible] محضر ویرلدی
[illegible]

٢٢٢ بروسه بکلربکیسنه حکم ئه سابقا بروسه خزینه دفتداری اوزره خلیلی واریجه سنه [illegible] سعایه کلمکی مولفه اوزره تمکین
بیورلوب که اکا کوره [illegible] النوکلمکی علاقه دیسی ایلیوب قطع اولنه صاحب اجازت ویرمیه که کلوب بیرنه سعایه ملتفت اولمیه

۲۱۸

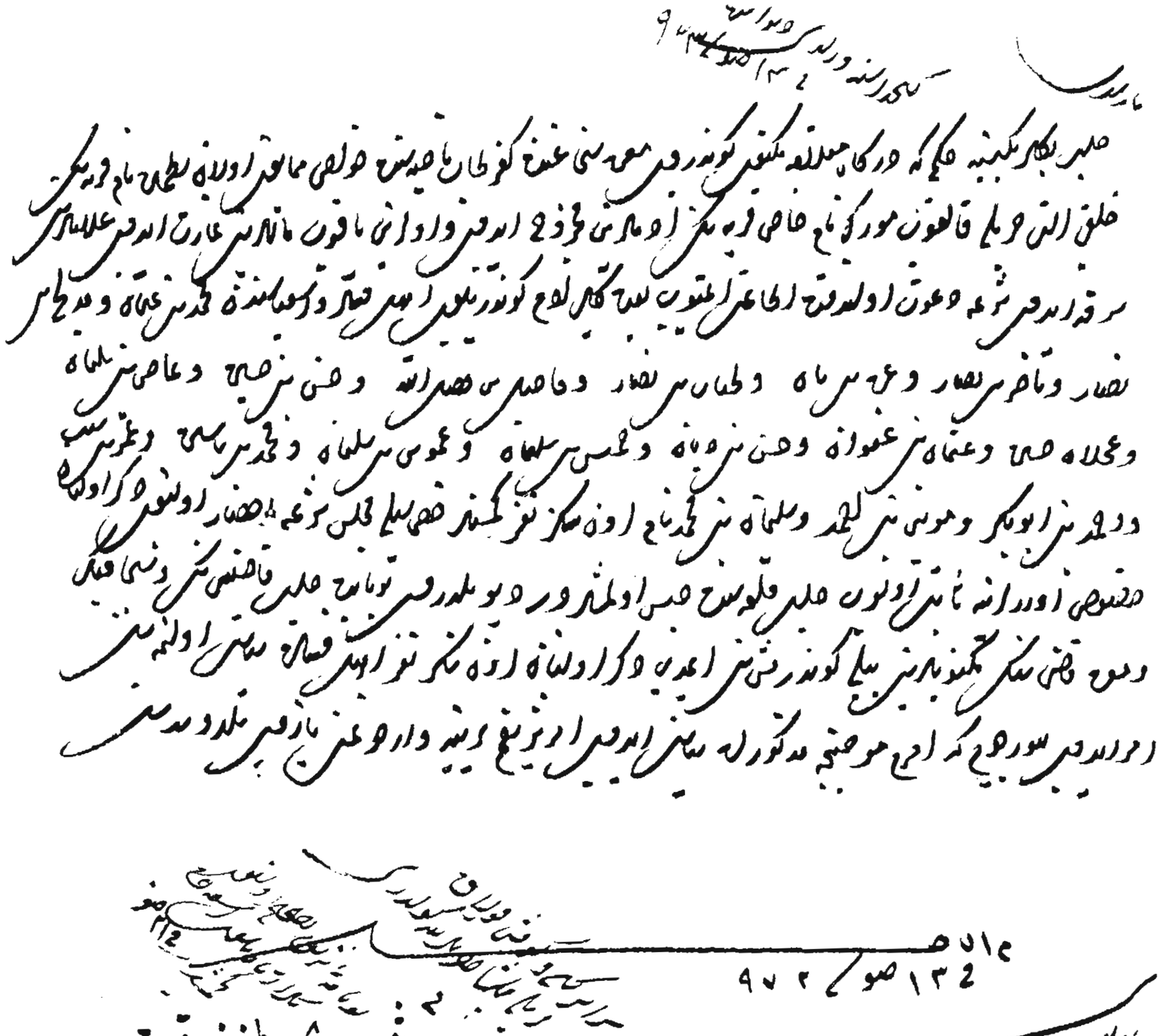

۲۱۹

٢١٥ جزایر غرب کهاکبلینه دار نجه یولاوزرنده اولان بکلک ـ وقتهایان حکم که قزانجه ایلچیلرینه تمّم سعادتمند
عرض حال کوندروب قزانجه ولایتی سنورنده جزایر غرب طرفنده بعض نوندراج کمی لیسبب واقع
غارت ایدوب ظلم وتعدّی ایلمشلر ایمش بلدرجین بلده سنه کدکلرنده بیورلمق کدکلرنده تنبیه واردوقده کوستریلن
انوکی کمی نوندراج غارت وخسارت ایلدوکی کمی لیسبب واولوماندن خلاص طوقماز ونهسنده یولنوریچی
کمی قزانجه واردیتنده کلدوقده حالا تنه امنی واماه اولوب تجارت وزراعتکلی ایدرکن اللهقارنی
ظاهر ومقرّر ایسه اکر کمیاری واکراوماری وسایر متعلقاری هزلیسی عهدنامه همایونه شریفه معتضا سنجه
بیقصور قزانجه لو تسلیم ایلیوب عهدنامه همایونه مخالف کمنیه ایش اتدرمیه لسلیمیاری یکدوب
متعلقه ممنوع اولمیاری اسماری ورسمایله یازوب مهمّ سعادتمدن عرض ایلیه

مصور معرب طرلوس بکلکی کنه دار نجه ناحیه سی

٢١٦ مکه سی عکنه حکم کوندوه لغایت سکاوشریف ارسال اولنوب سنی عکده اسطابله دارنجه وریاکنارلرنده قصبهلر وقرایه
قورصاه کیلرنده ضرروزیاده ایرشمیه ویوبنه وتاکید اولنمق لازم لدیمیزده تحدّاولکدی واقع اولان قصبهلرده اولنوب
حالیا اول جانبلرده قورصاه کاوکیلری کلیوب لغایت واماه اولوزرع اولنه وبغوغوکر اولنه قاضیلرکل سکاکلاه مکتوبلرینه سنّ سعادتله
کوندرمشلر امدی اول طرفلرده سایع کاکاه اخرده وریبورلمق که بویله بیع کاکلر بتقیّد واعتباه اولنوب اول جانبلرده وریاکنارلرنده واقع اولان قصبهلرده
وقرالخلقنه والیمانیه وتاکید ایلیوب وستدلرق کوکی سنی عکس خفظ وحراستلرینه مجدّ وساعی
اولیوب کنارلرنده روه لغایه ولهیته ضرر وکزند ایرشمکلرینه بقضایه اولمیه

٢١٧ [illegible]

۲۱۳ شهرزول بکار بکمینه کلی کدخدایان ورکا متعلقه مکتوب کوندروب تشبوی ۹۷۳ فی اوائل محرم الحرام منکی اوضخ کونی ورکا متعلقه
چاوشلرندن محمد زیدقدر ایله کلوب همایونه واروب ویرلیب مضمونی مستولی اولوزه اعدالرنگ وقوعی ورقعه لیکون
ویاریاکوزه اولوانه شنجی قبکار ایله وکبار بکمیکلکی متعلق اولوزه بکار قولآر ایله وشمکی قصبه ارقدن اولوزه دیر تیکو
قرماغه اولونجی سابقا واروب اولوزه کلوب شریف معتمد شنجه سن شهرزول تابع اولوزه بکار ایله ویاریاغر عساکر ایله
بغداد وقرینه واریله قدیم معتمدا بغدادلو وشهرزولده واررانه یکیوی وبعض عساکر ایله چلوب وشمکیده وین ایله
اوغرایش ایدوب وشمح یاکلوب پراکنده مکانلرینه واروب صفندقاری اخباریچی وهراحوالی مقتضی
یازیلوب اولوایله چاوشی کلمزدن برکوزه اوزاقله ورکا معلومیه عرض اولونمشدی وشمح بدکر واریح یوقوله
ایشی اولیچ عودت اولنوب بغداد وکبار بکمیکلکی مصطفی ولی اقباله مفوضله بصره محافظه شنجوزه موصل
واریح عزتلی شنجی عساکریله وسپاهسیله وشهرزول قولآرنده اکیوزنفر یکیوی واکیوزنفر کوکلانو
تدارکی اولنوب نوبتی طریقیله محافظه یه ارسال اولندی وکوهرچلد اریچوزه وفی معدنچیو قلیوب ونمونه سی
وقلیوب اکاکوره اعلام اولنوب بلدرغش بورجی همزه ویکیچاپه سربراعلامیه عرض اولنوب معلوم
اولدی ایوتدارکی اینمش بورجی که محافظه اعدا روزه غفلتی اتمیوب احوالی واطوار وقاری
وزاستاریچ تتبع وتجسس وزه قاپیلریوب حفظ وحراستی مکلفیتی وقیعه فوت اتمیوب اعلام محی
اولزم اولوزه لفبار واتاریچی عرض اولمکده قاپیلریوب وکوهرچلد وفی معدنچیو قلیوب ونمونه سی

۲۱۴ وقیعه فوت اتمیه سلز

اورنه قاضیسنه حکم که بعض قلوبار کوندرمشسن کلوب واصل اولدی اما وینور اوزه فیوضعلی تابع کمسنه غیبت ایتدیکین
بلدرغش بورجی که واروب وینور فیوضعلی یه وفی اوکات وجهله تتبع وتجسس ایدوب فتنه یی اوله کتورمیه سئی سعایه نه کوندرمشسن
اما کوندرجوکلی لوماح بنده ایله بیلدیرسنکه یولده غیبت اتمدن مکده زیاح صدر ایله بیلدیرلر

٢١١ مکهٔ معظمه قضسنه حکمی که صدر سعادته مکتوبی کوندردی کعبهٔ مکرمه ده واقع اوقاف اصحابی حلمی و امور شرعیه مبنی
محکمهٔ کبرایه سیجل اولنوب قاضیلرده مخصوصاطهور ایدن نکث و مالکی وحسبای نابیاکی ایتمای ایچون حکم الله فکاکی
دعوی ایدن مأمورین طرفندن نایب تعیین اولنوب ماضوه زمانه محکمهٔ ایلمانیه حلمی تعلق محکمهٔ شرعیه صورتنه کورلمک
حلمی الله وقتنده قاضیلر مابینده محکمهٔ کبرایه تعلق ایدن دعاوی قلمی اولنوب فقط اکثری یولسماز نوخصوصیه
آیدی نکث و مالکی وحسبای نابیاکی سجلاتین کوندرلوب مکهٔ مکرمه قاضیلرنه تبلیغ اولنوب اوراده منعقد اولان مجلس شرعده
واقع اولمه کلوب مکهٔ مکرمه قاضیسیله فتوی ایله مابینده ایتمای ایدن حکم اعتبار که احوال حلمیه مضبوط اولوب
هرنه قضیه حلمی اولمه محلنه صورتی یولنه ویرلوب حکم شرعی اولمش ایسه امر اصحابی حلمیه تسلیم و مضبوط اولمش
دکر اولنان نابیاکی سجلاتی عرض اولنوب فکاک اولنن مضبوط اولمه مین لازم و مهم اولمغین بوروجه که تعلیم اولنمش
وحسبای نابیاکین ایتمای ایدن دعاوی وخصومات وسار قضایای شرعیه حق واقع اولمه سجلاتی هرایکی
برابری سنه یکرمی بش جلد اولمق حکم شریف محکمهٔ کبرایه ضبط اولنوب و بنیه ایله سجلات دکر اولنان مدت مهم فکاک
و منع خصوصاری مکاتبات اعلام ایدن قاضیلرده ایتمای ایتمیه لکه اصحابی شرعیه ترک ایتمیوب اوراده قضیه ای کدر یلمیه
شرعیه ترتیب قانون اوزره اجرا اولنمق اصحابی اولمه

٢١٢ روم ایلی ولایتلرنده واقع اولان قاضیلق و دکر اولنان مالکانه اولان قلعه لر و دوار اولنه حکم که
بولنان اقدم مسلم آقچه نوعندن ارمای اولنمق قوانین اولان حسن ایله قدیم به دورنا بولنمق قدیمی
زعم اولنمق معاوضه حصار آدمی لازم اولمق مکتوبیله قلمی اولنه کتب لازم اولدوغی قدر لقه تعیین ایدوب ارمای اولنمق
اوزره اولنمق حالا بولسبچه اوده قلع سعدی حصار آدمی قلمی اولنه فتح کتخدا زمی اولان مکرمه علمای ایدن وسار
وقف نقلی ایدن قویوعضی اولنمغین بوروجه که بوقعه حکم شرعیه موافق وقوعه کلوده بولدرلش قلمی ایدن نقلی و عمارت
انتمسی بولدرلش ورود عوق و تاخر حدوث ایله سی مشروط بوقعه وقف مکتوبی ایله حدوث مکوز استمال اولنمغین
معتبر اولمه کوز استمزه قلعه لری وقف خالی قوتیتی ضبط و ورستنه وقفیه وقف ایله سی شوبله ایدی

۲۰۹ صاحب قوتدخ جلبی اوداوغی یراک قپتانیدخ که بونده اولدی وقعه تسنیخ کتخدالغیله یغی کوندریلوب تخت قضا کوزده،
واقع اولان اوده جلیلک دفتر مقتضسنجه اوزرلرینه متوجه اولدوزده قپوداریخ مالدارات یوقلیوب اوغلیوب ایدوب
یراریلوب مالیکوزله سورولوب وجوده یتیشتوله کوندروب قپوجی اینسنه تسلیم ایدیب قپوجی اوستنه وقعه
تبلیغ اولنمکین اولدی موجنجه مالیکوزله کوندریلوب زمان وصاحله اوزرلرنده مالیکوزله جلبی طائفه سنک مالی قپوداریخ
کلوب تسلیم اولمیوب نقصانه اوزرلرنده کتابتی وکوندرلوکاری قپوداریخ بعضیسی یغه یراریلوب اوچ ورت یللرنده قپوجی
اولمیوب یلدریکی توقلو وصفال قپوداریخ کلوب جلبی طائفه سنه قپوجی. زمان وصاحله اوزرلرنده قپوجی بیکی یغه یراریلوب تخت قضا کوزده،
اولمیوب یلدریکی توقلو وصفال قپوداریخ کلوب جلبی طائفه سنه قپوجی. زمان وصاحله اوزرلرنده قپوجی بیکی یغه یراریلوب تخت قضا کوزده،
اولمیوب یلدریکی توقلو وصفال قپوداریخ کلوب جلبی طائفه سنه قپوجی. زمان وصاحله اوزرلرنده قپوجی بیکی یغه یراریلوب تخت قضا کوزده،
اوداوغی قصابلرخ تلف اولمغله محمیه یه ذکور مالدن بانیخ زمان مصادفه کلوب اوداوغی اصلده فتحی عتاب اوکمش اولدوغی
بیورلوب که صلح ثریخ واریخ اصلده تاخیر وتوقف اولنیوب هر بریکوز تخت قضا کوزده جلبیلک اوزرینه تعذیر اولنمسن
قپوداریخ یوقلیوب اوغلیوب ایدوب مقتدر اولوب ذمتلرنده جنس قپوجی. اوغلیوب اولنوب لیه وفتر ایدوب مهر قپوجی
وقتی وموسمی ایله معتمد نایبلرکوزله سورولوب وجوده یتیشتوله کوندروب قپوجی اینسنه تسلیم اولنمکین اولدقده نایبلرکوزخ اعتبار
اولدرمیوب شویله که شمدیکی حالده جلبی طائفه سنک قپوداریخ اوغلیوب اولنوب اوچ ورت کوندریلوب وتاخیره وقتی وموسمی ایله
ایدوب جلبی طائفه سنده جلبی دلقه اولنوب قصور وتقصیره اوزرخ کوندریلوب وتسلیم اولنمکین
کلوب یتشمیه وبغیه اولنه قپوداریخ اوغلیوب اوزرخ وفتر ایدوب نایبلرکوزه قپوجی کوندروب تسلیم اولنمکین
ونایبلرکوزکتوداکاری قپوداریخ تقصیه اوزرخ کوندروب تسلیم اولنمکین توقلی کوندریلوب وجلبی طائفه سنه قپوجی
قپوداریخ یوقلیوب اوغلیوب ایدوب یاسا قپوجه کوندریلوب توقلی کوندریلوب وجلبی طائفه سنه قپوجی
قپوداریخ یوقلیوب اوغلیوب ایدوب یاسا قپوجه کوندریلوب توقلی کوندریلوب وجلبی طائفه سنه قپوجی
اولمیوب معاونت اولنمیه وبیغه یراریلوب قپوجی تخت قضا کوزده، اوداوغی قصابلرخ تلف اولنه اصلده تعذیر اولنور
بروجهله معقول اولمازسه منصاکه کلف ویریلمکله قپوجی زبروجهله قصاکزده کلنوب رکه یراریلوب موجنجه عمل اولنور
انکاکون قصیر اولوب اوزرینه تعذیر اولنمغله خلوق اوزرلرینه اولمعتده عذر ایدوب قپوجی کوستروب
سعی محفوظاکز قید ایدوب ونایبلرکوزه وقتی تنبیه وتاکید ایدوب هرکله قپوجی یدوب اوزرینه تسلیم ایتدکارنه اعلام اولنه
منهیین ایله عمل اولنمکین اعلام اولنه وجهله وقید ایدوب کوندروب تاریخ بلدکی

بصورتی وفی وجه مصدق اوزرخ صول تولیه جلبی اوداوغی یراک قپتانیدخ

مصطفح
عضو ١٥ صفر ٩٧٣

١٢ الی
١٠٤ صو ٩٧٣ قسطنطنیه

٢٠٧ ماریه

اولونه قاضینه حکم ده ایدوب کاغدلرینه مکتوب کوندروب قضیه مزبوره تابع پسپور و کلبه نامزد و یکمکن اولوب
بلوله مضافتنده قاچش و قلوک نامزد یدوکه بردخی بیمارستان منقوف اولوده برماده اوغلان لغدنامی پیدا اولمیوب شاغرد اولوب
بونده اوقدر نفس اولونه کیمسه ایله ماده بصوص جیرکلی برماده نازک اوغلان اولوب براین مقدار پاپنج چورق وقوعه طاقی
سابقا سنی قیاقی اولوده لغدنامی اوقدر اولوب اوقدر پاسپورتی اولمیوب ایله بنده صاحبنده ویریلوب وصایقا وقتنده وفعه برقاچ
اوغلانی جیرکلی ایله اولوب اوقدر پاسپورتی معامله بدقارار اولمدقارار سیده پاپنج قالوب والیا وقتی قلیچ نامزد یدوکه
اوغلانی اکندو زماشنج اوستنه قلیچ چکوب حاضر اولمغین قیاقی سوزاریج وکلمپوب جیرکلی ایله اولوب کیمسه در
بالجمله اهل صنعت اولوب وقتی خصوص ایله دوکانی اولمیوب جبله تفتیش اولنمق - اوزایدوب بیورولدی که ملکی شرع
واریج وزیوریل اولدکدن صکره حبس ایدوب وقتی وخواجه صاحبلری کفیل ایدوب کوندرمک واریلی برقعه شرعله فصل اولنمیوب اوزه بنا
مرور زمانه قضیه این فصل مولهد سنج مقتضای شرع شریف اوزره تفتیش و تخلص ایدوب کورمک - اریاب حقوقدن
شرعله ثابت وظاهر اولوده عقارات اصحابنه بیعصوص پسپورتو کدخالک کتدوکی حیده اطلاق اتمیوب اکر اولاد صغیر
اولورایسه واریاب حقوقه نفقه کفیل ایدوب اوقدر پسپورتی یازوب باقی مالک تامه خصوص ایله تفتیش
اولنمق صریحه تابع اولدیغی تزیید و تبیینده و شرعله و زوروه و خلوف واقع قضیه خصوص اولنمقده حذر ایله

٢٠٨ ماریه

اولاجه قصار قاضینه حکم که مالکی تجار تدن صورتی سجل کوندروب وصایقا نامزد یدوکه وج ولد یولاغا نامزد یدوکی
مجلس شرع مطهرده نیز ماکه نامزد و حوریجی جبکانه مولهد سنج تویزولی قلوب فدکور جبکانه قلیچ تدبر الله قلیچ ایچون
کوروب هیچ خبر و برمکله جعفر دیوه طلبیله فدکور جبکانه نی تنبیه ایله ارزانیدقتی برقالی و برقعه ارکمکی ایله مخلوط
باز بولنوب و برقعه ارکمکی طرازی بولندقتی بولنیان نسبه بدر هیچ سؤاله اولمدقتی باز وه یوزکه کریج و تیلدکتی
یوزکه کلکه قاورال بیوب قیوجی کتوروب سؤاله اولنوب بوقالی نه قالیدر و بو مخلوط نه مخلوطدر و تیلدکتی
جعفر نامزد قیوجی بوقالی فروشی قالیدر و بو مخلوط وقتی قلقوب ایشیدر و بیدوکنی ایله دوکانی اهل صنعت تفتیش
حکم شرعله واریج و زیور مصاغی عینیتی آتش سوزی حاجتی باعث اولمسنه بالجمله شرعله بولندرمدن اوزایدوب اولمان قوشوب کوندروکی کمسنه
ایله ارکمکیوروب قلقه تلعنه متعلق اللدقتی بولنمه خلوفی ایله معتمد و محصور براراله مان قوشوب کوندروکی کمسنه
تنبیه ایله سکه یولاغنی ایله عینیتی ارزمکده حذر ایله ارشوله یکدل

٢٠٥

٢٠٦

٢٠٢

٢٠٣

٢٠٤

٢٠٠ طلبی کلکار یکمینه و وفتوارند مکه کاه یا پلیس یاکی لطفی و لی خ نعش یا لکوه ز لرط صوبنی فوق قدیمه خزلن اولوب
معقد تا یا لیس سنجی خ متوفی ز فی یکه عنایتی اولنه فتح مذکور خ وقتی تعیین ایچون خزینه وه سکاز بنکی لکتوه چیقوب کفایتی ایتمز
وید کاری لقلیه ز لرختی اولنمشدر حالکه مذکور خ وقتی تعیین ایدلکده یا لیس لقوه یکمیش شعاعندلر ز لرلو نقوب صابر تعیین
اولنوز بنی بنکی لکتوه ایله لرتماه قدیمشدر بلون نعش یا لیس فی معمور اولوب ملکی لعیال اولقله خزلنه وه عاید کاری مال
حاصلی اولوب معمور ولوایه یا لیس م ورثه بنی ز لرلری اوچ ور وه ورسه یه لکشتر اکی اوزنج یمار وریلکین
بر بیله ز لرعده خانی ایلیون تاکلر رکتی اولنوب هر بینه متفق وزعه تعیین اولنوز بز لرلری برطرف اولنوب
ولایتی معمور اولمیوب عشر رسوی عصر ایمکیچ بیورلدی کد حکم شریفی دار ایچون کوره سی تحریر اولنه فتح لرلری معمور ولمیوب
لکتوه چفارلمه ی ملکی اولوب کمشیه ضرر وزیانه کلمکله کد اول یرلر معمور ولمیوب یکمیش شعاعندلر ز لرلو نقوب صابر
کاری مال حاصلی اولمق تحریر ملکی ورثه یا یه و مالمه انفع لحق اولمق اولوب بز لرلو نقوب وه واقع اولمغین خزلنه وه عاید
وخی اربابی یمار یه بر وجه لکشتر اکی شنلکمی طریق ایله ویلیون مشترکی نقوف ایکمکله بر بیله ز لرعده خانی ایلیون
تعمیر اولنمق لزم کلمکین اولنوب تاکلر رتوز عده محتاج لمی ولغایتی تعمیر ندسبی لمغین خصوصلری تاخیر ایتمیوب وفق
وقطع اولنه وتاکلر اهالی صحتی اوزنج منفصلاً یازلوب عرض اولنمسی

٢٠١ تاریخ

اتا فولی کلکار یکمینه حکمکه فورشنلو وصیلده قضاسنه کوتوز تاکلری یه شعاعندلر ملکوب کوندروب کتوز شعاعندلر
مصطفی تاغ سیاهی قریوز وقطاغی اطرافی اولوب فورشنلو وکس قضاسنه زان وقاز مرقه لیدوب کتوز قضاسنه
ایلیون صاتماغی اول تاهیدلرکی خلق سکون ایلمکله شرعله کورلمکی ایچون وحوت اولنه فتح لطانی شریفی دار ایچون
محابنی کورلیوب قلمشدر بیوروحی مکه حکم شریفی دار ایچون کوره سی تحریر اولنوب شرعله تفتیش اولنمدی. اولیدوب بیوروحی مکه حکم شریفی دار ایچون
قریورین ایلیه یولدروب وفی یمار یلق توجیه ایلیه کد نصاح وتحوایلی وحی لیدنلی ایله برابر ایلیون رفیع شرعله
صوریلوب فصلی اولمیوق اوده بنش سی ترکه اولنماه وتحوایلی برموجب شریفی تفتیش ایلیون کوره سی
ثانی وظاهر اوزره صحتی اعلام بنه بیتصویر ایلیوز کزلمکی فتحه مذکوریه حبس ایلیون اوزرینه ثانی اولمق
مولدن مفصلی یازوب صوریلی سعادتلو یه ارسالی تمه تخلص ایلیه سز. تحریره تنبیده وشاهد زوردن وجلد

شریفی کلمکه نکی قضیه سی عرض اولنوب ظلمی وحیق اولمقه لقدر ایلیه سز.

۱۹۸

نمره ۱۲ اصلی

علیز بکار بکنند و قضیه تلگ که تجارت ایچون قبر سده نکاره قزاق سیبنای فوق مجیده و جلده، جبه خوش و سایر لفت
سلاحه نسنه قومیوب صاتوه الوب و ازتیکفاج ارسال ایدرکندو وخدمتکارنده جبه وخوش وزره، کندروس
ایچارنده برکاغذ قلیچ ایله الیچ چالوب خوشرو و فیسار بیلک نهایتی یوقدر چوللهای اولندن اوده بورجوم که قلی تشریف
واریچون بوقصوصه کاغذ بین معتقد اولوب تحقیق و تجسس اندروب فوق و فدکور جبه وخوش وزره مأموریه کلدکلرنده الوب
برطریقله ولایتیکفاج ارسال ایله دیکر واقعه یو معموله وضع ایدوه اکر فدکور فوق واکر غیریدر بهرکیم ایله الدیکورونس
حبس ایدوب اعلام ایله یازوب بیلدیرسون و معاونه عرض ایلیه سن . بو بابده اقدام واهتمام ایدوب نتایج حقلیسی لقمه مخالفت
وجبه وخوش وزره مأموریه ویرمیوب و بهانه ایله تعویق ایلیه جک اقصی درجه دقت و تیقظ و تدقیق ایدوب فدکور جبه وخوش وزره
ایدوب اولدیغی تمام بصورتله اوزرینه اولوب ولایتی و بندرلری کچکین فقط ایدوب اوده مخالفت ایش اولمقدن غایتله محترز
حذر ایله سن . وفدکور فوق بر کاغذ کله الیچ چالوب یوشناهنده غیریدر اوتوجهله فساریه باشی وظابطه اولمق ایله
ایله کورکه کوندرمه سی شویله بلکه سن .

۱۹۹

رئیسوری

وجه مشروحه اوزره تمام تلکار بکینه مارلیدر
اوده مخالفت ایش اولمقدن حذر ایله مای تیقظنه
کلنجه وکیل آنده تیقظه یازلمشدر

از صدر روم تلکار بکینه مکتوب که ارزنجانه قاضیسی ورعایاسی متعلقه مکتوب
وصورت سجل کوندروب ولایتی ارزنجانه خلقانکاری ولونه کلوب قی قصار
شرحیه شرایی سبیلی ایله قوللرینی جانه شکوی تمام فوق بیش الین بلده یرد
نفس ارزنجانه کلوب تمکن اولوب ولایتی وکیلیچ چکوب وعهوده اولدیغی اوزره قاضیسی ورعایاسی حضورنده الندیرطریق ایله
حجتی اولوب کندوسنه تابع برقچ اشرار ایله فوق سرور اولوب هرکلده خرابه جبیلن وعهوده اولدیغی مال اندوکارنده غیری
کلده قولاری عقیبنه لستاندیر سعادتده اولروب خلقانه واقع شکوی واقعه لری ایکمله هریرنده طلبی مال اندوکارنده غیری
جزیه وزراعتی مالکلنور حیثیله برطریق ایله الدیرمه یه برحضورنه
کاتبی مال اولورکه عاشر بیزلرده ارسال اشرار وکیلی ایله وزیاده هرحضوره کندو اقضوردکه ایله رو نورکه اشرفی
سبیلی ایله مملکتمزه اولون فرار ایدیچکدن وبندوکاریچ عرض ایلیه جک بورجوم که کوندرمه سی مولکک صورت سجلی ایله
اولدوغی اوزره شرح وشقاوتی وزیاده سی سعادتلو تاجلو افندیلرینه معلوم اولدیغی وجهله حفظ ایدوب حقلیسی ایله یه
کوندرمه سی که کورکه تونله ایله قوشوب کوندرمکه مکتوب کوندرمکه کاتبی تنبیه ایلیه سی که بوبابده اوکاچ وجهله حفظ ایدوب حقلیسی ایله یه
ایدرمکده حذر ایله ایله شویله بلکه سن .

١٩٤ [illegible]

١٩٥ [illegible]

١٩٦ [illegible]

١٩٧ [illegible]

۱۹۲

مارسد کهدا سنه ویریس ۹۷۳

کنوتن بکند و میلده وقور شونلو قیلیا یند کلکه بوندهٔ اقدمای عصرنا ذریعه سید فیوض نا کمنده بش نوسیاسال ایله
کلورکن قوچحصار قصاسنده برقزلباشه ایکیند قتل اولنوب وزنور کی برخلوص اولنوب بوندهٔ اقدمای حدزاده
ابرهیم حرامیاک سردار اولنوب وزنور کی نسبتی صاحبقه کلدهٔ مصطفی ایله طوتلوق تفتیشی اولنجه ایکیسنه
کلکه دیرلمشدی یا لکز زنور روح مسفور اربهیم ایکوهٔ اقدمای قتل ایده اوده رو بوا حوالدکا توتیلوب حبس اولنه صاروجه
اوغلی علی و رجب اوغلی محمد وشاه علی اوغلی و بکتاش محمد واقعاز و رجب خبر ویروب وزنور مصطفی مقتولاک برقیرقاتر بن
اونق کنورو حبس پاشا فاغی قزینه صاریصقال نغلیند واسطه سیله صاتلمدیر جبوتوتیلوب وسکه میلده قاضی بن
مذکور علی رکمنه بکی قاتر بن سرقه ایدوب ومذکوره محمد ایله بریولی بکی اوغلی ویسباهی وبغموتوتیلوب اللقاری شرعله
ثابت اولوب یرلرنه وخسوزلرنه جبوتکلکلری خبر ویرجکلری بلدریکنه مذکوره اربهیم وزنور صاریصقال
صفاتکی اولوب وارمیاک لدمحه بلدین وبیاشی وارلی جلدین قیدوبند ایله بسین ارسال ایکیوهٔ اوناطولی یکاکیسنه
کلکه هما یوم کوندرلمشدر بیورلمق کره مذکورلرین وقتطلبی ایدوب کنورلوب جلدین قیموبکا تذارت اولکاتوجهله فحلنده
شرعله تفتیش وتخلص قلوب کورلرینی مذکورلرنی اللهی قتل ایدنلرین وشریکلرینی طلبلوب کنورلوب خبر ویروب اعلامی
بحسب الشرع ثابت وظاهر اولقده ذکر اولنان مقتولاکک طوارلری ومالاتری ویسباکری شرعله تخصیص اولنکده نصاکی یسباکی اولنلری
حبس ایدوب عرض ایدیسی - اولبابا کک محلنده خزینه دارلرین ویرون یوبا بحه تماصح اولوب زیاده بلیندهٔ وشاهد
زورده وخلوص واقعه لرین اولوب واهلی قنلو وقنی طلبی اولنقده مذکورلرن اربهیم

۱۹۳

مارسد سنه

اوناطولی یکاکیسنه کلکه بوندهٔ اقدمای سید فیوض نا کمنده بش نوسیاسال ایله کلورکن قوچحصار قصاسنده قتل اولنوب وزنور مصطفی
قتل ایده خزینه دارلرین اربهیم وقتولاکک کسبلرین صاتمغه کلدهٔ مصطفی نیچ سعادتلو طوتلوب تفتیش اولنوجه
اربابی اولدقلری مقتول زنور رفع اللهی برغرضی خلوص اولوب زنور اربهیم ایکوهٔ اقدمای قتل ایده اوده رو بالعکس
کنوتن بکه حبسنده اقدمای صاروجه اوغلی علی ورجب اوغلی محمد وشاه علی اوغلی وبکتاش محمد بوا حوالده واقعاز و رجبی خبر
بلدریکنه وبا وقتولاکک کسبلرین وبرقیرقاتر بن زنور مصطفی اونق یه کنورلوب حبس پاشا فاغی قزینه اربابی بمعارفون
صاحبی صفاتل نغلیند واسطه سیله صاتلدوغی اعلامی اولمغین بیورلمق کره کلکه ترخم وصوله بولدقده مذکورلرن اقدمای ایدوب تعیین
اینلرین بولدروب کلکه ایکیسنه بولدروب متقولاکک ذکر اولنان کسبلرین وقارن کمکی ایله بیع اولنمش ظهور کنورلوب مذکورلرن اقدمای
معاملهٔ وصباکیسنه وارلی جلدین مقیده ومحبوس کتوریلکه کوندرلمشکله محلنده احوالاتی شرعله تفتیش اولنه توثیله بلدین

م الله
٢ ٩٧٣ صوف

١٩١ قدس شریف بکند و خصوصیه قلمی که در فتح منلا صیاد روی نا بکسند کلوب قدس شریف می در زنده اولوب قدس شریف فتح و مسجد
اقصی و بیفصح قاتونلر زیارت و عبادت نامنه مخرب و سیر ایچوه کلوب حرم شریف فتح اولدوقدن صکره اولوب تحول و تفاضلرینی بیچمز
حرمه طشره و اریحا یه برلیج و جمعه نمازلرنه و غیر وقتلرنه صلحنامک مضایقه و روب اندوکلری یلوتاتی چقارمقدن
زائرلرک زیاده زحمتلرینه و زوار حضرت ریم رضی الله عنها وقتی حضرت عیسی علیه السلام و اقسامی و سایر مواضع
مبارکه و متبرکه وه کذلک عورتلرک و کنیسه عورتلرک لیله کنیسه طایفه سنه کلوب جمعه اولوب شرعه مخالف وضعلرینی نهایتین الیمیز
قدس شریف اهلی اولاد و عیالنه یرلیمتوفی اولدقدن عورتلرک کیجه لیله جمعه اولوب اطراف محله سنه متیارلرین اولدقدن صکره
ایچوه مغنیه لر ایله خلاسایه کزوب اعلانه صوت ایدوب و وقفه ورقوالرندن نصلک اولدوقلرینی سوروب خلقه اولوب خروس وقتنه
مقابر اولدقلرنده جمعه اولوب انواع صوت ایله صاخولایدوب یوزلرینه قارالر سورو ب خلقه اولوب خروس وقتنه
وورلره ایدوب و بولبارقپولرینی کلوب اطراف اندن اولره صدرسن اولدقدن صکره اولدقلرینه و کلرینی طعامدن
صقلدقدن صکره قاره قصه یه حرم شریف کلوب و صخره الله لرک اطرافنی حجرات اولوب بعض هندی طایفه سی عورتلرک لیله
حجرلرنده و حرم شریف لیچنده و حرمک سایر موضعلرنده ساکن اولوب کیجه لیله حرم شریف تحول ایدوب و بعض
فلاحه طایفه سی عورتلرک لیله بازارلره یوغرت و سعد و سایر شیلر کتورو کارندن بازارلره طوغریدن طوغری حرم شریف
ایچنده کچن شرعه مغایر یول ایدوب بالجمله محرر یه مزبور و، شرح شریف مغایر اوضاعلرینی
اولدقلرینه بدرون بیورلمق کرک شریف و اریحا ذکر اولنان قصصلرک بالذات مقید اولوب مسجد اقصی و، و صخره الله
بالکلیه منع و منهی اولدوقلرینه رجال و نساء اصلا مرور و، شرح شریف مخالف وضعلرندن بیورلمسی مسجد اقصی و، و صخره الله
حرمارندن و سایر مقامات متبرکه و تلوثاتدن تنزه تطهیر اولدقلرینه دعاسنه تعلیم یاتی سعادتلو همایونمز ذکر اولندوقدن صکره اولنان
اوضاعه رعایت شریفلرینه قدر اکا کور مقید اولمسی شویله که شرعه و اوامر همایونه مخالف ایش اولدقدن صکره ایشلرینه
منعکس اولنمامق تنبیه قوتلی نازل اکا کور مقید اولمسی و بوجهله همایونی سنه خمسین سبعمائه تاریخیله یکیدن ولیامتی وسنه
صالح خلافه تاریخیله مصدوینی ایله عمل ایلیوب اکا مخالف ایش اولدقده تنبیه اولمیه شویله بیلسون

١٨٧ استفاده قرال نامه دشرف یازار کر حاله بنایتله نعایی اعدای بدرایله الذی فیخ اولنان ازوده قلعه سنه حدنتده
ویوله سلطنت بولنده دکتر لقبلدی صفکزم دوری طفی چیلم دشتاکای طهوره کلوب فی ورکاه معوای عاویتریتت
امیر ریص ماهی دلی حسن زیده قدسه ایله طعی تایوی وقدهی ویلم ارسال اولدیره واما انکلتره رافت خسرولنز
سیوکا حصوصکزم دوریو وکلدر کرکدر کرنامه دهمایونی اوصول بولدقده طعی فاخرجکیسی دتلیی میانه بینه
ارسی ولی جیلیکزم معمز اولدوت حیوت دتهاتکز مصطفی اولکزم قبر دمروازه اولدیغی حقیقتکی
حافظیسی طعی معلمانوس قرال طرفندن عدن نامه دهمایونکز صیمی جوابنا کلنجی ملکمکز ایکی حقیقی ویلدیکز
حفظنه دشکر قولاینه برمیانی طعی ارای اوزره اولدقی سویلکه قرال حزیوفوز حرکاوزره خبر کلیوب
خلیفه طعی اولدیکی عثمانیه پادشاهی طعی اولدیغی اولدیغی سویلکه قرال حزیوفوز حرکاوزره خبر کلیوب
ملول کمورسس بکارکز و شکریکز سلطانی ویرسی وعمنی طاینه عثمانی اسی حقیقی له اولدیکی حالده
اولطرف خانیا اولدیغی

١٨٨ قیصر وصنه حکمی نصی قیصر دحسن پاشا کسه ایلکیاچاق بکی ایله اعرتیاچاق وسلمی طعی اولدیغی اولدیغی
زعمی قانتیی اولی قالله وفیاچی دیورو حکم اولنیی بعبه بکی ولیافتی اولنیی قدرکی حسن بوکاری اسوکنه صوت
اولطرف قیصر دیرانشه فیوسدیرو بوصورتی یحیی بوکندی حکمکی کلدیکی سعاینی اولنیی اولدیغی سوبلدکی قدرکی حسنه
سیاستاری اوزره اچاچی اوزره اولدیغی

١٨٩ روم ایلی بیکلربکی وزیر یکنجی ولیقی اولدیغی قلعه دوارلرینه طعی کلیوب قوللرینه قوتلرینه اولدیغی حدمتی
حدمتی اولدیغی معاونتی ایچون قصار اولنیی اولدیغی سوبلدکی اولنیی کرمشار اللهه معاونتی ایچون اولنیی اولدیغی
بکلیوب ولیقی کوتاهیی طلبدی کلدکی اصلا تاخیر دتوقف اینمیی قصار اولنیی اولدیغی قدر ولیقی ایدوب ارسلانیه سکیدوارمی
اوسی ایله وجه دفعاتی کوردیکی کوزیاشی دنیاز دفعاتله ارسلانیه کوزیاشی دنیاز دفعاتله ارسلانیه کوزیاشی
واردیی حدمتی اولدیغی کوردیکی کلکاری

١٩٠ اوچ یکیچری عثمانیه پادشاهی طعی کلیوب قوللرینه قلعه عدنه حصنه اهالیسی ایله ایچون بارون ویولنی اللنیی ویرلینه کلدیکی
لازم ایدوکنه بلدرمنی سوبلدکی طعی ارسال اولنیی بارون ویولنیی قلعه عدنه حصنه اهالیسی بارون
ویولنی اللنیی اولدیغی قدر ولیقی ایدوب ارسلانیه سکیدوارمی اوسی ایله وجه دفعاتی کوردیکی کوزیاشی دنیاز دفعاتله

١٨٥

۱۸۰ خداوندگارستانی بنگ عدالتی بنگاه درگاه معلاه ملکوتی کوندزدنی بکلو لعلدناج فراوهی کرنیچ وقوه الله کتورمه سنه
اقدام اولسون ممکن اولمیوب وزراء عشدین کیدوبنیه کلدوکی استماع اولنوب الله کتورمکی قصد اولنه فوج قاریه قدیم
اولسون صحیح الله کلمه سن ممکن وکلدکده ویوخدروکاری لعلدنه صباح وارنجی طرفنده احتیاطاً اقدام اولنمایوب
مذکورکی حقاً وصدقاً الله کلمه سی ایکونه جلخ ترفع ویرلمیوب تلدرهکی لعلدنه سورمه کده وارنجه کوندیلمی قضیه عجل اولندوکی
اوزره بعد الله کتورملی عاجز وبعدکا کونی ایدارینه تلفنی الله کتورمکی قصد اولنه فوج قاریه قدیم
اولسون صحیح الله کلمه سن ممکن وکلدکده ویوخدروکاری لعلدنه صباح وارنجی طرفنده احتیاطاً اقدام اولنمایوب
مذکورکی حقاً وصدقاً الله کلمه سی ایکونه جلخ ترفع ویرلمیوب تلدرهکی لعلدنه سورمه کده وارنجه کوندیلمی قضیه عجل اولندوکی
اوزره بعد الله کتورملی عاجز وبعدکا کونی ایدارینه تلفنی الله کتورمکی قصد اولنه فوج قاریه قدیم

۱۸۱ ترحاله وتارح قاصلار ترجلخ کرترحاله ساکنی اولانی بقشیدناج سیاهی جلدرق اوکاج کاراولمایوروکی
استماع اولندی سورقی کرجلخ ترفع واردکاج مذکورکی کتورقی اولانی ترعلی تعیین اولونوب اولوقت
اوزرینه مخالف کاج آنی دوشن لیکه ترعلی تابعی اولدرضورت سلحلی ایله جلخ اولانی تارفوت تلدوکدنی
صباح اولی توجهله اولورکی موضعی ایله عملی ایلیه سن شویله سوسن تابعه توفرخ جاوتی بله قیلکر تارکالدن

۱۸۲ قسطمونی تکنه ولوایه زنور قضاسنه جلخ کده درکاه معلاه ملکوته کوندروبسنی تحکمکی نواحی وتراستح اشرار وشهوزور
کمسنه لرتجاسک تاجلک ولونه سوخته لرو سایرلشقیا ولرهبی فسادکمنه لراولوب فقرانکی فیزاریح وعموتاریح واهالکه کارسین
شهوزور واهاله الکاکنه لوب اوزه اوقضاه بوولایتح معتبر وکلاری وبیزوزایم معتبارزیکوقدیم تاجلک اشرار اهالیدن تفاوت
ایدوب فقرایه ظلم وتعدی اولنه وغیر عرض ایدوب درکاه همایونه رقعه رفع اولنمغین لوایه زنوره سوخته لرتامنه
بعض فسوزاظهارایدوب کزوب اوزاهی سلمانکه مالاریح وسایرزتکاریح ویسباریح اولوب لشکجه کایدوبکیمنه
الله کتورمه وکیمنه وفیزیاح اولوب ازولیه وعیالاریح تلف ایدوبسنکجانبکده اوزرلرینه نفوذ واروقت فرارا
ایدوب بویسنجغمنه وخوف اولیه اهالیدن کرعرض اولنه دیرواویه سنجقلکی نصبی اولنمغه وتشقیلر مرتفع اشرار

۱۷۹

۱۷۷ بویله بکنه ملح که رکاب همایونه عرض حال صونلو قسطونی شیخندخ سوفته نامنه بعض خرسوز اظهار ایدوب فرمان
مالتاین اولون ازدولو وعیالتاین تعرف ایدوب قسطونیکاوزرلینه لوی کوندروکدخ فرار ایدوب سنتی سنجی عکلدخ
کیدوب خبار ایلیه ده شکایتی وارد وقتخ ملتفت اولمغله اله کیرمه کاری عرض اولندیغی فی الحقیقه اولوب مزبورک
ایهی فساد وشقاوتنده اصل اصیل سنجی عکلدوب ایتیوب ایلیون مویی التیه طوقنده شکایتی وارد وقتخ التفات
ایلمکله سبب بزرکوار نعوذه معتقد اولدیغی بویروغی ملح ترئیخ واریجی اولدیغ کیبی معتقد اولوب
آخر سنجاقخ فساد وشقاوتنی ایدوب تحقیق اولدقده کلوب ایتیلرینه حسن تدبیر وتدارکله اله کتوروب محبس حاکمیه
کوندرمش. فساد وشقاوتنه کاربر اولدیغی مقتضای تئریخ وقتنی اوزره حقارنده کلنه بوکاروه غیرتی سنجی عکلدخ
ایهی فساد ظاهر اولدقده اصلا تاخیر ایتیوب بالذات اوزرینه وارد وبجهتیکه بن زیاده اولمغله اله ویرمه کاری
ایهی ارنده کفایتی معتقد اولدیغی اولیه ایدوب بالجمله طوغری کاه جمله سی. اله کتوروب معتقد ومحبوس تئریخ سعارتمه کوندرمیش
ایهی فساد کیکیبی وقعه ده ورعایا وبرایاسنی اصلح واصاحه اوزره رفاهیتیکاربنه زیاده وقتی اهتمام اوزره
اولمغه سزکه لیاقتی سعارتمدخ رعایا وبرایاسنه حسن حال ورفاه ایله اشتغال ایلمکه توکید بلیغ

۱۷۸ مصر کتخدا بکینه ملح که ما ایله سویلی قپوجی اولدیغ سوزکو تانه یه همایونمله وریاوه بندطرفنه می قطعه خدمتنده
کیدوب اوده جانبدخ نام محلده قرنوز قپوداه وفات ایلکدخ کوتانه کتخدالیکن سوبله کلدیکی اولدیغی وجهله اولدقده تعیین
بیورلوب که ملح ترئیخ واریجی فرار اولنه کوتانه یه همایونی هنوز سوبله کلمکدن تاخیر ایتمیه رک
محلده لی لوی کوندروب صحیح وسالم کوتانه یه همایونی سوبله کتوره مسلم. اشبالله تعالی محمد سنجی
کوتانه یه همایونمله اوروه خاصه رئیسی کلدکده بریزاده سوبله قپوداه اولنه تعیین اولنوب ارسال اولنور سوبله بلوکی

١٧٤ تحویل ریکاری سینه جلج که بونده اقدح یکا جلج همایونج کوندریلوب کوله متعاقب سنده اردوهمی کوچ پوسنده بنای قوماده اولنان
پله نقده یا یغمه مباشرت ایدوب عساکر همایونج آندن ایکی - اوچ مقداری ریشه رنگده سی ایدیسی جیوارده اولمشدیر حالا مخصوص
مرتبور رهبات اعور وه اولماغین ولایته جی - خور اتحویل ایدوب وخواص همایونج ترکه سنده عساکر همایونده خور
تدارکی ایدوب معجلا گی همی مأمور کوندریلمسی جیو تحویل اردوی همایونده اولمشدیر ریشه رنگده سی
جلج ثریغ اوسنده واریجه یوبابیج تمامی وقتده اردوی همایونه اولوب ایکنجی ثریغ تحویل صنعه عساکر ظفر رهبری اردوی همایونه
ایکی - اوچ گون اقامه پله نقدینه اتمامنه سعی ایدوب والطاف وحوالنده کوزه قوارلرق طوتوب عقلنه ایله اعدای قاهره
طرفنده مملکتی ویرانه ایدیجک ضرر وگزندی ریشه رنگده یقتنجه ایدوب بصدد اوزره اولوب ضبط وراست
مملکتده وقتیاه اولدیغنه خصوصی بعنایته تعالی اتمام فتح انوار یمنی قیلنمق ظاهر کوتوریلمسی - واولباب جانبندن
واقف ومطلع اولدوغمز بعض بیان واثاریله اعلی امکنه عالیه اولمیدر

١٧٥ مصر بکاریکینه جلج که مکتوب کوندروب بونده اقدح حاجی محمد اوغلی لعدم تمکینه محمیه مصر وسلطانیه اسیر قیلنوب
مدیونه رجوع سنده اولوده مال اوقاف تحصیلی اوتمق ایچون ثریغ اوسنده قاره رولیوب لکن مرحمتدر
قلیوه حبس اولنماغین زیلده زیاده ورنکه حبس اولنوب لکن مرحمتده قاره رولیوب مغلس مرقومدن محل
حیوانات ایلتمش بیورلوب که جلج ثریغ اوسنده مذکور خبده اوطاق اوتیوب بقایاسنده تشنه قالمسن
اولمشمیدر صحتی اوزره یازوب بلدرمامسن تحویل بکلرسن

١٧٦ قطونی اوطاقنده اولوده سنی فنکاریده جلج که قطونی سنجغنده بعض خزینه وحرایر وسوخته نامنه جمع اولوده ایله فاره
مث رایله اله کتورمکه لوندروکه سنجغنده واروب ایکی اوتکه مث رایله طرفنده ملکوب ولوب واروقتده مقید اولمغله
ایله فاره رخصتی ویلدوغی اوتمق اولندیغی بیورلوب که جلج ثریغ اوسنده کین مث رایله سنجغنده فاره وشناعتی اولنده خزینه
وحرایر وسایر سوخته نامنه اولوده ثقیاوه قرارایدوب سنجغنده واروب ونفس اولیاتی طلبی اوتکه اصلاح وتطفا
تاخیر اولنیوب حسن تدبیر وتدارکله اله کتوروب کفایتی قدرلوملاکه خوشوب مقید ومحبوس محل حاکم شرعده کین حفاظت اولنه که
وشناعتی اولنده وکایه برلوه مقتضای شرعیه وقانونی اوزره بکلرلوه وزرلرلوه ویریلوب ایله فاره رخصت ویلوب
سایرلینه موجب عبرت واقع اولمق تواجه ایله وقابله حذر ایلدیکی - تحویل کنه عدی ایله فاره رخصت ویلوب
خلاص اولمق اوزره اصلاح وتطفا زیکوزقطونی اوتمق اوزره مقید اولمسن

١٧١

وقف عليه الفقير ...

نیکپی ده خاصه حکم که اخلاق و یولی سن مکتوب کوندرمی قضایه نیکپولده یوقمش کمسنه لر اخلاق سوزینه قویمیوب حضتکاری
وقتلو فقرا ایدوب و لاین مرتون رعایاسنی طولدیرمق مرادلرینه چقمیوب هر وقت خوشتر و جوانمردانه واردیلری مذکور
قضالرده صقنوب رعایا هر طرفه تشتت ایدوب اوتلاق کوتورمکه باشلادقلری بیورلمغله وصول بولدقده مذکور اوتلاقچیلر
فرستاده و جوانمرد و سیاه لسان قاره وزه ایدوب اینجه ایدنلری الله کوندرمی بحق للشیخ و الفاتحه قاره وشتاعتی اولدقلرندن
لسحقاقلرینه کوره جزا و نزالرین ویردیب و کولدلره قتلو قاره لسان قیدی کوکلرینه منحو و وقیع ایدوب اخلاق رعایاسنه
قتلو مرتون طرفنده ضرر و زیاده ایدیرلمه مکده حذر ایلیه سن توئیله بیلسن

١٧٢

کمونجه قاضیسنه حکم که بونده اقدع قتلی اوتلاقچیلر خصوصی تفتیش اولنوب سورلمشدن قضایه کمونجه وزه قاره اوتلاقی
اشکنجی اوتلاقی دیوانه مصطفی یرالوجمق حاجی اوتلاقی کوزه سنه چادرنی اوتلاقی و تیکله موون کمسنه لر اولدقلری مذکورلر
منطقه لرنده کمسنه قیدو بند ایلمه یه سعی ایدوب سورلدقده کمونجه قضایه کلنجه تفتیش اولنوب حقلرنده
برار رلدقلری قوشون قیدو بند ایله درکاه معلایه عرض ایلیه سن

١٧٣

اهل یکارینه مبنی و منزله وضعنده حاکم که حالیا اینجه اولغه حینی اینجه حاصلی اولدقده یرینی واردقده یکارینه ویرمیوب
جلبی کندولریکی سنه تحیل ایدوب لاوین کوندرمکه استماع اولندیغی سورلدقده وصول بولدقده من بعد محل مرتون حاصلی اولدقده
یرینی اینجه ویروب وضع اولدرمیوب محروسه استانبوله دوغری کلمکه واردقده یکارینه اولدیغی اولدقده مخالف کمسنه لرینی اندرمیه سن
اسلحه لری خلاف اولدقنی بیلدیکی کبی اعلام ایله یاروب عرض ایلیه سن فرمان شریفم مقتضاسی وضع ایدیلمکی حقنده کلدی

۱۶۹ دارند
لشکور و خویشند چنانکه لشکور بیشتر از دو لغت قریب قطعه قایمه ماخذ از بعض بر دو لشکله اعنی موفق از دو لغت
لشکله اردو و غلطه اردو لغوی از لوب و قتلاق اردو لغوی از کلمه براقچی از لوب و بوغاز از دو لغت
یکدیگر از یدوب و از لغوی هلاک از لوب قریب از لوغه قایی از دو لغت و چنانکه گویند و تجربه نامعلوم لغوی کچوردن قینوغ
از دو لغت قارین از لغوی ایلدو و کاک از جلده بویروق که چنانچه بیرنجی و اریجی قریب بعد بعینه از دو لغت قریب قطعه قایمه ماخذ از
برده و سایر قاتلاق از غلطه بزوب از مرتبه مخالف لغوی ایلیوب و از کلمه براقچی و از لغوی ایلدیوب
از قایوب و نه از یکدیگر سابقا و برادر از مرتبه مغایر زبان لغوی قومیوب قتلاق نه زبان لغوی ایلدیوب تحقیقه و لشکور و
از ثلیوکلوه قتلاق و دخی کور که ایلدیوب لشکور و یکدیگر از ندیوب و چنانکه گویند و از غیریدن موفق از دو لغت
نامعلوم لغوی کچوردیوب از دو کاک ضبط ایلدیوب . تویلکه لشکله اردو و غلطه و یزیلوه برده از مرتبه مخالف
نامعلوم لغوی کچوردون و یا خود لشکور و تشلیاه قتلاق از کلمه براقچی و از لغوی ایلدیوب و یا یکدیگر از ایله
لغوی کچوردوکاریا معلوم کی از لوب و لغوی قصار نده کلمه و کاک لیتاق از دو لغت نیچه ی تنکاید از دو لغت یکدیگر از لغوی

۱۷۰ دارند
طمغور و ندوارند چنانکه حالیا کوله متابله سنده از دهیکی کوپروسنده نباغی قریاه از دو لغت یلغونه ید حوز
از دوز از دو لغوب و بنا از دزرنده جمع از دو لغت و کرش صویی از دوزرنده جمعیت از دو لغه عسکر همایونه فوخیه از زرنده از لغوی
بویروق که چنانچه و اریجی تاخیر و ترلیق از تیمی فوکر از دو لغه یلغونه تکنه بنا نشنده دار یده کلغانی تعدادی مالنده کلیه
ایچه طرفیله حوز از خرلیق ایدوب از دوزینه یرلسیله لوه کاک تعیین ایدوب از دو لغوی قومیوب قتلاق کوندریلوب عسکر خلقنه
ایچه از و خوکر از دو لغه خواصهمایونه و غیزیده کلغانی قدر یکه تدارک ایدیلی و لغوی قومیوب تاخوح کوندریلوب تاکه
یغما از تدریوب بهاسیله بیچه از تدروب تاکه بهاسنده براقچی و برعیه ضابطی از دو لغوی ایلیوب کواصهمایونه بیچه از دو لغه
اقچه سی . از دکاک ضبط ایدوب حوز اصهمایونه از دو لغوی ایلدیوب ضابطی جمع ایدوب و رویه فوخیه تدارکنده و حوز لغوی ایلدیوب
از دوز از دو لغه تمام از قدرلیق و ایهتمام از دوز از دو لغه

سلز

١٦٦ بعد از وصول بولد فتح خبر ترتیب اردو و تعیین اولوس و ارسال ایلچی بجانب قرمان و اعلام عزیمت بجانب ایران

اوستنه برقوی نای قریده اولوب کاتر کلی اولوی ویرتی اردو یا باسکنی اولوی سپره ایاسکنی اولوی بولاجه یا باسکن
برقدن ایاسکنی اولوی بره کوینده بر نوچی ویرینکی اولوی واصلی قوجه نای قریده واصلی واصلی ایاسکنی قدن ایاسکنی
اردو یهوشلرنده ورخانه اولوب سایر قوشونلر تا بولدقدن صوکره اردو یه یتشوب اولوی آخر نمازی ایله کلورلر
کوندوزوب بولوک کلورکن ترخانه و اولوی آخر نمازی ایله کلورلر اندیکلوب اندیکلوی روی و ازرقوی بلوی معلوم
لیبان و ازرق اللهٔ اولوب قولدریجو صاحبقران عالیشان الدکدن صوکره اولوی اوچ فرسخ بعد از نلو عدد یرنده کوریلوب معلوم
اولمای اولوی اولمغله بیورلدی که صباح اردو یه وصول بولدقده خرکاه اردو نلغه قریه لقه واصلی قدر ایاسکنی قدن ایاسکنی
وسایر قوشونلر بلوک و قیاده اصحابی کرکی بتمیز و تخصیص ایدوب کوسی ضبط و ربط ایدوب کی یاتمغه ظاهر اولمغله
موافق ایاسکنی قدن ایاسکنی و یعلقاتنده و یکیزیده بلوک و قیاده بولنورلر که صباح بعد از نلو ایدوب کی یاتمغه ظاهر اولمغله
اولو جامه جیوب کیمش لیلی صباحی اردو تعیین اصحابی اولمغله یازوب عرض ایدیلدی

١٦٧ سیواس و توقات قضالرینه ملحق کدخدالرینه روی حاکم کنجه اس اردوده حاضر اولمغله امر شریف عالیشان صادر اولدی که
عرض اردو نهایتنده کنجه اللهٔ ده رعیت اولوب عموماً تفتیش اردو نهایتنده اردو یه بیورلوب و سیواس قضیله معاً چاوشلرندن
سنکله توقات قضیله سی تا خیر اتیوب سیواسه وارروب سیواس قضیله سی اولوی اوچنجی منزلنده و توقات قضیله سی
و عوارض حاضر ایدیلمک اردو یه یتشوب و اردو دن ایرولوب اوچ منزلنده فصل اولوب و ازلواقع بعد از نلو عدد یرنده و عوارض
اردوکاه جامه حاضر اولدقده تفتیش ایلیوب کوسی ضبط و ربط اولنوب اردو دن ایرولوب اوچ منزلنده فصل اولوب و ازلواقع
ثرعله ثانی اردوده صفوف اصلی بنه ثرعله ایلیور کوکدن نصاب اولوزرنده نمقوله مولوی ثانی اردو دن عرض ایدیلمک
ایلیور له دکی مقصل و شدیجه یازوب و فتر ایدوب صباح سعادتله کوندوزوب صباحی اصحاب اردو نلغه عساکر ظفر مآثر ایلیوب
صباح تشدیح تزوزه تلبیسده و شاهوزوروه و خلوص ثرعله ثرعله کمشه ظلم و حیف اولمغله حذر ایدیلمک

١٦٨ وزیر مطاع یه حکم که حالا گوندرلمکده اولان یکیچری و سپاهی طایفه سنه و غیره ظلم و تعدیلری اولمیه
و خصوصه اردو یه کلیجک اولان یکیچری و سپاهی طایفه سنه و غیره ظلم و تعدیلری اولمیه
و نه بهانه ایله اولسون بر پاره یه و خیم تحمیل اولنوب ایدیلمیه و زنهار اصلا بر پاره یه و خیم تحمیل اولنوب ایدیلمیه
و نه بهانه ایله اولسون بر پاره یه و خیم تحمیل اولنوب ایدیلمیه و زنهار اصلا بر پاره یه و خیم تحمیل اولنوب ایدیلمیه
اردوکاه جامه وارروب وصول بولدقده تا خیر اتیوب اردو دن ایرولوب اوچ منزلنده فصل اولوب و ازلواقع بعد از نلو عدد یرنده
خرکاه اولنه یا رچه یه تا خیر اتیوب اردو دن ایرولوب اوچ منزلنده فصل اولوب و ازلواقع بعد از نلو عدد یرنده
یرینه کتمکه اجازت ویریلمیه

١٦٢

١٦٣

١٦٤

١٦٥

۱۶۱ بور تقال قرالہ نامۂ ترتیق مارینا کہ حالا سنہ حولتی سنہ وعنہ علیہ تعارن ولکا بمز کہ وجع حوالتی مادار
وملجا ، ملاطین ذوی الاقتدار تزور قدوۃ اعیان الملۃ المسیحیۃ لوکنوز تیتوار والطہ سیاکنفی صدارتی تصحوماکز
والوار ولعی بصندوۃ اخلاص مخصوصنع بولندہ اقدم کلدوجا بلکزوۃ وویار مہذ سمانتع واقع اولاہ قاع متعاکزوت
باب معلامنع والوار اولاہ مکاتکی مضافستع مذرج اولاہ خصوصتان کہ مالکی قحو وسمز حاکمارن ایلا ویار
مہذ سمانتع واقع اورزہ ولاتمکز کی اوفی وزمانہ یا نتع استاہ عدالتی عتوا نمز ایلا ولوا اولناہ حوسلطہ ایکوت
معتبر قاصد کنوز کلمکلی لستجانہ ۴ ہمایونہ اندو کاکزوہ یوجہ ورکا بمز عرض محتش واخلاص اندمار صنع علوجنس
شاہانمز مصروف ومعطوف اولیکلدوکی اورزہ ایلچیکوز کلمکلی اجازت ہمایونمز اولیجی اولوس بیکی نامۂ سعادت
نمونمز ارسال اولنمشدر ولاسیکوز بعد حمانہ ویولاری عرض محوض ومحافظ اولیون ولاسیکوز خلق ایلا مشورت ایدوکیچون
ایلچیکوز برمقدار تاخیر قالمغلہ نتیجہ اولناہ حوسلطہ اجوالنع استماع اولنمہ ایلچیمز ارسال اولنمق اورزہ ور
وراہ لوقمز استصحاب اورزہ اجضار عرض اتمار ایلا ارسال اولنہ ویو استمار ایلچی ستر طکنوکاکزہ ہونکر ورہ ۹ ومعاملت
اولنمش بہ وکلدہ لوقمکز جوابا نہ بہ تمامہ رکاب خطوزاستمالتمز عرض اولنجی علی ترتیب وبیان اولنان زمانہ ترتیب وتمامی اولنمشدر
ایلا اولنہ سعادتلو مالمز واریا استوہ ومکشوف اولیجی مکنہ مکن کلوب کیمہ تسہیل اندو اولنجی حوسلطہ سعادتو وتعالی حضرتلرینک
علو عنایتی ایلا شمدیکی حالدہ فتح اولنان قلعہ نک وقرا قدر طرف اولیجی تزوج وتزیک رعایاسی صفاہ حوالتمزلہ مستظل
اولیوب واریا رعایا حقنع وتبدر وحفظ جانمز مہذ ول اولدوغنہ بنا ، اول جانبلکہ اولان رعایا وتجارکہ رفاہیتی ایچون
مالکمز مرلوا اولناہ حوسلطنتہ زاغی اولنجیوب ویار مہذ سمانتع وقوارطرفنع ویارا اول حوالیع اولان مالکی
قحو وسمز رعایاسی وتجارین ایلا وریا بولندہ وقع جانندہ اجضار وارسال اورزہ اولوز مالکی قحو وسمز حاکمارنہ وقوع بلنہ
اولنمشدر کہ ایلچیکوز کلجی حوسلطنتلو اجوالی استمزار اولنجیہ وکتز اول اطرافدہ اجرای زمانہ قی تاریخ ولوا اولناہ حوسلطنتلو
منیاری وضع ایلیہ اجالا کلاناہ ایلچیکوز تاخیر اولنجیہ حسن اعتمازن تزیدن قبل حالی اولجی نامۂ ملوکتی ارسال قزایلا
بنہ اول جانبہ ارسال اولنمق اوزرہ کتبہ رنمز وارمی وصول بولدقدہ اصلاح احوال رعیت وتنظیم امور مملکتی ایکون
مبنون اولناہ امال خیر اتصالکوز ایکوتہ ارسال اولناہ ایلچیکوز تاخیر اولنمیوب ارسالنع بوقتی اولہ کتبہ رقمزدہ
حوسلطنتلو اجرای حضورا اولجی اول اطرافدکی تجار ورعایانین اغراضلری وراعلوبندکی رینی اولجی اسوہ حال اولمق

١٥٩

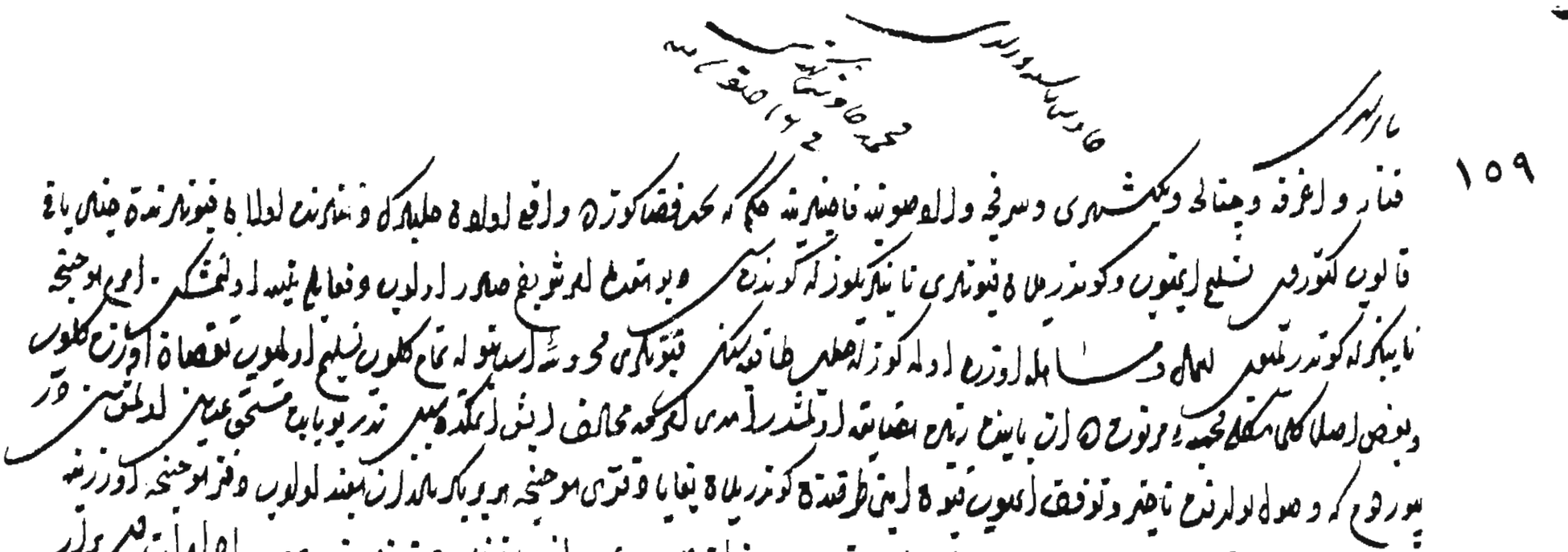

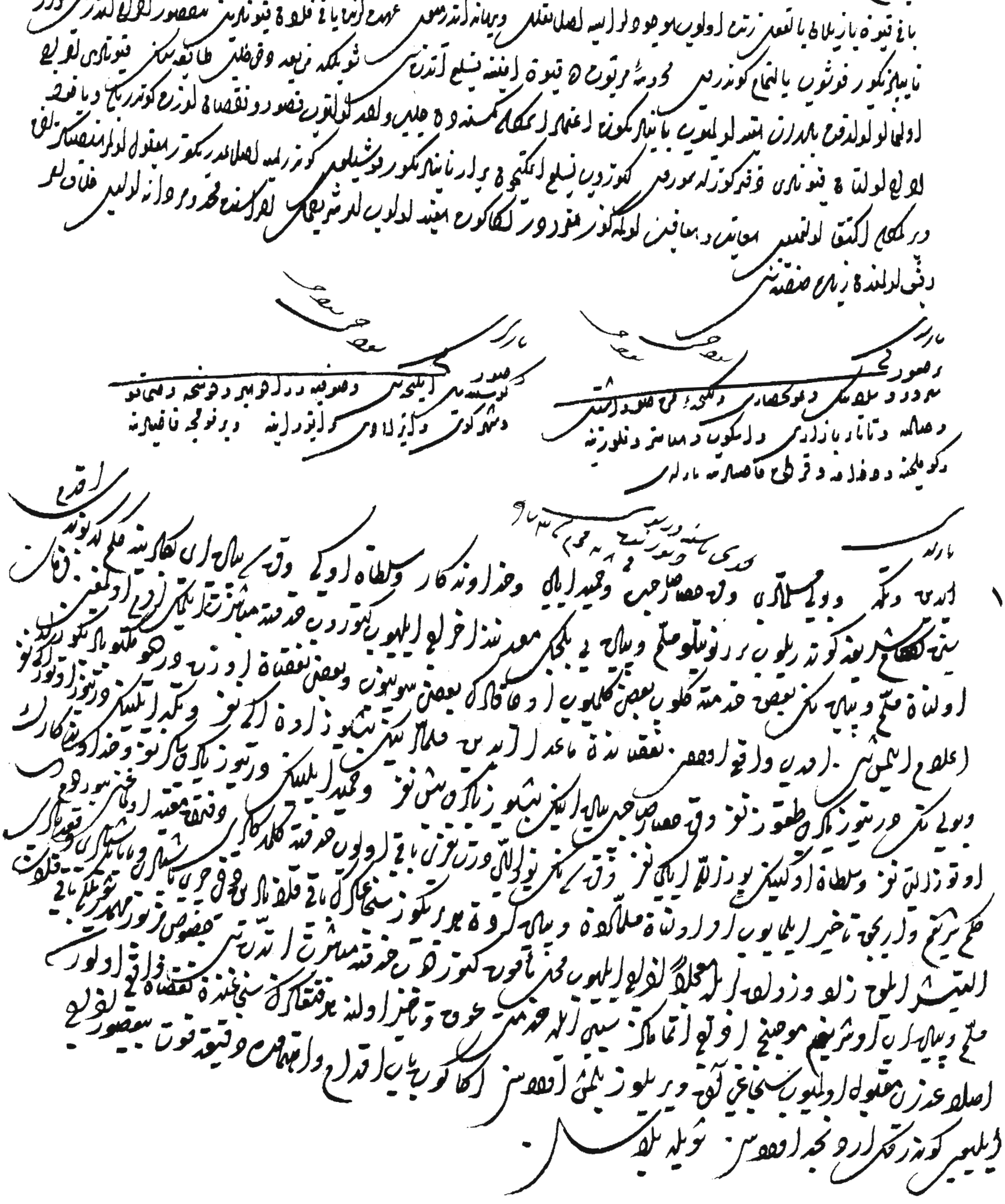

١٦٠

١٥٧ قوله فتوه الخ حينئذ فكم كه حاليا بعض امور مهمه اچوه ويزم اصطفى پاشا واقعه حاليه طرفنه اعطاى شريف پازيلوى معجلا وارمق
ايدرمسى لازم ومتحم اولمغين پيورولوم كه وصوله بولدقجه سكن يانكده اولوه قاليه لر ايله حاليا ارسال اولنان قالمه قاليه لرى كه جمله سنى پاچه آلدلر
امنيه اليدن هر قنفسى سوغن اوزره يورسه يرلرى اعمار اتدوكلرى رئيس تعيين ايدوب وغى اكلدرميوب يرينه ايستيجاى مشار اليه ويزم طرفنه
ارسال ايدوب وكيفيه كوندره قاليون مخوق ومخاطر اولغه محلاروه نقدن اوزره اولمق بنيه ايله سكن هوسجانه وتعالى فقرا يه سكن عنايتى معارضه
محل مأمور واروب صحت اوزره اولمق اوزره كوندره وندلصدر رئيس تعيين ايدوب وندكوه چقوب متوجه اولمه وغى بازيلى بلدون

١٥٨ قوله اوغلنه بازيلى نامه شريفكن صدور بندر حاليا ملكوبا كاروه اولوب اولغه تاكروه اعداى فاكر الله حوشن قلعه عدة اروه باغ قلعه كوز
بعنايته الله تعالى امتعه ومسخر اولوب الحينه اولغه وشمن مقهور ومنهزم ومسكور قلمه قدر تصكن عساكر ظفر مآثره صفدار اولدوقدن صكره تعين
بارون سياه ودولوبا كاروه اولغه عساكر اياغ اوزره اولمغله وضع ياينه مضايقه اولوب طوغه ياليه زده وضع تدارك اولنوب دوه ايله كفايت يكسى وقت
معاونته وارمه تعين اولمغله ايلچى ملكوبا كاروه مونته وشمن ايله عن التفصى معلوم اولدقده ايلچى ايله اولغه اذن اولمه عساكر همايونكن وضع اولى اولغه تاكروه
تدارك اولنوب ويوقياس اولمغله بوجاينده تدارك اولنمقده شدكيجه الح وضع ياينه وسعت اولمغين مضايقه اوزره اولمغه ايلى
وقف اهاليه عسكر اولوب وضع اولى تدارك كه ميانشدن اولنوب اعصار اولنجه وكثر فيشى زمانه ايرشوب وصفدار قلعه سى وقف صعيب ومحل قلعه
چدره طوقطه اولمغين وقف وهوسى ايله تدارك كه هوقوق قلمغه لازم كلوب وهيچ قوليه طرفنه كلاه ايلجيسى ارسال اولنه وغى متقلم نامه
شرفنفاذ سنه ارسال اولنمشدى اوله جايده صحيح خبر كلجه ناظر اولمغه منتهى كوندركه ناظر ارسال اولنه كوندركه ناظر ارسال اولنه ولدقده اعزاز
متصاعدنه موتدعا طقمق حسنه اولمغه مزتهى قلمغه ايله خلقتى فاخره ارسال اولنه كوندركه ناظر ارسال اولنه قليچى فوشاتوب وخلعتى فاخره ايله
شاه مأمن سلك حصه سلك ورنع وكلدر اعدا جايده قليچكن فوق وفوقيتى كتورميه كوندركه ناظر ارسال اولنه قليچى فوشاتوب وخلعتى فاخره ايله
بكلركه كوكلرى ايله تسلى تأليف ويروب جميعيكن طاعتلرى متصاعدنه زيده ايدوب يانه عساكر اسلامه حاضر وحرباً اولوب دولتلو ينيچرى ضبطنده ورعايا كوز صيانتنده
وفيه فوق ايله عينتى مشار اليه قرالكى ايلچيسى صحيح خبرله كلمجه توقف ايدوب شويلكه مولده اوزره خبرله كلمجه كوده قلعه تسالكى اولوب سه اولوب وقف اوزره
اولدوغى اوزره وقف وهوسى ايله مرتع اولغه ويرلمه وتوقف وسياقه ايله تدارك اولنوب اولغه اقتداريله عساكر همايونمز ايله اولغه اذن اولنوب عجله
قلعه لريكوز بعنايته الله تعالى فوق قاهره قرالكى ايلچيسى عساكر همايونمز ظفر ورلكاكوه عملى ايدوب وطشره ارنكار يكيسى وضع ياينه
تاخوم كى وضع اولى تدارك كه ايكوه كوشن صوبه اوزره بنه كلوب قرالكى مزبوره صحيح خبر كلوب دولتلو ينيچرى اغاسى اولغه اذن اولنه كوندركه ناظر ارسال اولنه
ايدوب ولياسكى جايكى ناظرى حاظر اولوب لعدلكى حركتى اولمغى سكا ايرشمكى تنبيه اولنمغين لعدلكه محافظه اولنه ايله ايلچى ايله اولغه اذن اولنه
وغى ايله مكى عنايتى ايله لطفه ويارلوكى انقلابه لسانيله وحضوره مبذول اولمغين

١٥٥

١٥٦

٦٦

١٥٢

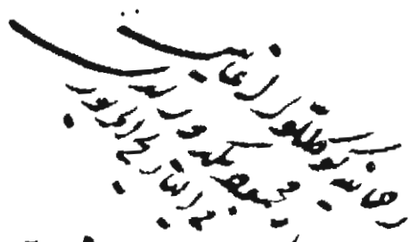

١٥٣

١٤٩ بارده

قوله قپوولرنی حسینه ملکی کدخدالکی اوتاغنده یمایون وقتیده یتمش وندنکاری چیقارنده مزبار چیقیدیغی وقتلرده بعض وقایع تحمیل اولنوب حافظه ریتاکده قدوتاوزی سنه رئیس اولدیغی اولدن جاسنه اریاق اولیمدن رنجاکسته بولدی. واردوی وصول بولدقده یاکنده محافظه ومالیه نظارتنده قالرغنده وقالینه قوله ذکر اولنان یکیدن اولنوب روزکار اولمدوغی تحمیل

یدوب وفی یانینده اریلیوب یحماتنده صالنجه بلده واردقلرینی وذکر اولنان یکیدن اوغرسوزه یکسمال وبغدای تحمیلی آتنه

کله رکه ذکر اولنان یکسمال وبغدای تحمیلی انکله کرکین معاونتی ایدوب وبعقدار یکسمال وبغدای تحمیلی اولنوریکه قاضیدن

صورت سجللی اولوب مذکور یحماتنده صالندوغی کین اولدقجانبلرده اکلشیلوب اولوب کندوکاری کیمسه اله کلوب یحماکاه وریاوه

محافظه‌ی اولان اولنان محلاکه حفظ وحراستنه اولوب کتورولوکاری صورت سجللی مدیه سعاکه تقدیم قیلنمش

١٥٠ بارده

موریکنه وحلوسیمیچ وقوتنه قضاسنه یتنه ملکی کدخداسی ناظر قرنداشی خواجه‌زاده کمسنه بوندن اقدم تونس ویارنده لسطانده

سعاکه تمه بعض بهدل یایله کلورکن اولدقجانبلرده بعض اسباب اولوب خصوصیله اولمغله برسلیده یرده

غیبتی ایله دیکر عرض اولنمغین بوروی که ملکی شرینغه وصول بولنجه مزبوره هرقنغی ایله کتورولوب اوکاتی وجهله تعیینی

ایلیوب کوردکن صکره اولوقجه مزبوره کین اسباب اولنان اولدوغی واقع قیدیله بوروله‌سی

بالجمله اسباب اولدوغی محقق اولوب خصوصیله طاش اولوره مغصلی یازوب بلدیرمش

١٥١ بارده

اولایه مزبوره اوغلی ملاهیه ورنوارینده وعزب آغالرینه ملکی کدخداسی اقدم تونس ویارنده لسطانده یعقوبه سعاکه تمه بعض بهدل یایله

کلورکن اولدقجانبلرده غرق اولمغین کین اسباب غارت ایلیاناکی تفتیشی خصوصیله ایچوه ورکاهملوی طاپیلکنده سلیمانکنده قدوتاوزی

تعیینه اولنوب اولدقجانبلرده مغصلی ملکی همایونه ایلیوب ارسال اولنمغین بوروی که ملکی شرینغه واردقده مزبور ذکر اولنان

خصوصی تفتیشنه مباشرت ایلیوب کیمسه‌نک ایچوه لوازمی اولوب پیرزوه طلبی ایله کدخداسی حضوره ارسال وعزیمت

کنیزی معقدارین لوازم قوشوب کوندرمامسکله لوازم اولمغین خصوصیله ایلیوب معاونتی ایله اولدقجانبلرده خصوصیله زبور

محمدی ارسال وصاحبلرینه حضوره ایلیه

١٤٧

مارید
مسیو رینه ورینه

ارض روم بیکار یکیسته حکم نه شهر ولایکار یکسی مکتوبی کوندروب شاه هفر مانی منعلق اولدیغی ارنا ورلرندن برقاچ نفری یانبش اهوق ملکی
واروب ایتی ایدوب اینج ساکنی اولوب عشار الیه طرفندن مذکور ملکده طلبی اولدیغی التقان اولنمدیغنی مکتوبی ارائه کنه و یه ارائه
اتدوکی عرضحالی بیورلوب کمکه مکرمی تربیع و اریکه باشی اهوق ملکه مکتوبی یازیلوب یراز روضعتمد علیه لدی کوندروب توقیفی
کوریلمش ذکر اولنان ارنا ورلرک تحدیده شاه حضرتلرینه تابع اولوب مابینی منعقد اولدیغی صلح و صلحنامه مذکورک صالح
کلوب و نوح ایتی ایکنجلرندن بسکی اولمشلرایله صلح مغایر ایتی اندرمیون سنه یه سعادتله اولدیغی اعلان و عبور و مرور
متضمن بیورلدی مذکور ارنا ورلرینکرو اولدیغی جهتله بیتصور ملکه کلایان جانبدن اوزون زمان ارسال اندرمش اولان صلح
و صلحنامه مقدسه مشارالیه صلحنامه اولدیغی و رقوم المحروسه ایله جانبنده بیلیه سؤال اولنمغله وجه اوزره عهد و پیمان اولنمدیغی
اکا کوره صحتی اوزره غیر اولوب عرضحالیده یازیلدیغی جهتله بیلیه یاکیجی مشارالیه ملکه کلکین اولدیغی تقدیرده بیلیه جانبنده
ایکیسنکه مادام که یوقاروجانبنده صلح و صلحنامه اولدیغی رعایتی ایله اول جانبنده وفا کلکین صیانت ایدوب
رضایی مرعی و عهدلری یوندن مخالف و صفعی صدور ایتمه یرین اوقدر اوزون یازیلدی

١٤٨

مارتی
یعقوب ورینه

مصر بیکار یکیته و دفتر دار اندن کلک وقوعه و محله قضایه تابع کله محیه یه مصر تولیسنده مسیحی ناصیدی خلق طائفه جانبدن و شیخ البلد
رکابنه یوندرلدیغی رقوملرینده ناصیه یه تزویج اینمش اولدیغی حالده بیلیه ظلم و تعدیلرینه واروروب
بش یکیوز ایلیکلایان بلده صوندرلدیغی رقوملرینک صورتی عینیله ارسالکله افرنجه اولنوب مرسلهلری عیسی اوغلی یوحنا نامنده کوندرلدیکی
بیورلوب کمکه مکرمی تربیع و اریکه تزویره و عوانلرینه ایدکسنه و ارلیغه قصدانیله براز ایدوب و ذکر اولنان رقوملرک تحدیده
مسطور اولمغله قضایا وه یه مرقوم مرسلهلری اولنایوب اوده بیلیه سوزلرینه تصدیق ایلیوب بیلیه
قضایا عرضحالنده و تحقیقاتکین یدی اصحابی جمعیتله مرسلهلری اولمغله حقلرینه بیتصور ایلیورلکه نصاحا اوزرینه یمعوقه ثابت اولوب
ظلم و تعدیلرینه نظر و مغفرت و مرحمتله یازوب و فی مذکور حیین ملایلیوب و قوعی اوزره عرضحالیدیکن
تزویر و تلبیسدن

سفارت کلک بابنده کلان تحریرات
سفارت کلک بابنده کلان تحریرات
سفارت کلک بابنده کلان تحریرات

٦٢

نیکبولی قضیسنه کلنجه قدر قلعه و بوره‌لری مکتوب کوندروب قصاوه و زنبوره، و جریع ناخ نهر کدا ولنج و یکیلدمعروف قدیم
بر زمانده طغیان ایدوب صوزیاق کلکلدمه برلغزروده یول ایدوب و اردوی جلوسنی خلق و کرفنار لصدانج ایدوب
نهر زنبوره کلنجه لغایت قلعه ایله قلعه‌لری صویه مغایره چکوب وفدکور و کرفنار حرارتله صغنوب طوارکیندن ضرر
اولدوغی اعلام اولنمغله اعکنه صاکن وه اقدوغنی برسدا ولنوب قدیمده اقدوغنی یه اقدیرلوب جلوسنک ملتقی
کلوب و کرفنار عزیمتاک اولوب قلعه ولدیکندن ضرر قزوغی المعنی جیوه تضرع اندکلرنده نهر زنبورک سدی
یوزیلوب یندوکرفنارنی احداث اندیاک ایدن صاکن وه قلعه ری یاک حرارتله وه بحضور اولنوب وصویه
مغایره چکه کلنجه لغایت قلعه کوندریلوب یندسدا ولنوب قدیمده اقدوغنی یه اجرا اولندیکی المخصوص فرمان جلوسنک
سنوزنجه اولیوب قلعه سنوزنجه ورجیوا قلعه‌لرایله بوروجی کدکلری ترغوار یکه توفضوص حق اوزنجه
ایله‌سی وقوندهٔ تخلص ایدوب نهر زنبورقدیمی مجرا سنده اجرا اندروب صاکن وه هاکزا لخصوص یکی محلکه سدایدیلیس
کمنیه خلقه فخر ایله تعلق وتزلزلی نهر زمیتی شویله بکلسون

١٤٦

٩٧٣ قطسطلم

وزیر مصطفی پاشا یه حکم کدکه عالیجاه مالکنه قلوسنی لیمننه واقع اولان قلعه‌لرکی فتح جزیره ایله دلکو اولان قلعه‌لرینه
ارسال اولنایی خیال زماننه اولوب جزیکوزداروادله دغی لغایه ایوجوی که قلعه ترغوار یکه محاصره اولنمغله
قلعه‌لکی اهالیسی ندرتیه وارمدرکجار بهایونمکی قلعه‌لرینه وباغ ویرلرنی کافه وسعتداریه وقصورلرینه
ملوحیه وفاسریه سمتلرینه کمکین اصطرلرینی قلعه‌یه کمکلا بعنایت تعالی فتحه قریب اولدقده بلده مشعره جوسیجاق
وقلعه حصرتارینی خلقنی اهلیسیله ورایه‌سنه ورکه فتح وفتوحه میتدا اولمغین توزلاقلعه‌لرینی خالی قصد وقوریاوه
کفار فاکرکه جوانمه‌سی حرکتداریه رعایتلی اهالیسنه جوانمه‌یه‌لری وبیله لقفی فاکرنصرت
مأثرهلی عالیجاه نیلمی و نه فاکرکه اوزنجه اشبو جلیه‌یه اجوالکزی اعلام انتقضی یازدیلوروکاغدقلعه قدیمه
بلدرماسی وشمدیوکیجه جوانمه‌یه‌سنی لجوه بدیباشکیم ایله فتح قلعه‌لرینه ارسال اولنمغین رئیسلرینی اسمارلی
وفتح قلعه‌سی متعاریه وفتح اولنوب ارسال اولنمندن صوکرا اردوب واصل اولدوغکیم وارمیدرجلدی صحیح وسالم
قاردوبا اولدقلرینی صدرصحتی اوزنجه یازدوب بلدرماسل.

١٤٣ بنکیو بے فاضیندہ ملک کہ ارفلوح دیوہ ے مکتوب کوندروب ارفلوح یعاستنح ارقصی فلوتکن وجزیر وارروشاک
ستورلان معیتہ اردلوب ارضیاک ارفلوح توراستندہ ستورلینکرہ قیمز وقولندہ رسم عورشسہ الولاندن
ماعدا رتبورودہ ارضیاک قوح الاتی نغز اروح ایلہ ارفلوح ستورندکروب سنزدہ، رسم عورشتہ مزدار رخصو
بعضندہ قیمز وبعضیندہ قولہ اردلوب رسی بایہ رنجنح اردر اچیولبدر نکیح بیورلوح کہ ملک ترغم وارری ق
یہ الولاقہ رتبورودہ ارضیاک کہ ستورلان وارفلنح اولیاہ ارفلوح قریدلندہ واروب ماعدن وقوفنح مخالف
رسم عورشتہ طلبی اردر الہ منع اردوب ارفلوح ستورتنح اردلنان ارصلہ وعنی لندر منبدین

١٤٤ بکیو بے فاضیندہ ملک کہ قوغورطاغنح اروی قنمز اردوب فیاک اریدہ حراصاحدہ کولہ وقوستہ وبنح وبنقصانی حرارضیاک اون
بعض اللہ کیرو کنح بتی بیورکہ ولوشی کنجکز اردلوب ارتلغہ وقیاک ارچوہ بولدرشاکرز وشرکیاکرز ورچیولرتزار رزیدوب خنیر
دیرو کاربن اجلدہ حس تدبیر وتدارکلہ زورلک اللہ کلمہ ارح اردلوب بیورلوح کہ خاصہ زیاکدہ حاضر زندقنح
وار یحج مذکورلرن زیدلرن خلقندہ ققیتہ تنبیو وحبستن اردوب ہر قنح ایسہ جلدہ بی. اللہ کورزوب خوکر اردلنان حرارضیاک
دیرو کاربن اوزنح زبورلو فی شرکیاکہ اولوب اہی قیاک اردوکاربن وارقولہ جلدہ بی. ورزنجیر اردوب ہیچ سعاکندہ
کوندرمہ ۔ ویولاقہ حفظ ارچیہ کتابتی قدرلوی قوشون کورکح منازل وواراطلح اوکان ضبط وحفظ ازندرمہ
غیبتی ازندرکلہ حذر اردلنمہ تنبیہ ایتمہ بی شوبلکہ برزوین غیبتی ازتمنہ ارتان ارھدوجاح عقوبتی غیبتی ازندرنہ

اولورلکا کورہ مقید ارفصل

دوجیزین بن نوارح وبیوبن نوارح تاجہ وکوچ اردوی نغولہ وزقوبن یولین ویچاک بن وبیزین دیوارہ بنی وبلکہ نوکن ارچیلہ
دوجح بن یوارہ وبیچ بن یولنی ویوناح بن یوارہ وبوعدح بن میچاک دیوارہ میچاک وکوچ بن روبن وبلکہ لیتماک
وصوپوندارغاک وکولہ بن صولہ وبلغناح بن صوپوتہ وبیچو بن رودلن وکوروشی بن بچار وارلیہ بن
وبوغت قولہ قاتنی ارغاک وزقوبن یوارہ ولوغچ بیچ ارغاک وبیترچیح ارغاک وارھودین روبچ ارغلیح
دیوارہ بن وبیزین وبابوشاک توکورہ وبیچاک بن نغولہ وبیزین یوحوب ارغاک

مطلقه ٩٧٢

بارلد

لسکوه زن فضیسته حکم که حالیا حور آه قضیی قاصلقنه کیدرکن کلکونی ۵ ضروتیام کمسنه تاکن ادینه قوندقنی مذکورک خدمتکارلریله قاچمسنک
خدمتکاری محمد اولوب قاچمی فتنی اکمک مقتضیسنه اسیاتی غارت ایمک ایسترکن کارنه بروجهله حلف ضن بولوب بیع کلکونی وه قالقنوب
کیدرکن حالیا حصار یاکی اولده محمد یکه بولدرشن اولوب دیمی طرفنه کیدرکن مسقود محمد بهایه ایالارکمی متوجه اولدیکنی - عن القصه
امون الهیکی خدمتکارلری قضی اوزرینه جذ ایله یورتوب یوزقوی کوچاهلف ضن بولوب بوجهایله کلدکده مذکور محمد نکاکی اموتی تسلیم اولنوب
عرض اولنمغین مورتوع کیدارکی تاجنه ایمنوب یالدرات کلکونیه واروب مذکور خسرو وی وخدمتکارلرنه احضار ایدوب قضی مزبورک
خدمتکارلریله برابر ایدوب حضور مولیه سنده وقت ولیتعامله بحسب الشرع الشریف تفتیش ایدوب کوسنی قاضی مزبور اولکیدن
قوندقنی مذکور خسرو وک خدمتکاری ایله قاچمسنک خدمتکاری محمد اولوب قاضی مزبورک حضور قصد لمندکاری واقعیدر وقاضیک مالنده
ولسیانیده تسنه التمیدر وموی ایله محمد ولی غیبه بولدرشن اولوب دیمی طرفنه کیدرکن مذکورلرک خدمتکارلری قضی مرقومک اوزرینه
جدا ایله یورتوکی یکاریکی اوچقسام ایدرینجه اورلوی حضوص وقتی نامکن توجه ایتوب وطاغور یولوریله فرار ایتدکلرندن ایدی
ایدوب اولیایح وقی واقف ومطلع اولدوعکی اوجه ایله تفصیلیله یازوب عرض ایلدیکنده کلکونی وه ازینکه واریخه وکتی واقع اولدوقه
لسان قضاری وقدوه لیتعامله تفتیش ایدوب قضاری طاهر اولدیغی مطلع ایدینوب یولوبوریوله رکنیله ینه محلنه سالکاللی ایسمیری درسعادتیله
یازوب عرض ایتمش بوبابده تمام حق ازرح اولوب تزویر وتلبیسه وشهود زوره وخلاف واقع قصد اولنمغه حذر ایلمش

قسطنطنیه ٩٧٢

مدللو بلکه ملح کمی وصمناخ خزوزالکروین عرق اولندقده بورنده اوده اولدوقنو کمسنه اندللو اولدیغنه یمین ایتدیرمکسزین
باصدق قولاخوزالرکه اکسیی قضاء زوجه تابع دناخ زیدوبالکی اکی کتابی صمناخ کمسنه وسنالرنو زناخ قصدیله وبرمیوب وفاقی
ناخ زیدوه قیومی متوفی وه ناخ قصدیله خرو وزیدوکلرینه بعده بورلوی مکه مکرمه ترکنه دارلوقته یوقصوص کمسنه اقاربیتی حضرته
جرائیلرینه یحسن ایدوب تاقلدیروب غسلله برابر اهلنه شرعله بولدیرمکه لازم اولدیغنه تکلیف ایدوب نولدیروب الدیکیوردیکی
قیدوسندایدوب ضبطایچون بولندقده کفنی قدرلغی قوشوبرمکه سعاتله کوندیرمکی . وکوندیروکلی نوماکی کمکین بنیه ایلیه سنکی

وصول قضیه

غیبتلرنده ترکه لقطه زایلمکه تولیدلکه

[illegible] ٢٨ [illegible] ٩٢٣

١٣٨ بارلیدر

بارجنلو قاضیسنه حکم که قضاء مزبوره تابع دولت اوغلی دیمکله معروف اولان قریه ده واقع اولان بش اوجاق
مسلمانلرینه امر شریف موجبنجه خدمت تکلیف اولندقده اوزرمزده شبخانه خدمتی واردر دیو تعلل ایدوب خدمته
وارماجق قادرین بلدرمشسن بیوردوم که حکم شریفم واریجق کورماسن. بیرب خدمته تعیین اولنمش کلارلی مزبورلر
تنبیه و تاکید اندوکی فرمان اولنان خدمته واروب امر شریفم موجبنجه اداء خدمت ایده ابعد التنبیه اسلمیوب
مخالفت ایدنلری دور زنجیر ایدوب محل مأموره کوندرماسن.

[illegible]

١٣٩ بارلیدر

بروسه بکنه بروسه ده وارنه کولدن بوزاد بوکدوارنمد واقع اولان [illegible] وار [illegible] تعیینش ایلیه سن دیو
مقدما توجه ایلیه بکنه ویریلان مفصل حکم موجبنجه حکم شریف ویریلمشدر

١٤٠ بارلیدر

کلیبولی قاضیسنه حکم که حالیا مکتوب کوندروب باب سعادتم آغاسی یعقوب دام مجده نک رئیسی اولان احمد رئیس دونانمه همایون
ذخیره سیچون کمیسنه بغدای وقت اوزره ویرنجه و بکسماد ویرده تحمیل ایدوب بوغاز حصار ایندوار دوقده
کمسنه مانع اولمامغیچون الندن حکم شریفی اولدوغیچون وانده کلدکده کلیبولی کمرکی امینی اولان مصطفی مانع اولوب
کمرک طلبی ایدوب رئیسلر دعوا ایدرلر دیو کمی قاچقونمدر دیو عوق ایدوب الیقو دوغنده بلدرمشسن. اوندن ذکر اولنان
کمی نک ذخیره سی دونانمه همایونمده اولان عساکر فوز ماثرم ایچون دوا صلاة تاخیر و عوق اولنماق جایز دکلدر
بیوردوم که حکم همایونم واردوغی کبی امر شریفمه مخالفت تاخیر ایتدرمیوب ذکر اولنان کمی یی ذخیره سی ایله مکمل بوغاز
حصارنده کچوروب کمسنه یی دخل و تعرض ایتدرمیه سن. کمسنه نک دعواسی وار ایسه ذکر اولنان کمی بوسنده
کلدکده شرعله کوریله شویله بلا سن.

١٣٥

١٣٦

١٣٧

١٢٨

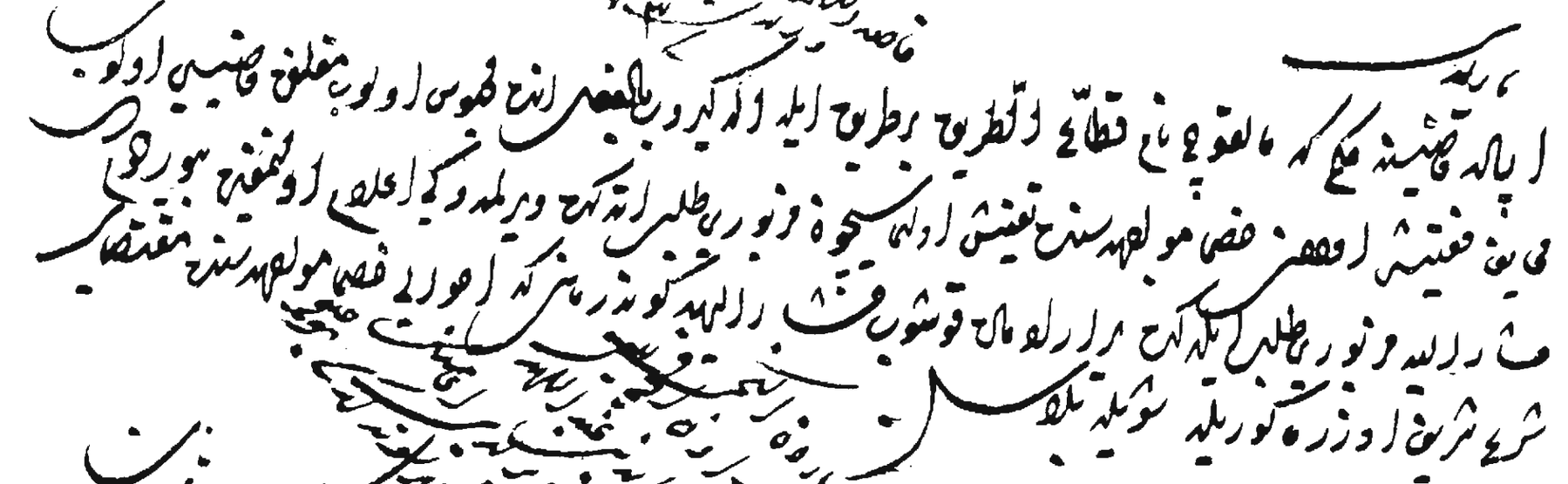

١٢٩

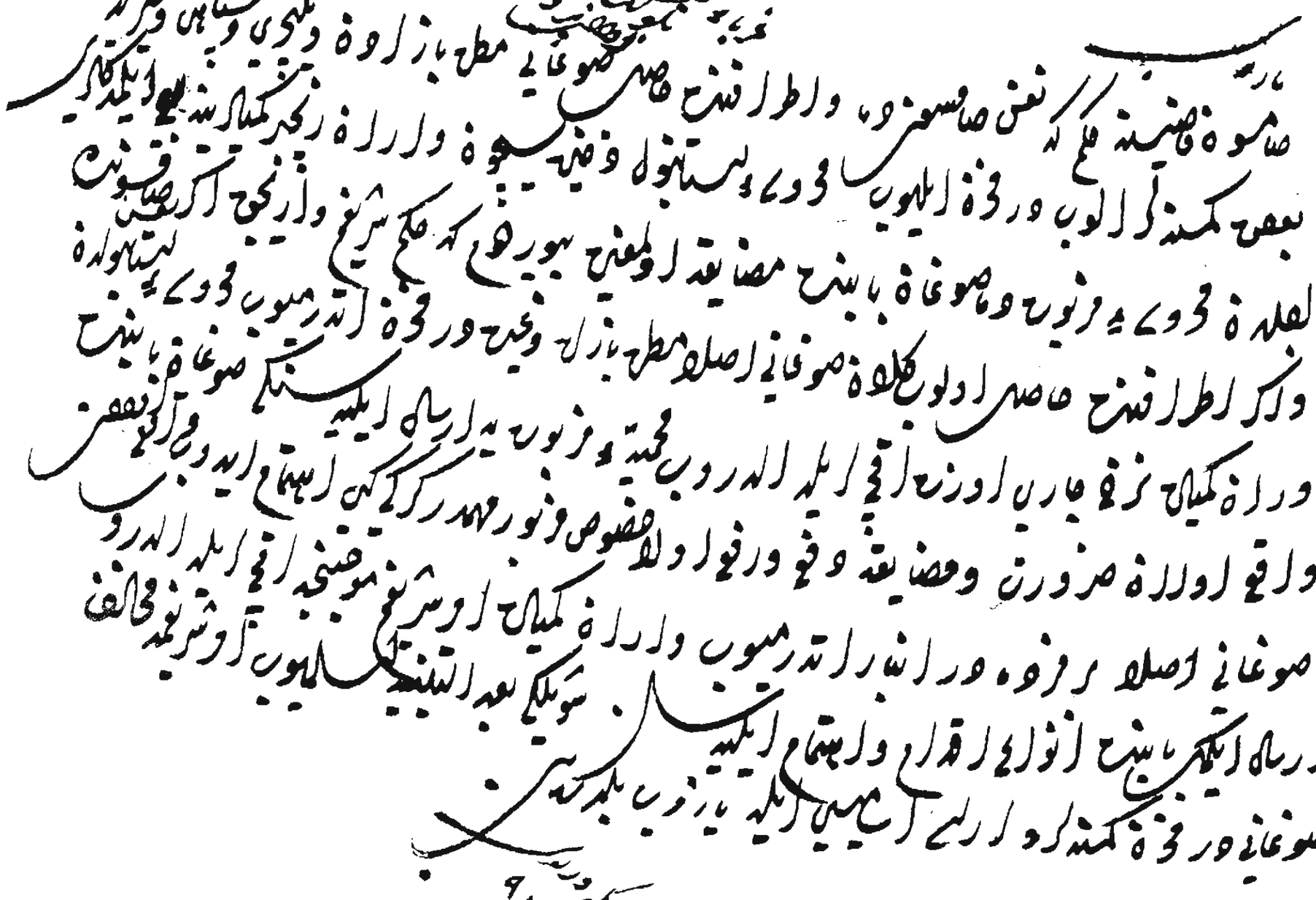

١٣٠

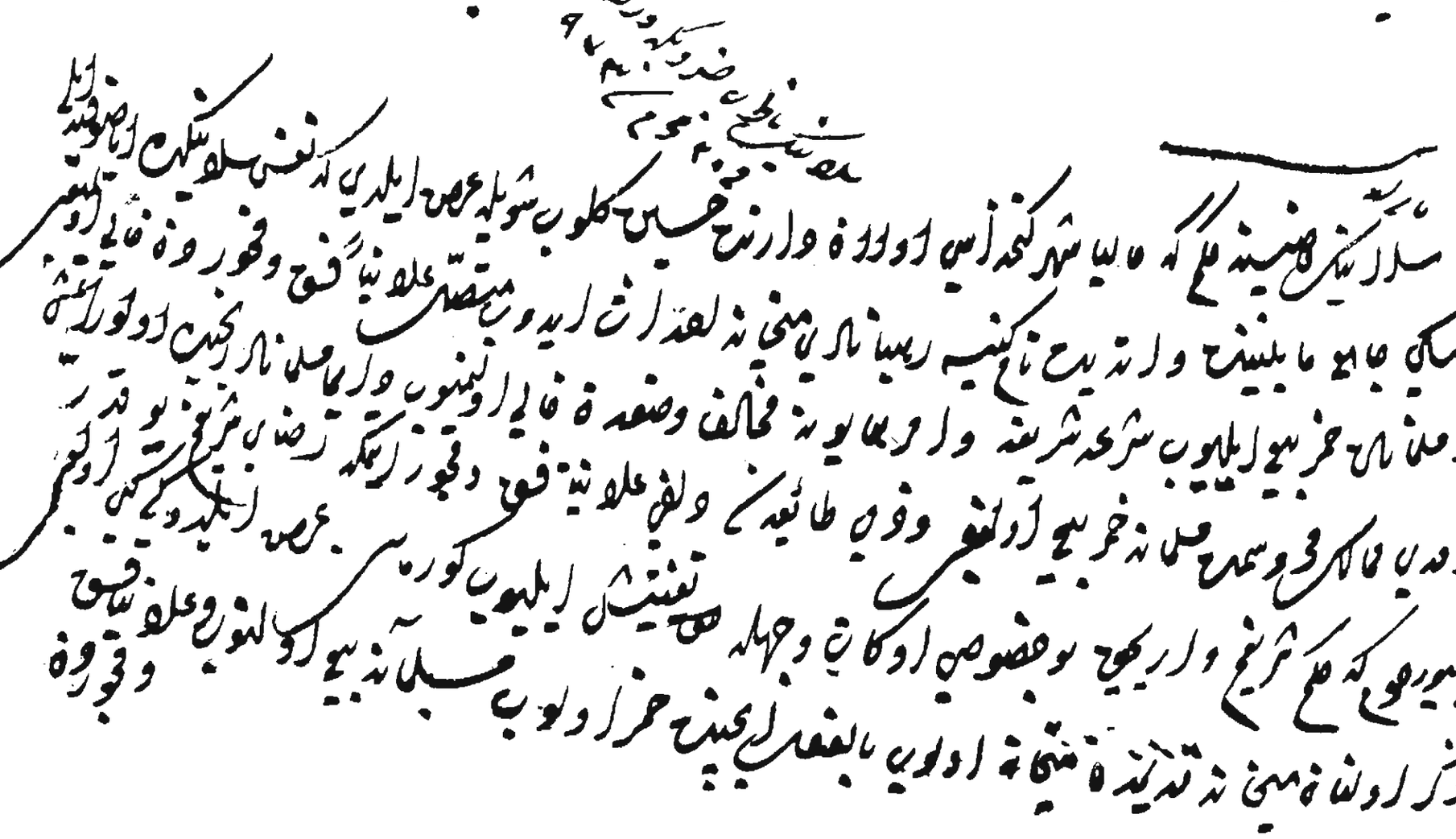

١٢٦ ... ...

١٢٧ ... ...

١٢٤ ازنیوه ولکه واوه‌لر وبیغاز واسه قضاسی یه ملح که خاصه‌یه‌لری یونی ایچون اودونه قیقاه کمیلری تحت
حکومتلرنده اولمق لکه‌لری اودونه تحمیل ایتمیه‌لر لکه کاهن ریچه کمیلرینه متدع تحمیل ایدوب وبعض کمسنه‌لر
وفق اودونه ویرمکله لوتره اقطاع شریفه واروریچو اودونه ویرمه‌لری لازم خاصه کمیلرندن اودونه ویرمیوب
اذن توقف وتاخیر اولنمغله اوجق بیلنج زمان مضایقه اولدوغی احلده بیوریلمق مکن شریف واردوقت
خاصه‌یه‌لری یونی ایچون اودونه تحمیل ایتمکله واردوقاه کمیلری ریچه کمیسنده وغیریدن تقدیم ایدوب غیری کمیلر اوجق
تحمیلنه مخیر اولمالری لازم ایکن تاخیر اتمه‌لری تدروب غیظ اودونه ویرمه‌دوقه احتراز ایدوب وقتیله
خاصه‌یه‌لری یونی اودونه ایچون کوکلوده لکه اودونه کماکاه اوجق ایدروب ایکی طرفه ملح شریف واردوقیو کمسنه
اولیکلرنه مخالف نزاع وتعلل ایتمه‌میسی

١٢٥ برایسی ملحنه وزوارلرنه ملح که حاجیلرینه یوزلرنه بعض اهل فساد ظهور ایدوب تجار وزوار وقصبات رعایاسنه
ضرر وزیاده ایرشدرمکده فایه اولمله قاهره میاه علوه اولنمغله کمال قلعه‌ی مستحفظلری وخزانه‌لری اولدقجه انبیق اوجق
شایعه اولوب انبیقه سعایه جاویشلر قویدقلرندن مجبور زیده قدره ایله برایسی جانبنه قونه یوزلرنه تقدیم ایدوب قونه یوزلرنه
الکتور یکیوه اقطاع یکنه ملح شریفه قونه‌لرندن ایرشدرمکده ملح شریف واردوقیو اصلا تاخیر اتمیوب برایسی ملحنه
اولانه مستحفظلکده قلعه‌ی قطعه‌سنه کفایتی مقدار بیخ ایلیکیوب ویلفره ایلیه اوجق مستحفظ یکیدن
جاویشلر اولجه جانبنه ورکاهلرنه جاویشلرنده اولانه حیدرشید قدره باشی یونی تقدیم ایدوب قونه یوزلرنه
اقطاع مانطوی کوندروب مذکور چاوشی مجبر ایلیه خبر ایشیدوب برینه یولاشوب حین اقتاح واتحاد ایله بیلنج یولنه
اهل فساد وشقاوت حسه تدبیر وتدارکله الکتور ملک اولی اولمشدر فقاه شریفه اوزنه کفایتی مقدار یکیدن
فکر اولنه حصار ایله ایلیکیوب اقطاع مانطوی ایشیدوب بیلنج اتحاد واتفاق وقیقه فوت ایمیه‌لر

١٢٢

١٩٢

عدد سنجاعی مکتب حکم کا مکتوب کوندرین محرر جاوشلی اوزاری اولوب اوزمایوزه معلوم اولوب لکن بصوره
حصه رابدین مکتبه یوزه طاینه وزه اولدوغی دقوری جا بنبنه نمی دیاوریا وزمی کلمکله و معلوم نمی
اولمدوغی اجلدن اوزاری اوزاروندوغی کتی بصوره اولماج کوندرلوب اکوکلاوه وسمن دره لی
اولوب برجا بنبنه کلمکله لی ویاربکر وشام ولایتنه اولان اعزازی یوقولایلی قوشلمق وبایه اولوب لی
حق تعالی بکن عنایتلی وفیور عدوکن خفته کلمکوب سایه حکم. ولفی حکومت زحمت اولماز واکر که
اوزیاوزه کلمکله لی اکا ولفی نوچلی فرمایه اولنور لی تدارک اولنه بوبنبه لری جمله زعایلی سفره متوجه
اولدقده کلی ازمج لازم اولوب بسمد کیماج ولایتی مانع وبیراج جا بنبنه دکه ازاولوب سفره وارنجه
اولورلی اعزازیه برمالیج ازمج ایچوزه ویاربکر کلمکله کلمکه اوستنه صدقه سوره وبوا علاوه ایلمن نیز
امدی بصوره اولاه عاکره بندرلوه شهرزول عاکری وارقدر ایسه وکلمکن اعدا قتالیه جنکی کلدکجه
بعنایته الله نصرت مانع غالب وعدوی بدفعول محروم اولوب یرلرینه قرارکمکن بسمد کیماج اول جانبک
فتریقه برطرف اولوب سفره ایچاب ایدر خصوصن قالماشدر سورچ کوکلی سرنغ واریاج عنایه وقیایلاکه
سکوت واردم اوزاج اولوب بابسعادت مانع اولاه صدقه واخلاص وحسن استقامت وعبودیتکز
مقتضاسی سفره متوجه یاتی وبرزاکزه اولاه قصور ونقصانکز تکمیل ایدوب مهما یوسفره انوکه کتی
اول جانبکزه ویاربکره محلده خدمت قوشمق وسایه لازم اولاه مهما تکز تدارک اولنه خدمت
توقف لازم کلمایوب جلدکزده مرخص اولوزاولاه وقوزاقدام وحسن استقامتکز مقتضاسنجه وارنج اولاه
خدمات مهما یوسع انواع مساعی جمیلکزظهوره کتوره سز

١٢٣

١٢٠

١١٦ [illegible]

[illegible]

١١٧ [illegible]

[illegible]

١١٨ [illegible]

[illegible]

١١٩ [illegible]

[illegible]

١١٤ ماريه

بعد از ده ویوه سنه ملح کم نهر تونه لو زرنج قلعه یه کاه اطراف فتح بعض خوزوه حوالی لونه کاغذ اظهور
ایدوب قتیغار ایله کذین روح لیان یعاشنده تاجوك و ریخبر طائفه سنده و قصبات و قرایه ضرر و زیان
ایرشدر یکده فایی اولمله قاران سنکی جانیکده اعلوع اولنمغله کلیده و برایله ده برقع و باش شاپقه کتورجوب
فکر اولنه اهل فساد و شقاوتی اولکتورو جعاکنده کلوس خوسلس بکنه مؤکد ملح شریفی کونده لمشدر بیورولدی که
ملح شریفی واریجه یوقصوصه یاتدقات معتبر اولوب فلان کله سنده نمقدار برقع و کرایه لیکنه برار رسالی
لوملح قتیوب و کراولنه محلاتی وب یرلوخوف و مخاطره اولمیه یرلری وزارو وزولمه و یزنلری و بتاخی
دطور اقارین اوله طرفدن لیه کرکیی تحقیق و تفتیش اولنوب تجاره و قصبات و قرا و رعایا یه ضرر ایدوب
فساد و شقاوتی اوله شقایه اقدام و اهمال اولنمیه اولکتورو ب و اوغی ممالک محروسه رعایاسنده اولوب سلامه اولنلر
حبس ایدوب تحقیق اولنیه رسالی - بعده ولایتنده اولنان حوالی و برمیوب جزا و منزالری و رورسالی که
سایر لشقایه موجب عبرت اولمه و بونده اقدام سکا ملح همایونی کوندیلوب بعده اکر نده یشه یکی برکی رسالی
حاضر ایدوب یاتدیرا قارین تکمیر ایدوب بسلس بکیله و ولایتی کرولمه اولمق طوغرا رکلار بکینه ارسال
ایلیه نیکی اوج اولمشدین اول اردهایونی موتورسلس یکی معاونته طلبی اولندوغی کبی فکر اولنه نکاری
اول جانبه مجلله ارسالی اولمغله فکر اولنه خصوص بیجه یرلرلو ماریه قوچ اصرلنمشدر انوکی کبی ایله
اول جانبه متوجه اولنلره فکر اولنه اهل فساد اولکتورمکه تعیین اولندوکی لو ماریه سنده فی اول جانبدن
معین و ظهیر اولوب تونه یوزنده و کنارلنده اولان مفسدلرک مضرتلرین و فعندن انواع اقدام کی ظهوره
کتورمامسی

ماريه

١١٥ قوالیه قیوه اتی زغیر حسنه ملح یه حالی بلاط قصبه سنه قره لر غارت ایدوب و اهالی و قطعات لونه کاغذ اولنه جمله
شمدیه دکین اون التی نفری الم کرمی ایدرمه تکن آلنه نکا تبلیغ اولندوغی عفو اولنمق سورجی که ملح رشیدی بعض
اللات عج و اریخاج و کراولنان کاغذ ولقه اوکات و جهالی حفظ آمرلی و حضور ضایع اولمقدن صقینمسنی محافظه خدمتنی
تمامی اولمی مالکنه اوزان خاصه قلارنه آرم محروسه یه کلنجه نیوله مرالعفو آلمه کلان بیقصور سه سیارنه کوندریلمی
علی الاربنا من ماركتی بلدوی سی یوبایدیلمی

١١٢

١١٣

١٠٩ متعلق قضیه سنه ٩٥ کد تحت قضا کدخ وکیلیولی و دیموقه ولایه وکاله. ولینوز فاضلقاری بعض خرسوز
و ولایتی طاهور ایدوب یولاق ایتوب اوه قدق ایلیوب ایدی و اول الآن عازت اولنقده فالی وکیلدی رویو
یوبنده اقدع وکیلیولی قضیه عرض ایتدکده سلیمانه سوباشی میاشر تلمه تفتیش ایدیب نحو حکم شرعی کوندرلمشدن حالیا
مذکور قاضی یه تحت قضاسنده لفوحدقت اولونوب حکم همایون کوندریلوب تفتیش خصوصی کروفدکور کمیاشر تلمه
سکاکورکی اوغلی اولمدریبورحق که حکم شرعی واریجه کوسیون تا فیرانیوب مذکور کمیاشر تلمه
حکم شرعی مقتضاسنجه ذکر اولنان تفتیش خصوص کورونجه ایشرعی اکمشدیرمه ایچون اعاده ایدرسه بنی بشرعه قویمیه
وحقه تاویله قیاه جلیبی ایقدر وحد مغایرایش اولمقده حد ایلیدیس

١١٠ وکیلیولی قضیه حکم کمکتوبی کوندروب بونده اقدع ایتدیاری قضیلقاری خوزه و اولان تفتیش بویریلوب
حکم شرعی ویریلمکدین عاری بکلیه متعلق بعض مصالح ایچون اولوب ایفا قضیلقاری تفتیش ایلیوب قیاه اولندیحو
بلدرحوکمی تعلیقه ذکر اولنان تفتیش خصوص متعلق قضیه اولوب حکم شرعی موضحنجه تفتیش ایدیب حکم شرعی
کوندرلمسی بویریلدی مذکور کمیاشر تلمه تفتیش خصوص کورونجه حکم شرعی واریجه وکیلیولی اولوقرار
ایدیب ایفا قضیلقاری تفتیش ایلیوب حکم شرعی موضحنجه حکم شرعی کوندرلمسی بویریلدی عرض ایتدکده حکم
شرعی مقتضاسنجه ذکر اولنان تفتیش خصوص کورونجه ایشرعی اکمشدیرمه ایچون اعاده ایدرسه بنی بشرعه قویمیه
وحقه تاویله قیاه جلیبی ایقدر وحد مغایرایش اولمقده حد ایلیدیس

١١١ طمشوار یکچریسنه حکم کم حالیا بانکده اولان یکچری و عسکر خلقی ضبط ایتمیوب عسکر مضبوط ایکوه کلاه لکرفه ایاری و اکرسایر مهماندر یغما و تالان
اولوب اهالی ندافعه سی و هرملیون ماسنده لستحق اولوب و اولغور همایونمه لستحق اولمه لزوم لهماه و نفاسی اوزره اولوب و رعایانک اولدقلری تعلیقاری
اولنوبه ایسر اولوب اطلاق اولنمه لری بابنده نوغا ایتمیدر اولمقدغی لستماع اولندیغی لمعلی عسکر مضبوط ایکوه کلاه فراری
اولوقه لهماه محفوظیتی عدم لتماکده و یاخود یکچر اعیانر اعتمادکده بیشیبر بورحق که بویابنده بعدت اوزره اولوب عسکر مضبوط ایکوه کلاه فراری
کمیته طاغدیرمیوب اوزره مقدمکمیته قویوب اوقات ضبط اتدرمیی اهالی ندافعه سی اوزره یه قصور ایتمه لری ایلیوبرملی مقتضاجه اولنوب تعدی و تجاوز
اولمقده صقنوب اقدام و التمامده وثیقه قویوب اعمیتی وخدمات ایابونمه اکر یکچر فراری اولمدیرسه و اکر زعما و سایر ارباب تیمار و یکچریدن کمسنه
ایدیب اهالی و سایه اوزره اولنلر یکچر و زعما و سپاهی و غیری هرکیم لستماع اولندیغی لمعلی و رسمکاری ایله یازوب عرض ایتمیدیکه ورلکاری لفوه و برملی

١٠٨

عرض کتوره زیده زبوب کاذرانه ورلدی
٩٧٣ ٢٣ محرم

١٠٧

ماتار بازاری قاضیسی اولوب صول قولنده جلبی کتابتی خدمتنده اولان مولانا مصلح الدینه وقدوة الامثال حاجی حسینه حکم که
دوبنجه قاضیسی بیده سعادتمه مکتوب کوندروب قضاء مزبوره تابع دولنده قوریجه نام دربند قریه کفنی محفل قضایه کلوب مخوف و مخاطره
دربند اوزره واقع اولمغین ولایتی کاتبلری تکالیفنده معافیت ایله دفترلرده دربند قید ایدوب مابعدنده ذکر اولنان
دربندی حفظ ایدوب اینده و رونده جورند متحمل اولمیوب بنجه مز پراکنده اولوب بریمزده قلانلر کماکان دربند
محافظه سنی ایدرکن ولایتی کاتبی ایچمزده یوه پاپو وندلقولستویان ولازاولستویان وپیوبوجی نام دفتردار جلبی
قید ایلکده مزبورلر اقتدار ایله اولمغین کریخته اولوب جلبی امینی جانبنده قیونه اخراج ایدنلر ذکر اولنان
کریخته ایی بولک دیو بریمزده قلانلره انواع تکلیف ایدوب قریه مزبورک بو طریقله دخی اکثری متحمل اولمیوب پراکنده
اولمغله بیزم دخی مبنی بعد تحملمز یوقدر شویله که پراکنده اولنلریمز استمالت ایله کتوردیلوب جلبی تکلیف رفع اولنمیه
جمله مز دخی پراکنده اولمامز مقرردر دیو اعلام ایلدی بوندن اقدم چاوشلر سکا حکم همایونم کوندریلوب کتابتی اتدوکلر
جلبی خصوصنده کرکی کبی مقید اول بر کمسنه یی جلبی یازمالو اولدوغکزده ندیرده ساکن متمکن ایسه اکر شهرده و اکر
قرالده متمکن اولدوغی محله سی و قریه سی خلقندن بی غرض و معتمد علیه کمسنه لردن دقت و اهتمام ایله تتبع
و تفحص اولنوب خبر ویرنلر مواجهه شهادت اتدکلرندنصکره که شاهدلر معتدل و فرکا اولمغله منعم و مالدار و مقبول
کمسنه لر ایدوکی ظاهر اولدقده قدرتنه کوره اولمقدار قیونه یازوب جلبلکه مقرر ایدیسی کمسنه نک نسبت و نقصیت
ایله فقرایی اغنیا نامنه یازوب غنیلره حمایت اولنوب و یاخود دفترده یازیلو اوصلنی جلبلرک منعملرین جلبی و نفذ
مصلحتی ایچون اخراج ایدوب مفلسلری قالماسنده احتراز ایدوب مأمور اولدوغکز جلبی کتابتلرنده تمام امانت
و استقامت اوزره اولوب بر وجهله تمییز و تعیین ایلیه سز که کتابتی امرین اتمامه ایرشدردوکلرده
یازوب تعیین اتدوکلر جلبلرک قیونلرین برقاچ ییل اخراج ایتسکز کرکدر شویله که اوم اوزره اغنیادن قدرتلری
اولنلر یازلمیوب فقرایه قیون تحمیل اولنمغله تعیین اتدوکلر دفتر موجبنجه کلمیوب قصور و نقصان مشاهده اولنه اصلا بر وجهله
عذریکوز مقبول اولمز دیو اوم اولمشدر بیوردوم که کلم شریفم وارسلجق فی الحقیقه قاضی مزبور عرض اتدوکی
اوزره دفتر جدید خاقانیده دربند مزبوره قید اولنمش دربند جبلر جلبلکه قدرتلرین یوغ ایکن وجه مشروح اوزره
احوالاری دقتله کورلمدین یکیدن جلبی یازلمشلر ایسه دفترده اخراج ایدوب دربند جبلکلری حالنده قویه سز

١٠٤

١٠٥

١٠٦

٤٤

١٠٢

حاشية

در وله فرامان نامهٔ شریف یازیلمه که بیک قرایلمکون کوندروب مایکزه اولاره حضومتی وجهیله وجه ایله ولشکریکن سوه اولری وفسوه اولنمیه
لدوکاکز صلح اولان بلدروب طرفینده جمعیت اولاره لشکر یولویرمیه ولاروب ایکی هایندهٔ التناه قلعه لرحضومی ایکوه عهد سنه لازم
اولوه ویرکوسیله تکرار الجباری ایکوب سوبلشمکله موفوق قلوب اوندهٔ اوله ارسال اولنهٔ عهد نامهٔ همایون ورده ولدهٔ اطاعت وانقیاده
نمایان استحکام اولدرغ اولدوغنی اعلام ایدوب لکن شاه جوله یکلدوکه اجلده ریجه ایلچیسی کوندروب تغیر اولنوب کلن سفر امرینه مبادرت
اولنوقدم مذکور ایلچیسی مشار الیه قوله ایکوه ولویجه اوولدهٔ التناه قلعه لروه کچر مایجنه اولاره عهد وپیمانی فسخ ایدوب اوزرینه مشار الیه
طرفندن کیمکه استحقاق اوندوکه اجلده اولبابده اوس الیه قوله نامهٔ همایون تحریر یازیلوب ممالک محروسهٔ حضومندن اخراج وکلهٔ اندوکاکز صلح اختیار
اولدوغی اوله هایندهٔ اولنوب اکر صلح وصلاحه امری رعایت اولنمق مرلهٔ اولنورسه ولویجه اوزره اشتوریه اولوه کشکرین اقتدع
قالدروب برلرینه مراجعت اولدره کاکز طمشولر یکیدن سرحدلره برنجع عبور ایدوب اکر الجباری کلوب اوکه آنه وتوقای قلعه لری
سکن اکدوغ قاملق اولدره ولویجه اوولدوغ ایکی هایندهٔ التناه قلعه لرکیروصا جایندهٔ ویرملک اولنورسه اوس الیه قوله نامهٔ عنبرین مشحونمز ارسال
اولنوب واشبو نامهٔ همایونمز برصورتی بیدهٔ یکجاریکسی ارسالده وام ایقالیه کوندریلوب ایلچیسی قوله ملوه اولدقده نصاکح عهد نامه همایونمز اوجنجی
عمل ایدوب ولویجه اوولدوغ اولوه کشکرین قالدروب برلرینه مراجعتن اندکاری تمام اعلام کلدیکی اولوب مشار الیه بیدهٔ یکجاریکسی طرفندهٔ فوکرا التناه
نامهٔ همایونمز سکا کلوب واصل اولدقده سندن اغماض طمشولر یکجاریکسیله اکلتیوب برلرینه کلوب التناه قلعه لریکز اصولنجه وجه مشروحه اوزره
الجباری کلوب سوبلشملرین برطرف اولنمغه توقف ایتمکز مالایلیق که اندن خوف وتلق ایدوب صلح وصلاحی عهد شریفکز اوزره رعایت اکمکز
اسنیا لرسنده اوض کرک کی رعایت ایدوب لکا تخالف ایتمکز اولمغه اجتناب ایلیکز

حرره في غرة شعبان سنة ٩٧٣

١٠٣

حاشية

بوزاوق یکیدن بوزاوق قضاسی مکتوبی کوندروب بوزاوق بکی ایله اقطاعی فاضیسنه امر شریف واردوکه مفهوم شریفلرینجه کوندرمیه
قضاء بوزاوق محابنی تعیینله اولدقده قضاء مزبوره واردقده جمعه نماز جری باشی وه بعض کسنه لرحقوق شرعیه طلبی اندکده اردکلری اسقاط اندیکی
مزبور جمعه نمازی وزنا وسرقه وخمر سوزمناغی وقوللقشلق اسنار اولنوب وحضماری وقف اولوصاف مزبوره وه بدر ویوجنده بروکین بلدرمکی جسته باعث
نه اولمغله عرض ایتمکز ویوفرمانه ارتمغین اعیانه ولایتنده تفحص اولندقده محایف مفتشار بندلرندن تبین ثابت اولوه سیاهاری طمشلایدیکی
عرض ایتمکز ویوامر اولنمغین حبس اولوب وجه مشروحه اوزره تحریر وذکر اولنان تهمتلره بدر ویوقاعن کتخدا جولی وبروکاکزین عرض ایدوب وسایقا قاضیسی
مولانا مصطفی وسایقا صوفیه قاضیسی مولانا محمد مزبور جمعه نمازی تمادی لغو وبرمشدر وبعض کسنه وه اونابیا قولی الوب وبعضیسکی بیغدار اقچه سن
ویروب وبعضیسکی اقچه سن ویرمیوب ظلم اوزره طمش ویوتهمتن اولوب حقوق تمامن الغوی حبس اولنمغه رجوع ویرمکین بیورلمغی مذکور کی قضیه سی مشار الیه
قاضیلرعرض اولنوکین لولوب فساد وه فاده اولمق اقتضا یاتمغله جسارته اطلاق اولنمغه دولت قرارکنیلاری ویرمیی اطلاق ایلیکز

١٠١

١٠٠

٩٨

٩٩

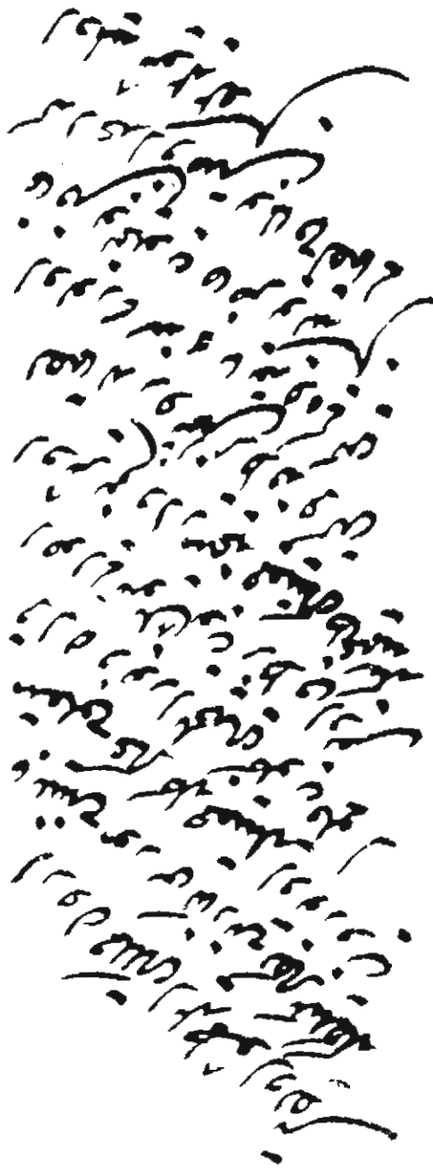

٩٥

٩٦

٩٧

قسطنطنیه

٢ الاربعا ١٨ محرم الحرام سنه ٩٧٣

٩٣

بارید

فرانچه پادشاهنه نامه‌یی شریفکه حالیا درکاه سعادت دستگاه و بارگاه عظمت پناهمزه که مشرق نیر اقبال و مقبل شفاه اکاسره
واقیالدر مکتوبکز وارد اولوب سعادتلو لسانمز انواع صداقت اوزره هستلقده ثابت قدم اولوب و اول جانبک متعلق
بعض اخبار اعلام ایدوب انکلتره قرالیچه سیله مابینکزده واقع اولان غوغا و خصومت صفای محبت مبدل
اولوب صلح و صلاح اوزره هستلق اتدوکاکزی اشعار ایلمشسز مکتوبکزده هرنکه ذکر اولنمشسه و کلان
ادماکزک جوابن باب معلامزده اولان ایلچیکز هرنه یوزده تقریر و بیان ایلدیسه پایه سریر سعادت مصیرمز
عرض اولنوب اطلاعه همایونمز اولدی واقعا اول جانبله عداوت اوزره اولوب مملکت و رعایاکوز
انقلابه دوشورمک مناسب دکلدی تنظیم امور مملکت و ترفیه صلاح حال رعیت ایچون اول جانبله صلح ایدوب هستلق
اتدوکاکز موجبه تدارک ایتمشسز کرکدر که نامه شریفی واروب وصول بولدقده دایما اول طرفلرده
هستلریکوزله حسن زندکانی اوزره اولوب اعداکوزله مدارا ده خالی اولنمیه که مملکت و رعایاکوز اقتضاسنده
سببدر و منوب دیارنده الناه کمیاکزله تاجرلریکوزی بیقصور مناعتلریله ظهور ماکتورکمک ایچون اول دیارک
حاکملرینه امر همایونمز اولوب مملکت و ولایتکز رعایاسنه و دریاده کندو حالتلرنده تجارت اوزره یوریان
کمیلریکوزه دخل اولنمامق بابنده تنبیه و تاکید اولنمشدر قاعده کشورستانی اوزره بو جانبده هستلغه و عهده مخالف
بر خصوصده رضا ویرلمز سیزده بو وجه درکاهمزه ایا و اجداد کوز زماننده برو واقع اولدقده هستلغکز
مقتضاسنجه اول طرفلرده معاشرت همایونزی کرکی کبی رعایت ایدوب اخبار صحت و سلامتکزی عتبه علیامزه اعلام ایتمکدن
خالی اولمیه سن

٩٤

بارید

سنه ... و ... سنه ...

واه یکلر یکسته حکم که مکتوب کوندروب بونده اقدم قزلباش مراق خانه فتنه اندوکی اثناده بر اوغلی بر مقدار عسکر ایله قاچیلی
کچه باش بابنه واروب حرکتده خالی اولمیوب بر قاچ دفعه مملکتی تخریب ایدوب زنده خوف اولدوغنی بلدروب اولبابده هرنه که
دیلمش ایسه علی التفصیل عرضه ورلا مع التوزمه عرض اولنوب علم شریف عالم ارام محیط و شامل اولمشدر سوروم ایسه
می بعد دخی اول جانبده ناظر اولوب واقف اولدوغک اخبار صحیحه علی التوالی اعلامده خالی اولمیه سن

۸۹

۹۰

۹۱

۹۲

۸۷

۸۸

٢٦

۸۱

بصره بگذارند چنانکه بصره تا بغداد و قصبه و رعایا و غیره قلعه عثمانلو را در زمره قوله طایفه شمارند
و قلعه متحفظان موجبلر یازیلوب خزینه بصره و دفتر موضعی بتمامه کوندریلوب طایفه مزبوره رعایای نضنوا لحق
موجود و بولنوب کوندریلوده الیوم ضایع و تلف اولدقلری تقدیرده کلی شرعی اولارق
انوکه کیم قلعه ده زیرعی وظیفه یه متصرف اولنلرک موجبلری اولدقچه بر مقدار علیحده کمیه یازیلوب
قوله طایفه سنده و قلعه متحفظانده موجود اولنلره یوزلیوب موجبلری ویریلوب فیرین خدمتلرینه
کیمسه قوللانیلمیوب کوندریلدکده خدمتلرینه موجود اولمیانلرک موجبلری ویریلمیوب مالی ضایع
و تلف اولدیغی وجهله بیننده قیمت اعتبار اولنوب
باب المهمات مجدداً مقدر.

۸۲

مدللتو دولوچ قضاسنده صاچ کره حالیا مدللتو سنجاغی بایی کتخدالری محمد زاده سعادتلو ملکنوب کوندرلدی
نفس مدللتو بکی اولدیغنه بنا بو دفعه نامه همایونی وجهله اولنلره یازیلوب
سرقه اولنمش اسبابلر بولنوب و خسارتلری اولوب شرعله و سوزلرینه ثابت اولدقلری
حسبانیله خرصلانوب و مطالبه و کفاله وجهله کمسنه اولنوب شکون اولوب شرعله فصل اولنمیوب
اولنمق موقوف بابنده حکم شرعی طلب ایلیوب بوروی کره روفع شرعله فصل اولنمیوب اوده ثبوتی
حضور مولهمه شرعله کتبلری ایلیوب ثانیا اولده فقوتی اصل بند البوروی کره فصل شرعله ثابت و ظاهر اولدقلری
قضالرینه سمی ایدوب و فرمانلر حبس ایدوب اعلام اولنمسی
موجبنجه ایله عمل اولنمق تولیه بکلر.

۸۳

کبعد انه وارکه یولی اولوب رفع اولمقده قضالره کلیه قرالره طرفنده رسالت طریق ایله سعادتلو کلاه الجسیم ضمن اجازتمآب کیو وقرال
ث رایله طرفنه متوجه اولمغین سوق کلی سرعسکر قضالرینه کمسنه اولنمیوب کوندرلمسنه طریق ایله یازیلمیوب
اولنمق کمسنه یولنوب کره ۹۶۰ شعبانتن یکرمنجی یوزنده برعدد اینجی قضالرینه یولدقده صاچ ایدرلی یاسنده ایدوکلرین
تمام اولدقلرندن کره عهدنامه همایونی موجبنجه صاچ اولنلره ارسال اولنمیوب شکون اولوب عهدنامه همایونه مغایر کمسنه تعلق وجهله اولمسی اکثی استیلا یازی سکدوب زیاده عسکر ایدرلی یازوب عرض ایله
شتویه بکلر

۷۹ اورنده قاضیسنه ولدورنده وارنجه یول اوزرینه اوزره قضیه حکم کده مایه لیه ترک اسکی
ایلچیلرینه سعادتمکلوب اجازت شریفه کده ویرلوب هدیه ویرلوب ویلوب ولدقلرین بیان
اورنده ارسال ایلمکلری بیورلوب کده ورنده وارنجه هرقتاکه تحت قضاسنده ولقی اولدقجه
خلوف شرعه شرعیه کمسنه یه دخل اولدرمیوب واقع اولدقده زلف وزولف این ندارک اولدرمیوب
اورنده قاضیلق ایتمه وارجق ایلچی فرمان حکمی منسی اوقوه یه طوروب خلوف
شرعه کمسنه یه حقی اولدرمیوب واقع اولدقده اوقدر اوقوه اوقوایوب شرعدن
منفیر کمسنه یه ایش اولدرمیه سن.

۸۰ سنبولده من کلکاری یکیسنه سیواس وقریلری قضاسنه حکم کده مایه مکتوب کوندروب ویورلکه یاکی قاضی شرعه وقانونه
مخالف رعایاسنی ضعف الوب شرعله محاکمه یه تکورمکی ایچوه حکم شریف وارولدوقده شرعله متجاوز اولوزره مولده
وفات اولنوب عرض اولنماغله زمانه اولیخنی زبورقاضی بکی ویوزباشیلرین لطف رالدوب ایچوه مجلس
اولنوب اوزرلرینه تاهی اولوزره حضورصاحبی اولنوب واصحابندن الیورلوب وروسی کوه وخوت
اولندقده ورکاه معلقه یه کیدرکن کیچوجوان ویرهوکی جزویرکلی طعه وخوین ایدنلرک اکثریتی اوجاق
کورملکه ارکاه اولمیوب یوزباشیلرندن عیسی واسعیل واوغوزلی وقره یازیجی نام اومارین قتلوه
حبس اولندوغنی واصی رطوبه تبیوزنلرک رکتوه الیورلوب وفات اولندوغنی عرض اولنمغله ایلکین
بیورلوب کده حکم شریف وارنجه زبورکه بیخنی بندیلر اولنوب ونفی ویورلمکی ایچون حاکم اولعصر جانب عالیه تاهید
لطف رالیدوب برفرع شرعله قصر اولیوب اوده بنشهری مرورالنده حضورصارن قضیه مولهسنه موجب شرعه
قویم تعنیش ایدوب کوندیکی شرعله متوجه اولعصر فقره اصی بندالیورلوکده نصاکر مزبورین حبس ایدوب
احوالی مفصله شرح سعادتمه عرض اولدیغین ترفیع وتبیده وشهود زوره حذر ایدوب خلوف واقع
قضیه عرض اولنمغله لجنابی ایلیه سل.

۷۸

۷۲

٦٩

شام بکاک بکینه و بعلبک و حمیص قاضیاک ینه حکم که سنکی بکاک یاکی سن مکتوب کوندروس بوبنده لرتدم حکم شرعین ولردیلر
مضمونه همایونمز حمیص خلیق رکابن همایونمز رفعه صونوب حمیصده قاضی نایبی ولاة علاء الدین لرغولای
بدر الدین ولی ابوالفضل نام قزندرسکه و برکت نام نایب وجلاّل نام کاتبک مسلماتک ظلم وتعدیاکی
لرولدوغین عرض اتدوکاکی اجلده تفتیش اولنمق ایچون حکم شریف ویریلوب واول رفعه نک
صورتی اوفاق اولیوب لرسای اولندی رفعه نک صورتنه نظر ایدلدکده مطور اولاة مولاکه برین
کورلن اصحاب حقوق حقارین الیوروب کندولری حین ایدوب یانکزده ثبوت وظهور بولنان
مولاکه برین کتم اتمایوب حقیقتی اوزره یازوب عرض این سن ویوقرده اونیفنی سنکجانبکده
یکرلو مکل لرسای اولنوب رفعه مطور اولاة قضایا سابقا حمیصه نایب لرولاة علاء الدین
طریق عاقده یریلوب اوینه الحاق ایدلدکده مسجد بونیاج جاعده یریلوب اوزرینه خلد یاپوب
وجامع نوریده مرمر وطاش الوب واوینه قاضی قویوب نایب وکاتب اولمایوب حقوق ناشی
کورلمکله حکم شریف واروب اولوب حمیص محکمه سنده سجل محفوظ قید اولندقده صاکن اوغولای
بدر الدین ولی ابوالفضل نایب وکاتب لرولدقلری زمانده حکم شریفلیکی صورتین وثبت اولنان
سجلاتاری یرنده قطع ایدوب وبعضی کمسنه لره یاتین وقطعه اراضی وغیر حصه ینه لری
اجاره ایله الوب اوتورین ویرلیکن کندولری اوقاف واملاکاری یازوروب صورت
وقعه اوفاق ایله کورکه طول زمانه استیلاح ایدن لر وبعضی ایتام وصی اولوب مالارین اکل
ایدوب برجه تنه ویرمامکله ور وبابالری اوزرینه دعوا ایده مسلماتک حضمی اولوب انواع
ظلم وتعدیلری ایدوب ورشوت یمکله شروع ایدوب بونلری جانبنده وارزه اوغرایوب کرا اولنانه
کمسنه لری تتبع ایدوب با لعفو قاضی اولانه اوبانکی یه مخالف اولینه قونوب قونه وینلدکده
مقید اولمایغین میل ومحابا ایتمکله اولنوب کمسنه قضایا یشین کورلمکله جرات ایدیوب براقوب قاضی
ضمی اولنمایغی کورلمکله میتروکلدرویوعرض ایلدوکلی اجلدن بورجی که حکم شریفلیکی وارلوقده
سنکی حمیص قاضی سی سن تاخیر اتمایوب مزبور کی اولنده چقوب غیری کلمکه تمکن ایدلدکده سنکی بکاک یاکی
وقاضیاک سز بوجقوعه کی کبی مقید اولوب مذکور لری کبوروب غیبتی لسبه رایلی سز عمل بولدرمیه لازم

٦٥ مادة

عماد الدين بك لقوچ حسينه ورنه سب
٩٢٧ ج ١٥

يعنى لكار يكمسته مكم كه يدلويه وعرب طايفه سنه ديكار توكرلرنه قوله كدوكى ويرلكى ممنوع ايكن بكرلر شريعتمه مخالف عرب طايفه سنه
ويرلويه وكدوكنخ خدمتى ايعتاده صنجاقبكى لهماية كدكى ويرلدوكى لسنماع اولنماغين بورقوى كه وصول بولدقدم قدم تعيد فرماه شريعتمه
مخالف يدلويه وعرب طايفه سنه قوله كدوكى ويرلمويوب كدوكنخ خدمتى ايكن لوزم يدكرتكناه وكور وسنماج يكمكدر بنه
ورود لهماية وقوله اوقاف قول قورشمايه وبرويب تويايج كوكى ايعتبار اولمازسه شويله كه اوشريعتمه مخالف يدلويه وعرب طايفه سنه
وكدوكنخ خدمتى ايعتاده كمسنه لرى كدكى ويرلدوكى لسنماع اولونه لصلا بياه ايدوكى كبى عذر كى ايعتبار اولمركلكا كوره بفرت لوزم

لولارى

٦٦ مادة

مقتضاى ايله حكم كه ولويه مرتوح به سنه اولوه واردقه يكمكدكى عدم ايعتماد ميا وقضات دولتى وسى يكى لولارى
ويوياشيلر وسنجاقبكلر وخواص لسكرى وايشلرى رعايا سنه ظلم وتعديلرى سبى ايله بكنخ اولوب قراوغراغ وراعنى وقرالرى
اولتمقده قالى لرولدوكى لسنماع اولندقدى لعدى عدالتى اجرا اولنخ ولويه يكمكدكى ديكر وقاضيلر نصب اولنمقده مرلو ممكنى ولويه
لنخ ولماج ودعايا ويرلرينه اطمينان لوزم اولمغين بعد يكمكدكى وقاضيلر ولومكده اولمرنده مقدور وسعلرينه وساى واقع
واقع اولدقده قضاياى شرعيه جارى قرار وسويشيلوه ويرويب تويايج كوكى ايعتبار اولمازسه شويله كه اوشريعتمه مخالف يدلويه وعرب طايفه سنه
وكدوكنخ خدمتى ايعتاده كمسنه لرى كدكى ويرلدوكى لسنماع اولونه لصلا بياه ايدوكى كبى عذر كى ايعتبار اولمركلكا كوره بفرت لوزم

لولارى

٦٧ مادة

مقتضاى ايله حكم كه يقچه ولويه جرايح وياليلى قاريه ولويه سورسورقوره اولارين جوبان وقاچاق قسمنده اولوب اولقاچاق
ويرلدوكى لسنماع اولندقدى لعدى اولارك جوبان ولمى وقاچاق ولمى ديرقوريوب ويرلدوكى قسمنده برلسنه ويرسيون
جرايح وقنوى قاريه ولويه سورسورقوره ياليلى اولارين جوبان وقاچاق ولمى ديرقوريوب ويرلدوكى قسمنده برلسنه ويرسيون
اولاقاچاق سرحدلرى مقطعه يكدكرى ايعتبار اولنوب ممنوع اولمازه اولارين وقاچاقه برهيئه كمسنه نكاين لغزار ايدوب سكه قصلرى
ويوياشيلر وقاچاقكلر اوزره مخالف لسنه كمسنه لقمايا اولميه شويله كه لغزه مخالف اولارك جوبان سورسورقوره اولارين جوبان ويرلويوب
وقاچاقى قسمنده لسنه ويرلدوكى لسنماع اولنه لصلا غدر كى ايعتبار اولنوب معين اولماكله اغزورلكا كوره ايعتبار اولنوب بايسه ويرلى
دلماتدخ وفيه قوت ايليه بنى اوشريعتمه مخالف ايش اولمازى الله كوره قبس ايدوب اسمايى ورسمايى ايله بازوى عرض ايلمايه

٦٢ تاریخ سنه ١٢٩٠ ١٢٩٣

بورک یکنه وکیتد قضیه حکم که سنکه بورک یکنیح ملکوب کونه روب موولنید ایله بورسه مابینلرنده
مدینه یه فتور ماتولیسنکن اوغلیان برقه منکار یله کیدرکن حرامیلر یاصویلیسیا یاکن غارت ایدوب
کورکماکن صدد ونهم ایکیتی یوقاریدن ایله نارین یولمح ایچوه اژدشیق ویلوه اولوب اطراف قچ ایدوب
قرا قلیق وقیمی چوبانلرن بعضلرن اولنوب سرعله تعقیب اولندقده اقتوا ایدوح قاله موونکمنه کل
طوتلوب غیبتدن ایدنلرن کتلاسنه وچوباه صاحبلرینه تسلیم اولنوب اما الیح بعضلرن کمنه کل تهمت
سابقه ایله اولیوب لکن بعض کمسه لرک یوقاریده بونلاوه بعید وکلدرجه خبر ویرمکله عرفه موونه ایله
کورلسه ایهی قاچ ظاهر اولماق احتمالدن چوق اعلاوه ایتمکله بیورلدی مکلم شرح واریحه اولنه آصل
قاله ایله موونه اولنوب شبهه لو بعضه کمسنه لرن عرفه موونه ایله کوروب واقعه حالاتین تحقیق
وتصحیح اندکدن صکره سعاتله عرض ایلیه سلر. خلوف واقعه قضیه عرضنده وعرفه تلف
نفس اولمقده حذر ایلیه سلر

٦٣ تاریخ سنه

استانبول قضیه سنه حکم که حاکیا سعادتلو الحاج سلطانه والده عصمتلو جانبلرنه دار السلطنة العلیة
محمیهٔ قسطنطنیه حمایه الله تعالی عن الشبهه لو زنه قیوسنکی ایچ یوزنه تحقیق اینا اولنلرک
حامیلرن ذینه قچاق بنا ایمک ایسدیکی اندکده اصدقه اوغلی نیزنی مقارنه اولمغله بورلی نه وکر اولنلرک
حامیلرن قرینه ملکیه سنه موی الیهما جانبلرنه قچاق بنا ایسدکلرنه شرع شریفه قچاق کمسنه وحق ویرلمه سی

٦٤ تاریخ سنه

بدوه یکه کیسته حکم که حاکیا ع قرا ایتمکلو نوش قرال طرفنده عینه علیه مکالمه ایلیمسی مکلکی عفیفه لره جانبدن ارسال اولنلرک
ایلچی کوندیکی اوغلی ورکاه معلی چاوشلرندن محمد رشید افندی ایله سکی ارسال اولنلرک یورقوه نه وصول بولدقلرنح موی الیه قرالله آرک
اولنماه ایلچیلک ویروب ملوفه اولوب قدیمکاح اولوجانبدن اتمام مصالحت اتدوکده تخریر خبر کلورسه وکر اولنماه لوازمنه اجازت ویریلمسی
اولجانبه ارسال اینمسی واکر مرقوم لوازم خبر کلمز ایلچیلوب ورکاه معلوه عرض ایلیه سی صلاح اولغونه حمل اولورسه موی الیهما
عمل اینمسی

۶۰

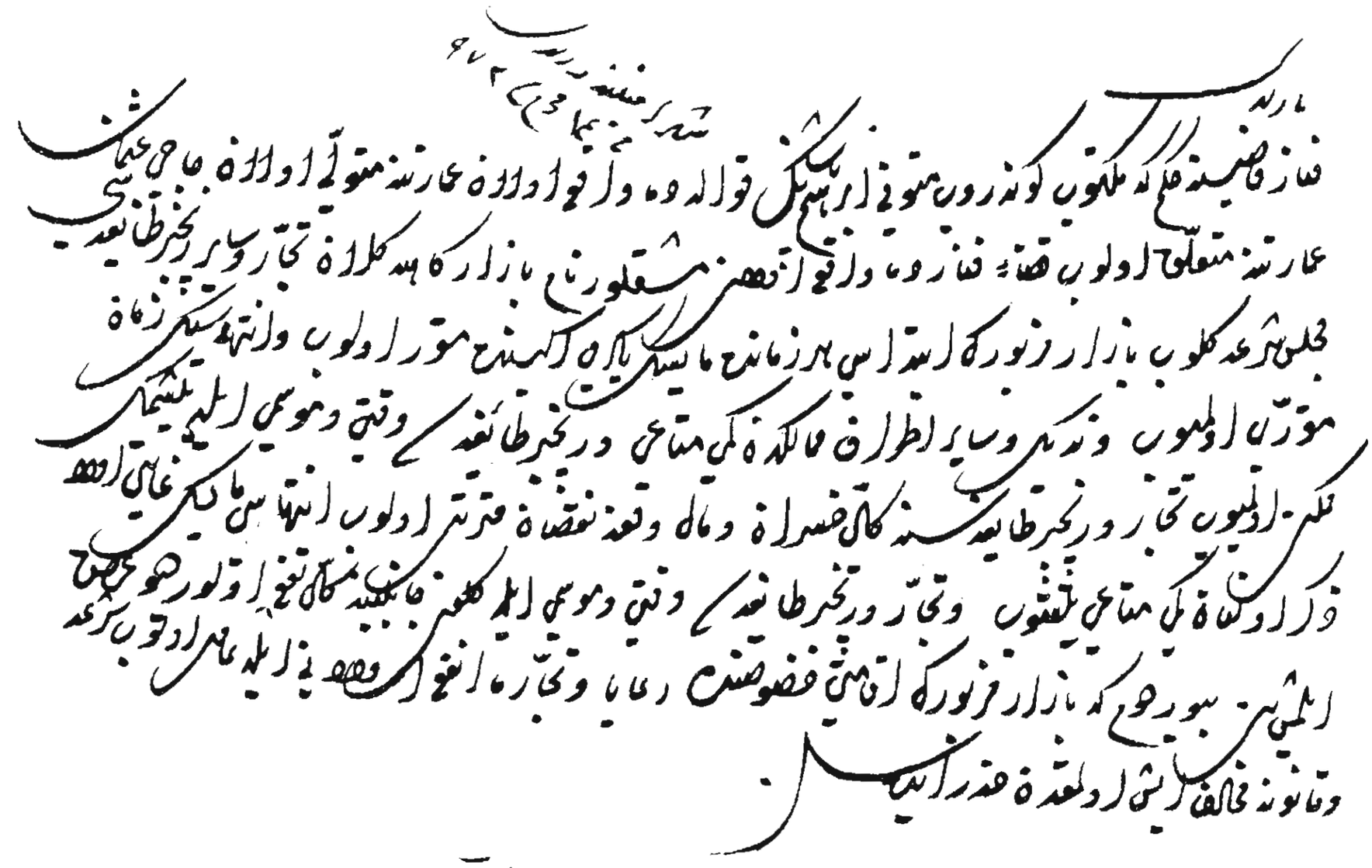

۶۱

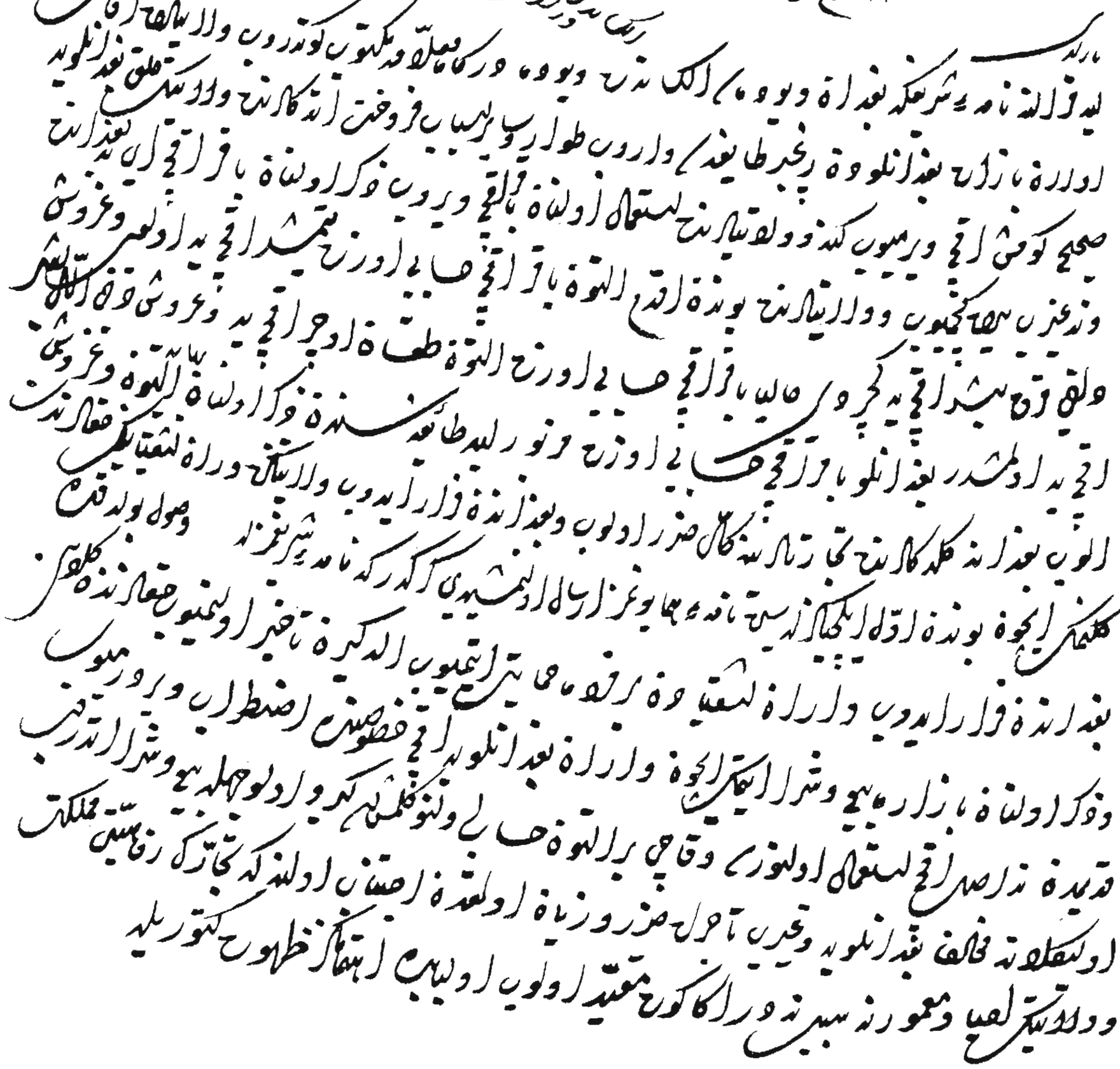

۵۸ تاریخ

۵۵

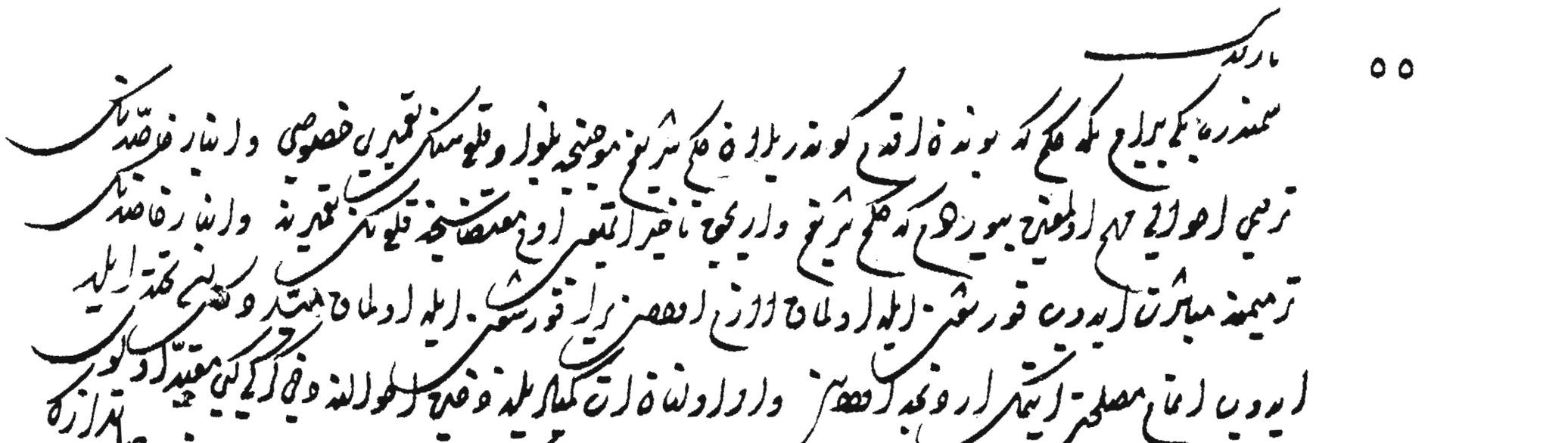

۵۶

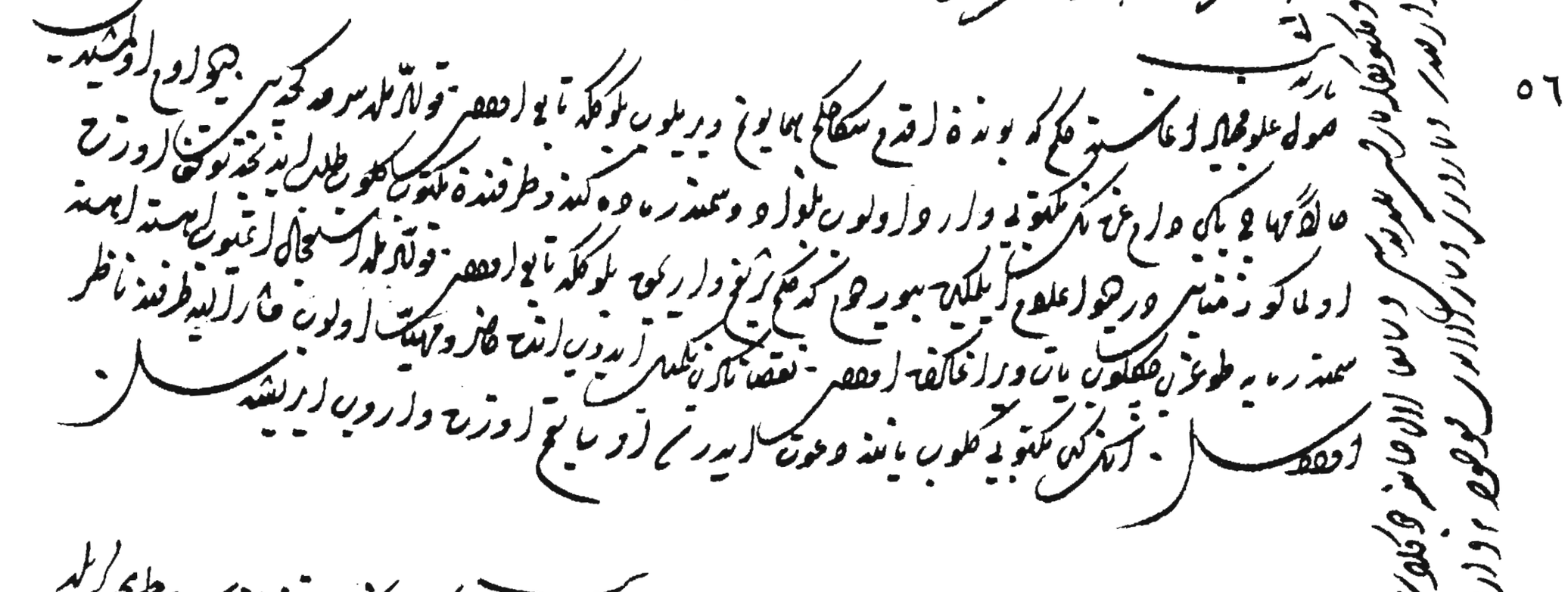

۵۷

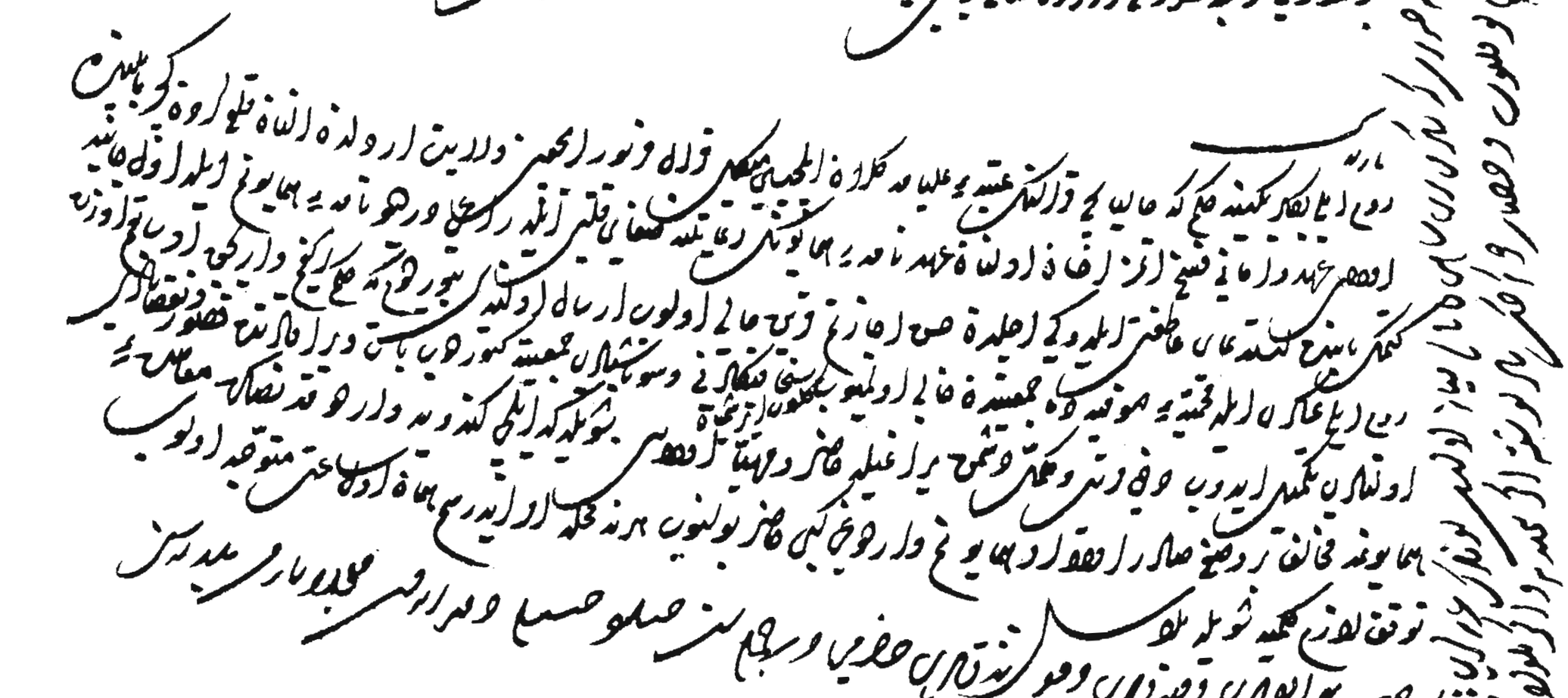

٥١

٤٨ بارك

بروسه بكنه حكم كه سنجاغنك اولان غربت طائفه سی ارباب سبيلك بولنه اينوب كندولرين قتل و تسبيب و اموالارين
غارت ايدوب بقدينه خالی اولمدقلری عرض اولنماغين بيوردوم كه حكم شريفم واريجق طائفه مذكوره مادن اهل فساد
و شناعت اولنلری الدكتوروب ايكنجی حق طلب و دعوی ايدركمسنه وارسه خصماسيله برابر ايلهوب بر دفعه
شرعله صوريلوب فصل اولنميوب اونبش بيل دن برو ترك اولنميان دعوالرين مقتضای شرعله تفتيش ايدوب اصحاب حقوقك
مقتضای شرعله باشی اوقدن قادرين بيقصور اصحابنه اليويردوكه نصاب اوزرينه باشی اوقدن موادی
دفتر ايدوب صورت سجلاتيله مقيد و محبوس سده سعادتمه كوندرمشلر كه كوركه قونلو و قوشوب كوندردوكلری اولمادن
تنبيه ايلمه سنكه بولنه غيبت ايدرمكدن حذر ايدهلر

قطنطنيه ١٠٤ محرم سنه ٩٧٣

٤٩ بارك

استانبول قاضيسنه حكم كه سده سعادتمده اكنجی قپوجی باشی اوقدن محمد دام مجده نك حقنده مزيد عنايتم ظهوره كتوروب محروسه
استانبولده اوقدن ملك اوينه كه پيری پاشا اوی ديمكله معروفدر حاليا استانبولده كلان صوده برقاش صو ويرلمدن
اوايدوب بيوردوم كه مشار اليهك ذكر اولنان اوينه حاليا محروسه مزبوره يه كلان صوده برقاش صو تعيين
ايدوب اجرا ايتدرمشلر . اما برقاشده زياده اولميه اذ لبابده هيچ لوی دخی و تعرض ايتدرميه سلر

٥٠

كليبولی قاضيسنه و بوغاز حصارلری دزدارينه حكم كه استانبول محتسبی در

٤٥ [illegible]

[illegible]

٤٦ [illegible]

٤٧ [illegible]

٤١

٤٢

٤٣

٤٤

٣٩

سلطان سليم خونكار اولكسنده جلوس همايونلرينه اردغلو نامي ولوطول الله عمرلي بولدوسي معبود ولي نعمتي
مكتوب كونديوب اپتي شهر قاصيني كنديه مكتوبي واردوقده بلوطه تيوحي يونيچاغ موضعنده اوچ پاچ
كاغذ قطعي كلوب اول كونيچاغ تيدي غارتن ايدوب اندن صكره ايكي پاچ كاغذ قطعي كلوب اول
اچ سوقمه طائفه سنده صيبان وحسن نامنه كمسنه اسوقمه نامنه بتمش سكزه قوللرينه بلوطه
وماحوله قصدارين كزوب اوغلوه وقيعه وقوزن ولدي ديبان غارتن ايدوب قيل وشاغن
اوزرنه وارجه اغلوي ايله وكلوب بلده ريكلي بويرسوني كه حكم شريفي واريجه ذكر اولنان معدار اوقمه
نامنه باينه جمع اتدكلرين بشقيا يله بالفعل هرنه غلبه لري موجب اليه مفتوح اولمغين وه صحيح غرملوبن برقطعه
كوندرمكلي بيانده سيله موجب اليه اوغلوكي قيوسنه اوچ پاچ قطعه بلوكي اغالرندن برينجي كتخدا معدارين نقل ايله
اول معدار كه اوزرنه كوندروبن هرنه غلبه لري بيانلرندن روبرو عاجز نفقه حسن نديد وتندرستكلدن اطرافي
بلطه ايدتروبن مسلمانلكي جيكرلرندن قارين اوغلاتي خلاص ايدوب كيكن فعالندن كلدروبن بمصرف وقارين رعايا
اوزرنه وفي درقه اندرماسي كه ايشيدنلي موجب عبرت وتضعيف حالي لعين كمسنه نكي بوارضي فسادلرينكله وبشقيا جمع
اولمغين الارين قاليه بوبابيج تمغا كندلري اجتماع ايدوب ذكر اولنان معدار اوقمه جلدي الله تورونغارتي لقمان
احوال وليبيه وه ظهوره تورونبوب شرعله اصلاحنه وتمرتورلي وقفنه اولنمغي جهتلي ظهوره
كتورمسيل وتزمخانه ي عامره جهتي فاصله قارغه اوچ پاچ قارغه ايله برقاليته اوچ
وريا يحي قطعه سنه جهتي ايضاحي كوندروبن موجب اليهلي باينه ارسال اولنمغين اوچ قاليته برينجي جمع اولوبن
ارسال اولنوب اوچ قاليته ي رئيسه غير كوندروبن موجب اليهلي باينه ارسال ايليه ستكبر برينجي جمع اولوبن
همايونه تكليف وريا يحي قطعه سنه اولوبن اول باينه ظهوره ايده تعدي وواويلوندكلرينه
ماليه كوه اولجهتي ريايايه وريا يوزنه اولجهتي برخيد كمالرينه عظمنه اولجهتي شويله بلكه

سيده وه بكلارينه وبدوشه قوانه ي عاجز وضعفاي خليلي كلوب شكايت ايله غبار رعايا اولمغين زعامتنه متعرض كمسنه اولمغين زعامتي حاصله
همايونه ضبط اولنمسن امر اولنوبن بيورلدي كه
همايونه اكرچي ضبط وتوقف اولنمسن شويله بلكه

٣٦

ویا دیگر بکار یکینه وعزیه قاضیه حکم کمسکه قاضیه ملکوب کوندروب حرزه وعمه تدریج کلکی سنجاغی
توابعنده سلوی وکلکه مودن اکلوجوزه زنبور، اماکلینده بیاولدقاری کمندکی بعض قتلی ایدوب
وبعض صویوب مجموع آمدوب فتنه وفساده قایل اولیوب توابع زنبورلی خیرلعد بوفصوله ربهاک
ایدوب معتوله اهمی کمندکه اقوال واقربا سین عرض اولنمه سی - طلبی اندکاری بلدرمش سیورمش
حکم شریف واریجه بویابید معتوله اولنلرکه وارشاکنده وجمیع اولنلرکه کوب وکوزان عرض ایدنلر فصلیله بلده
برابر ایدوب شرعله بولدرمه کی لوازم اولنمه بولدروب کتورلوب معتوله بروفق شرعله فصلی اولنمش
واوده بشی تحمش وکلی یه عرض اولنمه وقتی واهتمامله تفتیش ایدوب دلوع جمیع ایدوب لیمان الکلی
وه تی اولنمه هرکیمارکه ایدوکی شی وظاهر اولمقدر نصاک الله لیبایه بعد الثبوت آصحابنه الینورمش
وفی اهمی فاروشاخی - سیاق طائفه شنده لیه حبس ایدوب عرض ایلیه سکل - اولنلرا بابنه ارسالیوب
تدبیر اول ایدوب یرینه قویه سکل - تاج عرض اولنوب خلاق شرعه وطاهر کمسنه کیشی اندرمه سی - وسنکله
بکاریکس - مخارالیه مرقوم محکم بتیمه وتاکید ایلیه سکه اولکاسنه متعلق اعضر خشرتاکسکی اوکاک ضبط
وحفظ ایدوب کمسنه خلاق شرعه وقانعی - وخلی وقوصت اندرمیوب حفظ وولایتنه محمد وعدنا اولمق
عشیریه ضبطنه اهمال وسهله ایدرکی سلحتی اوزره یازمی عرض ایلیه سکه اولکاکی التعی حفظ وولایتنه
مملکتی وضبط وصیانتی رعیته فاکر بریارکمسنه توجیه اولنمق کندوعدی اهتمامله انواع عتاب وتغافله معاتب اولمق
توقیعه بلکسی -

٣٧

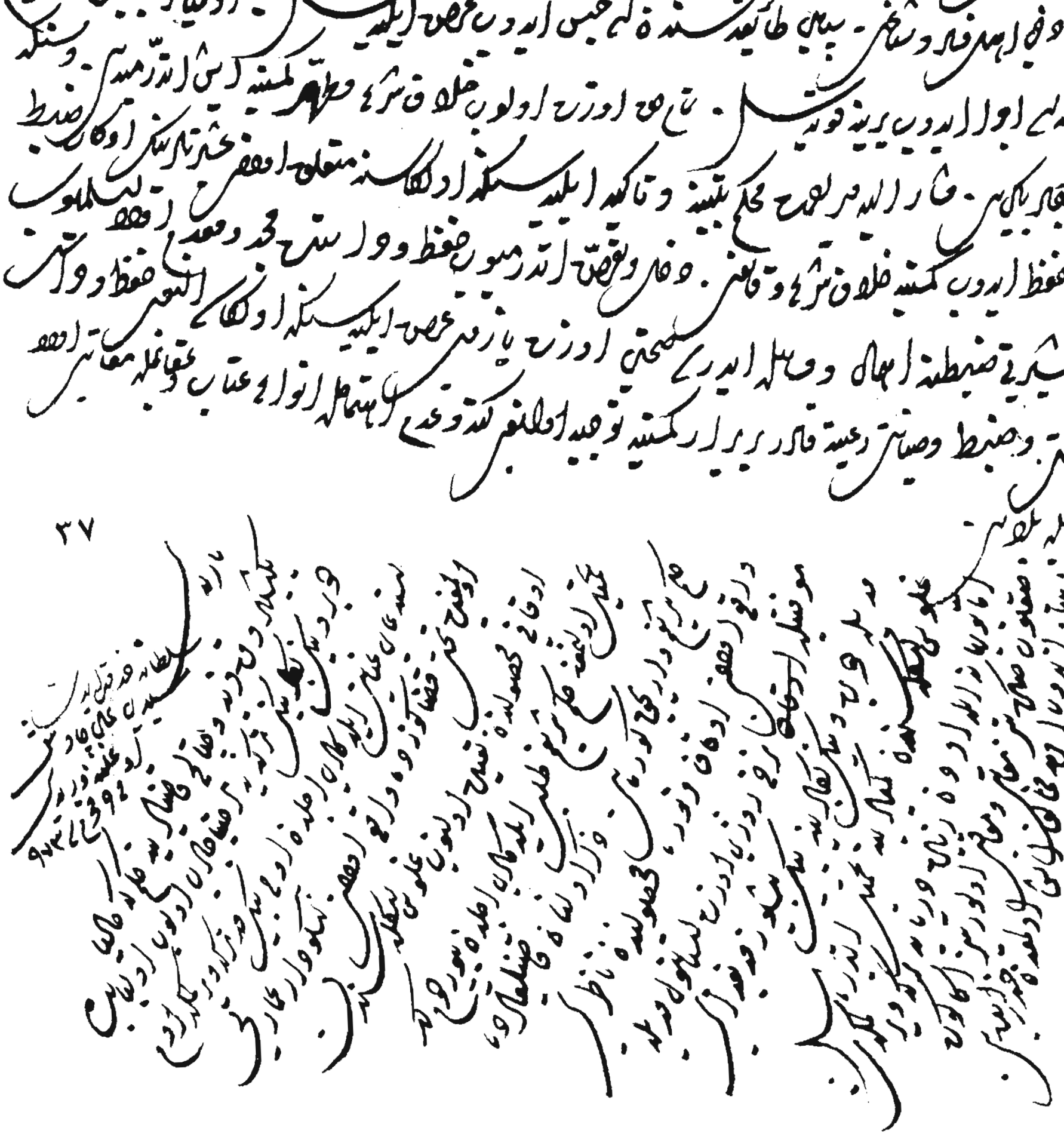

٣٣

٣٤

٣٥

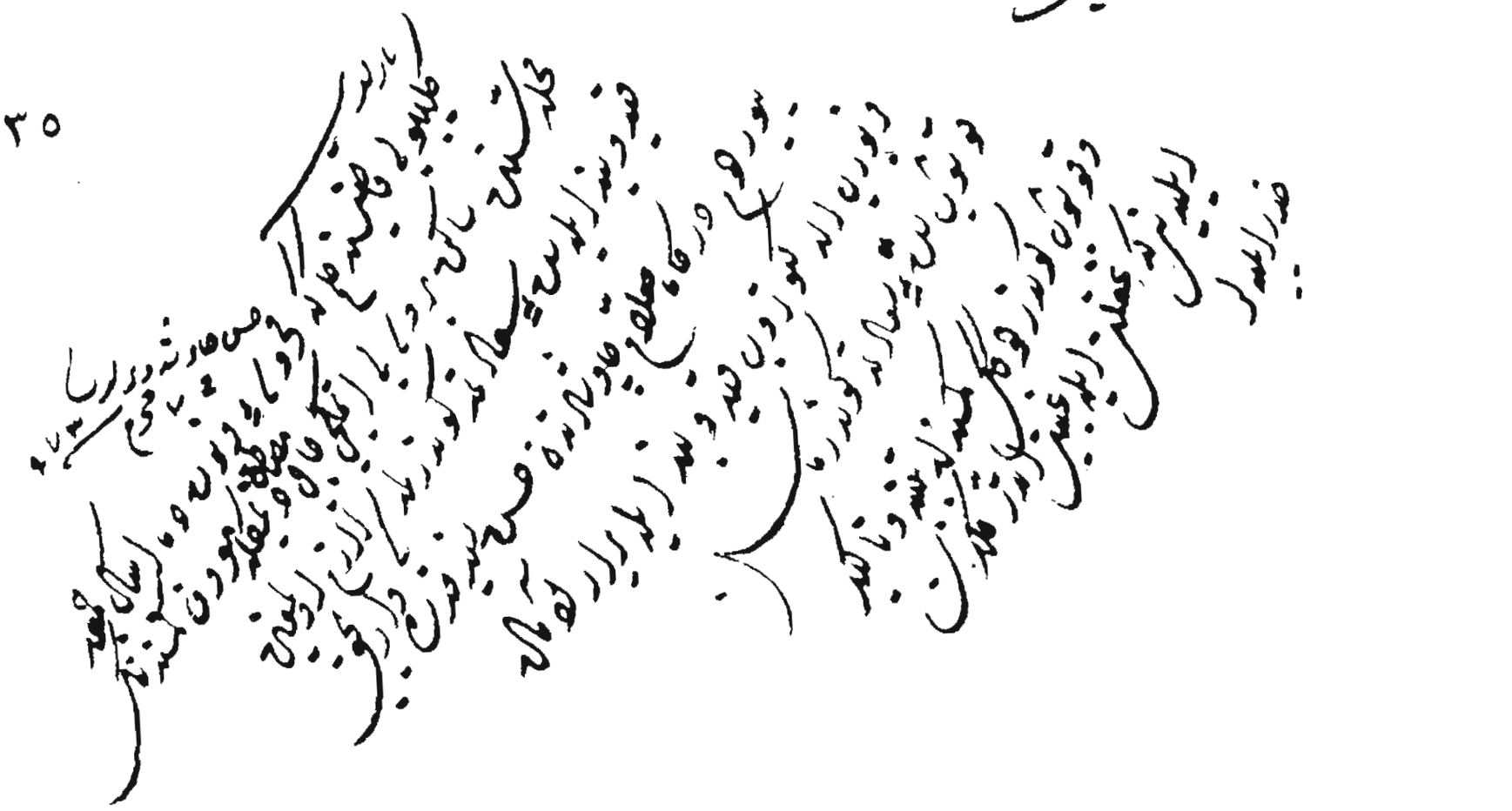

٢٩

٣٠

٣١

٣٢

۲۷

٢٤

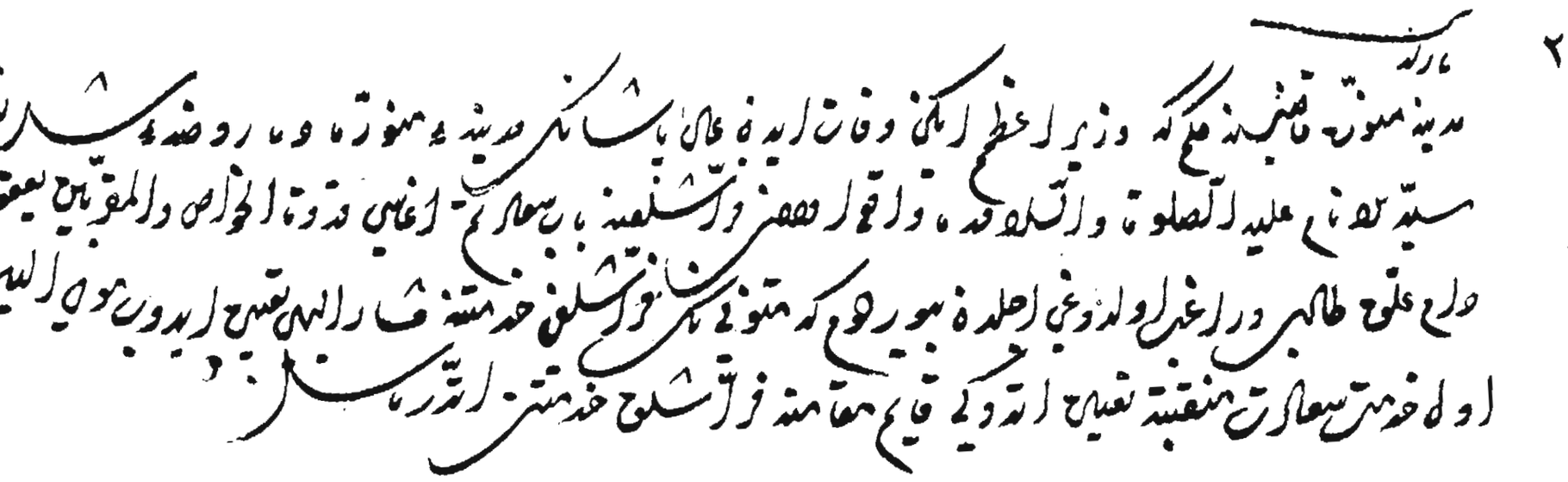

٢٥

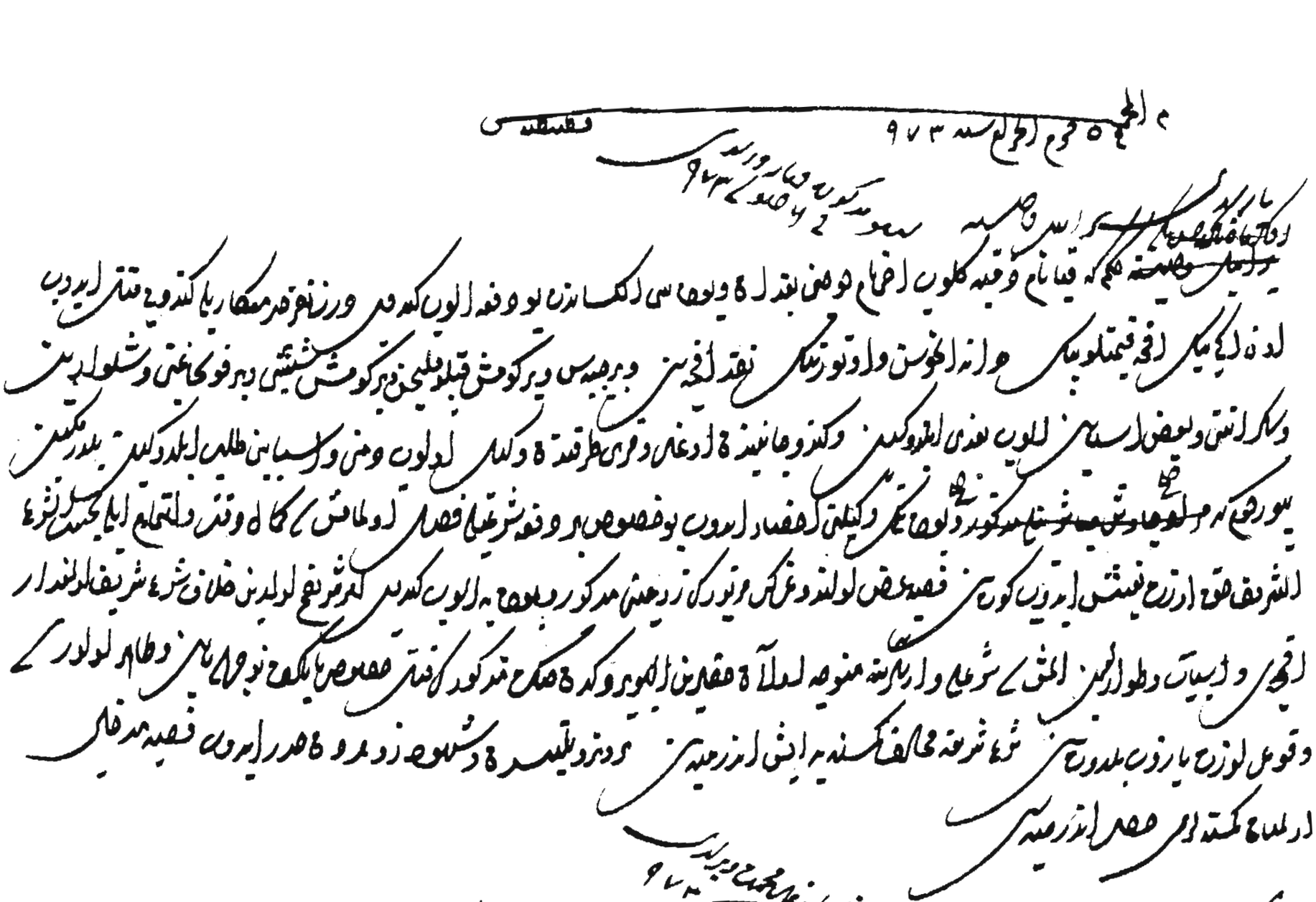

٢٦

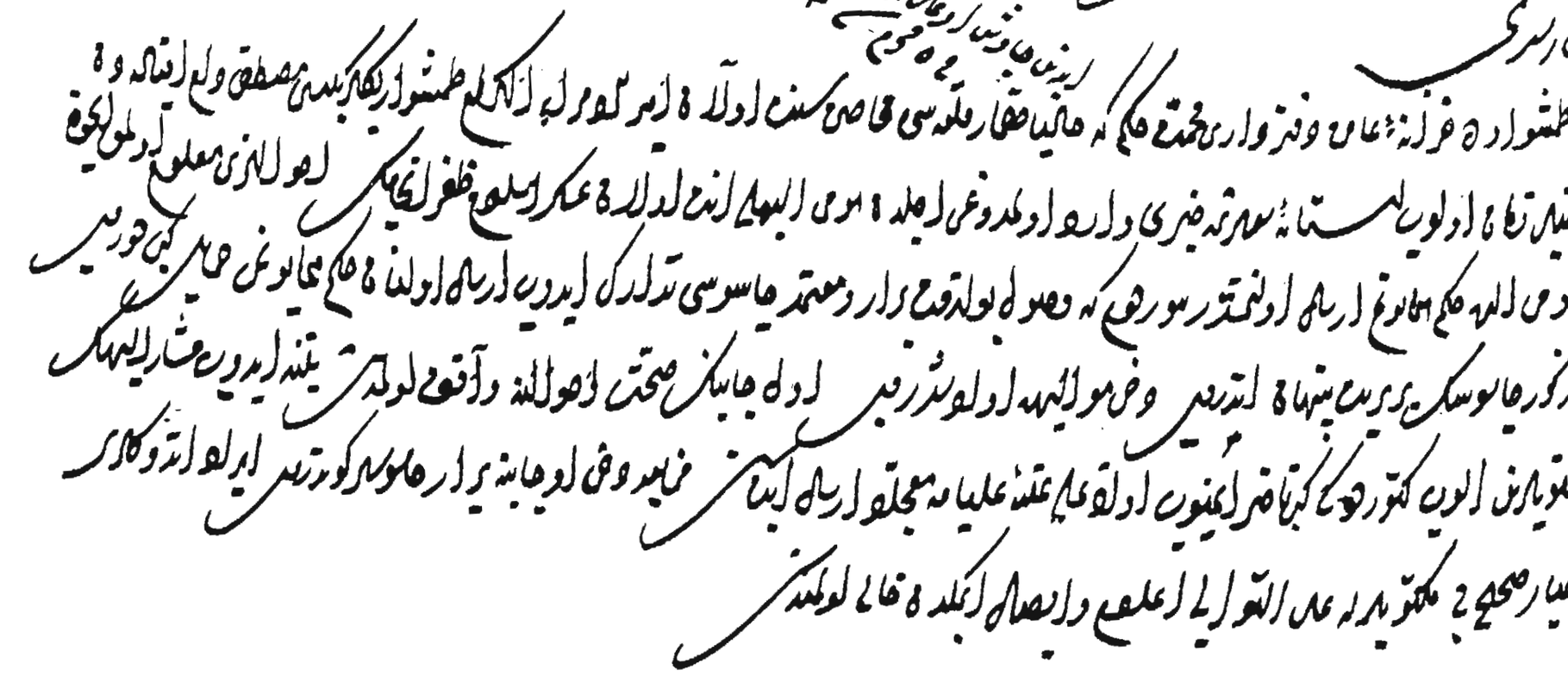

٢١

٢٢

٢٣

١٨ [illegible]

١٩ [illegible]

٢٠ [illegible]

١٦

بارسه

مشار الیهما یه حکم که مجدداً تحریراتدوکاکزیرا دوه اوقفی عرب طائفه سنده عبادت جماعتی کلّی حق یه مالک اولوب
سایر اعراب کبی رسم دین کلمدوکاری اجلدن رسم دین کلان اعرابدن بعض کمسنه لر ارالرینه کیرمک ایله قبری ایچون
جمع اولنوب کلان رسمه نقصان کلمشدر من بعد طائفه مزبوره یه حالتو حالنجه بر وجه عدالت دوما اینکون قاضی اوزره
رسم تقدیر اولنماق لازمدر دیو عرض ایلدوکاکز اجلدن بیوردوم که حکم شریفم وار ایکن اعراب طائفه سنده زراعت
و حراثت ایدنلر حقوق و رسوملرین ادا ایدوب اعتیادلرک حق این اهل وقوف ایله اولدقلری مقابله سنده بر مقدار
دوما تقدیر اولنوب نه مقدار حق یه مقرر اولورسه رسم اولدقلری مقابله سنده سال بسال ادا ایتمک اوزره دفتر
جدید خاقانی یه قید ایلیه سن

١٧

بارسه

موی الیهما یه حکم که سنکه کاتبی سن سنده بعد ایله کلوب ملتو جماعتی ایله کتخدالری اولان قاضی محمود که مابینه اختلاف واقع
اولوب رسوملرین دفترده زیاده الوب و بادهوا دیو خلاف شرع و قانون اقچه قزالوب تعدیسنده پراکنده اولمق
متوردر دیو شکایت ایلدکلرین و تحریر جدیده و مظاهرتی اوقفی بوداق متصرف اولدوغی اون ایکی بیک اقچه تیماری
کندویه تابع اوقفی طائفه نک بادهواسنده ویرلمک اوزره کندولر میر عشیرت اولوب ایکی بیک بشیوز بش کمسنه نک عهده سنده
قید اوقفی بادهوا و رسوم سایره ده خزانه عامره سال بسال اوتوز اوچ بیک طقوز یوز اوتوز التی اقچه یی
صافی تسلیم ایلمکه متعهد اولدوغی بلدرلوکک اجلدن مزبورک تیماری خواص همایونه الحاق اولنوب طائفه مزبوره یه میر عشیرت
اولمق اوزره تیماری بدلی بادهواده ویرلمدی امر ایدوب بیوردوم که اوم موجبنجه مذکورک ذکر اولنان تیماری
خواص همایونه الحاق و قید ایلیوب طائفه مزبوره نک بادهوا و رسوم سایره ده ذکر اولنان مقدار اقچه یی سال بسال خزینه
آمده تسلیم ایتمک اوزره طائفه مزبوره یه میر عشیرت اولمق وجهیله خاص اوقفی تیماری بدلنی بادهوا اندن توجیه ایلدیکی

١٣

١٤

١٥

١٠

۷

۸

۹

۱

بارلری

بورلی قاصسنه حکم که تحت قضاکه تابع و ریاکتارتج ارکان نام لیمانج دیارچه ناتوس حالیا خلاص ایکنجو قاصه رئیسی وه وارتج مبلغ رئیس ارسال اولنوب دیرقاچ رئیس مذکور معاونت ایچون یازیلوب کوندرلمکین صورتج که رئیس مذکور واردوب وکرد اولناه بارچه یه چقارمقه مباشرت ایتدکده معاونت ایچون کوندریلماج رئیسای محالف و معاونت ایتدرمیوب مذکور مبلغ ظهر اولنوب ولازم اولدقده تحت قضاکده کاتبین معذاری اوم اجرایه ایدوب مذکور پاره یه یای طرفین کاه مقدار سنه اقدام و ایتمام ایلیه بس لعمای و مساهله وه قدر ایلیه بس حاکم مسئوله اولورسز یلمش اولاسز

۲

بارلری

قره حصار صاحب یکنه و قاضیسنه حکم که یوزده اقدم قره حصاره اولاه مالیدی ایله اقدش اولناه یکیچاره حضوصی ایکوه خصوصیاش و ویاکر قصود کاتب و یایاباشی سلیمانه نام کمسنه صیب اولنمشدر ایدی حالیا مذکور زاده کتخدالر و یرلوب اطلاق اولمه لرین امر ایدوب پیورلدوغ یرده حکم شریفم وصوله بولدقده مذکور زاده کتخدالری و زاده حضوصی کتخدالر و یرلوب اطلاق ایلیه بس

۳

تحت قضاکده حاکم و کتخدا معذوم و مورپولی وه حرفته امراولناه سلم و یایاباکار کمسنه لری بر کمسنه نک اسلحاری و یایاباری وارایکن تاریخ حرفته امر اولنمش ایکن و تیز و تصور تاریخ اخراج اولنوب پیورلدوغ کرحکم سریم جاری و شامل حرده مصطفی زاده قدری وارکان محکمه مانوس نصبین اولناه بنجا قسکارنده حرفته وراره و کلمانه کمسنه لر کتخدالر و یرلوب ایکی طرفدن حاضر اولنمش اسلحاری یاخود اولنمش اسلحاری یاخود یاباکر ماباشیاری و یعنی کاری ایله بولنوب و فراره قی حدمه کلموب تصور و تقصاکاری اولدقده باشقه و قرار ایدلی حینه بوقله تحکیمه صیب ویاخود امور شرع شریفدن استفتا منه یاخود اجرا و رشوه یوقلیوب و فرس مهر پیورلدوغ جاری شامل حلیه علیاه کوندرلمکین بر کمسنه نک و شمه یه و کین بر حرفته یولقده مقدار پولده اولمه ایکیسنه حاضر اولنمش اسلحاری اعراض یازقبی مقدار سی یوبابده نام و قبی واهمال ایدوب اجرا اولناه بولنمقاری اشلدیرا عاده ایشدرمکی یانیه حرق مقدور وجهه و یخاسی

۴

بارلری

کوملجنه قصبه سنه حکم که تحت قضاکده یورمی نام قریه ده خلقه دراصح تویخی اولاه یکمی فولاتریکی مولحیاری کندرکی یدقداری ضبایع قریه

جزو اول احکام میری

فی سنہ ۹۷۳

دفتر مهمه
الى اوائل محرم
الى اوائل ذى الحجه
٩٧٣ هـ
٥
٩٧٣ هـ

T.C.
BAŞBAKANLIK
DEVLET ARŞİVLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı

Yayın Nu: 21

Dîvân-ı Hümâyûn Sicilleri Dizisi : II

5 NUMARALI MÜHİMME DEFTERİ

(973 / 1565–1566)

< Özet ve İndeks >

ANKARA–1994

Proje Yöneticisi

İsmet BİNARK

Devlet Arşivleri Genel Müdürü

Proje Sorumluları

Necati AKTAŞ

Devlet Arşivleri
Genel Müdür Yardımcısı

Necati GÜLTEPE

Devlet Arşivleri
Genel Müdür Yardımcısı

İsmet DEMİR

Osmanlı Arşivi Daire Başkanı

Yayına Hazırlayanlar

Hacı Osman YILDIRIM

Vahdettin ATİK

Murat CEBECİOĞLU

Uğurhan DEMİRBAŞ

Mustafa KARAZEYBEK

Muhammed SAFİ

Mustafa SERİN

Osman USLU

Numan YEKELER

Zahit YILDIRIM

Bilgisayar Dizgi-Sayfa Düzenleme

Yakup YILDIRIM

ISBN 975-19-0972-4

5 NUMARALI MÜHİMME DEFTERİ

(973 / 1565–1566)

< Özet ve İndeks >

Ö N S Ö Z

Geçmiş ile gelecek arasında bir köprü görevi gören ve devletlerin hâfızası olarak telâkki edebileceğimiz arşivler Türk devlet geleneğinde önemli bir yere sahip olmuşlardır. Tarihimizde arşivcilik geleneği, Orta Asya Türk devletlerine kadar uzanmaktadır.

Uygurlar'da başlayan sistemli bir arşiv meydana getirme hareketi, Anadolu Selçukluları'nda gelişerek, Osmanlı Devleti'nde zirveye ulaşmıştır. Türk-İslâm ahlâkından gelen yazılı kâğıda saygı gösterilmesi geleneği, devlet işlerine âit yazılı vesikaların müsveddeler de dahil olmak üzere titizlikle muhafaza edilmesine yol açmıştır.

Arşivin, bir milletin tarih ve kültür hazinesi olduğunu idrak eden Osmanlı Devleti, bu vesikaları âdeta bir hazine gibi telâkki etmiş ve bunları muhafaza için kurmuş olduğu arşiv teşkilâtına da "Hazine-i Evrâk" adını vererek, bu vesikalara ne derece önem atfettiğini göstermiştir.

Adriyatik'ten Çin Denizi'ne kadar uzanan üç kıta üzerinde, çok geniş bir coğrafyada hükümrân olan ve bünyesinden otuza yakın devlet çıkaran Osmanlı Devleti'nin, yüzyıllar boyunca büyük bir dikkat ve özenle oluşturduğu arşivler; uzun yıllar Osmanlı Devleti'nin hâkimiyeti altında bulunan Balkanlar, Kırım ve Kafkaslar, Orta Doğu, Arab Yarımadası, Akdeniz Adaları ve Kuzey Afrika'daki pekçok devletin kültür, iktisat ve siyasî tarihlerinin gün ışığına çıkarılmasında, milletlerarası hakların ispatı ve korunmasında, ayrıca vatandaş haklarının gerektiğinde hukukî mesnedi olması bakımından, birinci el kaynak olan belgeleri bünyesinde bulundurması sebebiyle müstesna bir ehemmiyete sahiptir.

Bugün, Osmanlı Devleti'nin dağılmasından sonra ortaya çıkan devletlere mensup araştırmacılar, kendi millî arşivlerini kurmak, toplum ilimleri açısından var oluşları ile ilgili meseleleri incelemek, tespit etmek

ve değerlendirmek için, Osmanlı Arşivi'nde araştırmalar yapmak mecburiyetini duymaktadırlar.

Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, sahip olduğu üç yüz bin defter ve yüz elli milyonu aşkın vesika ile dünya arşivleri arasında müstesna bir yere sahip olan Osmanlı Arşivi'ndeki belge ve defter koleksiyonlarının, yerli ve yabancı ilim dünyasına tanıtımı ile ilgili olarak, 1992 yılı başından bu yana belge yayınını sürdürmekte olup, "3 Numaralı Mühimme Defteri" bunun güzel bir örneğini teşkil etmektedir.

Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü bu defa da, Osmanlı Devleti'nin; devlet idaresi, kara ve denizlerdeki askerî gücü, siyasî ve malî güç olarak, edebî, mimarî, musikî gibi kültür ve medeniyet tarihinde zirvede olduğu Kanunî Sultan Süleyman döneminin son yılı olan H. 973 (1565-1566) tarihli ve ağırlıklı olarak Zigetvar seferi ile ilgili hükümlerden oluşan "5 Numaralı Mühimme Defteri" ni yayına hazırlamış bulunmaktadır.

Zigetvar'ın fethinden 428 yıl sonra, Kanunî Sultan Süleyman'ın heykelinin Zigetvar'a dikilmesi ile Zigetvar Seferi'ne ait hükümlerin yer aldığı bu defterin yayınının aynı zamana rastlaması güzel bir tesadüf olup, "5 Numaralı Mühimme Defteri"nin neşrinin ilim tarihi ile kültür ve medeniyet tarihimizin zenginliğini ortaya koyması bakımından önemli bir katkı sağlayacağını ümit ediyorum. Eserin hazırlanmasında emeği geçen Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü personeline teşekkür eder, ilgililere yararlı olmasını dilerim.

A. NACİ TUNCER
Başbakanlık Müsteşar V.

S U N U Ş

Türkiye Cumhuriyeti, Osmanlı Devleti'nden devralmış olduğu zengin tarihî miras ve Cumhuriyet döneminde teşekkül eden arşiv malzemesi ile dünyanın en zengin arşivlerine sahip ülkelerden biri durumundadır. Başbakanlık Osmanlı Arşivi ise, çok köklü bir tarihe ve zengin bir kültüre sahip olan Osmanlı Devleti'ne ait arşiv malzemesinin en fazla bulunduğu müessese olma hüviyetine sahiptir. Zaman itibarıyla kesintisiz olarak devam eden ve uzun bir süreyi içine alan Osmanlı belge ve defter koleksiyonlarının bir benzeri, dünyanın pek çok arşivinde mevcut değildir. Yaklaşık 150 milyon belge ve 300 bin deftere sahip olan Osmanlı Arşivi'nin emsalleri arasında çok müstesna bir yeri vardır.

Türk arşivlerinde muhafaza edilmekte olan çok çeşitli ve değerli arşiv malzemesi arasında başlıcaları; fethedilen ülkelerin arazisini tescil eden ve toprağın mülkiyet ve tasarruf sistemi ile vergi nispetlerini göstermek için tutulan ve devlet topraklarının esas kaydı olduğundan tapu hükmünde bulunan, bu yüzden de bu şekilde adlandırılan "Tapu Tahrir Defterleri" veya "Defter-i Hâkânîler"; Osmanlı padişahlarının ülkenin dört bir yanındaki idarecilere gönderdikleri ferman, berat ve benzeri yazışmaları ihtiva eden ve Osmanlı idarî teşkilât yapısını ortaya koyması bakımından büyük önem arz eden "Mühimme Defterleri"; Ru'ûs Dairesi tarafından görevlilere verilen nişan, rütbe, tayin ve terfi kayıtlarını ihtiva eden "Ru'ûs Defterleri"; ülkenin çeşitli bölgelerindeki mahallî mahkemelerde kadılarca verilmiş hükümleri ihtiva eden "Şer'î Siciller"; devletlerarası yazışmaların yeraldığı "Nâme-i Hümâyûn Defterleri" ve vakıf şartlarını bildiren "Vakfiyeler"dir.

*

Osmanlı Devleti, Tanzimat dönemine kadar merkez ve taşrada kurulan Divânlarla yönetilmiştir. Eski Türk devlet geleneğinde basit şekillerde görülen Divân sistemi, Türk ve İslâm devletlerinde geliştirilerek

Anadolu Selçuklularının tesiriyle, Osmanlı Devlet teşkilâtında yapısı ve işleyişi kanunnâmelerle tespit edilerek müesseseleşmiştir.

Osmanlı Divânlarının merkezde kurulanları, başta Divân-ı Hümâyûn olmak üzere İkindi Divânı, Sadâret Kaymakamlığı Divânı, Defterdar ve Kapudan Paşa Divânı'dır. Bu Divânlar, yönetimde günümüzdeki bir istişare meclisi, yargıtay, yüksek hakemler kurulu, genelkurmay veya bir kabine gibi rol oynamakta idiler.

Divân-ı Hümâyûn, bütün devlet ve millet meselelerinin görüşülerek karara bağlandığı, her türlü dâva ve şikâyetlerin halledildiği Osmanlı Devleti merkez teşkilâtında padişah adına hüküm veren üst düzey karar organıdır.

Divân-ı Hümâyûn XIV. yüzyıldan itibaren, yazışmalarını, müzakere sonucu aldığı kararları, ferman ve beratları düzenlenmek üzere Divân ve Mâliye kalemlerine havale etmek suretiyle yürütmüştür.

Osmanlı Arşivi'nin en büyük hususiyeti, Türkiye'nin olduğu kadar, bugün müstakil devlet kurmuş Orta ve Yakın Doğu, Balkan, Akdeniz, Kuzey Afrika ve Arap ülkelerinin kültür, iktisat ve siyasî tarihlerinin gün ışığına çıkarılması, milletlerarası hakların ispatı ve korunmasında, ayrıca vatandaş haklarının gerektiğinde hukukî mesnedi olması bakımından sahip olduğu müstesna değeridir.

*

Osmanlı Arşivi'nde kayıt tarzına göre; tahrir, mazbata, hülâsa kayıt, aynen kayıt, vâride, sâdıra, jurnal başlıkları altında değişik türlerine rastlanılan defterler, Osmanlı bürokrasisi ve arşivciliğinde temel unsurdur.

XVIII. yüzyılda Osmanlı bürokrasisi terimlerine "Mühimme-nüvîs", yani mühim emirleri yazan kâtipler zümresi diye bir yenisi daha eklenmiştir. Bunlar, Divân-ı Hümâyûn'un "mühim" olarak vasıflandırdığı konuları kaleme almakla görevlendirildikleri için diğer kâtiplerden daha imtiyazlı, güzel yazı yazan, güvenilir ve görevine bağlı

kimselerdi. Mühimme-nüvîsler başka yazıları yazmakla meşgul olmayıp, ancak mühim konuları yazmakla görevlendirilirlerdi.

XVI. yüzyılın ortalarından XX. yüzyılın ilk yıllarına ulaşan bir dönem içinde -küçük zaman bölümleri hariç- ortalama 350 yıllık zaman dilimi itibarıyla, hiçbir Doğu ve Batı devletinde bulunmayan kültür ve tarih zenginliğini ihtiva eden Mühimme Defterleri, Osmanlı Arşivi defter serileri içinde şüphesiz önemli yer tutar. Ana konularını; devleti ilgilendiren siyasî, iktisadî, kültürel, sosyal ve harp tarihine dâir üst düzey kararlar teşkil eder.

Divân-ı Hümâyûn toplantılarında müzâkere edilen dahilî ve haricî meselelere ait siyasî, askerî, içtimaî ve iktisadî önemli kararların kaydedildiği defterlere "Mühimme Defterleri" adı verilmiştir. Osmanlı Arşivi'nde 961-1323 (1553-1905) tarihleri arasında tutulmuş 266 adet Mühimme Defteri mevcuttur.

Mühimme Defterleri, hükümlerin sâdır oldukları Divânlar bakımından dört ayrı grupta değerlendirebilir:

1- Padişahın payitahtta bulunduğu sırada, Sadrâzam başkanlığındaki Divân toplantısından çıkan emirlerin kaydolunduğu Mühimme Defterleri,

2- Rikâb Mühimmesi: Sadrâzamın sefer veya başka bir sebeple payitahttan ayrılırken yerine vekil olarak bıraktığı Rikâb kaymakamı veya Sadâret kaymakamı denilen görevli başkanlığında toplanan Divânda alınan kararların yazıldığı defterler,

3- Ordu Mühimmesi: Ordu ile birlikte sefere çıkan sadrâzamın sefer sırasında akdettiği Divân toplantılarında alınan kararların yazıldığı defterler,

4- Kaymakamlık Mühimmesi: Padişah ve sadrâzamın aynı anda Dersaadet'ten ayrıldığında, devlet işlerini tedvir etmek üzere tayin edilen Sadâret Kaymakamı'nın müstakil olarak akdettiği Divânlarda alınan önemli kararların yazıldığı defterler,

Mühimme Defterlerindeki kayıtlar, mahalline -muhatap makama- gönderilen berat ve fermanların suretleri hüviyetindedir. Sadrâzamın başkanlığında, kubbe vezirleri, Anadolu ve Rumeli kazaskeri, defterdar ve nişancının katıldığı Divân toplantılarında alınan kararlar, padişah tasdikinden geçtikten sonra kronolojik sıra içinde defterlere kaydedilmiştir.

Önemli bir husus da, deftere kaydetmenin, yani tescil işleminin; hükme bağlamanın bir ifadesi olmasıdır. Divândan verilen bir karar veya neticelenen bir dâva, ferman şeklinde hazırlanmadan evvel, tashih edilen müsveddesi ilgili defterine kayd olunmamışsa, bir hüküm ifade etmemektedir.

Defterlerdeki bir kaydın iptali veya tashih edilmesi ancak padişahın iznine bağlıdır. Nişancının, yani ilk dönemlerdeki Divân kalemleri şefinin defterler üzerinde tashih yapabilmesi, padişahın "Kendi kalemiyle düzeltme yapabilir" müsaadesini taşıyan fermanıyla mümkündür. Mühimme veya diğer ahkâm defterlerindeki bir hüküm kaydının geçersizliği, yani "terkîn" edilmesi veya kaydedilen bir fermanın kaydedilmeden önce "şakk", yani iptal edilerek yırtılması, emr-i âlî, yahut hatt-ı hümâyûn ısdârı ile yerine getirilir. Bu durum, defter kayıtları üzerine yatık çizgi ile çekilen terkîn çizgilerinin uç tarafında yazılı "ber-mûceb-i hatt-ı hümâyûn" ifadesinden veya hükmün baştarafındaki "terkîni bâbında fermân-ı âlî mûcebince kayd-ı terkîn..." şerhlerinden anlaşılmaktadır.

Mühimme Defterlerinin tertibinde şekil ve muhtevâ yönünden bir tekâmül göze çarpmaktadır. Klasik döneme ait (1553-1642) ilk defterler başlık taşımazlar. Yazıları daha karmaşıktır. İlk sayfalarda başlık yerine sadece kayıt tarihini belirten Arapça toplantı günü ve onun hemen altında ay ve yıl yazılıdır.

Mühimme Defterlerindeki hüküm tarihlerinin yazılışı, ilk dönemlerde, yukarıda bahsedildiği üzere "başlık tarih" atmak suretiyle olmuştur. Daha sonraları bu usulden vazgeçilerek; günler, evâil, evâsıt ve evâhir tâbirleriyle onar günlük dilimler hâlinde ifade olunmaya başlanmıştır.

Mühimme Defterlerinde yer alan konuları; devrin zaman, mekân ve telakkîsi çerçevesinde mühim görülen bahisler teşkil eder. Bazen hüküm metinleri içinde geçen "Bu husûs mevâdd-ı mühimmedendir." veya "Husûs-ı mezbûr mühimmâtdandır." şeklindeki ifadeler ile konuların önemine dikkat çekildiği görülmektedir.

*

Mühimme Defterlerinin yukarıda ifade edilen şeklî özellikleri yanında, muhteva bakımından önem ve değerlerini de aşağıdaki başlıklarda toplamak mümkündür:

1- Mühimme Defterleri, Osmanlı Devleti'nin merkez ve taşra teşkilâtındaki idarî ve askerî organların yapısı, karşılıklı münasebetleri, çalışma tarzları, fonksiyonları hakkında önemli kaynaktır. Müesseselerin organizasyon ve işleyişi, hukukî prosedür hükümlerinin tetkikiyle anlaşılabilir.

2- Komşu ülkeler ile Avrupa, Kuzey Afrika, Orta Doğu, Arabistan Yarımadası, Kafkaslar ve Rusya tarihleri açısından önemli bilgiler ihtiva ederler.

3- Osmanlı Devleti'nin, gayrimüslim tebeası ile olan münasebetleri, azınlıklar hukuku, halkın sosyal ve ekonomik ihtiyaçlarının temini hususlarındaki yönetim politikası, ibadet ve âyin serbestiyeti, mâbedlerin inşası gibi konular Mühimme Defterlerinde çokça görülür.

4- Hac organizesi, surre alayları ve mukaddes beldelere götürülen hizmetler, konu olarak ayrı bir yer tutar.

5- Osmanlı kültür ve sanat faaliyetleri cümlesinden, imar ve iskân siyaseti, çevre ve belediye hizmetleri, sağlık ve eğitim işleri, geniş vakıf idarelerinin problemleri ve teftişleri bakımından da zengin malzeme ihtiva ederler.

6- Sayıları hayli fazla olan ve Ordu Divânı'nca tutulan Mühimme Defterleri, askerî tarih, harp tarihi ve lojistik hizmetler tarihi yönünden de birinci elden kaynaktırlar.

Netice olarak, XVIII. yüzyılda devlet işlerinin Divân-ı Hümâyûn'dan Paşa Kapısı'na kaydığı, Bâb-ı Âlî'nin, yönetimde ağırlığının hissedilmeğe başladığı dönemlerde yavaş yavaş padişah fermanlarının yerini sadrâzam buyrulduları almaya başlamış ve bu buyruldular için "Ayniyat Defteri" adı altında, yeni bir defter türü tutulmaya başlanmıştır. Bununla birlikte, mühimme kayıtlarını tutan Divân kalemleri az sayıdaki kâtip kadrosu ile Sadâret teşkilâtı içinde yer alarak Osmanlı Devleti'nin son dönemlerine kadar eski görevini sürdürmüştür.

*

Defterlerde kayıtlı hükümler, Divân-ı Hümâyûn kararı gereğince ferman şeklinde düzenlenerek ilgililere gönderilen emirlerin suretleridir. Bu suretlerin diğer kayıtlarını veya asıllarını ilgili devlet, beylerbeyilik ve şer'î sicil arşivlerinde bulmak mümkündür.

Bazen hüküm kayıtları arasına, Osmanlı diplomatiğinde padişaha mahsus vesikalardan olan berat ve nâme-i hümâyûn suretleri de girmiştir. Divândan, padişah adına çıkan ve hüküm niteliğini taşıyan bu emirler, devrin kayıt tekniği icabı, birbirlerinden kolaylıkla tefrik edilebilmektedir. Fermanlar "... hüküm ki" hitabı ile başlarken, beratlar "nişân-ı hümâyûn hükmü oldur ki" giriş cümlesiyle kaydolunmuştur. Yabancı devletlere gönderilen nâme-i hümâyûnlar ise "...'a nâme-i şerîf yazıla ki" başlığını taşımaktadır.

Emirler daha çok beylerbeyi, sancakbeyi ve subaşı gibi idarî kadrolara gönderilmiştir. Vilâyet ve sancak kadılıklarına yazılan hükümler ikinci sıradadır.

Defterler, Osmanlı diplomatik ilmi açısından da önemlidir. Daha sonraki yıllarda tutulan Mühimme Defterlerinde rastlanmayan kayıtlar ve notlar, bürokrasi açısından ehemmiyet arz ettiği gibi, fermanların yazılıp gönderilişine kadar kalemlerde geçirdiği safhalara dâir diplomatik (belge ilmi) konuları da aydınlatmaya yardımcı olmaktadır.

Öte yandan nişan, yani berat kaydı, nâme-i hümâyûn suretlerinin defterde bulunuşu, belge cinslerine klasik dönemden örnekler olarak

belgelerin asıllarıyla defter kayıtlarının karşılaştırılmasına fırsat vermesi açısından önemli bir husus olarak zikredilebilir.

*

Günümüzün gelişmiş ülkelerinin arşivlerinde "yayınlanmış arşiv dokümanları bölümü" teşkil edildiği ve yüzlerce cilt koleksiyonların yayınlandığı dikkate alınırsa, yayın konusunun ciddiyeti çok daha iyi anlaşılır. Bu sebeple, Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, 1992 yılı başından bu yana yayın hayatına önemli eserler kazandırmış, dış siyasî gelişmelere paralel olarak, Türk dünyasına yönelik belge neşri çalışmalarının yanı sıra, arşiv idare ve tekniklerine dâir telif ve tercüme eserler, hizmet içi eğitim ders notları, arşiv kılavuzu ve bibliyografik birçok yayın ile arşivlerin temel görevlerinden birini yerine getirme hususunda çok önemli mesafe katetmiştir.

Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü olarak "Divân-ı Hümâyûn Sicilleri"ni yayınlama çalışmamıza, 1993 yılında neşretmiş olduğumuz "3 Numaralı Mühimme Defteri"nden sonra, bu defa da Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi'nde bulunan ve Kanunî Sultan Süleyman'ın hükümdarlığının son yılına ait "5 Numaralı Mühimme Defteri"ni yayınlayarak devam etmekteyiz.

5 Numaralı Mühimme Defteri H. 973 (1565-1566) yılına ait olup 703 sayfadır. Defterde 1989 hüküm ve bu hükümlerin suretlerinin gönderildiği yerlerin kayıtlarını ihtiva eden 452 suret kaydı vardır.

Defterin kapağında Evâil-i Muharrem 972 - Evâil-i Zilhicce 973 tarihleri bulunmasına rağmen, defterde Gurre-i Muharrem 973 - 3 Zilhicce 973 (29 Temmuz 1565 - 21 Haziran 1566) tarihleri arasına ait hükümler yer almaktadır.

Mahzen Defteri'ndeki kayıt numarası, tarihi ve sülüs hattıyla yazılı "Defter-i Mühimme" ibaresi, defterin kapağındaki oval etiket üzerinde yer almaktadır. Orijinal cildi fersûdeleşmiş ebru kaplıdır. Sırtı deri kaplı, köşebentler yıpranmış deri ağızlıklıdır. Cilt kapağının yanakları ebruludur. 17.5x24 cm ebadında ve 6.5 cm. kalınlığındadır. 703 sayfalık defterin baş ve son kısımlarında ikişer sayfa ile 547, 581 ve 583. sayfaları

boştur. Üçüncü sayfasının üst kısmında "Cüz'-i Evvel Ahkâm-ı mîrî fî sene 973" yazılı olup, sayfanın alt tarafı boş bırakılmıştır. Dördüncü sayfa "Yevmü'l-ehad fî gurre-i Muharremü'l-harâm sene 973 der-zamân-ı Hazret-i Mehmed Paşa, Kostantıniyye" kaydı ile başlamakta, gurre-i Muharrem 973 tarihli ilk hüküm Çorlu kadısına, 3 Zilhicce 973 tarihli ve 1989 numaralı son hüküm de Mitroviçe kadısına yazılmıştır.

Neşredilen Mühimme Defterinin önemli bir özelliği de "sefer" kayıtlarını ihtiva etmesidir. Osmanlı Arşivi'ndeki Mühimme Defterleri genel serisi içerisinde birçok defterin "Ordu Mühimmesi" başlığı ile yer aldığı görülür. Bunlar; ordu divânından çıkan ferman suretlerini ihtiva eden müstakil sefer kayıtları hüviyetindedirler. 5 Numaralı Mühimme Defteri ise, eski tâbirle "hazar ve sefer" kayıtlarını bir arada bulundurmaktadır. Yani barışta ve savaşta kurulan divânlardan sâdır olan hükümler bu deftere toplanmıştır.

Sadece 5 Numaralı Mühimme Defterine ait olan bu özellik, 1511-1989 numaralar arasındaki hüküm kayıtlarından anlaşılmaktadır. Defterin son kısmında bulunan ve hacim itibariyle dörtte üçünü teşkil eden bu kayıtların tarih çizgilerinin yanında, Zigetvar seferine çıkan ordunun konakladığı yerlerin -menzillerin- adı yazılmıştır. Divânın toplantı gününe işaret eden ve Hicrî takvimle ay adının açıkca, günün ise rakam ve Arapça gün adıyla birlikte satırı kaplayan (ortalayan) bir çizgi hâlinde yazıldığı görülen bu tarihler, aynı zamanda, altında kayıtlı ferman ve berat suretlerinin karara bağlandığı günü belirtmektedir. Padişahın da bizzat sefere katıldığı tarihlerin kenarındaki "Padişah ata binip şikâr buyurdular" veya "Padişah Divân ile Edirne'den kalkıp Kemalağa Karvansarayı nâm mahalde karâr eylediler" gibi notlardan anlaşılmaktadır. Çatalca-Edirne-Filibe-Sofya ve Niş'ten Belgrad'a kadar uzanan ve daha ileride yüzlerce kilometre uzunluğundaki sefer güzergâhında, kırkın üzerinde menzil adı geçmektedir. Oysa defterin başlangıcında "ahkâm-ı mîrî" başlığıyla kaydedilen ve 1 ilâ 1499 sıra numaraları arasında kayıtlı hükümlerin tarih çizgileri üzerine "Kostantiniyye" notu düşüldüğü görülmektedir. Bu bilgilere dayanarak defterin iki kısımdan teşekkül ettiğini, 1 ilâ 548. sayfalar arasındaki birinci kısmın İstanbul'daki Divân-ı Hümâyûn'a; 549-703. sayfalar

arasındaki ikinci kısmın ise Ordu Divânına ait kayıtları ihtiva ettiğini söylemek mümkündür.

Osmanlı döneminde seferlerin devlet yönetiminin aksamasına sebebiyet vermeyecek şekilde gerçekleştirildiği bilinmektedir. Osmanlının büyük askerî harekâtları esnasında, yalnız askerî işler için değil, malî ve idarî işlerin halli için de Divân-ı Hümâyun dairesindeki bazı görevlilerin orduyla birlikte sefere katılmaları ve karar almak için gerekli defterleri de beraberlerinde götürmeleri bu sebepledir. Mühimme Defterlerinde; orduyla beraber yola çıkarılan Divân, Mâliye ve Defterhâne defterlerinin korunmasına ve emniyet içinde konak mahallerine ulaştırılmasına dâir yüzlerce hüküm kaydı bulunmaktadır. "İdâre-i umûr-ı devlet ve ordu" için son derece lüzumlu olduğu belirtilen bu defterlerin konaklar arasındaki nakli esnasında "Devlet-i Aliyye'nin hazînesi mesâbesinde" oldukları hatırlatılarak, "bir varak ve bir harfine hata ve zarar erişmek lâzım gelir ise" ilgililerin cevap vermeye güç yetiremeyecekleri, yayınlanan fermanlarda ifade edilmektedir.

Yayınlanan bu defterin ikinci kısmını teşkil eden kayıtların, yukarıda verdiğimiz bilgiler çerçevesinde; padişahın mutlak vekili sadrâzamın başkanlığında toplanan Ordu Divânı'ndan çıktığını belirtmek gerekir. Divânın asıl üyelerinin sefere katılacağı, İstanbul ve Edirne'de Sadâret kaymakamı ve Divân-ı Hümâyûn üyelerinin vekillerinin toplayacakları divânlar ile devletin diğer işlerini takip edecekler hakkında kanunnâmeler düzenlenmiştir.

Bu defterde 299, 526, 724, 1145 ve 1949 numaralı hükümlerin üzerlerine iptal çizgisi çekilerek iptal edilmiş olup, bunlardan 299 numaralı hüküm 304 numaralı, 724 numaralı hüküm de 740 numaralı olarak tekrar, 1145 numaralı hüküm ise 1164 numaralı olarak daha mufassal bir şekilde yeniden yazılmıştır. 50 ve 1082 numaralı hükümlerin hitap cümlesinden sonrası yazılmamıştır. 1204, 1309 ve 1702 numaralı hükümler ise hitap cümlesinden sonra konuya ait bazı şeyler yazıldıktan sonra yarım bırakılmıştır. 977 numaralı hüküm yarım bırakılıp, 980 numarada tam olarak yeniden yazılmıştır. 983 numaralı hüküm noksan olup, üzerinde mükerrer kaydı vardır ve 1018 numaralı olarak yeniden ve tam olarak yazılmıştır.

204 ve 223, 800 ve 820, 853 ve 854, 893 ve 904 numaralı hükümler ile 1959 ve 1960 numaralı hükümler birbirlerinin aynısıdır. 1052 ve 1147 numaralı hükümlerin üzerlerinde mükerrer kaydı bulunmakta olup, 1052 numaralı hüküm 1085 numaralı olarak yeniden yazılmıştır.

Tarihler, Divânın akdolunduğu veya hükümlerin deftere geçirildiği günü işaret eden başlıklar hâlinde görülmektedir. Bu tarihlerde gün ve yıl rakamla; ay ve gün adları ise Arapça olarak "Yevmü'l-ahad fî 17 Ramazanü'l-mübârek" misalinde olduğu gibi yazılmıştır. Gün adının son harfi satır sonuna kadar uzatılmıştır.

Defter 20, 22, 24 ve 26 gibi farklı sayfalardan teşekkül eden 30 formadan ibarettir. Defterin sayfa numaraları, siyah mürekkeple sayfaların sağ ve sol üst köşelerine konulmuştur. Sayfa ve fasikül numaraları orijinal olup, devrin kâtiplerince yazılmıştır.

Hükümler genellikle kronolojik sıra içerisinde yazılmış olup, çok az bir kısmı kronolojiye uymamaktadır. Hüküm numaraları daha sonradan kurşun kalemle verilmiştir. Her bir hükmün başında kayıtların temize çekilerek ferman şeklinde düzenlendiğini belirten "yazıldı" notu bulunmaktadır. Ayrıca hükümlerin üst kısmında dikey olarak yazılmış, muhatap makama ulaştırılmak üzere ferman ve beratın teslim edildiği görevliyi ve teslim tarihini bildiren kayıtlar bulunmaktadır. Bazı fermanların gönderildiği makamın önemine göre mühürlü kese veya madenî kozalaklar içinde gönderildiği de bu kayıtlardan anlaşılmaktadır.

Defterin dili, sade ve anlaşılabilir bir Türkçedir. Defterde kullanılan kâğıt âharlı, kalın ve sarımtrak renklidir. Kâğıtlarda değişik figürlü fligranlar vardır. İlk sayfada, sayfanın ortasında yatay olarak büyükten küçüğe doğru sıralanan üç adet hilâl; 586. sayfada, ucunda altı köşeli yıldız olan çapa; 606, 616, 622, 628 ve diğer bazı sayfalarda da çapraz ok vardır.

Defter XVI. yüzyıl resmî yazışmalarındaki karakteristik Divânî kırması yazı türü ile kaleme alınmıştır. Değişik kaligrafisinden, yazıların farklı kâtipler tarafından yazıldığı anlaşılmaktadır.Yazılar genellikle okunabilir özellikte olmasına mukabil, bazen aynı sayfada çok güzel bir

yazı yanında, bozuk ve okunması çok zor yazılar da vardır (bkz. : 78, 81, 125, 171, 180, 193, 197, 218, 302, 331, 476, 512, 513, 515, 516, 529, 546, 564, 579, 593, 602, 607, 637, 666. ss.). Bazı hükümler de nokta kullanılmadan çok bozuk bir yazı ile yazılmıştır (bkz. : hkm. 155, 187, 188, 416, 868, 1400, 1401, 1402, 1455, 1497, 1531, 1532, 1734, 1735, 1869).

Bütün bunların yanında devrin kâtipleri tarafından kayıtlar üzerine sonradan tashih maksadıyla yapılan ilâveler de noktasız ve bozuk olduğundan, ibareler güçlükle okunabilmektedir. Satırlar çoğunlukla sık yazılmıştır. Satır sıklığının yanı sıra sayfalarda mümkün olduğunca boş yer bırakmamak için yatık ve iç içe girdirilmiş hüküm kayıtlarının da sayfa düzenine sığdırılmaya çalışıldığı görülmektedir.

*

5 Numaralı Mühimme Defteri, ait olduğu tarih itibariyle bir yıl gibi dar bir zaman dilimini ihtiva etmesine rağmen, çok geniş bir coğrafyada, çok değişik makam ve belde idarecilerine hitaben yazılan emirleri ihtiva etmektedir. Hükümler, Dersaaadet'te bulunan vezir, kadı, yeniçeri ağası, sekbanbaşı, koyun emini gibi makamlara; Anadolu, Rumeli, Rum, Erzurum, Van, Diyarbakır ve Karaman beylerbeyilerine; devletin uzak sınırları olan Afrika'da Mısır, Haleb ve Cezâyir beylerbeyiliklerine; Hicaz'da Yemen beylerbeyi ile Mekke, Medine ve Kudüs kadılarına; Rodos, Mora, Midilli, Morova gibi adaların bey ve kadılarına; Kuzey'de Kefe beyine; Avrupa'da ise Budun, Tımışvar ve Rumeli beylerbeyi ile Mohaç, Bosna, Akkirman, Klis, Zaçesne, Avlonya, Selanik, Silistre, Brayil, Kili, İlbasan, Pojega, Sirem, Semendire, Sekçuy, Solnok, Filek, İnebahtı ve Belgrad gibi yerlerin bey ve kadılarına yazılmıştır. Ayrıca Leh, Moskov, Portekiz, Erdel ve Fransa kralı ile Venedik dojuna ve Kırım hanına yazılan 40 kadar nâme-i hümâyûn da defterde yer almaktadır.

Hükümlerin yazıldığı emre muhatap olan makam tek olabildiği gibi, birden fazla da olabilmektedir. Birden fazla makamı ilgilendiren emirlerde, hükümlerin hemen altında yer alan "bir sûreti" kaydından dağıtımın nerelere ve kimlere yapıldığını görmek mümkün olmaktadır.

Defterin kaleme alındığı H. 973 (1565-1566) yılı olayları kısaca şöyle zikredilebilir:

29 Şaban 972 (1 Nisan 1565)de Kızıl Ahmedlü Mustafa Paşa'nın Serdarlığı ve Piyale Paşa'nın Kaptan-ı Deryâlığında Malta Seferine çıkan Osmanlı Donanması; Malta'nın Saint-Elme Kalesi'ni ve Saint-Michel Kalesi'nin Castille burcunu ele geçirmesine rağmen deniz mevsiminin geçmesi, donanmanın erzakının azalması, Turgut Paşa'nın şehâdeti ve Haçlı Donanmasının Malta'ya yardıma gelmesi gibi sebepler sonucu 15 Safer 973 (11 Eylül 1565)de, 5 ay 10 gün süren seferden netice alamadan İstanbul'a hareket etmiştir.

Osmanlı Devleti'ne haraç veren ve Cenevizliler tarafından müstemleke olarak idare edilen Sakız adasının idarecilerinin yıllık haraçlarını vermemeleri üzerine adanın fethi ile görevlendirilen Kaptan-ı Deryâ Piyale Paşa 24 Ramazan 973 (14 Nisan 1566)de Sakız adasını fethedip Sakız beylerini Kefe'ye gönderir.

Yine bu yıl Osmanlı Devleti'ne tâbi olan Erdel Prensi Zigmond'un Sakmar Kalesi'ni Avusturyalılardan alması, Avusturyalıların da Osmanlılardan Tokay ve Serenc kalelerini almaları, Osmanlı Devleti ile Avusturya'nın arasını açar. Osmanlı Devleti Avusturya'dan Tokay ve Serenc kalelerinin derhal iadesini, Erdel Prensliği'ne tecavüzden vazgeçmesini ve İmparatorluğun evvelce taahhüt etmiş olduğu haraçların muntazaman tesviyesini ister. İki devlet arasında devam eden uzun müzâkerelerin netice vermemesi ve Avusturya İmparatoru Maksimilyan'ın Osmanlı Elçisi Hidayet Çavuş'u rehine olarak Viyana'da tutması üzerine Kanunî, Avusturya üzerine sefer açıp Eğri ve Zigetvar kalelerini fethederek Avusturya'yı tekrar itaat altına almaya, Tokay ve Serenc kalelerini istirdat edip Erdel'in emniyetini temin etmeye karar verir.

9 Şevval 973 (29 Nisan 1566) tarihinde sefer için otağını Edirnekapısı dışına kuran padişah ve ordu, 99 günlük uzun bir yürüyüşten sonra 18 Muharrem 974 (5 Ağustos 1566)de her tarafı Almas nehriyle ve bir takım göller ve bataklıklarla çevrilmiş olup, birbirlerine

köprülerle bağlı üç ada hâlindeki Zigetvar şehrine ulaşır. Padişahın otağ-ı hümâyûnu muhasara sahasına hakim Similehov tepesine kurulur.

26 Muharrem (13 Ağustos 1566)'de Eski Zigetvar şehri 2 Safer (19 Ağustos)de Yeni Zigetvar şehri ele geçirilir. 9 Safer (26 Ağustos)'de Zigetvar Kalesi üzerine ilk umûmi hücum yapılır. Kaleye saldırılar yapıldığı esnada 20-21 Safer (6-7 Eylül) gecesi Kanunî Sultan Süleyman vefat eder. Ertesi gün 21 Safer (7 Eylül)de 34 gündür kuşatılmış olan Zigetvar Kalesi nihayet ele geçirilir. Sadrazam Sokollu Mehmed Paşa, kalenin derhal tamirini emreder ve Peçuy Alaybeyi İskender Bey'i Zigetvar Sancakbeyliği'ne tayin eder.

Kütahya Valisi Şehzâde Selim'i saltanata davet için Hasan Çavuş Kütahya'ya gönderilir ve 15 Rebiülevvel 974 (30 Eylül 1566)de Şehzade Selim, II. Selim unvanıyla tahta çıkar.

*

Defterde kayıtlı hükümler, muhtevalarına göre genel olarak şu şekilde tasnif olunabilirler:

1- Portekiz, Fransa, Beç (Nemçe), Moskov, Erdel, Venedik, İran ve Kırım gibi ülkelerle olan devletlerarası askerî, siyâsî ve ticarî münâsebetler, yapılacak olan antlaşmalar ve ülkeler arasında gidip-gelen elçilerin yol güvenliğinin sağlanmasına dâir hükümler:

Portekiz-Osmanlı dostluğu ile Portekiz'in, Hindistan ve Cezâyir'de Portekiz ve Osmanlı Devleti'ne ait bölgelerde işbirliğini sağlamak için elçi teâtisinde bulunulması isteğinin olumlu karşılandığı (hkm. 161).

Fransa'nın İngiltere ile yaptığı antlaşmadan memnuniyet duyulduğu, Mağrib'de alıkonulan Fransız gemisi ve tüccarlarının mallarının bulunması, ticaret için gelen Fransız gemi ve vatandaşlarına müdahelede bulunulmaması konusunda Mağrib hâkimlerine emir gönderildiği, Osmanlı-Fransız dostluğuna zarar gelmemesi için gerekli gayretin gösterileceği (hkm. 93); Fransa sınırındaki bazı yerleri basıp gemi, eşya ve adam gasbeden Cezâyir-i Garb levendlerinin aldıkları şeyleri geri vererek antlaşmaya aykırı olan bu gibi işleri yapmamaları (hkm. 215) ve esir ettikleri Fransızları serbest bırakmaları (hkm. 656).

Saray-ı Atîk Ağası Ali'ye borçlu oldukları hâlde Venedik'e kaçan reâyâdan İstanbullu Mikel oğlu Aleksandra ve kardeşi Handan'ın borçlarını tahsil için Venedik'e gidip irtidad ederek orada kalan Dergâh-ı muallâ Kapıcısı Mehmed'in tutuklanarak ve borçların da tahsil edilerek İstanbul'a gönderilmeleri (hkm. 1825).

Düşman üzerine sefere karar verildiği ve düşman kaleleri tahrip edileceğinden Erdel'deki Macar beylerinin memleketlerini istilâdan korumak istiyorlar ise Erdel kralına tâbi olmaları (hkm. 1166, 1476, 1479).

Samur kürk vs. eşya satın almak için Moskova'ya gönderilen Hâssa tâcirlerinden Mehmed'e kolaylık gösterilerek yollarda korunması, getireceği eşyalardan Moskov ve Leh ülkelerinde gümrük alınmaması (hkm. 1311, 1312, 1313, 1314, 1315, 1316); Leh reâyasından ticaret için Bursa'ya gelenlerden yaya haracı alınmaması (hkm. 251); Lehistan'da kurulan pazara mal götüren Boğdanlılara Leh halkının gümüş akçe yerine başka yerlerde geçmeyen bakır akçeler vermeleri ve Boğdan'dan kaçan eşkıyanın Lehistan'da üslenmelerinin önlenmesi (hkm. 61); Tatarların esir aldıkları Lehli tüccarları serbest bırakmaları, Lehlilerin de Lehistan'a giden tüccarların güvenliğini sağlamaları gerektiği, Kırım hanına ödenmesi gereken paranın ödenmesi, Kırım hanının da gerekirse Lehlilere askerî yardımda bulunacağı (hkm. 70); Leh kalelerinden asker toplayarak Cankirman Kalesi'ne saldırıp esir alıp yağma yapan Vasko ve adamlarının yakalanarak cezalandırılmaları, bir daha da bu türlü hareketlere meydan verilmemesi (hkm. 292); Boğdan'a saldıracağı haber alınan Nemçe askerlerine Leh ülkesinden geçiş izni verilmemesi, Cankirman'a saldırıp yağma yapanların aldıklarının geri verilip suçluların da cezalandırılmaları (hkm. 819); Vaşporak Kasabası'nda toplanan Nemçe kralı ve devlet adamlarının Leh ülkesine saldırı kararı aldıkları, Nemçe'ye sefer yapılacağından Lehlilerin de bu fırsattan istifade ederek Nemçe'ye hücum etmeleri (hkm. 1421).

Eflak voyvodasının İstanbul'a gönderdiği adamlarına yollarda konaklama vs. konularda kolaylık gösterilmesi (hkm. 449).

İran'dan firar ederek gelen Rüstem ve adamlarının İran'la yapılan antlaşma gereği yakalanarak iade edilmeleri (hkm. 1721); İran'a tâbi olup firar ederek Gürcü Başaçık Melik'e sığınan Gürcü beylerin İran tarafından iadelerinin istendiği (hkm. 147, 153); Kızılbaş olan ve İranla ilişkileri bulunan Van'daki bazı dirlik sipahilerinin durumlarının araştırılıp iddialar doğru ise bir bahane ile oradan çıkarılmaları (hkm. 1142); Kürtün kazasındaki Çepni tâifesinin Kızılbaş sempatizanı olup içlerinden bir kısmının İran'a gittiği, tedbir alınmazsa tamamının göçüp gidebileceği, İranla ilişkisi bulunanların tespit edilip suçu sabit olanların İstanbul'a gönderilmesi (hkm. 1401); Divriği Alaybeyi Ali'nin akrabalarından birinin İran ile sürekli ilişki içerisinde olduğu ve İran'da dirlik tasarruf eden bir akrabası ile sürekli mektuplaştıkları; İran'dan gelip giden şahısların yanından eksik olmadığı, Şark Seferi sırasında "Şâha kılıç çekmezem" diyerek dirliğinden vazgeçtiği, bir başka akrabasının ise "Şah İsmail'in bir sağrı paşmağın doğurmayan hâtunlara şifâdır." diye şifâ dağıttığının bildirildiği; Alaybeyi Ali ve akrabalarının İran ile olan ilişkilerinin soruşturulması (hkm. 205).

Beç kralının Erdel'den aldığı kalelerden geri çekileceğini bildirdiği, fakat Beçlilere güven olmayacağından Erdel kralının askerleriyle hazır ve dikkatli olup, Beç askeri çekilinceye kadar düşman tarafından bir saldırı olmadıkça harekete geçmemesi (hkm. 58, 102).

Erdod Kalesi'ni fethettiğini haber veren Erdel kralına hil'at ve müzehheb kılıç gönderildiği (hkm. 158, 187), Beçliler barışa yanaşmazlarsa ellerinde bulunan Erdel topraklarının kesin olarak alınması kararında bulunulduğu (hkm. 158); yanında bulunan tutsaklarla Tımışvar'dan dönen Dergâh-ı Âlî Çavuşu Mustafa ve arkadaşlarına Milatoğlu Hisarı'ndan geçerken saldırıp öldüren ve tutsakları serbest bırakan Macarların yakalanıp ibret için cezalandırılmaları ve tutsakların da bulunması (hkm. 219), Tımışvar beylerbeyi ve Solnok beyinin adamlarını öldürüp yanlarındaki tutsakları serbest bırakan suçluların bulunup cezalandırılmaları (hkm. 248); Erdel'den gönderilmesi gereken senelik on bin sikkenin geciktirilmeden gönderilmesi (hkm. 436), Erdel kralının yanında rehin olan Bebek Görgi'ye Solnok Beyi Hasan Bey'in ihtiyacı olduğundan serbest bırakılarak Hasan Bey'in yanına gönderilmesi (hkm. 1015, 1432).

Beçlilerin askerlerini geri çekmeyip Bana Kalesi'ni (hkm. 492) ve Mankaç Hisarı'nı (hkm. 953) kuşattıkları, Boğdan (hkm. 492), Tımışvar (hkm. 492, 953) ve Budun beylerbeylerinin (hkm. 953) Erdel kralına yardım etmeleri, düşman Varadin'e saldırırsa Erdel askerleri ile karşı konulması, ordunun yolda olduğu (hkm. 1712).

Leh kralı Zigmond Kırım'a olan borcunu ödediğinde, yardım olarak istediği Tatar askerlerinin gönderilmesi ve Kırım'da esir olan Lehlilerin serbest bırakılmaları (hkm. 71); Çerkez Çalbukoğulları'nın isyanını bastırmakla görevli olan Kefe Beyi Kasım'a Kırım askerlerinin yardımcı olmaları (hkm. 505), düşman üzerine sefere çıkılacağından Kırım hanının memleketin mahafazasında kalıp oğlu Mehmed Giray'ın askerleriyle sefere katılması (hkm. 1201), Kırım hanının Boğdan'a saldırı hazırlığında olan Leh ve Rusların hareketlerine engel olması (hkm. 1266), Lehliler tarafından Boğdan taraflarına bir saldırı olursa Kırım hanının Leh ülkesine akın etmesi (hkm. 1750).

Osmanlı ülkesine gelmekte veya ülkelerine dönmekte olan Beç (hkm. 72), Leh (hkm. 73, 74, 79, 85) ve Erdel kralının elçilerinin (hkm. 1818, 1926) yol güvenliklerinin sağlanması; Nemçe kralının İstanbul'a elçi göndermesine izin verildiği (hkm. 1559) ve elçi Belgrad'a geldiğinde ihtiyaçlarının temin edilerek orduyu ve asker sayısının çokluğunu görebilecek bir yerde tutulması (hkm. 1560).

2- Malta adasının kuşatılması ile ilgili hükümler:

Malta Limanı'nda bulunan kulelerin fethi haberinin alındığı (hkm. 146), donanma ve kale muhasarasında olan askerlere zahire gönderildiği (hkm. 168), muhasarada istihdam edilmek üzere 48 azep askeri gönderildiği (hkm. 162), donanmadan 80 donanmış geminin Preveze'de muhafazada kalmak üzere Kaptan-ı Deryâ Piyale Paşa'nın emrine verilip Vezir Mustafa Paşa'nın da diğer gemilerle İstanbul'a dönmesi (hkm. 320), denizin zamanı geçtiğinden Vezir Mustafa Paşa'nın Piyale Paşa ve diğer paşalarla beraber İstanbul'a dönmesi (hkm. 413), Malta seferine katılıp yararlık gösteren neferlerin taltifi (hkm. 546, 594, 644, 805).

3- Sakız adasının fethedilmesi ile ilgili hükümler:

Cezâyir Beylerbeyi Piyale Paşa'nın Sakız seferine serdar tayin olunduğu (hkm. 1310), birkaç yıldır haraçlarını vermeyen Sakız ahalisine tahsilât için gönderilen Hüseyin Çavuş'un da bu borçları tahsil edemediği, Kaptan Paşa'nın Sakız'a gidip borçları tahsil etmesi ve ödenmeme sebebini Dersaadet'e bildirmesi (hkm. 1329, 1387, 1390), Sakız'ın fethedildiği ve sancak olarak Kırşehir Beyi Gazanfer'e tevcih edildiği, camiler için imam-hatip ve müezzin gönderildiği (hkm. 1490), Sakızlı beylerin Kefe'ye gönderildiği (hkm. 1539).

4- Madenlerin işletilmesi, güherçile, barut, silâh ve mühimmat imali ile ilgili hükümler:

Bilecik madenine çalışmak üzere piyade gönderildiği (hkm. 160) ve madende demir yuvalak imal edilmesi (hkm. 389, 1515, 1516); Mora (hkm. 590, 885), Bağdad (hkm. 405, 1014), Basra (hkm. 599), Van (hkm. 681) ve Dulkadirli Beyliği'nde (hkm. 915) güherçile işletilmesi; Filibe, Tatarpazarı (hkm. 1648) ve Samakov'da (hkm. 1649, 1800) ordu için çivi ve nal imal edilmesi; Budun (hkm. 666, 667, 687, 1286, 1348) ve Yemen'de (hkm. 627, 628, 739) barut işletilmesi; Belgrad'da top ve mühimmat yapımı (hkm. 55).

5- Gemi yapımı, gemi yapımı için gerekli olan kereste, çivi, yelken bezi ve lenger temini, gemilere kürekçi ve sırık temini, inşa edilen gemilerin yağmur ve güneşten korunmasına dâir hükümler:

Gelilobu'da tersane yapılmaya elverişli yerlerin tesbit edilmesi (hkm. 427) ve yapılacak olan tersane için taş kestirilmesi (hkm. 446).

Şumnu'dan gemi kerestesi ve çam direği (hkm. 1283); Akhisar, İznik, Ada, Üsküdar, Akyazı, Kandıra, Şile, Biga, Lapseki (hkm. 418, 457), Samakov (hkm. 472), Mihaliç, Edremit, Duzla, Ezine, Biga, Balya, Gönen, Manyas, Çan (hkm. 545) ve Eflak'dan (hkm. 592) kereste temini; yapılacak gemi ve köprü için Samakov'dan çivi (hkm. 498) ile gemi lengeri (hkm. 469) yapılarak gönderilmesi; Üsküdar, Şile, Kandıra, Akyazı ve Taşköprü'den üstübü (hkm. 525) ile Saruhan'dan yelken bezi (hkm. 742, 758) satın alınması. Gemiler için sırık hazırlanması (hkm. 979, 990) ve kürekçi temini (hkm. 480, 862, 884, 981, 1077, 1181).

Sefer için Niğbolu, Vidin (hkm. 706), Birecik (hkm. 518), Semendire (hkm. 496), Ruscuk (hkm. 744, 1176), İzvornik (hkm. 200), Azâz u Kilis (hkm. 786) ve Birecik'te (hkm. 849) yapılan gemilerin yağmur ve güneşten korunması.

6- Gemi, köprü, suyolu gibi işlerde çalıştırılmak üzere marangoz, inşaat ve taş ustası, bıçkıcı, suyolcu ve löküncü gibi sanatkârların temin edilmesine dâir hükümler:

Karadeniz yalılarından Sinop'a kadar olan yerlerden (hkm. 1213), Trabzon'a kadar olan sahilden (hkm. 34), Varna, Ahyolu ve Vize'den (hkm. 1378) Dersaâdet'e marangoz ile Vize'den bıçkıcı gönderilmesi.

Arafat'a gelecek suyolu için taş ustası (hkm. 257, 261, 1492, 1493, 1495) ve Çekmece'de yapılacak köprü için Soğucak'tan kireççi ustası (hkm. 245) ile köprü yapacak ustalar (hkm. 626) gönderilmesi.

7- Zigetvar'a düzenlenecek sefer için bey ve beylerbeylerinin askerleri ve harp silâhlarıyla beraber savaşa hazır bulunmaları, casuslar vasıtası ile düşman hakkında bilgi toplanılmasına dâir hükümler:

Mohaç beyi (hkm. 53), Budun (hkm. 54) ve Rumeli beylerbeyleri (hkm. 56) ile Erdel kralının (hkm. 58) Beç kralından gelebilecek bir saldırıya karşı askerlerini hazır bekletmeleri.

Anadolu (hkm. 516, 573), Budun (hkm. 577), Karaman ve Rum beylerbeylerinin (hkm. 569, 699, 732) ilkbahardaki sefer için adamlarını ve silâhlarını hazırlayarak beklemeleri.

Tatar hanının (hkm. 1199, 1200, 1201), Eflak (hkm. 1242) ve Boğdan voyvodalarının (hkm. 1241) sefere katılmak üzere hazır olmaları.

Serhadde düşmandan haber toplanıp İstanbul'a düşmanın ahvali hakkında bilgi verilmesi (hkm. 26, 51, 52, 54, 58, 100, 486, 502, 747, 898, 938, 1033, 1051, 1125, 1178, 1206, 1613, 1708); Müslüman kılığında Trablus'a gelerek bölgenin durumunu düşmana haber veren kimselere mani olunması (hkm. 1502, 1503).

8- Ordunun ne zaman sefere çıkacağı, sefer sırasında askerlerin tertibi, sefer güzergâhındaki nehirler üzerine köprü yaptırılıp tamir gerektiren köprülerin tamir ettirilmesi, azmak ve batakların kurutulması, konak yeri olarak tayin edilen yerlerde askerler ve hayvanlarının ihtiyaçları olan ekmek, arpa, buğday, un, yağ, bal, saman, top otu, odun vs. maddelerin temin edilmesi, İstanbul Muhâfızı İskender Paşa'ya nişanlı kâğıt gönderilmesi, âlimler ve halkın camilerde toplanıp seferden zaferle dönülmesi için Kur'ân-ı Kerîm okuyup dua etmelerine dâir hükümler:

Defterdeki bazı hükümlerde H. 973 yılı Ramazan ayının onuncu günü (hkm. 1144) sefere çıkılacağı yazılmasına mukabil bazı hükümlerde de Ramazanın on birinci günü (hkm. 1097, 1150, 1151, 1152, 1153, 1155) sefere çıkılacağı yazılmıştır. Fakat Ramazanın on veya on birinci günü sefere çıkılacağı belirtilmesine rağmen padişah ve ordu bir ay sonra 9 Şevval 973'te (hkm. 1500) sefere çıkmıştır.

Anadolu beylerbeyinin askerleriyle birlikte ordunun önünde (hkm. 1615) ve Karaman beylerbeyinin de ordunun arkasından yürümesi (hkm. 1616).

Edirne'ye kadar olan yol ve köprülerin teftiş edilerek tamiri gerekli olanların tamir edilmesi ve gerekli yerlere köprü yapılması (hkm. 1097); Akkilise ve Ralya konakları ile diğer mahallerde bulunan azmak ve batakların kontrol edilip bölgedeki köprü ve geçitlerin tamir edilmesi (hkm. 1468); Sirem Beyi Bâlî Bey'in Vulkovar Köprüsünü tamir ettirmesi (hkm. 1488); Semendire'nin Vidak köyünde (hkm. 1744, 1746), Zemun'un karşısında köprü kurulması (hkm. 1788); Böğürdelen yakınlarındaki Kalanka köyü yakınında köprü yapılması (hkm. 1747); Ösek'te kurulacak köprüden vazgeçildiği, köprünün Varadin'de kurulması (hkm. 1831, 1832, 1834, 1836); Turye adlı azmak üzerine üç köprü yaptırılması (hkm. 1944); Gelibolu'dan asker geçirmek için mevcut at gemilerine ilâveten İstanbul'dan beş adet at gemisi daha gönderildiği ve askerlerin gece gündüz devamlı karşıya geçirilmesi (hkm. 1471).

Sefer için Semendire'den arpa, un (hkm. 570,750, 751, 753) ve peksimet (hkm. 987), Şehirköy'den arpa, ekmek, un, yağ ve bal (hkm.

1057), Pınarhisar (hkm. 1092) ve Tımışvar'dan zahire (hkm. 96) Edirne'ye kadar yol üzerinde olan kadılıklardan ekmek, zahire, arpa, saman, ot (hkm. 1099), Edirne'den pirinç, bal, yağ, arpa, saman ve ot hazırlanması (hkm. 1161, 1162).

Asker için gerekli olan koyunların hazırlanması (hkm. 952, 965, 969, 1117, 1225, 1488, 1514, 1799, 1807, 1808, 1809, 1811, 1841).

Sefer için askerlerin mola verecekleri konaklar tayin olunan Davutpaşa ve Çatalca Çayırı (hkm. 1144), Rüstempaşa Çiftliği, Halkalıpınar (hkm. 1150), Mermercik, Silivri (hkm. 1151), Araplu, Çorlu (hkm. 1152), Elvanbeylü, Karışdıran (hkm. 1153), Pınarhisar, Bergos (hkm. 1159), Babaeski, Söğütlü (hkm. 1155), Hasköy, Köşen (hkm. 1157), Güllük (hkm. 1536), Ilıca-i Niş, Kenâr-ı Niş (hkm. 1568, 1762), Hasköy, Beyalanı, Çakırağa Değirmeni, Güllük, Pınarbaşı (hkm. 1570), Çeşme, Beyalanı (hkm. 1590), Kırankol (hkm. 1593), Belgrad (hkm. 1609), Böğürdelen (hkm. 1637, 1638), Filibe (hkm. 1669), Çakırağa Değirmeni, Kerehalil, Pınarbaşı, Zagoviçe (hkm. 1670), Yerderbendi (hkm. 1673), İhtiman, Hacıkaraman (hkm. 1675), Aruz (hkm. 1743), Valpova, Korşenik (hkm. 1748), Yagodine (hkm. 1774), Aksem (hkm. 1776), Alekseniçe, Yabokofça (hkm. 1782, 1822), Batıçne, Akkilise (hkm. 1812, 1851), Şoylak, Senirçe (hkm. 1822), Köprübaşı (hkm. 1843, 1959), Moroviçe, Grabofça, Peridoriçe (hkm. 1857), Sürdük, İslankamin (hkm. 1907), Varadin (hkm. 1920), Komenek (?) (hkm. 1931), Kopnik (hkm. 1959) ve Zemun'a (hkm. 1627, 1977) askerler ile yük ve binek hayvanlarının ihtiyaçları olan ekmek, arpa, saman, top otu, odun vs. gibi ihtiyaç maddelerinin ilgili kadılar tarafından temin edilmesi. Bu arada görevlerini ihmal edenlerin görevlerinden alınacakları (hkm. 1590, 1907) ve ağır cezalara çarptırılacakları da (hkm. 1590) önemle belirtilmiştir.

İstanbul muhafazasında bırakılan İskender Paşa'ya iki yüz adet nişanlı kâğıt gönderildiği (hkm. 1698).

Düşman üzerine sefere gidildiğinde camilerde sabah namazından sonra haftada iki gün Kur'ân-ı Kerîm okunup Müslümanların zaferi için dua edilmesi âdet olduğundan şimdi de düşman üzerine sefere çıkıldığı için ilk perşembe günü İstanbul'da bulunan âlim, hâfız, kurrâ ve bu gibi

kişilerin Eyüb Sultan Camii'nde toplanarak hatim okuyup zafer için duada bulunmaları, daha sonra da bütün Müslümanların pazartesi ve perşembe günleri kendi semtlerinde, müderris, âlim, talebe ve ehl-i Kur'ân olanların da İstanbul, Edirne ve Bursa'nın selâtin camilerinde toplanarak zafer için dua etmeleri (hkm. 1555).

9- Tamire muhtaç kalelerin tamir edilmesi, stratejik bazı noktalara kale ve palanga inşası gibi askerî ve sivil imar faaliyetlerine dâir hükümler:

Belgrad (hkm. 55), Ayamavra (hkm. 881, 1375), Ma'mûriye (hkm. 195) ve Balyabadra (hkm. 1482) kaleleri ile Pojega (hkm. 586) ve Klis'in Lika nahiyesinde tamire muhtaç kalelerin (hkm. 1869) tamir edilmeleri, Yemen'in sahil ve dağlarında topraktan yapıldığı için şiddetli yağmurlardan zarar gören 20 kadar kalenin tamiri (hkm. 1678), Bender Kalesi'nde mazgallar üzerinde ev yaptırılmaması ve kalenin imar edilmesi (hkm. 1219).

Mihrimah Sultan'ın, Edirnekapı'daki camisinin (hkm. 63) ve Müftü Ebussuud Efendi'nin Macuncu Mescidi'nin yanında hamam yaptırmalarına izin verildiği (hkm. 1356); Yaşpazarı'nda hamam yaptırmak isteyen Boğdan Voyvodası Aleksandra'nın Silistre'den mermer almasına izin verilmesi (hkm. 662); Sokollu Mehmed Paşa'nın Burgaz'da inşa ettireceği kervansaray için Pınarhisar'dan kereste temini (hkm. 527); Bursa Ulu Camii'nin dışında şadırvan yaptırmaya müsait yer olup olmadığının araştırılması (hkm. 434) ve Suboy karyesi yakınlarındaki Saray-ı Âmire suyundan bir kamış suyun Bayezid Camii suyuna ilave edilerek Gümrükhane yakınında inşa olunan çeşmeye akıtılması (hkm. 1143).

10- Ülke dışına stratejik öneme sahip harp aletleri, pabuç, çizme, sahtiyan, kıymetli maden, at, koyun gibi hayvanlarla, zahire ve yiyecek satılmamasına dâir hükümler:

Küffara at satılmasının yasak olduğu (hkm. 72, 73, 181); Basra (hkm. 66), Şam (hkm. 217) ve Bağdad beylerbeylerinin (hkm. 598) ülke dışına at, koyun, harp alet ve edevâtı, demir, kurşun gibi madenler, zahire vs. yiyecek sattırmamaları; ellerinde Südde-i saâdet'ten belge

olmayan frenk tüccarlara koyun ve zahire satılmaması (hkm. 533); İran'a bakır vs. götüren tüccarlara engel olunması (hkm. 1303); İskenderiye Kalesi'nde at besleyip düşman kalelerine satan kişilerin cezalandırılmaları (hkm. 1106, 1419); San'a'dan Hindistan taraflarına silâh ve gümüş satışına engel olunması (hkm. 1755); Budun, Dobra ve Togana'dan düşmana gizlice pabuç, çizme, sahtiyan ve silâh gönderilmesinin önlenmesi (hkm. 688, 1130).

11- Basra bölgesindeki Arap eşkıyası ile Doğu ve Güneydoğu'daki Kürtlerin ve suhtelerin isyanları; ülkenin çeşitli bölgelerinde yer yer meydana gelen ayaklanmaları ve şekâvetleriyle ilgili hükümler:

Hama bölgesindeki Aşarne ve Benî Ziyad kabilelerinin isyan üzere olduğu, bölgedeki hırsız ve haramilerin de bunlara katıldığı, bunların itaate davet edilmeleri, itaat etmezlerse haklarından gelinmesi (hkm. 374, 437).

Arap eşkıyasının Basra'ya saldırdıkları, bölgedeki beylerin Basra beylerbeyine yardıma gitmeleri (hkm. 113, 118, 119, 122, 153, 213, 1964, 1965, 1967, 1969).

İznik'te Foçalı ve Geredeli suhtelerden Erenler Dağı'nda leventlerle içki içip şehre inerek ortalığı karıştıranların (hkm. 936), Gümülcine'de içki içip fesatlık çıkararak adam öldürüp ev basan suhtelerin (hkm. 1700), Bolu'da şekâvet yapıp sancağın diğer bölgelerine kaçan ve kadılar tarafından hareketlerine göz yumulan suhte eşkıyaların (hkm. 262), Bolu, Kastamonu ve Çankırı'da fesat çıkarıp yağma yapıp adam öldüren suhte ve gurbet taifesinin (hkm. 1301, 1582), Konrapa, Devrek vs. yerlerde toplanıp fesat çıkaran suhte kılıklı leventlerin (hkm. 1115), Edirne'deki Kuddûs Medresesi suhtelerinden ve diğer suhtelerden suçluların (hkm. 700, 799) ve Menteşe'de toplu olarak halkın evlerini basıp mallarını gasbeden medrese talebelerinin yakalanıp cezalandırılmaları (hkm. 559).

Vergilerini vermeyip ellerinde gelişmiş tüfekler olduğu halde isyan eden Cerd nahiyesinin Ayn-ı Dâre köyündeki Dürzîler ile halkının tamamı eşkıya olan Nablus'a bağlı Muayyed köyü halkının yakalanıp ibret için cezalandırılmaları (hkm. 565); Şehrizol'da Baban halkının isyan ettiği (hkm. 727, 872); Tokay Kalesi'ne bitişik olan Kraltelek köyü

halkının isyan ederek vergilerini vermedikleri (hkm. 1131, 1135); Filek'te sipahi Ahmed Ağa'nın tasarrufundaki üç köy ve iki varoş halkının isyan edip vergilerini vermedikleri (hkm. 1222); Yemen-Hindistan deniz yolu üzerindeki Benderşehr ve Hadra'l-mûd memleketlerinin hakimi olan Sultan Bedir adlı Arap şeyhinin isyan edip düşmanla dostluk kurarak 3 yıllık borcunu göndermediği (hkm. 1699).

Hakkari bölgesinde eşkıyalık yapan Ekrad taifesinin (hkm. 1022), Kilis sancağındaki Kürt eşkıyasının (hkm. 1064, 1067) ve Van sınırında eşkıyalık yapan aşiretlerin (hkm. 479) haklarından gelinmesi; Karahisâr-ı Şarkî ve Sivas'ta şekâvet eden Kızıltaylu taifesi (hkm. 1400) ile Niğde'deki Üçkuyulu Yaylası'na yerleşip şekâvet eden Bulgaroğlu Halil ve adamlarının (hkm. 365, 463) ve Gelibolu'nun Konur Dağları'nda eşkıyalık yapanlardan yakalananların ihbar ettikleri suç ortaklarının (hkm. 144) yakalanmaları. Brayil'de güpegündüz çarşı basıp halka zulmeden eşkıyanın (hkm. 243), Biga'da haydutluk yapıp evleri yakıp yağmalayan Divâne Mustafa oğlu Ahmed'in yakalanıp cezalandırılmaları (hkm. 295); Karesi'de yol kesip ev basan ve adam öldüren şakilerin yakalanıp mahkeme edilmeleri (hkm. 354).

12- Denizlerde güvenliğin sağlanması, sahil kasabalarına ve Tuna nehri kıyısındaki yerleşim yerlerine yapılan korsan baskınlarına engel olunmasına dâir hükümler:

Kavala kaptanının Balat'a saldırıp yağmalayan gemilere engel olması (hkm. 30, 31); Piyale Paşa'nın Preveze bölgesinin muhafazasında bulunması (hkm. 321, 323, 328, 329, 340, 501); Rodos (hkm. 322), Avlonya (hkm. 500), Karliili, Ağrıboz, İnebahtı, Mora ve Delvine sahillerinin (hkm. 512), Foça taraflarının (hkm. 534), İnebahtı bölgesinin (hkm. 574), Adana ve Tarsus taraflarının (hkm. 995) düşman saldırılarından korunmaları; Cezâyir-i Garb Beylerbeyi Hasan Paşa'nın denizlerin muhafazasıyla görevlendirildiği (hkm. 817).

Mısır'a doğru yola çıkan Malta gemilerinin halka zarar vermelerinin önlenip mümkünse ele geçirilmeleri (hkm. 1235, 1236); Balat'a bağlı sahil köylerinin korsanlar tarafından yağmalandığı (hkm. 28, 30); Akköy'e gelen korsanların on bir esir aldıkları (hkm. 84); Balat'ın

bir köyünü yağmaladıktan sonra yakalanan 16 kâfir korsanın İstanbul'a gönderilmeleri (hkm. 115), denizde eşkıyalık yapan Macar Reis ve Sakızlı Hasan Reis'in ele geçirilmesi (hkm. 244), Tuna nehrindeki Kili Kalesi civarında barınan ve bölgedeki gemilerle kıyıdaki köylere saldıran eşkıyanın yakalanıp Tuna'nın denizden ve kıyıdan korunması (hkm. 112, 114, 125, 126, 232, 233, 236, 237, 429, 430, 432).

13- İstanbul'un başta zahire ve et olmak üzere pirinç, kuru meyve, soğan, bal, yağ vs. ihtiyacının karşılanması, Rodos, Urla, Basra gibi temel gıda maddeleri sıkıntısı çekilen yerlerde yiyecek maddelerinin temini, ihtiyaç maddelerinin stok yapılarak fiyatlarının artmasının önlenmesi, stoktaki maddelerin narh-ı rûzî ile satın alınması, celeb ve kasap yazımı ile ilgili hükümler:

İstanbul'a, Menzile'den (hkm. 173, 225, 765) pirinç, Samsun (hkm. 129) ve İznik'ten (hkm. 349) soğan, Malkara, Tekirdağ (hkm. 585), Selanik (hkm. 587), Keşan, Hayrabolu (hkm. 595), Rodosçuk, İnecik, Malkara (hkm. 539), Ahyolu, Varna ve Balçık'tan (hkm. 456) zahire gönderilmesi; getireceği zahireyi başka yerlerde satan gemilere engel olunarak İstanbul zahiresinin başka yerlerde sattırılmaması (hkm. 416, 462, 1267, 1268, 1282).

Zahire sıkıntısı çekilen Rodos (hkm. 512, 513); Urla (hkm. 916, 917) ve Basra'ya (hkm. 1358, 1359, 1360, 1361) zahire gönderilmesi.

İzmir ve Foça'da yetişen kuru meyve (hkm. 362) ile Tekirdağ'da buğday, pirinç ve kuru meyvenin (hkm. 483) madrabazlar tarafından stoklandığı; bunların depolar açılarak madrabazların aldıkları fiyattan satın alınıp İstanbul'a gönderilmesi; Siroz'da topladıkları zeytinyağını başka yerlerde satarak vilâyette kıtlık oluşturup fiyat artıran kişilere engel olunması (hkm. 1297).

Eflak ve Boğdan (hkm. 341, 342, 343, 344) vs. yerlerden (hkm. 333, 111, 1257, 1258, 1382, 1405, 1406) İstanbul'a koyun gönderilmesi; celeblerin İstanbul'a göndermeleri gereken koyunları göndermemeleri üzerine kadıların bu işle bizzat ilgilenmeleri (hkm. 159); celeblere yardımcı olmayan kadıların ibret için cezalandırılacağı (hkm. 209).

Varlıklı kişilere kasaplık yaptırılması (hkm. 1244); Larende (hkm. 1078), Kili, Fener ve Tırhala'dan (hkm. 714) İstanbul için kasap yazılanların İstanbul'a gönderilmeleri, İstanbul'un muhtelif semtlerinden kasap yazılan Yahudi, Ermeni ve Müslümanların işe başlatılmaları (hkm. 712), celeb yazımı ve celeblikle ilgili düzenlemeler (hkm. 107, 127, 1088).

14- Mahallî yöneticilerin halka âdil davranarak zulmetmemeleri, askerlerin sefer sırasında geçtikleri yerlerde halkın malına zarar vermemeleri, halka zarar verenlerin cezalandırılacağına dâir hükümler:

Sipahilere zulmeden Rum Çavuşları Kethüdası Hacı Ali'nin görevden alınıp olayın incelenmesi (hkm. 167, 204, 223); sipahiler ve diğer kişilere zulmeden Divriği Alaybeyi Ali'nin teftişi (hkm. 205); halka zulmeden İsporokilise köyündeki Burhanoğlu Ahmed adlı sipahinin timarının alınıp hapsedilmesi (hkm. 207); Silistre ve Akkirman'da haksız yere halkı hapsedip para, yem ve yiyecek alan voyvodalara engel olunması (hkm. 474); Karahisar-i Şarkî'de haraç toplamakla görevli sipahi Mustafa'nın belirlenenden fazla haraç topladığı yolunda şikâyetlerin olması üzerine olayın araştırılıp fazla haraç alınmış ise halka iade edilmesi (hkm. 338); reayaya zulmeden Divriği Beyi Kasım Bey'in muhakeme edilmesi (hkm. 80).

Mora'da timar ve zeamet sahipleri ve zenginlerin selem akdi ile fakir halka verdikleri paradan dolayı halka zulüm yapmamaları ve fazla para almamaları (hkm. 78); halka baskı yaptığı ve paralarını aldığı hakkında şikâyette bulunulan Arac Kadısı Mevlâna İsmail'in teftiş edilmesi (hkm. 1173); halka zulmedilmemesi, kanuna aykırı iş yapılmaması, hak sahiplerine haklarının tam olarak ödenmesi (hkm. 66, 111, 143, 1066); Mısır'ın Mesîre Nâhiyesi Emîni Abdülkadir'in halka baskı ve zulüm yaptığı iddialarının incelenip suçu sabitse cezalandırılması (hkm. 148).

Erdel Osmanlı toprağı sayıldığından, bölgedeki askerlerin halka zulmetmemesi (hkm. 260) ve halktan esir aldıkları kişileri serbest bırakmaları (hkm. 275, 315).

Ulûfeci askerler, akıncı ve toycalar (hkm. 287, 288), Avlonya sancağı sipahileri (hkm. 303) ve Özişe'ye giden askerlerin (hkm. 98) halktan

yollarda bedava yem ve yiyecek almamaları, almakta ısrar edenler olursa haklarından gelinmek üzere İstanbul'a arz edilmeleri, Zigetvar seferine çıkan Anadolu, Karaman (hkm. 1547) ve Rumeli beylerbeylerinin (hkm. 1767) Eflak ve Boğdan beyleri (hkm. 1904) ile Akıncı Beylerinden Süleyman Bey'in (hkm. 1883) askerlerinin gereği gibi zaptedilerek yolda halka zulmetmelerinin engellenmesi, halktan parasını vermeden yiyecek vs. almamaları, halkın çayırlarına ve ekili tarlalarına zarar vermemeleri.

Köylerde reayanın mallarını alıp kendilerine engel olmak isteyen çavuşlara silâhla karşılık veren Rumeli askerleri ve ehl-i hireften bazı fesatçıların ıslahı için haklarından gelinmesi (hkm. 1983); bazı askerlerin köylere dağılıp reayanın zahire ve arabalarını alıp karşılığında parasını vermedikleri, bunun önlenmesi için Yeniçeri Ağası'nın askerlerin uğradıkları köylere yeteri kadar yayabaşı ve yeniçeri tayin ederek askerlerin reayadan parasız mal almasını önlemesi (hkm. 1984).

15- Diyarbakır'ın müceddeden, Çemişgezek, Erzurum, Dukagin, İskenderiye, Bağdad ve Şehrizol ile Karahisar-i Şarkî sancaklarının tahrirleri ile Yemen ve San'a beylerbeyliklerinin idarî taksimatına dâir hükümler:

Diyarbakır'ın müceddeden tahriri esnasında yapılması gereken işler, uyulması gereken esaslar ve tahrir görevlilerinin kimlerden müteşekkil olduğu ve zaman içinde meydana gelen görev değişikliği (hkm. 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 43, 625, 647, 648, 673, 1230, 1617); Çemişgezek (hkm. 43, 46), Erzurum (hkm. 316, 334, 705, 778, 1441, 1456), Dukagin ve İskenderiye (hkm. 683, 1174), Bağdat ve Şehrizol (hkm. 855, 857, 1630) ve Karahisar-ı Şarkî'nin (hkm. 1611, 1612) tahrirleri.

Yemen vilâyeti geniş bir coğrafyaya yayıldığından tek beylerbeyi ile idaresi zor olup, vilâyetin idarî olarak ikiye ayrılarak Yemen Beylerbeyliği'ne Gazze Beyi Murad Bey'in, Sana Beylerbeyliği'ne de Rıdvan Paşa'nın getirildiği (hkm. 710, 711, 718, 752). Bağdad Beylerbeyliği'ne tabi iken Şehrizol Beylerbeyliği'ne bağlanan Musul Sancağı'nın tekrar Bağdad Beylerbeyliği'ne tabi olması (hkm. 1083, 1452).

16- Ülke sınırları içindeki gayrimüslimlerin şarap yaparak içmeleri ve satmaları, idarî kadroda görevli Müslümanlardan içki içenlerin görevden alınıp cezalandırılmaları, şarapların içine tuz atılarak sirkeye dönüştürülmesi ile cami, mahkeme ve müslümanların evlerine yakın meyhanelerin kapatılmasına dâir hükümler:

Ramazan günü içki içen Midilli eski âmili Basdırma oğlu Hüseyin (hkm. 302) ile Mihaliç'te içki içip hamam yolundaki kadınlara uygunsuz sözler söyleyen Muhzır Mehmed'in siyaset olunmaları (hkm. 345); Selanik'in Vardarkapısı yakınlarındaki kalede müstahfız olan Mehmed'in içki içtiğinden dolayı cezalandırılması (hkm. 104); içki getirtip satan Azak Kalesi Azebleri Ağası Haydar ve Kale Dizdarı Sefer'in durumlarının teftişi (hkm. 423); çoğu Tat taifesinden olup şarap içerek bozgunculuk yapan Şam yeniçerilerinin bu durumunun önlenmesi (hkm. 1121); içki içip silâhlı olarak Hatuniye Medresesi'ni basıp hocalara ve dini değerlere küfreden Batum'da timar sahibi olan Şehsüvar b. Budak'ın timar ve gediğinin elinden alınması (hkm. 1364).

Midilli'de Müslümanlara içki satan Bezon oğlu Banac'ın hapsedilmesi (hkm. 82); Yenişehir'in Balıklı köyünde Müslümanlara içki satan Juba adlı zimminin cezalandırılıp içkilerinin sirkeye dönüştürülmesi (hkm. 221); Larende (hkm. 285) ve Manisa'da (hkm. 613) içki satılıp içildiği, içki satış yasağına uyulması ve karşı gelenlerin cezalandırılmaları, Murtazaâbâd'ın Erkeksu ve İstanos köylerinde şarap yapıp satan zimmilerin cezalandırılmaları (hkm. 1184).

Bağ sahibi Müslümanların üzümlerini kâfirlere satmamaları ve üzümlerden şarap yapımına izin verilmemesi (hkm. 249); Haslar, Çorlu ve Silivri kadılarının gayrimüslimlerin üzümlerinden şarap yaptırtmayıp pekmez ve turşu yaptırtması, şarap yapanların araştırılıp bulunan şarapların dökülmesi (hkm. 324, 399, 443, 484); Maltepe, Kartal ve Darıca köyleri halkının üzümlerinden şarap yaptıkları, kontrol edilip şarap fıçılarına tuz konularak şarapların sirkeye dönüştürülmesi (hkm. 326).

Selanik'te Vatabet kilisesi rahiplerinin Ayasofya ile Eski Cami arasında açtıkları kilisede içki içen ve Müslümanlara da satan rahipler

hakkında araştırma yapılması (hkm. 130); Rudnik ve Franconfca kasabasında cami, Müslümanların evleri ve mahkemeye yakın olan meyhanelerin kapatılıp içkilerin sirkeye dönüştürülmesi (hkm. 226).

17- Kalp akçe kesimi, kallâblık, üretilen bazı malların kalitesinin kontrol edilerek tüketicinin korunması ve lüzumsuz harcama yapılmamasına dâir hükümler:

Semendire'de piyasada bol miktarda kalp akça olduğundan halkın Osmanî akçe kullanmayıp altın, kuruş ve penz kullandığı, kallâbların aletleriyle beraber yakalanıp İstanbul'a gönderilmeleri (hkm. 406); Vulçıtrın'da pirinç pazarında esnafa malları karşılığında kalp akça verildiğinin tespit edildiği, kalpazanlıkları sabit olanlarla, ellerinde kalp akça olanların yakalanmaları (hkm. 1308); Yemen'de eksik kesilen akçelerin karışıklığa yol açtığı, akçe kesimine gerekli dikkatin gösterilerek eksik akçe kestirilmemesi (hkm. 1687); Edirne (hkm. 88, 215), Alacahisar (hkm. 89, 208), Belgrad, Semendire, Sirem ve Varadin (hkm. 406), Kavala (hkm. 473, 475) ve Yenişehir'de (hkm. 359) kallâblık yapanların yakalanıp aletleriyle beraber İstanbul'a gönderilmeleri.

Bursa'da dirhemi bir akçelik ibrişimin arasına on dirhemi bir akçelik ibrişim katan ibrişimcilerin cezalandırılmaları (hkm. 304) İstanbul'da imal edilen hasırların boy ve enlerinin eksik yapılıp fiyatının da yükseltildiği şikâyeti üzerine muhtesibin gerekli kontrolleri yapıp eksik ve pahalı mal yapıp satanların saraya arzedilmesi (hkm. 1485).

Şam'da lüzumsuz yere bir çok masraf yapıldığı, bundan böyle Arap Defterdarı'nın izni olmadan hiçbir harcama yapılmaması (hkm. 523); Avlonya'da barut sıkıntısı çekildiğinden adet üzere Avlonya beylerinin şehre gelişinde şenlik bahanesiyle kalelerden lüzumsuz yere top atılmaması (hkm. 1272). Mısır'ı korumak için Mısır'a yerleştirilen kul tayifesi yeniçeri, tüfekçi ve gönüllülerin sayısı fazla miktarda arttığından ve hazineye fazla yük teşkil ettiğinden boşalan gediklerin bölükler eski sayısına düşünceye kadar kimseye verilmemesi (hkm. 1146).

18- Sahte arz, berat ve hüküm düzenleyip mühür yapanlar ve bunların cezalandırılmalarına dâir hükümler:

İskenderiye'de sahte arzlarla gedik tevcih eden ve yapılan aramada torbasında kendi yazısıyla yazdığı arz müsveddeleri bulunan Ali oğlu Mehmed'in İstanbul'a gönderilmesi (hkm. 722); Alanya'da hile ile timar tevcih edilen Arslan oğlu Nasuh'un timar beratının kim tarafından yazıldığının araştırılması (hkm. 963); sahte berat ile Sidrekapsi Mehterbaşısı olduğunu iddia eden Mustafa b. Abdullah ile beratı yazan Kâtip Hüseyin Çelebi ve aracı olan Kasım Papla'nın yakalanıp İstanbul'a gönderilmeleri (hkm. 358); Bosna, Klis, Pojega ve Zaçesne sancaklarının Mâbeyn Emini olan İnehan ve Pojega'da timara mutasarrıf olan Şaban Ağa'nın sahte mühür ve evraklarla halka gedik dağıttıkları (hkm. 697); sahte arz ve beratlarla kale erenlerinin gediklerini ellerinden alan İlbasan Kalesi Bevvâbı Nasuh'un yakalanıp elindeki sahte arz ve beratlarla beraber İstanbul'a gönderilmesi (hkm. 439); Van'da sahte beratla gönüllü gediği almak isteyen Şenlik adlı şahıstaki beratı kimin düzenlediğinin araştırılarak gereğinin yapılması (hkm. 1096).

19- Fuhuş yapan kadın ve erkeklere verilen cezalarla ilgili hükümler:

Galata'da Arap Fatı, Narin, Giritli Nefîse vs. kadınlar ile yeniçeri karısı olan Balatlı Aynî adlı kadınların yaramaz oldukları, mahalle halkının şikâyeti üzerine teftiş edilerek evlerinin zorla satılıp kendilerinin şehir dışına çıkarılmaları (hkm. 281); şarap içip fahişelerden dost tutan, validesinin de şarap içip fuhuş yaptığını bilmesine rağmen müdahelede bulunmayan Osmancık Boyahanesi'nde timar tasarruf eden sipahi Mustafa'nın suçlarının sicile kaydedilip arzedilmesi (hkm. 309); Mihalıç'ta Yeniçeri Mustafa'nın karısıyla ahlâksızlık eden Acemi oğlanlarından Hamza ve iki arkadaşının yakalanıp İstanbul'a gönderilmesi (hkm. 961); Sinop'ta karısı kötü yolda olan, kendisi de fitneye sebep olan Dellal Ahmed'in durumunun teftiş edilip suçu sabit ise şehirden çıkarılması (hkm. 976); Konya'da Mehmed Çavuşla Kethüdaoğlu Ahmed'in cariyelerini idlâl eden Mihrişâh Hatun'un siyâset olunması (hkm. 693).

20- İdarî ve askerî görevlere yapılan tayinler ile görevindeki başarısızlık veya yolsuzluklar sebebiyle azledilen devlet görevlileri hakkındaki hükümler:

Lahsa Beyi Ferruh Paşa'nın yaptığı başarılı hizmetlerden dolayı Basra Beylerbeyliği'ne tayin edildiği (hkm. 23); Mısır'da sancak tasarruf eden Abdüsselam oğlu Ahmed'in Rodos Muhafızlığı ile görevlendirildiği (hkm. 47); hâssa tâcirlerinden Müteferrika Mustafa'nın İstanbul'a Gümrük Nâzırı olarak tayin olunduğu (hkm. 1496); Gazze Beyi Murad Bey'in Yemen Beylerbeyiliği'ne, Rıdvan Paşa'nın da San'a Beylerbeyiliği'ne tayin olundukları (hkm. 710, 711), Ohri sabık beyi Malkoç Bey'in Klis Sancağı'na (hkm. 433); Basra kadısının Emvâl-i Hâssa Nâzırlığı'na tayinleri (hkm. 886).

Saray Sancakbeyi Mehmed'in yaptığı yolsuzluklardan dolayı görevinden azledildiği (hkm. 390); Gerger'de 20-30 yıldır görev yapan bir nâib ile üç muhzırın halktan para ve mal sızdırdıkları ve ırza tecâvüz etmeleri sebebiyle görevlerinden alınmaları (hkm. 282); Zaçesne Beyi Ferhad'ın parasını almasına rağmen kaleleri tamir ettirmediği ve hakkındaki diğer şikâyetler sebebiyle görevinden alınarak teftişi (hkm. 296); halkın 200 000 akçesini zimmetine geçiren, halka zulmedip şer-i şerîfe aykırı işler işleyen, hükm-i şerîf ve şer'î belgelere söven sâbık Midilli Âmili Basdırma oğlu Hüseyin'in kazığa vurularak siyâset olunması (hkm. 302, 351); şer'î konularda küfrü gerektiren sözler söyleyen Kamengrad Kalesi Dizdarı Mehmed'in görevinden alınıp tutuklanarak İstanbul'a gönderilmesi (hkm. 738); Arap eşkıyasının Basra'yı muhasarası esnasında görevden kaçan Rahmaniye Kulları Ağası İbrahim'in hapsedilmesi (hkm. 113); Tunus Hakimi Sultan Ahmed'in hediyelerini İstanbul'a getirmekte iken Mizistre kıyısında batan gemiyi yağmalayan Mora Nâzırı Zaim Ali ve adamı Deli Mesih'in siyaset olunmaları (hkm. 123, 150, 151); halka baskı ve zulüm yapan Mesire Nahiyesi Emini Abdülkerim'in hapsedilip sicilinin arzedilmesi (hkm. 148).

21- Hac yolculuğu için deve kiralanması, Emîr-i Hac tayini ve hac yolunda fakirlere verilecek peksimedle ilgili hükümler:

973 (1565/1566) yılı için Şam-Mekke-i Mükerreme arasına Ruha Beyi Mustafa Bey'in Emîr-i Hac olarak tayin olunduğu (hkm. 966); Medine-i Münevvere'ye gönderilen nüzûr ve sadakanın saklanması için Harem-i Şerif'in bir köşesine bir kule yaptırılıp Mısır askerlerine

beklettirilmesi (hkm. 1084); Hac yolunda fakirlere verilecek olan peksimed için gerekli buğdayın Evkâf-ı Hümâyûn mahsulünden karşılanması (hkm. 895); Mahmil-i Şerîf'te hizmet etmeleri şartıyla Gazze sancağı sipahilerinden her yıl beş kişiye hac için izin verildiği (hkm. 640); Mısır ve Şam hacılarının Medine yakınlarındaki bazı köylerin civarından geçtikleri yolun köylüler tarafından kazılan hendeklerle daraltılmasının hacıları zor durumda bıraktığı, Medine-i Münevvere kadısı ve Şeyhülharem tarafından bunun önlenmesi (hkm. 1501); Hac yolculuğu için mukaddimlerden ücret karşılığı deve kiralanması (hkm. 508, 510, 519).

22- Acemi oğlanı devşirilmesi ve acemi oğlanı vermek istemeyen bazı köy halkının isyanı ile ilgili hükümler:

Bosna-Hersek ve Klis'te Yayabaşı'nın sünnetli çocuklardan acemi oğlanı toplamasına engel olunmaması (hkm. 220); İpek kazasında acemi oğlanı almaya gelen Mehmed Subaşı'ya itaat etmeyip karşı gelen Grink (?) köyü halkından suçlu olanların yakalanıp cezalandırılmaları (hkm. 947); Delvine'nin Prakalma nahiyesinden acemi oğlanı toplamak isteyen Ali Subaşı'ya tüfek vs. harp aletleriyle karşı gelerek isyan eden ahalinin başkalarına ibret olması için cezalandırılması (hkm. 1197); acemi oğlanı toplamakla görevli olan Yayabaşı Mehmed, halktan para alıp karşılığında acemi oğlanı yazmayarak görevini suistimal ettiğinden görevden alınarak teftiş olunması ve yerine Yayabaşı Ali'nin tayin edildiği (hkm. 450); Semendire ve Özice'de acemi oğlanı devşirmeye memur olan görevli, halktan para alarak devşirdiği çocukları tekrar ailelerine geri verdiğinden görevden alınması ve oğlan devşirilmemiş yerlerden oğlan devşirilmesi (hkm. 791).

23- Kilise tamiri, izinsiz olarak sonradan yapılmış olan kiliselerin yıktırılması ve görevden ihrac edilmiş bir patriğin bazı kişiler tarafından tekrar patrik yapılması faaliyetlerine dâir hükümler:

Van'da binden fazla gayrimüslimin toplantı yaptıkları, yeni kiliseler inşa edip bazı eski kiliseleri de tamir bahanesiyle eski durumlarına göre değişikliğe uğrattıkları haberlerinin araştırılması (hkm. 286); Balat kapısı dışarısında Balıkçı keferenin bir ev üzerine civardaki Müslüman

evlerinden yüksek olarak inşa ettikleri kilisenin Müslüman evleri seviyesine indirilmesi, ayrıca burası daha önceden kilise olmadığından, kilise olarak kullanılmasına izin verilmemesi (hkm. 313).

Kesterye ve Pirlepe'de kilise teftişi için Koçi Çavuş'un mübaşir tayin edildiği, yapılacak teftiş neticesinde eski kiliselere dokunulmayıp kanuna aykırı olarak sonradan yapılan kiliselerin yıktırılması (hkm. 674).

Galata'da daha önce kendi patrikleri iken görevden ihrac edilen kişiyi yeniden patrik yapmaya uğraşan kişilerin aynı cemaatten gelen şikâyetler üzerine yakalanıp hapsedilmeleri (hkm. 1517).

24- Kahvehanelerin birer fesat yuvası hâline gelmeleri ve Müslümanları ibadetten alıkoydukları gerekçesiyle kapatılmalarına dâir hükümler:

Kudüs-i Şerif'te açılan kahvehanelerin birer fesat yuvası hâline geldiği ve Müslümanları ibadetten alıkoyduğundan kahvehanelerin kapatılıp, yasağa uymayanların isimlerinin İstanbul'a bildirilmesi (hkm. 612); Kudüs-i Şerif Kadısı Cârullah'ın üç yüz yıldır kullanılan bir sebili yıktırarak yerine kahvehane yaptırdığı vs. konulardaki iddiaların araştırılıp muhâkeme edilmesi (hkm. 1248).

25- Yol kesme, ev basma, katl, yaralama, gasb, yağmalama, hırsızlık, bozgunculuk ve görevlilere karşı gelme gibi suçlar ve bunlara verilen cezalarla ilgili hükümler:

Düşmana harp aleti, at, zahire, mühimmat vs. satanların hapsedilmesi (hkm. 67); sefer hizmetinden kaçan akıncı ve toycaların küreğe konulması (hkm. 1109); Bergos İskelesi'nde kavga ettiği yeniçeriyi öldüren Kılıç'ın siyaset edilmesi (hkm. 1108); görevinden azl olunması üzerine Divânı basarak kadıyı döven Basra Azeb Ağası Sinan'ın siyaset olunması (hkm. 824).

Bursa'da zindanı yıkıp içindeki azeplerin kaçmasına sebep olan zindancılar ile azeplerin kadınlarının idam edilmeleri (hkm. 657); yalancı şahitlik, dolandırıcılık ve tehdit suçlarını işleyen Musa'nın küreğe konulması (hkm. 317); hırsızlık yapan Baba Ali'nin suçu neyi gerektiriyorsa o şekilde cezalandırılması (hkm. 1628); adam öldürüp

halka kötülük yapan Hamza oğlu Yusuf ve arkadaşlarının küreğe konulması (hkm. 241); Aksu Derbendi'nde geceleyen tüccarların eşyalarını çalan ve yakalanan gurbet taifesinden dokuz kişinin siyaset olunması (hkm. 271); zimmetine para geçirme, içki içme, katl ve halka zulüm gibi pek çok suçu olan Midilli eski Âmili Bastırma oğlu Hüseyin'in kazığa vurularak siyaset olunması (hkm. 302, 351); Budun'da kavga edip yaraladıkları bir kişinin ölümüne sebep olan 3 yeniçerinin muhakeme edilip suçları sabit olursa siyaset olunmaları (hkm. 283, 284); Çankırı'da sipahi olup hırsızlık yapıp yol kesen, halkın at ve katırlarını çalıp satan Mustafa'nın hapsedilmesi (hkm. 201); gece ev basıp para ve eşya gasbeden ve eşkıya içinde yer alan sipahi Mehmed ve Kılavuz Ali'nin siyaset olunmaları (hkm. 210); Kayseri'de yeniçeri İlyas ile zimmi Eymirşah'ın yemeklerine zehir katarak ölmelerine sebep olan Hasan'ın siyaset olunması (hkm. 188); halktan nezir adı altında para ve eşya topladıktan sonra İran'a giderken yakalanan beş kişinin siyaset olunup, aile ve akrabalarının da Budun'a sürgün edilmeleri (hkm. 156); Muzaffer oğlu Ali Subaşı'nın kulağını kesmekle suçlanan Mahmud oğlu Hasan'ın suçu sabitse küreğe konulması (hkm. 22), Bursa'da yol kesip yolcuları öldüren ve yağma yapan gurbet taifesinden kişilerin küreğe konulmaları (hkm. 48).

Karlıili'nde Havâss-ı Hümâyûn ve serbest timar arazisinde ağır suç işleyip idama veya eli kesilmeye mahkum olan kişilerin zabitler tarafından para karşılığı serbest bırakıldığı, buna engel olunup suçluların cezalarının ifa edilmesi (hkm. 1254).

Şamoyil adlı Yahudi kilisede (havrada) iken evini açıp parasını çalan Abraham adlı Yahudi ve arkadaşlarına örf-i ma'rûf uygulanması (hkm. 1522).

26- Günümüzde çevrecilik olarak adlandırılan ve ağaçların kesilmesi, ormanlarda tarla açmak, korulara zarar vermek, tazılarla avlanmak gibi fiillerin yasaklandığı ve kutsal mekânların temiz tutulmasına dâir hükümler:

Korucu Hasan tarafından korulara davar sokulduğu, ağaçların kesildiği ve bazı yerlerin tarla hâline getirildiği yolundaki şikâyetler

üzerine Eski Zağra, Hasköy ve Filibe kadılarının durumla bizzat ilgilenerek hiçbir ferdin korulara zarar vermemesi için gerekli tedbirleri alıp halka tenbihte bulunmaları (hkm. 1369); bazı kimselerin Vize ile Midye arasındaki koruya davar getirip ağaçların yukarı dallarını keserek koruya zarar verdikleri, koruya koyun dışında hayvan sokulmayıp ve ağaçların üst kısımlarının kesilmemesi, karşı gelenlerin küreğe konulması (hkm. 1292); Hasköy, Yanbolu, Kırkkilise, Ferecik ve Gümülcine'deki hâssa şikâr korularında hayvan otlatma, kışın koyun barındırma, tüfek atma, tazılarla avlanma ve ağaç kesmenin yasaklanması, emre uymayanların isimlerinin saraya bildirilmesi (hkm. 691).

Ziyaret ve ibadet adı altında sırf gezinti maksadıyla Mescid-i Aksâ'ya gelen bazı kadınların, Mescid-i Aksâ etrafındaki medrese evlerinde kalanlar ve Sahratullah etrafındaki odalarda kalan bazı Hindlilerin Mescid-i Aksâ, Sahratullah ve diğer kutsal yerleri kirlettikleri, buna müsaade edilmeyerek bu gibi kutsal mekânların temiz tutulması (hkm. 191).

27- Yukarıda sayılan konu başlıklarının yanında aşağıda örnekleri verilecek olan değişik pek çok konuya dâir hükümler de defterde yer almaktadır:

Bursa ve Şam'da üretilen bazı mallara vurulan damgalarda Esmâ-i Hüsnâ'dan isimler bulunduğu, bu tip damgalar kullanmak uygun olmadığından bunların değiştirilerek başka damga vurulması (hkm. 230).

Haleb'de bazı mescitlerin etrafındaki Müslüman evlerinin Yahudilere satılması sonucu mescidlerin âtıl hâle geldiği, bu evlerin tekrar Yahudilerden bedeli üzerinden satın alınarak Müslümanlara satılması ve mescidlerin faal hale getirilmesi ve mescidlerin etrafında gayrimüslimlerin oturmalarına izin verilmemesi (hkm. 242, 1376).

Üsküdar'da yolcu taşıma izni verilen kayıklardan başka kayıklara yolcu taşıma izni verilmemesi, kayıkların boğazda yelken açmamaları, istiab haddinden fazla yolcu almamaları, Çengelköy ve diğer iskelelerden

kimliği belirsiz şahısları İskele Emininin haberi olmadan taşımamaları (hkm. 169).

Donanma-i hümâyûn ile Hind taraflarına muhafaza görevine giden Süveyş Kaptanı Sefer orada vefat ettiğinden, Donanmanın Süveyş'e getirilmesinin gerektiği (hkm. 178).

Şam bölgesinde, Yahudilerden Sâmirî denilen topluluk Arabî yazı, siyakat ve defter tutma işlerinde bilgili olduklarından, subaşı ve eminlerin bunları yanlarına kâtip olarak aldıkları, fakat bunlar müfsid ve şerir olduklarından, çeşitli hile ve desiselerle Müslüman halkın mallarını ellerinden aldıkları, reayanın bunlardan korktukları için âdeta bunların hizmetkârları gibi davrandıklarının Şam Kadısı'na arz edildiği, bundan böyle hiçbir devlet görevlisinin bunları yanlarına görevli olarak almamaları, aksi takdirde Şam Beylerbeyinin sorumlu olacağı (hkm. 470).

Alasonya'da "ben Hz. İsa'yım" diyerek ortaya çıkıp halkı etrafına toplayarak pazara göndermeyip, üzerine varıldığında da dağa kaçıp itaate yanaşmayan keşişin yakalanıp İstanbul'a gönderilmesi (hkm. 487).

Kâbe'de Mahkeme-i Kübrâ'da görülen davaların sicilleri saklanmakta iken; Şâfiî, Malikî ve Hanbelî nâiblerince görülen davalara ait siciller arandığında bulunamadığından, bu mezheplere mensup nâiblerin tuttukları sicillerin üç ayda bir Mahkeme-i Kübrâ'ya teslim edilmesi ve müşkil davaların Mekke Kadısı ile müşâvere edilerek görülmesi (hkm. 211).

Bana beyi, Lim nehri kenarında bulunan Roda adlı yerden arazi alarak üzerinde cami, muallimhâne, mektep ve 40-50 kadar hane yaptırarak cenazelerini kaldıramayacak ve maişetlerini temin edemeyecek derecede maddî ve manevî fakirlik çeken Müslüman köylülerini buraya yerleştirdiği (hkm. 1198), ancak sipahinin zulmü sebebiyle halkın dağıldığının bildirilmesi üzerine buranın kasaba haline getirilmesi; sipahinin mütevellîden 80 akçe alıp dışarıdan gelip yerleşenlere karışmaması ve halkın vergiden muaf tutulması (hkm. 1344).

Ergene nehri üzerinde yapılan Pavli köprüsünün bulunduğu yer tehlikeli olduğundan, köprünün yanına inşa olunan kervansaray etrafında iskânı emrolunan kırk hane haymâne taifesinin yerleşmesine engel olunmaması (hkm. 264).

Mîrîye borcu olan kimselerin mallarını vakfedemeyecekleri (hkm. 519).

Bütün bu hükümlerin yanında, defterde timar tevcihi, miras ve taksimi, vakıflar ve mütevellî heyetinin görevleri ile bunların teftişi, zaman zaman halktan avârız adı altında vergi toplanması, mukâtaaların iltizama verilmesi, hazineye ait gelirlerin toplanması, askerlere para gönderilmesi ve bunun yollarda emniyetinin sağlanması vs. konularda da pekçok hüküm yer almaktadır.

*

Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü'nce yayınlanan bu eser, 2 ciltten teşekkül etmektedir. Birinci ciltte yer alan bölümlere dâir açıklayıcı bilgiler aşağıda verilmiştir. İkinci cilt ise, defterin aslının faksimile baskısından meydana gelmektedir.

Birinci ciltte; "Sunuş" yazısında Divân Kalemince tutulan önemli defterlerden olan Mühimme Defterlerinin tertibindeki gelişim ile kültür ve medeniyet tarihimiz bakımından önem ve kıymeti konusunda genel bir bilgi verilmiştir. Ayrıca, neşri uygun görülen 5 Numaralı Mühimme Defterinin tavsifi yapılarak, şeklî özelliklerinden bahsedildikten sonra defterin muhtevası, konu başlıkları halinde verilip, başlıklardan sonra konu ile ilgili hükümlerden örnekler verilmiş ve takiben neşirde uygulanan usul ana hatlarıyla belirtilmiştir.

Sunuş yazısından sonra, defterdeki "Hükümlerin Özetleri" yer almıştır. Hükümlerin Divândan çıktığı veya kaleme alındığı tarihler, hükümlerin üzerlerinde ve Miladî karşılıkları da parantez içerisinde verilmiştir.

Hükümlerin dağıtıldığı yerleri gösteren "bir sûreti ..." diye başlayan bölümler ait oldukları hükümlerle birlikte değerlendirilerek özet yapılırken dikkate alınmışlardır. İptal edilen hükümlerin indeksleri

çıkarılmamıştır. Mükerrer olan hükümlerin özetleri bir defa yapılıp, ilgili yerlere mükerrer olduğuna dâir not yazılmıştır.

Defterdeki hükümlerin özetlerinin ardında şahıs, yer, millet, kabile, boy, aşiret ve müessese isimlerinden müteşekkil "Analitik İndeks" yer almıştır. Çeşitli sebeplerle okunamayan veya okunuşunda tereddüt edilen kelimeler; özetlerde, scainner taraması yapılarak ilgili yerine resmedilmiştir. İndekste ise scainner taraması yapılmayıp (?) işareti konulmuştur.

İndeks maddeleri yazılırken mümkün olduğunca defterdeki şekle sadık kalınmaya çalışılmıştır. Yani, indekse konu olan kişi ve kurum adları, terim, tâbir ve kelimeler dilin o günkü imlâ ve fonetik özellikleri göz önüne alınarak yazılmıştır.

Defterin taranıp maddelerin tespiti safhasında belirlenecek indeks maddesinin, genel konu adı şeklinde değil de, bir genel konunun alt başlığı, başka bir deyişle, içinde geçtiği hükümdeki özel durumu ifade edecek şekilde alınmasına gayret edilmiştir. Dolayısıyla maddeler çoğunlukla tamlama, deyim ve diğer tür kelime gruplarından meydana gelmektedir.

Birden fazla kelimeden meydana gelen bu tür indeks maddeleri ait oldukları metinde, genellikle aralarına başka kelime veya kelime grupları girmiş vaziyette geçmelerine rağmen, hem anlam ve gramatik münasebet, hem de indeksin sıhhati açısından ayıklama-birleştirme yoluna gidilmiştir.

Arapça ve Farsça kelimeler oturmuş bir imlâya sahip olmaları sebebiyle bunlarla ilgili problemler yok denecek kadar az iken, Türkçe ve diğer dillere ait kelimelerin imlâları sık sık değişebilmektedir. Defterdeki hükümlerin yer yer değişik kâtipler tarafından kaydedilmesi ve bunlardan bazılarının çalakalem, bazılarının ise noktasız yazılmış olması, imlâda farklılıklara, tenakuzlara, dahası yanlışlıklara sebep olmuştur. Bunlardan küçük çapta olanlarına, meselâ okunan harflerde değil de, okutucu harflerdeki eksiklik-fazlalıklar, takdim-tehirler görmezlikten gelinip, okunan harflerdeki ve kelimenin anlamında sapmalara, anlamsızlıklara yol açabilecek olanlara işaret edilmiştir.

Bunların dışında, bir de tamamen yanlış yazılış neticesi ortaya çıkan hatalar bulunmaktadır; bunların listesi, indeks metninin sonunda verilmiştir.

Defterdeki hükümlerin çoğunun konusunu meydana getiren Zigetvar Seferi'nin daha iyi anlaşılabilmesi için dönemin Rumeli haritası da ek olarak verilmiştir.

*

Görüleceği üzere, Osmanlı arşivleri, idarî kayıtların devlet eliyle tespit edilip düzenlendiği ve günümüze kadar muhafaza edildiği örnek kuruluşlardır.

Takdir edileceği üzere, tarihin gerçek bilgileri ilk elden orijinal kaynaklara, yani arşiv belgelerine dayanır. Belgesiz tarih yazılamaz ve olayların gerçek yönleri gün ışığına çıkarılamaz.

Arşiv belgeleri olmadan ve bilinmeden, varsayımlarla tarih yazmak, belirli bir devir hakkında hüküm vermek, bir devri veya olayları değerlendirmek, tarih biliminin gerektirdiği tarafsızlığa ve ilmî objektifliğe sığmaz.

Bilinmelidir ki, arşivlerimiz Türk milletinin tarih ve kültürünün temel kaynaklarıdır. Geçmişi ve hattâ bugünümüzü arşivler sayesinde daha iyi anlayıp, değerlendirebileceğiz.

Türk milletinin tarihî macerasını ortaya koyabilmek için, arşivlerimizdeki orijinal arşiv belgelerinin mutlaka değerlendirilmesi, ilim çevrelerinin istifadesine sunulması, kısaca bugüne kazandırılması sağlanmalıdır. Arşiv belgelerinin bugüne kazandırılması, bir bakıma vatan coğrafyasının tapusuna kavuşturulmasıdır.

Arşivlerimiz, herşeyden önce millî kültürümüz ve millî kimliğimiz için gereklidir. Toplum yapımızdaki çözülmeleri önleyecek ortak inanç noktalarımızı arşivlerimizde bulacağız. Hayata kuvuşturulacak arşiv belgelerimiz, bu yüce milletin hukuka, hakka, ilme saygısının ve insan sevgisinin delilleri olacaktır.

*

Eserin hazırlanmasında emeği geçen Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı personeline ayrı ayrı teşekkürü, yerine getirilmesi gerekli zevkli bir görev bilmekteyiz.

Bu vesileyle çalışmalarımızda her türlü teşvik ve desteği bizlerden esirgemeyen Başbakanlık Müsteşar V. Sayın Ali Naci TUNCER'e teşekkürlerimizi sunmayı görev biliyorum.

Ayrıca, Genel Müdürlüğümüz çalışmalarının yayınlanmasını teşvik eden Müsteşar Yardımcısı Sayın Atilla TEKEOĞLU'na da teşekkürlerimi sunuyorum.

Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Mühimme Defterleri koleksiyonundan seçilip ilim dünyasının istifadesine sunulan bu çalışmanın, ilgililere yararlı ve yardımcı olmasını dileriz.

30 Aralık 1994

İsmet BİNARK
Devlet Arşivleri Genel Müdürü

K I S A L T M A L A R

Arn.	Arnavutluk
bkz.	bakınız
ey.	eyâleti
H.	hicrî
hkm.	hüküm
k.	karyesi
kl.	kal‘ası
ks.	kasabası
kz.	kazâsı
lv.	livâsı
mh.	mahallesi
Msr.	Mısır
nh.	nâhiyesi
s.	sayfa
sn.	sancağı
ss.	sayfa sayıları
vs.	vesâire
vt.	vilâyeti

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

ÖNSÖZ V

SUNUŞ VII

KISALTMALAR XLVII

İÇİNDEKİLER XLIX

DEFTERDEKİ HÜKÜMLERİN ÖZETLERİ 1

ANALİTİK İNDEKS 321

RUMELİ HARİTASI 449

DEFTERDEKİ HÜKÜMLERİN ÖZETLERİ

Gurre-i Muharrem 973 (29 Temmuz 1565)

1 ***Çorlu kadısına***

Ereğli Limanı'nda batan gemiyi çıkartmakla görevlendirilen Hâssa reislerinden Hüseyin Reis ile beraberindeki diğer reislere kolaylık gösterilmesi ve ihtiyaç duyduğunda yeteri kadar adam gönderilerek geminin çıkartılmasına yardımcı olunması.

2 ***Karahisâr-ı Sâhib beyine ve kadısına***

Karahisar'da öldürülen yeniçerilerden dolayı hapsedilmiş olan Hüsrev Subaşı ve diğer iki kişinin güvenilir kefillere bağlandıktan sonra serbest bırakılmaları.

3 ***Bilecik kadısına***

Bilecik Madeni'nde demir yuvalak imali için görevlendirilen bey, müsellem, yaya ve çeribaşıların yoklama defterlerinin gönderilmesi ve ne kadar yuvalak işlenip hazırlandığının bildirilmesi.

2 Muharrem 973 (30 Temmuz 1565)

4 ***Gümülcine kadısına***

Draç Kalesi'nde görevli yeniçerilerin maaşlarının bir kısmının Gümülcine'nin Yöri köyünde kaybolması olayında zanlı duruma düştükleri bildirilen köy bekçileri ile diğer zanlıların teftiş olunarak durumun açıklığa kavuşturulması; suçlular sipâhi iseler hapsedilip kimler olduklarının arzedilmesi, değil iseler şer‘-i şerife göre cezalandırılmaları.

5 *Diyarbakır'ı yeniden tahrir eden* ***Akşehir Beyi Musa Bey ve Kâtip Arif'e***

Yeni tahrir esnasında hâs zeamet ve timarlarda ortaya çıkan zevâid ile defter dışı köy ve mezraaların Havâss-ı hümâyun adına, vakıflarda ortaya çıkan zevâidin de vakıfların tamir ve ihyası için Âmid Hazinesi adına zaptedilmesi ve vâkıfın şartına aykırı olarak ihdas edilmiş vakıf cihetlerinin de kaldırılması.

6 *Diyarbakır'ı yeniden tahrir eden* ***Akşehir Beyi Musa Bey ve Kâtip Arif'e***

Gelip geçen yolcuların, yol üzerinde bulunan köylerin ürünlerine verdikleri zararın telâfisi maksadıyla, bu gibi köylerin öşürlerinin altıda bir nisbeti üzerinden belirlenmesi ve bu köylerin yeni tahrirde Havâss-ı hümâyun'a kaydedilmesi.

7 *Diyarbakır'ı yeniden tahrir eden **Akşehir Beyi Musa Bey ve Kâtip Arif'e***

Tahrir esnasında ortaya çıkan zevâidin ve Havâss-ı hümâyun'a yarayan timarların Havâss-ı hümâyun adına zaptedilmesi; tevcih esnasında timarların yazısına itiraz edenlerin itirazlarının Âsitâne-i saâdet'te karara bağlanması ve timar dağıtımında tevcihin daha fazla verene yapılması.

8 *Diyarbakır'ı yeniden tahrir eden **Akşehir Beyi Musa Bey ve Kâtip Arif'e***

Tahrir olunan yerlerdeki vakıf köylerin defterde kayıtlı reâyâsının ve onların oğullarının dışında, sonradan gelip bu köylere yerleşmiş olan reâyâdan alınacak vergi ve resimlerin yeni tahrirde Havâss-ı hümâyun'a kaydedilmesi.

9 *Diyarbakır'ı yeniden tahrir eden **Akşehir Beyi Musa Bey ve Kâtip Arif'e***

Tahrir olunan yerlerde, mutasarrıfları elinde mülk olduğunu gösterir mülknâme, nişân-ı hümâyun veya defterde mülkiyet kaydı bulunmayan yerlerin öşür ve resimlerinin Havâss-ı hümâyun adına zaptedilip yeni tahrirde Havâss-ı hümâyun'a kaydedilmesi.

10 *Diyarbakır'ı yeniden tahrir eden **Akşehir Beyi Musa Bey ve Kâtip Arif'e***

Âmid'de çiftlik mutasarrıfı olup Müslümanlara göre daha az vergi veren gayrimüslimlerin haraçlarının beşer akçe arttırılması ve yeni deftere de bu şekilde kaydedilip verginin buna göre toplanması.

11 *Diyarbakır'ı yeniden tahrir eden **Akşehir Beyi Musa Bey ve Kâtip Arif'e***

Nusaybin hâslarında defterde yazılı olan miktardan fazla tohum ektirildiği ve ırgadiye alındığı için reâyânın bölgeyi terketmesinden dolayı köylerin harap hale geldiği ve şimdiki mültezimin verdiğinden on bin akçe daha fazla vermek şartıyla adı geçen hâslara tâlipler bulunduğu bildirildiğinden, Nusaybin hâslarının defterde yazılı olandan fazla tohum ektirilmemek ve ırgadiye alınmamak şartıyla yeni tâliplere iltizama verilmesi.

12 *Diyarbakır'ı yeniden tahrir eden **Akşehir Beyi Musa Bey ve Kâtip Arif'e***

Tahrir olunan yerlerde, Dergâh-ı muallâ'dan alınmış ibtidâ beratları ile değil de beylerbeyiden alınmış ibtidâ beratları ile timar tasarruf eden sipâhilerin beratlarının ellerinden alınıp timarlarının Havâss-ı hümâyun adına zaptedilmesi.

13 *Diyarbakır'ı yeniden tahrir eden **Akşehir Beyi Musa Bey ve Kâtip Arif'e***

Mukâtaa şeklinde tasarruf olunmakta iken yeni tahrirde mukâtaalıkları kaldırılan köy ve mezraaların zevâid olarak mirî adına zaptolunan mahsulâtının, sözkonusu köylerden mültezimlerin alageldikleri mukâtaa resmi kadarının mültezimlerin borçlarına mahsup edilip kalan zevâid ile sözkonusu köy ve mezraaların Havâss-ı hümâyun adına zaptedilmesi.

14 *Diyarbakır'ı yeniden tahrir eden **Akşehir Beyi Musa Bey ve Kâtip Arif'e***

Tahrir olunan yerlerdeki bazı sancakbeyleri ile zeamet ve timar sahiplerinin tasarruf etmekte oldukları dirliklerinin bedilinde, beratlarında yazılı olan miktara göre mevcut olan noksanlığın, tahrir esnasında ortaya çıkan zevâidden tamamlanması.

15 *Diyarbakır'ı yeniden tahrir eden **Akşehir Beyi Musa Bey ve Kâtip Arif'e***

Hâss-ı atîk köylerde ortaya çıkan zevâidin, mültezimleri tarafından kabul edilmesi halinde iltizamlarına dahil edilmesi, kabul etmeyenlerin mahsul miktarının ise tayin olunacak kişiler tarafından yeniden öşürlendirilmesi.

16 *Diyarbakır'ı yeniden tahrir eden **Akşehir Beyi Musa Bey ve Kâtip Arif'e***

Tahrir olunan yerlerde bulunan Araplardan İbâde Cemaati'nin çok sayıda deveye sahip oldukları halde diğerleri gibi vergi vermedikleri için vergi veren bazı kişilerin de vergiden kurtulmak amacıyla bunların arasına katıldığı ve devletin vergi gelirinin azaldığı bildirildiğinden, adı geçen cemaat için de develerine göre bilirkişiler marifetiyle yıllık bir vergi takdir edilmesi.

17 *Diyarbakır'ı yeniden tahrir eden **Akşehir Beyi Musa Bey ve Kâtip Arif'e***

Millü Cemaati ile Kethüdâları Kadı Mahmud arasında kanunsuz vergi tahsili meselesinden dolayı anlaşmazlık çıkması üzerine yeni tahrirde yardımları görüldüğü bildirilen Budak'ın, yıllık otuz üç bin dokuz yüz otuz altı akçeyi Âmid Hazinesi'ne teslim etmek şartıyla adı geçen aşirete bey tayin edilmesi ve timarının Havâss-ı hümâyun'a katılarak, timar bedelinin aşiretten tahsil edilecek bâd-ı hevâ vergisinden karşılanması.

18 *Eyalet tarikiyle sancak tasarruf eden **Kürt beylerine***

Başka sancaklardaki yerlerini terkederek kendilerine bağlı aşiretler arasına yerleşen defter dışı reâyâyı geldikleri yerlere geri göndermeleri.

19 ***Medine-i Münevvere'ye kadar yol üzerinde bulunan kadılara***

Mısır'a gidecek olan Südde-i saâdet ağalarından Kasım Ağa'ya her türlü kolaylığın gösterilmesi.

20 ***Boğdan voyvodasına***

Ahi isimli zimmîyi dört hizmetçisiyle birlikte katlettirdiğine dair adı geçenin eşi ve vârisleri tarafından şikâyette bulunulduğundan, Brayil Kadılığı'nca görülecek bu davada kendisini temsil etmek üzere bir vekil tayin edip Murad Çavuş ile Brayil'e göndermesi.

21 ***Filibe kadısına***

Ev basıp soygunculuk yapmakla suçlanan ve davaları görülmek üzere kendisine gönderilen Marko ve Miloş isimli zimmîlerin, teftiş edilerek sonucun bildirilmesi.

22 ***Tatarpazarı kadısına***

Muzaffer oğlu Ali Subaşı'nın kulağını kesmekle suçlanan Mahmud oğlu Hasan'ın teftiş edilmesi ve suçu sâbit görüldüğü takdirde küreğe konulmak üzere Dergâh-ı muallâ'ya gönderilmesi.

23 ***Basra Beylerbeyi Ferruh Paşa'ya***

Lahsa'da yaptığı faydalı hizmetlerden dolayı Basra Beylerbeyiliği'ne tayin edildiği; Basra'ya gelmeden önce, oradaki beylerden kudretli birini Lahsa'ya yeni beylerbeyi gelinceye kadar beylerbeyi kaymakamı olarak tayin etmesi.

24 ***Medine-i Münevvere kadısına***

Sadrazam Ali Paşa'nın uhdesinde iken onun vefatıyla münhal kalan Ravza-i şerife Ferraşlığı Bâbü's-saâde Ağası Yakup Ağa'ya verildiğinden, ferraşlık hizmetinin, Yakup Ağa'nın bu hizmet için kendisine kaymakam olarak tayin edeceği kişiye gördürülmesi.

5 Muharrem 973 (2 Ağustos 1565)

25 ***Brail kadısına***

Boğdan Voyvodası Aleksandra'nın, Ahi isimli zimmîyi dört hizmetçisiyle birlikte katledip mallarını aldığına dair maktûlün varisleri tarafından şikâyet ve hak talebinde bulunulduğundan, adı geçen voyvodanın vekili de getirtilerek davanın görülmesi ve sonucun bildirilmesi.

26 ***Tımışvar'daki Hazine-i Âmire Defterdarı Mehmed'e***

Sakmar Kalesi kuşatmasında olan Tımışvar Beylerbeyi Mustafa Paşa'dan uzun zamandır haber alınamadığından, güvenilir casuslar tedârik edilerek aradaki irtibatın yeniden sağlanması.

27 ***Tımışvar beylerbeyine***

Erdel Kralı İstefan'ın da katılımıyla Sakmar Kalesi'nin uzun zamandır kuşatıldığı ve kış mevsiminin de yaklaşmakta olduğu; Silistre ve Boğdan'dan yardım talebini karşılamak üzere bir miktar asker tertib edildiği, gerekirse bunları yardıma çağırabileceği; ayrıca Rumeli'den yardıma gönderilen ordunun gelip gelmediği, silah ve erzak hususunda yardıma ihtiyaç duyulup duyulmadığı konuları ile kalenin ve düşmanın durumu hakkındaki bilgileri kendi görüşlerini de ekleyerek arzetmesi.

28 ***Aydın beyi ve Balat kadısına***

Balat'a bağlı sahil köylerinden birinin korsan gemileri tarafından yağmalandığı yolunda haberler alındığından, halkın tenbih edilerek sahillerin gece gündüz korunması ve

bu gemilerin düşman gemileri mi yoksa korsan gemileri mi olduğu, gerçekten yağmalanan köy bulunup bulunmadığı hususları ile bölgenin güvenlik durumunun bildirilmesi; ayrıca Antalya'ya kadar sahilde bulunan kasaba ve köylerin de durumdan haberdar edilerek uyarılması.

7 Muharrem 973 (4 Ağustos 1565)

29 ***Gelibolu kadısına ve Emin Halil'e***

Malta'da bulunan askerlerin ihtiyacı için hazırlanan zahîrenin Hasan, Abdi ve Cafer reislerin idâresindeki üç gemiye yüklenerek Malta'ya gönderilmesi.

30 ***Kavala kaptanına***

Menteşe sancağının Balat kazasına bağlı bir köyün dokuz adet kâfir korsan gemisi tarafından yağmalandığı haberi üzerine Tersâne-i Âmire'den üç kadırga ile bir kalite techiz edilip kendisine gönderildiği; Şehzâde Selim'in İzmir taraflarında bulunan kalitesine de haber göndererek Midilli'de buluşulması ve hep birlikte derya muhâfazası hizmetinde bulunulması.

31 ***Kavala kadısına ve dizdarına***

Kavala Kaptanı Hüseyin'e derya muhâfazası hususunda bir hüküm gönderildiği; şayet kendisi Midilli taraflarında ise gönderilen hükmün mühürlü kesesi ile birlikte derhal kendisine ulaştırılması.

32 ***Bursa beyine ve Akhisar kadısına***

Vilâyet ahalisinden, kudretli olup fukaraya zulmettiği ve fesad ehli olduğu için önceki kadı zamanında şehirden sürüldüğü bildirilen Emrullah Hoca, şehre dönmüş ve hâlâ aynı fiilleri işlemekte ise sâbit olan suçlarının sicile kaydedilip gönderilmesi.

33 ***Karahisâr-ı Sâhib beyine***

Menteşe sancağında Balat'a bağlı bazı bölgeler düşman gemileri tarafından yağmalandığından, Menteşe sancakbeyi donanmadaki görevinden dönünceye kadar, kendi sancağını güvenilir adamlarına bırakarak emrindeki subaşı ve sipâhilerle birlikte Menteşe sahillerinin korunması ve hırsız, harâmi tâifesinin bertaraf edilmesi görevine gitmesi.

34 ***Trabzon'a varıncaya kadar sahillerde bulunan kazaların kadılarına***

Kazaları dahilinde işe yarar ne kadar marangoz varsa güvenilir kefillere bağlayıp yoklama defterleri ile birlikte güvenilir adamlar nezaretinde Dersaâdet'e gönderilmesi.

35 ***Gelibolu kadısına***

Gelibolu'nun Eskicuma Mahallesi'nde oturan Bursalı Ekmekci Hacı Mustafa'nın

yakalanarak Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

36 ***Diyarbakır beylerbeyine ve Ömeriyye kadısına***

Cezire-i Ömeriyye yakınlarında Kerkil sancağına bağlı Sülolu isimli Kürt aşiretinin çevredeki bir kısım halkı öldürüp bir kısmını da yaralayıp soydukları, bu durum karşısında Kerkil Beyi Mir Ahmed'in ise ihmalkâr davrandığı bildirildiğinden, davacı ve davalıların bir araya getirilip davalarının görülmesi, kâtillerin tesbiti, gaspedilen eşyanın sahiplerine geri verilmesi ve suçlular hakkında gelecek emre göre hareket edilmesi; ayrıca Mir Ahmed'e de emri altındaki aşiretlerin kanunsuz işler yapmalarının önüne geçmesi yolunda ikazda bulunulması.

37 ***Yenişehir, Karaferye ve Çatalca kadılarına***

Dubrovnik beylerinin ihtiyacı için, Üsküdar İmâreti Evkâfı mahsulünden buğday temin edilip Golos İskelesi'nden gemilere yükletilmesi.

38 ***Sultan Murad lalasına***

Menteşe sancağının Balat kazası civarındaki Akköy'ün düşman gemileri tarafından yağmalandığı, ayrıca bir iki suhtenin etraflarına topladıkları yetmiş seksen kadar eşkıya ile bu civardaki köyleri yağmaladıklarına dair kendisinden mektup gelmesi üzerine, sözkonusu eşkıyanın hakkından gelinmesi hususunda Sultan Selim'in Lalası Hüseyin'e emir gönderildiği; kendisinin de bu eşkıya Aydın ve Saruhan'a yakın yerlere gelirse Sultan Murad emrindeki kuvvetlerden bir bölüğü bunların üzerlerine göndererek haklarından gelmesi ve gasbettikleri malları ve oğlanları kurtarması; ayrıca derya muhâfazası için de Midilli'deki Kavala kaptanına katılmak üzere İstanbul'dan dört gemi gönderildiği; kendisinin de Sultan Selim'in İzmir'deki kalitesinin reisine haber göndererek Kavala kaptanına katılmasını sağlaması.

39 ***Sultan Selim lalasına***

Menteşe sancağının Balat kazası civarındaki Akköy'ün düşman gemileri tarafından yağmalandığı, ayrıca bir iki suhtenin etraflarına topladıkları yetmiş seksen kadar eşkıya ile bu civardaki köyleri yağmaladıkları bildirildiğinden, Sultan Selim'in emrindeki kuvvetlerden bir bölüğü sözkonusu eşkıyanın üzerlerine göndererek haklarından gelmesi ve gasbettikleri malları ve oğlanları kurtarması; ayrıca derya muhâfazası için de Midilli'deki Kavala kaptanına katılmak üzere İstanbul'dan dört gemi gönderildiği; kendisinin de Sultan Selim'in İzmir'deki kalitesi reisine haber göndererek Kavala kaptanına katılmasını sağlaması.

40 ***Budun beylerbeyine ve Budun'daki Hazine-i Âmire Defterdarı Halil'e***

Peşte'de Azebler Ağası iken ölen Hasan'ın zeametinin Havâss-ı hümâyun'a dahil edilmesi.

41 Dergâh-ı muallâ çavuşlarından Müstedam, Mehmed, Malkoç ve Ustrumca'da bulunan Hasan çavuşların Dergâh-ı muallâ'ya gelmeleri.

Âmid kadısına

42 Diyarbakır'ın yeniden tahriri esnasında reâyânın hazır bulunmasını engelledikleri ve reâyânın ve Havâss-ı hümâyun topraklarındaki değirmenlerin kullanmakta oldukları suyun mecrasını değiştirip üzerine değirmenler vurdukları bildirilen Alihan ve Yusuf isimli nâiblere nâiblik yaptırılmaması ve hâs değirmenlerine verdikleri zararın ortadan kaldırılması.

Diyarbakır'ı tahrir eden ***Akşehir Beyi Musa Bey ve Kâtip Arif'e***

43 Daha önce Defter-i hâkânî kâtiplerinden Bostan'a verilmiş olan Çemişkezek livasının tahrir edilmesi görevi kendilerine verildiğinden, adam gönderip adı geçen livanın İcmal ve Mufassal defterlerini teslim aldırmaları.

Gelibolu ve Malkara kadılarına

44 Adam öldürme ve hırsızlık suçlarından yakalanan Kara Veli'nin, kendisinin suç ortağı olduklarını söylediği Gelibolu'dan Eyüp ve Sinan ile Malkara'dan Divane Sinan ve Yusuf adlı şahısların yakalanarak Dergâh-ı muallâ'ya gönderilmeleri.

Semendire beyine

45 Daha önce kendisine gönderilen hükümde Semendire'ye gelecek olan askere zahîre ve gemi tedâriki işi için güvenilir adamlar tayin edip kendisinin sancağındaki sipâhilerle birlikte tam techizatlı, beylerbeyi yanına gitmesi emrolunduğu halde, şimdi zahîre ve gemi tedâriki daha önemli görüldüğü için bu iş ile bizzat kendisinin ilgilenmesi ve bu konuda herhangi bir darlık çekilmesine meydan vermemesi; sancağı sipâhilerini de alaybeyi ile göndermesi; ayrıca Semendire ve Belgrad kalelerinde mevcud olan barut, top ve top mühimmâtının miktarı ile işe yararlık durumlarını ve Belgrad anbarlarındaki zahîre miktarını da bildirmesi.

Çemişkezek'i tahrir etmekle görevlendirilen Kâtip Bostan'a

46 Çemişkezek'in tahriri görevi kendisinden alınıp Diyarbakır'ı tahrir etmekte olan Akşehir Beyi Musa Bey ve Kâtip Arif'e verildiğinden Çemişkezek'in İcmal ve Mufassal defterlerini adı geçenlerin göndereceği adamlara teslim etmesi.

Rodos kadısına ve dizdarına

47 Rodos Muhâfızlığı görevi Mısır'da sancak tasarruf eden Abdüsselam oğlu Ahmed'e verildiğinden, adı geçene gereği gibi yardımcı olunması.

48 ***Bursa beyine***

Bursa'daki gurbet tâifesinden bazı kişilerin yol kesip yolcuları öldürdükleri ve mallarını yağmaladıkları bildirildiğinden, sözkonusu suçları işleyenlerin yakalanıp teftiş olunmaları ve şer‘-i şerife göre suçu sâbit olanların, üzerlerine sâbit olan haklar alınıp sahiplerine verildikten sonra küreğe konulmak üzere sicil sûretleri ile Südde-i saâdet'e gönderilmeleri.

10 Muharrem 973 (7 Ağustos 1565)

49 ***İstanbul kadısına***

İkinci Kapucubaşı Mehmed'in, Pîrî Paşa Evi diye bilinen İstanbul'daki evine İstanbul'a gelen sudan bir kamış su bağlanması.

50 ***Gelibolu kadısı ve Boğazhisarları dizdarına****

* *Hüküm yazılmamıştır.*

51 ***Tımışvar beylerbeyine***

Beç elçisinin, kralının Erdel'den alınan kalelerden vazgeçtiğini ve iki devlet arasındaki ahidnâmeye riâyet edeceğini söylemesi üzerine krala bir nâme-i hümâyun gönderildiği; nâmenin cevabı gelinceye ve Beç askeri Erdel'den çekilinceye kadar, düşman tarafından herhangi bir saldırı olmadıkça bu taraftan da herhangi bir harekete kalkışılmaması; ancak düşmandan da gaflet edilmeyip sürekli savaşa hazır halde bulunularak, düşman tarafından memlekete herhangi bir zarar erişmesine meydan verilmemesi.

52 ***Bosna beyine***

Beç kralına elçisi ile bir nâme-i hümâyun gönderildiği; sözkonusu nâmenin cevabı gelinceye kadar serhadlerde, düşman tarafından ahidnâmeye aykırı herhangi bir hareket meydana gelmedikçe bu taraftan da herhangi bir harekete kalkışılmaması; ancak düşmandan da gaflet edilmeyip sürekli savaşa hazır halde bulunularak düşman tarafından memlekete herhangi bir zarar erişmesine meydan verilmemesi.

53 ***Mohaç beyine***

Beç elçisinin, kralının Erdel'den alınan kalelerden vazgeçtiğini ve ahidnâmeye riâyet edeceğini söylemesi üzerine, krala bir nâme-i hümâyun gönderildiği ve Mohaç tarafına gönderilen Dergâh-ı muallâ kulları ile akıncıların Semendire ve Belgrad'da beklemelerinin emrolunduğu; düşman tarafından herhangi bir saldırı meydana gelmedikçe bu taraftan da herhangi bir hareket yapılmaması, ancak herhangi bir tecavüze karşı da askerlerin hazır bekletilmesi; karşı taraftan barışa aykırı bir hareket yapıldığı takdirde Semendire ve Belgrad'da beklemekte olan Dergâh-ı muallâ kullarınının ve akıncıların

Budun'a gitmek bahânesi ile çağırılıp Budun beylerbeyi ile de haberleşilerek, fırsat da elverirse daha önceki emre göre hareket edilmesi.

54 ***Budun beylerbeyine***

Sakmar Kalesi'ndeki kuşatma hakkında gönderdiği mektubunun alındığı; şimdiki halde Beç elçisi, kralının Erdel'den aldığı kalelerden vazgeçtiğini söylediği için, bu konuda Beç elçisi ile krala bir nâme-i hümâyun gönderildiği; nâmenin cevabı gelinceye ve Beç askeri Erdel'den çekilinceye kadar, düşman tarafından herhangi bir saldırı olmadıkça bu taraftan da herhangi bir harekete kalkışılmaması, ancak askerlerin de uyanık tutularak düşmanın gafil avlamasına ve memlekete zarar eriştirmesine fırsat verilmemesi; bu arada, mektubunda da arzettiği gibi düşmanın ikmal yollarının kesilerek düşman askerinin sıkıntıya sokulması.

55 ***Semendire Beyi Bayram Bey'e***

Belgrad Kalesi ile Anbar-ı Hâssa'nın tamire muhtaç yerlerinin onarılması; daha önce emrolunan at gemileri ve zahîre tedâriki işinin ne durumda bulunduğunun ve orada dökülen toplar ile bunlara ait mühimmâtın miktar, cins ve durumlarının bildirilmesi.

56 ***Sol Ulûfeciler ağasına, Sağ Garib Yiğitler ağasına ve Çirmen Beyi Süleyman Bey'e***

Daha önce kendilerine Sirem'e gitmeleri emrolunduğu halde şimdi Mohaç beyinin arzına binaen kendisi tarafından yapılacak yardım çağrısına icabetmek üzere askerleri ile birlikte Semendire'ye gidip orada hazır beklemeleri.

57 ***Rumeli beylerbeyine***

Beç elçisinin, kralının Erdel'den aldığı kalelerden vazgeçtiğini ve ahidnâmeye riâyet edeceğini söylemesi üzerine krala bir nâme-i hümâyun gönderildiği; nâmenin cevabı gelinceye kadar daha önce kendisine emredildiği üzere Rumeli askerleri ile Sofya'da toplanmaya devam ederek, düşman tarafından barışı bozacak bir hareket meydana gelmesi durumunda kendisine emredilen yere derhal gidecek şekilde, asker ve mühimmât noksanlarını giderip hazır beklemesi.

58 ***Erdel Kralı İstefan'a nâme-i hümâyun***

Beç elçisinin, kralının Erdel'den aldığı kalelerden vazgeçtiğini ve ahidnâmeye riâyet edeceğini bildirmesi üzerine krala bir nâme-i hümâyun gönderildiği; nâmenin cevabı gelinceye ve Erdel'deki Beç askerleri çekilinceye kadar düşman tarafından herhangi bir tecavüz vuku bulmadıkça kendisi tarafından da herhangi bir harekete kalkışılmaması; ancak gaflete de düşülmeyerek askerin hazır tutulması ve düşman tarafından o bölgelere zarar eriştirilmesine meydan verilmemesi.

59 ***Solnok beyi olup Budun askerlerine serdar olan Hasan Bey'e***

Beç elçisinin, kralının Erdel'den aldığı kalelerden vazgeçtiğini ve ahidnâmeye riâyet edeceğini bildirmesi üzerine krala bir nâme-i hümâyun gönderildiği; nâmenin cevabı gelip Beç askerleri Erdel'den çekilip düşman tarafından ahidnâmeye aykırı bir hareket yapılma ihtimali kalmadığı takdirde, askeriyle birlikte geri yerine dönmesi hususunda Tımışvar beylerbeyine hüküm gönderildiği; kendisinin de Tımışvar beylerbeyinin uygun göreceği şekilde hareket etmesi.

60 ***Fener kadısına***

Kapanış tarihi belli olmadığından tüccar ve rençber tâifesinin zamanında yetişememekten dolayı zarara uğradığı bildirilen, Kavala'daki müteveffâ İbrahim Paşa İmâreti için Fener'de her sene Mayıs ayının yirmi ikisinde açılmakta olan pazargâhın kapanış tarihinin şer‘-i şerife ve kanuna aykırı olmamak kaydıyla halka ve tüccara nasıl faydalı olacak ise öyle belirlenmesi.

11 Muharrem 973 (8 Ağustos 1565)

61 ***Leh kralına nâme-i şerif***

Lehistan'da kurulan pazara davar vs. eşyalarını satmak için giden Boğdanlılara, Leh halkının gümüş akçe yerine başka yerlerde geçmeyen bakır akçe verdikleri ve eskiden 1 altın 70, 1 guruş 45 bakır akçe ederken şimdi altunun 93, guruşun 55 bakır akçeye yükseldiği, bundan da Boğdanlıların ticarî bakımdan zarara uğradığı ve Boğdan'dan kaçan eşkıyanın da Lehistan'da üslendiği bildirildiğinden, pazarlarda Boğdanlılar aleyhine işleyen bu para düzeninin tekrar eski haline getirilerek düzeltilmesi ve Boğdanlı eşkıyanın da himaye edilmeyip yakalanarak haklarından gelinmesi.

62 ***Bursa beyi ve Kite kadısına***

Bursa ile Mudanya arasında Medine mütevellîsinin oğlunun ve hizmetkârlarının yolunu keserek eşyalarını yağma edenlerin bulunması için şüpheli şahısların yakalanıp örf edilmesi; ancak bu yapılırken can kaybına meydan verilmemesi ve sonucun Südde-i saâdet'e arzedilmesi.

63 ***İstanbul kadısına***

Mihrimah Sultan'a, Edirnekapı'da yaptırdığı caminin yanına bir de hamam yaptırma izni verildiğinden, bu konuda kimsenin kendisine şer‘-i şerife aykırı bir müdahalede bulunmasına müsaade edilmemesi.

64 ***Budun beylerbeyine***

Beç kralı Maksimilyanoş'un elçisi Mikel'in Beç'e gönderilmesinin ardından adamlarının da Dergâh-ı muallâ Çavuşu Mehmed eşliğinde Budun'a gönderildiği; elçi Mikel görevini tamamlayıp istenildiği şekilde haber gelirse elçinin adamlarının serbest bırakılması;

istenildiği şekilde haber gelmezse elçinin adamlarının alıkonulması ve durum İstanbul'a arzedilerek gelecek emre göre hareket edilmesi.

65 ***Basra beylerbeyine***

Yerliye, Arap tâifesine, gediğinde hizmet etmeyen kimselere ve bey nökerlerine kul gediği verilmesi yasak olduğu halde buna uyulmadığı duyulduğundan, bundan böyle emre aykırı hareket edilmemesi ve kul gediklerinin sadece işe yarar Türkistan ve Kürdistan yiğitleriyle Rum ademlerine verilmesi.

66 ***Basra beylerbeyine***

Önceki beylerbeyilerin ihmalkârlıklarından dolayı devlet görevlilerinin halka baskı ve zulüm yaptıkları, bu sebeple halkın yurtlarını bırakıp başka yerlere gittiklerinin duyulduğu; halbuki bir yere beylerbeyi, kadı vs. görevliler tayin etmekten amaç, güvenliğin ve halkın mutluluğunun sağlanması olduğundan, bundan böyle hiçbir görevlinin halka zulmetmesine, hukuka ve kanuna aykırı iş yapmasına izin verilmemesi ve halkın yurtlarını terketmesine sebep olan şeylerin tesbit edilip bunların ortadan kaldırılması ve halkın yurtlarına geri dönmelerinin sağlanması.

67 ***Basra beylerbeyine***

Dârülharbe harp âletleri, at, demir, kurşun, zahîre ve yiyecek maddeleri verilmesi yasak olduğu halde Basra'da bu yasağa uyulmadığı duyulduğundan, bundan böyle sınırların bu yasağın uygulanacağı şekilde korunması ve bu maddelerin vilâyet dışına çıkışına engel olunması; emre uymayanların yakalanıp hapsedilmesi.

13 Muharrem 973 (10 Ağustos 1565)

68 ***Şam beylerbeyi ile Ba'albek ve Hımıs kadılarına***

Müslümanlara baskı ve zulüm yaptıkları, cami arsasına ve umumî yola tecavüz ettikleri, sicil tahrifatında bulundukları, başkalarına ait arazi ve bostanların kayıtlarını kendi üzerlerine geçirdikleri, yetimlere vasî olup mallarını yedikleri ve rüşvet aldıklarına dair halkın şikâyette bulunması üzerine teftişleri emrolunan Hımıs Kadı Nâibi Alaeddin ve oğulları Bedreddin ile Ebülfazl'ın ve diğer nâib Bereket ile Kâtib Celâl'in Hımıs kadısının padişah emrine aykırı olarak bu şahısların evlerinde ikâmet etmesi ve uyarılara aldırış etmemesi sebebiyle teftiş edilemediği bildirilerek yeni bir kadı gönderilmesi talebinde bulunulduğundan, Hımıs kadısının derhal sözkonusu şahısların evinden çıkarak başka bir yere yerleşmesi ve adı geçenlerin buldurulup kendilerinden hak iddia edenlerle davaları görülerek şer'an üzerlerine sâbit olan hakların alınıp sahiplerine verilmesi; ayrıca gerek yukarıda yazılı olan iddialardan, gerekse bunların dışında, işledikleri şer'an sâbit olan suçlarının da ayrıntılı olarak yazılıp arzedilmesi.

69 ***Tatarpazarcık kadısı olup celep tahriri ile görevlendirilen Muslihiddin'e***

Sofya'nın bir kısım köylerinde oturan bazı reâyâ, kendilerinin voynuk oğlu voynuk oldukları halde celep tahriri esnasında celep yazıldıklarına dair şikâyette bulunduklarından, şikâyetin aslı var ise bu durumda olanların celep kaydedilmemesi; ancak bu bahâne ile voynuk olmayanların celeplikten çıkarılmasından da sakınılması.

70 ***Leh kralı Zigmond Ogüst'e nâme-i şerif***

Elçi Nikola ile gönderdiği mektubunun alındığı; mektupta yer alan hususlardan, ahidnâmeye uyulması hususunda, Leh tarafı uyduğu sürece Osmanlı tarafının da uyacağı; Akkirman'dan Lehistan'a geçen çobanların koyun otlatması hususunda, bunun belli bir düzen içinde yapılması ve iki tarafın da haksızlığa uğratılmaması için, mektubundaki teklifi doğrultusunda Akkirman beyine emir gönderildiği; Boğdan'dan kaçan eşkıya hususunda, bunların haklarından gelindiğinin bildirildiği, ancak yine de memleketin güvenliği ve huzuru bakımından bu hususta gayretin sürdürülmesi gerektiği; Tatarların esir aldığı Leh tüccarlar hususunda, bunlardan Müslüman olanların serbest bırakılması, olmayanların ise tekrar eski yerlerine gönderilmesi ve zararlarının tazmin edilip bu fiili işleyenlerin cezalandırılması için Kırım hanına nâme, Akkirman beyine de emir gönderildiği; kendisinin de Lehistan'a giden Müslüman tüccarların güvenliğini sağlaması ve Lehistan'da soyulan tüccar Bursalı Mehmed ile diğer tüccarların gaspedilen mal ve esirlerini buldurup bu fiili işleyenleri cezalandırması; askerî yardım hususunda, gerektiğinde asker gönderip yardım etmesi için Kırım hanına nâme gönderildiği; ancak kendisinin de aradaki antlaşma gereğince Kırım hanına ödemesi gereken vergiyi eksiksiz olarak ödemesi; bundan sonra da iki devlet arasındaki dostluğun sürdürülmesi ve ahidnâme şartlarına riâyet konusunda gerekli titizliğin gösterilmesi.

71 ***Tatar Hanı Devlet Giray Han'a***

Leh Kralı Zigmond Ogüst'ün, düşmanlarına galip gelebilmek için yardım olarak bir miktar Tatar askeri ile Tatarlar tarafından daha önce esir edilen Lehli reâyânın serbest bırakılması talebinde bulunması üzerine, krala gönderilen cevabî nâmede, Kırım hanına ödemekte olduğu vergiyi eksiksiz olarak ödemesi şartıyla isteklerinin yerine getirileceğinin bildirildiği; kendisinin de hem Leh kralına bir miktar Tatar askeri göndererek yardım etmesi, hem de elindeki Leh esirlerden Müslüman olanları serbest bırakıp Müslüman olmayanları eski yerlerine göndermesi.

72 ***İstanbul'dan Budun'a kadar yol üzerinde bulunan kazaların kadılarına***

Beç elçisi Mikel'in adamlarına, bedelini ödemeleri şartıyla yem, yemek ve kılavuz tedârikinde yardımcı olunması, can ve mal güvenliklerinin sağlanması; ancak küffâr ülkesine işe yarar at vermek yasak olduğu için binek olarak kendilerine bargir verilmesi.

73 ***İstanbul'dan Kütahya'ya ve Kütahya'dan Boğdan'a varıncaya kadar yol üzerinde bulunan kazaların kadılarına***

İstanbul'dan Kütahya'ya, oradan da ülkesine gidecek olan Leh elçisine ve adamlarına bedelini ödemeleri şartıyla yem, yemek ve kılavuz tedârikinde yardımcı olunması, can ve mal güvenliklerinin sağlanması; ancak küffâr ülkesine işe yarar at vermek yasak olduğundan binek olarak kendilerine bargir verilmesi.

74 ***Boğdan voyvodasına***

Ülkesine gitmek üzere yola çıkan Leh elçisinin sağ sâlim Leh serhaddine ulaştırılması.

75 ***Bursa ve Kütahya kadılarına***

Borcundan dolayı hapsolunan İstanbul kasaplarından Hamza'nın mal ve parasını alarak kaçan oğlu Ali'nin Bursa ve Kütahya taraflarında olduğu haber alındığından, adı geçenin yakalanarak ne kadar mal ve parası varsa defter edildikten sonra defteriyle birlikte Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

15 Muharrem 973 (12 Ağustos 1565)

76 15 Muharrem 973 günü Hazine-i Âmire'den beş altın kozalak ile beş serâser kîse ve beş gümüş kozalak ile beş atlas kîse ihrac olunduğuna dair kayıt.

77 ***Akkirman beyine***

Koyun otlatmak için Akkirman tarafından Leh tarafına geçen çobanların koyunlarının deftere kaydedilerek gerektiğinde hak talebinin bu deftere göre yapılması ve otlak vergisinin de iki tarafın tayin edeceği eminler huzurunda yine bu deftere göre toplanması; bazı Tatarların esir ettikleri Lehlilerden Müslüman olanların serbest bırakılıp Müslüman olmayanların ise eski yerlerine iade edilerek bu işi yapanların cezalandırılması ve Lehistan'dan bu konu ile ilgili hak talebinde bulunmak üzere gelecek hak sahiplerine şer‘-i şerife göre haklarının verilmesi; ayrıca Leh ülkesine giden Müslüman tüccar ve yolculara da güvenlikleri bakımından işlek yollardan gitmelerinin tenbih edilmesi.

14 Muharrem 973 (11 Ağustos 1565)

78 ***Mora beyine ve Mora kadılarına hüküm***

Mora sancağında timar ve zeamet sahipleri ile bazı zenginlerin fakir halka selem akdiyle para verip ancak hasat zamanında ana parayı almadan üzerine ilave yaparak bir sonraki sene için yeniden kesim yapmak sûretiyle halkı iki üç yılda, verdiklerinin on katı oranında borçlandırdıkları, bunun sonucunda da halkın perişan olduğu ve ne borçlarını ödeyebildikleri ne de ziraat yapabildikleri; ayrıca bazı sipâhilerin de ispençe vergisini buğday ve ipekten aynî olarak tahsil edip halka zulmettikleri duyulduğundan, bundan böyle

ispençe vergisinin defterde yazılı olan miktar üzerinden nakit olarak toplatılması ve selem akitlerinin, üzerinde anlaşılan tarihte sonuçlandırılarak bir sonraki seneye kesim yapılmasının önüne geçilmesi; ayrıca nakit akçe verilip muamele edildiğinde yıl sonunda % 15 ten fazla ribh alınmasına da izin verilmemesi; bu hükmün de sicile kaydedilip kadıların buna aykırı iş yapmaması.

79 ***Edirne kadısı ile Edirne'ye kadar yol üzerinde bulunan kazaların kadılarına***

Memleketine dönecek olan Leh elçisi, kendisi Kütahya'ya gidip adamlarını atları ve diğer eşyalarıyla birlikte Edirne'ye gönderdiğinden, elçi gelinceye kadar adamlarının münasip bir mahalde bekletilip güvenliklerinin sağlanması ve ihtiyaçlarının giderilmesi hususunda kendilerine kolaylık gösterilmesi.

80 ***Rum beylerbeyi ile Sivas ve Arapgir kadılarına***

Daha önce, reâyânın kanunsuz olarak hakkını gasbettiği için teftiş olunması emredilen Divriği Beyi Kasım Bey'in sancağının tebdil edildiği; ayrıca Divriği'de sâkin Hacı Ali isimli ehl-i fesadın yakalanıp teftiş edilmesi ve şer‘an üzerine sâbit olan haklar alınıp sahiplerine verildikten sonra hapsedilmesi.

81 ***Basra beylerbeyine***

Basra'ya bağlı Medine, Fethiye ve Rahmaniye kalelerinde görevli müstahfız ve kul tâifesinden ancak yarısı görevi başında mevcut olduğu halde maaş olarak gönderilen paranın tamamı dağıtılarak yarısının zayi edildiği duyulduğundan, bundan sonra maaş dağıtımının güvenilir bir kişi tarafından defterden yoklama yapılarak dağıtılması ve görevi başında bulunmayanların maaşlarının dağıtılmaması.

82 ***Midilli ve Molova kadılarına***

Hırsızlık yaptığı, Müslümanlara içki sattığı ve birçok Müslim ve gayrimüslim kişinin kendisinden şikâyetçi olduğu bildirilen Midilli'de sâkin Bezon oğlu Banac adlı zimmînin teftiş olunup üzerine sâbit olan haklar alınıp sahiplerine verildikten sonra suçlarının sicile kaydedilip hapsedilmesi ve durumunun arzedilmesi.

83 ***Boğdan'a varıncaya kadar yol üzerinde bulunan kazaların kadılarına***

Ülkesine dönmekte olan Leh elçisi, emr-i şerif ile gelip 20 Şaban 960 tarihinden sonra esir edilip satılmış Lehlileri bulur ve bunların Leh reâyâsından oldukları da sâbit olursa, Müslüman olmuş olanların azad edilmeleri, Müslüman olmamış olanların ise serbest bırakılmaları.

84 ***Aydın Beyi Mustafa Bey'e***

Kendisi, gönderdiği mektupta sahillerin korunması görevinin yerine getirildiğini ve herhangi bir köye korsan gemisi gelmediğini bildirmiş olsa da, Balat kadısı Akköy'e gelen bir korsan gemisinin on bir kişiyi esir aldığını bildirdiğinden, bundan böyle Balat

bölgesinin de gözetilip sahillerin daha dikkatlice korunması ve halka zarar gelmemesi için azamî gayretin sarfedilmesi.

85 ***Boğazhisarı dizdarları ile Leh sınırına varıncaya kadar deniz kenarında bulunan kazaların kadılarına ve eminlerine***

Memleketine dönecek olan Leh elçisine Girit'ten küçük bir gemi dolusu şarap alıp memleketine götürme izni verildiğinden kendisine mani olunmaması, ancak bu bahâne ile fazla şarap götürmesine de izin verilmemesi.

86 ***Silivri kadısına***

Çatalca'da, Müslüman oldukları için ailesi ve mahallesindeki gayrimüslim cemaat tarafından kayıp edildiği bildirilen Mihail kızı Panayota ile üç kızının nerede olduklarının, adı geçenin anası, babası, akrabaları, mahallesi cemaati ve papazlarından yeniden sorulması; hâlâ "bilmiyoruz" diyerek adı geçenlerin nerede olduklarını söylememekte ısrar ederlerse yakalanıp Dergâh-ı muallâ'ya gönderilmeleri.

87 ***Klis, Zaçesne ve Pojega beylerine***

Bosna Beyi Mustafa Bey, düşmanın Lublan Kalesi'ne asker ve mühimmât yığarak Krupa veya Kostaniçe kalelerine saldırmayı planlandığını bildirildiğinden, Bosna sınırlarına düşman tarafından bir tecavüz vukubulur ve Bosna beyi de yardım talep ederse askerleriyle birlikte derhal Bosna beyinin yardımına gitmeleri.

88 ***Edirne kadısına***

İsimleri yazılı kalpazanların yakalanıp Silahdar Pir Budak'a teslim edilerek Südde-i saâdet'e gönderilmeleri.

89 ***Rudnik kadısına***

Alacahisar'da yakalanıp Cafer Voyvoda ile Südde-i saâdet'e gönderilen dokuz kalpazan teslim alındığından, hiç kimsenin adı geçene "suçluları yolda kaybettirdiği" gerekçesiyle müdahale etmesine izin verilmemesi.

90 ***Cafer Çavuş'a***

Bu hükmü kendisine getiren Mehmed isimli şahıs, kendisinin Akkirman'a giderken Nikola isimli bey tarafından soyulduktan sonra Lehistan'a götürülerek üç yıl esir edildiğine ve ancak on altı bin akçe karşılığında salıverildiğine dair şikâyette bulunduğundan, Leh kralı ile yapılacak görüşmede iki devlet arasındaki antlaşma gereğince adı geçenin şikâyetinin de halledilmesi.

91 ***Beç kralına gönderilen Mustafa Çavuş'a***

Beraberinde götürdüğü Beçli ile birlikte bir kadının da gittiği haber alındığından

sözkonusu kadının geri gönderilmesi.

92 ***Basra beylerbeyine***

Ahmed'in ölümüyle boşalan Eminü'l-ümenâlık görevine güvenilir birinin tayin edilmesi.

18 Muharrem 973 (15 Ağustos 1565)

93 ***Fransa padişahına***

Gönderdiği mektubun alındığı; mektupta yeralan hususlardan, İngiltere ile Fransa arasındaki anlaşmazlığın sona ermesinden dolayı memnuniyet duyulduğu; Mağrib diyarında alıkonan Fransız gemisi ile Fransız tüccarların mallarının bulunması ve denizde ticaret maksadıyla dolaşan Fransız gemileri ile Fransız vatandaşlarına müdahale edilmemesi hususunda Mağrib hâkimlerine emir gönderildiği; iki devlet arasında dostluğa ve antlaşmalara aykırı bir durum meydana gelmesine Osmanlı Devleti tarafından izin verilmeyeceği, kendileri tarafından da bu hususta gerekli gayretin gösterilmesi.

94 ***Van beylerbeyine***

Kazak Han hakkında göndermiş olduğu mektubun alındığı; o bölge ile ilgili bilgileri göndermeye bundan sonra da devam etmesi.

95 ***Semendire ve Belgrad'a varıncaya kadar yol üzerinde bulunan kaza kadılarına***

Bölüğüyle birlikte Budun'a gitmekte olan Sağ Ulûfeciler Ağası Mehmed Ağa'ya ve bölüğüne yol boyunca zahîre sıkıntısı çektirilmemesi.

96 ***Sağ Ulûfeciler Ağası Mehmed Ağa'ya***

Bölüğüyle birlikte yavaş yavaş Semendire'ye doğru çekilerek orada beklemesi ve gelecek emre göre hareket etmesi.

97 ***Sağ Garib Yiğitler ağasına***

Daha önce kendisine bölüğü ile birlikte Semendire'ye gidip Mohaç Beyi Hamza Bey'den gelebilecek yardım talebini karşılamak üzere beklemesinin emrolunduğu; ancak şimdi Bosna Beyi Mustafa Bey, düşmanın Krupa veya Kostaniçe kalelerinden birine saldırı hazırlığı içinde olduğunu bildirdiğinden, Mohaç ve Bosna beylerinden gelebilecek yardım taleplerini karşılamak üzere Öziçe kasabasına gidip orada beklemesi.

98 ***Avlonya beyine***

Bosna Beyi Mustafa Bey, düşmanın Lublan Kalesi'ne yığdığı kırk bin civarında asker ve on beş top ile Krupa veya Kostaniçe kalelerinden birine saldırı hazırlığı içerisinde olduğunu bildirdiğinden, Avlonya sancağında bulunan subaşı ve sipâhilerin silahlandırılarak

gerek Budun beylerbeyi, gerkekse Mohaç ve Bosna beylerinden gelebilecek yardım taleplerini karşılamak üzere Öziçe kasabasında hazır bekletilmesi; ayrıca Öziçe'ye giderken askerlerin geçtikleri yerlerde bulunan reâyânın hukukuna tecavüz etmemeleri için de gerekli tedbirlerin alınması.

99 ***Tımışvar beylerbeyine***

Her ne kadar Beç kralı ile Erdel kralı arasındaki anlaşmazlığın sona erdirilmesi için iki taraf askerlerinin geri çekilmesi ve Beç kralının Erdel'den aldığı kaleleri geri vermesi şartları ortaya konmuş ise de bu şartların kabul edildiğini sadece Beç elçisinin söylediği; bu konuda Beç kralına gönderilen nâme-i hümâyuna henüz cevap gelmediğinden, Beç askerleri yerlerini terketmeden ve onlardan artık bir zarar gelmeyeceğinden emin olunmadan askerin dağıtılmaması; bu sağlandıktan sonra da kaleler hakkında yapılacak müzakereler sonuçlanıncaya kadar askerlerin, Erdel ile Tımışvar arasında bulunan Mureş nehri kenarında hazır bekletilmesi ve herhangi bir tecavüze karşı uyanık bulunulması.

100 ***Bosna beyine***

Kendisinden, düşmanın Krupa veya Kostaniçe kalelerine saldırma niyetiyle Lublan Kalesi'nde üslendiğine dair haber gelmesi üzerine Klis, Zaçesne, Pojega ve Avlonya beyleri ile Sağ Garib Yiğitleri Bölüğü ağasına, emirlerindeki askerlerle kendisi tarafından yapılması muhtemel bir yardım çağrısına icabet etmek üzere hazır beklemeleri hususunda emirler gönderildiği; bu durumda kendisinin de askerin boş yere yıpranmasını önlemek için düşman içine casuslar göndererek düşmanın kesin niyetini öğrenmesi; eğer düşmanın saldıracağı kesin ise kendisinin düşmandan önce davranarak yukarıda zikredilen ağa ve beyleri yardıma çağırması ve Bosna'daki ocak erleri ile oğullarından ve eli silah tutan yiğitlerden asker toplaması; bunun dışında, kendisine Belgrad'dan bir miktar barut ve kurşun madeni verilmesi hususunda da emir gönderildiğinden, mühimmât eksiğini de Belgrad'dan tamamlayabileceği; daha önce Bosna taraflarında güherçile işlenmekte olduğu bilindiğinden, bu hususun da araştırılıp neticenin arzedilmesi.

101 ***Nevâhî-i Yanbolu kadısına***

Dergâh-ı muallâ kapu ağalarından Yakup Ağa'nın, Recep ve Keyvan isimli adamlarının kaybolması olayında Receb'i kaçırıp hapsedip soyduğunu, ancak Keyvan'dan haberi olmadığını söyleyen İbrahimlü köyünden Nasuh'un, halen hapiste bulunan Recep'ten soruşturularak Keyvan'ı da kaçırıp kaçırmadığının öğrenilmesi; kaçırdığı anlaşılırsa Keyvan'ın da buldurulup Nasuh'un küreğe konulmak üzere Dergâh-ı muallâ'ya gönderilmesi.

17 Muharrem 973 (14 Ağustos 1565)

102 ***Erdel kralına nâme-i şerif***

Beç kralının, gönderdiği mektupta iki tarafın askerleri Erdel'den çekildikten sonra kaleler konusunun elçilerin görüşmeleri ile halledilmesi hususunda Erdel kralı ile

mutabakat sağlanıp barış yapıldığını bildirdiği; ancak bu cevap yeterli bulunmadığı için Beç elçisinin İstanbul'da alıkonulup savaş hazırlıklarına başlanması üzerine elçi, Erdel'den aldıkları kalelerden vazgeçtiklerini beyan ettiğinden Beç kralına cevabî bir nâme-i hümâyun gönderilerek Osmanlı ülkesi olan Erdel üzerinde yapılmış böyle bir barışın makbul olmadığı, gerçekten barış isteniyorsa öncelikle Erdel'deki Beç askerlerinin, daha sonra Osmanlı ve Erdel askerlerinin çekilmesi ve kaleler konusunun da Bana ve Tokay kaleleri Erdel'de kalmak üzere, elçilerin görüşmeleri ile halledilmesi hususlarının bildirildiği; Beç kralı bu nâmeye olumlu cevap verirse kendisine Budun beylerbeyi vasıtasıyla bir nâme-i hümâyun gönderileceği; bu nâmeyi aldıktan ve Beç askerlerinin Erdel'den tamamen çekildiğine emin olduktan sonra kendisinin de Tımışvar beylerbeyi ile birlikte eski yerlerine çekilip meselenin elçilerin görüşmeleri ile halledilmesini beklemeleri; Beç tarafından dostluğa ve barışa riâyet edildiği sürece bu taraftan da riâyet edilmesi.

Bozok beyine

103 Bozok'un mehâyif teftişi esnasında üzerine çeşitli kişilere ait hakların sâbit olmasından dolayı hapsedildiği bildirilen Cuma adlı çeribaşının, ayrıca kendisine isnad edilen hırsızlık, zina gibi bazı suçları işleme ihtimali varsa salıverilmemesi; böyle bir ihtimal yok ise o takdirde de güvenilir kefillerin kefâleti alındıktan sonra serbest bırakılması.

Selanik beyine ve kadısına

104 Selânik'de Vardarkapısı yakınlarındaki kalede müstahfız olan ve içki içtiği sırada kendisini tutmak isteyen voyvodayı bıçakla yaraladığı bildirilen Mehmed'in, bıçakla yaralama suçu şer‘an sâbit olursa küreğe konulmak üzere Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

18 Muharrem 973 (15 Ağustos 1565)

Şam beylerbeyi ve kadısına

105 Sâbık Kerek Beyi Hasan Bey'i Leccun menzilinde öldürüp mal ve eşyalarını yağmalayan Arap eşkıyasının mutlaka bulunup cezalandırılması ve çalınan mal ve eşyaların adı geçenin vârislerine verilmesi.

Avlonya kadısına ve nâzırına

106 Bölgelerindeki kıtlık sebebiyle yardım talebinde bulunan Dubrovnik beylerine, 1500 müd tereke satın alma izni verildiği; bu miktarın bir kısmının Sadrazam Mehmed Paşa hâslarından, bir kısmının Avlonya'daki Havâss-ı hümâyun'dan, bir kısmının da Pertev Paşa hâslarından karşılanması; ancak bu izin bahâne edilerek belirtilen miktardan daha fazla tereke vermekten de sakınılması.

Tatarpazarı kadısı olup Solkol'da celep kitâbetinde görevli Muslihiddin'e

107 Dobniçe'ye bağlı Dolne Koriç isimli derbend köyü reâyâsı, celeplik hizmetini ifa etmeye kudretleri olmadığı ve derbend hizmetinde görevli oldukları halde celep

yazıldıklarına dair şikâyette bulunduklarından, bundan böyle celep yazımında daha dikkatli davranılarak soruşturma neticesinde varlıklı olduğu tesbit edilenlerin celep olarak kaydedilmesi, gücü kudreti olmayanların celep yazılmaması.

108 ***Tımışvar beylerbeyine***

Sakmar Kalesi'nin kuşatılması esnasında karşılaşılan zorluklara dair gönderdiği mektubunun alındığı; kendisine yardımcı olmak üzere Rumeli'deki birçok sancakbeyi ve bölük ağasının, askerleri ile birlikte Semendire'ye sevkedildiği ve Rumeli beylerbeyinin de askerleri ile birlikte Sofya'da beklemekte olduğu; ancak İstanbul'a gelen Nemçe elçisinin ahidnâmeye riâyet edeceklerini ve Erdel'den aldıkları kalelerden vazgeçtiklerini beyan etmesi üzerine Nemçe kralına bir nâme-i hümâyun gönderildiği ve cevabının beklenmekte olduğu; bu durumda kendisinin de yardımına gönderilen sancakbeylerini yanında toplayarak hazır halde beklemesi; Erdel kralından da askerlerini daha gayretli kılmasını ve takviye askerler getirtmesini talep ederek ordunun zahîre ihtiyacının karşılanması ve silah eksiklerinin giderilmesi hususlarında gerekli gayreti göstermesi; Nemçe kralından olumlu cevap gelmez ve ahidnâmeye aykırı hareketler ortaya çıkarsa Osmanlı Devleti'nin şanına uygun olan ne ise onun yapılacağı.

109 ***Malkara kadısına***

Daha önce Gelibolu kadısına verilmiş olan Gelibolu, Dimetoka, İpsala, Keşan ve İnöz'deki hırsız ve harâmilerin teftişi görevinin, adı geçen kadı başka bir işle görevlendirildiğinden, kendisine verildiği.

110 ***Gelibolu kadısına***

Daha önce kendisine verilmiş olan Malkara, Gelibolu, Dimetoka, İpsala, Keşan ve İnöz'deki hırsız ve harâmilerin teftişi görevi Malkara kadısına verildiğinden, kendisinin iskeleyle ilgili hizmeti yerine getirmesi.

111 ***Tımışvar beylerbeyine***

Emrindeki komutan ve askerlere hâkim olamadığından, ordu için gelen zahîre vs.nin yağma ve zayi edildiği, mal sahiplerine mal bedellerinin ödenmediği ve reâyâ oğlancıklarının esir edildiği duyulduğundan, bu gibi olaylara karşı dikkatli olunarak, halkın hakkına tecavüzde bulunulmaması için gerekli gayretin gösterilmesi ve mal sahiplerine mal bedellerinin günlük narh üzerinden ödenmesi; ister bey, ister zaîm, ister sipâhi olsun hizmette kusuru görülenlerin, dirlikleri ellerinden alınıp başkalarına verilmek üzere, kimler olduklarının yazılıp bildirilmesi; Süleyman ve Mehmed çavuşların da iskele ve geçitlerde kontroller yaparak esir edilen oğlancıkları kimde bulunursa bulunsun salıvermeleri; bu hususlarda ihmalden sakınılması, aksi takdirde hiçbir özrün kabul edilmeyeceği.

112 ***Silistre beyine, kadılarına ve iskele eminlerine***

Boğdan voyvodası, Tuna nehri üzerinde Kili Kalesi civarında hırsız ve

harâmiler türediğini ve bunların hem Tuna nehrinden geçen tüccarlara, hem de nehir kıyısındaki yerleşim birimlerinde oturan halka zarar verdiklerini bildirdiğinden, Kili ve Brayil'den yeterli miktarda şayka getirtilerek hisar erenleri ve azeb askerleri ile donatılıp Tuna üzerinde gezdirilerek eşkıya hakkında bilgi toplanması ve akabinde de eşkıyanın, gemileri ile birlikte ele geçirilerek gerekli cezalara çarptırılmaları; bundan sonra da bu gibi eşkıyalık faliyetlerine karşı uyanık ve dikkatli olunması; Silistre beyinin bu işin başına güvenilir kişileri getirip kendisinin Erdel bölgesindeki Osmanlı ordusundan gelebilecek bir yardım talebi olursa Boğdan askeri ile yardıma gitmesi.

113 ***Basra Beylerbeyi Ferruh Paşa'ya***

Basra'yı muhasara eden Arap eşkıyası ile yapılan savaştan kaçtığı bildirilen Rahmaniye Kulları Ağası İbrahim savaştan sonra tekrar ağalık hizmetine dönmüş ise yakalanarak hapsedilmesi ve durumun bildirilmesi.

114 ***Boğdan voyvodasına***

Tuna nehri ve Kili Kalesi civarında hırsız ve harâmi levendlerin ortaya çıktığını bildirmesi üzerine bunların haklarından gelinerek cezalandırılmaları hususunda Silistre beyine emir gönderildiği; kendisinin de Kalas İskelesi'nde bulunan kayıkları techiz ederek eşkıyanın hakkından gelmek üzere harekete geçmesi; ayrıca kendisine Erdel'deki Tımışvar beylerbeyinin yardımına gönderilmek üzere beş bin asker hazırlaması hususunda daha önce gönderilen emir hâlâ geçerli olduğundan, Tımışvar beylerbeyi tarafından Silistre beyinden yardım istendiğinde, hazırladığı beş bin askeri Silistre beyi ile Tımışvar beylerbeyinin yardımına göndermesi.

115 ***Kavala Kaptanı Zaîm Hüseyin'e***

Balat kazasında bir köyü yağmaladıktan sonra yakalanan on altı kâfir korsanın kaçmaması için gerekli tedbirlerin alınması ve Hâssa kadırgaları ile İstanbul'a gönderilmesi.

116 ***Eflak voyvodasına***

Tımışvar'a dönmekte olan Tımışvar beylerbeyinin adamlarının, yanlarına güvenilir adamlar katılarak sağ sâlim Ziti'ye ulaştırılması.

117 ***Ziti ve Kolojvar hâfızlarına***

Tımışvar'a dönmekte olan Tımışvar beylerbeyinin adamlarının, yanlarına güvenilir adamlar katılarak, Ziti'den Kolojvar'a, Kolojvar'dan Tımışvar'a sağ sâlim ulaştırılması.

118 ***Bağdad ve Şehrizol beylerbeyilerine***

Basra'ya saldıran Arap eşkıyası defedildiğinden, Bağdad beylerbeyinin Basra

beylerbeyi ile de haberleşerek eğer düşman gerçekten defedilmiş ve askere ihtiyaç yok ise Diyarbakır'dan yardıma gelmiş olan askerlere dönüş izni vermesi; Şehrizol beylerbeyinin de sancakbeyleri ile birlikte Şehrizol'a dönmesi.

119 ***Basra beylerbeyine***

Basra'ya saldıran Arap eşkıyasının kökünün kazınmasına karar verildiğinden, bunların üzerine ne zaman, ne kadar askerle ve hangi tip silahlarla taarruz etmenin uygun olacağı hususuyla, bölgedeki geçit ve gemi geçirilecek yerlerin durumunun gizlice araştırılıp bildirilmesi.

120 ***Tımışvar beylerbeyine ve Solnok kadısına***

İçki yasağına rağmen içki içtiği, etrafına topladığı bazı kişilerle birlikte sarhoş olduktan sonra da içki içmedikleri için bazı kişileri öldürüp yaraladığı ve dört halifeye alenen sövdüğü bildirilen Mehmed oğlu Kurd isimli zaîmin adam öldürdüğü şer‘an sâbit olursa kendisine kısas uygulanması; adam öldürdüğü sâbit olmaz da İslâm'a aykırı fiilleri işlediği sâbit olursa hapsedilip durumunun arzedilmesi.

121 ***Budun beylerbeyi ve Hızâne-i Âmire Defterdarı Halil'e***

Solnok Alaybeyi Kurd oğlu Mehmed'in mutasarrıf olduğu zeametin gerçek değerinin iki yüz bin akçe olduğu bildirildiğinden, sözkonusu zeametin Havâss-ı hümâyun adına zaptedilip defter kaydının da bu şekilde değiştirilmesi ve sene sonunda da elde edilecek hâsılatın doğru bir şekilde yazılıp bildirilmesi.

122 ***Ane sancağı beyine***

Basra'ya saldıran Arap eşkıyasının def‘i hususunda arzetmiş olduğu tedbirlerin alınmasına şimdiki halde eşkıya bozguna uğratıldığı için gerek olmadığı; ancak her ihtimale karşı silah eksikliklerinin giderilip her zaman sefere hazır durumda bulunulması.

123 ***Mezistre kadısına***

Tunus Hâkimi Sultan Ahmed tarafından çeşitli hediyelerle İstanbul'a gönderilen ve Mezistre'de batan gemideki eşyayı yağmaladıkları yapılan teftiş neticesinde anlaşılan Mora Nâzırı Zaîm Ali ile adamı Deli Mesih'in, zimmetlerindeki mal-ı mirî tahsil edildikten sonra siyâset olunmaları; bu hususta dolayı daha önce hapsedilmiş olan Mezistre Kadısı Abdurrahim ile hizmetkârı Ali ve Nâzır Zaîm Ali'nin hizmetkârı Ferhad'ın ise serbest bırakılmaları.

124 ***İznik, Kite, Adalar, Biga, Burgaz ve İne kadılarına***

Hâssa-i hümâyun'a odun almak için iskelelere yanaşan gemilere, "elimizde hüküm vardır" denilerek odun verilmediği veya bu gemiler bekletilerek diğer gemilere odun verildiği bildirildiğinden, bundan sonra bu gemilere öncelik tanınması ve odun vermek istemeyenlere fırsat verilmemesi.

125 ***Brayil kadısına ve dizdarına***

Tuna nehrinde ortaya çıkan hırsız ve harâmi levendlerin yakalanması için Kili Kalesi'nde bulunan müstahfızlarla azeblerin Dergâh-ı muallâ çavuşlarından Muhib Çavuş emrinde, şaykalarla Brayil tarafına gönderilmesi için Akkirman beyine emir verildiği; kendisinin de Brayil'de mevcut şaykaları, Brayil Kalesi müstahfızları ile donatıp Dergâh-ı muallâ çavuşlarından Haydar Çavuş emrinde Tuna üzerinden Akkirman'a doğru göndermesi; böylece her iki çavuşun birbirleriyle buluşup harâmileri yakalamaları.

126 ***Akkirman beyine***

Kili tarafında Tuna nehri üzerinde hırsız ve harâmi levendler ortaya çıktığı bildirildiğinden, bunların yakalanmaları için Kili Kalesi'nde mevcud müstahfız ve azeblerden bir kısmını şaykalara bindirerek Silistre beyi emrine göndermesi; onlar Tuna nehrinde eşkıya takibi yaparken kendisinin de Tuna kenarındaki tehlikeli bölgeleri kontrol altına alması; bundan sonra da eşkıyanın halka zarar vermemesi için gereken tedbirleri alması; aksi takdirde hiçbir özrün kabul edilmeyeceği ve meydana gelen zararın kendisine tazmin ettirileceği.

127 ***Kili ve Akkirman kadılarına***

Koyun üretmeleri için celeplikten çıkarılan şahısların, o zamandan beri celeplere koyun temini hususunda hiçbir faydaları dokunmadığı müşahede edildiğinden, bunların tekrar celeplik hizmeti ile görevlendirilmeleri ve hizmetlerini eskiden olduğu gibi sürdürmeleri için kendilerine tenbihte bulunulması.

128 ***İpsala kadısına***

Mehâyif müfettişi olan Malkara kadısı, yol kesme suçundan İpsala'da hapiste bulunan Malkoç adlı şahsın, davacıları ile yüzleştirilmek üzere gönderilmesini talep ettiği halde gönderilmediği bildirildiğinden, Malkara kadısının talebi halinde adı geçenin güvenilir adamlar nezaretinde Malkara'ya gönderilmesi.

129 ***Samsun kadısına***

Samsun ve civarında yetişen soğanların madrabaz, yeniçeri, sipâhi vb. kişiler tarafından satın alınıp depolanması ve İstanbul için zahîre almaya gelen gemilere soğan verilmemesi sebebiyle İstanbul'da soğan darlığı başgösterdiğinden, bundan sonra madrabaz vb. kişilerin soğan depolamasına izin verilmemesi ve soğanın günlük narh üzerinden gemilere yükletilip İstanbul'a gönderilmesi.

130 ***Selanik kadısına***

Selanik'te Ayasofya ile Eski Cami arasında Vatebet Kilisesi rahipleri tarafından yeni bir meyhâne açıldığı ve içinde alenen günah işlendiği, Müslümanlara içki satılarak şer‘-i şerife ve bu hususdaki emre aykırı hareket edildiği bildirildiğinden, durumun araştırılması ve eğer meyhâne eskiden beri mevcut olup içinde yukarıda anılan fiiller

işleniyor ise kapatılarak içkilerin sirkeye dönüştürülmesi, yeni açılmışsa, açanın hapsedilmesi ve durumun arzedilmesi.

131 ***Menteşe beyine ve Çeşme kadısına***

Hasan ve Mehmed isimli hırsızlar, yakalandıktan sonra verdikleri ifadede, kendileri ile birlikte, Karaburunlu on bir kişinin Midilli'de bir papazın evini bastıklarını itiraf ettiklerinden, sözkonusu on bir kişinin yakalanarak Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

132 ***Lapseki kadısına***

Kurd adlı şakî, yakalandıktan sonra verdiği ifadede, Çatalca'daki araba baskını olayında Hasköy'den Maruf oğlu Mahmud'un da kendisi ile beraber olduğunu itiraf ettiğinden, adı geçenin yakalanarak Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

133 ***Zağra Eskisi kadısına***

Kurd adlı şakî, yakalandıktan sonra verdiği ifadede, Çatalca'daki araba baskını olayında Eski Zağra kazasının Çeltükcü köyünden Şah Ali'nin kardeşi Kara Hasan'ın da kendisi ile beraber olduğunu itiraf ettiğinden, adı geçenin yakalanarak Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

134 ***Gelibolu kadısına***

Yeniçeri ve sipâhiler dışındaki kişilerin tüfek taşıması ve kullanması yasak olduğu halde Gelibolu'da reâyâ ve levend tâifesinden bazı kişilerin tüfek kullanıp çeşitli kötülükler yaptıkları bildirildiğinden, yeniçeri ve sipâhiler dışında kimde tüfek varsa tesbit edilip ellerinden alınması ve kimlerden ne kadar tüfek toplandığının defter edilip gönderilmesi.

135 ***Rum beylerbeyine***

Sâbık Divriği Beyi Kasım Bey'in Divriği Kalesi'nde mahbus bulunan dört subaşısının, üzerlerine sâbit olmuş herhangi bir hak yoksa salıverilmesi.

136 ***Çınarhoyser Beyi Mehmed'e***

Gekbuze'de görülecek bir davası olduğundan derhal Gekbuze'ye gelmesi; gelmemekte direnirse zorla getirileceği.

137 ***Gekbuze kadısına***

Memuriyet mahalline gitmekte iken Gekbuze'de konaklayan Havran kadısının, kendi hizmetçisi ve konakladığı evin hizmetçisi ile birlikte öldürülmek ve eşyalarının çalınmak istendiği bildirildiğinden, ev sahibi, hizmetçisi ve Havran kadısının hizmetçisinin teftiş edilerek iddialar doğru ise hepsinin hapsedilmesi ve durumun ayrıntılı olarak arzedilmesi.

138 ***Barçınlı kadısına***

Şaphâne hizmetinde görevli olduklarını bahâne ederek kendilerine yeni verilen hizmete gitmedikleri bildirilen Devletoğlu köyündeki beş ocak müsellemlerin, herhangi bir mirî hizmete tayin edilmiş değillerse kendilerine verilen hizmete gitmeleri konusunda uyarılmaları; gitmemekte direnirlerse zincire vurularak gönderilmeleri.

139 ***Bursa beyine***

Bursa ve İnegöl'den Bozöyük'e kadar olan bölgedeki hırsız ve harâmilerin toprak kadıları tarafından teftiş edilmesi.

140 ***Gelibolu kadısına***

Ahmed Reis'in, donanmaya ait zahîre ve yiyeceklerle yüklü gemisinin, Gelibolu Gümrük Emini Mustafa tarafından, Ahmed Reis ile aralarındaki eski bir dava bahâne edilerek Boğaz hisarlarından geçmesine engel olunduğunun bildirildiği; sözkonusu gemi askerlerin ihtiyacı olan erzakı taşıdığı için alıkonmasına izin verilmemesi; eğer eskiye ait bir dava varsa gemi döndükten sonra halledilmesi.

141 ***Üsküdar kadısına***

Yeni görev yerine giderken Gekbuze'de konakladığı evin sahibinin hizmetçisi ve kendi hizmetçisi tarafından öldürülmek ve eşyaları çalınmak istenen yeni Havran kadısı, onların elinden kurtulup Gekbuze'den Dil'e giderken bu defa da yolda rastgeldiği Çınar Beyi Mehmed'in hizmetçilerinin saldırısına uğradığını ve bu saldırıdan Mehmed Bey'in de haberi olduğunu bildirdiğinden, bizzat Gekbuze'ye gidip iddiaların doğru olup olmadığını araştırarak suçu sâbit olanları hapsetmesi ve durumu ayrıntılı olarak arzetmesi; ayrıca Gekbuze ile İznik arasındaki eşkıyayı da teftiş etmesi.

26 Muharrem 973 (23 Ağustos 1565)

142 ***Midilli beyine ve Molova kadısına***

Midilli'de bir papazın evini bastıktan sonra yakalanan Mehmed ve Hasan isimli hırsızlar yakalandıktan sonra verdikleri ifadede, Petro köyünden Ketenci Hasan ve Sitadnoz isimli şahıslar ile Kay köyünden Kuyumcu Manolac isimli şahsın kendilerine kılavuzluk yaptıklarını söylediklerinden, adı geçen şahısların yakalanarak Südde-i saâdet'e gönderilmeleri.

143 ***Niğbolu kadısına***

Niğbolu'daki eminlerin, Eflak sınırları dahilindeki köylerden haksız yere resm-i goriştine talep etmelerine müsaade edilmemesi.

144 ***Gelibolu kadısına***

Koğur dağlarında eşkıyalık yaparken yakalanan şahısların, suç ortakları olduklarını söyledikleri ve isimleri yazılı olan şahısların yakalanarak Südde-i saâdet'e gönderilmeleri.

145 ***Niğbolu kadısına***

Eflak'taki Vahraç nehrinin bir zamanlar taşıp yatağını değiştirmesinden dolayı Eflak halkı ile Halonik halkı arasında başlayan anlaşmazlığın çözümü için bilirkişilere müracaat edilerek nehrin asıl yatağının tesbit edilmesi ve nehrin buradan akıtılarak sonradan ortaya çıkan yatağın kapatılması.

27 Muharrem 973 (24 Ağustos 1565)

146 ***Vezir Mustafa Paşa'ya***

Malta Liman'ında bulunan kulelerin fethi haberinin gelmesi üzerinden uzun zaman geçmiş olmasına rağmen kale kuşatmasındaki son durum hakkında henüz bir haber gelmediğinden, kuşatmanın ulaştığı son safha ile donanma ve ordunun silah, mühimmât ve erzak durumu hakkında ve İstanbul'dan gönderilen zahîre yüklü yedi parça geminin ulaşıp ulaşmadığı hususunda ayrıntılı bilgi gönderilmesi.

147 ***Erzurum beylerbeyine****

İran şahı, Şehrizol beylerbeyine gönderdiği mektupta, kendisine bağlı bazı Gürcü beylerinin Başaçık Melik'e sığındıklarını, bunları geri istediğinde Başaçık Melik'in bu isteği olumlu karşılamadığını bildirdiğinden, Başaçık Melik'e mektup gönderilerek anılan beylerin İran'la yapılan barış antlaşmasından önce mi sonra mı şahı terkettiklerinin öğrenilmesi; sonra terketmişler ise antlaşma gereği geri İran'a gönderilmelerinin istenmesi; önce terketmişler ise antlaşma, önceki durum sözkonusu edilmemek üzere yapıldığından, İran şahına gerekli cevabın verilebilmesi için durumun arzedilmesi ve Başaçık Melik'e de antlaşmaya aykırı bir hareket yapmaması hususunda tenbihte bulunulması.

** Hükmün sonunda, gedik tasarruf edenlerden hariçte olanların gediklerinin başkasına verilmesi hakkında geçen sene bazı beylerbeyilere gönderilen hükmün bir sûretinin de gönderildiğine dair kayıt vardır.*

148 ***Mısır beylerbeyine, defterdarına ve Fuvva ve Mahalle kadılarına***

Mısır'daki Mesîre nahiyesi ahalisi, Nahiye Emini Abdülkerim'in kendilerine baskı ve zulüm yaptığına dair şikâyette bulunduklarından, adı geçenin teftiş olunması ve şer‘an üzerine sâbit olan haklar alınıp sahiplerine verildikten sonra hapsedilerek sâbit olan suçların ayrıntılı olarak yazılıp arzedilmesi.

149 ***Kavala Kaptanı Hüseyin'e***

Donanma-yı hümâyun'un ihtiyacı olan zahîrenin yüklü bulunduğu gemiye

birkaç kadırga ve kalite ile gemiye refakat edilmesi; sözkonusu gemiye Ağrıboz'dan da peksimed vs. yükleneceğinden, yükleme esnasında gerekli yardım yapılarak ne kadar peksimed ve buğday yüklendiğine dair kadıdan alınacak sicil sûretinin Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

150 ***Mora beyi ile Kartene ve Mezistre kadılarına***

Tunus'dan İstanbul'a hediye getirirken Mezistre'de batan gemideki bazı eşyaları çalıp ortadan kaybolduğu bildirilen Moran nâzırının kardeşi Zülfikâr'ın yakalanarak teftiş olunması ve neticenin arzedilmesi.

151 ***Mora sancağında bulunan kalelerin dizdarlarına ve Azeb ağalarına***

Tunus'dan İstanbul'a hediye getirirken Mizistre'de batan gemideki bazı eşyaları yağmalayanların araştırılıp yakalanması görevinin Dergâh-ı âlî Çavuşu Süleyman'a verildiği, adı geçen adam talebinde bulunulursa talebinin derhal karşılanması.

152 ***Basra beylerbeyine***

Basra Hazinesi'nin yıllık on milyon akçe çıkarabilecek güçte olduğu halde Muhasebe defterinde altı milyon akçe olarak kayıtlı bulunduğu bildirildiğinden bu hususun araştırılarak aradaki farkın mukâtaa zabitlerince mi gaspedildiği yoksa çeşitli masraflar için mi kullanıldığının ortaya çıkarılması; ayrıca Basra'da güherçile işlenmeye müsait yerler bulunduğu da bildirildiğinden bu hususun da araştırılarak ne kadar güherçile işlenebileceği ve maliyetinin kaç akçe olacağının da tesbit edilmesi ve her iki hususun neticesinin Südde-i saâdet'e arzedilmesi.

153 ***Şehrizol beylerbeyine***

Basra'yı kuşatan Arap eşkıyasının kaçtığı bildirilmiş olsa da dikkatin elden bırakılmaması ve askerlerin düşmana karşı hazır ve uyanık bulundurulması; ayrıca İran şahından kaçıp Başaçık Melik'e sığınan Gürcü beylerinin durumunun araştırılması için Erzurum beylerbeyine emir gönderildiği; Erzurum'dan gelecek cevaba göre kendisine de emir gönderileceğinden, kendisinin de İran tarafına bu emre uygun olarak cevap yazması.

154 ***Tımışvar beylerbeyine***

Erdod Kalesi'nin fethedildiğine dair gönderdiği mektubun alındığı ve bundan dolayı mükafaat olarak kendisine hil‘at ve kılıç gönderildiği, emrindeki beylere de dirlik terakkîsi verildiği, yararlık gösterenlerin de durumlarına göre mükâfatlandırılacağı; bundan sonra emrindeki askerleri dağıtmayarak zahîre tedâriki için Kerş nehri kenarına gitmesi ve Nemçe kralından cevap gelinceye kadar savaşa hazır halde beklemesi; Nemçe kralından olumlu cevap gelip Nemçe askeri Erdel'den çekilirse kendisinin de Tımışvar askerinin dışında, diğer bölgelerden gelmiş olan askerlerin geri dönmesine izin vermesi, Solnok beyine de Budun askerinin Solnok'ta dağılmadan bekleyip Tise nehrini kontrol altında tutması hususunda tenbihte bulunması; Tımışvar defterdarına da mektup yazarak Havâss-ı

hümâyun terekesini Kerş'e getirtmesi ve gelen terekeyi askere yağmalatmayıp parası ile sattırması; Kerş nehri kenarında beklerken, Erdel kralına yapılabilecek bir düşman saldırısına karşı da yardıma hazırlıklı olması ve Göle Kalesi karşısında inşâsı daha önce emredilen palangayı inşâ ettirip bitirtmesi.

155 ***Eflak voyvodasına***

Bazı önemli hususlar için Tımışvar beylerbeyine ve Erdel kralına gönderilen Hasan Çavuş'un sağ sâlim Tımışvar'a ulaştırılması.

156 ***Rum beylerbeyine***

Halktan nezir adı altında para ve çeşitli eşya topladıktan sonra İran'a giderken yakalanan ve yaptıklarını itiraf eden beş şahsın siyâset olunması ve aile ve akrabalarının da bulundukları yerden alakaları kesilerek Budun'a sürgün edilmeleri hususunda kendisine daha önce gönderilen emrin yerine getirildiğine dair herhangi bir cevap gelmediği; emrin derhal yerine getirilmesi ve kaç kişinin sürülüp Budun beylerbeyine teslim edildiğinin temessük ile belgelenip arzedilmesi; ancak bu bahâne ile suçsuz insanların cezalandırılıp suçluların da para karşılığı kurtarılmalarından şiddetle kaçınılması.

157 ***Kavala Kaptanı Hüseyin'e***

Bazı önemli konuları ihtiva eden bir hükmün Vezir Mustafa Paşa'ya acele ulaştırılması gerektiğinden, en süratli geminin seçilip güvenilir birinin de reis tayin edilerek adı geçen vezir tarafına gönderilmesi; gönderilen reisin, götürdüğü hükmün cevabını da dönüşünde beraber getirmesi.

158 ***Erdel kralına nâme-i hümâyun***

Erdod Kalesi'nin fethedildiği ve Sakmar Kalesi kuşatmasının başarılı olabilmesi için ilave mühimmât ve zahîre gönderilmesi gerektiğine dair gönderdiği mektubunun alındığı ve Erdod Kalesi'nin fethinden dolayı kendisine mükâfat olarak hil‘at ve kılıç gönderildiği; asker ve mühimmât gönderilmesi konusunda ise, zahîre hususunda genel bir sıkıntı yaşanmakta olduğundan, Rumeli askeri yardıma gönderilse bile bunlara zahîre tedârik edilinceye kadar kış mevsiminin geleceği; kaldı ki düşman Sakmar Kalesi'nde çok miktarda top ve mühimmât ile üslendiği için onların üzerine daha fazla askerle değil ancak daha fazla silah ve mühimmât ile gidilmesi gerektiğinden, bu durumda Beç kralından olumlu bir cevap gelinceye kadar beklemenin daha uygun olacağı; düşmandan yana hiçbir endişeye kapılmayarak emrindeki askerleri gayrete getirip savaşa hazır halde beklemesi; Beç kralından olumsuz cevap geldiği takdirde, Beçlilerin elinde bulunan Erdel kalelerinin alınması hususunda kesin kararlı olunduğu ve taleplerinin de o zaman karşılanacağı; Tımışvar beylerbeyinin de Kerş nehri kenarında gerektiğinde yardımcı olmak üzere beklemekte olduğu.

159 ***Fener, Ağrafa, Çatalca, Yenişehir, Serfice, Alasonya, Siroz, Selânik, Avrethisarı, Yenice-i Karasu, İştib, Salina, Tatarpazarı, Üsküp, Manastır, Filorina, Gümülcine, Drama, Kratova, Köstendil Ilıcası, Sofya, Radomir, Dobniçe, Samakov, Şehirköy, İzladi, İvranya ve Berkofça kadılarına***

İstanbul'da et sıkıntısı başgösterdiğinden zimmetinde bâkiye koyun bulunan celeplerden bu koyunların alınıp nâibler vasıtasıyla gönderilmesi, aksi takdirde cezalandırılacakları.

160 ***Aydın, Teke ve Bolu müsellemleri ile Karahisâr-ı Sâhib, Hamidili, Hüdavendigâr, Sultanönü ve Karesi piyâde beylerine***

Daha önce nevbetlü müsellem ve piyâdelerden bir kısmının Bilecik Madeni'ne gönderilmesi emrolunduğu halde bazılarının göreve gitmemesi sebebiyle hizmetin aksadığı bildirildiğinden, göreve gitmeyenlerin derhal Bilecik Madeni'ne gönderilmeleri, aksi takdirde kimin sancağından gelmeyen olursa o sancakbeyinin cezalandırılacağı.

28 Muharrem 973 (25 Ağustos 1565)

161 ***Portugal kralına nâme-i şerif***

İki devlet arasında dostluk tesisi amacıyla gönderilecek Portekiz elçisinin çeşitli sebeplerle gecikmiş olmasının Osmanlı tarafında, Portekiz'in dostluk tesisinden vazgeçtiği şüphesine yol açmaması, elçinin gönderilmek üzere olduğu hususunda göndermiş olduğu mektubun alındığı; Portekiz elçisi gelip dostluk tesisi hususu karara bağlanana kadar Portekizliler'in gerek Cezâyir ve gerekse Hindistan taraflarında güvenlik içinde olmaları, iki devlet arasındaki dostluğa aykırı herhangi bir harekette bulunulmaması hususunda bu bölgelerdeki Osmanlı hâkimlerine tenbihte bulunulduğu; ancak buralardaki insanların bir an önce sıkıntı ve tereddütten kurtulmaları için de elçinin biran önce gönderilmesi.

162 ***Vezir Mustafa Paşa'ya***

Donanma-yı hümâyun'a zahîre götüren gemilerle gönderilen kırk sekiz adet azeb askerinin, ellerinde bulunan beratlarına göre ulûfeleri verilip istihdam edilmesi

163 ***Kengırı beyi ile Ankara ve Kengırı kadılarına***

Tehdit, adam öldürme ve hırsızlık suçlarını işledikleri bildirilen Kilise köyünden isimleri yazılı olan şahısların teftiş edilip şer‘an üzerlerine sâbit olan hakların alınıp sahiplerine verilmesi; adam öldürme suçunu işleyen sipâhi değil ise şer‘-i şerife göre cezalandırılması, sipâhi ise diğer suçlularla birlikte hapsedilip sicil sûretlerinin gönderilmesi.

164 ***Koyun hizmetinde olan Dergâh-ı muallâ Çavuşu Bâlî'ye***

Edirne'deki Sultan Murad İmâreti mütevellîsi, imâret için Eflak'tan satın alınan

koyunlar getirilirken yollarda kendilerine mani olunduğuna dair şikâyette bulunduğundan adı geçene ve adamlarına ellerinde tezkire bulunduğu takdirde engel olunmaması.

Barçınlı kadısına

165 Şaphâne hizmetinde görevli oldukları bahânesiyle kendilerine yeni verilen hizmete gitmedikleri bildirilen Tomlas köyündeki beş ocak müsellemlerine, yeni görev mahalline gitmeleri hususunda tenbihte bulunulması; gitmemekte direnirlerse zincire vurularak Südde-i saâdet'e gönderilmeleri.

Selh-i Muharrem 973 (27 Ağustos 1565)

Boğdan Voyvodasına

166 Hüseyin isimli bir şahıs, kendisinin aslen Boğdan'ın Perkovi köyü reâyâsından Dimitri olduğunu söyleyip ailesi hakkında çeşitli bilgiler verdikten sonra, Despot Yuvan'ın kendisini bir tercümanla birlikte İstanbul'a gönderdiği sırada Rodoslular tarafından köle olarak satıldığını beyan ettiğinden adı geçenin, ailesi ve kendisi hakkında verdiği bilgilerin doğruluğunun araştırılıp sonucun ayrıntılı olarak arzedilmesi.

Sivas ve Tokat kadılarına*

167 Rum Çavuşları Kethüdâsı Hacı Ali'nin sipâhilere ve başkalarına zulmettiğine dair şikâyette bulunulduğundan, adı geçenin teftiş edilmesi ve üzerine şer‘an sâbit olan haklar alınıp sahiplerine verildikten sonra sonucun ayrıntılı olarak bildirilmesi.

** Divriği Alaybeyisinin de aynı şekilde teftişi hususunda her iki kadıya bu hükmün bir sûretinin yazıldığına dair hükmün sonuda kayıt vardır, bkz. hk. nr. 205*

Vezir Mustafa Paşa'ya

168 Donanmanın ve kale muhasarasında olan askerlerin ihtiyacı olan zahîrenin bir Venedik gemisi ile gönderildiği; gemiye daha fazla navlun ödenmemesi için zahîrenin derhal boşaltılarak geminin gitmesine izin verilmesi.

Üsküdar kadısına

169 Üsküdar'da yolcu taşımasına izin verilen kırk adet kayıktan başka kayıkların da yolcu taşıdığı, bazı kayıkların taşıma ücretini fazla aldıkları, bazılarının boğazda yelken açtıkları için batıp can kaybına sebep oldukları, bazılarının da Çengelköy ve civar yerlerden ne idüğü belirsiz kişileri geçirdikleri bildirildiğinden, bundan sonra izin verilenlerin dışında başka kayıkların yolcu taşımasına, tarife dışı ücret alınmasına, yelken kullanılmasına, istiab haddinden fazla yolcu taşınmasına ve Çengelköy ile diğer iskelelerden kimliği belirsiz şahısların İskele emininin haberi olmadan geçirilmesine müsaade edilmemesi.

170 ***Tımışvar defterdarına***

Göle Kalesi karşısında Erdohik Köprüsü'nde inşâ edilecek palangada çalıştırılmak üzere imece usulü ile ihtiyaca yetecek kadar cerahor tesbit edilip gönderilmesi; ayrıca Kerş nehri kenarında toplanan Osmanlı askerleri için de Havâss-ı hümâyundan zahîre tedârik edilip derhal bölgeye ulaştırılması.

171 ***Niğbolu kadısına***

Bazı şahıslar tarafından Eflak sınırına yakın mahallerde inşâ edilen çiftlik ve kışlakların hırsız, harâmi ve eşkıya yatağı haline dönüşmesi sebebiyle Eflak halkının hayvanlarını hiçbir yere çıkaramaz duruma geldiği bildirildiğinden, buralarda yuvalanan eşkıyanın yakalanarak şer‘an suçu sâbit olanların cezalandırılmassı ve bundan sonra sözkonusu çiftlik ve kışlaklardan Eflak halkına herhangi bir zarar gelmesine meydan verilmemesi.

Gurre-i Safer 973 (28 Ağustos 1565)

172 ***Gümülcine kadısına***

Bazı yeniçerilerin katledilmesi olayında zanlı durumda bulunan Karlıoğulları, Eşkincioğulları, Divane Mustafa, Yaralı Mahmud, Hamamcıoğulları, Köse Sinan ve Çavuşoğlu olarak tanınan şahısların yakalanarak Südde-i saâdet'e gönderilmeleri.

173 ***Mısır beylerbeyine ve Menzile kadısına***

Menzile'de yetişen pirinci, İstanbul zahîresini almak için gelen gemilere vermeyip kendi gemisine yükleterek başka yere gönderdiği duyulan Menzile Emini Hüseyin'e engel olunarak pirincin İstanbul'dan gelen gemilere yükletilmesi.

174 ***Tımışvar beylerbeyine***

Kendisine Göle Kalesi karşısında Erdohik köprüsünde inşâ edilecek palangada çalıştırılmak üzere yeterli miktarda cerahor ile o bölgede bulunan Osmanlı askerleri için zahîre tedârik edilip gönderilmesi hususunda Tımışvar defterdarına hüküm gönderildiği; kendisinin de Osmanlı askeri o bölgede iken palanganın bir an önce tamamlanması için gereken gayreti göstermesi.

175 ***Mısır beylerbeyine***

Sultan Kayıtbay ve Eşrefiye Evkâfi'na olan borçlarından dolayı bir senedir hapiste bulunan Hacı Saat Oğlu Ahmed'in, borçlarını ödeyecek gücü olmadığından, hapisten çıkarılması yolundaki talebin uygun görülmediği.

176 ***Kastamonu etrafındaki sancakbeylerine***

Kastamonu sancağında suç işleyen hırsız, harâmi ve suhtelerin, yakalanmaları

için Kastamonu beyi tarafından üzerlerine adam gönderildiğinde civar sancaklara sığındıkları; Kastamonu beyi civar sancakbeylerinden bunların yakalanmasını istediğinde ise gereken titizlik gösterilmediği için eşkıyanın yakalanamadığı bildirildiğinden, bundan sonra Kastamonu beyinden bu hususta bir talep olursa eşkıyanın derhal yakalanması ve cezalandırılmak üzere suç mahallerine gönderilmesi.

177 ***Bolu beyine***

Kastamonu sancağı dahilinde suç işleyip Bolu sancağına firar eden hırsız, harâmi ve suhtelerin yakalanması hususunda gerekli titizliğin gösterilmediği bildirildiğinden, bundan sonra gerek Bolu dışında suç işleyip Bolu'ya gelen, gerekse Bolu'da faaliyet gösteren eşkıyanın yakalanması ve cezalandırılmak üzere suç mahallerine gönderilmesi.

2 Safer 973 (29 Ağustos 1565)

178 ***Mısır beylerbeyine***

Donanma-yı hümâyun ile Hind taraflarına muhâfaza görevine giden Süveyş Kaptanı Sefer orada vefat ettiğinden, donanma henüz Süveyş'e dönmemiş ise bir adam gönderilerek donanmanın Süveyşe getirtilmesi.

179 ***Ilıca ve Dobniçe kadılarına***

Samakov tüccarlarından İstanbullu Ahmed'in, Samakov civarında aralarında bir papasın da bulunduğu bazı kişiler tarafından çeşitli eşya ve paraları çalınıp öldürüldükten sonra papasın demir fırınında yakıldığı, ancak kâtiller Samakov kadısına rüşvet verdikleri ve Dergâh-ı âlî Çavuşu Malkoç ile bir oldukları için davanın görülemediğine dair adı geçenin çocukları tarafından şikâyette bulunulduğundan, zanlıların getirtilip teftiş edilmesi; kâtil olduğu sâbit olanların, sipâhi iseler hapsedilip kimler olduklarının arzedilmesi, sipâhi değil iseler, gerekli cezalara çarptırılmaları; ayrıca rüşvet aldığı ve kâtillerle işbirliği yaptığı iddia edilen kadı ile çavuşun da teftiş edilerek üzerlerine şer‘an sâbit olan hakların alınıp sahiplerine verilmesi ve üzerlerine sâbit olan suçların ayrıntılı olarak yazılıp arzedilmesi.

180 ***Hüdavendigâr Beyi Abdurrahman Bey'e***

Uzun süredir yakalanmasına çalışılan ve firarda olan Benlü Ahmed adlı harâminin geri döndüğü bildirildiğinden, adı geçeni sağ veya ölü olarak yakalayanın mükafaatlandırılacağına dair il erlerine tenbihte bulunulması ve gerekli tedbirler alınarak adı geçenin yakalanması.

181 ***Tırhala ve Narda kadılarına***

Kâfirlere iyi atlar sattığı ihbar olunan Tırhala sâkinlerinden Cemşid'in teftiş edilmesi ve kâfirlere at verdiği sâbit olursa sicil sûretinin gönderilmesi; daha sonra gelecek emir ne şekilde olursa ona göre hareket edilmesi.

3 Safer 973 (30 Ağustos 1565)

182 ***Kastamonu beyine ve kadılarına***

Kastamonu sancağına bağlı nahiye ve köylerde bazı şerli kimseler ile yalancı şahitlerin suhte levend, eşkıya, ve nâiblerle işbirliği yaparak yalancı şahitlikle halkın kadınlarını, kızlarını ve mallarını ellerinden aldıkları; suhte adı altında bazı hırsızların da ev basıp işkence ederek halkın mallarını, paralarını ve yiyeceklerini yağmalayıp gaspettikleri, kadınlarını ve kızlarını kullandıkları; yakalanmaları için üzerlerine adam gönderildiğinde ise Bolu sancağına firar ettikleri hususlarının gerek kendisinin gönderdiği mektupta gerekse halkın sunduğu arizalarda yer aldığı; halbuki bir yere sancakbeyi tayin etmekten amacın halkı bu gibi kişilerin zulmünden koruyarak mutlu ve huzurlu bir şekilde yaşatmak olduğu; bu emir kendisine ulaştığında halka zarar veren kişileri bir an önce yakalayarak şer‘an suçu sâbit olanları sipâhi iseler hapsedip isimlerini bildirmesi, değil iseler hakettikleri cezalarını başkalarına ibret olması için suç mahallerinde vermesi; başka sancaklara firar eden eşkıyanın yakalanması için de Bolu beyine ve etraftaki sancakbeylerine hükm-i şerif gönderildiğinden, bu hükme istinaden onları da ilgili sancakbeylerinden talep edip hakettikleri cezaları vermesi; ayrıca yalancı şahitlik vs. ile halka zulmeden kişileri de tesbit edip şer‘an suçu sâbit olanları sicilleri ile birlikte Südde-i saâdet'e göndermesi; şer‘-i şerife aykırı hüküm veren nâiblerin durumlarını da ayrıntılı olarak sözkonusu hükümlerin sicildeki sûretleri ile birlikte arzetmesi ve daha sonra gelecek emir ne şekilde olursa ona göre hareket etmesi.

183 ***Kayseri beyine ve kadısına***

Kayseri'de, emirlik iddiasiyle başına yeşil takıp halka zulmettiği bildirilen Ali isimli şahsa engel olunması ve yeşil takmasına izin verilmemesi.

184 ***Edirne kadısına***

Kastamonu'da, ev basıp yağmalayan isimleri yazılı ehl-i fesâd suhteleri, Edirne'de firarda bulundukları haber alındığından, bunların yakalanarak Südde-i saâdet'e gönderilmeleri.

185 ***Anadolu beylerbeyine ve Ankara sancağı kadılarına***

Kastamonu'da ev basıp Müslümanların mallarını, paralarını, yiyeceklerini vs. eşyalarını yağmalayan ve kadınlarını ve kızlarını kullanan eşkıyanın yakalanması için üzerlerine adam gönderildiğinde Bolu taraflarına firar ettikleri bildirildiğinden, gerek Ankara sancağına gerekse Anadolu Beylerbeyliği'ne bağlı diğer sancaklara firar etmiş olan bu gibi eşkıyanın derhal yakalanıp başkalarına ibret olması için suç mahallerinde cezalandırılmaları ve halkın huzurunu bozmak isteyenlere fırsat verilmemesi.

186 ***Sultanönü sancağı beyine ve kadılarına***

Sultanönü sancağında, günah ve yasak olan çeşitli fiileri işleyip yanlarına

aldıkları fâhişeler ve çeşitli oyun ve çalgı âletleriyle şehir, kasaba ve köyleri gezerek halkın yoğun olarak bulunduğu pazar vs. yerlere gidip insanları yoldan çıkaran ve düzeni bozan, tenha yerlerde de öldürme, soygun, yağma gibi suçları işleyen gurbet ve çingene tâifesinin sözkonusu faaliyetlerinin engellenmesi hususunda daha önce emir gönderildiği halde emrin gereği yerine getirilmediği için bu grupların hâlâ faliyetlerini sürdürdüklerinin haber alındığı; bu gibi kişi ve grupların derhal araştırılıp tesbit edilerek yakalanmaları ve yol kesip eşkıyalık yaptıkları şer‘an sâbit olanların derhal gerekli cezalara çarptırılmaları; günah ve yasak olan fiilleri işleyenlerin ise hapsedilip durumlarının arzedilmesi.

187 ***Erdel Kralı İstefan'a nâme-i şerif***

Erdod Kalesi'nin fethinde gösterdiği gayretten dolayı kendisine Hasan Çavuş vasıtasıyla bir hil‘at ve bir müzehheb kılıç gönderildiği; Beç Kralı Maksimilyanoş'a gönderilen mektubun cevabı gelinceye kadar askerlerini dağıtmayıp beklemesi ve düşman saldırılarına karşı hazırlıklı bulunması.

188 ***Kayseri kadısına***

Kayseri'de Yeniçeri İlyas ve Eymirşah adlı zimmîyi yemeklerine aksülümen denilen zehirden katarak öldürdüğü sâbit olan Hasan isimli şahsın siyâset olunması.

189 ***Rumeli yakasında deniz kenarında bulunan kale dizdarlarına***

Kavala Kaptanı Hüseyin'e yeni bir görev verildiğinden, bu görevin îfası esnasında adı geçene adam lâzım olup yardım için adam istediği takdirde yeteri kadar hisar eri gönderilmesi ve kaç kişi gönderildiğinin arzedilmesi.

190 ***Mora Beyi Osman Şah'a***

Donanmanın ihtiyacını karşılamak için Mora kalelerinden daha önce ne kadar barut ve yuvalak alınmış ise, yeni gönderilen barut ve yuvalakdan alınıp ilgili kalelere tesim edilmesi.

4 Safer 973 (31 Ağustos 1565)

191 ***Kudüs beyine ve kadısına***

Ziyaret ve ibadet adı altında sırf gezinti maksadıyla Mescid-i Aksa'ya gelen bazı kadınların galiz bir şekilde, etrafı pislettikleri, görevlilerin bunların pisliklerini temizlemekte zahmet çektikleri; Mezar-ı Meryem, Kadem-i İsa ve kutsal mekânlarda, şer‘-i şerife aykırı işler yapıldığı; Kudüst'e ikâmet eden Araplardan biri öldüğünde, kadınların gece toplanıp mahalle aralarında şarkıcılar dolaştırarak bunu ilan ettikleri, ölünün defninden sonra da üç gün mezar başında yüzlerine kara sürüp, ağıtlar yakarak halka halinde tepindikleri; kapıcıların görevlerini yapmadıkları için Mescid-i Aksa etrafındaki evlerde kalanların yemek artıklarını buralara döktükleri, Sahratullah etrafındaki odalarda kalan bazı Hindlilerin de gece tuvalet ihtiyaçlarını buralarda giderdikleri; pazara süt ve yoğurt götüren çiftçilerin,

yol üzerinde olduğu için Harem-i Şerif'i yol haline getirdikleri hususlarında Kudüs-i Şerif mücavirlerinden Molla Siyami-i Rumî tarafından şikâyette bulunulduğundan, bundan sonra bu gibi kutsal mekânlarda ve kabirlerde şer‘-i şerife aykırı iş ve uygulamalar yapılmasına müsâade edilmemesi ve buraların temiz tutulması; ayrıca bu emrin, bir sonraki kadı tarafından da uygulanabilmesi için sicile kaydedilmesi.

192 ***Kengırı beyi ile Milan ve Kurşunlu kadılarına***

Koçhisar kazasında harabe bir handa öldürülerek at ve eşyaları gaspedilen Seyyid Ferecullah'ın kâtilleri olduğu bildirilen şahıslar ile olaya adı karışan diğer şahısların biraraya getirilerek teftiş edilmesi; suçlu oldukları şer‘an sâbit olanların hakettikleri cezaya çarptırılmaları; aralarında sipâhi olanlar var ise hapsedilip kimler olduklarının arzedilmesi.

193 ***Anadolu beylerbeyine***

Seyyid Ferecullah'ı Koçhisar'da katledip at ve eşyalarını çalanların daha önce yakalanıp soruşturma için kendisine gönderilen eşkıya reisi İbrahim ve yandaşı Mustafa olduğu, çalınan at ve eşyanın ise timar sahibi bir nalbant vasıtasıyla satıldığı bildirildiğinden, sözkonusu şahısların mahallinde teftiş olunmak üzere Kengırı beyine gönderilmesi.

5 Safer 973 (1 Eylül 1565)

194 ***İçil beyine***

Boşalan kale gedikleri başkasına tevcih olunduğunda, yaptıkları arza karşılık kale dizdarının yirmi beş akçe, sancakbeyinin ise bir altun almaları emr-i şerif ve âdet gereği olduğu halde Mamuriye Kalesi'nde buna uyulmayıp daha fazla alındığının bildirildiği; bundan böyle gerek adı geçen kalede gerekse diğer kalelerde belirlenen miktardan daha fazla akçe ve altun alınmaması.

195 ***İçil beyine***

Mamuriye Kalesi'nin tamamlanmamış kısımlarının tamamlanması için emin tayin olunan Karahisâr-ı Sâhib Yayaları Beyi Hüseyin'e her hususta yardımcı olunması.

196 ***Anadolu beylerine ve kadılarına***

Ankara ve Seferihisar kadıları tarafından iyiliğine şehadet edilen ve Âsitâne-i saâdet'e getirilirken Gekbuze'de kaybolan Tıkna Pîri'nin (سعد بری), davacıları tekrar mahkeme edilmesini istediğinden, araştırılıp hangi kazada bulunursa yakalanıp Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

197 ***Karaman beylerbeyine***

Ankara ve Seferihisar kadıları tarafından iyiliğine şehadet edilen ve Âsitâne-i

saâdet'e getirilirken Gekbuze'de kaybolan Tıkna Pîri'nin (سعد بری), davacıları tekrar mahkeme edilmesini istediğinden kefillerine veya akraba ve yakınlarına buldurularak Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

198 ***Haleb beylerbeyi ve kadısı ile Şam beylerbeyine***

Ticaret için Kıbrıs'tan Haleb'e gelen Fransis adlı zimmînin çok miktarda silah, kalkan vb. harp âleti satın alarak kâfir memleketlerine gönderdiği ve bir kişinin elini kılıçla kopardığı haber alındığından, bu hususun araştırılarak kâfir memleketlerine at, silah ve savaş âletleri gönderdiği tesbit edilen kişilerin hapsedilerek kimler olduklarının arzedilmesi ve bu gibi silah ve harp âletlerinin memleket dışına çıkmasına izin verilmemesi; ayrıca adı geçen zimmînin kılıçla bir başkasının elini kopardığı ve başka kötülükler yaptığı da sâbit olursa küreğe konulmak üzere Südde-i saâdet'e gönderilmesi

199 ***Erzurum beylerbeyine***

Karahisâr-ı Şarkî'den kovulan ve beş altı yıldan beri Erzincan'da ikâmet etmekte olan Cansevdi isimli zimmînin, görevinden uzaklaştırılmış bir kadıdan vilâyetin vekili olduğuna dair bir hüccet elde ederek, etrafına topladığı birkaç kişi ile birlikte İstanbul'a gidip çeşitli devlet hizmetlerini görmek için Erzincan'a gelmiş olan görevliler hakkında asılsız şikâyet ve iftiralarda bulundukları ve bu şekilde bu görevlilerden mal sızdırdıkları, ayrıca yine bir yolunu bulup kendilerinden fazla vergi alındığına dair bir hükm-i şerif elde ederek vilâyete geldiklerinde "sizin için hüküm çıkardık" demek sûretiyle vilâyet halkından da çok miktarda mal sızdırdıkları, halbuki kendilerinin böyle şerli kimseleri vekil tayin etmelerinin mümkün olmadığı, bunlar yüzünden Erzincan'ın adının kötüye çıktığına dair Erzincanlı Müslim ve gayrimüslimler Erzincan kadısına şikâyette bulunduklarından, adı geçenin suçu şer‘an sâbit ise kürek cezasına çarptırılmak üzere sicil sûreti ile birlikte Dergâh-ı muallâ'ya gönderilmesi.

200 ***Haleb beylerbeyi ve defterdarına***

Daha önce masraflı olduğu gerekçesiyle tamir ettirilemeyen Fırat nehrinin Balis'e gelen harkının Balis Alaybeyi Şaban tarafından daha düşük bedelle yaptırılabileceği, hark tamir edilirse hem Balis'in mamur hale geleceği hem de Hazine'nin gelirinin artacağı; ayrıca müşterek timar tasarruf eden sipâhiler arasındaki anlaşmazlıkların ortadan kaldırılması için de yeniden müstakil timar tevzîi yapılması gerektiğine dair Balis Beyi Lütfi Bey tarafından arz gönderildiğinden, gerek yukarıda belirtilen hususlar, gerekse memleketin mamur hale gelmesini sağlayacak diğer hususlar hakkında sahip oldukları bilgileri doğru ve ayrıntılı bir şekilde yazıp bildirmeleri.

201 ***Anadolu beylerbeyine, Kurşunlu ve Milan kadılarına***

Kengırı sancağı sipâhilerinden Mustafa'nın hırsız ve yolkesen olduğu, Kurşunlu

ve Çerkeş kazalarındaki halkın at ve katırlarını çalıp Kengırı'da sattığı, mahkeme olunmak üzere çağrıldığında da bu çağrıya itaat etmediği bildirildiğinden, adı geçenin derhal yakalanıp teftiş edilmesi ve timarının elinden alınarak başkasına verilmesi.

202 ***İlbasan beyine***

Sahte arz düzenleyerek Draç Azebler Ağalığı görevini deruhte ettiği bildirilen Mehmed isimli şahsın güvenilir birinin kefâleti altında Dergâh-ı muallâ'ya gönderilmesi.

203 ***Sultanönü Piyâdeleri Beyi Mehmed Bey'e***

Bilecik'te demir top hizmetine tayin olunan Sultanönü piyâdeleri nevbetlü efradının daha önceki sancakbeyinin ihmali yüzünden hizmete geç ve eksik getirilmeleri sebebiyle hizmet aksadığından, beyliğin kendisine tevcih edildiği; kendisinin de önceki sancakbeyi gibi ihmalkâr davranmayıp bu hizmeti bir an önce tamamlatması.

204 ***Rum beylerbeyine, Sivas ve Tokat kadılarına****

Rum Çavuşları Kethüdâsı Hacı Ali'nin sipâhi vs.ye zulmedip haketmeyen kişilerin timar ve kale gediği almalarını sağladığına dair şikâyette bulunulduğundan, adı geçenin teftiş edilmesi ve üzerine sâbit olan hakların sahiplerine verilmesi; ayrıca usulsüz timar verilmesi ile ilgili iddiaların da araştırılarak bu şekilde timar aldığı iddia edilenlerin beratlarının ruznamçe ile karşılaştırılması ve bu işe karışan başka görevliler olup olmadığının da tesbit edilip sonucun arzedilmesi.

** Hükmün üzerinde, bazı düzeltmeler yapılıp yeniden yazıldığına dair bir kayıt olup, 205 numaralı hükümde yeniden yazılmıştır, bkz. hk. nr. 223.*

8 Safer 973 (4 Eylül 1565)

205 ***Rum beylerbeyi ile Sivas ve Tokat kadılarına****

Divriği Alaybeyi Ali'nin halka zulmettiği, kendisinin ve bazı akrabalarının İran ile devamlı irtibat halinde oldukları, hatta bir akrabasının Şah İsmail'e ait olduğunu iddia ettiği bir sağrı paşmakla doğurmayan kadınlara şîfa dağıttığı bildirildiğinden, sözkonusu iddiaların gizlice araştırılması ve adı geçenden ve akrabalarından şikâyetçi olanların davaları görülerek üzerlerine sâbit olan hakların alınıp sahiplerine verilmesi; eğer iddialar doğrulanırsa, buna bir delil olmak üzere sözkonusu paşmağın da ele geçirilmesi ve durumun arzedilmesi.

** 204 numaralı hükmün düzeltilerek yeniden yazılmışıdır, bkz. hüküm 204.*

206 ***Menteşe beyi ile Balat ve Megri kadılarına***

Yaptığı kötülüklerden dolayı kendisinden şikâyette bulunulması üzerine

mahkemeye davet edildiği, ancak görevlilere silahla karşı koyarak şer‘-i şerife ve emr-i şerife dil uzatıp çirkin sözler sarf ettiği bildirilen Kutlu köyünden Kara Musa isimli şahsın teftiş olunması; neticede iddialar doğrulanırsa siyâset olunması.

10 Safer 973 (6 Eylül 1565)

Avlonya kadısına

207 İsporo Kilise köyünde ikâmet etmekte olan Burhan oğlu Ahmed adlı sipâhinin ehl-i fesad olduğu ve halkın genç oğlanlarını zorla kaçırdığı bildirildiğinden, adı geçenin yakalanarak timarının elinden alınıp hapsedilmesi ve teftiş olunması.

Alacahisar kadısına

208 Demirci Mustafa isimli Çingene'nin kalpazan olduğu iddiası üzerine, adı geçen demircinin eşyaları arandığında bir adet kuruş kalıbı, bir miktar gümüş ile karışık bakır ve bir miktar da kuyumcu toprağı bulunduğu, her ne kadar kendisi bunları bakır yüzük dökmekte kullandığını söylese de yüzük dökmeyi beceremediği gibi bir kuyumcunun da bu malzemelerin kalpazan malzemeleri olduğunu beyan ettiği bildirildiğinden, adı geçenin derhal yakalanarak kalpazanlık âletleriyle birlikte Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

Sağ ve Sol kolda celep olan yerlerin kadılarına

209 Celeplerin önceden tesbit edilmiş miktarda koyunu İstanbul'a göndermeleri işinin kadılar tarafından bizzat yürütülmesi hususunda daha önce birçok emir gönderildiği halde, kadıların sözkonusu emirlerin gereğini yerine getirmekte ihmalkâr davranmalarından dolayı İstanbul'da et sıkıntısı başgösterdiğinden, bundan sonra kadıların bu işle bizzat ilgilenerek, gönderilmesi gereken miktarda koyunu hangi cinsten ne kadar gönderildiğini bir deftere kaydedip mühürleyerek nâibleriyle, vaktinde İstanbul'a gönderip koyun eminine teslim ettirmeleri; nâiblerin de ne kadar koyun teslim ettiklerine dair temessük almaları; belirtilen hususların yerine getirilmesinde herhangi bir eksiklik olursa kendilerinin cezalandırılacakları.

12 Safer 973 (8 Eylül 1565)

Bursa beyine

210 Mihaliç'e bağlı Musa köyünde Bayezid isimli şahsın evini basıp ailesine işkence ederek parasını ve eşyasını gaspedenlerden Mehmed isimli sipâhi ve bu işe kılavuzluk yapan Ali'nin siyâset olunması.

Mekke kadısına

211 Kabe'de, Mahkeme-i Kübrâ'da görülen davaların sicilleri saklanmakta olduğu halde Şâfi‘î, Mâlikî ve Hanbelî nâiblerce görülen davalara ait sicillerin çoğunun arandığında bulunamadığı bildirildiğinden, her üç mezhebe mensub nâiblerin, tuttukları sicilleri üç ayda

bir Mahkeme-i Kübrâ'ya teslim etmeleri; ayrıca müşkil ve muazzam davaları da kendisi ile müşâvere ederek halletmeleri.

212 ***Rumeli ve Anadolu yalılarında olan kadılara ve kale dizdarlarına***

Kavala Kaptanı Hüseyin'e talebi halinde kalelerdeki hisar erlerinden yardımcı kuvvet göndermeleri hususunda kendilerine daha önce emir gönderildiği halde, Bozcaada Kale Kethüdâsı Bekir'in bu emre uymadığı bildirildiğinden, bundan sonra kimsenin bu emre aykırı hareket etmemesi; ancak bu yapılırken kalelerdeki muhâfaza hizmetinin de aksatılmaması.

213 ***Şehrizol beylerbeyine***

Basra'yı işgal eden düşmanın üzerine varılıp mağlup edildiği, Musul Beyi Sinan'ın Basra muhâfazasında bırakıldığı ve güherçile hususunda, numûne alındıktan sonra bilgi verileceğine dair gönderdiği mektubun alındığı; düşmandan bundan sonra da gaflet üzre olunmaması ve hareketlerinin sürekli takip edilmesi; güherçile hususunun da bir an önce neticelendirilmesi için gerekli gayretin gösterilmesi.

214 ***Edirne kadısına***

Gönderdiği kalpazanların İstanbul'a ulaştığı; daha önce kaybolduğu bildirilen Kapucu Ali adlı kalpazanın da bulunup gönderilmesi.

215 ***Cezâyir-i Garb Beylerbeyiliği'ne varıncaya kadar yol üzerinde bulunan beylere ve kadılara***

Fransa elçisi arzuhal gönderip, bazı levendlerin Fransa sınırındaki bazı bölgeleri basarak gemi ve eşya gaspedip adam esir ettiklerini bildirdiğinden, bölgelerinde bu gibi levend takımı tarafından gaspedildiği ve Fransa'ya ait olduğu kesin olarak belirlenen gemi, eşya, adam vs.nin Fransızlara teslim olunması ve kimsenin ahidnâme-i hümâyuna aykırı iş yapmasına müsaade edilmemesi.

216 ***Teke beyine***

Gönderdiği mektupta Teke ve Antalya arasındaki bölgede, deniz kenarlarında bulunan yerleşim birimlerine kâfir korsan gemilerinden herhangi bir zarar gelmediği, halkın güvenlik içinde bulunduğu bildirilmiş ise de bu duruma aldanmayıp daima uyanık olunması ve halka da bu yönde tenbihte bulunulması.

217 ***Şam beylerbeyine***

Haleb'den bazı tüccarların harp âletlerini kâfir memleketlerine ve İran'a gönderdiklerinin haber alınması üzerine bunun önüne geçilmesi için Haleb beylerbeyine emir gönderildiği; kendisinin de bu konuda titiz davranarak ülke dışına çıkarılması yasak olan silah vs. maddelerin, kâfir ülkesine veya İran'a götürülmemesi hususunda gerekli tedbirleri alması.

218 ***Haleb beylerbeyine***

Ma‘arra sancağında Kefertab nâhiyesine bağlı Mevrik köyünü basarak köy halkını silahla yaralayıp evlerini yakan ve mal ve eşyalarını yağmalayan Latmin (لطمين) köyü halkından suçları sâbit görülen ve Haleb Kalesi'nde hapsedildiği bildirilen on sekiz kişinin siyâset olunması.

13 Safer 973 (9 Eylül 1565)

219 ***Erdel kralına nâme-i hümâyun****

Bazı önemli hususlar için Eflak üzerinden Tımışvar beylerbeyine gönderilen Dergâh-ı âlî çavuşlarından Mustafa'nın, Tımışvar'dan geri dönüşünde beraberinde kendisinin bir adamı, Tımışvar beylerbeyinin bir çavuşu ve bazı tutsaklar olduğu halde Erdel içinde Milatoğlu Hisarı'ndan geçerken hisardan çıkan bazı Macarların Çavuş Mustafa'yı ve yanındaki adamları öldürüp tutsakları serbest bıraktıkları bildirildiğinden, bu eylemi yapanların derhal yakalanarak başkalarına ibret olacak şekilde cezalandırılması.

** Hükmün üzerinde tashih olunup yeniden yazıldığına dair kayıt vardır, bkz. hk. nr. 248.*

220 ***Bosna, Hersek ve Klis kadılarına***

Bugüne kadar acemi oğlanı olarak sünnetli olanlar da alındığı halde, acemi oğlanı toplamak için o bölgede bulunan yayabaşına sünnetli oğlan alma hususunda kendileri tarafından engel çıkarıldığı bildirildiğinden, sünnetli oğlanlar yerli ise veya acemi oğlanı seçilmemek için sonradan sünnet olmuş değillerse bu gibilerin acemi oğlanı olarak seçilmelerine herhangi bir engel çıkarılmaması.

221 ***Yenişehir kadısına***

Şer‘-i şerif ve emr-i şerife aykırı olarak Müslümanlara içki satmakta olduğu bildirilen Yenişehir'e bağlı Balıklı köyünden Juba isimli zimmînin cezalandırılması ve elinde bulunan içkilerin sirkeye dönüştürülmesi.

222 ***Budun beylerbeyine***

Sâbık Budun Hazine Defterdarı Halil Südde-i saâdet'e gelmek istediğinden adı geçenin bu görevden ilişiği kesildikten sonra gelmesine izin verilmesi.

16 Safer 973 (12 Eylül 1565)

223 ***Rum beylerbeyine, Sivas ve Tokat kadılarına***

Rum Çavuşları Kethüdâsı Hacı Ali'nin sipâhi tâifesine ve halka zulmettiği, usulsüz olarak timar, zeamet, kale gediği ve kale dizdarlığı tevcih ettirdiği ve geçmişte iki defa dirliğinin başkasına verilmesi, iki defa da idam edilmesi için emr-i şerif çıktığı

bildirildiğinden, adı geçenin teftiş edilmesi ve usulsüz dirlik tevcihi iddialarının araştırılması.

Üsküdar kadısına

224 Daha önce, Rumeli'den Anadolu'ya kâfir levend geçmemesi ve halktan hiç kimsenin kâfir levend esirleri hizmetçi olarak istihdam etmemesi hususunda emir çıkarıldığı halde, şimdi bu emre aykırı olarak kâfir levendlerin tekrar Anadolu'ya geçtiğine dair haberler alındığından, bu işle bizzat ilgilenerek bu levendleri tesbit ettirip tekrar Rumeli yakasına sürdürmesi ve levendleri Anadolu'ya geçmemeleri, halkı da kâfir levend istihdam etmemeleri, aksi taktirde cezalandırılacakları hususunda uyarması.

Mısır beylerbeyi ve Menzile kadısına

225 Emin ve âmillerin Menzile'de üretilen pirinci başka yerlere gönderip İstanbul'un ihtiyacı olan zahîreyi almaya gelen gemilere satmadıkları ve reâyânın satmasına da engel oldukları, madrabazların da kendi istedikleri şekilde olmazsa gemilere pirinç satmadıkları bildirildiğinden, eminlere ve âmillere, ellerindeki pirinci madrabazlara değil İstanbul zahîresi için gelen gemilere satmaları ve reâyânın bu gemilere pirinç satmasını engellememeleri hususunda tenbihte bulunulması.

Rudnik kadısına

226 Rudnik'te Müslümanların evlerine, mahkemeye ve cami-i şerife yakın yerlerde meyhânelerin bulunduğu, Müslümanların buralara gelenlerin kavgalarından rahatsız oldukları ve zarar gördükleri bildirildiğinden, sözkonusu meyhânelerin kapatılıp içkilerin sirke yapılması ve kimseye şer‘-i şerife aykırı iş yaptırılmaması.

Kaptan Piyâle Paşa'ya

227 Kalafatcılara verilen buçukların, önceden olduğu gibi kethüdâları tarafından tevcih olunması.

İstanköy kadısına

228 Narice Kalesi hisar erenlerinden Ali, Halil ve Süleyman, kendileri ile Südde-i saâdet'e gönderilen Yorgi adlı zimmîyi getirip teslim ettiklerinden kimsenin bu hususta kendilerine müdahalede bulunmasına izin verilmemesi.

17 Safer 973 (13 Eylül 1565)

Üsküdar kadısına

229 Daha önce hazırlanması ferman olunan gemi kerestelerinin derhal deniz kenarına indirilmesi ve taşınması mümkün olanlarının rençber gemileriyle, mümkün olmayanların ise top gemileri ile gönderilmesi.

230 ***Şam beylerbeyine, Bursa ve Şam kadılarına***

Bazı mallara vurulan damgalarda Esmâ-i Hüsnâ'dan isimler bulunması uygun olmadığından, bunların değiştirilip yerlerine başka birşey yazdırılması.

231 ***Silistre, Niğbolu, Pınarhisar, Kırkkilise, Ruskasrı, Çirmen, Prevadi, Hezargrad, Tırnovi, Varna, Tekfurgölü, Hırsova, Baba, Çernovi, Zağra-i Atik, Karinâbâd ve Yanbolu kadılarına***

Geçmiş senelerde İstanbul'a gönderilmesi gerekirken gönderilmemiş olan koyunların miktarını gösterir bakâyâ defterlerinin kendilerine gönderildiği; bu defterlere göre hangi kazanın üzerinde ne kadar koyun bâkiyesi var ise acele ihraç edilip gönderilmesi.

18 Safer 973 (14 Eylül 1565)

232 ***Silistre, İsakcı ve Brayil eminlerine***

Tuna nehrinde sandallar ile hırsızlık ve harâmilik eden eşkıyanın yakalanıp ortadan kaldırılması ile görevlendirilen Haydar Çavuş'a gemi ve kürekçi tedâriki ile eşkıyanın yakalanması vs. hususlarda gerekli yardımın yapılması ve eşkıyayı barındırmamaları hususunda halka tenbihte bulunulması.

233 ***Hırsova, Brayil ve Silistre dizdarlarına***

Tuna nehrinde hırsızlık ve harâmilik etmekte olan eşkıyanın yakalanması ile görevlendirilen Haydar Çavuş'a bu görevinde yardımcı olmak üzere yeterli miktarda hisar eri verilmesi.

234 ***Kite kadısına***

Bazı yerlerdeki ehl-i fesâdın teftişi ile görevlendirilen Hüdavendigâr Beyi Abdurrahman Bey'e bazı yerlerdeki ehl-i fesâdın teftişi görevinin verildiği ve o da yanında kadı olarak kendisinin bulunmasını istediğinden, adı geçen ile birlikte emrolunan yerlere giderek teftiş görevini yerine getirmesi.

235 ***Bursa'dan İnegöl'e, İnegöl'den Bozöyük'e varıncaya kadar mevcut olan kazaların kadılarına***

Hüdavendigâr Beyi Abdurrahman Bey bu bölgedeki ehl-i fesâdı teftiş etmekle görevlendirildiğinden, kendisi yakaladığı kişilerden kimin sicilini görmek ve yoklamak isterse, istediği sicillerin kendisine verilmesi.

19 Safer 973 (15 Eylül 1565)

236 ***Silistre beyine***

Tuna nehrinde insanları öldürüp mallarını yağmalayan birçok hırsız ve harâmi

türediğinin haber alınması üzerine Dergâh-ı âlî Çavuşu Haydar'a bunların yakalanması ve Tuna nehrinin korunması görevinin, Boğdan voyvodasına da Tuna nehrinin Boğdan tarafının korunması görevinin verildiği; kendisinin de Silistre bölgesindeki kıyıları koruyarak halkın eşkıyadan zarar görmemesine ve eşkıyanın yakalanmasına gayret etmesi ve yakalananlardan suçu sâbit olanların haklarından gelerek gerektiğinde Haydar Çavuş'a da yardımcı olması.

237 ***Boğdan voyvodasına***

Tuna'da ortaya çıkan ehl-i fesadın yakalanması için üzerlerine adam gönderildiğinde kaçtıkları, adamlar geri döndüğünde eşkıyanın da geri dönerek fesad icrasına devam ettikleri beyanıyla Tuna nehrinin Boğdan kıyılarının korunması için kendisine hükm-i şerif verilmesi talebine dair gönderdiği mektubun alınması üzerine, Tuna nehrinde ortaya çıkan eşkıyanın yakalanması ile Dergâh-ı âlî Çavuşu Haydar'ın, Tuna nehrinin Silistre bölgesinin korunması ile de Silistre beyinin görevlendirildiği; kendisinin de Tuna nehrinin Boğdan kısmını koruyarak eşkıyanın halka ve tüccarlara zarar vermesini önlemesi ve eşkıyayı yakalayıp haklarından gelmesi.

238 ***Kavala kaptanına***

Kendisinin İnöz İskelesi'ndeki bir Girit gemisinden çeşitli eşya, para, gemi pusulası vs. eşyayı alıp gemi tayfalarından bir kişiyi de kadunaya vurarak Sakız tarafına gittiğinin bildirildiği; durum anlatıldığı gibi ise böyle bir davranış ahidnâmeye aykırı olduğundan, gemiden aldığı adam, eşya vs.yi eksiksiz olarak sahiplerine teslim etmesi ve bundan sonra da ahidnâmeye aykırı bir iş yapmaması.

239 ***Akıncı Beyi Mustafa Bey'e***

Turhanlu'ya bağlı akıncı tâifesinin Rumeli beylerbeyinin yanına gitmesi ferman olunduğu halde Çatalca kazasının Ermiye nahiyesi köylerindeki akıncıların bu emre itaat etmediklerine dair gönderdiği mektubunun alındığı; önceki emirde de açıklandığı üzere sözkonusu akıncıların emrolundukları yere götürülüp hazır olmalarının sağlanması ve emre muhalefet edenlerin şiddetle cezalandırılması.

240 ***Hüdavendigâr Sancağı Beyi Abdurrahman Bey'e***

Bozöyük'e kadar olan bölgedeki ehl-i fesâdın teftiş edilmesi görevinde kendisine yardımcı olarak sadece Kite kadısının tayin edilmesi yolundaki talebinin uygun görüldüğü ve adı geçen kadıya bu konuda hükm-i şerif gönderildiği.

241 ***Bursa beyine***

Haklarında adam öldürme, yaramazlık yapma gibi bir çok şikâyet bulunduğu halde kimsenin mahkemede yüzlerine karşı şahitlikte bulunmaya cesaret edemediği bildirilen şahısların, suçlarının bir biçimde sicile geçirilerek, küreğe konulmak üzere Dergâh-ı muallâ'ya gönderilmesi.

20 Safer 973 (16 Eylül 1565)

242 ***Haleb beylerbeyine ve kadısına***

Haleb'de Bahsitâ (بحسيتا) Mahallesi'ndeki mescidlerde, etrafındaki evlerde Müslümanlar bulunmadığı için beş vakit namazın eda edilememesi ve zamanla bu evlerin Yahudiler tarafından satın alınması sonucu mescidlerin tamamen âtıl hale gelmesi üzerine bu evlerin Müslümanlara satılarak mescidlerde tekrar namaz kılınmaya başlanması hususunda emir çıktığı halde Müslümanların sadece bir mescidin etrafındaki bir iki evi satın aldıkları ve mescidlerin hâlâ âtıl vaziyette olduğu bildirildiğinden, mescid etrafında bulunan Yahudi evlerinin değeri üzerinden Müslümanlara sattırılıp mescidlerin yakınında gayrimüslimlerin oturmasına müsaade edilmemesi; ayrıca ne kadar ev satıldığının ve mescidler etrafında ne kadar Müslüman evi bulunduğunun da bildirilmesi; bu hususta kimsenin kayırılmaması ve münazaalı şekilde ev satın almamaları hususunda Müslümanlara tenbihte bulunulması.

243 ***Silistre beyine***

Ehli fesadın Brayil'de güpegündüz çarşıları bastığı ve kötülük yaptığı haber alındığından, derhal Brayil'e giderek bu işi yapanları yakalayıp cezalandırması.

244 ***Kavala kaptanına***

Onaltı oturak kalite ile denizde eşkıyalık yaptıkları haber alınan Macar Reis ve Sakızlı Hasan Reis adlı levend reislerinin yakalanması.

245 ***Pınarhisar kadısına***

Çekmece'deki köprü inşaatı için Sokucak köyünden kireççi temin edilip gönderilmesi.

246 ***Nakşa adası beyine***

İki bin parça değirmen taşı getirmek üzere bir gemi gönderildiği; belirtilen miktarda değirmen taşının, satmak isteyenlerden bedeli mukabilinde satın alınıp gelen gemiye yükletilip gönderilmesi.

21 Safer 973 (17 Eylül 1565)

247 ***Karaman beylerbeyine***

Çiğilbeli ve Yaşar derbendi civarında bulunan Tatar köyünün bir kısım eşkıya tarafından basılarak halkın mal vs. eşyalarının yağmalandığı ve Konya yolu üzerinde bir kaç yerde insan cesetlerine rastlandığı haber alındığından, bu husus ile bizzat ilgilenerek bu gibi işleri yapanları ele geçirip şer‘an suçu sâbit olanların haklarından gelmesi; bundan sonra da

bu gibi kötülüklerin meydana gelmemesi için basiret üzere bulunması, aksi takdirde hiçbir özrün kabul edilmeyeceği.

248 ***Erdel kralına****

Mühim bir husus için Tımışvar beylerbeyine gönderilip görevini tamamladıktan sonra geri dönmekte olan Dergâh-ı muallâ çavuşlarından Mustafa Çavuş ve beraberindekilerin Erdel vilâyetine bağlı Rum ( ) Kalesi yakınında bir köyde katledilmiş oldukları; bir gün önce de yine aynı yerde Tımışvar beylerbeyi ile Solnok beyinin adamlarının, beraberlerinde bazı esirler olduğu halde köy halkının saldırısına uğradıkları, bazılarının öldürüldüğü, esirlerin de serbest bırakıldığı haber alındığından, bu fiili işleyenlerin yakalanıp başkalarına ibret olacak şekilde cezalandırılmaları ve serbest bırakılan esirlerin de bulunması.

** 219 numaralı hükmün tashih olunarak yeniden yazılmış şeklidir, bkz. hüküm 219.*

249 ***Hâslar kadısına***

Bağ sahibi Müslümanların, üzümlerini Müslüman rençberlere değil kâfirlere sattıkları haber alındığından, üzümlerini kâfirlere değil Müslüman rençberlere satmaları hususunda kendilerine tenbihte bulunulması ve üzümlerin şarap yapılmasına müsaade edilmemesi.

250 ***İstanbul'a koyun getirmeye memur Bâlî Çavuş'a***

İstanbul'a koyun getirmek üzere görevlendirilmiş olan Kızılca müsellemlerin, Rebiülahir ayının sonuna kadar görevlerini yerine getirmeleri ve görevleri sona erdikten sonra kendilerine izin verilmesi.

251 ***Bursa kadısına***

Ticaret için Bursa'ya gelmiş olan bazı Leh tüccarlar, yavacıların kendilerinden yava haracı talep ederek rahatsız ettiklerine dair şikâyette bulunduklarından, konunun araştırılması ve bu şahıslar gerçekten Leh reâyâsından ise yavacıların bu şahısları rahatsız etmesine ve kimsenin kanuna aykırı iş yapmasına izin verilmemesi.

252 ***Erdel kralına***

Sebeş ve Lugoş hâkimlerinin, kendi bölgelerine yerleşecek reâyâdan üç sene vergi alınmayacağı haberini yaymaları üzerine Vidin, Fethülislâm ve Tuna etrafındaki gayrimüslim reâyânın Sebeş ve Lugoş tarafına gitmek üzere oldukları duyulduğundan, bu bölgelerde Osmanlı ülkesinden gelmiş reâyâ var ise buldurulup geldikleri yerlere geri gönderilmesi ve bundan sonra da böyle bir harekette bulunulmasına müsaade edilmemesi.

24 Safer 973 (20 Eylül 1565)

253 ***Şam beylerbeyine ve Kudüs kadısına***

Südde-i saâdet'e sunulan bir arzuhalde Hazret-i Halilürrahman Evkâfı nâzırının nâibi olan Ali Bölükbaşı isimli şahsın, vakfın anbarından buğday çalıp âsi Araplara sattığı, vakfın imâretinde pişen ekmeğin tartısında hile yaptığı, ayrıca yine onun zamanında vakfın mutfağı ile Yakub ve İshak peygamberlerin türbelerinin soyulduğuna dair iddialar yer aldığından, zanlıların teftiş edilmesi ve suçluların ortaya çıkarılması ve şer‘an hakettikleri cezaya çarptırılmaları.

254 ***Dukagin beyine***

Gönderdiği mektupta, bazı bölgelerde ortaya çıkan âsilerin köy basmak ve yol kesip tüccarların mallarını gaspetmek gibi eylemler gerçekleştirdikleri, ancak asker mevcudu yeterli olmadığı için bunlarla başa çıkılamadığının bildirilmesi üzerine kendisine iki yüz nefer yeniçeri gönderildiğinden, bundan sonra sözkonusu âsilerin yakalanması için azamî gayretin gösterilmesi ve memleketin korunup halka bir zarar erişmesine meydan verilmemesi .

255 ***İlbasan Beyi Ahmed Bey'e***

Dukagin Beyi Ahmed Bey, yanında bulunan askerlerin, sancağının bazı bölgelerinde ortaya çıkan âsileri ortadan kaldırmağa kifayet etmediğini bildirdiğinden, kendisine yardımcı kuvvet olmak üzere iki yüz nefer yeniçeri gönderildiği; bu hususta kendisinden de yardım talep ederse sancağı askeriyle derhal yardımına gitmesi.

256 ***Sinop Kadısı Mevlâna Muhiddin'e***

Para karşılığı hapisten adam kaçırılmasına göz yumduğu, bazı kale görevlilerini dövdüğü, gedik ve dirliklerini ellerinden alıp usulsüz olarak başkalarına verdiği ve şer‘an yasak olan fiilleri işlediği bildirilen Sinop Kalesi dizdarı ile kethüdâsının teftiş edilmesi ve neticenin arzedilmesi; ayrıca kaleden kaçan mahbusların da kendisine buldurulması, bulamaz ise siyâset olunması.

257 ***Mısır beylerbeyine***

Mekke'ye su getirmek için inşâ olunan suyollarında çalıştırılmak üzere bu görevi ifaya memur İbrahim tarafından istenen löğüncü ve suyolcuların Mısır'a gönderildiği; kendilerinin adı geçenin yanına ulaştırılması.

258 ***Şam beylerbeyine ve Nablus kadısına***

Tanburcu Memi adlı sipâhinin, kendisinden alacağını isteyen Recep isimli bir şahsa, olmayan şeyler isnad ederek yalancı şahitlikle yüz altınını aldığı, Nablus'da bir caminin minberini yıktığı için şer‘an yeniden yaptırmasına hükmolunduğu halde yaptırmadığı ve daha birçok suçunun bulunduğu bildirildiğinden, adı geçenlerin teftiş

olunmaları ve şer‘an sâbit olan bir hak varsa sahibine verilmesi; ayrıca adı geçen sipâhinin minber yıkmak vb. sicile geçmiş suçları var ise sicil sûretinin gönderilmesi.

27 Safer 973 (23 Eylül 1565)

259 ***Erdel kralına nâme-i şerif***

Nemçe kralı İstanbul'daki elçisine mektup gönderip, daha önce kendisine gönderilen nâme-i hümâyunda yazılı olan hususları kabul ettiğini ve Erdel'deki askerinin geri çekilmesi için adam gönderdiğini bildirdiğinden, Nemçe askeri geri çekilip herhangi bir saldırıda bulunmazsa, Erdel tarafından da herhangi bir harekete girişilmemesi; bu hususta Tımışvar beylerbeyine de hüküm gönderildiği; aynı hükümde Osmanlı askerleri tarafından esir edilen Erdel reâyâsının serbest bırakılması emrinin de yer aldığı; kendisinin de, Solnok Beyi Hasan Bey'in Südde-i saâdet'e gönderdiği tutsakları getiren sipâhileri Erdel'den geçerken öldüren kişileri bir an önce buldurması; ayrıca, Nemçe kralı Erdel'e saldırırsa yardım için Erdel'e asker gönderilmesi hususunda Tımışvar beylerbeyine hitaben yazılmış bir hükmün de kendisine gönderildiği; gerekli olduğu takdirde bu hükmü Tımışvar beylerbeyine göndererek yardım talep etmesi.

260 ***Tımışvar beylerbeyine***

Nemçe kralı İstanbul'daki elçisine mektup gönderip, daha önce kendisine gönderilen nâme-i hümâyunda yazılı olan hususları kabul ettiğini ve askerlerinin Erdel'den çekilmesi için Budun'a adam gönderdiğini bildirdiğinden ve bu durum, Budun beylerbeyi tarafından da teyid edildiğinden, Nemçe askeri Erdel'den çekilir ve herhangi bir saldırı ihtimali kalmaz ise kendisinin de daha önceki emre göre hareket edip iç bölgelerden gelmiş olan Osmanlı askerine izin vermesi; ayrıca Erdel, Osmanlı ülkesi hükmünde olduğundan halkının da diğer Osmanlı halkı gibi tecavüzden masûn oldukları hususunda defalarca tenbihte bulunulmuş olmasına rağmen bazı Osmanlı askerlerinin Erdel köylerini basıp halkını esir ettikleri haber alındığından, buna engel olunması ve geçitlere adamlar yerleştirilerek ister bey, ister sipâhi her kimde Erdel'den alınmış esir bulunur ise serbest bıraktırılması.

261 ***Mekke'de suyolu hizmetinde olan İbrahim Bey'e***

Mekke'nin suyollarının yapımı işinde çalıştırılmak üzere kendisi tarafından talep edilen löğüncü ve suyolcuların Mısır beylerbeyi vasıtasıyla gönderildiği.

262 ***Bolu sancağı kadılarına***

Bolu sancağındaki ehl-i fesad suhte tâifesinin sancağın diğer kazalarına kaçtıkları, oradaki kadıların da bunlara göz yummaları veya teftiş esnasında Bolu beyi tarafından istendiklerinde, toprak kadılarının vermemesi sebebiyle eşkıya sayısının günden güne arttığı bildirildiğinden, Bolu beyine eşkıyanın yakalanması hususunda gerekli yardımın yapılması.

263 **Karamanı teftiş etmekte olan Beyşehir* Beyi Bayezid Bey'e**

İçil Alaybeyisi Kemal'in zeametine dahil olan Ortaviran köyü ahalisinden isimleri yazılı kişilerin eşkıyalık yaptıkları; son olarak yol kesip buğday yüklü dört deve gaspettikten sonra suçlu olduklarının anlaşıldığı, fakat teftiş için alaybeyine götürülmek istendiklerinde kaçıp İstanbul'a geldikleri hususunun İçil ve Mut kadıları tarafından bildirildiği; gerçekten de sözkonusu şahısların İstanbul'a gelerek alaybeyi hakkında şikâyette bulundukları ve kendilerine şikâyetlerine uygun hükm-i şerif verilerek bir çavuş eşliğinde gönderildikleri; çavuş bu şahısları getirdiğinde hem şikâyetlerin, hem de bu şahıslar hakkındaki suçlamaların teftiş edilip sonucun ayrıntılı olarak arzedilmesi.

* *Metinde Yenişehir şeklinde yazılmıştır.*

28 Safer 973 (24 Eylül 1565)

Ergene ve Hayrabolu kadılarına

264 Ergene nehri üzerinde yapılan Pavli köprüsünün yanında inşâ olunan kervansaray etrafında iskânı emrolunan kırk hâneyi getirip yerleştirmeyi deruhte eden Mehmed'e bu hususta kimsenin müdahele etmemesi.

Tekeili beyi ve kadılarına

265 Kendilerinin, mallarının gâret olunması emrolunan gurbet tâifesinden olmadıkları halde mallarının gâret olunduğunu iddia eden Ali ve Karaca isimli şahıslara, haklarının geri verilmesi hususunda hükm-i şerif verilmiş ise de, bazı kişiler bu şahısların da o tâifeden olduklarını bildirdiklerinden, adı geçenlerin durumlarının araştırılması; eğer sözkonusu tâifeden iseler hapsedilmeleri, değil iseler haklarının verilmesi.

Dukagin beyine

266 Memleket muhâfazası için maiyyetine tayin olunan iki yüz nefer yeniçeriye zahîre sıkıntısı çektirilmemesi.

29 Safer 973 (25 Eylül 1565)

Haleb beylerbeyine ve kadısına

267 Başdefterdar Murad'ın adamlarını Yağan Köprüsü civarında öldüren şahıslardan Haco isimli şahsın, Kilis Beyi Canpolad ve kadılar huzurunda verdiği ifadede suçunu kabul edip Hârim kazasının Halka köyünden Fahreddin ve oğlu İbrahim'in de suç ortakları olduğunu söylemesi üzerine adı geçen iki kişinin de yakalandığı ve Müslümanların, bu şahısların iyilikle meşhur olmadıkları hususunda şehadette bulundukları bildirildiğinden, sözkonusu şahısların suçları sâbit olursa, öldürdükleri kişilerden gaspettikleri eşyalar alındıktan sonra şer‘-i şerife uygun olarak haklarından gelinmesi; sâbit olmaz ise küreğe konulmak üzere Südde-i saâdet'e gönderilmeleri.

268 ***Haleb beylerbeyine ve kadısına***

Hızâne-i Âmire Başdefterdarı Murad Bey'in hemşiresinin Haleb'de olan mülk evi kendisine lâzım olduğundan, hâlen bu evde ikâmet etmekte olan Haleb Defter Kethüdâsı Ahmed'in evden çıkarılması.

269 ***İznikmid'de gemi ağacı hizmetinde olan Hacı Hasan Çavuş'a***

Bütün arabalar sadece gemi ağacı indirip odun indirmediğinden, odun sıkıntısı başgösterdiği; bu sebeple arabalardan bir kısmının odun indirmeye tahsis edilmesi.

270 ***Bosna beyine***

Beç kralının ahidnâme-i hümâyuna riâyet edeceği ve askerini geri çekmek üzere olduğu Budun beylerbeyi tarafından bildirildiğinden, Beçliler herhangi bir saldırı ve tecavüzde bulunmadıkça, bu taraftan da herhangi bir harekete kalkışılmaması ve askere de bu şekilde tenbihte bulunulması, ancak herhangi bir tecavüz vuku bulur ise o takdirde de derhal karşılık verilmesi; ayrıca Krupa Kalesi'nin fethinden sonra Zirinskoğlu'nun gönderdiği "O kale bize tâbi değil, ne yaparsanız yapın" şeklindeki mektubunun da cevap yazılmak üzere Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

271 ***Bursa beyine ve kadısına***

Bursa'ya gelmekte olan bazı tüccarların, İnegöl kazasına bağlı Aksu derbendinde gecelerken soyulması olayında suçları sâbit görülerek hapsedildiği bildirilen gurbet tâifesinden isimleri yazılı dokuz kişinin siyâset olunması; ayrıca olay yerinde bu şahıslarla birlikte yakalandığı ve eşyalarının arasında da bu tüccarlara ait bir yay ve bir tirkeş bulunduğu bildirilen Barçınlı kazasından Ali bin İvaz isimli şahsın da, bunları bu şahıslardan satın aldığı yolundaki iddiasını isbat ederse durumunun yeniden arzedilmesi; isbat edemez de onların suç ortağı olduğu ortaya çıkarsa onun da siyâset olunması.

272 ***Mısır beylerbeyi ve defterdarına***

Muha Kaptanı Ferhad'a verilmesi emrolunan iki kadırganın, cenkçisi, kürekçisi, âlet ve edevatı olmadığı halde verildiği bildirildiğinden, siyâset cezasına mahkûm olmayan ağır suçlulardan kürekçi ile gerekli olan diğer mühimmâtın verilmesi.

Gurre-i Rebiulevvel 973 (26 Eylül 1565)

273 ***Dulkadir beylerbeyine, Maraş, Elbistan ve Yeniil kadılarına***

Hısnımansur Alaybeyi Halil Bey'in zeamete mutasarrıf oğlu Hızır ile sekiz yoldaşının İstanbul'a giderken Yeniil kazasında sâkin Çelebi oğlu Uğurlu ve Okçuoğulları Çelebi isimli şahıslar ve beraberlerindeki on kişi tarafından öldürüldüğü, ancak kâtiller yakalanıp teftişe götürülürken kâtillerin altmış adamının yolu basıp kâtilleri kurtardığı bildirildiğinden, kâtillerin ve onları kurtaranların buldurulup teftiş edilmesi; şer‘an suçları

sâbit olur ise sipâhi olanların hapsedilip kimler olduklarının arzedilmesi; sipâhi olmayanların ise şer‘-i şerife göre cezalandırılması.

274 ***Haleb, Diyarbakır ve Rum beylerbeyilerine***

Çelebi oğlu Uğurlu ve Okçuoğulları Çelebi isimli şahıslar ile yoldaşlarının teftiş edilmeleri için hükm-i şerif çıkarıldığından, eğer bu şahıslar teftiş davetine icabet etmeyip Haleb, Diyarbakır ve Rum beylerbeyiliklerinden birinin toprağına kaçarlarsa yakalanıp Dulkadir beylerbeyinin adamlarına teslim edilmeleri.

275 ***Semendire'den Hram'a, Hram'dan Güğercinlik ve Vidin İskelesi'ne, Belgrad'dan Sürdük İskelesi'ne gelinceye kadar yol üzerinde bulunan kazaların kadılarına, eminlere ve Semendire Beyi Bayram Bey'e***

Erdel'deki Osmanlı askerlerinin Erdel reâyâsından bazı kişileri esir ettikleri duyulduğundan, tüm geçit ve iskelelerin kontrol altına alınarak gelip geçen her kimin yanında esir varsa, bizzat esirlerden sorularak hangi memleketten olduklarının tesbit edilmesi; Erdelli olduğu tesbit edilenlerin alıkonularak hangi şehir ve köyden olduklarının ve kimin elinde bulunduklarının yazılıp arzedilmesi; Semendire beyinin de Erdel kralının göndereceği adamlara Erdelli olduğu tesbit edilen bu esirleri temessük karşılığı teslim etmesi.

276 ***Bursa beyine***

Daha önce İstanbul'a göndermiş olduğu Veli adlı harâmi, Mihaliç Ovası'nın Karatepe köyünden Mestan'ın, kendisinin suç ortağı olduğunu söylediğinden adı geçenin yakalanarak Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

277 ***Lala'ya***

Çaşnigirlerden Said'in Memi adındaki kölesi ile ihtisab hizmetinde olan Pîrî Çavuş'un Behram adındaki kölesinin kaybolduğu ve Behram'ın Şehzâde Selim'in Kapıcıbaşısı İbrahim Ağa'nın yanında olduğu haber alındığından, adı geçene Memi'nin de buldurulup her ikisini de gönderilen adamlara teslim edilmesi.

278 ***Budun ve Tımışvar beylerbeyilerine***

Daha önce kendilerine gönderilen hükümde de belirtildiği üzere, düşman askerleri geri çekilirse kendilerinin de geri çekilmeleri; ancak düşman Erdel'e saldırırsa Erdel kralına hemen yardıma gidilmesi; düşman tarafından ahidnameye aykırı bir hareket olmazsa bu taraftan da ahidnameye aykırı herhangi bir hareket meydana gelmesine izin verilmemesi; ancak herhangi bir saldırıya karşı da hazırlıklı bulunulması.

279 ***Üsküp kadısına***

İştib kadısı ve nâibinin, vefat etmiş bazı ehl-i berat kişilerin mirasını İştib

kassâmına taksim ettirmeyip kendileri taksim ederek resm-i kısmeti kendilerinin aldığına dair İştib kassâmı tarafından şikâyette bulunulduğundan, bu gibi kimselerin mirasına kassâm dışındaki kimselerin karışmasına izin verilmemesi ve kassâma ait olduğu halde kadı ve nâib tarafından haksız olarak alınmış resm-i kısmetin de geri alınması.

280 ***Sokol ve Prebol kadılarına***

Sokol ve Prebol kazalarına bağlı olan ve sâbık Ohri Beyi Hüseyin Şah'dan boşalan iki köy Bosna Beyi Mustafa'ya verildiğinden, her iki köye ait mahsulâtın Mustafa Bey'in oraya gelen adamına zabt u tasarruf ettirilmesi ve başkalarının müdahalesine izin verilmemesi.

281 ***Galata kadısına***

Sultangircamii Mahallesi'nde Arab Fatı, Narin, Giritlü Nefise adlı kadınlar ile Balatlı Aynî adlı yeniçeri karısının ve Atlu Ases lakaplı Kamer adlı kadının yaramaz oldukları, Balatlı Aynî'nin daha önce kendisini teftişe gelen imam, müezzin ve cemaate sövdüğü ve mahalle halkının bunların evlerinin satılıp mahallelerinden çıkarılmalarını taleb ettikleri bildirildiğinden sözkonusu kadınların evlerinin sattırılıp şehirden sürülmeleri; Yeniçeri karısı olan kadının da tecdîd-i iman ettirildikten sonra kocası seferden gelene kadar zindanda hapsolunması.

282 ***Gerger kadısına***

Mektup göndererek Gerger'de yirmi otuz yıldan beri görevde bulunan bir nâib ile üç muhzırın, subaşına, nâiblere ve kadı hizmetkârlarına gammazlık yapmak sûretiyle halktan haksız yere mal sızdırdıkları ve ırzlarına tecavüz ettikleri, bu sebeple görevden alınmaları gerektiği hususunda kendisi tarafından arzda bulunulduğu; oysa nâib ve muhzır gibi görevlileri atama ve görevden alma yetkisinin kadılara ait olduğu; bu hususu biliyor ise niçin yetkisini kullanmayıp arzda bulunduğu; bilmiyor ise böylece öğrenmiş olup yetkisini kullanması ve halka zulmeden görevlileri görevden alması.

3 Rebiulevvel 973 (28 Eylül 1565)

283 ***Budun beylerbeyine ve Yeniçeri ağasına***

İsimleri ve bağlı oldukları bölükleri yazılı üç yeniçerinin, bir kâfir beyini İstanbul'a getirirken Belgrad'da iki yeniçeriyi yaraladıkları bildirildiğinden, sözkonusu yeniçerilerin buldurulup mahkeme edilmek üzere suç mahalline gönderilmeleri.

284 ***Semendire beyine ve Belgrad kadısına***

Budun'dan İstanbul'a gelirken Belgrad'da iki yeniçeri ile kavga edip yaralayan ve kavgaya engel olmak isteyen bir kişiyi de yaralayıp ölümüne sebep olan isimleri yazılı üç yeniçerinin yakalanıp suç mahalline gönderilmesi için Budun beylerbeyine ve Yeniçeri

ağasına hüküm gönderildiği; adı geçenlerin teftiş edilerek suçları sâbit olursa siyâset olunmaları.

285 ***Larende kadısına***

Bazı kişilerin açıktan açığa içki içip kavga ettikleri haber alındığından, bu gibi fesatçılara mani olunup içki satılmasına ve fısk u fücur işlenmesine müsaade edilmemesi; emre uymayanların isimlerinin bildirilmesi.

286 ***Diyarbakır beylerbeyine ve Âmid kadısına***

Van'da binden fazla gayrimüslimin toplantı yaptıkları, niçin toplandıkları sorulduğunda cevap vermedikleri, ayrıca bunların bazı yeni kiliseler inşâ edip bazı eski kiliseleri de tamir bahânesiyle eski konumlarına göre değişikliğe uğrattıkları, eğer haklarından gelinmezse isyan edebilecekleri hususunda Van beylerbeyinin mektup gönderdiği; ancak bunlardan bir kısmının İstanbul'a gelerek kendilerinin beylerbeyi ile hâsıl konusunda anlaşmazlıkları bulunduğunu, bu hususun halli için hükm-i şerif çıkarttıklarını, toplanmalarının nedeninin de bu hükm-i şerif üzerinde müşavere yapmak olduğunu, bunun dışında şer‘-i şerife aykırı bir iş yapmadıklarını, yeni kilise inşâ etmediklerini, sadece bazı eski kiliseleri tamir ettirdiklerini söyledikleri; her iki iddianın da araştırılarak hangisinin doğru olduğunun ortaya çıkarılması ve sonucun arzedilmesi.

287 ***Sağ Ulûfeciler Ağası Mehmed, Sol Ulûfeciler Ağası Mustafa ve Sağ Garib Yiğitler Ağası Hasan ağalara***

Ulûfeci askerlerin yollarda bedava yem ve yiyecek alarak halka zulmettiklerinin duyulduğu; bu konuda kendilerine daha önce tenbihte bulunulmasına rağmen hâlâ bu gibi durumların ortaya çıkmış olmasının kendilerinin bu hususdaki ihmalkârlıklarını gösterdiği; bundan böyle askerlerin zapturapt altına alınarak halka bu şekilde zulmetmelerine müsaade edilmemesi ve aksi halde hiçbir mazeretlerinin kabul edilmeyeceği.

288 ***Çirmen beyi olan Akıncı Beyi Süleyman'a***

Akıncı tâifesinin yollarda bedava yem ve yiyecek alarak halka zulmettiklerinin duyulduğu; böyle bir durumun ortaya çıkmış olmasının kendi iktidarsızlığını veya ihmalkârlığını gösterdiği; bundan sonra akıncıların zapturapt altına alınarak halka bu şekilde zulmetmelerine müsaade edilmemesi ve görevini yerine getirmeyen toycaların görevlerinden alınması; bu husus, görevlendirilecek bir adam tarafından kontrol edileceğinden, bundan sonra böyle birşey duyulacak olursa hiçbir mazeretin kabul edilmeyeceği; ayrıca, kırk sekiz adet koyunu yağmalanan bir şahsın hakkının da alınıp sahibine verilmesi.

5 Rebiülevvel 973 (30Eylül 1565)

289 ***Bursa beyine ve Kite kadısına***

Yenişehir'de bazı yolcuların bir deve yükü astarlık kumaşlarının çalınması

olayında zanlı durumunda olan ve örf edilmek üzere subaşı hazır olmadığı için kadı tarafından iş erlerine teslim edilen ve daha sonra subaşı gelince subaşına teslim edilen, ancak hapiste iken ölen Canbaz Mustafa'nın vârislerinin, subaşıyı örf esnasında ölüme sebep olmaktan dava ettikleri ve bunun için hükm-i şerif çıkarttıkları bildirildiğinden, olayın teftiş edilmesi ve adı geçenin iş erlerinin örfünden mi yoksa subaşının örfünden mi öldüğünün tesbit edilerek suçluların cezalandırılması ve neticenin arzedilmesi.

290 ***Bolu Bey'i Mehmed Bey'e***

Çağa kadısıyla birlikte Bolu sancağındaki hırsız, harâmi ve ehl-i fesadın teftişi ile görevlendirildiklerinden, ehl-i fesadı yakalayarak kendilerinden davacı olanlarla davalarını görüp hak sahibi oldukları şer‘an sâbit olanlara haklarının verilmesi; ehl-i fesaddan sipâhi olanların arzedilmesi, sipâhi olmayanların ise küreğe konulmak üzere sicilleri ile birlikte Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

291 ***Teke beyine***

Aralarında Meis Kale kethüdâsı ve hizmetkârlarının da bulunduğu Teke sancağına bağlı Koçaklı köyünden isimleri yazılı şahıslar ile Olsar köyü ahalisinden yirmi iki kişinin eşkıyadan oldukları arzedildiğinden, kale kethüdâsı ve hizmetkârları ile Koçaklı köyünden isimleri yazılı kişilerin yakalanıp hapsedilmesi; diğerlerinin durumlarının da güvenilir kişiler aracılığıyla gizlice araştırılması ve neticenin ayrıntılı olarak arzedilmesi.

292 ***Leh kralına***

Vasko adlı birinin Leh ülkesine bağlı Çerkeskirman, Kanevi ve Mankirman isimli kalelerden topladığı dört yüz asker ve yirmi iki şayka topu ile gece yarısı Akkirman'daki Cankirman Kalesi'ne saldırarak kale varoşlarındaki halkın bir kısmını esir aldığı, harmanları yaktığı ve sığırları sürdüğü bildirildiğinden, iki devlet arasında uzun süreden beri yürürlükte olan antlaşmanın ve kendisinin Osmanlı Devleti'ne olan dostluk ve sadakatinin bir gereği olarak bu işi yapanları yakalatarak haklarından gelmesi; bundan sonra da sınırdaki askerlerine gerekli tenbihte bulunarak benzer durumların bir daha yaşanmasına meydan vermemesi.

293 ***Akkirman beyine***

Gönderdiği mektupta Vasko adlı birinin Leh ülkesindeki bazı kalelerden topladığı dört yüz asker ve yirmi iki top ile gece yarısı Cankirman Kalesi'ne saldırıp kale varoşlarını yağmalayarak halkın bir kısmını esir aldıktan sonra geri çekildiği, ancak hâlâ yeniden saldırma ihtimalinin bulunduğunu bildirmesi üzerine bu hususta gerekli tedbirlerin alınması için Leh kralına nâme-i hümâyun gönderildiği, ayrıca Silistre beyine de gerekli olduğu takdirde yardıma gelmesi hususunda hüküm yazıldığı; kendisinin de halka bir zarar erişmemesi için daha dikkatli ve gayretli olması, gerekirse Silistre Beyi'nden yardım talep etmesi.

294 ***Silistre beyine***

Vasko adlı bir birinin Leh ülkesindeki bazı kalelerden topladığı top ve askerlerle Cankirman Kalesi'ne saldırdığı ve yeniden saldırma ihtimali bulunduğu bildirildiğinden, Akkirman beyi kendisinden yardım talep ederse derhal yardım göndermesi.

295 ***Biga kadısına***

Biga kazasında Divane Mustafa oğlu Ahmed adlı şahsın ev yakıp yağmaladığı ve haydutluk yaptığına dair şikâyette bulunulduğundan, adı geçenin her nerede ise buldurulup teftiş edilmesi; suçu sâbit olursa hak sahiplerinin hakları alınıp sahiplerine verildikten sonra kendisinin Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

296 ***Pojega beyine ve kadısına***

Zaçesne sancağı beyi Ferhad'ın yolsuzluk ve suistimalde bulunduğu, adamlarının halka zulmettiği ve kendisi ihtiyar olduğu için iş görmeye iktidarının bulunmadığı bildirildiğinden, adı geçenin ve adamlarının teftiş edilmesi ve neticenin arzedilmesi.

297 ***Karasu Yenicesi kadısına***

Bâb-ı hümâyun Ağası Yakub, Karasu Yenicesi'nde vefat eden akrabası Cafer'den kendisine intikal eden miras malından bir kısmının Cafer'in eşi ve kölesi tarafından yağmalandığına dair şikâyette bulunduğundan, davanın teftiş edilerek yağmalanan malların buldurulup Yakub'un adamına zaptettirilmesi.

298 ***İlbasan beyine***

Draç'da oturan Arab oğlu Mehmed'in yanında bulunan Mustafa'nın yakalanıp kardeşi ve akrabalarının ne olduğunun sorulması ve alınan cevabın ve adı geçeninin yaramaz olup olmadığının sicile kaydedilerek adı geçenin sicil sûreti ile birlikte Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

299 ** Hükmün üzeri çizilip iptal edilmiştir. Aynı hüküm için bkz. hk. nr. 304.*

300 ***Dergâh-ı muallâ çavuşlarından Seydi Çavuş'a***

Aydın ve Saruhan Nâzırı Lütfullah, mâl-ı mirî tahsilinde kendisi ile beraber çalışmak istediğinden, adı geçenin yanına gidip mâl-ı mirî tahsili hizmetinde bulunması.

301 ***Vize kadısına***

Tersâne-i Âmire'ye ışkıcı lâzım olduğundan, gönderilen defterde isimleri yazılı ışkıcı ustalarının, âletleriyle birlikte Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

302 ***Lala'ya, Edremid, Midilli ve Molova kadılarına***

Şehzâde Selim'in fermanı ile yapılan teftiş neticesinde, yolsuzluk ve suistimalde bulunduğu, halka zumettiği, fısk u fücur içinde olduğu, hüccet, fetva, hükm-i şerif vs. ye sövdüğü tesbit edilerek adamı Bayram ile birlikte Şehzâde Selim'e gönderildiği bildirilen sâbık Midilli Âmili Basdırmaoğlu Hüseyin'in şer‘an üzerine sâbit olan haklar alınıp sahiplerine verildikten sonra siyâset olunması.

303 ***Avlonya beyine***

Avlonya sancağı sipâhilerinin, bedava yem ve yiyecek alarak halka zulmettikleri duyulduğundan, sipâhilerin zapturapt altına alınarak ahaliden parasız bir şey almalarına meydan verilmemesi ve bu hususta kendilerine sıkı tenbihte bulunulması.

304 ***Bursa kadısına****

Bursa'da bazı kumaşçılar, ibrişim satan kimselerin dirhemi bir akçe olan ibrişim arasına on dirhemi bir akçe olan ibrişimden katarak kumaşların harap olmasına sebebiyet verdiklerine dair şikâyette bulunduklarından, bu işi yapanların cezalandırılması ve bu şekilde ibrişim satmamaları hususunda uyarılmaları;, aldırmayıp satmaya devam edenler olur ise isimlerinin bildirilmesi.

** İptal edilmiş olan 299 numaralı hükmün yerine yazılmıştır.*

305 ***Semendire beyine***

Semendire'den Hram'a kadar olan sahillerde bazı işler için görevlendirilen Dergâh-ı muallâ çavuşlarından Aydın oğlu Mehmed'e şayka lâzım olursa derhal tedârik edilip gönderilmesi.

306 ***Hram'dan Güğercinlik'e kadar olan kadı ve dizdarlara***

Bazı işler için görevlendirilen çavuş oğluna şayka lâzım olursa tedârik edilip gönderilmesi.

7 Rebiülevvel 973 (2 Ekim 1565)

307 ***İlbasan Beyi Hasan'a***

Peklin kethüdâsı iken vefat eden Hüsrev'in yerine arzolunan Hüseyin'in evrakını ele geçirip kendi adına berat ettirdiği bildirilen Hasan isimli şahsın küreğe konulmak üzere Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

308 ***İznikmid, Mudanya, Ereğli, Gemlik ve İstravik kadıları ile Marmara, İmralı, Tavşan ve Kınalı adaları kadılarına***

Tersâne-i Âmire'de gemi inşâsında çalışırken kaçan, isimleri yazılı marangozların bulunup gönderilmeleri.

309 ***Çorum beyine ve kadısına***

Şarap içip fâhişelerden dost tuttuğu, annesinin de aynı şekilde şarap içip fâhişelik yaptığını bildiği halde buna engel olmadığı bildirilen Osmancık Boyahânesi'nden Mustafa adlı sipâhinin teftiş edilerek sâbit olan suçlarının arzedilmesi.

310 ***Hayrabolu ve Malkara kadılarına***

İsimleri defter olunup gönderilen ehl-i fesadın yakalanması; zaîm ve sipâhilerden bunları himaye edenler var ise isimlerinin bildirilmesi.

311 ***Rumeli kadılarına***

Bazı ehl-i fesad Çingenelerin iyi atlara binip köylere inerek hırsızlık, adam öldürme ve kalpazanlık fiillerini işledikten sonra serbest timar, evkâf ve emlâke sığındıkları, teslim edilmeleri istendiğinde verilmedikleri bildirildiğinden, bu husus için görevlendirilen Silahdar Ali'ye her türlü yardımın yapılarak, bunların fesadının ortadan kaldırılması için gerekli gayretin gösterilmesi.

312 ***Karahisâr-ı Sâhib ve Uşak kadılarına***

Uşak kazasından Hoca Ali oğlu Mehmed isimli şahsın şerir, fesadcı, iftiracı, hilekâr ve sahtekâr olduğu ve halka zulmettiğine dair şikâyette bulunulduğundan, adı geçenin teftiş edilip hilekâr ve sahtekâr olduğu sâbit olursa hapsedilmesi ve sonucun bildirilmesi.

313 ***İstanbul kadısına***

Balat kapısı dışında inşâ ettikleri kilisenin, emr-i şerif ile kilitlendiği hususunda Balıkçı keferenin şikâyette bulundukları, ancak bu kilisenin alt katının eskiden ev olduğu ve daha sonra üzerine, etraftaki evlerden daha yüksek bir şekilde kilise inşâ olunduğunun anlaşılması üzerine burasının yıktırılarak etraftaki evlerle aynı seviyeye indirilmesi için emir verildiği; kendisinin de kefere tâifesine bir daha bu evde toplanıp âyin yapmamaları, civarda oturan Müslümanlara da evin üzerine yeniden ilave yapıldığı veya kefere tâifesi burada toplandığı vakit haber vermeleri hususunda sıkı tenbihte bulunması.

314 ***Edirne kadısı ve bostancıbaşına***

Arda ve Meriç nehri kenarındaki bahçe sahiplerinin bahçelerini genişletmek için nehrin yatağına tecavüz etmeleri neticesinde nehrin yatağını değiştirip yolu bozduğu ve köprü başını harap etmekte olduğu bildirildiğinden, bahçe sahiplerinin bahçelerine kattıkları yerlerin tekrar nehir yatağına katılarak nehrin eski haline getirilmesi ve suyun bozması ihtimali bulunan yerlerin de gerekli tedbirler alınarak bu tehlikeden korunması; ayrıca bahçe sahiplerine de bir daha böyle bir iş yapmamaları hususunda tenbihte bulunulması.

315 ***Tımışvar beylerbeyine***

O bölgedeki askerlerin Erdel halkından bazılarını esir edip bu tarafa geçirdiklerinin haber alınması üzerine Tuna sahillerindeki beylere, elinde Erdelli esir bulunanlardan bu esirleri alıp Erdel kralının adamlarına temessük karşılığı teslim etmeleri hususunda emirler gönderildiği; kendisinin de bu durumu Erdel kralına haber vererek, sözkonusu Erdelli esirleri aldırmak üzere Tuna sahillerindeki beylerin yanına adamlar göndermesini sağlaması.

316 ***Bayburd kadısına***

Erzurum'un tahriri ile görevli Defter-i Hâkânî Kâtibi Mustafa gönderdiği mektupta, kendisine kâtip olarak tayin edilen Mehmed'in, İspir sancağının tahriri esnasında bazı olmayacak isteklerde bulunduğunu, Bayburd kazasına gelince de kendisine kafadar bulduğu Alaybeyi Gülâbi ile birlikte geceleri içki içip görevinde ihmalkâr davrandığını, kendisini bu işlerden vazgeçirmeye çalışanları kötü sözler söyleyerek geri çevirdiğini, bu durumun da tahrir hizmetini aksattığını bildirdiğinden, adı geçen Mehmed'in ve alaybeyinin teftiş edilerek, haklarındaki iddialardan sâbit olanların yazılıp arzedilmesi.

317 ***Meğri kadısına***

Gerişburnu köyünden Musa isimli şahsın sürekli kötülük yaptığı, yalancı şahitlik, hilekârlık, dolandırıcılık, sahtekârlık, iftira ve tehdit yolları ile halkın sahip olduğu emlâk, para vs. eşyalarını ellerinden aldığı, suçları sicile geçse veya aleyhinde herhangi bir hak sâbit olsa da önceki kadıların bu adamı cezalandırmaya veya o hakları almaya muktedir olamadıkları bildirildiğinden, adı geçenin teftiş olunarak üzerine sâbit olan haklar alınıp sahiplerine verildikten sonra, küreğe konulmak üzere sicil sûreti ile birlikte Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

318 ***Hâslar kadısına***

Doğancılarla kavga etmesi ve kendi köylüleri tarafından da gemi ile şarap getirip sattığına ve ehl-i fesad olduğuna dair şikâyette bulunulması üzerine hapsedilen Aynalu köyünden Kethüdâoğlu isimli şahıs, kendisine haksızlık yapıldığına dair arzuhal sunduğundan, adı geçenin hak üzere yeniden teftiş edilip sonucun ayrıntılı olarak arzedilmesi.

319 ***Ayasofya Evkâfı Mütevellîsi Ahmed'e***

Galata'da Câmi‘-i Kebir yanında Ayasofya Vakfı'na ait olan ve harabe oldukları için kendilerinden istifade etmek imkanı kalmayan evlerin usûlüne uygun bir şekilde satılıp yerlerinin mukâtaaya verilmesi.

10 Rebülevvel 973 (5 Ekim 1565)

320 ***Vezir Mustafa Paşa'ya***

Donanmadan seksen adet gemiyi tam techizatlı olarak donatıp Preveze'de muhâfazada kalmak üzere Kaptan Piyâle Paşa'nın emrine vermesi; kendisinin ise diğer gemilerle birlikte İstanbul'a dönmesi; Rodos beyini de Rodos gemileri ile Rodos muhâfazasına göndermesi; ayrıca Malta seferi için daha önce gönderilmiş olan zahîreyi de Rodos'ta satılmak üzere Rodos beyine teslim etmesi.

321 ***Cezâyir Beylerbeyi Piyâle Paşa'ya***

Vezir Mustafa Paşa tarafından tam techizatlı olarak donatılıp emrine verilecek olan gemilerle Preveze açıklarına giderek düşman donanmasından kıyılardaki halka herhangi bir zarar gelmesini engellemesi; zahîre hususunda sahillerde bulunan kadılara emir gönderildiğinden, askerlerin zahîre ihtiyacını buralardan tedârik etmesi; beylerden, züamâ ve erbâb-ı timardan yanında alıkonulanların hiçbirinin ayrılmasına izin vermemesi, ancak düşman donanması dağılıp herhangi bir tehlike ihtimali kalmadığında her birinin yoklamasını yaptıktan sonra gitmelerine izin verip münasip iskelelere bırakması.

322 ***Rodos beyine***

Rodos gemileri ile birlikte Rodos muhâfazasına gidip kâfir gemilerinin Rodos'a ve denizdeki rençber gemilerine zarar vermesine engel olması; ayrıca hâlen Moton'da olduğu haber alınan bir Dubrovnik gemisi ile daha önce gönderilmiş olan zahîreyi de teslim alarak zahîre sıkıntısı çeken Rodos halkına günlük narh üzerinden satması.

323 ***Yeniçeri kethudâsına***

Kendisine bağlı yeniçeriler ile birlikte Piyâle Paşa'nın emrinde Preveze muhâfazasına tayin olunduğundan, Piyâle Paşa'nın uygun göreceği şekilde hizmette bulunması.

324 ***Hâslar kadısına***

Gayrimüslimlerin bağlarında yetişen üzümlerin şıra yapılmasına izin verilmemesi ve önceki emirde de belirtildiği üzere pekmez ve turşu yaptırılması.

325 ***Erzurum beylerbeyine***

Önceki Erzurum Beylerbeyi Sinan Paşa'nın yeni Beylerbeyi Ali Paşa dönemine ait ispençe gelirinden, Erzurum âmillerindeki alacaklarını karşılık göstererek bir miktar para aldığı, ancak ne âmillerin bu parayı ödemeye yanaştığı ne de yeni beylerbeyinin alacakların karşılık gösterilmesini kabul ettiği; bunun üzerine Oltu ve Ardahan beylerinin önceki beylerbeyi Sinan Paşa'nın Erzurum azeblerinin üç aylık maaşlarına karşılık Erzurum dizdarına emaneten bıraktığı parayı, kendi kefâletleri ile alarak Ali Paşa'ya ödedikleri bildirildiğinden, Oltu ve Ardahan beylerinin, azeb maaşları için alıkonulan bu parayı kendi

kefâletleri ile aldıkları şer‘an sâbit ise, sözkonusu paranın bu beylerden tahsil edilmesi, ödemek istemezler ise durumun yazılıp arzedilmesi.

326 ***Üsküdar kadısına***

Daha önce üzümlerin şıra yapılmayıp turşu ve pekmez yapılması emredilmiş olduğu halde Maltepe, Kartal ve Darıca köyleri halkının üzümlerini şıra yapıp fıçılara doldurdukları bildirildiğinden, durum arzedildiği gibi ise fıçıların içine tuz konup şıraların sirke yapılması.

327 ***Semendire beyine***

Dergâh-ı âlî çavuşlarından Ali'nin sağ sâlim Budun'a ulaştırılması.

328 ***Cezâyir Beylerbeyi Kaptan Piyâle Paşa'ya***

Düşman donanması dağılıncaya kadar Preveze bölgesini muhâfaza etme görevini ifa ederken, emrindeki gemilerde ihtiyaç duyulması muhtemel cenkçi, kürekçi vs.nin sipâhi ve hisar erenlerinden tedârik edilip gönderilmesi hususunda Mora, İnebahtı, Karlıili ve Yanya sancakbeyleri ile Delvine alaybeyine hitaben yazılmış hükm-i şeriflerin kendisine gönderildiği; gerekli olduğu takdirde bu hükm-i şerifleri ilgili beylere göndererek ihtiyaç miktarı cenkçi, kürekçi vs.yi, getirtmesi.

329 ***Mora, İnebahtı, Karlıili, Ağrıboz ve Yanya sancakbeyleri ile Delvine sancağı alaybeyine***

Preveze bölgesinin muhâfaza görevi Kaptan Piyâle Paşa'ya verildiğinden, adı geçen tarafından kendilerinden cenkçi ve kürekçi istendiğinde bunları sancaklarının sipâhi ve hisar erenleri arasından seçip göndermeleri; ayrıca kendi sancaklarının kıyılarını da boş bırakmayıp düşmandan korumaları.

330 ***Erdel kralına nâme-i şerif***

Nemçe komutanının, Erdel'den geri çekilmeye pek niyetli olmadığı ve kendisinin İstanbul'a gelmek istediğine dair gönderdiği mektubun alındığı; Nemçelilerin bu hususstaki olumsuz tutumları Tımışvar beylerbeyi tarafından da bildirildiğinden, Tımışvar beylerbeyine Nemçe askerleri Erdel'den çekilirlerse Erdel ve Osmanlı askerlerinin de çekilmesi, onlar çekilmezse, o takdirde de Osmanlı ve Erdel askerlerinin bir olup Nemçelileri Erdel'den çıkarmaları hususunda emr-i şerif gönderildiği; kendisinin de O'nun uygun göreceği şekilde hareket etmesi; İstanbul'a gelme isteğinin ise, memleketinin içinde bulunduğu bu karışık durum gözönüne alınarak şimdilik münasip görülmediği, bu hususta kendisine daha sonra nasıl bildirilirse öyle hareket etmesi.

331 ***Tımışvar beylerbeyine***

Düşman üzerine hücum edildiği sırada, Nemçe kralının ahidnâme-i hümâyuna riâyet edeceğine dair Budun beylerbeyinden haber gelmesi üzerine hücumdan vazgeçilip

düşmanın geri çekilmesinin beklendiği ancak Nemçelilerin, geri çekilmeleri gerektiği hususunda birkaç defa uyarılmalarına rağmen, önce Osmanlı askerlerinin çekilmesi gerektiğini öne sürerek yerlerini terketmedikleri, bunun üzerine Osmanlı askeri kaldırılıp o bölgeden bir miktar uzaklaşıldığı halde Nemçelilerin geri çekilmemekte ısrar ettikleri görüldüğünden tekrar uyarıda bulunulduğu, ancak cevap alınamadığı, bu durumda nasıl hareket edilmesi gerektiğine dair gönderdiği mektubunun alındığı; bu durumda eğer Nemçeliler Erdel'den geri çekilirler ve herhangi bir tehlikeli durum kalmaz ise kendisinin de çekilmesi, aksi takdirde yanındaki askerlerle düşmanın üzerine varması; bu şekilde hareket etmesi için Erdel kralına nâme-i hümâyun, bu durumun Nemçelilere bildirilmesi hususunda da Budun beylerbeyine hükm-i şerif gönderildiği.

Budun beylerbeyine

332 Tımışvar beylerbeyi Nemçelilerin Erdel'den çekilmemekte ısrar ettiklerini bildirdiğinden, çekilmemekte ısrar ederlerse, yanındaki askerler ile Nemçelilerin üzerine hücum etmesi hususunda Tımışvar beylerbeyine emir gönderildiği; kendisinin de Nemçelilere, askerlerini Erdel'den geri çekmezlerse Osmanlı askerlerinin üzerlerine hücum edeceğini bildirmesi ve Erdel kralından veya Tımışvar beylerbeyinden gelebilecek yardım taleplerine karşı hazırlıklı bulunması; ayrıca Nemçe komutanı Lazar'ın barışa aykırı niyetlerini ortaya koyan ve ele geçirilen bir mektubun da kendisine gönderildiği; bu mektubu Nemçe kralına ulaştırıp cevabını istemesi ve alacağı cevabı yazıp arzetmesi.

13 Rebiülevvel 973 (8 Ekim 1565)

Sultanönü beyine ve kadılarına

333 İstanbul'un ihtiyacı için gelen koyunların Sultanönü'nde kestirilmeyip ve sattırılmayıp eksiksiz olarak İstanbul'a gönderilmesi.

Vilâyet tahririne memur Defter-i Hâkânî kâtipleriden Bostan'a

334 Kendisine kâtip olarak Defter-i Hâkânî kâtiplerinden Hacı Nuh tayin edildiğinden, bundan sonra bu görevi adı geçenle birlikte yürütmesi.

Tekfurdağı kadısına

335 Hakkında ev soyduğu ve cariye kaçırmaya teşebbüs ettiğine dair şikâyette bulunulduğu bildirilen Süleyman adlı şahsın Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

14 Rebiülevvel 973 (9 Ekim 1565)

Kudüs-i Şerif beyine ve kadısına

336 Şeyh Mehmed Halvetî ve isimleri yazılı şahıslar, kırk yıldan beri mutasarrıf

olduları mülk evlerinin İbrahim bin Gudayya ve oğulları tarafından zaptedilmek istendiğine dair şikâyette bulunduklarından, adı geçen İbrahim ve oğulları bu konuda hükm-i şerif çıkartsalar dahi sözkonusu davanın, zamanı geçtiğinden, artık görülmemesi.

337 ***Koyun hizmetinde olan Bâlî Çavuş'a***

Kırkkilise'den İstanbul'un ihtiyacı için gönderilen kırk bir sürü koyunun İstanbul'a sadece on bir sürüsünün geldiği, diğerlerinin ise kayıplara karıştığının haber alındığı ve bunun kendi ihmalinden veya yolsuzluğundan kaynaklandığının düşünüldüğü; bu işe gerekli itinayı göstermesi ve sözkonusu koyunların ne olduğunu araştırıp bildirmesi.

338 ***Karahisâr-ı Şarkî kadısına***

Haraç toplamakla görevli Mustafa sipâhi'nin, belirlenenden daha fazla haraç topladığına dair Karahisarlı gayrimüslimler şikâyette bulunduklarından, bu hususun teftiş edilmesi ve fazla haraç alındığı şer‘an sâbit olursa fazlalığın iade edilmesi.

339 ***Ermenipazarı kadısına***

İstanbul'un ihtiyacı için gelecek koyunların başka yerlere gönderilmeyip doğruca İstanbul'a gönderilmesi.

340 ***Rumeli beylerbeyine***

Donanma, deniz mevsimi sona erinceye kadar Preveze bölgesinde açık denizde olacağından Preveze sahillerinin ve orada oturan halkın düşman saldırısından korunması için Yanya sancağı sipâhilerinden timarı dört bin akçe ve daha aşağı miktarda olanların Preveze muhâfazasına gönderilmesi; ayrıca Sofya'daki askerlerin de kış mevsiminden zarar görmemeleri için iklimi daha ılıman bir bölgeye nakledilmesi.

341 ***Gelibolu, Rodosçuk, Keşan, Malkara, İpsala, Ergene, Hayrabolu ve Çorlu kadılarına***

Eflak ve Boğdan'dan gelen haymana koyunların dağıldığı ve satıldığı haber alındığından, sözkonusu koyunların buldurulup İstanbul'a gönderilmesi.

342 ***Dergâh-ı muallâ çavuşlarından Rodosçuk'ta sâkin İskender Çavuş'a***

Haymana koyundan bin sekiz yüz keçinin kendisi tarafından alındığı duyulduğundan, bu olayın aslını bildirmesi ve sözkonusu keçileri İstanbul'a göndermesi.

343 ***Tekfurgölü kadısına***

İstanbul zahîresi için gelen koyundan Rodosçuk'a bin beş yüz keçi kaçırıldığı haber alındığından, sözkonusu keçilerin buldurulup İstanbul'a gönderilmesi.

344 ***(....) kadısına****

İstanbul zahîresi için gelen koyunun kasaba ve köylerde zayi ve telef olduğu haber alındığından, sözkonusu koyunların hiçbir tarafa verilmeyip hepsinin İstanbul'a gönderilmesi.

* *Hükmün nereye yazıldığı belirtilmemiştir.*

345 ***Bursa beyine ve Kite kadısına***

Mihaliç Nâibi Muslihiddin'e sövüp hakaret etmek, içki içip hamam yolundaki kadınlara uygunsuz söz söylemek, halkı para sızdırmak amacıyla rahatsız etmek ve haksız yere paralarını almakla suçlanan Muhzır Mehmed'in sözkonusu suçları işlediği şer'an sâbit ise siyâset olunması.

346 ***Menteşe muhâfazasında bulunan Karahisar beyi Mahmud Bey'e***

Karahisar muhâfazasında bir miktar sipâhiye ihtiyaç duyulduğundan, emrindeki sipâhilerden otuzunu bir çeribaşı ile Karahisar muhâfazasına göndermesi.

347 ***Gelibolu kadısına***

Avraslu (اورصلو) köyüne hariçden gelip yerleşen Kurd adlı şahsın bazan bir iki ay kaybolup daha sonra bazı eşyalarla köye döndüğü, bu kişinin hırsız ve harâmi olabileceği bildirildiğinden adı geçenin geçimini nereden temin ettiği, getirdiği eşyaların ticarî olup olmadığı ve kendisinden davacı olan bulunup bulunmadığı hususlarının gizlice araştırılması ve elde edilecek bilgilerin arzedilmesi.

348 ***Anadolu beylerbeyine***

Kanuna göre, vefat eden bir sipâhinin timarı, timara hak kazanmış iki çocuğuna ikişer bin akçe olarak tevcih edilip iki çocuktan biri küçük olursa onun hissesinin timara hak kazanmış başkalarına verilmesi gerekirken, bu durumdaki bazı yaşı küçük sipâhi oğullarının kendi yerlerine başkalarını göndererek berat çıkardıkları bildirildiğinden, sipâhi çocuklarına timar tevcihi yapılırken bu hususdaki kanuna göre hareket edilmesi ve kendi yerine başkasını gönderip berat alanların, haklarından gelinmek üzere bildirilmesi.

349 ***İznik kadısına***

İstanbul'da soğan kıtlığı olduğu için soğanın madrabazlara satılmayıp İstanbul'a gönderilmesi hususunda daha önce emir çıkarıldığı halde, bazı madrabazların mevcut soğanı satın alıp stok yapmaya devam ettikleri bildirildiğinden, stok yapılmış soğanların satılmak üzere gemilere yükletilip sahipleri veya vekilleri ile birlikte İstanbul'a gönderilmesi.

350 ***Sağ Ulûfeciler Ağası Mehmed Ağa'ya***

Sağkol ulûfecilerinden, Aksaraypazarı'nda sâkin Ellialtıncı Bölük'ten Ahmed oğlu Hüseyin'in İstanbul'a gönderilmesi.

351 ***Midilli ve Molova kadılarına***

Yolsuzluk ve suistimalde bulunduğu, halka zulmettiği, şer‘-i şerife aykırı fiiller işlediği ve hükm-i şerif, fetva-yı münif vb.ne sövdüğünün tesbit edilmesi üzerine siyâset olunması emrolunan Basdırmaoğlu Hüseyin'in Dergâh-ı muallâ Çavuşlarından Mustafa Çavuş ile kendilerine gönderildiği; adı geçen oraya getirildiğinde, gerekirse sahip olduğu tüm mal ve emlâki hatta hibe veya vakfetmiş olduğu emlâk de satılarak, üzerine şer‘an sâbit olan hakların alınıp sahiplerine verilmesi ve kendisinin kazığa vurularak siyâset olunması.

352 ***Şam kadısına***

Kendisinin İstanbul'da İmâret-i Âmire nâzırı olduğu döneme ait kazâyâ defteri teslim edilmediği için işlerin aksadığı bildirildiğinden, sözkonusu defterin Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

353 ***Bağdad Beylerbeyi İskender Paşa'ya***

Basra bölgesindeki Cezâyir vilâyetinde tam bir hâkimiyet tesisinin, ancak çok miktarda gemi ve asker gönderilerek bölgenin abluka altına alınması ile mümkün olabileceğine dair Basra beylerbeyi tarafından mektup gönderildiği ve bu amacın gerçekleştirilebilmesi için de Birecik'de gemi yapımına başlandığı; kendisinin de bu bölgede nasıl bir hareket tarzı takip edilmesi gerektiğini iyice araştırıp bu hususdaki düşüncelerini aynı şekilde ayrıntılı olarak arzetmesi.

354 ***Balıkesir Kadılığı'ndan ma‘zul Bostan'a***

Karesi sancağındaki ehl-i fesâdın teftişi görevi kendisine ve Mehmed Çavuş'a verildiğinden derhal Karesi sancağına gidip sâbıkalılardan başlayarak ehl-i fesâdı teftiş etmesi ve kendilerinden davacı olanlarla davalarını görerek, şer‘an hak sahibi olanların haklarını alıp sahiplerine vermesi; neticede şer‘an siyâset olunmayı hakedenleri, sipâhiler dışında, derhal cezalandırıp, sipâhileri ise hapsedip kimler olduklarını arzetmesi; diğer suçluları ise, küreğe konulmak üzere Südde-i saâdet'e göndermesi.

355 ***Karesi sancağı kadılarına***

Ehl-i fesadın teftişi ile görevlendirilen kadı gelinceye kadar kazaları dahilinde ehl-i fesad olarak tanınan kişileri güvenilir kefillere vererek ortadan kaybolmalarına fırsat vermemeleri; aksi takdirde sorumluluğun kendilerine ait olacağı.

356 ***Tekeili beyine***

Ehl-i fesadın teftişine memur olan müfettişlerin adam hususunda herhangi bir talepleri olursa kendilerine sipâhilerden yeteri kadar adam verilmesi.

357 ***Mustafapaşa Köprüsü'nden ötede olan kazaların kadılarına***

Tımışvar Beylerbeyi Mustafa Bey'in Kethüdâsı Hızır ve arkadaşlarına ulak

bargiri verilmesi.

Sidrekapsi kadısına

358 Sahte berat ile Sidrekapsi Mehterbaşısı olduğunu iddia eden Mustafa bin Abdullah ile beratı yazan Kâtip Hüseyin Çelebi ve aracı olan Kasım Papla isimli şahısların yakalanıp Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

Yenişehir kadısına

359 Kalpazanların gizlice yoklanıp suç âletleriyle birlikte yakalanmaları hususundaki emr-i şerif bahâne edilerek, pazarlardaki tüccarların rahatsız edildiği ve paralarının toplanıp kendilerinden cerime akçesi alındığı bildirildiğinden, bundan sonra emrin amacına uygun hareket edilerek suçsuz insanlar rahatsız edilmeden kalpazanların suç âletleriyle birlikte yakalanması ve Dergâh-ı muallâ'ya gönderilmesi.

Selanik beyine

360 Kesterye'de gayrimüslim halkın, ehl-i fesad olduğuna dair kendisinden şikâyetçi olduğu Dimitri Yorgi adlı zimmînin, sâbit olan suçlarının sicil edilip küreğe konulmak üzere Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

İlbasan ve Avlonya sancakları beylerine ve kadılarına

361 Coğrafî konumu sebebiyle Nova Kalesi'nde zahîre sıkıntısı çekildiği bildirildiğinden, adı geçen kalede nevbetci olan yeniçerilere başbuğlarından mühürlü temessük getirmeleri şartıyla eskiden olduğu gibi Avlonya ve İlbasan iskelelerinden yeterli miktarda zahîre verilmesi.

İzmir ve Foça kadılarına

362 İzmir ve Foça'da yetişen kuru meyve, madrabazlar tarafından satın alınıp stoklandığı için İstanbul'da kuru meyve sıkıntısı başgösterdiğinden, bu durumun ortadan kaldırılması için madrabazların anbarlarının açtırılıp ne kadar kuru meyve var ise madrabazlara aldıkları fiyattan sattırılıp gemilere yükletilerek İstanbul'a gönderilmesi.

19 Rebiülevvel 973 (14 Ekim 1565)

Ruha beyine

363 Ruha ve köylerinde eşkıya, çapulcu ve kemendciler bulunduğu, güvenilir Müslümanlar bunlar aleyhinde yaramaz olduklarına dair şehadette bulunsalar dahi delil olmadan sırf söz ile bunların haklarından gelinemediği, bundan dolayı da Ruha'nın eşkıya yatağı haline geldiği bildirildiğinden, bu gibilerin kendilerinden davacı olanlarla biraraya getirilip teftiş olunması ve suçları sâbit olanlar ile güvenilir Müslümanlar tarafından

eşkıyalıkları mahkemede yüzlerine karşı söylenenlerin sicil sûretleri ile birlikte Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

364 ***Vezir Mustafa Paşa'ya***

Boğazhisarı, Lapseki, Çardak ve Kemer iskelelerinde Donanma-yı hümâyun için hazırlanmış gemi kerestelerini kadırgalara ve top gemilerine yükletip beraberinde getirmesi ve Tersâne-i Âmire'ye teslim etmesi.

365 ***Niğde beyine****

İki yüz hânelik cemaati ile Niğde dahilindeki Üçkuyulu yaylasına yerleşerek eşkıyalık yaptığı, bildirilen Bulgar oğlu Halil ve yoldaşlarının, gerekli tedbirler alınarak sipâhi ve il erleri ile üzerlerine varılıp yakalanmaları ve şer‘-i şerife göre teftiş edilip cezalandırılmaları.

** Bu hükmün bir sûretinin Adana beyine de gönderildiğine dair hükmün sonunda kayıt vardır, bkz. hk. nr. 463.*

366 ***Rakka Beyi Nimetullah Bey ve Rakka kadısına***

Gurgura isimli Arap şeyhinin önceki Şeyh Ahmed'in üzerine saldırıp hayvanlarını ve eşyasını gaspettiği bildirildiğinden, kendisi Gurgura'nın kefili olduğu için böyle bir olay olup olmadığını araştırması; aslı var ise gaspedilen hayvanlarla malları alıp sahiplerine geri vermesi ve bu işi yapanların isimlerini yazıp arzetmesi.

367 ***Tırhala beyine ve Yenişehir kadısına***

Başka bir vilâyetten gelip köylerde ve pazarlarda şer‘-i şerife aykırı davranışlar içinde bulunduğu bildirilen keşişin durumunun araştırılıp şer‘an sâbit olan suçlarının sicil edilip arzedilmesi.

368 ***Karaman beylerbeyine***

Belviran kazasında vefat eden Dursun'un muhallefâtı için mahkemeye davet edilen şahıslardan Üveys'in kaybolması üzerine, buldurulması için kefillerine giden Dursun'un vasîsi Resul ve beylerbeyi adamının erbâb-ı timardan Hüsrev'in kardeşi Ali Paşa ve reâyâdan bazı kişiler tarafından yolları kesilip dövüldüğü bildirildiğinden, bu işi yapanların derhal yakalanarak kendilerinden davacı olanlarla davalarının görülmesi ve üzerlerine şer‘an sâbit olan hakların alınıp sahiplerine verilmesi; bunlardan ehl-i fesad oldukları sâbit olanların, sipâhi iseler hapsedilip timarlarının başkasına verilmesi, sipâhi olmayanların ise gönderilecek emre göre cezalandırılmaları.

22 Rebiülevvel 973 (17 Ekim 1565)

369 ***Beyşehir beyi olup Karaman'da teftişe memur olan Bayezid Bey'e ve Larende kadısına***

Bolvadin, İshaklı, Akşehir, Ilgın ve Turgud kazalarının teftiş olunup cürm-i galîz işlediği sâbit olanların haklarından gelindiği, kürek cezasını hak edenlerin de gönderilmek üzere olduğu, ancak Karaman'ın bir bölümünde veba salgını ortaya çıktığı için teftiş işinin sonraya bırakılmasının uygun olacağına dair Larende kadısı mektup gönderdiğinden, durum arzedildiği gibi ise teftişin ertelenmesi ve Beyşehir Beyi Bayezid'in da sancağına dönmesi.

370 ***Biga beyine ve kadısına***

Balya nahiyesinde Akbaşlar diye tanınan sipâhilerin donanmaya katılmaları gerekirken yerlerine başkalarını gönderip seferden kaldıkları ve aynı köyde oturan on kişi ile birlikte daima fesad ve kötülük yaptıkları bildirildiğinden, sipâhilerin ve sözkonusu on kişinin yakalanıp toprak kadıları marifeti ile teftiş edilmeleri; suçları sâbit olursa sipâhilerin hapsedilmesi ve kimler olduklarının arzedilmesi; sipâhi olmayanların ise şer‘an gerekli cezaya çarptırılmaları.

371 ***Aydın Piyâdeleri Beyi Bâlî'ye***

Daha önce kendisinin sancağı piyâdeleriyle birlikte Tophâne-i Âmire hizmetine tayin olunduğu; ancak şimdi Tersâne-i Âmire hizmetine tayin edildiğinden, sancağı piyâdeleriyle birlikte eksiksiz olarak gelip hizmette bulunması.

372 ***Mısır beylerbeyi ve defterdarına***

Mısır mukâtaalarının önceki döneminde elde edilen gelirin ve bâkiyenin miktarı ile yeni satış neticesinde kimler uhdesine geçtiği ve aynî olarak anbarlara ne kadar ürün girdiği hususlarının ayrıntılı olarak yazılıp Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

373 ***Sirem Beyi Bâlî Bey'e****

Sirem sipâhilerini sefere alaybeyinin götürmesi; kendisinin ise verilen görevlerin yerine getirilmesinde Semendire beyine yardımcı olması.

** Hükmün üzerinde gönderilmediğine dair kayıt vardır.*

374 ***Şam beylerbeyine***

Hama taraflarında Aşarne ve Benî Ziyad kabilelerinin isyan üzere olduğu, etraftaki hırsız ve harâmilerin de bunların arasına karışarak yolcuları soydukları ve halka zulmettikleri, defalarca uyarılmalarına rağmen aldırmadıkları, kötülük ve isyanlarına son verebilmek için bunlarla vuruşmaktan başka çare kalmadığına dair gönderdiği mektubun alındığı; öncelikle bunların şer‘-i şerife davet edilip zulme uğramış veya soyulmuş kişilerle olan davalarının görülmesi ve suçu sâbit olanların haklarından gelinmesi; itaat etmez de isyanda ısrar ederlerse ne şekilde mümkün olursa olsun haklarından gelinmesi; ancak bu yapılırken, ailelerinin esir edilmemesi ve kendi halinde olanlara zarar verilmemesi.

375 ***Mısır beylerbeyi ve defterdarına***

Barut imalathânelerine ilave işçi alınarak her sene işlenen miktardan bir misli daha fazla barut üretilmesi.

376 ***Mohaç Beyi Hamza'ya***

Ösek Kalesi'nden Prenovar Barkanı'na, Prenovar'dan Mohaç'a ve Mohaç'dan Sekçuy'a varan yollardaki ehl-i fesadın yolculara zarar verdiği, daha önce de düşman tarafından bir kaç haydudun Mohaç Barkanı'nın yanındaki Danofça adlı varoşu ateşe verip yaktığı, ancak bu bölgeler kendi sorumluluk alanında olmadığı halde bu hususta gelen emirlerin Mohaç Beyi Hamza hitabıyla geldiği, halbuki bu bölgelerin sorumlusu olan bey sözkonusu olayı haber verse kendisinin de eşkıyanın yolunu keserek yakalanmalarına yardım edecek olduğuna dair gönderdiği mektubun alındığı; ancak öncelikle önemli olan husus eşkıyanın hakkından gelmek olduğundan, bu hususta Sekçuy beyi ile yardımlaşarak eşkıyanın hakkından gelinmesi.

377 ***Sekçuy Beyi Abdullah Bey'e***

Mohaç Beyi Hamza'nın, Sekçuy sancağında zuhur eden bazı eşkıyanın yolculara zarar verdiği ve düşman tarafından gelen bazı haydutların da Danofça varoşunu yaktıkları, kendisine haber verilmediği için bunların yakalanamadığına dair şikâyette bulunduğu; Sekçuy sancağında bu gibi eşkıyalık faaliyetleri veya düşman saldırısı olup da bundan haberdar olmamasının veya bunları yakalayamamasının, kendi ihmalkârlığını gösterdiği; bundan sonra böyle bir olay meydana geldiğinde, etrafındaki beylerle haberleşerek düşmanın veya eşkıyanın yollarını ve geçitlerini tutturarak haklarından gelinmesi; aksi takdirde hiçbir özrünün kabul edilmeyeceği.

378 ***Semendire beyine***

Budun'daki görevlilerin maaşları için gönderilen hazinenin güvenilir adamlar nezaretinde sâlimen Varadin'e ulaştırılması.

379 ***Budun beylerbeyine***

Budun'daki görevlilerin maaşları için gönderilen hazinenin sâlimen Varadin'e ulaştırılması hususunda Semendire beyine emir gönderildiği; kendisinin de sözkonusu hazinenin teslim alınıp sâlimen Budun'a ulaştırılması için Varadin'e güvenilir adamlar göndermesi.

380 ***İstanbul'dan Belgrad'a varıncaya kadar yol üzerinde bulunan kazaların kadılarına***

Budun'daki görevlilerin maaşları için Budun'a gönderilen hazinenin yol boyunca korunması.

381 ***Erzurum beylerbeyine***

Diyarbakır'da yakalanan Tegeltici Kasım isimli ehl-i fesâdın, kendisinin suç ortakları olduğunu söylediği Erzincan'da sâkin Kör Murad ve Murad adlı zimmîler ile Hızırşah isimli şahsın yakalanıp Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

382 ***Budun beylerbeyine ve Yeniçeri ağasına***

Budun muhâfazasında olan Dergâh-ı âlî yeniçerilerinin, eskiden çayır zamanında kaleden dışarı çıkmadıkları halde şimdi kalede elli kişi bırakıp üç dört ay boyunca kale dışında çadırlarda durdukları, halbuki bu yeniçerilerin oradaki herhangi bir harekete karşı hazır kuvvet olmak üzere bulundurulduklarına dair önceki beylerbeyi İskender Paşa tarafından mektup gönderildiği; bundan sonra sözkonusu yeniçerilerin ötedenberi uygulama ne şekilde olmuşsa ona uygun hareket etmeleri ve kimsenin bu hususta emre aykırı hareket etmesine izin verilmemesi.

383 ***Bolu beyine***

Daha önce yakalandığı halde, zulmettiği kişilerin korkup kendisinden davacı olmamaları yüzünden babasının kefâletiyle serbest bırakılan, ancak kötülük ve zulümlerine tekrar başladığı için halkın şikâyeti üzerine kaçan Bolu kazasından Doğancıoğlu Muharrem'in İstanbul'da yakalandığı ve teftiş olunmak üzere Bolu'ya gönderildiği; adı geçenin teftiş edilip şer‘an üzerine sâbit olan hakların alınıp sahiplerine verilmesi ve sâbit olan suçlarının ayrıntılı olarak yazılıp bildirilmesi.

384 ***Bolu beyine***

Kendisinin, Mudurnu kazasının Bozyaka köyünde İshak adlı kimsenin evinin basılıp oğlu Sefer'in öldürülmesi olayında diyet ödeyerek serbest bırakılan Akça adlı kişiyi diğer suç ortaklarını tesbit gayesiyle hapsedip götürürken Mudurnu kadısının, üzerine suç sâbit olmayan kefilli birini hapsetmek kanuna aykırıdır diyerek kendisini engellediğine dair gönderdiği mektubun alındığı; eğer sözkonusu şahsın suçu sâbit olup sicile geçmişse suç ortaklarıyla birlikte Südde-i saâdet'e gönderilmesi, ancak bu bahâne ile suçsuzlara zarar verilmemesi.

385 ***Mısır beylerbeyi ve defterdarına***

Tekaüd maaşı alan sâdât, sulehâ vs.den bazı kimseler, ellerinde arzlar ile Âsitâne-i saâdet'e geldiklerinde, Âsitâne-i saâdet'teki defterlerde onların bu durumlarına işaret eden kayıtlara rastlanmadığından, bu gibi kişilerin Mısır'da bulunan defterlerinin bir sûretinin de Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

386 ***Budun yeniçeri ağasına***

Yeniçerilerin ehl-i fesâd ve yaramaz olanları kanunları gereğince nasıl hisara çıkarılıyorsa, bunların yayabaşıları ve bölükbaşılarından yaramaz ve ehl-i fesad olanların da kanunları gereğince diğerlerinin içinden ihraç edilmeleri.

387 ***Diyarbakır beylerbeyine***

Eşkıya Tegeltici Kasım, bazı kimseleri katlettiği sırada isimleri yazılı iki kişinin de kendisine suç ortaklığı ettiklerini ve bunları Asesbaşı Bekir'in tanıdığını söylediğinden, bu kişilerin Asesbaşı Bekir'e buldurulup Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

388 ***Bilecik, Yarhisar, Göl, Yenişehir, İnegöl, Pazarcık ve İznik kadılarına***

Bilecik Madeni'nde çalışan yaya vs. tâifeler için zahîre tedârik edilerek sahipleri ile birlikte adı geçen madene gönderilip sattırılması.

389 ***Bilecik kadısına***

Bilecik Madeni'nde daha çok onaltışar, ondörder, on birer, yirmişer ve yirmi ikişer vukıyyelik top yuvalağı imal edilmesi ve şimdiye kadar imal edilen yuvalak adedinin ve her yuvalağın kaç vukıyye olduğunun bildirilmesi; ayrıca odun çeken hayvanların zahîre vs. ihtiyaçlarının da tedârik edilip kış bahânesiyle işin yavaşlatılmaması.

390 ***Saray ve İskaradin kadılarına***

Klis Sancakbeyi Mehmed'in, halktan bir kısmını hapsedip bir kısmının eşya ve emlâkini sattırdığı, çeşitli yiyecek maddelerinden salgınlar saldığı, engel olmak isteyenleri voyvodasına öldürttüğü, her evden sekiz akçe alarak deryaya tereke verilmesine izin verdiği ve halka sürekli zulmettiğine dair şikâyette bulunulduğundan, adı geçeninin görevinden azledildiği ve bir Dergâh-ı muallâ çavuşunun bu hususun halli için mübaşir tayin olunduğu; çavuş ile birlikte yukarıda zikredilen hususların teftiş edilmesi ve adı geçen sancakbeyinin üzerine sâbit olan hakların alınıp sahiplerine verilerek üzerine sâbit olan suç ve hakların bildirilmesi; ayrıca adı geçenin Bosna Beyi Mustafa Bey ile olan anlaşmazlığının da şer‘-i şerif ve kanuna uygun olarak görülüp halledilmesi.

391 ***Mısır beylerbeyine***

Mekke'ye su getirilmesi işi önemli olduğundan bu iş için gerekli olan malzemenin tedârikinde gerekli gayretin gösterilmesi ve suyolu hizmetinde çalışanlardan bazısına daha önce tevcihi emrolunduğu halde hâlâ tevcih edilmemiş olan gedik ve terakkîlerin de tevcih edilmesi.

392 ** Hükmün üzerinde mükerrer olduğuna dair kayıt vardır. Aynı konudaki hüküm için bkz. hk. nr. 398*

393 ***Bağdad beylerbeyine***

Güherçile ve barut işlenmesi hususu çok önemli olduğundan, daha fazla işlenmesi için azamî gayretin gösterilmesi ve bugüne kadar ne kadar güherçile ve barut işlendiğinin ve daha ne kadar işleneceğinin bildirilmesi; ayrıca Basra beylerbeyinin

göndereceği barutun da teslim alınıp Bağdad'da hazırlananlar ile birlikte develere yükletilip Haleb dizdarına gönderilmesi.

394 ***Bağdad beylerbeyine***

Basra'daki adaların zaptı için Birecik'te gemi inşâsı görevi A'zâz u Kilis ve Benî Rebîa sancakbeylerine verildiğinden, bu hususta en uygun olan şekil ne ise tesbit edip adı geçen beylere bildirmesi.

395 ***Basra beylerbeyine***

Bol miktarda güherçile işlenmesi için azamî gayret gösterilmesi ve işlenen güherçilenin Bağdad'a gönderilmesi; ayrıca ne kadar güherçile işlendiğinin de yazılıp arzedilmesi.

396 ***Klis sancağında olan dizdarlara***

Bazı işlerin teftişi ile görevlendirilen Ömer Çavuş'a, talebi halinde yeterli miktarda hisar eri verilmesi.

397 ***Sâbık Klis Beyi Hamza Bey'e***

Kendisi ve adamları hakkındaki şikâyetler, şer'-i şerife göre teftiş edilip neticeleninceye kadar ne kendisinin ne de adamlarının hiç bir yere ayrılmamaları, aksi takdirde şiddetle cezalandırılacakları.

398 ***Mısır beylerbeyine****

Mısır hazinesi birkaç seneden beri geç geldiğinden, bunun sebebinin ne olduğunun bildirilmesi ve bundan sonra da hazinenin eskiden olduğu gibi zamanında gönderilmesi.

** 392 numaralı hükmün yerine yazılmıştır.*

399 ***Hâslar, Silivri ve Çorlu kadılarına***

Daha önce gayrimüslimlerin, üzümlerini turşu, pekmez ve sirke yapmaları emrolunduğu halde üzümlerini şarap yapanlar olduğu haber alındığından, bu konu ile bizzat ilgilenilip gayrimüslimlerin elinde bulunan şarapların sirke yapılıp mühürlemesi ve daha sonra tekrar kontrol edilerek, sirkeye dönüşmüş olanların satışına izin verilmesi, sirkeye dönüşmemiş olanların ise dökülmesi.

27 Rebiülevvel 973 (22 Ekim 1565)

400 ***Çatalca ve Karaferye kadılarına***

Üsküdar evkâfı mahsulünden Dubrovnik beylerine verilmesi emredilen bin beş

yüz müd terekenin bin müdünün Golos İskelesi'nden, beş yüz müdünün de Çetroz İskelesi'nden verdirilmesi.

401 ***Budun beylerbeyine***

İspanya tarafından gelen bazı kimselerin Filek sancağındaki Havâss-ı hümâyun ve sancakbeyi hâslarında kebe saldıklarının haber alındığı; böyle bir olayın varlığından haberdar olmamasının veya haberdar olup da bunu engellememesinin, kendi ihmalkârlığını veya idarî iktidarsızlığını gösterdiği; bu hususun derhal araştırılıp hiçbir yönü gizlenmeden aslının bildirilmesi.

402 ***Üsküdar Evkâfı Nâzırı Ahmed Çavuş'a***

Zimmetinde Üsküdar İmâreti Evkâfı'nın fazla miktarda alacağı bulunduğu ve ödemesi istendiğinde vermediği bildirilen Mustafa isimli şahsın yakalanıp Âsitane-i saâdet'e gönderilmesi.

403 ***Sol Ulûfeciler Ağasına***

Bölüğü ile Budun'a gidip orada kışlaması ve Budun beylerbeyinin münasip göreceği şekilde hizmette bulunması.

404 ***Haleb beylerbeyine ve dizdarına***

Haleb Kalesi hisar erenlerinden hazine hizmetine tayin olunanların, hizmete bizzat gitmeyip yerlerine adam tutup gönderdikleri ve bunların da hizmetlerini yerine getirmeden yollarda kaçtıkları haber alındığından, bundan sonra hazine hizmetine tayin olunan hisar erenlerinin yerlerine adam tutup göndermelerine müsaade edilmeyip bizzat kendilerinin gitmesinin sağlanması.

405 ***Bağdad beylerbeyine***

Haleb'e gönderilecek barutun Ebû Riş'den kiralanacak develerle gönderilmesi.

406 ***Belgrad, Semendire, Sirem ve Varadin kadılarına***

Semendire Beyi Bayram Bey'in gönderdiği mektupta halk arasında alış-verişlerde altın, guruş ve penz kullanılıp Osmânî akçenin kullanılmadığı, halktan bunun sebebi sorulduğunda, tedâvüldeki akçelerin çoğunun kalp alçe olduğunu, bir hafta sonra kızıl ve kurşununun ortaya çıktığını, Belgrad'da darphâne kurulduğundan beri kalp akçenin çoğaldığını, ayarı düzgün akçe kalmadığını, ayrıca burada kesilen akçelerin de hariçte geçmediğini söyledikleri, yapılan araştırmalarda da söylenenlerin doğru ve kalpazanlık yapanların çok olduğunun tesbit edildiği bildirildiğinden, kalpazanlık yapanların araştırılması ve ellerinde kalpazanlıkla ilgili âlet ve malzeme bulunanların bu malzemelerle birlikte, kalpazan oldukları şer‘an sâbit olanların ise sicil sûretleriyle birlikte Süddе-i saâdet'e gönderilmeleri; ancak bu yapılırken dikkatli olunması ve kalpazanlıkla alakası olmadığı halde sırf elinde sahte para bulunduğu için kimsenin rahatsız edilmemesi.

407 ***Semendire ve Mohaç beylerine***

Budun'a gönderilen hazinenin karadan veya gemi ile, hangisi münasip ise, yeterli miktarda adam görevlendirilerek sâlimen Budun'a ulaştırılması.

408 ***Sirem Beyi Bâlî'ye***

O taraflardaki beylerin beylerbeyi yanında toplanmaları emrolunduğu halde kendisinin gitmeyip sancağında kaldığının haber alındığı; kendisinin de diğer beyler gibi derhal beylerbeyi yanına gidip hizmette bulunması.

409 ***Budun beylerbeyine***

Bölüğüyle birlikte Budun'da kışlaması ve münasip görüleceği şekilde hizmete bulunması hususunda Sol Bölük Ulûfeciler ağasına hüküm gönderildiği; adı geçen bölük Budun'a vardığında erzak ihtiyaçlarının tedâriki ile ilgilenilip kendilerine hiçbir konuda sıkıntı çektirilmemesi.

410 ***Rumeli beylerbeyine****

Sofya'da toplanmış iken çok miktarda yağmur ve kar yağması üzerine askerler ile şehrin yakınlarındaki bazı yerlere girildiğine dair gönderdiği mektubun alındığı; düşman tarafından haber gelinceye kadar, kendisine daha önce de emredildiği üzere, askerleri ile birlikte havası mutedil ve zahîresi bol bir yerde beklemesi ve daha sonra gönderilecek emir ne şekilde olursa ona göre hareket etmesi.

* *Hükmün yanında hatt-ı-hümâyun sûreti vardır.*

411 ***Sağ Ulûfeciler Ağası Mehmed Ağa'ya***

Yağmur ve kar yağması sebebiyle askerleriyle birlikte samanlığa sığındığına ve Semendire'de zahîre sıkıntısı çekildiğine dair gönderdiği mektubun alındığı; bu durumda bölüğüyle birlikte, hâlen bulunmakta olduğu yere yakın ve zahîresi bol olan Ürgüp veya Niş'den hangisi münasip ise oraya gitmesi ve daha sonra gelecek emir ne şekilde olursa ona göre hareket etmesi.

412 ***Saray kadısına***

Vezir-i azam Rüstem Paşa'ya verilmiş olan harabe tuzla ve çiftliğin, onun vefatından sonra adamları tarafından tasarruf edilmeye başlandığı, ancak bu dönemden itibaren kefere Frenk tâifesinin ve Klis kalesi ahalisinin kendilerine ait olduğu iddiasıyla tuzla ve çiftlik arazisinin sınırlarına tecavüz edip bazı yerleri kendi tasarruflarına aldıkları, daha önce bu anlaşmazlığın giderilmesi için iki defa sınır tesbiti yapılıp hüccet-i şer'iyye verildiği ve bu husus için bir çok emr-i şerif geldiği halde bunlara da iltifat etmeyip tecavüzde ısrar ettikleri Klis beyi tarafından bildirildiğinden, Frenk tâifesinin de getirtilerek davanın görülmesi; durum arzedildiği gibi ise ve bu hususta verilmiş olan hüccet de şer'-i şerife ve kanuna uygun ise hüccetin esas alınıp orada belirlenen sınırlara hiç kimsenin

tecavüz etmesine izin verilmemesi ve bu tâifenin, sınır tecavüzünden dolayı haksız olarak elde ettiği tesbit edilen malın da geri alınması.

413 ***Vezir Mustafa Paşa'ya***

Gönderdiği mektupta, deniz mevsiminin geçtiğini ve gemi ile hareketin mümkün olmadığını bildirmiş olduğundan, Kaptan Piyâle Paşa ile birlikte Südde-i saâdet'e dönmeleri.

414 ***Belgrad kadısına***

Şirret ü şekavet ile meşhur olduğu, reâyâyı isyan ettirebilecek güce sahip bulunduğu, kendisi resm ödemediği gibi başkalarının ödemesine de mani olduğu, bir fesad çıkarmak istediğinde etrafına birçok adam toplayabildiği, son olarak da fesad çıkarmak niyetiyle yanına bir kaç knez alarak Dergâh-ı muallâ'ya geldiği, şer‘-i şerife ve kanuna göre teftiş edilse bile üzerine hiç bir şeyin sâbit olması mümkün olmadığından hakkından gelinmesinin gerekli olduğu bildirilen ve Sirem'de zimmîler arasında Çar Pavla veya Pavla Voyvoda olarak tanınan şahsın, Südde-i saâdet'te yakalanıp yerinde teftiş edilmek üzere geri gönderildiği; adı geçenin, oraya getirildiğinde, hakkındaki iddia ve şikâyetlerden dolayı teftiş olunarak üzerine sâbit olan hakların alınıp sahiplerine verilmesi ve kendisi Belgrad Kalesi'ne hapsedilerek suçlarının ayrıntılı olarak defter edilip arzedilmesi; daha sonra gelecek emir ne şekilde olursa ona göre hareket edilmesi.

415 ***Rum beylerbeyine ve Tokat kadısına***

Bazı vakıfların mütevellî ve nâzırlarının vakıf cihetlerine kendi istedikleri kişileri tayin ettirdikleri, mütevellîsi ve nâzırı olmayan bazı vakıfların cihetlerini de Âsitane-i saâdet'e sahte mühürlü arzlar göndererek yine kendi istedikleri kişiler adına berat ettirdikleri, böylece vakıf cihetlerinin ehil olmayan kişilerin eline geçtiği bildirildiğinden, bu şekilde sahte mühür ile arz sunanların belirlenip üzerlerine sâbit olan suçları ile birlikte arzedilmesi.

416 ***Boğazhisarı'na varıncaya kadar Rumeli yakasında bulunan kazaların kadılarına***

Mısır ve İzmir'den İstanbul'a zahîre getiren gemilerin kıyıya yanaşıp, getirdikleri zahîreyi sattıkları haber alındığından, bu hususta dikkatli olunup bu gemilerdeki zahîrenin başkalarına satılmasına izin verilmemesi ve bu gemilerin doğruca İstanbul'a gönderilmesi.

417 ***Rumeli'nin sağ-kolunda bulunan kazaların kadılarına***

İstanbul zahîresi için gelen koyunların yolda uğranılan kasaba ve köylerdeki kasaplar tarafından alındığı duyulduğundan, sözkonusu koyunların bu şekilde kasaplar veya diğer kişiler tarafından alınmasına müsaade edilmemesi ve bu emre aykırı hareket edenlerin bildirilmesi.

418 ***Dergâh-ı âli çavuşlarından olup Akhisar ve İznik kadılıklarında gemi ağacı hizmetinde olan Hacı Hasan'a; Ada, Akyazı ve Üsküdar kadılıklarında gemi ağacı hizmetinde olan Mehmed Çavuş'a; Kandıra ve Şile kadılıklarında gemi ağacı hizmetinde olan Ferhad Çavuş'a; Biga ve Lapseki kadılıklarında gemi ağacı hizmetinde olan Sol Gurebâ'dan Mustafa'ya***

Yalnızca gemi ağacı indirilip odun indirilmediğinden Matbah-ı Âmire'de odun sıkıntısı çekildiği; bu sebeple bundan sonra ne kadar gemi ağacı indirilirse o kadar da odun indirilmesi.

419 ***Gelibolu kadısına***

Gayrimüslimlerin, içki hususunda gelen emirlerin karışıklığa yolaçtığını söyleyerek bu hususta açık bir emr-i şerif gönderilmesini talep ettikleri bildirildiğinden, kendilerine bağlarında yetişen üzümü içki yapmayıp sirke, pekmez ve turşu yapmaları hususunda tenbihte bulunulması; bu hususta kendilerine engel çıkardığı bildirilen voyvodaya da müsaade edilmemesi.

420 ***Mısır beylerbeyine ve defterdarına***

Buhayra vilâyeti eski Şeyhi İsa, Buhayra vilâyetinin kırk keseden fazla zamma tahammülünün olmadığını, Hablas, Süleyman ve Âmir adındaki şahısların kendisine ve oğluna düşman olduklarını, daha önce Buhayra'da kendisi tarafından inşâ edilmiş olan dolap ve köprüleri yıktıklarını, kendisine ve oğluna ait pirinç, mercimek, şeker, tahıl vb. ürünlerini gaspettiklerini bildirdiğinden Buhayra Vilâyeti Şeyhü'l-Arablığı'nın kırk kese ziyade ile ve adı geçenin kefil olması şartıyla oğlu Ömer'e tevcîh edilmesi; gaspedilen ürünlerinin ortaya çıkarılıp kendilerine iâde edilmesi; Süleyman ve Âmir isimli şahısların da yakalanarak, Südde-i saâdet'te hapisde bulunan Hablas ile birlikte Budun'a sürgün edilmek üzere Südde-i saâdet'e gönderilmeleri.

421 ***Mısır beylerbeyine***

Buhayra vilâyetinin önceki Şeyhi Mehmed Hablas'ın mahkemede üzerine hak sâbit olduğu için hapsedildiği ve nöbetçi kapıcıların yardımı ile hapisten kaçtığı hususu ile Buhayra Vilâyeti Şeyhliği'ne ait hesap durumunun yer aldığı mektubun alındığı; sözkonusu şeyhlik Şeyh İsa oğlu Ömer'e tevcih edilerek bu hususta emir gönderildiğinden, emre göre hareket edilmesi; ayrıca Mehmed Hablas'ın hapisten kaçmasına yardımcı olan nöbetçilerin de yakalanarak durumun açıklığa kavuşturulması ve neticenin arzedilmesi; bunların dışında, Ömeroğlu isimli şahsın hazineye olan borcunun niçin tahsil edilmediğinin ve Bağdadoğlu Vilâyeti Şeyhi Hasan'ın halka zulmettiğine dair gelen haberlerin aslı olup olmadığının da yazılıp bildirilmesi.

422 ***Mora Beyi Osman Şah'a***

Anabolu Azebleri Ağası Cafer'i katlettikleri bildirilmesi üzerine suç mahallinde siyâset olunmaları emredilen adları yazılı şahısların siyâset edilmeyip hapisten salıverildikleri haber alındığından, olayın aslının bildirilmesi ve eğer sözkonusu şahıslar

hâlen hapiste iseler önceki emir gereğince siyâset olunmaları; eğer salıverildikleri doğru ise hangi sebepten ve kimler tarafından serbest bırakıldıklarının bildirilmesi ve kendilerinin yakalanarak önceki emrin gereğinin yerine getirilmesi.

423 ***Kefe Beyine***

Azak Kalesi Azebler Ağası Haydar ile Kale Dizdarı Sefer'in açıktan açığa içki getirip sattırmak, geceleyin kale kapılarını açtırmak gibi şer‘-i şerife ve akla aykırı bir çok işler yapmalarından dolayı ehl-i fesâdın yüz bulduğu ve kalede disiplinin sağlanmasında zorluk çekildiği bildirildiğinden, bu hususun kimse korunmadan teftiş edilip sonucun arzedilmesi.

424 ***Çorlu ve Silivri kadılarına***

Bazı Yahudilerin ahvalinin görülmesi hususunda daha önce gönderilmiş olan hükm-i şerifin geri gönderilmesi.

425 ***Şehzâde lalasına***

Rum vilâyetindeki Boylu tâifesi ile âsilerin geride kalan kayıp mal ve döküntülerine mültezim olan Ferahşad'ın şer‘-i şerife aykırı olarak ahaliden aldığı malların şer‘an sâbit olduktan sonra sahiplerine geri verildiği bildirildiğinden, adı geçenin ve ortağı Behzad'ın siyâset olunması.

426 ***Tımışvar beylerbeyine***

Düşmanın durumu, köprü üzerinde yapılan muharebe, Nemçe askerinin Tisa suyunu geçtiği, kendisinin ise Kransa suyunu geçip Tımışvar tarafına gittiği, Solnok Beyi Hasan'ın da Budun askeriyle ayrılıp Solnok tarafına gittiği ve Erdohik palangasının ilkbaharda inşâ edileceğine dair gönderdiği mektubun alındığı; bu durumda daha önce kendi emrine verilmiş olan Köstendil, Üsküp, Prizrin, Ohri, İskenderiye ve Hersek sancakları beylerinin ve sipâhilerinin yoklamaları yapılarak sancaklarına dönmelerine izin verilmesi ve yoklama defterlerinin mühürlenip Südde-i saâdet'e gönderilmesi; Tımışvar askerinin ise düşmandan zarar gelme ihtimali ortadan kalkıncaya kadar dağıtılmadan bekletilmesi; ayrıca adı geçen palanganın da hava durumu uygun ise inşâ ettirilmesi.

427 ***Gelibolu kadısına***

İç limanda tersâne olmaya uygun ne kadar yer bulunduğunun tahminen belirlenip arzedilmesi; ayrıca bazı mirî yerlerin bazı kişiler tarafından tasarruf edildiği duyulduğundan, bu yerlerin de bu kişilerden geri alınması ve ne kadar yerin ne şekilde, kimler tarafından kullanıldığının ve o bölgede tersâne ve kadırga yapımı için ne kadar kereste mevcut olduğunun bildirilmesi.

428 ***Şam beylerbeyine***

Halilürrahman ahalisinin Kaysî ve Yemenî adında iki kabileden oluştuğu,

aralarında eskiden beri süregelen anlaşmazlık nedeniyle devamlı kavga halinde oldukları ve bu yüzden Müslümanların korkudan cuma namazı dahi kılamadıkları, bu fitnenin kaynağı olan Berekât adlı kişinin hakkından gelinmezse halkın yurtlarını terketme niyetinde oldukları bildirildiğinden, durum arzedildiği gibi ise adı geçen Berekât ile fitne ve fesad çıkarmakta elebaşı oldukları sâbit olan diğer kişilerin yakalanarak haklarından gelinmesi.

429 ***Eflâk voyvodasına***

Tuna nehrinde gemilerle gezip eşkıyalık yaptıkları belirlenen isimleri yazılı şahısların yakalanarak teftiş edilmesi ve suçları sâbit olduğu takdirde haklarından gelinmesi.

430 ***Tuna yalısında olan dizdarlara ve iskele eminlerine***

O bölgede ortaya çıkmış olan hırsız ve eşkıyanın yakalanması ile görevlendirilen Dergâh-ı muallâ çavuşlarından Mehmed'e yardımcı olmak üzere yeterli miktarda hisar eri ve şayka kürekçisi verilmesi.

431 ***Semendire beyine***

Belgrad'da sandıklarda bulunan kükürdün derhal Budun'a gönderilmesi ve ne kadar kükürt gönderilip teslim edildiğine dair temessük aldırılması.

432 ***Silistre ve Akkirman beylerine***

Tuna üzerinde harâmilik yapan ve yakalanarak Südde-i saâdet'e gönderilen şahsın, sorgusu neticesinde işlediği suçlar ile diğer arkadaşlarının kimlikleri ve yataklık olarak kullandıkları köyler hakkında verdiği bilgilerin defter edilip kendilerine gönderildiği; bu bilgiler ışığında sözkonusu harâmilerin ve diğer ehl-i fesadın yatak ve durakları araştırılarak nereye kaçarlarsa kaçsınlar mutlaka yakalanıp sicil hüccetleriyle birlikte Südde-i saâdet'e gönderilmeleri.

433 ***Eski Ohri Beyi Malkoç Bey'e***

Kendisine Klis Sancakbeyliği'nin verildiği ve bu hususta hükm-i şerifin gönderildiği; emir kendisine ulaştığında gecikmeden sancağına gidip görevine başlaması.

434 ***Bursa kadısına***

Ulu Câmi ile ilgili bazı hususlara dair gelen ruk‘anın bir sûretinin kendisine gönderildiği; ruk‘ada yazılı hususların hak üzere teftiş edilip neticesinin, dışarıda şadırvan yapmaya uygun yer olup olmadığı hususu ile birlikte ayrıntılı olarak arzedilmesi.

435 ***Edirne kadısına ve Edirne Sultan Bayezid Han Medresesi Müderrisi Mevlâna Abdürrahim'e***

Merhum Rüstem Paşa'nın Kapıcılar Kethüdâsı müteveffâ Mahmud'un Edirne'de bulunan hatunu Fahri'nin, adı geçen Mahmud üzerinde daha önce borç olarak verdiği bin beş

yüz filori alacağı kaldığını söylemesi üzerine Mahmud'un İstanbul'daki vârisi olan oğlu Mehmed'in annesi ve vasiyyesi Aişe'nin bu iddiayı kabul etmediği ve davanın güvenilir şahitlerin şehadeti ile Fahri Hatun lehine sonuçlandığı bildirildiğinden, sözkonusu şahitler ile bunların güvenilirliklerine şahitlik eden şahısların gelip aynı şahitliği Südde-i saâdet'te de yapmaları için nasıl kişiler olduklarının, nerede oturduklarının ve sanatlarının ne olduğunun ayrıntılı olarak yazılıp defterinin Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

Erdel kralına

436 Kendisinin Südde-i saâdet'e gelmek istediği, Nemçe kralından gelen cevabın samimî olmadığı vs. hususları muhtevi mektubunun alındığı; İstanbul'a gelme isteğinin daha önce gönderdiği mektupta da yer aldığı, buna cevaben gönderilen nâme-i hümâyunda da belirtildiği üzere Erdel'deki karışıklık bertaraf oluncaya kadar İstanbul'a gelmesi münasip görülmediğinden, şimdilik Erdel'de kalarak memleketini düşmana karşı muhâfaza etmesi, daha sonra nasıl münasip olduğu bildirilirse ona göre hareket etmesi; ayrıca her sene Erdel'den gönderilmekte olan on bin sikke altın henüz gelmediğinden, bunun da geciktirilmeden gönderilmesi.

Haleb beylerbeyine

437 Hama taraflarındaki Aşarne ve Benî Ziyad kabilelerinin isyan üzere oldukları, etrafta bulunan hırsız ve harâmilerle birlikte yolcuları soydukları ve halka zulmettikleri, defalarca uyarıldıkları halde söz dinlemedikleri, kötülük ve isyanlarına son verebilmek için vuruşmaktan başka çare kalmadığı Hama beyi tarafından bildirildiğinden, bu hususta kendisiyle haberleşip fitne çıkaran âsileri vurup haklarından gelmeleri; ancak bu yapılırken çoluk çocuklarının esir edilmemesi, mallarının yağmalanmaması ve suçsuz olanlara herhangi bir zarar gelmesinden kaçınılması.

Mora Beyi Osman Şah'a

438 Anabolu Azebleri Ağası Cafer'i katlettikleri şer‘an sâbit olan Peltek Hasan ve dört arkadaşının suç mahallinde siyâset olunmaları emredildiği halde emrin yerine getirildiğinin henüz bildirilmemiş olması sebebiyle maktûlün kardeşleri tarafından, kâtillerin siyâset olunmadıkları ve belki de serbest bırakıldıklarına dair şikâyette bulunulduğundan, kâtiller siyâset olunmuş ise niçin arzedilmediğinin, siyâset olunmamışsa niçin geciktirildiğinin veya serbest bırakıldıklarının bildirilmesi; eğer salıverilmişler ise mutlaka yakalanarak siyâset olunmaları ve emrin yerine getirildiğinin bildirilmesi.

6 Rebiülahir 973 (31 Ekim 1565)

İlbasan beyine

439 Hakkında kaledeki hisar erenlerinin gediklerini haksız yere ellerinden aldığı, sahte arzlarla berat çıkardığı ve devamlı sahtekârlık yaptığı yolunda kale dizdarı tarafından şikâyette bulunulması üzerine yapılan araştırmada, gerçekten de ehl-i fesâd olduğunun

anlaşıldığı ve elinde sahte beratlar ve arzlar bulunduğu bildirilen sâbık İlbasan Kalesi Bevvâbı Nasuh'un, elindeki sahte berat ve arzlarla birlikte Dergâh-ı muallâ'ya gönderilmesi.

Muğla kadısına

440 Gökova sahrasındaki nehir üzerinde bulunan ve gelip gidenlerin geçişine imkân vermeyecek derecede harap olduğu bildirilen köprünün isteyen hayırseverler tarafından yenilenebileceği; kimsenin bunlara engel olmaması.

Solnok Beyi Hasan Bey'e

441 Beç kralı tarafından Göle Kalesi muhâfazasındaki askerlerin maaşlarının ödenmesi için Zani Mihal adlı komutanla Göle Kalesi'ne gönderilen hazinenin Solnok askerlerinden bazıları tarafından ele geçirildiği, ancak bu askerlerin Hazîne-i Âmire'ye ait olması gereken bu paraları kendileri yağma edip uğradıkları bir köyde içki içerek kavgaya tutuştukları ve köy halkından bir kişiyi öldürüp bir kişiyi de yaraladıkları, bu sebeple bunların haklarından gelinmesi gerektiğine dair gönderdiği mektubun alındığı; bu hususun asker arasında fitne çıkmasına meydan verilmeyecek şekilde gerekli tedbirler alınarak, toprak kadısı marifeti ile teftiş edilip, neticenin ayrıntılı olarak bildirilmesi ve daha sonra gelecek emir ne şekilde olursa ona göre hareket edilmesi.

Selânik beyine ve kadısına

442 Boğdan Voyvodası Aleksandra, kendisinin Selanik'e bağlı bir adada yaptırdığı manastırın harâmiler tarafından basılıp birkaç keşişinin öldürüldüğünü, keşişlerin de birkaç harâmiyi öldürdüklerini, ancak kendilerinin ise keşişlerden, gemi bastıkları iddiasıyla kırk dokuz bin akçe aldıklarını ve birkaç keşişi de hapsettiklerini bildirdiğinden, böyle bir olay olup olmadığının ve hapsedilmiş keşiş bulunup bulunmadığının, var ise sebebinin ne olduğunun Dergâh-ı muallâ'ya arzedilmesi.

Çorlu, Hâslar ve Silivri kadılarına

443 Gayrimüslimlerin, bağlarında yetişen üzümü içki yapmayıp sirke, pekmez ve turşu yapmaları hususunda daha önce defalarca hükümler gönderilmesine rağmen hâlâ o hükümlere aykırı olarak bazı gayrimüslimlerin üzümlerini içki yapmaya devam ettikleri haber alındığından, bu hususu teftiş ile görevlendirilen İskender Çavuş ile birlikte kasabaların ve köylerin yoklanıp bulunan içkilerin, içlerine tuz konularak veya başka yollarla sirkeye dönüştürülmesi; bundan sonra da hiç kimsenin içki yapmasına izin verilmemesi ve emre uymayanların isimlerinin bildirilmesi.

7 Rebiülahir 973 (1 Kasım 1565)

Kastamonu beyi ve Arac kadısına

444 Kütahya piyâde ve müsellemlerinin teftişi ile görevli Mustafa'nın, yanındaki yüz seksen bin akçe ile Uşak tarafında kaybolması olayı ile ilgili olarak, üzerinde adı geçene ait

eşyalar bulunduğu bildirilen şahıslardan soruşturulmak sûretiyle bu eşyaları kimden aldıklarının tesbit edilmesi ve kaçıp kaybolduğu bildirilen şahısların da buldurulup teftiş edilerek olayın açıklığa kavuşturulması ve neticenin arzedilmesi.

445 ***Lala'ya, Kütahya ve Karahisâr-ı Sâhib kadılarına***

Şeyhlü kadısı ile birlikte Kütahya piyâde ve müsellemlerinin teftişinde görevli olan Mustafa'nın, kadı'nın vefatından sonra beraberindeki yüz seksen bin akçe ile Uşak taraflarında kaybolması olayını teftiş eden Kula ve Kütahya kadılarının teftiş sonucu olarak gönderdikleri mektupta yazılı hususlar akla yatkın bulunmadığından, Kütahya ve Karahisâr-ı Sâhib kadılarının, lalanın kendilerine vereceği güvenilir bir adamla birlikte bizzat olay yerine gidip adı geçen Mustafa'nın, kaldığı evin sahibinden atını nallattığı nalbanta kadar, temas kurmuş olması muhtemel herkesten adı geçen Mustafa'nın akıbetini soruşturmaları ve bu hususta elde ettikleri bilgileri yazıp arzetmeleri; ancak ihmalkârlık veya başka sebeplerle olayın aydınlanmasını engelledikleri duyulursa kesinlikle cezalandırılacakları.

446 ***Piyâle Paşa'ya***

Gelibolu'da yapılacak tersâne için taş kestirmek ve kesilen taşları sahile indirmek üzere bir kadırga ve yüz elli kâfir görevlendirilmesi; yapılacak tersâne için gerekli malzemenin şimdiden hazırlanması; bazı gemilerin iskele ağzına safralarını boşalttıkları haber alındığından, bunlara müsaade edilmemesi; ayrıca Gelibolu'da, yıkılıp Müslümanlara zarar verme ihtimali olan harap bir saray bulunduğu ve taşının da hayli çok olduğu haber alındığından, bu hususun da araştırılıp ne kadar taşı bulunduğunun ve yıkılmasının uygun olup olmayacağının arzedilmesi.

447 ***Karahisâr-ı Şarkî beyine ve kadılarına***

Daha önce Sultan Bayezid adına vilâyet dahilinden at devşiren ve halka zulmettiği için üzerine sancak sipâhileri gönderilen, ancak bu esnada kaçıp ortadan kaybolan Behram'ın, her nasılsa Âsitâne-i saâdet'ten bir hükm-i şerif alarak tekrar geri döndüğü ve kendilerine zulmetmeye başladığına dair Karahisâr-ı Şarkî sipâhileri şikâyette bulunduklarından, eğer adı geçenin bu şekilde zulmü var ise buna engel olunması ve yaptığı zulümlerin yazılıp bildirilmesi.

448 ***Ağrıboz Beyi Mehmed Bey'e***

Ağrıboz'daki Hâssa mukâtaalarının önceki dönem mültezimleri üzerindeki alacaklarından henüz bir akçesinin dahi tahsil edilmemiş olduğu, yeni döneme ait iltizam taksitlerinin ise eksik tahsil edildiği, bunun da Ağrıboz Mukâtaaları müfettişi olan Ağrıboz kadısı ile Mukâtaalar Nâzırı Hızır'ın ihmalinden veya bazı mültezimleri korumasından kaynaklandığı; mal hususunda kendisine itimâd-ı şâhâne bulunduğundan gerek alacakların gerekse iltizam taksitlerinin tahsili ile bizzat ilgilenip müfettişe ve nâzıra yardımcı olması ve bunların eksiksiz tahsil edilip Hazine-i Âmire'ye gönderilmesini sağlaması.

449 ***Rusçuk'tan İstanbul'a kadar yol üzerinde bulunan kazaların kadılarına***

Eflak voyvodası tarafından bazı hususlar için İstanbul'a gönderilen adamların, yolda gelirken bazı menzillerde konaklattırılmadığı ve istedikleri adamı kılavuz tutmalarına engel olunduğu yolunda şikâyette bulunulduğundan, bundan sonra Eflak voyvodasının Südde-i saâdet'e göndereceği adamların, istedikleri yerde konaklamalarına ve istedikleri kılavuzu tutmalarına hiç kimse tarafından müdahale edilmemesi, müdahalede bulunanların engellenmesi ve gereken kolaylığın gösterilmesi.

450 ***Ohri kadısına***

Acemi oğlanı toplamakla görevli Yayabaşı Muhammed'in bu işi adaletli şekilde yapmadığı ve Koçi isimli zaîm ile Dimitri isimli zimmînin de yardımıyla halktan hayli mal sızdırdığı duyulduğundan, adı geçenin görevden alındığı ve yerine Yayabaşı Ali'nin tayin edildiği; adı geçenin teftiş edilmesi ve işe yarar acemi oğlanı almayıp halktan mal sızdırdığı sâbit olursa, bunların geri alınıp sahiplerine verilmesi; kendisine yardımcı oldukları sâbit olursa diğer iki kişinin de sicilleriyle birlikte Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

8 Rebiülahir 973 (2 Kasım 1565)

451 ***Vezir Mustafa Paşa'ya***

Düşmanın durumu ve kendisinin halen bulunduğu mevki hakkında bilgiye ihtiyaç duyulduğundan, bu hususlardaki bilgiler ile getirilmesi daha önce emredilmiş olan kerestelerin gemilere yüklenip yüklenmediğinin arzedilmesi.

452 ***Antalya kadısına ve İskele eminine***

Mısır'a gitmek üzere yola çıkan Dergâh-ı muallâ çavuşlarından Ahmed'in kadırga veya karamürsel gemisiyle Mısır'a gönderilmesi.

453 ***Tekfurdağı, İnöz, Keşan, İpsala ve Yenice-i Karasu'ya varıncaya kadar yalılarda bulunan kazaların kadılarına***

Fermân-ı şerif olmadan deniz yoluyla dışarıya tereke verilmemesi hususunda defalarca emir gönderilmesine rağmen, kazaları dahilinden gemilerine tereke yükleyen bazı gemicilerin bu terekeleri Aydıncık, Mihaliç, Mudanya ve Anadolu taraflarına götürüp sattıklarının haber alındığı ve tereke götüren gemi reisleri ile terekeyi satanların ve satın alındıkları kazaların isimlerinin ve satılan terekenin miktarının yer aldığı defterin kendisine arzedildiği, ancak sırf kendilerinin gerçeği bildirip bildirmediklerini yoklamak için defterin sûretinin gönderilmeyip kendi bilgilerine başvurulduğu; hüküm kendilerine ulaştığında kazaları dahilindeki iskelelerden kimlere hangi tarihte ne kadar tereke verildi ise isim ve resimleriyle yazıp bildirmeleri; bundan sonra da fermân-ı şerif olmadan hiçbir gemi reisine tereke aldırmamaları; fermanla gelenlerin de ne gün geldiklerini ve ne kadar tereke alıp gittiklerini yazıp arzetmeleri; bundan sonra da emre aykırı olarak tereke verildiği duyulursa hiçbir özürlerinin kabul edilmeyeceği ve azledilip cezalandırılacakları.

454 ***İnebahtı kadısına***

Müteveffâ Turhan Bey'in İlbasan sancağı beyi iken Nahçıvan seferinde devlet hazinesinden aldığı borcu ödemeden ölmesi üzerine borcunun karşılığı olan para terekesinden alınıp Yenişehir Bezzazistanı'nda emanete konulduğu halde İnebahtı Sancağı Beyi Mustafa'nın bu parayı alıp kendi ihtiyaçlarına harcadığı bildirildiğinden, adı geçen Mustafa'dan bu paranın eksiksiz olarak tahsil edilmesi; ödememekte direnirse hâslarının zaptedilerek bu paranın tahsil edilmesi.

455 ***Tekfurdağı kadısına***

İskelelere buğday ve un yüküyle gelen gemilerin, içlerine güvenilir adamlar konularak İstanbul'a gönderilmesi.

456 ***Ahyolu, Varna ve Balçık kadılarına***

Bulunan yerden günlük narh üzerinden buğday tedârik edilip gemilere yükletilerek İstanbul'a gönderilmesi.

457 ***Akhisar ve İznik kazalarında gemi ağacı hizmetinde bulunan Dergâh-ı muallâ çavuşlarından Hacı Hasan Çavuş'a; Ada, Akyazı ve Üsküdar kazalarında bulunan Ömer ve Mehmed çavuşlara; Kandıra ve Şile kazalarında bulunan Ferhad Çavuş'a***

İskelelere sadece gemi ağacı indirilip odun indirilmemesi sebebiyle Matbah-ı Âmire'de odun sıkıntısı başgösterdiğinden, bundan sonra ne kadar gemi ağacı indirilirse o kadar da odun indirilmesi hususundaki emrin gereğinin bir an önce yerine getirilerek, Matbah-ı Âmire'de odun sıkıntısı çekilmesine meydan verilmemesi.

458 ***Kefe beyine***

Çerkes beylerinden Taket Bey'in İstanbul'a gelmesine izin verilmesi.

459 ***Kratova ve Samakov kadılarına***

Islavişte (اسلاوشته) ve Kösnice nahiyeleriyle Samakov ovasında ekinlerin tarlada kaldığı, bir kısmının çürüdüğü ve bir kısmının da çürümeye yüz tuttuğu haber alındığından, bunun sebebinin etraflıca araştırılıp arzedilmesi.

460 ***Filibe kadısına***

Eskiden beri mirî için saraydârlar tarafından korunan Filibe'deki Saray-ı Âmire etrafındaki çayırlara, yerli halktan bazı kişilerin kendi meraları olduğunu ileri sürerek tecavüzde bulundukları bildirildiğinden, bu hususun hak üzere teftiş edilmesi; durum bildirildiği gibi ise haksız olarak tecavüzde bulunanlara engel olunması ve bu hükmün saraydârların elinde ibka ettirilmesi.

461 ***Karahisâr-ı Sâhib Beyi Mahmud Bey'e***

Daha önce Menteşe sancakbeyi denizde görevlendirildiği için kendisinin geçici olarak Menteşe sancağı muhâfazasına tayin edilmiş olduğu; ancak Menteşe sancakbeyi sancağına döndüğü için kendisinin de kendi sancağına giderek asıl görevine devam etmesi.

462 ***Kavala kaptanına***

İstanbul zahîresi için kıyılardaki iskelelerden gemilerine tereke yükleyen bazı gemicilerin, terekeyi başka yerlere götürüp sattıkları haber alındığından, bu durumun önüne geçmek için tereke yüklü gemileri, içlerine güvenilir adamlar koyarak Boğazhisarı'na kadar getirtmesi.

463 ***Adana beyine****

Niğde civarında Üçkuyulu adlı yaylaya çıkan Bulgar oğlu Halil'in akrabalarından Veli ve Mahmud isimli şahıslarla birleşerek eşkıyalık yaptıkları, iki yüz hânelik cemaatlerinin de kendilerine yardım ettiği haberinin Niğde beyi tarafından arzedilmesi üzerine, sancağı sipâhileri ve il erleri ile üzerlerine varması hususunda adı geçene hüküm gönderildiği; eğer sözkonusu eşkıya, üzerlerine asker vardığında kaçıp Adana topraklarına gelirlerse yakalanmaları hususunda Niğde beyine yardımcı olması.

** 365 numaralı hüküm de aynı konudadır, bkz. hüküm 365.*

464 ***Gümülcine, Siroz, Kavala ve Karasu Yenicesi kadıları ile Kavala Kaptanı Hüseyin'e***

Her birinin İstanbul zahîresi için kazaları dahilinden günlük narh üzerinden yirmi bin müd buğday tedârik edip rençber gemileri ile İstanbul'a göndermeleri; Kavala Kaptanı Hüseyin'in de her gemiye güvenilir bir adamını bindirmesi ve ne kadar buğday gönderildiğini gösteren bir defteri de birlikte göndermesi, bu adamın da ne kadar buğday teslim ettiğine dair temessük alması.

11 Rebiülahir 973 (5 Kasım 1565)

465 ***Bosna beyine ve Saray kadısına***

Pakriç Kalesi'ne saldıran banlarla yapılan muharebede Bosna Alaybeyi Mehmed'in düşmandan kaçarken Hızır Voyvoda ile karşılaştığı, Hızır Voyvoda'nın kendisine neden kaçtığını sorması üzerine Hızır Voyvoda'ya saldırıp yaraladığı Pojega beyi tarafından bildirildiğinden, bu hususun teftiş edilmesi; suçu sâbit olursa adı geçenin hapsedilip durumun arzedilmesi.

466 ***Kefe beyine***

Yirmi yıldan beri Azak şehrini mekân tutup eşkıyalık yapan Rus keferesinden Çerkes Mişe'nin bir ara dört bin kadar kâfir ile Azak Kalesi'ni bir kaç gün muhasara ettiği,

ancak asker-i İslâm ile üzerlerine varılıp bir kısmının kılıçtan geçirildiği, kalanının da kaçtığına dair gönderdiği mektubunun alındığı; bundan sonra da memleketin korunması, emniyet ve asayişin sağlanması ve halkın refah ve huzur içinde olması için gerekli gayreti göstermesi.

467 ***Köstendil sancağı kadılarına***

Kazada bulunan haraççı, koyunhakçı, sancakbeyi adamları, zaîm ve sipâhiler ile diğer görevlilerin halktan defter ve kanuna aykırı olarak fazla vergi aldıkları duyulduğundan, bu husus ile bizzat ilgilenerek defter ve kanuna aykırı iş yapılmasına izin vermemeleri ve yapanların isimlerini bildirmeleri.

468 ***Mora beyine***

Anabolu Azebleri Ağası Cafer'i katlettikleri ve suçlarının şer‘an sâbit olduğu bildirilen beş şahsın suç mahallinde siyâset edilmeleri ve emrin yerine getirildiğinin bildirilmesi daha önce kendisine emrolunduğu halde henüz böyle bir bilgi gelmediği gibi emrin yerine getirilmediği ve belki de bu şahısların salıverildikleri haber alındığından, bu şahısların her nerede iseler buldurulup siyâset edilmeleri ve emrin yerine getirildiğinin bildirilmesi.

469 ***Samakov kadısına***

Hazırlanması emrolunan üç yüz adet gemi lengerinin fazla kar yağması sebebiyle hazırlanamadığına dair gönderdiği mektubun alındığı; bu işin üzerinde bizzat durup, mevsim elverdiğinde beklenmeye gerek kalmaması için, lengerlerin şimdiden hazırlanması.

470 ***Şam beylerbeyine ve Şam kadısına***

Yahudilerden Sâmirî denilen topluluk arabî yazı, siyâkat ve defter tutma işlerinde bilgili olduklarından subaşı ve eminlerin bunları yanlarına kâtip olarak aldıkları, ancak bu topluluk müfsid ve şerir olduğundan, kâtiplerin çeşitli hile ve desiselerle Müslüman halkın mallarını ellerinden aldıkları ve reâyânın korkudan âdeta bunların hizmetkârı durumuna düştüğü bildirildiğinden, bundan sonra hiç bir devlet görevlisinin bunları kâtiplikte veya Müslümanlarla ilgili işlerde istihdam etmemeleri; aksi taktirde sorumluluğun beylerbeyi olarak kendisine ait olacağı.

471 ***Rumeli kadılarına***

Mustafa adlı müezzinin hangi kaza dahilinde bulunursa yakalanıp bu iş için görevlendirilen Habib'e teslim edilerek İstanbul'a gönderilmesi.

472 ***Samakov kadısına***

Donanma için ve Çekmece'de yaptırılacak köprü için lâzım olan kerestenin araba ile gönderilmesi mümkün olmadığından Filibe'den deve gönderilmesi talebine dair

gönderdiği mektubunun alındığı ve bu hususta gereken emrin verildiği; kendisinin de ne kadar deve lâzımsa Filibe'deki Deveciler kethüdâsına adam gönderip getirtmesi ve bir an önce keresteleri yükletip ayrı ayrı defterlerini de hazırlayıp göndermesi.

473 ***Kavala, Drama ve Zihne kadılarına***

Kavala kaptanının adamı tarafından sekiz kalpazanın yakalanarak hapsedildiği, ancak bunlardan birinin Drama âmili tarafından salıverildiği duyulduğundan, bu haberin doğru olup olmadığının, doğru ise sebebinin ne olduğunun bildirilmesi ve hapistekilerin de sicil sûretleriyle birlikte Dergâh-ı muallâ'ya gönderilmesi.

474 ***Silistre ve Akkirman beylerine***

Voyvodaların il üzerine çıkıp gezerek sırf cerîme akçesi almak amacıyla suçsuz insanları yakalayıp hapsetmek sûretiyle halka zulmettikleri Hırsova kadısı tarafından bildirildiğinden, voyvodalara, bundan böyle il üzerine çıkıp gezmemeleri, halktan parasız yem ve yiyecek almamaları ve suçu sâbit olmadan kimseden cerîme akçesi talep etmemeleri hususunda sıkı tenbihte bulunulması.

475 ***Kavala kaptanına***

Kavala'da sekiz kalapazan yakalandığının bildirilmesi üzerine bunların Südde-i saâdet'e gönderilmeleri için Kavala, Zihne ve Drama kadılarına hükümler gönderildiği; ancak Kavala'da hâlâ kalpazanlar olduğu haber alındığından, bu gibi şahısların da araştırılıp yakalanması ve toprak kadıları tarafından teftiş edilerek kalpazan olduğu sâbit olanların, suç âletleri ve sicil sûretleriyle birlikte Dergâh-ı muallâ'ya gönderilmesi; ancak bu yapılırken kendi halinde olan kimselerin sırf elinde kalp akçe bulundu diye rahatsız edilmemesi.

476 ***Budun beylerbeyine***

Hâlen düşman elinde esir bulunan bir yeniçeri bölük kethüdâsı ile bir yeniçerinin, düşman esirlerinden Tomaş Yakoş ile mübadelesinin, kendisinin bu esiri İstanbul'a gönderdiğini söylemesinden dolayı gerçekleştirilemediğine dair Budun Yeniçerileri Ağası İskender Ağa tarafından şikâyette bulunulduğu; daha önce de adı geçen esirin esir olan karısı, düşman elinde esir olan bir yeniçerinin serbest bırakılmasına karşılık serbest bırakılmış olduğundan, o mübadelede düşmanın sözkonusu yeniçeriyi serbest bırakıp bırakmadığının ve mübâdelenin nasıl sonuçlandığının yazılıp bildirilmesi.

477 ***Karaman beylerbeyine***

Karaman çavuşlarının İstanbul'daki defteri çok fazla kayıt düşülmekten dolayı dolduğundan, Karaman'daki çavuşları bizzat yoklayarak her birinin isim ve timarlarının yazılı olduğu iki yeni defter hazırlatıp birini mühürleyip İstanbul'a göndermesi, diğerini ise arzettiği gedikleri kaydetmek üzere orada alıkoyması.

478 ***Bursa kadısına***

Bursa'nın Hâssaharcıemini Mahallesi'nde öldürülen papuççunun kâtilinin yakalanarak hapsedilmesi ve davasının sancakbeyi sancağına döndükten sonra sancakbeyi ile birlikte görülmesi.

479 ***Van beylerbeyine***

Berados Beyi Hasan Bey sınırda, hırsızı, yolkeseni, eşkıyası bol, beş yüz, bin nüfuslu birkaç aşiret bulunduğunu, bunların üzerlerine varıp suçlu olduğu bilinen kimseleri yakalamak istediğini bildirerek Van beylerbeyinin de kendisine yardımcı olması talebinde bulunduğundan, bu hususta adı geçene yardımcı olması; ancak bu yapılırken sınırda kargaşa yaratacak hareketlerde bulunulmasına da izin verilmemesi ve yakalananların şer‘-i şerife göre haklarından gelinmesi.

480 ***Kefe beyine***

Azak'ta inşâ edilecek gemilere ne kadar kürekçi lâzım olduğu ve bunların nereden tedârik edileceğinin ayrıntılı olarak yazılıp arzedilmesi.

481 ***Koyun hizmetinde olan Dergâh-ı muallâ çavuşları Bâlî ve İskender'e***

İstanbul'a dönmek için kendileri tarafından izin talebinde bulunulduğundan, Cemâziyelevvel ayının sonuna kadar kendilerine verilmiş olan hizmete devam edip Cemâziyelâhir ayının birinde emirlerindeki müsellemlere izin vermeleri ve kendilerinin de İstanbul'a dönmeleri.

482 ***Bursa kadısına***

Kadınlar zindanını bastıkları ve yakalanarak Bursa yasakçıbaşısına teslim edildikleri haber alınan acemi oğlanı kıyafetindeki kimselerin sayıları, acemi oğlanı iseler ocak içindeki konumları ve bölükleri ile olayın sonucunun ayrıntılı olarak bildirilmesi.

483 ***Tekfurdağ kadısına***

Madrabazların depoladıkları buğday, pirinç ve kuru meyvenin gemilere yükletilip İstanbul'a gönderilmesi emrolunduğu halde sözkonusu zahîrenin hâlâ gönderilmediği ve emre aykırı olarak bazı madrabazların pirinç depolamaya devam ettikleri bildirildiğinden, madrabazların mahzenlerinin açılıp depoladıkları buğday, pirinç ve kuru meyvenin kendi aldıkları fiyattan sattırılarak gemilerle İstanbul'a gönderilmesi ve hangi gemiye ne kadar zahîre yüklendiğinin bildirilmesi.

17 Rebiülahir 973 (11 Kasım 1565)

484 ***Hâslar kadısı ile Çorlu ve Silivri kadılarına***

Üzümün sirke, pekmez ve turşu yapılıp içki yapılmaması hususunda defalarca

emir gönderildiği halde bazı kişilerin emre aykırı olarak üzümlerini içki yapmaya devam ettikleri duyulduğundan, kazaları dahilindeki nahiye ve köylerin tek tek yoklanıp her kimde şarap bulunursa dökülmesi ve kimde ne kadar şarap bulunup döküldüğünün defter edilip bildirilmesi.

Kocaili beyine ve İznikmid kadısına

485 İsimleri yazılı üç celep, İstanbul zahîresi için getirdikleri üç yüz baş koyunun, İznikmid'de Alemşah isimli şahsın oğlu ve adamları tarafından basılıp yağmalandığına dair şikâyette bulunduklarından, Alemşah'ın oğlunun ve adamlarının buldurulup şer‘-i şerife göre teftiş edilmeleri ve suçları sâbit olursa hapsedilip durumlarının arzedilmesi.

Mirza Ali Bey'e

486 Serhaddin durumu hakkındaki bilgileri ihtiva eden mektubunun alındığı; elde ettiği bilgileri göndermeye bundan sonra da devam etmesi.

Tırhala beyine

487 Alasonya'da Hazret-i İsa olduğunu iddia edip halkı etrafına toplayan bir keşiş ortaya çıktığı, Kenîselü köyü halkını Alasonya pazarına gitmekten menettiği, şer‘an teftiş edilmek için Müslümanlar tarafından üzerine varıldığında dağa kaçırıldığı bildirildiğinden, sözkonusu keşişin mutlaka yakalanıp sicil sûretiyle birlikte Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

Kavala Kadısı Mevlâna Abdülbâki'ye

488 Rodos Kalesi halkı, bulundukları yer taşlık olduğu için tereke yetiştiremediklerini, bu sebeple zahîre sıkıntısı çektiklerini söyleyerek kendilerine tereke verilmesi yolunda talepte bulunduklarından, kendilerine eskiden olduğu gibi bedeli mukabilinde Havâss-ı hümâyun terekesinden iki yüz müd zahîre verilmesi ve gönderdikleri gemiye yükletilip gemi içine güvenilir bir adam da konularak Rodos'a gönderilmesi; ancak bu bahâne ile belirtilen miktardan fazla zahîre verilmemesi.

Bursa kadısına

489 Bursa'da Deveciler Mahallesi'nde oturan ve Koca Usta diye bilinen Zerbaftçı Hacı Mehmed'in, Bursada şarap teftişinde olan Ahmed Çavuş'a teslim edilerek İstanbul'a gönderilmesi.

İznikmid kadısına

490 Kara üzüm yüklü birkaç geminin İznikmid tarafına gittiği haber alındığından, gerek bu gemilerdeki üzümlerin ve gerekse daha sonra İstanbul zahîresi için gelecek diğer kuru meyvelerin orada sattırılmayıp İstanbul'a gönderilmesi.

19 Rebiülahir 973 (13 Kasım 1565)

491 ***Tımışvar beylerbeyine***

Düşman askerlerinin Erdel'den çekildiği ve kış mevsimi de geldiği için Rumeli ve Budun askerlerine dönüş için izin verildiği, kendisinin ise düşman tarafına gönderdiği casus gelene kadar beklemede kalacağına dair gönderdiği mektubun alındığı; ancak Erdel kralından gelen mektupta Beç askerlerinin Erdel'den çekilmesinin bir hile olduğu, İslâm askeri Erdel'den çekildikten sonra geri gelip Bana Kalesi'ni kuşattıkları, Beç kralının savaş hazırlığı içinde bulunduğu ve Kara Boğdan'a saldırma niyetinde olduğu bildirildiğinden, ilkbaharda düşman üzerine sefer-i hümâyun düzenlenmesine karar verilerek Rumeli ve Anadolu beylerbeyileri ile diğer beylere tam techizatlı ve eksiksiz olarak sefere hazırlanmaları hususunda emirler gönderildiği; Budun beylerbeyine de savaşa hazır olması ve düşman tarafından ahidnâmeye uyulmadığı takdirde Erdel kralına yardım etmesi ve fırsat elverdiğinde düşman topraklarına akınlar düzenlemesinin emredildiği; kendisinin de bütün askerleri ile savaşa hazır olması ve gerçekten Bana kalesinin kuşatıldığı kesin ise ve Erdel kralı da kendisinden yardım isterse, mevsimin kış olmasına bakmadan derhal yardımına gitmesi ve düşman topraklarına akınlar düzenlemesi; ancak düşman tarafından ahidnâmeye aykırı bir hareket yapılmadığı takdirde bu tarafdan da herhangi bir harekete kalkışılmaması.

492 ***Erdel kralına nâme-i şerif***

Düşman askerinin Erdel'den çekilmesinin hile olduğu, İslâm askeri Erdel'den çekildikden sonra geri dönüp Bana kalesini kuşattıkları, Beç kralının savaş hazırlığı içinde bulunduğu ve Kara Boğdan'a saldırma niyetinde olduğuna dair gönderdiği mektubun alındığı; bu durumda ilkbaharda düşman üzerine sefer-i hümâyun düzenlenmesine karar verilerek Rumeli ve Anadolu beylerbeyileri ile diğer beylere tam techizatlı ve eksiksiz olarak sefere hazırlanmaları hususunda emirler gönderildiği; ayrıca kendisinin mektubunda bildirdiği gibi, düşman tarafından ahidnâmeye aykırı bir harekette bulunulmuş ise kendisine yardım etmeleri ve düşman topraklarına akınlar düzenlemeleri hususunda Budun ve Tımışvar beylerbeyilerine de hükümler gönderildiği; eğer durum bildirdiği gibi ise kendisinin de askerleri ile düşmanı defetme hususunda gerekli gayreti göstermesi ve Erdel'e düşman tarafından zarar erişmesine meydan vermemesi; ancak düşman tarafından ahidnâmeye aykırı bir hareket yapılmazsa, kendisinin de kimseye ahidnâmeye aykırı iş yaptırmaması.

493 ***Budun beylerbeyine***

Beçlilerin ahidnâmeye uyup Erdel'den çekileceklerine dair kendisi tarafından haber gelmesi üzerine, Beçliler Erdel'den çekilirse Osmanlı askerlerinin de çekilmesi hususunda Tımışvar beylerbeyine emr-i şerif, Erdel kralına da nâme-i hümâyun gönderildiği ve Tımışvar beylerbeyinin de buna istinaden Budun sipâhileri ile iç bölgelerden gelen sipâhilere dönüş için izin verildiğini bildirdiği; halbuki Erdel kralının gönderdiği mektupta ise, düşmanın Erdel'den çekilmesinin bir hile olduğu, Osmanlı askerleri çekildikten sonra geri dönüp Bana Kalesi'ni kuşattıkları, Beç kralının savaş hazırlığı içinde bulunduğu ve Kara

Boğdan'a saldırma niyetinde olduğunun bildirildiği; bu durumda ilkbaharda düşman üzerine sefer-i hümâyun düzenlenmesine karar verilerek Rumeli ve Anadolu beylerbeyileri ile diğer beylere eksiksiz ve tam techizatlı olarak sefere hazırlanmaları hususunda emirler gönderildiği; kendisinin de bütün askerleri ile birlikte sefere hazır olması ve gerçekten Beçlilerin Bana Kalesi'ni kuşattıkları kesin ise ve Erdel kralı da kendisinden yardım isterse derhal yardımına koşması ve fırsat elverdiğinde düşman topraklarına akınlar düzenlemesi; ancak düşman tarafından ahidnâmeye aykırı bir hareket yapılmaz ise bu taraftan da herhangi bir harekette bulunulmaması; ayrıca bu hususu Beçlilerle haberleşerek araştırması ve kendilerine, eğer barış istiyorlarsa Erdel'den çekilmeleri gerektiğini bildirmesi; neticeyi de ayrıntılı olarak arzetmesi.

Rumeli beylerbeyine

494 Erdel kralının, Erdel'den çekilen Beç askerlerinin Osmanlı askerleri çekildikten sonra geri dönüp Bana Kalesi'ni kuşattıklarını ve bu Kış Erdel'e saldırma niyetinde olduklarını bildirmesi üzerine ilkbaharda düşman üzerine sefer düzenlenmesine karar verilerek Budun ve Tımışvar beylerbeyilerine sefere hazır olmalarının emredildiği; kendisinin de bütün sancakbeyi, alaybeyi, zaîm ve sipâhileri ile birlikte tam techizatlı ve eksiksiz olarak sefere hazırlanması; ayrıca defterdar değiştiği için işlerin görülemediği haber alındığından, işlerin aksamaması için, yeni defterdar gelinceye kadar işleri defter kethüdâsıyla yürütmesi.

Kefe beyine

495 Gönderdiği mektupta, sancak tasarruf eden Çerkes beylerinin tam bir itaat içinde olduğu, ancak Çalıkokoğulları(جابنغوق) denen tâifenin isyan halinde bulunduğu, tüccarlara ve Azak ahalisine zulmettikleri bildirildiğinden, gerekli her türlü tedbir alınarak bunların yakalanıp haklarından gelinmesi; bu hususta kendisine yardımcı olması için Kırım hanına da nâme-i hümâyun gönderildiği; kendisiyle haberleşerek bu hususta ondan da yardım istemesi.

Semendire beyine

496 İlkbaharda düşman üzerine sefer düzenlenmesine karar verildiğinden, daha önce hazırlanması emrolunan gemi ve zahîrenin yeni bildirilen miktarlara göre hazırlanması.

20 Rebiülahir 973 (14 Kasım 1565)

Budun ve Tımışvar beylerbeyilerine

497 Düşmanın ahidnâmeye uyacağını bildirip Erdel'den çekilmesinin hile olduğu, İslâm askeri Erdel'den çekildikten sonra geri dönüp Bana Kalesi'ni kuşattıkları ve bu kış Erdel'e saldıracakları hususunda Erdel kralının mektup göndermesi üzerine, durum bildirildiği gibi ise Erdel kralına yardım edilmesi hususunda kendilerine daha önce emirler

gönderilmiş olduğu; Erdel kralı bu hükmü kendilerine gönderip yardım isterse derhal yardımına gitmeleri ve düşman hakkında sürekli bilgi edinerek ona göre hazırlık yapmaları.

498 ***Samakov kadısına***

Daha önce Hâssa-i hümâyun için Samakov'dan gönderilmesi emrolunan çivilerin bir kısmının geldiği ve bu husus için sekiz bin altın daha gönderildiği; geri kalan çivilerin de en kısa zamanda tedârik edilip gönderilmesi.

499 ***Rodos ve Menteşe beylerine***

Nevruz'da düşman üzerine sefer düzenlenmesine karar verildiğinden, denize de büyük bir donanma çıkarılacağı; bu sebeple gemi yapabilecek ve güvenilir kefil verebilecek levendlerin on sekiz oturaktan yirmi beş oturağa kadar gemi inşâ etmelerine izin verildiğinin ilan edilmesi ve kaç kişinin gemi yapmaya başladığının isimleri ile yazılıp bildirilmesi.

500 ***Avlonya beyine***

Denizlerde düşman gemileri görüldüğünden derhal sipâhileriyle birlikte dönüp sancağının kıyılarını ve kıyılardaki yerleşim yerlerini düşmandan muhâfaza etmesi.

501 ***Rumeli beylerbeyine***

Kendisine daha önce Yanya sancağı sipâhilerinden dört bin ve daha az akçelik timara tasarruf edenleri Preveze muhâfazasına göndermesinin emredilmiş olduğu; şimdiki halde Avlonya sancağı açıklarında da düşman gemileri görüldüğünden sancağı kıyılarını muhâfaza etmek üzere sancağına dönmesi hususunda Avlonya sancakbeyine emir gönderildiği; kendisinin de Avlonya sancakbeyine adam göndererek bu hususu tekid etmesi; ayrıca Yanya sancağı sipâhilerinin Preveze'ye gönderilip gönderilmediğini de bildirmesi.

502 ***Tımışvar beylerbeyine***

Düşman askerinin dağılmasından dolayı Rumeli ve Budun askerlerine izin verildiği, Göle kalesinin muhasarası, Palanga inşaatının kış sebebiyle ertelendiği ve düşman tarafına gönderilen casusun dönmesine kadar Tımışvar askeri ile beklemede kalınacağına dair gönderdiği mektubun alındığı; palanga inşâsı ve Göle kalesinin muhasarası hususunda gerekli hazırlıkları yapması ve düşman tarafına gönderilen casus olumlu haberlerle gelirse uygun gördüğü şekilde Tımışvar askerine de izin vermesi; ancak bu arada gaflete de düşmeyip düşmana karşı uyanık bulunması ve memlekete herhangi bir zarar erişmesine meydan vermemesi.

503 ***Çernovi, Tırnovi ve Hezergrad kadılarına***

Üsküdar İmâreti Evkâfı'na bağlı köylerin avârız-ı divâniyye ve tekâlîf-i örfiyyeden muaf oldukları hususundaki hükm-i şerifte bu vakfa bağlı bazı köylerin isimlerinin yer almadığının bildirildiği; ancak sözkonusu köyler de diğerleri gibi avârız ve tekâliften muaf oldukları için bunlardan da avârız ve tekâlif talep olunmaması.

504 ***Aydın beyine***

Merhum şehzâde evkâfının câbîsi Hüseyin'in zimmetinde bulunan, ancak tahsili için daha önce emir gönderildiği halde tahsil edilememiş olan vakfa ait yetmiş dört bin akçelik alacağın en kısa zamanda tahsil edilerek adı geçen câbî ile birlikte Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

21 Rebiülahir 973 (15 Kasım 1565)

505 ***Devlet Giray Han'a***

Südde-i saâdet'e gelip yüz sürmek arzusunda olduğu bildirilen Çerkes beylerinden Ankoton'un istediği zaman gelebileceği; ayrıca Çerkes tâifesinden Çalbukoğullarının (جالبوغلاري) isyanını bastırmakla görevlendirilen Kefe Beyi Kasım Bey'e de bu hususta gerekli yardımın yapılması.

506 ***Kefe beyine***

Azak Kalesi civarındaki âsi Çerkes ve Ruslardan bazılarının emn ü emân alıp kaleye gelip giderken kaledeki haramzâdeler tarafından yollarının kesilip bir kısmının öldürüldüğü, bir kısmının da esir edildiği bildirildiğinden, suçluların yakalanarak, kâtil olduğu şer'an sâbit olanların şer'-i şerife göre cezalandırılmaları; diğer suçluların ise şaykalarda küreğe konulması.

507 ***Rum beylerbeyi ile Amasya ve Ladik kadılarına***

Ladik'in Onuz köyünden İskender adlı sipâhinin umûmen teftişi hususundaki hükm-i şerifin yolda kaybolduğu bildirildiğinden o hükmün yerine kâim olmak üzere bu hükmün gönderildiği, adı geçenin umûmen teftiş olunarak üzerine sâbit olan hakların alınıp sahiplerine verilmesi ve suçlarının ayrıntılı olarak arzedilmesi.

508 ***Emîr-i hacca ve Mahmil-i şerif kadısına***

Huccac mukaddimlerinin mirî için verdikleri develerin kirasını Şam Hazinesi'nden tam olarak aldıkları halde hac yolunda bulunan Beytülmal hâsılatından ve bâc-ı bahardan da para aldıkları duyulduğundan, bunların develerinin kirası tam olarak ödendikten sonra başka hiçbir yerden, hiçbir sûretle para almalarına müsaade edilmemesi.

509 ***Şam beylerbeyine ve kadısına***

Hâlen defterdar olan Murad'ın Hac Emirliği yaptığı dönemde hacıların korunması için ne kadar yeniçeri ve sipâhi gönderilmiş ve kaç kişiye ne kadar yiyecek tayin edilmiş ise bundan sonraki hacc-ı şeriflerde de O'nun döneminin esas alınması.

510 ***Şam beylerbeyine***

Şam'da bazı mukaddimler zimmetinde mirînin alacağı bulunduğu bildiril-

diğinden, bu paranın her kimde ise ortaya çıkarılıp mutlaka tahsil edilmesi.

511 ***Diyarbakır beylerbeyine***

Kendisi hakkında itimâd-ı hümâyun bulunduğundan, o bölgedeki emvâl-i hâssaya nâzır tayin edildiği; bunların tahsilinde gerekli titizliği göstermesi.

512 ***Karlıili, Ağrıboz, İnebahtı ve Mora beyleri ile Delvine alaybeyine***

Denizlerde düşman gemilerinin gezmekte olduğu haber alındığından, kıyıların gece gündüz korunarak buralarda bulunan yerleşim yerlerinin ve halkın düşmandan herhangi bir zarar görmesine meydan verilmemesi; bu hükmün Delvine alaybeyine yazılan sûretinin Karlıili beyi tarafından yerine ulaştırılması; Kördüs Kalesi'nde ne kadar barut ve güherçile bulunduğunun da Mora beyi tarafından bildirilmesi.

513 ***Menteşe ve Tekeili beylerine ve kadılarına***

Rodos halkının zahîre sıkıntısı çektiği ve öteden beri zahîre aldıkları yerlerde kendilerine engel çıkarıldığı bildirildiğinden Rodos beyinin temessükü ile gelen hiç bir gemiye bu hususta engel çıkarılmaması ve zahîre verilen gemilerin içine adam konularak Rodos'a ulaştığına dair temessük aldırılması.

514 ***Rodos beyine***

Zahîre hususunda sıkıntı çeken Rodos halkının öteden beri alageldikleri yerlerden zahîre almalarına engel olunmaması hususunda Teke ve Menteşe kadılarına hüküm gönderildiği; kendisinin de zahîre almaya giden Rodos için zahîre almaya giden gemileri, kendisi tarafından verilecek bir temessük ile göndermesi ve gelen zahîreyi Rodos halkına sattırması.

515 ***Rodos beyine***

Denizlerde düşman gemilerinin gezmekte olduğu haber alındığından, İskenderiye Kaptanı Mehmed ile görüşmeden bir tarafa gitmemesi ve düşman gemilerinin durumu ve hareketleri hakkında bilgi edinip arzetmesi.

516 ***Anadolu beylerbeyine***

İlkbaharda düşman üzerine sefer düzenlenmesine karar verildiğinden, emri altındaki sancakbeylerine, alaybeylerine, zaîm ve sipâhilere tam techizatlı ve eksiksiz olarak sefere hazırlanmaları hususunda gerekli tenbihte bulunması.

517 ***Boğdan voyvodasına***

Düşmanın ahidnâmeye aykırı hareketler yaptığı, savaş hazırlığı içinde

bulunduğu ve Boğdan'a saldırma niyetinde olduğu bildirildiğinden, kendisinin de gaflette bulunmayıp herhangi bir düşman saldırısına karşı hazırlıklı olması ve sözkonusu bilgileri araştırarak neticesini ayrıntılı olarak arzetmesi.

Birecik beyi olup Rodos muhâfazasında bulunan Ahmed Bey'e

518 Rodos beyi sancağına döndüğü için, kendisinin de kendi sancağına dönmesi ve Birecik'te gemi inşâsı ile görevli olanlara her konuda yardımcı olması.

Şam beylerbeyine ve kadısına

519 Huccac mukaddimlerinden mirî için kiralanan develere önceden deve başına yirmi altışar altın ödenirken, mukaddimlerin ricası üzerine bu miktarın yirmi sekiz altına çıkarıldığı, ancak devlete borcu olan bazı mukaddimlerin bu karara razı olmadıkları ve hac yolunda Beytülmal'den ve bâc-ı bahardan da para aldıkları için devlete borçlandıkları haber alındığından, bundan sonra devlete borcu olan mukaddimlerin, kendilerine ödenecek deve kirasından deve başına dörder altınlarının kesilmesi ve hiçbirine deve kirası haricinde para ödenmemesi.

Şam beylerbeyine ve kadısına

520 Huccac mukaddimlerinden müteveffâ Ali Azzâvî'nin mirîye borcu olduğu, fakat ölmeden önce mallarının bir kısmını vakfedip bir kısmını da sattığından, borcuna karşılık emlâkinin zaptına gidildiğinde bazı kişilerin vakfiye ya da satış hücceti göstererek dava açtıklarının haber alındığı; ancak devlete borcu olan bir kişinin mallarını satması veya vakfetmesi geçerli olmadığından adı geçenin mukaddim olduktan sonra sattığı veya vakfettiği emlâkinin satılarak parasının Şam Hazinesi'ne teslim edilmesi.

Şam, Haleb ve Dulkadirlü beylerbeyleri ile Şam kadısına

521 Nevruz yaklaştığından Şam'da bulunan mukâtaaların eski ve yeni döneme ait alacaklarının, hiç kimsede bakâyâ bırakılmayacak şekilde tahsil olunup hazineye teslimi hususunda gerekli gayretin gösterilmesi ve Arap defterdarının bu hususta mektup veya adam göndererek yapacağı yardım talebinin derhal karşılanması.

Arabistan vilâyetindeki sancakların beylerine

522 Sancakları dahilinde bulunan mukâtaaların eski ve yeni döneme ait alacaklarının hiç kimsede bakâyâ bırakılmayacak şekilde tahsil olunup hazineye teslimi hususunda gerekli gayretin gösterilmesi ve Arap defterdarının bu hususta yapacağı yardım talebinin derhal karşılanması; ayrıca Havâss-ı hümâyun reâyâsına karışmamaları hususunda subaşılara tenbihte bulunulması ve reâyâdan biri idama mahkûm olsa bile cezasının subaşılara Havâss-ı hümâyun dahilinde infaz ettirilerek bedel-i siyâset akçesi aldırılmaması.

Şam kadısına ve nâzırına

523 Şam'da lüzumsuz yere birçok masraf yapıldığı haber alındığından, bundan sonra

Arap defterdarının izni olmadan mutad harcamaların dışında hiçbir harcama yapılmaması.

524 ***İstanbul kadısına***

İstanbul'da kasaba ihtiyaç duyulduğundan, isimleri ve ikâmet ettikleri yerler yazılı olan şahısların bulunarak kasaplık hizmetinde istihdam edilmeleri.

525 ***Üsküdar, Şile, Kandıra, Akyazı ve Taşköprü kadılarına***

Hâssa gemilerinin tamiri için her kazadan yüzer kantar üstübü tedârik edilip gönderilmesi.

526 ** Hüküm iptal edilmiştirr.*

Pınarhisar kadısına

527 Vezir-i a'zam Mehmed Paşa'nın gelip geçen yolcular için Burgaz'da inşâ ettirmek istediği kervansaray için gerekli kerestenin, bedeli mukabilinde tedârik edilmesi.

528 ***Rodos beyine***

Kürek cezasını Rodos'ta bulunan Kasımpaşalı Hacı İsa oğlu Mustafa adlı reisin gemisinde çekmekte olan İsmail oğlu Bâlî'nin kefile verilip serbest bırakılması.

529 ***Samsun ve Ünye dizdarlarına***

Ünye Kalesi müstahfızlarından bazılarının işlerinin Samsun Kalesi müstahfızlarına gördürüldüğüne dair şikâyette bulunulduğundan, bundan sonra kimsenin himaye olunmaması ve kimsenin hizmetinin bir başkasına gördürülmemesi.

27 Rebiülahir 973 (21 Kasım 1565)

530 ***Budun beyberbeyine***

Segedin sancağının Baç nahiyesinde timara mutasarrıf olan müteveffâ Abdurrahman'ın oğulları Abdülkerim ile Hasan'ın, babalarının timarının kendilerine tevcihi esnasında Südde-i saâdet'e sundukları ibtidâ beratının sahte olduğu anlaşıldığından, adı geçenlerin buldurularak sahte beratı kimin düzenlediğinin tesbit edilmesi ve fâillerin yakalanıp hapsedilerek durumun ayrıntılı olarak arzedilmesi.

531 ***Menteşe beyine***

Daha önce kendisine gönderilen emirde, gemi yapabilecek levendlerin baharda sefer için deryaya çıkarılacak büyük donanma için on iki oturaktan yirmi beş oturağa kadar gemi yapmalarına izin verildiğinin bildirildiği; ancak şimdi bu ölçü değiştirildiğinden, gemilerin on sekizden yirmi oturağa kadar inşâ olunması.

532 ***Şam beylerbeyine***

Şam Timar Defterdarı Mahmud'un mal-ı mirî tahsili için kendisine sipâhi ve yeniçeri verilmesi yolunda yapacağı talebin derhal karşılanması.

533 ***Foça kadısına***

Bazı Frenklerin Foça'dan Dubrovnikliler adına zahîre ve koyun götürdükleri bildirildiğinden, bundan sonra kâfirlere ancak ellerinde Südde-i saâdet'ten alınmış hükm-i şerif var ise zahîre satılması, elinde hüküm olmayan kimselere zahîre verilmemesi.

534 ***Sultan Murad lalasına***

Gönderdiği mektupta kırk üç düşman kadırgasının Girit açıklarına geldiğini bildirmesi üzerine bey ve kadılara sancak ve kazalarını korumaları için emirler gönderildiği; kendisinin de sancak dahilindeki kıyıların, kalelerin, nahiye ve köylerin muhâfazası ve düşmanın halka herhangi bir zarar eriştirmemesi için gerekli tedbirleri alması.

535 ***Çorlu kadısına***

Köprü yapımında kullanılmak üzere Samakov'dan gelen çivilerin mümkünse arabalarla, değilse develerle İstanbul'a gönderilmesi ve bunun için ne kadar deve lâzım olduğunun bildirilmesi.

536 ***Bosna beyine***

Ahidnâmeye aykırı herhangi bir hareket yapmamaları hususunda askerlere ve serhad ağalarına tenbihte bulunulduğuna ve Zirini oğlunun Krupa Kalesi hakkındaki mektubuna dair gönderdiği mektubun alındığı; bu durumda düşmana karşı daima uyanık bulunarak hareketlerini ve niyetlerini araştırıp takip etmesi; eğer o taraftan barışa aykırı bir hareket yapılmazsa bu taraftan da kimsenin ahidnâmeye aykırı iş yapmasına izin vermemesi; ancak memlekete herhangi bir saldırı olursa kendisinin de gücü nisbetinde gerekli karşılığı vermesi; ayrıca Klis Sancakbeyliği'ne Solkol Alaybeyi Hüsrev tayin edildiğinden kendisini oraya geldiğinde sancağına göndermesi.

537 ***Cezâyir-i Garb Trablusu beylerbeyine***

Trablusgarp'ta beylerbeyi iken vefat eden Turgut Bey'in Hazinedârbaşısı Murad İstanbul'a gelmek istediğinden, yanına güvenilir adamlar katılarak kendisinin ve eşyalarının sâlimen İstanbul'a ulaştırılması.

538 ***Keşan kadısına***

Ferman olmadan dışarıya zahîre verilmemesi emredildiği halde bir gemiye zahîre verildiğinin duyulması üzerine yapılan araştırma neticesinde bunun donanma için Boğazhisarlı Cafer Reis'e verilen zahîre olduğunun anlaşıldığına dair gönderdiği mektubun alındığı; bu emir hâlâ yürürlükte olduğundan bundan sonra da elinde ferman bulunmayan

hiç kimseye zahîre verdirilmemesi ve iskelenin kapatılarak gemilerin yanaşmasının önlenmesi; eğer iskeleye zahîre indiren olursa zahîresine el konulup kendisinin hapsedilmesi ve durumun bildirilmesi.

539 ***Rodosçuk kadısına***

Rodosçuk'tan kimsenin tereke götürmediğine ve iki bin müdden fazla buğdayın hazır olduğuna dair kendi nâibi tarafından gönderilen mektubun alındığı; hazır olduğu bildirilen buğdayın orada bulunan gemilerle İstanbul'a gönderilmesi; ayrıca Hayrabolu, İnecik ve Malkara'da kimin anbarında buğday varsa kendilerine yetecek kadarı alıkonduktan sonra kalanının Rodosçuk'a sürdürülüp gelen gemilere günlük narh üzerinden sattırılarak İstanbul'a gönderilmesi.

540 ***Budun beylerbeyine***

Kendisine mansıb verilen Budun Defterdarı Halil Bey'in İstanbul'a gelmesine izin verilmesi ve zimmetinde ne kadar alacak varsa yazılıp arzedilmesi.

541 ***Pojega, Vidin, Semendire, Niğbolu, İzvornik beylerine***

Sefer için gemi yapımı işine isimleri yazılı çavuşlar mübaşir olarak tayin edildiklerinden, kendilerine gemi malzemesi vs. tedârikinde her türlü yardımın yapılması ve hiçbir hususta sıkıntı çektirilmemesi.

542 ***Bursa kadısına***

Semerci Ahmed'in Dere isimli mevkide yaptığı değirmenin çevreye verdiği zararla ilgili olarak yapılan araştırmada bazı müphem noktalar bulunduğundan, bunların da gözönüne alınarak yeniden bir araştırma yapılması ve neticenin arzedilmesi.

543 ***İznikmid Kadısına***

Daha önce kendisinden, İzmir'den İznikmid'e gittiği haber alınan kuru yemiş yüklü gemileri İstanbul'a göndermesi istendiği halde kendisinin sırf tamahkârlığından dolayı bu geminin İzmir'den gelmediğini bildirmiş olduğu; halbuki kendisinden geminin durumunu bildirmesi değil geminin İstanbul'a gönderilmesi istendiğinden, derhal sözkonusu gemileri yükleriyle birlikte İstanbul'a göndermesi.

544 ***Bursa beyine, Kite ve Mihaliç kadılarına ve Balıkesir Kadılığı'ndan ma'zul Mevlâna Bostan'a***

Kirmasti nehri etrafındaki mirî bostanlar hizmetinde görevli Hüseyin'in şer'-i şerife aykırı sözler sarfettiğine dair şikâyette bulunulduğundan, adı geçenin durumunun yerinde teftiş edilerek sâbit olan suçlarının bildirilmesi.

28 Rebiülahir 973 (22 Kasım 1565)

545 ***Lapseki kadısına***

Mirî gemilerin inşâsı için gerekli olan kerestenin tedâriki görevinin Mihaliç, Edremid, Duzla, Ezine, Biga, Balya, Gönen, Manyas ve Çan kadılarına verildiği; kendisine de bunları kontrol etme görevi verildiğinden, gerekli kerestenin eksiksiz olarak ve zamanında tedâriki hususunda gerekli gayreti göstermesi.

546 ***Anadolu ve Karaman beylerbeyilerine***

Malta seferine katılan ve Vezir Mustafa Paşa tarafından haklarında inayet ricasında bulunulan isimleri yazılı sipâhi ma'zulleri ile müteveffâ sipâhi çocuklarından kanunnâme gereğince timara hak kazanmış olanlara timar tevcih edilmesi.

547 ***Yeniçeri ağasına***

Malta seferine katılmış olan yeniçerilerden solaklık rütbesi verilen beşinin bölüğe alınması, timar tevcih edilmiş olan dördünün timara çıkarılması ve ayrıca acemi oğlanları bölükbaşılarından iki yüz adedinin de Kapıkulu Ocağı'na alınması.

548 ***Rumeli beylerbeyine***

Daha önce, Yanya sancağı sipâhilerinden dört bin ve daha az akçelik timara mutasarrıf olanların, kıyıların muhâfazasına gönderilmesinin emredildiği; şimdi de Yanya sancakbeyine, kalan sipâhileri ile birlikte sancağına dönüp muhâfazada olması emredildiğinden, kendisine sancağına gitmesi için izin verilmesi.

549 ***Yanya beyine***

Denizlerde düşman gemileri gezmekte olduğundan yanında bulunan sancağı sipâhileri ile birlikte sancağına dönerek kıyılardaki nahiye, köy ve kaleleri düşmandan gelebilecek zararlara karşı koruması.

550 ***Şam beylerbeyine***

Bir yerdeki karışıklığın bastırılması ya da eşkıyanın yakalanması için asker göndermek gerektiğinde sancakbeyi, zaîm, sipâhi ve yeniçerilerin o hususta ayrı bir emir bulunmadığı gerekçesi ile gitmek istemedikleri bildirildiğinden, gitmek istemeyenlerin başkalarına ibret olacak şekilde cezalandırılmak üzere isimlerinin yazılıp bildirilmesi.

551 ***Solkol Alaybeyi Hüsrev'e***

Yeni tayin olunduğu Klis sancağına giderken, halka zulmettiğine dair hakkında bazı kişiler tarafından şikâyette bulunulan Yenipazar kadısının durumunu öğrenmek için Yenipazar'a da uğrayıp tarafsız kişilerden soruşturarak şikâyetlerin aslını öğrenmesi ve edindiği bilgileri arzetmesi.

552 ***İstanbul'dan Mora'ya kadar Rumeli sahillerinde bulunan sancakların beyleri ve kazaların kadıları ile Adana'ya kadar Anadolu sahillerinde bulunan sancakların beyleri ve kadılarına***

Düşmanın Girit adası açıklarında, kıyılara saldırma amacında olan kırk parça gemisi bulunduğu haber alındığından, bunlara karşı uyanık bulunulması ve kıyılardaki kale, nahiye ve köylerin gereği gibi korunarak düşmandan halka herhangi bir zarar erişmesine meydan verilmemesi.

553 ***Mora beyine***

Anabolu Azebleri Ağası Cafer'i öldürenlerin siyâset olunmaları emredildiği halde hapisten salıverildikleri duyulduğundan, kadı'nın görevinden alındığı; kâtillerin, kadı'nın bilgisi dahilinde serbest bırakılmışlar ise kadı tarafından, kendi bilgisi dahilinde serbest bırakılmışlar ise kendisi ve kadı tarafından mutlaka bulunarak siyâset olunmaları ve emrin yerine getirildiğinin bildirilmesi.

554 ***Kavala kaptanına***

Kocaili Sancağı Beyi Ali Bey, düşman gemilerinden haber almak üzere o tarafa gönderildiğinden, yanındaki gemiler ile Sakız'a kadar kendisine eşlik etmesi ve önceki emir gereğince İstanbul zahîresi için gemilerle zahîre göndermeye devam etmesi.

555 ***Mısır beylerbeyine***

Daha önce İskenderiye Kaptanı Ali ile gönderilen gemilerin çeşitli ihtiyaçları için Mısır Hazinesi'nden yapılan harcamayı karşılamak amacıyla halktan toplanması gereken avârızın affedildiği, ancak bundan sonra gönderilecek donanma için avârız toplanmasının gerektiği; ayrıca mirîye ait köy ve mezraaların o bölgede görev yapan ümerâ, kul tâifesi ve müteferrikalardan bazılarına kiralanarak halka haksızlık yapıldığı haber alındığından, bundan sonra mirî arazinin kimseye kiralanmaması, emânet veya iltizam usulü ile zaptedilmesi.

556 ***Yenişehir kadısına***

Sâbık Yemen Beylerbeyi Mahmud, İstanbul'a gelip giden bazı şahıslara ait hayvanların öteden beri müteveffâ Süleyman Paşa'nın Yenişehir'deki hanlarında kışladığını belirterek kendi develeri için de aynı iznin verilmesi talebinde bulunduğundan, bu hususta kendisine izin verilmesi ve zahîre tedâriki hususunda da kendisine yardımcı olunması.

557 ***Alâiye sancağı beyine***

Menteşe Beyi Ahmed Bey tarafından, kendisine bu hüküm gönderilerek denizlerin muhâfazasına tayin olunan iki kadırga için cenkçi talebinde bulunursa Alâiye sancağı sipâhilerinden istenilen miktarda cenkçi seçip Menteşe beyine göndermesi.

558 ***Menteşe, Rodos, Midilli ve Sığacık beylerine***

Mısır gemilerini sâlimen boğaza getirme, düşman gemileri hakkında bilgi toplama ve derya muhâfazasında bulunma görevleri ile o taraflara gönderilmiş olan Kocaili Sancağı Beyi Ali Bey'e gereken yardımın yapılması.

559 ***Menteşe beyine***

Kendisi sefere gittikten sonra ehl-i fesâd suhte tâifesinin halkın evini basıp yağmaladığı, bunların bir kısmının kardeşi köy kethüdâsı, nâib, hatib olduğu için yakalanamadıkları hususu ile kürekçi ihtiyacının giderilmesi için ağır suçluların küreğe konulmak üzere kendisine verilmesine dair gönderdiği mektubun alındığı; ehl-i fesâdın yakalanarak kendilerinden davacı olanlarla davalarının görülmesi ve şer‘an kısas lâzım gelenlerin kısas edilmesi, kısas lâzım gelmeyenlerin ise küreğe konulması; bunlara yardım ve yataklık yaptığı şer‘an sâbit olanlar ile daha önce suçu sâbit olmuş olan ağır suçluların da aynı şekilde küreğe konulması; cenkçi ihtiyacının ise sipâhilerden karşılanması.

560 ***Şehzâde hazretleri lalasına***

Şehzâdenin âmillerinin, bu hükmü getiren şahıslarla vergi konusunda anlaşmazlıkları olduğu, bunun halli için daha önce gönderilen hüküm gereğince davaları görülüp amillerin bunları rahatsız etmemesine hükmolunduğu halde âmillerin bu hükme uymayarak bunlara zulmetmeye devam ettikleri bildirildiğinden, bir kadı ve bir adam görevlendirilerek bunların bir daha Asitâne-i saâdet'e gelmelerine ihtiyaç kalmayacak şekilde bu meselenin çözüme kavuşturulması.

561 ***Midilli ve Sığacık beylerine***

Kocaili Sancağı Beyi Ali ile buluşarak düşman hakkında bilgi toplamaları hususunda daha önce gönderilen emri yerine getirirken Golos iskelesine de gidip orada bulunan Dubrovnik gemilerini İstanbul zahîresi için İstanbul'a göndermeleri.

562 ***İznik kadısına***

İznik reâyâsının, kendilerinin daha önce yükümlü tutuldukları gemi kerestesi ve Bilecik Madeni'ne zahîre tedâriki hizmetinin yanı sıra son olarak yükümlü tutuldukları odun tedâriki hizmetini ifa etmeye güçleri bulunmadığına dair şikâyette bulundukları bildirildiğinden, odun tedâriki hizmetinin kereste hizmeti ile birlikte yürütülmesi.

563 ***Bağdad beylerbeyi ve kadısı ile Erbil kadısına***

Erbil'de isimleri yazılı bazı şahısların sahtekâr, hilekâr, düzenbaz ve dolandırıcı oldukları, daima sancakbeyi ve subaşıların yanında bulunup haksız yere gammazlık yaparak Müslümanları hapsettirip paralarını aldıkları ve çeşitli bid‘atler ihdas ettiklerine dair Erbil'den gelen bazı kişiler şikâyette bulunduklarından, halktan ve ileri gelenlerden bu şahısların durumlarının soruşturulması ve durum arzedildiği gibi ise bildirilmesi; adı geçen

şahıslara da durumlarını düzeltip bu gibi işler yapmamaları hususunda tenbihte bulunulması; ayrıca şer‘-i şerife, kanunlara ve teâmüllere aykırı bir bid‘at varsa derhal kaldırılması.

564 ***Bağdad beylerbeyi İskender Paşa'ya, Bağdad ve Erbil kadılarına***

Sancakbeyi Bekir'in reâyâya zulmettiği, subaşıları, kethüdâsı ve etrafındaki yirmi kadar kişinin şer‘-i şerife ve kanuna aykırı olarak fakir fukaranın mallarını ellerinden aldıkları ve sebepsiz yere hapsettiklerine dair Erbil'den gelen bazı kimselerin şikâyette bulunduğu, ancak Erbil kadısının ise bu şikâyetlerin aslı olmadığını, halkın sancakbeyinden memnun olduğunu bildirdiği; bu durumda gerek şikâyetçilerin iddialarının, gerekse Erbil kadısının bildirdiği hususların hak üzere teftiş edilerek kimin üzerine hak sâbit olursa alınıp sahibine verilmesi ve sonucun arzedilmesi; eğer durum kadı'nın bildirdiği gibi ise gerçeğe aykırı arzuhal sunanların, haklarından gelinmek üzere, kimler olduklarının bildirilmesi.

565 ***Şam beylerbeyine***

Beyrut'un Cerd nahiyesine bağlı Dürzî Ayn-ı Dâre köyü halkının âsi oldukları ve vergilerini vermedikleri, hatta işi mal-ı mirî tahsilinde görevli sipâhinin evini basmaya kadar vardırdıkları, ellerinde çok miktarda gelişmiş tüfekler bulunduğu, haklarından gelmek için şimdiden gerekli tedbirler alınmazsa ileride daha büyük karışıklıklar çıkarabilecekleri, ayrıca Nablus'a bağlı Muayyed () köyünün de eşkıya yatağı olduğu, buradaki eşkıyanın Safed, Leccun, Gazze ve Kudüs yollarını kestikleri bildirildiğinden, gerekli tedbirler alınarak sözkonusu eşkıyanın ne şekilde mümkün ise mutlaka ele geçirilip başkalarına ibret olacak şekilde haklarından gelinmesi; ancak bu yapılırken haksız yere, kendi halinde olan insanlara da zarar verilmemesi.

566 ***Budun beylerbeyine***

Budun Kalesi'nde ve o bölgedeki diğer kalelerde, yirmi iki, on sekiz, on altı, on dört ve on bir vukiyyelik gülleler atabilen ne kadar top ve şayka bulunduğu ile bunların kundak, araba gibi levâzımâtının ne kadarının kullanıma elverişli olduğunun ve cephâne mevcudunun tesbit edilip bildirilmesi.

567 ***Kavala dizdarına***

Kavala kaptanına, yeni görevinin ifası esnasında, istediği miktarda hisar eri verilmesi; ayrıca bundan sonra mahlûl hisar gedikleri için yapılacak arzların da doğrudan kendisi tarafından değil, Kavala kaptanı vasıtası ile yapılması.

568 ***Semendire beyine***

Semendire ve Belgrad'da ne kadar darbzen bulunduğunun ve levâzımâtının kullanıma elverişli olup olmadığının bildirilmesi.

2 Cemaziyelevvel 973 (25 Kasım 1565)

569 ***Karaman ve Rum beylerbeylerine***

İlkbaharda düşman üzerine sefer düzenlenmesine karar verildiğinden beylerbeyilikleri dahilindeki tüm sancakbeyi, alaybeyi, çeribaşı ve sipâhileri ile birlikte eksiksiz ve tam techizatlı olarak sefere hazır olmaları ve daha sonra ne zaman, nerede toplanmaları emredilirse orada toplanmaları; bu hususta her bir sancakbeyine hitaben ayrı ayrı yazılmış emirlerin de onlara iletilmek üzere kendilerine gönderildiği.

570 ***Semendire beyine***

Düşman üzerine sefer düzenlenmesine karar verildiğinden, daha önce kendisinden tedârik etmesi istenen arpa ve undan şimdiye kadar ne kadarının tedârik edildiğinin bildirilmesi.

571 ***Semendire beyine***

Semendire'de yapılacak köprü için elinde yeterli miktarda çivi mevcut değilse ihtiyaç miktarı çiviyi Samakov'da demir hizmetinde bulunan Dergâh-ı muallâ çavuşlarından Müstedam Çavuş'tan temin etmesi.

572 ***Teke beyine***

Evleri yağmalanan Arapların eşya ve hayvanlarının teftişi hususundaki emre istinaden şer‘-i şerife davet olundukları halde davete icabet etmedikleri bildirilen ve emr-i şerifde isimleri zikredilen zanlıların yakalanarak küreğe gönderilmesi.

573 ***Anadolu beylerbeyine***

İlkbaharda düşman üzerine sefer düzenlenmesine karar verildiğinden, beylerbeyiliği dahilindeki bütün sancakbeylerinin sefere hazırlanmaları için her birine hitaben ayrı ayrı yazılmış hükümlerin kendisine gönderildiği, bu hükümleri ilgili sancakbeylerine ulaştırması.

574 ***İnebahtı'da bulunan Çerkes Süleyman Reis'e***

İnebahtı civarında bulunan levend reislerinden Osmanlı ülkesine zarar vermeyen ve dostluk üzere bulunanların rahatsız edilmemesi, ehl-i fesâd olanların ise yakalanıp Südde-i saâdet'e gönderilmesi; ayrıca itimad edilen reislerden isteyenlerin on sekiz oturaklı gemi yapmalarına izin verilmesi ve etrafa zarar vermeyen levendlere bedeli mukabilinde peksimed verilmesi.

575 ***Preveze, Ayamavra ve İnebahtı kadılarına***

İnebahtı'da bulunan gönüllü reislerden Çerkes Süleyman Reis'in, zararsız olduklarına dair kefil olduğu levendlere on sekiz oturaklı gemi yapma izni verildiğinden, kendilerine talep ettikleri takdirde bedeli mukabilinde peksimed verilmesi.

576 ***Rumeli beylerbeyine***

İlkbaharda düşman üzerine sefer düzenlenmesine karar verildiğinden, yanında bulunan veya bulunmayan tüm sancakbeyi, alaybeyi ve sipâhilere eksiksiz ve tam techizatlı olarak sefere hazır olmaları hususunda gerekli tenbihte bulunması ve kendisinin Üsküp veya Köstendil'de kışlayıp emrindeki askerlere sefer zamanına kadar izin vermesi; daha sonra ne zaman, nerede toplanmak emredilirse, herhangi bir aksaklığa meydan vermeden, orada toplanılması.

577 ***Çirmen beyi olup Akıncı beyi olan Süleyman Bey ile Silistre beyine***

İlkbaharda düşman üzerine sefer düzenlenmesine karar verildiğinden, eksiksiz ve tam techizatlı olarak sefere hazırlanmaları için emri altında bulunan sipâhi ve akıncılara sefer zamanına kadar izin verip, daha sonra nerede, ne zaman toplanmak emredilirse herhangi bir aksaklığa meydan vermeden orada toplanılması.

578 ***Sağ Ulûfeciler Ağası Mehmed Ağa ile Sol Ulûfeciler ağasına ve Sağ Garibler Ağası Hasan Ağa'ya***

Rumeli beylerbeyine Üsküp'te kışlaması emredildiğinden, kendilerinin de bölükleriyle birlikte Südde-i saâdet'e gelmeleri.

579 ***Aydın beyine ve Lala Cafer Bey'e***

Sığla Beyi Hızır Bey, gemilerinde kürekçiye ihtiyaç bulunduğunu bildirip suçlulardan kürekçi gönderilmesini talep ettiğinden, Aydın ve Saruhan'da siyâsete mahkûm olmayan ağır suçlulardan suçu şer‘an sâbit olmuş olanların Hızır Bey'e gönderilmesi ve ne kadar suçlu gönderildiğinin defter edilip bir sûretinin Südde-i saâdet'e diğerinin ise adı geçen beye gönderilmesi.

580 ***Teke beyine***

Kâfirlere ait bir geminin Demre'de karaya vurup yüz otuz kişinin karaya çıktığı haber alındığından, derhal toprak kadısı ile üzerine gidip geminin cinsi, uyruğu, geliş amacı, taşıdığı yük, kaç kişinin karaya çıktığı, ölen yolcu ya da yağmalanmış mal olup olmadığı vs. hususları iyice araştırıp ayrıntılı olarak yazıp bildirmesi ve eğer karaya çıkanlar harbî kafirler ise içlerinden işe yarar birini Südde-i saâdet'e gönderip diğerlerini hapsetmesi.

581 ***Ağrıboz ve Koloz kadıları ile Menteşe beyine***

Sığla Beyi Hızır Bey, yanında bulunan mirî gemilerle deniz muhâfazasına çıktığında, Ağrıboz, Koloz ve Menteşe taraflarına gelip bedeli mukabilinde yiyecek ve zahîre tedârik etmek istediği takdirde, kendisine yeterli miktarda zahîre tedârik edilmesi, bu hususta adı geçene kimsenin müdahalede bulunmasına izin verilmemesi.

582 ***Sığla beyine***

Deniz muhâfazasına çıkacağı zaman gemide istihdam edeceği cenkçileri, Malta

seferine katılmış olan doksan sipâhi arasından seçmesi.

İznik kadısına

583 Hâssa kadırgalarına kereste kesilmesi için köylere hizmet tevzîi yapıldığı sırada müteveffâ Ali Paşa Evkâfı'na bağlı Hedne ve Süfer köylerinin, muafnâmeleri olduğunu öne sürerek görev kabul etmedikleri ve tevzî tezkiresini yırttıkları bildirildiğinden, tezkireyi yırtanın yakalanarak Südde-i saâdet'e gönderilmesi ve diğerlerine de yükümlü oldukları hizmetin ifa ettirilmesi.

Silivri kadısına

584 Köprü yapımında kullanılmak üzere Samakov'dan arabalarla gönderildiği, ancak taşımak için otuz altı adet deveye ihtiyaç bulunduğu bildirilen çivileri iyi bir yerde muhâfaza etmesi ve hava şartları uygun olup kendisinden bunları göndermesi istendiğinde de araba kiralayarak göndermesi.

Malkara ve Tekfurdağı kadılarına

585 İstanbul'da zahîre sıkıntısı çekildiğinden, Malkara ve Tekfurdağı'nda gerek madrabazların, gerekse diğer kişilerin ellerinde bulunan zahîrenin, kendilerine yetecek kadarı bırakıldıktan sonra kalanının günlük narh üzerinden sattırılıp İstanbul zahîresi için oraya gelen gemilere yükletilerek İstanbul'a gönderilmesi.

Pojega sancağı kadılarına

586 Pojega'daki barkanların tamiri ve küffârın def'i için reâyâdan adam gönderilmesine kadıların engel olduğuna dair Pojega Beyi Nasuh tarafından şikâyette bulunulduğundan, gerekli olduğu takdirde beylerin kale tamiri vs. için reâyâdan adam almalarına engel olunmaması.

Selanik beyine

587 İstanbul'un zahîre ihtiyacını temin için Selanik'de bulunan rençber gemilerine buğday yüklenerek İstanbul'a gönderilmesi.

Mora, Yanya, Karlıili ve İnebahtı beyleri ile kadılarına

588 Deryaya ve küffâra tereke verilmemesine dair daha önce gönderilmiş olan emrin gereğinin yerine getirilmesi hususu ile bizzat ilgilenilerek, gerek Havâss-ı hümâyun ve gerekse diğer hâslardan elde edilen terekenin küffâra ve deryaya verdirilmemesi.

Akdeniz kıyılarında bulunan kazaların kadılarına

589 Deryaya ve küffâra tereke verilmemesine dair daha önce gönderilmiş olan emrin

gereğinin yerine getirilmesi hususu ile bizzat ilgilenilerek gerek Havâss-ı hümâyun ve gerekse diğer hâs, zeamet ve timarlardan elde edilen terekenin küffâra ve deryaya verdirilmemesi.

590 ***Mora beyine***

Daha önce işlenmesi istenen güherçilenin işlenmeye başlanıp başlanmadığının, başlandı ise ne kadar işlendiğinin ve nasıl tedârik edildiğinin bildirilmesi.

591 ***Budun beylerbeyine***

Düşmanın dağıldığına dair gönderdiği mektubun alındığı; bu durumda emrindeki askerlere yerlerine dönmeleri için izin vermesi, ancak İlkbahar'da sefere çıkılacağını da hatırlatıp eksiksiz olarak sefere hazır olmaları hususunda kendilerine tenbihte bulunması.

592 ***Eflak voyvodasına***

Sefer-i hümâyun için Niğbolu'da gemi yapımı ile görevlendirilen İskender Çavuş'a her hususta yardımcı olunması.

593 ***Alasonya kadısına***

Vezir Ahmed Paşa hâslarına dahil olan Alasonya'nın Diranya ve Ranko köyleri reâyâsının kaçtıkları bildirildiğinden, olayın aslının araştırılarak, reâyânın niçin kaçtıklarının ve yerlerine kimlerin geldiğinin ayrıntılı olarak yazılıp arzedilmesi.

4 Cemaziyelevvel 973 (27 Kasım 1565)

594 ***Yeniçeri ağasına***

Malta seferinde yararlık gösteren bin beş yüz yirmi altı yeniçerinin sipâhi oğlanlığı, silahdarlık, zağarcılık, sekbanlık, solaklık, bölükbaşılık rütbeleri ve timar ve buçuk tevcihi ile taltif edildiklerinden, sözkonusu taltifâtın kanunlarına uygun olarak dağıtılması.

595 ***Tekfurdağı, Keşan ve Hayrabolu kadılarına***

İstanbul'da zahîre sıkıntısı çekildiğinden, kazaları dahilinde kimin elinde tereke mevcutsa kendilerine yetecek kadarı alıkonulup kalanının günlük narh üzerinden sattırılması ve Rodosçuk ile Rodosçuk'a yakın iskelelere indirtilip İstanbul zahîresi için gelen gemilere yükletilerek Tekfurdağı müsellemleriyle İstanbul'a gönderilmesi.

596 ***İstanbul'dan Ağrıboz'a varıncaya kadar yalılarda bulunan kazaların kadılarına***

İstanbul'da zahîre sıkıntısı çekildiğinden, kazaları dahilinde madrabazların veya

başka kişilerin ellerinde ne kadar zahîre varsa kendilerine yetecek kadarının bırakılıp kalanının gemilere yükletilerek İstanbul'a gönderilmesi.

Bağdad ve Basra beylerbeyilerine

597 Devlete karşı isyan halinde olan Ulyan oğlu isimli âsinin memleketine Osmanlı ülkesinden yiyecek, silah ve gemi levâzımâtı gönderildiği ve ölülerinin Osmanlı ülkesine gömüldüğü haber alındığından, bu husus ile bizzat ilgilenilerek sözkonusu âsinin Osmanlı ülkesinden bu şekilde fayda temin etmesinin önüne geçilmesi ve hiç kimsenin bu emre aykırı hareket etmesine izin verilmemesi.

Bağdad beylerbeyine

598 Kendisine daha önce de emredildiği üzere bol miktarda güherçile işletip hazır olanları Basra'dan gönderilenlerle birlikte Haleb'e göndermesi, bugüne dek ne kadar güherçile işlenip gönderildiğini ve daha ne kadar işleneceğini yazıp bildirmesi; bu hususta Basra beylerbeyine yazılan ve kendisine gönderilen hükmü de Basra'ya ulaştırması; ayrıca İran'a, ihracı yasaklanmış olan yiyecek, silah vs. gönderildiği haber alındığından, bunun önlenmesi için de gerekli tedbirleri alması.

Basra beylerbeyine

599 Kendisine daha önce de emredildiği üzere bol miktarda güherçile işletip Bağdad'a göndermesi ve bugüne dek ne kadar güherçile işlenip gönderildiğini ve daha ne kadar işleneceğini yazıp bildirmesi.

Diyarbakır beylerbeyine

600 Diyarbakır'da mevcut güherçilenin bir miktarını alıkoyup kalanını İstanbul'a gönderilmek üzere Haleb veya Trablus'a göndermesi ve daha sonra Bağdad'dan gelecek güherçileden, gönderilen kadarını alıp yerine koyması; ayrıca yeni defterdar gelinceye kadar mirî tahsilatı kendisinin yürütmesi ve herhangi bir aksaklığa meydan vermemesi.

Mısır beylerbeyine

601 Mısır mukâtaalarının geçen sene ve bu seneki hesapları ile anbarlara dahil olan ve satılan tereke miktarlarını gösterir muhasebe sûretlerinin hazırlanıp gönderilmesi; ayrıca bugüne kadar Mısır'daki tahıl ambarları kıtlık zamanları için dolu tutulageldiğinden, hâlen ambarların boş mu, dolu mu olduğunun, boş ise âdete aykırı olarak niçin boşaltıldığının yazılıp arzedilmesi.

Sakız beylerine

602 Âdet üzere her sene Sakız'dan Südde-i saâdet'e gönderilmekte olan on bin altının bu sene gönderdikleri adam tarafından eksik teslim edildiği, sözkonusu şahıs taahhüd ettiği sürede parayı getirmediğinden bu paranın tahsili için Hüseyin Çavuş'un Sakız'a gönderildiği; bu paranın sözkonusu şahıstan tahsil edilerek adı geçen çavuşa teslim edilmesi.

603 ***Midilli beyine***

Sakız'dan her sene gönderilmekte olan on bin altını, bu sene getiren adamın eksik teslim etmesi ve taahhüd ettiği sürede de kalanını getirmemesi üzerine eksik kısmın tahsili için Hüseyin Çavuş'un Sakız'a gönderildiği ve Sakız beylerine de bu hususta hüküm yazıldığı; bu paranın tahsili hususunda kendisi tarafından da gerekli gayretin gösterilmesi.

604 ***Sultan Hüseyin Beye***

Gönderdikleri mallar karşılığında birkaç tohumluk sakat aygır isteyen kişilerin isteklerinin kabul edilip binmeye elverişli olmayan birkaç sakat aygır bulunup gönderilmesi.

605 ***Erzurum beylerbeyine***

Serhaddin durumu hakkında gönderdiği mektubun alındığı; bundan sonra da aynı şekilde o bölge ile ilgili haberleri göndermeye devam etmesi.

606 ***Ada kadısına***

Güherçile işlenmesi için gerekli olan kömürün hazırlanıp hayvanlara ve arabalara yükletilerek İznikmid'e gönderilmesi.

607 ***Mısır beylerbeyine***

Mısır sancakbeylerinden olup hâlen Mekke suyollarının yapımı işini yürütmekte olan İbrahim Bey'in, vefat eden oğullarına ait ulûfenin bir kısmının, Mekke suyolu yapımında çalışanlara dağıtılması yolundaki talebi kabul edildiğinden, sözkonusu ulûfenin ilgili kısmının İbrahim Bey'in göndereceği defterde isimleri yazılı olan şahıslara tasarruf ettirilmesi.

608 ***Mekke suyolu hizmetinde bulunan İbrahim Bey'e***

Vefat eden oğullarına ait ulûfenin bir kısmının Mekke suyolu hizmetinde çalışanlara dağıtılması yolundaki talebi kabul edildiğinden, sözkonusu ulûfenin ilgili kısmını hakedişlerine göre ilgililere dağıtıp tanzim edeceği defteri Mısır beylerbeyine göndermesi.

609 ***Bursa kadısına***

Daha önce gönderilmesi istendiği halde bulunamadığı bildirilen Bursa'nın Deveciler Mahallesi'nde oturan Koca Üstad lakaplı Zerbaftcı Hacı Mehmed'in mutlaka buldurulup gönderilmesi.

610 ***Van beylerbeyine***

Kul tâifesinden ve halktan bazı kimselerin İran'a, ihracı yasak olan at, silah vs. mallar sattıkları haber alındığından, bu husus üzerinde önemle durularak ihracı yasak malların dışarıya satılmasına izin verilmemesi ve emre aykırı hareket edenlerin yazılıp bildirilmesi.

10 Cemaziyelevvel 973 (3 Aralık 1565)

611 ***Hüdavendigâr, Menteşe, Kastamonu, Kocaili, Kengırı, Sultanönü, Karesi, Tekeili, Hamidili, Karahisâr-ı Sâhib, Biga, Aydın, Bolu, Alâiye, Niğde, Kırşehir, Akşehir, Bozok, İçil, Beyşehir ve Aksaray beyleri ile Saruhan ve Kütahya'daki şehzâde lalalarına***

İlkbaharda düşman üzerine sefer düzenlenmesine karar verildiğinden, sancakları dahilindeki bütün alaybeyi, çeribaşı ve sipâhilerin eksiksiz ve tam techizatlı olarak sefere hazırlanmaları ve daha sonra gönderilecek hükümde ne zaman, nerede toplanılması emredilirse eksiksiz olarak orada toplanmaları.

612 ***Kudüs-i Şerif kadısına***

Kudüs'te yeni açılan kahvehânelerin birer fesad yuvası olduğu ve Müslümanları ibâdetten alıkoyduğundan bahisle bunların kapatılması gerektiği yolunda kendisi tarafından yapılan talep uygun görüldüğünden, sözkonusu kahvehânelerin kapatılması ve emre uymayanların isimlerinin bildirilmesi.

613 ***Sultan Murad lalasına ve Manisa kadısına***

İçki alım satımı yasak olduğu halde bazı fâsık kimselerin açıkça içki sattığı ve içtiği, kasaba halkının da bunlardan rahatsız olduğu bildirildiğinden, bu durumun önüne geçilerek yasağın titizlikle uygulanması ve karşı gelenlerin cezalandırılması.

614 ***Golos kadısına***

Mirî hâssa kadırgaların kürekleri için gerekli olan ağacın tedâriki maksadıyla Menteşe Beyi Ahmed Bey'in Golos'a gönderdiği adama, bedeli mukabilinde ağaç tedârik etmesi hususunda yardımcı olunması.

615 ***Tekfurdağı kadısına***

Üsküdar'da bulunan imâret için satın alınıp anbara konulmuş olan tahılı gemilerle getirmek üzere oraya gelen vakıf görevlisine zorluk çıkarılmaması, ancak bu bahâne ile başkalarının hârice tahıl çıkarmasına da izin verilmemesi.

616 ***Mısır beylerbeyine***

Daha önce İskenderiye Kaptanı Ali ile gönderilen gemilerin çeşitli ihtiyaçları için Mısır Hazinesi'nden yapılan harcamayı karşılamak amacıyla halktan toplanması gereken avârızın affedildiği; ancak bundan sonra gönderilecek donanmanın ihtiyaçları için avârız toplanacağı; ayrıca Mısır'daki bazı mirî köy ve mezraaların bir kısım devlet görevlilerine kiralanarak reâyâya haksızlık yapıldığı haber alındığından, bundan sonra hiçbir görevlinin bu şekilde köy ve mezraa tasarruf etmesine izin verilmemesi ve mirî arazinin eskiden olduğu gibi emânet veya iltizam usulü ile işletilmesi.

617 ***Ankara ve Seferihisar kadılarına***

Halka zulüm ve kötülük yaptıkları için umumî teftişe tâbi tutulmaları emredilen ancak etraf kazalardan gelen birçok ehl-i fesâdın mahkemeye müdahale etmesi ve hak talep edenlerin çokluğu sebebiyle Kengırı beyi mahkemeyi terk ve tatil ettiği için teftişleri yapılamayan Kurşunlu kazasının Bozkuş köyünden Derviş ve oğlu Murad adlı sipâhilerin teftişi görevinin kendilerine verildiği; adı geçenlerin teftiş edilerek üzerlerine sâbit olan hakların alınıp sahiplerine verilmesi ve ayrıca sâbit olan suçları da varsa kendilerinin hapsedilip durumun arzedilmesi.

618 ***Erzurum beylerbeyine***

İran'dan kaçarak Başaçuk Melik'e sığındığı ve aradaki antlaşma gereğince İranlılar tarafından birkaç defa geri istendiği halde iade edilmediği bildirilen Gürcü beylerinden Portar'ın kardeşinin karısının mutlaka buldurulup İran'a geri gönderilmesi; ayrıca Erzurum Beylerbeyiliği'ne bağlı sancakbeylerine de, İran ile yapılmış olan antlaşmaya aykırı herhangi bir iş yapmamaları hususunda sıkı tenbihte bulunulması.

619 ***Canpolad Bey'e, Türkmen kadısı Abdülkâfî'ye ve Trablus beyine***

Haleb Defterdarı Derviş Bey'e mal-ı mirî tahsili ve hazine ile ilgili hususlarda yardımcı olunması.

11 Cemaziyelevvel 973 (4 Aralık 1565)

620 ***Üsküp beyine ve Pirlepe kadısına***

Yaptıkları kötülüklerden dolayı halkın ayaklanmasına sebep olan ve yakalanarak işledikleri suçlara göre siyâset ya da kürek cezası ile cezalandırılmaları emredilen ancak firar ettikleri için yakalanamayan ve daha sonra da Sancakbeyi Üveys'in başka sancağa tayin edilmesinden dolayı cezalandırılamayan zimmîlerin mutlaka yakalanarak işledikleri suçlara göre birkaçının siyâset olunması, birkaçının da küreğe konulmak üzere Dergâh-ı mualla'ya gönderilmesi.

621 ***Üsküp beyi ile Kırçova ve Pirlepe kadılarına***

Vezir Mustafa Paşa hâslarına dahil olan Pirlepe varoşu ve Morhova nahiyesi zimmîlerinin voyvodalarından şikâyet ettikleri, fakat mahkemede delil göstermeğe muktedir olamadıkları; bu arada voyvodanın da bu zimmîlerden iki senelik alacağı olduğunu söyleyip tahsilini talep etmesi üzerine binden fazla zimmînin sopa ve taşlarla mahkemeye saldırmaya kalkıştıkları ancak cuma günü olması münasebetiyle Müslümanların çoğu mahkeme kapısında hazır bulundukları için bu zimmîlerin dağıtıldığı Pirlepe Kadı Nâibi Ahmed tarafından bildirildiğinden, sözkonusu zimmîlerin elebaşılarının yakalanarak derhal Dergâh-ı mualla'ya gönderilmesi.

622 ***Arap defterdarına***

Eskiden Havâss-ı hümâyun'a dahil olduğu halde şu anda sipâhi timarı olan üç bin akçelik Bâc-ı Tarîk-i Hordum'un yeniden Havâss-ı hümâyun'a dahil edilmesi.

19 Cemaziyelevvel 973 (12 Aralık 1565)

623 ***Kengırı, Karahisâr-ı Sâhib, Çorum, Kocaili, Karesi, Menteşe, Alâiye ve Biga beylerine****

Daha önce gönderilen emirle kara seferine hazırlanmaları istenmiş iken şimdi deniz seferine tayin olunduklarından, nevbetleşe dirlik tasarruf eden sipâhiler dışındaki tüm sipâhi, zaîm ve alaybeyileri ile birlikte eksiksiz ve tam techizatlı olarak sefere hazırlanıp Nevruz'dan on gün önce Çorum, Kocaili ve Karahisar beylerinin İstanbul'da, diğer beylerin de Boğazhisarı'nda hazır bulunmaları.

** Hükmün sonunda Karahisar beyinin tekrar kara seferine tayin olunduğuna dair kayıt vardır.*

624 ***Yanya Ağrıboz, Midilli, Vize, Çirmen, Avlonya, Rodos, İnebahtı, Ohri, Mora, İskenderiye ve Dukagin beylerine; Anadolu, Karaman ve Rum beylerbeyileri ile bu beylerbeyiliklere bağlı sancakbeylerine; Kütahya sancağı için Şehzâde Selim lalasına, Saruhan Sancağı için Sultan Murad lalasına; Marmara, Edirne, Gümülcine ve Yenice-i Karasu kadılarına***

Denize çıkacak olan donanma için kürekçi gönderilmesi hususunda sancakları dahilindeki kadılara hüküm ve adam gönderildiği; kadıları ve gönderilen adamları kendi hallerine bırakmayıp bizzat ilgilenerek istenilen miktarda kürekçinin bir an önce eksiksiz olarak gönderilmesi hususunda azamî gayreti göstermeleri.

625 ***Sâbık Bağdad Hazine Defterdarı Ahmed Çelebi'ye***

Daha önce Diyarbakır'ı tahrire memur edilen Uzeyr Beyi Musa'nın görevine son verilip tahrir işi için kendisi görevlendirildiğinden, adı geçenden defterleri alıp bu hizmeti yürütmesi ve daha önce tasarruf etmekte olduğu yüz kırk bin akçenin karşılığını da tahrir esnasında ortaya çıkacak zevâidden alıp tasarruf etmesi.

18 Cemaziyelevvel 973 (11 Aralık 1565)

626 ***Edirne, Gelibolu, İnöz, Midilli, Ferecik, Üsküp, Selanik, Siroz, Amasya, Larende, Konya, Kayseri, İskilip, Merzifon, Gümüş, Kastamonu ve Taşköprü kadılarına***

Büyükçekmece yakınında inşâ olunacak köprü için yetenekli ustalar temin edilip birbirlerine kefillenerek Nevruz'da işe başlayacak şekilde gönderilmesi.

627 ***Yemen beylerbeyine***

Yemen'de iyi cins barut imal edildiği ve hazırda beş yüz kantar barut bulunduğu haber alındığından, sözkonusu barutun Hille Beyi Ahmed Bey ile Muha ve Süveyş üzerinden Mısır'a gönderilmesi ve bundan sonra da her yıl bin kantar barut işlenip aynı şekilde Mısır'a gönderilmesi.

628 ***Mısır beylerbeyine***

Yemen'de mevcut beş yüz kantar barutun Muha ve Süveyş üzerinden Mısır'a gönderilmesi hususunda Yemen beylerbeyine hitaben yazılmış olan ve bu hükümle birlikte kendisine gönderilen hükm-i şerifi Yemen beylerbeyine ulaştırması ve ilkbahara kadar bin kantar barut yetiştirmesi; ayrıca Süveyş gemilerinin gittikleri yerden dönüp dönmediğini de bildirmesi.

629 ***Diyarbakır beylerbeyine ve Siirt kadısına***

Etrafına topladığı bir takım kötü kimselerle halka zulmettiği ve adam öldürdüğü bildirilen Hacı İsmail adlı şahıs ile avenesinin yakalanıp teftiş olunması ve adam öldürdüğü sâbit olursa ve kendisi de sipâhi ise hapsedilip durumunun arzedilmesi, sipâhi değil ise şer‘-i şerife göre cezalandırılması.

630 ***Bolu beyine ve Bolu sancağı kadılarına***

Sancak dahilindeki kasaba ve köyleri gezip çirkin fiiller işleyen, yağma ve soygun yapan Çingeneler yakalanıp hapsedildiklerinde, kadıların bunları ellerinde hükm-i şerif bulunduğu gerekçesiyle salıverdikleri bildirildiğinden, hiç kimsenin bu şekilde şer‘-i şerife aykırı iş yapmasına izin verilmemesi ve bunların ellerinde bulunduğu iddia edilen hükm-i şeriflerin de Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

631 ***Bolu beyine, Gerede ve Çağa kadılarına***

Bolu beyi tarafından gönderilen mektupta, sipâhi ve il erleri ile birlikte eşkıyanın üzerine varıldığında, bir kısmı elegeçirildiği halde elebaşılarının, üzerlerine varılacağını daha önce haber aldıkları için kaçtıkları, bunları tanıyanların da bunları ele vermediği bildirildiğinden, kaçmış olan eşkıyanın mutlaka yakalanıp davacıları ile davalarının görülmesi ve cezalandırılmaları; ayrıca eşkıyalık yapanları bilip de ele vermeyen veya koruyanların da tesbit edilip arzedilmesi ve bunlar hakkında, gelecek emre göre hareket edilmesi.

15 Cemaziyelevvel 973 (8 Aralık 1565)

632 ***Karaman beylerbeyi ile Konya, Turgud ve Akşehir kadılarına***

Sâbık Turgud kadısı hakkında bu hükmü getiren yedi kişi tarafından, rüşvet aldığı ve çeşitli suistimallerde bulunduğuna dair şikâyette bulunulduğundan, adı geçenin bu iddialarla ilgili olarak teftiş olunması; şayet iddialar şer‘an sâbit olursa bu kadıdan davacı

olan başkalarının davalarının da görülmesi ve hak sahiplerinin haklarının alınıp sahiplerine verilmesi; ancak iddiaların asılsız olduğu ortaya çıkarsa, o takdirde de bu yedi kişinin hapsedilmesi ve her iki halde de neticenin ayrıntılı olarak bildirilmesi.

Kandıra kadısına

633 Kefken İskelesi'nden kadırga kerestesi yüklenen Arap Mehmed Reis'e ait top gemisinin karayel fırtınasına tutularak iki parçaya ayrıldığı ve kırk kişilik mürettebattan reis ile dokuz görevlinin kurtulduğuna dair gönderdiği mektubun alındığı; sözkonusu geminin kıyıya vuran parçaları ile gemi kerestelerinin toplatılması ve durumun bildirilmesi.

Karaman beylerbeyi ile Turgud ve Konya kadılarına

634 Turgud kazasında halka zulmettikleri, hırsız ve harâmi oldukları bildirilen şahısların teftiş olunarak şer‘an üzerlerine sâbit olan hakların alınıp sahiplerine verilmesi ve suçu sâbit olanların hapsedilip suçlarının ayrıntılı olarak arzedilmesi.

16 Cemaziyelevvel 973 (9 Aralık 1565)

Gelibolu kadısına

635 Koğrıbeli'ndeki Eştere köyünde eşkıyalık yapan dört harâminin Hüsam Reis tarafından Südde-i saâdet'e getirildiği; evinde eşya bulunan köy kethüdâsı Pîrî'nin de yakalanarak aynı şekilde adı geçen reis ile Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

Lapseki ve Gelibolu* kadılarına

636 Lapseki'de, Çulhaoğlu diye tanınan eşkıyanın altı defa küreğe konulduğu halde her defasında kurtulmayı başararak tekrar eşkıyalığa başladığı haber alındığından, adı geçenin derhal yakalanarak Südde-i saâdet'e gönderilmesi ve hangi suçtan kaç defa küreğe konulup nasıl kurtulduğu, hâlen eşkıyalık yapıp yapmadığı ve iyiliğine şehadet eden kimse bulunup bulunmadığı hususlarının ayrıntılı olarak arzedilmesi; ayrıca Eceovası'nda Kum köyde sâkin olup eşkıyalık yaptıkları bildirilen şahısların da suçları sâbit görülürse küreğe konulmak üzere Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

* *Metinde Niğbolu olarak geçmektedir.*

Göynük kadısına

637 Kendisinin attan düşüp ayağı kırıldığından, hâssa kadırgaları için İznikmid İskelesi'ne kereste indirilmesi işinin aksadığının bildirildiği; bu işin bir an önce bitirilmesi gerektiğinden eğer kendisi işle ilgilenemeyecek derecede güçsüz ise yerine işbilir birini tayin edip bu işi mutlaka bitirmesi.

Rum beylerbeyine, Sivas ve Zile kadılarına

638 Sivas'taki Abdülvahhâb-ı Gazi Zâviyesi mütevellîsi, sipâhi ve emlâk sahibi olan

bazı kimselerin vakıf hududuna tecavüz ettikleri yolunda şikâyette bulunduğundan, konunun araştırılarak vakıf arazisine kimsenin tecavüzüne izin verilmemesi.

639 ***Şam beylerbeyine ve kadısına***

Şam'da İmâret-i Âmire mütevellîsi olan Molla Ağa aleyhinde bazı şahıslar tarafından verilen şikâyet dilekçesinin bir sûretinin gönderildiği; adı geçenin kendisinden şikâyetçi olanlarla şer‘-i şerife göre teftiş edilerek, üzerine sâbit olan hakların alınıp sahiplerine verilmesi ve sonucun arzedilmesi.

640 ***Şam beylerbeyine***

Gazze sancağı sipâhilerinin, Şam Beylerbeyiliği'ne bağlı diğer sancaklardan her yıl bir kaç sipâhinin hacc-ı şerife gitmesine izin verilegelmiş olmasını emsal gösterip Gazze'den de bazı sipâhilerin Mahmil-i şerife hizmet etmek şartıyla hacca gitmesine izin verilmesi yolundaki talepleri uygun görüldüğünden her sene, isteyenler arasından beş sipâhinin mahmil-i şerife hizmet etmek şartıyla hacca gönderilmesi.

17 Cemaziyelevvel 973 (10 Aralık 1565)

641 ***Silistre beyine***

Boğdan voyvodası bazı ehl-i fesâdın Boğdan'a zarar verebileceklerinden bahisle, gerektiğinde kendisine yardım edilmesi talebinde bulunduğundan, böyle bir durum ortaya çıkar ve adı geçen tarafından yardım talebinde bulunulursa kendisine gereken yardımın yapılması.

642 ***Kobaş kadısına***

Kobaş'ta Virbas nehri üzerinde bulunan köprünün ana yol üzerinde olmasından dolayı köprü civarındaki üç köyün, köprünün muhâfaza ve bakımını yapmak şartıyla avârız-ı divâniyye, tekâlif-i örfiyye, cerahorluk hizmeti ve sancakbeyinin teklif edeceği diğer hizmetlerden muaf olduklarına dair kendilerine verilmiş olan emr-i şerife aykırı olarak hizmet teklif edildiği yolunda şikâyette bulunulduğundan, eğer sözkonusu köyler halkı görevlerini eksiksiz yerine getiriyor ise kimsenin kendilerine emre aykırı olarak hizmet teklif etmesine izin verilmemesi.

643 ***Bolu beyine***

Bolu'da yakalanan eşkıyalardan yedisini Bolu zindanına götürmekle görevli iken eşkıyaları yolda salıverip kendileri de kaçan Mustafa, Abdi ve Ferhad adlı sipâhilerin mutlaka yakalanmaları ve salıverdikleri eşkıyalar kendilerine buldurularak hapsedilmeleri ve netecenin arzedilmesi.

644 ***Yeniçeri ağasına***

Malta seferinde hizmette bulunan yayabaşı, solak ve yeniçeriler çeşitli rütbe ve akçe ile ödüllendirildiklerinden, sözkonusu rütbe ve akçelerin dağıtılarak defterinin gönderilmesi.

Rum beylerbeyine

645 Çorum sancağı sipâhilerinin derya seferine memur edildiği ve bu hususta Çorum sancağı beyine emir gönderilmiş olduğu; sipâhileri ile birlikte tam tekmil savaşa hazır vaziyette Nevruz'dan önce gelip gemilerde hizmete hazır bulunması hususunda Çorum sancağı beyine kendisi tarafından da ayrıca tenbihte bulunulması.

Çorum beyine

646 Sancağı sipâhileri ile birlikte derya seferine tayin olunduğundan, tam tekmil savaşa hazır vaziyette sipâhileri ile birlikte Nevruz'dan önce gelip gemilerde hizmete hazır bulunması.

Diyarbakır beylerbeyine

647 Diyarbakır Vilâyeti Tahrir Emini Musa Bey'in yerine sâbık Diyarbakır Hazine Defterdarı Ahmed Bey tayin edildiğinden, talebi halinde kendisine, yanında istihdam etmek üzere kul tâifesinden yeterli miktarda adam verilmesi.

Musa Bey'e

648 Tahrir görevi sâbık Diyarbakır Hazine Defterdarı Ahmed Bey'e verildiğinden kendisinin, elindeki defterleri adı geçene teslim edip sancakbeyliği görevine dönmesi.

20 Cemaziyelevvel 973 (13 Aralık 1565)

Budun beylerbeyine

649 Kendisinin daha önce gönderdiği mektuplarda Nemçe kralının ahidnâmeye riâyet edeceğini bildirdiği ve bunun üzerine düşman kalelerini almak üzere olan İslâm askerinin geri çekildiği, son gönderdiği mektupta da Nemçelilerin Kaşa'ya çekildiğini bildirdiği; Erdel kralından gelen mektupta ise Nemçelilerin Erdel'e geri dönüp daha önce fethedilmiş olan üç kaleyi aldıkları ve ikisini de kuşatmakta olduklarının bildirildiği; bu durumda kendisinden ve Erdel kralından gelen haberler arasında bir çelişki bulunduğundan, bunun sebebinin ne olduğunun arzedilmesi ve eğer Nemçelilerin ahidnâmeye riâyet etmedikleri doğru ise önceki emir gereğince hareket edilip Erdel'e ve diğer Osmanlı memleketlerine herhangi bir zarar erişmesine meydan verilmemesi.

Erdel kralına

650 Gönderdiği mektupta, İslâm askeri geri çekildikten sonra Nemçe askerlerinin geri dönüp hücum ederek üç Erdel kalesini aldıkları, ikisini de kuşatmakta olduklarının bildirildiği; ilkbaharda Nemçe üzerine sefer düzenlenmesine karar verildiğinden kendisinin

de tüm beyleri ve askerleri ile tam bir birlik içinde düşmana karşı koyarak memleketi korumak için çaba göstermeleri.

651 ***Hâslar kadısına***

Üsküdar İmâreti için Rumeli'den gelen bal yüklü bir geminin rüzgâr sebebiyle karaya vurduğu ve içindeki bal fıçılarının civardaki köyler halkı tarafından yağma edildiği bildirildiğinden, sözkonusu fıçıların kimler tarafından yağmalandığının tesbit edilip fıçıların bulunması ve kimlerde ne kadar fıçı bulunduğunun bildirilmesi.

652 ***Cezâyir beylerbeyine***

Donanma Nevruz'da sefere çıkacağından kendisine bağlı beylere sefere hazır olmaları hususunda emirler yazılıp gönderildiği; bu emirleri onlara ulaştırarak, her birine, emirleri altında bulunan bey, züamâ ve timar erbâbının tam techizatlı olarak hazırlanıp gemilere girmeleri mutad olan yerlerde hazır bulunmaları ve donanma geldiğinde donanmaya katılmaları hususunda ayrıca tenbihte bulunması.

653 ***Üsküdar ve Kite kadılarına***

Daha önce Bursa beyine, Mihaliç kadısına ve sâbık Balıkesir kadısına verilmiş olan Kirmasti'de oturan Bostancı Acem'in teftişi görevinin şimdi kendilerine verildiği; bu hususstaki emr-i şerifi, fetvayı ve arzuhal sûretini Bursa beyinden alıp adı geçeni teftiş etmeleri.

654 ***Karlıili, İnebahtı, Ağrıboz, Midilli ve Rodos beylerine***

İlkbaharda düşman üzerine sefere çıkılacağından kendilerine bağlı alaybeyi, züamâ ve timar erbâbı ile birlikte tam techizatlı olarak sefere hazırlanıp Nevruz'dan önce mutad olan yerde hazır bulunup donanma geldiğinde katılmaları.

655 ***Haleb beylerbeyine***

Birecik ve Rumkale kalelerinde, işlenmiş güherçile mevcut olduğu ve o bölgede güherçile işlemeye elverişli yerler bulunduğu haber alındığından, hazırda bulunan güherçilenin Trablus'a gönderilmesi ve güherçile işlemeye elverişli yerlerin de araştırılıp bulunması ve bol miktarda güherçile işlenerek Trablus'a gönderilmesi.

656 ***Cezâyir-i Garb beylerbeyine***

O bölgede levendler tarafından esir edilmiş Fransızların isimlerinin yazılı olduğu ve Fransa padişahı tarafından gönderilmiş olan defterin bir sûretinin kendisine gönderildiği; her kimde defterde adı yazılı olanlardan biri esir olarak bulunursa elinden alınıp Fransa padişahının adamlarına teslim edilmesi ve bundan sonra da hiç kimsenin iki devlet arasındaki antlaşmalara aykırı işler yapmasına izin verilmemesi.

657 ***Hüdavendigâr beyine***

Zindanı yıkıp içinde bulunan gurbet tâifesinden on kişinin kaçmasına sebep olan üç zindancı ile sözkonusu gurbetlerin kadınlarının siyâset olunması.

658 ***Hüdavendigâr beyine***

Kendisi ile birlikte bulunduğu mehâyif teftişinde üstün gayret gösterdiği bildirilen Kite Kadısı Mevlâna Abdurrahman'ın, Kite Kadılığı başkasına verilmiş olduğundan, kendisine yeni bir kadılık verilinceye kadar mehâyif teftişine devam etmesi.

659 ***Samakov kadısına***

İstanbul'dan Samakov'a giderken Udhal köyü yakınlarında kaybolan tâcir Ahmed'in vârislerinin, babalarının Samakovlu bazı kişiler ile adı geçen köyün papası, papasın oğulları ve birkaç gurbetçi tarafından katledilip parasının ve hayvanlarının çalındığını iddia etmesi üzerine yapılan teftiş neticesinde iddianın doğru olduğu ortaya çıktığından, bu husus ile ilgili olarak adı geçen kadılarca düzenlenen sicilin bir sûretinin kendisine gönderildiği; sicilde isimleri yazılı olan şahısların mutlaka yakalanıp hapsedilmesi ve durumun arzedilmesi.

660 ***Tekeili beyine***

Denizde parçalanan bir kâfir gemisinden otuz beş kişinin Kaş'ın Demre nahiyesine çıktıkları, sorgulamalarında yirmisinin Venedikli olduklarını, kalan on beşinin ise Fransa taraflarından olduklarını ve Kudüs'ü ziyaret maksadıyla çıkıp Kudüs'ten Kıbrıs'a geçtiklerini ve oradan da bu gemiye bindiklerini söyledikleri ve hepsinin de Antalya Kalesi'nde hapsedildiklerine dair gönderdiği mektubun alındığı; bu kişilerin verdikleri bilgilerin doğruluğunun, içlerinde bulunan yaşı küçük biri korkutulup konuşturulmak ve Venediklilerin bazı alametlerine bakmak gibi bazı yöntemlerle tesbit edilmesi ve arzedilmesi; ayrıca içlerinden, haber alınabilecek birinin Südde-i saâdet'e gönderilmesi ve kalanların da tek bir yerde değil ayrı ayrı yerlerde hapsedilmesi.

661 ***Sigetvar'dan Erdel kralına varıncaya kadar yol üzerinde bulunan yerleşim yerlerinin beylerine, kadılarına ve iskele eminlerine***

Erdel kralının yanına gitmek üzere yola çıkan ve bu hükmü taşımakta olan Macar beyzâdesinin ve maiyyetindekilerin sağ sâlim Erdel kralına ulaştırılması.

662 ***Silistre beyine***

Boğdan voyvodası Aleksandra, Yaşpazar kasabasında inşâ ettireceği hamam için parası ile Silistre'den mermer satın almak istediğinden, bu hususta kimsenin kendisine müdahale etmemesi.

22 Cemaziyelevvel 973 (15 Aralık 1565)

663 ***Vize sancağı kadılarına***

Irgatlık vs. sebeplerle Rumeli'de bulunan bazı çingene, levend ve tatar tâifesinin Vize, Çorlu, Hayrabolu, Silivri, Babaeski ve Pınarhisar'da bulunan korularda ve serbest timarlarda toplanıp silahlanıp atlara binerek köy köy dolaştıkları, halkın hizmetkâr ve cariyelerini ayarttıkları, mallarını aldıkları ve evleri yaktıklarına dair halkın şikâyette bulunduğu; halbuki daha önce hiç kimsenin kefilsiz levend istihdam etmemesi ve altı aydan fazla ırgat kullanılmaması, altı ayda bir değiştirilmesi hususunda emir gönderildiği ve bu emrin şimdi de geçerli olduğu; bundan böyle kefilsiz levend istihdam etmemeleri ve altı aydan fazla ırgad çalıştırmamaları hususunda halka tenbihte bulunulması ve fesad çıkardığı sâbit olan levendlerin yakalanıp küreğe gönderilmeleri ve bunların bu şekilde toplanmalarına da meydan verilmemesi.

664 ***Mora beyine***

Anabolu Azeb Ağalığı'nın Tersâne-i Âmire reislerinden Perviz'e verildiği; Anabolu Kalesi'nde bulunan kalite ile içindeki mücrimlerin değişimi için sözkonusu kalitenin donatılarak havanın müsait olduğu bir zamanda İstanbul'a gönderilmesi.

665 ***Pojega beyine***

Osmanlı toprakları üzerinde bulunan küffâra ait Sigetvar ve Bobofça kalelerinin, etraflarında bulunan gayrimüslim köylerin reâyâsı hem kendilerine hem de Müslümanlara haraç verdiğinden epeyce kuvvetlendikleri, bundan dolayı timar sahiplerinin timarlarına gidemez hale geldiği, ayrıca zaman zaman civar köylerde de haydut kılığında bazı kişiler türediği, bunların da memlekete zarar verdiklerine dair gönderdiği mektubun alındığı; ilkbaharda sefere çıkıldığında düşmanın hakkından gelineceğinden, bölgenin şimdilik mümkün olduğu ölçüde korunmasına gayret edilmesi.

666 ***Budun beylerbeyine***

Budun'da işlenmesi emrolunan barut için Mohaç kaptanı ile Belgrad'dan kırk sandık kükürt gönderilmesi hususunda Semendire beyine emir verildiği; sözkonusu kükürt getirilip teslim edildiğinde derhal işletilmeye başlanması ve bu hususta gereken ihtimamın gösterilmesi.

667 ***Semendire beyine***

Budun'da işlenecek barut için Belgrad Kalesi'nden kırk sandık kükürt çıkarılıp Mohaç Kaptanı Mehmed ile Budun'a gönderilmesi; ayrıca daha önce kendisinden tedâriki istenen zahîrenin durumunun ve gemi inşâsı için gönderilen paranın ulaşıp ulaşmadığının da ayrıntılı olarak yazılıp arzedilmesi.

668 ***Budun beylerbeyine***

Daha önce göndermiş olduğu mektupta, kış mevsiminde düşman tarafından Erdel'e herhangi bir tecavüzde bulunulsa bile bunun kolaylıkla savuşturulabileceğini bildirmiş olduğu; ancak şimdiki halde düşmanın iki Erdel kalesini geri alıp ikisini de kuşatmakta olduğu haberlerinin artık kesinlik kazandığı; halbuki daha önce kendisine, düşmanın tecavüzü halinde düşman topraklarına akınlar düzenlenmesinin emredildiği; buna rağmen niçin hâlâ karşı harekete girişilmediğinin ve akın için kendisinden asker talebinde bulunan Solnok beyine niçin asker gönderilmediğinin ayrıntılı olarak yazılıp arzedilmesi; bundan sonra da düşman tecavüzlerinin önlenmesi için Solnok beyine asker göndermek veya bizzat akın düzenlemek şekillerinden hangisi münasip ise onun yapılması ve ne Osmanlı ülkesine ne de Erdel'e düşman tarafından herhangi bir zarar erişmesine meydan verilmemesi.

669 ***Solnok Beyi Hasan Bey'e***

Erdel'i yeniden işgal eden düşmanın Erdel'den çıkarılması için uygun olan hareket tarzı ne ise ona göre hazırlık yapılıp düşmanın Erdel'den çıkarılması; bu hususta Budun'dan asker talep etmesi halinde talebinin karşılanması için Budun beylerbeyine emir gönderildiği; ayrıca, esir edilmiş olan Sakmar beyinin de güvenilir adamlar nezaretinde Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

670 ***İzvornik Beyi Şaban Bey'e***

Daha önce inşâsı emrolunan gemilerin son durumunun yazılıp bildirilmesi ve sözkonusu gemilerin bir an önce inşâ edilip yüklenecek zahîre ile Şaban ayına kadar Belgrad'a ulaşmalarının sağlanması.

26 Cemaziyelevvel 973 (19 Aralık 1565)

671 ***Akkirman beyine***

Bazı ehl-i fesâdın toplanıp Boğdan üzerine saldıracakları bildirildiğinden, Boğdan voyvodası yardım talep ettiğinde kendisine derhal yardım gönderilmesi.

672 ***Yalakabad kadısına***

Karamürsel'de şarap içip ev basan ve bir kişiyi öldürerek iki kişiyi de yaralayan şahıslardan ikisi Südde-i saâdet'e gönderildiği halde diğer beş kişinin yaya ve çavuş reâyâsı oldukları gerekçesi ile kendisi tarafından serbest bırakıldığı bildirildiğinden, sözkonusu şahısların da derhal yakalanıp Südde-i saâdet'e gönderilmesi ve ortada herhangi bir emir olmadığı halde suçluların niçin serbest bırakıldığının da yazılıp arzedilmesi.

673 ***Diyarbakır'ı tahrir eden Ahmed Çelebi'ye***

Kendisinden önce tahrir kâtibi olan Arif, dağıtımı emrolunan yerlerin icmal

sûretlerini göndermediğinden, sözkonusu icmal sûretlerinin mühürlenip Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

674 ***Kesterye ve Pirlepe kadılarına***

Kilise teftişi için Koçi Çavuş mübaşir tayin edildiğinden, tarafsız bilirkişiler ve adı geçen mübaşir ile birlikte kiliselerin teftiş edilmesi ve şer‘-i şerife aykırı olarak sonradan inşâ edilmiş kiliseler ile eski kiliselere sonradan yapılmış ilave bölümlerin yıktırılması; bundan sonra da kimsenin yeni kilise inşâ etmesine veya ilavede bulunmasına izin verilmemesi.

675 ***Manastır kadısına***

Manastır Yahudilerinin, birbirlerine şarap sattıkları, ancak Müslümanlara şarap satmadıkları, fakat buna rağmen subaşıların cerîme akçesi almak amacıyla Müslümanlara şarap sattıkları iddiasıyla kendilerini yakalayıp zulmettikleri bildirildiğinden durumun incelenmesi ve eğer şikâyet doğru ise subaşıların Yahudileri bu şekilde rahatsız etmelerine izin verilmemesi; ancak Yahudilerin Müslümanlara şarap sattığı doğru ise satanların şer‘-i şerife göre cezalandırılması.

676 ***Erzurum beylerbeyine***

Adilcevaz Beyi Mehmed Bey'de olan ve daha önce istendiği halde adı geçenin serkeşliği sebebiyle tahsil edilemediği bildirilen iki bin altının yeniden istenmesi ve mutlaka tahsil edilmesi.

677 ***Şam beylerbeyi ve kadısına***

Südde-i saâdet'e sunulan bir arzuhalde, Hazret-i Halîlürrahman Evkâfı'nda adaletsizlik yapıldığı yolunda şikâyette bulunulduğundan, durumun yerinde incelenerek varsa adaletsizliğin önlenmesi.

678 ***Bozok beyine***

Bozok'taki emin, mültezim vs. görevlilerin kendisi tarafından gönderilmediği için Nevruz irsaliyesinin takdir edilemediği ve sâbık Sorgun ve Budaközü mültezimi olan müteveffâ Handan'ın hesaplarının görülmesinin de kendisi tarafından engellendiği haber alındığından, bunun sebebinin bildirilmesi ve Bozok'a mal müfettişi olarak tayin olunan Muslihiddin'e, talebi halinde sözkonusu görevliler gönderilmek sûretiyle mal-ı mirî tahsilinde yardımcı olunması.

679 ***Eflak voyvodasına***

Bazı ehl-i fesâdın toplanıp Boğdan'a saldırılacakları bildirildiğinden, Boğdan voyvodası yardım talep ettiğinde kendisine gereken yardımda bulunulması ve düşmanın Boğdan'a zarar eriştirmesine meydan verilmemesi.

680 ***Haleb beylerbeyine***

Rumkale ve Birecik'de bir hayli barut olduğu haber alındığından, kalelere yetecek kadarının bırakılıp kalanının Trablus'a gönderilmesi.

681 ***Van beylerbeyine***

Gerekli levâzımın tedârik edilip Van'da da barut işlenmeye başlanması ve eğer güherçile bulunamazsa Haleb'den iki usta getirilerek işlettirilmesi; ayrıca Erciş Kalesi için talep edilen elli adet darbzenin Diyarbakır'dan gönderilmesi hususunda da Diyarbakır beylerbeyine hüküm gönderildiği.

682 ***Diyarbakır beylerbeyine***

Yeni inşâ olunan Erciş Kalesi'ne elli adet darbzen gönderilmesi gerektiğinden Diyarbakır'da ihtiyaç miktarından fazla darbzen bulunup bulunmadığının, yoksa imal etmek için gerekli usta, âlet vs.nin tedârik edilip edilemeyeceğinin bildirilmesi; ayrıca Diyarbakır'da ihtiyaçtan fazla barut varsa Trablus'a gönderilip barut işlenmesine devam edilmesi; Van beylerbeyine gönderilen iki hükmün de Van'a ulaştırılması.

683 ***Dukagin beyine***

Dukagin ve İskenderiye sancaklarının yeniden tahriri için daha önce kendisine kâtip olarak tayin edilmiş olan Divan-ı Hümâyun kâtiplerinden Hızır'ın yerine Defter-i Hâkânî kâtiplerinden Ali'nin tayin olunduğu.

684 ***Erdel Kralı İstefan'a***

Gönderdiği mektupta istemiş olduğu askerlerin gönderilmesi için Tımışvar Beyi Mustafa Paşa'ya emir verildiği; gelecek olan askerlere erzak vs. sıkıntısı çektirmeyip uygun göreceği şekilde istihdam ederek ilkbaharda yapılacak sefere kadar Erdel'i muhâfaza etmesi; ayrıca daha önce sözkonusu edilmiş olan Erdelli esirlerden ikisinin Hram Kalesi'nde bulunduğu; adam gönderip bunları aldırması.

685 ***Mohaç, Seksar ve Sekçuy beylerine***

Barut işlenmesi görevi ile Budun'a gönderilen Mohaç Kaptanı Mehmed Bey'in, yanına yeterli miktarda adam verilerek sağ sâlim Budun'a ulaştırılması.

686 ***Tımışvar beylerbeyine***

Erdel Kralı İstefan'ın talebinin karşılanması için bin adet asker tertip edilip adı geçene gönderilmesi.

687 ***Budun beylerbeyine***

Barut işlenmesi görevi ile Budun'a gönderilen Mohaç Kaptanı Mehmed Bey'e bu hususta gerekli olacak adam vs. levâzımın tedârikinde gerekli yardımın yapılması.

Gurre-i Cemaziyelahir 973 (24 Aralık 1565)

688 ***Budun beylerbeyi ile Dobra ve Togana (نوغنة) varoşu kadılarına***

Budun, Dobra ve Togana'dan dârülharbe gizli olarak papuç, çizme, sahtiyan ve silah gönderildiği haber alındığından, kimsenin dârülharbe bu gibi mallar ile silah, at vs. göndermesine izin ve fırsat verilmemesi.

689 ***Bağdad beylerbeyine***

Bağdad'da güherçile işletilmesi hususunda daha önce de emirler gönderildiğinden, bu hususun üzerinde önemle durularak bol miktarda güherçile işletilip gönderilmesi ve ne kadar güherçile gönderildiğinin bildirilmesi.

690 ***Bağdad beylerbeyine***

İran beylerinden Luristan Hâkimi Mehmed'in üzerine diğer İran beyleri tarafından asker gönderildiği esnada kaçarak hâlen Bağdad'da bulunan sâbık Elvan Beyi Rüstem Bey'e sığınan oğulları Cihangir ve Sultan Hüseyin ile bağlılarının İran tarafından aradaki muahede gereği talep edildikleri halde Rüstem Bey'in bunları iade etmek istemediği bildirildiğinden, sözkonusu mültecilerin Rüstem Bey'den tekrar istenmesi; vermemekte direnir ise üzerine varılıp hem Rüstem Bey'in hem de mültecilerin yakalanması ve mültecilerin iade edilip Rüstem Bey'in hapsedilmesi; bundan sonra da kimsenin iki devlet arasındaki muahedeye aykırı iş yapmasına izin verilmemesi.

691 ***Hasköy, Yanbolu, Kırkkilise, Ferecik ve Gümülcine kadılarına***

Kazaları dahilinde bulunan Hâssa Şikâr koruların reâyâ tarafından hayvan otlağı, kışlağı ve ağılı olarak kullanılmasına, buralarda tüfek atılmasına, tazı ile av avlanmasına ve ağaç kesilmesine müsaade edilmemesi ve bunların yasaklanması.

692 ***Diyarbakır beylerbeyine***

Hazine-i Âmire'nin Diyarbakır Defterdarlığı görevi Rumeli Timar Defterdarı Ahmed'e tevcih edildiğinden, adı geçene görevinin ifası esnasında yardım edilmesi.

693 ***Karaman beylerbeyine ve Konya kadısına***

Müslümanların kadınlarını ve cariyelerini ayartmak, ehl-i fesâdın başkalarının evlerine girmesine ve ayartılan cariyeleri öldürmesine yardım etmek gibi yaramazlıkları bulunduğu bildirilen Mihrişah isimli kadının, üzerine şer‘an sâbit olan haklar alındıktan sonra siyâset olunması.

694 ***Bursa kadısına***

Gökdere'de bulunan değirmenin suyunun yola akarak çevreye zarar verdiği yolundaki şikâyetin araştırılması neticesinde, sözkonusu değirmene gelen insanlara ait at,

katır vs. hayvanların pislikleri değirmen suyunun aktığı arkın kenarına boşaltıldığı için değirmen suyunun çevreyi kirlettiğinin tesbit edildiği bildirildiğinden, bu durumun önüne geçilmesi ve kimsenin kanuna aykırı iş yapmasına izin verilmemesi.

Anadolu beylerbeyine

695 İki zaîmin yolunu kesip öldürmek kasdıyla üzerlerine saldırarak yaraladıkları, ayrıca hırsızlık ve harâmilik sabıkaları da bulunduğu bildirilen Mansur, Celâl ve Bekdaş isimli sipâhilerin yakalanarak teftiş olunması ve kendileri hapsolunup üzerlerine sâbit olan suçların yazılıp arzedilmesi.

Bağdad beylerbeyine

696 Basra'daki gemiler için ihtiyaç duyulan malzemelerin Birecik'ten gemiyle yola çıkarıldığı; nehrin taşmasından dolayı herhangi bir güçlükle karşılaşılırsa gerekli yardım yapılarak geminin Basra'ya ulaşmasının sağlanması.

Pojega Beyi Nasuh Bey'e

697 Bosna, Klis, Pojega ve Zaçesne sancaklarının Mabeyn emini olan İnehan ve Pojega'da timar mutasarrıfı olan Şaban Ağa'nın sahte mühür ve evraklarla gedik dağıtıp halka zulmettiklerine dair şikâyette bulunulduğundan adı geçenlerin kendilerinden davacı olanlarla biraraya getirilip teftiş edilmesi; sahtekârlıkları sâbit olursa durumun arzedilmesi ve ele geçirilecek sahte mühür ve evrakların da bir keseye konularak gönderilmesi.

Karaman beylerbeyine

698 Boyaluk köyü halkı tarafından hakkında, ahalinin malını gaspettiği, etrafına topladığı kimselere ahaliden bazılarını dövdürdüğü ve yaralattığına dair şikâyette bulunulan Muhyiddin isimli nâibin mahkeme çağrısına uymayıp kaçtığı bildirildiğinden, adı geçenin buldurulup kendisinden davacı olanlarla mahkeme edilmesi ve şer‘an üzerine sâbit olan haklar alınıp sahiplerine verildikten sonra suçlarının yazılıp bildirilmesi.

Rumeli beylerbeyine

699 İlkbaharda düşman üzerine sefer düzenlenmesine karar verildiğinden, tüm alaybeyleri ile timar ve zeamet sahiplerinin tam techizatlı olarak sefere hazırlanmaları hususunda Rumeli Beylerbeyiliği'ne bağlı sancakbeylerine ayrı ayrı hükümler yazılarak kendisine gönderildiğinden, bu hükümlerin ilgili beylere ulaştırılması ve kendisi tarafından da bu hususta ilgili beylere tenbihte bulunulması.

Edirne kadısına

700 Menteşeli Saru Ali ve Bozöyüklü Receb isimli suhtelerin yakalanarak Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

701 ***Avlonya Klis, Üsküp, Akkirman, Zaçesne, Dukagin, İzvornik, Kırkkilise, İnebahtı, Niğbolu, Çirmen, Yanya, İlbasan, Bosna, Hersek, Delvine, Tırhala, Köstendil, Mora, İskenderiye, Prizrin, Ohri, Selanik, Drama ve Silistre beylerine***

İlkbaharda sefere çıkılacağından kendilerine bağlı tüm alaybeyleri ile zeamet ve timar sahiplerinin tam techizatlı olarak sefere hazırlanmaları ve daha sonra gönderilecek emirde ne zaman, nerede toplanılması istenirse orada hazır bulunmaları; ayrıca Akkirman ve Silistre beylerinin, Boğdan Voyvodası tarafından herhangi bir yardım talebinde bulunulduğu takdirde derhal kendisine yardıma gitmeleri; Niğbolu beyinin de Niğbolu'da inşâ edilen gemilere zahîre yükletip Belgrad'a götürmesi.

702 ***Semendire beyine***

Belgrad Kalesi'nde düşman zamanından kalma çok miktarda barut mevcut olduğu bildirildiğinden sözkonusu barutun Mohaç Kaptanı Mehmed ile beraber görülüp incelenmesi; eğer bozulmuşsa güherçile ilavesi veya başka bir yolla ıslah edilmesi.

703 ***Akkirman beyine ve Akkirman'da bulunan dizdar ve ağalara***

Kırım hanına gönderilen Rıdvan Çavuş'a yeteri kadar hisar eri verilip varacağı yere sağ sâlim ulaştırılması.

704 ***Habeş beylerbeyine***

Fethedilen yerler ve o bölgenin durumu hakkında gönderdiği mektubun alındığı; bundan sonra da memleketin ve reâyânın muhâfazası hususunda gerekli gayretin gösterilip elde edilecek bilgilerin arzedilmesi.

705 ***Defter-i Hâkânî kâtiplerinden olup Erzurum vilâyetinin tahriri ile görevlendirilen Bostan'a****

Tahriri yapılan İspir, Bayburd ve Tercan kazalarında beylerbeyi hâslarından başka bir milyon akçe zevâid zuhur ettiği, Erzurum, Kemah ve Erzincan kazalarında da zevâid zuhur etmesinin beklendiği bildirildiğinden sözkonusu zevâidin alaybeyi, zaîm ve sipâhiler ile Erzurum Kalesi'nden beride olan kalelerin ulûfeli hisar erenlerine timar olarak tevcih edilmesi ve bunlara verilecek ulûfenin de Hazine'de bırakılması.

* *Hüküm eksik bırakılmıştır.*

706 ***Niğbolu ve Vidin beyleri ile kadılarına***

Sefer için inşâ edilmesi daha önce emredilmiş olan gemilerin ilkbahara kadar yetiştirilmesi.

707 ***Eflak voyvodasına***

Baharda yapılacak sefere katılmak üzere, zahîreleri tedârik edilmiş olarak yedi bin yarar asker ile Tımışvar'a gelmesi; ayrıca yüz bin kile arpa tedârik edip Vidin ve

Niğbolu'da inşâ olunan gemilere teslim etmesi ve iki yüz gemi için de kürekçi tedârik olunması.

708 ***Boğdan voyvodasına***

Yardım talebini havi mektubunun alındığı ve gerektiğinde kendisine yardım etmeleri hususunda Silistre ve Akkirman beyleri ile Eflak voyvodasına hükümler gönderildiği; kendisinin de hazırlıklı bulunması ve gerektiğinde Silistre ve Akkirman beyleri ile Eflak voyvodasından yardım talep ederek Boğdan'ı düşmana karşı muhâfaza etmesi.

5 Cemaziyelahir 973 (28 Aralık 1565)

709 ***Mora, Ağrıboz, İnebahtı ve Karlıili beylerine, kadılarına ve Emvâl-i Hâssa nâzırlarına***

Vezir Mustafa Paşa Malta seferinden dönerken Balyabadra ahalisinin ehl-i fesâd levend tâifesinden şikâyeti üzerine o havaliyi muhâfaza için on altı oturaklı bir kalite bırakıp İnebahtı Kalesi azeblerinin bir kalite ile deryaya çıkmalarını emrettiği halde azeblerin bu emre muhalefet ettikleri haber alındığından, kimsenin emre karşı gelmesine izin verilmemesi ve karşı gelenlerin isimlerinin bildirilmesi.

710 ***Yemen Beylerbeyi Rıdvan Paşa'ya***

Yemen vilâyeti büyük olduğundan iki beylerbeyiliğe ayrılması uygun görülerek San‘a vilâyetinin on yedi sancak itibariyle kendisine, Yemen vilâyetinin ise on iki sancak itibariyle Murad Bey'e verildiği ve kendi beylerbeyiliğine bağlı olacak sancak ve mukâtaaları gösterir bir defterin kendisine gönderildiği; bundan sonra Murad Bey ile birlikte ittifak halinde memleketin muhâfazasına gayret etmesi.

711 ***Gazze Beyi Murad Bey'e***

Yemen vilâyeti büyük olduğundan iki beylerbeyiliğe ayrılması uygun görülerek on iki sancak itibariyle Yemen Beylerbeyiliği'nin kendisine, San‘a Beylerbeyiliği'nin de Rıdvan Bey'e verildiği ve kendi beylerbeyiliğine bağlı olacak sancak ve mukâtaaları gösterir bir defterin kendisine gönderildiği; bundan sonra Rıdvan Bey ile birlikte ittifak halinde memleketin muhâfazasına gayret etmesi ve geliri ve mahsulü fazla olan mukâtaalar kendi beylerbeyiliğine bağlı olduğu için, San‘a tarafına bu hususta sıkıntı çektirmemesi.

712 ***İstanbul kadısına***

İstanbul'un muhtelif semtlerinde oturan isimleri yazılı şahısların kasap olarak istihdam edilmeleri.

713 ***Niksar kadısına***

Odasında kalpazanlıkta kullanılan âletler bulunduğu bildirilen Âbık Âmili Yusuf'un sözkonusu âletlerle birlikte Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

714 ***Kili, Fener ve Tırhala kadılarına***

İsimleri yazılı olan şahıslar İstanbul için kasap yazıldıklarından, kasaplık âletleri ile birlikte hisar erenleri nezaretinde İstanbul'a gönderilmeleri.

715 ***İsfirlik kadısına***

Kendileri ile Niş çingenelerinden Hayreddin Reis isimli kalpazana ait kalpazanlık âlet ve eşyaları gönderilmiş olan İsfirlik Kalesi erenlerinden Derviş, Seydî, Ali ve Cafer isimli hisar erenleri sözkonusu âletleri getirerek teslim ettiklerinden, kimsenin kendilerine bu hususta müdahale etmesine izin verilmemesi.

716 ***İnebahtı beyine***

Sancağı sipâhilerini tam techizatlı olarakhazırlayıp, alaybeyi kumandasında derya seferine göndermesi; kendisinin ise Turhanlu'ya bağlı akıncı tâifesiyle sefere hazırlanıp daha sonra bildirilecek yere giderek Rumeli beylerbeyine katılması.

717 ***Mısır beylerbeyine***

Altı adet gemi hazırlatıp bin kantar da barut yükleterek İskenderiye kaptanı ile donanmaya göndermesi.

718 ***Mısır beylerbeyine***

Yemen beylerbeyiliği ikiye bölünüp Gazze Beyi Murad Bey Yemen Beylerbeyiliği'ne tayin edildiğinden, adı geçenin ihtiyaçlarının temin edilip Yemen'e gönderilmesi.

719 ***Avlonya ve Ohri beylerine***

Havâss-ı hümâyundan Kados köyü ahalisinin hem vergilerini vermedikleri hem de etrafta olan köylerin ahalisine zulmettikleri bildirildiğinden, bunların elebaşılarının yakalanıp diğerlerine ibret olacak şekilde cezalandırılması.

720 ***Mısır beylerbeyine***

Üç yüz yeniçeri yazılıp Yemen Beylerbeyiliği'ne tayin olunan Murad Bey ile birlikte Yemen muhâfazasına gönderilmesi.

721 ***Haleb beylerbeyi ile Haleb ve Sermin kadılarına***

Sermin Nahiyesi Emini olan Abdülkadir adlı şahsın halka zulmettiğine dair defalarca şikâyet vaki olup teftişi için iki defa hüküm yazıldığı halde adı geçenin kadıya rüşvet verip halka zulmetmeye devam ettiğine dair yeniden arzuhal sunulduğundan, adı geçenin yakalanıp hapsedilerek yeniden teftiş edilmesi ve sonucun bildirilmesi.

722 ***İskenderiye beyine ve kadısına***

Ali oğlu Mehmed'in sahte arzlarla hisar gediklerini başkalarına tevcih ettiği ve yapılan aramada torbasında dokuz adet arz müsveddesi bulunup yazının kendine ait olduğu şahitlerle sâbit olduğu bildirildiğinden, bu husus sâbit olmuş ise adı geçenin küreğe konulmak üzere Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

723 ***İskenderiye beyine ve kadılarına***

Bretotorik nahiyesinden isimleri yazılı zimmîlerin ehl-i fesâd oldukları, halkı isyana teşvik ettikleri ve bazı köyleri basıp koyunlarını yağmaladıkları bildirildiğinden sözkonusu şahısların bulunup teslim edilmesi hususunda adı geçen nahiye keferesine sıkı tenbihte bulunulması.

724 ** Hükmün mükerrer olduğuna dair üzerinde kayıt vardır. Aynı hüküm için bkz. hk. nr. 740*

725 ***İskenderiye beyine***

Türümşe köyü âsilerinin çevre köyleri basıp yaktıkları ve yol kestikleri bildirildiğinden, Dukagin, İlbasan ve Hersek beyleri ile birlikte hareket ederek âsilerin üzerine varılması ve haklarından gelinip bölgenin güvenli hale getirilmesi; ancak bu yapılırken kendi halinde olanlara zarar verilmemesi.

726 ***Hersek, İlbasan ve Dukagin beylerine***

İskenderiye Beyi Durali Bey tarafından, Türümşe köyü halkının isyan halinde oldukları bildirildiğinden, adı geçen beyle haberleşerek yeterli miktarda sipâhi ve hisar eri ile yardımına gitmeleri ve âsilerin hakkından gelmeleri.

727 ***Şehrizol beylerbeyine***

Baban halkının sürekli isyan halinde olduğu, daha önceki beylerin bunları zapturapt altına alamadığı, ancak münasip bir yerde bir kale inşâ edilip tayin edilecek beyler orada otururlarsa hem zapturaptın, hem de vergi tahsilinin sağlanacağına dair gönderdiği mektubun alındığı; ancak bu mektupta kalenin nasıl yapılacağına dair ayrıntılar yer almadığından, kalenin yapılması durumunda maliyetinin ne kadar olacağı ve içine konulacak askerin ne şekilde tedârik olunacağı hususlarının da ayrıntılı olarak bildirilmesi.

728 ***Rumeli beylerbeyine***

Müteveffâ İbrahim Çavuş'un muhallefâtının ve kabzetmiş olduğu vakıf akçelerinin, defteri ile birlikte Hasan Çavuş'a teslim olunarak Dergâh-ı muallâ'ya gönderilmesi.

9 Cemaziyelahir 973 (1 Ocak 1566)

729 ***Şam beylerbeyi ile Şam ve Sermin kadılarına***

İmâret-i Âmire Evkâfı'na bağlı Zeydanî köyü halkından Hacı Ali'nin Kefer-âm köyünde katledilip para ve eşyalarının çalınması olayında kâtil oldukları iddia edilen şahısların mutlaka yakalanıp teftiş olunmaları ve suçları sâbit olursa, sipâhi iseler hapsedilip durumlarının arzedilmesi, değil iseler gereken cezalarının verilmesi.

730 ***İskenderiye beyine ve kadılarına***

Yeniçerilerden ve ahaliden bazı kimselerin vilâyetin bal, yağ vs. mahsullerini ucuza alıp başka vilâyetlerde satmalarından dolayı halkın darlık çektiği bildirildiğinden, elinde emr-i şerif ile gelip İstanbul zahîresi için mal almak isteyenler dışında, bu şekilde mal toplayıp vilâyet dışına çıkarmak isteyenlere engel olunması.

731 ***Mısır beylerbeyine***

Yemen beylerbeyi Rıdvan'a yazılan ve Zebid Azeb Ağalığı ihsan olunan Sinan ile gönderilen hükm-i şerifin yerine ulaştırılması.

732 ***Karaman ve Anadolu beylerbeyilerine***

Baharda çıkılacak sefer için daha önce kendilerine ve sancakbeylerine hüküm gönderildiği; ancak bu seferin diğer seferlerle kıyas edilmeyip daha çok tedârik görülmesi gerektiğinden sancakbeylerine tekrar adamlar ve mektuplar göndererek alaybeyi, zaîm ve sipâhilerin tam techizatlı olarak daha sonra bildirilecek yerde eksiksiz hazır bulunmaları hususunda yeniden tenbihte bulunulması.

733 ***Budun beylerbeyine***

Düşman tarafından bey kethüdâsı, alaybeyi ve kale yoklamacısı gibi görevleri olan bazı işe yarar kişilerin Solnok ve İstolni Belgrad gazileri tarafından esir edildikleri ve her biri için yüksek miktarda fidye talep olunduğu haber alındığından, bu esirlerin hiçbir şekilde geri verilmemesi ve bunları ellerinde bulunduranlara da iyi muhâfaza etmeleri hususunda sıkı tenbihte bulunulması.

734 ***Üsküp kadısına***

Silahdarlar zümresinden iki yüz on altıncı bölükte on üç akçe ulûfeli Yunus'un, davacıları ile olan davasının görülebilmesi için Südde-i saâdet'e gelmesi; gelmezse ulûfesinin kesileceği.

735 ***İstanbul kadısına***

Bazı aşçıların İstanbul'da Eminbey Mahallesi'nde evler satın alıp, içinde büyük

ateşler yakarak çarşıda satacakları koyunları buralarda pişirdiklerine dair mahalle halkı şikâyette bulunduğundan, aşçıların satacakları yemeği evlerde pişirmelerine izin verilmemesi.

Anadolu beylerbeyine

736 Süleyman isimli müteveffâ bir şahsın oğulları oldukları belirtilerek iki ayrı şahsa yapılan timar tevcihinde, timar tezkirelerine Süleyman'ın ölüm tarihi olarak farklı tarihler yazılmış olduğu görüldüğünden, sahtelik şüphesiyle sözkonusu tezkirelerin sûretlerinin geri gönderildiği; bu karışıklığın düzeltilmesi ve sebebinin bildirilmesi; bundan sonra da bu hususta daha dikkatli olunması.

Hamidili kadılarına

737 Bilecik Madeni hizmetine tayin olunan yayaların gönderilmesi için yardım talebinde bulunan Hamidili Piyâdeleri beyine gerekli yardımın yapılması.

Pojega beyine

738 Kamengrad Kalesi Dizdarı Mehmed'in, Pojega kadısının kendisine niçin namaz kılmadığını sorması üzerine verdiği cevapta, şer‘an küfrü gerektirir sözler sarfettiği bildirildiğinden, dizdarlığının başkasına verilerek kendisinin yakalanıp Dergâh-ı muallâ'ya gönderilmesi.

Mısır beylerbeyine

739 Yemen'de hazır durumda bulunan beş yüz kantar barutun Muha İskelesi üzerinden Süveyş'e gönderilmesine dair Yemen Beylerbeyiliği'ne hitaben yazılmış olan emrin, Mısır çavuşlarından Kara Çavuş ile Yemen beylerbeyine ulaştırılması; ayrıca Süveyş gemilerinin gelip gelmediğinin bildirilmesi ve bahara kadar bin kantar barut hazırlanması.

Diyarbakır beylerbeyi ile Âmid ve Palu kadılarına

740 Sâbık Palu Hâkimi Cemşid, torunu Rüstem hakkında parasını çaldığı ve ahlaksız davranışlar içinde olduğu yolunda şikâyette bulunduğundan, adı geçenlerin bir araya getirilip teftiş olunması ve şer‘an Rüstem üzerine sâbit olan haklar alınıp sahibine verildikten sonra sâbit olan suçlarının bildirilmesi.

Karahisâr-ı Sâhib beyine ve kadısına

741 Timar erbâbından iken feragat eden ve hâlen Çölovası'nda ikâmet etmekte olan Efendibeyoğlu Hasan'ın yakalanıp Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

Saruhan sancağı kadılarına

742 Galata'da bulunan gemiler için gerekli olan yelken bezinin bir an önce tedârik edilip bahardan önce ulaştırılması.

743 ***Varna kadısına***

Sefer için Rusçuk'a gönderilecek toptaşı, barut vs. silahların sevki için şimdiden çok sayıda araba temin edilerek sözkonusu silahları getiren gemiler geldiğinde herhangi bir gecikmeye meydan verilmeden silahların arabalara yükletilip Rusçuk'a gönderilmesi.

744 ***Rusçuk kadısına***

Daha önce inşâsı emredilen beş geminin yapımının hızlandırılması.

745 ***Beyşehir beyine***

Hırsızlık ve harâmilik ile meşhur olup daha önce yakalanmasına çalışıldığı halde yakalanamayan ve bu esnada Şehzâde Selim'in Abdi isimli kölesini de öldüren Ahmed bin Hüsam isimli azılı şakînin yakalandığı bildirildiğinden, adı geçenin siyâset olunup emrin yerine getirildiğinin bildirilmesi.

746 ***Gelibolu kadısına***

Mısır'dan barut getiren geminin Gelibolu'da su aldığı bildirildiğinden Gelibolu Emini Halil ile birlikte bizzat gidilip durumun tetkik edilmesi; eğer su baruta bir zarar vermişse barutun dışarıya çıkarılıp tartılıp ne kadar olduğu bir deftere kaydedildikten sonra defterin Südde-i saâdet'e gönderilmesi, barutun da iyi bir yerde muhâfaza altına alınması; eğer suyun baruta zarar verme ihtimali yok ise geminin bekletilmeden gönderilmesi.

747 ***Boğdan Voyvodasına***

Nemçe'deki casusların, Nemçe askerlerinin toplanmakta olduğunu bildirdiklerine dair kendisinden gelen mektubun alındığı; bu durumda kendisinin de gaflette bulunmaması ve düşman saldırısına karşı gerekli hazırlıkları yapması.

748 ***Kocaili kadılarına***

Gemi inşâsı için lâzım olan keresteyi kestirmek üzere gönderilen çavuşların, halkın hepsini ağaç kesme işinde çalıştırarak ekin ekmelerine engel oldukları duyulduğundan, sözkonusu çavuşlara bu işlerden herhangi birinin aksamaması için halkı ekin ekme ve ağaç kesme işlerinde nöbetleşe çalıştırmaları yolunda tenbihte bulunulması.

749 ***Şam beylerbeyine****

Şam'da ehl-i fesâdın geceleri bazı şahısların bahçelerinde toplanıp evleri basarak yağmaladıkları ve adam öldürdüklerine dair sunulan arzuhalin kendisine gönderildiği.

* *Hüküm eksik bırakılmıştır.*

750 ***Segedin beyine***

Sefer için zahîre tedârik edilmesi hususunda kendisine para ve hükm-i şerif gönderildiğinden, istenilen miktarlarda arpa ve unu tedârik ederek Varadin'de anbarlaması;

adam ve paraya ihtiyaç bulunduğu takdirde bunun karşılanması için Semendire beyine de hüküm gönderildiğinden, gerekirse bu hususstaki ihtiyaçları için adı geçen beyden yardım talebinde bulunması.

751 ***[Semendire Beyi] Bayram Bey'e***

Segedin beyi zahîre tedâriki ile görevlendirildiğinden, para ve adam istediği takdirde kendisine derhal yeterli miktarda para ve adam gönderilmesi.

752 ***Mısır beylerbeyine***

İkiye ayrılan Yemen Beylerbeyiliği'nin bir bölümüne tayin olunan Gazze Beyi Murad Bey Mısır'a geldiğinde kendisine gerekli olan levâzım ve mühimmâtı tedârik ederek sağ sâlim Yemen'e göndermesi.

753 ***[Semendire Beyi] Bayram Bey'e***

Daha önce tedâriki emrolunan zahîre ve gemiler ile bunlardan başka son olarak tedâriki emrolunan yüzer bin kile un ve arpa ile yüz otuz geminin de Hızırilyas'a kadar yetiştirilmesi.

754 ***Tokat kadısına***

Bayburd'un tahriri esnasında, Tahrir Kâtibi Mehmed ile birlikte yolsuz ve uygunsuz davranışlarda bulunduğu için teftişi emrolunan Bayburd Alaybeyi Gülâbi'nin, teftiş edileceğini haber alınca Bayburd'dan ayrıldığı ve yolda kendisini teftişe mübaşir tayin edilen çavuşa rastgelince ona itaat etmeyip silah çektiği bildirildiğinden, adı geçenin teftişine kendisinin tayin olunduğu; olay yerine giderek adı geçeni teftiş edip neticeyi arzetmesi; ayrıca bazı sipâhilerin tahrirle ilgili şikâyetleri ile Tercan nâibinin Tahrir Emini Mustafa hakkında verdiği biri lehte diğeri aleyhte iki arzın aslını da araştırıp neticeyi arzetmesi.

755 ***Akkirman beyine***

Akkirman Tatarlarının esir ettiği Lehlilerden, bulunabilenlerin Leh Kralının Tercümanı İslanisla'ya teslim edildiği, ancak Akkirman Tatarlarının emr-i şerife itaatsizliğe devam ederek Cankirman sahrasındaki koyun ve sığır ocakları ile sınırdaki Lehistan'a ait kale ve köyleri basıp yağmaladıkları ve esirler aldıkları, fakat Akkirman Kadılığı Havâss-ı hümâyun'a ve Sultan Selim Evkâfı'na dahil olduğu için eşkıyanın yakalanması yetkisi hâs eminlerinde bulunduğundan, eşkıyanın hakkından gelinemediğine dair gönderdiği mektubun alındığı ve bu gibilerin bulunup yakalanmaları hususunda hâs ve vakıflardaki emin, âmil vb. görevlilere emirler gönderildiği; kendisinin de ehl-i fesâd olanları nerede olursa olsun mutlaka yakalayıp toprak kadıları marifetiyle teftiş ettirmesi ve suçu sâbit olanları şer‘-i şerife göre cezalandırması; emr-i şerife rağmen bu gibi eşkıyayı vermemekte direnen görevli olursa bunların isimlerini de yazıp bildirmesi.

756 ***Hersek beyine****

Sefer için cerahor hazırlanması hususunda Maliye tarafından sancağı dahilindeki kadılara hükümler gönderildiği, kendisinin de bu hususta kadıları kendi hallerine bırakmayıp bizzat tenbihte bulunması; ayrıca sefere katılmak için sancağından ayrıldığında Nova Kalesi'nin muhâfazası için yeteri kadar asker bırakması.

** Hükmün kenarında, cerahor hükümlerinin Foça, Nevesin, Mostar, Prepolye, Nova ma'a Karadağ, Neretva ve Velika kadılıkları ile Zaçesne beyine gönderildiğine dair kayıt vardır.*

757 ***Teke, Kengırı, Sultanönü, Alâiye, Bolu, Kastamonu, Karahisâr-ı Sâhib, Hüdavendigâr, Biga, Karesi, Aydın, Menteşe, Hamidili, Amasya, Çorum, Canik, Karahisâr-ı Şarkî, Midilli ve Rodos beylerine, Sivas beylerbeyine, Ankara sancağı için Anadolu beylerbeyine, Kütahya sancağı için Şehzâde Selim lalasına ve Saruhan sancağı için Şehzâde Murad lalasına***

Donanma için kürekçi gönderilmesi hususunda kadılara hükümler ve görevli adamlar gönderildiği; kadıların ve görevli adamların kendi hallerine bırakılmaması ve bu husus ile bizzat ilgilenilerek sözkonusu kürekçilerin istenilen yer ve zamanda eksiksiz olarak hazır edilmesi için gerekli gayretin gösterilmesi.

758 ***Saruhan sancağı kadılarına***

Galata'da bulunan kadırgalar için lâzım olan yelken bezi ve tente bezinin, bedeli mukâtaalardan karşılanmak üzere satın alınıp gönderilmesi.

759 ***Ağrıboz, Mora ve Atina beylerine, Atina sancağı kadılarına ve Livadya, İzdin, Ağrıboz, İstefe, Salina, Balyabadra, Anabolu, Arhos, Ayamavra, Angelikasrı, Narda, Çatalca ve Yenişehir kadılarına***

Baharda deryaya çıkacak donanma için kadıların daha önce kendilerine emderilen miktarlarda peksimedi eksiksiz olarak hazırlatmaları; sancakbeylerinin de kadıları kendi hallerine bırakmayıp bu iş ile bizzat ilgilenmeleri.

760 ***Mısır beylerbeyine***

Dirlik tasarruf etmeyenlerden üç yüz kişinin yeniçeri yazılıp Yemen Beylerbeyi Murad Bey ile birlikte Yemen muhâfazasına gönderilmesi.

761 ***Filibe, Tatarpazarı, Rahova, İvraca, Niğbolu, Tırnovi, Plevne, Lofça, Yanbolu, Şumnu, Silistre, Prevadi, Hezargrad, İzladi ve Eskihisar kadılarına***

Baharda çıkılacak sefer için kazaları dahilindeki voynuk tâifesinden işe yarar olanların Nevruz'dan önce eksiksiz ve techizatlı olarak çeribaşıları ile Süddе-i saâdet'e gönderilmesi.

762 ***Pojega, Semendire ve Mohaç beyleri ile Filibe, Sofya, Ösek, Niş, Semendire, Belgrad, Mohaç ve Budun kadılarına ve Budun defterdarına***

Baharda yapılacak sefer için Kilâr-ı Âmire'ye buz tedârik edilmesi.

763 ***Bursa beyine***

Kirmasti'de Bostancı olan Acem'in teftişi için daha önce hüküm çıkartan Hızır, Mustafa ve Derviş isimli şahısların yakalanıp hapsedilerek güvenilir adamlar nezaretinde Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

764 ***Mohaç Beyi Hamza Bey'e***

Kendisi tarafından Estergon sancağı beyi iken 964 senesinde İstanbul'a gönderilmiş olan Sitermiz adlı kâfir hakkında araştırma yapılıp neticenin ayrıntılı olarak arzedilmesi.

765 ***Mısır beylerbeyine***

İstanbul'da pirinç sıkıntısı çekildiğinden, bol miktarda pirinç tedârik edilerek seferden önce İstanbul'a ulaştırılması.

766 ***Budun beylerbeyine***

Kendisine gönderilen hükümde, Nemçelilerin antlaşmayı bozup geri Erdel'e dönerek Bana Kalesi'ni kuşattıkları haberinin doğru olup olmadığının, doğru ise sebebinin ne olduğunun bildirilmesi emredildiği halde, kendisinin, gönderdiği mektupta bu hususlara cevap vermediği gibi gönderdiği adamlar ile de sürekli olarak verilecek her görevin üstesinden gelineceğini bildirdiği; derhal önceki emirde cevabı istenen hususlar ile bu şekilde davranmasının sebeplerini ayrıntılı olarak yazıp arzetmesi ve barut işlenmesi hususundaki gayretini devam ettirmesi.

767 ***Brayil ve Baba kadılarına***

Tuna üzerinde sefer için hazırlanan gemilere kaptan tayin olunan Kocaili Sancağı Beyi Ali Bey için bedeli mukabilinde bin kantar peksimed pişirtilip göndereceği adamlara teslim edilmesi.

768 ***Karahisâr-ı Şarkî sancağına varıncaya kadar, kürekçi göndermesi emrolunan kadılara***

Daha önce hazırlanıp gönderilmesi istenen kürekçilerden ne kadarının hazırlandığı ve ne zaman gönderileceğinin bildirilmesi.

769 ***Sekçuy Beyi Mehmed Bey'e***

Bazı haydudların hâs, zeamet ve timarlara yerleşip hâs eminleri, züamâ ve sipah tâifesinden yardım görerek kuvvet buldukları ve reâyânın mallarını çalıp zulmettikleri

bildirildiğinden, sözkonusu emin, zaîm ve sipâhilere, haydudlara yardım etmemeleri ve geldiklerinde haber vermeleri hususunda tenbihte bulunulması ve bu haydudların yakalanarak haklarından gelinmesi, aksi takdirde yardımcı olanların cezalandırılacağı.

770 ***İzvornik beyine***

Daha önce inşâsı emrolunan gemilerden ne kadarının hazırlandığı ve ne kadarının hazırlanmakta olduğunun bildirilmesi; ayrıca çivi için Samakov'dan gelecek demirin beklenmeyip oradan demir alınıp çingenelere kestirilmesi.

771 ***Karaman beylerbeyine***

Gönderilen adâlet-nâmenin pazarda halka ilan edilmesi üzerine bazı kişilerin Mirliva Kaymakamı Pîrî Subaşı'dan davacı oldukları ve neticede adı geçen subaşı ile Emîr-i Ahur Hüseyin üzerine hak sâbit olduğu, ancak adı geçenlerin şer‘-i şerife itaat etmedikleri bildirildiğinden yakalanarak Südde-i saâdet'e gönderilmeleri.

772 ***Semendire beyine***

Daha önce tedâriki emrolunan zahîre, arpa, un ve gemilerin Hızırilyas'a kadar hazır edilmesi için gayret edilmesi; ayrıca top arabalarının altına da yeterli miktarda döşeme tedârik edilmesi.

773 ***Pojega beyine***

Seferde kullanılacak toplar için döşeme ağacı gerektiğinden o civardan bin beş yüz adet döşemelik ağaç tedârik olunarak hazır edilmesi; bu hususta yardımcı olması için Sirem beyine de hüküm gönderildiğinden gerekirse kendisinden de yardım istenmesi.

774 ***Pojega ve Mohaç beylerine***

Sefer için iki parmak kalınlığında ve on arşın uzunluğunda iki yüz elli adet pelit tahtası hazırlanması.

775 ***Sirem beyine***

Top arabalarına döşeme ağacı tedâriki ile görevlendirilen Pojega ve Semendire beylerine bu hususta her türlü yardımın yapılması.

776 ***Hersek beyi ile Saray, İskaradin ve Vişegrad kadılarına***

Havâss-ı hümâyun'a dahil olan Kırka hâslarının, serhadde bulunmasından dolayı muhâfazası gerektiği halde çeribaşı, zaîm ve sipâhilerin ihmali nedeniyle küffârın deryadan gelip varoşları yakıp esirler aldığı, ayrıca deryaya yakın çiftlikleri olan bazı sipâhilerin de küffâra tereke verdiği bildirildiğinden durumun teftiş olunması ve neticenin bildirilmesi.

777 ***Üsküdar kadısına***

Tuzla'da yoldan geçen bazı kişileri tutup soyarken yakalanan ve kendisini yasakçının gönderdiğini söyleyen kâfir ile yine Tuzla'da Diyarbakırlı celeplerin çalınan koyunları ağılında bulunan Yusuf adlı şahısların suç mahallinde teftiş olunmaları.

778 ***Mâmrevan Beyi Ömer Bey ve kethüdâsı Hüseyin'e***

Daha önce Erzurum'un tahriri ile görevlendirilmiş olan Tahrir Emini Mustafa, kâtibi ve halk ile iyi geçinemediğinden Tahrir Eminliği görevinin adı geçenden alınarak kendisine verildiği, Mustafa'nın da kendisine kâtip tayin edildiği.

779 ***Haleb kadısına***

Yalif adlı Frenk'e borçlu olan Yoşefe Karş (قرش) adlı Yahudi'nin, borcunu kabul ediyorsa adı geçenin vekiline ödemesi, kabul etmiyorsa mahkemede yüzleştirilmek üzere Südde-i saâdet'e gelmesi.

780 ***Mısır beylerbeyine***

Mısır'da Nâzıru'n-nuzzâr olup Yemen'de sancak verilen Lütfü Beyoğlu'nun sancağına gitmeyip Mısır'da bazı işlere karıştığı bildirildiğinden, adı geçene sancağına gitmesi hususunda tenbihte bulunulması.

781 ***Haleb beylerbeyine***

Diyarbakır ve Bağdad'dan ne kadar barut geldiği, ne kadar barut hazırlandığı ve Trablus'a barut gönderilip gönderilmediği hususlarının ayrıntılı olarak yazılıp arzedilmesi.

782 ***Gelibolu kadısına***

Köprü hizmetine bennâ gönderilmeyip gemi yapımı için alıkonulması; Gelibolu'ya gelecek askerler için mümkün olduğu kadar zahîre hazırlanması; kürekçilerin bizzat kendisi tarafından getirilmesi ve elinde ıtknâme bulunan Frenk esirlerinin Frenk tarafına gitmesine izin verilmemesi.

783 ***Kayseri beyine***

Daha önce kendisinden sefere hazırlanmasının istendiği, ancak şimdi Konya muhâfazasında kalması münasip görüldüğünden, Karaman beylerbeyinin Kayseri sancağı sipâhilerinin tezkiresiz olanlarından tayin edeceği sipâhiler ile birlikte Konya sahrasında münasip bir yerde toplanıp asayiş ve muhâfaza hizmetinde bulunması.

784 ***Pîrî Paşa'ya***

Düşman üzerine yapılacak seferden dolayı Kayseri muhâfazasına tayin

olunduğundan, Karaman beylerbeyinin tayin edeceği Karaman'ın tezkiresiz sipâhileri ve Adana'nın zaîm ve sipâhileri ile birlikte münasip bir mahalde toplanıp asayiş ve muhâfaza hizmetinde bulunması.

785 ***Karaman beylerbeyine***

Daha önce donanma için Karaman'dan gönderilmesi istenen kürekçilerin, donanmanın çıkma vakti yaklaştığından, bir an önce gönderilmesi.

786 ***A'zâz u Kilis Beyi Canpolad Bey'e***

Kendisi tarafından inşâ ettirilmiş olan gemilerin, kullanılacakları zaman gelinceye kadar yağmur ve güneşten korunması.

787 ***Drama, Zihne, Siroz, Yenice-i Vardar, Avrethisarı, Karaferye, Filorina, Cumapazarı, Timurhisar, Kesterye, Dobniçe, Ilıca, Pirlepe, Kırçova, Köprülü, Manastır, Nevrekop, Sofya, Selanik, Kavala, Yenice-i Karasu, Gümülcine, Yenişehir, Alasonya, Serfice, Sidrekapsi, Çatalca, Gerniş (گرنیش), Fener ve Tırhala kadılarına***

Yeni yapılan celep tahririne göre düzenlenmiş olan celep defteri sûretlerinin kendilerine gönderildiği; bundan sonra her hangi bir ihmal ve suistimale meydan verilmeden, celeplerin bu hükümde belirtilen esaslar çerçevesinde yükümlü oldukları miktarda koyunu eksiksiz olarak tedârik etmeleri sağlanarak, koyunların yollarda zayi ve telef edilmeden işe yarar sürücü ve nâibler nezaretinde İstanbul'a gönderilmesi ve imzalı, mühürlü hüccet karşılığında koyun eminine teslim ettirilmesi.

788 ***Menteşe beyine***

Bodrum Kalesi topçularının, topçubaşının haberi olmadan kale dizdarından izin alıp istedikleri yere gitmelerinden dolayı topçuluk hizmetinin aksadığı bildirildiğinden, topçu neferlerine, topçubaşına itaat etmeleri ve hizmeti aksatmamaları hususunda tenbihte bulunulması.

789 ***Sekçuy beyine***

Pervane adlı şahsa olan borcunu ödemesi; aksi takdirde sancağının başkasına tevcih edileceği.

790 ***Yeniçeri ağasına***

Hâssa bahçelerden, Edirne bahçesinden ve torbadan toplam beş yüz adet acemi oğlanın kapıya çıkarılması.

791 ***Semendire ve Özice kadılarına***

Halktan kanunsuz olarak para aldığı ve devşirdiği çocukları tekrar ailelerine sattığı bildirilen acemi oğlanı devşirmekle görevli olan şahsın teftiş olunup hak sahiplerinin

haklarının alınıp sahiplerine verilmesi ve adı geçenin eşyalarının bu iş için mübaşir tayin edilen Ferhad Subaşı marifeti ile aranıp para ve eşya cinsinden ne bulunursa defter edilip defterin mühürlenerek Ferhad Subaşı'ya teslim edilmesi; ayrıca henüz devşirme yapılmamış yer var ise buraların oğlanlarının da yine Ferhad Subaşı tarafından devşirilmesi.

792 ***Selanik yörüklerinin bulunduğu yerlerin kadılarına, Selanik yörükleri subaşısına ve Ofçabolu Yörükleri Subaşısı Hüseyin'e***

Seferde top çekmek için yörükleri ile birlikte toplam yüz elli çift camuş gönderilmesi.

793 ***Sofya ve Berkofça kadılarına***

Kazaları dahilindeki voynukların iki nevbetlilerinin Istabl-ı Âmire'ye gönderilmesi.

794 ***Samakov kadısına ve Dergâh-ı muallâ çavuşlarından Mehmed ve Müstedam çavuşlara***

Daha önce sefer ve köprü yapımı için hazırlanıp gönderilmesi istenen mismar vs. demir âletlerin, herhangi bir gecikmeye meydan verilmeden istenilen zamanda gönderilmesi ve bunlardan ne kadarının hazırlanıp ne kadarının hazırlanmakta olduğunun da bildirilmesi.

795 ***Rumeli beylerbeyine***

Rumeli'de bulunan yörüklerin kendisine katılmaları hususunda yörük subaşılarına yazılan hükümlerin yerlerine ulaştırılmak üzere kendisine gönderildiği; hem bu hükümlerin ilgili subaşılara ulaştırılması hem de kendisi tarafından bu hususta ayrıca tenbihte bulunulması; Selanik ve Ofçabolu yörüklerinin ise su sığırı sürmekle görevlendirildiği ve bu hususstaki hükümlerin kendilerine ulaştırıldığı.

796 ***Şehzâde lalasına***

Ordu sefer için hareket ettiğinde Şehzâde Selim'in de kapı halkı ile birlikte Anadolu'da kendisi tarafından belirlenecek münasip bir yerde oturması.

797 ***Karaman beylerbeyine***

Sefer müddetince Kayseri Sancakbeyi Çerkes Bey Konya muhâfazası ile, Pîrî Bey de Kayseri muhâfazası ile görevlendirildiğinden, Karaman Beylerbeyliği'ne bağlı sipâhilerden silah vb. eksiği olanlar ile tezkiresiz timar tasarruf eden sipâhilerden yaşlı, hasta ve sefere kudreti olmayanların tesbit edilip Pîrî Bey maiyyetine, Kayseri sancağının tezkiresiz timar tasarruf eden sipâhilerinden sefere yaramayanların da aynı şekilde tesbit edilip Çerkes Bey maiyyetine tayin olunmaları.

798 ***Yanbolu tatarları, Tanrıdağı, Kocacık, Naldöken, Vize, Selanik ve Ofçabolu yörükleri subaşıları ile Vize, Kırkkilise ve Çirmen beylerine***

İlkbaharda düşman üzerine sefer düzenlenmesine karar verildiğinden, subaşıların kendilerine bağlı yörüklerin bir nevbetlüleri ile, sancakbeylerinin de kendilerine bağlı müsellemleri ile ilkbahardan önce Rumeli beylerbeyine katılmaları; Selanik ve Ofçabolu yörüklerinin ise top arabaları için su sığırı sürmekle görevlendirildikleri.

799 ***Edirne kadısına***

Ömer, Hacı ve Divâne Pîrî isimli suhtelerin yakalanıp Südde-i saâdet'e gönderilmeleri.

800 ***Çernovi kadısına***

Sofya kadısı ve Süleyman Çavuş tarafından Yergöğü Kalesi'ne hapsedilen Durali'nin iki küçük çocuğunun serbest bırakılmaları.

23 Cemaziyelahir 973 (15 Ocak 1566)

801 ***Cezâyir Beylerbeyi Kaptan Piyâle Paşa ve Hızâne-i Âmire Defterdarı Hasan'a***

Sâbık Tersâne-i Âmire Emini Mehmed'in muhasebesini görmekle görevlendirildiklerinden, Tersâne-i Âmire'nin kâtip ve mübaşirleri ile Donanma-yı hümâyun'a katılan gemilerin reislerinden vs. şahıslardan soruşturularak, adı geçenin dönemine ait tüm tersâne defterleri birbiriyle karşılaştırılıp kontrol edilerek, adı geçenin muhasebesinin görülmesi ve neticenin yazılıp Hazine-i Âmire'ye teslim edilmesi.

802 ***Merhum Sultan Selim Han Medresesi müderrisine***

Kaptan Piyâle Paşa ile Anadolu Defterdarı Hasan'ın, Galata Hâssa Harcı Emini Mehmed'in muhasebesini görmekle görevlendirildikleri; bu esnada ortaya çıkaçak şer‘î hususların görülmesi için de kendisinin müfettiş tayin edildiği.

803 ***Bosna beyine***

Klis Beyi Hüsrev Bey sancağına dönünceye kadar Klis'in muhâfazası için asker gönderildiği ve Bosna hududunda bulunan Lublan ve Sika adlı düşman kalelerine gemilerle asker geldiği fakat niyetlerinin anlaşılamadığına dair gönderdiği mektubun alındığı, ancak mektupta, gelenlerin denizden mi yoksa Sava nehrinden mi geldiği bildirilmediğinden, bu hususun da araştırılıp bildirilmesi ve memleketin muhâfazası hususunda dikkatli ve hazırlıklı olunması.

804 ***Gümülcine kadısına***

Tereke almak için İstanbul'dan gönderilen gemicilerden terekeyi aldığı bildirilen Yahudi'nin buldurulup Sinan Çavuş'a teslim edilerek Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

805 ***Vezir Mustafa Paşa'ya***

Malta seferinde kendisiyle birlikte hizmette bulunanlara inayet olunan akçenin istihkaklarına göre dağıtılması.

806 ***Hersek beyi ile Saray, Iskaradin ve Vişegrad kadılarına***

Neretva Kadısı İsa'yı öldürttüğü ve hakkında yapılan şikâyetlerin görülmesi için mahkemeye davet edilmesine rağmen çeşitli bahânelerle gelmediği bildirilen Klis beyi ile adamlarının, gerekirse zorla getirtilerek davalarının görülmesi.

807 ***Rodos beyine***

Rodos sipâhilerinin alaybeyileri ve çeribaşıları ile eskiden olageldiği üzere Rodos muhâfazasında bırakılması ve gemilerin de donanmaya katılmak üzere hazır edilmesi.

808 ***Hlevne kadısına***

Hlevne ahalisi, bugüne kadar gelen sancakbeylerinin kanunsuz olarak salgun salıp kendilerine zulmettiği yolunda şikâyette bulunduğundan, bundan sonra gelecek sancakbeylerinin adamlarının, şer‘-i şerife ve kanuna aykırı iş yapmalarına izin verilmemesi.

809 ***Van beylerbeyine***

Gönderdiği mektupta Erciş Kalesi'ne dört yüz nefer azeb yazıldığı bildirilip yüz elli nefer de atlı yazılması talebinde bulunulduğundan, sözkonusu kale için yüz elli nefer azeb yazılıp kalanın diğer kalelerden karşılanması ve elli nefer de atlı yazılarak defterlerinin gönderilmesi.

810 ***Akdeniz'de Rumeli yalılarında bulunan kadılara***

Cezâyir-i Garb'da Mile Sancağı Beyi olup memleketine dönmekte olan Hasan Bey'e bedeli mukabilinde peksimed ve erzak ihtiyaçlarının temininde yardımcı olunması.

811 ***Klis sancağı beyine ve kadılarına***

Bazı şahısların deryaya ve küffâra tereke ve yiyecek maddeleri vermesinden dolayı kıtlık baş gösterdiği ve halkın sıkıntı çektiği bildirildiğinden, bundan sonra deryaya, küffâra vs. vilâyet dışına yiyecek verilmemesi için ilgili yerlere tenbihte bulunulması, gerekli kontrollerin yapılıp tedbirlerinin alınması ve kadıların da bu hususta hükmü sicile kaydederek bundan sonra gelecek kadıların da bu hükme uymalarını sağlamaları.

812 ***Peçuy Beyi Hamza Bey'e***

Sâbık Budun Beylerbeyi müteveffâ Rüstem Paşa'nın kızı, kardeşinin oğlu Ahmed isimli zaîm ile evli olup validesi kızını görmek istediğinden, kendisinin, validesinin İstanbul'dan gönderdiği adamı Pervane Ağa ve Rüstem Paşa'nın sâbık Kethüdâsı Ali refakatinde sağ sâlim İstanbul'a ulaştırılması.

813 ***Mısır beylerbeyi ve defterdarına***

Bu sene Nil nehrinin suyunun az olması ve su bendlerinin de harap vaziyette bulunması yüzünden hububat fiyatlarının yükseldiği haber alındığından, hangi bölgelerde ne kadar harap bend bulunduğu, geçmişte bunların kimlere tamir ettirildiği ve niçin harap oldukları hususları ile anbarlarda mevcut olan hububatın miktarının ve cinslerine göre fiyatlarının ayrıntılı olarak arzedilmesi.

814 ***Mısır beylerbeyine***

Daha önce gönderilen hükm-i şerif gereğince Hürrem Sultan Evkâfı Nâzırı Hasan ile Deşişe nâzırının muhasebeleri görülüp zimmetlerine yüklüce para geçirdiklerinin tesbit edildiği haber alındığından, bunun doğru olup olmadığı, doğru ise niçin arzolunmadığı ve bu paranın adı geçenlerden tahsil edilip edilmediğinin bildirilmesi.

815 ***Boğdan voyvodasına***

Kendisi tarafından gönderilen mektupta, Nemçe ve Leh taraflarında Boğdan'a yönelik askerî hazırlıklar yapıldığının bildirilmesi üzerine, Leh kralına Osmanlı Devleti'nin dostu ise Nemçe askerine yol vermemesi hususunda nâme-i hümâyun yazıldığı; kendisinin de memleketin muhâfazası için hazırlıklı ve dikkatli olması ve Nemçe ve Leh tarafları ile ilgili olarak elde edeceği haberleri bildirmesi.

816 ***Niğbolu Beyi Mehmed Han'a ve Vidin beyine***

Daha önce kendilerine inşâsı ve tedâriki emrolunan gemi ve zahîrenin son durumu ile zahîrenin gemilere nereden ve ne zaman yükleneceğinin bildirilmesi.

817 ***Cezâyir-i Garb beylerbeyine***

Malta seferinde Cezâyir gemileri ile gelerek her türlü yardımda bulunmasının takdirle karşılandığı; bundan sonra da Trablusgarb Beylerbeyi Ali Paşa ile birlikte memleketin düşmandan korunması için gerekli gayreti göstermesi.

818 ***Akkirman beyine***

Lehistan'a tâbi Bar Kalesi Kazaklarının bir gece Bender Kalesi'ne hücum ederek çaldıkları bildirilen atların hududda olan Leh hâkimlerinden talep edilip getirilerek sahiplerine verilmesi.

819 ***Leh kralına***

Boğdan voyvodası tarafından Nemçe ve Leh askerlerinin Boğdan'a tecavüz niyetiyle hazırlık yaptıkları bildirildiğinden, eğer aradaki antlaşmanın ve dostluğun devamı isteniyorsa Nemçe askerine Lehistan'dan yol verilmemesi ve aradaki dostluğun bir gereği olarak bunlara karşı konulması; Nemçe veya Leh askerleri Boğdan sınırına tecavüz ederlerse aradaki antlaşma ihlâl edilmiş olacağından Osmanlı Devleti'nin de antlaşmaya uymayacağı;

ayrıca daha önce antlaşmaya aykırı olarak Cankirman tarafına tecavüz edip adam ve hayvan gaspeden Lehlilerin de cezalandırılması ve aldıkları adam ve hayvanların iade olunup, sınırdaki Leh beylerine de bu gibi tecavüzlere izin vermemeleri hususunda tenbihte bulunulması.

820 ***Çernovi kadısına***

Sofya kadısı ve Süleyman Çavuş tarafından Yergöğü Kalesi'nde hapsedilen Kallab Ali'nin iki küçük oğlunun serbest bırakılması.

821 ***A'zâz u Kilis Beyi Canpolad Bey'e***

Zahîre ve asker gemileri hususundaki mektubunun alındığı; bu gemilerin suya indirilme zamanının Bağdad beylerbeyi ile haberleşilerek kararlaştırılması ve gemilerin yağmur ve güneşten korunması.

822 ***Bağdad beylerbeyine***

Bağdad Beylerbeyiliği görevine gidişi ile akçe ve zahîre tedâriki hususunda karşılaştığı güçlüklere dair gönderdiği mektubunun alındığı; gerek akçe ve zahîre tedâriki, gerekse diğer mühimmâtın tedârikinde gerekli gayretin gösterilmesi.

823 ***Bağdad beylerbeyine***

Basra'daki Zekiyye Kalesi azebleri ile hisar erenlerinin maaşlarını alamadıkları bildirildiğinden, maaşların mümkün olduğu kadar tedârik olunup kendilerine ulaştırılması.

824 ***Basra beylerbeyine***

Basra Azeb Ağası Sinan'ın azlolunduğu sırada kul tâifesini ve azebleri kış-kırttığı ve memlekette fesad çıkarttığı bildirildiğinden, adı geçenin siyâset olunması.

825 ***Bağdad beylerbeyine***

Basra'nın muhâfazası için denizde birkaç kadırga bulundurmanın faydalı olacağı, ancak bunun için de kürekçiye ihtiyaç bulunduğu Basra beylerbeyi tarafından bildirildiğinden, Bağdad'da mahpus, idama mahkûm olmayan mahkûmlardan Basra'ya kürekçi gönderilmesi.

826 ***Diyarbakır ve Haleb beylerbeyilerine***

Basra'nın muhâfazası için denizde birkaç kadırga bulundurmanın faydalı olacağı, ancak bunun için de kürekçiye ihtiyaç bulunduğu Basra beylerbeyi tarafından bildirildiğinden, Diyarbakır ve Haleb'de mahpus, idama mahkûm olmayan mahkûmlardan Basra'ya kürekçi gönderilmesi.

827 ***Şehrizol beylerbeyine***

Basra beylerbeyi tarafından Basra'da yaya askere ihtiyaç bulunduğu bildirildiğinden, Gazihan Bölüğü yeniçerilerinin nöbetçi usulü ile Basra'ya gönderilmesi.

828 ***Diyarbakır beylerbeyine***

Basra beylerbeyi tarafından Basra'da top dökmek için demir tel, kalay ve kalıp toprağına ihtiyaç bulunduğu bildirildiğinden, sözkonusu malzemelerin Hasankeyf'den tedârik edilip Basra'ya gönderilmesi.

829 ***Bağdad beylerbeyine***

Basra Beylerbeyi Ferruh Bey'in düşmanın hakkından gelmek için yapılması gerekenler hakkında gönderdiği mektup ile Canpolad Bey'in gemilerin durumu ve taşıyabilecekleri asker miktarı hakkındaki mektubunun aynen kendisine gönderildiği; Basra beylerbeyinin mektubunu inceleyerek adı geçenin talep ettiği asker, mühimmât vs.nin nasıl tedârik olunabileceği hususu ile kendisinin bu konudaki düşüncelerini ve Bağdad'da terekenin bolluk durumu ile seferin ne zaman olması gerektiğini bildirmesi.

830 ***Şehrizol beylerbeyine***

Top dökmek için Basra beylerbeyi tarafından istenilen ardıç odununun Harir sancağından temin edilerek kelekler ile Bağdad üzerinden Basra'ya gönderilmesi.

831 ***Basra beylerbeyine***

Vâsıt ve diğer yerlerden güherçile toprağı getirtilip işletilmesi; kalelerde ihtiyaç duyulan tüfek ve kurşunun gönderildiği; ayrıca Ulyan oğlu memleketine demir, kurşun, tüfek gibi, ihracı yasak eşya gönderilmemesi için de gerekli terbirlerin alınması.

832 ***Basra beylerbeyine***

Top dökümü için istemiş olduğu ardıç odunu, kalıp toprağı, demir tel ve kalay ile gemilere kürekçi yapmak için istemiş oduğu mahkûmların ve Basra muhâfazası için istemiş olduğu Gazihan Yeniçeri Bölüğü'nün Basra'ya gönderilmesi hususlarında Diyarbakır, Şehrizol, Haleb ve Bağdad beylerbeyilerine hükümler gönderildiği.

833 ***Basra beylerbeyine***

Basra tarafında adama ihtiyaç duyulduğundan Rum yiğitlerinden, yetmezse Kürt yiğitlerinden yeterli miktarda adam yazılıp Basra'ya gönderilmesi; ayrıca para ihtiyacının da Diyarbakır'dan değil mümkün olduğunca Bağdad'dan temin edilmeye çalışılması.

834 ***Bağdad beylerbeyine***

Şehrizol ve Diyarbakır'dan Basra'ya ulaştırılmak üzere Bağdad'a gönderilecek ardıç odunu, toprak, kalay vs. malzemenin, Basra'ya ulaştırılması.

835 ***Diyarbakır beylerbeyine***

Daha önce, Basra için tedâriki istenen gemi, zahîre vs. mühimmâtın, ihtiyaç duyulduğunda herhangi bir bekleme ve gecikmeye meydan vermemek için, şimdiden hazır edilmesi.

836 ***Vize beyine***

Daha önce sefere katılması emrolunan Vize sancağı müsellemlerinin, Vize kadısının arzına binaen Süzebolu, Misivri ve Ahtabolu'da inşâ edilmekte olan yirmi kadırgaya kereste getirilmesi hizmetine tayin olundukları.

837 ***Vize kadısına***

Vize sancağı müsellemlerinin gemi yapımında gerekli olan kerestenin getirilmesi ile görevlendirildiği hususunda Vize beyine emir gönderildiğinden, müsellemlerin getirtilip kereste hizmetinde istihdam edilmesi.

838 ***Trabzon beyine ve kadısına***

Reâyâya zulmettiği bildirilen Receb bin Abdullah adlı şahsın teftiş edilmesi; yaramaz ve ehl-i fesâd olduğu sâbit olursa küreğe konulmak üzere Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

839 ***İlbasan beyine***

Peklin Kalesi'ne İlbasan sancağının diğer kalelerinden kale neferi gönderilmesi hususundaki emir sancakbeyinin değişmesi sebebiyle yerine getirilemediğinden bu hususun şimdi yerine getirilmesi.

840 ***Lala'ya***

Koyun hakkı toplamak için giden Sağ Ulûfeciler zümresinden Mehter Hüseyin diye bilinen Ahmed oğlu Hüseyin, getirdiği koyunları teslim etmediği gibi ortadan da kaybolduğundan bulunup Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

841 ***Tımışvar defterdarına***

Pankota Beyi iken vefat eden Mahmud Bey'in Tımışvar Hazinesi'nde alıkonulan sancağı başının Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

842 ***Budun beylerbeyine***

Budun Beylerbeyiliği hâslarından on köy halkının cizye, haraç vs. vergilerini vermedikleri gibi isyan halinde oldukları ve aynı şekilde Filek sancağındaki yüz köy halkının da haraçlarını ödemedikleri bildirildiğinden, durum bu şekilde ise elebaşılarının ve diğer âsilerin haklarından gelinmesi, ancak kendi halinde olanlara zarar verilmemesi.

843 ***Menteşe beyine ve kadılarına***

Ehl-i fesâd suhtelerden bir kısmı yakalanıp, bir kısmı henüz yakalanamadığından, bunların da ne şekilde mümkün olursa olsun mutlaka yakalanıp hapsedilmeleri.

844 ***Erciş Beyi İbrahim Bey'e***

Kendisine Vize Sancakbeyliği'nin inayet olunduğu; bu sebeple derhal sancağına giderek görevine başlaması.

845 ***Erim nâibine***

Erim Kadılığı'na tayin olunan Simav kadısının henüz görevine başlamamış olması yüzünden sefer için gerekli olan kendirin gönderilemediği bildirildiğinden, bu hususun kendisi tarafından görülüp sefer için gerekli olan kendirlerin, geciktirilmeden gelen gemilere yükletilip gönderilmesi.

846 ***Hayrabolu'ya kadar olan kadılara ve zahîre sürmeye memur İskender Çavuş'a***

İstanbul'da arpa sıkıntısı çekildiğinden, her kimin anbarında arpa varsa günlük narh üzerinden rençber gemilerine sattırılıp İstanbul'a gönderilmesi.

847 ***Tımışvar beylerbeyine***

Tımışvar askeri için zahîre tedârik edilip Çanad ve Kalnak kalelerinde anbarlanması; ayrıca ordu sefer için hareket edip Sofya'ya geldiğinde Göle Kalesi kendisi tarafından muhasara edileceğinden, bu hususstaki hazırlıkların da şimdiden yapılması

848 ***Lahsa beylerbeyine***

Sâbık Lahsa Beylerbeyi Ferruh Bey yeni görevi olan Basra Beylerbeyiliği'ne giderken Lahsa Beylerbeyiliği makamını bazı ağa ve beyere bıraktığı ve bu arada Arap eşkıyasının da bazı hazırlıklar içerisinde olduğu haber alındığından, bir an önce Lahsa'ya gidip Beylerbeyilik görevine başlaması.

849 ***Kilis Sancağı Beyi Canpolad Bey ve Birecik beyine***

Birecik'te yapılmakta olan gemilerin yapımı bittiğinde Bağdad Beylerbeyi İskender Paşa'dan emir gelinceye kadar suya indirilmeyip karada muhâfaza edilmesi.

850 ***Dulkadirli beylerbeyine***

İstanbul'a göndermiş olduğu timar tevcih tezkireleri incelendiğinde, bir kılıç timarın ikiye bölünüp iki kişiye tevcih edilmesi veya zeametin bozulup zeamet sahibinin oğullarına timar olarak tevcih edilmesi gibi kanuna aykırı iş yapıldığı anlaşıldığından, bundan sonra kanuna aykırı dirlik tevcihi yapılmaması.

851 ***Rodos beyine***

Kariye Kalesi'nin harap olduğu ve halkının dağıldığı bildirildiğinden, bu hususun araştırılıp, işin aslının bildirilmesi.

852 ***Berkofça, Şehirköy, Samakov, Üsküp, Kratova, Tikveş, İştib, Ustrumca, Radomir ve İvranya kadılarına***

Eski ve yeni celepler üzerine takdir olunan koyunlar sefere tahsis edildiğinden, her bir celebin bizzat yoklanıp gönderilen deftere göre üzerlerine takdir olunan miktarda koyun tedârik etmeleri sağlanarak, nâib ve diğer yarar adamlar vasıtasıyla sürülüp orducubaşına teslim edilmesi.

853 ***Samakov kadısına ve Mehmed Çavuş'a****

Tersâne ve köprü için gönderilen çivi, istenilen miktara göre eksik geldiğinden, bunun sebebinin bildirilmesi; sebebi İstanbul ve Samakov kantarları arasındaki farklılık ise hesabın İstanbul kantarı üzerinden yapılması.

** 854 numaralı hükümle aynıdır.*

854 **Hüküm mükerrerdir. Aynı hüküm için bkz. hk. nr. 853.*

Bağdad beylerbeyine

855 Kara Çadırlu aşiretleri eskiden beri Sultan Hüseyin ve Bekir beylerin aşiretleri olduğu için Kara Ulus, Dertenk, Derne ve Kerend sancaklarının tahriri esnasında, bunların hâs olarak yazılması durumunda dağılacakları bildirildiğinden, eskiden beri adı geçen beylerin aşireti olanlara dokunulmadan, bunların arasına karışmış olanların hâs olarak yazılması.

856 ***İzvornik beyi ile Böğürdelen ve Srebreniçe kadılarına***

Srebreniçe Kalesi eski Dizdârı Ali'nin, Srebreniçe Kalesi'nde mevcut darının tartılıp, halk zimmetinde olduğu defterde yazılı olan darının da yerli yerinden yoklanarak yeni dizdara teslim edilmesi hususundaki emre rağmen teslimat yapmadan ortadan kaybolduğu bildirildiğinden, adı geçen her nerede ise buldurulup muhasebesinin görülmesi ve gerek halkın ve gerekse kendisinin zimmetinde bulunduğu ortaya çıkan darının toplanıp anbara konulması.

857 ***Dertenk Beyi Mustafa Bey'e***

Kara Çadırlu aşiretlerinin, eskiden beri bu bölgedeki sancakbeylerinin aşiret ve nökerleri oldukları için, tahrir esnasında hâs olarak yazıldıkları takdirde dağılacaklarına dair gönderdiği mektubun alındığı; tahrir esnasında bu gibilere dokunulmayıp, sonradan gelip bunların arasına karışmış olan Kara Çadırlu vs. reâyânın hâs olarak yazılması.

858 ***Rumeli, Rum, Anadolu ve Karaman beylerbeyilerine***

Sefer zamanı yaklaştığında bazı timar sahiplerinin timarlarından feragat edip başkalarına tevcih ettirdikleri duyulduğundan, sefer sona erinceye kadar hiç kimseye bu gibi bırakıntı timarlar için tezkire veya berat verilmemesi.

5 Receb 973 (26 Ocak 1566)

İnebahtı beyine

859 Üsküdar İmâreti Evkâfı'ndan Dubrovnikli'ye tereke verilmesi hususunda ferman çıkması üzerine bazı gemilerin Çetroz ve Ermiye gibi işlek olmayan limanlara gizlice gelip halktan ucuza tereke alıp gittikleri bildirildiğinden, bu hususun araştırılıp emre aykırı olarak deryaya ve küffâra tereke verdiği sâbit olanların hapsedilip kimler olduklarının bildirilmesi ve bu gibi limanların bir daha bu şekilde suistimale imkan vermeyecek şekilde kapatılması.

Sofya, Radomir, Ilıca ve Dobniçe kadılarına

860 Samakov'dan serhadlere gönderilecek ham demir, mismar vs. âletin nakli için üç bin kira hayvanı tedârik olunup Samakov'a gönderilmesi.

Bursa beyi ile Mihaliç ve Aydıncık kadılarına

861 İstanbul'da arpa, buğday ve alef sıkıntısı çekildiğinden, her kimde zahîre varsa kendilerine yetecek kadarı bırakıldıktan sonra kalanının sahipleri veya vekilleri ile birlikte gemilerle İstanbul'a gönderilmesi.

Anadolu, Rumeli, Karaman ve Cezâyir'de kürekçi istenen yerlerin beylerine

862 Nevruz yaklaştığı halde tedâriki istenen kürekçilerden bir haber çıkmadığından, kadılara gerekli tenbihin yapılarak kürekçilerin Nevruz'da İstanbul'da hazır edilmesi.

Samakov kadısına ve Mehmed Çavuş'a

863 Serhadde gidecek ham demir ve mismarın taşınması için ihtiyaç duyulduğu bildirilen üç bin kira hayvanının tedâriki hususunda Sofya, Radomir, Ilıca ve Dobniçe kadılıklarına hükm-i şerif gönderildiği; sözkonusu hayvanlar geldiğinde istenen malzemelerin derhal gönderilmesi; ayrıca araba zamanı geldiğinde de tersâne, köprü mühimmâtı ve Karadeniz yalılarında yapılan yirmi gemi için istenmiş olan malzamelerin de bir an önce gönderilmesi.

Vidin beyine ve Niğbolu Beyi Mehmed Han'a

864 Daha önce, Nevruz'a kadar yetiştirilmesi emredilmiş olan gemilerin son durumu ve ne zamana yetişeceği hakkında bilgi verilmesi.

865 ***Eflak voyvodasına***

Sefer için yedi bin Eflak askerinin zahîresi ile birlikte Demirkapı üzerinden Tımışvar'a getirilmesi, ordu için yüz bin kile arpa tedârik edilip Niğbolu ve Vidin'deki gemilere teslim edilmesi ve bu gemilere kürekçi temin edilmesi hususlarında daha önce gönderilen hükm-i şerifin gereğinin yerine getirilmesinde gerekli gayretin gösterilmesi ve bu hususlaki hazırlıklar hakkında bilgi verilmesi.

866 ***Ağrıboz kadısına ve Kızılcahisar dizdarına***

Kızılcahisar yakınlarında karaya oturan kadırganın işe yarayan takımlarının, yanında bulunan diğer kadırgalar tarafından alındığı, geri kalan kereste, demir vs. eşyasının ise muhâfaza altında bulunduğu bildirildiğinden, sözkonusu eşyanın deftere kaydedilip kaptan-ı derya donanma ile geldiğinde kendisine teslim edilmesi.

867 ***Ahyolu, Varna ve Balçık kadılarına***

İstanbul'da arpa ve buğday sıkıntısı çekildiğinden sipâhi, madrabaz vs. elinde bulunan terekenin, kendilerine yetecek kadarı bırakılıp kalanının iskelelere indirilerek zahîre için gelen gemilere günlük narh üzerinden sattırılması ve İstanbul'a gönderilmesi.

868 ***Mihaliç kadısına***

Yeniçeri Mustafa'nın karısı ile düşüp kalktıkları bildirilen Acemi Oğlanı Hamza ile arkadaşlarının yakalanıp Südde-i saâdet'e gönderilmeleri.

6 Receb 973 (27 Ocak 1566)

869 ***Semendire'ye varıncaya kadar yol üzerinde bulunan kazaların kadılarına***

Ferhad Subaşı Semendire'ye acemi oğlanı toplamaya gönderilen Kâsım'ın teftişi ile görevlendirildiğinden, adı geçen Kasım'ın, hangi kazada rastlanırsa eşyalarının mühürlenip defter edilmesi ve Ferhad Subaşı'ya teslim edilmesi.

870 ***Erzurum beylerbeyine ve Hasan Kalesi kadısına***

Hasan Kalesi içinde bir değirmen döndürecek kadar su mevcut olduğu ve bu sudan herkes istifade edegeldiği halde, bazı kişilerin suyu zaptedip evlerine akıttıkları ve halkı susuz bıraktıkları bildirildiğinden, kale halkının hakkı olan suyun şer‘-i şerife göre hükmolunup alınması.

871 ***Aydıncık ve Marmara kadılarına***

Mihaliç ve Aydıncık'ten tereke tedârik etmekle görevlendirilen Mustafa Çavuş'un iskelelere getirdiği tereke için gemi tedârik edilerek getirilen terekenin bu gemilere yükletilip gönderilmesi.

872 ***Şehrizol beylerbeyine***

İsyan halinde olduğu bildirilen Baban sancağı halkının elebaşılarının haklarından gelinmesi ve ıslahlarının mümkün olup olmadığının bildirilmesi.

873 ***Varna kadısına***

Sefer mühimmâtı için gemilerle gönderilecek barutu taşımak üzere arabalar hazırlanması hususunda daha önce gönderilen emrin gereğinin yerine getirilmesinde gerekli gayretin gösterilmesi ve İstanbul'daki arpa sıkıntısının giderilmesi için de arpa tedârik edilerek tereke gemileri ile İstanbul'a gönderilmesi.

874 ***Silistre beyine***

Sefer için Silistre sancağından temin ve tedâriki emrolunan nüzülün Nevruz'dan on gün sonra istenilen mahalle gönderilmesi.

875 ***Bolu beyine***

Konrapa kadısının işe yarar öküz sahiplerinden para alarak, gemi kerestesi hizmetine işe yarar öküzler yerine işe yaramayan öküzleri gönderdiği bildirildiğinden, sözkonusu iddianın araştırılıp neticenin olduğu gibi arzedilmesi.

876 ***Hatvan beyine***

Sancak dahilindeki kalelerde bulunan nefer ağaları, odabaşıları vs. neferlerin sefer ve diğer hizmetlerde sancakbeyine itaat etmeleri.

877 ***Yanbolu kadısına***

Anbarlarda mevcut olan terekeden nüzül miktarından fazla olan kısmının İstanbul'a gönderilmesi.

878 ***Biga ve Andranos kadılarına***

Eskiden o bölgede güherçile işlenen mağaralar bulunduğundan, bu işten anlayan kişiler ile bu gibi yerlerin araştırılıp mevcut durumlarının arzedilmesi.

879 ***Hüdavendigâr Sancağı Beyi Abdurrahman Bey'e, Bolu, Kastamonu, Kengırı, Biga, Karesi, Aydın, Menteşe, Karahisâr-ı Sâhib, Sultanönü, Teke, Alâiye, Niğde, Kayseri, Kırşehir, Bozok, İçil, Aksaray, Akşehir, Amasya, Çorum, Canik, Karahisâr-ı Şarkî ve Midilli beyleri ile Ankara sancağı için Anadolu beylerbeyine, Kütahya sancağı için Şehzâde Selim lalasına, Saruhan sancağı için Sultan Murad lalasına, Konya sancağı için Karaman beylerbeyine ve Sivas sancağı için Rum beylerbeyine***

Kürekçi gönderilmesi hususunda daha önce emir gönderildiği halde henüz kürekçi gelmediğinden, kadıların kendi hallerine bırakılmayıp bu işle bizzat ilgilenilmesi ve kürekçilerin Nevruz'dan önce İstanbul'da hazır edilmesi.

880 ***Van beylerbeyine***

Beylerbeyilik berat resmini Ramazan ayı içerisinde göndermesi; aksi taktirde İstanbul'daki kethüdâsının hapsolunacağı.

881 ***Karlıili beyi ile Ayamavra kadısı ve dizdarına***

Ayamavra Kalesi'nin imece yoluyla veya serbest köyler reâyâsının ve hisar erenlerinin yardımıyla tamir olunması.

882 ***İnebahtı beyi ile İnebahtı, Gümülcine, Karasu Yenicesi, Hayrabolu, Keşan ve Malkara kadılarına***

İstanbul'da zahîre sıkıntısı çekildiğinden, kimin anbarında tereke ve arpa varsa kendilerine yetecek kadarı bırakılıp kalanının sahipleri veya vekilleri tarafından satılmak üzere gemilerle İstanbul'a gönderilmesi.

883 ***Selanik beyine***

Daha önce bir kısmı gönderilen malın kalan kısmının niçin gönderilmediğinin bildirilmesi; ayrıca daha önce de emredildiği üzere kimde tereke ve arpa varsa, satılmak üzere sahipleri veya vekilleri ile birlikte gemilerle İstanbul'a gönderilmesi.

884 ***Edirne kadısına***

Kürekçi gönderilmesi hususundaki emre rağmen henüz kürekçi gelmediğinden, bu iş ile bizzat ilgilenilerek kürekçilerin Nevruz'dan önce İstanbul'da hazır edilmesi.

885 ***Mora beyine***

Güherçile işletilmesi hususu çok önemli olduğundan, temin edildiği bildirilen güherçile ustalarının başında durulup, bol miktarda güherçile işlemelerinin sağlanması.

886 ***Basra kadısına***

Basra beylerbeyinin isteği üzerine kendisinin Basra Emvâl-i Hâssa Nâzırlığı'na tayin olunduğu.

887 ***Tımışvar beylerbeyine***

Vidin sipâhileri gemi hizmetinde istihdam olunduğundan, kendilerine başka hizmet teklif olunmaması; ayrıca daha önce Erdel kralına yardım için gönderilmesi emrolunan Beşli tâifesinin gönderilip gönderilmediğinin de bildirilmesi.

888 ***Vidin beyine***

Talebi doğrultusunda Vidin sancağı sipâhilerinin gemi hizmetine tayin olunduğu ve bu hususta Tımışvar beylerbeyine de hüküm gönderilerek Vidin sancağı sipâhilerine başka hizmet teklif edilmemesi emredildiğinden, gemi hizmetinin bir an önce bitirilmesi için gerekli gayretin gösterilmesi.

889 ***Balıkesir kadısına***

Reisülküttab Mehmed'in zeametini zapteden Ahmed'in bazı suistimallerde bulunduğu bildirildiğinden, adı geçenin muhasebesinin görülüp teftiş olunarak üzerine sâbit olan hakların alınması.

890 ***Kastamonu, Bolu, Canik ve Amasya beylerine***

İstanbul'da arpa sıkıntısı çekildiğinden denize yakın yerlerde kimin elinde arpa varsa kendilerine yetecek kadarı alıkonulup kalanının iskelelere indirtilip günlük narh üzerinden rençber gemilerine sattırılması ve İstanbul'a gönderilmesi.

891 ***Semendire Beyi Bayram Bey'e***

Semendire Kalesi'nde mevcut top güllelerinin, Dergâh-ı muallâ Topçuları Bölükbaşısı Mahmud marifetiyle çenberden geçirilerek cinslerine göre ayrılıp kaçar vukıyye olduğunun defter edilip bildirilmesi.

892 ***Semendire'den Budun'a varıncaya kadar yol üzerinde bulunan sancakların beylerine***

Mirî toplar için Budun'a gönderilen Dergâh-ı muallâ topçularından Nasuh ve iki yoldaşının sağ sâlim Budun'a ulaştırılması.

893 ***Samakov kadısına****

Kâtil olduğu gerekçesiyle hapsedilmiş olan Menteş oğlu Ahmed'in, maktûlün vârisleri, kendisi ile husumetleri olmadığını beyan ettiklerinden, sağlam kefillerin kefâletiyle serbest bırakılması.

** 904 numaralı hükümle aynıdır.*

894 ***Teke beyine***

Teke sancağında eşkıyalık yapan Karaur tâifesinden olmadıklarını iddia eden ancak yapılan teftiş neticesinde eşkıyalık yapan oğullarına ve kardeşlerine yardımcı olduklarının tesbit edildiği bildirilen iki şahsın küreğe konulmak üzere Rodos'a gönderilmesi ve eşkıyalık yapan oğul ve kardeşlerinin de yakalanması.

895 ***İmâret-i Âmire mütevellîsine***

Hac yolunda fakirlere verilecek peksimed için gerekli olan buğday bugüne

kadar Mısır'daki vakıf köylerden karşılandığı halde bu yıl kıtlık dolayısıyla sıkıntı çekildiği bildirildiğinden, ihtiyaç duyulan buğdayın Evkâf-ı hümâyun mahsulünden verilmesi.

896 ***Vize kadısına***

Mirî kerestenin sevkiyle görevlendirilen köylere, şiddetli kıştan dolayı arabalara yükleme yapılamadığından, Nevruz'a kadar mühlet verilmesi.

897 ***[Semendire Beyi] Bayram Bey'e***

İnşâsı emrolunan gemiler ile tedâriki emrolunan arpa, un vs. zahîrenin ne kadarının hazırlandığı ve geri kalanının ne zaman hazır edileceğinin bildirilmesi.

898 ***Budun beylerbeyi ile Kopan ve Mohaç beylerine***

Düşmanın durumunu öğrenmek için casuslar gönderilmesi ve işe yarar esirler alınması; düşman tecavüzlerine akınlarla karşılık verilmesi; ayrıca Budun beylerbeyinin de Budun'da güherçile işletilmesi ile ilgili yürütülen faaliyetler hakkında bilgi vermesi.

899 ***İzvornik ve Pojega beylerine***

İnşâsı emrolunan gemilerden ne kadarının hazırlandığı ve geri kalanının ne zamana kadar hazır edileceği hususu ile daha önce tedâriki emrolunan köprü ağaçlarının durumunun bildirilmesi; ayrıca düşmandan esir almaya çalışılıp casuslar gönderilmesi.

900 ***İznik kadısına***

Karaman'daki Mamuriye Kalesi'ne hazine götürürken İznik kazasında kaybolan yeniçeriler ile hazinenin akibetinin ortaya çıkarılması için Ferhad Çavuş ile yeniçeri bölükbaşılarından Mustafa'nın görevlendirildiği; adı geçenlerle bizzat ilgilenilerek olayın ayrıntılı olarak teftiş edilip aydınlatılması için gerekli gayretin gösterilmesi ve neticenin bildirilmesi.

901 ***Budun beylerbeyine ve Pojega Beyi Nasuh'a***

Pojega'daki Lakoş keferesinin, eskiden silahlarıyla seferlerde hazır olup yararlıklar gösterdikleri ve kendilerinden kale muhasarasında, esir almakta, casusluk yapmakta vs. hususlarda faydalanıldığı, bundan dolayı da rüsûm-ı örfiyyeden muaf tutuldukları, ancak daha sonra yerlerinin zeamete dönüştürüldüğü, şimdi ise zaîmin öldüğü, bunlardan eskiden olduğu gibi istifade edilebilmesi için yerlerinin tekrar zeamet olarak başkasına verilmemesi ve eskiden olduğu gibi tekâliften muaf tutulmaları arzedildiğinden, adı geçen tâifenin hizmetlerine devam etmeleri karşılığında zeamete verilmeyip tekâliften muaf tutulmaları; hizmetlerinde aksama görülürse tekrar zeamete verilecekleri.

902 ***Ankara kadısına***

Önceleri yeniçeri keçeleri çeşitli kişiler tarafından getirilip satılırken bol

bulunduğu halde şimdi bu iş iltizam usulü ile yürütüldüğü için keçe bulunamadığı bildirildiğinden, keçe ticareti yapmak isteyenlere engel olunmayıp yeniçerilerin bu hususta sıkıntıya düşürülmemesi.

903 ***Mihallü'ye bağlı akıncı tâifesinin sâkin olduğu yerlerin kadılarına***

Mihallü'ye bağlı akıncıların tam techizatlı olarak sefere hazır edilmeleri hususunda sancakbeyine gerekli yardımın yapılması.

904 ** 893 numaralı hükmün aynısıdır, bkz. hk. nr. 893.*

905 ***İznikmid kadısına***

Ayan Gölü'nün taşması yüzünden gemi kerestesi taşıyan arabaların yolunun kapandığı bildirildiğinden, daha yukarda başka bir yol açılması.

906 ***Bağdad beylerbeyine***

Basra Beylerbeyi Ferruh için Diyarbakır Hazinesi'nden gönderilen salyânenin kendisine ulaştırılması.

907 ***Bilecik kadısına***

Bilecik Madeni'nde görevlendirilen müsellem ve piyâdelere ait defterlerin sûretlerinin kendisine gönderildiği; bunları bizzat yoklayarak gelmeyenleri veya geç gelenleri bildirmesi; ayrıca emrolunan yuvalakların bir an önce işlenerek gönderilmesi için de gerekli gayreti göstermesi.

908 ***Tımışvar beylerbeyine****

Gönderdiği mektupta Erdel kralının istediği bin adet asker Tımışvar mevcudundan gönderilirse geriye kalanlarla memleket muhâfazasının yerine getirilemeyeceği, yeniden asker yazılıp gönderilirse bu defa da Tımışvar Hazinesi'nin bunların maaşlarını karşılayamayacağı bildirildiğinden durumun iyice incelenmesi ve şayet talep olunan askerler gerçekten ihtayaca binaen isteniyorsa gönderilmesi; şayet böyle bir ihtiyaç yoksa gönderilmemesi.

** Hükmün üzerinde, gönderilmeyip alıkonulduğuna dair kayıt vardır.*

909 ***Tımışvar beylerbeyine***

Sefer için, Tımışvar askerine yetecek miktarda arpa ve zahîre tedârik edilip Çanad'da bulunan câmide depolanması; ancak bundan dolayı cuma namazının kılınmaması gibi bir durum ortaya çıkmasına da meydan verilmeyip, cuma namazının uygun bir mahalde ifa ettirilmesi.

910 ***Tımışvar defterdarına***

Sefer dolayısıyla zahîreye olan ihtiyaç artacağından, Havâss-ı hümâyun'dan hâsıl olan zahîrenin, gerektiğinde ordu için kullanılmak üzere saklanması; ayrıca Tımışvar kazalarından toplanacak nüzülün de Çanad vb. yerlerde depolanması.

911 ***Alacahisar, Modava ve Çanad sancaklarının Tuna nehri kıyısında bulunan kazalarının kadılarına***

Semendire Beyi Bayram Bey sefer için kazalardan zahîre satın alıp gemilerle ve arabalarla Sirem'e getirerek İslankamin Kalesi'nde depolamakla görevlendirildiğinden, kendisine veya göndereceği adamlara gereken her türlü yardımın yapılması.

912 ***Kesterye kadısına***

Keşişler Âmili Dimitri'nin yakalanıp Kesterye'de Nâzır-ı Emvâl olan Hürrem nezaretinde Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

913 ***Kocaili sancağı beyine ve kadılarına***

Daha önce derya seferine tayin olunan Kocaili sancağı sipâhileri, şimdi Karadeniz'e gidecek gemilere tayin olunduklarından, Nevruz'dan önce İstanbul'da olacak şekilde İstanbul'a gönderilmeleri.

914 ***Kocaili beyine***

Kocaili sancağının subaşıları, sipâhileri ve alaybeylerinin tam techizatlı olarak sefere hazır olup vakti geldiğinde, Karadeniz'den Tuna'ya gidecek kadırgalara binip emrolunan hizmete gitmeleri.

915 ***Dulkadirli beylerbeyine***

Güherçile işletilmesi hususu önemli olduğundan bu işin üzerinde durulup her sene bin batman güherçile işlenmesine gayret edilmesi.

916 ***Limni kadısına***

Urla kazası reâyâsının zahîre ihtiyacının karşılanması amacıyla Cezâyir beylerbeyine, kendisinin Limni'deki hâslarından elde edilen terekeyi Urla'ya götürüp satma izni verildiğinden, sözkonusu hâslardan Urla'ya götürülecek terekenin miktarının sicil edilmesi ve bir sûretinin Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

917 ***Urla kadısına***

Urla halkının ihtiyacının karşılanması amacıyla Cezâyir beylerbeyinin Limni'deki hâslarından getirilecek terekenin miktarının deftere kaydedilip Südde-i saâdet'e bildirilmesi.

918 ***Kengırı beyine***

Kengırı'da hapiste bulunan Himmet ve Mustafa isimli şahısların güvenilir adamlar nezaretinde Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

919 ***Edirne ve Hasköy kadısına***

Hasköy'e bağlı Evhak (لوڤى) köyünden Salih, kardeşi Ali ve Hacı ile Danişmendlü köyünden Emrullah isimli şahısların tazı besleyip koruda avlandıkları ve kendilerine engel olmaya çalışan Sağ Ulûfeciler Bölüğü'nden İbrahim'e kılıç çektikleri bildirildiğinden, adı geçenlerin teftiş olunması ve durum gerçekten arzedildiği gibi ise bu şahısların sicil sûretleri ile birlikte Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

920 ***Bağdad ve Şehrizol beylerbeyilerine***

Arap eşkıyasının Basra'ya saldıracağı haber alındığından, böyle bir saldırı olması halinde Basra beylerbeyine her türlü yardımın yapılması.

921 ***İstanbul kadısına***

İstanbul'da oturan Yahudilerin, mahallelerinde koyun ve sığır keserek şehri kirlettikleri bildirildiğinden bunun önlenmesi için kendilerine Yedikule Salhânesi'nde bir dükkân tahsis edilip hayvanlarını burada kesmelerinin sağlanması.

922 ***Menteşe beyine***

Tahir isimli şahıs, bu sene sefere çıkıldıktan sonra ehl-i fesâd suhte tâifesinin toplanıp fesad çıkaracaklarını bildirerek, sancağın muhâfazası görevinin kendisine verilmesi talebinde bulunduğundan, kendisinin bu görevin üstesinden gelip gelemeyeceğinin bildirilmesi.

923 ***Sirem beyine***

Semendire Beyi Bayram Bey, sefer için zahîre tedârik etmekle görevlendirildiğinden, kendisine bu hususta gerekli yardımın yapılması; ayrıca cerahor ihracı, köprü döşemesi tedâriki vs. hususların herhangi bir gecikmeye meydan verilmeden yerine getirilmesi için de gerekli gayretin gösterilmesi.

924 ***[Semendire Beyi] Bayram Bey'e***

Gemi kerestesi, zahîre vs. tedâriki hususundaki mektubunun alındığı ve zahîre tedâriki ve taşınmasında gerekli kolaylığın gösterilmesi ve un çuvalı alımı için mukâtaalardan para verilmesi hususlarında ilgili kadılara ve mukâtaa görevlilerine hükm-i şerifler gönderildiği; kendisinin de herhangi bir gecikmeye meydan vermeden, mektubunda belirttiği şekilde, Vidin ve Tımışvar dışındaki sancaklardan zahîre tedârik edip İslankamin Kalesi'nde depolaması; ayrıca toplar için de on parça gemi yaptırması.

925 ***Semendire, Sirem, İzvornik, Vidin, Silistre ve Niğbolu beylerine***

Tüccar reâyânın orduya zahîre tedârik edip, getirip satmasına ve gücü yetenlerin gemi inşâ etmesine izin verildiğinden, bu hususun kendilerine ilan edilip teşvik edilmeleri.

926 ***Menteşe beyine***

Menteşe'de bulunan kadırgaların cenkçi ihtiyacının Balat ve Çine'deki timar erbâbından karşılanması yolundaki talebini, sancağındaki tüm sipâhiler derya seferine tayin olunduğundan, seferden sonra arzetmesi.

927 ***Tımışvar beylerbeyine***

Vidin sancağı sipâhileri sefer için inşâ olunacak gemilerin yapımı hizmetinde görevlendirildiklerinden, bu kış kendilerine başka hizmet teklif edilmemesi.

928 ***Segedin beyine ve kadısına***

Sefer için Segedin'den tedârik olunacak zahîrenin Varadin'de değil Segedin'de depolanması; ayrıca bu iş için gönderilen paranın dışında, oradaki mukâtaalardan da para alınıp mümkün olduğu kadar çok zahîre tedârik edilmesi.

929 ***Ruha sancağı beyine***

Yol kesip hırsızlık ve harâmilik yaptıkları halde Havâss-ı hümâyun'a dahil oldukları için haklarından gelinemediği bildirilen Koçmanlar ve Acırlu cemaatlerinin yakalanıp kendilerinden davacı olanlarla davalarının görülmesi ve üzerlerine sâbit olan haklar alınıp sahiplerine verildikten sonra şer‘an hakettikleri şekilde cezalandırılmaları; ancak bu bahâne ile kendi halinde olanlara dokunulmaması.

930 ***Şehrizol beylerbeyine***

Şehrizol'daki Gazihan yeniçerilerinin muhâfaza hizmetinde bulunmak üzere nöbetçi usulüyle Basra'ya gönderilmesi.

931 ***Bayat Beyi Mir Hüseyin'e***

Bayat sancağı askerlerinin tam techizatlı olarak Basra'ya gidip beylerbeyinin uygun göreceği şekilde muhâfaza hizmetinde bulunmaları.

932 ***Bağdad beylerbeyine ve Bayat* kadısına***

Bayat Beyi Mir Hüseyin'in halktan, kanun ve defterde belirlenenden fazla vergi aldığına dair şikâyette bulunulduğundan, kendisine vergiyi Südde-i sa‘âdet'ten gönderilen deftere göre alıp halka eziyet etmemesi yolunda tenbihte bulunulması.

* *Metinde Baban olarak geçmektedir.*

933 ***Basra beylerbeyine***

Arap eşkıyasının Basra'ya yeniden saldırma ihtimali üzerine, böyle bir durumda asker vs. talep edildiğinde, gecikmeden gönderilmesi hususunda Bağdad ve Şehrizol beylerbeyilerine emir gönderildiği; kendisinin de düşmanın hareketlerini sürekli takip edip herhangi bir saldırı ihtimali olursa derhal her iki beylerbeyinden de yardım talep etmesi ve memlekete herhangi bir zarar erişmesine meydan vermemesi.

934 ***Bağdad beylerbeyine ve Bayat kadısına***

Bayat Beyi Mir Hüseyin'in halkı bedava çalıştırdığı ve kanunda belirlenen miktardan fazla vergi topladığına dair Bayat halkı tarafından Südde-i saâdet'e arzuhal gönderildiğinden, arzuhalde yazılı hususların teftiş edilip hak sahiplerine haklarının verilmesi ve adı geçene, bu şekilde kanuna aykırı işler yapmaması hususunda tenbihte bulunulması.

935 ***Mısır beylerbeyine***

Hac yolunda fukaraya tayin olunan peksimed vs. eşyanın gemi vs. ye öncelikle yüklenmesi ve emîr-i hâccın ödediği miktardan daha fazla kira bedeli talep edilmemesi.

936 ***Kocaili beyine ve İznik kadısına***

Ehl-i fesâd suhte tâifesinin İznik'den oğlan kaçırmak, medreseyi basıp kendi halinde olan suhteleri yaralamak, soygun yapmak gibi suçları işledikleri bildirildiğinden, sözkonusu suhtelerin her nerede iseler bulunup yakalanarak hapsedilmeleri.

937 ***Hatvan beyine***

Eğri Kalesi'nde esir olan Ali isimli atlı askeri zindandan kurtarıp Hatvan'a getiren ve kendisi de İslâm'ı kabul eden Blajko isimli oğlanın Südde-i saâdet'e gelmesine izin verilmediği bildirildiğinden, kendisine bu hususta engel çıkarılmayıp derhal Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

938 ***Van beylerbeyine***

İran hakkında göndermiş olduğu bilgilerin alındığı; bundan sonra da aynı şekilde bilgi göndermeye devam etmesi.

19 Receb 973 (9 Şubat 1566)

939 ***Karahisâr-ı Sâhib beyine***

Daha önce kendisi sancağı askeri birlikte derya seferine tayin olunduğu halde şimdi kara seferine tayin olunduğundan, askerini tam techizatlı olarak sefere hazırlayıp daha sonra gelecek emre göre istenilen yer ve zamanda hazır bulunması.

940 ***Sultanönü ve Kırşehir sancakları beylerine***

Daha önce sancakları askerleriyle birlikte kara seferine tayin olundukları halde şimdi derya seferine tayin olunduklarından, askerlerini tam techizatlı olarak hazırlayıp, Donanma-yı hümâyun'a binmek üzere Nevruz'dan on üç gün önce Boğaz hisarlarında hazır bulunmaları.

941 ***Midilli ve Molova kadılarına***

Davası görülen Bastırma oğlu Hüseyin'in mal ve emlâki borçlarını karşılamadığından mallarının alacaklıları arasında paylaştırıldığı ve kendisinin de kazığa vurularak Midilli'de siyâset olunduğu fakat adı geçenin Şehzâde Selim'e olan borcunu ödemek amacıyla bir sene önce Midilli'de bulunan çiftliklerini içindeki hayvanlarla beraber Hanım Hatun'a seksen dört bin akçeye satıp parasını aldığı, ayrıca adı geçen kadından bir miktar da borç aldığı bildirildiğinden, eğer bu çiftlikler daha fazla değerde ise yeniden satılması ve adı geçen kadına ne kadar borcu varsa ödenip kalanının diğer alacaklılara dağıtılması.

942 ***Boğdan voyvodasına***

İlkbaharda Tımışvar taraflarına sefere çıkılacağından Boğdan'dan yüz bin kile arpa tedârik edilerek gemilere yükletilip gönderilmesi.

943 ***Boğdan voyvodasına***

İlkbahar'da düşman üzerine düzenlenecek sefer için Boğdan'dan tam techizatlı olarak bin atlı ve iki bin yaya asker gönderilmesi.

944 ***Mısır emîr-i hâccına***

Hac yolunda fakirlere tahsis olunan develerin diğer deve kafilelerinin önünde gitmesi ve fakirlerin binmesine tahsis edilmesi gerekirken, bu develerin emîr-i hâcc tarafından deve kafilelerinin arasına bağlandığı ve zenginlerin binmesine veya tüccarların yükünü taşımaya tahsis edildiği bildirildiğinden sözkonusu develerin sadece fakirlerin binmesine tahsis edilip başka işlerde kullanılmaması.

945 ***Kili kadısına***

Kocaili Beyi Ali Bey bazı sefer mühimmâtının tedâriki için Tuna taraflarına gönderildiğinden, sözkonusu mühimmâtın taşınması için on adet donbaz kiralanıp hazırlanması; ayrıca reâyânın da kendi gemileriyle ordu için zahîre getirip satmaları hususunda teşvik edilmesi.

946 ***Silistre beyine***

Tophâne'den gönderilecek barut vs. silahlar Rusçuk'a gemilerle taşınacağından, taşıma işi için tedârik olunduğu bildirilen üç yüz adet arabadan vazgeçilmesi.

947 ***İskenderiye beyine***

İpek kazasına acemi oğlanı toplamaya gelen Haseki Muhammed Subaşı'ya itaat etmedikleri ve beraberindeki yeniçerilere saldırıp yaraladıkları bildirilen köy halkından suçlu görülenlerin yakalanarak cezalandırılmaları.

948 ***Sığacık beyine***

İstanbul'a zahîre ve pirinç getirmek için gidip hâlen geri dönmemiş olan reislerden birinin, aldığı zahîreyi Sakız'a götürüp sattığı haber alındığından, sözkonusu reislerin durumlarının ve iddiaların aslının araştırılarak neticenin ayrıntılı olarak arzedilmesi.

949 ***Budun beylerbeyine***

Erdel kralı düşmanın Menkaç Hisarı'nı kuşattığını ve ilkbaharda Erdel'e saldıracağını bildirdiğinden, şayet Erdel'e düşman tarafından bir saldırı vaki olur ve Erdel kralı da yardım talebinde bulunursa Tımışvar beylerbeyi ile de haberleşilip kendisine yeteri kadar asker gönderilmesi; bu hususta Tımışvar beylerbeyine de hükm-i şerif gönderildiği.

950 ***Eflak voyvodasına***

Kendisine Eflâk Voyvodalığı görevi verildiğinde, bu hususu kendisine tebliğ etmiş olan Ferhad Çavuş'a vermeyi vaad ettiği, fakat henüz göndermemiş olduğu âdeti Mehmed Çavuş ile göndermesi.

951 ***Basra beylerbeyine***

Siyâset olunması emredilmiş olan Rahmaniye Ağası İbrahim'in emir olmadan salıverilmeyip hapiste tutulması.

952 ***Vidin, Alacahisar ve Semendire beylerine ve kadılarına***

Ordu-yı hümâyun için, belirtilen miktarlarda koyun ihraç olunup satılmak üzere sahipleri veya vekilleri ile gönderilmesi.

953 ***Erdel kralına nâme-i şerif***

Düşman askerinin Menkaç Hisarı'nı kuşattığı ve Erdel'e saldırma hazırlığı içerisinde olduğuna dair gönderdiği mektubunun alındığı ve bunun üzerine düşman tarafından Erdel'e herhangi bir saldırı olursa gerekli yardımda bulunmaları hususunda Budun ve Tımışvar beylerbeyilerine hükm-i şerif gönderildiği; böyle bir durumda her iki beylerbeyi ile haberleşerek Erdel'i düşmandan muhâfaza etmesi.

954 ***Tımışvar beylerbeyine***

Erdel kralının yardım olarak istemiş olduğu bin adet asker gönderileceği sırada, Erdel kralından düşmanın bahara kadar saldırmayacağı şeklinde haber gelmesi üzerine sözkonusu askerlerin gönderilmediği, fakat şartlar elverişli olduğundan Pankota Kalesi

civarındaki üç kalenin kuşatılmasının uygun olacağına dair göndermiş olduğu mektubun alındığı; ancak ilkbaharda sefere çıkılacağı için kış vakti askeri yıpratmak uygun olmayacağından, Tımışvar Beylerbeyiliği'ne bağlı tüm askerler ile tam techizatlı olarak Hızırilyas günü çıkıp münasip bir mahalde beklemesi ve bu hususta sancakbeylerine yazılmış olan hükm-i şerifleri kendilerine ulaştırması; ayrıca Tımışvar Hazinesi'nin doldurulması ve askere zahîre tedâriki hususlarında da gerekli gayretin gösterilmesi.

955 ***Vidin, Pankota, Vulçıtrın, Lipova, Arad, Çanad, Alacahisar ve Modava beylerine***

Tımışvar beylerbeyine, Hızırilyas gününde sefer için askerleri ile birlikte hazır bulunması emredildiğinden, kendilerinin de sancaklarındaki askerleriyle tam techizatlı olarak sefere hazırlanıp belirtilen günde Tımışvar beylerbeyinin yanında hazır bulunmaları.

956 ***Cezâiyr-i Garb beylerbeyine***

Hâlen muhasebesi görülmekte olan sâbık Galata Emini Eskicioğlu Mehmed, Cezâyir'de bulunan Yahya Reis'e bedel akçesi olarak beş yüz bin akçe teslim ettiğini söylediğinden, sözkonusu meblağın gerçekten alınıp alınmadığının Yahya Reis'ten sorulup öğrenilmesi ve neticenin arzedilmesi.

957 ***Ayasluğ dizdarına***

Sığla Kalesi'ne tayin olundukları halde orada durmayıp gediklerinden feragat ederek geri Ayasluğ'daki evlerine dönüp oğullarına ve kendilerine gedik talep ettikleri bildirilen Ayasluğ Kalesi erenlerinin oğullarına gedik verilmemesi.

958 ***İnebahtı beyine ve Badracık kadısına***

Donanma seferden dönerken kaybolan Dergâh-ı muallâ yeniçerilerinden Posta Perviz'in akıbetinin araştırılması; eğer öldürülmüşse kâtillerinin bulunup hapsedilmesi ve neticenin arzedilmesi.

959 ***İlbasan beyine***

Acemi oğlanı devşirmekten dönen yeniçerilere saldırdıkları, öteden beri isyan üzere oldukları ve etraftaki diğer köylere zarar verdikleri bildirilen Bezreşte köyü ahalisinin başkalarına ibret olacak şekilde haklarından gelinmesi.

960 ***Eflak voyvodasına***

Daha önce kendisine gönderilen emirde yer alan, sefer için Eflak'tan yedi bin asker hazırlanıp ilkbaharda yola çıkarılması, ordu için yüz bin kile arpa tedârik edilip

Niğbolu ve Vidin'de inşâ olunan gemilere teslim edilmesi ve bu gemilere kürekçi tedârik edilmesi hususlarında ne safhaya gelindiğinin ayrıntılı olarak arzedilmesi.

Mihaliç kadısına

961 Yeniçeri Mustafa'nın karısı ile düşüp kalktıkları bildirilen Acemi Oğlanı Hamza ile arkadaşı Hüseyin'in yakalanıp teftiş olunmaları; durum bildirildiği gibi ise bölükbaşıları nezaretinde Südde-i saâdet'e gönderilmeleri.

Rodos beyine

962 Haleb'e gidecek kurşun ve silah, bir gemi ile Trablus'a gönderildiğinden, sözkonusu geminin sâlimen Trablus'a ulaştırılması ve Trablus'ta bulunan barutun da kadırgalarla Rodos'a getirilip uygun bir yerde saklanarak daha sonra İstanbul'a gönderilmesi.

Anadolu beylerbeyine

963 Aslan oğlu Nasuh'a "sipahizâdedir" diye sahte berat ile Alanya sancağından ibtidâdan iki bin akçelik timar tevcih edildiği anlaşıldığından, sözkonusu beratın kim tarafından yazıldığı ve getirildiğinin araştırılarak sonucun bildirilmesi.

Semendire beyine

964 Sirem'de suçu sâbit görülerek Belgrad Kalesi'nde hapsedilen Pavli'nin siyâset olunması.

Pojega, Sirem ve Alacahisar beylerine

965 Ordu için on bin baş veya daha fazla kesimlik koyun tedârik edilip ordu geldiğinde sahiplerine sürdürülüp sattırılması.

Ruha Beyi Mustafa Bey'e

966 973 senesi için Şam'dan Mekke-i Mükerreme'ye kadar olan yerlerde emîrü'l-hâclık görevi kendisine verildiğinden, mahmil-i şerifi alıp hacıların yollardaki emniyetini sağlaması.

Kütahya kadısına ve Osman Çavuş'a

967 Tahsili hususunda daha önce emir gönderildiği halde henüz tahsil edilmemiş olan Mezid Çavuş'un bakâyâsının, daha fazla geciktirilmeden tahsil edilip Hazine-i Âmire'ye gönderilmesi.

Cezâyir-i Garb beylerbeyine

968 İlkbaharda donanmanın sefere çıkması kararlaştırıldığından, gemileriyle gelip Cezâyir Beylerbeyi Piyâle Paşa'ya mülâki olması; ancak İspanya gemilerinin Cezâyir'e saldırma ihtimali varsa donanmanın Cezâyir'in muhâfazasında bulunması; şayet İspanya

gemileri saldırırsa kendisinin de İspanya'ya akınlar düzenlemesi; her hâlükarda tedbirli olup memleketin korunması hususunda gereken titizliği göstermesi.

Üsküp beyine

969 Sefer-i hümâyun için Kalkandelen ve diğer yerlerden yirmi otuz bin kadar kesimlik koyun tedârik edilip ordu geldiğinde sahiplerine sürdürülüp sattırılması.

Semendire beyine

970 Kış sebebiyle zahîre tedâriki hususunda karşılaştığı güçlüklere dair göndermiş olduğu mektubun alındığı; zahîre tedâriki önemli olduğundan, bu iş için gerekli olan parayı dilediği yerden alabilmesi için Maliye tarafından kendisine hükm-i şerif gönderildiği; kendisinin de gerekli gayreti göstererek istenilen miktarda zahîreyi tadarik etmesi.

Bursa kadısına

971 Kapı Ağası müteveffâ Cafer Ağa'nın Bursa'da yaptırdığı cami ve muallim-hânenin önceki mütevellîsi müteveffâ Davud görevlilerin ücretlerini ödememiş olduğundan, vakfın yeni mütevellîsi Kapı Ağası Yakup Ağa'nın sözkonusu ücretlerin ödenmesi için gönderdiği iki yüz elli altından alacaklıların haklarının dağıtılması.

Bolu beyine

972 Mudurnu'ya bağlı Gölcüler köyünden Hasan bin Mestan ile karısı Mihri bint-i Muharrem'in geceleyin evlerine girdiği ve mahkemede suçunun sâbit olduğu bildirilen Hacı Mustafa isimli şahsın küreğe konulmak üzere Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

Anadolu beylerbeyine

973 Aydın ve Menteşe sancaklarından Sığla sancağına tayin olunan zaîm ve si-pâhilerin timar defterlerinin mühürlenip bir sûretinin Südde-i saâdet'e gönderilmesi, bir sûretinin de Sığla sancakbeyinin adamına verilmesi.

Kavala Kaptanı Hüseyin'e

974 İstanbul'a zahîre taşımak için gönderilen gemilerde isyan çıkardıkları bildirilen kafir esirlere yardımcı olan ve onlarla birlikte hareket eden mücrimler var ise, haklarından gelinmek üzere kimler olduklarının bildirilmesi.

İskender Çavuş'a

975 İşlediği suçlardan dolayı aranan ve bir türlü yakalanamayan Gelibolu'nun Kora köyünden Dimitrak isimli zimmînin yakalanıp Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

Sinop kadısına

976 Sinop'ta Dellal Ahmed adlı kişinin kötülük ve gammazlık yaparak halkı rahatsız

ettiği ve karısının da kötü yolda olduğu bildirildiğinden, durum gerçekten bildirildiği gibi ise adı geçenin şehirden sürülmesi.

977 **Hüküm yarım bırakılmıştır. Aynı hüküm için bkz. hk. nr. 980*

Bursa beyine

978 Hırsızlık ve harâmilik ile meşhur Kara Bahar isimli şahsın mutlaka yakalanıp Dergâh-ı muallâ'ya gönderilmesi.

Bosna beyine ve Yenipazar kadısına

979 Seferde kullanılmak üzere iki bin adet sırık kestirilip Sava nehrinden gemilerle Belgrad'a gönderilmesi.

Pojega ve Sirem beylerine*

980 Gemiler ve top arabaları için döşeme ağacı tedâriki ile görevlendirilen Semendire beyine gerekli her türlü yardımın yapılması.

** Bu hüküm, eksik yazılmış olan 977 numaralı hükmün tamamlanmış halidir.*

Rumeli'de Sağ ve Solkolda, kürekçi tedâriki emrolunan sancakların beylerine ve kazaların kadılarına

981 Daha önce tedâriki emrolunduğu halde hâlâ gönderilmemiş olan kürekçilerin bir an önce tedârik edilip gönderilmesi.

Semendire beyine

982 Belgrad Kalesi'nin üstündeki barut ile dolu olan kulelere hırsız ve kâtillerin hapsedilmek istendiği haber alındığından, böyle zarar görme ihtimali olan yerlerde hırsız ve kâtil hapsedilmemesi.

983 ** Hüküm mükerrer ve yarım bırakılmıştır. Aynı hüküm için bkz. hk. nr. 1018.*

Selanik beyine

984 Şarap içip fesad çıkardıkları ve kendilerine engel olmak için gelen Hüsrev Voyvoda'yı yaraladıkları bildirilen Selanik Kalesi müstahfızlarından Memi, Maksud ve arkadaşlarının yakalanıp küreğe konulmak üzere Kavala kaptanına gönderilmeleri.

Tımışvar beylerbeyine

985 Sefer için tam techizatlı olarak bin adet serahor hazırlanması.

986 ***Haleb beylerbeyine***

Lahsa Beylerbeyiliği'ne Hama Beyi Ali Bey'in tayin edildiğine dair adı geçene hitaben yazılmış hükm-i şerifin kendisine ulaştırılarak bir an önce görev yerine gitmesinin sağlanması; görülecek işleri varsa kendisine on beş gün mühlet verilmesi.

987 ***Semendire beyine***

Tuna'ya gönderilecek donanma için bin kantar peksimed hazırlanması.

988 ***Antalya kadısına***

Mısır Beylerbeyi Mahmud'un adamlarının Mısır'a gitmeleri için gemi tedârik edilmesi.

989 ***Rumeli beylerbeyine***

Sefere çıkıldığında zahîre hususunda sıkıntı çekilmemesi için kendisinin Sofya'dan Üsküp'e giderek orada beklemesi.

990 ***Pojega beyine***

Seferde kullanılmak üzere bin kadar sırık kestirilip gemilerle Ösek'e gönderilmesi ve Pojega'da ne kadar sırık ve kalkan mevcut olduğunun bildirilmesi.

991 ***Arap defterdarına***

Mal hizmetinde görevli, çoğu Tat tâifesinden iki yüz yeniçerinin içki içip fesad çıkardıkları ve ahlâksız davranışlarda bulundukları duyulduğundan, bunların bu gibi fiilleri işlemekten men edilmeleri; buna rağmen yapmaya davam edenlerin te'dib edilip gedikleri başkalarına verilmek üzere kimler olduklarının bildirilmesi.

992 ***Semendire beyine***

Karadeniz'den bazı kadırgalarla sefere katılacak olan Kocaili sancağı beyi için bin kantar peksimed hazırlanması.

993 ***Şumnu ve Hezargrad kadısına***

Ali bin Nasuh isimli yeniçeriyi ortak mülkleri olan değirmen üzerindeki anlaşmazlıktan dolayı, sözkonusu değirmende döğüp, yaralayıp öldürmeye kasdettikleri bildirilen zimmîlerden öldürmeye kasdeden Nedoş'un siyâset olunması, diğerlerinin ise küreğe konulmak üzere Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

994 ***Kefe beyine***

Taman Adası'nda ikâmet eden Çerkes reâyâya, davarlarını zorla alarak zulmettikleri bildirilen Çerkes bey ve sipâhilerinin yakalanarak suçu sâbit olanların, herhangi bir karışıklık çıkmasına meydan verilmeyecek şekilde haklarından gelinmesi.

995 ***Tarsus beyine***

Adana ve Tarsus sahillerinin muhâfazası görevi kendisine verildiğinden sancağı askerleriyle uygun bir yerde toplanarak denizden ve karadan gelebilecek zararlara engel olunması.

996 ***Hama Beyi Ali Bey'e***

Lahsa Beylerbeyiliği görevi kendisine tevcih olunduğundan, bir an önce işlerini hallederek Lahsa'ya gidip görevine başlaması.

997 ***Lahsa Beylerbeyi Mehmed Paşa'ya***

Sıhhî durumunun bozuk olduğu Haleb beylerbeyi tarafından bildirildiğinden, Lahsa Beylerbeyiliği görevinin kendisinden alınıp Hama Beyi Ali Bey'e ihsan olunduğu; kendisine de Kudüs-i Şerif sancağının tevcih olunduğu.

998 ***Sâbık Mısır Beylerbeyi Ali Paşa'ya ve dizdarına***

Mısır Beylerbeyiliği sâbık Yemen Beylerbeyi Mahmud Paşa'ya verildiğinden, kendisi gelinceye kadar muhâfaza ve mal hizmetinde herhangi bir ihmal gösterilmemesi; ayrıca Mısır'da sancak tasarruf eden beylerden Behram Bey'e de Hama sancağı tevcih edildiğinden adı geçenin derhal Hama'ya gönderilmesi.

999 ***Van beylerbeyine***

Beradost Hâkimi müteveffâ Budak Bey tarafından sulhten önce İran'dan getirilip nikâh edildiği ve bir de çocuğu olduğu, ancak adı geçenin vefatından sonra akrabalarından Tebriz Hâkimi Pir Mehmed Sultan tarafından geri istendiği bildirilen kadının iade edilip oğlunun iade edilmemesi; ancak kadın sulhten önce alınmış ise verilmemesi ve buna göre cevap gönderilmesi.

1000 ***Erzurum beylerbeyine***

Şah'ın Kazvin'de olduğu, Şirvan'daki Abdullah Han'ın vefat ettiği ve yerine oğlunun geçtiği, Gürcistan'ın kendi halinde olduğu ve sınrların güvenlik içerisinde bulunduğuna dair göndermiş olduğu haberlerin alındığı; İran ve Gürcistan hakkında elde edilecek bilgileri göndermeye bundan sonra da devam etmesi.

1001 ***Samakov kadısına ve Mehmed Çavuş'a***

Daha önce serhadlere gönderilmesi emrolunan ham demir, çivi vb. malzemelerin yük hayvanlarıyla derhal gönderilmesi.

1002 ***Gelibolu'da Hâssa Harc Emini olan Halil'e ve Sultaniye dizdarına***

Gelibolu hisarında alıkonulan mirî küreklerin kim tarafından ve niçin alıkonulduğunun bildirilmesi.

1003 ***Zeynel Bey'e***

Ekrad tâifesinden, eşkıyalık yaptıkları bildirilenlerin, başkalarına ibret olacak şekilde şer‘-i şerife göre haklarından gelinmesi.

1004 ***Erzurum beylerbeyine***

İran'dan talep olunan avret hakkında daha önce yapılan araştırmalarda avretin, Başaçık ülkesinde olmayıp Görgi Melik'in ülkesinin ötesinde hatta Dadyan Melik'in ülkesinin de ötesinde olan Abaza'ya yakın yerde olduğu anlaşıldığından önceki emre göre hareket edilmesi.

1005 ***Akdeniz sahilinde olan kadılara***

Mirali adasında sâkin bazı reislerin İstanbul'a zahîre getirmek için görevli oldukları halde zahîreyi ülke dışına sattıkları duyulduğundan yakalanarak sicilleriyle birlikte Dergâh-ı muallâ'ya gönderilmeleri.

1006 ***Tekeili beyine***

Kaş kazasının Demre mevkiinde karaya vuran Venedik gemisinden ele geçirilen düşman efradın Rodos'a gönderilmesi ve dost devlet teb‘ası olanların salıverilmesi.

1007 ***Bolu beyine ve Mudurnu kadısına***

Dergâh-ı muallâ çavuşlarından Mudurnu'nun Dibek köyünden Hüseyin Çavuş'un adamlarının, kendisi Malta Seferi'nde iken fesad çıkardıkları, kendisi seferden döndükten sonra ise evinde bir ceset bulunduğu ve bütün bunların sicile kaydedildiği, ancak Hacı Aydın isimli adamının, nâibler ile işbirliği yaparak bunları sicilden sildirdiği bildirildiğinden, meselenin aslının ayrıntılı olarak araştırılıp, neticenin Dergâh-ı muallâ'ya bildirilmesi.

1008 ***Solnok beyine***

Erdel'de bulunan Tokay Kalesi'ndeki düşmanın durumunun tahkik edilip fırsat el verince Hatvan, Segedin, Filek, Novigrad, Seçen ve Solnok sancakları askerleriyle Budun yeniçerilerinden oluşacak yeterli miktarda bir kuvvetle düşmanın hakkından gelinmesi.

1009 ***Filibe kadısına ve eminlerine***

Filibe'de yetiştirilen pirincin mirîye ait olan hissesinden her sene belli miktarda pirinç ayrılıp Edirne'ye gönderilmekte iken bu sene belirlenen miktarda pirinç gelmemesi sebebiyle umumî bir sıkıntı çekildiği bildirildiğinden, yeterli miktarda pirincin Edirne'ye gönderilmesi.

27 Receb 973 (17 Şubat 1566)

1010 ***Kefe beyine ve Taman kadısına***

Taman adasına tâbi Vayle köyü sipâhilerinden Yesaruk ve adamlarına bazı şahıslar tarafından yapılan müdahalenin önlenmesi.

1011 ***Basra beylerbeyine***

Lahsa Beylerbeyiliği'ne tayin olunan Hama Sancakbeyi Ali'nin ihtiyaçlarının karşılanarak bir an önce görev mahalline gönderilmesi.

1012 ***Diyarbakır beylerbeyine***

Diyarbakır'da güherçile işlenmediğine dair gönderdiği mektubun alındığı; ancak bu husus önemli olduğundan, ehil kişiler marifetiyle güherçile bulunup işlettirilmesi.

1013 ***Bursa beyine***

İzinsiz dükkân açmak ve bir bekçiyi yaralamak suçlarından aranan ve İstanbul'da yakalanan Budak isimli oğlanın Mudanya'ya kaçtıklarını söylediği suç ortaklarının da derhal yakalanarak Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

1014 ***Bağdad beylerbeyine***

Masrafı Diyarbakır Hazinesi'nden karşılanmak üzere yeteri kadar güherçile toprağı bulunup işlettirilerek Haleb'e gönderilmesi.

1015 ***İstefan Kral'a***

Solnok Beyi Hasan Bey, bazı Erdel beylerinin hasetliği yüzünden hapsedilen Bebek Görgi isimli şahsın kendi yanında bulunması halinde daha yararlı işler yapılacağını bildirdiğinden, Bebek Görgi'nin eşi ve çocuklarının rehin olarak alınıp kendisinin Solnok beyinin yanına gönderilmesi.

1016 ***Haleb beylerbeyine***

Trablus İskelesi'ne gönderilen güherçile, kükürt ve barutun miktarı ile Birecik'te yapılması emredilen gemiler için lâzım olan kerestenin tedârik edildiğine dair gönderdiği bilgilerin alındığı; bundan sonra da Birecik, Rumkale ve Hâssa taraflarından güherçile tedârik olunarak işletilmeye devam edilmesi.

1017 ***Şam beylerbeyine, Şam, Kudüs-i Şerif ve Remle kadılarına***

Kudüs'teki İmâret Evkâfı köyü halkının, Rikâb-ı hümâyun'a sundukları arzuhalde Vakıf Mütevellîsi Abdülkerim hakkında şikâyette bulundukları; ancak kendilerinin gönderdikleri mektupta ise Abdülkerim hakkında söylenenlerin yalan olduğu, aslında şikâyetçilerin suçlu oldukları ve kendi suçlarını örtmek için görevlilerin suçlu

oldukları yolunda şikâyette bulundukları bildirildiğinden, konunun araştırılması ve mütevellînin gerçekten yolsuzluk yapıp yapmadığının bildirilmesi; eğer şikâyetçilerin suçlu olduğu sâbit olursa kendilerinin hapsedilip durumlarının sicil sûretleri gönderilerek arzedilmesi.

1018 ***Aydos kadısına****

Aydos'a tâbi Bergos iskelesinde arabacılar ile kavga eden yeniçeriyi bıçakla öldüren Kılıç'ın siyâset edilmesi ve kavgaya karışan diğer şahısların da yakalanarak küreğe konulmak üzere Dergâh-ı muallâ'ya gönderilmesi.

**Bu hüküm eksik yazılmış olan 983 numaralı hükmün tamamlanmış halidir.*

1019 ***Anadolu ve Rumeli kadılarına***

Südde-i saâdet haricinde sâkin olan yeniçerilerin âcilen sefer için toplanmaları gerektiğinden, bu iş için görevlendirilen bir yeniçerinin kendi atıyla yola çıktığı; vardığı yerlerde ata ihtiyaç duyduğunda kendisine bedeli mukabilinde at tedârik olunması.

1020 ***İstanbul'dan Budun'a varıncaya kadar sağlı ve sollu konaklarda olan kadılara***

Seferde kullanılacak bargirler için saman, arpa ve ot lâzım olduğundan, emir-i ahurun tezkiresiyle gelen adamlara tezkirelerde yazılı miktarda ot, saman ve arpa tedârik edilmesi.

1021 ***Bolu ve Bursa beyine***

İstanbul'da yakalanan Budak isimli hırsız, verdiği ifadede arkadaşlarının Gerede taraflarına gittiğini söylediğinden, arkadaşlarının da yakalanarak yarar adamlar eşliğinde Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

1022 ***Hakkari beyine***

Eşkıyalık hareketlerinde bulunarak asayişi bozdukları bildirilen ekrad tâifesinin haklarından gelinmesi.

1023 ***Budun beylerbeyine***

Erdel vilâyetindeki Tokay Kalesi'ne hücum edilebilmesi için Solnok Beyi Hasan'ın yanına Hatvan, Segedin, Filek, Novigrad ve Seçen sancaklarının askerleri ile Budun yeniçerilerinden beş yüz kadarının gönderilmesi ve bu işin gizli tutularak düşmanın hakkından gelinmesi.

1024 ***Bağdad beylerbeyine***

Baharda sefere çıkılacağından kendisinin Cezâyir vilâyeti için istemiş olduğu askerin İstanbul ve Şam'dan gönderilmesinin mümkün olmadığı; ancak Arap eşkıyasına

karşı dikkatli olunması; eğer Arap eşkıyası Basra'ya herhangi bir tecavüzde bulunmaz ise bu senelik bu taraftan da onlara karşı herhangi bir hareket yapılmaması; fakat onlar tarafından herhangi bir saldırı olursa derhal Kürt beylerinden ve Diyarbakır askeri ile Şehrizol askerinden yeteri kadar yardım sağlanarak düşmanın hakkından gelinmesi.

1025 ***Şehrizol beylerbeyine***

Arap eşkıyâsının üzerine düşünülen sefer, Rumeli'de yapılacak sefer münasebetiyle tehir edildiğinden Arapların vuku bulacak tecavüzlerine Diyarbakır ve Bağdad askeriyle birleşilip Basra beylerbeyinden gelecek habere göre yeterli miktarda asker gönderilerek karşı gelinmesi.

1026 ***Diyarbakır beylerbeyine***

Basra'daki Arap eşkıyâsının üzerine yapılması düşünülen sefer, Rumeli'deki sefer sebebiyle tehir edildiği; ancak Arap eşkıyâsı tarafından vuku bulacak saldırılara karşı hazırlıklı bulunularak Bağdad beylerbeyinden gelecek habere göre Âmid askeriyle Kürt beylerinin de yardıma gönderilmesi.

1027 ***Basra beylerbeyine***

Bu sene Arap eşkıyâsı üzerine yapılması düşünülen sefer, Rumeli'deki sefer münasebetiyle ertelendiğinden, sözkonusu eşkıyânın Basra'ya yönelik herhangi bir saldırısı olursa derhal Şehrizol ve Bağdad beylerbeyilerine haber göndererek yardım talep etmesi ve yardıma gelecek olan askerlerle birlikte düşmana karşı koyup, memlekete herhangi bir zarar eriştirmemesi.

1028 ***Haleb beylerbeyine***

Basra'ya gidecek askere lâzım olan arpa ve buğdayın, Bağdad beylerbeyi ile haberleşilerek Birecik'ten gönderilmesi.

1029 ***Sultan Hüseyin Bey'e, Bahaeddin Bey'e, Palu Hâkimi Hüseyin Bey'e, Kasım Bey'e, Han Abdal Bey'e, Servi Abdal Bey'e, Bedir Bey'e ve oğluna, Yakup Bey'e, Mir İbrahim oğlu Ahmed Bey'e, Ergani beyine, Siverek beyine, Bitlis beyine, Genç beyine, Kulp Beyi Alican Bey'e, Pertek Beyi Rüstem Bey'e, Mazgird Beyi Keyhüsrev Bey'e, Sağman Beyi Pelin Bey'e, Esi Beyi Ali Bey'e****

Arap eşkıyasının Basra'ya saldırma ihtimaline karşı belirtilen miktarlarda asker ve mühimmât tedârik edilip Bağdad beylerbeyinden gelecek habere göre Bağdad'a gönderilmesi.

**Ayrıca hüküm altında Diyarbakır'da olan aşiretlerden Pesban, Buciyan ve Zilan aşiretleri ile Mardin aşiretlerinden ve Amid, Mardin ve Hasankeyf kalelerinden de asker gönderilmesi için hükmün birer sûretlerinin gönderildiği kaydı vardır, ancak bunların kime gönderildiği belirtilmemiştir.*

1030 ***Gelibolu kadısına***

Gelibolu'nun Harâcîhamza Mahallesi'nden Yusuf b. Abdullah ve hanımı Selime bint-i Abdullah'ın eşyalarını çaldığı iddia edilen Hüma bint-i Hasan'ın teftiş edilmesi; suçu sâbit olduğu takdirde çaldığı eşyaların alınıp sahibine verilmesi ve kendisinin hapsedilmesi.

1031 ***Anadolu beylerbeyine***

Kütahya ve Saruhan sancakları sipâhilerinden bir kısmının muhâfaza için alıkonması, diğerlerinin ise tam techizatlı olarak alaybeyileri nezaretinde sefere gönderilmesi; muhâfazada kalanların defterlerinin de lalaya gönderilmesi.

1032 ***Şehzâde lalasına***

Kütahya sancağı sipâhilerinden asayişi temin etmek üzere elli nefer bırakılıp kalanının sefer için görevlendirildiği; bunların uygun görülecek şekilde muhâfaza hizmetinde görevlendirilmesi; ayrıca Lala Cafer'in Menteşe ile Saruhan'da suhte fesadının önlenmesi için görevlendirdiği Zaîm Tahir'e de yardımcı olunması.

1033 ***Solnok beyine***

Düşmanın durumu hakkında istihbarî bilgiler elde etmek için casuslar görevlendirilmesi ve elde edilen bilgilerin, yakalanan esirlerden alınacak bilgilerle birlikte arzedilmesi ve yarar esir alınırsa gönderilmesi.

1034 ***Çatalca ve Yenişehir kadılarına***

Mısır'da tereke sıkıntısı çekildiğinden, oradan gelen Süleyman Reis'in Çatalca ve Yenişehir'den parasıyla tereke alıp götürmesine mani olunmaması.

1035 ***Biga beyine***

Kendisinin daha önce Biga sancağı askerleriyle birlikte derya seferine tayin olunduğu ancak şimdi Mısır tarafına bir miktar kadırga göndermek gerektiğinden, kendisinin bu göreve tayin olunduğu; emrindeki askerleri tam techizatlı olarak hazırlayıp Mısır'a gönderilecek kadırgalar Boğaz hisarlarından geçerken kadırgalara binmek üzere Boğaz hisarlarında hazır bulunması.

1036 ***Rumeli beylerbeyine***

Rumeli askerini Nevruz'dan sonra yanında toplayarak sefere hazır olması.

1037 ***Mora beyine***

Korsan levendlerin batırdıkları Venedik kadırgalarından sahile çıkıp savaşan ve bir kısmı katledildikten sonra yakalanan yirmi yedi kişinin küreğe konularak hangi gemiye yerleştirildiklerinin bildirilmesi ve bunların emirsiz salıverilmemesi.

1038 ***Mora, İlbasan ve Dukagin beylerine***

Daha önce sefere hazır olunması hakkında gönderilen emre binaen Mora beyinin otuz nefer, İlbasan ve Dukagin beylerinin de onar nefer sipâhi ile muhâfazada kalarak, diğer askerleri alaybeyileri nezaretinde sefer için beylerbeyinin yanına göndermeleri.

1039 ***Safed beyine***

Şam'daki İmâret-i Âmire'nin vakfı olan Hara nahiyesine tâbi Ulemâ karyesi rüsumunun kendisine hâs olarak tayin olunması hasebiyle subaşıların belirlenenden daha fazla vergi talep etmek sûretiyle köy halkına zulmettiği mütevellî tarafından bildirildiğinden, daha önce bu hususta yazılan hüküm gereğince adı geçen köyden belirlenen miktardan daha fazla vergi talep edilmemesi.

1040 ***Rumeli beylerbeyi ile Selanik, Üsküp, Sofya ve Filibe kadılarına***

Sefer için orducu esnafı olmak üzere birer tane kasap, başçı, aşçı, ekmekçi, bakkal, çukacı, attar, sarrac, papuççu, kazzaz, terzi, hallac, çağşirci, demirci, semerci, eskici, mumcu, nalbant ve nalçacı gönderilmesi.

1041 ***Anadolu beylerbeyine***

Daha önce sefere hazır olmaları hakkında emir gönderilen beylerin askerleriyle birlikte sefere katılmak üzere Biga ovasına gelip, Gelibolu'dan Rumeli'ye geçerek Ordu-yı hümâyun'a katılmaları; askerin ihtiyaçlarını karşılamak üzere yeterli miktarda orducu esnafı gönderilmesi; derya seferi emredilen Karahisâr-ı Sâhib sancağı sipâhilerinin yerine Sultanönü askerinin deryada görevlendirilmesi, Karahisâr-ı Şarkî sipâhilerinin ise beylerbeyi ile sefere gitmesi.

1042 ***İzvornik Beyi Şaban Bey'e***

Sefer için iki yüz adet zahîre gemisi ve on altı adet şayka inşâ edilmesi için Dergâh-ı muallâ çavuşlarından Ferhad Çavuş ile iki bin beş yüz doksan iki altın gönderildiği; sözkonusu gemilerin en kısa zamanda inşâ olunması ve zahîre ile doldurulup Belgrad'a gönderilmesi.

1043 ***İzvornik'e varıncaya kadar yol üzerinde bulunan yerlerin beyleri ve kadılarına***

Gemi inşâsında sarf edilmek üzere iki bin beş yüz doksan iki altın ile İstanbul'dan İzvornik beyine gönderilen Ferhad Çavuş'un henüz İzvornik'e varmadığı bildirildiğinden, hangi konaklardan geçtiğinin ve nerede kaybolduğunun öğrenilmesi.

1044 ***Mora beyine***

Sefer için güherçile ustaları tarafından işlendiği bildirilen kırk kantar

güherçilenin saklanması, bundan sonra da güherçile işlettirilmeye devam edilmesi ve mümkün ise işlenen güherçilenin barut haline getirtilmesi.

1045 ***Rumeli kadılarına***

Gemi hizmetine tayin olunan Vize yörükleri, canbazları ve tatarlarından yüz altmış neferin eksiksiz olarak tayin olundukları hizmete gönderilmesi.

1046 ***Şam beylerbeyine ve kadısına***

Hacıların muhâfazasına tayin olunan sipâhilere deve yerine kira bedeli verilmesinin Hazine'nin menfaatine olacağı, İhracât-ı Hacc-ı Şerif ve Kilar-ı Âmire Emini Mehmed tarafından bildirildiğinden, sipâhilerin kira bedelleri verilerek gönderilmesi; kabul etmeyip karşı gelenlerin timarlarının alınarak başkasına tevcih edilmesi.

1047 ***Şam beylerbeyine***

Şam yeniçerilerine kethüdâ olan Pervane'nin hacılara ve Ulemâ köyü halkına zulmettiği duyulduğundan, bundan sonra hacıların muhâfazasına tayin olunan yeniçerilere serdar olarak Pervane'nin değil yayabaşılardan birinin tayin edilmesi.

1048 ***Dukagin beyine***

İskenderiye Beyi Durali mektup göndererek İskenderiye kazasındaki bazı nahiyeler halkının düşmanla münasebette oldukları ve vergi vermediklerinden bahisle burada bir kale inşâ olunması gerektiğini bildirdiğinden, bunun faydalı olup olmayacağının, bu kale için ne kadar masraf yapılacağının ve ne kadar hisar eri görevlendirmek gerekeceğinin araştırılarak ayrıntılı olarak bildirilmesi.

1049 ***Karaman beylerbeyine***

Karaman'ın muhâfazasına tayin edilen sancakbeyleri ile daha önce Karaman muhâfazasına tayin edilmiş iken şimdi derya seferine tayin edilen Kırşehir beyi dışındaki sancakbeylerinin askerleriyle birlikte Gelibolu'dan geçip Ordu-yı Hümâyun'a katılması; askerin yolda kimsenin zorla birşeyini almaması için gerekli tedbirlerin alınması ve âdet olduğu üzere orducu esnafı tedârik edilmesi.

1050 ***Eflak voyvodasına***

Daha önce gönderilen emirle sefer için hazırlanması istenen asker ve yüz bin kile arpanın, Niğbolu'da bulunan gemilere yükletilmesi, fazlalık olursa onun da Vidin'deki gemilere konularak teslim edilmesi.

1051 ***Van beylerbeyine***

İran, Türkmenler, Şah oğlu ve Şirvan ile ilgili gönderilen haberlerin alındığı; elde edilecek bilgilerin bundan sonra da sürekli bildirilmesi.

1052 ***Van beylerbeyine***

Merhum Yakub Bey'in oğullarının, babalarının malı için Şahkulu'nun oğlu Bahaeddin Ağa ile anlaşmazlık içinde bulundukları bildirildiğinden, anlaşmazlığın önlenmesi.

1053 ***Vidin beyine ve Niğbolu Beyi Mehmed Han'a***

Zahîre ve pirinç gemileri için gereken kürekçilerin Vidin ve Eflak'tan temin edilip her gemiye bir miktar Eflak ve bir miktar da Vidin'den temin edilen kürekçilerin konulması ve Eflak kürekçilerinin bir gemiye binip ortadan kaybolmaları ihtimaline karşı tedbir alınması.

1054 ***Mora beyine***

Kendisine daha önce Mora sancağının muhâfazası için otuz sipâhiyi alıkoyup diğerlerini alaybeyileri ile birlikte sefer için Rumeli beylerbeyinin yanına göndermesinin emredildiği, ancak şimdi bu miktar az bulunduğundan, muhâfaza için alıkonanların miktarının yüze çıkarılması.

1055 ***Rumeli beylerbeyine***

Muhâfaza için Mora'da yüz, İlbasan'da ve Dukagin'de onar sipâhi bırakılarak diğerlerinin, alaybeyileri nezaretinde tam techizatlı olarak sefere katılmak üzere kendi yanına gönderilmeleri hususunda adı geçen sancakların beylerine gönderilen hükümlerin yerlerine ulaştırılması ve sefere tayin olunan askerlerin alaybeyileri ile getirtilmesi.

1056 ***İlbasan ve Dukagin beylerine***

Sancakları dahilinde bulunan sipâhilerden otuzar neferi muhâfazada bırakıp geri kalanlarını sefere katılmak üzere alaybeyileri ile birlikte Rumeli beylerbeyinin yanına göndermeleri.

1057 ***Şehirköy kadısına***

Ordu için arpa, ekmek, un, yağ, bal vs. zahîre tedârik edilmesi.

1058 ***Biga beyine***

Daha önce kendisinin sancağı askeri ile birlikte derya seferine tayin olunduğu, ancak şimdi Mağrib taraflarına bir miktar kadırga göndermek gerektiğinden kendisinin bu hizmete tayin olunduğu; emrindeki askerleri tam techizatlı olarak hazırlayıp Mağrib'e gönderilecek kadırgalar Boğaz hisarlarından geçerken kadırgalara binmek üzere Boğaz hisarlarında hazır bulunması.

1059 ***Haleb beylerbeyine***

Haleb, Hama, Birecik ve Trablus taraflarında bulunabilen yerlerden güherçile

toplanarak barut işlettirilmesi, işlenen barutun miktarının bildirilmesi ve barut işlettirilmeye devam edilmesi.

1060 ***Edirne kadısına***

Mahkemede davasının yeniden görülmesi esnasında davacılarının kendisinden tekrar davacı olduğu, ancak mahallesi halkının aleyhinde şahitlikte bulunmadığı bildirilen mahpus Hüseyin'in hapisten salıverilmemesi.

1061 ***Dulkadirlü beylerbeyine ve Zamantu kadısına***

Antep'ten Mehmed isimli canbazın yolunu kesip yeğeni Hasan'ı kaçırdığı ve devamlı içki içtiği bildirilen Maraş alaybeyisinin oğlu Mehmed isimli sipâhinin buldurularak teftiş edilmesi; suçu sâbit olduğu takdirde timarının başkasına tevcih edilmesi.

4 Şaban 973 (24 Şubat 1566)

1062 ***Gelibolu kadısına***

Müftüahmetçelebi Mahallesi'nden İlyas b. Emirze, hanımı Emine ile Fatma ve Emine isimli diğer hatunları yaralayıp eşyalarını çalan Ramazan b. Emirze, Ramazan b. Ali ve sipâhi Arnavud Yunus isimli şahısların güvenilir adamlar nezaretinde Südde-i saâdet'e gönderilmeleri.

1063 ***Bursa beyine ve kadısına***

Mamuriye Kalesi nöbetçilerine ulûfe götürürken kaybolan yeniçerilerin akıbetlerinin araştırılıp nerede olduklarının ve niçin kaybolduklarının ortaya çıkarılması.

1064 ***Diyarbakır beylerbeyine***

Kilis Beyi Canpolad Bey'in, sancağındaki Kürt eşkıyanın hakkından gelmek için gönderdiği adamına gereken yardımın yapılması ve ihtiyaç duyduğunda yeteri kadar adam verilmesi.

1065 ***Çorum ve Kengırı beylerine***

Sancakları askeriyle derya seferine iştirak etmek üzere Nevruz'dan önce İstanbul'da hazır bulunmaları.

1066 ***Solnok beyine ve kadısına***

Daha önceki beylerin, voyvodalarına önceden voyvoda oldukları yerlerdeki ahaliden pişkeş ve poklon diye kurt ve tilki derileri toplattıkları ve fazla vergi aldıkları, reâyânın da vergilerini ödeyemedikleri için yerlerini terkettikleri bildirildiğinden, bu durumun önüne geçilip kimsenin kanuna aykırı iş yapmasına ve usulsüz vergi toplamasına izin verilmemesi ve memleketin mamur hale gelmesine çalışılması.

1067 ***Canpolad Bey'e***

Kilis'te eşkıyalık yapan ve Diyarbakır'a kaçan bazı Kürt eşkıyanın yakalanması hususunda kendisine yardımcı olması için Diyarbakır beylerbeyine hüküm gönderildiği; kendisinin de sözkonusu eşkıyanın yakalanması için Diyarbakır'a işe yarar adamlar gönderip bunları yakalatarak şer‘-i şerife göre haklarından gelmesi.

1068 ***[Semendire Beyi] Bayram Bey'e***

Daha önce gönderilen emir gereği iki bin adet kunbara çömleği hazırlanması.

1069 ***Midilli beyine***

Eskiden beri adanın muhâfazası için iki kadırgada nöbetleşe vazife yaptıkları bildirilen Midilli sipâhilerinden derya seferi için bir miktar levendin iki kadırga ile sefere gönderilmesi, geri kalan sipâhilerin de adanın muhâfazası için bırakılması.

1070 ***Anadolu ve Karaman'a kadar yol üzerinde bulunan kazaların kadılara***

Daha önce gönderilmesi emrolunan kürekçiler henüz gelmediğinden, derhal hazırlanıp Nevruz'dan önce gönderilmesi; ayrıca, istenilen mirî develerin de Ramazan'a kadar eriştirilmesi.

1071 ***Karahisar beyine***

Kula yöresinde sâkin Efendibey oğlu Hasan ve yanında bulunanları getirmekle görevli Selim Çavuş başka bir göreve gittiğinden, bu kişilerin güvenilir adamlar nezaretinde Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

1072 ***Akkirman beyine***

Ailesi için Bender Kalesi'nde bir ev yaptırmak isteyen Boğdan voyvodasına mani olunmaması ve bu hususta dizdara da gerekli tenbihte bulunulması.

1073 ***Boğdan voyvodasına***

Leh beylerinden Haruş'un eşkıyayı toplayarak fesad çıkartmak istediği ve kendisinin Bender Kalesi'nde bir ev yaptırmak istediğine dair gönderdiği mektubun alındığı; düşmana karşı daima uyanık bulunarak memleketi muhâfaza etmesi; ayrıca Bender Kalesi'nde yaptırmak istediği ev için izin verildiği ve bu hususta Akkirman Beyi'ne de gereken emrin gönderildiği.

1074 ***Bebek oğluna***

Kendisi hakkındaki iyi niyet dolayısıyla azad edildiği ve iltifata mazhar görüldüğü; kendisinin de, kalelerinde Müslüman esir bulunması uygun olmadığından, kendisine tâbi kalelerde bulunan Müslüman esirlerin hepsini serbest bırakması.

1075 ***Marmara kadısına***

Mirali adasından bazı reislerin düşmana tereke verdikleri ve kaçtıkları bildirildiğinden, firar eden bu reislerin malları ve eşyalarının zaptedilmesi, mümkün ise yakalanarak hapsedilmeleri, değil ise nerede olduklarının bildirilmesi.

1076 ***Karahisâr-ı Sâhib, Sultanönü ve Kırşehir beylerine***

Gönderilen emirler gereğince, Karahisâr-ı Sâhib beyinin sefere iştirak etmek üzere sancağı askeriyle Anadolu beylerbeyinin yanına, Sultanönü ve Kırşehir beylerinin ise askerleriyle derya seferine iştirak etmek üzere görevlendirildikleri gemilere hareket etmeleri.

1077 ***Rum beylerbeyine***

Daha önce gönderilmesi emredilen kürekçilerin yarar adamlar eşliğinde âcilen toplatılarak Nevruz'da İstanbul'a ulaştırılması ve oralarda bulunan haraççıların da âcilen gönderilmesi.

1078 ***Pîrî Çavuş'a***

Daha önce de emredildiği üzere Larende'den bir adet kasap getirilmesi.

1079 ***Rodos beyine***

Mısır'a gitmekte olan Mısır Beylerbeyi Mahmud Paşa Rodos'a geldiğinde kendisini kadırgalar ile İskenderiye'ye götürmesi ve oradan da Trablus'a geçerek, orada istihsal edilen barutu alıp Rodos'a getirmesi.

1080 ***Ergene kadısına***

Ergene İmâreti mütevellîsinin kulu Ferhad'ı, mütevellînin bazı kıymetli eşyalarını alması hususunda kandıran Kaytas'ın küreğe konulmak üzere Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

1081 ***Karaman beylerbeyine***

Eyaletin muhâfazası için Pîrî Bey'in Kayseri'de, Kayseri Beyi Çerkes'in de Konya'da oturması; tezkiresiz sipâhilerden sefere gücü yetmeyenlerin muhâfaza hizmetinde bırakılması; Kırşehir Beyi Gazanfer'in askeriyle derya seferine memur olduğu, kendisinin de geri kalan askerler ile Anadolu beylerbeyinin ardından Biga'ya gelerek Gelibolu'dan geçip orduya katılması; ancak boğazdan geçerken iki beylerbeyinin birbirlerine zorluk çıkarmaması; ayrıca asker için orducu esnaf temin edilmesi ve menzillerde askerlerin kanun hilafına iş yapmalarının önlenmesi.

1082 ***Vize yörükleri subaşısına****

* *Hüküm yazılmamıştır.*

1083 ***Bağdad beylerbeyine***

Önce Bağdad Beylerbeyiliği'ne bağlanıp, daha sonra Şehrizol Beylerbeyiliği'ne bağlanan Musul sancağının tekrar Bağdad Beylerbeyiliği'ne bağlandığı.

1084 ***Mısır beylerbeyine***

Medine-i Münevvere'ye gelen nüzûr ve sadakanın saklanması için Harem-i şerif'in bir köşesinde kule yapılmasının ve muhâfazası için Mısır kullarından elli nefer ile bir ağanın buraya tayininin münasip olduğu.

1085 ***Van beylerbeyine***

Merhum Yakub Bey'in oğullarının, babalarının malı için Şahkulu'nun oğlu Bahaeddin Ağa ile anlaşmazlık içinde bulundukları bildirildiğinden adı geçen şahsa kanunsuz hiçbir müdahalenin yapılmaması ve işlerine kimsenin karıştırılmaması.

1086 ***Sâbık Budun Beylerbeyi İskender Paşa'ya***

Sefer-i hümâyun sebebiyle İstanbul'un muhâfazasına tayin olunduğundan, şehri iyi bir şekilde idare etmesi ve içki yasağı gereğince pazarları, iskeleleri ve kapıları kontrol ederek içki getirilip satılmasına mani olması.

1087 ***Bursa beyi ile Sultan ve Muradiye medreseleri müderrislerine***

Bursa'da Bedreddinoğlu Mahallesi'nden Hacı Mustafa'nın kızı Emine'yi, Ahmed ile nikâhlanacağı esnada afyonlu helva yedirip öldürmeye teşebbüs ettiği ve daha sonra İstanbul'a kaçtığı bildirilen İsmail'in İstanbul'da yakalanarak Bursa'ya gönderildiği; adı geçenin daha önceki emir gereğince teftiş olunması.

1088 ***Pınarhisarı, Kırkkilise, Hasköy, Kızılağaç Yenicesi, Yanbolu, Nevâhi-i Yanbolu, Karinâbâd, Ruskasrı, Ahyolu, Aydos, Vize, Ohri, Varna, Tekfurgölü, Hırsova, Silistre, Kili, Akkirman, Çirmen, Eski Zağra, Yeni Zağra, Akçakızanlık, Filibe, Uzuncaova Hasköyü, Plevne, Lofça, Tırnovi, Tatarpazarı, İzladi, İvraca, Rahova, Niğbolu, Çernovi, Hezargrad ve Şumnu kadılarına***

İstanbul'a koyun getirmekle görevli celeplerin, ölüm, iflas vs. sebeplerden dolayı sayılarının azalması nedeniyle İstanbul'da et sıkıntısı çekildiğinden yeniden bir tahrir yapılarak celep defterlerinin kadılıklara gönderildiği; defterlerde yazılı celeplerin üzerlerine tayin olunan koyunların sürücüleri vasıtasıyla İstanbul'a gönderilmesi; atîk celeplerin yerlerine koydolunan yamakların ölümü durumunda vekillerinin istenen miktarda koyunu tedârik etmeleri; voynuk tâifesinden celep yazılanların isterlerse her iki görevi de yapabilecekleri, istemezlerse voynukluk görevinin başkalarına verilebileceği; toyca, akıncı, Yahudi ve çingenelerden celep yazılanların çeşitli bahânelerle üzerlerine düşen koyunları tedârik etmekten vazgeçmelerine dikkat edilmesi ve hiçbir celebin himaye edilmeyerek koyunların zamanında İstanbul'a gönderilmesinin sağlanması; sürücülerin celeplerden çeşitli

bahânelerle akçe istememesi; her celebin erkek koyunlarını yine kendi civarında bulunan celeplere satması ve bu hükümde belirtilen şartlara uyularak görevlerinde hiçbir ihmalin gösterilmemesi.

1089 ***Kastamonu beyine***

Sinop'ta kadırga gemileri yapımı için usta getirmeleri hususunda livadaki kadılara tenbihte bulunulduğu halde bazılarının çeşitli sebeplerle görevlerini ihmal ederek kadırga yapımında ve kürekçi temininde sıkıntılara yolaçtığı haber verildiğinden, görevini ihmal eden kadı ve nâiblerin isimlerinin bildirilmesi.

1090 ***Kastamonu beyine, kadılarına ve dizdarına***

Kastamonu'da sancakbeyleri sefere gidince yerine bıraktığı kethüdâların sancaktaki suhte vs. eşkıyayı bertaraf etmek için Kastamonu ve Sinop kalelerinden hisar eri ve at talep etmeleri durumunda kendilerine zorluk çıkarılmadan ve geciktirilmeden taleplerinin yerine getirilmesi.

1091 ***Şam beylerbeyine***

Şam'da fesad çıkartıp Dürzî tâifesine sığınan Haşim'i ele vermeyen ve topladığı adamlarla birlikte, adı geçeni yakalamak için gelen görevlilerle çatışmaya giren fakat bir yolu bulunup hapsolunan nahiye ahalisinden Şerâfeddin'in başkalarına ibret olacak şekilde hakkından gelinmesi; Şerâfeddin'i kurtarmak için baş kaldıran ve ellerinde bin kadar tüfek bulunan yandaşlarının da dağıtılıp tüfeklerinin ellerinden alınması, bundar sonra da reâyânın tüfek kullanmasına izin verilmemesi.

1092 ***Rodosçuk, Hayrabolu ve Burgaz kadılarına***

Pınarhisar'da zahîre sıkıntısı çekildiğinden Ordu-yı hümâyun için istenen zahîrenin Rodosçuk, Hayrabolu ve Burgaz kazalarından tedârik edilerek Pınarhisar'daki konaklara getirilip teslim edilmesi.

1093 ***Süzebolu, Bartın, Sinop, Akyazı, Ilıca, Geyve, Göynük, Taraklı ve Ahyolu kadılarına***

Daha önce kadırga kerestesi temin edip getirmek için görevlendirilen çavuşların sefere katılmak üzere İstanbul'a gönderilmesi; kereste tedâriki işinin ise kadılar tarafından takip edilerek kerestenin âcilen yetiştirilmesi için gerekli gayretin gösterilmesi.

1094 ***Budun beylerbeyine***

Solnok Beyi Hasan Bey ile Erdel seferine katılıp yararlık gösterenlere, arz defterinde belirtildiği şekilde, gönüllü ve beşli gedikleri ile terakkîler tevcih edilmesi.

1095 ***Menteşe sancağı sahillerinde bulunan yerleşim yerlerindeki kadılara***

Sığla beyinin rast geldiğini bildirdiği levend gemilerindeki eşkıya levendlerden Menteşe sancağında bulunanların yakalanması.

1096 ***Van beylerbeyine***

Sahte berat ile gönüllü gediği almak istediği bildirilen Şenlik isimli şahsın sorgulanarak, sahte beratı kimin düzenlediğinin tesbit edilmesi ve kendisi hapsedilerek neticenin bildirilmesi.

1097 ***Edirne'ye varıncaya kadar yol üzerinde bulunan kadılara***

Ramazanın on birinci günü sefere çıkılacağından güzergâh üzerinde bulunan yolların ve köprülerin teftiş edilerek temizlenmesi, gerekirse tamir edilip gereken yerlere köprü yapılması ve askerin yollardan gelip geçerken sıkıntı çekmemesi için gerekli tedbirlerin alınması.

1098 ***Filibe kadısına***

Filibe'de hamam basıp oğlan çekmek isterken yakalandığı ve hapsedildiği bildirilen Seyyid Abdi isimli suhtenin Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

1099 ***İstanbul'dan Edirne'ye kadar yol üzerinde bulunan kadılara***

Sefer için ordunun geçeceği yollarda bulunan konaklarda Istabl-ı Âmire ve askerler için gerekli olan arpa, saman, otluk, ekmek vs. zahîrenin tedârik olunarak yeterli miktarda bulundurulması ve bu hususta sıkıntı çekilmemesi için gerekli tedbirlerin alınması.

1100 ***Edirne kadısına***

Sefer esnasında asker için yeterli miktarda pirinç, bal, yağ, arpa, saman ve ot hazırlanıp anbarlarda saklanması ve bu hususta orduya sıkıntı çektirilmemesi için gerekli tedbirlerin alınması.

1101 ***Hersek beyine ve Karadağ kadısına***

Haydar adlı voyvodanın, Yagotin köyünden birtakım zimmîleri Polya'ya giderken yoldan çevirdiğini ifade ettiği ve şahitlerin de bunu doğruladığı belirlendiğinden, zimmîlerin köylerine götürülerek yerleştirilmeleri ve dârülharbe kaçmalarına izin verilmemesi.

1102 ***Vize yörükleri Subaşısı Pirî'ye***

Subaşılığına bağlı canbaz, tatar ve yörüklerle birlikte Misivri, Süzebolu ve Ahtabolu'da gemi inşâ hizmetinde bulunup gemiler tamamlandığında emrindeki görevlilerle birlikte Çekmece'ye gidip orada yapılmakta olan köprüye yardım etmesi.

1103 ***İstolni Belgrad beyine***

Beşli ağalarından Saruhan Ağa'nın düşmanda tutsak olduğu bildirildiğinden, yanında bulunan Torna Tomaş, Oranfiye ve geri kalan Göle keferesinin Südde-i saâdet'e gönderilmesi veya Saruhan Ağa'nın hapisten çıkarılması.

1104 ***Budun beylerbeyine***

Düşmanda esir olan Novigrad Azeb Ağası Hasan'ın kurtarılması için Südde-i saâdet'te hapiste bulunan kâfirlerden Yakoş Tomas'ın gönderildiği; aynı şekilde Budun gönüllülerinden Mustafa'nın da gönderilen kâfir karşılığında serbest bırakılması.

1105 ***Bağdad beylerbeyine***

Lûristan hâkimlerinden Mehmed'in İran tarafından hapsolunması üzerine oğulları Cihangir ve Sultan Hüseyin'in büyük bir cemaatle sâbık Elvan Beyi Rüstem Bey'in yanına sığınmaları ve İranlıların da bunların geri verilmesini talep etmeleri üzerine, bunların Rüstem Bey'den istenip kendisinin de hapsedilmesine dair emr-i şerif geldiği ve bunun üzerine de, korkup Kelhûr dağlarına kaçmış olan Rüstem Bey'den bunların geri istendiği, eğer Rüstem Bey bunları vermezse yakalanıp hapsedileceği, ancak İran'dan gelen adamların antlaşmaya aykırı olarak Bağdad'a bağlı bazı yelerde tâc ile dolaştıkları ve halk içine karıştıklarına dair gönderdiği mektubun alındığı; ancak bunların Bağdad'ı ziyaret etmelerine izin verildiğinden kendilerine herhangi bir engel çıkarılmaması, fakat bundan sonra Bağdad'a geldiklerinde halk içine karışmamaları, doğru yoldan gelip gitmeleri ve Haydarî tâc kullanmaları hususunda da kendilerine gerekli tenbihte bulunulması.

1106 ***İskenderiye beyine***

İskenderiye Kalesi müstahfızlarından bazılarının emre itaat etmeyip fesad çıkardıkları, Müslümanlardan at satın alarak besleyip düşman kalelerinde kâfirlere para karşılığı sattıkları, ehl-i fesâdı himaye ettikleri ve ortalığı karıştırdıkları bildirildiğinden, emre itaat etmeyenlerin dirliklerinin başkalarına tevcih edilmesi; düşmana at ve yasak eşya sattığı sâbit olanların da haklarından gelinmek üzere, sicil sûretleri ile birlikte Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

1107 ***Erzurum beylerbeyine***

Erzurum kulları bölüğündeki mahlûl gediklerin dağıtımı sırasında kullar kâtibinin üç altın almadan deftere kaydetmediği duyulduğundan, kâtibe gerekli tenbihte bulunulup gedik dağıtımında emre aykırı hiçbir şey aldırılmaması ve fazladan altın alınmış ise geri alınıp sahiplerine iade edilmesi.

1108 ***Kütahya müsellemleri olan yerlerin kadılarına***

Kütahya Müsellemleri Beyi Halil, bazı müsellemlerin ellerinde hüküm ol-

duğunu iddia ederek teklif edilen hizmete gitmediklerine dair şikâyette bulunduğundan, durumun araştırılması ve müsellemlerin ellerinde bulunan hükümlerin toplanarak gönderilmesi; ayrıca hizmete gitmemekte direnenlerin de isimlerinin bildirilmesi.

1109 ***İnebahtı sancağı beyine***

Akıncılar sefere çıkacakları zaman bazı toyca ve akıncıların iştirak etmedikleri, bazılarının da yolda kayboldukları, bunların taş gemilerinde küreğe konulması halinde bu gibi durumların ortaya çıkmasının önüne geçilebileceği bildirildiğinden, hizmetten kaçan toyca ve akıncıların yakalanarak küreğe gönderilmesi ve yolda kaybolmamaları için görevlilere tehbihte bulunulması.

1110 ***Pınarhisar kadısına***

Gemi inşâsı için kereste tedâriki işi ile görevlendirilen Pınarhisar Nîibi Muslihiddin'in kereste tedâriki işi bitmeden başka yere gönderilmemesi.

1111 ***Çirmen, Zağra Yenicesi ve Eskisi, Uzuncaova-i Hasköy, Filibe, Tatarpazarı, Pınarhisar, Kırkkilise, Hasköy, Kızılağaç, Yenice, Yanbolu, Nevâhi-i Yanbolu, Karinâbâd, Ruskasrı, Ahyolu ve Aydos kadılarına***

Kazaları dahilinde bulunan atîk ve cedîd celeplerin, üzerlerine takdir olunan koyunları tamamıyla hazırlayıp Ramazanın on beşinde İstanbul'a getirmeleri gerektiğinden, koyunların ilgili deftere göre toplanıp sürücülere teslim edilerek eksiksiz ve zamanında İstanbul'a ulaştırılması için gerekli tedbirlerin alınması.

1112 ***Müteveffâ Gedik Ahmed Paşa Evkâfı Mütevellîsi Abdi'ye***

Müteveffâ Vezir-i A‘zam Ali Paşa'nın Karahisâr-ı Sâhib'deki suyolu hizmetine müteallik muhâsebelerin nâzır ve kâtiple gönderilmesi.

1113 ***Karahisâr-ı Sâhib kadısına, dizdarına ve sancakbeyinin Karahisar'daki subaşısına***

Müteveffâ Vezir-i A‘zam Gedik Ali Paşa'nın Karahisar'daki suyolu hizmetinde bulunan Mütevellî Abdi'ye, ihtiyaç duyduğu hususlarda gereken yardımın yapılması ve emrine yeteri kadar hisar ereni verilmesi.

1114 ***Barçınlı ve Seydigazi kadılarına***

Müteveffâ Vezir-i A‘zam Ali Paşa'nın Karahisâr-ı Sâhib'de bulunan evkâf ve imâretinin suyolu hizmeti için inşaat ve taş ustası lâzım olduğundan, kazalarında mevcut inşaat ve taş ustalarının, kendilerine gerekli âlet ve edevat ile birlikte hizmet yerine gönderilmeleri.

1115 ***Bolu beyine***

Bazı suhte kılıklı levendlerin Konrapa, Devrek vs. yerlerde toplantı yaparak fesad çıkardıkları duyulduğundan, ehl-i fesâdın ele geçirilerek hapsedilmesi ve bundan sonra da bu gibi eşkıyâlık faaliyetlerine meydan verilmemesi için gerekli tedbirlerin alınması.

1116 ***Sığla beyine***

Sancağına bağlı sipâhilerle birlikte derya seferine hazırlanması hakkındaki emir gereğince kendisine tayin olunan kadırga ile sefere hazırlanıp donanma ulaştığında donanmaya katılması.

1117 ***Alacahisar beyine***

Daha önce hazırlanması istenen on bin baş koyunun otuz bine çıkarılması ve Ordu-yı hümâyun ulaştığında sahipleri veya vekilleri vasıtasıyla konaklara getirilip sattırılması.

1118 ***Anadolu beylerbeyine***

Daha önce Aydın sancağı sipâhilerinin sefere hazırlanmalarının emredildiği, ancak şimdi Sığla beyi derya seferinde görevlendirildiğinden, daha önce Sığla beyinin emrine tayin olunan Aydın sipâhilerinden Sığla beyiyle birlikte deryaya gidecek olanların sefere gitmeye zorlanmaması.

1119 ***Mısır beylerbeyine***

Mısır Beylerbeyiliği'ne tayin olunan Mahmud'un arzı üzerine Südde-i saâdet çavuşlarından Mustafa Çavuş'un da kendisiyle birlikte Mısır'a gönderildiği; Hazine'de bulunan mal, anbarlarda bulunan zahîre ve memleketin durumu hakkında kendilerine gereken bilginin verilmesi.

1120 ***Mısır beylerbeyine ve defterdarına***

Mısır'da bazı beylere vs. kimselere iltizam yoluyla verilen hâs köylerde mirî malın zarara uğratıldığı ve iş verilen kimselerden tahsilat yapılamadığı duyulduğundan, bundan sonra hâs köylerin ümerâya, müflislere ve borçlu kimselere verilmeyerek mal tahsili mümkün olan şahıslara verilmesi.

1121 ***Haleb defterdarına***

Şam'da mal hizmetinde görevlendirilen Şam yeniçerilerinin çoğunun Tat tâifesinden olduğu ve şarap içip fitne ve fesad çıkardıkları duyulduğundan, bu gibilerin cezalandırılmaları ve kanuna aykırı iş yapmalarına izin verilmemesi; aksi takdirde meydana gelebilecek olaylardan kendisinin sorumlu tutulacağı.

1122 ***Ruskasrı kadısına***

Aydos kazasına bağlı Misivri kasabasında yasakçı olan Dergâh-ı âlî yeniçerilerinden Hüseyin'i yaraladıkları bildirilen Ruskasrı kazasından Receb ve İsa'nın kefillerine buldurularak davalarının görülmesi ve cezalandırılmaları.

1123 ***İlbasan beyine***

Sancağın muhâfazası için on sipâhinin alıkonulup geri kalanının alaybeyileriyle birlikte beylerbeyi yanına gönderilmesi; ayrıca Avlonya ve İlbasan sancaklarının tahririne başlanması.

1124 ***Ohri beyine ve kadısına***

Ohri kazasına bağlı Kasrıkalan köyünde bulunan Yeniçeri Mehmed'in evini basıp eşyalarını çaldıktan sonra evi yakan ve ailesine eziyet eden harâmilerin her ne şekilde olursa olsun bulunarak cezalandırılmaları.

1125 ***Budun beylerbeyine***

Düşman tarafına gönderilen casusların getirdikleri haberlere göre sefere çıkma kararının düşman birliklerinde büyük korkuya sebebiyet verdiği ve eğer sefere çıkılırsa Macar, Nemçe, Çeh ve Alman topraklarının fetholunabileceği yolunda gönderdiği bilgilerin alındığı; bundan sonra da düşman tarafından doğru haberler alınarak bildirilmesine devam edilmesi.

1126 ***Haleb beylerbeyine***

Vilâyette işlenen ve kalelerden alınan güherçile ve siyah barutun miktarı hakkında gönderilen bilginin alındığı; siyah barut işlenmesine devam edilmesi, kalelerden alınanların yerine yeterince barut konulması ve barut bulunması ihtimali olan Rumkale ve Birecik kaleleri de yoklanarak bulunabilecek barutun fazlasının getirilmesi.

1127 ***Selanik yörüklerinin bulunduğu yerlerin kadılarına***

Selanik yörükleri subaşısına bazı hizmetler emrolunduğu ve yörüklerin hizmete gitmekte ihmalkâr davrandıkları yolunda subaşı tarafından şikâyette bulunulduğundan, bu hususta yörük subaşısına gereken yardımın yapılması ve hizmete gelmemekte inat eden yörüklerin isimlerinin bildirilmesi.

1128 ***Anadolu beylerbeyine***

Menteşe Beyi Ahmed Bey, derya muhâfazası için kendisine verilen kadırgalarda cenkçi olarak görevlendirilen sipâhilerin, isim defteri yok diye kadırgalara girmediklerini bildirdiğinden, sipâhilerin isim defterinin gönderilmesi.

1129 ***Diyarbakır beylerbeyine ve kadısına***

Çemişkezek halkından bazıları arzuhal sunup Çemişkezek Beyi Ali hakkında şikâyette bulunduklarından, şikâyet konularının araştırılması ve üzerine sâbit olan hak varsa alınıp sahiplerine iade edilmesi.

1130 ***Budun beylerbeyine***

Beylerbeyiliği dahilinde çeşitli yerlerden dârülharbe papuç, çizme, sahtiyan, at vs. gibi düşman ülkelerine ihracı yasak olan eşya gönderildiği bildirildiğinden, bu gibi yerlerin sancakbeylerine ve kadılarına daha önce bu gibi faaliyetlerin yasaklanmasıyla ilgili gönderilen hükmün sûreti ile mektuplar gönderilerek bu gibi faaliyetlerin önlenmesi.

1131 ***Solnok beyine***

Tokay Kalesi'ne bitişik olan Kraltelek (قرالتلك) köyü halkının uzun süreden beri isyan halinde olduğu ve vergilerini vermedikleri belirtilerek, kale yakınlarında pusu kurulup birkaç adam alma bahânesi ile adı geçen köye gidilirse, Tokay Kalesi'ndeki kâfirlerin dışarı çıkacağı ve bunlardan işe yarar esirler alınabileceği, böylece isyancıların da itaat altına alınabileceğine dair gönderdiği mektubun alındığı; gerek isyancıların itaat altına alınması, gerekse düşmandan esirler alınması hususunda gerekli gayretin gösterilmesi, ancak uyanık bulunulup memlekete herhangi bir zarar eriştirilmemesi.

1132 ***Bursa beyine ve kadısına***

Bir zimmînin evini basıp eşyalarını çalan ve yakalanan hırsızın, kendisinin suç ortağı olduklarını söylediği şahısların babalarına veya kefillerine buldurularak durumlarının arzedilmesi.

1133 ***Bağdad beylerbeyine***

Âmid Kalesi'nden on beş nefer topçunun Şehrizol'a gönderilmesinin emrolunduğu, bunun üzerine Âmid'in kırk beş topçusundan yirmisinin Kiğı Madeni'nde top yuvalağı dökmekle meşgul olduğu ve Âmid Kalesi'ne otuz topçunun yetmeyeceğinin arzedildiği, fakat yine de ayrılan topçuların emrolunduğu üzere gönderilmesi ve inat ettikleri takdirde ulûfelerinin kesilmesi.

1134 ***Rodos beyine***

Donanmaya katılmaları emrolunan Rodos sipâhilerinin Rodos'ta gözcülük yaparak, Asitâne-i saâdet'e arzolunması gereken hususların iletilmesi, gemilerin yanaşması mümkün olan yerlerin gözetilmesi ve adanın korunması hizmetlerini yürüttükleri bildirildiğinden, eğer durum arzolunduğu gibi ise sipâhilerin eski hizmetlerinde kalmaları ve görevlerine devam etmeleri.

1135 ***Solnok beyine***

Solnok hâslarından Kraltelek (قرال تلکسی) adlı köyün Tokay Kalesi'ne yakın olduğu ve uzun süreden beri isyan edip vergilerini vermediklerinin bildirildiği; fesad ehlinin elebaşlarından birkaçının ele geçirilip başkalarına ibret olacak şekilde haklarından gelinmesi, fakat bu bahâne ile kendi halindeki halka dokunulmaması.

1136 ***Remle kadısına***

Kapı Ağası müteveffâ Cafer Ağa'nın Remle'de yaptırdığı cami ve mual-limhânenin önceki mütevellîsi müteveffâ Davud görevlilerin ücretlerini ödememiş olduğundan, vakfın yeni mütevellîsi Kapı Ağası Yakup Ağa'nın sözkonusu ücretlerin ödenmesi için gönderdiği iki yüz elli altından alacaklıların haklarının dağıtılması.

1137 ***Dergâh-ı âlî müteferrikalarından Zaîm Hasan'a***

Kendisi sefere gönderilmeyip Bilecik'te yuvalak işlenmesi hizmetine tayin olunduğundan, yaya ve müsellemleri toplayarak yuvalak dökme işinde istihdam etmesi; ancak hizmetin kusursuz yapılması ve halkın bağ ve bahçesine tecavüz edilmemesi; tecavüzde bulunanlar olursa cezalandırılmaları için isimlerinin bildirilmesi.

1138 ***Zağra'ya varıncaya kadar yol üzerinde bulunan kazaların kadılarına***

İdam olunan harâmi çingene Hıdır'ın yoldaşları olan çingenelerden Yahşi, Şaştacı Budak, Sevündük ve Musa ile diğer yol kesenlerin yatakları ve kışladıkları yerleri tesbit edip ele geçirmekle görevlendirilen Silahdar Cafer'e gerekli her türlü yardımın yapılması.

14 Şaban 973 (6 Mart 1566)

1139 ***İskenderiye beyine***

Bukamir köyü âsilerinden Divâne Gün yakalanıp getirilirken Sofya ve Bukamir köyleri halkından bazı kimselerin görevlilerin yolunu keserek bir kısmını öldürüp Divâne Gün'ü kurtardıkları bildirildiğinden, yol kesenlerin ele geçirilerek elebaşılık yapanların haklarından gelinmesi.

1140 ***Bosna beyine***

Travnik Kalesi'nde Peçriçka ve gayriden Ali adlı kimsenin, mutasarrıf olduğu gediğini yarı yarıya nefer gediklerine bozduğu ve cebecilik hizmetinin boş kalıp cebe vs. savaş âletlerinin harap olmaya başladığı, aynı hisseye mutasarrıf Mustafa'nın feragat ettiği belirtilip biriktirilen gediğin cebecilik hizmeti yapmak üzere kendisine verilmesi talebinin uygun görüldüğü ve her ikisine de cebecilik hizmeti yaptırılması.

1141 ***Bursa beyine***

Bursa kadısı, Sarığıgüzel Mustafa ve oğlu Mehmed'in ellerinde çalınmış eşya bulunduğunu bildirdiğinden, Kebsud kadısı da Karacalar nâibi ile İlyas adlı şahsın yaramazlığına dair sicil sûreti gönderdiğinden, adı geçen şahısların küreğe konulmak üzere gönderilmesi.

1142 ***Van beylerbeyine***

Van'da dirlik sahibi bazı Kızılbaşların İran ile işbirliği içerisinde bulundukları bildirildiğinden, bunlar hakkında gizlice araştırma yapılarak İran ile işbirliği yaptıkları doğru ise bir bahâne ile ihraç olunmaları.

1143 ***Sâbık Zihne kadısı Mevlâna Muslihiddin'e***

Uzunköprü'deki hâssa çayırının ortasında bulunan değirmenin arkının taşıp çayıra zarar verdiği bildirildiğinden, durumun araştırılması ve değirmenin zararının giderilmesi için ne yapılması gerektiğinin arzedilmesi.

1144 ***Hâslar kadısına***

Ramazanın onuncu gününde sefere çıkılacağı ve üçüncü konak Davudpaşa Çayırı, dördüncü konak Çatalca Çayırı olacağından bu konakların her birine dört yüz müd arpa, iki yüz araba ot, üç yüz çit saman, beş bin akçelik ekmek ile iki bin yük odun hazırlanması.

1145 ** Hüküm iptal edilmiştir. Aynı hüküm için bkz. hk. nr. 1164.*

Mısır beylerbeyine

1146 Mısır muhâfazasında istihdam olunan yeniçeri, tüfekci ve gönüllülerin sayısında eskiye göre artış olduğu ve bu da Hazine'ye yük teşkil ettiğinden boşalan gediklerin, bölükler eski sayıyı buluncaya kadar kimseye verilmemesi ve bölükler eski sayılarını bulduktan sonra da bölüklerdeki noksanların, Dergâh-ı muallâ'dan yazılıp gönderilmek üzere, defter edilip arzedilmesi.

1147 ***Sâbık Dırâ‘ Beyi Mehmed Bey'e***

Mısır Beylerbeyi Mahmud, Dırâ‘ sancağının mukarrer olmasını bildirdiğinden, Şabanın on ikinci gününden itibaren sancağının mukarrer olduğu ve San‘a Beylerbeyi Rıdvan'ın uygun gördüğü şekilde sancağın muhâfazasında bulunması.

1148 ***Mısır beylerbeyine***

Tercan'a tayin olunan ümerâ ve ağaların görev yerlerine gitmedikleri bildirildiğinden, gitmemekte inat eden ve emre itaat etmeyenlerin haklarından gelinmek üzere isimlerinin arzedilmesi.

1149 ***Mısır beylerbeyine***

Asker miktarı eski sayısına ininceye kadar boş bulunan gediklerin kimseye verilmemesi hususunda önceden gönderilen emrin geçerli olduğu, ancak hizmet ve yoldaşlıkta bulunan yarar yiğitlerin, istihkaklarına göre ödüllendirilmesi için elli altmış gediğin tevcihine izin verildiği.

15 Şaban 973 (7 Mart 1566)

İstanbul kadısına

1150

Ramazanın on birinci günü sefer için İstanbul'dan hareket edilip ilk olarak Rüstem Çiftliği ve ikinci olarak Halkalıpınar'da konaklanacağından, her bir konak için dörder yüz müd arpa, ikişer yüz araba ot, üçer yüz çit saman, beş bin akçelik ekmek ve iki bin yük odun tedârik edilerek konaklara götürülüp teslim edilmesi ve zahîre hususunda sıkıntı çekilmemesi için gerekli tedbirlerin alınması.

Silivri kadısına

1151

Ramazanın on birinci gününde sefere çıkılacağından, konak yeri olarak tayin olunan Mermercik ve Silivri adlı mahallerde belirtilen miktarlarda zahîrenin hazır bulundurulması; gerektiğinde bu hususta Çorlu kadısıyla da yardımlaşılması.

Çorlu kadısına

1152

Ramazanın on birinci günü sefere çıkılacağından, yedinci konak olarak tayin olunan Araplu ile sekizinci konak olarak tayin olunan Çorlu'da belirtilen miktarlarda zahîrenin hazır bulundurulması; gerekirse bu hususta Silivri kadısıyla da yardımlaşılması.

Vize kadısına

1153

Ramazanın on birinci günü sefere çıkılacağından, dokuzuncu konak olarak tayin olunan Elvanbeyli ile onuncu konak olarak tayin olunan Karışdıran'da belirtilen miktarlarda zahîrenin hazır bulundurulması; gerekirse bu hususta Rodosçuk kadısıyla da yardımlaşılması.

Rodosçuk kadısına

1154

Ramazanın on birinci günü sefere çıkılacağından, dokuzuncu konak olarak tayin olunan Elvanbeyli ile onuncu konak olarak tayin olunan Karışdıran'da yeterli miktarda zahîre hazırlanması hususunda Vize kadısına hüküm gönderildiği; kendisine gereken yardımın yapılması ve bu husus ile görevlendirilen İskender Çavuş vardığında belirtilen miktarlarda zahîrenin hazırlanarak konaklara getirilmesi.

Babaeski kadısına

1155

Ramazanın on birinci günü sefere çıkmaya karar verilip Babaeski on ikinci ve

Söğüdlü on üçüncü konak olarak tayin edildiğinden, adı geçen konaklarda belirtilen miktarlarda arpa, saman, ot, odun, ekmek vs. erzakın hazır bulundurulması ve gerekirse bu hususta Ergene kadısıyla da yardımlaşılması.

1156 ***Ergene kadısına***

Ramazanın on birinci günü sefere çıkmaya karar verilip Babaeski on ikinci ve Söğüdlü on üçüncü konak olarak tayin edildiğinden, adı geçen konaklarda belirtilen miktarlarda zahîre hazırlanması hususunda Babaeski kadısına hüküm gönderildiği; bu hususta kendisine yardımcı olunması.

1157 ***Hasköy kadısına***

Ramazanın on birinci günü sefere çıkmaya karar verilip Hasköy on dördüncü ve Köşen on beşinci konak olarak tayin edildiğinden, bu konaklar için zahîre tedârik etmekle görevlendirilen Bevvab Ali Bâlî ve Posta İlyas çavuşlara belirtilen miktarlarda zahîre verilmesi ve gerekirse bu hususta Kırkkilise kadısıyla da yardımlaşılması.

1158 ***Kırkkilise kadısına***

Ramazanın on birinci günü sefere çıkmaya karar verilip Hasköy on dördüncü ve Köşen on beşinci konak olarak tayin edildiğinden, bu konaklarda belirtilen miktarlarda zahîrenin hazır bulundurulması hususunda Hasköy kadısına hüküm gönderildiği ve Bevvab Ali Bâlî ile Posta İlyas çavuşların da bu husus ile görevlendirildiği; kendilerine bu hususta gereken yardımın yapılması.

1159 ***Pınarhisar kadısına***

Ramazanın on birinci günü sefere çıkmaya karar verilip Bergoz on birinci konak olarak tayin edildiğinden, belirtilen miktarlarda zahîrenin adı geçen konakta hazır bulundurulması; gerekirse bu hususta Hayrabolu kadısı ile de yardımlaşılması.

1160 ***Hayrabolu kadısına***

Sefer için on birinci konak olarak Bergoz tayin edildiğinden, adı geçen konakta belirtilen miktarlarda zahîrenin hazır bulundurulması hususunda Pınarhisar kadısına gerekli emrin gönderildiği; bu hususta kendisine yardımcı olunması.

1161 ***Yanbolu, Kızılağaç, İpsala, Keşan, Dimetoka, Karinâbâd ve Zağra Yenicesi kadılarına***

Sefer için Ramazan'ın on birinde İstanbul'dan çıkmaya karar verildiğinden, Dergâh-ı muallâ çavuşlarından Armudcuoğlu Ali kazalarına geldiğinde belirtilen miktarlarda arpa tedârik edilerek sahipleri veya vekilleri vasıtasıyla Edirne'ye gönderilmesi ve ordu için sattırılması.

1162 ***Edirne kadısına***

Her ne kadar kendisi tarafından, asker için yeterli miktarda zahîre hazırlandığı bildirilmiş ise de Edirne'de birkaç gün kalma ihtimali olduğundan arpa, un, koyun vs. ihtiyaçların fazla miktarda hazırlanması ve zahîre hususunda Ordu-yı hümâyun'a sıkıntı çektirilmemesi.

1163 ***Habeş beylerbeyine***

Habeş eyaleti, fethedilen yerler ve maişet sıkıntısı çekildiği hususlarında gönderdiği mektubun alındığı; salyânenin bir kısmının Mısır Hazinesi'nden bir kısmının da Yemen Hazinesi'nden verilmesi hususunda adı geçen beylerbeyilere hükümler gönderildiği; kendisinin de memleketin muhâfazasında gaflette bulunmayıp memlekete ve reâyâya herhangi bir zarar erişmemesi için gerekli gayreti göstermesi ve arzı gereken durumları bildirmesi.

1164 ***Emîr-i ahûr ağaya***

Müteveffâ vezirlerin saraç şakirdlerinden boşta kalan yüz kişinin bölüğe çıkarılıp yerine kırk adet acemi oğlanı istenmişse de kırk kişinin bölüğe ve otuz kişinin timara çıkarılıp kırk adet acemi oğlanı alınması ve bunlardan otuz kişinin Büyük Ahur'a, on kişinin de Küçük Ahur'a saraç şakirdi olması.

1165 ***Erdel kralına***

Sefer için yapılacak hazırlıklar vs. hususlarda gönderdiği mektubun alındığı; Ramazanın on birinde sefere çıkmaya karar verildiği ve kendi isteğine binaen Macar beylerine istimâletnâme gönderildiği; kendisinin de askerleriyle tam techizatlı olarak sefere hazır olması; ayrıca Tatar askerinin de Tımışvar'a gelmesi emredildiğinden, kendilerine zahîre hususunda sıkıntı çektirilmemesi.

1166 ***Erdel'de olan Macar beylerine***

Düşman üzerine sefer düzenlenmesine karar verildiğinden, sefer esnasında düşman kalelerinin tahrip edileceği; bu sebeple memleketlerini istiladan korumak isteyenlerin Erdel Kralı Yanoş'un oğlu İstefan'a tâbi olmaları.

1167 ***İznikmid kadısına***

Azak'ın muhâfazası için lâzım olan kayığı yaptırmakla görevlendirilen İsa ve Ali reislere, kadırgalara yarar keresteden bir kayık yaptırıp göndermesi.

1168 ***Belgrad'a varıncaya kadar Karadeniz ve Tuna sahillerinde olan kadılarla Eflak ve Boğdan voyvodalarına***

Tuna'ya gidecek gemilere kaptan tayin olunan Kocaili Beyi Ali Bey'e, bedeli mukabilinde mühimmât ve erzak tedâriki hususunda gerekli kolaylığın gösterilmesi.

1169 ***Rodos beyine***

Mısır Beylerbeyi Mahmud Paşa'yı Mısır'a ulaştırmak için tayin olunan ve hâssa reislerden Karabıyık Mehmed'in kumandasına verilen dokuz kadırga Rodos'a vardığında kendi gemileriyle onlara katılıp Mahmud Paşa'yı İskenderiye'ye ulaştırması; dönüşte Karabıyık Mehmed ve İskenderiye Kaptanı Mehmed ile Trablus'a gidip oradaki barutu gemilere yükleyip donanmaya katılarak Piyâle Kaptan'ın hizmetinde bulunması; yolda düşmana karşı dikkatli olup askerlere ve gemilere bir zarar verdirilmemesi; kimseye boş yere top attırmayıp barutun israf ettirilmemesi ve İskenderiye'ye vardığında İskenderiye Kaptanı Mehmed'in emrine göre hareket etmesi.

1170 ***Karadeniz sahillerinde bulunan kadılara***

Boğdan Voyvodası Aleksandra'nın Yaşpazar kasabasında yaptırdığı hamam için voyvodanın adamları tarafından İstanbul'dan alınacak kurşunun götürülmesi sırasında kendilerine engel olunmaması.

1171 ***Hâssa reislerden Karabıyık Mehmed Reîs'e***

Mısır Beylerbeyi Mahmud'u dokuz adet kadırga ve Rodos beyinin refakatiyle Mısır'a ulaştırmaya tayin olunduğu; dönüşte Trablus'ta bulunan barutu gemilere yükleyerek donanmaya katılıp Piyâle Paşa'nın hizmetinde bulunması; kimseye boş yere top attırmayıp barut israfına meydan vermemesi ve yolda dikkatli olup askerlere ve donanmaya bir zarar eriştirmemesi.

1172 ***İskenderiye Kaptanı Mehmed Bey'e***

Rodos beyi ile birlikte Trablus'a giderek orada bulunan barutu gemilere yükleyip donanmaya katılması ve Piyâle Paşa'nın hizmetinde bulunması; yolda boş yere kimseye top attırmayıp barut israfına meydan vermemesi.

1173 ***Küre ve Daday kadılarına***

Araç kazası ahalisi, kadıları Mevlâna İsmail hakkında, kendilerine baskı yaptığı ve akçelerini aldığı yolunda şikâyette bulunduklarından, adı geçenin kadılıktan azlolunduğu ve kendilerinin bu hususa müfettiş tayin olundukları; adı geçenin teftiş olunması ve suçları sâbit olduğu takdirde üzerine sâbit olan hakların alınıp sahiplerine verilmesi ve sicilinin Dergâh-ı muallâ'ya gönderilmesi; iddiaların asılsız olduğu ortaya çıkarsa o takdirde de iddia sahiplerinin küreğe konulmak üzere sancakbeyinin adamına teslim edilerek Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

1174 ***Dukagin Beyi olup vilâyet tahriri ile görevlendirilen Kasım Bey'e***

Sefer için sancak dahilindeki askeri alaybeyileriyle birlikte beylerbeyinin yanına gönderip kendisinin İskenderiye ve Dukagin sancaklarının muhâfazasında kalarak tahrir işine devam etmesi.

1175 ***Kudüs-i Şerif kadısına***

Muhibbüddin isimli şahsın şikâyeti üzerine görevden azlolunan Kâtip Ebü'l-avn ve kardeşi Yahya'nın, yapılan teftiş neticesinde suçsuz olduklarının anlaşıldığı bildirildiğinden, isterse adı geçenleri yeniden görevlendirebileceği.

1176 ***Niğbolu beyi ile Rusçuk ve Niğbolu kadılarına***

Tuna'nın yukarı tarafına barut ve mühimmât göndermek için inşâsı emrolunan on beş adet geminin âcilen tamamlanması; daha önce gemilerle gönderilen mühimmâtın yeni yapılan gemilere yüklenmesi ve gemiler yetmediği takdirde kira ile başka gemi tutularak geciktirilmeden gönderilmesi.

1177 ***Niğbolu ve Vidin beylerine***

Sancaklarındaki şaykaların donatılarak Tuna'ya gönderilen kadırgalara kaptan olan Kocaili Beyi Ali Bey ile gönderilmesi.

1178 ***Budun beylerbeyine, Peçuy Beyi Hamza Bey'e ve Solnok Beyi Hasan Bey'e***

Düşmanın durumu hakkında bilgi almak üzere düşman tarafına güvenilir casuslar göndermeleri için sancakbeylerine gerekli tenbihte bulunulup elde edilecek haberlerin Südde-i saâdet'e bildirilmesi.

1179 ***Eflak voyvodasına***

Sefer zamanı yaklaştığından, önceden bildirildiği üzere zahîre tedârik edilip gemilerle mahalline gönderilmesi.

1180 ***Dukagin beyine***

Tâcirlerin Venedik ve Dubrovnik dışındaki yerlere gitmesi yasaklandığından, bu hususta kendilerine gerekli tenbihte bulunulması ve yasağın bizzat kendisi tarafından kontrol edilmesi

1181 ***Akhisar kadısına***

Daha önce Akhisar'dan gönderilmesi istenen kürekçilerin, donanma sefere çıkmak üzere olduğundan bir an önce gönderilmesi.

1182 ***Karesi sancağı kadılarına***

Karesi sancağı beyi sefere gittiğinden yerine bıraktığı adamına suhte ve eşkıya takibinde yardımcı olunması; Balıkesir'de zindan olmadığından ele geçirilen eşkıyanın Südde-i saâdet'e gönderilmesi ve ehl-i fesâd hakkında sürekli araştırma yapılarak herhangi bir faaliyete başlamadan haklarından gelinmesi.

1183 ***Dukagin beyine***

Dukagin'de tüccarların yolları kesilerek çalınan çuka ve kumaşların bir kısmının, sipâhi oğlanı, silahdar vs. kimselerden akrabası olanların evlerinde bulunduğu bildirildiğinden, bu malların her kimin elinde bulunursa alınması ve alanların, şer‘-i şerife göre cezaları ne ise ona göre cezalandırılmaları.

1184 ***Murtazaâbâd kadısına***

Emr-i şerifle yasaklandığı halde şarap imal edip satan İstanos ve Erkeksu köyleri zimmîlerin hakkında şer‘an gerekenin yapılması.

1185 ***İstanbul'dan Erdel kralına varıncaya kadar yol üzerinde bulunan kazaların kadılarına***

Bazı hususlar için İstefan Kral'a gönderilen silahdarlar zümresinden Tercüman Ferhad'ın, kazaları dahiline geldiğinde güvenliğinin sağlanması.

1186 ***Çirmen, Eski ve Yeni Zağra, Uzuncaova Hasköyü, Hasköy, Kızılağaç Yenicesi, Akçakızanlık, Mahmudpaşa Hâssı ve Kırkkilise kadılarına***

Kazaları dahilindeki celeplerin, koyunlarını Ordu-yı hümâyun için eksiksiz olarak ve geciktirmeden Edirne'ye ve Edirne'ye yakın konaklara getirmelerinin sağlanması.

1187 ***Mısır beylerbeyine***

Yemen beylerbeyi geldiğinde ihtiyaçlarının görülerek Yemen vilâyetine gönderilmesi.

1188 ***Mısır beylerbeyine***

Mekke-i Mükerreme'de suyolu inşâsı için görevlendirilen İbrahim'e, ihtiyaç duyduğunda mühürlü temessük karşılığında istediği kadar akçe vs. levâzımât verilip ihtiyaçlarının giderilmesi ve verilenlerin deftere yazılıp Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

1189 ***Dubrovnik'e varıncaya kadar yol üzerinde bulunan kazaların kadılarına***

Bazı ilaçlar almak üzere Dubrovnik'e gidip dönecek olan Erdel Kralı İstefan'ın hekimi Yorgi oğlu Melandırana'ya yol boyunca kimse tarafından müdahalede bulunulmasına müsaade edilmemesi.

1190 ***Trablus beyine***

Şam'a gönderilmek üzere Birecik'e ulaştırılacak silah ve mühimmât Trablus'a vardığında topçubaşının mühürlü defteri gereğince yirmi adet şaklozu araba ile Şam'a göndermesi ve teslim edildiğine dair Şam beylerbeyinden temessük alıp geri kalan silahları Şam'dan getirilen adamlarla Birecik'e gönderip teslim etmesi.

1191 ***Bilecik kadısına***

Bilecik'te öldürülen yeniçerinin kâtilinin kim olduğu ve niçin öldürüldüğünün araştırılıp kâtilin bulunması ve suçu sâbit olursa hapsedilip durumun bildirilmesi.

1192 ***Boğdan ve Eflak voyvodalarına***

Kefe Hanı Devlet Giray Han'ın oğlu Mehmed Giray Han'ın da sefere gelmesi emrolunduğundan, Boğdan'dan Eflak'a varıncaya kadar geçeceği yol üzerindeki münasip mahallerde, bedeli mukabilinde satılmak üzere, yeteri kadar zahîre hazırlanması ve yanlarına güvenilir bir adam katılararak halka zarar verdirilmeden Eflak'a ulaştırılmaları.

1193 ***Trablus beyine***

Bağdad ve Haleb'den gelen barutun yüz elli kantarının Trablus Kalesi'nde alıkonulup geri kalanının, donanmaya teslim edilmek üzere gemilerle gelen Rodos Beyi Hamza'ya verilmesi ve karşılığında temessük alınması.

1194 ***Venedik dojuna nâme-i hümâyun***

Hersek beyi tarafından Üskokların Sen Kalesi'nden çıkıp Zadra, Şiyenik ve İspilin kalelerinden zahîrelerini temin ederek Makarska İskelesi karşısındaki Havâss-ı hümâyun köylerini basıp esir ve eşya aldıkları bildirildiğinden, Venedik halkına ahidnâme-i hümâyuna aykırı olarak ehl-i fesada yardımda bulunmamaları hususunda gerekli tenbihte bulunulması ve fesad çıkarmaya devam ettikleri takdirde gerekirse muhâfaza için kadırgalar gönderileceğinin bildirilmesi.

1195 ***Tekfurdağ kadısına***

Tekfurdağ'a bağlı Işıklı köyünden Todor adlı zimmînin Müslüman olup sonra tekrar kendi dinine döndüğü bildirildiğinden, durumun iyice araştırılarak Müslüman olduktan sonra dinden çıktığı doğrulanırsa adı geçen zimmînin hapsedilmesi ve durumun arzedilmesi.

1196 ***Karesi sancağı kadılarına***

Karesi'de serbest timar ve selâtin evkâfı çok olup bunların ehl-i fesadı korudukları ve bu yüzden ev basma ve öldürme olaylarının arttığı bildirildiğinden, Şehzâde Selim'in subaşılarından başka hiç kimseye rençber kullandırılmayıp ehl-i fesadın her nerede ise ele geçirilerek şer‘an lâzım olanın yapılması, cezalarının mahallinde yerine getirilmesi ve ehl-i fesadı himaye etmekte direnenlerin haklarından gelinmek üzere isimlerinin bildirilmesi.

1197 ***Delvine beyine***

Mazrak kazasına bağlı Prakalma nahiyesi halkının acemi oğlanı toplamaya gelen Ali Subaşı'ya tüfekle ve harp âletleriyle karşı gelerek isyan ettikleri bildirildiğinden, başkalarına ibret olması için isyancıların üzerlerine gidilerek haklarından gelinmesi.

1198 ***Foça kadısına***

Bosna beyi, Lim nehri kenarındaki Roda adlı yerde Müslüman köyleri bulunup halkının fakir olduğunu ve içlerinde ilim ehli kimse bulunmadığından cenazelerinin günlerce gömülemediğini, bu sebeple burada bir yer satın alınıp üzerine cami, muallimhâne ve mektep yapılarak kırk elli ev yerleştirildiğini ancak adı geçen yerin sipâhisinin halka zulmettiğini bildirdiğinden, adı geçen yerin sipâhisinin, mütevellîden maktûan yılda seksen akçe alması, ahalinin diğer vergilerden muaf tutulması ve bu konuda baskı yapılmaması.

1199 ***Akkirman beyine***

Kefe Hanı Devlet Giray Han'ın, kendisine gönderilen emir üzerine oğlu Mehmed Giray'ı sefere göndereceği fakat memleketin korunması için Urağzı'na geldiğinde düşmana karşı kendisine tüfekci, top otu, hisar erenlerinden silah kullanabilen er, vs. silah, gemi ve şayka yardımında bulunulmasını istediğinden, kendisine her türlü yardımın yapılması ve ne isterse verilmesi.

1200 ***Kefe beyine***

Tatar Hanı Devlet Giray Han'ın, oğlu Mehmed Giray'ı askerlerle sefere gönderdiği ve kendisinin memleketin muhâfazasında kaldığı bildirildiğinden, memleketin muhâfazası esnasında Urağzı'na ya da başka yere gittiğinde, gemi, silah, hisar erenleri vs. ne lâzım olursa gereken yardımı yapması ve bu hususlarda diğer Çerkes beylerine de gerekli tenbihte bulunması.

20 Şaban 973 (12 Mart 1566)

1201 ***Tatar hanına***

Oğlu Mehmed Giray'ın düşman üzerine yapılacak sefere katılacağı, kendisinin ise memleketin muhâfazası için Urağzı'na gideceği, bu esnada kendisine lâzım olan top otu, silah, gemi, şayka ve kayık tedâriki hususunda gerekli yardımın yapılmasına vs. ye dair gönderdiği mektubun alındığı ve bu hususlarda gerekli yardımı yapmaları ve gerektiğinde Çerkes beylerinin de kendisine yardıma gelmeleri için Kefe ve Bender beylerine emirler gönderildiği; ayrıca Tatar askerinin sefere gelirken Eflak ve Boğdan'da zahîre ihtiyaçlarının karşılanması için Eflak ve Boğdan voyvodalarına da hükümler gönderildiği; kendisinin de gerek oğluna, gerekse Tatar askerlerinin komutanlarına Eflak ve Boğdan'dan geçerken reâyâya zarar vermemeleri hususunda ayrıca tenbihte bulunması ve memleketin muhâfazası hususunda gerekli gayreti göstermesi.

1202 ***Bursa kadısına***

Divan-ı hümâyun kâtiplerinden müteveffâ Hoca İlyas oğlu Mehmed'e ait vakfın mütevellîsinin, vakıf mallarını zâyi edip bazılarını da kendisi kullandığı yolunda şikayette bulunulduğundan, durumunun incelenerek mütevellîde ve başkalarında ne kadar vakıf malı varsa alınması ve deftere kaydedilerek arzedilmesi.

1203 ***Lala'ya ve Akşehir kadısına***

Akşehir'e tâbi Hur köyünde vefat eden Seyyid Ahmed'in yetimlerinin vasîsi olan Hacı Ahmed'den, yetimlere ait ne kadar mal varsa alınması için, malların tamamı tahsil edilinceye kadar adı geçenin oğlu İbrahim ve kölelerinin hapsedilmesi.

1204 ***Aydos ve Ruskasrı kadılarına***

Yeniçeri Hasan'ın Burgaz İskelesi'nde çıkan kavgada öldürülmesi olayıyla ilgili olarak olaya karışan on dört kişinin sorgulanması sonucu kâtilin kim olduğunun anlaşılamadığı ve kâtil olma ihtimali üzerinde durulan Kılıç'ın suçunun tesbiti için şahit bulunamadığı.

** Hüküm yarım bırakılmıştır.*

1205 ***Budun beylerbeyine ve defterdarına***

Güherçile işlemek için belirlenen köylerin muafiyetlerinin ne zaman ve ne hakkında verildiğinin bildirilmesi; güherçile işi için de Havâss-ı hümâyun'un yarar köylerinden değil, yaramayanlarından görevli ayrılması; güherçile işlenmesi için ihtiyaç duyulan kükürdün daha sonra gönderileceği.

1206 ***Budun beylerbeyine***

Budun tarafına yapılacak sefer için sancakların muhâfazasında bırakılacak askerlerin dışında kalan sancak askerleriyle beylerin uygun bir yerde toplanmaları; düşmanın durumu hakkında güvenilir casuslar aracılığıyla elde edilecek haberlerin geciktirilmeden gönderilmesi.

1207 ***Semendire beyine***

Tımışvar beylerbeyine bazı kalelerin muhasarası görevi verildiğinden, kendisine gerekli olan bin kantar top otu, altı yüz adet kazma ve beş yüz adet küreğin geciktirilmeden gönderilmesi.

1208 ***İzvornik beyine***

Kendisine emrolunan işleri bitirip gemileri Belgrad'a götürerek silah ve mühimmâtıyla birlikte askerleri toplayarak Budun beylerbeyine katılması.

1209 ***Semendire beyine***

Semendire sancağı sipâhilerinden yüz neferini sancak muhâfazası için bırakarak diğerlerini alaybeyleriyle birlikte Budun beylerbeyinin yanına göndermesi.

1210 ***Vidin, Alacahisar ve Vulçıtrın beylerine***

Tımışvar beylerbeyine bazı kaleleri muhasara etme görevi verildiğinden,

kendilerinin de sancakları askerleriyle birlikte Tımışvar beylerbeyinin yanına gitmeleri.

1211 ***Akkirman beyine***

Sancağı askerleriyle birlikte uygun bir yerde toplanarak her tarafı kontrol altında tutması ve Tatar askerlerinin geçmesi için gemi tedârik etmesi.

1212 ***Silistre beyine***

Ramazanın on birinde sefer için İstanbul'dan hareket edileceğinden sancağı askerleriyle birlikte tam techizatlı olarak Tımışvar'a doğru yola çıkıp orduya katılması.

1213 ***Sinop'tan Trabzon'a varıncaya kadar Karadeniz sahillerinde bulunan kadılara***

Sinop'ta gemi yapımında çalıştırılmak üzere, kazaları dahilinde bulunan marangozların deftere kaydedilerek Sinop'a gönderilmesi.

1214 ***Tımışvar beylerbeyine, Tımışvar'dan Budun'a varıncaya kadar yol üzerinde olan beylere ve Semendire beyine***

Bir iş için Budun'a gönderilen Dergâh-ı muallâ çavuşlarından Ömer'e yollarda gerekli kolaylığın gösterilmesi ve güvenliğinin sağlanması.

1215 ***Tımışvar beylerbeyine***

Göle Kalesi'nin muhasarası için talep etmiş olduğu barut, kazma, kürek vs. mühimmâtın gönderilmesi hususunda Semendire beyine emr-i şerif gönderildiği, ayrıca kendisine yardıma gelmeleri için de Vidin, Vulçıtrın ve Alacahisar sancakbeylerine de hükm-i şerifler gönderildiği; belirtmiş olduğu ihtiyaçlarını Semendire beyinden talep edip getirtmesi; adı geçen sancakbeyleri geldiğinde de Yanova ve Lagoş kalelerinin fethine çalışması.

1216 ***Dergâh-ı muallâ silahdarlarından Emrullah'a***

Kırım hanı tarafından gönderilen mektup üzerine iki akçe terakkî ile çavuşluk sınıfına terfî ettirildiği; bundan sonra da aynı şekilde hanın hizmetinde bulunmaya devam etmesi.

1217 ***Sirem ve İzvornik beylerbeyine***

Semendire reâyâsı gemi yapımı ve sefere katılmak gibi hizmetlerde istihdam edildiği için fazlasıyla sıkıntı çekmekte olduklarından, köprü gemilerinin inşâsı, köprü kerestesinin tedâriki ve gemi ustası gönderme hususlarında Semendire beyine gerekli yardımın yapılması.

1218 ***Akkirman sancağı beyine, Bender kadısına ve Bender Kalesi dizdarına***

Bender Kalesi istaburunun içinde oturanların otluklarını harmanlarda yığmayıp evlerinin avlularına yığdıkları, bunun da yangın çıkma ihtimalini arttırdığı bildirildiğinden, bu durum kaleye zarar verecekse otların kale dışına yığdırılması için gerekeni yapılması.

1219 ***Akkirman sancağı beyine, Bender kadısına ve Bender Kalesi dizdarına***

Kale damlarından akan suların geçeceği yollar üzerine hâneler inşâ olunarak suyun mecrasının kesildiği bildirildiğinden, kale içinde evi olmayan hisar erenlerine, harap olup sahiplerinin içinde oturmadığı hânelerin verilmesi, mazgalların üstüne ev yaptırılmaması ve kalenin imar edilmesi hususunda gereken tedbirlerin alınması.

1220 ***Alacahisar beyine***

Semendire reâyâsına köprü gemileri ve sefer mühimmâtı tedâriki işi ağır geldiğinden, Morova'da inşâ olunacak gemiler için kereste tedâriki ve gemi inşâsı hususunda Semendire beyine gerekli yardımın yapılması.

1221 ***Mısır beylerbeyine ve kadısına***

Mısır'daki Remmâmiye Evkâfı Mütevellîliği'nin, ağalara verilmesi gerekirken başkalarına verildiği yolunda Anber Ağa tarafından şikâyette bulunulduğundan, durum arzedildiği gibi ise ve adı geçen ağa, mütevellîliğe layık ise vakıf mütevellîliğinin Anber Ağa'ya tevcih olunması.

1222 ***Filek beyine***

Filek kadısının gönderdiği sicil sûretlerinde Sipâhi Ahmed Ağa'nın tasarrufunda bulunan üç köy ve iki varoş halkının isyan ederek haydutluk yaptıkları ve sipâhilerine ait vergilerini ödemedikleri bildirildiğinden âsilerin elebaşılarının yakalanarak diğerlerine ibret olacak şekilde cezalandırılması; ancak kendi halinde olan reâyâya dokunulmaması.

1223 ***Kili ve Akkirman kadılarına***

Belgrad'a gönderilecek silahların taşınması için yeterli miktarda donbazın hazır bekletilmesi ve silahlar geldiğinde donbazlara yüklenerek gönderilmesi.

1224 ***Rum beylerbeyi ve kadıları ile Çorum ve Kengırı beylerine ve kadılarına***

Kara Kader, Cafer, Kirmanî ve Şah adlı harâmilerin yanlarına aldıkları on beş kadar atlı ile Çorum ve Kengırı'daki derbendlerde yol kesip hırsızlık yaptıkları bildirildiğinden, sözkonusu eşkıyanın ve eşkıyaya yataklık yapanların mutlaka ele geçirilip teftiş olunmaları ve üzerlerine sâbit olan haklar alınıp sahiplerine verildikten sonra hapsedilip durumlarının arzedilmesi.

1225 ***Kırkkilise, Hasköy ve Kızılağaç kadılarına***

Kazaları dahilinden daha önce İstanbul zahîresi için tayin olunan koyunların sahipleri tarafından Edirne'ye sürülmesi.

1226 ***Yemen beylerbeyine***

San‘a vilâyetinin zahîresi Amakiye, Levn-i Hamra ve Cebele nahiyelerinden karşılandığından buraların San‘a vilâyetine tâbi olması hakkındaki teklifin uygun görüldüğü ve beylerbeyi olanların buraları tasarruf etmelerine izin verildiği.

1227 ***Kastamonu sancağı beyine ve kadısına***

Kastamonu Dizdarı Hacı Mehmed'in kalede bulunan zahîre ile kaleye ait eşyalardan bir çoğunu zayi ettiği, teftiş edilmek istendiğinde kethüdâsı Kubad'la kaçtığı, ayrıca suhte eşkıyası üzerine yapılacak hareket için yeni tayin olunan dizdardan mühimmât talep edildiğinde eski dizdarın muhasebesi görülmeden mühimmât vermekten çekindiği bildirildiğinden, eski dizdarın bulunarak görevinin başına getirilmesi ve teftiş olunması; suhtelerin de il erleri ve hisar erleri ile üzerlerine varılıp tedib olunmaları.

1228 ***İstanbul'dan Niğbolu'ya varıncaya kadar yol üzerinde bulunan kazaların kadılara***

Ordu-yı hümâyun için Çavdar adlı reisin gemisine zahîre yüklenip gönderildiğinden, kimsenin kendisine müdahalede bulunmaması.

1229 ***Erzurum beylerbeyine***

Sipahizâde olmadığı halde başkasının beratı ile timara dühul ettiğine dair, erbâb-ı timardan müteveffâ Budak'ın oğlu Abdi tarafından hakkında şikâyette bulunulan Yaramış oğlu İbrahim'in durumunun etraflıca araştırılıp gerçeğin ortaya çıkarılması ve neticenin arzedilmesi.

1230 ***Sâbıka Bağdad defterdarı olup Diyarbakır'ı tahrir eden Ahmed'e***

Daha önce Musa Bey tarafından tahrir ve tevzî edilmiş veya tahrir edilmiş olup henüz tevzî edilmemiş olan yerlere karışmayıp, tahriri yapılmamış olan yerleri tahrir ve tevzî etmesi.

1231 ***Kastamonu kadısına***

Kapı Ağası Yakub'a, Araç nahiyesinde sebil olarak yaptırmak istediği çeşme için bedeli mukabilinde kereste tedâriki hususunda gerekli yardımın yapılması.

1232 ***Şam beylerbeyine***

Beyrut dizdarı iken vefat eden Kasım'ın ölünceye kadar zimmetinde bulunan

kaleye ait silah ve diğer eşyalarla zahîrenin sayımının yapılıp eksiği ve zayi olanı varsa sorumlusunun bulunarak tazmin ettirilmesi.

1233 ***Pîrî Paşa'ya***

İstanbul'a gönderdiği sahte hükmün, yazanın bulunması için kendisine geri iade edildiği; sahte hükmün kim tarafından yazıldığının tesbit edilip yakalanarak Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

1234 ***Midilli, Menteşe ve Sığla beylerine***

Malta gemilerinin Mağrib'e gelip Mısır Boğazı'na doğru ilerledikleri haber alındığından, bu hususta uyanık bulunulması için Rodos beyine hüküm gönderildiği; kendilerinin de gemilere ve halka her hangi bir zarar getirilmemesi için gereken titizliği göstermeleri.

1235 ***Köprülü kadısına***

Gönderilmesi emrolunan zahîrenin beygirlerle değil arabalarla taşınmak istenmesi üzerine yeterli miktarda araba tedârik olunarak terekenin yerine ulaştırılması.

1236 ***Mısır beylerbeyine***

Daha önce San‘a ve Yemen olarak ikiye ayrılan Yemen Beylerbeyiliği'nde iaşe hususunda sıkıntı çekilmemesi için bazı nahiyelerin San‘a'ya bağlanması talep edildiğinden, konunun incelenmesi; münasip görüldüğü takdirde bu konuda gönderilen hükmün San‘a'ya da ulaştırılması ve beş adet Malta gemisinin Mısır'a gönderildiği haber alındığından, gaflette bulunulmayarak gemilerin ele geçirilebilmesi için gerekenin yapılması.

1237 ***Rodos beyine***

Malta gemilerinden beş adedinin Mısır Boğazı'na gelmekte olduğu haber alındığından, gaflette bulunmayarak halka zarar vermelerine engel olunması ve mümkün olursa ele geçirilmelerine çalışılması.

25 Şaban 973 (17 Mart 1566)

1238 ***Bağdad ve Şehrizol beylerbeyilerine***

Bağdad yeniçerilerinden bir kısmının Bağdad'a tâbi Hâlis, Mehrûd ve Horasan nahiyeleriyle Haleb'e bağlı köylerde oturup ahaliden parasız yem ve yiyecek aldıkları ve ahaliye baskı yaptıkları duyulduğundan, yeniçerilerin köy ve nahiyelerde oturtulmayıp görev yerlerinde bulunmalarının sağlanması ve buna uymayanların isimlerinin bildirilmesi.

1239 ***Şam beylerbeyine***

Hac kafilesi devecilerinin değiştirilerek yerlerine başkalarının bulunması

hususundaki emrin, bunlara verilmesi gereken peşin akçenin yarısından fazlası ödendiği için şimdilik yerine getirilemeyeceği ve mîr-i haclığa Şam Sancağı Mîr-i alemi İlyas Kethüdâ'nın bazı şartlar muvacehesinde talip olduğuna dair gönderdiği mektubun alındığı ve teklif edilen şartlar muvacehesinde adı geçenin talebinin kabul edildiği, ancak onun da zeametine dahil edilecek Alâ köyü halkına baskı yapmaması; ayrıca sözkonusu devecilerin üzerlerindeki mal-ı mirînin de ellerindeki deve, emlâk vs. ye el konularak tahsil edilmesi, ödemeyenlerin hapsolunması.

Atak Beyi Musa Bey'e

1240 Atak nahiyesinin kendisine ülkelik tarikiyle verilmesi yolundaki talebinin kabul edildiği.

Boğdan voyvodasına

1241 Sefer için Boğdan askerinin yararlarından bin atlı ve iki bin yayayı harp âletleri ve mühimmâtıyla Hızırilyas'da Ordu-yı hümâyun'a katılmak üzere Tımışvar'a göndermesi.

Eflak voyvodasına

1242 Daha önce gönderilen hüküm uyarınca sefere katılmak için Eflak askeri ile Tımışvar'a doğru gelmesi; tedâriki emrolunan arpayı gemilere yükleterek Belgrad'a göndermesi; ayrıca Eflak'tan geçecek Tatar askerlerine de zahîre tedârik etmesi.

Van beylerbeyine

1243 Hakkari Beyi Zeynel'in şahsî eşyalarını taşımak için yaptırdığı gemiye, mirî gemilere zarar verir bahânesi ile izin verilmediğinin bildirildiği; şayet adı geçen başkalarının kereste ve eşyalarını taşımayıp sadece kendi evi için lâzım olan şeyleri taşıyacaksa, yaptırdığı gemiye izin verilmesi.

İstanbul kadısına

1244 İstanbul'da et sıkıntısı çekildiği ve kasaba ihtiyaç duyulduğundan, isimleri yazılı olan şahısların kasaplık hizmetinde istihdam edilmeleri.

Boğdan voyvodasına

1245 Voyvoda olduğunda taahhüd ettiği üzere her ay kesime yarar bin baş sığırı sahipleri veya vekilleri vasıtasıyla gönderip koyun eminine teslim ettirmesi.

Kefe beyine

1246 Kırım hanı mektup gönderip, tüccar tâifesinin dördü bir Osmanî ayarında kesilen akçeleri alıp dışarıya götürerek erittiklerini ve bu sûretle vilâyette akçe sıkıntısına ve ticaretin aksamasına sebep olduklarını bildirdiğinden bu şekilde, akçeleri alıp gizlice

memleket dışına çıkararak eritenlerin yakalanarak küreğe konulmak üzere Südde-i saâdet'e gönderilmeleri.

1247 ***Erzurum, Bağdad, Van, Şehrizol, Şam, Haleb, Basra, Lahsa, Diyarbakır, Rum ve Dulkadir beylerbeyilerine***

Baharda Rumeli ve Anadolu askerleri ile sefere çıkılacağından, kendilerinin, askerleriyle yerlerinde kalıp memleketi ve sınırları muhâfaza etmeleri; İran şahıyla dostluğun bozulmamasına gayret edilmesi ve İran hududu içerisinde bulunan hiçbir kimseye dokunulmayıp İran tarafından da memlekete yapılacak tecavüzlere mani olunması.

1248 ***Şam beylerbeyi ve kadısı ile Kudüs-i Şerif kadısına***

Sâbık Kudüs-i Şerif Kadısı Carullah'ın üç yüz yıldır kullanılan sebili yıkıp yerine kahvehâne yaptırdığı, kaza gelirlerini mukâtaa olarak nâiblere, Halîlü'r-Rahman Evkâfı'nı da kendi adamlarına verdiği, ayrıca daha birçok yolsuzluklarının olduğu; bunun dışında Kudüs-i Şerif Mahkemesi'nin muhzırbaşısının da halka zulmettiği yolunda reâyâdan bazıları şikâyette bulunduklarından, adı geçen Carullah'ın şimdiki görevi olan Menzile Kadılığı'ndan azlolunduğu; kendisi oraya geldiğinde yukarıdaki iddia ve şikâyetlerden dolayı teftiş olunması ve üzerine sâbit olan suçların yazılıp bildirilmesi.

1249 ***Kesterye dizdarına***

Bazı kimselerin Kesterye Kalesi müstahfızlarının timarlarını aldığı, ancak beratlarını sicil ettirmeyip saklayarak mahsul zamanında dışarıdan gelip beratlarını göstererek bütün mahsulü alıp gittikleri bildirildiğinden, bu gibi şahısların beratlarının ellerinden alınıp Südde-i saâdet'e göndermesi.

1250 ***Gelibolu kadısına***

Ahalinin elinde bulunan tüfeklerin toplanması emredildiği halde vermemekte inad ettikleri bildirilen Nesîmi, Şaban, Emirşah ve Sazdelisi adlı şahısların yakalanarak sicil sûretleriyle birlikte Hüsam Reis'e teslim edilip Südde-i saâdet'e gönderilmeleri.

1251 ***İstanbul kadısına***

Süleymaniye, Fatih, Bayezid, Sultan Selim, Şehzâde Mehmed, Ali Paşa, Üsküdar, Murad Paşa, Mahmud Paşa, Davud Paşa ve diğer bazı imâretlerin evkâfından toplam altı yüz doksan sekiz bin akçenin, mütevellîlerinden alınarak murabahaya verildiği ve faizinin İstanbul kasaplarına sermaye olarak verilmesi için Müteferrika Mustafa Ağa'ya teslim edildiği; sözkonusu paranın koyun emini tarafından kasaplara dağıtımının yapılması.

27 Şaban 973 (19 Mart 1566)

1252 ***Van beylerbeyine***

Van'da on dokuz akçelik kul gediğine mutasarrıf olup Bitlis'te oturan Keçel

Hüseyin'in eskiden Erciş kulları kethüdâsı iken fesadından dolayı kethüdâlığının elinden alındığı, ancak hapisten çıkıp hem kendisine, hem de oğullarına tekrar gedikler aldığı, fakat oğullarının hizmete gelmediği, kendisinin de geçimsiz olduğu ve halka zulmettiği bildirildiğinden, durum arzedildiği gibi ise adı geçenin ve oğullarının gediklerinin ellerinden alınıp başkalarına tevcih edilmesi.

1253 ***Boğdan voyvodasına***

Boğdan'da altının doksan beş, guruşun ise elli beş akçe üzerinden işlem gördüğü, ancak cizyelerini ödemek için Lehistan'a koyun satmaya gidenlerin, orada altını yüz yirmi akçeye alıp Boğdan'da doksan beş akçeye vermek zorunda kaldıkları için bir hayli zarara uğradıkları ve cizyelerini vermekte zorlandıkları bildirildiğinden, Boğdan reâyâsına, koyun satmak istediklerinde koyunlarını Lehistan'da değil bu taraflarda satmaları hususunda tenbihte bulunulması.

1254 ***Karlıili sancağı kadılarına***

Havâss-ı hümâyun ve serbest timar arazisinde ağır suç işleyip idama veya eli kesilmeye müstehık olanlardan hakkında şer‘î hüküm bulunanların zabitler tarafından teslim edilmeyip para karşılığı serbest bırakıldıkları bildirildiğinden, kimsenin bu gibileri para karşılığı serbest bırakmasına izin verilmemesi ve suçu sâbit olanların cezalarının yerine getirilmesi.

1255 ***Eflak voyvodasına ve Erdel beylerine***

Sefer için Boğdan voyvodasından istenen üç bin askerin sevkiyatında ve bedeli mukabilinde zahîre tedârik etmeleri hususunda kendilerine kolaylık gösterilmesi.

1256 ***Boğdan voyvodasına***

Düşmanın, Leh ve Macar taraflarından Boğdan'a saldıracağının haber alınması üzerine Akkirman ve Silistre beylerinin yardım için alıkonulduğundan, zahîre arabalarının ve gemilerin gönderilemediği; bin atlı ve iki bin yayanın derhal ihrac edilmesi, düşmanın durumunun sürekli gözetilerek herhangi bir zarar verdirilmemesi ve önceden tayin olunan yüz bin kile arpanın tedârik edilip gemi veya arabadan hangisi münasipse onunla âcilen Ordu-yı hümâyun'a ulaştırılması.

1257 ***Sâbık Budun beylerbeyi olup İstanbul muhâfazasına tayin olunan İskender Paşa'ya***

Kırkkilise'den ve Anadolu'dan İstanbul'a gelecek koyunları getirmek için çavuş ve sipâhi talep edildiğinde yeterli miktarda adam gönderilmesi.

1258 ***Eskişehir, Bolu ve Hırsova sancakları kadılarına***

Satılmak üzere gelen kesimlik koyunlardan Eskişehir ve Bolu'dan ellişer bin,

Hırsova'dan da kırk bin adedinin İstanbul'a gönderilmesi ve her sürüye bir hisar eri görevlendirilerek başka yere götürülmesine engel olunması.

1259 ***Dulkadirli beylerbeyine***

Numune olarak güherçile işlenmesi emri üzerine Zünnun ve Ali Çavuş'un tetkikleri sonucu eğer amele işlerse güherçilenin kantarının yüz otuz beş akçeye, müsellem ve mütekaid işlerse doksan akçeye mal olacağı hususundaki bilginin alındığı ve bundan böyle güherçilenin müsellem ve mütekaid sipâhilere işlettirilmesinin uygun görüldüğü.

1260 ***Kesterye kadısına***

Alagöz oğlu Mustafa ile Zaîm Şamil'in celep olmaya kâdir oldukları Selanik beyi tarafından bildirildiğinden, adı geçen celeplerin ihraç mevsimleri geldiğinde üzerlerine yazılı olan koyunlarını göndermelerini sağlaması ve gönderdikleri koyunları irsaliye defterine işlemesi.

1261 ***Yedikule dizdarına***

Yedikule müstahfızlarından bazıları kalede oturmayıp dışarda bulundukları için kule hizmetlerinin aksadığı ve defalarca tenbih olunmasına rağmen görev başına gelip hizmette bulunmadıkları bildirildiğinden, müstahfızlara bu hususta tekrar tenbihte bulunulması; buna rağmen görevlerinin başına gelmeyerek muhalefet edenlerin gediklerinin başkalarına tevcih olunması.

1262 ***Selanik beyine ve kadısına***

Kale-i Cedîd'de yağmur yağdığında biriken suların akacak yeri olmadığından kalede bulunan top, kundak ve kale duvarlarının zarar gördüğü ve suyollarını daha önce Selanik bostancıları açageldiği halde şimdi bu görevi yapmadıkları bildirildiğinden, eskiden olduğu gibi Selanik bostancılarının suyollarını açıp tamir etmeleri ve bu hususta verilen görevi yerine getirmeyenlerin adlarının bildirilmesi.

1263 ***Varna kadısına***

Varna'da yapımı emredilen gemilerin bir an önce tamamlanması için sahillerdeki dülger ve kalafatçıların ücretle gemi yapımı hizmetinde istihdam edilmesi ve mirî gemiler tamamlanıncaya kadar dülger ve kalafatçı hususunda sıkıntı çekilmemesi için başka gemi yaptırılmaması.

1264 ***Diyarbakır beylerbeyine ve defterdarına***

Van kullarından bazılarına Diyarbakır'da ulûfe verildiği haber alındığından, bundan sonra Van kullarından Diyarbakır'da kimseye ulûfe verilmemesi, ulûfe talep edenlerin beylerbeyi yanına gönderilmesi.

1265 ***Mısır beylerbeyine ve defterdarına***

Mısır müteferrikalarından ve Medine-i Münevvere'de Harem-i Şerif kâtibi olup yirmi kadeh buğdaya mutasarrıf olan Nizam'ın hizmeti esnasında Hasan adlı kişinin gelip beratını göstererek kâtipliği zaptetmesi üzerine beratının Südde-i saâdet'te bulunan berat defteriyle karşılaştırıldığında sahte olduğu anlaşıldığından, kâtipliğin on kadeh buğday arttırılarak otuz kadeh buğday üzerinden tekrar Nizam'a verilmesi.

1266 ***Tatar hanına***

Boğdan hududunda Leh ve Rusların toplanarak yığınaklar yaptıkları ve Boğdan'a hücuma hazırlandıkları haber alındığından, böyle bir harekete engel olmak için ne gerekiyorsa yapılması ve düşmanın memlekete zarar eriştirmesine meydan verilmemesi.

1267 ***Gelibolu'ya varıncaya kadar Rumeli ve Anadolu yakasında olan kadılara***

İstanbul'a gelmesi gereken bazı zahîre gemilerinin sahillerdeki iskelelere gelince zahîrelerini sattıkları haber alındığından, zahîrenin İstanbul'dan başka yerde satılmaması için gerekli tedbirlerin alınması.

1268 ***Rumeli ve Anadolu sahillerinde bulunan kadılara***

İstanbul'un zahîre ihtiyacını karşılamak için zahîre getiren gemilerden bazılarının zahîreyi alıp Mudanya, İznikmid, Gekbuze ve sahillerde bulunan diğer kazalarda sattıkları ve bunun da İstanbul'da zahîre sıkıntısına yol açtığı bildirildiğinden, bu durumun araştırılarak zahîrenin İstanbul'dan başka yerlerde satılmasına engel olunması ve satan olursa hakkından gelinmek üzere kefilleriyle birlikte isimlerinin bildirilmesi.

1269 ***Erzurum beylerbeyine***

İranlı bir kadını alıp getiren Göril Melik Aznavurlarından İmrahor'a, kadını getirdiği takdirde bir zeamet tevcih edilip tezkiresinin verilmesi.

3 Ramazan 973 (24 Mart 1566)

1270 ***Cezâyir beylerbeyine***

Cezâyir'in deftere kayıtlı yirmi nefer çavuşu bulunup sefer zamanında ancak on ikisinin istihdam edilebildiği ve bunun da yetersiz geldiği bildirildiğinden, sipâhilerden çavuşluk hizmetine kâdir ve on binden aşağı timarı olanlardan yedi neferin çavuşluğa yazılması ve beratları verilmek üzere defterlerinin gönderilmesi.

1271 ***Hâslar kadısına***

Silivri'de zahîre tedâriki hususunda sıkıntı çekildiğinden Bovate köyü halkının zahîre konusunda Silivri kadısına gerekli yardımı yapması.

1272 ***Avlonya ve Karine dizdarına***

Âdet üzre Avlonya sancağı beylerinin Avlonya'ya gelişlerinde kalelerden top atıldığı ve şenlikler yapıldığı, ancak şimdi barut sıkıntısı çekildiğinden şenlik bahâne edilerek kalelerden top atılmaması ve barut israfına meydan verilmemesi.

1273 ***Silistre beyine***

Ramazan ayının on birinde sefere çıkılacağından, daha önce gönderilen hüküm gereğince Silistre sancağı askerinin Tımışvar'da Ordu-yı hümâyun'a katılması ve yarar yiğitlerin de akınlar yapmaları için sefere davet olunması.

1274 ***Mihaliç kadısına***

Rumeli'den gelip eşkıyalık yapan çok sayıdaki Arnavudun yakalanarak Bursa'da hapsedildiği halde bir yolunu bulup hapisten kaçtıkları, bunların takip edilip yakalanabilmeleri için il erlerinin yardımına ihtiyaç duyulduğu bildirildiğinden, il erlerinin yardımıyla kaçan eşkıyanın takip edilerek ele geçirilmesi ve bunlara yataklık edenlerin de tesbit olunarak bildirilmesi.

1275 ***Bolu müsellemleri beyine***

Büyük Çekmece Köprüsü'nün yapımı için tayin olunan bir nevbetlü ve sekiz yüz doksan nefer müsellemin, çeribaşları ve altışar aylık yiyecekleriyle eksiksiz ve kusursuz olarak çıkartılıp sözkonusu hizmete gönderilmesi.

2 Ramazan 973 (23 Mart 1566)

1276 ***İstanbul kadısına***

İstanbul kasaplarına sermaye olmak üzere, varlıklı Müslüman ve Hristiyanlardan onar binden toplam yirmi bin altın toplanarak Dergâh-ı muallâ müteferrikalarından Mustafa'ya teslim edilmesi.

1277 ***Akıncı Beyi Mustafa Bey'e***

Turhanlu'ya tâbi akıncıların sefere hazırlanması emri üzerine akıncıların ekserisinin elliciden tahrir olunduğu ancak bunlardan yarar olanların celep ve çeltikci olarak yazıldıklarını bahâne ederek sefere çıkmak istemedikleri bildirildiğinden, akıncı oğlu akıncı olanların şartsız olarak sefere çıkarılmalarının sağlanması.

1278 ***[Niğbolu Beyi] Mehmed Han'a***

Havâss-ı hümâyun terekesinden istenen dört bin müd zahîrenin, Eflak'tan gelecek arpa arabaları ile gönderilmesi talebine dair gönderdiği mektubun alındığı; sözkonusu zahîrenin mümkünse gemiler tedârik edilerek gönderilmesi, değilse önceki emre göre hareket edilmesi.

1279 ***Vidin beyine***

Gemilerin inşâsı tamamlandıktan sonra, bir miktar asker ile Semendire'ye götürülmesi; sancak askerinin de karadan sevkedilerek daha sonra Semendire'den Vidin'e gemi ile gidilip sefer için Ordu-yı hümâyun'a iltihak olunması.

1280 ***Rodos ve Midilli beylerine***

Nakşa Dükası Yakmo'nun () gönderdiği adam tarafından, ahidnâme-i hümâyun ile kendi tasarrufuna bırakılan bâc ve gümrüklerin Paroz ve diğer adalar ahalisi tarafından ödenmediği ve bu konuda inat ettikleri; ayrıca siyâset ve kürek cezalarıyla cezalandırılan suçluların haklarından gelinmek istendiğinde ahali tarafından suçlulara arka çıkıldığına dair şikâyette bulunulduğundan, ahalinin ahidnâme gereğince vergilerini ödemeleri; ödememekte direnenlerin ve suçluları koruyanların yakalanarak cezalandırılmaları ve bu konuda yardım talep etmesi durumunda kendisine gerekli yardımın yapılması.

1281 ***Eflak voyvodasına***

Sefer için daha önceki emirlerde hazırlanması istenen yedi bin Eflak askeriyle bunlara yetecek kadar erzakın Niğbolu ve Vidin'de inşâ olunan gemilere yüklenmesi, yeteri kadar kürekçi tedârik edilmesi ve kendisinin de Hızırilyas'ta askerleri ile yola çıkıp Tımışvar'dan geçerek Ordu-yı hümâyun'a katılması.

1282 ***Gelibolu, İznikmid, Rodosçuk, Enez, Gümülcine, Karasuyenicesi ve Akdeniz sahillerinde bulunan kazaların kadılarına***

İstanbul zahîresi için bazı rençber gemilerine yüklenen arpa, buğday, pirinç, üzüm ve incir gibi yiyecek maddelerinin İstanbul'a getirilmeyip sahillerde satıldığı haber alındığından rençber gemileriyle İstanbul'a gelen yiyeceklerin sahillerde satılmaması için gerekli tedbirlerin alınması.

1283 ***Şumnu kadısına***

Varna kadısına, yapımı emrolunan mirî gemiler için lâzım olan çam direği ve kerestenin tedâriki hususunda gerekli yardımın yapılması.

1284 ***Kefe beyi ve Azak kadısına***

Azak Kaptanlığı görevine getirilen İsa Reis'e, Kefe ve Azak taraflarından yeterli miktarda, tüfek kullanabilen cenkci verilmesi.

1285 ***Sığacık beyine***

Donanma seferden döndükten sonra bozulmayıp, âdet üzere gemilerde yeni sipâhilerin istihdam olunması.

1286 ***Budun beylerbeyine***

Muafiyet karşılığı yılda iki yüz kantar barut işlemeyi taahhüd eden ve iki bin kantara yakın barut işleyen üç köye barut işlettirmeye devam edilmesi.

1287 ***Aydın müsellemleri ve yayaları beylerine***

Nöbetli müsellemlerden elli neferin çeribaşılarıyla, nöbetli yayalardan yüz neferin de yayabaşıları ile Güzelhisar'da güherçile hizmetine tayin olunduğu; geri kalan nöbetli müsellemlerin Bilecik Madeni'ne, yayaların da köprü hizmetine gönderilmesi.

1288 ***Belgrad'a varıncaya kadar yolun sağ ve sol kolunda bulunan kadılara***

Yeniçerilerin ihtiyacı için kazaları dahilinden akçe karşılığı zahîre tedârik olunup konaklarda hazır edilmesi; yeniçeriler geldiğinde kendilerine bu hususta sıkıntı çektirilmemesi.

1289 ***Gazze beyi ile Gazze ve Mecdek kadılarına***

Gazze'den Hâsir adlı şahıs arzuhal sunarak, Mecid adlı şahsın kendisine baskı yaptığına ve karısını zorla başkasına nikâhladığına dair şikâyette bulunduğundan, konunun araştırılarak davalarının görülmesi.

1290 ***Şam beylerbeyi ile Şam, Nablus ve Kudüs kadılarına***

Nablus'ta İbrahim b. Abdullah isimli şahsın bazı kimselerle birlikte hırsızlık yapıp adam öldürdüğü yolunda Ebû Salih ve Hâsir b. Yusuf tarafından şikâyette bulunulduğundan, konunun araştırılarak sonucun bildirilmesi.

1291 ***Lapseki kadısına***

Burgaz kazasından Tokmak Ali adlı suçlunun yakalanarak küreğe konulduğu halde kaçtığı ve eşkıyalık yapmaya devam ettiği bildirildiğinden, adı geçen suçlunun yakalanarak Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

3 Ramazan 973 (24 Mart 1566)

1292 ***Vize kadısına***

Vize-Midye arasındaki koruya, dağın öbür tarafından bazı şahısların davarlarını getirerek ağaçların dallarını kestikleri ve koruya zarar verdikleri bildirildiğinden, bu durumun önlenmesi için koruya celep koyunlarının dışındaki hayvanların sokulmaması ve karşı gelenlerin yakalanarak küreğe konulmak üzere gönderilmesi.

1293 ***Mora beyine***

Hâssa Mukâtaaları Nâzırı Bâlî'nin Karlıili'nde kale karşısında yaptırdığı evlerin kaleye zarar verdiği yolunda Ayamavra dizdarı ve bazı görevliler şikâyette

bulunduklarından, bilirkişilerle adı geçen mahalle gidilerek gerekli keşfin yapılması ve inşâ edilen evler kaleye zarar veriyorsa yıktırılması.

Budun beylerbeyine

1294 Nemçe kralı tarafından Dergâh-ı muallâ'ya haraç getirmek üzere gönderilen Gorgi isimli elçiye izin verilip verilmeyeceğine dair gönderdiği mektubun alındığı; Bâb-ı Hümâyun herkese açık olduğundan adı geçen elçinin Südde-i saâdet'e gelmesine engel olunmaması; ancak sefer hazırlıklarının da devam ettirilmesi ve düşmana karşı uyanık bulunulması; ayrıca yüz adet şayka kızağı yaptırılarak Tata'da muhâfaza edilmesi.

Rodos beyine ve kadısına

1295 Hapsedilmek üzere Rodos'a gönderilen Gülâbî ve Hasan adlı âşıklarla saz erbâbından bir başka âşığın gereği gibi korunarak kaçmalarına meydan verilmemesi.

Erzurum beylerbeyine

1296 Acara beyi, tasarrufuna verilen yerler için kendisine berat verildiği halde buralara dahil birkaç köye, Kızılbaş'a tâbi Varza diye bilinen Aznavur'un müdahale ettiğine dair şikâyette bulunduğundan, serhad hâkimlerine durumun bildirilmesi ve haksız müdahalenin önlenmesi.

Siroz kadısına

1297 Siroz'da zeytinyağı şimdiye kadar altı akçeye satılırken bazı tâcirlerin zeytinyağını toplayıp başka vilâyetlere dokuzar onar akçeye sattıkları ve sun‘î kıtlık meydana getirerek fiyat arttırdıkları bildirildiğinden, bu gibiler hakkında gereken tedbirin alınması ve halka lâzım olan malların başka yerlere satılmasının engellenmesi.

Dukagin beyine

1298 Dukagin'de bazı tâcirlerin yolları kesilerek çuka ve kumaşlarının çalındığı ve bu kumaşların Prizrin, İskenderiye ve İpek'de ortaya çıktığı, ancak buraların başka sancakbeyleri tarafından idare olunması sebebiyle hırsızların yakalanamadığı bildirildiğinden, bu gibi hırsız ve harâmilerin her nerede olursa olsun ele geçirilerek hapsedilmesi ve sicil sûretlerinin gönderilmesi.

İlbasan beyine

1299 Avlonya, Ohri ve İlbasan sancaklarında güherçile işlenmeye uygun yer aranarak güherçile işletilmesi hakkındaki hükmün, şiddetli kış nedeniyle yerine getirilememesi ve Avlonya'da güherçile işlenmeye uygun yer bulunduğu halde gönderilen iki ustanın bu işi beceremememesinden dolayı güherçile işlenmesinin aksadığı, bu nedenle Avlonya'da bu işi bilen bir Yahudi bulunduğuna dair gönderdiği mektubun alındığı ve kendisine bir güherçileci daha gönderildiği; her iki ustanın birlikte sürekli güherçile işlemeleri ve yeteri kadar güherçile hazır etmelerinin sağlanması.

1300 ***Piyâle Paşa'ya ve Trablus-ı Mağrib beylerbeyine***

Trablus-ı Mağrib beylerbeyi iken vefat eden Turgut Bey'in muhallefâtının, vârisinin şer'î vekili olan kimseye eksiksiz teslim edilmesi; ayrıca Trablus'da fazla top bulunduğu haber alındığından, eğer işe yaramıyorsa bu topların İstanbul'a getirilmesi ve bu işler için gerektiğinde Murad, Mahmud ve Sinan reislerin kadırgalarının kullanılması.

1301 ***Amasya beyine***

Kengırı sancağında bazı gurbet ve suhte tâifesinin toplanarak adam öldürdükleri ve yağmacılık yaptıkları haber alındığından, bu gibilerin üzerine il erlerinin gönderilerek haklarından gelinmesi.

1302 ***Boğdan voyvodasına***

Boğdan'da bulunan iki yüz yeniçerinin, kendi göndereceği üç bin askerle birlikte Tımışvar'da Ordu-yı hümâyun'a katılmalarının sağlanması; sözkonusu yeniçerilere yeterli miktarda yük beygiri tedârik edilmesi ve gerekekirse Kırım hanı, Bender beyi ve Silistre beyinden de yardım talep edilmesi.

1303 ***Erzurum beylerbeyine***

Daha önce yasaklandığı halde bazı tâcirlerin İran taraflarına bakır, gümüş vs. götürdükleri haber alındığından, buna karşı gerekli tedbirlerin alınması ve yasağa aykırı iş yapılmasına izin verilmemesi.

4 Ramazan 973 (25 Mart 1566)

1304 ***Şehrizol beylerbeyine***

Muş sancağına tayin olunan Hasan Bey'e memuriyet mahalline vardığında gerekli yardımın yapılması ve aşiretlere, Hasan Bey'i sancakbeyi olarak tanımaları için tenbihte bulunulması.

1305 ***Rumeli kadılarına***

Çirmen beyine akıncı tâifesini hazır etmesi emredildiğinden, bölgede mevcut kadıların akıncı ihracı için gönderilen adamlara yardımcı olmaları; aksi takdirde bu konuda ihmâli görülen kadıların tecziye edilecekleri.

1306 ***Elmalı kadısına***

Elmalı'nın File nahiyesi halkı, Gülcüoğlu Mustafa'nın zulmünden şikâyet ederek adı geçenin zulmünün önlenmesi için hükm-i şerif talep ettiklerinden, Mustafa'nın suçlarının yazılması ve kendisinin Dergâh-ı muallâ'ya gönderilmesi.

1307 ***Anadolu ve Rumeli'nin Akdeniz sahillerinde bulunan kazaların kadılarına, sancakbeylerinin sancak muhâfazasına tayin ettikleri adamlarına, eminlere, âmillere ve dizdarlara***

Cezâyir beylerbeyi Donanma-yı hümâyun ile Akdeniz'e sefere çıktığından, kendisi tarafından mektup veya adam gönderilerek zahîre veya ihtiyaç maddeleri tedârik edilmesi istendiğinde, bedeli mukabilinde, bulunan yerlerden tedârik edilmesi, ancak reâyâya bu bahâne ile baskı yapılmaması.

1308 ***Vulçıtrın beyine ve kadısına***

Piyasadaki kalp akçenin nereden geldiği hususunda yapılan araştırmada, kalp akçenin esnafa pirinç pazarında sattıkları mallarına karşılık verildiğinin anlaşıldığı ve soruşturma için birkaç kişi alıkonulmak istendiğinde halkın görevlilerin üzerlerine gelerek zanlıları kurtardıkları bildirildiğinden, kalpazanlıkları şer‘an sâbit olanlar ile ellerinde sikke bulunanların yakalanarak hapsedilmeleri ve yakalanamayanların da isimlerinin bildirilmesi.

1309 ***Bilecik kadısına***

Yeniçeri Ali'yi öldürdüğü iddia edilen, ancak yapılan teftiş neticesinde suçunun sâbit olmadığı bildirilen Yeniçeri Mehmed'in yeniden teftiş edilmesi ve suçlarının yazılarak kendisinin küreğe konulmak üzere Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

1310 ***Piyâle Paşa'ya yazılan serdarlık berâtının sûreti***

Düşman üzerine yapılacak sefer için kendisinin serasker tayin olunduğu; denize çıkıldığında önce Akdeniz kıyılarında olan yerlerin ve halkının düşmandan korunması, düşmana mümkün olduğunca zarar verilmesi ve İslâm gemilerine zarar verdirilmemesi; seraskere muhalefet edilmemesi, Anadolu ve Karaman'daki boş zeamet ve timarların hizmet ve yoldaşlıkta bulunanlara dağıtılması; adalar arasındaki yerlerin korunması için on beş gemi tayin ve gemiler için bir serdar nasbedilmesi.

1311 ***Boğdan'a varıncaya kadar yol üzerinde bulunan yerlerin beylerine ve kadılarına***

Hâssa tâcirlerinden Mehmed, Hâssa-i hümâyun'un ihtiyacı olan kürk ve benzeri eşyaları almak üzere Moskova'ya gönderildiğinden, gidiş ve dönüşünde geçtiği mahallerde kendisine yardım edilmesi; tehlikeli yerlerden geçerken yanına adam verilmesi ve yanında götürdüğü altınların zarar görmemesi için gerekli tedbirlerin alınması.

1312 ***Moskov kralına***

Bazı eşya ve kürk satın almak için Moskova'ya gönderilen Hâssa tâcirlerinden Mehmed'e kolaylık gösterilmesi ve satın aldığı mallardan gümrük vergisi alınmaması; Osmanlı tebeasından olup orada ölenlerin muhâfaza edilmekte olan eşya ve paraları ile bundan önce serhad beylerinin İstanbul müteferrikalarından Mustafa'dan anlaşmaya aykırı

olarak aldıkları kırk sekiz kantar kalay ve bazı alacaklarının tamamıyla tahsil edilip adı geçen ile gönderilmesi ve anlaşmaya aykırı iş yapanların cezalandırılması.

1313 ***Leh kralına***

Rusya'dan samur kürk ve benzeri eşyaları almak üzere gönderilen Hâssa tâcirlerinden Mehmed'e iki ülke arasında olan dostluk ve sadakat gereğince gidiş ve gelişte gereken kolaylığın gösterilerek kendisinin veya adamlarının getireceği eşyalardan bâc ve gümrük vergisi alınmaması.

1314 ***Boğdan voyvodasına***

Hâssa tâcirlerinden Mehmed, Rusya'dan âdet üzere samur ve benzeri eşya satın alıp getirmek üzere Moskova'ya gönderildiğinden, yolda kendisine, yanında götürdüğü altınlara ve adamlarına zarar verdirilmemesi ve getireceği mallardan bâc ve gümrük vergisi istenmemesi.

1315 ***Tatar hanına nâme-i şerif***

Hâssa tâcirlerinden Mehmed, Hazine-i Âmire'den verilen altınlarla Hâssa-i hümâyun için bazı eşyalar satın almak üzere Rusya'ya gönderildiğinden, aldığı eşyalardan bâc ve gümrük vergisi alınmayarak kendisine gereken kolaylığın gösterilmesi.

1316 ***Boğdan'a varıncaya kadar yol üzerinde bulunan iskelelerin eminlerine***

Hâssa tâcirlerinden Mehmed, Hazine-i Âmire'den verilen altınlarla Hâssa-i hümâyun için bazı eşyalar almak üzere Rusya'ya gönderildiğinden, gidiş ve dönüşte satın aldığı eşyalarından bâc ve gümrük vergisi alınmayarak sağ sâlim gidip gelmesinin sağlanması.

1317 ***Sığla beyine***

Yanında bulunan gemide küreğe konulan Mehmed adlı şahsın güvenilir bir kefil göstermesi karşılığında salıverilmesi.

1318 ***Sığla sahilinde bulunan kadılara***

Sığla beyi, denizde rastladığı levend ve korsan gemilerinin sahile kaçıp içindeki korsan ve levendlerin karaya çıkıp dağıldıklarını ve kadıların kaçan adamları ele vermediklerini bildirdiğinden, bu gibi korsan ve levendlerden kazaları dahilinde bulunanların yakalanarak teslim edilmesi.

1319 ***Mağrib Trablusu beylerbeyine ve Cezâyir-i Garb Beylerbeyi Hasan Paşa'ya***

Âsitâne-i saâdet'e dostluk ve sadakat üzere bulunan Tunus Hâkimi Mevlay Ahmed'le her hususta birlik olunarak memleketine ve adamlarına herhangi bir taarruzda bulunulmaması.

1320 ***Bursa beyine***

Fesad ve kötü huylarından dolayı kürek cezası ile cezalandırılan İsmail adlı şahsın, cezasını çekmek üzere güvenilir adamlar nezaretinde küreğe gönderilmesi.

1321 ***Nablus ve Kudüs-i Şerif beylerine ve kadılarına***

Yusuf adlı şahıs, Nablus yakınlarında bulunan arazisindeki zeytin ve harnub ağaçlarının sancakbeyinin adamları tarafından kesildiği, yakıldığı ve arazisine ekin ekilerek zaptedildiği ve kendisine zulmedildiği yolunda şikâyette bulunduğundan, bu hususun teftiş edilmesi; durum arzedildiği gibi ise kimsenin kendisine bu şekilde zulmetmesine izin verilmemesi.

1322 ***[Niğbolu Beyi] Mehmed Han'a, Çernovi kadısına ve Hüseyin Çavuş'a***

Çernovi'de bulunan gemilerle sair gemilere mirî ve Eflak'tan gelecek olan zahîrelerin yüklenerek âcilen Belgrad'a gönderilmesi; ayrıca Tophâne-i Âmire'de bulunan ve gemilerle Varna İskelesi'ne gönderilen siyah barut ile mühimmâtın da oradan arabalarla Belgrad'a iletilmesi.

1323 ***Boğdan voyvodasına***

Daha önce gönderilen emirle hazır edilmesi istenen üç bin askerin Hızırilyas'ta yola çıkarılarak görevlendirildikleri mahalle gönderilmesi.

1324 ***Budaközü kadısına***

Kırşehir sancağının Keskin nahiyesini sancakbeyinden iltizam eden Bayram Hoca'nın halka zulmettiği şer‘an sâbit olduğundan, haksızlığa uğrayanların haklarının iade edilip kendisinin subaşılıkdan alınması ve bundan böyle kimsenin işine karışmaması hususunda kendisine tenbihte bulunulması.

1325 ***Pojega beyine***

Sefer sırasında eskiden beri Otağ-ı hümâyun kurulan Ösek merkezinin şimdi halk tarafından tapulanıp bağ ve bahçe haline getirildiği bildirildiğinden, ordunun konaklaması için başka bir yerin bulunması.

1326 ***Erzurum beylerbeyine***

Erzurum kulları gediğinde mahlûl bulunan gediklere yapılan tevcihâtı, kullar kâtibinin üç altın almadan kaydetmediği duyulduğundan, bundan sonra kayıt karşılığı hiçbir şey alınmaması ve alınanların da geri verilmesi.

1327 ***Kastamonu beyine ve kadısına***

Bolu müsellemlerinin, öteden beri görev verildiğinde göreve gitmedikleri ve adam gönderildiğinde ise ortadan kayboldukları ve bu sebeple hizmetin boş kaldığı

bildirildiğinden, kimsenin bu şekilde hareket etmesine izin verilmemesi ve emre itaat etmeyenlerin, haklarından gelinmek üzere, kimler olduklarının bildirilmesi.

1328 ***Ohri ve Pirlepe kadılarına***

Kesterye kasabasından Dimitri Yorgi hakkında kasaba ahalisinin ileri gelenleri tarafından şikâyette bulunulması üzerine İstanbul'da yakalanarak şikâyet konusu davaların mahallinde görülmesi için adı geçenin Kesterye'ye gönderildiği; adı geçenin şikâyetçileri ile birlikte davalarının görülerek şer‘an sâbit olan suçlarının yazılıp bildirilmesi.

1329 ***Kaptan Paşa'ya***

Sakız ahalisinin haraçlarını vermediği, birkaç yıllık borçlarının bulunduğu ve tahsilat için gönderilen Hüseyin Çavuş'dan da henüz bir haber alınamadığından, beylerin ve adı geçen çavuşun çağırılıp durumun bizzat teftiş edilmesi ve tahsilatın yapılması; toplanan tahsilâtın Hazine-i Âmire'ye gönderilmesi ve haraçların bugüne kadar gönderilmeme sebebinin bildirilmesi.

1330 ***Edirne'ye varıncaya kadar yol üzerinde bulunan kazaların kadılarına***

Yol açmak için gönderilen silahdarların ihtiyacı olan zahîrenin, kazaları dahilinden bedeli mukabilinde tedârik edilmesi.

1331 ***Dimetoka, Hayrabolu, İpsala ve Ferecik kadılarına***

Ordu ve Istabl-ı Âmire için Babaeski ve Söğüdlü konaklarında hazırlanması istenen arpanın toplanmasında, yeterli miktarda arpa bulunamamasından dolayı sıkıntı çekildiği Ergene kadısı tarafından bildirildiğinden, kendilerinin de bu konuda yardımcı olması ve yeteri kadar arpanın toplanıp adı geçen konaklara gönderilmesi.

1332 ***Tekfurdağ kadısına***

Elvanbey ve Karışdıran konakları için hazırlanması istenen otluk, saman ve ekmeğin hazırlandığı, fakat arpa konusunda sıkıntı çekildiğine dair gönderdiği mektubun alındığı, ancak belirtilen miktarlarda zahirenin mutlaka tedârik edilmesi gerektiğinden, bu hususta gerekli gayretin gösterilmesi.

1333 ***Çorlu kadısına***

Otluk konusunda sıkıntı çekildiği ve halktan bir miktar otluk toplandıysa da bazı köylerdeki züama, yeniçeri ve sipâhilerin fazla otluğu olduğu halde parasız vermedikleri bildirildiğinden, her kimde bulunursa bulunsun ihtiyaç duyulan zahîre ve otluğun mutlaka tedârik olunması.

1334 ***Mehmed Bey'e***

Sakız adasına gelen tâcirlerin vebâlı yerden geldikleri gerekçesiyle yirmi beş

gün hapsedilip her gün için ikişer akçelerinin alındığı bildirildiğinden, bundan sonra Müslümanların hapsedilmeyip, tayin edilecek uygun bir yerde bekletilmeleri.

Anadolu'da yol üzerinde olan kadılara

1335 Malatya beyi iken vefat eden Semender Bey'in getirilecek terekesinin yolda zarara uğramaması için Hasan Çavuş'un gönderildiği; tereke getirilirken geçtiği her kazada tereke defterinin mühürlenmesi; Semender Bey'in kethüdâsının, çavuşbaşısının ve hazinedârının eşyalarının zaptolunup deftere kaydedilerek gönderilmesi ve yolda hiçbir şeyinin kaybolmaması için dikkatli olunması.

Ayamavra kadısına

1336 Karlıili'ne ve İnebahtı mukâtaalarına nâzır olan Bâlî adlı zaîmin mukâtaâttan ve kendi çiftliklerinden hâsıl olan zahîre ile halktan ucuza aldığı zahîreyi düşman ülkelerinden gelen gemilere sattığı bildirildiğinden, adı geçenin suçüstü yakalanıp durumun arzedilmesi.

Cezâyir beylerbeyine

1337 Hüsam Reis adıyla tanınan yeniçeri Ahmed'in, Şam Trablusu'na giderken tüfek ve hâssa eşya ile yüklü gemisinin karaya vurduğu ve Sakızlıların, eşyaların bir kısmını yağma edip, bir kısmını da mahzene koydukları haber alındığından, konunun araştırılarak böyle bir olay olup olmadığının, olmuşsa eşyaların ne kadarının yağmalanıp, ne kadarının mahzene konduğunun bildirilmesi ve defter edilmesi; malların da İmâret-i Âmire için zaptolunmak üzere güvenilir adamlar nezaretinde Beyrut İskelesi'ne gönderilmesi.

Gelibolu kadısına

1338 Sol ulûfecilerden Hüseyin'in hapiste bulunan hizmetkârının, oraya gönderilen sol ulûfecilerden Mustafa'ya teslim edilerek Südde-i saâdet'e gönderilmesi ve yolda kaçmaması için yanına birkaç hisar eri verilmesi.

Dukagin beyine

1339 Liva dahilinde yolları kesilen tüccarlara ait olduğu halde Prizrin, İskenderiye ve İpek sancaklarındaki bazı kimselerin ellerinde olduğu için ele geçirilemediği bildirilen çalıntı malları bulunduranların her nerede olursa olsun yakalanıp toprak kadıları tarafından teftiş olunarak şer‘an lâzım gelenin icra edilmesi.

Ayamavra kadısına

1340 Karlıili ve İnebahtı sancaklarına nâzır olan Bâlî adlı zaîmin, acemi oğlanı toplamaya gelen yayabaşı döndükten sonra, bu görevin yayabaşı tarafından kendisine havale edildiğini iddia ederek köylülerden baskı ve zulümle para topladığına dair şikâyette bulunulduğundan, kendisinin şikâyetçilerle yüzleştirilerek davalarının görülmesi; şer‘an üzerine sâbit olan hakların alınıp sahiplerine geri verilmesi ve sonucun bildirilmesi.

1341 ***Diyarbakır beylerbeyi ve kadısı ile ve Hizan kadısına***

Hizan hâkimi iken vefat eden Sultan Ahmed Bey livanın, oğlu Melik Halil Bey'e verilmesini vasiyyet ettiği halde daha sonra kardeşi Mehmed de Dergâh-ı muallâ'ya gelerek livanın kendisine verilmesini talep ettiğinden, konunun incelenmesi ve uygun görülüyorsa herkese istihkakına göre bölüştürülmesi.

1342 ***Rumeli kadılarına***

Arap ve çingenelerin ata binmeleri, kılıç vs. silahlarla dolaşmaları defalarca yasaklandığı halde bu emre uyulmadığı haber alındığından, Zaîm Mustafa'nın adı geçen topluluklara giderek emre itaat etmeleri hususunda gerekli tenbihte bulunması ve emre itaat etmeyenleri hapsetmesi.

1343 ***İlbasan beyine***

Yastar köyü civarında Hasan Maş ve oğullarıyla diğer birtakım kişilerin yol kesip kervan soydukları, adam öldürdükleri ve halkı isyana teşvik ettikleri bildirildiğinden, bu gibi ehl-i fesâdın yakalanması ve gereken cezalarının verilmesi.

1344 ***Foça kadısına***

Bosna ve Hersek'te Lim Nehri kenarındaki Roda denilen yerde fakir ve ilim ehline muhtaç Müslüman köyleri bulunduğu için burada bir yer satın alınıp iskân yeri oluşturularak mektep ve mescid yapıldığı fakat sipâhilerin zulmü nedeniyle halkın dağıldığı, bunun önlenmesi için burasının kasaba haline getirilmesi ve halkının vergilerden muaf tutulması hususunda Bosna beyi tarafından mektup gönderildiğinden, bundan sonra sipâhinin mütevellîden maktûan seksen akçe alması ve dışarıdan gelip yerleşenlere karışmaması.

1345 ***Klis beyine ve Saray kadısına***

Sâbık Klis Beyi Mehmed Bey hakkında vuku bulan şikâyetler üzerine Cafer Çavuş tarafından yapılan teftişte, kendisinden hak dava eden kimsenin çıkmadığı ve şikâyetlerin voyvodalardan kaynaklandığı anlaşıldığından, voyvodaların bulunarak şikâyetçilerle birlikte muhakeme olunması.

1346 ***Silivri kadısına ve Dergâh-ı muallâ çavuşlarından olup zahîre temini ile görevlendirilen İlyas ve Bayram çavuşlara***

Sefer için tayin olunan konaklarda hazırlanması emredilen zahîrenin toplanmasında güçlük çekildiği bildirildiğinden, her kimde zahîre varsa geciktirilmeden sahipleriyle gönderilip ordu geldiğinde satmalarının sağlanması; ayrıca Çatalca Köprüsü konağı için hazırlanacak zahîrenin tedâriki hususunda konağa yakın köylerin gerekli yardımda bulunmaları.

1347 ***Hersek beyine***

Uskokların Trikra İskelesi'ne gelip yağma yaptıkları, esir aldıkları ve mirî mallara zarar verdikleri belirtilerek iskelede bulunan iki kayığa ilave olarak iki kayık daha yapılması yolundaki talebi uygun görülmediğinden, elde bulunan iki kayıkla yetinilmesi ve kayıklara bir zarar gelmemesi için de denize çıkılmaması.

1348 ***Budun beylerbeyine***

Barut işlemeye mültezim olan köyler tarafından işlenen ve işlenmekte olan barut ve güherçile hakkında gönderilen bilgilerin alındığı; barut işletilmeye devam edilmesi, ayrıca daha önce gönderilen barut haricinde ne kadar barut işlendiği ve fazlalık bulunup bulunmadığının da bildirilmesi.

1349 ***Rum beylerbeyine***

Tokat Kalesi'nde hapiste bulunan Üçleroğulları diye bilinen ehl-i fesâdın güvenilir adamlar nezaretinde Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

1350 **Alacahisar beyine**

Daha önce inşâsı emredilen gemileri tamamlayıp, Tımışvar'a gitmesi hakkındaki emrin gereğinin yerine getirilmesi hususunda gerekli gayretin gösterilmesi; ancak gemiler tamamlanamaz ise, o takdirde de kendisinin Tımışvar'a gidip gemi inşâ hizmetini Nâzır Mü'min'e bırakması.

1351 ***Defterdar Hasan Çelebi'ye***

Seferden dönüşte asker ve hâssa hayvanlarının sıkıntı çekmemesi için İstanbul, Edirne, Bursa, Hayrabolu, Yanbolu, Filibe ve Siroz'da bulunan hâssa anbarlarının zahîre ile doldurulup hâssa çayırlarının vaktinde biçtirilmesi ve otların âdet olan yerlere eskisi gibi yığdırılması.

1352 ***Ferhad Çavuş'a***

Boğdan ve Eflak askeri geçtikten sonra, kendisine bulunduğu yerden ayrılması emri ulaştığı zaman Tatar askerleriyle birlikte görev yerine gelmesi; Eflak ve Boğdan askeri geçmeden Tatar askerlerinin Özi suyundan geçirilmemesi.

1353 ***Siroz kadısına***

Siroz, Demirhisar, Drama ve Yenice-i Karasu halkının, susam yağının öykesi altı akçe iken başka vilâyetlerden gelen tâcirlere dokuz akçeden sattıkları ve memlekette susam yağı sıkıntısı başgösterdiği bildirildiğinden, durum arzedildiği gibi ise memleketin ihtiyacı varken dışarıya susam yağı sattırılmaması.

1354 ***Şehrizol beylerbeyine***

Şehrizol'da kırk elli kadar defterli çavuş ve yirmi otuz kadar çavuş mülâzımı olup bir iş teklif olunduğunda çavuşuz diyerek görev yapmadıkları ve bölüklerde kâtip olan kimselerin hazineyi usulsüz olarak kendilerinin açıp ulûfeleri istedikleri gibi dağıttıkları bildirildiğinden, bundan sonra ağanın kendisi ve mührü olmadan hazinenin açılmaması, para dağıtılmaması ve emre uymayanlarla kanunsuz iş yapanların engellenerek karşı gelenlerin isimlerinin bildirilmesi.

1355 ***Anadolu beylerbeyine***

Seferihisar'da Zaîm Kasım ve Sol Garib Yiğitler zümresinden Budak'ın yolunu keserek yaralayan ve hırsızlık, yol kesme, yaralama gibi daha pek çok suçtan zanlı durumda bulunan Mansur, Celâl ve Bektaş adlı sipâhilerin yakalanarak davacılarıyla birlikte davalarının görülmesi.

1356 ***Budun'a varıncaya kadar yol üzerinde bulunan beylere***

Önemli ve âcil bir iş için gönderilen çavuş oğullarından Mehmed'in tehlikeli yerlerden geçerken yanına yeteri kadar adam verilerek gideceği yere güvenli bir şekilde gitmesinin sağlanması.

1357 ***Erzurum beylerbeyine ve Kemhıs kadısına***

Penek Kalesi Dizdarı Emirze'nin kötülükle meşhur olmasının yanısıra kale halkının da kendisinden şikâyetçi olduğu bildirildiğinden, adı geçenin teftiş edilip şer‘an sâbit olan suçlarının yazılıp arzedilmesi.

11 Ramazan 973 (1 Nisan 1566)

1358 ***Bağdad beylerbeyine***

Basra'da zahîre sıkıntısı çekildiğinden Basra tarafına mümkün olduğu kadar zahîre gönderilmesi için gerekli gayretin gösterilmesi.

1359 ***Diyarbakır beylerbeyine***

Basra'da zahîre sıkıntısı çekldiğinden Basra tarafına kelekler ile bol miktarda zahîre gönderilmesi.

1360 ***Canpolad Bey'e***

Yeni yapılan gemilerin yirmi tanesi ile zahîre sıkıntısı çekilmekte olan Basra taraflarına zahîre gönderilmesi.

1361 ***Basra beylerbeyine***

Düşman ülkelerine zahîre, at, silah ve mühimmât gönderildiği, Arap tâifesine

gedik verildiği, kul tâifesi ve kale müstahfızları yerlerinde bulunmadıkları halde mevâciblerinin dağıtıldığı ve halka zulmedildiği yolunda duyulan haberler üzerine gönderilen hükm-i şerifin alındığı, ancak bu hususların önceki beylerbeyileri zamanında olduğu, şimdi böyle bir durumun asla sözkonusu olmadığı, fakat bazı müstahfızların gedikleri düştüğünde verilecek Rum, Kürt ve Türk yiğitleri bulunmadığı ve bulunanlar da bu görevi kabul etmedikleri için Acem tâifesine ve yerlilere teklif edildiği, kul tâifesinden ve müstahfızlardan görevi başında bulunmayanlara mevâcib verilmediği, halka zulmedenlerin de gereği gibi cezalandırıldığı, ayrıca bu seneki kıtlıktan dolayı halk zahîre sıkıntısı çektiğinden Bağdad'dan yeteri kadar zahîre gönderilmesine dair gönderdiği mektubun alındığı; yeteri kadar zahîre gönderilmesi hususunda Bağdad beylerbeyine emir verildiği; İstanbul'dan bazı kimselerin gedik beratı alıp sonradan onu Arap ve Acemlere sattıkları haber alındığından bunların elinden beratlarının alınıp Rum tâifesinden müstahık olanlara verilmesi; boş gediklerin Arap ve Acemlere verilmemesi, mevcud olmayan efradın ulûfelerinin dağıtılmaması ve daha önceki hükümlerde belirtilen konulara titizlikle uyulup hiçbir şekilde kanuna aykırı iş yapılmaması.

Sağ kolda ve sol kolda bulunan beylere

1362 Maliye tarafından yazılıp Mehmed Çavuş ile gönderilen ahkâm-ı şerifenin geciktirilmeden livâları dâhilindeki kadılara teslim edilmesi ve teslim edildiğine dair kadılardan temessük alınması.

Köstendil beyine

1363 Sancakta bulunan kadılara verilmek üzere Maliye tarafından yazılan hükümlerin geciktirilmeden yerlerine ulaştırılarak karşılığında temessük alınması ve sefer için gönderilen hükme uygun olarak da Hızırilyas'ta sefere çıkılması.

Erzurum beylerbeyine

1364 Batum'un Arhova nâhiyesi Başsedre köyü ve diğer bazı köylerde timar sahibi olan Şehsuvar b. Budak'ın içki içip silahlı olarak Hâtuniye Medresesi'ni bastığı, medresede bulunan hocalara ve dine sövdüğü, ayrıca Erzurum kullarından Tahir b. Mehmed ile Ardahan kullarından Ahmed b. Hamza'nın da hırsızlık, adam öldürme ve yaralama fiillerini işledikleri bildirildiğinden, adı geçenlerin timarlarının ve gediklerinin ellerinden alınması ve müstahık olan başkalarına tevcih edilmesi.

İstanbul kadısına

1365 Müftü Ebu's-su'ûd Efendi'ye, Macuncu Mescidi adlı mahalde bir çifte hamam yaptırması için izin verildiğinden, kendisine engel olunmaması.

Rusçuk kadısına

1366 Daha önce on beş adet gemi inşâ edilmesi ve mühimmât için navlun ile donbaz ve gemiler tedârik edilmesi hakkında emir gönderildiği, şimdi ise Kocaili Beyi Ali Bey'in

mühimmât gemileri ile yola çıkarıldığı; inşâsı emredilen gemilerin bitirilerek navlun ile tedârik olunacak gemilerle birlikte hazır bekletilmesi ve mühimmât gemileri geldiğinde beklenmeden mühimmâtın bu gemilere yüklenip gönderilmesi; ayrıca ne kadar gemi geldiği ve navlun ile ne kadar gemi tedârik edildiğinin de bildirilmesi.

1367 ***Boğdan voyvodasına***

Boğdan'da ölen Ahi adlı şahsa ait olan ve alacağına karşılık kendisinde bulunan incileri adı geçenin vârislerine vermesi; alacağını ise şer‘an isbat ederek vârislerden alması.

1368 ***Erzurum beylerbeyine***

Şeyh Bâlî, Batum Beyi Haydar'ın, üç sene önce muamele ile aldığı altınların aslını ve muamelesini halen göndermediğine dair şikâyette bulunduğundan, altınların aslı ve muamelesi ile birlikte geciktirilmeden Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

1369 ***Eskizağra, Hasköy ve Filibe kadılarına***

Korulara davar sokulduğu, ağaçların kesildiği ve bazı yerlerin tarla haline getirildiği yolunda Korucu Hasan tarafından şikâyette bulunduğundan, durumla bizzat ilgilenilerek korulara zarar gelmemesi için gerekli tedbirlerin alınması ve bu hususta halka tenbihte bulunulması.

1370 ***Tarsus ve Kayseri beylerine***

Daha önce Tarsus beyinin sahil muhâfazasına, Kayseri beyinin de Konya muhâfazasına tayin olundukları; Kayseri muhâfazasına tayin olunan Pîrî Bey kendilerinden yardım talep ederse gereken yardımı yapmaları.

1371 ***Diyarbakır beylerbeyine***

Arap eşkıyanın Basra'ya yeniden saldırma ihtimali üzerine, bunu defetmek için Van, Ergani ve Siverek'ten Basra'ya gönderilmesi emrolunan asker ile kürekçi, zahîre, toprak, demir tel, kalay vs. hakkında gönderdiği mektubun alındığı; bundan sonra da aynı şekilde kendisine emrolunan hizmetlerin yerine getirilmesinde gerekli gayreti göstermesi ve bildirilmesi lazım gelen bilgileri de arzetmesi.

1372 ***Ağrıboz beyine ve İzdin dizdarına***

İzdin Kalesi erenlerinden bazılarının kaleyi terkederek başka işler yaptıkları ve asıl hizmetlerinin boş kaldığı bildirildiğinden, hizmette olmayanların gediklerinin alınarak ehil olanlara tevcih edilmesi; ancak bu yapılırken iltizam veya başka bir yolla mâl-ı mirî hizmetinde olanlara karışılmaması.

1373 ***Bağdad beylerbeyine***

Bağdad'ın gelirlerinin önceden yeterli olmasına rağmen şimdi masraflara yetmemesinin sebebinin ne olduğu hakkında yapılan araştırmada, önceki beylerin halka zulmedip ahalinin göç etmesine sebep oldukları, mukâtaaların müflislere iltizam edilip bedellerinin toplanamadığı, bu yörede ziraatin genellikle su ve su kanallarıyla ilgili olduğu için yağmurun az yağması, kanalların da tamirinin yapılamaması sebebiyle mahsul elde edilemediği ve kendilerine sefer görevi verilmediği taktirde bu sıkıntıların ortadan kalkacağı bildirildiğinden, ahalinin rahat ve huzur içerisinde yaşamasının temin edilmesi ve refahın sağlanması için gereken her şeyin yapılması.

1374 ***Emîr-i alem ağaya***

Alem mehterlerinin vefat edenlerinden bâki kalan elli akçenin hakedenlere yarımşar akçe olarak verilmesi.

1375 ***Ayamavra kadısına***

Ayamavra Kalesi'nin yapımında ihmalkâr davranıldığı ve yapımın durduğu bildirildiğinden, sefere çıkan sancakbeyinin yerine bıraktığı adamına gereken yardımın yapılarak kalenin bir an önce tamamlanması ve ihmalkâr davrananların azledilmesi.

1376 ***Haleb beylerbeyine ve kadısına***

Haleb'de bazı mescidlerin etrafındaki evlerin Yahudiler tarafından satın alınarak mülk edinilmesi sebebiyle mescidlerde namaz kılınamadığının bildirilmesi üzerine bu evlerin değer fiyatlarıyla Müslümanlara tekrar sattırılması hususunda gönderilen emrin gereğinin yerine getirildiğine dair gönderdiği mektubun ve satılan evlerin sayısını gösterir defterin alındığı; bundan sonra evleri tekrar satın almak için Âsitâne-i sa‘âdet'ten bir yolla hüküm elde eden Yahudilerin ellerindeki hükümlere itibar edilmeyip bu hükümlerin ellerinden alınarak Südde-i saâdet'e gönderilmesi ve evlerin Müslümanların ellerinde kalmasının sağlanması; ayrıca bu hükm-i şerifin de sicile kaydedilerek buna göre amel edilmesi.

1377 ***Basra beylerbeyine***

Önceki beylerbeyi Mehmed'e İran şahı tarafından gelen ve Südde-i saâdet'e gönderilen mektupta, Basra üzerine saldıran Arap eşkıyâsından Kara Osman'ın [Mehmed Osman'ın] hareketine, Hasan Ganemî adlı müfsidin sebep olduğunun anlaşıldığı ve İran tarafından ahidnâmeye daima uyulduğu bildirildiğinden, bu konuda dikkatli olunup ahidnâmeye uyulması ve İran'dan bu tarafa kaçan eşkıyanın da yakalanarak iade edilmesi.

15 Ramazan 973 (5 Nisan 1566)

1378 ***Varna, Ahyolu, Vize ve Silivri kadılarına***

Hâssa gemileri yapımı için kazaları dahilinden âletleriyle birlikte yeterli sayıda

marangoz ve kalafatçı gönderilmesi.

1379 ***Dergâh-ı âlî çaşnigirlerinden Murad'a***

Kendisinin, sefere gitmeyerek Çekmece'de yapılacak köprü inşaatına tayin olunan sipâhi, yaya ve müsellemlerin başına geçmesi ve köprü inşaatının bir an önce bitirilmesi için gayret göstermesi.

1380 ***Niğbolu ve Silistre beylerine; Yanbolu, Silistre, Niğbolu, Rahova, Plevne, İvraca, Lofça, İzladi, Eskihisar, Tırnovi, Şumnu ve Hezargrad kadılarına***

973 senesi çayır ve sefer voynuklarından bir kısmı hizmete gelmediği için bunların defterlerinin gönderildiği; her birisinin bizzat tesbit edilerek kaçıp saklananların ortaya çıkarılması ve başkalarına ibret olacak şekilde cezalandırılması.

1381 ***Bayat Beyi Mir Hüseyin'e***

Basra yolu üzerinde bulunan Kûrûna adlı mahallin tehlikeli bir yer olmasından dolayı korunması ve buradan gelip geçenlere zorluk çektirilmemesi için kendisine yirmi bin akçe ihsan edilerek sancağa bağlı aşiretlerle birlikte adı geçen mahalde görevlendirilmesi uygun görüldüğünden gereği gibi hizmette bulunması.

1382 ***Pınarhisarı, Kırkkilise, Yanbolu, Nevahi-i Yanbolu, Karinâbâd, Ruskasrı, Ahyolu, Aydos, İvraca ve İzladi kadılarına***

İstanbul'da et sıkıntısı çekildiğinden kazaları dahilinde bulunan eski ve yeni celeplerin, üzerlerinde kayıtlı bulunan koyunları bayrama kadar çıkarıp İstanbul'a getirmelerini sağlamaları.

1383 ***Vize ve Rodosçuk kadılarına***

Elvanbeyli ve Karışdıran konaklarına götürülecek zahîrenin hazırlanmakta olduğu, ancak Rusçuk kazasında bazı köylülerin arpa vermek istemedikleri ve bazılarının da karşı geldikleri bildirildiğinden, konaklarda hazırlanması emredilen zahîrenin geciktirilmeden hazırlanıp mahalline gönderilmesi; karşı gelenlerin haklarından gelineceği.

1384 ***Kayseri beyine***

Ehl-i fesâdın ve gurbet tâifesinin adam öldürme vs. suçlar işledikleri bildirildiğinden, bu hususta müsamaha gösterilmeyerek suçluların yakalanıp kendilerinden davacı olanlarla davalarının görülmesi ve üzerlerine sâbit olan haklar alınıp sahiplerine verildikten sonra kendilerinin hapsedilip durumlarının arzedilmesi.

1385 ***Bağdad beylerbeyine***

Sâbık Basra Beylerbeyi Mehmed Paşa'ya Acem şahından gelen mektubun yeni beylerbeyi Ferruh tarafından Südde-i saâdet'e gönderildiği ve mektupta Basra üzerine gelen müfsid Mehmed Osman'ın [Kara Osman'ın] oraya gelme sebebinin Hasan Ganemî adlı

müfsid olduğu belirtilerek karşı tarafın daima ahidnâmeye uygun davrandığı bildirildiğinden, Acem tarafından kaçan müfsidlerin ahidnâme gereğince yakalanıp iade edilmeleri ve ahidnâmeye aykırı iş yapılmasına izin verilmemesi.

Menteşe beyine

1386 Ehl-i fesâd suhte tâifesinin önceki senelerde olduğu gibi yine fesad çıkarma niyetiyle toplandıklarından, çevreyi iyi bilen kimselerden Zaîm Tahir'in sefere gönderilmeyerek yanına yeteri kadar adam verilip memleketin bunlara karşı muhâfazası hizmetine tayin olunması yolundaki arzına binaen adı geçenin yanına yeterli miktarda adam verilerek vilâyetin korunmasına memur edilmesi.

Sakız beylerbeyine

1387 Bâki kalan haracın toplanması için gönderilmiş olan Hüseyin Çavuş'un haraç ile birlikte geciktirilmeden Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

Haleb beylerbeyine ve defterdarına

1388 Bağdad'a gönderilecek zahîrenin Birecik'te yapılan gemilere yüklenerek âcilen gönderilmesi.

Bağdad beylerbeyine

1389 Birecik'te zahîre yüklenerek gönderilen gemilerin oraya vardığında gereği gibi korunması.

Piyâle Paşa'ya

1390 Sakız beylerinden haraç toplamak üzere gönderilen Hüseyin Çavuş'un Sakız beyleri tarafından devamlı ek süre istenmesi sebebiyle haraç toplayamadığı bildirildiğinden, Sakız'a varıldığında bâki kalan haracın eksiksiz olarak toplanıp adı geçen çavuşla birlikte Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

Anadolu beylerbeyine

1391 Şehzâde Selim'in ve oğlu Murad'ın lalalarının, kendi hizmetlerinde bulunan bazı zaîm ve sipâhilerin de, sefere gönderilmeyip kendileri yanına tayin olunacak alçak halli dirlik sahipleri arasına dahil edilmesini istedikleri bildirildiğinden, Kütahya'dan tayin olunacak elli nefer ile Saruhan'dan tayin olunacak kırk neferin bir kısmının onların isteği doğrultusunda tesbit edilip, kalanının alçak halli timar sahiplerinden tamamlanması.

Kırkkilise beyine

1392 Çingene müsellemlerinin de sefere katılması emrolunduğundan çeribaşıları geldiğinde geciktirilmeden sefere gönderilmeleri.

1393 ***Eflak voyvodasına***

Eflak'tan mirî için toplanarak gönderilen beygirlerden bir kısmını şahısların, parasını önceden vererek kiraladıkları ve beygirler toplandıktan sonra verdikleri paraları beygir sahiplerinden fazlasıyla istedikleri bildirildiğinden, kim ne kadar para vermişse ancak onu istemesine izin verilip fazla akçe aldırılmaması.

1394 ***Boğdan voyvodasına***

Zahîre için gönderilecek arpanın gemilere yüklenerek Belgrad'a gönderilmesi hakkındaki emrin, iskelede bulunan gemilerin yeterli kapasite ve sayıda olmamasından dolayı yerine getirilemediği bildirildiğinden, arpanın elli bin kilesinin Istabl-ı Âmire için İstanbul'a gönderilmesi, geri kalan elli bin kilenin ise geciktirilmeden gemilerle Tuna üzerinden Belgrad'a ulaştırılması.

1395 ***Boğdan voyvodasına***

Boğdan'daki yeniçerilerin seferden alıkonulması yolundaki talebi uygun görülmediğinden, önceki emir gereğince Boğdan'dan gönderilecek askerlerle birlikte yeniçerilerin de Tımışvar'a gönderilerek Ordu-yı hümâyun'a katılmaları.

1396 ***Boğdan voyvodasına***

Henüz Lehistan ile Moskova arasında barış yapılmadığı ve Leh beylerinin düşmanca tavırlar takınarak kendisinden vergi istediklerine dair gönderdiği mektubun alındığı; Leh beylerinin bu taleplerine aldırmayıp onlara asla vergi vermemesi; onlar tarafından kendisine yapılacak herhangi bir tecavüze karşı yardım etmeleri hususunda Tatar hanına ve Bender beyine hitaben yazılmış hükm-i şeriflerin kendisine gönderildiği, gerektiğinde bu hükümleri kendilerine göndererek yardım talebinde bulunması.

1397 ***Akkirman beyine***

Emrindeki askerlerle birlikte sancağının muhâfazasında bulunup, Boğdan voyvodasından yardım talep edilmesi durumunda gereken yardımı yapması.

1398 ***Lalaya***

Lârende'de kasap iken İstanbul'a tayin olunan Hoca Mehmed adlı şahsı getirmek için görevlendirilen Pîrî Çavuş vardığında adı geçen kasabın ortalıktan kaybolduğu ve kefillerinin Südde-i saâdet'e getirildiği, fakat kefiller adı geçenin orada olduğunu söylediklerinden, adı geçenin bulunarak Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

17 Ramazan 973 (7 Nisan 1566)

1399 ***Malatya beyine***

Zile Kadısı Nâibi Hasan tarafından gönderilen mektupta, Malatya beyi iken

vefat eden Semender Bey'in üç doğanının, Saray Kapucusu Yakup Ağa ve doğancılar vasıtasıyla İstanbul'a getirilirken, doğancıların doğanlarla birlikte Artukâbâd kazası yakınlarındaki Bedr Kalesi civarında ortadan kayboldukları bildirildiğinden, doğancıların bulunup doğanların alınarak, Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

1400 ***Trabzon Beyi Süleyman Bey'e***

Kızıltaylu adıyla tanınan ehl-i fesâddan bazılarının Karahisâr-ı Şarkî ve Sivas'ta köy ve pazar basıp hırsızlık, adam öldürme, kız kaçırma gibi suçlar işledikleri, bazen sipâhi bazen de şeyh ve derviş kılıklarına girip fitne çıkardıkları ve yaptıkları zulümden dolayı kimsenin yaylalara çıkamadığı bildirildiğinden, sözkonusu şahısların mutlaka ele geçirilip teftiş edilmesi ve üzerlerine sâbit olan suçların yazılıp arzedilmesi; daha sonra gelecek emir ne şekilde olursa ona göre hareket edilmesi.

1401 ***Trabzon Beyi Süleyman Bey'e***

Kürtün kazasında bulunan Çepni tâifesinin Kızılbaş sempatizanı olduğu, antlaşmadan sonra bir kısmının İran taraflarına gittiği, tedbir alınmazsa tamamının göçüp gidebileceği bildirildiğinden, İran'la ilişkisi bulunanların gizlice araştırılarak yakalanması ve suçları sâbit görülenlerin Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

1402 ***Cezâyir beylerbeyine***

Mirali adasının Hızırilyas köyünde bulunan Hristiyan reislerden bazılarının İstanbul zahîresi için aldıkları buğdayı İstanbul'a getirmeyip başka yerlerde sattıkları yolunda İstanbul muhtesibi tarafından şikâyette bulunulduğundan, sözkonusu reislerin yakalanarak Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

1403 ***Anadolu beylerbeyine***

Daha önce kendisine sefer için Anadolu askeri ile çıkıp Biga ovasından ve Gelibolu'dan geçerek Ordu-yı hümâyun'a katılmasına dair emir gönderildiği; şimdi ise Gelibolu'dan geçtikten sonra İpsala'da bekleyip daha sonra gönderilecek emre göre hareket etmesi.

1404 ***Karaman beylerbeyine***

Daha önce Karaman beyleri ile birlikte çıkarak Anadolu beylerbeyinin ardından Biga ovasına gelip Gelibolu'dan geçerek Ordu-yı hümâyun'a katılmasının emredildiği; ancak Anadolu beylerbeyine Gelibolu'dan geçip İpsala'da beklemesi emrolunduğundan, kendisinin Gelibolu'dan geçmeyip Biga ovasında beklemesi ve daha sonra gelecek emre göre hareket etmesi.

1405 ***Çirmen, Uzuncaova, Hasköy, Mahmutpaşaköprüsü, Kızılağaç Yenicesi, Zağra-i Atik, Zağra-i Cedid ve Akçakızanlık kadılarına***

İstanbul'da et sıkıntısı çekildiğinden daha önce Edirne'ye getirilmesi emredilen

koyunların, sürücüleri ve nâibleri vasıtasıyla İstanbul'a gönderilmesi.

1406 ***Pınarhisar, Kırkkilise, Yanbolu, Nevâhi-i Yanbolu, Karinâbâd, Aydos, Ruskasrı, Ahyolu, Varna, Prevadi, İvraca, ve İzladi kadılarına***

Daha önce kazaları dahilinden İstanbul'a gönderilmesi emredilen koyunların hâlâ gelmemesi sebebiyle İstanbul'da et sıkıntısı çekildiğinden, istenen koyunların sürücü ve nâibler vasıtasıyla âcilen İstanbul'a gönderilmesi.

1407 ***Varna ve Ahyolu kadılarına***

İstanbul'da arpa sıkıntısı çekildiğinden, kazalarına odun için uğrayan gemilerle İstanbul'a âcilen arpa gönderilmesi.

1408 ***İstanbul ve Edirne arasında bulunan kazaların kadılarına***

Budun'dan gönderilip Babaeski yakınlarında Kalkancı köyünde konakladıkları esnada ortadan kaybolan yedi Macar esirinin derhal bulunarak bu işle görevlendirilen Hasan ve Murad ağalara teslim edilmesi.

1409 ***Sirem beyine***

Vulkovar Kalesi yakınındaki harabe köprünün tamir edilmesi.

1410 ***Budun beylerbeyine***

Solnok, Segedin ve Hatvan sancakları beyleri ile Budun yeniçerilerinden beş yüz kişinin, Solnok Beyi Hasan Bey'in emri altında bulunmak üzere Solnok'a tâbi Koroşmarta palangasının muhâfazasına tayin olduğu; bunların dışında yüz nefer gönüllü daha yazılarak Solnok beyinin emrine verilmesi ve adı geçen mahalle gönderilmesi.

1411 ***Segedin ve Hatvan beylerine***

Düşmanın saldırması muhtemel görülen Solnok'a tâbi Koroşmarta palangasının muhâfazası için sancaklarında bulunan askerler ile gidip Solnok Beyi Hasan Bey'in emrinde hizmette bulunmaları.

1412 ***Solnok beyine***

Solnok'a tâbi Koroşmarta palangasının muhâfazası için Segedin ve Hatvan beyleri ile Budun yeniçerilerinden beş yüz kişinin gönderildiği, ayrıca yüz gönüllü daha gönderileceği; kendisi de bu beylere ve askerlere serdar tayin olunduğundan, düşman tarafından gelebilecek herhangi bir saldırıya emrindeki askerlerle karşı koyarak adı geçen mahalli muhâfaza etmesi.

1413 ***Şehreminine***

Edirnekapısı yakınındaki Gümrükhâne Çarşısı'nda inşâ olunan çeşmenin

masrafının, sair çeşmelere verilegeldiği gibi hâssa harcından verilmesi ve çeşmenin korunması için tayin olunan suyolcubaşısına da günlük bir akçe tahsis edilmesi.

1414 ***Yeniçeri ağasına***

Büyük Ahır'da saraç şakirdliği için acemi oğlanlarından on kişi yazılması ve defteri ile gönderilmesi.

1415 ***Bursa kadısına***

Merhum Sultan Murad'ın Bursa'daki vakıf imâretinde bulunan talebelerin vakfiye gereği verilen yemeğe itiraz ederek vakfiye şartları dışında isteklerde bulundukları bildirildiğinden, durum arzedildiği gibi ise buna engel olunması ve vâkıfın şartına aykırı iş yaptırılmaması.

1416 ***Gelibolu'da Hâssa Harç Emini Halil'e***

Arslan Kethüdâ ile gönderilen mektupta firar eden mirî esirlerden bir tanesi hâriç tamamının yakalandığının bildirildiği; bunda sonra gerekli tedbirler alınarak firara meydan verilmemesi.

1417 ***Anadolu beylerbeyine***

Daha önce kendisine sefer için beylerbeyiliğine bağlı beyler ve askerler ile Biga ovasına gelip Gelibolu'dan geçerek Rumeli yakasında Ordu-yı hümâyun'a katılması emri verildiği, ancak Bursa'ya gelindiğinde beylerbeyiliğine tâbi beyler ve ümerâdan hâlâ gelmeyenlerin olduğu ve büyük bir ihtimalle Biga ovası veya Gelibolu'da yetişeceklerini bildirip, bundan sonra nasıl hareket edileceğine dair gönderdiği mektubun alındığı; daha önce kendisine Anadolu askeri ile Gelibolu'dan geçip İpsala'da beklemesi emredildiğinden, orada bekleyerek bundan sonra gelecek emre göre hareket etmesi.

1418 ***Diyarbakır defterdarına***

Sâbık Van Beylerbeyi İskender Paşa'ya on bir kere yüz bin, kırk bin ve doksan iki akçe olarak tevcih edilen hâslar, daha sonra Van Beylerbeyiliği'ne tayin olunan Hüseyin Paşa'ya on kere yüz bin akçe olarak tevcih edildiğinden, aradaki farkın nerede ve kimlerde olduğunun araştırılıp tesbit edilerek mirî için zaptolunması.

1419 ***İskenderiye beyine***

İskenderiye Kalesi'nde at besleyip düşman kalelerine sattıkları bildirilen kırk elli kişinin, sefere çıkıldığında kale halkının bunların şerrinden uzak kalması için sefere beraber götürülmeleri; muhalefet edenlerin hapsedilmesi.

1420 ***Budun beylerbeyine***

Kirvar, Otod ve Çara kalelerinden baskın için gelen düşmandan esir alınarak

Südde-i saâdet'e gönderilen yirmi beş şahsın ulaştığı; bundan sonra da düşman tarafından esirler alınmaya ve düşman hakkında bilgi edinilmeye gayret edilmesi.

1421 ***Boğdan voyvodasına***

Nemçe kralının vezirleri ile görevlilerinin Vaşporak kasabasında toplanıp çok sayıda askerle Leh vilâyetine hücum etmeye karar verdikleri bildirildiğinden, Lehistan'a mektup gönderilip Nemçe'ye sefer yapılacağının ve kendilerinin de bu fırsattan yararlanarak Nemçe'ye hücum etmelerinin bildirilmesi.

1422 ***Edirne'ye varıncaya kadar yol üzerinde bulunan kazaların kadılarına ve zahîre tedârik etmekle görevlendirilen çavuşlara***

Tımışvar'a gönderilen Samsuncubaşı Mehmed Ağa ve bin üç yüz yeniçeriye ihtiyâçları olan zahîrenin menziller için toplanan zahîreden bedeli mukabilinde verilmesi.

1423 ***Edirne'den Tımışvar'a varıncaya kadar yol üzerinde bulunan kazaların kadılarına***

Tımışvar'a gönderilen Samsuncubaşı Mehmed Ağa ve bin üç yüz yeniçeriye, ihtiyaçları olan et, ekmek ve arpanın, bedeli mukabilinde verilmesi.

1424 ***Boğdan ve Eflak voyvodalarına***

Daha önce Tımışvar'a gönderilmesi istenen Boğdan askerinden bin atlı ve iki bin piyâde ile Eflak'tan bin askerin Severin ve Sebeş üzerinden Tımışvar'a gönderilmesi; bu esnada başka güzergâhın kullanılmaması ve yollarda kimseye zarar vermemeleri için askerlere gerekli tenbihte bulunulması.

1425 ***Erdel kralına nâme-i hümâyun***

Kendisi tarafından yapılan talebe binaen, Boğdan ve Eflak askerinin ahaliye zarar vermemesi için Erdel'den geçmeyip Severin ve Sebeş üzerinden Tımışvar'a gitmesi hususunda Boğdan ve Eflak voyvodalarına hükm-i şerifler gönderildiği; kendisinin de bu askerler için Sebeş'de zahîre hazırlaması; daha önce kendisinden hazırlaması istenilen zahîrenin de Tımışvar'a ulaştırılması ve sefer için gerekli bütün hazırlıkların tamamlanması.

1426 ***Canpolad Bey'e***

Kürt şeyhlerinden hırsızlık ve yankesicilik suçlarından aranan Şeyh Zeyneddin'in yakalanarak Rodos'a sürüldüğü; kaçtığı bildirilen Şeyh Nâsır'ın da yakalanarak Rodos'a sürülmek üzere Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

1427 ***Tımışvar beylerbeyine***

Göle Kalesi'nin muhasara zamanının geldiği ve hisar dövmek için altı adet bacaluşka topu mevcut olup daha fazlasının gerektiğine dair gönderdiği mektubun alındığı; mektubunda da bildirdiği üzere Göle Kalesi'ni muhasara etmesi; muhasara için bin beş yüz

yeniçeri ile Vezir Pertev Paşa'nın Serasker tayin olunarak gönderildiği; Solnok Beyi Hasan kumandasında Hatvan ve Segedin beyleri ile Budun yeniçerilerinin de muhasarayı kolaylaştırmak için Koroşmarta Palangası'nı muhâfaza edecekleri; kendisinin de Semendire'den iki bacaluşka topu daha getirtmesi ve düşmandan da gaflet etmeyip, Göle Kalesi'nin alınması için her türlü gayreti göstermesi.

1428 ***Semendire beyine***

Göle'yi muhasara edecek Tımışvar beylerbeyine yuvalaklarıyla birlikte iki adet bacaluşka topu, ve bin kantar pamuk fitil verilmesi; ayrıca daha fazla malzeme talep ederse isteğinin karşılanması.

1429 ***Semendire beyine***

Göle'yi muhasara edecek olan Tımışvar beylerbeyine iki adet bacaluşka topu verilmesi.

1430 ***Canik sancağı kadılarına***

Sinop'ta yapılacak gemiler için lâzım olan kerestenin emredilen yere getirilmesi gerektiği halde halkın kendir hizmetinde olduklarını ileri sürerek kereste hizmetine gitmedikleri haber alındığından, bu hususta hiç kimsenin bu şekilde hizmetten kaçmasına izin verilmemesi ve bu işle görevlendirilen Mehmed Çavuş kazalarına geldiğinde istenen gemi kerestesinin, gemi inşâ edilecek yerlere götürülerek teslim edilmesi.

1431 ***Sinop kadısına***

İnşâ olunacak gemiler için Mehmed Çavuş ile birlikte görevlendirilen Nâib Mahmud'un görevden alınıp yerine başka nâibin tayin olunduğunun duyulduğu; ancak gemi inşâsının çabuk bitmesi için bir elden takibi gerektiğinden adı geçenin yerine başkasının tayin edilmesinin uygun görülmediği; bu nedenle adı geçen nâibin tekrar eski görevine iade edilmesi ve gemilerin istenen zamanda bitirilmesi.

1432 ***Erdel kralına***

Solnok Beyi Hasan Bey, bazı Erdel beylerinin hasetliği yüzünden hapsedilen Bebek Görgi isimli şahsın kendi yanında bulunması halinde daha yararlı işler yapılacağını bildirdiğinden, Bebek Görgi'nin eşi ve çocuklarının rehin olarak alınıp kendisinin Solnok beyinin yanına gönderilmesi; ayrıca bazı Osmanlı askerleri tarafından esir edilmiş olan Erdellilerden on beşinin bulunduğu ve Belgrad Kalesi'nde muhâfaza edildiği bildirildiğinden adam gönderilerek bunların teslim alınması.

1433 ***İstanbul kadısına***

İstanbul kasaplarına sermaye olması için muhtelif yerlerden toplanarak Müteferrika Mustafa'ya teslim edilen paranın muameleye verilip sene başında İstanbul kadısı huzurunda muhasebesi yapılarak senelik nemâsının İstanbul kasaplarına dağıtılmak üzere

koyun eminine verilmesi; kadı tarafından verilecek sicil sûretinden vergi alınmaması, ayrıca bu hükmün sicill-i mahfûza kaydedilerek bundan sonra da bu hükme göre hareket edilmesi.

1434 ***Cezâyir beylerbeyine***

Ayamavra Kalesi müstahfızlarından Ali b. Osman'ın babası ve ecdadının da hisar erenlerinden olduğu, kale hizmetinde iken düşman tarafından kale muhasara edildiği zaman hıyanet ederek kaleyi düşmana teslim ettikleri ve bu nedenle kaleden sürüldükleri bildirilerek adı geçen Ali'nin ve yakınlarının da aynı şekilde kaleye düşman tarafından bir zarar eriştirmelerinden endişe duyulduğu, bu sebeple kaleden çıkarılmalarının uygun olacağı yolunda Ayamavra dizdarı, kethüdâsı ve müstahfızları tarafından ricada bulunulduğundan, bu konuda gerekli incelemenin yapılması ve durum arzedildiği gibi ise adı geçenlerin kale hizmetinden çıkarılmaları.

24 Ramazan 973 (14 Nisan 1566)

1435 ***Rumeli beylerbeyine***

Prizrin sancağı beyinin, sancak sipâhileri ile Tımışvar beylerbeyinin yanına giderek hizmette bulunması hakkında kendisine hitaben yazılan emrin, yerine ulaştırılması ve bu hususta kendisine ayrıca tenbihte bulunulması.

1436 ***Prizrin beyine***

Daha önce sefere hazır olunması hakında gönderilen emir gereğince tam techizatlı olarak sancağı askerleri ile birlikte Tımışvar beylerbeyinin yanına giderek onun emrine girmesi ve hizmette bulunması.

1437 ***Ahyolu kadısına ve Dergâh-ı muallâ çavuşlarından Abdi Çavuş'a***

İstanbul'a odun getirmek üzere Misivri, Süzebolu ve Ahtabolu iskelelerine giden hâssa gemilere odun ve odunları iskelelere taşımak için araba verilmediği bildirildiğinden, bu iş için gelen hâssa gemilerin reislerine odun alımında ve araba tedârikinde gereken kolaylığın gösterilmesi.

1438 ***Canik beyine***

Suhte, gurbet ve çingene tâifesinden bazı kimselerin liva dahilinde çeşitli suçlar işledikleri, beyler tarafından suçluların yakalanması konusunda sipâhilere emir verildiğinde sipâhilerin emirleri yerine getirmedikleri, bazı emin, âmil, zaîm ve çeribaşların ise çeşitli bahâneler uydurarak subaşıların görevlerini engelledikleri ve suçluları korudukları bildirildiğinden, suçluların yakalanması ve halka zarar vermelerinin önlenmesi için ne gerekiyorsa yapılması; bu konuda verilen görevi yapmayan ve ihmal eden sipâhi ve zaîmlerin dirliklerinin ellerinden alınıp haklarından gelinmek üzere kimler olduklarının arzedilmesi; suçluları koruyup kollayan görevlilerin de tesbit edilip suçu sâbit görülenlerin cezalandırılması.

1439 ***Boğdan voyvodasına***

Kendisinin hizmetine verilmiş olan gönüllü tâifesinin, fesad çıkardıkları ve ağaları Mehmed'i dinlemeyerek muhalefet ettiklerine dair gönderdiği mektubun alındığı; gönüllü tâifesini zapturapt altına alması hususunda ağaya gerekli tenbihte bulunulması ve buna rağmen fesad çıkaran olursa, haklarından gelinmek üzere, kimler olduklarını arzedilmesi.

25 Ramazan 973 (15 Nisan 1566)

1440 ***[Niğbolu Beyi] Mehmed Han'a***

Niğbolu'da yapımı biten gemileri bir alaybeyi ve yeterli sayıda sipâhi görevlendirerek Semendire'ye göndermesi; kendisinin de geriye kalan sipâhilerle beylerbeyinin yanına gelmesi; Semendire'ye gemileri götüren alaybeyine de gemileri teslim ettikten sonra emrindeki sipâhilerle birlikte kendisinin yanına gelmeleri ve sefere katılmaları hususunda tenbihte bulunması.

1441 ***Erzurum'u tahrir etmekle görevlendirilen Mâmrevan Beyi Ömer Bey'e***

Bazı sipâhilerin timarlarını artırmak, yeni timar elde etmek, bazılarının da eksik timarlarını tevcihte tamamlamak için boş, harabe ve defter harici bazı köy ve mazraaları timarlarına eklettirip, timarlarını fazla yazdırarak bir yolunu bulup beylerbeyinden berat aldıkları ve tevcih esnasında da bunların karşılığında yeni timar elde etmek istedikleri duyulduğundan, kanuna aykırı olan bu durumun önlenebilmesi için bu şekilde timar elde etmek veya eksik timarını tamamlamak isteyenlerin isteklerinin dikkate alınmaması ve tevzî esnasında buna göre hareket edilmesi.

1442 ***Dulkadir beylerbeyine***

Hırsızlıklarının sâbit olduğu ve halkın kendilerinden şikâyetçi olduğu bildirilen, Haruniye nahiyesinde Kırcalı Cemaati'nden timar mutasarrıfı Minnet ve Ömer adlı sipâhilerin toprak kadısı tarafından teftiş olunarak üzerlerine sâbit olan hakların alınıp sahiplerine verilmesi ve neticenin arzedilmesi.

1443 ***İstanbul kadısına***

Saray-ı Âmire'nin Suboy köyü yakınlarındaki suyundan bir kamış miktarı suyun Sultan Bayezid Camii suyuna ilave olunarak, Gümrükhâne yakınlarında inşâ olunan çeşmeye akıtılması ve suya kimse tarafından müdahele ettirilmemesi.

1444 ***Samakov kadısına***

İstanbul'dan Samakov'a ticaret için giderken öldürülen Tüccar Ahmed'in kâtillerinden ele geçirilenler ile kalpazanlık yaptıkları iddiasıyla tutuklanıp Samakov Emini Ramazan'a teslim olunan fakat Ramazan Dobniçe'de düğünde iken firar eden suçluların adı geçen Ramazan'a buldurulması, aksi halde suçluların yerine kendisinin siyâset olunması.

1445 ***Sinop kadısına***

Sinop'ta inşâsı emrolunan on beş kadırga ve üç mavna için gerekli olan gemi ağaçlarını kesmek üzere Karye-i Köy [Karacaköy], Karasu ve Gedas [Kirakos] köyleri halkının görevlendirilmesi.

1446 ***Bursa kadısına***

Gönderilen sicil sûretlerine binâen Kiremitçioğlu Mahallesi'nden Sitti bint-i Kemal ve validesi Paşa bint-i Abdullah adlı kadınların bir süre hapsedilmesi; Yagob oğlu Harom adlı Yahudinin ise küreğe konulmak üzere Südde-i saâdete gönderilmesi.

1447 ***Çorum beyine***

Durumlarının araştırılması istenen Budaközü kazasına tâbi Boztepe köyünden Kara Yusuf, Kalender, Merdan ve Eymir adlı kişilerden yakalanan ve hapsolunduğu bildirilen Kara Yusuf'un küreğe konulmak üzere Dergâh-ı muallâ'ya gönderilmesi.

1448 ***Tımışvar beylerbeyine***

Göle Kalesi'nin muhasarası esnasında halkın malına ve canına hiçbir şekilde tecavüzde bulunulmaması, askerin ihtiyacı için halktan akçesiz yiyecek aldırılmaması, verilen emirleri yerine getirmeyenlerin haklarından gelinip dirliklerinin ellerinden alınması; muhasara için serdar olarak görevlendirilip emrindeki askerler ile gelmekte olan Vezir Pertev Paşa gelinceye kadar Göle Kalesi'nin veya muhasarası mümkün olan başka bir kalenin muhasara edilmesi.

28 Ramazan 973 (18 Nisan 1566)

1449 ***Vidin beyine***

İnşâsı emrolunan yüz kırk adet geminin tamamlandığı, zahîrenin tedârik edildiği ve yüklenmek üzere olduğu, ancak kürekçiye ihtiyaç duyulduğu bildirildiğinden, kürekçi tedâriki hususunda Eflak voyvodasına hüküm gönderildiği ve voyvoda tarafından da kürekçilerin hazır bekletildiğinin bildirildiği; sözkonusu kürekçilerin oradan getirtilerek gemilerin geciktirilmeden gönderilmesi.

1450 ***Tımışvar defterdarına***

Sefer-i hümâyuna gönderilecek top, barut vs. mühimmâtın nakli için ihtiyaç duyulan arabaların eskiden olduğu gibi Havâss-ı hümâyun'dan temin edilmesi; ancak beylerbeyi, beyler, züamâ ve erbâb-ı timara, mutasarrıf oldukları köylerden kendi işleri için ücretsiz araba almamaları hususunda tenbihte bulunulması.

1451 ***Bağdad beylerbeyine***

Musul'dan Şat'a kadar olan yerlerde bulunan Arap müfsidlerin haklarından

gelinip Tat ve Fellah tâifesinden dirlik elde etmiş olanların ellerinden dirlikleri alınarak Rum yiğitleri ile Kürt tâifesine tevcih edilmesi, bunların dışında her ne sûretle olursa olsun kimseye gedik verilmemesi; ayrıca gedik sahiplerine, görevleri başında olmaları hususunda tenbihte bulunulması, aksi takdirde gediklerinin alınarak hakedenlere tevcih edilmesi ve kul tâifesinin de bir düzene sokulması.

Şehrizol beylerbeyine

1452 Musul sancağının Bağdad'a tâbi olmasına karar verildiğinden, Şehrizol'de bulunan Musul sancağıyla ilgili defterlerin mühürlenip Bağdad beylerbeyine gönderilmesi.

Budun beylerbeyine

1453 Semendire Beyi Bayram Bey, sefer mühimmâtı için gerekli olan gemilerin inşâsı ve zahîre tedârikinde istihdam etmek üzere, oğlu olan Sirem alaybeyisi ile timar sahiplerinden yüz kişiyi alıkoyduğundan, sefere gelmedi bahânesiyle bunların timarlarına dokunulmaması için görevli sipâhilerin defterde işaretlenmesi.

Rodos beyine

1454 Yalancı şahitlik yaptıklarından dolayı Hamza Reis'in gemisinde küreğe konulan iki kişinin serbest bırakılması.

Sirem beyine

1455 Sirem Alaybeyi Ahmed Semendire beyi yanında sefer mühimmâtı için gerekli olan zahîre ve gemi hizmetine tayin olunduğundan, kendisi bu hizmette iken alaybeyiliğine kimsenin müdahele etmemesi ve sipâhilerinin de çeribaşıları ile sefere gönderilmesi.

Erzurum'u tahrir etmekle görevlendirilen Ömer Bey'e

1456 Bünyâd adlı şahsın Bayburd'un Tokyacık köyünün kendi mülkü olduğu halde Ferruhşad Bey oğlu Mehmed adlı zaîme mülk olarak kaydolunup kendisine zulmedildiğine dair şikâyette bulunması üzerine yapılan araştırmada, aslında bu köyün Defter-i Atîk'de timar olarak kayıtlı iken Defter-i Cedîd'de sehven Ferruhşad Bey'e mülk olarak kaydedildiğinin anlaşıldığı bildirildiğinden, eğer bu köyün temlik edildiğine dair bir mülknâme yoksa adı geçen köyün Havâss-ı hümâyuna kaydolunması ve mahsûlünün mirî için zaptedilmesi.

Lala'ya, Seferhisar ve Ankara yörükleri kadılarına

1457 Seferihisar'a tâbi Okçubaşı köyünden Aişe oğlu diye bilinen şahsın hırsızlık ve adam öldürme suçlarından dolayı idamına karar verildiği fakat idam edilmeden firar ettiği ve son olarak da bir kişinin evini basıp eşyalarını çaldığı ve kendisini yaraladığı bildirildiğinden, adı geçenin yakalanması ve sicil sûretleriyle birlikte güvenilir adamlar nezaretinde Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

Selh-i Ramazan 973 (20 Nisan 1566)

1458 ***Vize Beyi İbrahim Bey'e***

Daha önce kendisine, emrinde bulunan askerler ile Rumeli beylerbeyinin yanına giderek sefer hizmetinde bulunmasının emredildiği; ancak şimdi Rumeli beylerbeyinin yanına değil, sancağı askeriyle birlikte Tımışvar beylerbeyinin yanına giderek onun hizmetinde bulunması.

1459 ***Edirne'ye varıcaya kadar yol üzerinde bulunan kazaların kadılarına***

Vezir Pertev Paşa, sol ulûfeciler, sağ garip yiğitleri ve yeniçerilerle Tımışvar'a gönderildiğinden, kendilerine yol boyunca Ordu-yı hümâyun için hazırlanan zahîre ve otluktan yeterli miktarda zahire verilmesi.

1460 ***Rumeli beylerbeyine***

Vize Beyi İbrahim sancağı askeriyle birlikte tam techizatlı olarak Tımışvar beylerbeyinin emrine tayin olunduğundan, kendisinin ve askerlerinin Tımışvar'a gönderilmesi.

Gurre-i Şevval 973 (21 Nisan 1566)

1461 ***Silistre, Vize ve Prizrin beylerine***

Daha önceki emir gereğince derhal sancakları askerleri ile birlikte tam techizatlı olarak Tımışvar beylerbeyinin yanına giderek onun uygun göreceği şekilde hizmette bulunmaları.

1462 ***Alacahisar, Vidin, Çanad, Arad, Modava, Pankota ve Vulçıtrın beylerine***

Tımışvar beylerbeyinin Göle Kalesi'ni muhasara etmekle görevlendirildiği ve uzun zamandan beri hazır olarak beklediği halde kendilerinin henüz Tımışvar beylerbeyinin yanına gitmedikleri duyulduğundan, derhal sancakları askerleri ile birlikte tam techizatlı olarak Tımışvar beylerbeyinin yanına giderek onun uygun göreceği şekilde hizmette bulunmaları.

1463 ***Ferhad Çavuş'a***

Daha önce kendisine Tatar askeri ile sefer-i hümâyuna gelmesi hakkında emir gönderildiği; ancak yeni bir emir gelene kadar şimdilik hareket etmeyip hazır bir şekilde beklemesi.

1464 ***Ferhad Çavuş'a***

Yeni bir emir gelinceye kadar Boğdan ve Eflak askerinin bulundukları yerde bekletilmesi.

1465 ***[Semendire Beyi] Bayram Bey'e***

Geçen senelerde akıncı tâifesinin zulmüne uğrayan halka istimâlet verildiğine dair gönderdiği mektubun alındığı; bu defa akıncı taifesinin halka zulmetmemesi için ilgili beylere sıkı tenbihte bulunulduğu; kendisinin de bu gibi hareketler olmaması için gerekli tedbirleri alması ve böyle bir şey yapan olursa hakkından gelmesi.

1466 ***Boğdan voyvodasına***

Tımışvar'a Boğdan askerinden bin atlı ve iki bin yaya gönderilmesi hakkında daha önce verilen emir gereğince askerlerin âcilen Tımışvar'a doğru yola çıkarılması; ayrıca Tatar askerinin geçeceği yerlerin tesbit edilerek konaklarda zahîrelerinin tedârik olunması ve daha önce hazırlanması emredilen arpanın yarısının İstanbul'a, yarısının da Tımışvar tarafına gönderilmesi.

1467 ***Tımışvar beylerbeyine***

Daha önce gönderilen emirle kendisinin ve kendisine bağlı sancakbeylerinin sefere hazır olmaları emredildiği halde kendisinin hazır olduğu fakat beylerden hiç kimsenin gelmediği duyulduğundan, derhal kendisinin yanına gelip hizmette bulunmaları hususunda sancağı beylerine hitaben müekked hükümler yazılarak kendisine gönderildiği; kendisinin de bu hükümleri sancağı beylerine ulaştırıp, her birini yanına getirtmesi ve uygun göreceği şekilde istihdam etmesi.

1468 ***[Semendire Beyi] Bayram Bey'e***

Akkilise ve Ralya konakları ile diğer mahallerde bulunan azmak ve batakların kontrol edilerek köprü ve geçitlerin tamir edilmesi.

1469 ***Eflak voyvodasına***

Daha önce kendisine sefer için hazırlaması emrolunan yedi bin askerle birlikte Tımışvar'a doğru yola çıkması.

1470 ***Budun beylerbeyine***

Erdel kralı düşmanın Sakmar'da toplanmakta olduğunu ve Bebek Yorgi'nin vilâyetine saldıracaklarını bildirdiğinden, gerekirse Filek, Seçen ve Novigrad beylerinin gönderilerek Bebek Yorgi'nin vilayetine düşmandan herhangi bir zarar erişmesine meydan verilmemesi,

1471 ***Gelibolu'da Hâssa Harc Emini Halil'e***

Gelibolu'da asker geçirmek için mevcud at gemilerine ilaveten İstanbul'dan da beş adet at gemisinin gönderildiği; bu gemilerle askerlerin gece gündüz geciktirilmeden karşı tarafa geçirilmesi.

1472 ***Vidin beyine***

Asker geçirmek için Vidin'de inşâsı emrolunan at gemilerinden tamamlananların derhal Drama İskelesi'ne gönderilmesi.

1473 ***Diyarbakır beylerbeyine ve Âmid kadısına***

Hetim Beyi Han Abdal Bey'in, kendisini şikâyet edip aleyhine emir getiren Hatça adlı şahsı katlederek malını yağma ettiği, ayrıca başka öldürme ve yaralama fiilleri de işlediğine dair şikâyette bulunulduğundan, şikâyete konu olan olayların bizzat teftiş edilerek haksızlığa uğrayanların haklarının iade edilmesi ve adı geçenin sâbit olan suçlarının bildirilmesi.

1474 ***Diyarbakır beylerbeyine ve Âmid kadısına***

Hasankeyf'e bağlı Hâlidî (خالدی) Aşireti, kendilerinin eskiden Akkoyunlu hâsları iken önce Hasankeyf Hâkimi Melik Halil, daha sonra da Bahaeddin Bey tarafından zaptolundukları, Bahaeddin Bey'in kendilerine zulmetmekte olduğu, cebren yiyecek, akçe, hayvan vs. lerini aldığı, kadın ve kızlarına tasallutta bulunduğu ve kanunsuz işler yaptığı yolunda şikâyette bulunduklarından, durumun yerinde teftiş edilerek neticenin Südde-i saâdet'e bildirilmesi.

1475 ***Sinop kadısına***

Karasu, Kirakos [Gedas] ve Karacaköy köyleri halkının eskiden beri gemi yapımı için lâzım olan ağaçların kesimi işinde çalıştıklarından, yeni yapılacak gemiler için gerekli olan kerestenin kesimi hizmetinde de adı geçen köyler halkının istihdam edilmesi.

1476 ***Erdel kralına***

Erdel halkının Nemçelilerin şerrinden kurtarılması için Nemçe üzerine sefere çıkılacağından, Nemçe'ye tâbi Üngürüs beylerine, eğer memleketlerine, mallarına ve canlarına herhangi bir zarar gelmesini istemiyorlarsa gelip kendisine tâbi olmaları, aksi takdirde sefer esnasında kendilerinin de haklarından gelineceği, kalelerinin fethedileceği ve halklarının esir edileceği hususunda tenbihte bulunulması.

1477 ***Ahtabolu kadısına***

Ahtabolu'da yaptırılan gemilerin mimarı Agusta adlı zimmînin bazı kimselerin paralarını aldığı yolunda şikâyette bulunulması üzerine görevinden alınıp yerine başka mimar tayin edildiği halde görevini bırakmadığı bildirildiğinden, adı geçenin görevinden alınması ve şikâyete konu olan durumlarının araştırılıp davasının görülerek sonucunun bildirilmesi.

1478 ***Kastamonu beyine ve Taşköprü kadısına***

Yeniköy köyünden bazı şahısların dava ettikleri Hacı Hızıroğlu Mehmed ve

arkadaşlarının teftiş olunup sâbit olan suçlarının bildirilmesi ve aralarında sipâhi olanlar varsa hapsedilmesi diğerlerinin ise şer‘-i şerife göre cezalandırılması.

Erdel kralına nâme-i hümâyun

1479

Düşmanın Sakmar'da toplanarak geriden gelecek askerleri beklediği, İslâm askeri gelmeden Erdel'e girmek fikrinde oldukları, Bebek Görgi'nin bir kalesinin düşman tarafından zaptedildiği ve düşmanın Macar beylerine kendilerine tâbi olmaları hususunda haberler gönderdiğine dair mektubunun alındığı; Erdel ülkesi ve halkı, Osmanlı ülkesi ve halkından ayrı görülmediğinden, bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da Erdel'e yardım edileceği; bu sebeple kendisinin ve Erdel halkının düşmanın asılsız haberlerine kulak asmaması ve tüm Erdel beylerinin birlik olarak Erdel'i düşmana karşı muhâfaza etmeleri; Osmanlı ordusunun öncüsü olmak üzere Vezir Pertev Paşa'nın Tımışvar'a gönderildiği, asıl ordunun ise onun ardından yetişmek üzere olduğu ve Bebek Görgi'ye yardım için Filek, Novigrad ve Seçen beylerinin gönderilmesi hususunda Budun beylerbeyine emir gönderildiği; bu arada kendisinin de Üngürüs beylerine, kendisine tâbi olanların emniyette bulunacaklarını ve mükâfatlandırılacaklarını bildirmesi.

Filibe, Üsküp ve Gümülcine kadılarına

1480

Yeniçeri çukası işleyen Yahudiler, bazı tâcirlerin yapağı satın alıp gemilerine yükleyerek Frengistan'a götürmelerinden dolayı sıkıntı çekildiği yolunda şikâyette bulunduklarından dışarıya yapağı satışının yasaklanması.

Niğde beyine, Karahisâr-ı Develi ve Niğde kadılarına

1481

Halktan zorla rüşvet aldığı bildirilen Niğde Kazası Nâ’ibi Cârullah'ın suçu sâbit görülürse nâiblik görevinden alınması.

7 Şevval 973 (27 Nisan 1566)

Mora Beyi Hüseyin Şah Bey'e

1482

Balyabadra Kalesi'nin kalede bulunan il erlerinin de yardımıyla tamir ettirilmesi.

Karinâbâd kadısına

1483

Ordu-yı hümâyun için daha önce gönderilmesi istenen dört yüz müd zahîre yerine elli iki müd gönderildiğinden, geri kalan kısmın da geciktirilmeden tedârik olunup gönderilmesi.

Üsküdar ve İznikmid kadıları ile Sâbık İznikmid Kadısı Mevlâna Nuh'a

1484

İznik kazasında evinde yaralanarak öldürülmüş bulunan Yeniçeri Ali'nin kâtilinin bulunamadığı, fakat kâtilin Hasan adlı şahıs olabileceği yolunda yeniçerilerden

Yusuf ve Rüstem tarafından şahitlikte bulunulduğu bildirildiğinden, Hasan'ın durumunun tekrar araştırılması ve davasının görülerek sonucun arzedilmesi.

1485 ***İstanbul kadısına***

İstanbul'da imal edilen hasırların boy ve enlerinin noksan yapılıp fiyatının da pahalı olduğu yolunda müşteriler tarafından şikâyette bulunulduğundan, durumun bilirkişiler ve muhtesib tarafından incelenmesi; hasırlar eskiden ne şekilde imal ediliyorsa şimdi de ona göre imal edilmesi, pahalı satanlar varsa engellenmesi ve eskiden beri her cins hasır ne kadar boy ve ende yapılıyor ve kaça satılıyorsa deftere kaydedilerek bundan sonra da aynı ölçüde yapılıp aynı fiyata satılmasının sağlanması; bundan sonra muhtesib tarafından durumun kontrol edilmesi ve buna uymayanların hakkından gelinmek üzere kimler olduklarının bildirilmesi.

1486 ***Silistre beyine***

Silistre dahilinde bulunan Tatarların, kendilerine lâzım olan harp âletleri ve altı aylık yiyecekleri ile birlikte derhal Bosna beyinin emrine gönderilmesi.

1487 ***Semendire beyine***

Emrindeki askerler ile Tımışvar'a gönderilen Vezir Pertev Paşa'nın Hram'dan geçebilmesi için yirmi adet gemi tedârik edilerek Hram İskelesi'nde bekletilmesi; ayrıca gemileri iletmek için Hram ve Koyluc'dan yeteri kadar hisar eri tedârik edilmesi.

1488 ***Sirem Beyi Bâlî Bey'e***

Ordu için tedârik edilen on bin koyunun, ordu gelinceye kadar beslenmesi ve tamire muhtaç olan Vulkovar köprüsünün de iki araba geçecek şekilde yeniden inşâ edilmesi.

1489 ***İlbasan beyine***

Draç kazasında Derunik (درونك) Kalesi varoşunda sâkin Mehmed Küçük adlı şahsın çıkardığı fesad ve yaptığı hırsızlıklardan dolayı halkın muzdarip olduğu bildirildiğinden, Donanma-yı hümâyun geldiğinde adı geçen şahsın küreğe verilmesi.

1490 ***Cezâyir beylerbeyine***

Sakız adasının fethi vs. hakkında gönderdiği mektubun alındığı; mektubunda arzettiği üzere Sakız Sancakbeyliği'nin Kırşehir Beyi Gazanfer Bey'e tevcih edildiği ve istemiş olduğu kadı ve yeniçerilerin de gönderileceği; Sakız beyzâdelerinden on onbeş yaşlarında olup hareme lâyık olanların gönderilmesi, Malta'ya yardıma gidenlerin ise yakalanarak küreğe konulması; cami için hatip, imam ve müezzin gönderileceği; ayrıca mektubunda bildirdiği hususların dışında, cephâneliklerinde ne kadar silah ve mühimmât bulunduğunun, Sakız'ın gelir ve giderlerinin, yetişen ürünlerinin ve mukâtaalarının kimler elinde olduğunun da tesbit edilip defterlerinin Südde-i saâdet'e gönderilmesi

1491 ***Anadolu beylerbeyine***

Sultan Murad'ın lalası, memleketin muhâfazası için kendi emrine tayin olunan kırk sipâhinin çoğunun at ve silah kullanmasını bilmedikleri için işe yaramadıklarını, levend ve suhte tâifesiyle mücadele edilebilmesi için işe yarar kırk adet sipâhi gönderilmesi gerektiğini bildirdiğinden, emrindeki sipâhilerden kırk adedini bu iş için görevlendirmesi ve daha önce tayin olunan sipâhileri de sefere götürmesi.

1492 ***Şam ve Haleb beylerbeyilerine***

Arafat'a gelecek suyolunun inşâsı için taş ustasına ihtiyaç duyulduğundan, Şam'dan yeteri kadar taş ustası tedârik edilerek bu iş için görevlendirilen Mısır beylerbeyinin emrine gönderilmesi; ayrıca Haleb'in Bahsitâ Mahallesi'nde ikâmet eden ve daha önce Haleb taşcıbaşısı olan Mimar Abdülkadir'in babası Nasruddin'in de taş ustalarına ustabaşı olarak tayin edilmesi.

8 Şevval 973 (28 Nisan 1566)

1493 ***Mısır ve Şam emîr-i haclarına***

Mekke'de yapılan suyolu inşaatında çalışan taşçı, demirci vs. işçilerden bazılarının görevleri başında bulunmadığı, bazılarının himaye edildiği ve bazılarının da hacılar ile geri geldikleri duyulduğundan, bu konuyla bizzat ilgilenilerek işcilerin görevleri başında bulunmalarının sağlanması.

1494 ***Hırsova kadısına***

İdam olunan bazı ehl-i fesâdın akrabalarının suçsuz kimselere musallat olup akrabalarımızın idamına siz sebep oldunuz diyerek zulüm ve baskı yaptıkları bildirildiğinden, bu gibi davranışlarda bulunanların engellenmesi ve buna rağmen yapmaya devam ederlerse kimler olduklarının bildirilmesi.

1495 ***Mısır beylerbeyine***

Arafat'a gelecek suyolu inşaatı için taşçı göndermeleri hususunda Şam ve Haleb beylerbeyilerine yazılmış iki hükmün kendisine gönderildiği; eğer Mısır'dan tedârik olunan taşçılar yetmez ise bu hükümleri Şam ve Haleb beylerbeyilerine göndererek taş ustası tedârik edilmesi; ayrıca taşçılardan kimsenin himaye olunmaması; inşaattan kaçan taşçıların geriye iadesi ve inşaat için istenilen kırk bin altının yirmi beş bininin surre mahsûlünden, on beş bininin de Mısır'dan verilerek gönderilmesi.

1496 ***Hâssa tâcirlerinden Müteferrika Mustafa'ya nişân-ı hümâyun***

Üsküdar, Galata ve İstanbul'un bazı kapılarında gümrük mültezimlerinin kanunda belirtilen miktardan fazla vergi aldıkları bildirildiğinden, bunun önlenmesi için mültezimlere bir nâzır tayin olunmasının gerektiği; kendisine duyulan güven ve tecrübeye binaen kanundan fazla vergi alınmasını önlemek ve kanunlara uygun iş yapılabilmesi için

kendisinin “Gümrük Nâzırı” olarak tayin olunduğu; bundan sonra gümrük alınan yerleri bizzat görüp kontrol ederek gelip geçenlerden fazla vergi alınmasını önlemesi; gümrüksüz mallardan gümrük alınmaması ve kimsenin zor durumda bırakılmaması**.**

1497 ***Silistre İskelesi eminine***

Boğdan voyvodasının bazı binalarda kullanmak için aldığı beş yüz kantar kurşunun Silistre İskelesi'nden geçirilmesine engel olunmaması.

1498 ***Vilâyet tahririnde görevli sâbık Bağdad Defterdarı Ahmed'e***

Daha önce Eğil Hâkimi Kasım Bey tarafından tasarruf edilmekte olan Çermik'e bağlı Âb-ı Tâhir isimli bölgenin Kasım Bey vefat ettiği ve oğlu Cafer'e de Âb-ı Tâhir bölgesinin haricinde Eğil vilayeti verildiğinden Âb-ı Tâhir bölgesinin tahrir edilmesi.

1499 ***Uzuncaova Hasköyü kadısına***

Çekeler köyünden Çakırcı adlı kişinin torununu kaçıran harâmilerin Edirne'de yakalanıp birinin hapsolunduğu bildirildiğinden, davalarının görülebilmesi için çocuk ve babasının Dergâh-ı muallâ'ya gönderilmesi.

9 Şevval 973 (29 Nisan 1566)

1500 9 Şevval 973 günü Padişahın sefere çıktığı, Otağın Edirnekapısı'nın dışına kurulduğu, askerin de Rüstem Çelebi Çiftliği'nde konakladığı hakkında.

1501 ***Medine-i Münevvere kadısına ve Şeyhü'l-Harem'e***

Medine yakınlarındaki bazı köylerin yakınlarından geçen Mısır ve Şam hacılarının kullandıkları yolun köylüler tarafından kazılan hendeklerle daraltılması sebebiyle hacıların ve diğer yolcuların zor durumda kaldıkları bildirildiğinden, meselenin incelenerek umumî yolun kullanılmasını engelleyen bu gibi durumların ortadan kaldırılması.

1502 ***Kaptan Paşa'ya***

Frenk tarafından Mağrib Trablusu'na gelen bazı ehl-i fesâdın bölgenin durumunu inceledikten sonra düşmana bilgi verdikleri duyulduğundan, bunlara engel olunması.

1503 ***Mağrib Trablusu beylerbeyine***

Trablus'a gelen Müslüman kılığına girmiş bazı kişilerin buradaki durumu gizlice araştırıp elde ettikleri bilgileri düşmana ulaştırdıkları ve casusluk yaptıkları duyulduğundan, bu gibi durumlara mani olunması için bundan sonra şüpheli şahısların Trablus'a gelmelerinin önlenmesi.

1504 ***Aydın müsellemleri beyine***

Aydın sancağında güherçile işlemekle görevlendirilmiş olan yayalardan başka müsellemlere de ihtiyaç duyulduğundan, sözkonusu hizmet için bir yayabaşılık müsellemin daha tayin edilip gönderilmesi.

1505 ***Şehreminine***

Aydın sancağında güherçile işletmek üzere usta bir güherçilecinin, güherçile işletmek üzere mübaşir tayin olunan Seydi Ahmed Çavuş ile birlikte gönderilmesi.

1506 ***İstanbul kadısına***

İstanbul'daki saray ve imâretlere verilen koyunun bundan sonra mutlaka koyun emini vasıtasıyla tayin edilen kasap tarafından verilmesi, bu işe şehremini ve mütevellîler de dahil hiçbir kimsenin müdahele etmemesi ve Yahudilere de günde seksen koyundan fazla koyun verilmemesi.

1507 ***İstanbul kadısına***

Kasaplık için yirmi Yahudiden on bin filori alınması emredilmiş iken bunların kendilerinden başka da çok sayıda zengin Yahudi bulunduğunu bildirmeleri üzerine parayı veren şahısların dahil oldukları cemaatlar haricindeki Yahudilerden de on bin filori toplanması ve Dergâh-ı muallâ müteferrikalarından Mustafa'ya teslim edilmesi.

1508 ***İstanbul kadısına***

Sığır kasaplarından Karlı Hacı Mahmud'un zengin olduğu bildirildiğinden, İstanbul'a koyun kasabı olarak tayin edilmesi.

1509 ***Yenihisar dizdarına***

Kaledeki tutsakların bundan sonra hariçten kimse ile görüştürülmemesi.

1510 ***Kütahya müsellemleri beyine***

Daha önce tersâne hizmetine tayin olunan müsellemlerin hisar tamiri için görevlendirilmesi.

10 Şevval 973 (30 Nisan 1566)

1511 10 Şevval 973 günü padişahın Ordu-yı hümâyun'la Halkalıpınar'a geldiği.

1512 ***Karaman beylerbeyine***

Anadolu beylerbeyinin ardından Gelibolu'dan geçip orduya katılması.

1513 ***Boğdan voyvodasına***

Kendi yanında nöbetçi olarak bulunan yeniçerileri sefere gönderip topçuları alıkoyması; ayrıca daha önce gönderilmesi istenen fakat tamamının gönderilmesinin mümkün olmadığı bildirilen yüz bin kile arpanın yirmi bin kilesinin parasını Semendire Beyi Bayram'a teslim etmesi, geri kalan seksen bin kile arpayı ise Istabl-ı Âmire için İstanbul'a göndermesi.

1514 ***Çirmen, Zağra Yenicesi, Zağra Eskisi, Uzuncaova, Mahmudpaşa Hasköyü, Kızılağaç Yenicesi ve Akçakızanlık kadılarına***

Sefer-i hümâyuna çıkıldığından dolayı, daha önce belirlenen miktarda koyunun zamanında konaklara eriştirilmesi ve bu hususta gerekli gayretin gösterilmesi.

1515 ***Bilecik Madeni'nde demir top yuvalağı hizmetine tayin olunan yaya ve müsellem beylerine***

Bilecik Madeni'nde görevlendirilen piyade ve müsellemlerden bazılarının hizmete gelmediği bildirildiğinden, beylerin yaya ve müsellemleri ile zamanında ve eksiksiz olarak hizmete gitmeleri; aksi halde görevini ihmal edenlerin cezalandırılacakları.

1516 ***Bilecik kadısına***

Bilecik Madeni'nde top yuvalağı imal etmek için açılan altmış yedi ocağın otuzdan fazlasının, Sultanönü beyinin müsellem ve yayalarının tamamını göndermemesinden dolayı işlemez halde olduğu bildirildiğinden, bundan sonra yaya ve müsellemlerini hizmete getirmeyen beylerin, dirliklerinin ellerinden alınabilmesi için kimler olduklarının arzedilmesi.

11 Şevval 973 (1 Mayıs 1566)

1517 ***Sâbık Budun Beylerbeyi olup Kostantıniyye muhâfazasında bulunan İskender Paşa'ya***

Galata'daki bazı zimmîlerin daha önce kendilerinin patriği iken görevden ihrac edilen bir kişiyi yeniden patrik yapmaya uğraştıklarına dair yine aynı cemaatten bazı şahıslar tarafından şikâyette bulunulduğundan, sözkonusu şahısların yakalanarak hapsedilmeleri.

12 Şevval 973 (2 Mayıs 1566)

1518 ***Çirmen kadısı ile Beyalanı ve Çakırağa Değirmeni isimli konak yerlerinin bağlı olduğu kadılara***

Sefer-i hümâyuna çıkıldığı ve Çirmen'deki Kemal Ağa Kervansarayı konak yeri olarak tayin edildiğinden, Çirmen kadısının adı geçen konakta ve Mustafapaşa Köprüsü'nde, diğer kadıların ise Beyalanı ve Çakırağa Değirmeni konaklarında belirtilen miktarlarda ekmek, arpa, odun ve her türlü yiyecek maddesini hazır etmeleri.

1519 ***Silivri, Çorlu ve Edirne yolu üzerindeki kadılara***

Sefer-i hümâyuna çıkıldığından daha önce tesbit edilen konaklarda, belirtilen miktarlarda ekmek, arpa ve odunun hazır edilmesi; aksi halde ihmali görülenlerin görevden alınıp çeşitli cezalara çarptırılacağı.

1520 ***Hırsova ve nüzül emrolunan diğer kadılara***

Daha önce gönderilen hükümde belirtilen nüzülün, emrolunan zamanda gönderilmesi.

1521 ***Kocaili Beyi Ali Bey'e***

Beraberindeki gemiler ile nereye ulaştığını, ihtiyaçlarını nasıl karşıladığını ve umumî durumu bildirmesi.

1522 ***İstanbul Muhâfızı İskender Paşa'ya***

Şamoyil isimli Yahudi kilisede iken evine girip iki yüz dört bin akçesini çalmaktan zanlı Abraham adlı Yahudi ve arkadaşlarına örf-i ma‘ruf uygulanması; bundan sonra da bu gibi ehl-i fesâda aynı şekilde örf-i ma‘rûf ile muamele edilmesi.

13 Şevval 973 (3 Mayıs 1566)

1523 ***Silistre beyine ve Hırsova kadısına***

İşlediği hırsızlık ve adam öldürme suçlarını itiraf eden ve hapse atılan Nasuh bin Abdullah adlı şahsın ifadesinden Musa isimli bir eşkıyanın, yanına topladığı iki yüz adam ile birlikte yağma ve talan niyetinde olduğu anlaşıldığından, sözkonusu eşkıyaların her ne şekilde olursa olsun yakalanıp hapse atılmaları, ihtiyaç varsa il erlerinden de yararlanılması ve eşkıyanın halka zarar vermesinin önlenmesi.

1524 ***Edirne kadısına***

Sefer için yola çıkan ordunun Edirne'ye yaklaştığından, daha önce asker için tedârik edilmesi emrolunan un, arpa, odun, yağ, bal ve pirincin âcilen hazırlanması ve hiçbir hususta sıkıntıya meydan verilmemesi.

1525 ***Vezir Pertev Paşa'ya***

Tımışvar beylerbeyi Südde-i saâdet'e gönderdiği haberde, kendi emrine yollanılacak askerin âcilen erişmesini istediğinden, bir an evvel Tımışvar'a giderek hizmette bulunması.

1526 ***Bağdad beylerbeyine***

Abbas adlı tâifeye mensup bazı kişilerin Sultan Ali adlı şahsı, kendilerinden bir kaç kişiyi öldürdüğü gerekçesi ile şikâyet etmeleri üzerine, yapılan mahkeme sırasında

Sultan Ali'nin herkesin gözü önünde bu tâifeden bir kaç kişiyi daha öldürüp Kızılbaş'a kaçacağını söylediği bildirildiğinden, durumun gereği gibi incelenip suçu sâbit görülürse adı geçenin cezalandırılması.

1527 ***Üsküdar kadısına***

Hâslar Kadılığı kendisine tevcih edildiğinden, hemen görevine başlaması; bölgede ehl-i fesad olduğu için emniyetin gereği gibi sağlanması amacıyla kimsenin kefilsiz olarak ırgad çalıştırmasına izin vermemesi.

1528 ***İskender Paşa'ya***

Bayburd alaybeyinin Budun beylerbeyinin adamı gelinceye kadar bekletilip sonra onunla birlikte gönderilmesi.

14 Şevval 973 (4 Mayıs 1566)

1529 ***Kırşehir Beyi Ali Bey'e***

Derya seferine gönderilen sipâhilerin gittikleri, kendisinin de sancağına dönerek halkın ehl-i fesâdın şerrinden korunması için gerekli gayreti göstermesi.

1530 ***İskender Paşa'ya ve Şehreminine***

Yeniçerilere lâzım olan keçeninin ya gemiler ile Rodosçuk'a gönderilip oradan arabalar ile veya doğrudan kira hayvanları ile âcilen Edirne'ye gönderilmesi.

15 Şevval 973 (5 Mayıs 1566)

1531 ***Belgrad'a kadar Anadolu beylerbeyinin yolu üzerinde bulunan kazaların kadılarına***

Anadolu beylerbeyinin yanındaki askerler için bol miktarda zahîre tedârik edilmesi.

1532 ***Anadolu beylerbeyine***

Sığla, Saruhan ve diğer bölgelerin muhâfazasına tayin olunan sipâhilerin kaydedildikleri defterlere göre görev yerlerine gönderilmesi.

1533 ***İstanbul kadısına***

Üsküdar kadısı tarafından Hersekdili İskelesi'nde yakalanan Mehmed, Mustafa ve Hasan isimli şahısların hırsız olduklarının anlaşıldığı ve üzerlerinde bulunan malların defterlere kaydedilip Beytü'l-mal eminine gönderildiğinin bildirildiği; bu şahısların müebbed küreğe konularak mücrim defterine kaydedilmesi ve habersiz salıverilmemesi.

1534 ***Şam beylerbeyine ve Şam'da inşâ olunan İmâret-i Âmire Medresesi müderrisine***

Şam'da bulunan Selahaddin Evkâfı ile Şam'da müfti iken ölen Alaüddin'e ait kitapların durumu hakkında sunulan ruk‘anın bir sûretinin gönderildiği; buna göre inceleme yapılıp her iki konuda da durumun ne olduğunun ve kitapların durumunun ruk‘ada belirtildiği gibi olup olmadığının bildirilmesi.

1535 ***Hasköy kadısına, Beyalanı, Çakırağa Değirmeni, Güllük ve Pınarbaşı mevzilerinin etrafındaki kadılara***

Konak tayin olunan adı geçen mahallerde belirtilen miktarlarda ekmek, odun, arpa, bal, yağ, peynir vs. zahîre temini görevinin toprak kadılarına verildiği; kendilerinin de erzak hazırlama hususunda toprak kadılarına yardımcı olmaları.

1536 ***Zağra ve Hasköy kadılarına***

Güllük konağında istenilen miktarlarda zahîrenin geciktirilmeden hazır edilmesi hususu ile bizzat kendilerinin ilgilenmeleri ve ordu konak yerine vardığında hiçbir eksikle karşılaşılmaması için gereken tedbirleri almaları; ayrıca adı geçen konağa Çırpan nahiyesinden de zahîre sürülmesi.

1537 ***İstanbul Muhâfızı İskender Paşa'ya***

Daha önce İstanbul'da Venediklilere tercümanlılk yapan Mikel adlı şahsın Galata'da bulunan hanımının muhâfaza altında tutulması gerektiğinden yarar kefiller alınarak veya başka bir yolla muhâfaza altına alınması.

1538 ***İskender Paşa'ya***

Sakız'dan gelecek olan beyzâdelerin içinde bulunan on, on iki yaşlarındaki oğlanlardan Harem-i hümâyun'a yarar olanların İbrahim Paşa Sarayı'na teslim edilmesi, geriye kalanların ise Kefe'ye gönderilmesi.

1539 ***Kefe beyine***

Sakız adasının fethedildiği ve beyleri Kefe'ye gönderildiğinden, orada münasip olan yerlere yerleştirilmeleri ve ticaretlerine kimsenin karışmasına izin verilmemesi.

1540 ***Sağ garip yigitleri ağasına***

Belgrad'da bulunan Bayram Bey'in yanında hizmet etmekle görevlendirilen gurebâ-i yemînden Hüdaverdi ve Ferhad isimli kişilerin istenilen görevi yerine getirmeden kaçıp gittikleri bildirildiğinden, adı geçen şahısların bulunarak âcilen Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

1541 ***Moton kadısı olup Mora müfettişi olan şahsa***

Daha önce siyâset olunması emrolunan sâbık Mora Nâzırı Ali, Südde-i saâdet'e gönderdiği bir adam vasıtasıyla, bir çok yerde malları ve üzerinde devletin alacağı olduğunu, siyâset uygulanırsa bunların ziyân olacağını bildirdiğinden, gerekli araştırmanın yapılması; eğer alacakları varsa tahsil edilip borcuna karşılık zaptedilmesi ve daha sonra hakkındaki cezanın emredildiği şekilde uygulanması.

1542 ***Çorlu kadısına***

Vize müsellemleri yol temizleme görevine tayin olunduklarından, altışar aylık erzakları ile âcilen Karışdıran'a gönderilmeleri.

1543 ***Mora beyine***

İnebahtı ve Ayamavra'da bazı levendlerin inşâ ettikleri kayıklarla denize açılıp soygunculuk yaptıkları ve halka zulmettikleri, bu yüzden Holomiç İskelesi'nin uzun zamandır işlemez durumda olduğu ve bundan dolayı mal-ı mirînin zarara uğradığı duyulduğundan, bundan sonra bu gibi eşkıyâlık faaliyetlerine katılan levendlerin tesbit edilip kayıklarının ellerinden alınması ve emr-i şerif olmadan levendlerin gemi ve sandal yapmalarının yasaklanması, fesat çıkarmaya devam edenlerin de ağır şekilde cezalandırılmaları.

1544 ***Edirne'den Sofya'ya kadar yolun sağ ve sol tarafında olan kazaların kadılarına***

Ordu sefere çıktığından, sefer güzergâhında zahîre sıkıntısı çekilmemesi için konak yerlerinde yeterli miktarlarda odun, yağ, bal, peynir, arpa, ekmek ve koyun hazır edilmesi.

1545 ***Silahdarlardan Sakız'da Şehremini olan Hüsrev Bey'e***

Kendisine elli bin akçe terakkî ile Sakız Sancakbeyliği verilen Kırşehir Beyi Gazanfer Bey'e Kırşehir Sancakbeyliği beratında yazılı olan miktarın nakden ödenmesi; terakkîsinin ise tahrir yapıldıktan sonra gönderilecek emre göre ödenmesi.

1546 ***Filibe, Sofya ve Tatarpazarı kadıları ile Pınarbaşı, Zagoviçe, Karapınar, Mânendili, İhtiman ve Minareliköy isimli konak yerlerinin bağlı olduğu kadılara***

Sefer-i hümâyuna çıkılıp, kazaları dahilinde tesbit edilen konaklara varılmak üzere olunduğundan, her konakta, belirtilen miktarlarda odun, ekmek, arpa, bal, yağ, peynir ile her türlü yiyecek maddesinin hazır edilmesi ve herhangi bir aksaklığa meydan verilmemesi.

16 Şevval 973 (6 Mayıs 1566)

1547 ***Anadolu ve Karaman beylerbeyilerine***

Yanlarında bulunan askerleri zapturapt altına almaları ve yollarda asker tarafından halka zarar verilmemesi, kimsenin yiyecek ve çayırlarına tecavüz edilmemesi ve kendi rızası ile yiyecek satanlardan başka kimseden zorla bir şey alınmaması hususunda gerekli tedbirleri almaları.

1548 ***Kral oğluna nâme***

Düşmanın Komoran Kalesi'nde toplandığı ve Erdel'e saldıracakları hakkındaki mektubun alındığı; Osmanlı ordusu yetişmek üzere olduğundan, kendisinin de emrindeki asker ve sipâhiler ile hazırlıklı olup düşmana karşı uyanık bulunması.

17 Şevval 973 (7 Mayıs 1566)

1549 ***Bosna beyine***

Ordunun sefer için yola çıktığı ve sınır bölgelerine yaklaştığı; kendisinin de Bosna gazileriyle birlikte, Ordu Sofya'ya yaklaştığı zaman Turhanlu'ya bağlı sol kol akıncı beyleri, Klis, Pakriç ve mümkün olursa Pojega beyi ile de haberleşerek bir yerde toplanıp hep birlikte Hırvat vilâyetine akınlar düzenlemesi; akına gidilirken düşman saldırılarına karşı tedbirli olunması ve sancağı koruyacak kadar asker bırakılması; eğer düşmanın toplandığı yerler var ise akınların oralara düzenlenmesi.

1550 ***İnebahtı Beyi olup Turhanlu'ya bağlı akıncı Beyi olan Mustafa Bey'e***

Bosna Beyi Mustafa'ya yardım için emrindeki akıncılarla yola çıkıp Vulçıtrın üzerinden geçip İzvornik'de Bosna beyi ile buluşması ve görevi sırasında her türlü gayreti göstermesi; yolda akıncıların halkın mallarına zarar vermemesi için akıncıları zapturapt altına alması ve akından sonra da sancağına dönerek muhâfaza görevine devam etmesi.

1551 ***Pojega, Klis ve Pakriç beylerine***

Bosna Beyi Mustafa Bey'e verilen göreve katılmak için eğer mümkün ise onunla haberleşip toplantı yeri belirlendikten sonra sancakları askerleriyle birlikte yola çıkıp Bosna beyi ile buluşmaları; kendilerinden istenilen hizmeti yerine getirirken her türlü gayreti göstermeleri; yolda askerlerine sahip olup halkın mallarına zarar vermelerinin önüne geçmeleri.

1552 ***Yeniçeri ağasına***

Hizmetkâr olmak üzere, bostan oğlanlarından yirmisinin kapıya çıkarılması.

1553 ***Misis () Beyi Mehmed Bey'e***

Daha önce sancakbeyi olan Ferhad'a emredilen kale tamiri görevi kendisine verildiğinden, bu konuda gerekli ihtimamı göstermesi.

İzvornik kadısına

1554 Daha önceki kadıların İzvornik'in merkezinde oturageldikleri halde kendisinin İzvornik'in dışında, kasabaya bir buçuk günlük mesafedeki bir yerde oturduğu, bu yüzden halkın birçok işinin aksadığı ve Müslümanlara zorluk çıkarıldığı sancakbeyi Şaban tarafından bildirildiğinden, kendisinin de önceki kadılar gibi İzvornik'in merkezinde oturması.

İstanbul, Edirne ve Bursa kadılarına

1555 Sefere çıkıldığında camilerde sabah namazından sonra haftada iki gün Kur'ân-ı Kerîm okunması ve Müslümanların zafer kazanmaları için dua edilmesi güzel bir adet olarak uygulanageldiğinden, İstanbul'da bulunan âlim, hâfız, kurrâ vb. kişilerin Eyüp Sultan Câmii'nde toplanıp herkesin Kur'ân-ı Kerîm'den bir cüz okumaları ve hatim tamamlandıktan sonra Müslümanların muzafer olması için duada bulunmaları; daha sonra da bütün Müslümanların pazartesi ve perşembe günleri kendi semtlerinde, müderris, âlim, talebe ve ehl-i Kur'ân olanların da selâtîn câmilerinde toplanarak Allah'a duaya devam etmeleri.

Rum beylerbeyine

1556 Amasya ve Bozok taraflarının muhâfazası için bu yerlerin beyleri ve sipâhilerinin kendi sancakları dahilinde uygun yerlerde toplanmaları; ayrıca kendisinin de diğer beyler ile birlikte beylerbeyilik dahilinde uygun bir yerde toplanması ve herhangi bir fesâdın ortaya çıkmasına meydan verilmemesi.

Vidin beyine

1557 Vidin kadısından gelen mektupta, gemilere tereke yüklenip götürüleceği sırada beylerbeyinin yanına gidilmesi şeklinde gelen bir emirle bu işin durdurulduğu bildirildiğinden, gemilerin götürülmesi işinin ertelenmemesi ve sözkonusu gemilerin bizzat kendisi tarafından Koyluc limanına kadar götürülüp orada alaybeyine teslim edilmesi ve kendisinin oradan beylerbeyinin yanına gitmesi; Vidin'de bulunan azeb ağası ve martalosların da gemilerle gönderilmesi ve huzursuzluk çıkaranların da cezalandırılması.

Niğbolu Beyi Mehmed Han'a

1558 Önceki emirle gönderilmesi istenen gemilerin hazırlanarak, yeterli sayıda adam ile Belgrad'a gönderilmesi ve kendisinin de Belgrad'a doğru yola çıkması.

Budun beylerbeyine

1559 Kral tarafından gönderilecek elçinin, oraya geldiğinde Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

1560 ***Semendire beyine***

Budun beylerbeyi tarafından Südde-i saâdet'e gönderilen kralın elçisinin Belgrad'a geldiği zaman bekletilip her türlü ihtiyaçlarının giderilmesi ve elçinin, Belgrad'a ulaşıldığı zaman orduyu ve asker sayısının çokluğunu görebileceği bir yerde tutulması.

1561 ***Yerderbendi'nin bu tarafındaki konak yerinin bağlı olduğu kadı ile Mukabele-i Şehirköy, Aruz [Azor], Ilıca-ı Niş, Kenar-ı Niş, Karye-i Yamaç konaklarının bağlı olduğu kadılara; ayrıca Alacahisar'dan sonra Morova'nın öte yanında ve İber suyu geçildikten sonraki yerlerde bulunan kadılara***

Sefere çıkıldığı ve adı geçen konak yerlerine varılmak üzere olunduğundan, askerin ihtiyacı için odun, ekmek, bal, yağ, peynir, arpa ve diğer her türlü yiyecek maddesinin belirtilen miktarlarda hazır edilmesi ve yiyecek konusunda hiçbir sıkıntı çekilmemesi için gerekli tedbirlerin alınması; aksi takdirde ihmali görülenlerin cezalandırılacağı.

1562 ***İzladi kadısına***

Minareliköy konağına zahîre tedârikinde kendisinin de yardımda bulunması ve yeteri kadar zahîrenin hazırlanması.

1563 ***Diyarbakır beylerbeyine***

Diyarbakır ve çevresinde bulunan Ulus tâifesinin zapturaptı eskiden beri Diyarbakır Beylerbeyliği'nin görevleri arasında olduğundan, adı geçen tâifeyi zapturapt almak için bir bey görevlendirilerek sözkonusu tâifenin İran tarafına geçmesine veya orada olanlarının bu tarafa gelmesine engel olunması ve ahidnâmeye zarar verecek hareketlerden kaçınılması.

1564 ***Han hazretlerine***

Akkirman Sancakbeyi Hasan'ın gönderdiği mektupta Leh'e bağlı Braslavyar adlı kaleden gelen düşman askerinin sığır ve koyunları götürüp Turla suyunun öte tarafında olan çobanları soyduklarını, derileri için kuzuları öldürdüklerini, bu olaylar üzerine kuvvet gönderildiğini, şiddetli çatışma olduğunu ve iki taraftan da ölü ve yaralı bulunduğunu, bu kalede bulunanların eşkıyalıktan geri durmadıklarını bildirdiğinden, düşman tarafından tekrar bir saldırı olursa kendisinin de Akkirman beyine gerekli yardımda bulunması.

1565 ***Belgrad'dan Budun'a varıncaya kadar olan yerlerde bulunan beylere***

Budun tarafına gönderilen Dergâh-ı muallâ çavuşlarından Mehmed ve adamlarına geçtiği yerlerde yardımcı olunması.

18 Şevval 973 (8 Mayıs 1566)

1566 Padişahın Karışdıran konağında konakladığı ve ata binip ava çıktığı.

19 Şevval 973 (9 Mayıs 1566)

1567 Bergos konağına gelirken askerlerin köprülerden geçmekte zorlandıkları ve konağa gelindiğinde yağmur yağdığı.

Ürgüp kadısına

1568 Ilıca-i Niş ve Kenar-ı Niş konakları için gerekli olan arpa, odun, ekmek, bal, yağ ve diğer ihtiyaç maddelerinin tedârikinde toprak kadılarına gerekli yardımda bulunulması.

Tekfurdağı Çirmeni kadısına

1569 Kazadaki müsellemlerden bir nevbetlisinin çeribaşıları Hüseyin ile âcilen Edirne'ye gönderilmesi, bu konuda ihmalkâr davranılmaması ve müsellemlerin ne zaman yola çıktığının bildirilmesi.

Hasköy, Beyalanı, Çakırağa Değirmeni, Güllük ve Pınarbaşı isimli

1570 ***mevzilerin etrafındaki kadılara***

Adı geçen yerler konak tayin olunduğundan, buralarda ordunun ihtiyacı olan ekmek, odun, arpa, bal, yağ, peynir ve diğer ihtiyaç maddelerini sağlamakla görevli olan toprak kadılarına her türlü yardımın yapılması; aksi taktirde hiçbir mazaretin kabul edilmeyerek sorumlularına ağır cezalar verileceği.

20 Şevval 973 (10 Mayıs 1566)

Eflak voyvodasına

1571 Dergâh-ı muallâ çavuşlarından Ali geldiğinde, kendisinin önceki emir gereğince istenilen miktarda yarar asker ile âcilen Tımışvar'a gitmesi ve Ali Çavuş'u yanına adamlar katarak Boğdan'a sâlimen ulaştırması.

Boğdan'da muhâfaza için bulunan iki yüz yeniçerinin başbuğu olan

1572 ***Ramazan Subaşı'ya***

Daha önce orduya katılması istenen yeniçerilerin yine Boğdan'da muhâfazada kalmaları; eğer yola çıkmış iseler geri dönüp voyvodanın yanına gelmeleri.

Boğdan voyvodasına

1573 Daha önce sefere gönderilmesi emrolunan Boğdan muhâfazasındaki iki yüz yeniçerinin sefere gönderilmeyip yanında muhâfazada kalması; daha önce Tımışvar taraflarına gönderilmesi istenen diğer askerlerin ise âcilen gönderilmesi.

1574 ***Kocaili beyine***

Daha önce gönderilen emirde gemiler ile birlikte nerede olup ne zaman nereye varacağının ve verilen görevin hangi durumda olduğunun bildirilmesinin istendiği; aynı emrin gereği olarak nerede olduğunu, hangi tarihte nereye varmış olacağını ve gemiler ile zahîre durumunu Dergâh-ı muallaya bildirmesi.

1575 ***Tımışvar beylerbeyine***

Göle'nin muhasarası hakkında gönderdiği bilgilerin alındığı; Tımışvar taraflarına gönderilen asker varmadan önce Göle, Yanova ya da Lagoş kalelerinden hangisinin muhasara edilmesi daha uygun ise ona göre hareket edilmesi.

1576 ***Çeşme kadısına ve Dergâh-ı muallâ çavuşlarından Seydi Ahmed Çavuş'a***

Sığla'da inşâ edilen kalenin varoşuna muhâfaza için civar köylerden elli hânenin sürgün edilmesine dair ferman çıktığı, ancak önceki kadı'nın ilk yazılan kişileri defterden çıkarıp yerlerine fakir fukaradan yaşlı ve evsiz barksız bazı kişileri yazdığına dair şikâyette bulunulduğundan, durumun araştırılarak şu anda kalede olanların ilk yazılan elli hâne halkı mı yoksa sonradan habersiz olarak getirilen fakir fukara mı olduğunun ve avârız vergisi verip vermediklerinin bildirilmesi; ayrıca kalenin deniz tarafından gereği gibi korunması.

1577 ***Çorlu müderrisine***

Çorlu'daki vakıf imâretinin mütevellîsi olan Fethi isimli kişinin vakfa ait çeşitli yolsuzluklar yaptığı ve vakfı zarara uğrattığı bildirildiğinden, vakıf defterlerinin kontrol edilerek yolsuzluğunun ve üzerinde vakfa ait mal bulunup bulunmadığının araştırılması; üzerinde mal bulunduğu tesbit edilirse bunların vakıf adına zaptedilip ortaya çıkan yolsuzluklarının yazılıp bildirilmesi.

1578 ***İskender Paşa'ya***

Beç kralının İstanbul'daki elçisine yolladığı önceki ve şimdiki şifreli mektupların anlaşılamadığı ve mektupları getiren görevli ile birlikte geri gönderildiği; mektupların elçiye gösterilerek kralın kendisinden ne istediğinin ve şifre ile yazılı olanların ne olduğunun öğrenilerek bildirilmesi.

1579 ***Akkirman beyine***

Bender'in karşısında Turla suyunun öte tarafında bulunan koyun ve sığır ocaklarının hırsız ve haydutlar yüzünden harap hale geldiği, her bakımdan çok kötü ve zor durumda olduğu, sayılarının da iyice azaldığı, bu durumu önlemek için Bender'in karşısında köy kurup Bender'de bulunan beşli tâifesinin Bender ve Akkirman'dan takviye edilerek buraya gönderilmesi halinde bölgenin muhâfazasının sağlanabileceğine dair gönderdiği mektubun alındığı; kendisinin Bender'deki azeblerle birlikte muhâfaza hizmetinde

bulunması ve gerekirse Akkirman'daki beşlilerden yirmisini emin yanına gönderip, kendisinin kalanlarla muhâfaza hizmetini sürdürmesi.*

**Hükmün sonunda bir sûreti başlığı altında kime yazıldığı belirtilmeden "köy kurulacak yerin kimsenin malı veya kullanımında olmamasına, kimseye zarar verilmemesine dikkat edilmesi; kurulacak köye yerleşmek isteyenlere izin verilmesi, köye yerleşenlerin sayısının bildirilmesi ve bundan sonra verilecek emre göre hareket edilmesi" ne dair açıklama bulunmaktadır.*

Kefe beyine

1580 Lehistan'a bağlı bölgeden gelen iki bölük kadar askerin Turla suyunun öte yakasındaki koyun çobanlarını soydukları, bunların üzerine kuvvet gönderildiği ve yenilgiye uğratıldıkları bildirildiğinden, kendisinin de o bölgeye daima dikkat etmesi ve düşmanın herhangi bir hareketi görüldüğü zaman her ne şekilde olursa olsun Akkirman beyine yardım etmesi.

21 Şevval 973 (11 Mayıs 1566)

Yeniçeri ağasına

1581 Boğdan'daki yeniçerilerin ulûfelerinin Boğdan haracından verilebilmesi için ulûfe ve nafaka miktarını gösterir defterin gönderilmesi.

Lalaya ve Sultan Murad lalasına

1582 Bolu'da ve Kastamonu'da suhte, Kengırı'da da gurbet tâifesinin toplanıp eşkıyâlık yapmalarına mani olunması ve suçu sâbit olanların cezalandırılması.

Akkirman beyine

1583 Sancaktaki toyca, akıncı ve gönüllü yiğitler ile sancağın muhâfazasında bulunulması ve ehl-i fesâdın halka zarar vermelerinin önlenmesi.

Budun beylerbeyine

1584 Fetholunan İtaşka Kalesi'nin gerekliyse tamir edilmesi; ancak harap olması daha faydalı olacak ise bir daha tamir edilemiyecek derecede tahrib edilmesi.

22 Şevval 973 (12 Mayıs 1566)

İstanbul muhâfazasına tayin olunan İskender Paşa'ya

1585 Sakız'dan İstanbul'a ticaret amacıyla gelen bazı kişilerin, Sakız'da karışıklık çıkması üzerine Sakız beyzâde ve sipâhilerinden oldukları gerekçesi ile tutuklandıkları; bu kişilerin daha sonra Sakız'ın beylerinden olmayıp adanın kendi halinde yaşayan yerli halkından olduklarını ve karışıklığı çıkaran beyzâde ve sipâhilerle hiçbir ilgilerinin bulunmadığını ifade ettikleri, bu durumda sözkonusu kişilerin İstanbul'a gelecek Sakız beyleri ile yüzleştirilinceye kadar serbest bırakılmamaları; yüzleştirme neticesinde

söyledikleri doğru çıkarsa geri dönmelerine izin verilmesi, bey ve beyzâdelerden oldukları anlaşılırsa hapsedilmeleri.

Anadolu beylerbeyine

1586 Gönderilen hükümde sefere nevbetsizlerin gönderilip gönderilmeyeceği hususunda yeterli açıklık olmadığı için nevbetsizlerin durumunun ne olacağına dair gönderdiği mektubun alındığı; kanun gereği sefere sadece nevbetlilerin gönderilmesi, nevbeti olmayanların ise yerinde kalması.

Çirmen sancağı kadılarına

1587 Çirmen müsellemlerinin bir nevbetlisinin kanun gereği altışar aylık erzakları ve mühimmâtlarıyla, Çeribaşı Hüseyin ile birlikte Ordu-yı hümâyun'a katılmak üzere Edirne'ye gönderilmesi.

Rumeli beylerbeyine

1588 Kadılara, nüzül yerlerine gerekli olan yiyecek malzemesinin ne zamanda çıkarılacağı hakkında daha önce Maliye tarafından emir verilip buralarla ilgili defterin gönderildiği; defterde kayıtlı kadılara çavuşlar gönderilerek istenen nüzülün eksiksiz ve zamanında yerine ulaştırılmasının sağlanması.

Pojega'ya kadar yol üzerinde nüzül ihrâcı emrolunan kadılara

1589 Daha önce nüzül hazırlanması hususunda Maliye tarafından kendilerine hüküm gönderildiği ve ordunun da bölgeye varmak üzere olduğu; bu sebeple gönderilen hükümde belirtilen nüzülün zamanında ve eksiksiz olarak yerlerine ulaştırılması; aksi halde ihmali görülenlerin şiddetle cezalandırılacakları.

Dimetoka ve Zağra kadılarına

1590 Konak yeri olarak belirlenen Çeşme ve Beyalanı adlı mahallere ekmek, arpa, buğday, yağ, bal, peynir ve her türlü yiyecek maddesini tedârik etmekle görevlendirilen toprak kadılarına gerekli yardımın yapılması.

1591 ***Zağra Yenicesi ve Eskisi ile Çırpan ve İzladi'den Sofya'ya kadar olan kazaların kadıları ile Uzuncaova, Samakov, Radomir, Ürgüp, İsferlikbanası ve Parakin'e kadar olan yerlerin kadılarına***

Sefer nedeniyle konak yerleri için zahîre gerektiğinden, bundan önce toprak kadıları ile sağ ve sol kollarda bulunan kadılara konak yerleri için zahîre tedârik edilmesi hususunda emir gönderildiği; toprak kadılarının tedârik edeceği miktardan başka yakınlarında bulunan konak yerleri için de gerekli miktarda ekmek, arpa, odun, bal, yağ, peynir ve her türlü yiyecek malzemesinin hazırlanması ve bu konuda hiçbir sıkıntıya meydan verilmemesi; aksi takdirde ileri sürülecek hiçbir mazeret ve bahânenin kabul edilmeyeceği; ayrıca daha önceden sefer için nüzül konusunda bir emir gelmiş ise gerekli

malzemenin asker varmadan önce yerine bizzat ulaştırılması ve bu konuda gereken gayretin gösterilmesi.

1592 ***Nişân-ı hümâyun***

Bosna tarafından akın için tayin olunan askere Bosna Beyi Mustafa Bey'in serdar tayin olunduğu ve herkesin onu serdar bilip emrine itaat etmesi.

1593 ***Kırankol Konağı'nın bağlı olduğu kadıya***

Kırankol adlı mahal konak yeri olarak belirlendiğinden, asker için belirtilen miktarlarda zahîre hazırlanarak bu hususta herhangi bir sıkıntıya meydan verilmemesi.

23 Şevval 973 (13 Mayıs 1566)

1594 ***Vulçıtrın sancağı kadılarına***

Ordunun sefere çıktığı ve Belgrad'a vardığında zahîreye ihtiyaç duyulacağı; bu sebeple gerekli ihtiyaç maddelerinin sahipleri veya vekilleri ile Belgrad'a getirtilerek askere sattırılmasının sağlanması ve bu konuda herhangi bir sıkıntıya meydan verilmemesi.

24 Şevval 973 (14 Mayıs 1566)

1595 Otağın Edirne'de Saray-ı Âmire önünde kurulduğu, Divan'ın eksiksiz toplandığı, Boğdan'ın haracının gelip Hızâne-i Âmire'ye zaptolunduğu ve sâbık Bağdad Beylerbeyi Kara Mustafa Paşa'nın el öpüp hediyelerini arzettiği.

1596 ***Edirne kadısına***

Ehl-i fesâd oldukları bildirilen bazı çingenelerin güvenilir adamlar nezaretinde küreğe gönderilmeleri.

1597 ***Edirne'den Alacahisar'a varıncaya kadar yol üzerinde bulunan kazaların kadılarına***

Ordunun önünden giderek yolları temizlemek ve gerekli olan yerlere köprüler yaptırmakla görevli Silahdarlar Kethüdâsı Mehmed'e her türlü kolaylığın gösterilmesi, askerin sıkıntıya düşmesine sebep olacak hiçbir ihmalin meydana gelmemesine dikkat edilmesi; aksi taktirde ileri sürülecek bahânelerin kabul edilmeyeceği ve sorumluların cezalandırılacağı.

1598 ***Tımışvar beylerbeyine***

Erdel kralı, Nemçelilerin Erdel'e saldırma niyetinde olduğunu bildirdiğinden, düşmanın şu andaki durumunun ne halde olduğunun araştırılarak bildirilmesi ve daha önceki emir gereğince Lagoş ve Yanova kalelerinin muhasarasına başlanması.

1599 ***Vezir Pertev Paşa'ya***

Daha önce görevlendirildiği mahalle bir an önce ulaşması gerektiğinden, âcilen görev yerine varması.

1600 ***Vize, Kırkkilise ve Pınarhisar kadılarına***

Daha önce Hasan Çavuş aracılığıyla parası dağıtılan gemi kerestesinin henüz indirilmediği bildirildiğinden, kerestenin âcilen Süzebolu'ya indirilip Ahyolu kadısına ve Abdi Çavuş'a teslim edilmesi.

1601 ***Varna, Prevadi, Şumnu, Aydos, Karinâbâd ve Ruskasrı kadılarına***

Misivri, Süzebolu ve Ahyolu'da inşâ olunan gemiler için gereken kereste, kazaları dahilinden istendiğinde emr-i şerif olmadığı gerekçesi ile isteğin geri çevrildiği yolunda Ahyolu kadısı ve gemi yapımına mübaşir olan Abdi Çavuş tarafından şikayette bulunulduğundan, konunun önemine binaen bundan böyle gemi kerestesi hususunda emr-i şerif beklenmeden her türlü yardımın yapılması ve ihmalkâr davranılmaması.

1602 ***Vize yörükleri bulunan yerlerin kadılarına***

Kendilerine çeşitli görevler verilen yörüklerden bazılarının görev yerlerine gitmedikleri bildirildiğinden, bu gibi davranışı görülenlerin hemen görev yerine gönderilmesi, gitmemekte direnenlerin ise hapsedilip küreğe konulmak üzere kimler olduklarının bildirilmesi.

1603 ***Diyarbakır defterdarına***

Daha önce Diyarbakır Beylerbeyi İskender'in hâslarından olan üç cemaatin Havâss-ı hümâyuna dahil edilmeleri emredildiği halde sözkonusu cemaatlerin bu emre itaat etmeyip vergilerini vermedikleri belirtilerek bunların şu andaki Diyarbakır Beylerbeyi Behram'ın hâslarına dahil edilmelerinin teklif edildiği; ancak önceden gönderilen fermandaki hükmün değiştirilmesi mümkün olmadığından, cemaatlerin Havâss-ı hümâyun'a kaydedilmeleri ve emre itaat etmeyip karşı gelenlerin isimlerinin beylerbeyine bildirilmesi.

1604 ***Eskihisar-ı Zağra kadısına***

Gönderdiği mektupta ordu için istenen altı bin dört yüz elli koyunun tedârik edilmekte olduğunun bildirildiği; ancak ordu oraya varmak üzere olduğundan, İbrahim Çavuş geldiğinde koyunların hepsinin tedârik olunması ve bu konuda herhangi bir sıkıntıya meydan verilmemesi için gereken tedbirlerin alınması.

1605 ***Çirmen beyine ve kadısına***

Daha önce hazır halde tutulması emredilen bir nevbetli müsellemlerin, çeribaşıları ve altı aylık erzakları ile birlikte orduya katılmak üzere âcilen gönderilmeleri ve bu konuda ihmal gösterilmemesi.

1606 ***Çirmen kadısına***

Mustafapaşa Köprüsü'nde bulunan avârız verecek hâne miktarının Dergâh-ı muallâya bildirilmesi.

1607 ***Çirmen, Zağra-i Eskihisar, Filibe, Tatarpazarı, Sofya, Şehirköy, Niş ve Alacahisar kadılarına***

Konak olarak tayin olunan yerlere belirtilen miktarlarda yiyecek ve odun gibi ihtiyaç maddelerinin hazırlanması hususunda daha önce emir gönderildiği ve Dimetoka, Zağra ve Eski Zağra kadılarına da Beyalanı, Köprü ve Çakırağa Değirmeni konaklarına zahîre tedâriki için yardımcı olmaları hususunda emirler gönderildiği; kendilerinin de emirde belirtilen miktarlarda malzeme ve erzakı konak yerlerinde hazır etmeleri, eğer yeterli gelmezse eksik miktarı o konak yerine yardım için tayin edilen kadıdan tedârik etmeleri; bu konuda ihmal gösterilmemesi, aksi takdirde görevden alınacakları ve cezalandırılacakları.

1608 ***Semendire, Alacahisar ve Belgrad kadılarına***

Ordu sefere çıktığından, konak olarak tayin olunan yerlere belirtilen miktarlarda erzak tedârik edilmesi ve bu konuda herhangi bir sıkıntıya meydan verilmemesi.

1609 ***Belgrad kadısına***

Ordu sefere çıktığı ve Belgrad da konak yeri olarak tayin olunduğundan, ordu için Belgrad'da yüz bin akçelik ekmek, bin müd arpa ve üç dört yüz araba odun tedârik edilip hazır edilmesi ve bu hususta ihmal gösterilmemesi.

25 Şevval 973 (15 Mayıs 1566)

1610 ***Semendire, Sirem, Alacahisar ve Vidin beyleri ile kadılarına***

Yeniçerilere zahire tedârik etmekle görevlendirilen Ferhad'a gerekli yardımın yapılması.

1611 ***Erzurum beylerbeyine***

Karahisâr-ı Şarkî sancağının bir önceki tahririnde defter dışı hânelerin dört bin akçeye sancakbeyine hâs olarak kaydedildikten sonra Hâssa-i hümâyuna dahil edildiği, ziraatle uğraşan müsellemlerin sipâhiye ödedikleri öşürden başka kendi toprağında oturdukları gerekçesi ile sancakbeyi tarafından da vergi ödemeye zorlandıkları, bu gibi durumlar yüzünden zor durumda kalan halkın dağıldığı, bu sebeple eski tahrirde defter dışı olan reâyânın yapılacak yeni tahrirde eskiden beri oturdukları köylerinde tahrir edilmelerine dair gönderdiği mektubun alındığı; yeni yapılacak tahrir ile ilgili hükmün bölgenin tahririni yapmakla görevli Mâmrevan Beyi Ömer'e daha önceden gönderilmiş olduğu; ayrıca Ömer Bey'in elinde mufassal defter bulunmadığından Erzurum'da bulunan mufassal defterin Ömer Bey'e ulaştırılması.

1612 ***Mâmrevan Beyi Ömer Bey'e***

Karahisâr-ı Şarkî sancağının tahriri görevinin kendisine verildiği; sancağın mufassal defterinin Erzurum beylerbeyi tarafından kendisine gönderileceği; daha önce gönderilmiş olan nişân-ı hümâyun gereğince adı geçen sancağın tahririni yapması.

1613 ***Erzurum beylerbeyine***

İran'a giden casusun getirdiği bilgilerle ilgili olarak gönderdiği mektubun alındığı; bundan sonra da aynı şekilde İran'ın durumu hakkında sürekli araştırma yapılarak edinilen her türlü bilginin gönderilmesi.

1614 ***Sâbık Bağdad Beylerbeyi Mustafa Paşa'ya***

Sefer zamanında Edirne'nin muhâfazası önemli olduğundan ve bu hususta da kendisine itimad edildiğinden, ordu Edirne'den ayrıldıktan sonra Edirne'nin muhâfazası görevinin kendisine verildiği; şehrin ve çevresinin gereği gibi muhâfaza edilerek huzursuzluk çıkaranların cezalandırılması ve gerekli hususların yazılarak bildirilmesi.

1615 ***Anadolu beylerbeyine***

Anadolu askerlerinin ordunun önünden yürüyüp Mustafapaşa Köprüsü, Filibe, Samakov, Dobniçe, Radomir ve Alacahisar'dan geçerek Belgrad'a gitmesi; giderken ordunun konaklayacağı yerlere uğramayıp, diğer münasip yerlerden geçmesi ve askerlerin kimseye zarar vermemeleri için zapturapt altına alınması.

1616 ***Karaman beylerbeyine***

Emrindeki askerlerle ordunun arkasından yürümesi ve askerlerin halkın malına mülküne ve ekili dikili yerlerine zarar vermemeleri için zapturapt altına alınması ve yol üzerine görevli adamlar konulması.

1617 ***Sâbık Diyarbakır defterdarı olup vilâyeti tahrir eden Ahmed'e***

Tahriri yapılan yerlerin tevzî edilmesine izin verildiği.

1618 ***Semendire beyine***

Nüzülün Sirem'e geçirilmesi esnasında bu nüzülü getiren kadıların da nüzül ile beraber Sirem'e geçirilip orada bekletilmesi ve geri dönmelerine izin verilmemesi; ayrıca köprü gemileri için gerekli olan malzemenin de eksiksiz olarak hazırlanması ve ordu Sofya'ya varınca köprü yapımına başlanması.

1619 ***Pakriç Beyi İskender Bey'e***

Bölgedeki düşman beylerinin Nemçe kralının yanına gitmekten vazgeçip orada toplanmaya başladıkları ve zaman zaman çatışmalar meydana geldiği, bu arada beylerbeyinin de sefere katılması için kendisine emir gönderdiğine dair gönderdiği

mektubun alındığı; bu durumda kendisinin sefere katılmaması ve bölgenin muhâfazasını sağlamaya devam etmesi.

1620 ***Haleb, Şam, Dulkadir, Rum, Diyarbakır, Şehrizol, Bağdad, Erzurum, Basra ve Lahsa beylerbeyilerine***

Rumeli ve Anadolu askeriyle sefere gidilip vilâyet askerlerinin memleket muhâfazasında bırakılmaları kararlaştırıldığından, kendilerinin de askerleriyle birlikte eskiden beri toplanılagelen yerde toplanıp memleketin muhâfazası hizmetinde bulunmaları.

26 Şevval 973 (16 Mayıs 1566)

1621 26 Şevval 973 günü Padişahın Divan ile Edirne'den yola çıkıp Kemal Ağa Kervansarayı'nda konakladığı.

1622 ***Gelibolu kadısına***

Gelibolu'da meydana gelen hırsızlık olaylarını açığa kavuşturmak için yapılan araştırmalar esnasında, Çenkkaya adlı bölgede kimliği belirsiz bazı kişilerin oturup kalktığının ihbar edilmesi üzerine yakalanan Nebi ve Nasuh isimli şahısların üç suç ortakları daha olduğunu söylemeleri üzerine bunların da yakalanıp hapse atıldığı, ayrıca yakalanan bir kalpazanın da hapiste olduğuna dair gönderdiği mektubun alındığı; bütün bu suçluların, seferden dönülüp durumları görülünceye kadar salıverilmemeleri.

1623 ***Han hazretlerine***

Boğdan voyvodası, Boğdan'dan Lehistan'a giden hainlerin iadesi için Leh kralına hüküm gönderildiği halde bu hainlerin geri verilmediği, ayrıca Nemçe kralına yardım için asker hazırlandığı, İstefan Voyvoda oğlu Konstantin'in Boğdan üzerine yürümek amacıyla asker topladığı ve kendilerine tâbi olmaları için Boğdan reâyâsına mektuplar gönderdiğini bildirdiğinden, Leh tarafından Boğdan'a bir tecavüz yapılacak olur ise kendisinin de düşmana yardım eden Laskov (لاسكو) ve Urusçuk (اوروجق) voyvodalarının vilâyetine, yağma yapmak üzere taarruzda bulunması.

1624 ***Akkirman beyine***

Boğdan üzerine Lehliler tarafından yapılacak bir saldırıya karşı hazırlıklı olunarak gerektiği takdirde her türlü yardım yapılarak Boğdan vilâyeti ve halkının zarar görmesinin engellenmesi.

1625 ***Eflak voyvodasına***

Emredildiği üzere askerlerini sefer için hazırladığı, ancak kendisinin sefere katılmaya gücü olmadığına dair gönderdiği mektubun alındığı; bu durumda askerlerini güvenilir bir serdar ile gönderip kendisinin Eflak'ın muhâfazasında kalması.

1626 ***Belgrad kadısına***

Sefere çıkan askerlerin Belgrad Köprüsü'nden geçip Zemun isimli yerde konaklaması uygun görüldüğünden, adı geçen yerde belirtilen miktarlarda arpa, odun, yağ, bal ve diğer ihtiyaç maddelerinin hazır edilmesi ve askere bu hususta sıkıntı çektirilmemesi.

1627 ***Çirmen kadısına***

Çirmen dahilinde konak yeri olarak tayin edilen Beyalanı, Güllük ve Yedideğirmen adlı yerlerde zahîre hususunda herhangi bir sıkıntı çekilmemesi için her konakta belirtilen miktarlarda ekmek, arpa, odun, bal, yağ, peynir ve diğer erzâkın hazır edilmesi, aksi halde hiçbir özrün kabul edilmeyeceği.

1628 ***Sâbık Bağdad Beylerbeyi olup şimdi Edirne muhâfazasında bulunan Mustafa Paşa'ya***

Hırsızlık yaparken yakalanan Baba Ali ve yoldaşı olan oğlanın cezalarının verilmesi gerekiyorsa da bu oğlanın bazı şeyler sorulmak için alıkonulması; Baba Ali'nin ise şer‘an eli kesilerek veya siyâset olunarak cezalandırılması.

1629 ***Malkara ve Keşan kadılarına***

Tersâne-i Âmire Emini Halil, tersâneye kireç taşımak için kırk altı adet kanatlı su sığırı arabasına ve asker taşımak için getirildiği halde bu işte kullanılmayan at gemilerine ihtiyaç duyulduğunu bildirdiğinden, bu konuda kendisine gereken her türlü yardımın yapılması.

27 Şevval 973 (17 Mayıs 1566)

1630 ***Bağdad Beylerbeyine***

Tahrir esnasında Dertenk, Kerend ve Derne sancaklarında ortaya çıkan zevâidin henüz mirî için zaptedilmediği duyulduğundan, sözkonusu zevâidin mirî için zaptedilmesi.

1631 ***Mısır Beylerbeyine***

İskenderiye'de inşâ olunan bir hanın kaleye zararı olduğu duyulduğundan, durumun yerinde incelenerek sözkonusu hanın kaleye ne gibi bir zararı olduğunun ve bu durumun nasıl önlenebileceğinin bildirilmesi.

1632 ***Filibe kadısına***

Vezir Pertev Paşa ile birlikte geçen askerlere verilen zahîre miktarının Pertev Paşa'nın asker sayısına göre çok fazla olduğu; ordu Filibe dahilindeki konak yerlerine vardığında odun, ekmek, arpa, bal, yağ, peynir, yoğurt ve diğer her türlü ihtiyaç maddelerinde bir sıkıntı çekilmemesi için dikkatli olması ve gerektiğinde Akçakızanlık

kazasından da yardım talep ederek emrolunan zahîrenin konak yerlerinde hazır bulundurulması için gerekli gayreti göstermesi,; aksi halde hiçbir özrün kabul edilmeyeceği.

28 Şevval 973 (18 Mayıs 1566)

Belgrad'a varıncaya kadar yol üzerinde olan kazaların kadılarına

1633 Yol temizlemek için tayin olunan silahdarların zahîre ihtiyacının, bedeli mukabilinde kazaları dahilinden karşılanması.

Yeniçeri ağasına

1634 Budun'daki kul karındaşlarından iki yüz yeniçeri yazılması; eğer iki yüz tane kul karındaşı yoksa, bulunanların yazılıp eksiğin, bu taraftan tamamlanmak üzere bildirilmesi.

Niğbolu ve Vidin beylerine

1635 Daha önce inşâsı emrolunan gemilerin durumunun ne mertebede olduğunun ve yukarı tarafa gönderilen gemi varsa, ne zaman gönderildiğinin bildirilmesi.

Kocaili beyine

1636 Gemilerin nerede, ne durumda olduğu, gittikleri yere ne zaman ulaşabilecekleri ve umumî durum hakkında bilgi verilmesi.

29 Şevval 973 (19 Mayıs 1566)

Dimitrofça kadısına

1637 Mukâbele-i Böğürdelen konak yeri olarak belirlendiğinden, buraya belirtilen miktarlarda yiyecek ve odun gönderilmesi ve bu konuda herhangi bir sıkıntı çekilmesine meydan verilmemesi, aksi takdirde hiçbir özür ve bahânenin kabul edilmeyeceği; ayrıca Dimitrofça Kalesi'nin öte yanındaki konak yeri için ise Yakova kadısından yardım istenmesi.

Böğürdelen ve İlok kadılarına

1638 Mukâbele-i Böğürdelen bir konak yeri olarak tayin olunup, buraya belirtilen miktarlarda erzak ve odun tedâriki hususunda Dimitrofça kadısına hüküm gönderildiği; kendilerinin de bu hususta adı geçen kadıya yardımcı olmaları.

Yakova kadısına

1639 Dimitrofça Kalesi'nin öte yanının konak yeri tayin edildiği ve buraya belirtilen miktarlarda zahîre tedâriki hususunda Dimitrofça kadısına emir gönderildiği; kendisinin de bu hususta adı geçen kadıya yardım etmesi.

1640 ***Sirem Beyi Bâlî Bey'e***

Daha önce gönderilmesi emrolunan cerahor ve kürekçilerin durumu ile koyunların hazır olup olmadığının bildirilmesi; Vulkovar yakınlarındaki ırmağa üç araba sığacak genişlikte köprü yapılması için gerekli hazırlıkların tamamlanması; sancak dahilinde belirlenen yedi konağa somun, boğaça ve peksimed gibi erzakın gönderilmesi hususunda kadılara gerekli tenbihin yapılması ve ihtiyaç maddelerinin hâne başı olarak toplanması.

1641 ***Anadolu Beylerbeyine***

Teke Beyi Murad Bey ile Bursa Sancakbeyi Abdurrahman Bey arasındaki tasaddur hususunda, daha önce gönderilen bu konudaki kanunnâmeye göre halledilmesi.

1642 ***Tımışvar Beylerbeyine***

Erdel kralının bazı Hersek ve Nemçe beylerinin Erdel'e saldırmak üzere olduklarını bildirdiği, böyle bir durumda asker için büyük zahîre sıkıntısı meydana geleceği ve Göle ele geçirilmeden zahîre gönderilmesinin mümkün olamayacağına dair gönderdiği mektubun alındığı; durum arzedildiği gibiyse asker oraya varmadan Göle, Yanova veya Lagoş kalelerinden hangisinin fethedilmesi daha uygun ise oranın kuşatılıp fethedilmeye çalışılması.

1643 ***Budun Beylerbeyine***

Gönderdiği mektupta Solnok Beyi Hasan'a beş altı yüz yeniçeri verilmesinin emredildiği ancak Budun'da bulunan dört yüz doksan altı yeniçerinin gönderilmesi halinde muhâfazaya asker kalmayacağı bildirildiğinden, Hasan Bey'e Budun yeniçerilerinden dört yüz nefer ile Tatar fârislerinden otuz ve Peşte fârisleri ağalıklarının her birinden kırkar nefer gönderilmesi; Budun için ise yeniçeri ağası tarafından hisar erenlerinden ve silah kullanabilen kimselerden iki yüz yeniçeri yazılıp muhâfaza görevinde istihdam edilmesi.

1644 ***Solnok Beyi Hasan Bey'e***

Emrindeki beyler ve askerler ile sefer için hazırlanmış iken gelen hükm-i şerif üzerine Segedin ve Hatvan beyleri, Budun yeniçerileri ve gönüllüleri ile toplanıp Eğri'nin üst tarafındaki bazı kalelerin fethi için görüşme yapıldığı, düşmanın beş altı bin kişilik kuvveti bulunduğundan üzerlerine saldırılmasının düşünüldüğüne dair gönderdiği mektubunun alındığı; ancak şimdilik Göle Kalesi'nin fethi daha önemli olduğundan Tımışvar beylerbeyine bu konuda yardımcı olmak üzere Vezir Pertev Paşa'nın Göle'ye gönderildiği; kendisinin de emrindeki bey ve asker ile toplanıp, Göle Kalesi'ne düşmandan yardım gelmesini engellemesi.

1645 ***İstanbul Muhâfızı İskender Paşa'ya***

Bedesten'den eşya çalan Mustafa ve Üsküdar'da bulunan arkadaşlarının durumu ile üç sipâhinin hapsedilip hizmetkârlarının küreğe konulduğu ve sipâhilerin timarlarını başkasına vermek istediği yolunda gönderdiği mektubun alındığı; sefer dönüşüne

kadar sipâhilerin hapiste, hizmetkârlarının ise kürekte tutulması; sipâhilerin timarlarının ise başkalarına verilmek üzere arzedilmesi; ayrıca buldurulması daha önce emredilen Mikel adlı kâfirin karısının da, Mikel'in dağmanlık yapan kefiline buldurulması.

İstanbul Muhâfızı İskender Paşa'ya

1646 Bazı camilerin hitabet görevinin boş olduğu ve bu konuda kadılar tarafından arz geldiğinde tevcih yapılıp yapılamayacağına dair gönderdiği mektubun alındığı ve kendisine tevcih etme izni verildiği; yapılan tevcihler için şimdilik tevcih tezkiresi verilmesi, beratların sefer dönüşünde yazılacağı.

İstanbul kadısına

1647 İstanbul'a kasap tayin edilen Edirne kasaplarından Hacı Mehmed'in görevine başlamayıp Kütahya'ya gittiğinin haber alınması üzerine bu hususta Şehzâde Selim'in lalasına emir gönderildiği, lalanın da adı geçenin, önce hasta olup sonra iyileştiğini bildirdiği; adı geçenin, teslim olur olmaz kasaplık hizmetinde istihdam edilmesi.

Filibe ve Tatarpazarı kadılarına

1648 Filibe ve Tatarpazarı'ndan, orduya satılmak üzere, yeterli miktarda çivi ve nal tedârik edilip sahipleriyle birlikte gönderilmesi.

Samakov kadısına

1649 Samakov'dan ordu için bin takım at nalı ve ona yetecek kadar çivi kestirilip Sofya'ya gönderilmesi.

Ömer Bey'e

1650 Erzurum beylerbeyi hâsları otuz yük akçelik olup âmillerin uhdesinde olduğundan, sekiz yük akçelik kısmının hâssa için ayrılıp kalan yirmi iki yük akçelik kısmın Erzurum beylerbeyine tasarruf ettirilmesi.

Rumeli Beylerbeyine

1651 Çavuşoğulları diye bilinen Mahmud ve Keyvan adlı kişilerin çobanlarının, Marmara köyüne sarhoş olarak gelip ev basıp adam dövdükleri ve kendilerine engel olmak için gelen Vezir-i azam Mehmed Paşa'nın Voyvodası Mustafa Ağa'yı da yaraladıkları ve teftiş esnasında adı geçen voyvodanın olay sırasında Mahmud'un da hazır bulunduğunu ve kendisinin onun bilgisi dahilinde dövüldüğünü söylediği bildirildiğinden, adı geçen Mahmud ve Keyvan'ın timarlarının ellerinden alınarak başkalarına verilmesi.

Zihne kadısına

1652 Gönderdiği mektupta belirttiği olay üzerine Mahmud ve Keyvan adlı şahısların timarlarının ellerinden alınması hususunda Rumeli beylerbeyine hüküm gönderildiği; olaya

karışan çobanların ise küreğe konulmak üzere güvenilir adamlar nezaretinde İstanbul'a gönderilmesi.

Boğdan voyvodasına

1653 Leh kralının, Boğdan'dan kaçan hainleri iade etmediği gibi, Nemçe'ye yardım için çok sayıda asker hazırladığı, İstefan Voyvoda oğlu Konstantin Voyvoda'nın asker topladığı ve Boğdan'a saldırı hazırlıkları yaptığına vs. ye dair gönderdiği mektubun alındığı ve Boğdan topraklarına herhangi bir tecavüz vukuunda Kırım hanının düşman topraklarına akınlar düzenleyip yağmalaması ve Boğdan'a yardım etmesi hususunda adı geçene ve Akkirman beyine hitaben yazılan hükümlerin kendisine gönderildiği; gerektiğinde bu hükümleri adı geçenlere ulaştırıp yardım talep etmesi ve Boğdan'a yönelik herhangi bir saldırıya karşı hazırlıklı bulunup, düşman tarafından Boğdan'a herhangi bir zarar erişmesine meydan vermemesi; ayrıca Boğdan'daki iki yüz yeniçerinin orada muhâfazada kalması, daha önce gönderilmesi emrolunan atlı ve yayalar ile yüz bin kile arpanın yirmi bin kilesinin Belgrad'a gönderilmesi, seksen bin kilesinin ise gemilere yüklenip İstanbul'a gönderilmesi.

Anadolu Defterdarı Hasan Çelebi'ye

1654 Rikâb-ı hümâyun'a Aydın Memlahası, Aydın Memlahası'nın mültezimi ve Bozöyük Mukâtaası'nın mültezimi ile ilgili sunulan üç adet ruk‘anın cevap verilmek üzere keseye konularak kendisine gönderildiği; geciktirmeden bilgi edinip cevapları ne ise açık olarak yazıp bildirmesi.

Peçuy beyine

1655 Sefer için cerahor ve ekmek lâzım olduğundan liva dahilinden cerahor yazılması ve konak yerlerinin her birine belirtilen miktarlarda ekmek, boğaça ve peksimed gönderilmesi; yol üzerinde bulunan varoşların kaldırılmayıp zahîre temininde bunlardan faydalanılması; şayet varoşların ahalisi yerlerinde durmaktan korkuyorlar ise büyük varoşlara dahil edilmeleri ve asker tarafından halka zarar verilmesinin önlenmesi.

Kopan beyine

1656 Sancak dahilinden cerahor yazılıp sefer için hazırlanması ve bu işin ne şekilde yapıldığının bildirilmesi; yol üzerinde bulunan küçük varoşlara dokunulmayıp buralardan zahîre temini hususunda faydalanılması ve kimseye zarar verilmemesi; eğer varoşlar ahalisi yerlerinde durmaktan korkuyorlar ise bunların büyük varoşlara yerleştirilmeleri ve askerden ya da başkasından halka bir zarar gelmesinin önlenmesi.

Eflak voyvodasına

1657 Gönderilmesi emrolunan yedi bin askerin hazır olduğu fakat sağlığı iyi olmadığından kendisinin gelemeyeceğini bildirmesi üzerine, sözkonusu askerlerin güvenilir adamlar ile gönderilip kendisinin Eflak'ın muhâfazasında kalması hususunda daha önce kendisine hüküm gönderildiği; bunun dışında, Belgrad'a gönderilmesi gereken zahîrenin

yerine ulaşıp ulaşmadığının ve Vidin ile Niğbolu'da yapılan gemilere kürekçi gönderilip gönderilmediğinin bildirilmesi; gönderilen kürekçilerden yolda kaçan olursa işin aksamaması için yerine para ile kürekçi tutulması ve kürekçilerin kaçması yüzünden gemi işinin uzamaması için kürekçilerin başına güvenilir bir adam görevlendirilmesi.

1658 ***Budun Beylerbeyine***

Kuşatılan kaleleri döğmek ve düşman toplarını tahrip etmek için arabaları, yuvalakları, barutu vs. levâzımâtı ile birlikte on bir, on dört ve on altı vukıyye gülle atar toplar ile bin kantar top otu hazırlanması ve Peçuy'da ne kadar top ve ne kadar yuvalak mevcut olup ne kadar topun hazır halde bulunduğunun da bildirilmesi.

1659 ***Akıncı Beyi Süleyman Bey'e***

Kendisine gönderilen hüküm gereği akıncıların sefer için hazırlandığı ve hazır beklendiği, şimdiye kadar ne bir yere toplanmak ne de bir yere gönderilmek için emir gelmediği, ani bir durum olursa çok uzaklarda bulunan akıncılara haber vermenin zor olacağı ve zamanında görev yerine yetişilmediği takdirde de sorumluluk altında kalınacağını belirterek, verilecek emir her ne ise yapmaya hazır olduğu yolunda gönderdiği mektubun alındığı; Mihallü'ye tâbi akıncılar ile Çirmen müsellemlerini âdet ve kanun gereği âcilen yola çıkarması ve Ordu-yı hümâyun'a katılmalarını sağlaması.

1660 ***Yenipazar kadısına***

Hasta olduğunu belirterek nüzül gönderemeyeceği yolunda gönderdiği mektubun alındığı; nüzül konusu önemli olduğundan ihmale gelmeyeceği, bu sebeple hastalığının uzun sürme ihtimali varsa istenilen nüzülü nâibler vasıtasıyla Belgrad'a göndermesi; ancak hastalık bahânesiyle nüzül göndermediği anlaşıldığı takdirde mansıbının elinden alınacağı ve cezalandırılacağı.

1661 ***Semendire beyine***

Daha önce kendisine kadılar tarafından getirilen nüzülün Sirem'e geçirilmesi ve köprü gemilerinin malzemesinin hazır edilmesi, ordu Sofya'ya varınca köprü yapımına başlanması hakkında emir gönderildiği, şu anda ordu Filibe'ye varmak üzere olduğundan, kendisinin de ona göre hesap edip emir gereği köprü yapımına başlaması.

1662 ***Pojega beyine***

Kaza dahilinde bulunan menzillerde kaç ırmağa köprü yapmak gerektiğinin, zahîre gemilerinin Belgrad'a gönderilip gönderilmediğinin, köprülerin nerede kurulmasının uygun olacağının ve ne kadar cerahor gönderildiğinin bildirilmesi; konak yerlerine yeteri kadar ekmek, poğaça ve somun gönderilmesi; inşâ edilecek köprülerin üç araba geçecek genişlikte olması; ayrıca Belgrad'a gönderilen gemilerin kaç tane ve zahîrenin ne kadar olduğunun, köprü ağaçlarının ne şekilde tedârik edildiğinin ayrıntılı olarak bildirilmesi.

1663 ***Filibe, Tatarpazarı, Sofya, Şehirköy, Niş, Alacahisar ve Belgrad kadılarına***

Daha önce, konak tayin olunan yerlerin isimlerinin ve her konak için ne kadar zahîre lazım olduğunun kendilerine bildirildiği; şu anda ordu bölgeye varmak üzere olduğundan, belirtilen miktarlarda zahîre vs. mühimmâtın eksiksiz olarak konaklarda hazır edilmesi; Belgrad kadısının istenilen miktarda peksimed, arpa, ekmek ve diğer zahîreyi arabalara yükletmesi, Filibe kadısının bin takım, diğer kadıların da beşer yüz takımlık nal ve çivi hazırlamaları.

1664 ***Ösek ve Sirem sancağı kadılarına***

Sefer için belirtilen miktarlarda peksimed, ekmek, bal, yağ gibi erzakın tedârik edilip orduya bu konuda sıkıntı çektirilmemesi ve hayvanlar için de bir iki bin kadar nal ve çivi gönderilmesi.

1665 ***Budun beylerbeyine***

Kale muhasarası için mümkün ise Budun'dan cerahor gönderilmesi; Sigetvar Kalesi muhasara edildiğinde kale toplarını işe yaramaz hale getirebilmek için Peçuy'da top olup olmadığının ve toplar Budun ya da İstolni Belgrad'dan gönderilecekse orada hazır olup olmadığının bildirilmesi; hazır değil ise hazırlanması ve kale muhasarası sırasında hiçbir hususta sıkıntı çekilmesine meydan verilmemesi.

1666 ***Zağra ve Çirmen kadılarına***

Kopan'dan İstanbul'a getirilirken yolda kaçan esirin nerede ise araştırılıp buldurulması.

1667 ***Rumeli beylerbeyine***

Beylerbeyiliğe tâbi sancakbeylerinin Üsküp'e yakın yerlerde askerleriyle toplanıp hazır halde bekledikleri yolunda gönderdiği mektubun alındığı; Rumeli askerleri bizzat padişah tarafından denetleneceğinden, sancakbeylerine, askerlerin silahlarında ve savaş araç gereçlerinde herhangi bir noksanlık olmaması hususunda tenbihte bulunulması; herhangi bir eksiği görülen olursa şiddetle cezalandırılacağı.

Gurre-i Zilkâde 973 (20 Mayıs 1566)

1668 Gurre-i Zilkâde 973 günü Pınarbaşı'nda şiddetli yağmur yağdığından İkindi Divanı'nın toplanamadığı.

2 Zilkâde 973 (21 Mayıs 1566)

1669 ***Filibe kadısına***

Ordunun Filibe'de iki gün kalması kararlaştırıldığından, daha önce tedâriki

emrolunanlar dışında günlük ellişer bin akçelik ekmek hazırlanması; Konaş nahiyesine de bol miktarda ekmek gönderilmesi ve bu hususta gereken titizliğin gösterilip herhangi bir sıkıntı çekilmesine meydan verilmemesi.

1670 ***Cebecibaşına ve Arabacıbaşına***

Çakırağa Değirmeni, Kerehalil, Pınarbaşı ve Zagoviçe isimli konaklarda konaklamaları; daha sonraki konak yerlerinin yazılı olduğu tezkirenin hükümle birlikte gönderildiği, ona göre hareket etmeleri.

1671 ***Topçubaşına***

Cebehânenin önünden geceleri orduya bir iki menzil mesafede yürünmesi; konak yerleri hususunda ise gönderilen tezkireye göre hareket edilmesi.

3 Zilkâde 973 (22 Mayıs 1566)

1672 ***Anadolu beylerbeyine***

Hüdavendigâr Sancağı Beyi Abdurrahman ile Teke Sancağı Beyi Murad'ın durumları hakkında gönderdiği mektubun alındığı; bundan sonra Teke sancağı beyinin sağ kolda, Hüdavendigâr sancağı beyinin ise sol kolda yer almaları.

1673 ***Dobniçe kadısına***

Sofya kazasına tâbi Yerderbendi konağına altmış bin akçelik ekmek, dört yüz müd arpa ve yulaf tedârik edilip gönderilmesi.

1674 ***Sofya kadısına***

Zahîre temininde sıkıntı çekildiğinden, kaza dahilindeki konaklara Samakov, İvraca, Radomir ve Dobniçe kadılarının yardım etmeleri hususunda emir verildiği; kendisinin de her konağa altmış bin akçelik ekmek ve biner müd arpa ile yulaf göndermesi.

1675 ***Samakov kadısına***

Sofya kazasında konak yeri olarak tayin edilen İhtiman ve Hacıkaraman'a belirtilen miktarlarda ekmek, arpa, yulaf, nal ve mıh tedârik edilmesi.

1676 ***Radomir kadısına***

Sofya konağına zahîre tedâriki hususunda yardımcı olması hakkında gönderilen hüküm gereğince sözkonusu konağın ihtiyacı olan miktarlarda arpa, yulaf ve ekmeği hazırlayıp göndermesi.

1677 ***Filorina kadısına***

Nüzül hizmetini gören Behzat'ın gönderdiği mektupta, vilâyetin nüzülünün

toplandığı ve nüzülün diğer yerlerden fazla olduğu, nüzülün götürülmesi sırasında vilâyet kadısı bulunmadığı takdirde nüzülü götüren kâfirleri zapturapt altına almanın güç olacağı bildirildiğinden, nüzülün götürülmesine bizzat kendisinin nezaret ederek istenilen yere teslim etmesi; nüzül zamanında yerine ulaşmadığı takdirde kendisinin sorumlu olacağı ve görevinden alınacağı.

4 Zilkâde 973 (23 Mayıs 1566)

1678 ***Yemen beylerbeyine***

Yemen'in sahil ve dağlarında bulunan kalelerden çoğunun harap vaziyette olduğu ve tamir edilmeleri gerektiği hakkında dizdarlar ve beylerden sürekli mektuplar gelmesi üzerine onlara güvenmeyip sözkonusu kalelere mimarlar göndererek durumu incelettiği ve neticede yirmi kadar topraktan yapılma kalenin, özellikle şiddetli yağmurlardan dolayı bozulduğunun anlaşıldığı ve eğer tamir edilmezlerse hem ilerde daha fazla masrafı gerektirecekleri, hem de bu durumun memleket muhâfazası bakımından mahzurlu olduğu yolunda gönderdiği mektubun alındığı; durum arzedildiği gibi ise tamire muhtaç kalelerden gerekli olanların israfa kaçmadan tamir ettirilmesi.

1679 ***Antalyalı Mehmed Çavuş'a***

Tatarpazarı kazasından Mânendili konağına gönderilecek arpa ve ekmekten artan kısmın, zahîre sıkıntısı çekilen İhtiman konağına gönderilmesi.

1680 ***Edirne kadısına***

Edirne hâslarına tâbi Sofular köyünde bulunan çiftliğin Şeyh Pir Ahmed ile Sûfî Ali bin Abdullah adlı şahıslar arasında anlaşmazlığa sebep olduğu ve Sûfî Ali'nin çiftlik üzerinde haksız yere tasarruf iddiasında bulunduğu bildirildiğinden, durumun incelenerek haksız yere yapılan müdahalelerin önlenmesi ve çiftliğin eskiden beri kimin tasarrufunda ise ona tasarruf ettirilmesi.

1681 ***Arad beyine***

Kendilerinden nüzül, araba ve cerahor istenilen sancak halkının, bölgenin iki yıldır askerin uğrak yeri olduğunu, düşman tarafından sürekli baskı altında tutulduklarını ve iki tarafa da vergi ödemek zorunda kaldıklarını belirterek nüzül ve araba vermeye razı olduklarını, ancak cerahor vermeye güçleri yetmediğini, ayrıca İslâm askerlerinin bölgeye gelmesinden dolayı çok zarara uğradıklarını, buna rağmen kendilerinden cerahor talebinde bulunulacak olursa kaçacaklarını söyledikleri yolunda gönderdiği mektubun alındığı; ancak sefere çıkmaktan gaye, halkın rahat ve mutluluğunu sağlamak ve kendilerini düşman elinden kurtarmak olduğundan istenilen cerahorların hazırlanması ve kendilerine, askerin kimseye zarar vermemesi için gereği gibi zaptedileceğinin söylenmesi.

1682 ***Uzuncaova Hasköyü kadısına***

Seferden dönüşte ordunun ihtiyacı olan arpa ve yulafın eski ve yeni terekeden tedârik edilip hazırlanması ve herhangi bir sıkıntıya meydan verilmemesi.

1683 ***Edirne Muhâfızı Mustafa Paşa'ya ve Edirne kadısına***

Bazı ehl-i fesâdın suç işledikleri yerlerden kaçarak başka kadılıklara, vakıflara ve timarlara sığındıkları ve ele geçirilmek istendiklerinde geri verilmedikleri duyulduğundan, bu gibi şahısların kaçtıkları yerlerden istenerek suç işledikleri yerlere getirilip davalarının görülmesi ve üzerlerine sâbit olan hakların alınıp sahiplerine verilmesi; suçluları vermemekte direnen görevli olursa, kimler olduklarının bildirilmesi.

1684 ***Budun beylerbeyine***

Solnok Sancağı Beyi Hasan'a, Segedin ve Hatvan sancakları beyleri ile Koroşmarta adlı palangada toplanmalarının emredildiği, ancak Vajaka'da düşmanın memlekete saldırabileceği yer bulunduğu, bu sebeple Vajaka'da toplanmalarının daha uygun olacağı bildirildiğinden, neresi münasip ise orada toplanmaları hususunda kendilerine tenbihte bulunulması.

1685 ***Mısır beylerbeyine***

Menzile kadısının nâibliği iltizam ile vermesi sebebiyle nâib olanların Müslümanlardan kanuna aykırı para talep edip zulmettiği bildirildiğinden, durum bu şekilde ise, nâibliği iltizam ile vermeyip, güvenilir kişileri nâib yapması hususunda kadıya tenbihte bulunulması .

1686 ***Yemen beylerbeyine***

İbb ve Sa‘dan kadısının gönderdiği mektupta, Sa‘dan vilâyeti ve Hin () Kalesi'nin fethinden sonra sabık Yemen beylerbeyi Mahmud'un buralardaki halka tahammüllerinin üzerinde vergi koyduğu, bunun üzerine halkın yurtlarını bırakıp dağıldığı, vergilerin indirilmesi üzerine halkın yurtlarına geri döndüğü, ancak beylerbeyinin görevinden ayrılmasına yakın bir zamanda vergileri tekrar yükseltmesi üzerine halkın tekrar yurtlarını bırakıp gittikleri bildirildiğinden, durum arzedildiği gibi ise bundan böyle vergilerin halkın tahammülüne göre alınması.

1687 ***Yemen ve San‘a beylerbeylerine***

Yemen'de kesilen akçenin eskiye göre eksik kesildiği haber alındığından, bu hususun üzerinde önemle durulması ve akçenin eskiden olduğu gibi kesilmesi için gereken ihtimamın gösterilmesi.

1688 ***Silistre kadısına***

Süzebolu ve Ahtabolu'da yapılması emredilen kadırgalar için gereken

kerestenin bir kısmının kesilip bir kısmının kesilmediği, kaza halkının ekserisinin çeşitli görevlerle seferde olduğu, seferde olmayanların ise avârız hânesinden olmadıkları bahânesiyle hizmete gitmediklerinin bildirildiği; ancak kereste işi avârız olmayıp ücretle yaptırıldığından, sefere gitmeyenlerin ücretle kereste hizmetine gönderilmesi ve kerestenin bir an önce yerine iletilmesi; gerekirse bunlara hisar erenlerinin de yardım etmesi.

5 Zilkâde 973 (24 Mayıs 1566)

1689 ***Rumeli beylerbeyine***

Priştine kadısının gönderdiği mektupta, zahîre götürecek gemiler için kaza dahilinden görevlendirilen kürekçilerin toplanması esnasında bazı zimmîlerin birtakım ehl-i fesâd ile birleşerek çeşitli bahânelerle kürekçi vermekten kaçındıkları, köylerden toplanan zahîrenin Belgrad'a götürülmesi için gereken araba ve adamları vermek istemeyerek mahkemeyi bastıkları, bu şahısların daha önceki kadı zamanında da dârülharbden ucu sivri alâmetli bir kazık getirip köyleri gezdirerek fesâd çıkardıkları bildirildiğinden, durum arzedildiği gibi ise fesad çıkaranların elebaşıları ile kazık gezdirenlerin yakalanarak hapsedilmesi ve kazık gezdirenlerin kimler olduklarının defter edilip gönderilmesi.

1690 ***Budun beylerbeyine***

Daha önce kendisine, Filek Beyi Hasan Bey'in fethettiği İtaşka Kalesi'nin memleketin muhâfazası için gerekli değil ise yıktırılması hususunda emir gönderildiği; fakat Hasan Bey bu kalenin memleketin muhâfazası için gerekli olduğunu bildirdiğinden, eğer kale memleketin muhâfazasına yararlı ise yıktırılmaması.

1691 ***Samakov, Şehirköy, Radomir, Berkofça, Kratova, Ustrumca, Tikveş, İvranya, İştip ve Üsküp kadılarına***

Ordu-yı hümâyun için kazaları dahilinden tedârik edilmesi emredilen koyunların ordu varmadan önce Belgrad'a ulaştırılması.

1692 ***Sâbık Budun Beylerbeyi [İstanbul Muhâfızı] İskender Paşa'ya***

Kral'ın adamı Mikel'in, Galata'da bulunduğu haber alınan avretinin aramalara rağmen bulunamadığına dair gönderdiği mektubun alındığı; sözkonusu avret bulunduğu takdirde yakalanması uygun olmayacağından, gerektiğinde bulunmak üzere, sağlam kefillere bağlanması.

1693 ***Filibe'den Belgrad'a varıncaya kadar yol üzerindeki kazaların kadılarına***

Kadılıkları dahilinde belirlenen konakları yoklayıp birbirine olan uzaklıkları ile birbirinden uzak konak varsa arasında konak olmaya münasip yerler olup olmadığının belirlenmesi ve sarp yerler, köprüler ve köprüye muhtaç olan yerler, azmak ve değirmen olan konaklar ile hangi konakların daha önceki seferlerde kullanıldığı gibi hususların

ayrıntılı olarak bildirilmesi; ayrıca konakların zahîresi için, gereken ihtimamın gösterilerek köprü gereken yerlere köprü yapılması.

1694 ***Mü'min Nâzır'a***

Morova nehri üzerine kurulacak köprünün, bu işle görevli iken görevini tamamlamadan Tımışvar beylerbeyinin yanına giden Alacahisar Beyi Rüstem'in keresteleri hazırladığı yerde kurulması yolundaki talebini hâvi mektubunun alındığı; eğer sular geçit vermezse köprünün kerestenin hazır olduğu yerde kurulması; ayrıca eski konaklardan köprü kurulacak yere ulaşılıp ulaşılamayacağının da bildirilmesi.

1695 ***Edirne Muhâfızı Mustafa Paşa'ya***

Harâmiler elinden kaçan bir oğlanın, harâmilerin yatakları, durakları ve bunlara yardım edenler hakkında verdiği bilgiler ile diğer kaynaklardan elde edilen bilgilerin defteri tutularak bir sûretinin kendisine gönderildiği; defterde belirtilen şahısların yakalanarak toprak kadıları tarafından teftiş edilmesi ve suçu sâbit olanlara gerekli cezaların verilmesi.

1696 ***Edirne Muhâfızı Mustafa Paşa'ya***

Bazı eşkıya ve ehl-i fesâdın, Edirne'ye gelip sipâhi kıyafetinde ve silahla dolaşarak fesad çıkardıkları bildirildiğinden, durumun araştırılması ve sözkonusu şahıslar gerçekten sipâhi iseler sefere gönderilmeleri, sipâhi değil iseler suçu sâbit olanların hapsolunmaları.

1697 ***Edirne Muhâfızı Mustafa Paşa'ya***

Estergon Beyi Mehmed'in akrabası ve işe yarar adamlarından olup düşmana esir düşen Cafer'in kurtarılabilmesi için, düşman tarafının da Eğri Kalesi'nden esir alınan kâfirlerden Nadajdi Karkaş isimli esiri talep ettiği Budun beylerbeyi tarafından bildirildiğinden, adı geçen esirin Cafer'in kardeşi Durali'ye teslim edilmesi.

1698 ***İstanbul Muhâfızı İskender Paşa'ya***

Talep ettiği iki yüz adet nişanlı kâğıdın gönderildiği; bunların gerekli olan yerlere sarfedilip her ne yazılmışsa deftere kaydedilmesi ve sûretinin Südde-i saâdet'e teslim edilmesi; ayrıca Bursa kadısına gönderilen hükmün de yerine ulaştırılması.

1699 ***Yemen beylerbeyine***

Yemen ile Hindistan arasındaki deniz yolu üzerinde bulunan Bender-i Şihr ve Hadralmûd denilen bölgeye hükmeden Sultan Bedir isimli Arap şeyhinin Süleyman Paşa zamanından beri sancak tasarruf ederek itaat eder gibi görünüp Rum'dan ve Hindistan'dan gelip geçen tüccar gemilerinden gümrük ve bâc alarak zulmettiği, düşmanla dostluk kurduğu, idaresi altındaki memleketlerden Hazine-i Âmire için çok az mal gönderdiği, Mahmud Paşa zamanından kalan üç yıllık mal istendiğinde ise vermediği ve isyan üzere

olduğu, eğer izin verilir ise buraların kolayca fethedilebileceğine dair gönderdiği mektubunun alındığı; eğer adı geçen şeyh isyan üzere ise uygun bir şekilde ve fitneye sebep olmadan ele geçirilmesi ve hakkından gelinmesi.

6 Zilkâde 973 (25 Mayıs 1566)

1700 ***İstanbul, Edirne, Filibe, Gümülcine, Yenice, Siroz, Selanik ve diğer Rumeli kadılarına***

Gümülcine kazasında suhte tâifesinden bazı kişilerin adam öldürüp ev bastıkları, içki içip fesad çıkardıkları, bunlardan bazılarının yakalanıp hapsedildiği, bazılarının ise bulunamadıkları bildirildiğinden, sözkonusu müfsidlerin yatakları, durakları ve akrabaları araştırılarak yakalanıp hapsedilmeleri ve Gümülcine halkından bunların suçlarının sorularak sâbit olanlarının yazılıp bildirilmesi; ayrıca bu şahısların bazı evleri basacakları haber alındığından buna karşı gerekli tedbirlerin alınması ve yakalanmalarına gayret edilmesi.

1701 ***Pojega beyine***

Gönderdiği mektupta Drava üstünde köprü yapmak için otuz adet köprü gemisi gerektiğinin bildirildiği; belirtilen miktarda köprü gemisinin yetip yetmeyeceğini tekrar araştırıp ne kadar daha lâzım ise bunları da acele olarak hazırlaması.

1702 ***Yemen beylerbeyine****

San‘a Beylerbeyi Rıdvan'ın adam göndererek, daha önce Yemen Beylerbeyi olan Mahmud zamanında her yıl Yemen'den gönderilmesi gereken baharatı göndermediği...

* *Hüküm yarım bırakılmıştır.*

1703 ***Filibe kadısına***

Filibe'de bulunan Saray-ı Âmire önündeki çayırın şehir halkı tarafından sahiplenilip üzerine davar sürüldüğü ve avârızdan muaf tutulma karışılığı sarayı korumakla görevlendirilen köyden avârız alınmaya başlandığı haber alındığından, yine avârızdan muaf olma karşılığı saray ve çayırın çevresinin hendekle çevrilip ağaçlandırılması görevi ile çayır ve hendeğin korunarak tamirinin yapılması görevinin aynı köye verilmesi ve bu konuda kimseye engel olunmaması.

1704 ***[Semendire Beyi] Bayram Bey'e***

Daha önce hazırlanması istenen köprü gemileri, zahîre ve diğer mühimmâttan her birinin ne kadarının hazırlandığı ve ne kadarının kaldığı hususunda teferruatlı bilgi gönderilmesi ve işlerin bir an önce tamamlanması; ayrıca ordu o tarafa yaklaşmakta olduğundan, Semendire ve Belgrad'dan alınacak topların nakli için gemi hazırlanarak bu hususta hazırlıklar hakkında da bilgi verilmesi.

1705 ***[Solnok Beyi] Hasan Bey'e***

Daha önce kendi emrine verilen beyler ile birlikte Koroşmarta mevkiinde toplanılmasının emrolunduğu; fakat Budun beylerbeyi tarafından Vajaka adlı mahalde toplanılmasının daha uygun olacağının bildirilmesi üzerine Budun beylerbeyine hangi yer daha münasip ise orada toplanılması hususunda emr-i şerif gönderildiği; kendisinin de bu iki yerden hangisi uygun ise orada toplanıp düşmanın hareketlerine göz kulak olup elde edilecek bilgileri bildirilmesi.

1706 ***Sofya'dan Belgrad'a varıncaya kadar yol üzerinde olan kazaların kadılarına***

Ordu-yı hümâyun için, kazaları dahilindeki konak yerlerinde belirtilen miktarlarda zahîre hazırlamaları; bu hususta kendilerine yardımcı olmaları için konaklara yakın olan diğer kadılara hitaben yeniden hükümler yazılıp kendilerine gönderildiğinden, gerekirse bu hükümlerin sûretlerini çıkarıp ilgili kadılara göndererek yardım talep etmeleri.

1707 ***Sofya'dan Belgrad'a varıncaya kadar yolun sağ ve sol kolunda bulunan kazaların kadılarına***

Kadılıklarına yakın konaklara zahîre yardımı yapmaları hususunda kendilerine daha önce gönderilen emir gereğince, her birinin biner müd arpa ve alef ile kırkar ellişer bin akçelik ekmek hazırlayarak bu konaklara iletmeleri.

1708 ***Budun beylerbeyine***

Daha önce lâzım değil ise yıktırılması, lâzım ise kalması hususunda emir gönderilen İtaşka Kalesi'nin yıktırılmayarak içerisine asker konulmak sûretiyle muhâfazasının sağlanması; ayrıca Komoran ve Yanık'dan, kendilerinden haber alınabilecek nitelikte esirler alınarak gönderilmesi.

1709 ***Budun beylerbeyine***

Sefer için Budun'da onaltışar vukıyye atar iki bacaluşka top, ondörder vukıyye atar dört top ve onbir vukıyye atar dört top hazırlamaları için Dergâh-ı muallâ topçuları bölükbaşılarından Yusuf'un yoldaşları ile beraber gönderildiği; adı geçenler vardıklarında sözkonusu topların mühimmâtlarıyla beraber hazırlanması.

1710 ***Semendire beyine***

Semendire'den getirilecek onaltışar, ondörder ve onbirer vukıyye atar topların yuvalak vs. mühimmâtlarıyla birlikte hazırlanarak gemilere konması.

1711 ***Vidin Beyi Mehmed Bey'e***

Daha önce kendisine, yukarıya zahîre göndermesi emrolunduğu halde zahîrenin henüz gönderilmediği duyulduğundan, sözkonusu zahîreyi derhal emredilen mahalle göndermesi ve gemileri Koyluc'a ulaştırdıktan sonra, önceki emir gereğince derhal Tımışvar beylerbeyinin yanına varması.

9 Zilkâde 973 (28 Mayıs 1566)

1712 ***Erdel kralına***

Daha önce kendisine gönderilen nâme-i hümâyunda beyleri ve askerleri ile birlikte Varadin'de toplanıp hazır bulunmasının istendiği ve şimdi de, düşmanın Varadin'i istilaya teşebbüs edeceğine dair haberler alındığı; durum bu şekilde ise düşmanın Varadin Kalesi'ne ve reâyâya herhangi bir zarar eriştirmemesi hususunda gerekli gayreti göstermesi ve şu anda ne durumda olduğunu, yanında hangi beylerin bulunduğunu ve atlı, cebeli, tüfekli vs. kaç askerinin mevcut olduğunu, düşman hakkında elde edeceği bilgilerle birlikte bildirmesi; ayrıca düşmanın bir kola hücumu olursa ordu varıncaya kadar Erdel askeri ile düşmana karşı koyması.

1713 ***Budun beylerbeyine***

Semendire ve İzvornik sipâhilerinin belirlenen yere gelmediklerine ve düşmanın da serhadde saldırma ihtimali bulunduğuna dair gönderdiği mektubun alındığı; sözkonusu sipâhilerin âcilen kendisine katılmaları hususunda sancakbeylerine hüküm gönderildiği, Hatvan ve Segedin beylerinin ise Solnok beyi ile birlikte, düşmanın Göle'ye yardım etmesini engellemekle görevlendirildiği; kendisinin de, bu sancakların dışında, beylerbeyiliğine bağlı tüm sancakbeyleri ile düşmana karşı gerekli tedbirleri alması ve düşmanın memlekete herhangi bir zarar eriştirmesine fırsat vermemesi; düşmanın Tata Kalesi'ne saldırma ihtimaline karşı da bu kaleyi her bakımdan takviye etmesi; ayrıca Solnok Beyi Hasan Bey'e, Hatvan ve Segedin askerleri ile birlikte çağırıldıkları takdirde yardıma gelmeleri hususunda emir gönderildiğinden, gerekirse onları da yardıma çağırması.

1714 ***Filibe kadısına ve Dergâh-ı muallâ çavuşlarından Filibe subaşısı olan Hüseyin Çavuş'a***

Filibe kazasında, Falka (فالقا) binti Şaban adlı Yahudi kadının oğlu Salom'u Belova köyüne giderken öldürerek mallarını alan Bayramlu isimli Yahudi ile Eyüb'ün yakalandıkları, bunlardan Eyüb'ün katl suçunu kabul ettiği için siyâset olunduğu, Bayramlu'nun ise maktûlün mallarından bazılarının elinde bulunduğu tesbit edildiği için müebbed hapisle cezalandırıldığı, fakat bazı kişilerin geçeni hapisten kurtarmaya çalıştıkları bildirildiğinden, adı geçenin müebbeden hapsedilip salıverilmemesi ve kimse ile buluşturulmaması.

1715 ***Bosna beyine***

Budun beylerbeyi tarafından Nemçe kralının Yanık Kalesi yakınlarında tabur kurma fikrinde olduğunun bildirildiği; bu durumda askerlerin akında yıpratılması uygun olmayacağından, sancağı dahilinde muhâfazası gereken yerlere yeterince adam bırakarak emrindeki askerler ile birlikte orduya katılması ve akıncı beyine de orduya katılması için haber göndermesi.

1716 ***Semendire beyine***

Sipâhilerinden yüz neferinin alıkonulup diğerlerinin Budun beylerbeyinin yanına gönderilmesi emrolunduğu halde henüz kimsenin gitmediği bildirildiğinden, sipâhilerin, yüz neferi hariç, âcilen tam techizatlı olarak Budun beylerbeyinin yanına gönderilmesi ve gitmeyenlerin burunlarına kıl geçirilerek teşhir olunup timarlarının ellerinden alınması.

1717 ***[Semendire beyi] Bayram Bey'e***

Budun'a elli şayka gönderilmesi gerektiğinden, gönderilecek şaykaların kürekçi ve cenkçilerinin eskiden nasıl tedârik ediliyorsa yine aynı şekilde tedârik edilerek âcilen gönderilmesi.

1718 ***Niğbolu Beyi Mehmed Han'a***

Gemiler ile yerine ulaştırılması emredilen zahîrenin gönderilmediği haber alındığından, bu hususla bizzat ilgilenerek zahîrenin gemilere yüklenmesi ve kürekçilerin de eksiksiz olarak tedârik edilip emredilen yere gönderilmesi.

1719 ***Eflak voyvodasına***

Yüz bin kile zahîreyi gemilere yükletip kürekçilerini de tedârik ederek göndermesi emredildiği halde henüz bunların gönderilmediği haber alındığından. sözkonusu zahîre ve kürekçilerin eksiksiz olarak gemilere teslim edilip derhal gönderilmesi.

1720 ***İzladi kadısına***

Baboniç köyünde samanlık harap etmek, ırza tecavüze teşebbüs ve bir kadının parmakla bekâretini bozmak suçlarını işlediği bildirilen Hüseyin bin İnebey'in, sicil sûretiyle birlikte küreğe konulmak üzere İstanbul'a gönderilmesi

10 Zilkâde 973 (29 Mayıs 1566)

1721 ***Bağdad beylerbeyine***

İran tarafından firar ederek gelen Rüstem ve adamlarının ahidnâme gereği yakalanarak İran'a teslim edilmesi emredildiği halde bu hususun henüz halledilmediğine dair İran tarafından yeniden mektup geldiği ve Rüstem'in o civarda bulunduğu yolunda haberler alındığından, mümkün ise adı geçenin yakalanarak hakkından gelinmesi, mümkün değil ise o civarın serhad hâkimleri ile ittifak edilerek zarar ve fesadının defedilmesi için gerekenin yapılması.

1722 ***Solnok beyine***

Daha önce Hatvan ve Segedin beyleriyle münasip bir yerde toplanarak o civarı muhâfaza etmesinin emredildiği; ancak Budun beylerbeyi düşmanın Tata veya civarındaki

bazı kalelere saldırma niyetinde olduğunu ve yanında Budun Beylerbeyiliği askerlerinden henüz kimse bulunmadığını bildirdiğinden, Budun beylerbeyi yardım istediğinde sancağını korumak üzere yerine adam bırakıp Hatvan ve Segedin beyleriyle birlikte yardıma gitmesi.

1723 ***Klis beyine***

Bosna beyi sefer için orduya katılacağından, Klis ve Bosna taraflarının muhâfazası görevinin kendisine verildiği; kendisinin de Klis ve Bosna serhadlerinin düşmana karşı muhâfazası için gereken gayreti göstermesi.

1724 ***Filibe kadısına***

Avârız-ı divâniyyeden muaf olmak üzere Filibe'de bulunan sarayı koruyup gözetir iken, daha sonra avârız hânesine kaydedilen on iki hâneli Kumat köyünün, eskiden olduğu gibi sarayı koruyup gözetmek ve etraftaki hendeğin sürekli tamirini yapmak şartıyla avârızdan muaf tutulmaları.

1725 ***Filibe kadısına***

Filibe'de bulunan sarayın çevresine, hendek kazılarak şehrin davarlarının içeriye girmesini engellemek için söğüt diktirilmesi ve bu işlerin, daha önce buraları avârızdan muaf olma karşılığı koruyup gözeten ve yine avârızdan muaf tutulan Kumat köyüne yaptırılması.

1726 ***İzvornik beyine***

Yapılan gemileri Belgrad'a gönderip kendisinin, emrindeki askerlerle birlikte derhal Budun beylerbeyinin yanına gitmesi ve onun uygun göreceği şekilde hizmette bulunması.

1727 ***Sirem beyine***

Daha önce kendisine, Vulkovar Köprüsü'nü tamamlayıp Budun beylerbeyinin yanına gitmesinin emredildiği; eğer köprü tamamlanmış ise sancağı askerleri ile birlikte âcilen Budun beylerbeyinin yanına gitmesi; köprü tamamlanmamış ise askerlerin, alaybeyleri ile birlikte hemen Budun'a gönderilmesi ve kürekçiler ile cerahorların da Semendire beyine teslim edilmesi.

1728 ***[Semendire Beyi] Bayram Bey'e***

Rumeli askerinin Ösek'e geçebilmesi için köprü lâzım olduğundan, asker ulaşmadan yetişmesi mümkün ise köprü yapılması, aksi takdirde at gemilerinin hazır bulundurulması; ayrıca Budun'a gönderilecek elli adet şaykanın da kürekçi vs. levâzımı ile hazırlanıp azebler ve martoloslarla donatılarak hazır bulundurulması.

1729 ***Rumeli beylerbeyine***

Askeriyle birlikte yürüyüp Ösek'e gitmesi; hükmün kendisine hangi gün ulaştığını, hangi gün yola çıkacağını ve yanındaki beylerin kimler olduğunu yazarak bildirmesi; ayrıca yolda ordu için tayin olunan konaklarda konaklamaması ve geçtiği yerlerde, halka zarar vermemeleri için askerlerini gereği gibi zaptederek ahalinin şikâyetine mahal vermemesi.

1730 ***Lala'ya***

Şehzâdenin Karapınar'da yaptırdığı imâretine vakıf için istenilen Atçeken Yurdu'nun, sözkonusu vakıf için ihsan olunduğu.

1731 ***Tımışvar beylerbeyine***

Düşmanın Varadin taraflarına hücum etmesi halinde mevcut asker ile hem onlara karşı konulup hem de kale muhasara etmek mümkün olmadığından, ilave asker gönderilmesi gerektiğine dair gönderdiği mektubun alındığı; bu durumda, Tımışvar'a yardım olarak gönderilen askerler vardığında toplanan düşman askerinin dağıtılıp ardından kale muhasarasına başlanması; kazma ve kürek gibi ihtiyaçlarını Semendire'den getirtmesi; ayrıca Göle Kalesi top ile dövülerek alınamayacağı ve ancak Lagoş ve Yanova kaleleri top ile dövülerek alınabileceğinden, ot israf edilmemesi; Göle kalesi için de uygun olan şekil ne ise onun tatbik edilmesi.

1732 ***Selanik beyine***

Daha önce kiralanarak gönderilmesi emredilen su sığırı çiftlerinin kiralanıp Sirem'e doğru çektirilmesi.

1733 ***Sâbık Budun beylerbeyi olup İstanbul Muhâfızlığı'na tayin olunan İskender'e***

Çeşitli suçlar isnad edilerek, suçları sâbit olmadan ve sicile kaydedilmeden hapsedilip uzun zamandan beri hapiste tutulan adları yazılı kişilerin serbest bırakılmalarına dair gönderdiği mektubun alındığı; bu kişilerin serbest bırakılması, ancak istendiğinde bulunabilmeleri için güvenilir kefillere bağlanması.

1734 ***Filibe kadısına ve subaşısına***

Kubarlı köyünden müfsid Tola bin Hacı Süleyman'ın hakkından gelindiği ve kardeşinin de yaramazlıkla meşhur olduğunun bildirildiği; kardeşinin de yakalanıp suçu sâbit görülürse hapsedilerek durumunun arzedilmesi.

1735 ***Tatarpazarı kadısına ve Filibe subaşısına***

Remmal Haydar Oğlu'nun subaşısı Hasan ile muhtesibi ve yoldaşlarının buldurulup hapsedilerek durumun arzedilmesi.

1736 ***Zahîre tedârikine tayin olunan çavuşlara***

Otağ-ı hümâyunla önceden giden kapucıbaşılara ve otak mehterlerine sefer için hazırlanan arpa, ekmek vs. zahîreden yeterli miktarda verilmesi.

1737 ***Koçanya ve Rudnik kadılarına***

Koçanya ve Rudnik madenlerinde dökülmesi emredilen kurşun fındıklardan, dökülmüş olanların âcilen Belgrad'a gönderilerek ne kadar gönderildiği ve geriye ne kadar kaldığının bildirilmesi; kalanların da bir an önce dökülüp gönderilmesi.

1738 ***Eflak voyvodasına***

Niğbolu'da bulunan gemilere yüklenmesi emredilen arpanın tam olarak teslim edilmediği ve gönderilen bazı kürekçilerin de kaybolup hizmetin yarım bırakıldığı; bu sebeple, Dergâh-ı muallâ çavuşlarından Süleyman vardığında geri kalan arpanın tedârik edilmesi ve kaybolan kürekçilerin yerine tutulacak kürekçiler için de yüz bin akçe gönderilmesi.

1739 ***Boğdan voyvodasına***

Daha önce hazırlanması emredilen yüz bin kile arpanın, Süleyman Çavuş vardığında seksen bin kilesinin Istabl-ı Âmire için İstanbul'a gönderilip, geri kalan yirmi bin kilenin ise her kilesi altışar akçe hesabıyla bedelinin, Semendire Beyi Bayram Bey'e gönderilmesi ve seksen bin kilenin teslim edilip gönderildiğine dair defterdardan tezkire alınması.

1740 ***Akkirman beyine***

Tatar hanı mektup göndererek Leh kralı Boğdan tarafına saldırırsa kendisinin de Leh topraklarına akın etmek istediğini ve bunun için de yardım gerektiğini bildirdiğinden, böyle bir saldırı olduğu takdirde askerleriyle birlikte Tatar hanına yardıma gitmesi.

1741 ***Semendire beyine***

Gelen zahîrenin Belgrad, Semendire ve İslankamin anbarlarına konulduğu, Vidin, Vulçıtrın ve Alacahisar'a bağlı yerlerden gelecek zahîrelerin de alındığı, iç bölgeden gelen nüzülün ise Belgrad'da olduğu ve bununla ilgili olarak kendisine herhangi bir emir gelmediği vs. hususlarda gönderdiği mektubun alındığı; kendisine daha önce gönderilen emir gereğince gelen nüzülü Sirem'e geçirmesi ve kendisine emrolunan her hususu gereği gibi yerine getirmesi.

1742 ***Pojega, İzvornik ve Vidin sancakbeyleri ile Niğbolu Beyi Mehmed Han'a***

Pojega'da inşâ edilip Belgrad'a gönderilen gemilerin bir yerde görevlendirilinceye kadar beklemesi sırasında kürekçilerin zaptı için yarar adamların tayin edilmesi.

1743 ***İsfirlik, Berkofça, Visok, Priznik ve Raza nahiyeleri kadılarına***

Konak tayin olunan Aruz [Azor]'da zahîre sıkıntısı çekildiğinden, adı geçen nahiyelerin her birinden kırkar bin akçelik ekmek ile dörder yüz müd arpa hazırlanarak gönderilmesi.

1744 ***Nâzır Mü'min'e***

Gönderdiği mektupta su taşkınlarının çok olması sebebiyle köprünün aşağıda, Didak köyünde kurulmasının uygun olduğunu bildirmesi üzerine o taraflardaki menzillerin yazılıp kendisine gönderildiği; kendisinin de adı geçen yere bu menzillerin hangisinden sapılacağı, kaçıncı menzilde varılacağı ve aralarındaki mesafelerin ne kadar olduğunu tesbit edip bildirmesi ve yeni köprüler kurmaya elverişli yerlere köprüler kurması; ayrıca yeni duruma göre gidilmeyecek olan eski konağın zahîresini de yeni konaklara sürdürüp, etraftaki köylerde ekmek pişirtmesi.

1745 ***Han oğlu Mehmed Giray Han'a***

Emredildiği gibi Tatar askeri toplanıp Özi nehri geçilmek üzere iken yeniden gelen emir gereğince burada beklenilmekte olduğu Kırım hanı tarafından bildirildiğinden, daha önce belirlenen güzergâhtan Tımışvar'a gidilmesi; ancak yol boyunca askerlerin gereğince zaptedilerek reâyânın şikâyetine yol açacak herhangi bir hareket yapılmasına müsaade edilmemesi.

11 Zilkâde 973 (30 Mayıs 1566)

1746 ***Semendire beyine***

Daha önce, isimleri yazılı olan yerlerin konak tayin edildiği ve bu konaklara zahîre hazırlanmasının emredildiği; ancak Vidak suyunun geçit vermemesi sebebiyle daha aşağıda köprü yapılması gerektiğinden, Vidak'da köprü yapıldığında Niş'den, daha önce tayin olunan konaklara kaç konakta gelinip hangi konakta birleşileceği ve eski konaklarda hazırlanan zahîrenen yeni konaklara götürülüp götürülemeyeceği, eğer götürülemeyecek konaklar varsa bunların zahîrelerinin nasıl temin edileceği hususlarının teferruatlı bir şekilde yazılarak bildirilmesi.

1747 ***Semendire beyine***

Gönderdiği mektupta, Tuna ve Sava nehirlerinin taşması sebebiyle Belgrad ve Böğürdelen arasında köprü yapmaya münasip yer olup olmadığının sorulması üzerine yapılan araştırmada köprünün Böğürdelen civarında Kalanka (قلنقه) köyü yakınında yapılmasının mümkün olduğu, bundan başka da uygun yerin bulunmadığı ve köprü yapılması için gerekli hazırlıkların yapılıp emir beklendiğinin arzedildiği; Rumeli askeri varmak üzere olduğundan arzolunduğu üzere köprünün sözkonusu yerde yapılmasının uygun görüldüğü.

1748 ***Valpova ve Korşenik konaklarının bağlı bulundukları kadılara***

Valpova adlı yer ile Korşenik köyü konak yeri tayin olunduğundan, asker için sözkonusu konaklarda belirtilen miktarlarda ekmek, peksimed, arpa, alef vs. zahîrenin hazırlanması ve ordu geldiğinde zahîre hususunda sıkıntı çektirilmemesi.

1749 ***Konak tayin olunan Korşenik köyünün bağlı bulunduğu yerin kadısına***

Korşenik konağında belirtilen miktarlarda ekmek ve arpa hazırlanması.

1750 ***Kırım hanına***

Leh kralının Boğdan tarafına hareketi olup ahde muhalif bir müdahalesi olursa kendisinin de Leh kralının ülkesine yürümesinin istendiği, ancak şimdiye kadar Boğdan tarafına bir müdahalenin duyulmadığı, şimdilik Beç kâfirlerine yardım gönderdiğinin haber alındığı, eğer Boğdan üzerine gönderilmedi ise Akkirman Beyi Hasan Bey'in de kendisi ile birlikte bulunması hususunda gönderdiği mektubun alındığı ve bu hususta Akkirman beyine hüküm gönderildiği; kendisinin de eskiden olduğu gibi haber toplayıp Leh kralının Beç kralına yardım edip etmediğini araştırması; eğer etmiş ise ne kadar akçe veya adam yardımı yaptığını teferruatlı olarak bildirmesi; Boğdan tarafına bir saldırı olursa Hasan Bey ile birlikte o tarafa akın düzenlemesi; ayrıca Özi nehri kenarında beklemekte olan askerleri de daha önce belirlenen güzergâh üzerinden Tımışvar'a göndermesi.

1751 ***Budun beylerbeyine***

Dergâh-ı muallâ çavuşlarından Mehmed konaklara zahîre toplamak üzere o tarafa gönderildiğinden, kendisinin konaklara sağ sâlim ulaştırılması için yanına işe yarar adamlar katılması.

12 Zilkâde 973 (31 Mayıs 1566)

1752 ***Tatarpazarı kadısına***

Kaza sâkinlerinden olup Samakov ahvaline karışan ve mirî samakovcıları ve işçileri azdırıp firar ettiren Mahmud bin Aydın, Hasan bin Bahtiyar ve Kara Ferhad isimli şahısların sürgün edilmeleri.

1753 ***Valpova dizdarına ve azeb ağasına***

Korşenik ve Valpova adlı konaklara zahîre hazırlamak için gönderilen Dergâh-ı muallâ çavuşlarından Haydar ve Mehmed'in yanına, bu hususta kendilerine yardımcı olmak üzere beşer nefer hisar eri ve beşer nefer azeb verilmesi.

1754 ***Yemen beylerbeyine***

San‘a'da bulunan kul tâifesine hazine lâzım olduğunda veya düşmana karşı asker yardımı gerektiğinde, San‘a beylerbeyine yeterli miktarda hazine ve asker verilmesi.

1755 ***San'a beylerbeyine***

San'a'dan Hindistan taraflarına silah ve gümüş âletler satıldığı duyulduğundan, kul tâifesi ile reâyâya tenbih edilerek bunun önlenmesi ve dinlemeyenlerin haklarından gelinmesi.

1756 ***Yemen beylerbeyine***

San'a'da bulunan kul tâifesi, ümenâ ve ummâldan, Yemen'e kaçanların yakalanması ve istenildiğinde teslim edilmesi.

1757 ***Semendire beyine***

Gönderdiği mektupta suların geçit vermemesi sebebiyle köprünün ancak Böğürdelen'in altında kurulmasının mümkün olduğunun bildirildiği; bu durumda on gemi ilâvesiyle köprünün Sebeş'te eski yerinde kurulması mümkün ise orada kurulması, değil ise arzolunduğu üzere Böğürdelen'in altında kurulması ve köprü ile eski menziller arasında kaç menzilin olacağı, bu menziller arasındaki uzaklıklar ile buralarda kaç köprünün bulunup kaç köprüye daha ihtiyaç olduğu hususlarının da ayrıntılı olarak yazılıp bildirilmesi; ayrıca eski menzillerdeki zahîrenin yeni menzillere sürülmesi ve Belgrad'da askere satılmak üzere üç yüz bin akçelik ekmek ve peskimed pişirtilip hazırlanması; bundan başka, menzillerde köprü gereken azmak ve bataklar varsa buralara da köprü yapılması.

14 Zilkâde 973 (2 Haziran 1566)

1758 ***Belgrad'dan yukarıda yol üzerinde bulunan kadılar ile Böğürdelen ve İzvornik kadılarına***

Yol üzerindeki kadıların, kadılıkları dahilinde belirlenen konaklarda ordu için gerekli olan ekmek, arpa vs. zahîreyi hazırlayarak teslim etmeleri; ayrıca Böğürdelen ve İzvornik kadılarının da kazalarına yakın konakların her birine belirtilen miktarlarda zahîreyi hazırlayarak götürüp teslim etmeleri.

1759 ***Rudnik ve Semendire civarında bulunan kadılara***

Semendire'de konak tayin edilen üç ayrı mahalle yardım için kazaları dahilinden belirtilen miktarlarda ekmek, arpa, vs. zahîrenin hazırlanarak en yakın konağa götürülüp teslim edilmesi.

1760 ***Semendire kadısına***

Her kadı'nın, kazası dahilindeki konakların durumunu araştırıp ıslahı gereken yerlerini ıslah ettirip köprü yapılması gereken yerlere müteaddid köprüler yaptırması ve azmak olan yerler ile konaklar arasındaki uzaklıkları bildirmesine dair daha önce gönderilen emir üzerine Akkilise, Ralya ve Hisarlık isimli yerlerin daha önceden konak oldukları, bu konakların birbirinden uzaklıklarının fazla olmadığı, konaklar arasındaki azmaklar ve bataklar üzerindeki köprülerin eskisi gibi tamir edildiği ve zahîrenin tedârik edilmek üzere

olduğuna dair gönderdiği mektubun alındığı; ancak her konakta bulunan batak ve azmaklara bir köprü yetmeyeceğinden, ikişer üçer köprü yapılması ve her konağa yeteri kadar zahîre hazırlanması; gerekirse zahîre hususunda civar kadılardan da yardım istenmesi.

1761 ***Belgrad'a varıncaya kadar yol üzerinde bulunan kazaların kadılarına***

Ordu yola çıktığından, askerlerin gece yolculuğu esnasında geçeceği yerlerde hububat tarlalarını çiğnememeleri için reâyâya tenbih edilerek yol etrafındaki hububat tarlalarının kenarlarına hendek kazdırılması.

1762 ***Ürgüp kadısına***

Niş kazasına bağlı Ilıca-ı Niş'te üç gün konaklanacağından, belirtilen miktarlarda ekmek, arpa alef vs. zahîrenin hazırlanarak adı geçen mahalle gönderilmesi.

1763 ***Nâzır Mü'min'e***

Kendisine ulaşan fermanda, sular geçit vermez ise köprünün aşağıda Vepro köyü yakınında, kerestenin hazır olduğu yerde yaptırılması ve eski konaklar ile köprüye ulaşılıp ulaşılamayacağının bildirilmesinin emredilmesi üzerine yapılan araştırmada, yukarıda suların geçit vermediği, eski konaklar ile köprüye varmanın da mümkün olmadığının görüldüğü ve köprü yapımına başlanılmış olup on iki güne kadar bitirileceğine dair gönderdiği mektubun alındığı; bu durumda köprünün bitirilmesi için gerekli gayretin gösterilmesi ve gönderilen mektupta köprü ile eski konaklar arasında ihdas olunacak yeni konaklar hakkında bilgi verilmediğinden bu konunun da teferruatıyla yazılıp bildirilmesi.

1764 ***Klis beyine***

Bosna beyinin düşmanın Senika Kalesi'nde toplanmakta olduğunu bildirmesi üzerine düşmana karşı hazırlıklı olması hususunda adı geçene emir gönderildiği; kendisinin de bu hususta hazırlıklı bulunup düşmanın saldırması halinde Bosna beyine yardım etmesi.

1765 ***Akıncı Beyi Süleyman Bey'e***

Daha önce kendisine akın için Bosna beyinin yanına gitmesinin emredildiği; ancak düşmanın Bosna'ya saldırma ihtimali üzerine akından vazgeçildiğinden kendisinin de vazgeçip doğru yoluna devam etmesi.

1766 ***Rumeli beylerbeyine***

Vefat eden Remmal Haydar'ın oğlunun yanında subaşı ve muhtesib olan şahıslar hakkında şikâyette bulunulduğundan, adı geçenlerin Remmal'in oğluna buldurulup Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

1767 ***Rumeli beylerbeyine***

Sefer için yola çıkıldığında halkın ekili tarlalarının ve çayırlarının çiğnetil-

memesi ve kimseden karşılıksız bir şey aldırılmaması için askerlerin iyi zaptedilmesi.

1768 ***Bosna beyine***

Daha önce kendisine Bosna'nın muhâfazası için yerine adam bırakarak sancağı askeriyle birlikte orduya katılmasının emredildiği; ancak kendisinin gönderdiği mektupta ise düşmanın Senika ve İstolca kalelerinde toplanmakta olduğunun bildirildiği; bu durumda kendisinin orduya katılmayıp sancağının zaîm ve sipâhileri ve Bosna'dan avârız alınmamasına karşılık halktan toplayacağı askerlerle birlikte memleketin muhâfazasında bulunup düşmandan memlekete her hangi bir zarar gelme ihtimali kalmadıktan sonra orduya katılması; ayrıca bazı müfsidlerin akına çıkılacağı sırada akını düşmana haber verdikleri duyulduğundan, suçu sâbit olanlardan birkaçının başkalarına ibret olmak üzere haklarından gelinmesi.

1769 ***Sofya, Dobniçe ve Ilıca kadılarına***

Yüz koyuna celep yazılıp daha sonra celeplerin iflas eden ve vefat edenlerini teftiş için görevlendirilen Cafer Çavuş tarafından çeşitli kişilerin şahitliği ile iflas ettiği tesbit edilerek müflis defterine kaydedilen ve Dobniçe kadısı tarafından eline sicil sûreti verilen Seyodayken (سیودایکن) adlı zimmî, bazı ehl-i garaz kişilerin sözü ile tekrar celep yazıldığına dair şikâyette bulunduğundan, bu hususun teftişi için mübaşir tayin edilen Mahmud ile beraber gerekli araştırmanın yapılması ve durum arzedildiği gibi ise adı geçenin yerine başka birinin celep yazılması.

1770 ***Medine-i Münevvere kadısına ve Şeyhü'l-Harem'e***

Medine-i Münevvere'de Bâb-ı Rahmet'deki Kayıtbay Vakfı'na ait su mahzeninin bazı kişiler tarafından işgal edildiği bildirildiğinden, durum arzedildiği gibi ise işgalcilerin buradan çıkarılmaları ve bundan sonra da kimsenin vâkıfın şartına aykırı iş yapmasına izin verilmemesi.

1771 ***Ilıca kadısına***

Ilıca'da bir iki gün konaklanacağından belirtilen miktarlarda ekmek, arpa, alef vs. zahîrenin hazırlanması.

1772 ***Anadolu ve Karaman beylerbeyilerine***

Mustafapaşa Köprüsü'nden geçerek Belgrad'a doğru ordunun iki menzil gerisinden gelmeleri ve ileriye geçmemeleri; ayrıca askerlerini gereği gibi zaptedip halkın mahsulünü çiğnetmemeleri ve kimseden karşılıksız birşey alınmasına müsaade etmemeleri.

1773 ***İsfirlik Banası kadısına***

Konak olarak belirlenen yerlere zahîre tedârikinde yardım edilmesi ve köprülerin ve batakların tamir edilmesi hususlarında daha önce gelen emirler üzerine

köprülerin tamir edildiği, fakat memlekette zahîre sıkıntısı çekildiğine dair gönderdiği mektubun alındığı; ancak zahîre tedâriki önemli olduğundan, hiçbir bahâne göstermeden belirtilen miktarlarda ekmek, arpa, alef vs. zahîrenin konaklarda hazırlanması ve köprü tamiri ile zahîre tedâriki hususunda noksan birşey bırakılmaması.

1774 ***Yagodine adlı yerin kadısına***

Yagodine adlı yer konak tayin olunduğundan, sözkonusu konakta belirtilen miktarlarda ekmek, arpa, alef vs. zahîrenin hazırlanması.

1775 ***Yagodine'nin bağlı bulunduğu kadılığın civarında olan kadılara***

Yagodine adlı yer konak tayin olunduğundan, her bir kazadan, belirtilen miktarlarda ekmek, arpa, alef vs. zahîrenin tedârik edilip adı geçen konağa gönderilmesi.

1776 ***Bana kadısına***

Kazada bulunan Aksem adlı yer konak tayin olunduğundan, sözkonusu konakta belirtilen miktarlarda ekmek, arpa, alef vs. zahîrenin hazırlanması.

1777 ***Koçanya ve Ürgüp kadılarına***

Bana kazasına bağlı Aksem adlı yer konak tayin olunduğundan kazaları dahilinden belirtilen miktarlarda ekmek, arpa, alef vs. zahîrenin hazırlanarak sözkonusu konağa gönderilmesi.

15 Zilkâde 973 (3 Haziran 1566)

1778 ***Kral oğluna nâme-i şerif***

Erdel a‘yanı, beyleri ve askerlerini vilâyetin muhâfazasında bırakıp kendisinin Belgrad'da orduya katılmak istediğine dair gönderdiği mektubun alındığı; ordu ondördüncü menzilde Belgrad'a varacağından, o zamana kadar yetişmesi mümkün ise orduya katılması, eğer mümkün değilse, vilâyetine düşman tarafından zarar gelmesi ihtimaline karşı beyleri ile birlikte vilâyetinin muhâfazasında kalıp, daha sonra uygun bir yerde orduya katılması.

1779 ***Tımışvar beylerbeyine***

Onbeş akçe ile beşli ağası olan Gazanfer'e on iki bin akçelik timar için hüküm verilmişken, tekrar on beş akçe ile beşli ağalığına arzolunduğu, ancak hile ile beratını yirmi iki akçe olarak çıkarttığı bildirildiğinden, elindeki beratın incelenmesi ve belirtilen hususların doğru olduğu ortaya çıkarsa hapsedilip beratının elinden alınarak Südde-i saâdet'e gönderilmesi ve yerinin başkasına tevcih edilmesi.

1780 ***Samakov kadısına***

Dergâh-ı muallâ çavuşlarından Mehmed tarafından, Samakov'da yapılacak bazı

mirî masraflar için yanında bulundurduğu hazinenin korunması gerektiği bildirildiğinden, hazinenen başına nöbetçi konularak muhâfazasının sağlanması.

1781 ***Alacahisar kadısına***

Parakin kadılığı dahilindeki konakların zahîresinin tedârikine yardım için belirtilen miktarlarda ekmek, arpa, odun vs. zahîrenin hazırlanarak bizzat konaklara getirilip teslim edilmesi.

1782 ***İsfirlik ve İsfirlik Banası kadılarına***

Kazaları dahilindeki Alekseniçe ve Yabokofça adlı konaklara belirtilen miktarlarda ekmek, arpa, odun vs. zahîre hazırlanarak götürülüp teslim edilmesi.

1783 ***Köstendil kadısına***

Köstendil'de tutuklandığı bildirilen kalpazanların muhâfaza edilerek durumlarının seferden sonra görüşülmesi.

1784 ***Yeniçeri ağasına***

Yeniçerilerle birlikte Belgrad'dan karşı tarafa geçilmesi gerektiği, ancak suların elvermemesi yüzünden karşıya geçilemediği ve Belgrad önünde de köprü kurmanın mümkün olmadığı, bu sebeple gemiler ile Belgrad'dan Zemun'a geçmek mümkün ise Semendire beyinden gemiler istenerek karşıya geçilmesi; eğer gemi ile geçmek mümkün değil ise Böğürdelen'de kurulacak köprüden geçilmesi ve nereden geçildiği hakkında bilgi verilmesi.

1785 ***Semendire ve Belgrad dizdarlarına***

Gemilere zahîre ve silah yüklenmesi, köprü yapılması vb. hizmetlerde istihdam edilmek üzere Semendire beyine istediği kadar hisar eri verilmesi.

16 Zilkâde 973 (4 Haziran 1566)

1786 ***Edirne Muhâfızı Mustafa Paşa'ya***

Edirne yakınlarındaki Sazlıdere'de beş altı adamın ehl-i fesâd tarafından öldürüldüğü duyulduğundan, kâtillerin ve o bölgedeki diğer ehl-i fesâdın yakalanarak şer‘an sâbit olan suçlarına göre cezalandırılmaları.

1787 ***Lalaya***

Koçhisar ve Tosya arasındaki bazı yerlerde adam katlolunup, mallarının yağmalandığı duyulduğundan, sözkonusu bölgede meydana gelen katl vakaları hakkında bilgi verilip ehl-i fesâdın yakalanarak haklarından gelinmesi ve yolların güvenliğinin sağlanması.

1788 ***Kocaili Beyi Ali Bey'e***

Semendire Beyi Bayram Bey'in mektup göndererek, Tuna nehrinin taşması sebebiyle köprünün ancak Zemun karşısında kurulmasının mümkün olduğunu bildirmesi üzerine kendisine arzettiği yerde köprüyü yapmasının emredildiği; kendisinin de gemi ile mühimmâtın Zemun'a nakledilmesi ve muhasarada kullanılacak olan Semendire ve Belgrad'daki topların da yuvalakları ve diğer mühimmâtıyla birlikte gemilere yüklenerek emredilen yere ulaştırılması konularında Bayram Bey'e yardım etmesi.

1789 ***Şehirköy kadısına ve sâbık Angelikasrı kadısı olan Mevlâna Mehmed'e***

Şehirköy kazasında bulunan Mahmud hakkında bazı köylerden gelen şikâyetlerin defterinin gönderildiği ve bu konuda İvaz Çavuş'un mübaşir tayin edildiği; gönderilen defterdeki hususlar ile sair davacı olanların davalarının görülüp hakkı sâbit olanların haklarının iade edilip adı geçenin üzerine sabit olan suçların bildirilmesi.

1790 ***[Semendire Beyi] Bayram Bey'e***

Ordunun Belgrad'a yaklaştığı, yeniçerilerin ve nüzülün öbür yakaya geçirilmesinin gerektiği ve bunun için yeniçeri ağasına hüküm gönderildiği; sözkonusu nüzülün İzvornik'deki gemiler getirtilerek onlara yüklenip karşı tarafa geçirilmesi; yeniçerilerin de Belgrad'dan Zemun'a geçirilmesi mümkün ise bunun için gemi tedârik edilmesi, köprüden geçilmesi tercih edilirse bir an önce Böğürdelen'de köprü inşâasına başlanması; ayrıca hisar mühimmâtı için gerekli kazma ve küreklerin gemilere yüklenmesi; bu hususlarda hisar erenlerinin kendilerine yardımcı olmaları için dizdarlara hüküm gönderildiğinden, onların da getirtilip istihdam edilmesi ve oraya gönderilen Mehmed Çavuş'un köprü yapımında görevlendirilmesi.

1791 ***Kocaili Beyi Ali Bey'e***

Kopan sancağı Beyi Sinan'ın haber almak için yakalayıp İstanbul'a gönderdiği esirlerden birini, yolda voynuk sûretine sokarak kaçırmaya teşebbüs eden Voynuk Lazari'nin kendisine gönderildiği; adı geçenin zincire vurulup küreğe konulması.

17 Zilkâde 973 (5 Haziran 1566)

1792 ***Boğdan voyvodasına***

Boğdan'ın muhâfazasına tayin olunan yeniçerilerin mevâcib defterinin gönderildiği; mevâciblerin bu deftere göre ödenip, Boğdan haracından mahsub edilmesi.

1793 ***Gelibolu kadısına***

Gelibolu'daki acemi oğlanlarından birisinin Malkara kadısı yanında iken kadı'nın hizmetkârları tarafından öldürülüp altınlarının çalındığı bildirildiğinden, Malkara kadısına, hizmetkârları buldurularak bu hususun teftiş edilmesi ve hizmetkârların suçları sâbit olursa altınların tahsil edilip kendilerinin hapsedilmesi ve sonucun bildirilmesi.

1794 ***Sâbık Budun Defterdarı Mehmed Çelebi'ye***

Sefer için toplanan mirî zahîreyi getirmek üzere kendisinin emin tayin edildiği ve Semendire Beyi Bayram Bey'e de zahîre nakli için gerekli gemileri hazırlayıp zahîreyle birlikte teslim etmesi hususunda hüküm gönderildiği; Bayram Bey'den zahîreyi teslim alarak Tuna'ya gönderilen gemilere kaptan tayin edilen Kocaili Beyi Ali Bey ile birlikte boş gemilere yükletip getirmesi.

1795 ***Semendire Beyi Bayram Bey'e***

Budun defterdarı olup sefer için toplanan mirî zahîreye emin tayin edilen Mehmed'e zahîrenin gemilerle nakledilmesinin emredildiği; Ösek ve İzvornik'de bulunan boş gemilere alabildiği kadar zahîreyi yükleterek defteriyle birlikte Mehmed Bey'e teslim edip göndermesi.

1796 ***Kocaili Beyi Ali Bey'e***

Sefer için toplanan zahîreye emin tayin edilen Budun Defterdarı Mehmed'e zahîrenin gemilerle taşınmasının emredildiği; gerek zahîrenin gemilere yüklenmesi ve gerekse gemilerin güvenlik içerisinde yerlerine ulaştırılması hususunda kendisine gerekli yardımı yapması.

18 Zilkâde 973 (6 Haziran 1566)

1797 ***Pojega beyine***

Gönderdiği mektupta daha önce tedâriki ve inşâsı istenen köprü ve zahîre gemileri ile menzillerde çeşitli cins ve miktarlarda ekmek hazırlanması hususlarının bir kısmının yerine getirildiği, bir kısmının da yerine getirilmekte olduğu, ancak Drava nehri taştığı için köprü yapımında Peçuy ve Mohaç sancakbeylerinin öte yakadan kendisine yardımcı olmaları gerektiği hususlarının yer aldığı; bu durumda, Drava nehrinin normal hale dönmesini beklemek işleri aksatacağı için elindeki imkânları kullanarak köprü gemileri tedârik ve inşâ edip ordu gelinceye kadar köprüyü kurması; bu hususta gerekirse Peçuy ve Semendire beylerinden de yardım istemesi; ayrıca ordu için yirmi bin koyun tedârik edip münasip bir yerde muhâfaza etmesi.

1798 ***Sirem beyine***

Varadin'de köprü kurulması gerekirse ne kadar gemiyle, nerede kurulabileceği ve Drava nehriyle diğer nehirlerin taşıp taşmadığının araştırılması; ayrıca daha önce emrolunan koyun ve cerahor hazırlanması hususlarının ne durumda olduğunun da ayrıntılı olarak yazılıp bildirilmesi ve ordu için yirmi bin koyun tedârik edilerek münasip bir yerde muhâfaza edilmesi.

1799 ***Pojega, Sirem ve Üsküp beyleri ile Alaca kadısına ve Temürhan Çavuş'a***

Sefer için livaları dahilinden tedâriki emrolunan koyunlar henüz

getirilmediğinden, belirtilen miktarda koyunun, sahipleri veya vekilleri vasıtasıyla ordu varmadan Belgrad'a ulaştırılması.

1800 ***Samakov kadısına***

Ordu için gerekli olan nal ve çivileri tedârik ederek arabalar ile Belgrad'a göndermesi.

1801 ***[Semendire Beyi] Bayram Bey'e***

Vulçıtrın, İzvornik, Alacahisar, Vidin ve Niğbolu sancaklarından akçe ile alınan zahîre Belgrad'a gelmiş ise oradan nüzül ile birlikte geçirilmesi; ayrıca yukarı gidecek şaykaların pırankıları ile diğer malzemelerinin de hazırlanması.

1802 ***[Semendire Beyi] Bayram Bey'e***

Pojega beyinin gönderdiği mektupta, kendisinden istenen gemilerin hazırlandığı ve köprü için de otuz altı adet gemi yaptırıldığı, ancak Drava nehrinin görülmemiş bir şekilde taşmasından dolayı köprü yapma imkânı olmadığı ve bu durumda gemilerin de yetersiz kalacağı bildirildiğinden, adı geçene köprülerin durumunu inceleyip, yeniden inşâ etmek veya zahîre gemilerinin üzerinde değişiklik yaparak kullanmak gibi yollarla meseleyi halletmesi için emir gönderildiği; kendisinin de, adı geçen bey tarafından köprü için kullanılmak üzere zahîre gemileri istenirse, yeteri kadar gemi göndermesi; köprü Böğürdelen'de kurulacak olursa Belgrad ile arasında kaç konak olduğunu bildirmesi ve bu konaklarda bataklık yerler var ise oralarda da köprü yaptırması; ayrıca menzillerde askerler için yeterli miktarda zahîre hazırlatması.

1803 ***Peçuy Beyi Hamza Bey'e***

Pojega beyi tarafından gönderilen mektupta, kurulması emredilen köprülerin nehrin taşmasından dolayı kurulamadığının bildirilmesi üzerine, adı geçen beye gemi inşâ ederek veya zahîre gemilerinden faydalanarak mutlaka köprü kurmasının emredildiği; kendisinin de bu konuda Pojega beyi ile görüşerek, köprü kurulacak yerlerdeki bataklıkları veya fazla akıntı olan yerleri tesbit etmesi ve ordu oraya varmadan köprü kurulmasına düşman tarafından engel olunma ihtimali olup olmadığı hususu ile köprü kurulması için uygun olan yerleri bildirmesi.

1804 ***Radonik [Rudnik] ve Koçanya kadılarına***

Daha önce kendilerine imal etmeleri emrolunan tüfek yuvalaklarından ne kadarının imal edilip Belgrad'a gönderildiğinin ve geriye ne kadar kaldığının, kalanların da ne zamana yetiştirileceğinin bildirilmesi.

1805 ***Semendire beyine, Kocaili Beyi Ali Bey'e, Semendire ve Belgrad dizdarlarına***

Gemilerde ve kalelerde bulunan silahların görülerek Belgrad'a gidecek

silahların gemilere yükletilmesi hizmeti ile Dergâh-ı muallâ Topçuları Ağası Pîrî görevlendirildiğinden, kendisine bu hususlarda gerekli yardımın yapılması.

1806 ***Kocaili beyine***

Şu anda hangi bölgede bulunduğu, gemilerin yerlerine ulaşıp ulaşmadığı, Semendire ve Belgrad'da kale kuşatması için kullanılacak top ve mühimmâtın yüklenip yüklenmediği ve diğer durumlar hakkında gerekli bilgileri yazıp göndermesi.

1807 ***Vidin kadısına***

Daha önceki emir gereğince ordu için hazırlanan koyunların sahipleri ya da vekilleri vasıtasıyla Belgrad'a doğru sürülüp ulaştırılması.

1808 ***Vidin sancağı kadılarına***

Ordu için hazırlanması ve Belgrad'a gönderilmesi emredilen otuz bin koyun henüz gönderilmemiş olduğundan, her birinin kendilerine emredilen miktarda koyunu tedârik tedârik edip, toplam otuz bine tamamlayarak, sahipleri veya vekilleri vasıtasıyla ordu varmadan önce Belgrad'a ulaştırmaları.

1809 ***Berkofça kadısına***

Ordu için kazası dahilinden tedâriki istenilen bin beş yüz koyun henüz gelmediğinden, istenilen miktardaki koyunun âcilen hazırlanarak gönderilmesi.

1810 ***Semendire beyine***

Vezir Pertev Paşa'nın istediği bütün silah, mühimmât vs. nin cebehânede mevcut olandan verilmesi; ayrıca Koçanya ve Rudnik madenlerinde işlenen ve Belgrad'a gönderilmesi emredilen fındıkların gelip gelmediğinin ve geldi ise miktarının da bildirilmesi.

1811 ***Samakov, Şehirköy, Radomir, Berkofça, Kratova, Ustrumca, Tikveş, İvranya, İştib ve Üsküp kadılarına***

Daha önce kendilerine, kazaları dahilinden belirtilen miktarlarda koyunun Belgrad'a gönderilmesinin emredildiği; kendilerinin ise Dergâh-ı muallâ çavuş oğullarından Nebi'ye verdikleri arzlarda, koyunların gönderilmek üzere olduğunu bildirdikleri; konunun önemine binaen koyunların geciktirilmeden sahipleri veya vekilleri vasıtasıyla âcilen Belgrad'a ulaştırılması ve bu konuda hiçbir şekilde ihmal gösterilmemesi.

1812 ***Thaçka [Çaçka] kadısına***

Gönderdiği mektupta, tayin olunan konak yeri için tedâriki emrolunan zahîreyi, halkın kaçması ve bulunduğu toprağı terketmesi yüzünden toplayamadığını ve emredilen miktar kadar da toplamasının imkânı olmadığını bildirdiği; bu konuda gerekli ihtimamın

gösterilmesi ve istenilen miktarda zahîrenin toplanarak yarısının Batiçne, yarısının ise Akkilise konaklarına götürülmesi.*

** Hükmün sonunda zahîrenin teslim yerinin Eskihisarlık olarak değiştirilmesi hakkında yeni bir hüküm gönderildiğine dair kayıt vardır.*

19 Zilkâde 973 (7 Haziran 1566)

1813 ***Sâbık Budun Beylerbeyi olup İstanbul muhâfazasında bulunan İskender Paşa'ya***

Malkara kadısı tarafından gönderilen mektupta hırsız, eşkıya ve ehl-i fesâdı yakalamakla görevli Evren kethüdâ adlı sipâhinin sefere gittiği, onun yerine Gelibolu'da oturan hâssa reislerinden Hüsam Reis'in bu görevin üstesinden gelebileceği bildirildiğinden, ehl-i fesâdın takibi ve yakalanması hususunda Malkara kadısı tarafından adam talep edildiğinde adı geçen reisin veya bir çavuşun gönderilmesi.

1814 ***Erdel kralına***

Düşmanın silah ve asker durumu, halkdan yardım için hayli kuvvet topladıkları ve şu anda çok güçlü bir durumda olduklarına vs. ye dair gönderdiği mektubun alındığı; daha önce gönderdiği mektupta da Belgrad'da orduya katılmak isteğini bildirmiş olduğu; bu hususta kendisine gönderilen nâme-i hümâyunda belirtildiği şekilde hareket etmesi ve düşman hakkında elde edeceği bilgileri iletmeye de devam etmesi.

1815 ***Eflak voyvodasına***

Erdel kralı ile birlikte hareket edip adamları geldiğinde her türlü ihtiyaçlarının karşılanarak yol emniyetlerinin sağlanması ve düşman hakkında elde edilecek bilgilerin iletilmesi.

1816 ***Samakov kadısına ve Mehmed Çavuş'a***

Mismar ve lenger gibi Tersâne-i Âmire mühimmâtının Hacı Mehmed marifetiyle işletilmesi.

1817 ***[Niğbolu Beyi] Mehmed Han'a***

Niğbolu'da bulunan gemilerin Demirkapı'ya geçmeyip Vidin taraflarında bulunduğunun haber alındığı ve âcilen Belgrad'a gelmelerinin gerektiği; bu sebeple sipâhilerle birlikte gemileri vakit kaybetmeden Belgrad'a ulaştırması ve oradan beylerbeyinin yanına gitmesi.

1818 ***Ordu-yı hümâyun'dan Hram'a, Hram'dan Kral oğluna varıncaya kadar yol üzerinde bulunan kazaların kadılarına***

Kral oğlu'nun adamı Petri ve üç yoldaşı Kral oğlu'na gönderildiğinden,

geçtikleri yerlerde gereken yardımın yapılması, ihtiyaçlarının giderilmesi ve sağ sâlim gidecekleri yere varmalarının sağlanması.

1819 ***Şehirköy kadısı ile Angelikasrı sâbık Kadısı Mevlâna Mehmed'e ve İvaz Çavuş'a***

Sâbık Şehirköy Kadısı Mahmud ve bazı sipâhiler hakkındaki şikâyetleri hâvi defter sûretinin kendilerine gönderildiği; adı geçenin ve sipâhilerin hak üzere teftiş edilerek üzerlerine sâbit olan hakların alınıp sahiplerine verilmesi ve sâbit olan suçlarının bildirilmesi.

1820 ***Novaberde, Kratova, Srebreniçe, Vulçıtrın, Blasençe ve Zaplana kadılarına***

Daha önce gönderilen hükümde her kazadan sefer için hendek kazıcı ve lağımcı gönderilmesinin emredildiği, ancak şimdiye kadar kimsenin gelmediği; emir gereği her kazadan âcilen hendek kazıcı ve lağımcı tedârik edilip bölükbaşılarıyla Ordu-yı hümâyun'a gönderilmesi; aksi takdirde ihmali görülenlerin cezalandırılacağı.

1821 ***İstanbul Hâfızı İskender Paşa'ya***

İstanbul'da hırsızlık olayları meydana geldiği duyulduğundan bunlara karşı dikkatli olunması, levend tâifesinin kontrol edilerek kefili olmayanların şehirden uzaklaştırılması ve İstanbul'da kefilsiz kimse bırakılmaması; ayrıca Malkara'da çadır basarak adam öldürenlerden iki tanesinin yakalanarak siyâset olunduğu, suç ortağı olan iki kişinin ise Ergene Köprüsü'nde bir evde kaldıklarının ve reislerinin Kazdağı'ndan Divane Hüseyin olduğu belirlendiğinden, bu kişilerin de yakalanmaları için gereken gayretin gösterilmesi ve suçları sâbit görülürse haklarından gelinmesi.

20 Zilkâde 973 (8 Haziran 1566)

1822 ***Alacahisar kadısına***

Yabokofça, Şoylak ve Senirçe adlı yerler konak tayin olunduğundan, buralara belirtilen miktarlarda arpa ve ekmek hazırlanması ve Ordu-yı hümâyun geldiğinde zahîre hususunda herhangi bir sıkıntıya meydan verilmemesi.

1823 ***Şehirköy kadısına***

Kendisinden önceki kadı tarafından asker için halktan arpa toplanıp anbara konulduğu, ancak arpanın askere verilmeyip anbarda kaldığı haber alındığından, konuyla bizzat kendisinin ilgilenerek toplanan zahîreyi kimlerden alınmış ise tekrar sahiplerine iade etmesi ve kimden ne kadar arpa alınıp ne kadar iade edilmişse defterini tutup Südde-i saâdet'e göndermesi; bu işi emredildiği şekilde halletmediği takdirde kendi âkıbetinin de önceki kadının âkıbeti gibi olacağı.

1824 ***Çaçka kadısına***

Toplanan zahîre yetersiz olduğundan daha fazla zahîre toplanması ve bundan sonra toplanacak zahîrenin tamamının Eskihisarlık konağına gönderilmesi.

1825 ***Venedik Doju Bronimos Pribol'a (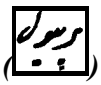) nâme-i hümâyun***

Saray-ı Atik Ağası Ali Ağa'ya olan borçlarını ödemeyip Venedik'e giden Aleksandra ve kardeşinin borçlarının tahsil edilip, kendilerinin ve borcun tahsili için Venedik'e gönderilen ancak orada irtidad eden Dergâh-ı muallâ kapıcılarından Mehmed'in yakalanıp Südde-i saâdet'e gönderilmeleri.

1826 ***Sâbık Budun beylerbeyi olup İstanbul muhâfazasında bulunan İskender Paşa'ya ve Defterdar Hasan Çelebi'ye***

Menzillerde ve geçitlerde haraççıların fazla akçe aldıkları yolunda şikâyette bulunulduğundan, bundan sonra haraççıların haracı bizzat mahkemede ve kadı huzurunda almaları, haraç dışında mal ve imza akçesi alınmaması; kul tâifesine beratlarında yazılı olan akçe dışında fazla akçe almamaları yolunda tenbihte bulunulması ve bu konunun kadılar tarafından gereği gibi kontrol edilmesi.

1827 ***Mâmrevan Beyi Ömer Bey'e***

Erzurum beylerbeyinin arzına binâen, Havâss-ı hümâyun'a yaramayan zevâidden, Kemah, Bayburd, Erzincan, İspir ve Kasirik kalelerinin hisar erenlerine bin beş yüz, bölükbaşılarına bin altışar yüz, dizdarlara beşer-altışar bin ve ulûfesi fazla olanlara da yedişer bin akçelik timar tevcih edilmesi.

1828 ***Vidin beyine***

Yaptırdığı gemileri görevlendireceği sipâhiler ile âcilen Demirkapı'dan çıkarıp Belgrad'da Kocaili Beyi Ali Bey'e teslim etmesi ve sancağı sipâhileri ile birlikte beylerbeyinin yanına gitmesi.

1829 ***Şehirköy kadısına***

Madenci oldukları için celeplikten çıkarılan on iki kişinin yerine kaydedilen yeni celeplerin defterinin kendisine gönderildiği; bundan sonra sözkonusu celeplerin her sene koyunlarını muntazam olarak göndermelerinin sağlanması.

21 Zilkâde 973 (9 Haziran 1566)

1830 ***Belgrad ve Semendire kadıları ile dizdarlarına***

Vezir Pertev Paşa'ya elli adet darbzen götürmekle görevlendirilen arabacılar kethüdâsının darbzenleri almadan arabaları alıp gittiğinin haber alındığından, eğer haber

doğru ise kethüdânın geri gönderilip darbzenlerin aldırtılması; ayrıca köprü geçildikten sonra Zemun'a kaç konakta gelindiğinin, Zemun'dan Varadin'e kadar kaç menzil bulunduğunun, her menzilin uzaklığının ne kadar olduğunun ve Tise suyu hizasından gidildiğinde Segedin'e kaç menzilde varılacağının bildirilmesi.

1831 ***[Semendire Beyi] Bayram Bey'e***

Köprünün nerede kurulması gerektiğine karar verip gemileri ona göre tedârik etmesi; eğer Varadin'de kurulacaksa adam gönderip Ösek'teki gemileri de getirterek kendi gemileriyle birlikte köprüyü kurdurması ve durumu bildirmesi.

1832 ***Pojega beyine***

Köprünün Varadin'de kurulma ihtimali olduğundan, böyle bir durumda ihtiyaç duyulduğu takdirde Ösek'de bulunan gemilerin de Semendire beyine gönderilmesi.

1833 ***Rumeli beylerbeyine***

Zaplana kadısının mektup göndererek Ordu-yı hümâyun ve Istabl-ı Âmire için hazırlanan zahîrenin hepsinin Kurşunlu yakınlarında konaklayan Rumeli askeri tarafından alındığını ve geride başka zahîre kalmadığını, önceki zahîrenin zaten kaza haricinden tedârik edildiğini ve ahalinin tekrar zahîre çıkartmaya kudretleri olmadığını, askerlerin Istabl-ı Âmire için hazırlanan zahîreyi çok düşük fiyatla zaptettiklerini bu nedenle Alacahisar yakınlarındaki konaklara zahîre yardımında bulunamayacaklarını bildirdiğinden, emrindeki askerleri gereği gibi zaptedip ordu ve Istabl-ı Âmire için hazırlanan zahîreyi yağma ettirmemesi, ordunun geçeceği konaklara uğramadan doğruca Sirem'e giderek orduyu beklemesi ve güzergâh boyunca askerlerin reâyâdan karşılıksız bir şey almamaları için gerekli tedbirleri alması.

1834 ***Sirem beyine***

Ösek'de köprü kurulmasından vazgeçilip köprünün Varadin'de kurulması kararlaştırıldığından, Ösek'deki köprü gemileri ve köprü ağaçlarıyla diğer araç ve gereçlerin Varadin'e gönderilmesi için Pojega beyine, Belgrad'da köprüden artan gemi vs. malzemelerin gönderilmesi için de Semendire beyine emir gönderildiği; bu gemileri ve ihtiyaç duyulan diğer araç gereç ve malzemeleri isteyip köprüyü kurmaya başlaması ve köprü döşemesine ağaç yetmezse geri kalanını kendisi tedârik ettirmesi.

1835 ***Sirem beyine***

Böğürdelen-Varadin güzergâhında bulunan konaklara zahîre tedârik etmekle görevlendirilen kadılara, belirtilen miktarlarda zahîreyi hazırlayarak konaklara getirmeleri hususunda sıkı tenbihte bulunulması.

1836 ***Pojega beyine ve Semendire Beyi Bayram Bey'e***

Varadin yakınlarında kurulması kararlaştırılan köprü için Ösek'de hazırlanan

köprü gemileri, döşeme ağaçları vs. malzeme ile Belgrad'da daha önce yapılan köprüden artan gemi, döşeme ağacı ve diğer mühimmâtın âcilen Sirem beyine gönderilerek gönderilen malzeme hakkında Sirem beyinden temessük alınıp durumun bildirilmesi.

1837 ***İzvornik'den Böğürdelen'e kadar Sava'nın iki yakasında olan kazaların kadılarına***

Ordu Böğürdelen yakınlarından geçeceğinden, Böğürdelen'de bulunan konaklara belirtilen miktarlarda arpa, ekmek, yulaf ve kapluca hazırlanarak gemilerle veya başka yollarla götürülüp teslim edilmesi ve konaklarda zahîre hususunda sıkıntı çekilmesine meydan verilmemesi.

1838 ***Tımışvar beylerbeyine, defterdarına ve kadısına***

Tımışvar'a gönderilen Pertev Paşa ve emrindeki askerlere, zahîre sıkıntısı olduğu söylenerek zahîre verilmediği duyulduğundan, daha önce anbara konan zahireden verilerek ya da başka bir yerden tedârik edilerek kendilerine bu hususta sıkıntı çektirilmemesi.

1839 ***Modava ve Tımışvar kadılarına***

Tımışvar taraflarına gönderilen askerler için zahîreye ihtiyaç bulunduğundan, menzillerde belirtilen miktarlarda zahîre hazırlanması.

1840 ***Semendire ve Belgrad kadıları ile dizdarlarına***

Seferde kullanılacak topları ve top arabalarını alıp götürmek üzere gönderilen arabacılar kethüdâsı, arabaları alıp topları almadan Hram'a gittiğinden, topları almak üzere geri döndüğünde, götürdüğü arabalara göre her arabaya ne cins top lâzım ise Belgrad ve Semendire'den alması; topların derhal kaleden çıkarılıp gemilere yüklenmesi ve her topa ellişer adet gülle verilerek yeteri kadar azeb ve hisar eri ile birlikte Hram'a gönderilmesi; ne kadar top çıkarıldığının, kaç gemiye yüklendiğinin ve hangi gün gönderildiğinin de bildirilmesi.

22 Zilkâde 973 (10 Haziran 1566)

1841 ***Segedin beyine***

Ordu-yı hümâyun için liva dahilinde koyunu olanlardan bıçağa yarar otuz bin erkek koyun tedârik edilerek Ordu-yı hümâyun geldiğinde sahipleri veya vekilleri tarafından götürülüp sattırılmasının temin edilmesi.

1842 ***Vidin beyine***

Sefer için Vidin'deki gemilerin bir kısmının yola çıktığı, bir kısmının da çıkmak üzere olduğu, ancak Niğbolu'dan gelecek gemilerin henüz yola çıkmadığı haber alındığından, Vidin'deki gemiler yola çıktıktan sonra gemi çıkarmaya götürdüğü görevliler

ile birlikte Niğbolu gemilerinin çıkmasına da yardım etmesi ve gemilerin tamamının yola çıkması için gereken gayreti göstermesi.

1843 ***Alacahisar kadısına***

Suyun karşıya geçmeye müsait olmamasından dolayı askerler karşıya geçemediği ve bu taraftan ilerlemeye karar verildiğinden, karşıda olan konaklarda daha önce hazırlanması emrolunan zahîrenin başka bir emir beklemeden âcilen Yabokofça, Şoylak ve Köprübaşı konaklarına geçirilmesi; ayrıca Ordu-yı hümâyun için daha önce istenilen koyunların da eksiksiz olarak istenen yere götürülmesi, aksi halde görevinden alınıp cezalandırılacağı.

1844 ***[Niğbolu Beyi] Mehmed Han'a***

Sipahileri alaybeyi ile birlikte gemilere bindirerek boğazı geçirip yukarı göndermesi emredildiği halde ne sipâhilerin, ne de gemilerin hâlâ yola çıkmadığı haber alındığından, sipâhilerini âcilen gemiler ile yukarı geçirip oradan beylerbeyinin yanına gitmesi ve emrindeki askerleri gereği gibi zapturapt altına alarak halka zulmetmelerine meydan vermemesi; ayrıca eşya taşıma bahânesiyle halktan araba ve hayvan kiralanıp ücretinin ödenmediği duyulduğundan böyle bir şeye izin vermemesi ve hak sahiplerine ücretlerinin ödenmesini sağlaması.

1845 ***Peçuy Beyi Hamza Beye***

Pojega beyinin mektup göndererek köprü kurulması istenen yerlerde Drava nehrinin yükselmesinden dolayı köprü kurulmasının mümkün olmadığını ve başka bir yerde köprü kurulması gerektiğini bildirmesi üzerine, kararlaştırılacak yere göre kereste hazırlamaları hususunda Pojega ve Sekçuy beylerine emir gönderildiğinden, adı geçen beyler ile müşavere edilerek köprü kurulacak yerin tesbit edilmesi ve köprü için yeteri kadar kereste hazırlaması.

1846 ***Pojega ve Sekçuy beylerine***

Drava nehrinin yükselmesi ve köprü kurulmak istenen yerde köprü kurulmasının mümkün olmadığı bildirildiğinden, köprü kurulmaya münasip başka bir yer bulunarak ona göre kereste hazırlanıp, durumun bildirilmesi ve daha sonra gelecek emre göre hareket edilmesi; bu hususta Peçuy beyine de emir gönderildiğinden, onunla da müşavere edilmesi.

23 Zilkâde 973 (11 Haziran 1566)

1847 ***Resava kadısına***

Kazası dahilinde tesbit edilen konaklarda asker için, belirtilen miktarlarda arpa, ekmek vs. zahîre hazırlaması ve diğer kadılara da bu hususta yardımcı olması.

1848 ***[Semendire Beyi] Bayram Bey'e***

İnşâsı emrolunan köprü için ne kadar gemi lâzım olduğu, nerede kurulacağı, ne zaman biteceği ve eni ve boyunun ne kadar olacağı hususlarında bilgi vermesi.

1849 ***Segedin beyine***

Daha önce istenen koyunların dışında, bir miktar da sığır tedârik edilmesi ve cerahor yazılıp gönderilmesi gerektiğinden, eğer Solnok beyinin yanında ise izinli olarak gelip bu işle kendisinin ilgilenmesi veya güvenilir bir voyvodasını bu iş için görevlendirmesi; ayrıca Varadin'den Segedin'e Segedin'den Solnok'a kaç konak olduğu, her konağın arasının ne kadar uzaklıkta olduğu ve köprü yapımına elverişli yer olup olmadığını da araştırarak ayrıntılı olarak bildirmesi.

1850 ***Solnok beyine***

Yanında bulunan Segedin beyi asker için koyun ve cerahor tedârik etme hizmeti ile görevlendirildiğinden, bu görevi yerine getirmesi için adı geçene izin vermesi; kendisinin de mümkünse sancağı dahilinden asker için koyun hazırlaması ve cerahor göndermesi .

1851 ***Radonik [Rudnik] kadısına***

Kaza dahilinde toplanan zahîrenin yarısının Batıçne, yarısının da Akkilise konaklarına getirilmesi.

1852 ***Belgrad Azeb Ağası Pîrî'ye***

Belgrad tarafında mirî hizmete tayin olunduğundan, âcilen Belgrad'a giderek görevine başlaması.

1853 ***Vidin beyine***

Tuna'ya gelecek gemilere kaptan tayin olunan Kocaili Beyi Ali Bey, Südde-i saâdet'e mektup göndererek, Karadeniz'den gelecek gemiler ile Niğbolu gemilerinin Tuna'dan yukarı çıkarılması için eskiden olduğu gibi Vidin halkının yardım etmesini talep ettiğinden, bu hususta kendisine gereken yardımın yapılması.

1854 ***Vidin beyine***

Vidin'deki gemilerin bir kısmının yola çıktığı, bir kısmının da çıkmak üzere olduğu fakat Niğbolu'da yapılan gemilerin hiçbirinin Tuna'ya çıkmadığı haber alındığından, gemileri çıkarması için Niğbolu beyine emir gönderildiği; Vidin'deki gemileri çıkarmaya giden görevlilerin işi bitince Niğbolu'dan gelen gemilerin çıkarılmasına da yardımcı olmaları.

1855 ***Vidin beyine***

Ordu-yı hümâyun zahîresi için sancak kadıları tarafından gönderilecek koyunları getirmek üzere işe yarar adamlar tayin olunması ve koyunların geciktirilmeden Ordu-yı hümâyun'a yetiştirilmesi.

1856 ***Belgrad'dan ötede olan Mozaviçe, Grabofça, Debriciye, Pridoriçe ve Köprübaşı konaklarının bulunduğu yerlerin kadılarına***

Askerlerin zahîre ihtiyacı için, tayin olunan konakların her birinde biner müd arpa, alef, mahlûta ve yüz bin akçelik ekmek hazırlanması.

1857 ***Belgrad, Böğürdelen, İzvornik ve Tuzla kadılarına***

Askerin konaklaması için Belgrad'dan Köprü'ye kadar Moraviçe, Grabofça ve Pridoriçe köyleri konak yeri olarak tayin olunduğundan, buralara yakın yerlerden geciktirilmeden her konağa biner müd arpa, alef, mahlûta ve yüz bin akçelik ekmek tedârik edilmesi.

1858 ***[Semendire Beyi] Bayram Bey'e***

Parakin kazasından tedârik olunan un ve arpanın mirî gemilerle Semendire anbarlarına götürülmek üzere iken Vezir Pertev Paşa'nın maiyyetinde bulunan askerlerin zahîre sıkıntısı çekmeleri üzerine Hram İskelesi'ne götürüldüğü duyulduğundan, bundan sonra zahîrenin başka yere gönderilmemesi ve Semendire'ye götürülüp anbarlara konması.

1859 ***[Semendire Beyi] Bayram Bey'e***

Top nakli için on adet geminin mevcut olduğu ancak kazma kürek vs. hırdavat için gemiye ihtiyaç duyulduğu bildirildiğinden, bunlar için de yeteri kadar gemi tedârik olunması, ayrıca dört adet de at gemisi hazırlanması; rutubetlendiği duyulan barutun da orada bulunan topçubaşı nezaretinde havaların müsait olduğu zaman serilip kurutulması.

1860 ***Semendire ve Hram kadılarına***

Gemileri çıkarmak için Köprü'ye gidecek olan Mehmed Han'a yeteri kadar şayka verilmesi.

1861 ***Topçubaşına***

Semendire Beyi Bayram Bey tarafından on adet bünyadlı top gemisinin yapımının bittiği bildirildiğinden, bunlardan beşine top ve top mermileri ile gemilerin alabileceği kadar kürek ve kazma yüklenmesi ve hazır olarak bekletilmesi.

1862 ***Topçubaşına***

Top arabaları tekerleği, top döşemesi ve metris damları için lâzım olan kiriş ve metris damı ağacının, bu işle görevlendirilen Dergâh-ı muallâ arabacılarından Rüstem ve

arkadaşları tarafından Belgrad'da hazırlandığı bildirildiğinden, bu malzemelerin gemilere yükletilmesi ve hazır olarak bekletilmesi.

1863 ***İzvornik sancağı kadılarına***

Semendire beyi tarafından gönderilen mektupta Belgrad'a getirilip teslim olunması gereken zahîre ve kürekçilerin henüz gelmediği bildirildiğinden, emrolunan zahîre ve kürekçilerin âcilen götürülüp teslim edilmesi.

1864 ***İzvornik beyine ve Böğürdelen kadısına***

Daha önce gönderilen emir gereğince istenen cerahor ve zahîrenin, halkın çeşitli bahâneler öne sürmesi ve sancakbeyinin gerekli yardımı yapmaması sebebiyle gönderilemediği bildirildiğinden, bu konuda görevlilerin birbirleriyle yardımlaşması; knezlerin, papazların ve a'yânın çağrılarak bu konuda kendilerine gerekli tenbihte bulunulması; ayrıca gemilerin de âcilen gönderilmesi ve gecikme sebebinin bildirilmesi; aksi halde muhalefette bulunanların cezalandırılıp, ihmali görülen görevlilerin görevden alınacakları.

1865 ***Tuna'ya gidecek gemilere kaptan tayin olunan Kocaili Beyi Ali Bey'e***

Pertev Paşa'ya Belgrad'dan on adet şahî ve kırk adet hurde darbzen verilmesi emrolunduğu, ancak paşa darbzenlerin arabalarını alıp derbzenlerin kendisindeki darbzenlerden verilmesini istediğinden, paşaya yanında götürdüğü gemi mühimmâtından on adet şahî ve kırk adet hurde darbzen vermesi ve onların yerine de Belgrad'da bulunan darbzenleri alması.

24 Zilkâde 973 (12 Haziran 1566)

1866 ***Karaman beylerbeyine***

Askerin zaptı için gönderilen İskender Çavuş'un bazı alaybeyileri ile güvenliği sağlamakta olduğu, fakat bazı kapı halkı, Anadolu tâifesi, akıncı vs. tâifenin Karaman askeri arasına karışıp fesad çıkarttıkları ve dirlikleri bilinemediğinden cezalandırılamadıkları bildirildiğinden, askerin gereği gibi zaptedilip, bu davranışları yapanların yakalanması ve özellikle akıncı tâifesinden olanların haklarından gelinmek üzere Ordu-yı hümâyun'a gönderilmesi.

1867 ***Alacahisar kadısına***

Gönderilmesi istenen koyunlara Havâss-ı hümâyun eminlerinin karşı çıktığı bildirildiğinden, her kimde koyun varsa tayin olunduğu üzere gönderilmesi ve karşı çıkanların isimlerinin bildirilmesi.

1868 ***Semendire beyine***

Kükürde ihtiyaç duyulduğundan her kimde kükürt varsa satın alınması.

25 Zilkâde 973 (13 Haziran 1566)

1869 ***Klis Beyi Hüsrev Bey'e***

Klis'te Blay sahrâsı adıyla bilinen yerleri, vilâyetin tahriri sırasında bazı şahısların, kendi üzerlerine maktû kaydettirerek oraya gidip yerleşmek, etrafı imar ve ihya etmek isteyen kişilere engel oldukları, halbuki bu arazinin otuz yıldan bu yana boş ve verimsiz olduğu, engel olan şahısların hiçbir şekilde araziyi işlemedikleri ve boş bıraktıkları bildirildiğinden, arazinin oralara gelip yerleşmek ve ziraaat etmek isteyenlere tahsis edilmesi, üzerimize maktûdur diye engel olanların dikkate alınmaması; ayrıca Lika nahiyesindeki tamire muhtaç olduğu arzedilen kale ile diğer harap kalelerin de tamir ettirilmesi.

1870 ***Varadin kadısına***

Dimitrofça kazasında tayin olunan üç konağa kendisin de zahîre tedârik ederek yardımda bulunması.

1871 ***Semendire beyine***

Böğürdelen'de kurulan köprü tamamlandıktan sonra Varadin'de kurulması kararlaştırılan köprü için mümkün olursa kendisinin bizzat giderek ilgilenmesi, mümkün olmaz ise işe yarar bir adam ile köprü yapımından anlayan bir mimar göndererek köprünün kurulmasına yardımcı olması; köprü yapımı için gemi yetmezse Sirem ve Pojega'da bulunan at gemileri ile zahîre gemilerinin kullanılması; ayrıca Böğürdelen'de kurulmakta olan köprünün son durumu hakkında da bilgi verilmesi.

1872 ***Sirem beyine***

Varadin'de kurulacak köprü için Semendire Beyi Bayram Bey görevlendirildiğinden, gerek köprü yapımında gerekse levâzım ve mühimmât tedârikinde kendisine gereken yardımın yapılması.

1873 ***Sirem beyine***

Varadin'de kurulacak köprü için Pojega Beyi Nasuh Bey'den otuz altı adet gemi istendiği; eğer gelecek gemiler yetmezse zahîre gemilerinden takviye olunması; Semendire beyinden de mimar ve işe yarar adam isteyip münasip bir yerde geniş ve sağlam bir köprü yaptırması.

1874 ***Budun beylerbeyine***

Daha önce hazırlanması emrolunan on topdan başka hisar döğmek için yirmi

adet daha on altı, on dört, on bir, on ve sekiz vukıyyelik toplar ile beş kantar ot hazırlanması; ayrıca düşmanın durumu hakkında ayrıntılı bilgi edinilip gönderilmesi.

1875 ***Budun beylerbeyine***

Ordu birkaç güne kadar Belgrad'a varacağı halde kendisinden uzun zamandır düşmanın durumu hakkında herhangi bir bilgi gelmediğinden, bunun sebebini arzetmesi ve düşmanın durumu hakkında ayrıntılı bilgi edinip işe yarar esirler alarak Südde-i saâdet'e göndermesi; bu hususta beylerbeyiliğine bağlı serhad beylerine de gerekli tenbihte bulunması .

1876 ***Pojega beyine***

Varadin'de kurulacak köprü için Ösek'te yaptırılan köprü gemilerinin döşeme, sepet vs. levâzımâtıyla birlikte eksiksiz olarak Varadin'e gönderilip Sirem beyine teslim edilmesi.

1877 ***Pojega beyine***

Emredilen işlerin tamamlandığı, gemiler, şaykalar, at gemileri, top döşeme tahtaları, zahîre, ekmek, kürekçi ve cerahor hazırlanıp yalnızca köprü kurma işi kaldığı hususunda gönderdiği mektubun alındığı; bu durumda top döşeme tahtaları ile karaağaç tahtalarından yarısının gemilere yüklenerek Varadin'e gönderilmesi, diğer yarısının da uygun bir yerde muhâfaza edilmesi.

1878 ***Hamza Bey'e***

Şimdiye kadar defalarca hüküm gönderilmesine rağmen hâlâ düşmanın durumu hakkında bir haber veya işe yarar esir elde edilip gönderilmemesinin sebebinin bildirilmesi; ordu Belgrad'a yaklaşmakta olduğundan âcilen düşmanın nerede bulunduğu, sayısı, nerede toplandıkları konusunda doğru haberler elde edilmesi ve ayrıntılı bir şekilde bilgi verilmesi.

1879 ***Topçubaşıya***

Budun beylerbeyine kale döğmeye yarar otuz adet top hazırlaması emredildiğinden, bu toplara, cinslerine göre ne kadar gülle gerekiyorsa deftere edilip bir topçu ile beylerbeyine gönderilmesi ve ne kadar gülle gönderildiği ile güllelerin nerelerden tedârik edildiğini de bildirmesi.

1880 ***Belgrad dizdarına***

Dergâh-ı muallâ çavuşlarından Ferhad ile Belgrad'a gönderilen suçlunun Belgrad Kalesi'nde hapsolunması.

1881 ***Belgrad kadısına***

Ordu-yı hümâyun için tedârik olunan bin kile arpanın yeniçeri tâifesinin

ağaları ile beraber gelip birkaç gün kalmaları halinde yetmeyeceğine, bazı kimselerin elinde bulunan arpa mühürlenmek istendiğinde bazı kimselerin para ile satın aldıkları yolunda cevap verilerek mühürlettirilmediğine ve Öziçe kadısının zahîre tedâriki hususunda gereken yardımı yapmadığına dair gönderdiği mektubun alındığı ve zahire tedârikinde yardımcı olması için Öziçe kadısına hüküm gönderildiği; kendisinin de mümkün olduğu kadar çok zahîre tedârik etmesi ve elinde zahîre bulunanların bu şekilde direnmelerine meydan vermeyip, anbarlardaki zahîreyi mühürlemesi.

1882 ***Öziçe kadısına***

Kendisine daha önce zahîre tedârikinde Belgrad kadısına yardım etmesi hususunda emir gönderildiği halde gereken yardımın yapılmadığı bildirildiğinden, emre aykırı iş yapmaması ve bol miktarda arpa, ekmek tedârik ederek Belgrad kadısına yardımda bulunması.

1883 ***Akıncı beylerinden Süleyman Bey'e***

Geçen sene sefere gelen akıncı tâifesinin gereği gibi zaptedilmedikleri için reâyâya zulmettikleri duyulduğundan, bu sene de aynı şekilde hareketler meydana gelmemesi için akıncı tâifesinin zapturapt altına alınması; aksi takdirde neticenin kendisine ait olacağı.

1884 ***[Semendire Beyi] Bayram Bey'e***

Ordu-yı hümâyun için daha önce gönderilen emirle sancağı dahilinden tedârik olunması istenen koyunların Haydar Çavuş aracılığıyla âcilen sürdürülüp Sirem tarafına geçirilmesi.

26 Zilkâde 973 (14 Haziran 1566)

1885 ***Pertev Paşa'ya***

Kendisiyle gönderilen sol ulûfeciler ile sağ garib yiğitlerden hayli kimsenin gelmediği duyulduğundan, adı geçen bölüklerin ağalarından mühürlü mevcut defterlerinin alınarak Südde-i saâdet'e gönderilmesi.

1886 ***Eflak ve Boğdan voyvodalarına***

Daha önce Eflak ve Boğdan'dan Tımışvar'a gönderilmesi emredilen askerlerin henüz gelmediği bildirildiğinden, sözkonusu askerlerin bir an önce yola çıkarılarak Tımışvar'a gönderilmesi.

1887 ***Hram kadısına***

Eflak ve Boğdan tarafına gönderilen Ahmed Çavuş'a bir şayka tedârik edilerek gideceği yere ulaştırılması.

1888 ***Semendire ve Sirem beylerine***

Varadin'de yapılacak köprü için Dergâh-ı muallâ çavuşlarından Dürûdger Mehmed Çavuş mübaşir tayin olunduğundan, görev yerine giderek geniş ve sağlam bir köprü yapılması için gereken gayreti göstermesi.

1889 ***Rumeli beylerbeyine***

İşlediği suçlardan dolayı yakalanıp Belgrad Kalesi'nde hapsolunan Divane Hızır'ın suç ortağı olan arkadaşlarının da yakalanarak hapsolunmaları.

1890 ***Filorina kadılarına***

Filorina'da ikâmet eden Cafer Voyvoda adlı sipâhinin kulu Hasan bin Abdullah ve arkadaşlarının sâbit olan suçlarından dolayı küreğe konulmak üzere sicil sûretleriyle birlikte İstanbul'a gönderilip Galata eminine teslim olunması ve teslim olunduğuna dair temessük alınması.

27 Zilkâde 973 (15 Haziran 1566)

1891 ***Topçubaşına***

Belgrad'dan Pertev Paşa'ya verilmesi emrolunan on şahî ve kırk küçük darbzeni almak üzere arabalarıyla giden arabacılar kethüdâsının darbzenleri almadığı bildirildiğinden, olayın aslının arzedilmesi ve Ordu-yı hümâyun Belgrad'a gelinceye kadar bütün silahların gemilere konularak hazırlıklı bulunulması.

1892 ***Topçubaşına***

Demirkapı'ya gelen gemilerin Tuna'dan yukarı çıkartılması için yeteri kadar adam gönderilerek gerekli yardımda bulunulması ve mirî esirler için peksimed pişirtilip âcilen Tuna gemileri Kaptanı Ali'ye teslim edilmesi.

1893 ***Bana, İsfirlik Banası, Koçanya, Alacahisar ve Parakin kadılarına***

Bana kadısının mektup göndererek, kaza dahilindeki martaloslara serdâr olan Banalı Müezzin Mustafa'nın serdarlığı esnasında halkın huzur içerisinde yaşadığı, Koçanya ve çevresindeki ehl-i fesâdın faaliyette bulunamadığı ve halkın güvenlik içinde olduğu, ancak Müezzin Mustafa'nın vefatıyla birlikte harâmi ve ehl-i fesâdın tekrar ortaya çıktığı ve huzurun bozulduğu yolunda kendisine gelen şikâyetleri bildirmesi üzerine, Semendire'nin Lefçe nahiyesinde timara mutasarrıf olan Mustafa'nın Bana kazasındaki martalos ve primikürlere serdar olarak tayin edildiği; bu sebeple adı geçenin sefere katılmaması ve kaza dahilinde ve Koçanya dağlarında ortaya çıkan ehl-i fesâd ve harâmilerin faaliyetlerinin önlenip cezalandırılmaları için emrindeki martalos ve primikürlerle birlikte mücadele etmesi; bunlar yetmediği takdirde kendisine yeteri kadar il eri verilmesi ve ehl-i fesâdın önüne geçilip halkın huzurunun sağlanması.

1894 ***Parakin ve Resava kadılarına***

Morova nehri üzerinde kurulan köprünün bozulup gemilerin Belgrad'a götürülmesi hizmetine timar erbâbından Mustafa'nın tayin olunduğu ve kendisinin, kürekçiler için dört bin akçe verilerek o tarafa gönderildiği; adı geçen geldiğinde yeterli miktarda kürekçi temin edilerek gemilerin Belgrad'a gönderilmesine yardım edilmesi.

1895 ***[Semendire Beyi] Bayram Bey'e***

Varadin'de kurulacak köprüye Ösek'ten gelecek gemilerden başka ne kadar gemi gönderildiği, köprü için zahîre gemilerinden bozulan gemi olup olmadığı, Pertev Paşa'ya verilecek darbzenlerin verilip verilmediği hususlarının bildirilmesi ve ihracı emrolunan koyunun çıkarılması için voyvodaların kadılara gönderilerek koyunların hazır edilmesi; ayrıca Niğbolu ve Vidin'den geçecek gemilere yardım edilmesi için ilgili kadılara hüküm gönderildiği, kendisi tarafından da bu konuda voyvodalara tenbihte bulunulması; bunlardan başka Vidin'e gelmesi gereken elli iki adet köprü gemisi geldi ise, köprü kurmakta adam ve malzeme eksikliğinden dolayı zahîre gemilerinin bozdurulmasına gerek duyulmaması için, gemilerin bir an önce Belgrad'a, oradan da Varadin'e ulaştırılması.

1896 ***Semendire kadısına***

Tuna'dan gelecek gemilerde bulunan mirî esirler için peksimed pişirtilip Tuna gemileri Kaptanı Ali'ye teslim edilmesi; ayrıca Belgrad'a çıkacak gemilere de, kaza dahilinden yeteri kadar adam ve şayka gönderilerek yardımcı olunması.

1897 ***Semendire dizdarına***

Kalede bulunduğu bildirilen güherçile ve kükürtten on beşer kantarın Tuna gemilerine kaptan tayin olunan Kocaili Beyi Ali'ye verilmesi.

1898 ***Koçanya, Resava ve Belgrad'a gelinceye kadar sahillerin iki yakasında bulunan kazaların kadılarına***

Demirkapı tarafından gelecek olan gemilerin Belgrad'a çıkarılması için adama ihtiyaç duyulduğu bildirildiğinden, Havâss-ı hümâyun eminleri ve voyvodalarının da bu konuda gereken gayreti göstermeleri ve yeteri kadar adam göndererek gemilerin Belgrad'a götürülmesine yardımcı olmaları.

1899 ***Koçanya, Resava ve Hram'dan Belgrad'a varıncaya kadar Tuna kenarında olan kazaların kadılarına***

Demirkapı'ya gelen gemilerin Belgrad'a çıkarılması için yeteri kadar adam gönderilmesi; ayrıca ihtiyaç duyulduğunda yeteri kadar kürekçi de görevlendirilip gereken yardımın yapılması.

1900 ***Alacahisar, Koçanya, Resava ve Semendire kadılarına***

Morova Köprüsü'nün yapımında kullanılan gemiler, Evren Çavuş ile Belgrad'a

gönderildiğinden, gemilere geçtiği yerlerde gereken her türlü yardımın yapılması.

1901 ***Alacahisar beyine ve kadısına***

Hakkındaki şikâyet üzerine görevinden alınan Alacahisar kadısı hakkında gerekli teftişin yapılarak haksızlığa uğrayanlar varsa haklarının iade edilip, sonucun ayrıntılı olarak bildirilmesi.

1902 ***Karaman beylerbeyisine giden yolun üzerinde bulunan kazaların kadılarına***

Karaman askerinin zahîre hususunda sıkıntı çektiği, halkta bulunan zahîrenin de akçe karşılığı istendiği halde verilmediği bildirildiğinden, beylerbeyi tarafından zahîre tedârikiyle görevlendirilen adamlar geldiklerinde, kendilerine bedeli mukabilinde yeterli miktarda zahîre verilmesi ve askere bu hususta sıkıntı çektirilmemesi.

1903 ***Belgrad kadısına***

Daha önce tedârik edilip Sirem'e geçirilmesi emredilen koyunlar henüz Sirem'e geçirilmemiş ise, ordu gelmeden önce Sirem'e geçirilmesi; ayrıca kendisinden kürekçi de istenilmiş ise kürekçilerin de hazırlanması.

28 Zilkâde 973 (16 Haziran 1566)

1904 ***Hacı Hasan Çavuş'a ve Mustafa Çavuş'a***

Eflak ve Boğdan askerlerinin yolda ve konaklarda gereği gibi zaptedilerek halktan parasız bir şey aldırılmaması ve halka zulmetmelerine meydan verilmemesi.

1905 ***Modava kadısına***

Demirkapı tarafından gelecek gemilerin Semendire'ye ulaştırılabilmesi için Modava kazasına geldiklerinde iki bin adam hazırlanarak gemilerin Semendire'ye ulaştırılmasına yardımcı olunması.

1906 ***Vidin beyine***

Kendisinin gemileri bırakıp gitmek üzere olduğu haber alındığından, gemileri Semendire'ye çıkarmadan başka bir yere gitmemesi ve gemileri Semendire'ye ulaştırması; aksi halde yoldan geri döndürüleceği.

1907 ***Beçkerek kadısına***

Konak yeri olarak tayin olunan Sürdük ve İslankamin'de zahîre hazırlanması hususunda ilgili kadılara hükm-i şerif gönderildiği; kendisinin de adı geçen konaklara belirtilen miktarlarda arpa ve ekmek götürüp teslim etmesi.

1908 ***İslankamin ve Varadin kadılarına***

Konak yeri olarak tayin olunan İslankamin ve Sürdük'te, belirtilen miktarlarda zahîre ve yiyecek hazırlanması.

1909 ***Alacahisar kadısına***

Alacahisar dağlarında ortaya çıkan eşkıyanın üzerine il erleri ile gidilerek yakalanmaları, aksi halde eşkıyanın verdiği zararın kendisinden ve il erlerinden tazmin edileceği.

1910 ***Dimitrofça kadısına***

Daha önce Dimitrofça kazası dahilinde tayin olunan üç konak için hazırlanan zahîrenin âcilen İslankamin ve Varadin konaklarına götürülmesi ve zahîre hususunda sıkıntı çekilmemesi için gerekli tedbirlerin alınması.

1911 ***Koçanya, Güğercinlik ve Semendire kadılarına***

Demirkapı tarafından Belgrad'a gelecek gemilere kaptan olan Kocaili Beyi Ali Bey gönderdiği mektupta, gemilerde yeteri kadar adam bulunmadığını ve henüz tehlikeli mahallerden geçilmediğini belirterek yardıma ihtiyacı olduğunu bildirdiğinden, gemilerin Belgrad'a kadar güvenlik içerisinde ulaştırılabilmesi için kazaları dahilinden iki bin kişi görevlendirilerek Güğercinlik kadısının Koçanya kazasına kadar, Koçanya kadısının Semendire'ye kadar, Semendire kadısının da Belgrad'a kadar gereken yardımı yapmaları ve gemileri Belgrad'a ulaştırmaları.

1912 ***Pojega beyine***

Köprünün Valpova'nın alt veya üst yanında kurulmasından vazgeçilip Varadin'de kurulması kararlaştırıldığından, Ösek'te inşâ olunan otuz altı adet köprü gemisinin bütün levâzımâtı ile birlikte âcilen Varadin'e gönderilmesi.

1913 ***[Niğbolu Beyi] Mehmed Han'a***

Durumunu bildirdiği gemilerin Semendire'ye ulaştırılması için, sipâhileri ile dönüp gemileri âcilen Semendire'ye götürmesi ve daha sonra sipâhileriyle birlikte Tımışvar'a dönmesi.

1914 ***Sirem beyine***

Daha önce emredildiği üzere köprü Varadin'de kurulacağından, Ösek'teki otuz altı parça gemi ile Semendire'deki otuz parça geminin Sirem'e gönderilmesi hususunda her iki beye de hükümler gönderildiği; kendisinin de bu kadar geminin köprü kurmaya yetip yetmeyeceğini araştırması ve eğer yetmeyecek ise zahîre gemilerini de kullanarak geniş ve sağlam bir köprü kurması; ayrıca köprünün boy ve eninin ne kadar olacağı ve ne zamana kadar tamamlanacağını da ayrıntılı olarak bildirmesi.

1915 ***[Semendire Beyi] Bayram Bey'e***

İlok'da mevcut olduğu bildirilen arpanın, kullanılmaya elverişli ise Varadin'e gönderilmesi; ayrıca aşağıdan gelen gemilerin Belgrad'a çıkarılması için de sancak kadıları ile voyvodaların âcilen yeteri kadar adam görevlendirmeleri ve gemilerin Belgrad'a çıkarılması.

1916 ***Kocaili beyine***

Götürdüğü gemileri tehlikeden uzak bir yere çıkardıktan sonra, gemilerin başına bir kalite ile yarar bir reis görevlendirerek kendisinin âcilen orduya katılması.

1917 ***Kocaili beyine***

Sinan Çavuş ile gönderilen üç suçlunun teslim alındıktan sonra küreğe konulması.

29 Zilkâde 973 (17 Haziran 1566)

1918 ***[Semendire Beyi] Bayram Bey'e***

Varadin'de inşâ olunan köprünün en kısa zamanda yetişmesi gerektiğinden Vidin'den gelecek elli iki adet köprü gemisinin reâyâ tarafından âcilen getirilmesi; kendisinin de Sirem'e gidip Sirem beyi ile birlikte çalışarak, kendi yaptırdığı köprüden artan gemiler ile Vidin ve Ösek'ten gelen köprü gemilerini kullanarak köprüyü en kısa zamanda tamamlaması.

1919 ***Sirem beyine ve kadılarına***

Varadin'de inşâ olunacak köprüde kullanılacak kerestenin taşınması için arabaya ihtiyaç duyulduğundan, yeteri kadar araba temin edilerek döşeme vs. malzemenin nakledilmesi; ayrıca köprü gemilerini götürmek için de yeterli sayıda kürekçi ve cerahor gönderilmesi.

1920 ***Sirem beyine***

Köprünün durumuna ve sipâhilerinin, kendi yanında hizmette bulunup, köprü için gereken malzemeleri Bayram Bey'in getirmesi yolundaki taleplerine dair gönderdiği mektubun alındığı ve talebi doğrultusunda Bayram Bey'e, köprü gemisi, kerestesi vs. malzeme ile birlikte Sirem'e gitmesi hususunda emir gönderildiği; kendisinin de Bayram Bey ile birlikte köprü hizmetini tamamlaması ve köprü bittikten sonra daha önce kendisine göndermesi emrolunan koyunları ve cerahorları hisar erleri ile geçirip göndermesi; ayrıca Pojega beyine yazılıp kendisine gönderilen hükmü de yerine ulaştırması.

1921 ***Pojega beyine***

Ösek'te yaptırdığı köprü gemilerini gemi döşemeleri, dülgerleri, demircileri vs.

mühimmâtıyla birlikte eksiksiz olarak Varadin'e gönderip Sirem beyine teslim etmesi.

1922 ***Segedin beyine ve kadısına***

Sancak dahilinde kaç konak olduğunun bildirilmesi, menzillerde olan azmak ve batakların kontrol edilerek lâzım olan yerlere yeteri kadar köprü yapılması, konaklara zahîre hazırlanması ve Peçuy karşısında İsfetiandaş adıyla bilinen azmağın iki üç yerinde geniş köprüler yaptırılması.

1923 ***[Semendire Beyi] Bayram Bey'e***

Sirem beyi, Varadin'de yapılacak köprü için dülger ve demirci kalmadığını, sancağında bulunanlardan hepsinin Böğürdelen'deki köprü yapımında istihdam edildiğini, köprü levâzımının da bundan sonra tedârik olunsa bile köprünün zamanında yetişmeyeceğini bildirdiğinden, kendisinin Varadin'deki köprü için Vidin ve Ösek'ten gelen gemilere ilaveten Böğürdelen'de yapılan köprüden artan gemiler ile orada istihdam edilen dülger ve demircilerden yeteri kadarını orada bırakıp fazlasını alarak köprü levâzımâtı ile birlikte Varadin'e götürüp köprünün yapımına başlaması.

1924 ***Vidin beyine***

Havâss-ı hümâyun reâyâsından bazı harâmilerin ev basıp hırsızlık yaptıkları, yakalananların mahkemede suçlarını itiraf ettikleri ve suçları mahkeme tarafından tescil edildiği halde Havâss-ı hümâyun âmillerinin görevlerini yapmayarak suçluların gereken cezayı çekmelerine engel oldukları bildirildiğinden, hırsız ve harâmilerden suçlarını itiraf edip mahkemece suçları tescil edilenlerin mahallerinde siyâset olunmaları.

1925 ***Erdel kralına***

Düşmanın sürekli gelmekte olduğu, Tokay Kalesi yakınında köprü kurmaya başladıkları, hisarlarına harp âletleri göndermekte oldukları ve bazı köyleri yakmaya teşebbüs ettikleri yolunda gönderdiği mektubunun alındığı; ordu gelinceye kadar emrindeki beyler ile birlik olup düşmana karşı koyması ve memleketin muhâfazası için gereken gayreti göstermesi.

1926 ***Semendire kadısına***

Erdel kralının adamının, Kraşova'ya varıncaya kadar yanına bir adam katılarak gönderilmesi.

1927 ***Bosna beyine***

Zilhicce ayında Sirem'e, oradan da Varadin'de yapılmakta olan köprüden geçilerek Segedin'e varılması kararlaştırıldığından, kendisinin de sefere katılamayacak olan alçak halli sipâhilerden yüz elli kadarını ayırıp başlarına birini başbuğ tayin ederek, knezlere vs. gönüllü tâifesine de gerekli tenbihte bulunduktan sonra memleketin muhâfazasında bırakıp, geri kalan sipâhiler ve gönüllü askerlerle gelip Ordu-yı hümâyuna katılması.

1928 ***Klis beyine***

Bosna beyine Bosna'nın muhâfazası için bir miktar sipâhi bırakarak Ordu-yı hümâyun'a katılmasının emrolunduğu; kendisinin de düşman tarafından Bosna tarafına herhangi bir saldırı yapılma ihtimaline karşı uyanık bulunup, gerektiğinde yardıma gitmesi.

1929 ***Vidin beyi ile Koçanya, Fethülislâm ve Semendire kadılarına***

Demirkapı tarafından gelecek gemilerin âcilen Belgrad'a ulaştırılması gerektiğinden, Vidin beyinin, sancağı dahilindeki reâyâdan yeterli miktarda adam görevlendirip, gemileri sıkışık bölgelerden çıkartmak hususunda gerekli gayreti göstermesiher kadının, kazasına ulaşan gemileri adam toplayarak diğer kazaya ulaştırmak sûretiyle gemileri Belgrad'a iletmeleri.

1930 ***Pakriç beyine***

Sancağın muhâfazası için yerine güvenilir bir adam tayin ederek kendisinin gelip Ordu-yı hümâyun'a katılması.

1931 ***Böğürdelen, Semendire ve Goryan kadılarına***

Gönderilen mektupta, bölgelerinde arpa sıkıntısı olduğu için her konağa beş yüz müd arpa tedârik edilmesi konusundaki emrin yerine getirilmesinin mümkün olmadığının bildirildiği, ancak her kadı'nın önceki emirde belirtilen miktarlarda zahîreyi tedârik ederek ilgili konaklarda hazır etmeleri.

1932 ***Bana kadısına***

Kazası dahilinden yeteri kadar zahîre ve ekmek tedârik ederek Ordu-yı hümâyun kazaya yaklaştığında getirip teslim etmesi.

1933 ***Semendire kadısına***

Semendire'den alınan toplar ile köprü gemilerini götürmek üzere hazırlanan cerahorların Mehmed Han'ın adamları tarafından Belgrad'a götürüldüğü ve gemilerin kaldığı bildirildiğinden, Semendire'de bulunan hisarlardan ve köylerden cerahor yazılarak top gemileri ve köprü gemilerinin âcilen Belgrad'a gönderilmesi.

1934 ***Balçık eminine ve voyvodasına***

Vezir Pertev Paşa'ya gönderilecek silah ve mühimmâtın taşınması için arabaya ihtiyaç duyulduğundan, yeterli miktarda araba gönderilerek sözkonusu silah ve mühimmâtın yüklenip Tımışvar'a ulaştırılması.

1935 ***Semendire beyine ve kadısına***

Tımışvar'a gönderilen silahların gemilere yüklenerek Balçık emininine

ulaştırılması; ayrıca çuvala ihtiyaç duyulduğundan, fazla çuval varsa derhal yarısının gönderilmesi.

1936 ***Niş'e varıncaya kadar yol üzerindeki kazaların kadılarına***

Kazaları dahilinden ve diğer yerlerden toplanan nüzülü getirme görevi Dergâh-ı muallâ çavuşlarından Hüsrev'e verildiğinden, toplanan nüzülün, yollarda toplanacaklarla birlikte adı geçen görevli tarafından getirilmesi.

1937 ***Kocaili beyine***

Kendisinin önce gelip Ordu-yı hümâyun'a katılması, donbazların ise sonraya kalması gerektiğine dair gönderdiği mektubun alındığı; ancak silah ve mühimmâtın bir an önce gelmesi gerektiğinden, gerekli gayreti göstererek donbazları da birlikte getirmesi.

Selh-i Zilkâde 973 (18 Haziran 1566)

1938 ***[Semendire Beyi] Bayram Bey'e***

Böğürdelen'de yapılan köprüden artan, Vidin'den gelen ve Ösek'ten gelecek gemiler ile Varadin'e varıp Sirem beyi ile birlikte köprü yapımına başlaması, şayet bu gemiler yetmez ise noksan kalan kısmı zahîre gemilerinden tamamlaması emredildiği halde henüz Varadin'e gitmediği haber alındığından, derhal Varadin'e gidip köprünün bir an önce bitirilmesi için gerekli gayreti göstermesi; köprü hizmeti için gönderilen Mehmed Çavuş'u da gerekli ise köprü yapımında istihdam etmesi, değilse kendisine izin vermesi.

1939 ***İzvornik kadısına***

Kaza dahilinden hazırlanması emredilen unun, zahîre gemilerine yüklenerek gönderildiği, ancak Semendire beyinin koyun için araba istediği hususunda gönderdiği mektubun alındığı; reâyânın araba vermesine dair bir emrin olmadığı, ancak kazadan her on hâneden bir adam olmak üzere bin adet cerahor hazırlanması ve sözkonusu zahîrenin de gemilerle Belgrad'a gönderilip teslim edilmesi

1940 ***Semendire kadısına***

Vidin'den gelen zahîre gemilerinin âcilen Belgrad'a götürülmesi gerektiğinden, kaza dahilinden yeteri kadar cerahor hazırlanarak gelen gemilerin Belgrad'a ulaştırılması.

1941 ***Segedin beyine***

Kendisine bağlı yerlerden yazılan cerahorların yiyecek ve baltalarıyla birlikte hazır edilmesi; konakların her birinde daha önceki emirde belirtilen miktarlarda ekmek, arpa, koyun ve sığır tedârik edilerek erzak konusunda askere sıkıntı çektirilmemesi, bu hususta voyvodaların da kendisine yardımcı olmaları; ayrıca konaklarda azmaklar ve bataklar varsa araştırılıp köprü gereken yerlere köprü yapılıp ıslahı gereken yerlerin de ıslah edilmesi.

1942 ***Belgrad dizdarına***

Toplar için topçubaşına , belirtilen miktarlarda urgan, kürek, kazma ve yeteri kadar ot ile sefer mühimmâtından ihtiyaç duyulan diğer malzemelerin verilmesi.

1943 ***Alacahisar kadısına***

Köprülü ve Yenice-i Vardar kazalarına âdet-i ağnam tahsiline gönderilen Sipâhi Yusuf'un tahsilâtı yaptıktan sonra İstanbul'a gelmeyip ortadan kaybolması üzerine bu hususun araştırılması için daha önce Köprülü ve Yenice-i Vardar kadılarına hüküm gönderildiği, ancak herhangi bir netice alınamadığından, bu hususun araştırılması görevinin kendisine verildiği; kendisinin de bu işle bizzat ilgilenerek adı geçenin gezdiği ve konakladığı yerlerden ve görüştüğü kimselerden etraflıca soruşturmak ve gerekli olan kişileri teftiş etmek sûretiyle bu olayı aydınlatması; bu hususta Yenice-i Vardar voyvodasının da mübaşir tayin olunması.

1944 ***Segedin beyine ve kadısına***

Turye adlı azmak üzerine birer ok atımı aralıklarla iki üç yerde köprü inşâ edilmesi; gerekiyorsa başka yerlere de köprü yapılması.

1945 ***Yeniçeri ağasına***

İnşası emredilen köprü için kereste taşımada kullanılacak araba bulunamadığı ve arabaların yeniçeriler tarafından alındığı duyulduğundan, derhal köprü yapımı için yeteri kadar araba verilmesi.

1946 ***Pojega beyine***

Varadin'de yapılacak köprü için Ösek'te inşâ edilen ve daha önce gönderilmesi emredilen gemilerin henüz gelmediğinin bildirildiği ve Ordu-yı hümâyun'un da Belgrad'a vardığı; zaman az kaldığından sözkonusu gemilerin derhal döşemeleri, dülgerleri, demircileri vs. levâzımâtı ile birlikte gönderilmesi.

1947 ***Çaçka kadısına***

Daha önce hazırlanması emrolunan zahîre, kürekçi ve koyunların bir an önce hazırlanarak koyunları getirmekle görevlendirilen Mehmed Çavuş'a teslim edilmesi.

1948 ***Nişân-ı hümâyun***

Sefer-i hümâyunda, gönüllü tâifesine Karaman zaîmlerinden İbrahim serdar tayin olunduğundan, sözkonusu şahsın gönüllüler tarafından serdar bilinip sözüne itaat edilip, emrettiği şekilde hizmette bulunulması.

1949 ***** Bu hüküm iptal edilmiştir.***

Gurre-i Zilhicce 973 (19 Haziran 1566)

Sirem beyine ve kadısına

1950 Bayram Bey gönderdiği mektupta, Böğürdelen Köprüsü'nden artan gemiler ile döşeme vs. mühimmâtın Varadin'de yapılacak köprüye iletilmesi hususunda kendisine emir geldiğini, fakat bu malzemenin gemiler ile gönderilmesi halinde ancak on günde yerine ulaşacağını, şayet Sirem'de bulunan arabalar ile gönderilir ise üç günde ulaşmasının mümkün olduğunu bildirdiğinden, sözkonusu döşeme tahtaları ve diğer köprü mühimmâtının arabalara yüklenerek âcilen Varadin'e ulaştırılması.

Dobniçe kadısına

1951 Anadolu sipâhilerinden Türabi, asker ile gelirken hizmetkârı Ali bin Ramazan'ın Dobniçe voyvodası tarafından cebren alındığını belirterek bu hususta Anadolu Ordusu kadısından aldığı temessükü ibraz ettiğinden, sözkonusu voyvodanın teftiş edilerek hizmetkârı, suçlu olduğu için mi, yoksa başka bir sebepten dolayı mı aldığının tesbit edilip bildirilmesi.

Sirem ve Pojega beylerine

1952 Daha önce hazırlanması emredilen kürekçilerin derhal emredilen yere gönderilip teslim edilmesi.

İzvornik kadısına

1953 Seferde görev yapmak üzere kazası dahilinden bin adet cerahorun baltaları ve kazmaları ile birlikte hazırlanıp Ordu-yı hümâyun'a gönderilmesi; cerahorların yazılması ve gönderilmesi hususunda yardım için kaza içindeki dizdarlar ve voyvodalardan yeterince adam alınması ve ihmali görülenlerin bildirilmesi.

Kocaili beyine

1954 Ordunun Zilhicce ayının birinci günü Belgrad'da konakladığı ve Böğürdelen köprüsünden geçilerek hareket edilmeye karar verildiği; kendisinin de bir an önce gemileri getirip orduya yetişmeye gayret etmesi.

Segedin sancağı dizdarına ve eminlerine

1955 Segedin sancağından istenen cerahor ve zahîrenin hazırlanması hususunda kendilerinin de yeterince adam vererek yardımcı olmaları.

Koçanya, Fethülislâm ve Semendire kadılarına

1956 Bundan önce bir çok defalar gönderilen hükümlerle aşağıdan gelecek gemiler her kazaya ulaştığında, o kaza dahilinden toplanacak cerahorlarla diğer kazaya iletilmek sûretiyle Belgrad'a ulaştırılmasının emredildiği halde henüz gemilerin gelmediği

görüldüğünden, emredildiği üzere gemilerin Belgrad'a ulaştırılması; aksi takdirde ihmali görülenlerin azlolunacağı.

1957* Ordu-yı Hümâyun'da ele geçirilen ve suçunu kabul eden Kalaycı Musa adlı hırsızın suç ortağı olan arkadaşlarının isimlerinin yazılarak kendilerine gönderildiği; bu şahıslarla birlikte diğer ehl-i fesâdın da yakalanarak şuçları şer'an sâbit olanların haklarından gelinmesi; şer'an sabit olmayanların ise hapsedilmesi.

** Hükmün kime hitaben yazıldığı belirtilmemiştir.*

Böğürdelen kadısına

1958 Kaza dahilinde bulunan konaklarda, belirtilen miktarlarda arpa ve ekmek hazırlanması ve bu hususta orduya sıkıntı çektirilmemesi.

Dimitrofça kadısına*

1959 Kaza dahilinde bulunan Köprübaşı ve Kopenik konakları için biner müd arpa ve yüzer bin akçelik ekmek hazırlanması.

** 1960 numarada yeniden yazılmıştır.*

1960 ** 1959 numaralı hükmün aynısıdır, bkz. 1959.*

Belgrad dizdarına

1961 Küreğe konulmak üzere Kocaili Beyi Ali'ye teslim olunacak beş adet suçlunun, Ali Bey gelinceye kadar kalede hapsolunması.

Baç kadısına

1962 Varadin'de yaptırılacak köprü için lâzım olan kazık, döşeme vs. köprü kerestesinin, orada bulunan korudan kestirilip gönderilmesi.

2 Zilhicce 973 (20 Haziran 1566)

Cezâyir beylerbeyine

1963 Sakız adası, küffâr donanması ve kürekçiler hakkında gönderdiği mektubunun alındığı; Sakız'daki doksan adet kâfirin yerlerinde bırakılıp hâssa haracı için bunlara müdahalede bulunulmamasına dair Maliye'den hüküm verilmesi hususunda emir verildiği; İnebahtı, Avlonya, Tırhala ve Karlıili nâzırlarına da bin kürekçi veya buna karşılık bedel akçesi vermeleri hususunda hüküm gönderildiği; kendisinin de düşmana karşı uyanık bulunması; ayrıca Sakız'da bulunan mücrimlerin de küreğe konulması.

1964 ***İskender Paşa'ya***

Bağdad zahîresi, Basra'ya Arapların tecavüzleri ve askerlerin zahîre durumları hususlarında gönderdiği mektubun alındığı; gerektiğinde para, asker ve zahîre hususunda yardımda bulunmaları için Şehrizol ve Diyarbakır beylerbeyileri ile Kürt beylerine hükümler yazıldığı; kendisinin de gerekli olduğu takdirde adı geçenlerden yardım talep ederek Arap eşkıyâsının Basra'ya zarar eriştirmesine meydan vermemesi ve Basra beylerbeyine yardımcı olması.

1965 ***Diyarbakır beylerbeyine***

Bağdad beylerbeyi mektup göndererek, Basra ve Bağdad'da zahîre ve hazine hususunda sıkıntı çekildiğini ve Arap eşkıyâsının Basra etrafını muhasara edip fesad çıkardıklarını bildirdiğinden, Bağdad beylerbeyi ile haberleşerek, daha önce Basra'dan yardım istenmesi halinde yapılacak yardımlara dair gönderdiği defterde belirttiği şekilde yeteri kadar asker ve zahîre göndermesi; ayrıca Haleb'den gönderilecek hazineyi de emin bir şekilde ulaştırması.

1966 ***Haleb beylerbeyine***

Bağdad'a gönderilmek üzere elli bin altın verilmesi için Haleb defterdarına hüküm gönderildiği; altınların güvenilir adamlarla Âmid'e ve buradan Âmid beylerbeyinin adamları ile birlikte Bağdad'a ulaştırılıp teslim edilmesi; ayrıca Birecik'te yapılan gemiler ile Bağdad'a zahîre gönderilmesi ve yerlerine tekrar gemi yapılması.

1967 ***Şehrizol beylerbeyine***

Bağdad beylerbeyinin Arap eşkıyâsının Basra'yı kuşatıp tecavüz ettiklerini bildirmesi üzerine Diyarbakır beylerbeyine Basra'ya asker göndermesi hususunda hüküm gönderildiği; kendisinin de Basra beylerbeyi ile haberleşerek gerekli ise Şehrizol askeri ile birlikte yeteri kadar zahîre ile gidip Diyarbakır'dan gelecek askerler ve Basra beylerbeyi ile birlikte hareket ederek Arap eşkıyâsının defedilmesi hususunda gerekli gayreti göstermesi; ayrıca kendisi Basra'ya gittiğinde, Şehrizol'un muhâfazası için kendisine daha önce hüküm gönderilen Sultan Hüseyin'i muhâfaza görevinde bırakması.

1968 ***Haleb defterdarına***

Bağdad beylerbeyi, Basra ve Bağdad'da akçe sıkıntısı olduğunu bildirdiğinden, Haleb Hazinesi'nden elli bin altının Bağdad'a gönderilmesi; ayrıca Basra'ya gönderilen gemilerin yerine de yenilerinin yapılması.

1969 ***Sultan Hüseyin Bey ve Bedir Bey'e***

Arap âsilerin Basra'yı muhasara ederek zarar vermek üzere oldukları ve zahîre hususunda sıkıntı çekildiği bildirildiğinden, kendilerinin de yeterli miktarda un, arpa vs. zahîre ile asker toplayarak Bağdad ve Basra'ya göndermeleri; ayrıca beylerbeyi Basra

tarafına gideceği hususunda haber gönderdiğinde Sultan Hüseyin'in Şehrizol'a giderek oranın muhâfazasını sağlaması.

Bağdad beylerbeyine

1970 Durumu bildirilen Kelhûr Rüstem adlı şahsın siyâset edilerek sonucun bildirilmesi.

Segedin beyine ve kadısına

1971 Kilâr-ı Âmire için orada bulunan buzhânelerin mühürlenerek Ordu-yı hümâyun gelinceye kadar açılmaması ve buzhâneden kimseye buz verilmemesi.

Trablusgarb beylerbeyine ve Trablusgarb Kadısı Mehmed'e

1972 Sâbık Trablusgarb Beylerbeyi Ali, Turgut Paşa'nın kethüdâsı Ali'den bazı kimselerin davacı olduğuna ve üzerinde mirîye ait mallar bulunduğuna dair mektup gönderdiğinden, konunun teftiş olunup sözkonusu şahsın üzerinde mirî mal var ise alınması; bunun haricinde davacı olanların da sâbit olan haklarının iade edilmesi.

Pakriç Beyi Ferhad Bey'e

1973 Bosna beyine Ordu-yı hümâyun'a katılması emredildiğinden, kendisinin de, kendi sancağını muhâfaza ettiği gibi gerekli olduğu takdirde Bosna beyinin yerine bıraktığı adamına da gerekli yardımda bulunması.

Bosna beyine

1974 Daha önce gönderilen hüküm gereğince yerine güvenilir bir adam bırakarak Ordu-yı hümâyun'a katılması ve yerine bırakacağı adama Pakriç beyi ile birlikte hareket etmesi hususunda tenbihte bulunması.

Sol kol Akıncı Beyi Mustafa Bey'e

1975 Daha önce Bosna beyinin yanına gitmesinin emrolunduğu, ancak şimdi sancağı askerleri ve akıncıları ile birlikte gelip Ordu-yı hümâyun'a katılması ve yolda halkın malına zarar vermemeleri için akıncılarını gereği gibi zaptetmesi .

Yeniçeri ağasına

1976 Cebehâne-i Âmire'yi Belgrad önünden gemiler ile Zemun'a geçirmesi.

Belgrad kadısına

1977 Kurban bayramında Zemun'a varılıp bir müddet konaklanacağından, derhal Ordu-yı hümâyun için yeterli miktarda ekmek, arpa vs. zahîre hazırlanarak ordu vardığında gemiler ile Zemun'a geçirilip satılması.

1978 ***Belgrad kadısına ve azeb ağasına***

Vidin ve Morova suyu üzerinde inşâ olunan köprü gemilerinin Varadin'e gönderilmesi emredildiği halde henüz ulaşmadığı haber alındığından, Vidin ve Morova'dan gelecek gemilerin kürekçileri vs. levâzımı tedârik edilerek âcilen Varadin'e ulaştırılması.

1979 ***Defterdar Murad Çelebi'ye***

Vidin ve Morova'dan gelecek köprü gemilerinin âcilen Varadin'e ulaştırılması gerektiğinden, yeteri kadar kürekçi görevlendirilip sözkonusu gemilerin Varadin'e ulaştırılması ve kürekçilerin geriye getirilmesi; ayrıca orduya gelen Kral oğlu için altmış koyun, otuz mum, üç yüz kile arpa, iki yüz çift ekmek ve bir fıçı içki gönderilmesi; bundan başka, iskele hizmetinde olan iki köy halkının neden dağıldığının da araştırılması ve zulüm sebebiyle dağılmışlar ise zulmün ortadan kaldırılarak istimâlet verilmek sûretiyle tekrar yerleşmelerinin sağlanması.

3 Zilhicce 973 (21 Haziran 1566)

1980 ***Rumeli beylerbeyine***

Peçuy Beyi Hamza Bey'e yardım edilmesi gerektiğinden, Rumeli sancaklarından Tırhala ve Ohri sancakbeylerini sancakları sipâhileriyle birlikte yardıma göndermesi, kendisinin de Ordu-yı hümâyun Zemun menziline yaklaştığında askeri ile karşılamaya çıkması; ayrıca Arslan Paşa'nın kale muhasarası sırasında yardıma ihtiyacı var ise Hamza Bey'in serdar tayin edilerek gönderilmesi.

1981 ***Belgrad kadısına***

Zahîre hazırlaması hususunda kendisine çavuşlar gönderildiği halde bu hususla ilgilenmediği haber alındığından, gaflet etmeyerek zahîre tedâriki hususunda gerekli gayreti göstermesi; Ordu-yı hümâyun Zemun'da bir kaç gün konaklayacağından, ona göre tedârikte bulunması.

1982 ***Böğürdelen kadısına***

Köprüye varıncaya kadar yol güzergâhında bulunan bazı yerlere köprü yapılması gerektiği bildirildiğinden, Pîrî Çavuş geldiğinde daha önce gönderilmiş olan çavuşların yanına nâib tayin edilerek gerekli yerlere köprü yaptırılması; bu hususta yardıma ihtiyaç duyulur ise sancakbeyi voyvodası ile birlikte kendisine yeteri kadar hisar eri ve azeb verilmesi.

1983 ***Rumeli beylerbeyine***

Asker ve ehl-i hırefden bazı kişilerin, köprüye kadar olan yol üzerinde bulunan köylerdeki reâyânın mallarını alarak zulmettikleri ve buna engel olmak isteyen çavuşlara silahla karşılık vererek bazılarını dövdükleri, bunların ıslahı için bazılarının haklarından gelinmek gerektiği bildirildiğinden, reâyânın korunması için görevlendirilen çavuşlara silah

çekenlerin yakalanarak cezalandırılmaları; adam dövenlerin ise hapsedilerek durumlarının arzedilmesi ve gelecek emre göre hareket edilmesi.

1984 ***Yeniçeri ağasına***

Bazı askerlerin köylere dağılarak reâyânın harmanlarına müdahale edip zahîre ve arabalarını alarak karşılığında akçe vermedikleri duyulduğundan, askerlerin uğradığı köylere yeteri kadar yayabaşı ve yeniçeri tayin edilerek, askerlerin reâyânın mahsulüne, davarlarına ve arabalarına cebren müdahale etmelerine engel olunması ve parasız bir şey alınmasına müsaade edilmemesi; ayrıca Zemun'da bir kaç gün konaklanılacağından burada kalınacak her gün için ve Varadin'e kadar yol üzerinde tayin olunan üç konağın her birine, belirtilen miktarlarda ekmek, arpa vs. zahîrenin tedâriki hususunda ilgili kadılara yardımcı olmak üzere yeniçeriler gönderilmesi.

1985 ***Yeniçeri ağasına***

Cebehâne-i Âmire ve top arabalarının geçirilmesi hizmeti ile kendisi görevlendirildiğinden, bu husus ile bizzat ilgilenerek önce cebehâne ve top arabalarını gemiler ile geçirip daha sonra sipâhi bölüklerine de gemiler tayin ederek onları da karşıya geçirmesi.

1986 ***Sirem sancağı kadısına***

Ali Voyvoda Segedin'de mühim bir iş için görevlendirildiğinden, geçtiği kazalarda, emrine koçi cinsinden bir araba verilmek sûretiyle Segedin'e ulaştırılması.

1987 ***Kral oğluna nâme-i şerif***

Ordu-yı hümâyun'a katılmak için gönderdiği mektubun alındığı; nâme-i şerif vardığında Balçık'a gelerek bir kaç gün bekleyip Ordu-yı hümâyun Zemun'a vardığında gönderilecek gemiler ile gelip orduya katılması.

1988 ***Segedin kadısına, Segedin dizdarlarına ve nefer ağalarına***

Segedin kadısı, Varadin ile Segedin arasında gerekli yerlere köprü yapılması ve bu aradaki menzillere zahîre hazırlanması hususlarında kendisine yardım edilmesi gerektiğini bildirdiğinden, emredildiği üzere sözkonusu konaklarda belirtilen miktarlarda ekmek, arpa vs. zahîrenin hazırlanması ve gerekli yerlere köprü yapılması hususlarında dizdarlar, ağalar, beylerbeyi ve sancakbeyi voyvodaları, ümenâ ve ummâlin Segedin kadısına yardım etmeleri; ayrıca Baç yoldan uzak olduğu için, buradaki anbarlarda bulunan unun münasip bir yere taşınarak muhâfaza edilmesi; erzak nakliyle görevlendirilen Ali Voyvoda'ya da gereken her türlü yardımın yapılması.

1989 ***Metrofça kadısına***

Rumeli askerlerinin zahîre sıkıntısı çektikleri için köylere dağılıp halka zulmettikleri haber alındığından, Ordu-yı hümâyun için tedârik olunan zahîreden başka

Rumeli beylerbeyinin gönderdiği çavuşlar vardığında, Rumeli beylerbeyinin askerleri için de yeteri kadar zahîre tedârik olunarak gönderilmesi ve bu konuda kendilerine zorluk çıkartılmaması.

ANALİTİK İNDEKS

İ N D E K S *

âb-hâne : 1219
Âb-ı Tâhir; — mahsûli : 1498; — ülkeleri : 1498
aba : 271
âbâdân etmek : 1869
Abaza : 1004
Abbâs Çavuş : 1721
Abbâs tâyifesi : 1526
Abd ibn-i Declûr : 1321
Abdâl Bey, Hân, Hetim (?) Beyi : 1029, 1473
Abdâl, Dâvûd oğlı, Muhzır, Gerger : 282
Abdî : 1057
Abdî Çavuş : 146, 1600
Abdî Çavuş, Dergâh-ı Mu'allâ Çavuşı : 1437
Abdî Çavuş, gemi binâsına mübâşir : 1601
Abdî Çelebi, tereke sâhibi, Mihaliç : 861
Abdî Re'îs : 29
Abdî, Abdurrahman oğlı, Hammâmcı, hırsuz şerîki, Burusa : 1132
Abdî, Bölükbaşı, Edirne Kªdîsı Muhzırı : 1225
Abdî, Çavuş-oğlı : 1817, 1828
Abdî, Gedük Ahmed Paşa Evkªfı Mütevellîsi : 1112, 1113
Abdî, maktûl, Şehzâde Selîm'in âdemi : 745
Abdî, müteveffâ tîmâr sâhibi Budak'ın oğlı, Erzurum : 1229
Abdî, Seyyid, sûhte : 1098
Abdî, sipâhî : 1134
Abdî, sipâhî, Bolı : 643
Abdî, Topcı Bölükbaşısı : 1820
Abdullah Bey, Sekçuy Beyi : 377
Abdullah Hân : 1000
Abdullah, sâbık Filibe Kªdîsı : 1680
Abdurrahîm, Mevlânâ, Edirne Sultân Bâyezîd Hân Müderrisi : 435
Abdurrahîm, sâbık Mezistre Kªdîsı, mahbûs : 123
Abdurrahman : 1030
Abdurrahman, Burusa Sancakbeyi : 44, 139, 180, 234, 235, 240, 879, 1641, 1672
Abdurrahman, çeribaşı : 1542
Abdurrahman, harâm-zâde, Azak kl. : 506
Abdurrahman, Mevlânâ, Kite Kªdîsı, mehâyif teftîşine me'mûr : 44, 658
Abdurrahman, Mevlânâ, sâbık Edirne Kªdîsı : 1680
Abdurrahman, sâbık İskender Paşa Hânı Nâzır-ı Emvâli : 421
Abdurrahman, sâbık Mısır Kªdîsı : 421
Abdurrahman, tîmâr mutasarrıfı, Bac nh., Segedin : 530
Abdussamed, Rum Çavuşları Kethudâsı Hacı Ali'nin hıdmetkârı : 223
AbdülbâkΩ, Mevlânâ, Kavala Kªdîsı : 488
Abdülcelîl, Böğürdelen kªdîsı âdemi : 1931, 1932
Abdülfettâh, Samakov Kªdîsı : 179
Abdülgaffâr, Muhzır : 206
Abdülhâdî, Tercan Nâyibi : 754
Abdülkâfî, Türkmân Kªdîsı : 619
Abdülkerîm, Abdurrahman oğlı, tîmâr mutasarrıfı, Bac nh., Segedin : 530
Abdülkerîm, Çavuş-oğlı : 675, 787
Abdülkerîm, İmâret Evkªfı Mütevellîsi, Kudüs : 1017
Abdülkerîm, Mesîre Nâhiyesi Emîni, Mısır : 148
Abdülkerîm, Mevlânâ, Karaferye Kªdîsı, Tırhala Mukªta'âtı Müfettişi : 759
Abdülkerîm, Müteferrika-i Haymâne ve Sarıova Hâsları Emîni : 206
Abdülkªdir Çavuş, Dergâh-ı Mu'allâ Çavuşı, zahîre tedârükine me'mûr : 1518, 1626
Abdülkªdir, dârende, Kudüs : 336, 1248
Abdülkªdir, Mi'mâr, sâbık Haleb Taşcılarbaşısı, Bahsitâ (?) mh., Haleb : 1492
Abdülkªdir, Sermîn Nâhiyesi Emîni : 721
Abdülmelik, Abd ibn-i Declûr'un karındaşı : 1321
Abdülvahhâb Gâzî Zâviyesi, Sivas : 638
âbık âmili : 713
Abıkgülli, tereke sâhibi, Mihâliç : 861
Abraham Levi, ağaççı, Yahûdî kassâb, Selânik

---

* *1- Yanında* (*) *işareti bulunan terimler hemen hemen bütün hükümlerde geçtiğinden hüküm numaraları verilmemiştir.*

2- Defterde bazı kelimeler kâtip hatası olarak yanlış yazılmıştır. Bu kelimeler indekse doğru şekilleriyle alınmış olup, yanlış ve doğru halleri ile hüküm numaraları, indeks metninin sonunda verilmiştir..

Cemâ‘ati'nden : 1244
Abraham, Yahûdî, ehl-i fesâd : 1522
Abrahani, maktûl Yahûdî tâcir, Karagöl mevzi‘i, Sinob : 256
Acara beyi : 1296
Acem yayı : 271
acem tâyifesine gedük verilmek : 1361
Acem, bostâncı, Kirmasti : 653, 763
acemi bostâncı-oğlanı : 482
acemi-oğlan(lar)ı : 959, 961, 1414, 1793; — bölükbaşıları : 547; — cem‘i : 220, 450, 791, 947, 959, 1340; — sûretinde kimesneler : 482; — verilmek : 1164; — yayabaşısı : 1484
Acırlu Cemâ‘ati, Ekrâd'dan, Ruha sn. : 929
a‘dâ : 51, 54, 58, 71, 93, 99, 122, 146, 153, 293, 294, 329, 340, 436, 497, 502, 517, 536, 561, 650, 671, 679, 684, 829, 949, 953, 968, 1023, 1163, 1201, 1294, 1396, 1412, 1525, 1681, 1705, 1715, 1723, 1875, 1925, 1963, 1965, 1973; — ahbârı : 1712; — ahvâl ü etvârını ma‘lûm edinmek : 1548; — ahvâl ü etvârını tecessüs : 747; — ahvâli : 27, 108, 260, 330, 436, 492, 920, 933, 954, 1008, 1206, 1427, 1713; — ahvâlini tecessüs : 815, 1008, 1027, 1131, 1256; — ahvâlini teftîş : 1022, 1024; — ahvâlini tetebbu‘ : 933, 1768; — cem‘iyyeti : 822, 1479; — dahli : 1470; — derneği : 1548, 1814; — ehl ü ıyâlinin giriftârı : 1310; — fikr ü ferâsetinin tecessüsi : 1027; — hareketi : 158, 260, 668, 954, 1256, 1548; — hisârları : 649; — hücûmı : 1411, 1549, 1712, 1969; — istîlâsı : 108, 1712; — leşkeri : 154; — mazarratının def‘i : 1027; — memâliki : 1310; — memleket ü vilâyeti : 491, 492, 493; — memleket ü vilâyetine zarar : 650; — memleket ü vilâyetini nehb ü gâret : 536, 766; — salgun salmak : 401; — vilâyeti : 1549; — vilâyetini gâret : 898, 968; —-yı bed-fi‘âl : 1965; —-yı bed-fi‘âlin def‘i : 1965; —-yı bed-re’y : 187, 1778, 1967; —-yı dîn : 1247; —-yı dîn-i mübîn : 493, 817, 1215, 1592, 1620; —-yı hâksâr : 158, 174; —-yı şek[a]vet-şi‘âr : 1024, 1967; —dan haber almak : 561; —dan memleket ü vilâyete zarar : 502; —dan zarar : 747; —dan zarar ihtimâli : 426; —nın ahvâl ü etvârı : 491, 492, 493, 669, 815, 898, 1024, 1713; —nın def‘i : 87, 119, 353, 492, 669, 1029, 1705, 1764, 1964, 1967; —nın def‘-i mazarratı : 1025; —nın def‘ u ref‘i : 98, 100, 213, 330, 492, 650, 668, 669, 1580, 1712; —nın efsâne haberi : 1479; —nın Erdel'i istîlâsı : 669; —nın fesâdı : 260; —nın fikr-i fâsidi : 491, 492, 493, 1008; —nın fikr-i fâsidini tetebbu‘ : 1768; —nın fikrini ma‘lûm edinmek : 1653; —nın hîle vü hud‘ası : 278; —nın kal‘ u kam‘ı : 98; —nın mazarratı : 1024; —nın memlekete dühûli : 1768; —ya haber iletmek : 1502; —ya haber vermek : 1503; —ya zarar erişdürmek : 1023
Adalar (?) hâsları, Edirne kz. : 1680
ada(lar) : 131, 142, 442, 1310; — halkı : 851
Adalar; — K[a]dîlığı : 418, 457; — k[a]dîsı : 124, 606; — muhâfazası : 1310
adâlet-i hümâyûn : 66
adâlet-nâme-i hümâyûn : 771
Adalı : 308
Adana (sancağı) : 552, 784; — beyi : 365, 463, 552; — k[a]dîsı : 552; — sancağı erbâb-ı tîmârı : 784; — sancağı yalılarının hıfzı : 995; — sancağı zü‘amâsı : 784; —'ya kadar Anadolı yalılarındaki beyler : 552; —'ya kadar Anadolı yalılarındaki k[a]dîlar : 552
adâvet : 93, 1476
âdem çalmak : 1983
âdem gâreti : 215
adem-i ihtimâm : 1121
adem-i iktidâr : 401
Aden : 1699
âdet : 450, 1049, 1312; — ü k[a]nûn : 386, 420, 445, 761, 793, 801, 903, 1187, 1280, 1305, 1313, 1351, 1405, 1490, 1496, 1542, 1569, 1587, 1659; —-i kadîme : 1090
âdet-i ağnâm : 1554; — cem‘i : 1943
Âdilcevâz beyi : 676
adû; —-yı bed-hûy : 122; —-yı hâksâr memerri : 377
adüvv : 420, 769, 1713; —-i hâksâr : 98, 100; —-i makhûr : 27
Advoyruçoğlı, harâmî, Gelibolı : 144
afyon yedürmek : 1087
Agusta, mi‘mâr, zimmî : 1477
Ağa Bölüği : 283
ağa bölükbaşısı : 1191
Ağa Emîr, harâmî, Migalkara kz. : 1138
ağaç : 866, 977, 980, 1042, 1093, 1445, 1688, 1834, 1836; — dikmek : 314; — hıdmeti : 457, 637, 748; — indür(t)mek : 269, 418, 899, 1430; — işletdürmek : 1862; — kes(il)mek : 691, 775, 1042, 1292, 1321, 1369, 1445, 1475; — kesdürmek : 773, 1445; — kırdurmamak : 1292; — ta‘yîni : 1430; — tahmîli : 1862; — tahta etdürmek : 923; — tedârüki : 1662; — yakmak : 1321
ağa(lar) : 23, 703, 827, 848, 854, 863, 1448, 1592, 1885, 1988; —lık : 113, 1183, 1779; — ta‘yîni : 1084

Ağca-âbâd nâhiyesi, Trabzon lv. : 838
ağıl : 777; — etdürmek : 691
ağnâm : 1514; — cem‘i : 1554
ağniyâ : 78, 107, 944, 954, 1227, 1276, 1507
Ağrafa kªdîsı : 159
Ağrıboz (sancağı) : 149, 448; — emvâl-i hâssa nâzırı : 709; — hâssa mukªta‘ât mültezimleri : 448; — kªdîsı : 149, 448, 581, 596, 709, 759, 866; — mukªta‘ât müfettişi : 448; — (sancak)beyi : 329, 448, 512, 624, 654, 709, 759, 862, 1372; — tahvîl-i atîk mültezimleri : 448
ağustos; — akçası : 448; — irsâliyyesi : 296; — tevzî‘i : 448
ağza şetm : 1364
ahâlî : 282, 302, 466, 612, 613, 617, 1173, 1893; —-i dîvân : 1595; —-i şehrin muhâfazası : 1086
âhara şîr-revgan satmak : 1353
âhara tevcîh : 439
ahbâr bkz. haber
ahd : 492, 1377, 1385, 1721; — ü emân : 52, 53, 259, 278, 292, 330, 377, 491, 492, 493, 494, 497, 517, 656; — ü emân feshi : 57, 58, 59; — ü emân-ı hümâyûn : 99; — ü emâna muğâyir : 517, 656, 668, 818, 819, 1022, 1105, 1312, 1313; — ü emâna muhâlefet : 58; — ü emâna muhâlif : 1194; — ü emânı fesh : 51, 54; — ü emânı ri‘âyet : 331, 332, 649, 690, 1105; — ü peymân : 147, 1247; — ü peymân feshi : 99, 108; —-i hümâyûn : 147, 238, 331; —-i şerîf : 70, 77, 102; —-i şerîfe muhâlif : 70; —e muğâyir : 260, 332, 536, 656, 668, 690, 766, 819, 898, 1022, 1296; —e muhâlif : 52, 53, 59, 93, 99, 1105, 1194, 1750; —i ri‘âyet : 649, 766
Ahdî, ehl-i fesâd, sûhte, Dursun k., Gümülcine kz. : 1700
âhen : 860; —-i hâm : 1001
Ahi : 1355
Ahi, maktûl zimmî, zimmiyye Kaya'nın zevci, Brayil : 20, 25, 1367
ahid-nâme : 71, 90, 215, 330; —-i hümâyûn : 51, 53, 54, 57, 58, 59, 70, 77, 83, 99, 108, 154, 187, 215, 238, 270, 574, 1194, 1280, 1825; —-i hümâyûn feshi : 102; —-i şerîf : 215
Ahmed : 782, 808, 811, 957, 998
Ahmed Ağa, sipâhî : 1222
Ahmed b. Ebûbekir, eşkıyâ, Latmîn (?) k., Kefer-tâb nh., Ma‘arra sn. : 218
Ahmed b. Halîl, kallâb Çingâne : 1444
Ahmed b. Hamza, Ardahan kullarından, ehl-i fesâd : 1364
Ahmed b. Hân Ahmed, Seydî, mahbûs : 1733
Ahmed b. Hüsâm, müfsid, Yazıtapan k., Akşehir : 745
Ahmed b. Îsâ, Emîr Kavsî b. Harkoş'un hıdmetkârı, kªtil, Zeydânî k., Şâm : 729
Ahmed b. Karagöz, Kocaili Beyi Yasakcısı, yeniçeri : 1063
Ahmed b. Mahmûd, Kirihisâr k., Yenişehir : 1063
Ahmed b. Mehmed, sahteci, İskenderiyye (Arn.) : 722
Ahmed b. Mustafa, kªdî âdemi : 1851
Ahmed b. Receb, şâhid, Gölciler k., Mudurnı kz. : 972
Ahmed b. Seyyâlî (?), Sipâhî Emîr Mehmed'in hıdmetkârı, kªtil, Zeydânî k., Şâm : 729
Ahmed Bey, Birecik Beyi, Rodos Muhâfızı : 518
Ahmed Bey, Mîr İbrâhîm Bey oğlı : 1024, 1026, 1029, 1371
Ahmed Bey, sâbık Avlonya Sancakbeyi : 207
Ahmed Bey, sâbık İlbasan (Sancak)beyi : 255, 839, 1055
Ahmed Bey, Sultân, müteveffâ Hizan Hâkimi : 1341
Ahmed Çavuş : 1, 372, 375, 385, 388, 389, 391, 398, 434, 489, 754, 778, 858, 862, 1006, 1363, 1541, 1575, 1591, 1598, 1599, 1782, 1804, 1885, 1886, 1887, 1913, 1954, 1956
Ahmed Çavuş, Abdî oğlı : 1607
Ahmed Çavuş, Danyal karındaşı : 1543
Ahmed Çavuş, Dergâh-ı Mu‘allâ Çavuşı : 71, 77, 452, 859, 1806
Ahmed Çavuş, Erzurum Defteri kethudâsı oğlı : 1778, 1781
Ahmed Çavuş, Mora Nâzırı : 1482
Ahmed Çavuş, mübâşir : 754
Ahmed Çavuş, Pehlivanoğlı : 879, 1964, 1965
Ahmed Çavuş, Sivaslı : 1593
Ahmed Çavuş, Şâh Hüseyin oğlı : 879
Ahmed Çavuş, Üsküdar Evkªfı Nâzırı : 402
Ahmed Çelebi : 359
Ahmed Çelebi, Diyârbekir'in Tahrîr Emîni, sâbık Diyârbekir Hazîne Defterdârı : 625, 647, 648, 673, 1230, 1498, 1617
Ahmed Çelebi, Hasanşâh-zâde, Pertev Paşa Tezkirecisi : 1459
Ahmed Kethudâ, ehl-i fesâd, Sinob : 256
Ahmed Paşa, Rumili Beylerbeyisi : 108
Ahmed Re’îs, Bâb-ı Sa‘âdet Ağası Yâ‘køb'un re’îsi : 140
Ahmed Re’îs, İstanbul zahîresini tedârüke me’mûr : 948
Ahmed, Abdüsselâm oğlı : 47
Ahmed, Ahî oğlı, Yeniköy k., Taşköprü : 1478

Ahmed, Arnavud, ehl-i fesâd : 1889
Ahmed, arpa emîni âdemi : 1351
Ahmed, Ayasofya Evkªfı Mütevillîsi : 319
Ahmed, Benlü, harâmî, Hudâvendigâr sn. : 180
Ahmed, Burhân oğlı, sipâhî, ehl-i şenâ'at, Avlonya : 207
Ahmed, Çavuş, Melvanoğlı : 1607
Ahmed, Çavuş-oğlı : 1333, 1807, 1808
Ahmed, Defter Kethudâsı : 268
Ahmed, defterdâr âdemi : 510
Ahmed, Dellâl, Sinob : 976
Ahmed, Dergâh-ı Mu'allâ çavuş-oğullarından : 341
Ahmed, Dergâh-ı Mu'allâ Çavuşı, zahîre mübâşiri : 1774, 1775
Ahmed, Deveci, Za'îm, Ferec nh., Şâm : 1239
Ahmed, Dîvâne Mustafa oğlı, Biga : 295
Ahmed, Diyârbekir Defterdârı, sâbık Rumili Tîmâr Defterdârı : 692
Ahmed, Dukagin Beyi : 255
Ahmed, Dulkadirlü Beylerbeyisi : 929
Ahmed, Edil, kªtil, Sübaşı mh., Diyârbekir : 387
Ahmed, Hacı Sâ'at oğlı, Sultân Kayıtbay ve Eşrefiyye Evkªfı'na medyûn, Mısır : 175
Ahmed, Hacı, Mesîre nh., Mısır : 148
Ahmed, Hacı, Seydî Ahmed'in eytâmı vasîsi, Hor k., Akşehir kz. : 1203
Ahmed, Hille Beyi : 627
Ahmed, İstanbullu, Samakov tâcirlerinden, maktûl : 179, 659, 1444
Ahmed, Kabâyil-i Arab Şeyhi : 366
Ahmed, kâtib, Sinob kl. : 256
Ahmed, Kays oğlı, İstanbullu Ahmed'in katl zanlısı : 179
Ahmed, Keçel, Erbil : 563
Ahmed, Kığışoğlı, katl zanlısı, Samakov : 659
Ahmed, Kuyumcı, kallâb, Edirne : 88
Ahmed, Menteşe Beyi : 557, 614, 1128, 1234
Ahmed, Menteşoğlı, mahbûs kªtil, Samakov : 893, 904
Ahmed, Merdüm-zâde, çavuş-oğlı : 1799, 1903
Ahmed, Mîr, Kerkil Sancakbeyi : 36
Ahmed, Mustafa Kethudâ oğlı : 693
Ahmed, müteveffâ Budun Beylerbeyisi Rüstem Paşa'nın dâmâdı, za'îm : 812
Ahmed, müteveffâ Emînü'l-Ümenâ : 92
Ahmed, Ortavîrân k. : 263
Ahmed, Pirlepe Kªdîsı Nâyibi : 621
Ahmed, Semerci : 542
Ahmed, Sirem Alaybeyisi, sefer mühimmâtına me'mûr : 1455
Ahmed, Sultân, Mevlây, Tunus Hâkimi : 123, 1319
Ahmed, Şeyh, Mesîre nh., Mısır : 148
Ahmed Yeniçeri bkz. Hüsâm Re'îs
Ahmed, Yeniçeri Kâtibi, Budun : 378, 382, 386
Ahmed, yeniçeri, Budun : 283, 284
Ahmed, Yenişehir kªdîsının âdemi : 367
Ahmed, za'îm : 889
Ahmed, zehirlenen Emîne'nin nikâhlısı : 1087
Ahtabolı [/Ohyabolı] : 836, 1102, 1477, 1688; — İskelesi : 1437
ahur : 1138, 1164, 1414
Ahyolı : 863, 1601; — kªdîsı : 456, 867, 1088, 1093, 1111, 1378, 1382, 1406, 1407, 1437, 1600, 1601
ahz u celb : 450, 453, 484, 754, 787, 1138, 1180, 1342
ahz-ı mâl : 316
Â'işe, Mehmed'in annesi ve vasîsi : 435
ak dülbend : 777
Akandilo Cevâhiri, Karayi Cemâ'ati'nden, Hamunoğlı mh., İstanbul : 712
Akbaşlar, sipâhîler, Balya nh. : 370
Akça b. Budak, ehl-i fesâd, Mudurnı kz. : 384
akça : 10, 11, 13, 17, 25, 61, 72, 73, 78, 79, 90, 92, 95, 98, 101, 103, 111, 120, 129, 152, 154, 162, 164, 169, 170, 179, 194, 204, 208, 210, 223, 246, 261, 266, 279, 280, 287, 288, 296, 302, 303, 304, 307, 311, 312, 317, 322, 325, 335, 345, 348, 350, 351, 358, 390, 406, 415, 442, 444, 445, 456, 488, 504, 508, 510, 519, 520, 521, 523, 525, 527, 530, 538, 556, 563, 574, 575, 580, 581, 602, 603, 607, 614, 622, 625, 632, 644, 659, 662, 667, 675, 678, 692, 705, 713, 721, 724, 725, 728, 729, 734, 736, 750, 758, 767, 779, 787, 791, 801, 805, 806, 810, 850, 901, 925, 928, 937, 941, 954, 956, 963, 971, 996, 997, 1019, 1034, 1039, 1046, 1048, 1049, 1063, 1088, 1140, 1144, 1150, 1152, 1154, 1155, 1156, 1157, 1158, 1159, 1160, 1163, 1165, 1168, 1173, 1188, 1192, 1196, 1198, 1216, 1224, 1229, 1231, 1239, 1240, 1248, 1251, 1252, 1253, 1255, 1259, 1265, 1297, 1299, 1308, 1330, 1333, 1334, 1340, 1344, 1353, 1361, 1364, 1381, 1393, 1413, 1418, 1419, 1422, 1423, 1433, 1440, 1442, 1456, 1474, 1477, 1481, 1490, 1495, 1513, 1516, 1518, 1519, 1535, 1536, 1544, 1545, 1546, 1561, 1568, 1577, 1590, 1591, 1593, 1601, 1607, 1609, 1610, 1611, 1626, 1627, 1632, 1633, 1637, 1638, 1639, 1640, 1650, 1653, 1654, 1655, 1662, 1663, 1664, 1669, 1673, 1674, 1675, 1676, 1680, 1685, 1687,

1688, 1706, 1707, 1730, 1738, 1739, 1743, 1748, 1749, 1750, 1757, 1758, 1759, 1762, 1773, 1774, 1775, 1777, 1779, 1781, 1782, 1792, 1795, 1797, 1801, 1812, 1818, 1822, 1825, 1826, 1827, 1833, 1837, 1838, 1839, 1856, 1857, 1868, 1877, 1881, 1890, 1893, 1894, 1902, 1904, 1907, 1908, 1910, 1915, 1924, 1931, 1941, 1958, 1959, 1960, 1963, 1968, 1984, 1988; — cem'i : 414, 448; — gâreti : 38, 39; — gasbı : 564; — ihzârı : 1570, 1608, 1847; — ile kürekci tutmak : 1657; — irsâli : 448, 1838, 1964; — kªli : 1246; — kesecek sikke : 713; — kesmek : 1246, 1687; — kılleti : 1246; — muzâyakası : 1246, 1608, 1847; — mühürlemek : 359; — salmak : 843; — sikkesi : 713; — sirkası : 659, 724, 740, 1522; — tahsîli : 522; — tedârüki : 751, 822, 1570; — tevzî'i : 608, 644, 805, 924, 970, 1354, 1374, 1600; — zimmeti : 519, 522

Akçahisâr; — kªdîsı : 1343; — Kal'ası : 1343

Akçakızanlık; — kazâsı : 1632; — kªdîsı : 1088, 1186, 1405, 1514, 1632

Akçaşehir kªdîsı : 38, 39

akd-i meclis : 256, 659

akd-i selem : 78

Akdağ kªdîsı : 103

Akdeniz : 810; — yalıları : 1307, 1310; — yalıları kªdîları : 589, 810, 1005, 1282

Akhisâr : — hatîbi : 32; — Kªdîlığı : 418, 457; — kªdîsı : 32

Akhisâr, Ohri kz. : 959; — kªdîsı : 1181

Akın (?) FakΩh : 771

akın : 1551, 1715; — çağırtmak : 668, 669; — etmek : 1273, 1549, 1592, 1740, 1750, 1768; —dan ferâgat : 1765

akıncı(lar) (tâyifesi) : 53, 56, 239, 577, 716, 903, 1088, 1305, 1549, 1550, 1583, 1688, 1765, 1866, 1943; — beyi kethudâsı : 1277; — bey(ler)i : 53, 239, 288, 577, 903, 1305, 1550, 1659, 1715, 1765, 1883; — cem'iyyeti : 1659; — ihrâcı : 903, 1109, 1305; — tâyifesi çıkarmak : 1659; — tâyifesi ihrâcı : 239, 1277, 1659; — tâyifesi te'addîsi : 1465; — tâyifesini perâkende etmemek : 288; — tâyifesinin zabtı : 288, 1109, 1550, 1883, 1975; — toycaları : 903; —-oğlı akıncı : 1277; —-oğulları : 1277

Akkilise; — Konağı : 1468, 1608, 1746, 1760, 1812, 1824, 1851; — Konağı zahîresi : 1693, 1746, 1760, 1812, 1824, 1851; — Yurdı : 1904

Akkirman : 77, 90, 293; — beşlüsi : 1579; — beyi kethudâsı : 474, 755, 818, 1579, 1583; — beyi voyvodası : 474; — çobanları : 70; — Kªdîlığı : 755; — kªdîsı : 127, 1088, 1223; — livâsı ağaları : 703; — livâsı dizdârları : 703; — (sancak)beyi : 70, 77, 125, 126, 292, 293, 294, 432, 671, 699, 701, 703, 708, 755, 818, 1072, 1073, 1199, 1211, 1218, 1219, 1256, 1397, 1564, 1580, 1624, 1653, 1740, 1750; — Tatarları : 70, 77, 755; — tâyifesi : 70

Akkoyunlu hâsları : 1474

Akköy karyesi, Balat kz., Menteşe sn. : 38, 39, 84

akmişe : 791

Aksarây Bâzârı, İstanbul : 350

Aksarây (sancak)beyi : 611, 624, 879

Aksem, Bana kz. : 1776, 1777; — Konağı : 1776, 1777; — Konağı zahîresi : 1776, 1777

Aksu derbendi, İnegöl kz. : 271

aksülümen zehiri : 188

Akşehir; — (sancak)beyi : 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 43, 46, 611, 624, 879; — kªdîsı : 369, 632, 1203; — sübaşısı : 745; — teftîşi : 745

Akyazı; — Kªdîlığı : 418, 457; — kªdîsı : 525, 1093

Alâ karyesi, Şâm : 1239; — re'âyâsı : 1239

a'lâ bahâ : 1336

a'lâ barut : 627

a'lâ nüzûl : 910

alâ-tarîkı'ş-şehâde : 1124

alâ-vechi'l-hasm : 412

Alaca kªdîsı : 1799

Alacahisâr (kazâsı/sancağı/livâsı) : 89, 924, 1561, 1597, 1615, 1741, 1801, 1833; — dağları : 1909; — kªdîsı : 208, 1117, 1607, 1608, 1663, 1781, 1799, 1822, 1843, 1867, 1893, 1900, 1901, 1909, 1943; — Konağı : 1746; — Konağı zahîresi : 1693, 1746; — livâsı/sancağı kªdîları : 911, 952, 1610; — (sancak)beyi : 952, 955, 965, 1117, 1210, 1215, 1220, 1350, 1462, 1610, 1694, 1901

Alâ'eddîn, Hacı, Arab : 639

Alâ'eddîn, Hımıs Kªdîsı Nâyibi : 68

Alâ'eddîn, müteveffâ Şâm Müftîsi, Salâhuddîn Evkªfı Nâzırı : 1534

Alagöz, Mehmed Hân'ın Çavuşbaşısı : 1860

Alâ'iyye; — sancağı : 963; — sancağı sipâhîleri : 557, 559; — (sancak)beyi : 557, 611, 623, 757, 879

Alakaş, Akkirman : 77

Alaman : 1125

Alaman Cemâ'ati, Yahûdî cemâ'ati: 1507

alâmet-i darb : 475

alâmet-i şerîfe : 454, 460, 594, 720, 1443, 1515, 1516, 1520, 1528, 1542, 1583

Alasonya; — bâc-ı bâzârı : 487; — kªdîsı : 159, 487, 593, 787
Alaşehir kªdîsı : 1291
âlât bkz. âlet
alay; — geçinmek : 120; —bey(ler)i : 45, 121, 154, 167, 179, 200, 205, 263, 273, 274, 316, 328, 329, 340, 373, 412, 465, 494, 501, 512, 516, 536, 569, 576, 577, 611, 623, 646, 654, 686, 699, 701, 716, 732, 733, 754, 807, 914, 939, 940, 954, 985, 1031, 1038, 1049, 1054, 1055, 1056, 1061, 1081, 1123, 1134, 1174, 1209, 1436, 1440, 1448, 1453, 1455, 1458, 1528, 1557, 1592, 1615, 1727, 1844, 1866; —beyleri dirlikleri : 732
alçak hallü sipâhî(ler) : 1031, 1038, 1054, 1056, 1391, 1491, 1927
alçak tîmârlular : 1391
alef : 861, 1332, 1577, 1707; — cem‘i : 1748; — ihzârı : 1383, 1673, 1674, 1675, 1676, 1682, 1707, 1758, 1760, 1762, 1771, 1773, 1774, 1775, 1776, 1777, 1837, 1839, 1847, 1856, 1857; — iletmek : 1707; — muzâyakası : 1673, 1682, 1748, 1774, 1777, 1837, 1847, 1856, 1857; — tedârüki : 1682, 1758, 1762, 1771, 1773, 1856, 1908
Aleks veled-i Marko, voynuk-oğlı voynuk, Belâlu k., Sofya kz. : 69
Aleksandra veled-i Mikel, zimmî re‘âyâ, İstanbul : 1825
Aleksandra Voyvoda, Boğdan Voyvodası : 25, 61, 442, 662, 1170
Alekseniçe; — köyi, Bana kz. : 1773; — (Köyi) Konağı : 1773, 1782; — (Köyi) Konağı zahîresi : 1773, 1782; — Yurdı : 1841
alem mehterleri : 1374
Alemşâhoğlı, gâsıb : 485
âlet [/âlât]; —cı : 801; —-ı ceng ü cidâl : 569, 903, 939; —-ı darb : 947; —-i harb : 206, 218, 239, 283, 285, 311, 368, 663, 1018, 1197, 1337, 1364, 1714, 1768, 1983; —-ı kal‘a : 1227; —-i lehv : 1700; —-i lehv ü lu‘b : 186; — irsâli : 198; — ü esbâb(lar) : 406, 568, 1378, 1797; —-ı harb ü kıtâl : 493, 494, 516, 576, 577, 611, 652, 654, 701, 732, 1667; —-ı harb ü kıtâl verdürmemek : 67
âlî dîvân : 1595
Ali : 148, 265, 1030, 1249, 1443
Ali Ağa, Bender kl. : 1219
Ali b. Hacı, Kara, ehl-i fesâd, Beybâzârı kz. : 384
Ali b. İsmâ‘îl, şâhid : 1399
Ali b. İvaz, hırsuz, Barçınlu kz. : 271
Ali b. Nasûh, yeniçeri : 993
Ali b. Osmân, Ayamavra müstahfızlarından, hâ’in-zâde : 1434
Ali b. Ramazân, Anadolı sipâhîsi Türâbî'nin hıdmetkârı : 1951
Ali b. Seydî, Müftîahmedçelebi mh., Gelibolı : 1062
Ali b. Şükür, Küçükali k., Aydos kz. : 1018
Ali b. Veli, dârende : 632
Ali b. Yahyâ, Kesterye Kal‘ası erenlerinden : 1260
Ali Baba, Koca Pîr Ali'nin küyegüsi ve yatağı : 1138
Ali Bâlî, Bevvâb, Hasköy Konağı zahîresine mübâşir : 1157, 1158
Ali Bey, Avlonya Beyi : 100, 791
Ali Bey, Esi (?) Beyi : 1029
Ali Bey, Kara, Sekbân : 1413, 1454
Ali Bey, Kırşehri Beyi : 1529
Ali Bey, Kocaili (Sancağı) Beyi, Tuna Gemileri Kapudânı : 554, 558, 561, 637, 767, 945, 1168, 1177, 1366, 1521, 1788, 1791, 1794, 1796, 1805, 1828, 1853, 1865, 1892, 1896, 1897, 1898, 1911, 1961
Ali Bey, Lahsâ Beylerbeyisi, sâbık Hamâ Beyi : 996
Ali Bölükbaşı, Halîlü'r-rahmân Evkªfı Nâzırı Nâyibi : 253
Ali Çavuş : 52, 87, 98, 100, 270, 275, 280, 287, 303, 331, 332, 433, 467, 469, 472, 512, 531, 552, 610, 655, 666, 667, 668, 669, 670, 680, 681, 682, 689, 1059, 1259
Ali Çavuş, Anadolı Çavuşı : 963, 1557
Ali Çavuş, Armudcıoğlı, arpa tedârükine mübâşir : 1161, 1483, 1608
Ali Çavuş, Dergâh-ı Mu‘allâ Çavuşı : 325, 327, 421, 453, 1016, 1571
Ali Çavuş, Dürûdger-zâde, Dergâh-ı Mu‘allâ Çavuşı : 28, 320, 328, 413
Ali Çavuş, Hasan Paşa'nın âdemi : 1571, 1572, 1573, 1574
Ali Çavuş, kapucılıkdan çıkma : 286
Ali Çavuş, Kara, çavuş-oğlı : 1512, 1592
Ali Çavuş, Pars(alu) : 462, 464, 701, 706, 707, 1472, 1657
Ali Çelebi, Bağdâd Beylerbeyisi Kethudâsı : 1373, 1389, 1451
Ali Çelebi, Defterdâr : 448
Ali Hilmî, Bağdâd Beylerbeyisi Kethudâsı : 353
Ali Hoca, tereke sâhibi, Mihaliç : 861
Ali ibn-i Abdullah, Sûfî, Edirne kz. : 1680
Ali Kethudâ : 1008, 1066, 1083, 1105, 1135, 1247
Ali Kethudâ, Bağdâd'dan ma‘zûl Hüsrev Paşa'nın Kethudâsı : 199
Ali Odabaşı, Azeb Re’îsi, Erzurum hisâr-erenlerinden : 325

Ali Paşa : 583
Ali Paşa Evkªfı : 1251
Ali Paşa, Belvîrân kz. : 368
Ali Paşa, Mısır Beylerbeyisi : 998
Ali Paşa, müteveffâ Vezîr-i A'zam : 24, 1112, 1113
Ali Re'îs, Hâssa Re'îsi : 742
Ali Re'îs, kayık inşâsına me'mûr : 1167
Ali Sübaşı, Muzaffer oğlı, Tatarbâzârı : 22
Ali Sübaşı, oğlan cem'ine me'mûr : 1197
Ali Voyvoda : 1986
Ali Voyvoda, Budun : 812
Ali Voyvoda, mübâşir, Segedin beyi âdemi : 1988
Ali, Abdullah oğlı, şâhid : 1101
Ali, Akkirman Beyi Kethudâsı : 755
Ali, Akkirman Sancakbeyi : 292
Ali, Akkirman sancakbeyinin âdemi : 293
Ali, Anbâr Kâtibi, sipâhî-oğlanı : 1858
Ali, Baba, hırsuz Çingâne, Edirne : 1628
Ali, Basdırmaoğlı Hüseyin'in kölesi, ehl-i fesâd : 302
Ali, Bodrum Kal'ası Topcıbaşısı, dârende : 788
Ali, Bölükbaşı : 1020
Ali, çavuş-oğlı : 4
Ali, Çemişkezek Beyi : 1129
Ali, dârende, giriftâr, Eğri kl. : 937
Ali, Defter-i Hâkªnî Kâtibi, Dukagin ve İskenderiyye sancaklarının tahrîrinde kâtib : 683
Ali, Deli Kªdî : 632
Ali, Derzî, şâhid : 1101
Ali, Divriği Alaybeyisi : 205
Ali, doğancı : 1399
Ali, ehl-i fesâd, Yeniköy k., Taşköprü : 1478
Ali, erbâb-ı tîmârdan, mübâşir : 1893
Ali, Erimerli, tereke sâhibi, Mihaliç : 861
Ali, Erzurum Beylerbeyisi : 325
Ali, Evhak k., Hasköy kz. : 919
Ali, gedük mutasarrıfı, Bosna : 1140
Ali, gemi bennâ'ı, Sapancı : 905
Ali, Hacı, müfsid, Divriği : 80
Ali, Hacı, Rum Çavuşları Kethudâsı : 167, 204, 223
Ali, Hacı, Zeydânî k., Şâm : 729
Ali, Halîl Bey âdemi : 1108
Ali, harâmî, Mihaliç : 210
Ali, Hasan Kethudâ oğlı, kªtil, Mora : 422, 438, 468, 553
Ali, hırsuz, Midillü : 131
Ali, hisâr-ereni : 1328
Ali, hisâr-eri, dârende, Narice (?) kl. : 228
Ali, İskenderiyye Kapudânı (Msr.) : 555, 616
Ali, İstanbul Muhtesibi : 1228
Ali, kaçak sûhte, hırsuz şerîki, Gerede : 1013, 1021
Ali, Kallâb, Yergöği kl. : 820
Ali, Kapucı : 460
Ali, Kapucı, kallâb : 214
Ali, Sarâydâr, Kapucı : 1724
Ali, Karlıili beyi âdemi : 881
Ali, Kassâb Hamza oğlı, İstanbul : 75
Ali, Kayseriyye : 183
Ali, Kel, Muhzır, Gerger : 282
Ali, Kel, Şehsuvaroğlı, harâmî, Migalkara kz. : 1138
Ali, Kengırı Beyi : 617
Ali, Kopuzcı, kallâb, Emeçlü k., Çirmen kz., Edirne : 88
Ali, Köstendil Kªdîsı Muhzırı : 1783
Ali, Küçük, ehl-i fesâd, Gelibolı : 1622
Ali, Lahsâ Beylerbeyisi, sâbık Hamâ Sancakbeyi : 986, 997, 1011
Ali, Mehmed Re'îs'in Kâtibi : 1171
Ali, müteveffâ Budun Beylerbeyisi Rüstem Paşa'nın Kethudâsı : 812
Ali, Rumili beylerbeyisi oğlının âdemi : 410
Ali, sâbık dizdâr, Srebreniçe : 856
Ali, sâbık Mezistre Kªdîsı Abdurrahîm'in hıdmetkârı, mahbûs : 123
Ali, sâbık Trablusgarb Beylerbeyisi : 817, 1972
Ali, Sarây-ı Atîk Ağası : 1825
Ali, Saru, sûhte, Kuddûs Medresesi, Edirne : 700, 843
Ali, Saruca oğlı, mahbûs, Kengırı : 192, 193
Ali, Sekbân, Dergâh-ı Mu'allâ Müteferrikası : 313, 777
Ali, Silâhdâr : 311
Ali, Solnok Beyi Hasan Bey'in Kethudâsı : 1033, 1074, 1094
Ali, Sultân : 1526
Ali, Tımışvar Çavuşı : 426
Ali, Tokmak, harâm-zâde, Burgos ks., Lapseki kz. : 1291
Ali, Turgud Paşa'nın Kethudâsı : 1972
Ali, Üstâd, hâssa suyolcısı, Mekke : 261
Ali, Vidin beyi âdemi : 887, 888
Ali, Yayabaşı, acemi-oğlanı cem'ine me'mûr : 450
Ali, Yeniçeri, maktûl, İznikmid kz. : 1484
Ali, kªtil yeniçeri : 1309
Ali, Yûsuf oğlı, Maşlı demekle ma'rûf ehl-i fesâddan, Yastar k., Akçahisâr kz. : 1343
Ali, Za'îm, sâbık Mora Nâzırı, siyâset mahkûmı : 123, 1541
Ali-i Azzâvî, müteveffâ Huccâc Mukaddimi : 520
Alicân Bey, Kulb Beyi : 1029
Alicân, Kelek, harâmî, Migalkara kz. : 1138

AlifakΩh karyesi, Gerede : 1013, 1021
Alihân, Nâyib, Âmid : 42
Alipaşaoğulları, Maşlı demekle maʻrûf ehl-i fesâddan, Yastar k., Akçahisâr kz. : 1343
Altaniç karyesi, Sofya kz. : 69
altun(lar) : 61, 80, 156, 182, 185, 194, 200, 208, 210, 258, 359, 406, 435, 454, 498, 510, 519, 555, 602, 603, 616, 617, 676, 814, 1043, 1107, 1136, 1248, 1253, 1312, 1314, 1315, 1316, 1326, 1329, 1367, 1368, 1473, 1495, 1516, 1541, 1733, 1793, 1966, 1968; — cemʻi : 1276; — eğer : 166; — ekli : 875; — filori : 555; — gönder(il)mek : 1965, 1966, 1968; — irsâli : 436, 1964; — kîse : 1194; — kozalak : 76, 161, 1548, 1825; — örtü sirkası : 253; — şiş : 166; — tahsîli : 1490; — telefi : 81; — zâyiʻi : 81
Alûc : 1502, 1503
aʻmâ : 210
Amâkıyye nâhiyesi, Sanʻâ vt. : 1226
Amasya : 1240; — kªdîsı : 103, 507, 626; — muhâfazası : 1556; — (sancak)beyi : 757, 879, 890, 1301, 1556
amâyir bkz. imâret
amden katl-i nefs : 302
amele yaramaz öküz : 875
Âmid (sancağı/livâsı) : 5, 10, 682, 781, 1014, 1966; — beylerbeyisi : 1966; — Hazînesi : 5, 17; — kªdîsı : 42, 286, 724, 740, 1473, 1474; — Kalʻası : 682, 1026, 1029, 1133; — kulları : 1024, 1026, 1371; — kulları ağaları : 1025, 1026
Âmiller Zindânı : 712
âmil(ler) : 425, 473, 560, 713, 787, 912, 1438, 1924
Âmir, sâbık Buhayra Vilâyeti Şeyhi, ehl-i fesâd : 420, 421
Amoş, Rus : 1312
Amûs b. Süleymân, eşkıyâ, Latmîn (?) k., Kefer-tâb nh., Maʻarra sn. : 218
Anabolı : 1733; — Azeb Ağalığı : 664; — azebleri ağası : 422, 438, 468, 553; — kªdîsı : 759
Anadolı (vilâyeti) : 224, 453, 539, 796, 1267, 1586, 1866; — askeri : 1247, 1403, 1404, 1417, 1547, 1615, 1620; — Beylerbeyiliği livâları kªdîları : 1531; — beylerbeyisi : 192, 193, 201, 491, 492, 493, 516, 546, 569, 573, 611, 624, 695, 732, 736, 757, 858, 862, 879, 963, 973, 1031, 1032, 1041, 1049, 1076, 1081, 1118, 1128, 1355, 1391, 1403, 1404, 1417, 1491, 1512, 1531, 1532, 1547, 1586, 1615, 1616, 1641, 1672, 1772; — beylerbeyisi (kapu)kethudâsı : 185, 348, 546, 693, 812, 1041, 1128; — çavuş(lar)ı : 963, 1417, 1557; — defterdârı : 802, 1654; — efendisi : 653; — erbâb-ı tîmârı : 1310; — kªdîları : 196, 1019, 1070; — maʻzûlleri : 546; — mülâzım çavuşları : 1471; — Ordusı kªdîsı : 1951; — (sancak)beyleri : 196, 493, 624, 736, 862; — sipâhî-zâdeleri : 546; — sipâhîleri : 546, 693, 1951; — vilâyeti kªdîları : 1019; — yakası : 224; — yalıları : 1268; — yalıları beyleri : 552; — yalıları hâfızları : 1307; — yalıları kªdîları : 212, 552; — yalıları kalʻaları dizdârları : 212; — yayaları : 546; — züʻamâsı : 1310; —'da yol üzerindeki kªdîlar : 1335; —'daki Akdeniz yalıları kªdîları : 1307; —'daki Akdeniz yalıları sancak muhâfızları : 1307; —'dan koyun gelmek : 1257
anbâr : 45, 129, 279, 601, 616, 813, 970, 1119, 1351, 1440, 1858, 1931; — aç(ıl)mak : 253, 349; — bozmak : 1400; — kâtibi : 1858; — mühürle(n)mek : 877, 1881
Anbâr; —-ı Âmire : 1931; —-ı Hâssa termîmi : 55
Anber Ağa, dârende, Mısır : 1221
Anderya : 115
Anderya İstemad, müştekî kâfir, Kesterye ks. : 360, 1328
Anderya Teska, harâmî, Bezreşte k., Ohri : 1124
Andranos kªdîsı : 878
Ane sancakbeyi : 122
Angelikasrı : 759; — kªdîsı : 759, 1789, 1819
Ankara (sancağı) : 192, 193, 624, 757, 862, 879; — kªdîsı : 163, 196, 197, 617, 902; — sancağı kªdîları : 185; — yörükleri kªdîsı : 1457
Ankoton, Çerkes beylerinden : 505
Antalya : 28, 216, 1006, 1087; — İskelesi emîni : 452; — kªdîsı : 452, 988; — Kalʻası : 660
Anutlağlava karyesi, Priştine : 1689
Aparlu Hammâm, Diyârbekir : 387
Arab defterdârı : 521, 522, 523, 622, 991; — kethudâsı : 508, 622
Arab Fatı, yaramaz avret, Sultângîrcâmiʻi mh., Galata : 281
Aʻrâb bkz. Arab
arabacı(lar) : 983, 1018, 1204, 1862; —lar kethudâsı : 1830, 1840, 1891; —başı : 1670
araba(lar) : 45, 55, 90, 100, 269, 498, 535, 538, 562, 566, 606, 698, 863, 896, 911, 970, 980, 1144, 1150, 1151, 1152, 1153, 1154, 1155, 1156, 1157, 1158, 1159, 1160, 1190, 1278, 1322, 1333, 1346, 1383, 1488, 1518, 1530, 1590, 1591, 1593, 1607, 1608, 1609, 1632, 1637, 1640, 1658, 1662, 1663, 1781, 1782, 1800, 1830, 1865, 1891, 1919, 1939, 1984, 1985; —

basmak : 132; — cem‘i : 418; — göndermek : 1256, 1919; — ihrâcı : 1450, 1919, 1934; — ihzârı : 873, 1519, 1535, 1536, 1546, 1561, 1570, 1609, 1627; — muzâyakası : 1536, 1546, 1561, 1609, 1627; — mühimmi : 980; — salınmak : 1681; — sürmek : 1984; — ta‘yîni : 1437; — tedârüki : 469, 924, 946, 1535, 1546, 1561, 1570, 1629, 1704; — tekerleği ihzârı : 1862; — tut(ıl)mak : 584, 743, 1844; —lar yürümemek : 970; —lara kereste yüklemek : 472; —ya darbzen tahmîli : 1840; —ya kereste tahmîli : 896, 1945; —ya köprü mühimmâtı tahmîli : 1950; —ya tereke tahmîli : 1235; — ya top tahmîli : 98, 100, 1840; —ya top yükletmek : 87; —ya yarak tahmîli : 743; —ya zahîre yükletmek : 1689

Arabgîr; — sancağı : 204, 223; — kªdîsı : 80

Arabistân; — gedükleri : 1361; — vilâyeti mukªta‘âtı : 522; — vilâyeti sancakları beyleri : 522

Arab(lar) [/A‘râb, Urbân] (tâyifesi) : 16, 65, 119, 122, 191, 192, 193, 247, 253, 353, 374, 437, 470, 572, 639, 833, 1025, 1342, 1377, 1451, 1964; — a‘yân-ı vilâyeti : 105; — avretleri : 191; — bâzergân : 271; — eşkıyâsı : 105, 920, 1377, 1964; — eşkıyâsı re’îsi : 105; — eşkıyâsı şeyhleri : 105; — hareketi : 1371; — kabîlesi : 437; — katli : 1290; — müfsidler : 1451; — şeyhi : 366; — tâyifesine gedük vermek : 1361; — tâyifesinin zabtı : 366; —-ı bed-fi‘âl : 113, 119, 829, 920, 1025, 1026, 1027; —-ı bed-fi‘âl te‘addîsi : 1964; —-ı bed-fi‘âlin hareketi : 848, 1029; —-ı bed-nihâd : 153; —-ı şekªvet-şi‘âr : 118, 920; —-ı şekªvet-şi‘âr hareketi : 1025; —-ı şekªvet-şi‘âr muhârebesi : 113; —-ı şeyâtîn : 933; —ın hareketi ihtimâli : 1027

Arablu Konağı : 1152; — zahîresi : 1152

Arabluderesi Yurdı : 1531

Arac; —nâhiyesi/kazâsı, Kastamonı : 1173, 1231; — kªdîsı : 444; — kazâsı ahâlîsi : 1173

Arad beyi : 955, 1462, 1681

Arafat suyolı : 1492, 1493, 1495

Arak Re’îs, kaçak : 1075

arâkıyye : 1030

arâzî icâresi : 68

Arda nehri : 314

Ardahan; — beyi : 325; — kulları : 1364

ardıç odunı : 834; — irsâli : 830, 832, 834; — tahmîli : 830; — talebi : 834; — tedârüki : 830

Arhos kªdîsı : 759

Arhova nâhiyesi, Batum : 1364

Ârif, Müteferrika, sâbık Akşehir Beyi Mûsâ'nın Kâtibi, Diyârbekir vilâyeti ve Çemişkezek'in tahrîrinde görevli : 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 42, 43, 46, 673

Ariz (?) Varoşı, Eflak : 143

ark : 1143

Arnavud; — levend kâfiri sürmek : 224; — tâyifesi : 1274

Aronna, Kondoğlı Re'îs'in küyegüsi, Mîrali adası : 1005

Arpa Kârbânsarâyı, Edirne : 88

arpa : 390, 707, 861, 882, 883, 897, 970, 1042, 1155, 1361, 1633, 1775, 1833, 1835, 1979; — arabaları : 1278; — bey‘i : 846, 1267, 1282, 1977; — buldurmak : 1100; — cem‘i : 1331, 1748, 1812, 1823, 1824, 1858, 1881; — der-anbârı : 847, 1057, 1100, 1351, 1823, 1881; — der-mahzeni : 1915; — emîni : 69, 761, 1020, 1143, 1351, 1380; — getürilmek : 1383; — getürtmek : 108; — gönder(il)mek : 882, 1024, 1026, 1028, 1407, 1513, 1738, 1739, 1915, 1964, 1969; — hıfzı : 910; — ihrâcı : 846, 1346, 1679, 1931; — ihzârı : 570, 667, 772, 782, 847, 1050, 1057, 1099, 1100, 1144, 1150, 1152, 1154, 1157, 1158, 1159, 1160, 1162, 1331, 1346, 1383, 1459, 1518, 1519, 1524, 1535, 1536, 1544, 1546, 1561, 1568, 1570, 1590, 1591, 1593, 1607, 1608, 1609, 1626, 1627, 1632, 1637, 1638, 1639, 1663, 1664, 1673, 1674, 1675, 1676, 1682, 1706, 1707, 1736, 1743, 1749, 1758, 1759, 1760, 1762, 1771, 1773, 1774, 1775, 1776, 1777, 1781, 1782, 1822, 1824, 1833, 1837, 1839, 1847, 1856, 1857, 1882, 1907, 1908, 1910, 1922, 1931, 1932, 1941, 1958, 1959, 1960, 1984, 1988; — iletmek : 1707, 1833; — indürmek : 846, 883, 890, 1242, 1407; — irsâli : 890, 1026, 1028, 1394, 1466, 1965; — muzâyakası : 108, 846, 867, 873, 890, 1020, 1100, 1160, 1162, 1331, 1332, 1351, 1423, 1518, 1519, 1524, 1536, 1546, 1561, 1591, 1593, 1607, 1608, 1609, 1626, 1627, 1632, 1637, 1639, 1663, 1664, 1673, 1679, 1682, 1748, 1771, 1774, 1777, 1822, 1837, 1847, 1856, 1857, 1881, 1882, 1910, 1922, 1931, 1941, 1981; — mühürlemek : 1881; — (satun) almak : 197, 1351, 1881; — sür(il)mek : 846, 1161, 1679, 1824; — sürdürmek : 882, 890, 1156, 1157, 1158, 1160, 1590, 1743; — ta‘yîni : 750, 1256, 1519, 1591, 1674, 1843, 1960; — tahmîli : 890, 942, 1242, 1282, 1653, 1738, 1858; — tedârüki : 707, 750, 753, 772, 865, 909, 924, 942, 960, 1020, 1050, 1057,

1099, 1150, 1151, 1153, 1154, 1156, 1159, 1160, 1161, 1162, 1256, 1281, 1333, 1423, 1518, 1535, 1546, 1561, 1570, 1590, 1591, 1607, 1609, 1639, 1682, 1738, 1743, 1758, 1759, 1762, 1771, 1773, 1781, 1782, 1824, 1856, 1907, 1908, 1931, 1941, 1958, 1959, 1960, 1977

Arpacılar Meydânı, İstanbul : 1244

Arsine karyesi, Buka nh. : 254

Arslan Bey/Paşa, Budun Beylerbeyisi : 99, 102, 260, 330, 403, 1980; — kethudâsı : 403

Arslan Çavuş : 275, 623, 736, 757

Arslan Kethudâ, mübâşir : 446, 1416

Arslan, Kudüs : 336

Arslan, yeniçeri, acemi-oğlanı cem‘ine me’mûr : 959

arşun : 253, 772, 774

artuk ayâr akça : 1246

artuk bahâ : 941

Artuk-âbâd kazâsı : 1399

Arûra (?) karyesi, Nablûs : 1321

Arurlar (?) karyesi, Vize : 896; — halkı : 896

Aruz [/Azor] : 1607; — Karyesi Konağı zahîresi : 1693, 1746; — (Karyesi) Konağı/Menzili : 1561, 1743, 1746; — Konağı/Menzili arpası : 1743; — Konağı/Menzili etmeği : 1743; — Yurdı : 1792

Aryar Cemâ‘ati, Yahûdî cemâ‘ati : 1244

arz; — defteri : 776, 1094; — ihdâsı : 415; — müsveddesi : 722; — vermek : 415, 1516; —-ı müzevver : 415

Âs b. Süleymân, eşkıyâ, Latmîn (?) k., Kefer-tâb nh., Ma‘arra sn. : 218

asâkir bkz. asker

âsâyiş : 158

ases : 387, 1546; — nâyibi : 44; —başı : 387

ashâb-ı emlâk : 638

ashâb-ı hukøk : 48, 68, 70, 77, 80, 148, 163, 179, 205, 296, 351, 354, 617, 631, 721, 791, 941, 1384, 1901

âsî(ler) : 254, 437, 565, 597, 725, 1139, 1343; — Arablar : 253; — cem‘i : 254; — def‘i : 254; — dürzî serdârı : 565; — hâs karyeler : 842; — karyeler : 1106, 1131, 1222; — varoşlar : 1222

Âsitâne : 70, 93, 248, 1399; —-i Adâlet-ünvân : 161, 436

Âsitâne-i Sa‘âdet*

asker [/asâkir] (tâyifesi) : 45, 52, 53, 59, 94, 100, 119, 122, 158, 213, 254, 255, 270, 278, 293, 303, 320, 353, 411, 512, 514, 536, 550, 573, 641, 645, 649, 650, 652, 654, 686, 690, 699, 708, 716, 732, 766, 782, 797, 807, 815, 865, 914, 931, 939, 940, 942, 949, 954, 955, 995, 1029, 1035, 1040, 1049, 1058, 1066, 1100, 1105, 1131, 1148, 1165, 1174, 1199, 1200, 1201, 1212, 1215, 1242, 1273, 1352, 1371, 1385, 1396, 1397, 1403, 1404, 1410, 1411, 1412, 1417, 1424, 1436, 1458, 1461, 1462, 1466, 1471, 1472, 1479, 1487, 1548, 1564, 1571, 1575, 1588, 1591, 1608, 1624, 1637, 1667, 1713, 1721, 1728, 1739, 1740, 1747, 1754, 1760, 1767, 1778, 1802, 1809, 1833, 1850, 1866, 1899, 1951, 1965, 1980; — arasında ârıza : 426; — cem‘i : 591, 668, 669, 819, 1421, 1549, 1551, 1623, 1653, 1764, 1768; — cem‘iyyeti : 57, 98, 99, 154, 158, 259, 410, 426, 747, 954, 995, 1008, 1036, 1073, 1206, 1208, 1211, 1247, 1410, 1411, 1412, 1458, 1462, 1620, 1644, 1705, 1712, 1716, 1726, 1727, 1927; — çıkarmak : 1323; — dağılmak : 330; — defteri : 1024; — gemileri : 821; — getürtmek : 116, 1027; — gönder(il)mek : 54, 259, 294, 491, 492, 920, 933, 1024, 1025, 1026, 1027, 1199, 1200, 1377, 1573, 1625, 1657, 1754, 1886, 1965, 1967; — ihrâcı : 1050, 1241, 1965; — ihzârı : 960, 1026, 1886; — irsâli : 71, 108, 158, 829, 1255, 1302, 1395, 1425, 1460, 1525, 1598, 1642, 1731, 1750, 1839, 1965, 1969; — kışlamak : 576; — mühimmâtı : 1450; — mürûrı : 1629; — sürdürmek : 1886; — ta‘yîni : 1965; — talebi : 668, 669, 829; — tedârüki : 829, 847, 1281; — uğrağı : 1681; — vermek : 71; — zâd ü zevâdesi : 707, 1081, 1281; — zahîresi : 108, 154, 158, 321, 847, 909, 942, 954, 1024, 1026, 1028, 1057, 1524, 1531, 1626, 1632, 1642, 1748, 1796, 1802, 1823, 1838, 1839, 1847, 1856, 1857, 1902, 1908, 1932, 1964; —-i fevz-me’âsir : 140, 154, 158; —-i hezîmet-âsâr : 493; —-i hezîmet-eser hareketi : 1564; —-i küffâr : 497; —-i küffâr hareketi : 803; —-i makhûre : 1715; —-i mansûre : 1092, 1597; —-i mansûre mühimmâtı : 111; —-i mansûre zehâyiri : 111; —-i müslimîn : 1310; —-i nusret-eser gönderilmek : 1025; —-i nusret-karîn : 154; —-i nusret-makrûn : 1597; —-i nusret-me’âsir : 118, 122, 146, 153, 315, 817, 1310, 1427, 1448, 1471, 1500; —-i şeyâtîn-rehber : 1878; —-i zafer-eser : 27; —-i zafer-me’âsir : 45; —-i zafer-rehber : 168, 174; —e akıncı karışmak : 1866; —e çığnetmemek : 1655, 1656; —e icâzet : 426, 576, 591, 701; —e levend karışmak : 1866; —e serdâr ta‘yîni : 1592; —e zahîre bey‘i : 945; —e zarar : 340; —i akında yıpratmak : 1715; —i görüp

gözetmek : 1615; —i hıfz : 1041, 1049, 1547; —i kaldurmak : 1463, 1464; —i taşurgatmak : 957, 1027; —i zabt : 260, 303, 1041, 1081, 1551, 1750, 1844, 1866, 1904; —in adem-i zabtı : 1833; —in eşkıyâsını ıslâh : 1983; —in hıfz u hırâseti : 1866; —in mürâca'atı : 649; —in zabt u rabtı : 1448, 1547, 1729, 1745

asker halkı : 54, 170, 260, 275, 925, 952, 969, 1023, 1028, 1041, 1049, 1097, 1117, 1161, 1166, 1279, 1410, 1448, 1655, 1656, 1662, 1757, 1761, 1838, 1841, 1915, 1932, 1983, 1984, 1989; —na icâzet : 153; —na zahîre : 1099; —na zahîre bey'i : 1594; —nı gözetmek : 1616; —na te'addîden men' : 1615; —nı zabt : 111, 287, 1616, 1681, 1772; —nın te'addîsi : 111; —nın zapt u rabtı : 1833

asker-i hümâyûn : 45, 54, 108, 118, 119, 154, 174, 1567; — azıkçısı : 108; — terekesi : 170; — zahîresi : 29, 146, 154, 158

asker/asâkir-i İslâm : 26, 27, 292, 330, 331, 332, 466, 491, 492, 494, 497, 517, 546, 649, 668, 669, 684, 707, 865, 954, 960, 965, 1201, 1215, 1310, 1412, 1479, 1549, 1555, 1560, 1644, 1681; — halkı : 154; — irsâli : 330, 1731; — serdârı : 546; — zahîresi : 1609; —a zahîre : 1281; —ın mürâca'atı : 649; —-ı nusret-fercâm : 331, 1592; —-ı zafer-fercâm : 436

asl-ı mâl : 78

asma ipi : 1877

Astan, ban, levend kâfir : 432

Aşağa Belgrad : 1130

Aşağa Kargadamı, Musul : 1451

Aşârne Kabîlesi, âsî A'râb kabîlesi, Hamâ : 374, 437

Aşaş (?) göli : 1048

aşâyir bkz. aşîret

aşçı(lar) : 289, 735, 791, 1040; —ları ıdlâl : 1752

aşık(lar) (tayifesi) : 741, 1071, 1295

aşîret(ler) [/aşâyir] : 17, 18, 122, 479, 724, 855, 857, 1024, 1029, 1304, 1381, 1474; — ağaları katli : 1474; — beyi : 857; — zabtı : 36

Aşû', maktûl zimmî, Diyârbekir : 1473

at gemisi(leri) : 55, 525, 1053, 1165, 1471, 1629, 1797, 1859, 1871, 1877; — binâsı : 1472; — irsâli : 1472; — mühimmi : 525; — re'îsleri : 1437; — çekmek : 1487; — ihzârı : 1487, 1728, 1802

Ata, şakΩ : 632

Atak; — nâhiyesi : 1240; — beyi : 1240

Atçeken Yurdı, Karapınar : 1730

Atebe-i Aliyye*

Atebe-i Ulyâ*; — çavuşları : 592; — müteferrikaları : 313

âtıl; — u bâtıldan karye vermek : 855; — u bâtıldan sancağı olanlar : 857; — u bâtıldan sancak tasarrufı : 855; —dan sancak tasarrufı : 857

atîk celeb(ler) : 787, 852, 1088, 1111

atîk emvâl tahsîli : 521, 522

atîk kul tâyifesi : 1354

Atina; — beyi : 759; — kªdîsı : 759; — sancağı kªdîları : 759

at(lar) : 25, 72, 73, 79, 166, 179, 192, 198, 205, 311, 368, 444, 445, 598, 617, 631, 632, 634, 663, 688, 694, 729, 754, 793, 803, 818, 1019, 1063, 1090, 1106, 1130, 1343, 1473, 1474, 1859; — arkasından inmemek : 803; — beslemek : 1419; — bey'i : 610; — binip yarak kuşanmak : 1342; — devşürmek : 447; — gâreti : 105, 365; — hıdmeti : 901; — muzâyakası : 927; — na'lı : 1649; — na'lı kesdürmek : 1649; — salmak : 22, 465; — satmak : 1419; — sirkası : 201, 365, 463; — tedârüki : 1790; — ve dona kªdir olmak : 686, 1277, 1491; — verdür(me)mek : 67, 181, 598, 1361; — zebûn olmak : 1019; —a binmek : 1342, 1566; —a kªdir olmak : 797

atlas kîse : 71, 76, 252, 1201

Atlu Ases bkz. Kamer

atlu : 491, 492, 493, 517, 827, 949, 953, 954, 1224, 1474, 1653, 1712; — asker : 119, 954; — beyler : 1312; — defteri : 809; — gedüği : 937; — ihrâcı : 943, 1241, 1256; — irsâli : 1424, 1466; — kâfir : 292, 293; — müsellem tâyifesi : 1504; — yazımı : 809; — yeniçeri irsâli : 353; —başı : 733

attâr : 1040

av; — avlamak : 919; — çağırtmak : 919

avân : 976

avârız : 503, 555, 1768; — edâsına inâd : 1603; —-hânesi : 223, 1606, 1688; —-hânesine ilhâk : 1724; — salmak : 414, 555, 616; — tarîkı : 555, 616; —-ı dîvâniyye : 503; —-ı dîvâniyyeden mu'âfiyet : 642, 1724; —dan mu'âfiyet : 642, 1576, 1703

Avasak, müştekî Ermeni, Van : 286

Avlonya (sancağı) : 1272, 1299; — dizdârı : 1272; — havâss-ı hümâyûnı : 106; — İskelesi : 361, 1343; — kªdîsı : 106, 207, 361, 719; — mukªta'ât müfettişi : 719; — nâzırı : 106, 1963; — sancağı beyleri : 1272; — sancağı sipâhîsi(leri) : 98, 100, 500, 501; — sancağı sübaşısı(ları) : 98, 100; — sancağının hıfzı : 500; — sancağının tahrîri : 1123; —

(sancak)beyi : 98, 100, 207, 303, 361, 500, 501, 624, 701, 719, 791, 862
Avraslu (?) karyesi, Gelibolı : 347
Avrethisârı kªdîsı : 159, 787
Avretler Zindânı : 482; —'nı basmak : 482
avret(ler) : 91, 182, 191, 281, 476, 657, 934, 961, 976, 1004, 1101, 1269, 1432, 1446, 1474, 1490, 1645, 1692; — istihdâmı : 934; — rehni : 1015; — tasarrufı : 1474; — tâyifesine yapışmak : 1844
ayak etmek : 1080
ayak köprüsi yapmak : 1797
Ayamavra : 1543; — azebleri : 1293; — azebleri ağası : 1293; — dizdârı : 881, 1293, 1434; — kªdîsı : 575, 759, 881, 1293, 1300, 1336, 1340, 1375, 1434; — Kal'ası : 881; — Kal'ası hisâr-erenleri : 1434; — (Kal'ası) müstahfızları : 1293, 1434; — Kal'ası'nın binâsı : 1375; — karyeleri keferesi : 1340; — kethudâsı : 1434; — topcıbaşısı : 1293
Ayan Göli : 905
a'yân : 412, 564, 1479, 1757, 1778, 1825, 1864; —-ı kefere : 1334; —-ı vilâyet : 86, 103, 105, 256, 302, 314, 335, 351, 563, 617, 695, 838, 1308, 1340, 1355, 1425
ayârdan tedennî : 1246
ayartmak : 693
Ayas Bey, müteveffâ Karahisâr-ı ŞarkΩ Vâlîsi : 447
Ayasluğ dizdârı : 957
Ayasofya Evkªfı mütevellîsi : 319
Ayasofya, Selânik : 130
Aydın Çavuş-oğlı bkz. Muhammed Çavuş
Aydın, Ermeni, Bezzâzistân, İstanbul : 712
Aydın, Hacı, ehl-i fesâd : 1007
Aydın, zimmî, kallâblıkla maznûn, Niksar : 713
Aydın-oğlı bkz. Muhammed Çavuş
Aydın-zâde bkz. Muhammed Çavuş
Aydın; — sancağı : 38, 973, 1504, 1505; — Memlehası : 1654; — müsellemleri : 160; — müsellemleri beyi : 160, 1287, 1504; — piyâdeleri sancakbeyi : 371; — Sancağı Memlehası emîni : 1654; — sancağı sipâhîleri : 1118; — sancak(beyi) : 28, 84, 504, 579, 611, 757, 879; — ve Saruhan nâzırı : 300; — yayaları : 1504; — yayaları beyi : 1287
Aydıncık [/Edincik] : 871, 453; — kªdîsı : 861, 871
Aydınlu karyesi, Ermiye nh., Çatalca kz. : 239
Aydınoğlı karyesi, Ermiye nh., Çatalca kz. : 239
Aydoğmuş b. Muhammed, celeb : 485
Aydos; — kazâsı : 983, 1018, 1122; — kªdîsı : 983, 1018, 1088, 1111, 1204, 1382, 1406, 1601
âyende vü revende : 363, 366, 642, 929, 1343, 1381, 1451; — cevri : 107; — teklîfâtı : 6
aygır : 604, 793
âyîn : 1280; —-i bâtıl : 313
Ayn-ı Dâre karyesi, Cerd nh., Beyrût : 565
Aynalu karyesi, Haslar kz. : 318
Aynî (?) nehri : 696
Aynî, Balatlu, Yeniçeri avreti, Sultângîrcâmi'i mh., Galata : 281
Ayntâb : 1061
Ayotodor İskelesi : 859
Ayşe bint-i Pîr Ali, Filorina : 1890
Ayşeoğlı, hırsuz, Okcıbaşı k., Seferîhisâr : 1457
âzâd : 1074; —suz kul : 223
Azak (şehri) : 466, 480, 1284; — ahâlîsi : 466, 495; — kªdîsı : 423, 1284; — Kal'ası : 506; — Kal'ası dizdârı : 423; — Kapudânlığı : 1284; — muhâfazası : 1167
A'zâz u Kilis (sancak)beyi : 394, 786
azeb(ler) (tâyifesi) : 112, 125, 126, 616, 657, 709, 730, 824, 1025, 1029, 1146, 1579, 1728, 1729, 1753, 1982; — Ağalığı : 664; — ağası(ları) : 13, 40, 126, 151, 202, 292, 293, 422, 423, 438, 468, 709, 710, 731, 809, 818, 824, 1104, 1293, 1557, 1713, 1728, 1753, 1852, 1978; — ağası irsâli : 1713; — avretleri : 657; — berâtı : 162; — beyi : 695; — defteri : 809; — gedüği düşmek : 162; — göndermek : 1029; — ihrâcı : 809; — irsâli : 1490; — mevâcibi : 325, 823; — mühimmâtı : 555; — re'îsi : 325; — ta'yîni : 809, 1490; — tedârüki : 1840; — yazılmak : 162; —-hâne : 1007; —lerin zabtı : 1741, 1742
azık : 122; —cı : 108
azl : 282, 453, 553, 567, 623, 654, 672, 699, 701, 768, 852, 911, 913, 1173, 1182, 1248, 1311, 1375, 1515, 1518, 1519, 1520, 1535, 1536, 1544, 1546, 1561, 1562, 1568, 1569, 1570, 1589, 1590, 1591, 1593, 1607, 1608, 1609, 1626, 1627, 1632, 1637, 1638, 1639, 1640, 1663, 1664, 1673, 1674, 1675, 1676, 1691, 1707, 1743, 1748, 1762, 1771, 1774, 1776, 1777, 1782, 1808, 1809, 1820, 1822, 1826, 1837, 1843, 1847, 1856, 1857, 1863, 1864, 1882, 1899, 1907, 1908, 1958, 1959, 1960, 1981
azmak : 1640, 1693, 1797, 1944; — ve batak : 1468, 1757, 1760, 1802, 1803, 1922, 1988; — ve batakların ıslâhı : 1797, 1941
aznavur(lar) : 147, 1269; — ahvâli : 153
Azrâyil Cevâhiri, Macar, Cemâ'at-i Salom'dan, Mahmûdpaşa, İstanbul : 712

Azor bkz. Aruz

Bâb-ı Hümâyûn ağası : 297
Bâb-ı Mu‘allâ : 93, 161
Bâb-ı Rahmet, Medîne-i Münevvere : 1770
Bâb-ı Sa‘âdet : 153, 196, 1312; — ağası : 24, 140; — -me‘âb : 7, 22, 207, 434, 1294
Baba kᵃdîsı : 231, 767
Babaeskisi (kazâsı): 1138, 1408; — Kᵃdîlığı : 663; — kᵃdîsı : 1155, 1156; — Konağı : 1155, 1156, 1331; — Konağı zahîresi : 1155, 1156; — Menzili : 1578; — Yurdı : 1547, 1561, 1571
Baban; — beyi : 872; — kᵃdîsı : 932; — sancağı halkı : 727, 872
Baboniç (?) karyesi, İzladi kz. : 1720
bâc : 1313, 1314, 1315, 1316, 1699; — vermemek : 1280; —-ı bahâr : 508, 519; —-ı bâzâr : 487; —-ı tarîk-ı Hordum (?) : 622
Bac; — nâhiyesi, Segedin sn. : 530, 1988; — kᵃdîsı : 1962
bacaluşka : 55, 1427, 1428, 1429
bâd-ı hevâ : 17, 256, 296
badaloşka bkz. bacaluşka
Badracık kᵃdîsı : 958
Bafra kᵃdîsı : 256
Bâğçe-i Âmire, Üsküdar : 653; — ustası : 653
bâğçe(ler) : 749, 941; — tevsî‘i : 314; —ye tecâvüz : 1137
Bağdâd (vilâyeti) : 113, 153, 199, 393, 395, 598, 599, 600, 690, 781, 825, 826, 830, 831, 832, 844, 855, 857, 933, 1014, 1083, 1105, 1133, 1193, 1361, 1388, 1451, 1452, 1965, 1966, 1969; — askeri : 122, 213, 1024; — Beylerbeyiliği : 822, 1683; — beylerbeyisi : 118, 148, 213, 393, 394, 405, 563, 564, 597, 598, 689, 690, 696, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 849, 855, 906, 932, 933, 934, 1014, 1024, 1025, 1026, 1027, 1028, 1029, 1083, 1105, 1133, 1238, 1247, 1341, 1358, 1361, 1371, 1373, 1385, 1526, 1595, 1614, 1620, 1628, 1630, 1721, 1733, 1965, 1967, 1968, 1969, 1970; — beylerbeyisi kethudâsı : 353, 920, 1373, 1389, 1451, 1452; — çavuşları : 1964, 1966; — defterdârı : 1230, 1498; — Defterdârlığı : 647, 648; — Hazîne defterdârı : 625; — Hazînesi : 823, 1014; — kᵃdîsı : 563, 564; — kurâsı : 1451; — leşkeri : 353; — mahbûsları : 825; — mühimmi : 1968; — nevâhîsi : 1451; — terekesi : 829; — yeniçerisi(leri) : 213, 1238; — zahîresi : 1964
Bağdâdoğlı Vilâyeti Meşîhati : 421
Bağdâdoğulları : 421
bâğî(ler) : 290, 425; — kefere : 1006; —lik (?) : 1006; — zümresi : 1222
bağ(lar) : 249, 326, 419, 443, 484, 941; — mahsûlini şıra etmek : 324; — ve bâğçe ihdâsı : 1325; — a tecâvüz : 1137
Bahadır, müfsid, Ekrâd tâyifesinden, Kilis : 1064
Bahâ’eddîn Ağa, Şâhkulı'nın oğlı, dârende : 1052, 1085
Bahâ’eddîn Bey : 1029, 1474
Bahâ’eddîn Bey, Hizo Hâkimi : 1498
bahâr koyunı; — göndermek : 1406; — ihrâcı : 1405; — sürdürmek : 1405, 1406; — ta‘yînı : 1405, 1406
Bahâr, Kara, hırsuz u harâmî, Mihaliç : 868, 961, 978
bahâr; — emînleri : 508; — göndermek : 627; — irsâli : 1702
Bahsitâ (?) Mahallesi, Haleb : 242, 1492
bakᵃyâ : 402, 1120; — defteri : 159, 448; — kesmek : 292, 293; — tahsîli : 325, 448, 504, 941, 967, 1373, 1490
bakır : 208, 682, 832; — akça : 61; — esbâbı : 1303; — kaynatmak : 832
bakkâl : 1040
Baklalu karyesi, Ermiye nh., Çatalca kz. : 239
Bakriç karyesi, Zaçesne sn. : 296
bâkΩyi cem‘ : 421
bal : 390, 730, 1057; — bey‘i : 1594; — der-anbârı : 1100; — fuçıları : 651; — getürtmek : 108; — ihzârı : 1100, 1524, 1535, 1536, 1544, 1546, 1561, 1568, 1570, 1590, 1591, 1593, 1594, 1607, 1608, 1609, 1626, 1627, 1632, 1637, 1638, 1639, 1664, 1833; — muzâyakası : 108, 1100, 1524, 1536, 1546, 1561, 1591, 1593, 1607, 1608, 1609, 1626, 1627, 1632, 1637, 1639, 1664; — nakli : 651; — sürdürmek : 1590; — ta‘yînı : 1591; — tedârüki : 1535, 1546, 1561, 1570, 1590, 1591, 1594, 1607, 1609, 1639
Balat (nâhiyesi/kazâsı), Menteşe sn. : 30, 33, 38, 39, 84, 115, 843, 926; — kᵃdîsı : 28, 84, 206
Balatkapusı, İstanbul : 313
Ba‘lbek kᵃdîsı : 68
Balçık : 924, 1987; — emînı : 1934, 1935; — kᵃdîsı : 456, 867; — voyvodası : 1934
balık saydı : 1048
Balıkbâzârı, İstanbul : 524
balıkcı kefere : 313
Balıkesri; — kazâsı : 354, 544, 889; — kᵃdîsı : 544, 653, 889, 1182

Balıklı karyesi, Yenişehir, Rumili : 221
Bâlî Ağa, Draç Azebleri Ağası : 202
Bâlî b. Saruca, siyâsete mahkûm, Rum ey. : 156
Bâlî Bey, Sirem Beyi : 373, 408, 1488, 1640
Bâlî Çavuş, Arab Defterdârı Kethudâsı : 508, 622
Bâlî Çavuş, Dergâh-ı Mu'allâ Çavuşı, koyun hıdmetine ve na'l, mıh tedârükine me'mûr : 164, 250, 337, 406, 414, 481, 624, 719, 759, 852, 1691, 1800, 1807, 1811
Bâlî Çavuş, Kavlak, Dergâh-ı Mu'allâ Çavuşı, mübâşir : 952
Bâlî Çavuş, Sevindük : 1846, 1856
Bâlî Çelebi : 619
Bâlî Kethudâ : 1684
Bâlî, Aydın Piyâdeleri Sancakbeyi : 371
Bâlî, ehl-i fesâd, Filorina : 1890
Bâlî, hırsuz şerîki, Gerede : 1013, 1021
Bâlî, İsmâ'îl oğlı, dârende, kürek mahkûmı : 528
Bâlî, Kara, Yeniköy k., Taşköprü : 1478
Bâlî, Karlıili ve İnebahtı Sancakları Muk^{a}ta'âtları Nâzırı, Za'îm : 1293, 1336, 1340
Bâlî, köprü binâsına me'mûr, Varadin : 1962
Bâlî, Mevlânâ, Milan K^{a}dîsı : 617
Bâlî, Selânik Nâzırı : 358
Bâlî, Şeyh : 1368
Bâlîs; — sancağı/livâsı : 200; — alaybeyisi : 200; — sancakbeyi : 200
balkan : 1292
balta : 170, 586, 943, 985, 1241, 1941, 1953
Balya; — nâhiyesi, Biga sn. : 370; — k^{a}dîsı : 545
Balyabadra; — ahâlîsi : 709; — k^{a}dîsı : 759; — Kal'ası'nın ta'mîri : 1482
Bana; — Kal'ası : 102, 649, 650, 668; — Kal'ası'nın fethi : 259, 492, 493, 494, 497, 766; — Kal'ası'nın muhâsarası : 491, 493, 497, 766; — martalosları : 1893
Bana; — kazâsı : 1773, 1777, 1893; — k^{a}dîsı : 1776, 1893, 1932
Banac veled-i Bezon, ehl-i fesâd zimmî, Midillü : 82
Bancesne (?) Karyesi Konağı : 1746; — zahîresi : 1608, 1693, 1746
ban(lar) : 27, 465
Banya şehri : 330
Bar; — beyi : 818; — Kal'ası kâfirleri : 818; — Kal'ası, Leyh kl. : 818
Baraklu karyesi, Ermiye nh., Çatalca kz. : 239
bârân : 1567, 1668
barça : 320, 322, 580, 746, 859, 1006, 1336; — batmak : 1; — irsâli : 162; — re'îsi kâtibi : 1006; — sulamak : 746; —ya zahîre tahmîli : 149, 168
Barçınlu; — kazâsı : 138, 271; — k^{a}dîsı : 138, 165, 1114
bârgîr : 72, 73, 271, 357, 444, 637, 694, 761, 793, 818, 1020, 1235, 1733; — alımı : 1393; — irsâli : 1393
barışık(lık) : 330, 497
barkan : 376; — ta'mîri : 586
Bartın k^{a}dîsı : 1093
barut [/barut-ı siyâh, siyâh barut] : 45, 55, 100, 152, 158, 190, 259, 512, 566, 627, 628, 702, 739, 746, 831, 946, 982, 1014, 1016, 1079, 1171, 1172, 1176, 1193, 1207, 1232, 1322, 1450; — der-mahzeni : 962; — etdürmek : 1044; — gönder(il)mek : 393, 405, 627, 667, 680, 831; — hıfzı : 393, 746; — ıslâhı : 702; — ihzârı : 393, 405, 781, 1126; — iltizâmı : 1286, 1348; — irsâli : 154, 405, 628, 667, 680, 743, 873, 946, 1016, 1215; — isrâfı : 1169, 1171, 1172, 1272; — işle(t)mek : 375, 393, 512, 627, 666, 667, 680, 681, 682, 685, 687, 717, 766, 1016, 1059, 1126, 1286, 1348; — işletdürmek : 375, 680, 681, 687, 1059; — kâr-hânesi(leri) : 375, 1286; — kurutmak : 1859; — mühimmi : 687; — mültezimi : 1286; — nemnâk olmak : 1859; — örtüsi : 924; — serdürmek : 1859; — tahmîli : 393, 405, 680, 682, 962, 1014, 1169, 1172; — tahsîli : 1126; — talebi : 681; — tedârüki : 682, 1016; — tevzî'i : 831
barut-ı siyâh bkz. barut
Basra (vilâyeti) : 23, 67, 152, 598, 696, 822, 825, 826, 827, 830, 831, 833, 834, 848, 920, 930, 931, 1024, 1025, 1026, 1028, 1029, 1359, 1360, 1371, 1377, 1385, 1964, 1965, 1967, 1969; — askeri : 122, 353; — Beylerbeyiliği : 23; — beylerbeyisi : 23, 65, 66, 67, 81, 92, 113, 118, 119, 152, 353, 393, 395, 597, 598, 599, 822, 823, 824, 825, 829, 830, 831, 833, 834, 848, 886, 920, 933, 951, 966, 1011, 1014, 1025, 1026, 1027, 1247, 1358, 1360, 1361, 1371, 1381, 1385, 1620, 1965, 1967; — beylerbeyisi âdemi : 1377; — beylerbeyisi kethudâsı : 930, 931, 933, 1024; — beylerbeyisi sâliyânesi : 906; — Hazînesi : 822; — k^{a}dîsı : 824, 886; — kılâ'ı : 81; — kul tâyifesi : 1361; — leşkeri : 1024; — Mahzeni : 152; — muhâfazası : 213, 931; — muhâsarası : 113, 153; — mühimmi : 835, 1968; — müstahfızları : 1361; — nevâhîsi : 920; — re'âyâsı : 1964; — vilâyetinin istîlâsı : 213; — vilâyetinin zabtı : 353; — yolı : 1381; —'nın hasârı : 122; —'nın hıfzı : 118, 1361
baş kaldurmak : 974
baş ta'yîni : 954

baş; — almak : 330; —cı : 1040
baş; — harâmî : 429; — müfsid : 1222; — olan ehl-i fesâd : 1689
Başaçuk; — Melik : 147, 153, 618, 1004; — ülkesi : 1004
başbuğ : 125, 361, 428, 1135, 1572, 1927; — ta'yîni : 329, 557, 686, 985, 1169, 1728
başdefterdâr : 267, 268
Başsedre karyesi, Arhova nh., Batum : 1364
Baştak (?) Kal'ası, İlbasan : 298, 307; — hisâr-erenleri : 307
batak : 1849, 1938; —ların ıslâhı : 1941; —ların tâ'mîri : 1773
Batıçne; — Konağı : 1812, 1824, 1851; — Konağı zahîresi : 1812, 1824, 1851; — Yurdı : 1891
batman : 915, 1259
battâl ocaklar : 1516
Batum; — sancağı : 1364; — beyi : 1368
Bayat; — beyi : 931, 934, 1381; — halkı : 932; — kªdîsı : 934
Bayburd (nâhiyesi/kazâsı/sancağı) : 316, 754, 1229, 1456; — kªdîsı : 316, 754; — kªdîsı nâyibi : 754; — Kal'ası dizdârı : 1827; — Kal'ası neferleri : 1827; — kazâsı alaybeyisi : 754, 1528; —'un tahrîri : 705
Bâyezîd : 368
Bâyezîd Bey, Beyşehri Beyi, Karaman mehâyifinin teftîşine me'mûr : 263, 369, 634
Bâyezîd karyesi : 896
Bâyezîd, Çavuş-oğlı : 1772
Bâyezîd, evi basılan a'mâ, Mûsâ k., Mihaliç kz. : 210
Bâyezîd, Sultân : 447
Baygeros karyesi, Priştine : 1689
Bayındır Karyesi Konağı : 1546
bayrak kaldurmak : 723, 725
Bayram Bey, Semendire Sancakbeyi : 55, 275, 283, 406, 414, 541, 751, 753, 891, 897, 911, 923, 924, 1068, 1453, 1465, 1468, 1513, 1689, 1690, 1704, 1717, 1728, 1739, 1788, 1790, 1794, 1795, 1797, 1801, 1802, 1831, 1836, 1848, 1858, 1859, 1861, 1862, 1872, 1884, 1895, 1915, 1918, 1920, 1923, 1938, 1950; — kethudâsı : 1453, 1455; — voyvodaları : 1895
Bayram Çavuş, Dergâh-ı Mu'allâ Çavuşı, Silivri Konağı zahîresine ve koyun hıdmetine me'mûr : 209, 231, 1151, 1346, 1518, 1637, 1639
Bayram Hâce, Sübaşı, zâlim mültezim, Keskin nh. : 1324
bayram namâzı : 191
Bayram, gurebâ-i yemînden, Belgrad : 1540
Bayram, Hacı, sipâhî-oğlanı : 1769
Bayram, kªtil, Sinob : 256
Bayram, Rodoscuk : 335
Bayramlu, kªtil Yahûdî, mahbûs, Filibe : 1714
Bâzârcık : 1063; — kªdîsı : 388
bâzâr(gâh) : 60, 186, 191, 359, 414, 487, 662, 735, 771, 1253, 1577, 1655; — bozmak : 367; — ikâmeti : 61; — muhâfazası : 1086; — yeri : 390; —başı : 1009
Bâzârlı b. Abdullah, Çingâne, ehl-i fesâd : 1596
Bâzârlı b. Pîrî, Bıyıklu k., Ruskasrı kz. : 983, 1018
Bazboşko (?), ban, Leyh beylerbeyisi : 819
bâzergân(lar) : 271, 440, 488, 944, 1180, 1248, 1312, 1334, 1733; — bas(ıl)mak : 44, 70, 1400; — katli : 1400
be-nevbet; —lü : 623; — eşer sipâhîler : 623; — eşmek : 1586; — tîmâr tasarrufı : 646
Bebek Görgi; —'nin avreti : 1015; —'nin oğlı [/Bebek-oğlı] : 1015, 1074, 1644
Bebek-oğlı bkz. Bebek Görgi'nin oğlı
Beç (vilâyeti) : 492, 493, 733, 1419; — kâfiri : 91, 1750; — kralı : 91, 331, 441, 491, 492, 493, 497, 1750; — kralı elçisi : 51, 52, 54, 57, 58, 59, 64, 72, 99, 102, 158, 270, 1578; — kralı leşkeri : 51, 99, 270; — kralı leşkeri kapudânları : 102; — kralı leşkeri serdârları : 102; — vergisi : 102
Beçe (?) Kal'ası, Pojega vt. : 901
Beçkerek kªdîsı : 1907
bedel; — akçası : 801, 956, 1963; — tarhı : 1248; — tevcîhi : 1441; — tutmak : 404; —-i havâss-ı hümâyûn : 1205; —-i siyâset : 522
Bedir Bey, Cizre Hâkimi : 1029, 1473, 1498, 1969
Bedir Bey-oğlı : 1029
Bedr Kal'ası, Artuk-âbâd : 1399
Bedr, Sultân bkz. Süleymân Paşa
Bedreddîn, Hımıs Kªdîsı Nâyibi Alâ'eddîn'in oğlı : 68
Bedreddîn, kaçak, AlifakΩh k. : 1013
Bedreddînoğlı Mahallesi, Burusa : 1087
Behbûd Kethudâ : 242
Behisni Kal'ası : 223
Behlûl, ma'zûl Klis Beyi Mehmed Bey'in za'îmi : 776
Behrâm b. Abdullah, ehl-i fesâd, Filorina : 1890
Behrâm Kethudâ, Şeyh : 1038
Behrâm Paşa, Diyârbekir Beylerbeyisi : 286, 1603
Behrâm, Basdırmaoğlı Hüseyin'in kölesi, ehl-i fesâd : 302
Behrâm, Basra Beylerbeyisi : 831
Behrâm, Bostân Çelebi hıdmetkârı : 734
Behrâm, Canbolad Bey'in âdemi : 1064, 1067

Behrâm, Çanad beyi âdemi : 219, 260
Behrâm, ehl-i fesâd, Karahisâr-i ŞarkΩ : 447
Behrâm, Hamâ Sancağı Mutasarrıfı : 998
Behrâm, sarıkcı, Pîrî Çavuş'un hıdmetkârı : 277
Behrâm, şakΩ, Karamürsel : 672
Behzâd, Mültezim Ferruhşâd'ın şerîki : 425
Behzâd, nüzûl hıdmetine me'mûr : 1677
bekâret izâlesi : 1720
bekçi : 4, 1063
Bekdaş, sipâhî : 695, 1355
Bekeki (?) karyesi bkz. Evikalo karyesi
Bekir b. Abdullah, Nâyib, Gerger : 282
Bekir Bey, Karaçadırlu Aşîreti Beyi : 855, 857
Bekir Çavuş : 1042
Bekir, Asesbaşı, Diyârbekir : 387
Bekir, Boscaada Kal'ası Hisâr-erleri Kethudâsı : 212
Bekir, çavuş-oğlı : 455
Bekir, Erbil Sancakbeyi : 564
Bekir, Kara, ehl-i fesâd sûhte, Söğenli mevzi'i, Gümülcine kz. : 1700
Bekir, Karabaşoğlı, kassâb, İstanbul : 524
Bekir, Muhzır Kâtibi : 1784
Bekir, sâbık Bağdad ve Diyârbekir Defterdârı Ahmed'in Kethudâsı : 1498, 1617
Bekir, ümerâ-i Ekrâd'dan : 1964
bel' [u] ketm : 1577
Belâlu karyesi, Sofya kz. : 69
belde-i tayyibe : 191
Belgrad : 53, 55, 56, 100, 207, 275, 283, 284, 380, 431, 568, 666, 670, 687, 701, 924, 979, 1042, 1208, 1217, 1223, 1242, 1299, 1322, 1394, 1513, 1540, 1558, 1560, 1594, 1609, 1615, 1653, 1657, 1660, 1662, 1689, 1691, 1704, 1706, 1707, 1713, 1726, 1731, 1737, 1739, 1741, 1742, 1747, 1757, 1772, 1778, 1784, 1788, 1790, 1797, 1799, 1800, 1801, 1802, 1804, 1806, 1807, 1808, 1810, 1811, 1814, 1817, 1828, 1833, 1834, 1840, 1852, 1853, 1856, 1862, 1863, 1865, 1875, 1878, 1891, 1894, 1895, 1899, 1900, 1911, 1915, 1929, 1933, 1939, 1940, 1946, 1954, 1956, 1976; — Anbâr(lar)ı : 45, 970, 1741, 1931; — azeb ağası : 1852, 1978; — dizdârı : 1785, 1805, 1830, 1840, 1880, 1942, 1961; — gâzîleri : 733; — kadîsı : 283, 284, 406, 414, 762, 1608, 1609, 1626, 1663, 1830, 1840, 1857, 1881, 1882, 1898, 1899, 1903, 1977, 1978, 1981; — Kal'ası : 45, 55, 414, 667, 702, 964, 982, 1432, 1880, 1889; — Konağı : 1609, 1857; — Konağı zahîresi : 1693, 1857; — Köprüsi : 1626; — Yurdı : 1950; —'a kadar Karadeniz yalılarındaki kadîlar : 1168; —'a kadar Tuna yalılarındaki kadîlar : 1168; —'a kadar Tuna'nın iki yakasındaki yalı kadîları : 1898, 1899; —'a kadar yol üstündeki kadîlar : 95, 1531, 1633, 1761; —'a kadar yol üstündeki sağ-kol kadîları : 1288; —'a kadar yol üstündeki sol-kol kadîları : 1288; —'dan Budun'a kadar yol üstündeki beyler : 1470, 1565; —'dan Surdek İskelesi'ne kadar olan emînler : 275; —'dan Surdek İskelesi'ne kadar olan kadîlar : 275; —'dan yukarıda yol üstündeki kadîlar : 1758
bel'iyyât : 444, 678, 889, 1227
Belova (?) karyesi, Yörük köyi, Filibe : 1714
Belömer karyesi : 192
Belvîrân kazâsı : 368
Benâ'î Marma, Yahûdî kassâb, İstanbul Cemâ'ati'nden : 1244
bend : 924; — bozmak : 353; —-i hark : 1693
Bender : 1385, 1579; — ahâlîsi : 818; — azebleri : 1579; — beşlüsi : 1579; — fârisleri : 1580; — hargelesi : 1564; —'in hıfzı : 198; — kadîsı : 1218, 1219; — Kal'ası dizdârı : 1072, 1218, 1219; — Kal'ası erenleri : 1219; — Kal'ası hisâr-erenleri : 1218; — Kal'ası istaburı : 1218; — Kal'ası voyvodası : 818; — Kal'ası/Hisârı : 818, 1072, 1073, 1219, 1579; — (sancak)beyi : 1201, 1302, 1396; — sınurı : 1564
Bender-i Şihr : 1699; — hâkimi : 1699
Bengi-oğlı bkz. Bengi-zâde
Bengi-zâde [/Bengi-oğlı]: 346, 461, 481
Benî-Rebî'a sancakbeyi : 394
Benî-Ziyâd Kabîlesi, âsî Arab kabîlesi, Hamâ : 374, 437
bennâ' : 782, 1114, 1220, 1443; — yazımı : 626; — zirâ'ı : 319, 1747
bennâk : 932
ber-vech; —-i maktû' : 1344; —-i nakd : 1039, 1490; —-i tekā'ud : 385; —-i terakkΩ : 607
Beradosî Hasan Bey'in kethudâsı : 479
Beradost hâkimi : 999
berât : 5, 14, 439, 530, 546, 778, 809, 858, 937, 963, 971, 1136, 1198, 1205, 1344, 1418, 1441, 1545, 1554, 1779, 1826; — çıkarmak : 223; — etdürmek : 307; — ibrâzı : 348, 1249, 1265; — ihrâcı : 415, 1779; — olunmak : 858; — resmi : 880; — sicilli : 1249; — sûreti : 1265, 1310; — ver(il)mek : 1094, 1646; — zabtı : 12; —-ı hümâyûn : 450, 625; —-ı şerîf : 162, 1296; —ı (elinden) alınmak : 12, 204, 1229, 1249, 1779; —ı mühürlenmek : 1229

berber : 791
Berekât, ehl-i fesâd başbuğı, Halîlü'r-rahmân : 428
Berekât, Mehmed b. Abdüddâyim'in karındaşı, Beytveren (?) k., Nablûs : 1321
Bereket, Nâyib, Hımıs : 68
Berinçin [/Peçin] kazâsı, Menteşe sn. : 700, 843
Berkofça; — kazâsı : 1691; — kªdîsı : 159, 793, 852, 1691, 1743, 1809, 1811
Berksas (?) Varoşı : 953
Berzet karyesi, Buka nh. : 254
besâtîn bkz. bostân
bess-i şekvâ : 148, 632
Beşîr, çavuş-oğlı : 1035
beşlü(ler) (tâyifesi) : 382, 887, 954, 1397, 1448, 1579; — ağası : 818, 1103, 1779; — gedükleri tevcîhi : 1094; — mevâcibi : 908; — yaz(ıl)mak : 686, 908
bevvâb(lar) : 191, 439, 791, 1157, 1158
bey‘ u şirâ’ : 61, 390, 406, 613, 1184, 1246; —dan men‘ : 487
bey-zâde : 1490, 1585
Beyalanı, Çirmen kz. : 1546; — Konağı : 1518, 1535; — Konağı zahîresi : 1535, 1570, 1590, 1607, 1627; — Yurdı : 1605, 1633
Beyâza (?) karyesi, Nablûs : 1321
Beybâzârı kazâsı : 384
beyhûde top atılmak : 1169
bey(ler)*; — cem‘iyyeti : 408, 1462; — hâsları : 588, 589, 842, 1130; — hâsları terekesi : 588, 589; — kulları : 377; — sübaşıları : 470; — ta‘yîni : 66; — (kapu)kethudâsı : 45, 163, 176, 177, 192, 236, 243, 254, 255, 276, 369, 579, 581, 582, 611, 614, 665, 722, 723, 725, 726, 730, 733, 745, 748, 755, 756, 767, 778, 818, 838, 842, 894, 901, 936, 948, 964, 984, 1006, 1007, 1022, 1033, 1037, 1074, 1085, 1087, 1089, 1090, 1139, 1176, 1177, 1179, 1196, 1198, 1246, 1273, 1285, 1293, 1299, 1347, 1364, 1370, 1384, 1400, 1455, 1486, 1494, 1583, 1611, 1612, 1618, 1672, 1845, 1846, 1876, 1938, 1946; — nökerleri : 65; — voyvodası : 1066, 1486
beylerbeyi*; — âdem(ler)i : 148, 1044; — berâtı : 12, 348; — cem‘iyyeti : 1409; — çavuşını katl : 248; — çavuşları : 1989; — defterdârı : 1120; — dizdârı : 998; — hâsları : 5, 589, 705, 778, 1650; — (kapu)kethudâsı : 40, 80, 147, 198, 218, 348, 352, 353, 357, 401, 408, 409, 431, 437, 511, 530, 546, 550, 566, 568, 576, 578, 591, 605, 611, 618, 629, 632, 640, 649, 676, 677, 693, 721, 749, 812, 847, 880, 920, 927, 930, 931, 933, 938, 954, 955, 999, 1000, 1004, 1024, 1041, 1049, 1051, 1059, 1096, 1107, 1121, 1125, 1126, 1128, 1130, 1163, 1229, 1239, 1243, 1247, 1252, 1259, 1303, 1373, 1388, 1389, 1451, 1452, 1462, 1467, 1827; — kâtibi : 1230; —(lik) askeri : 260, 426, 955, 1247, 1620; — nasbı : 1479; — oğlı : 410; — ordusı : 1989; — sübaşıları : 470; — ta‘yîni : 66, 783; — voyvodası : 1988; — yâftası : 778; —ler hâsları terekesi : 588, 589
beylerbeyilik : 99, 118, 153, 154, 185, 213, 247, 274, 470, 491, 493, 494, 516, 550, 569, 573, 618, 640, 652, 686, 699, 710, 718, 732, 752, 785, 797, 809, 822, 826, 830, 880, 996, 998, 1025, 1041, 1049, 1081, 1178, 1206, 1215, 1226, 1247, 1377, 1418, 1427, 1448, 1563, 1667, 1683, 1713, 1756, 1875; — beyleri : 1620; — hıfzı : 1967; — sipâhîsi : 1354; — tarîkı : 710, 711
Beyrût (kazâsı) : 565, 1016, 1091, 1232; — İskelesi : 1337; — Kal‘ası dizdârı : 1232
Beyşehri; — (sancak)beyi : 263, 369, 611, 624, 745; — beyi kethudâsı : 745
Beytü'l-Mâl : 508, 519, 778; — emîn(ler)i : 508, 1533
Beytveren (?) karyesi, Nablûs : 1321
beyyine : 435, 621, 993; — talebi : 621, 1101
bez : 1699; — tedârüki : 742, 758
Bezreşte karyesi, harâmî karye, Makri nh., Ohri kz. : 959, 1124; — keferesi : 959
Bezzâzistân, Diyârbekir : 381
Bezzâzistân, İstanbul : 712, 1645
Bezzâzistân, Yenişehir (Rumili) : 454
bıçak : 983, 984, 1018, 1122; —a yarar erkek koyun : 965, 969, 1841, 1867; —a yarar koyun : 209, 1117, 1691; —a yarar sığır : 1245; —la ur(ıl)mak : 104, 983
bıçkı : 485
bıldırki toklu : 209
bırağındı : 862; — tevcîhi : 858
Bıyıklu karyesi, Ruskasrı kz. : 983, 1018
bî-berât alay geçinmek : 120
bî-hâsıl yerler : 823
Bîvazin (?) Cemâ‘ati kethudâsı : 1473
bid‘at : 1979; — ihdâsı : 563, 1373
Biga (sancağı) : 210, 370, 736; — beyi : 370, 611, 623, 757, 879, 1035, 1058; — Kªdîlığı : 418; — kªdîsı : 124, 295, 370, 545, 878; — kasabası ahâlîsi : 295; — ovası : 1041, 1049, 1081, 1403, 1404, 1417, 1512
bilâ-nikâh tasarruf : 370
Bilecik : 203, 562; — kªdîsı : 3, 388, 389, 907, 1137, 1191, 1309, 1516; — Ma‘deni : 3, 160, 388,

389, 737, 907, 1137, 1287, 1515, 1516; — (Ma'deni) nâzırı : 1515, 1516
bileği : 985
binâ : 1097, 1482; — hıdmeti : 1375; — mühimmi : 1188
binilürlü gemiler : 1704
Birecik (nâhiyesi) : 5, 353, 394, 680, 696, 849, 1016, 1028, 1059, 1190, 1388, 1389, 1966; — beyi : 518, 849; — gemileri : 353; — Kal'ası : 655, 1126
Bitlis : 1252; — beyi : 1029
Blajko, mahbûs mühtedî : 937
Blasençe kadîsı : 1820
Blay (?) sahrâsı, Klis : 1869
Bobofça Kal'ası : 665
Bodrum Kal'ası; — dizdârı : 788; — topcıbaşısı : 788
bogası : 289
Bogat b. Mihal, harâmî, Gelibolı : 144
Bogat Dulhâtûnoğlı, harâmî, Gelibolı : 144
boğaça; — bişürtmek : 1640; — ihzârı : 1640, 1655, 1662, 1797; — muzâyakası : 1655; — tedârüki : 1662
Boğaz : 169, 453, 558, 1310, 1404, 1427, 1490, 1844; — hıfzı : 1412
Boğaz Hisâr(lar)ı : 30, 140, 462, 623, 940, 1035, 1058; — dizdârları : 50, 85; — İskelesi : 364; —'na kadar Rumili yakasındaki kadîlar : 416
boğça : 1030
Boğdan (vilâyeti) : 27, 74, 83, 108, 114, 166, 641, 671, 679, 708, 815, 819, 942, 1192, 1266, 1302, 1352, 1396, 1397, 1571, 1623, 1624, 1653, 1740, 1745, 1750, 1887; — askeri : 708, 1323, 1352, 1395, 1424, 1425, 1464, 1466, 1904; — askeri cem'iyyeti : 1073; — askeri ihrâcı : 1241; — atlusı : 1466; — davarları : 1201; — eşkıyâsı : 61, 70; — harâcı : 1581, 1595, 1792; — haymâne koyunı : 341; — leşkeri : 112, 114, 1256; — muhâfazası : 1572, 1573; — müfsidleri : 1266; — re'âyâsı(ları) : 70, 166, 1201, 1253, 1623, 1624, 1750; — serhaddi : 819; — sınurı : 1266; — vilâyeti rençberleri : 1253; — voyvodası : 20, 25, 61, 73, 74, 112, 114, 126, 166, 219, 236, 237, 442, 517, 641, 662, 671, 679, 701, 708, 747, 815, 942, 943, 1072, 1073, 1168, 1170, 1192, 1201, 1241, 1245, 1253, 1255, 1256, 1266, 1302, 1314, 1323, 1367, 1393, 1394, 1396, 1397, 1421, 1424, 1425, 1439, 1466, 1497, 1513, 1573, 1623, 1624, 1653, 1739, 1792, 1886; — yamağı : 1466; — yeniçerileri mevâcibi : 1581; — yeniçerileri nafakası : 1581; — yeniçerileri ulûfesi : 1581; —'a kadar yol üstündeki beyler : 1311; —'a kadar yol üstündeki iskele emînleri : 1316; —'a kadar yol üstündeki kadîlar : 1311; —'a tâbi' Tuna yalıları : 237; —'ın hıfz u hırâseti : 236; —lu : 61
Bohtan (?) Cemâ'atî : 1603
bolar(lar) : 953, 1421, 1479, 1625, 1657
Bolavadin kadîsı : 369
Bolı (sancağı) : 182, 185, 1582; — beyi kethudâsı : 1007; — Kadîlığı : 262; — kadîsı : 383; — müsellemleri : 160; — müsellemleri (sancak)beyi : 160, 1275, 1327; — sancağı kadîları : 262, 630, 1258; — (sancak)beyi : 177, 182, 262, 290, 383, 384, 611, 630, 631, 643, 757, 875, 879, 890, 972, 1007, 1021, 1115, 1275; — Zindânı : 631, 643
Bonam karyesi, Sofya kz. : 69
Bonovise Kuleleri, Belgrad kl. : 982
boru : 1197
Boscaada Kal'ası hisâr-erleri : 212; — kethudâsı : 212
Bosna (sancağı) : 697, 1198, 1344, 1592, 1723, 1768; — alaybeyisi : 465; — askeri : 52, 1715, 1927; — beyi hâsları : 280; — beyi kethudâsı : 642, 1198; — gâzîleri : 1549; — re'âyâsı : 1973; — sancağı kadîları : 220; — (sancak)beyi : 52, 87, 97, 98, 100, 270, 390, 465, 536, 642, 697, 701, 803, 979, 1140, 1198, 1344, 1486, 1549, 1550, 1551, 1592, 1715, 1723, 1764, 1765, 1768, 1927, 1928, 1973, 1974, 1975; — serhadd(ler)i : 52, 87, 803, 1550, 1551, 1723; — sipâhîsi : 100; —'nın hıfzı : 1768, 1928, 1973, 1974
Bostân Çelebi, Kadî-askerlik'den oturak : 734
bostân [/besâtîn] : 544, 1552; — icâresi : 68; —a tecâvüz : 1137
Bostân, Anadolı Beylerbeyisi Kethudâsı : 1128
Bostân, Defter-i Hâkânî Kâtibi, Çemişkezek ve Erzurum'un tahrîrine me'mûr : 43, 46, 334, 705, 1456
Bostân, ehl-i fesâd, Konya : 693
Bostân, Menteşe beyi âdemi : 926
Bostân, Mevlânâ, ma'zûl Balıkesri Kadîsı : 354, 544, 653
Bostân, odabaşı, Burusa : 657
Bostân, sûhte, Menteşe sn. : 843
bostân-oğlanları : 1552
bostâncı(lar) : 763, 1262; — Acem'in teftîşi : 653, 763; — oğlanı (?) : 482; —başı : 229, 919, 1552
Bovate (?) karyesi, Hâslar Kadîlığı : 1271
boy kethudâsı(ları) : 42, 271

boya-hâne : 309
Boyaluk karyesi, Seydîşehri : 698
Boyana nehri : 1048
Boylu (?) tâyifesi, Rum vt. : 425
boyunduruk : 759
boz yer : 1869
boza-hâne; — ref'i : 419; — ruhsatı : 419
Bozdepe karyesi, Budaközi kz. : 1447
bozdoğan : 659
bozgun kadırga : 320
Bozkuş karyesi, Kurşunlu kz. : 617
Bozok : 678; — kªdîsı : 103; — kazâsı mehâyifî : 103; — mâl müfettişi : 678; — muhâfazası : 1556; — sancakbeyi : 103, 611, 678, 879, 1556; — sipâhîleri : 1556
Bozöyük (kazâsı), Menteşe sn. : 139, 240, 700; — kªdîsı : 235; — Mukªta'ası mültezimi : 1654
Bozulus : 1451
Bozyaka karyesi, Mudurnı kz. : 384
Böğürdelen : 1638, 1747, 1757, 1784, 1788, 1790, 1802, 1833, 1835, 1837, 1871, 1923; — kªdîsı : 770, 856, 1638, 1758, 1857, 1864, 1931, 1958; — kªdîsı nâyibi : 1982; — Konağı : 1637; — Konağı zahîresi : 1638; — Köprüsi : 1938, 1950, 1954
bölük(ler) : 53, 97, 100, 108, 283, 482, 644, 827, 1032, 1107, 1146, 1149, 1354, 1516, 1540, 1985; — ağası : 39, 129; — çavuşı : 840; —e çık(ar)mak : 547, 1164; — halkı : 403, 409, 411, 578, 919, 1062, 1459, 1696, 1838, 1858; — kâtibi : 1354; — kethudâsı(ları) : 95, 476; — kulları : 403
bölükbaşı(lar) : 227, 267, 386, 428, 547, 644, 870, 891, 900, 961, 985, 1017, 1020, 1190, 1191, 1225, 1232, 1709, 1827, 1942; —lık : 223, 594; —lık tevzî'i : 594
Braslav : 77
Braslavyar Kal'ası, Leyh kl. : 1564, 1580
Brayil Seran (?), harâmî : 432
Brayil [/İbrayil] : 112, 114, 125, 243, 294; — dizdârı : 125, 233; — emîni : 232; — kªdîsı : 20, 25, 125, 767; — Kal'ası müstahfızları : 125; — müstahfızı : 1688
Brehle (?) karyesi, Makarska İskelesi : 1194
Bretotorik nâhiyesi : 723
Brod; — kazâsı : 980; — kªdîsı : 296
Brodoski (?) kasabası, Pojega : 697
Bronimos Pribol (?), Venedik Dojı : 1825
Bucıyan Aşîreti, Diyârbekir : 1029
buçuk; — terakkΩ : 227; — tevzî'i : 594
Budak Bey, müteveffâ Beradost Hâkimi : 999
Budak, Abdullah oğlı, hâssa suyolcısı, Mekke : 261
Budak, Cemâ'at-i Bîvazin (?) Kethudâsı : 1473
Budak, harâmî Hurrem'in küyegüsi : 1138
Budak, hırsuz, AlifakΩh k., Gerede : 1013, 1021
Budak, Millü Cemâ'ati Mîr-i Aşîreti, tîmâr mutasarrıfı : 17
Budak, müteveffâ tîmâr sâhibi, Erzurum : 1229
Budak, sol-bölük garîb yiğitlerinden, Seferîhisâr : 695, 1355
Budak, Şaştacı, harâmî Çingâne : 1138
Budaközi; — kazâsı, Çorum : 1447; — kªdîsı : 1324; — ve Sorkun Hâsları mültezimi : 678
Budun (vilâyeti) : 40, 55, 95, 156, 259, 260, 327, 378, 380, 403, 407, 409, 420, 431, 666, 667, 668, 669, 685, 733, 892, 1020, 1130, 1214, 1286, 1408, 1470, 1565, 1634, 1644, 1665, 1709, 1716, 1717, 1728, 1746; — askeri : 154, 260, 426, 491, 497; — askeri serdârı : 59, 154; — askerlerine icâzet : 502; — beylerbeyisi : 53, 54, 64, 98, 99, 102, 121, 156, 222, 260, 270, 278, 283, 284, 330, 331, 332, 379, 382, 403, 436, 476, 491, 492, 493, 494, 497, 530, 540, 566, 568, 591, 649, 666, 667, 668, 669, 687, 688, 733, 766, 812, 842, 898, 901, 937, 949, 953, 1008, 1023, 1086, 1094, 1104, 1125, 1130, 1178, 1205, 1206, 1208, 1209, 1257, 1286, 1294, 1348, 1410, 1412, 1420, 1453, 1470, 1479, 1517, 1528, 1537, 1559, 1560, 1584, 1643, 1644, 1658, 1665, 1684, 1690, 1697, 1705, 1708, 1709, 1713, 1715, 1716, 1722, 1726, 1733, 1751, 1813, 1814, 1826, 1874, 1875, 1879; — beylerbeyisi (kapu)kethudâsı : 40, 401, 408, 409, 431, 530, 566, 568, 576, 578, 591, 649, 1125, 1130; — beyleri : 491, 892, 1479; — çavuş(lar)ı : 1410, 1420; — defterdârı : 540, 762, 1205, 1794, 1795, 1796; — gönüllüleri : 1104; — Hazînesi : 1286, 1348; — kªdîsı : 72, 762; — Kal'ası : 566; — leşkeri : 1727; — mevâcibi : 378, 379; — muhâfazası : 382, 1643; — serhadleri : 54; — sipâhîleri : 493; — yeniçeri ağası(ları) : 284, 382, 386; — yeniçerileri : 284, 382, 1008, 1023, 1410, 1412, 1427, 1644; — Yeniçerileri Ağa Bölüği : 283; — yeniçerileri ağası : 283; — yeniçerileri kâtibi : 407; —'a kadar yol üstündeki beyler : 1356
buğday : 37, 78, 263, 390, 539, 861, 882, 895, 948, 1018, 1361, 1402; — alımı : 456, 464; — bey'i : 587, 1267, 1282; — der-mahzeni : 483; — gemileri : 455, 456, 1267; — getürmek : 1018; — gönder(il)mek : 882, 1024, 1026, 1028, 1964; — ihrâcı : 1931; — irsâli : 456, 1026, 1028, 1965; — muzâyakası : 867; —

sirkası : 253; — tahmîli : 140, 149, 456, 483, 587, 1282; — tasarrufı : 1265; — tedârüki : 456, 464; — yükletmek : 1006
Buhayra; — vilâyeti : 420, 421; — Şeyhu'l-Arablığı : 420; — Vilâyeti Meşîhati : 421
Buka nâhiyesi, Dukagin : 254
Bukamir karyesi, İskenderiyye (Arn.) : 1139; — âsîleri : 1139
Bulak : 421
Bulgur, kassâb, Kili : 714
burc u bârû : 1678
Burgaz/Burgos/Burgoz; — kasabası : 527; — kªdîsı : 124, 1092; — Konağı : 1159, 1160, 1567; — Yurdı [/Dâvûdpaşa Çayırı] : 1144, 1517, 1541, 1561, 1563; — (Yurdı) Konağı zahîresi : 1144, 1159, 1160
Burgos İskelesi, Aydos kz. : 983, 1018, 1204
Burgoz/Burgos kasabası, Lapseki kz.: 861, 1291
burnına kıl geçirüp teşhîr etmek : 1716
burnını kesmek : 586
Burusa (sancağı) : 48, 62, 349, 1087, 1202, 1351, 1417, 1446, 1512; — Avretler Zindânı : 482; — beyi (kapu)kethudâsı : 62, 271, 276, 289, 478, 1087; — beyi sübaşısı : 1087; — kªdîsı : 75, 230, 235, 251, 271, 304, 434, 482, 489, 542, 609, 694, 971, 1063, 1132, 1141, 1202, 1415, 1446, 1555, 1698; — kumaşcıları : 304; — (sancak)beyi : 32, 48, 139, 210, 241, 345, 478, 544, 653, 763, 861, 978, 1013, 1021, 1063, 1087, 1132, 1141, 1320, 1641; — Zindânı : 1274; —'dan İnegöl'e kadarki kªdîlar : 235
buz; — ihzârı : 762; — tedârüki : 762; — verdürmemek : 1971; —-hâne hıfzı : 1971; — -hâne mühürlenmek : 1971
Bünyâd, çavuş-oğlı : 543
Bünyâd, köyi ilhâk olunan kişi, Bayburd : 1456
bünyadlu top gemileri : 1861
Bünyak (?) b. Sopota, harâmî, Gelibolı : 144
Büyük Ahûr : 1164, 1414
Büyük Çekmece : 626; — Köprüsi : 1275

câbî(ler) : 504, 787, 1062
Caca nâhiyesi : 1549, 1550
Ca‘fer : 284, 1173
Ca‘fer Ağa, müteveffâ Kapuağası, İstanbul : 971, 1136; — Cami‘i, Remle : 1136; — Câmi‘i, Burusa : 971; — Evkªfı Nâzırı : 971, 1136; — Evkªfı, Burusa : 971; — Evkªfı, Remle : 1136; — Mu‘allim-hânesi, Burusa : 971; — Mu‘allim-hânesi, Remle : 1136; — Vakfı mütevellîsi : 1136
Ca‘fer b. Bâzârlı, Çingâne, ehl-i fesâd : 1596
Ca‘fer Bey, II. Selîm'in oğlı Şehzâde Murâd'ın lalası : 30, 39, 579, 1032
Ca‘fer Çavuş : 90, 624, 794, 795, 798, 799, 803, 806, 1345, 1769
Ca‘fer Kethudâ, Van Beylerbeyisi Kethudâsı : 1142, 1252
Ca‘fer Re’îs : 29
Ca‘fer Re’îs, Boğaz Hisârlu : 538
Ca‘fer Voyvoda : 89, 208
Ca‘fer Voyvoda, sipâhî, Filorina : 1890
Ca‘fer, Ali Bey'in âdemi : 1898
Ca‘fer, Bâb-ı Hümâyûn Ağası Yâ‘køb'un müteveffâ akribâsı : 297
Ca‘fer, Çanad Alaybeyisi, Başbuğ : 985
Ca‘fer, Dergâh-ı Mu‘allâ yeniçerisi : 983, 1018, 1204
Ca‘fer, evi basılan Seferîhisârlı : 1457
Ca‘fer, Hacı, : 1319
Ca‘fer, harâmî, gurbet tâyifesinden : 1224
Ca‘fer, hisâr-ereni : 1489
Ca‘fer, kuyumcı, Alacahisâr kz. : 208
Ca‘fer, maktûl Anabolı Azebler Ağası : 422, 438, 468, 553
Ca‘fer, müteveffâ Budaközi ve Sorkun Hâsları Mültezimi Hândân'ın Kâtibi : 678
Ca‘fer, müteveffâ Eğil Hâkimi Kªsım'ın oğlı : 1498
Ca‘fer, Sehâbe Evkªfı Nâzırı, Mısır : 895, 935
Ca‘fer, serhad emekdârı, küffâra giriftâr : 1697
Ca‘fer, Seydî Ahmed'in eytâmı vasîsi Hacı Ahmed'in kölesi, Hor k., Akşehir kz. : 1203
Ca‘fer, Seydî Çavuş oğlı : 1188, 1669
Ca‘fer, Silâhdâr, posta : 1138
Ca‘fer, sipâhî : 1103
Ca‘fer, yeniçeri, acemi-oğlanı cem‘ine me’mûr : 959
Cames (?), ra‘ıyyet, Sivas : 204
câmi‘ [/cevâmi‘] : 63, 226, 909, 1490, 1555; — binâsı : 63; —den mermer almak : 68; —den taş almak : 68; —den yer almak : 68; — harâb olmak : 1017; — hıtâbetleri : 1646; — kapanmak : 1017; — kurbünde kefere : 319; — minberi binâsı : 258; — minberi yıkmak : 258; — mürtezikası : 971, 1136; — suyolı : 1443; — vakfını ekl : 1017; — ve mu‘allim-hâne mütevellîsi : 971, 1136
Câmi‘-i Kebîr, Galata : 319
Câmi‘-i Nûrî, Hımıs : 68
câmûs; — çıkarmak : 792; — çifti : 792; — sürmek : 792

cânbâz(lar) : 798, 1045, 1061; — ihrâcı : 1102; — ocağı : 798; —-oğlanı : 207
Canbolad Bey, A'zâz u Kilis Sancakbeyi : 267, 273, 394, 619, 786, 821, 829, 849, 1064, 1067, 1360, 1426
Cani, harâmî yatağı, Harmenli k., Migalkara kz. : 1138
Canik-i Süflâ karyesi, tîmâr karye, Bayburd nh. : 1456
Canik-i Ulyâ karyesi, tîmâr karye, Bayburd nh. : 1456
Canik; — (sancak)beyi : 757, 879, 890, 1438; — sancağı kªdîları : 1430; — vilâyeti beyleri : 1438; — vilâyeti beyleri sipâhîleri : 1438
Cankirman : 819; — azeb ağası : 292, 293; — dizdârı : 292, 293; — kªdîsı : 292, 293; — Kal'ası : 292, 293; — Kal'ası varoşı : 292, 293; — sahrâsı : 755
Cansevdi, zimmî, eşirrâ serdârı, Erzincân : 199
câriye : 279, 693, 1890; — ayartmak : 991, 1121; — ıdlâli : 663; — satun almak : 312; — tahrîki : 335
Cârullah Çavuş : 362
Cârullah, Nâyib, Niğde kz. : 1481
Cârullah, sâbık Kudüs-i Şerîf Kªdîsı : 1248
câsûs(lar) : 26, 87, 491, 492, 517, 954, 1033, 1125, 1503, 1548, 1598, 1814, 1925; — göndermek : 26, 100, 502, 898, 899, 1033, 1178
cebe : 25, 1140, 1752; — vü cevşen : 198, 493, 494, 569, 576, 577, 591, 611, 645, 646, 652, 654, 699, 701, 732, 939, 940, 1031, 1123, 1490
cebe-hâne : 866, 1214, 1490, 1671, 1681, 1810, 1985; — göçürmek : 1671; — kâtibi : 1934, 1935
Cebe-hâne-i Âmire : 1976, 1985
cebecibaşı : 1670; — defteri : 1810
cebecilik : 1140
Cebele nâhiyesi, San'â vt. : 1226
cebelü(ler) : 493, 494, 516, 569, 576, 577, 591, 611, 645, 646, 652, 654, 699, 701, 732, 939, 940, 1031, 1123, 1712
Cebrâyilkendi karyesi, harâbe karye, Erzurum : 1229
cedîd arpa : 1931
cedîd celeb(ler) : 787, 852, 1088, 1111
;cedîd emvâl tahsîli : 521, 522
cedîd kul tâyifesi : 1354
celâ-yı vatan : 66, 428, 698, 721, 959, 1066, 1373, 1812
Celâl, Kâtib, Hımıs : 68
Celâl, sipâhî : 695, 1355
celb u ahz : 419, 675
celb-i mâl : 199, 359, 674, 1114, 1983
celeb (tâyifesi) : 127, 159, 209, 417, 485, 777, 969, 1088, 1111, 1514, 1688; — defteri : 787, 1260, 1829; — defteri sûreti : 127; — emîni : 107; — kaydı : 67, 107, 787, 1769, 1829; — kitâbeti hıdmeti : 107; — koyunı : 209, 787, 1186, 1258, 1292, 1382; — koyunı ihrâcı : 1186; — tahrîri : 69, 127, 787; — teftîşi : 1769; — yamağı : 787, 1088; — yaz(ıl)mak : 69, 503, 1088, 1260, 1277, 1769, 1829; — yoklamak : 852; —lere kefâlet : 787; —lik (hıdmeti) : 107, 127, 787, 1088, 1769, 1829; —likden ihrâc : 127, 1769, 1829
Cem Ahmed Çelebi : 211
Cemâ'at-i Bîvazin (?) kethudâsı : 1473
cemâ'at(ler) : 281, 365, 463, 929, 1507; — ağniyâsı : 1507; — kethudâsı : 17, 1473; — zabtı : 1603; —-i müslimîn : 281, 319; —başı : 208
cem'iyyet : 254, 255, 260, 286, 549, 631, 815, 819, 822, 843, 1036, 1684, 1705, 1722, 1727; — üzre oturmak : 1556; —-i re'âyâ : 1554
Cemşîd, Delvine beyi âdemi : 1197
Cemşîd, Palu Sancağı Hâkimi : 724, 740
Cemşîd, serrâc : 1271, 1346
Cemşîd, sipâhî, Tırhala : 181
cengî asker : 320
cenk : 219, 254, 292, 293, 330, 353, 827, 1006, 1037, 1091, 1434, 1564, 1580; — ü cidâl : 99, 100, 102, 330, 493, 494, 516, 565, 569, 576, 577, 611, 652, 654, 701, 732, 903, 939, 1619, 1983; — ü harb : 1893
cenkci(ler) : 320, 321, 353, 557, 559, 582, 926, 1284, 1717; — ihrâcı : 328, 1128; — ihzârı : 1029; — irsâli : 272, 1717; — istihdâmı : 1128; — ta'yîni : 329, 1024, 1128; — tedârüki : 1029, 1717
cerâhatden fevt : 1793
cerahor : 503, 1768, 1798; — çıkarmak : 1941; — göndermek : 174, 1953; — hükümleri : 756; — ihrâcı : 170, 174, 756, 775, 923, 1640, 1655, 1662, 1665, 1727, 1797, 1849, 1850, 1864, 1919, 1920, 1929, 1939, 1940, 1941, 1955, 1956; — ihzârı : 756, 1640, 1655, 1656, 1681, 1849, 1850, 1933, 1939, 1941; — irsâli : 154; — salınmak : 1681; — sürmek : 756; — ta'yîni : 756, 1741; — tedârüki : 174; — yazmak : 1655, 1656, 1797, 1849, 1850, 1877, 1933, 1941, 1953; —luktan mu'âfiyet : 642
cerâyim bkz. cürm
Cerd nâhiyesi, Beyrût : 565
cerh : 947; —-i meşhûd : 435

cerîme : 359, 579, 636, 825, 826; — almak : 474, 621; — defteri : 354
cerrâr : 663
cevâhir : 1312
Cevâhirî Albarez Kalfa, Yahûdî, Cemâ'at-i Salom'dan, Âmiller Zindânı, İstanbul : 712
cevâmi' bkz. câmi'
cevşen : 516
Cezâyir bkz. Trablusgarb
Cezâyir (vilâyeti) (Basra) : 67, 1024; — mühimmâtı : 394; — vilâyeti kılâ'ı : 353; — vilâyeti kurâsı : 353; — vilâyeti mühimmi : 353; — vilâyetinin fethi : 353; — vilâyetinin zabtı : 353
cezâyir ahâlîsi (Nakşe Dükalığı'na tâbi') : 1280
Cezâyir-i Garb bkz. Trablusgarb
Cezâyir-i Garb Trablusı bkz. Trablusgarb
cezîre : 302, 1006, 1134, 1334; — muhâfazası : 807
Cezîre-i Memleha-i Meys, Rodos : 660
Cezîre-i Nakşe beyi : 246
Cezîre-i Ömeriyye : 36
cibâl kal'aları : 1678
cidâl : 1620
cifr; — tercemesi : 1578; — yazılmak : 1578; — yazısı : 1578
cihâd : 1247, 1310, 1555; — u gazâ : 796
Cihân bint-i Dervîş, Filorina : 1890
Cihângîr, Lûristân hâkimlerinden kızılbaş beyi Mehmed'in oğlı : 690, 1105
Cihânşâh, vakfa müdâhil, Zile : 638
cihât : 5, 415, 1248; — arzı : 415
cisr : 813; — ta'mîri : 813, 998; —-i cedîd binâsı : 314
Cizre hâkimi : 1498
cizye : 199, 1827; — edâsı : 1253; — vermemek : 842
Cuhûdkapusı, İstanbul : 524
cum'a namâzı : 191; — kılınmak : 428
Cum'a, çeribaşı, dârende : 103
Cum'abâzârı kªdîsı : 787
cünûd : 330; —-i muvahhidîn : 1310, 1476, 1555
cürm [/cerâyim] : 256, 825, 826, 1227, 1733; — sâbit olmak : 474; —-i galîz : 272, 354, 369, 370, 522, 559, 579, 1254
cüz' tilâveti : 1555
cüz'î bahâ : 1253

Çaçka [/Thaçka] kªdîsı : 1812, 1824, 1947
çadır : 382; — basılmak : 1821
Çağa kªdîsı : 290, 631
Çakaltaşı, Klis : 412
Çakırağa Değirmeni [/Çakırağaç, Yedideğirmen]; — mahalli : 1535, 1546, 1607, 1637; — Konağı : 1518, 1535, 1670; — Konağı zahîresi : 1535, 1570, 1607, 1627; — Yurdı : 1641
Çakırağaç bkz. Çakırağa Değirmeni
Çakırcı, Çekeler k., Uzuncaova-i Hasköy kz. : 1499
çakşır : 1030; —cı : 1040
Çalbukoğulları [/Çalıkokoğulları], isyâncı Çerâkise tâyifesi, Kefe : 495, 505
Çalıkokoğulları bkz. Çalbukoğulları
çam; — direkleri : 1283; — tahtası kesilmek : 364; — tahtası tahmîli : 364
Çan kªdîsı : 545
Çanad (livâsı) : 909, 910, 924, 1838; — alaybeyisi : 985; — beyi : 219, 260, 955, 1462; — Kal'ası : 847; — sancağı kªdîları : 911
çanlar çalmak : 248
çar : 414
Çara Kal'ası : 1420
Çardak İskelesi : 364
çarsû(lar) : 735, 1413; — basılmak : 243
çârşeb : 1030
çâşnigîr : 277, 996, 1379
Çatalca (kazâsı) : 132, 239, 400; — kªdîsı : 37, 159, 400, 759, 787, 1034; — keferesi papası : 86; — Konağı : 1144; — Konağı zahîresi : 1144; — Köprüsi Konağı : 1346; — Köprüsi Yurdı : 1518
Çavdar Re'îs, dârende : 1228
çavuş*; — katli : 219, 248; — mülâzımı : 1354; — re'âyâsı : 672; — ta'yîni : 1270, 1591, 1607; — tîmârı : 477; —-oğlı(ları) [/çavuş-zâde] : 4, 30, 31, 75, 301, 306, 349, 455, 456, 483, 543, 615, 787, 789, 848, 967, 1035, 1186, 1337, 1356, 1512, 1570, 1608, 1691, 1799, 1807, 1808, 1811, 1817, 1828; —başı : 41, 68, 156, 159, 200, 216, 281, 331, 418, 637, 674, 713, 853, 863, 905, 921, 929, 941, 1002, 1062, 1093, 1098, 1144, 1150, 1151, 1152, 1153, 1154, 1155, 1156, 1157, 1158, 1159, 1160, 1161, 1162, 1173, 1268, 1335, 1531, 1593, 1596, 1679, 1856, 1860, 1937; —lar kethudâsı : 167, 1473; —luğı alınmak : 967; — luk almak : 223; —luk hükmi : 1270; —luk inâyeti : 1216
çavuş-zâde bkz. çavuş-oğlı
Çavuşoğlı, yeniçeri katl zanlısı, Gümülcine : 172
çayır : 1143, 1144, 1403, 1547, 1595, 1615, 1767; — ayuklamak : 1191; — biç(dür)mek : 761, 1351; — çiğnenmemek : 1767; — hıfzı : 1703;

— koruması : 460; — tasarrufı : 460; — voynukları : 1380; — yedürmek : 1403, 1404, 1417, 1512; — zamânı : 382
Çeh (vilâyeti) : 491, 492, 493, 517, 953, 1125; — Kal'ası : 649, 650
çehâr-yâra dil uzatmak : 120
Çekeler karyesi, Uzuncaova-i Hasköy kz. : 1499
Çekmece : 245, 472, 1102, 1379
Çelebi, Okçıoğlı, ehl-i fesâd, Yeniil kz. : 273, 274
çelik göndermek : 1495
çeltük; — hıdmeti : 11; —ci yazılmak : 1277
Çeltükci karyesi, Zağra Eskisi kz. : 133
Çemişkezek; — [beyi] : 1129; — livâsı defterleri : 43; — sancağının tahrîri : 46
çenberden yuvalak geçürmek : 891, 1861
Çengelköyi, İstanbul : 169
Çenkkaya, Gelibolı : 1622
Çepni tâyifesi : 316, 754
Çepni, kızılbaş ehibbâsı, Kürtün kz. : 1401
Çerâkise bkz. Çerkes
çeribaşı(lar) : 3, 103, 340, 346, 501, 569, 611, 761, 793, 798, 807, 836, 1275, 1287, 1392, 1438, 1453, 1455, 1542, 1569, 1587, 1605; — ihrâcı : 160
Çerkes Bey, Kayseriyye Beyi, Lofça ve Karaman'ın muhâfazasına me'mûr : 797, 1049, 1081; — kethudâsı : 1384
Çerkes kazâsı : 201
Çerkes [/Çerâkise] (tâyifesi) : 505, 994; — beyleri : 458, 495, 505, 994, 1200, 1201; — isyânı : 505, 506; — oğlanı : 90; — sipâhîleri : 994
Çerkeskirman Kal'ası : 292, 293
Çermik livâsı : 1498
Çernovi : 1322; — kªdîsı : 231, 503, 800, 820, 1088, 1322
çeşme : 1443; — binâsı : 1231, 1443; — kerestesi : 1231; — meremmâtı getürmek : 1413; — meremmâtı harcı : 1413; —ciler : 694
Çeşme, Çirmen kz : 1590; — kªdîsı : 131, 1576; — Konağı zahîresi : 1590
Çetroz [/Karaca] İskelesi, Karaferye kz. : 400, 859
Çınar beyi : 141
Çınarhoyser (?) beyi : 136
çırak : 1447
Çırpan; — nâhiyesi : 1536; — kªdîsı : 1591
çift [/çit] : 10, 1144, 1150, 1151, 1152, 1153, 1154, 1155, 1156, 1157, 1158, 1159, 1160, 1383
çifte hammâm binâsı : 1365
çiftlik(ler) : 279, 776, 941, 1150, 1336, 1500; — binâsı : 171; — evi : 941; — halkı : 296; — mahsûli : 1445; — mutasarrıfı kefere : 10; — mutasarrıfı müslimânlar : 10; — tasarrufı : 10, 1680; — teftîşi : 1680; — temlîki : 412
Çiğilbeli derbendi, Karaman : 247
Çine nâhiyesi/kazâsı, Menteşe sn. : 843, 926
Çingâne(ler) (tâyifesi) : 88, 186, 208, 311, 630, 663, 706, 715, 770, 1088, 1138, 1342, 1438, 1444, 1596, 1628; — ispençesi mültezimi : 311; — müsellemleri : 798; — müsellemleri ihrâcı : 1392
Çirmen; — kazâsı, Edirne : 88, 1590; — akıncısı : 56; — beyi : 56, 288, 577, 624, 699, 701, 798, 862, 1305, 1605; — kªdîsı : 231, 1088, 1111, 1186, 1405, 1514, 1518, 1569, 1605, 1606, 1607, 1627, 1666; — kªdîsı nâyibi : 1111; — Konağı : 1546; — Konağı zahîresi : 1607; — müsellemleri : 1587, 1659; — sancağı kªdîları : 1587; — toycası : 56
Çiroz Re'îs, zimmî, kaçak re'îs, Mîrali adası : 1005, 1075, 1402
çit bkz. çift
çizme : 688, 1130
çoban : 70, 77, 210, 1564, 1651, 1652; — sâhibleri : 62; — sûretinde yürümek : 311
Çoher suyı, Boğdan : 166
Çorlı (kazâsı): 528, 1013, 1577; — (Deresi) Yurdı : 1546, 1547; — Kªdîlığı : 663; — kªdîsı : 1, 341, 399, 424, 443, 484, 535, 1151, 1152, 1333, 1519, 1542; — Konağı : 1152; — Konağı zahîresi : 1152; — müderrisi : 1577
Çorum (sancağı) : 490, 1224; — kªdîsı : 309, 1224; — sancağı sipâhîleri : 645; — (sancak)beyi : 309, 507, 623, 645, 646, 757, 879, 1065, 1224, 1447
Çorumlu Hasan Çavuş-oğlı : 490
Çoşet [/Doset] Kal'ası/Hisârı : 649, 650, 954; — muhâsarası : 668, 954
Çörekçi-zâde Mescidi, Tahte'l-kal'a, Edirne : 88; — mü'ezzini : 88
çuka : 238, 791, 1030, 1183, 1298, 1339; — çakşır : 1030; — işlemek : 1480; —cı : 1040
Çulhaoğlı, harâmî, Lapseki : 636
Çulovası, Karahisâr-ı Sâhib : 741, 1071
çuval : 925, 970, 1935; — akçası alınmak : 924

Daday kªdîsı : 1173
Dadyan Melik ülkesi : 1004
dağ : 1893, 1909
dağ urmak : 267
dağarcık : 271
dâhil-i defter olmayan re'âyâ : 18

dahl; — ü ta‘arruz : 412, 1039, 1255, 1311, 1321, 1344, 1984; — ü te‘addî : 560, 1494; — ü tecâvüz : 1448, 1494, 1883, 1967
dam ağacı : 1862; — işletdürmek : 1862
Damcı karyesi, Silivri : 1346
damgala[n]mak : 230, 944, 1454
damla (?) suyı mazgalı : 1219
damlar ihrâkı : 663
dânişmend : 1364, 1733; — sûretlü : 1063
Dânişmendlü karyesi, Hasköy kz. : 919
Danofça Varoşı : 376
darb u harbe kªdir : 1451; — gönüllü : 686
darb-hâne ihdâsı : 406
darb-ı mâl : 316, 754
darb; —-ı şedîd : 256, 698, 1340; —dan fevt : 1364
darbzen(ler) : 45, 100, 119, 568, 681, 849, 1830, 1840, 1865, 1891, 1895; — arabaları : 1865; — dökmek : 55, 682; — fındığı : 45; — kundağı : 45; — levâzımı : 682; — tahmîli : 1840; — yuvalağı : 45
Darda karyesi, İskenderiyye (Arn.) : 725
Darıca karyesi, Üsküdar : 326; — bağları : 326; — halkı : 326
daru yoklamak : 856
dâru'l-harb : 275, 1689; — barçası : 1336; —e âlât-ı harb u kıtâl verilmek : 67; —e at göndermek : 1130; —e at ver(il)mek : 67, 1130, 1361; —e çizme göndermek : 1130; —e çizme vermek : 1130; —e firâr : 1101; —e metâ‘ göndermek : 688; —e metâ‘ vermek : 1130; —e pâbûş göndermek : 1130; —e pâbûş vermek : 1130; —e sahtiyân göndermek : 1130; —e sahtiyân vermek : 1130; —e tereke satmak : 1336; —e yarak vermek : 1130, 1361; —e zahîre vermek : 1361; —e zehâyir verilmek : 67
Dâru's-Saltanati'l-Aliyye : 63, 1201
da‘vâ : 48, 68, 140, 148, 206, 241, 336, 507, 763, 1478; — etmek : 621; — istimâ‘ı : 211; — satın almak : 838; —-yı hak : 36, 148, 163, 167, 201, 204, 205, 207, 223, 256, 290, 296, 354, 363, 368, 370, 383, 390, 397, 414, 559, 617, 632, 698, 721, 806, 929, 941, 1400, 1442, 1695, 1789, 1901, 1972; —-yı telbîs : 1478; — cılar : 734; —dan ferâgat : 1680
davar : 25, 70, 95, 98, 111, 145, 171, 192, 279, 444, 460, 538, 556, 572, 606, 661, 691, 725, 819, 900, 994, 1063, 1066, 1201, 1255, 1279, 1292, 1313, 1314, 1369, 1448, 1530, 1594, 1618, 1663, 1703, 1745, 1784, 1984; — çıkarmak : 755; — fürûhtı : 61, 1253; — gâreti : 265, 725; — göndermek : 1256; — ihzârı : 1795; — kışlamak : 556; — satmak : 1253; — sirkati : 631, 659; — tedârüki : 860, 863; — tutılmak : 1844; — zahîresi tedârüki : 389; — zâyi‘i : 77; —a zarar : 340
David Levi, Yeğserici, Yahûdî kassâb, Tahtakal‘a : 1244
Dâvûd Paşa Evkªfı : 1251
Dâvûd, doğancı : 1399
Dâvûd, gedük sâhibi, Behisni kl. : 223
Dâvûd, Hacı, eşirrâ, Belvîrân kz. : 368
Dâvûd, harâm-zâde, Azak kl. : 506
Dâvûd, müteveffâ, Ca‘fer Ağa Câmi‘i ve Mu‘allim-hânesi Mütevellîsi : 971, 1136
Dâvûd, Rodos beyinin âdemi : 807
Dâvûd, Şehzâde Selîm'in Cebecisi : 444
Dâvûdpaşa Çayırı bkz. Burgaz Yurdı
dâyire : 289
de‘âvî : 211
Debreçiçe : 1165
Debri nâhiyesi, Dukagin : 254
Debriciye Karyesi Konağı : 1856; — kªdîsı : 1856; — zahîresi : 1856
def‘; —-i ifsâd : 1451; —-i mazarrat : 920; —-i mazarrat u ifsâd : 1090; —-i mehâyif : 522; — u ref‘ : 668, 1027, 1029, 1470, 1764
defn : 191, 1344; —olunmak : 1198
defter; —-i atîk : 1198, 1456, 1611; —-i bakªyâ : 678; —-i cedîd : 5, 6, 8, 9, 69, 787, 1198, 1344, 1456; —-i cedîd irsâli : 477; —-i cedîd-i hâkªnî : 8, 10, 16, 107, 638, 1039; —-i dîvânî : 638; —-i hâkªnî : 8, 9, 11, 256, 414, 1108, 1321; —-i hâkªnî kâtib(ler)i : 43, 46, 316, 334, 683, 705, 754, 778; —-i hümâyûn : 932, 1066; —-i kadîm : 5; —den esâmî ihrâcı : 127; —den ihrâc : 107; —e kayd : 18, 1433; — hârici : 68; — hârici re‘âyâ : 1611; — hârici re‘âyâ mukªta‘ası bedeli : 1611; — kâtib(ler)i : 204, 1456; — kethudâsı : 268, 494, 1778, 1781; — lü çavuş : 1270, 1354; — tatbîkı : 801
defterdâr : 11, 26, 40, 148, 154, 170, 174, 200, 272, 372, 375, 385, 420, 421, 448, 509, 510, 521, 522, 523, 532, 540, 600, 601, 622, 647, 692, 721, 801, 802, 813, 841, 910, 991, 1120, 1121, 1205, 1230, 1265, 1351, 1388, 1418, 1450, 1498, 1603, 1617, 1654, 1739, 1794, 1826, 1838, 1966, 1968, 1979; — efendi : 267; — kethudâsı : 508, 519, 622; — mühri : 1354; — tebdîli : 494; —lık tefvîzi : 692
değirmen : 420, 542, 941, 993, 1546, 1570, 1641, 1670; — arkı : 1143; — binâsı : 542; — ihdâsı : 42, 145; — suyı : 694; — taşı almak : 246; — taşı göndermek : 246; — taşı tahmîli :

246; — yürütmek : 870; —ler yürümemek : 970
değnek(ler) : 368, 1689; — çekmek : 1983
dekâkîn bkz. dükkân
Delvine; — kazâsı : 1197; — alaybeyisi : 329, 512; — beyi : 624, 701, 862, 1197; — muhâfazası : 328
dem; — talebi : 25, 273, 843; — heder olmak : 368
Demre nâhiyesi, Kaş kz. : 580, 660, 1006
demür : 571, 828, 831, 860, 863; — âlât göndermek : 794; — âlât işlet(dür)mek : 706, 794; — bey'i : 1042; — furunı : 179; — kesdürmek : 770; — tedârüki : 706; — tel : 834; — tel göndermek : 1371; — tel irsâli : 828, 832, 834, 1371; — tel talebi : 834; — top hıdmeti : 203; — top yuvalağı hıdmeti : 1515; — verdürmemek : 67; — yuvalak : 3
demürci : 208, 1040, 1493, 1921, 1923, 1946; — sürmek : 1938
Demürkapu : 701, 707, 865, 960, 1281, 1817, 1828, 1892, 1899
demürtaş atar top : 566
Demyan veled-i Boyo, voynuk-oğlı voynuk, Nikovinç k., Sofya kz. : 69
Demyan veled-i İstoyanço, voynuk-oğlı voynuk, Miyorminlü k., Sofya kz. : 69
Dendikkalo, Semendire nh. : 1222
der-anbâr; — arpa : 846, 882, 1881; — galle : 279; — soğan : 349; — tereke : 539, 585, 595, 813, 882, 895, 1823, 1881, 1902; — un : 1988; — zahîre : 897, 1346
der-mahzen; — arpa : 1915; — barut : 962; — buğday : 483; — daru : 856; — kurı meyve : 362, 483; — natron (?) : 421; — pirinç : 483; — zahîre : 1797, 1838
der-zincîr etmek : 138, 144, 165, 273
derbend : 247, 1182, 1224; — hıdmeti : 6; — kâfirleri : 659; — karyesi keferesi : 107; — kaydı : 107; — muhâfazası : 107
Derbendağzı : 1607, 1712
derbendcilik : 107
Dere mevzî'i, Burusa : 542
Dergâh-ı Âlem-penâh*
Dergâh-ı Âlî*; — çâşnigîrleri : 1379; — çavuşları : 179, 418, 894, 1098, 1760; — müteferrikaları : 1137; — topcıları : 405; — yeniçerileri : 382, 1122
Dergâh-ı Mu'allâ çavuşı*
Dergâh-ı Mu'allâ*; — arabacıları : 1862; — çâşnigîr(ler)i : 277, 996; — çavuş-oğulları : 31, 301, 341, 1811; — hasekileri : 1610; — kapucıları : 1825; — kulları : 53, 804, 861; — müteferrikaları : 777, 1276, 1507; — silâhdârları : 1216; — silâhdârları kethudâsı : 1597; — sipâh-oğlanları : 1342; — tercemânları : 1165; — topcıları : 773, 892; — topcıları ağası : 1805; — topcıları bölükbaşısı : 891, 1709; — yayabaşıları : 484, 691, 791, 1793; — yeniçeri bölükbaşıları : 443, 900; — yeniçerileri : 134, 254, 255, 353, 730, 958, 961, 983, 1018, 1191, 1302, 1427
deri : 1564
Dermân, müfsid, Mazun kz. : 843
Derne sancağının tahrîri : 855, 857, 1630
dernek : 492, 493, 1470
Dertenk; — beyi : 855, 857; — sancağının tahrîri : 855, 857, 1630
Derunik (?) Kal'ası, Draç kz. : 1489
Dervîş b. Ali, İsfirlik Kal'ası erenlerinden : 715
Dervîş b. Hasan, Kirmasti : 763
Dervîş Çavuş, Dergâh-ı Âlî Çavuşı : 265, 291, 894
Dervîş Kethudâ : 463, 995
Dervîş Re'îs, İstanbul zahîresi tedârükine me'mûr : 948
dervîş sûretine girmek : 1400
Dervîş, Bolı Beyi Kethudâsı : 1007
Dervîş, Haleb Defterdârı : 619
Dervîş, harâmî yatağı, Harmenli k., Migalkara kz. : 1138
Dervîş, müştekî : 544
Dervîş, sipâhî, Bozkuş k., Kurşunlu kz. : 617
deryâ : 1, 34, 122, 146, 161, 178, 189, 244, 293, 320, 322, 340, 500, 825, 866, 935, 995, 1037, 1038, 1048, 1075, 1079, 1169, 1171, 1576; — hıdmeti : 212; — kenârı kasabât u kurâsı : 216; — kenârı muhâfazası : 84; — kenârındaki kªdîlar : 85; — kenârlarının hıfz u hırâseti : 84; — muhâfazası : 30, 31, 38, 39, 149, 557, 558, 582, 1128; — seferi : 360, 611, 623, 645, 646, 716, 913, 914, 926, 939, 940, 1035, 1058, 1065, 1069, 1076, 1116, 1529; — seferine emrolunmak : 1081; — yolı : 1699; — yüzini zabt : 321; —dan küffâr gelmek : 776; —nın zamânı geçmek : 413; —ya çıkmak : 581, 709, 717, 1310, 1347, 1543; —ya donanma çık(ar)mak : 499, 531, 624, 646, 652, 757, 759, 968; —ya emrolunmak : 461, 1041, 1049, 1118; —ya koyun verilmek : 533; —ya tereke bey'i : 390; —ya tereke ver(il)mek : 37, 106, 488, 533, 538, 806, 811, 859; —ya tereke verdürmemek : 453; —ya tereke vermemek : 588, 589; —ya zâd ü zevâde verilmek : 811; — ya zahîre vermek : 561
derzi : 1040

Desorte (?) karyesi, Prebol kz. : 280
despot : 166
deşîşe nâzırı : 814
devâb : 103
Deveboynı mevzi'i, Balat kz., Menteşe sn. : 30, 38, 39
Deveciler Mahallesi, Burusa : 489, 609
deveci(ler) : 1239; — mukaddimleri : 1239
deve(ler) : 16, 122, 263, 393, 405, 535, 556, 584, 634, 853, 854, 1014, 1046, 1188, 1501, 1844; — damgalamak : 944; — dutmak : 519; — gâreti : 105, 365, 366; — gönderilmek : 472; — erişdürmek : 1070; — kışlamak : 556; — kirâlamak : 944; — kirâsı : 508, 519, 1046; — sirkası : 365, 463; — yağlanmak : 1762, 1771; — yüki : 289; —lere mühimmât tahmîli : 472
Devin (?), ehl-i fesâd, zimmî : 993
Devlet Giray Hân, Kefe (Tatar) Hânı : 70, 71, 505, 1192, 1199, 1200
devlet : 1476; —-i ebed-peyvend : 1412, 1448, 1525, 1592; —-i hümâyûn : 1310, 1411, 1427, 1436, 1722
Devletoğlı karyesi, Barçınlu kz. : 138
Devrek : 1115
Deyâlâ beyi : 1526
deyn [/düyûn] : 13, 75, 78, 325, 351, 520, 779, 941, 1541; — edâsı : 519
Deyo veled-i Matar Re'îs, Kondoğlı Re'îs'in küyegüsi, zimmî, Hızırilyâs k., Mîrali adası : 1005, 1075, 1402
Dırâ' (?) beyi : 1147
dîdebân : 84, 866, 1134
dîn : 1310, 1411, 1427, 1436, 1448, 1525, 1592, 1620, 1722; — ü devlet : 353, 711; — ü devlet-i hümâyûn : 108, 1008, 1023; —-i bâtıla : 86; —-i mübîn : 1555; —e şetm : 1364
dîvân : 80, 84, 94, 147, 148, 149, 153, 160, 186, 218, 220, 272, 281, 381, 525, 534, 576, 577, 611, 645, 824, 1354, 1575, 1595, 1621; — basmak : 824; — kâtibi : 1275
Dîvân-ı Hümâyûn : 320, 570, 889; — kâtib(ler)i : 683, 1202, 1282
Dîvân-ı Mısır : 616
Dibek karyesi, Mudurnı kz. : 1007
Didak karyesi bkz. Vidak karyesi
dil : 733, 1131, 1294, 1408, 1713, 1715; — al(ın)mak : 330, 803, 898, 899, 901, 1033, 1125, 1131, 1178, 1206, 1420, 1644, 1708, 1875, 1878; — elegirmek : 1033; — göndermek : 1656, 1791; — irsâli : 1713
Dil, Gekbovize : 141
dilkü kürki : 1066
Dimetoka; — Kªdîlığı : 109; — kªdîsı : 1161, 1331, 1590, 1607
Dimitrak, ehl-i fesâd zimmî, Kora k., Gelibolı kz. : 975
Dimitraş (?) : 466
Dimitri b. Novak, harâmî, Gelibolı : 144
Dimitri İstale, Sanuka k., Üsküb : 620
Dimitri Nohoboğlı, harâmî, Gelibolı : 144
Dimitri Yorgi, şerîr ve şakΩ kâfir, Kesterye ks. : 360, 1328
Dimitri Yovan, ma'denci : 1829
Dimitri, kaçak neccâr, Haramarla kz. : 308
Dimitri, kaçak neccâr, Kınalı adası : 308
Dimitri, kayıp mühtedî, Perkovi k., Boğdan : 166
Dimitri, Keşişler Âmili, zimmî : 912
Dimitri, zimmî : 450
Dimitrofça; — kazâsı : 1638, 1639, 1870; — kªdîsı : 1637, 1910, 1931, 1959, 1960; — Kal'ası : 1637, 1639; — kazâsı konakları : 1931; — kîlesi : 970; — Konağı zahîresi : 1639
Dimo Maryo Dora, kaçak neccâr, İmralı adası : 308
Dimyo b. Karaca, harâmî, Gelibolı : 144
dingil : 1665
Dirak karyesi, Ohri : 1124
Diranya karyesi, re'âyâsı girîhte, Alasonya kz. : 593
direk : 1283
dirhem : 304, 565, 1016, 1126
dirlik : 204, 937, 1516, 1866; — tasarrufı : 205, 720, 760, 1142; — tevcîhi : 1364, 1448, 1451; — vermek : 256; —den ferâgat : 205; —den ihrâc : 1142, 1143; —e dühûl : 1451; —e geçmek : 1451; —i âhara tevcîh olunmak : 223, 1106; —i âhara verilmek : 111; —i alınmak : 120, 154, 256, 732, 761, 1364, 1448; —i kesilmek : 1238
Divriği : 80, 223; — alaybeyisi : 167, 205; — beyi sübaşıları : 80; — Dizdârlığı : 223; — Kal'ası Bölükbaşılığı : 223; — Kal'ası/Hisârı : 135, 204; — sancakbeyi : 135
Diyârbekir (vilâyeti) : 118, 122, 153, 381, 600, 625, 680, 781, 822, 832, 833, 835, 1012, 1016, 1026, 1029, 1067, 1264, 1341, 1473, 1563, 1967; — askeri : 213; — beylerbeyisi : 122, 273, 274, 286, 387, 511, 600, 629, 647, 681, 682, 692, 724, 740, 822, 825, 826, 828, 832, 834, 835, 1012, 1024, 1026, 1064, 1067, 1129, 1247, 1264, 1341, 1359, 1371, 1473, 1474, 1563, 1603, 1620, 1964, 1965, 1967; — beylerbeyisi kethudâsı : 36, 511, 629; — celebleri : 777; — defterdârı : 647, 1264, 1418, 1603, 1617; — Defterdârlığı : 692; —

Hazîne defterdârı : 647; — Hazînesi : 906, 1014; — kªdîsı(ları) : 1129, 1341, 1371; — (sancak)beyleri : 213, 1371; — tahrîr emîni : 647, 648; — toprağı : 273; — vilâyeti sipâhîleri : 12; — vilâyetinin kitâbeti : 5, 18; —'in tahrîri : 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 42, 43, 46, 625, 648, 673, 1230
diyet talebi : 248
dizdâr(lar) : 31, 47, 50, 85, 125, 151, 194, 205, 212, 233, 256, 262, 293, 306, 325, 393, 396, 404, 430, 529, 684, 703, 722, 756, 788, 856, 866, 881, 957, 998, 1002, 1072, 1113, 1218, 1219, 1227, 1232, 1261, 1262, 1272, 1293, 1307, 1357, 1372, 1434, 1509, 1608, 1678, 1753, 1785, 1790, 1805, 1827, 1840, 1880, 1942, 1953, 1955, 1961, 1988; — irsâli : 1490; — ta'yîni : 1490; — tebdîli : 439; —-ı atîk : 856; —-ı cedîd : 856; —lığı âhara verilmek : 256, 738; —lığı alınmak : 256; —lık : 1227; —lık berâtı : 223
Dobniçe (kazâsı) : 1444, 1615, 1673; — Kªdîlığı : 863; — kªdîsı : 107, 159, 179, 659, 787, 860, 1673, 1674, 1769, 1951; — kasabası voyvodası : 1951
Dobra : 1487; — Varoşı kªdîsı : 688
doğan : 1399
doğancı(lar) : 318, 1399, 1688
doğurmayan hâtûnlar : 205
doj : 1194, 1825
dolab; — binâsı : 420; — yıkmak : 420
Dolnekoriç karyesi, Dobniçe kz. : 107
don : 901; —a kªdir olmak : 797
Donaki Re'îs, zimmî re'îs, Hızırilyâs k., Mîrali adası : 1005, 1402
donanma : 320, 515, 555, 1037, 1963; — ahvâli : 328; — bozılmak : 321; — çık(ar)mak : 499, 531, 555, 646, 757, 759, 785, 968, 1181; — deryâya çıkmak : 717; — gemileri : 178; — ihrâcı : 555, 616, 987; — mühimmâtı : 538, 759; —-i hezîmet-âsâr hareketi : 1310
Donanma-i Hümâyûn : 33, 38, 39, 119, 140, 146, 168, 178, 190, 320, 321, 329, 340, 364, 370, 451, 472, 499, 531, 624, 646, 654, 717, 757, 759, 785, 807, 866, 879, 940, 968, 987, 1116, 1134, 1169, 1171, 1172, 1181, 1193, 1227, 1489; — çıkarılmak : 652; — defterleri : 801; — mühimmi : 1307; — seferi : 958, 1285; — zahîresi : 140, 149, 162
donbaz : 942, 1937; — göndermek : 1176; — ihzârı : 1366; — tedârüki : 1366; — tutmak : 945, 1176; —a yarak tahmîli : 1223
donuz damı : 977
dorı at : 1063
Doset bkz. Çoşet
dostluk : 574; — şartlarını ri'âyet : 70
Dovigrad karyesi, Zaçesne sn. : 296
Doyohac; — İskelesi, İzvornik : 296; — İskelesi hâsları : 296
doyumluk : 1273
döküci(ler) : 682, 1012
döküldü iltizâmı : 425
dönüm : 1198, 1344
Dördünci Ağa Bölüğü, Yeni Odalar, Aksaray, İstanbul : 983, 1018
dört bin; — akçalık tîmâr : 530; —den eksük tîmâr : 548, 549; —lü tîmâr : 501, 548, 549
döşeme : 923, 1876, 1877, 1919, 1921, 1962; — ağacı ihzârı : 773; — ağac(lar)ı : 773, 775, 977, 980, 1836; — ihzârı : 772, 1862; — tahtası : 1797, 1950; — tedârüki : 772
Draç (kazâsı) : 298, 1489; — azebleri ağası : 202; — İskelesi : 1343; — Kªdîlığı : 179; — Kal'ası : 4
Dragan, Boğdan voyvodası âdemi : 1623
dragman : 166, 650, 1653, 1925; —lık : 1645
Drak (?), zimmî, baş harâmî, Yalagoş k., Eflak : 429
Drama; — âmili : 473; — beyi : 701; — Kªdîlığı : 1297; — Kªdîlığı re'âyâsı : 1353; — kªdîsı : 159, 473, 475, 787
Drand : 1194
Drava : 1701; — (nehri) tuğyânı : 1797, 1798, 1802, 1845, 1846; — nehri yalısı : 1797
Drayko, Udhal (?) papazı oğlı, Udhal (?) k., Samakov : 659
Dubrovnik : 1101, 1180, 1189; — barçası : 322; — beyleri : 37, 106, 400; — gemisi : 561, 859; — 'e kadar yol üstündeki kªdîlar : 1189; —lü : 533, 1006; —lü'ye tereke vermek : 859
duhter (?) tâyifesi : 1137
Dukagin; — beyi kethudâsı : 254, 255; — sancağının hıfzı : 1055, 1174; — sancağının müceddeden tahrîri : 683; — (sancak)beyi : 254, 266, 624, 683, 701, 725, 726, 862, 1038, 1048, 1055, 1056, 1174, 1180, 1183, 1298, 1339, 1551
Dulkadirlü [/Zülkadirlü]; — beylerbeyisi : 273, 274, 521, 850, 915, 929, 1061, 1247, 1442, 1620; — beylerbeyisi kethudâsı : 1247, 1259
Duman, dârende Ali b. Veli'nin karındaşı : 632
Durakcı karyesi, Gönen kz. : 241
durak(lar) : 370, 432, 1224, 1274, 1385, 1943
Durali Bey, İskenderiyye Beyi (Arn.) : 726, 1048
Durali, ehl-i fesâd : 1400
Durali, Hüseyin Çavuş âdemi : 1449

Durali, serhad emekdârı Ca‘fer'in karındaşı : 1697
Durali, Yergöği Kal‘ası'nda iki oğlı mahbûs : 800
Durası, Şaşı, sûhte, Balat kz. : 843
Dursun köyi, Gümülcine kz. : 1700
Dursun, Belvîrân kz. : 368
durûdger bkz. dülger
Dustek, Nemçe serhaddinde : 1421
Duş karyesi, Buka nh. : 254
Duzla k[a]dîsı : 545
dükkân(lar) [/dekâkîn]: 279, 735; — aç(ıl)mak : 271, 1013; — icâresi : 1248
dülbend : 777, 1013, 1030; — giydürmek : 1106
dülger [/durûdger] (tâyifesi) : 1263, 1920, 1921, 1946; — muzâyakası : 1263; — sür(dür)mek : 1923, 1938
dündâr : 1549
dürûzî [/dürzî] (tâyifesi) : 565, 1091
dürzî bkz. dürûzî
düşmen : 27, 87, 100, 108, 119, 122, 154, 158, 187, 353, 962, 1169, 1171, 1310, 1420, 1479, 1678, 1684, 1754, 1768, 1925, 1928; — ahvâli : 213, 708; — ahvâlini tetebbu‘ : 708; — alayı : 1925; — askeri dağılmak : 330; — basılmak : 213; — cem‘iyyeti : 330; — def‘i : 118; — güzergâhı : 54; — hisârları : 1925; — taburı : 330; — üzerine var(ıl)mak : 908, 1754; — yarağı : 45, 51, 52, 54, 57, 58, 87, 97, 98, 108, 153, 154, 260, 491, 494, 516, 557, 569, 576, 586, 611, 623, 645, 646, 652, 654, 699, 701, 716, 914, 931, 939, 940, 954, 955, 1038, 1049, 1055, 1065, 1076, 1165, 1200, 1208, 1209, 1211, 1212, 1273, 1410, 1411, 1435, 1436, 1458, 1460, 1461, 1462, 1470, 1486, 1549, 1625, 1659, 1667, 1715, 1716, 1726, 1729, 1778; —-i bed-fi‘âl : 153; —-i bed-girdâr : 213; —-i makhûr : 158; —in def‘-i mazarratı : 1073; —in kal‘ u kam‘ı : 108; —in kam‘ı : 213
düyûn bkz. deyn

Ebâ-Eyyûb-ı Ensârî Câmi‘i : 1555
ebnâ-yı sebîl : 6, 70, 77, 254, 354, 527, 1787, 1893; —in zabt u sıyâneti : 377
ebrâr : 1555
Ebre, Yahûdî, Hamunoğlı Evi, İstanbul : 712
Ebrû, Vârisoğlı, ehl-i fesâd : 1889
Ebu'l-Avn, kâtib, dârende, Kudüs : 1175
Ebu'l-Fazl, Hımıs K[a]dîsı Nâyibi Alâ’eddîn'in oğlı : 68
Ebu'l-Feth, Arab bâzergân : 271
Ebu's-Su‘ûd, Müftî : 1365
Ebû-Aram bkz. Mehmed b. Seydî
Ebû-Rîş Bey : 1, 405, 1014
Ebû-Sâliha, Nablûs : 1290
Ebûbekir, Bedir Bey'in hısımı : 1473
ebvâb-ı mahsûlât : 280, 1490
Ece ovası, Niğbolı [Gelibolı] : 636
ecnebî : 204, 223, 1229; — teftîşi : 223; —ye dirlik vermek : 256; —ye gedük vermek : 256
ecr-i misl : 1248
edâ-yı salavât : 1376
edevât; —-ı ceng ü cidâl : 493, 494, 516, 576, 577, 611, 652, 654, 701, 732; —-ı harb u kıtâl : 569, 939
Edhem Çavuş : 1546
Edhem Çavuş, Çorlı Konağı zahîresine me’mûr : 1152
Edincik bkz. Aydıncık
Edirne (kazâsı) : 164, 166, 184, 337, 435, 919, 1013, 1099, 1161, 1186, 1225, 1351, 1405, 1408, 1499, 1530, 1549, 1550, 1561, 1569, 1585, 1587, 1588, 1593, 1621, 1680, 1696, 1786; — Bağçesi : 790; — bâzârbaşısı : 1009; — beyi : 624; — bostâncıbaşısı : 314, 919; — hâfızı : 1683, 1786; — k[a]dîsı : 79, 88, 184, 214, 314, 435, 624, 626, 700, 799, 884, 919, 1009, 1060, 1100, 1162, 1519, 1524, 1555, 1596, 1680, 1700; — k[a]dîsı muhzırı : 1225; — kassâbları : 1647; — Mahkemesi muhzırı : 214; — muhâfazası : 1614, 1695, 1697; — muhâfızı : 1696; — re‘âyâsı zahîresi : 1009; — sübaşısı : 1628; — Yurdı : 1419, 1576, 1588, 1594, 1595, 1608, 1620; —'den Alacahisâr'a kadar yol üstündeki k[a]dîlar : 1597; —'den Sofya'ya kadar sağ-koldaki k[a]dîlar : 1544; —'den Tımışvar'a kadar yol üstündeki k[a]dîlar : 1423; —'ye kadar yol üstündeki k[a]dîlar : 79, 1097, 1330, 1422, 1459, 1519
Edirnekapusı, İstanbul : 63, 712, 1413, 1500
ednâ; — bahâ : 730, 1336; — nüzûl : 910
Edremid k[a]dîsı : 302, 351, 545
edviye : 1189
ef‘âl; —-i kabîha : 693; —-i şenî‘a : 186, 630
Eflak (vilâyeti) : 108, 143, 145, 164, 219, 248, 429, 1053, 1192, 1278, 1352, 1449, 1469, 1745, 1887; — askeri : 707, 865, 960, 1242, 1281, 1352, 1425, 1464, 1625, 1657; — askerinin zabtı : 1904; — bolarları : 1657; — (haymâne) koyunı : 164, 341; — ıyâlleri : 1201; — karyeleri : 143; — kerestesi : 1440; — kurâsı : 143; — memleketinin zabtı : 1657; — (re‘âyâsı) davarları : 171, 1201; — re‘âyâsı(ları) : 145, 1201, 1750; — sınurı :

143, 145, 171; — terekesi : 1322; — ümerâsı : 1657; — vilâyeti muhâfazası : 1625, 1657; — voyvodası : 116, 143, 145, 155, 171, 429, 449, 592, 679, 707, 708, 865, 950, 960, 1050, 1168, 1179, 1192, 1201, 1242, 1255, 1281, 1393, 1424, 1425, 1449, 1469, 1571, 1625, 1719, 1738, 1815, 1886; — voyvodası kâtibi : 1625, 1657
Eflaklar Yurdı : 1758
efsâne : 649; — haber : 1479
eğer : 166
Eğil; — hâkimi : 1498; — mahsûli : 1498; — ülkesi tahrîri : 1498
Eğirdir kᵃdîsı : 572
Eğri : 1066, 1644; — Kal'ası alaybeyisi : 733; — Kal'ası, harbî kal'a : 733, 937, 1697
eğseri bkz. yeğseri
Ehil veled-i Şaytay Levi, Yahûdî kassâb, Zeytûn Cemâ'ati'nden : 1244
ehil güherçileci : 1505
ehl ü ıyâl : 260, 1201, 1222, 1224, 1300, 1425, 1476, 1745, 1750; — almak : 1343; — bey'i : 296, 1343; — çekilmek : 296; — esîr etmek : 260, 374, 437
ehl-i berât : 279
ehl-i cihât : 1248
ehl-i dalâlet : 612
ehl-i fesâd : 32, 33, 44, 62, 70, 82, 105, 112, 126, 139, 141, 144, 171, 184, 185, 192, 207, 218, 233, 237, 243, 254, 256, 285, 289, 290, 292, 310, 365, 369, 381, 384, 423, 432, 463, 495, 550, 621, 629, 636, 641, 643, 726, 755, 819, 838, 843, 936, 959, 975, 1032, 1063, 1064, 1090, 1091, 1106, 1115, 1194, 1196, 1224, 1227, 1252, 1254, 1266, 1289, 1290, 1301, 1339, 1343, 1349, 1355, 1384, 1400, 1426, 1502, 1522, 1551, 1583, 1596, 1689, 1696, 1734, 1787, 1793, 1813, 1821, 1889, 1890, 1893, 1909, 1957, 1961; — ahvâlini tecessüs : 1182; — akribâsı : 1494; — arkalandurmak : 1274; — başbûğ(lar)ı : 428, 1135; — cem'i : 176, 447, 671, 679, 749, 1386; — cem'iyyeti : 182, 631, 922; — gemileri tecessüsi : 112; — gemisi : 429; — harâmîler : 377; — hareketi : 1786; — kâfirler : 1689; — karye halkı : 163; — kefere : 255; — levendler : 709; — mekânı : 376; — sûhte cem'i : 559; — sûhteler (tâyifesi) : 262, 559; — şenâ'ati : 1196; — teftîşi : 24, 354, 355, 657; — ü şekᵃvet : 671; — ü şenâ'at : 36, 48, 114, 125, 126, 177, 182, 219, 224, 236, 248, 262, 271, 318, 354, 377, 383, 479, 565, 679, 755, 769, 825, 826, 929, 1067, 1310, 1386, 1489, 1527, 1529, 1614, 1683, 1786; — ü şenâ'ati teftîş : 235; — yatağı : 112, 114, 723; — zâd ü zevâdesi : 114; — zuhûrı : 1182, 1653; —a mu'âvenet : 723, 1194, 1308; —ı himâyet : 1182; —ı korutmak : 1438; —ın def'i : 232; —ın def' u ref'i : 1696; —ın ilticâsı : 232
ehl-i garaz : 354, 697, 1769
ehl-i hayr : 440
ehl-i hevâ : 423
ehl-i hibre : 319
ehl-i hiref : 1983
ehl-i ilim : 1198, 1344
ehl-i irtişâ : 1089
ehl-i İslâm : 146, 313, 470, 649, 650, 665, 675, 684, 766, 819, 901, 954, 1074, 1201, 1564, 1592, 1768; — rençber tâyifesi : 249; —'ı habs : 1334; —'ın mürâca'atı : 650, 766
ehl-i kırâ'et : 1555
ehl-i Kur'ân : 1198, 1344
ehl-i mahbes : 672
ehl-i örf : 563
ehl-i şekᵃvet : 1090
ehl-i şenâ'at : 207, 262, 376, 824
ehl-i tezvîr u telbîs : 563
ehl-i ticâret : 1183
ehl-i vukûf : 16, 145, 314, 319, 412, 655, 674, 727, 801, 829, 1004, 1110, 1124, 1175, 1183, 1293, 1386, 1443, 1474, 1485, 1496, 1680, 1688, 1747, 1763, 1769, 1813, 1830, 1871, 1873
Ehlüddînoğlı Kemâl Bey kethudâsı : 1902
e'imme şehâdeti : 1700
ekâbir : 1757; — çiftliği : 1518; — himâyeti : 944
ekin : 420; — ekdürmemek : 1321; — ekmek : 748, 837; —e tecâvüz : 1137
Ekizlük karyesi, Ermiye nh., Çatalca kz. : 239
ekmek bkz. etmek
Ekrâd bkz. Kürd
eksük; — fiyât : 1248; — si'r : 1687; — vezin : 253
el kat'ı : 1628
Elbasanca karyesi, Samakov : 659
Elbistân kᵃdîsı : 273
elçi : 51, 52, 53, 54, 57, 58, 61, 64, 70, 72, 73, 74, 79, 83, 85, 93, 99, 102, 108, 158, 161, 215, 259, 260, 270, 271, 1559, 1560, 1578
eli emîrlü çavuş(lar) : 1229, 1354
eli tüfenklü tâyifesi : 1438
ellici : 1277, 1688
Elmalu; — kazâsı : 1306; — kᵃdîsı : 1306
elmas kargı : 271
Elvâh vilâyeti : 421
Elvân beyi : 690, 1105

Elvânbey(lü) : 1555; — Konağı : 1153, 1154, 1332, 1383; — Konağı zahîresi : 1153, 1154
Elyakim, Yahûdî, Yeni Bezzâziyye, İstanbul : 1244
emâkin; —-i mutahhara : 19; —-i müşerrefe : 612; —-i müteberrike : 612
emânet : 454, 616; — hıdmeti : 92; — muhâsebesi : 802; — tarîkı : 1680; — tevcîhi : 92; —den ref‘ : 721; —le zabt : 555
emcek bahâ : 994
Emeçlü karyesi, Çirmen kz. : 88
Emîn (?), Kobran k., Ruskasrı kz. : 1122
Emînbey Mahallesi, İstanbul : 735
Emîne bint-i İmirze, Müftîahmedçelebi mh., Gelibolı kz. : 1062
Emîne bint-i Veli, İlyâs b. İmirze'nin hâtûnı, Müftîahmedçelebi mh., Gelibolı kz. : 1062
Emîne, müteveffâ Hacı Mustafa'nın kızı, Bedreddînoğlı mh., Burusa : 1087
emîn(ler) [/ümenâ] : 29, 66, 70, 77, 85, 107, 112, 143, 159, 169, 173, 206, 209, 225, 232, 275, 343, 430, 448, 452, 470, 508, 522, 524, 678, 712, 721, 761, 769, 778, 787, 801, 802, 852, 901, 1002, 1009, 1046, 1062, 1088, 1244, 1254, 1276, 1307, 1316, 1321, 1378, 1405, 1416, 1438, 1444, 1497, 1510, 1533, 1579, 1629, 1654, 1680, 1756, 1800, 1819, 1867, 1898, 1900, 1934, 1935, 1955, 1963, 1988; — ta‘yîni : 195, 1603, 1794; — vü ummâl : 421, 459, 467, 470, 755, 813, 935
emînü'l-ümenâ : 92
Emîr Çavuş : 1924
Emîr Gâzî : 103
emîr [/ümerâ] : 23, 54, 153, 182, 183, 278, 315, 516, 555, 616, 699, 727, 935, 1120, 1148, 1215, 1240, 1247, 1417, 1427, 1448, 1450, 1556, 1563, 1592, 1713; — çavuşı : 183; —nın te‘addîsi : 111; — ta‘yîni : 1024; —ya hâsıl kaydolunmak : 855; —-yı kirâm : 1310
Emîr, Hoca, harâmî, Migalkara kz. : 1138
Emîr, şakΩ, Turgud : 634
emîr-i ahûr : 771, 1020; — ağa : 1164
emîr-i alem [/mîr-alem] : 1239; — ağa kâtibi : 1374
emîr-i hâc/huccâc [/mîr-i huccâc] : 508, 509, 935, 944, 1239, 1493, 1495; — ta‘yîni : 966
Emîrşâh, tüfenk sâhibi, Gelibolı : 1250
Emîrze (?), Penek Kal‘ası Dizdârı : 1357
emlâk bkz. mülk
emn ü emân : 28, 66, 70, 77, 112, 114, 161, 177, 216, 247, 292, 353, 506, 711, 1048, 1166, 1247, 1476, 1479, 1614, 1768, 1964; —-ı bilâd : 466; —-ı memleket : 66; —-ı vilâyet : 1201, 1373
Emre, Havâss-ı Hümâyûn İltizâm Emîni, Niksar : 713
emred oğlan : 207
Emrekeçilü karyesi, Ermiye nh., Çatalca kz. : 239
Emrullâh Hoca, Akhisâr Hatîbi : 32
Emrullâh, Dânişmendlü k., Hasköy kz. : 919
Emrullâh, Dergâh-ı Mu‘allâ Silâhdârı : 1216
emvâl bkz. mâl
emvâl-i hâssa; — nâzırı : 511, 532, 709, 886; — Nezâreti : 692; — tahsîli : 511, 619; —- zâyi‘âtı : 152; —-i hümâyûn : 886
Enez kªdîsı : 1282
Er ahâlîsi : 1017
Erarslan, müteveffâ, İbrâhîm b. Mûsâ'nın dayısı : 632
erbâb-ı cihât : 415
erbâb-ı hukøk : 207, 290, 383, 1173
erbâb-ı ribâ : 78
erbâb-ı saz : 1295
erbâb-ı sebîl : 48
erbâb-ı tîmâr : 5, 9, 78, 111, 193, 200, 260, 310, 320, 321, 340, 348, 368, 459, 467, 491, 493, 494, 516, 532, 550, 576, 589, 623, 646, 652, 654, 665, 699, 701, 705, 732, 741, 778, 784, 787, 797, 857, 861, 926, 939, 940, 954, 1025, 1049, 1056, 1081, 1092, 1138, 1197, 1310, 1436, 1448, 1450, 1453, 1458, 1518, 1592, 1615, 1637, 1768, 1893, 1894, 1900; — berâtı : 14; — defteri : 1391
Erbil; — kasabası : 563, 564; — kªdîsı : 563, 564; — kasabası re‘âyâsı : 563; — sancakbeyi : 564
Erciş; — azeb ağası : 809; — beyi : 844; — Kal‘ası : 681, 682; — Kal‘ası'nın ta‘mîri : 809; — kulları kethudâsı : 1252
erdeb : 421
Erdel (vilâyeti) : 27, 51, 53, 57, 58, 99, 108, 112, 114, 154, 219, 248, 260, 275, 330, 332, 436, 491, 492, 493, 494, 497, 502, 649, 650, 668, 669, 898, 949, 953, 954, 1008, 1023, 1066, 1165, 1166, 1255, 1425, 1432, 1470, 1476, 1479, 1548, 1778, 1925; — askeri : 1479; — askerinin cem‘iyyeti : 1712; — kal‘ası(ları) : 53, 54, 59, 102, 649; — kralı : 27, 58, 99, 102, 248, 252, 259, 275, 315, 330, 331, 436, 491, 492, 493, 494, 497, 517, 649, 650, 661, 684, 686, 908, 909, 954, 1165, 1185, 1189, 1425, 1432, 1470, 1476, 1479, 1598, 1642, 1712, 1814, 1815, 1925, 1926; — leşkeri : 158, 330, 684; — memleketi : 99, 331, 332; — re‘âyâ vü berâyâsı : 1479; — re‘âyâsı : 111, 260, 275, 315, 684, 1166, 1425, 1476, 1479; — seferi : 1094; — (vilâyeti) beyleri : 684, 1255, 1479, 1712, 1778; — (vilâyeti) esîrleri : 260, 275, 502, 1432; — vilâyeti esîrlerinin ıtlâkı : 259; — vilâyeti sınırı : 99, 102; — vilâyetine

hücûm : 1642; — vilâyetine ta‘arruz : 278; — 'in istî‘lâsı : 669
erdenler : 465
Erdod Kal‘ası : 154, 158, 649, 650, 668; — muhâsarası : 108; —'nın fethi : 187, 260
Erdoğdı, erbâb-ı tîmârdan, mübâşir : 1893, 1894
Erdohik; — Köprüsi, Tımışvar : 170, 174; — Palankası : 426
Ereğli; — kazâsı : 308; — kªdîsı : 308; — Limanı : 1
Erenler dağı : 936
eren(ler) : 586, 1372
Ergami karyesi, Yarhisâr kz. : 1063
Ergani : 1024; — beyi : 1026, 1029, 1371
Ergene; — kazâsı : 1138; — İmâreti mütevellîsi : 1080; — kªdîsı : 264, 341, 1080, 1155, 1156, 1331; — Köprüsi : 1821; — nehri : 264
Erim; — kazâsı : 845; — nâyibi : 845
erkek koyun : 1867; — ihzârı : 1117; — satmak : 1088; — tedârüki : 1841; — yazmak : 969
Erkeksu karyesi, Murtaz-âbâd (?) : 1184; — zimmîleri : 1184
Ermeni : 286
Ermenibâzârı kªdîsı : 339
Ermiye nâhiyesi, Çatalca kz. : 239, 859
erzâk : 811; — gâreti : 1062
Erzincân [/Erzingân] (kazâsı/vilâyeti): 199, 381, 705; — kªdîsı : 199; — Kal‘ası dizdârı : 1827; — Kal‘ası neferleri : 1827; — vilâyeti keferesi : 199; — vilâyeti müslimânları : 199
Erzingân bkz. Erzincân
Erzurum (kazâsı/sancağı/nâhiyesi): 705, 1229; — azebleri : 325; — Beylerbeyiliği : 325; — beylerbeyisi : 153, 199, 325, 381, 605, 618, 676, 870, 1000, 1004, 1107, 1229, 1269, 1296, 1303, 1326, 1357, 1364, 1368, 1611, 1612, 1613, 1620, 1827; — beylerbeyisi hâsları : 1650; — beylerbeyisi (kapu)kethudâsı : 147, 605, 618, 676, 1000, 1004, 1107, 1229, 1247, 1303, 1357; — Defteri kethudâsı : 1778, 1781; — dizdârı : 325; — hisâr-erenleri : 325; — Kal‘ası : 705; — kulları : 1107, 1364; — Kulları Bölüği : 1107; — kulları gedüği : 1326; — kulları kâtibi : 1107; — tahrîr emîni : 778; — Tahrîr Kitâbeti : 778; — (vilâyetinin) tahrîri : 316, 705, 754, 778, 1441, 1456
esâmî; — defteri : 674, 1128; — ihrâcı : 127
es‘âr : 813; —ın galâsı : 813
esbâb : 279, 347, 359, 363, 368, 425, 447, 801, 1303, 1337, 1339, 1473, 1474, 1490, 1622, 1862; — almak : 894; — bey‘i : 351; — fürûhtı : 61; — gâreti : 38, 39, 62, 105, 137, 141, 184, 210, 215, 247, 256, 295, 366, 421, 1052, 1062, 1085; — sirkası : 82, 271, 335, 1030, 1138, 1645; — u emlâk : 941, 1425; — u emlâk satdurmak : 390; — u emvâl gâreti : 48, 109, 265, 297, 421; — u etvâr gâreti : 725; — yağması : 580; — zabtı : 1335; —-ı ceng ü cidâl : 577; —-ı mîrî : 520; —-ı tersâne : 852, 854
Esbando (?) karyesi, Ohri kz. : 1124
esedî penez : 954
Eser, Çingâne, kallâb, Kayınhor k., Edirne : 88
esîr(ler) : 84, 88, 506, 782, 1104, 1222, 1432, 1476, 1549, 1666, 1697, 1892; — al(ın)mak : 154, 330, 502, 776, 1166; — âzâdı : 83; — başkaldurmak : 974; — bey‘i : 83; — çıkarmak : 315, 755; — defteri : 1166; — Erdel re‘âyâsının ıtlâkı : 315; — etmek : 70, 90, 260, 292, 293, 374, 466, 656, 684, 1194, 1347, 1448; — Françe re‘âyâsı : 656; — hâfızları : 1416; — halâsı : 71, 219, 248; — hıfzı : 1166; — istihdâmı : 224; — kâfir avreti : 476; — kâfir gaybeti : 1416; — (kâfir) ıtlâkı : 70, 77, 83, 111, 259, 260, 476; — katli : 248; — kethudâ ıtlâkı : 476; — meskeni binâsı : 319; — re‘âyânın ıtlâkı : 154; — tarîkı : 83; — tebdîli : 476; — yeniçeri ıtlâkı : 476; — yoklamak : 275; —lik : 335
Esi (?) beyi : 1029
Eski Bezzâzistân, İstanbul : 524
Eski Câmi‘, Selânik : 130
Eski Zağra bkz. Zağra-i Atîk
eski celeb : 1382
eski fâris : 954
eski konaklar : 1757, 1763, 1802
eski tereke : 1682
Eskicâmi‘ [/Eskicum‘a] Mahallesi, Gelibolı : 35, 44
eskici : 1040
Eskicum‘a Mahallesi bkz. Eskicâmi‘ Mahallesi
Eskihisâr-ı Zağra bkz. Eskihisâr(lık)
Eskihisâr(lık) [/Eskihisâr-ı Zağra]; — kªdîsı : 761, 1380, 1604; — Konağı : 1746, 1812, 1824; — Konağı zahîresi : 1746, 1812, 1824
Eskişehir kªdîsı : 1258
esmâ-i husnâ : 230
Estergon bkz. Usturgon
eşcâr : 1321; — dikdürmek : 1703
Eşher, Rus bâzergân : 1312
eşirrâ : 163, 182, 199, 291, 368, 428, 629, 697, 838, 1017, 1024; —-yı A‘râb : 353, 1024
eşkıyâ bkz. şakΩ
eşkıyâ-yı A‘râb : 920, 1377, 1964; — hareketi : 1026, 1027; —'ın def‘i : 1026
eşkinci : 1688

Eşkincioğulları, yeniçeri katl mazınnası, Gümülcine : 172
eşmek : 797, 1083, 1452, 1586
Eşrefiyye Evkªfı : 175
Eştere karyesi, Koğrıbeli, Gelibolı : 635; — kethudâsı : 635
et : 333; — muzâyakası : 159, 209, 339, 1244, 1382, 1405, 1423; — tedârüki : 1423
Etil, Yahûdî, İstanbul : 712
etmek [/ekmek] : 1154, 1519, 1561, 1626, 1655, 1775, 1812; — bey‘i : 1977; — bişür(t)mek : 253, 1518, 1640, 1744, 1757; — bişürenler : 1057; — defteri : 1669; — göndermek : 1979; — ihrâcı : 1158, 1679; — ihzârı : 1099, 1150, 1151, 1155, 1156, 1157, 1159, 1160, 1518, 1524, 1535, 1536, 1544, 1546, 1568, 1570, 1590, 1591, 1593, 1607, 1608, 1609, 1626, 1627, 1632, 1637, 1638, 1639, 1640, 1655, 1662, 1663, 1664, 1669, 1673, 1674, 1675, 1676, 1706, 1707, 1736, 1743, 1748, 1749, 1758, 1759, 1760, 1762, 1771, 1773, 1774, 1775, 1776, 1777, 1781, 1782, 1797, 1822, 1833, 1837, 1839, 1847, 1856, 1857, 1882, 1907, 1908, 1910, 1922, 1932, 1941, 1958, 1959, 1960, 1984, 1988; — iletmek : 1707; — muzâyakası : 1057, 1160, 1423, 1518, 1524, 1536, 1546, 1591, 1593, 1607, 1608, 1609, 1626, 1627, 1632, 1637, 1639, 1655, 1663, 1664, 1673, 1679, 1748, 1771, 1774, 1776, 1777, 1822, 1837, 1847, 1856, 1857, 1882, 1910, 1922, 1941, 1981; — salmak : 1669, 1910; — sürdürmek : 1157, 1158, 1160, 1590, 1743; — sürilmek : 1679; — ta‘yîni : 1591, 1674, 1843, 1960; — tedârüki : 1099, 1144, 1150, 1152, 1153, 1156, 1159, 1160, 1332, 1423, 1518, 1535, 1546, 1570, 1590, 1591, 1607, 1609, 1639, 1662, 1743, 1758, 1759, 1762, 1771, 1773, 1781, 1782, 1856, 1907, 1908, 1931, 1941, 1958, 1959, 1960, 1977; — tevzî‘i : 1877; — vezni : 253; —ci : 1040
Etoy, Yahûdî, kassâb, Selânik Cemâ‘ati'nden : 1244
ev : 49, 68, 279, 281, 336, 1681; — aç(ıl)mak : 335, 354, 1030, 1138, 1522, 1622, 1821; — avlusına otluk yığmak : 1218; — bas(ıl)mak : 21, 131, 142, 182, 184, 185, 210, 241, 354, 384, 559, 565, 632, 672, 749, 843, 1062, 1124, 1132, 1196, 1384, 1457, 1473, 1523, 1700, 1720, 1924; — bey‘i : 1376; — binâsı : 1072, 1073; — gâreti : 572; — ihrâkı : 241, 663, 725, 1700; — kapanmak : 369; — mezâdı : 242; — muzâyakası : 1219; — yakmak : 218, 295; — yapmak : 1219, 1293; —e girmek : 1700; — ler târâc olmak : 295, 296
Evhak (?) karyesi, Hasköy kz. : 919
Evikalo [/Bekeki (?)] karyesi, Filek : 1222
evkªf bkz. vakf
evkât-ı hamse edâsı : 242
evlâd-ı Arab : 191
evlâddan mütevellî olmak : 415
Evren Çavuş : 1368, 1399, 1418, 1620, 1900
Evren Kethudâ, sipâhî : 310, 1813
evsat nüzûl : 910
eyâlet : 1969; — tarîkı : 18
Eymir, Bozdepe k., Budaközi kz. : 1447
Eymir, dârende Murâd b. Temür'ün karındaşı : 632
Eymirşâh, zimmî, Kayseriyye : 188
eytâm : 1203; — emvâli nâzırı : 1203; —a vasî olmak : 68
Eyvanlu Yurdı : 1549
eyyâm-ı şitâ : 491
Eyyûb, harâmî Kara Veli'nin yoldaşı, Eskicâmi‘ mh., Gelibolı : 44
Eyyûb, kªtil, Filibe : 1714
Ezine kªdîsı : 545
ezvâc ü ıyâl tasarrufı : 177, 182, 185

fâhişe : 186, 309; — avret : 370, 976
Fahrî Hâtûn, Sûfî Mahmûd Ağa'nın hâtûnı, Edirne : 435
Fahrüddîn, kªtil, Halka k., Hârîm kz. : 267
Fâ’ik, Halîl Bey'in âdemi : 138
FakΩh Yûnus : 1321
fakΩr [/fukarâ] : 601, 730, 935, 1227, 1252, 1769, 1844; — avretini almak : 182; — avretleri : 32; — ezvâc u ıyâli : 182; — gedükleri : 439; — hakkı : 928, 934; — kızını almak : 182; — kızları : 32; — perâkende olmak : 78; — vü zu‘afâ : 697; —e deve ta‘yîni : 944; —e gadr : 944; —e hıdmet : 895; —e koyun tahmîli : 107; —e te‘addî : 564, 634; —e zulm : 182, 420; —e zulm ü te‘addî : 617, 721; —i rencîde : 1198, 1344; —in evi tarâc olmak : 296; —u'l-hâl : 1198
Falka (?) bint-i Şa‘bân, Yahûdiyye, Filibe : 1714
Fanta nâhiyesi, Dukagin : 254
fâris : 1643; — ağası : 1644; — irsâli : 1643; — mevâcibi : 954; — yazmak : 954; — yoklamak : 954
fâsık u fâcir : 120
fâsid barut : 702
Faş karyesi, Belgrad : 207

Fatma bint-i Mehmed, Müftîahmedçelebi mh., Gelibolı kz. : 1062
Fâyik (?), Eflak Voyvodası Kâtibi : 1657
Fâzıl b. Fazlullah, eşkıyâ, Latmîn (?) k., Kefer-tâb nh., Ma'arra sn. : 218
Fazlî-zâde : 1901
Fedor, Leyhlü esîr : 77
fellâh(în) (tâyifesi) : 470, 1017, 1039, 1451; — avretleri : 191
Fener; — kazâsı : 60, 714; — kªdîsı : 60, 159, 714, 787
Ferec (?) nâhiyesi, Şâm : 1239
Ferecik kªdîsı : 626, 691, 1331
Ferecullah, Seyyid, maktûl, Belömer k. : 192, 193
Ferenduş Hersek, kefere : 491, 492, 493, 517
Ferhâd : 533, 738
Ferhâd Ağa : 1769
Ferhâd b. Osmân, sahteci, İskenderiyye (Arn.) : 722
Ferhâd Bey, Pakriç Beyi : 1973
Ferhâd Bey, Zaçesne Sancakbeyi : 87, 100, 296
Ferhâd Çavuş : 1050, 1192, 1211, 1212, 1461
Ferhâd Çavuş, Dergâh-ı Âlî Çavuşı, gemi mühimmâtı ve odun hıdmetine me'mûr : 418, 457
Ferhâd Çavuş, gemi mühimmâtı ve binâsına me'mûr : 541, 1042, 1043
Ferhâd Çavuş, hazîne ile kaybolan yeniçeri ahvâline me'mûr : 900
Ferhâd Çavuş, Rumili Çavuşı, mahbûs nakline me'mûr : 1880, 1889
Ferhâd Çavuş, Tatar askerinin sevkine me'mûr : 1352, 1463, 1464
Ferhâd Çavuş; Dergâh-ı Mu'allâ Çavuşı, Yahûdî ahvâline me'mûr : 424
Ferhâd Kilârî, Otuz Beşinci Bölük, Belgrad : 1540
Ferhâd Paşa, Vezîr : 487
Ferhâd Tercemân [Dergâh-ı Mu'allâ Dragmanı/Silâhdârı/Hasekisi] : 650, 1165, 1185, 1610
Ferhâd [/Yanuk Veli], müzevvir, şâhid-i zûr : 632
Ferhâd, Dergâh-ı Mu'allâ Hasekisi bkz. Ferhâd Tercemân
Ferhâd, Dragman bkz. Ferhâd Tercemân
Ferhâd, Ergene İmâreti Mütevellîsi Îsâ'nın kulı : 1080
Ferhâd, Kapucıbaşı : 1346
Ferhâd, Kara, Tatarbâzârı : 1752
Ferhâd, Kefe beyinin âdemi : 994
Ferhâd, mahbûs, Mora Nâzırı Za'îm Ali'nin hıdmetkârı : 123
Ferhâd, Marmara k., Zihne : 1651
Ferhâd, Muha Kapudânı : 272
Ferhâd, paşa kapucılarından : 1555
Ferhâd, sâbık Misis (?) Sancakbeyi, Misis (?) Kal'ası ta'mîrine me'mûr : 1553
Ferhâd, sipâhî, Bolı : 643
Ferhâd, Sübaşı, Dergâh-ı Mu'allâ Yayabaşısı, teftîş ve acemi-oğlanı cem'ine me'mûr : 791, 869
Ferhâd, yeniçeri : 1309
Ferhâd, zindâncı : 1444
Ferîd, paşa âdemi : 675
Ferîdûn Bey : 320, 449, 480, 561, 577, 666, 779, 1388, 1449, 1487, 1744, 1769
ferrâş(lar) : 191; —lığa ta'yîn : 24
Ferruh b. Abdullah, Müftîahmedçelebi mh., Gelibolı : 1062
Ferruh Bey, Kırkkilise Beyi : 701
Ferruh Bey, müteveffâ Bâlîs Sancakbeyi : 200
Ferruh Çavuş : 1132, 1141, 1939
Ferruh Çavuş, Yanyalı, mübâşir : 181
Ferruh Kethudâ, Burusa Sancakbeyi Abdurrahman Bey'in Kapukethudâsı : 139, 180, 210, 235, 240, 271, 276, 289, 478, 482, 1672
Ferruh Paşa, Basra Beylerbeyisi : 23, 113, 118, 829, 848, 906, 1385
Ferruh Re'îs, İstanbul zahîresini tedârüke me'mûr : 948
Ferruh, Karlıili Beyi : 1254
Ferruh, sâbık Budun beylerbeyisi âdemi : 1086
Ferruhşâd Bey, Bayburd : 1456
Ferruhşâd, Mültezim, Âmil : 425
feryâdcı : 254
fesâdât bkz. fesâd
fesâd(lar) [/fesâdât] : 4, 32, 38, 62, 77, 82, 103, 105, 141, 144, 153, 188, 198, 206, 223, 237, 248, 259, 260, 271, 273, 283, 289, 302, 335, 345, 365, 366, 376, 384, 414, 441, 445, 491, 492, 493, 494, 559, 629, 631, 657, 668, 723, 818, 824, 838, 843, 894, 922, 947, 949, 954, 974, 1017, 1037, 1048, 1067, 1073, 1106, 1138, 1139, 1182, 1194, 1197, 1222, 1224, 1274, 1298, 1306, 1318, 1339, 1385, 1419, 1689, 1700, 1793, 1844, 1866, 1893, 1924, 1925, 1951; — ü harâba vermek : 1091; — ü muhâlefet : 163; — ü şenâ'at : 36, 38, 39, 48, 70, 77, 112, 114, 134, 137, 171, 176, 177, 180, 182, 185, 186, 197, 219, 234, 237, 243, 244, 247, 285, 290, 291, 311, 318, 347, 354, 355, 360, 363, 365, 367, 368, 370, 374, 383, 384, 386, 429, 432, 463, 559, 565, 574, 579, 620, 629, 630, 636, 663, 695, 709, 725, 755, 825, 826, 838, 843, 929, 936, 959, 975, 984, 991, 1003, 1007, 1064, 1067, 1091, 1121, 1124, 1196, 1197, 1250, 1274, 1289, 1291, 1301, 1320, 1342, 1343, 1384, 1385, 1386, 1400,

1438, 1439, 1451, 1543, 1557, 1582, 1614, 1683, 1695, 1696, 1700, 1786, 1909, 1965; — ü şenâ'at üzre yürüyen gemiler : 1095; — ü şirret : 1003, 1022; — yatağı : 1224
feseka; — tâyifesi : 186, 613; — vü fecere gavgası : 226
fesh-i ahd : 53
feth : 146, 154, 158, 187, 259, 260, 353, 497, 649, 650, 654, 668, 704, 766, 901, 954, 1163, 1201, 1341, 1575, 1584, 1644, 1686, 1690, 1699; — u fütûh : 1125; — u nusret : 1201, 1592; — u teshîr : 119, 1215, 1427, 1642; — u zafer : 491, 492, 493, 494, 496, 516, 569, 576, 611, 650, 654, 784, 796; —-i hâkªnî : 9, 412, 901; —den mülk : 857
Feth-i İslâm bkz. Fethu'l-İslâm
Fethi, imâret mütevellîsi, Çorlı : 1577
Fethiyye Kal'ası, Basra : 81
Fethu'l-İslâm [/Feth-i İslâm]; — kªdîsı : 1929, 1956; — keferesi : 252
Fethullah Çelebi, Alaşehir Kªdîsı : 1291
fetvâ : 653; —-yı münîf : 351; —-yı münîfeye şetm : 302; —-yı şer'iyye : 258; —-yı şerîfe : 258
fındık : 45, 55, 831, 1232, 1877; — atar tüfenk : 565; — dökdürilmek : 1737; — dökilmek : 1737; — gönder(il)mek : 831, 1737; — işlenmek : 1810; — tevzî'i : 831
Fırat suyı : 353; — harkı, Bâlîs : 200
fısk : 613, 675, 936, 961, 991, 1121; — u fesâd : 612, 724, 740; — u fücûr : 120, 130, 186, 226, 256, 285, 309, 724, 740, 754
Fiko (?), ban, levend kâfir : 432
fikr-i fâsid : 100, 491, 517, 536, 747, 803, 815, 819, 898, 933, 953, 1008, 1023, 1027, 1033, 1178, 1215, 1310, 1420, 1427, 1713, 1768, 1874, 1875, 1878
fi'l-i şenî' : 309, 360, 630, 961, 972, 1328, 1720
File nâhiyesi, Elmalu kz. : 1306; — halkı : 1306
Filek; — (sancağı/livâsı) : 54, 401, 842, 1130; — beyi hâsları : 842; — beyi kethudâsı : 842; — kªdîsı : 1222; — sancağı kªdîları : 842; — (sancak)beyi : 842, 1008, 1023, 1222, 1470, 1479, 1690, 1708
Filibe (kazâsı) : 472, 1351, 1615, 1661, 1678, 1689, 1725, 1734; — emînleri : 1009; — kªdîsı : 21, 460, 761, 762, 1009, 1040, 1088, 1098, 1111, 1369, 1480, 1546, 1607, 1632, 1648, 1663, 1669, 1680, 1700, 1703, 1714, 1724, 1725, 1734; — kªdîsı korıcısı : 1703; — kªdîsı nâyibi : 1111; — Konağı zahîresi : 1693; — pirinci : 1009; — Sarayı : 460; — sübaşısı : 1714, 1734, 1735; — Yurdı : 1555, 1623, 1651, 1653, 1660, 1668, 1672, 1689; —'den Belgrad'a kadar yol üstündeki kªdîlar : 1693
Filok karyesi, Belgrad : 207
filori : 11, 168, 179, 238, 279, 319, 412, 421, 435, 444, 555, 616, 678, 742, 831, 1042, 1106, 1354, 1507, 1825; — ihrâcı : 1014, 1354; — sirkati : 659
Filoricioğlı, zimmî kassâb, İstanbul : 524
Filoriciyân Hâsları nâhiyesi, İskenderiyye (Arn.) : 1048
Filorina : 1890; — kªdîsı : 159, 787, 1677, 1890; — nüzûli : 1677
firâr : 113, 421, 466, 618, 1006, 1066, 1653, 1681, 1752
firârî hâ'inler : 1653
firkate : 33, 38, 39, 84, 1543
fitil : 1428; — barutı : 1016; — otları : 566
fitne : 414, 1274, 1699; — vü fesâd : 36, 428, 436, 437, 441, 550, 565, 669, 698, 784, 819, 920, 933, 954, 1105, 1203, 1400, 1426, 1623
Foça; — halkı : 533; — kªdîsı : 362, 533, 756, 1198, 1344; —'nın hıfz u hırâseti : 534; —lu sûhteler : 936
Franconfca (?) kasabası, Rudnik kz. : 226
Françe : 660, 1006; — dragmanı : 215; — elçisi : 93, 215; — pâdişâhı : 93; — (pâdişâhının) re'âyâsı : 93, 656; — tâcirleri : 93; — vilâyeti sınurı : 215; —lü : 215
Fransis, zimmî tüccâr, Kıbrıs : 198
Frengistân : 1048; — kal'aları keferesi : 1106; —'a yapağı iletmek : 1480
Frenk (tâyifesi) : 412, 533, 779, 1138, 1502, 1503; — esîrleri : 782; — kal'alarına at satmak : 1419; — keferesi : 412; — tarafı : 782
Frenk Cemâ'ati, Yahûdî cemâ'ati : 712
fuçı : 326, 651, 1979
fuhş-ı kelâm : 316, 754
fukahâ : 1686
fukarâ bkz. fakΩr
Furkân-ı Azîm : 1310
furtına : 633; —ya tutılmak : 1006
furun : 179
futa : 1030
Fuvva, Mısır : 148; — kªdîsı : 148
fuzûlî; — tasarruf : 1474; — zabt : 1474
fürûht muhâsebesi : 601

Gâdir, kªtil, Kefer-âm k., Şâm : 729
galâ : 813

Galata : 169, 281, 742, 758, 801, 1086, 1496, 1517, 1537, 1692; — emîni : 905, 956, 1378, 1510, 1890; — hâssa harcı emîni : 802; — kªdîsı : 281, 319
galîz şetm : 351
gallât bkz. galle
galle [/gallât, gılâl] : 279, 372, 421, 705; — fürûhtı : 601; — hıfzı : 970; — kabzı : 13; — muhâsebesi : 601; — sirkası : 218; — ta‘şîri : 15
Galos bkz. Golos
gammâzlık : 282, 563, 976
ganî : 1769; —leri himâyet : 107
gâret : 21, 30, 33, 38, 39, 44, 48, 62, 105, 109, 115, 137, 141, 151, 184, 186, 210, 215, 218, 247, 254, 255, 256, 265, 297, 331, 332, 365, 366, 374, 421, 437, 485, 559, 572, 723, 725, 872, 959, 1052, 1062, 1085, 1222, 1224, 1266, 1339, 1343, 1347, 1361, 1377, 1385, 1473, 1543, 1549, 1699, 1787; — ü hasâret : 28, 287, 292, 293, 491, 492, 898, 968, 1027, 1310, 1421, 1425; — ü sirka : 1339; — ü yağma : 295; —-i emvâl : 236, 354, 749, 1064, 1301, 1384, 1451, 1473, 1478
garîb yiğitler : 695, 1885; — ağası : 56, 97, 100, 108, 287
gasb : 421; —en kabz : 412
gavga : 284, 285, 318, 441, 983, 1062, 1384
gaybet berâtı : 223
gâyib; — celeb : 787; — defteri : 745; — yeniçeri : 1643
gazâ : 492, 493, 494, 516, 611, 654, 784, 796, 1026, 1086, 1201, 1273, 1927; —-yı hümâyûn : 1247, 1620; —-yı zafer-gâye : 1555; —dan safâlu gönüllü asker : 1927
Gazanfer, Beşlü Ağası, Tımışvar : 1779
Gazanfer, Dergâh-ı Mu‘allâ Çâşnigîri : 996
Gazanfer, Kıl, harâmî, Kühan Ayakorta (?) k., Niğbolı [Gelibolı] : 636
Gazanfer, Sakız Sancakbeyi, sâbık Kırşehri Beyi : 940, 1081, 1490, 1545
Gâzî, Dîvâne, müfsid, İzzeddînler k., Turgud kz. : 634
Gâzîhân; — Bölüği yeniçerileri : 827, 930; — yeniçerileri ağaları : 930; — yeniçerileri, Şehrizol : 832
gâzî(ler) : 330, 733, 1420, 1768
gazv u cihâd : 1310
Gazvin [/Kazvin] : 1000
Gazze : 565, 1289; — kªdîsı : 1289; — (sancak)beyi : 640, 718, 752, 1289; — sipâhîleri : 640; — yolı : 565
Gebr (?) derbendi, Rum ey. : 1224
geçid : 260, 275, 1757; — ta‘mîri : 1468; — yerleri : 111
Gedas karyesi bkz. Kirakos karyesi
Gedük Ahmed Paşa Evkªfı : 1113; — mütevellîsi : 1112
Gedük Hoca, Fener, kz. : 714
gedük : 194, 204, 296, 307, 529, 567, 697, 937, 1096, 1146, 1364; — almak : 223; — birikdürilmek : 1140; — bozılmak : 1140; — düşmek : 162, 1361; — kaydı : 477, 1107, 1326; — mahlûl olmak : 567, 1146; — mutasarrıfı : 1140; — münâsafesi : 1140; — sâhibi : 223; — tasarrufı : 148, 1451; — tevcîhi : 391, 1094, 1107, 1146, 1149, 1361, 1372, 1451; — ver(il)mek : 65, 256, 1149, 1361; — yazılmak : 1138; —den ferâgat : 957, 1140; — e dühûl etmek : 1252; —i âhara verilmek : 148, 162, 189, 529; —i alınmak : 439, 1364, 1372; —in âhara tevcîhi : 439, 722, 991, 1252, 1261
Gekbovize [/Gekbuze] : 136, 137, 141, 196, 197, 1268; — kªdîsı : 137
Gekbuze bkz. Gekbovize
Gelibolı : 44, 419, 446, 975, 1002, 1030, 1041, 1049, 1081, 1403, 1404, 1416, 1417, 1622, 1793, 1813, 1821; — emîni : 746; — Gümrüği emîni : 140; — hâssa harcı emîni : 1471; — Kªdîlığı : 109; — kªdîsı : 29, 35, 44, 50, 109, 110, 134, 140, 144, 341, 347, 419, 427, 626, 635, 636, 746, 782, 1030, 1062, 1250, 1282, 1622, 1793; — kªdîsı kâtibi : 1338; — keferesi : 419; — Ma‘beri : 1512; —'ya kadar Anadolı yakasındaki kªdîlar : 1267; —'ya kadar Rumili yakasındaki kªdîlar : 1267
gemi : 28, 29, 30, 38, 55, 84, 85, 93, 112, 119, 123, 124, 129, 140, 146, 173, 178, 216, 225, 229, 232, 238, 318, 322, 323, 328, 329, 340, 407, 413, 416, 429, 446, 453, 455, 490, 500, 512, 513, 514, 515, 525, 528, 538, 539, 543, 545, 549, 552, 554, 555, 558, 561, 574, 580, 582, 585, 587, 595, 628, 632, 651, 655, 696, 706, 707, 717, 739, 743, 759, 765, 772, 782, 801, 803, 804, 807, 817, 835, 846, 859, 867, 871, 873, 882, 883, 890, 911, 913, 916, 917, 923, 927, 935, 946, 948, 962, 968, 974, 977, 979, 980, 983, 990, 992, 1005, 1018, 1035, 1037, 1048, 1058, 1069, 1079, 1089, 1095, 1101, 1106, 1109, 1168, 1169, 1171, 1172, 1193, 1199, 1200, 1201, 1208, 1217, 1228, 1234, 1236, 1237, 1267, 1282, 1283, 1318, 1322, 1337, 1366, 1449, 1454, 1471, 1490, 1530, 1538, 1574, 1629, 1636, 1657, 1689, 1694, 1699, 1719, 1739, 1741, 1757, 1790, 1798,

1802, 1817, 1825, 1832, 1833, 1834, 1837, 1840, 1842, 1844, 1846, 1848, 1853, 1854, 1862, 1865, 1871, 1877, 1891, 1892, 1894, 1896, 1898, 1899, 1905, 1906, 1911, 1913, 1915, 1916, 1920, 1923, 1929, 1940, 1950, 1964, 1965, 1976, 1977, 1979, 1985; — ağacı hıdmeti : 269, 418, 457; — ağacı in(dür)mek : 269, 457; — ağacı kesmek : 1475; — ağaçları : 1445; — ahvâli : 829; — âlât ü esbâbı : 1797; — anbârı : 1440; — azeblerinin zabtı : 1742; — basmak : 432, 974; — binâsı : 308, 394, 480, 499, 518, 531, 541, 574, 575, 592, 667, 670, 701, 706, 707, 770, 786, 816, 822, 849, 863, 864, 865, 887, 897, 899, 905, 924, 925, 927, 942, 960, 1016, 1042, 1043, 1102, 1176, 1199, 1213, 1217, 1220, 1243, 1281, 1350, 1360, 1366, 1378, 1388, 1430, 1431, 1440, 1445, 1453, 1472, 1475, 1477, 1557, 1601, 1657, 1719, 1726, 1741, 1742, 1797, 1802, 1803, 1828, 1858, 1861, 1894, 1912, 1914, 1921, 1933, 1966, 1978; — boz(ıl)mak : 1802, 1894, 1895; — çık(ar)mak : 1558, 1711, 1828, 1842, 1853, 1854, 1860, 1898, 1906, 1929, 1956; — demürcisi(leri) : 1921, 1946; — donatmak : 1487, 1840; — döşemesi : 1876, 1921, 1946; — döşetdürmek : 1797; — dülgeri : 1921, 1946; — esbâbı : 150, 151; — gâreti : 215; — garkı : 123, 150, 151; — gönder(il)mek : 555, 781, 1558, 1635, 1662, 1726, 1742, 1864, 1873, 1876, 1894, 1895, 1912, 1921; — hareketi : 512, 549; — helâki : 633; — hıdmeti : 821, 887, 888, 927, 1045, 1102, 1213, 1437, 1449, 1455; — hıfzı : 39, 786, 821, 849, 1389, 1966, 1968; — ihrâcı : 1853; — ihzârı : 45, 496, 670, 744, 753, 767, 770, 772, 821, 897, 1366, 1558, 1701, 1728, 1784, 1802, 1834, 1836, 1859, 1861, 1873, 1938; — ile harâmîlik : 126; — intihâbı : 320, 321; — irsâli : 781, 804, 829, 974, 1742, 1895, 1912, 1914, 1987; — işletmek : 861; — ittisâli : 1788; — kalafatı : 597; — kapudânı : 1897; — karaya urmak : 580, 1006, 1337, 1699; — kerestesi : 545, 562, 592, 597, 633, 864, 875, 905, 924, 1016, 1430, 1600, 1601, 1846; — kerestesi hıdmeti : 836, 837; — kerestesi hıfzı : 866; — kerestesi ihzârı : 364, 451, 1220; — kerestesi tedârüki : 545; — kerestesi teklîfi : 562; — kürekcisi(leri) : 579, 1978; — levâzımı : 717, 1217, 1220, 1618, 1876, 1914, 1978; — levâzımı ihzârı : 1661; — metâ'ı : 60; — mühimmâtı : 555, 616, 717, 864, 1110, 1618, 1921; — mühimmi : 525, 696, 742, 748, 1042, 1437, 1865; — pârele(n)mek : 660, 866, 1006; — pusulası : 238; — re'îs(ler)i : 168, 651, 1310, 1437; — sepeti : 1876; — sulanmak : 746; — sulatmak : 1134; — suya in(dür)mek : 821, 849; — sür(il)mek : 1918, 1939, 1978; — ta'yîni : 1169, 1985; — tedârüki : 45, 480, 496, 682, 753, 829, 924, 988, 1024, 1211, 1278, 1366, 1701, 1704, 1790, 1797, 1831, 1840, 1859, 1987; — teknesi : 866; — termîmi : 525; — ticâreti : 237, 466; — topı : 353; — tut(ıl)mak : 801, 942, 945; — ulaşdurmak : 1906; — üstâdı : 1217; — yanaşdurmamak : 538; — yanaşmak : 1134; — yap(dur)mak : 531, 744, 1543, 1968; — yapdurmamak : 1263; — yapılmak : 353, 575, 1263, 1701, 1966; — yapmaya kᵃdir levend tâyifesi : 499, 531; — yarağı : 849; — yat u yarağı : 320; — yedmek : 149; — yürütmek : 1954; —ci(ler) : 362, 453, 456, 462, 804; —de küreğe verilmek : 1454; —de sipâhî istihdâmı : 1285; —ye arpa indürmek : 1407; —ye arpa koymak : 1050, 1394; —ye arpa tahmîli : 883, 1242, 1394, 1653, 1738, 1858; —ye bal tahmîli : 651; —ye barut tahmîli : 1169; —ye buğday tahmîli : 456, 483, 587; —ye darbzen tahmîli : 1840; —ye değirmen taşı tahmîli : 246; —ye girmek : 645, 646, 652, 654, 914, 940, 1076, 1279; —ye hisâr-eri koymak : 362; —ye kadırga mühimmâtı tahmîli : 229; —ye karaağaç tahtaları tahmîli : 1877; —ye kazma tahmîli : 1861; —ye kendir tahmîli : 845; —ye kereste tahmîli : 451; —ye kiriş tahmîli : 1862; —ye kurı meyve tahmîli : 483; —ye kürek tahmîli : 1861; —ye kürekci koymak : 1053; —ye levâzım koymak : 1921; —ye metris damı ağacı tahmîli : 1862; —ye mühimmât koymak : 1921; —ye mühimmât tahmîli : 1861; —ye pirinç tahmîli : 483; —ye sipâhî koymak : 1440, 1844; —ye sipâhî ta'yîni : 1440; —ye soğan tahmîli : 349; —ye tereke tahmîli : 37, 488, 539, 595, 596, 615, 861, 871, 873, 883, 1322, 1388, 1557; —ye tereke verilmek : 488; —ye tereke yüklenmek : 1719; —ye top koy(dur)mak : 1710, 1788, 1861; —ye top mühimmâtı tahmîli : 1788; —ye top tahmîli : 1806, 1859, 1861; —ye un tahmîli : 1858, 1939; —ye yapağı tahmîli : 1480; —ye yarak koymak : 1805; —ye yarak tahmîli : 743, 1366, 1785, 1935; —ye zahîre göndermek : 1256; —ye zahîre koymak : 1719, 1795; —ye zahîre tahmîli : 464, 585, 701, 816, 1179, 1718, 1785, 1794, 1795, 1796; —ye zarar : 1234, 1796; —yi bozmak : 1285

Gemlik; — kazâsı : 308; — kᵃdîsı : 308

Genc sancağı : 1029

Gence beyi : 1563
genç-oğlan voynuk : 793
Gerede : 936, 1013, 1021; — kªdîsı : 631; —li sûhteler : 936
Gerger; — kªdîsı : 282; — muhzırı : 282; — nâyibi : 282; — nüvvâbı : 282; — sübaşısı : 282
Gerişburnı karyesi, Meğri kz. : 317
Gerniş (?) kªdîsı : 787
Geroni (?) Cemâ'ati, Yahûdî cemâ'ati : 1507
Geyve kªdîsı : 1093
gılâl bkz. galle
girîhte; — celeb : 107, 787, 1088, 1111; — voynuklar : 1380
Girid (adası) : 85, 244, 534, 552; —li gemi : 238
giriftâr olmak : 476, 1697
Golos [/Galos, Koloz]; — İskelesi,: 37, 400, 561, 859; —kªdîsı : 581, 614; — kªdîsı kethudâsı : 614
Gora nâhiyesi, Dukagin : 254
Gorgi (?), kral âdemi : 1294
Gorgi veled-i Vasko, voynuk-oğlı voynuk, Sofya kz. : 69
goriştine : 143
Goryan kªdîsı : 1931
Gosenli (?) karyesi, Samakov : 179; — papası : 179
Gökdere mevzi'i, Burusa : 694
Gökova sahrâsı : 440
Göl kªdîsı : 388
göl taşmak : 905
Gölciler karyesi, Mudurnı kz. : 972
Göle b. Sola, harâmî, Gelibolı : 144
Göle, Tımışvar : 154, 170, 174, 1066, 1644, 1713; — ağniyâsı : 954; — beyi : 441, 733; — beyi kethudâsı : 733; — Kal'ası, harbî kal'a : 260, 954; — Kal'ası muhâfızları : 441; — Kal'ası serdârı : 1427; — Kal'ası'nı döğmek : 1731; — (Kal'ası'nın) fethi : 491, 502, 1427, 1575, 1642, 1644; — (Kal'ası'nın) muhâsarası : 847, 954, 1215, 1427, 1428, 1429, 1448, 1462, 1575, 1642; — keferesi : 1103; — Perkolaplığı (?) : 733
gönder : 732
Gönen; — kazâsı : 241; — kªdîsı : 545
Gönkola, harâmî, Bezreşte k., Ohri : 1124
gönlek : 1030
gönüllü (tâyifesi) : 213, 328, 329, 382, 493, 1104, 1146, 1265, 1412, 1644, 1927; — asker : 1551, 1927; — gedüği : 1096; — gedükleri tevcîhi : 1094; — re'îslerin zabtı : 575; — sefer eşen tâyife : 1948; — tâyifesi ağası : 1439; — tâyifesinin zabtı : 1439; — yazımı : 686, 1410; — yiğitler : 686, 1583; —ler ağası : 119, 152, 1354
Görasib (?), Gürci Beyi Portar'ın karındaşı : 618
Göre b. Radovi, harâmî, Gelibolı : 144
Göre Orusa Nikola, harâmî, Gelibolı : 144
Görgi (?) veled-i Yop, voynuk-oğlı voynuk, Komaniçe k., Sofya kz. : 69
Görgi Melik'in ülkesi : 1004
Görgi veled-i İstoyan, voynuk-oğlı voynuk, Komaniçe k., Sofya kz. : 69
Görgi, Bebek [/Yorgi, Bebek] : 1015, 1432, 1470, 1479
Göril Melik aznavurları : 1269
Göynük kªdîsı : 637, 1093
gözci : 1134, 1549; — koşmak : 1549
Grabofça; — Karyesi Konağı : 1856, 1857; — Karyesi Konağı kªdîsı : 1856; — (Karyesi) Konağı zahîresi : 1856, 1857; — Yurdı : 1964, 1980
Gradeştice, Üsküb : 620
Gradişka : 1487
Grışko, Leyhli : 251
Grink (?) karyesi, İpek kz. : 947
gulüvv-i âmm : 621
gurbet; — tâyifesi : 48, 186, 265, 271, 1138, 1224, 1384, 1438, 1582; — avretleri : 309; — tâyifesi cem'iyyeti : 1301
Gurebâ-i Yemîn; — Otuzbeşinci Bölüği : 1540; — Üçünci Bölüği : 1540
Gurebâ-i Yesâr İkinci Bölük ağası : 129
Gurgura [/Gurguroğlı], Arab şeyhi : 366
Gurguroğlı bkz. Gurgura
guruş : 61, 406, 1253; — kalıbı : 208
gübre : 681
Güğercinlik, Hram : 275, 306, 1487; — dizdârı : 306; — kªdîsı : 1911; —'den Vidin İskelesi'ne kadar olan emînler : 275; —'den Vidin İskelesi'ne kadar olan kªdîlar : 275
güher : 759
güherçile : 512, 600, 681, 702, 1205, 1299, 1348, 1505, 1810, 1897; — barut etdürilmek : 1044; — cem'i : 590; — döğmek : 831; — gönder(il)mek : 393, 395, 600, 655, 1012; — hıdmeti : 1205, 1287; — hıfzı : 393, 1044; — ihzârı : 393, 395, 598, 655, 1044; — irsâli : 598, 599, 600, 1299; — işle(n)mek : 100, 152, 393, 512, 655, 878, 885, 898, 1012, 1126, 1205, 1286, 1299, 1348; — işledilmek : 1044; — işlemeğe kªbil ma'denler : 1299; — işlenmeğe kªbil yerler : 655; — işlet(dür)mek : 393, 395, 512, 590, 598, 599, 655, 689, 831, 885, 898, 915, 1012, 1014, 1044, 1205, 1259,

1286, 1299, 1504, 1505; — kazganları : 100; — ma‘deni : 213, 878; — mühimmâtı : 1044; — mühimmi : 606; — tabhı : 100, 152; — tahmîli : 393; — tahsîli : 1059; — tecessüsi : 1012; — tedârüki : 590, 1016; — tetebbu‘ı : 681; — toprağı : 831, 878, 1012, 1014; — toprağı buldurmak : 100; — toprağı cem‘i : 1014; — toprağı işletdürmek : 1014; — toprağı tedârüki : 1014; — üstâd(lar)ı : 655, 681, 885, 1044, 1299; —ci : 1287, 1299

Gülâbî Bey, Bayburd Kazâsı Alaybeyisi, Çepni tâyifesinden : 316, 754

Gülâbî Bey, Niğde Beyi : 365

Gülâbî, aşık, mahbûs, Rodos : 1295

Gülcioğlı bkz. Mustafa [/Gülcioğlı]

Güllük; — Konağı : 1535, 1536, 1670; — Konağı zahîresi : 1535, 1570, 1627; — Yurdı : 1651, 1655

Gülşâhköy karyesi, Zile : 638

gümrük : 1312, 1313, 1314, 1315, 1316, 1490, 1699; — almak : 1496; — emîni : 140; — mültezimleri : 1496; — vermemek : 1280

Gümrükhâne, Edirnekapusı, İstanbul : 1443; — Çârşûsı : 1413

Gümülcine [/Gürmülcine]; — kazâsı : 172, 1700; — halkı : 464, 787, 882, 1700; — kªdîsı : 4, 159, 172, 464, 624, 691, 787, 804, 882, 1282, 1480, 1700

Gümüş kªdîsı : 626

gümüş : 208, 1080, 1303; — akça : 61; — âlâtı : 1755; — kaplı kılıç : 25; — kozalak : 71, 76, 219, 248, 252, 650, 1165, 1201, 1425, 1432, 1925; — şiş : 25; —lü sîne-bend : 444, 1080; —lü topuz : 1080

Gün, Dîvâne, âsî, Bukamir k., İskenderiyye (Arn.) : 1139

Gürci beyleri : 618

Gürci, müştekî : 1129

Gürcistân : 1000

gürde : 1030

Gürmülcine bkz. Gümülcine

Güzel (?), Muhzır Kâtibi : 188

Güzelhisâr : 1287

habâset : 631, 693

haber [/ahbâr]; —-ı sahîha : 26, 52, 54, 94, 100, 766, 898, 938, 1000, 1024, 1420, 1613, 1705, 1814, 1875, 1878; —-ı sahîha bildürmek : 847, 898, 1033, 1712; —-ı sahîha i‘lâmı : 486, 766, 803, 815, 938, 1000, 1125, 1813, 1875; — almak : 561, 660, 1502, 1503, 1715, 1875; — bildürmek : 497, 517, 1715, 1815; — i‘lâmı : 51, 58, 708, 1051, 1163; 1875; — iletmek : 1503; — u âsâr arzı : 213; — u âsâr bildürmek : 605, 1875; — u âsâr i‘lâmı : 153, 174

Habeş beylerbeyisi : 704, 1163; — kethudâsı : 1163

Habîb : 471

Habîb, Kara, Me’is Kal‘ası Kethudâsı, şakΩ : 291

Habin(?), zimmî, Erbil : 563

habs : 2, 4, 36, 67, 68, 75, 80, 101, 113, 114, 130, 148, 154, 163, 179, 182, 185, 186, 192, 193, 198, 201, 202, 207, 210, 218, 241, 253, 256, 265, 267, 271, 272, 273, 281, 286, 289, 291, 297, 312, 318, 354, 365, 368, 370, 390, 414, 421, 442, 463, 465, 474, 478, 485, 530, 538, 563, 564, 580, 617, 621, 629, 630, 632, 634, 643, 659, 660, 690, 695, 713, 721, 729, 755, 763, 777, 800, 820, 843, 859, 880, 894, 936, 958, 964, 982, 983, 1015, 1017, 1018, 1030, 1037, 1062, 1071, 1075, 1080, 1091, 1096, 1105, 1115, 1138, 1191, 1195, 1196, 1203, 1224, 1239, 1248, 1252, 1295, 1298, 1308, 1309, 1334, 1342, 1343, 1384, 1400, 1401, 1416, 1419, 1432, 1446, 1447, 1478, 1490, 1499, 1517, 1523, 1602, 1628, 1645, 1689, 1696, 1700, 1714, 1733, 1734, 1735, 1766, 1779, 1793, 1880, 1889, 1890, 1957, 1961, 1983; — ü hıfz : 1628; —-i ebedî : 1714; —-i medîd : 1340; —den çıkarmak : 1103; —den ıtlâk : 103, 123, 175, 207, 256, 384, 421, 422, 473, 507, 553, 630, 672, 800, 820, 893, 904, 951, 1060, 1196, 1517, 1585, 1622, 1714, 1733; —-hâne bozmak : 1444

Habur : 1064

hacc; —-ı şerîf : 508, 509, 519, 520, 640, 1046; —-ı şerîf devecileri mukaddimleri : 1239; —-ı şerîf muhâfazası : 1047; —-ı (şerîf) yolı : 895, 1239; —-ı şerîfe icâzet : 640

Hacı : 1071

Hacı, Evhak k., Hasköy kz. : 919

Hacı, Hasan Bey'in Kethudâsı : 479

Hacı, sûhte, Edirne : 799

Hacıhamza karyesi, Rum ey. : 1224

Hacı‘ivaz karyesi, Hırsova kz. : 1523

Hacıkaraman : 1607; — Konağı zahîresi : 1674, 1675, 1693

Hacılar Bayramı (?) : 1931

Hacno, Leyhli : 251

Haco, kªtil Kürd, Hârîm kz. : 267

haddâd : 706

hâdis kenîse hedmi : 674

Hadra'l-mevt bkz. Hadra'l-mûd
Hadra'l-mûd [/Hadra'l-mevt] : 1699; — hâkimi : 1699
hâfız [/huffâz] : 116, 1555, 1645
hâ'in : 1623
hâ'in; — firârîler : 1653; —-zâde : 1434
hak[a]ret : 1516, 1727; — ü siyâset : 1716, 1726
hakk [/hukøk] : 68, 148, 207; — da'vâsı : 68, 80, 631, 771; — kabzı : 1198; — sâbit olmak : 1091; — talebi : 48, 70, 77, 806; —-ı fukarâ : 163; —-ı hulüv : 1248; —-ı müslimîn : 256, 317, 806; —-ı nâs : 68, 103, 135, 296, 302, 351, 414, 421, 425, 693, 806, 929, 941, 1306, 1442, 1789; —-ı rüsûm : 16, 66, 467, 1222; —-ı rüsûm vermemek : 414, 565, 1131, 1135; —-ı şer' : 77; —-ı şer'iyye : 103; —-ı şürb : 870
Hakkâri beyi : 1022, 1243; — kethudâsı : 1022
Hakkı Çavuş : 1371
Hakkı, Sinob Kal'ası Dizdârı, ehl-i fesâd : 256
Haleb nâhiyesi kurâsı, Bağdâd : 1238
Haleb (sancağı) : 198, 200, 242, 393, 405, 598, 600, 655, 681, 721, 832, 962, 1014, 1016, 1059, 1193, 1495; — beylerbeyisi : 200, 217, 242, 267, 268, 273, 274, 404, 521, 655, 680, 721, 781, 825, 826, 986, 997, 1016, 1024, 1028, 1059, 1126, 1376, 1492, 1495, 1620, 1966, 1968; — beylerbeyisi kethudâsı : 198, 218, 437, 721, 1059, 1121, 1126, 1247, 1388; — defterdârı : 200, 619, 1121, 1388, 1966, 1968; — defterdârı kethudâsı : 519; — dizdârı : 404; — Hazînesi : 200, 325, 619, 1964, 1965, 1968; — hisâr-erenleri : 267; — k[a]dîsı : 198, 218, 242, 267, 268, 721, 779, 1376; — Kal'ası : 218, 404, 1016; — Kal'ası erenleri : 404; — mahallâtı : 1376; — sancakbeyi : 218; — taşcılarıbaşı : 1492; — toprağı : 273; — vilâyeti tüccârı : 217
hâlî; — karyeler : 13; — medâris : 1686; — mesâcid : 1686; — tîmâr : 1441; — yerlerin ihyâsı : 1869
Halîfe (?) : 1071
Halîl Ağa, İnebahtı Kal'ası Azebleri Ağası : 709
Halîl b. Hamza, siyâsete mahkûm, Rum ey. : 156
Halîl Baş, Diyârbekir celeblerinden : 777
Halîl Bey : 138
Halîl Bey, Melik, Hizan Hâkimi Sultân Ahmed'in evlâdı : 1341
Halîl Bey, tahrîre vazifeli, Semendire nh. : 1222
Halîl, Bulgaroğlı, Üçkuyulu Yaylağı, Niğde : 365, 463
Halîl, dârende, Kudüs : 1248
Halîl, emred oğlan, Avlonya : 207
Halîl, Gelibolı Hâssa Harcı Emîni : 746, 1002, 1416, 1471
Halîl, Hısn-ı Mansûr Alaybeyisi : 273
Halîl, hisâr-eri, Narice (?) kl. : 228
Halîl, Kütahya Müsellemleri Beyi : 1108
Halîl, Melik, Hasankeyf Hâkimi : 1474
Halîl, Mora Beyi Kethudâsı : 1037, 1038
Halîl, Ofçabolı yörükleri sübaşısının âdemi : 792
Halîl, sâbık Budun Hazîne-i Âmire Defterdârı : 40, 121, 222, 540
Halîl, Tersâne-i Âmire Emîni : 29, 1629
Halîlü'r-rahmân; — ahâlîsi : 428; — binâsı, Kudüs : 1248; — Evk[a]fı nâzırı nâyibi : 253; — mürtezikası ulûfeleri : 1248; — mütevellîsi : 1248; — Vakfı : 677, 1248
Halîme, Solakbaşı Mehmed'in kızı, Akhisâr kz. : 32
Hâlid, mültezim, Nusaybin : 11, 13
H[a]lidî (?) Aşîreti, Hasankeyf : 1474
Hâlis nâhiyesi, Bağdâd : 1238
halk; — perâkende olmak : 1979; —a iğvâ vermek : 223; —a zulm : 1047, 1175; —ı ıdlâl etmek : 1383; —ı rencîde etmek : 345; —ı sürmek : 1962; —ı tazyîk : 1297; —ı zabt : 1772; —ın isyânı : 872
Halka karyesi, Hazer (?) nh. : 267
Halkalu karyesi, Silivri : 1346
Halkalupınar : 1511; — Konağı : 1150; — Konağı zahîresi : 1150
Halkyas mezra'ası, Zile : 638
hallâc : 1040
Haloh karyesi, Eflak : 429
Halonik; — Varoşı, Eflak : 143; — halkı : 145; — sınırı : 145
ham demür : 860, 863; — işlemek : 706; — tedârüki : 706
Hamâ : 374, 1016, 1059; — sancağı mutasarrıfı : 998; — sancak(beyi) : 437, 986, 996, 997, 1011
Hamidili; — piyade (sancak)beyi : 160, 737; — piyâdeleri : 160; — sancağı k[a]dîları : 737; — (sancak)beyi : 611, 757
Hamlı nâhiyesi, Habur : 1064
hammâm : 88, 524, 712, 729; — basmak : 1098; — binâsı : 63, 662, 1170, 1365; — yolı : 345; —cı : 1132
Hammâmcıoğulları, yeniçeri katl zanlısı, Gümülcine : 172
hamr : 104, 120, 279, 285, 302, 351; — alup gitmek : 85; — bey'i : 130, 221, 285, 423, 675; — bey' u şirâ'ı : 613, 1184; — dökmek : 484; —

et(dür)mek : 249, 399, 443, 484, 1184; — etmekden men‘ : 419; — getürtmek : 1086; — göndermek : 1979; — halli : 130, 221, 443; — içmek : 613; — sat(ıl)mak : 82, 613; — teftîşi : 489; —a sirke koymak : 419; —a tuz konmak : 443; —ı sirke et(dür)mek : 226, 419, 443

Hamunoğlı; — Evi, İstanbul : 712; — Mahallesi, İstanbul : 712

Hamza Bâlî, Kutlu k., Meğri kz. : 206

Hamza Bey, Mohaç Beyi, sâbık Usturgon Sancakbeyi : 97, 376, 377, 764

Hamza Bey, Peçuy Beyi : 812, 1178, 1797, 1803, 1845, 1878, 1980

Hamza Bey, Rodos Beyi : 1172, 1193

Hamza Bey, sâbık Klis Beyi : 397

Hamza Çelebi, Dîvân Kâtibi : 1275

Hamza FakΩh, ra‘ıyyet, Arabgîr : 223

Hamza Re’îs gemisi : 1454

Hamza Re’îs, tereke sâhibi, Mihaliç : 861

Hamza, acemi-oğlanı, yaramaz, Mihaliç : 868, 961

Hamza, çavuş-oğlı : 1186

Hamza, Deli, Kastamonılu sûhte, Edirne : 184

Hamza, Hacı : 529

Hamza, Hacı, İştib kz. : 279

Hamza, harâmî, Kühan Ayakorta (?) k., Niğbolı [Gelibolı] : 636

Hamza, hırsuz şerîki, AlifakΩh k., Gerede : 1013, 1021

Hamza, mahbûs kassâb, İstanbul : 75

Hamza, Muhzır : 206

Hamza, Pâbûccı, ehl-i fesâd : 1889

Hamza, Palu Sancağı Hâkimi Cemşîd'in oğlı, müfsid : 724, 740

Hamza, sâbık defterdâr : 822

Hamza, Yayabaşı : 1516

Hamza, Za‘îm Ahmed'in âdemi, Balıkesri : 889

hân (ünvan) : 192, 495, 703, 1192, 1199, 1216, 1246, 1256, 1302, 1564, 1623, 1624, 1653, 1740, 1745, 1750

hân; — basmak : 207; — binâsı : 1631; — tahliyesi : 1757

Hanbelî nâyibi : 211

hançer : 1473

Handân karyesi; Remle kz. : 1017

Handân veled-i Mikel, zimmî re‘âyâ, İstanbul : 1825

Handân, müteveffâ Budaközi ve Sorkun Hâsları Mültezimi : 678

Handân-oğlı, müteveffâ Budaközi ve Sorkun Hâsları mülteziminin oğlı : 678

hâne : 1490, 1669; — konmak : 1579

Hânım Hâtûn, Bastırmaoğlı Hüseyin'den alacaklı : 941

Hârâ (?) nâhiyesi, Safed kz. : 1039

harâb [/harâbe] : 11; — cisrler : 813; — hân : 192; — hâslar : 11; — kal‘alar : 1678; — kal‘alar i‘mârı : 1869; — karyeler : 1686; — köprü(ler) : 100, 440, 813; — köy : 100; — mezra‘alar : 200; — müşrif kurâ : 1124; — müşrif mesâcid : 242; — müşrif nevâhî : 1124; — sarây : 446; — tîmâr : 1441; — tuzla temlîki : 412; — u yebâb : 491

harâbe bkz. harâb

harâc : 8, 10, 251, 791, 1294, 1321, 1554, 1581, 1792, 1826, 1827, 1963; — bakªyâsı : 1387, 1390, 1490; — (bakâyası) tahsîli : 1329, 1390; — cem‘i : 338, 1387, 1390; — edâ etmemek : 842; — vermek : 665; — zabtı : 1595; — -güzâr kefere : 10; —-güzâr re‘âyâ : 70, 111, 665; —-güzârlar : 1893; —cı hükmi : 1826; — cı(lar) : 199, 467, 1077, 1826; —da te‘allül : 1329

Harâcîhamza Mahallesi, Gelibolı : 1030

harâm-zâde(ler) : 139, 145, 171, 363, 414, 506, 565, 629, 634, 755, 818, 842, 894, 1280, 1291, 1384, 1438, 1579, 1924; — cem‘i : 376; — ve haydûd cem‘i : 376

Haramarla kazâsı : 308

harâmî(ler) (tâyifesi) : 33, 44, 62, 109, 114, 144, 171, 176, 180, 182, 185, 193, 210, 236, 276, 290, 347, 374, 414, 430, 432, 437, 479, 636, 729, 745, 982, 1062, 1091, 1124, 1138, 1298, 1400, 1499, 1533, 1579, 1695, 1813, 1893, 1924; — Çingâne : 1138; — Frenk : 1138; — gemisi : 84; — kâfir : 432; — kâfir yatağı : 1893; — karye ahâlîsi : 1124; — katli : 442; — korsan gemileri : 28; — korsan levend kâfirleri : 115; — levend gemileri : 38, 39; — levend kâfirler : 112, 126; — levend kaliteleri : 28; — levend yatağı : 1893; — melce’i : 565; — serdârı : 192; — şerîki : 1426, 1695; — teftîşi : 110; — yatağı : 1138, 1695; —lik : 33, 126, 182, 232, 241, 368, 429, 432, 635, 636, 695, 929, 961, 978, 1017, 1224, 1290, 1355, 1400, 1893

harâset : 1869

harb : 292, 686, 1764, 1893; — u cenk : 1138; — u kıtâl : 67, 100, 331, 428, 493, 494, 516, 569, 576, 577, 611, 652, 654, 701, 732, 843, 939, 1667

harbe(ler) : 586, 659, 985, 1018, 1241; —lü kâfir : 108

harbî; — kâfir : 580; — kâfîr ile ihtilât : 1048; — kal‘a(lar) : 87, 260, 476, 733, 803, 901, 937, 1462, 1697

Harbolı bkz. Hayrabolı
harc : 11, 100, 979, 990, 1299, 1413, 1541, 1780; — emîni : 802, 1002, 1416, 1471
Harekin karyesi : 223
Harem-i Muhterem, Medîne-i Münevvere : 1084, 1265, 1538
Harem-i Şerîf, Mescid-i Aksâ : 191; —'de tebevvül : 191; —'de tekᵃzâ : 191; —'e ta‘âm dökmek : 191
harem-i şerîf (pâdişâh) : 1490
hargele : 1564; — basmak : 818
Hârîm (kazâsı/sancağı), Şehrizol : 267, 830, 832
hâric; —-ez-defter : 1441, 1611; —-ez-defter kurâ‘ : 5; —-ez-defter mezâri‘ : 5; —-ez-tîmâr : 1441; —-i defter : 11; —-i vilâyete zâd ü zevâde verilmek : 811; —e tereke bey‘i : 1005; —e tereke verilmek : 361, 615
Hariho (?) Cemâ‘ati, Katekazerlü mh. (?), Sidrekapsi : 358
hark : 1373, 1693; — harâbı : 200; — su dolmak : 1262; — ta‘mîri : 200; — yıkmak : 694
Harka (?), zimmî, Erbil : 563
harmen : 1218; — ihrâkı : 292, 293; — olmak : 459
Harmenli karyesi, Migalkara kz. : 1138
harnûb ağacı : 1321
Harom, Yagob oğlı, Yahûdî, Burusa : 1446
Haroş, Leyh beyi : 1073
Hârûniye nâhiyesi, Dulkadirlü : 1442
Hasan : 226, 282, 638, 1030, 1478
Hasan Ağa : 1408
Hasan Ağa, Sağ-Garîb Yiğitler Ağası : 287, 578
Hasan b. Abdullah, Ca‘fer Voyvoda'nın kulı, ehl-i fesâd, Filorina : 1890
Hasan b. Bahtiyâr, Tatarbâzârı : 1752
Hasan b. Deyyân, eşkıyâ, Latmîn (?) k., Kefer-tâb nh., Ma‘arra sn. : 218
Hasan b. Hasan : 1030
Hasan b. Hüseyin, eşkıyâ, Latmîn (?) k., Kefer-tâb nh., Ma‘arra sn. : 218
Hasan b. İskender, muhzır, Edirne Mahkemesi : 214
Hasan b. Mestân, Gölciler k., Mudurnı kz. : 972
Hasan b. Mustafa, gurbet tâyifesinden, Aksu derbendi, İnegöl kz. : 271
Hasan Bâlî : 868
Hasan Bâlî, Kara, eşkıyâ, Koçaklu k., Teke sn. : 291
Hasan Bâlî, Muhzır Kâtibi : 1018, 1195
Hasan Bey, Akkirman Sancakbeyi : 70, 701, 1564, 1580, 1750
Hasan Bey, Beradosî : 479
Hasan Bey, Dellak : 1546
Hasan Bey, harâmî, Migalkara kz. : 1138
Hasan Bey, maktûl Kerek Beyi : 105
Hasan Bey, Solnok Sancakbeyi ve Budun Askeri Serdârı : 59, 120, 121, 154, 248, 259, 426, 441, 668, 669, 1015, 1023, 1074, 1094, 1178, 1410, 1411, 1427, 1432, 1643, 1644, 1684, 1705, 1713, 1925
Hasan Çavuş, Dergâh-ı Mu‘allâ Çavuşı : 35, 73, 74, 154, 155, 158, 187, 189, 252, 308, 499, 513, 515, 699, 701, 821, 844, 848, 855, 857, 1065, 1070, 1076, 1077, 1078, 1081, 1204, 1234, 1335, 1542, 1591, 1600, 1690, 1758, 1759, 1760, 1761, 1762, 1763, 1812, 1842, 1852, 1853, 1854, 1855, 1865, 1980
Hasan Çavuş, Dergâh-ı Mu‘allâ Çavuşı, katl teftîşine me’mûr : 983, 1018
Hasan Çavuş, Dergâh-ı Mu‘allâ Çavuşı, Sâmi Paşa'ya tâbi‘, zahîre tedârükine me’mûr : 1627
Hasan Çavuş, Hacı, Dergâh-ı Mu‘allâ Çavuşı, gemi ağacı hıdmetine me’mûr : 269, 418, 457, 1242, 1278, 1281, 1322, 1904
Hasan Çavuş, Teke-zâde, Bağdâd beylerbeyisi âdemi : 727, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835
Hasan Çavuş, Ustrumca : 41
Hasan Çelebi, Hazîne-i Âmire Anadolı Defterdârı : 448, 801, 802, 1351, 1654, 1826
Hasan Çelebi, Mustafa Paşa'nın Tezkirecisi : 620, 621
Hasan Kal‘ası; — erenleri bölükbaşıları : 870; — halkı : 870; — kᵃdîsı : 870
Hasan Kethudâ : 118, 1101, 1678, 1686, 1687, 1699, 1702, 1754, 1755, 1756
Hasan Kethudâ, Mustafa Paşa âdemi : 1692
Hasan Maş, Maşlı demekle ma‘rûf ehl-i fesâddan, Yastar k., Akçahisâr kz. : 1343
Hasan Paşa, Cezâyir-i Garb Beylerbeyisi : 1319
Hasan Re’îs, Gelibolı : 1030
Hasan Re’îs, Sakızlı, levend re’îsi : 244
Hasan Re’îs, zahîre tedârükine me’mûr : 29, 948
Hasan Ganemî, müfsid, Basra : 1377, 1385
Hasan Voyvoda : 1305
Hasan, Abdullahoğulları'ndan, ehl-i fesâd : 1889
Hasan, Abdurrahman oğlı, tîmâr mutasarrıfı, Bac nh., Segedin : 530
Hasan, Ayamavra Azebleri Ağası : 1293
Hasan, Azeb Ağası, esîr, Novigrad : 1104
Hasan, Azeb, küreğe mahkûm : 1454
Hasan, Bilecik Ma‘deni Nâzırı : 1515, 1516
Hasan, Cânbâz Mehmed'in kızkardeşinin oğlı : 1061
Hasan, Çavuş-oğlı : 75
Hasan, Dergâh-ı Âlî yeniçerisi, kᵃtil : 983

Hasan, Dergâh-ı Mu‘allâ çavuş-oğullarından : 301
Hasan, Divriği : 223
Hasan, Efendibeyoğlı, Çulovası : 741, 1071
Hasan, ehl-i fesâd : 1400
Hasan, ehl-i fesâd, Yeniköy k., Taşköprü : 1478
Hasan, erbâb-ı sazdan, mahbûs, Rodos : 1295
Hasan, Erbil : 563
Hasan, Evkᵃf Nâzırı, Mısır : 814
Hasan, Filek Beyi : 1690
Hasan, Hacı, eşirrâdan, Kilise k., Kengırı lv. : 163
Hasan, Hammâmcı, kᵃtil, Samakov : 179, 659, 1444
Hasan, Hâssa Re’îsi : 1263
Hasan, Haydar Çavuş'un âdemi : 256
Hasan, hırsuz, Midillü : 131, 142
Hasan, Hızır oğlı, hırsuz şerîki, Burusa : 1132
Hasan, Hüseyin Çavuş oğlı : 535, 538
Hasan, İlbasan Beyi : 307
Hasan, İlbasan Beyi Kethudâsı : 1299
Hasan, Kara, Çeltükci k., Zağraeskisi kz. : 133
Hasan, Kara, kᵃtil, Sinob : 256
Hasan, Kara, Sivas : 204
Hasan, kᵃtil, Kayseriyye : 188
Hasan, katl zanlısı : 1484
Hasan, Kavala Kapudânı Hüseyin'in âdemi : 974
Hasan, Ketâncı, hırsuz kulağuzı, Petro k., Molova kz. : 142
Hasan, Klis Alaybeyisi : 412
Hasan, Korucı : 1369
Hasan, küreğe mahkûm harâmî : 1533
Hasan, Mahmûd oğlı, Tatarbâzârı : 22
Hasan, maktûl yeniçeri : 1204
Hasan, Mısır gönüllülerinden : 1265
Hasan, Midillü beyi âdemi : 1069
Hasan, Mile Sancakbeyi : 810
Hasan, Mîr : 1297
Hasan, Muş Sancakbeyi : 1304
Hasan, müteveffâ Azebler Ağası, ze‘âmet mutasarrıfı, Peşte : 40
Hasan, Palu Sancağı Hâkimi Cemşîd'in oğlı, müfsid : 724
Hasan, Peltek, kᵃtil, Mora : 422, 438, 468, 553
Hasan, Remmâl Haydar-oğlı'nın Sübaşısı : 1735
Hasan, Sağ-Bölük Garîb Yiğitler Ağası : 100
Hasan, sahtekâr, Peklin : 307
Hasan, serrâc : 1414
Hasan, Silistre kᵃdîsının âdemi : 1688
Hasan, sipâhî : 754
Hasan, sipâhî-oğlanı : 1769
Hasan, sûhte, Menteşe sn. : 38, 39
Hasan, Südde-i Sa‘âdet Çavuşı : 728
Hasan, Şeyh, Bağdâdoğlı Vilâyeti Şeyhi : 421
Hasan, Vârisoğlı, ehl-i fesâd : 1889
Hasan, Za‘îm, Dergâh-ı Âlî Müteferrikası : 1137
Hasan, Zile Kᵃdîsı Nâyibi : 1399
Hasan, zindâncı, Burusa : 657
Hasankef bkz. Hasankeyf
Hasankeyf [/Hasankef] : 828, 832, 834, 1474; — hâkimi : 1474; — Kal‘ası : 1026, 1029
Hasanpaşa Hânı, Ankara : 192, 193
Hasanşâh : 444
hasâret : 215, 898
Haseki Hammâmı : 712
haseki : 1610
hâsıl : 390, 1490; — kaydı : 487
hasır; — bahâsı : 1485; —cı : 1485
Hâsir b. Yûsuf, Gazze : 1289, 1290
Hasköy karyesi, Lapseki kz. : 132
Hasköy (kazâsı) : 919, 1138, 1579; — kᵃdîsı : 691, 919, 1088, 1111, 1157, 1158, 1186, 1225, 1369, 1405, 1514, 1535, 1536; — kᵃdîsı nâyibi : 1111; — Konağı : 1157, 1158; — Konağı zahîresi : 1157, 1158, 1570; — Yurdı : 1564, 1581
Hâslar; — kazâsı : 1527; — Kᵃdîlığı : 1271, 1527; — kᵃdîsı : 249, 318, 324, 399, 443, 484, 651, 1144, 1271, 1346, 1509, 1528, 1533, 1537; — Mukᵃta‘ası : 296
Hasnik (?) Kal‘ası, harbî kal‘a : 733
hâssa; — anbârları : 1351; — at gemileri : 1471; — at gemileri mühimmi : 525; — at gemileri re’îsleri : 1437; — bâğçeleri : 790; — çayır(lar)ı : 1143, 1351; — davarları : 1351; — davarları mühimmi : 1351; — değirmenleri : 42; — emvâli : 885; — esbâbı der-mahzeni : 1337; — esbâbı nakli : 1337; — esbâbı tahmîli : 1337; — esbâbı yağması : 1337; — gemiler binâsı : 308, 1378; — gemileri : 124, 525; — gemilerinin termîmi : 525; — harâcı : 1963; — harc emîni : 802, 1002, 1416, 1471; — harcı : 1413; — kadırgalar mühimmi : 758; — kadırgaları : 30, 38, 39, 115, 469, 614, 637; — kadırgaları kerestesi : 583; — mâlları nâzırı : 532; — mu‘temedleri : 525; — mukᵃta‘ât mültezimleri : 448; — mukᵃta‘ât nâzırı : 1293; — mukᵃta‘âtı : 925; — neccârı : 1213; — re’îs(ler)i : 1, 128, 144, 149, 178, 212, 635, 664, 742, 1169, 1171, 1250, 1263, 1813; — suyolcıları : 261; — şikâr korıları : 691; — tâcir(ler)i : 1311, 1312, 1313, 1314, 1315, 1316, 1496; —-i hümâyûn : 9, 498, 589, 625, 655, 755, 1311, 1312, 1315, 1316, 1413; —-i

hümâyûn içün zabt : 7, 8, 12, 13, 40; —-i hümâyûn terekesi : 589; —-i hümâyûn topcıları : 1014, 1859; —-i hümâyûna ilhâk : 1611; —-i hümâyûna kayd : 40, 1456; —-i hümâyûna odun alımı : 124
Hâssaharcıemîni Mahallesi, Burusa : 478
hâss(lar) [/havâss] : 5, 43, 106, 264, 280, 401, 589, 593, 621, 692, 705, 778, 996, 997, 1039, 1042, 1144, 1474, 1587, 1680, 1838; — emîn(ler)i : 66, 206, 296, 769; —a zabtolunmak : 1603; — harâb olmak : 11; — hâsılı : 1650; — ifrâzı : 1650; — karye(ler) : 218, 842, 1120, 1131, 1867; — kaydı : 855, 1611; — tahrîri : 855; — tasarrufı : 1650; — terekesi : 361, 917; — terekesi fürûhtı : 916; — tevcîhi : 1418, 1650; — tevzî‘i : 778; — tîmâr bedeli : 17; —-ı atîk : 15; —-ı hümâyûn : 5, 13, 40, 106, 170, 218, 232, 401, 565, 713, 719, 755, 776, 787, 855, 929, 1088, 1194, 1205, 1278, 1450, 1827; —-ı hümâyûn âmilleri : 787, 1924; —-ı hümâyûn cemâ‘ati : 929; —-ı hümâyûn emîn(ler)i : 432, 787, 1254, 1898, 1900; —-ı hümâyûn hırâseti : 412; —-ı hümâyûn içün zabt : 5, 7, 8, 9, 12, 622; —-ı hümâyûn ifrâzı : 5; —-ı hümâyûn mültezimleri : 1254; —-ı hümâyûn re‘âyâsı : 522, 1924; —-ı hümâyûn tahrîri : 857; —-ı hümâyûn tasarrufı : 412; —-ı hümâyûn temlîki : 412; —-ı hümâyûn terekesi : 154, 174, 488, 588, 910; —-ı hümâyûn toprağı : 42, 459; —-ı hümâyûna ilhâk : 1603; —-ı hümâyûna kayd : 6, 121; —-ı hümâyûna tîmâr ilhâkı : 17; —dan bozılmak : 1603; —ını zabtetdürmek : 454; —lar mültezimi : 678; —lar terekesi : 588, 589; —lara dahl : 1924
Hasufa karyesi, Ağca-âbâd nh., Trabzon vt. : 838
Haşem, Kızıl, ehl-i fesâd, Belgrad : 1961
Hâşim, âsî, ehl-i fesâd, Şâm : 565, 1091
Hatâmât, Arap eşkıyâ re’îsi, Leccûn Menzili, Kerek sn. : 105
Hatça (?), maktûl : 1473
hatîb [/hutabâ] : 32, 559, 1227; — ta‘yînî : 1490
Hatîboğlı, sûhte, Çine kz. : 843
hatm : 1555
hatt : 1096; —-ı şerîf : 340, 410
hâtûn : 191, 205; — ayartmak : 693
Hâtûniye Medresesi : 1364
Hatvan; — sancağı : 1697; — askeri : 1713; — Kal‘ası : 937; — (sancak)beyi : 876, 937, 1008, 1023, 1410, 1411, 1412, 1427, 1644, 1684, 1713, 1722; —lı : 733
havâle ta‘yînî : 444
havan : 766
havâss bkz. hâss
Havran; — K^{a}dîlığı : 137, 141; — k^{a}dîsı : 137, 141
hayâl-i kâsid : 815, 1310, 1420
Haydar b. Mestân, şâhid, Gölciler k., Mudurnı kz. : 972
Haydar Çavuş : 232, 233, 236, 237, 256, 292, 1546, 1868, 1870, 1871, 1872, 1873, 1874, 1875, 1876, 1877, 1878, 1879, 1880, 1881, 1882, 1884
Haydar Çavuş, Dergâh-ı Mu‘allâ Çavuşı, Başbuğ : 125
Haydar Çavuş, Dergâh-ı Mu‘allâ Çavuşı, zahîreye mübâşir : 256, 1748, 1753
Haydar Voyvoda : 1101
Haydar, Azebler Ağası, Azak kl. : 423
Haydar, Batum Beyi : 1368
Haydar, erbâb-ı tîmârdan, mübâşir : 1893, 1894
Haydar, harâmî, Migalkara kz. : 1138
Haydar, İskenderiyye Mâl Emîni (Arn.) : 725
Haydar, Rum Çavuşları Kethudâsı Hacı Ali'nin kulı : 223
Hayderî tâc : 1105
haydûd (tâyifesi) : 665, 769; — cem‘i : 376; — sûretine girmek : 665; — u harâm-zâde : 842; — u harâm-zâde yatağı : 842; — yatağı : 842; —luk : 1222
hayf u te‘addî : 697, 1576
haymâne tâyifesi : 264
haymâne erkek koyun : 341
haymâne koyun : 341, 342
hayme mehterleri : 1736
Hayrabolı [/Harbolı] : 539, 1351; — K^{a}dîlığı : 663; — k^{a}dîsı : 264, 310, 341, 595, 846, 882, 1092, 1159, 1160, 1331; —'ya kadar olan k^{a}dîlar : 846
Hayreddîn Re’îs, kallâb, Çingâne, Niş : 715
Hayreddîn, müştekî : 544
hayvânât ihrâkı : 376
Hazer (?) nâhiyesi, Hârîm kz. : 267
Hazîne [/Hızâne]-i Âmire : 17, 76, 200, 441, 448, 692, 801, 967, 1042, 1188, 1311, 1312, 1315, 1329, 1433, 1595, 1699; — Anadolı defterdârı : 802; — başdefterdârı : 268; — defterdârı : 26, 40, 121, 801; —'yi bekletdürmek : 1780
hazîne : 17, 200, 353, 372, 441, 521, 522, 705, 711, 822, 823, 833, 841, 906, 954, 1014, 1119, 1146, 1188, 1227, 1232, 1313, 1314, 1361, 1373, 1490, 1894, 1964, 1965, 1968; — akçası : 1354; — bozmak : 724, 740; — hıdmeti : 404; — îrsâli : 378, 379, 380, 392,

398, 407; — gaybeti : 900, 1043; — kifâyet etmemek : 1754; — kullesi : 1219; — muzâyakası : 908, 1965; — tahsîli : 901; — yağması : 441; — zâyi‘i : 4; —dâr : 1335; — dârbaşı : 537; —nin itlâf u isrâfı : 1361

Hazîne; —-i Celîle : 619; — defterdârı : 222, 600, 647, 648; — defteri : 421; —-i Pâdişâhî : 1227

hecin : 731

hedâyâ : 123, 150, 151, 205, 1595

Hedene karyesi, Ali Paşa'nın vakfı : 583

Hedvidardo karyesi, Semendire nh. : 1222

Hekîm Hoca, Resne Karyesi İmâmı, ehl-i fesâd, Filorina : 1890

hekîm : 1189

helâ : 68

Hendek : 905

hendek; — çekmek : 1703; — kazdurmak : 1501, 1703, 1761; — kesilmek : 1725; — ta‘mîri : 1703, 1724; —ler bendetmek : 353

Heren karyesi, Çoher suyı kenârı, Boğdan : 166

Hersek, mel‘ûn : 87, 97, 98, 100

Hersek; — sancağı : 1198, 1344; — (sancak)beyi : 426, 701, 725, 726, 756, 776, 806, 1101, 1194; — beyi (kapu)kethudâsı : 756, 1194, 1347; — beyleri : 491, 492, 493, 1642; — K[a]dîlıkları : 756; — sancağı k[a]dîsı : 220; — sancağı sipâhîleri : 426; —lüler : 1479

Hersekdili İskelesi : 1533

hersek(ler) : 953, 954

Hertoviçi, Heren k., Boğdan : 166

Hetel (?) Kal‘ası : 1598

Hetim (?) beyi : 1473

Hezargrad : 993; — k[a]dîsı : 231, 503, 761, 993, 1088, 1380

hıdemât bkz. hıdmet

hıdmet [/hıdemât]; — düşmek : 822; — hâlî kalmak : 1327; — hâlî olmak : 1372; — mu‘attal olmak : 1372; — teklîfi : 138, 539, 1108, 1277; —de avk : 203, 1738; —de ihmâl : 111, 316, 754, 897, 1127, 1137, 1375, 1438; —de te‘allül : 1108, 1127; —de temerrüd : 1327; — den kaçmak : 404, 1380; —den ref‘ : 450, 1175; —e adem-i iktidâr : 1875; —e gelmemek : 3, 239, 1127, 1252, 1380; —e ta‘yîn : 1602; —-i mîrî : 1785; —ini edâ etmemek : 529

hıdmetkâr : 141, 198, 223, 282, 291, 1645, 1951; — ıdlâli : 663

hıfz : 1384; — u hırâset : 28, 30, 33, 84, 149, 212, 232, 236, 237, 243, 247, 259, 293, 320, 321, 328, 329, 340, 346, 369, 377, 380, 436, 461, 500, 501, 502, 509, 512, 518, 534, 548, 549, 552, 558, 581, 642, 648, 710, 733, 756, 769, 803, 827, 844, 849, 876, 922, 931, 953, 966, 995, 1025, 1032, 1038, 1049, 1054, 1055, 1056, 1081, 1084, 1086, 1174, 1182, 1227, 1247, 1304, 1310, 1347, 1361, 1381, 1386, 1397, 1411, 1412, 1416, 1448, 1470, 1491, 1502, 1527, 1547, 1550, 1556, 1560, 1576, 1579, 1614, 1619, 1620, 1625, 1655, 1656, 1678, 1712, 1713, 1715, 1723, 1761, 1768, 1821, 1866, 1927, 1930, 1964, 1973; — u hırâset-i memleket : 36, 118, 126, 174, 213, 254, 322, 323, 466, 665, 684, 686, 704, 708, 747, 783, 784, 797, 815, 817, 825, 848, 933, 996, 997, 998, 1073, 1201, 1211, 1548, 1573, 1713, 1754, 1893, 1925; — u hırâset-i vilâyet : 255; — u sıyânet-i ra‘ıyyet : 436, 1163; — u zapt : 849; —-ı memleket : 1778; —-ı sulh : 1247

Hımıs; — halkı : 68; — k[a]dîsı : 68; — Mahkemesi : 68

hırâset : 16, 66, 78

hırdavât : 1859

Hırsova; — dizdârı : 233; — k[a]dîsı : 231, 474, 1088, 1494, 1520, 1523; — müstahfızı : 1688; — sancağı k[a]dîları : 1258

Hırsovapınarımahallesi karyesi, Hezargrad kz. : 503

hırsuz(lar) : 82, 139, 171, 177, 201, 302, 634, 978, 1021, 1132, 1138, 1141, 1290, 1355, 1579, 1821, 1893, 1924, 1957; — cem‘i : 38, 39; — kulağuzı : 142; — u harâmî : 33, 109, 114, 176, 180, 182, 185, 192, 236, 290, 347, 368, 374, 429, 430, 437, 631, 745, 982, 1017, 1298, 1426, 1813; — u harâmî levend kâfirler : 112, 126; — u harâmî teftîşi : 110; — u harâmî yatağı : 363; — u harâm-zâde : 818; — yatağı : 82, 103, 1489; — yataklandurmak : 131; — luk : 33, 112, 123, 232, 311, 429, 632, 634, 695, 745, 929, 961, 1442, 1457, 1628, 1893

Hırşova karyesi, Çernovi kz. : 503

Hırvat vilâyeti : 1549

Hısn-ı Mansûr alaybeyisi : 273, 274

hıtâbet; — arzları : 1646; — tevcîhi : 1646; — tezkiresi : 1646

hıyânet : 150, 1434

hıyel bkz. hîle

Hızâne bkz. Hazîne

Hızır : 1689

Hızır b. Abdî, Kirmasti : 763

Hızır b. Durak, İsfirlik Kal‘ası erenlerinden : 715

Hızır Bâlî b. Hasan, Küçükali k., Aydos kz. : 983, 1018

Hızır Bey, sâbık Rum Beylerbeyisi : 223

Hızır Çavuş : 402, 503, 624
Hızır Çavuş, Uncı-zâde : 319, 593
Hızır Kethudâ, Mâmrevan Beyi Ömer Bey'in Kethudâsı : 1611, 1612, 1613, 1650, 1827
Hızır Kethudâ, Tımışvar Beylerbeyisi Mustafa'nın Kethudâsı : 357, 847, 909, 910, 927, 954, 955
Hızır Voyvoda, Bosna Alaybeyisi Mehmed'in erdenlerinden : 465
Hızır, Azeb Re'îsi, hisâr-ereni, Erzurum : 325
Hızır, Çilingir, kallâb, Arpa Kârbânsarâyı, Edirne : 88
Hızır, Dîvân-ı Hümâyûn Kâtibi : 683
Hızır, Dîvâne, ehl-i fesâd : 1889
Hızır, Filibe kᵃdîsı âdemi : 1632
Hızır, hıdmetkâr, eşkıyâ : 291
Hızır, hırsuz, Midillü : 131
Hızır, Hısn-ı Mansûr Alaybeyisi Halîl'in oğlı, ze'âmete mutasarrıf : 273
Hızır, Kara, gurbet tâyifesinden : 1138
Hızır, Sığla Beyi Kethudâsı : 579
Hızır, Sığla Sancakbeyi : 581, 1095
Hızırilyâs karyesi, Mîrali adası : 1402
hızırilyâs : 753, 772, 795, 798, 943, 954, 955, 1235, 1241, 1242, 1273, 1281, 1323, 1363
Hızırşâh, Kapancı Selmân'ın kız karındaşı oğlı, ehl-i fesâd, Erzincân : 381
hîle [/hıyel] : 697; — vü hud'a : 278, 536, 1203; — vü telbîs : 223; — ü zûr : 470
hibe : 317, 351, 941
hilâf; —-ı ahd : 1377, 1385; —-ı defter : 563, 564, 638, 1129; —-ı kᵃnûn : 223, 420, 449, 460, 563, 579, 638, 661, 675, 1010, 1041, 1049, 1081, 1129, 1198, 1496, 1680, 1685; —-ı şart-ı vâkıf : 1415; —-ı şer' kelimât etmek : 544; —-ı şer' u kᵃnûn : 564, 579, 630, 791, 808, 1041, 1129, 1198, 1473, 1474
Hilâfet-i Rûy-i Zemîn : 161
hil'at; —-i fâhire : 158, 187; —-i fâhire irsâli : 154; —-i hümâyûn : 187
Hille beyi : 627
himâyet : 70, 134, 423, 443, 448, 450, 453, 485, 529, 631, 674, 787, 875, 944, 948, 1111, 1137, 1182, 1473, 1495, 1518, 1620, 1769; —-i ra'ıyyet : 710
Himmet (?) b. Halîl, şâhid : 1399
Himmet, Karaman Beylerbeyisi Kethudâsı : 632
Himmet, mahbûs, Kengırı : 918
Hin (?) Kal'ası fethi : 1686
Hind : 178
Hindî tâyifesi avretleri : 191
Hindistân (vilâyeti) : 161, 1755; — hocalar gemisi : 1699; — tüccâr gemileri : 1699; — yakası : 1699; — yolı : 1699
hisâr-eren(ler)i : 112, 125, 189, 228, 267, 325, 329, 439, 462, 534, 552, 567, 585, 705, 713, 714, 715, 726, 741, 823, 852, 1113, 1199, 1200, 1218, 1219, 1272, 1328, 1434, 1451, 1643, 1688, 1790, 1920, 1955, 1827404; — tedârüki : 1487; — gedüği : 722; — ihrâcı : 328
hisâr-er(ler)i : 151, 189, 233, 298, 329, 362, 396, 439, 567, 585, 587, 635, 703, 856, 881, 891, 1227, 1258, 1338, 1489, 1753, 1785, 1982; — gedüği : 256; — gönderilmek : 1029; — ihrâcı : 1048, 1090; — irsâli : 430, 1490; — kethudâsı : 212; — ta'yîni : 1490; — tedârüki : 1840
hisâr(lar) : 30, 135, 219, 382, 439, 462, 940, 1048, 1058, 1218, 1479, 1548, 1579, 1925, 1933; — al(ın)mak : 330, 649, 1470, 1479; — dizdârı : 50; — döğmek : 55, 649, 1427, 1874; — gedüği : 204, 223, 567; — gerü vermek : 330; — halkı : 439; — haremi : 1262; — harkı su dolmak : 1262; — kethudâsı : 714; — ma'mûr etmek : 649; — meremmâtı : 1510; — muhâsarası : 466, 649, 949; — mühimmâtı : 1790; — müstahfızları : 866; — teslim etmek : 330; — yapımı : 503; —a çıkarılmak : 386
Hisârlık : 1487; — Konağı : 1608, 1760, 1881; — Konağı zahîresi : 1693, 1760, 1881; — Yurdı : 1938
hisse-i şer'iyye : 317
Hizan; — livâsı : 1341; — hâkimi : 1341; — kᵃdîsı : 1341
Hizo hâkimi : 1498
Hlevne; — kasabası, Klis : 390, 1345; — kᵃdîsı : 808; — kasabası bâzârı : 390; — nâhiyesi re'âyâsı : 808
Hoca İlyâs oğlı Mehmed Evkᵃfı, Burusa : 1202; — mütevellîsi : 1202; — nâzırı : 1202
hocalar gemisi : 1699
Hocayûsuf karyesi, Aydos kz. : 1018
Hocazâde karyesi, Ermiye nh., Çatalca kz. : 239
Hodol (?), harâmî, Psenek : 432
Holomiç İskelesi : 1543
Hor karyesi, Akşehir : 1203
Horasan nâhiyesi kurâsı, Bağdâd : 1238
Hordum (?) : 622
horos depmek : 191
Horozme (?) karyesi, tîmâr karye, Bayburd : 1229
Hram : 275, 305, 1487, 1840, 1858, 1865; — İskelesi : 684, 1472, 1858; — kᵃdîsı : 1860, 1887, 1899; — Kal'ası : 684; — Kal'ası

dizdârı : 684; —'dan Güğercinlik'e kadar olan emînler : 275; —'dan Güğercinlik'e kadar olan kªdîlar : 275; —'dan Kral-oğlı'na kadar yol üstündeki kªdîlar : 1818; —'dan Semendire'ye varınca dizdârlar : 306; —'dan Semendire'ye varınca kªdîlar : 306
hubûbât : 420, 813; — si'ri : 813
huccâc : 895, 966, 1239, 1493, 1495, 1501; — hıfz u hırâseti : 509, 966; — muhâfazası : 1046; — mukaddimleri : 508, 519, 520; —a zulm : 1047
huccet : 182, 185, 199, 267, 317, 406, 432, 520, 721, 787, 941, 1175, 1254, 1457, 1825; — olunmak : 1017; — vermek : 317; —-i şer'iyye : 412; —e şetm : 302
Hudâvendigâr, ehl-i fesâd : 44
Hudâvendigâr; — sancağı : 210; — piyâde beyi : 160; — piyâdeleri : 160; — (sancak)beyi : 44, 234, 235, 240, 611, 657, 658, 757, 879, 1672; — sancakbeyi kethudâsı : 180
Hudâverdi b. Rüstem, İzdin Kal'ası erenlerinden : 1372
Hudâverdi, doğancı : 1399
Hudâverdi, Üçüncü Bölük, Belgrad : 1540
Hudeyr karyesi, Medîne : 1501
hudûd-nâmeler : 412
huffâz bkz. hâfız
hukøk bkz. hakk
Humeys b. Süleymân, Latmîn (?) k., Kefer-tâb nh., Ma'arra sn. : 218
humus alınmak : 353
hurde; — darbzen : 1830, 1840, 1865, 1895; — kal'a : 1678; — köyler : 1655, 1656
Hûrî bint-i Bâlî, müteveffâ Ca'fer'in zevcesi, Karasu Yenicesi : 297
Hurrem : 1812
Hurrem (?) Bey, Mehter : 841
Hurrem, Emvâl Nâzırı, Kesterye : 912
Hurrem, Koca Pîr Ali'nin küyegüsi, harâmî : 1138
hurru'l-asl : 1699
husamâ : 36, 48, 68, 148, 163, 211, 218, 289, 290, 297, 317, 354, 363, 368, 626, 631, 697, 755, 1248, 1345, 1477; — ihzârı : 659; — muvâcehesi : 80, 82, 128, 141, 207, 256, 296, 367, 368, 374, 390, 414, 507, 564, 617, 632, 634, 639, 695, 721, 754, 776, 929, 934, 1017, 1129, 1321, 1340, 1355, 1534, 1695, 1789, 1819, 1901, 1972; —sıyla berâber etmek : 629, 631, 697, 740; —sıyla berâber kılınmak : 1060
hutabâ bkz. hatîb
hutbe okunmak : 428
hücre basmak : 936
hükm*; —-i kªdî : 522; —-i şerîf verilmek : 1094; —i alınmak : 1779; — nişânlamak : 1096
Hümâ bint-i Hasan, hırsuz, Müftîahmedçelebi mh., Gelibolı : 1030
Hüsâm : 416
Hüsâm Re'îs [/Yeniçeri Ahmed], Hâssa Re'îsi : 128, 132, 144, 347, 419, 427, 446, 635, 636, 1062, 1250, 1337, 1477, 1622, 1629, 1813, 1821
Hüsâm, Divriği Alaybeyisi Ali'nin nâyibi : 205
Hüsâm, Mevlânâ, Bayburd Kªdîsı Nâyibi : 316, 754
Hüseyin : 660, 1896, 1910, 1955
Hüseyin b. Ali, kªtil şerîki, sebîke ile müttehem, mahbûs : 1733
Hüseyin b. İnebey, kürek mahkûmı, Baboniç k., İzladi kz. : 1720
Hüseyin b. Mustafa, Çingâne, ehl-i fesâd : 1596
Hüseyin Bâlî : 993
Hüseyin Bâlî, Muhzır Kâtibi : 4, 249, 266, 450, 594, 869, 900, 947, 975, 978, 1191, 1581
Hüseyin Bey, Karahisâr-ı Sâhib Yayaları Beyi : 194, 195
Hüseyin Bey, Palu Hâkimi : 724, 1029
Hüseyin Bey, Sultân, İmâdiye Hâkimi, Karaçadırlu Aşîreti Beyi : 855, 857
Hüseyin Bey, Sultân, Şehrizol Muhâfızı, ümera-i Ekrâd'dan, Lûristân hâkimlerinden Mehmed'in oğlı : 604, 690, 1029, 1105, 1964, 1967, 1969
Hüseyin Çavuş : 107, 393, 485, 574, 587, 588, 589, 590, 602, 913, 914, 1322, 1329, 1391, 1561, 1608, 1693, 1891, 1892, 1895, 1901, 1962
Hüseyin Çavuş, Bosnalı, Karışduran Konağı zahîresine mübâşir : 1153
Hüseyin Çavuş, Dergâh-ı Mu'allâ Çavuşı : 602, 603, 1007, 1843
Hüseyin Çavuş, Dergâh-ı Mu'allâ Çavuşı, Filibe Sübaşısı : 1714
Hüseyin Çavuş, gemiler hıdmetine me'mûr : 1449
Hüseyin Çavuş, Karagöz, Babaeskisi Konağı zahîresine mübâşir : 1155, 1156
Hüseyin Çavuş, sâbık kapucı : 1562
Hüseyin Çavuş, Sakız beylerinden harâc cem'ine me'mûr : 1387, 1390
Hüseyin Çavuş, Toygun (?) : 1561
Hüseyin Çavuş, Vanlu : 1906, 1911, 1912, 1914, 1915, 1916, 1917
Hüseyin Çavuş, Vezzân Ferruh oğlı : 536, 548, 551, 979, 1927, 1928, 1929, 1930
Hüseyin Çelebi, Kâtib, Ornos mh., Sidrekapsi : 358
Hüseyin Eflak, sol-ulûfeciler cemâ'atinden, Gelibolı : 1338

Hüseyin Kethudâ, Şehrizol Beylerbeyisi Kethudâsı : 1247, 1264
Hüseyin Maş, Maşlı demekle ma‘rûf ehl-i fesâddan, Yastar k., Akçahisâr kz. : 1343
Hüseyin Re’îs, Hâssa Re’îsi, dârende : 1
Hüseyin, Abdullah oğlı, löğünci, Mekke : 261
Hüseyin, Acem-zâde, kassâb, İstanbul : 524
Hüseyin, Aclan, eşkıyâ, Latmîn (?) k., Kefer-tâb nh., Ma‘arra sn. : 218
Hüseyin, Ahmed oğlı, sağ-kol ulûfecilerinden, Aksarây Bâzârı, İstanbul : 350, 840
Hüseyin, Akıncı Beyi Süleymân Bey'in âdemi : 1659
Hüseyin, Akşehir Sübaşısı : 745
Hüseyin, Anadolı Beylerbeyisi Kapukethudâsı : 693, 812
Hüseyin, Ayamavra Topcıbaşısı : 1293
Hüseyin, Bâğçe-i Âmire Ustası, mübâşir, Üsküdar : 653
Hüseyin, Basdırmaoğlı, sâbık âmil, Molova kz., Midillü : 302, 351, 941
Hüseyin, Başţak Kal‘ası hisâr-erenlerinden : 307
Hüseyin, Bender Kal‘ası Voyvodası : 818
Hüseyin, Çeribaşı : 1569
Hüseyin, Çukacı-zâde, Hâce, Bezzâzistân, İstanbul : 712
Hüseyin, dârende, Selânik Şehri Kethudâsı : 130
Hüseyin, Dergâh-ı Âlî topcılarından : 405
Hüseyin, Dergâh-ı Mu‘allâ Çavuşı, mübâşir : 435
Hüseyin, Dîvâne, ehl-i fesâd elebaşısı, Kazdağı : 1821
Hüseyin, ehl-i fesâd : 1400
Hüseyin, Emîr-i Ahûr, Kırşehri : 771
Hüseyin, Hakkâri Beyi Zeynel Bey'in Kethudâsı : 1085, 1243
Hüseyin, hâssa topcılarından : 1014
Hüseyin, hisâr-ereni, Başţak kl. : 298, 307, 439
Hüseyin, Hoca İlyâs oğlı Mehmed Evkªfı Nâzırı, Burusa : 1202
Hüseyin, İmâdüddîn Bey Kethudâsı : 65, 81
Hüseyin, Kara, şekªvet ile ma‘rûf : 868, 961
Hüseyin, müteveffâ Ca‘fer'in kölesi, Karasu Yenicesi : 297
Hüseyin, Kavala Kapudânı : 31, 149, 157, 189, 212, 464, 558, 559, 1490
Hüseyin, Keçel Hüseyin oğlı, gedük sâhibi, ehl-i fesâd, Bitlis : 1252
Hüseyin, Keçel, sâbık Erciş Kulları Kethudâsı, ehl-i fesâd : 1252
Hüseyin, mahbûs, Edirne : 1060
Hüseyin, Mâmrevan Beyi Ömer Bey Kethudâsı : 778
Hüseyin, Menzile Emîni : 173
Hüseyin, Mîr, Bayat Beyi : 931, 932, 934, 1381
Hüseyin, mîrî bostân hıdmetinde : 544
Hüseyin, Müsellem Çeribaşısı : 1587
Hüseyin, müteveffâ Bolı Beyi : 1275
Hüseyin, Niğbolı Sancakbeyi Mehmed Hân'ın âdemi : 1742
Hüseyin, Ofçabolı Yörükleri Sübaşısı : 792
Hüseyin, Peklin : 307
Hüseyin, Perkovi k., Boğdan : 166
Hüseyin, Pojega beyi âdemi : 1742
Hüseyin, Selânik yörükleri sübaşısının âdemi : 792
Hüseyin, Semendire beyi âdemi : 1741, 1746, 1747, 1757
Hüseyin, Seyyid : 415
Hüseyin, sipâhî : 754
Hüseyin, Şâh, Burdurluoğlı, şakΩ, Karamürsel : 672
Hüseyin, Şehzâde Selîm'in Lalası : 38, 1391
Hüseyin, Şehzâde [Mehmed] Evkªfı Câbîsi : 504
Hüseyin, Van Beylerbeyisi : 286, 1418
Hüseyin, Yasakcı, Dergâh-ı Âlî Yeniçerisi, Misivri ks. : 1122
Hüseyin, Yeniçeri : 1610
Hüseyin, Yeniçeri, kªtil : 422, 438, 468, 553
Hüseyin, Za‘îm, Kavala Kapudânı : 115, 559, 974
Hüseyinbeyoğulları, Diyârbekir : 43
Hüseyinşâh Bey, Mora Beyi : 1482
Hüseyinşâh, Ohri Beyi : 280
Hüsrev Bey, Klis Beyi : 701, 803, 1869
Hüsrev Bey, Sakız Şehremîni, Silâhdâr : 1545
Hüsrev Bey, Selânik Nâzırı : 130
Hüsrev Kâtib : 2
Hüsrev Paşa Kethudâsı Ahûrları, Hasköy : 1138
Hüsrev Paşa, Bağdâd'dan ma‘zûl : 199

Hüsrev Sübaşı : 2
Hüsrev, Dergâh-ı Mu‘allâ Çavuşı : 1936
Hüsrev, Gekbovize : 137, 141
Hüsrev, Hâce Kemâl kulı, Bezzâzistân, İstanbul : 712
Hüsrev, hırsuz u harâmî, erbâb-ı tîmâr, Belvîrân kz. : 368
Hüsrev, Kastamonı beyi âdemi : 1327
Hüsrev, Klis Sancağı Sol-Kol Alaybeyisi, mübâşir : 179, 459, 536, 551
Hüsrev, müteveffâ Peklin Kethudâsı : 307
Hüsrev, Srebreniçe Kal‘ası Dizdârı : 856
Hüsrev, Voyvoda : 984

ıdlâl : 414, 663, 693, 754, 842, 1080, 1383, 1752; —-i şer‘ : 1517
Ilgun kªdîsı : 369
Ilıca : 1607; — Kªdîlığı : 863; — kªdîsı : 179, 659, 787, 860, 1093, 1769, 1771; — Konağı : 1773; — Konağı zahîresi : 1771, 1773; — nâyibi : 179; — Yurdı : 1797, 1813
Ilıca-i Niş : 1762; — Konağı : 1561, 1746; — Konağı zahîresi : 1568, 1693, 1746, 1762; — Yurdı : 1822
Irak : 122
ırgad(lık) : 11, 485, 663, 1188; — kullandurmak : 1527; —iye : 10, 11
ırmak : 1662
ırz; — u nâmûs-ı saltanat : 53, 87, 331, 491, 493, 495, 669, 817, 933, 1008, 1131, 1412, 1713, 1765; —-ı saltanata halel getürmek : 414; — ları pâymâl etmek : 282
ırzâ etmek : 789
Isladete karyesi, Sofya kz. : 69
ıslâh : 739; —-ı ahvâl-i ra‘ıyyet : 161
Islavişte (?) nâhiyesi : 459
Istabl-ı Âmire : 69, 793, 1099, 1331, 1513, 1739, 1833; — bârgîrleri : 1020; — mühimmi : 1394
ıstabur : 27, 1218; — harâbı : 466; — vaz‘ı : 466
Işıklu karyesi, Tekfurdağı : 1195
ışkıcı : 301
ıtk-nâme : 782
ıtlâk : 2, 103, 260, 383, 468, 473, 476, 528, 553, 630, 631, 672, 800, 820, 1005, 1006, 1037, 1196, 1317, 1499

i‘lâ-yı kelime-i ulyâ : 1555
i‘lân-ı fısk : 675
İbâde Cemâ‘ati, Arab tâyifesi : 16
ibâdet : 191; — ü tâ‘at : 612
ibâkat : 1666
İbb kªdîsı : 1686
İbere [/İberi] nehri/suyı : 1561, 1607, 1746, 1812; — Konağı zahîresi : 1693
İberi nehri bkz. İbere
ibrâ vü iskât : 103
İbrâhîm : 104, 444
İbrâhîm Ağa, Şehzâde Selîm'in Kapucıbaşısı : 277, 302
İbrâhîm b. Abdullah, Nablûs : 1290
İbrâhîm b. Gudayya, gâsıb, Kudüs : 336
İbrâhîm b. Lazar, katl zanlısı, Samakov : 659
İbrâhîm b. Mûsâ, dârende : 632
İbrâhîm Bey'in kethudâsı : 257, 607, 608, 1492, 1495
İbrâhîm Bey, Erciş Beyi : 844
İbrâhîm Bey, sancak mutasarrıfı, sâbık Nâzır-ı Emvâl, Mekke-i Mükerreme ve Arafat Suyolı hıdmetine me’mûr : 257, 261, 359, 391, 607, 608, 1188, 1492, 1495
İbrâhîm Bey, Vize Beyi : 1458, 1460
İbrâhîm Çavuş : 1331, 1546, 1604
İbrâhîm Çavuş, Muhtesib-zâde : 1841, 1842, 1847, 1849, 1850
İbrâhîm Çavuş, müteveffâ : 728
İbrâhîm Paşa İmâreti, Kavala : 60; — mütevellîsi : 60
İbrâhîm Paşa Sarâyı : 1538
İbrâhîm, Budun Çavuşı : 1410, 1420
İbrâhîm, çavuş-oğlı : 1186
İbrâhîm, Çirmen beyi âdemi : 1605
İbrâhîm, dârende : 560
İbrâhîm, dârende, Kudüs : 1248
İbrâhîm, dârende, Sağ-Ulûfeciler Bölüği'nden, Yûsuf k., Hasköy kz. : 919
İbrâhîm, Erbil Sancakbeyi Sübaşısı : 564
İbrâhîm, eski nâyib, Konya : 634
İbrâhîm, Fahreddîn oğlı, kªtil, Halka k. Hârîm kz. : 267
İbrâhîm, harâmî serdârı, Karacalar : 192, 193
İbrâhîm, Hoca : 312
İbrâhîm, kªtil, Samakov : 1444
İbrâhîm, mahbûs Rahmâniye Kulları Ağası : 113, 951
İbrâhîm, Serdâr, gönüllü, Karaman za‘îmlerinden : 1948
İbrâhîm, Seydî Ahmed'in eytâmı vasîsi Hacı Ahmed'in oğlı, Hor k., Akşehir kz. : 1203
İbrâhîm, Seydîşehri kz. : 560
İbrâhîm, Şucâ‘ Re’îs âdemi : 817
İbrâhîm, Tercemân : 83
İbrâhîm, Yaramışoğlı, erbâb-ı tîmârdan, Erzurum : 1229
İbrâhîm, Za‘îm : 971, 1136
İbrâhîmlü karyesi, Yanbolı : 101
İbrayil bkz. Brayil
ibrişim; — direği : 1030; — futa : 1030; — satanlar : 304
ibtidâ; — berâtı : 12, 204, 223, 530; — tîmârı : 546, 963
icârât bkz. icâre
icâre [/icârât] : 68, 555, 584, 616; — kâtibleri : 801; — tarîkı : 555, 616; —ye almak : 1248; —ye dutmak : 1689
icâzet : 118, 250, 320, 321, 322, 399, 443, 491, 493, 531, 540, 548, 557, 575, 576, 591, 640, 701, 1365, 1938; — almak : 788; — ver(il)mek :

260, 390, 574, 577, 663, 699, 1165, 1560, 1618, 1680; —-i hümâyûn : 481, 499, 916
icmâl : 1441; — defteri : 43, 46; — sûreti : 673
iç il : 1618, 1741; — askeri : 260, 954; — sancakbeyleri askeri : 154; — sancakları askerleri : 426; — sancakları beyleri : 426; — sipâhîleri : 493
iç liman : 427
iç-oğlan : 1165
içeru kal'a : 954, 1133
İçil; — sancağı : 1866; — sancağı alaybeyisi : 263; — sancak(beyi) : 194, 195, 263, 611, 624, 879
îd; —-i suğrâ : 984; —-i şerîf : 1382, 1977
İdrîs, Mudurnı kz. : 384
ifrâz : 7, 1630, 1650; — tahsîli : 1418; — tevzî'i : 705; — zabtı : 1418; — zuhûrı : 705
ifsâd : 558, 949, 1451; — def'i : 565, 1721; —ın def' u ref'i : 1721
iftirâ : 163, 312, 317
iğmâz-ı ayn : 1354
iğvâ : 223, 824, 1517
ihmâl : 229, 235, 247, 260, 287, 301, 306, 310, 337, 341, 371, 377, 381, 388, 391, 401, 448, 455, 456, 457, 459, 471, 497, 498, 522, 541, 585, 589, 624, 631, 638, 655, 757, 776, 787, 813, 830, 862, 864, 897, 911, 1023, 1045, 1088, 1089, 1144, 1153, 1154, 1155, 1156, 1157, 1158, 1160, 1161, 1235, 1258, 1305, 1363, 1366, 1378, 1406, 1408, 1425, 1437, 1462, 1492, 1495, 1519, 1535, 1562, 1568, 1569, 1589, 1590, 1601, 1607, 1608, 1632, 1637, 1638, 1639, 1655, 1664, 1669, 1716, 1718, 1775, 1777, 1807, 1812, 1824, 1836, 1838, 1839, 1840, 1855, 1857, 1864, 1875, 1882, 1896, 1898, 1899, 1900, 1907, 1911, 1934, 1944, 1947, 1952, 1953, 1956, 1958, 1959, 1960, 1962, 1965, 1967, 1977, 1978, 1988; — ü gaflet : 1693; — ü muhâlefet : 1438; — ü müsâhele : 1, 34, 98, 111, 151, 155, 159, 176, 195, 203, 209, 232, 245, 249, 262, 288, 294, 308, 311, 333, 339, 389, 430, 469, 505, 522, 525, 545, 595, 596, 637, 736, 737, 744, 750, 761, 773, 775, 793, 799, 846, 860, 882, 1001, 1012, 1019, 1090, 1131, 1148, 1159, 1168, 1176, 1181, 1213, 1224, 1282, 1283, 1310, 1331, 1356, 1375, 1416, 1445, 1486, 1504, 1515, 1531, 1570, 1610, 1629, 1640, 1649, 1660, 1737, 1748, 1753, 1781, 1811, 1812, 1837, 1851, 1852, 1853, 1863, 1909, 1950, 1981; — ü te'allül : 714; — ü tekâsül : 316, 521, 573, 754, 794
ihrâcât-ı hacc-ı şerîfe emîni : 1046
ihrâcât-ı hâssa defterleri : 801
ihrâk (etmek) : 260, 292, 293, 663, 1124
ihtilâl : 479, 994, 1022; — vermek : 1343; —e bâ'îs olmak : 506
ihtilât : 205
İhtiman : 1546, 1607; — Konağı zahîresi : 1674, 1675, 1679, 1693; — Yurdı : 1721
ihtisâb hıdmeti : 277
ihtiyâr Mısır kulları : 1084
ihzâr-ı husamâ : 258, 729, 889, 1173, 1203
İki Yüz On Altıncı Bölük : 734
iki tîmâra geçmek : 1229
ikindi dîvânı : 1668
ikᵃmet-i beyyine : 621
il-emîni : 376
il-er(ler)i : 180, 365, 463, 552, 843, 1090, 1274, 1400, 1438, 1482, 1523, 1893, 1909; — ihrâcı : 177, 631, 1301
il-ereni : 1227
İlbasan (sancağı) : 202, 1299; — beyi kethudâsı : 1299; — İskelesi : 361; — Kal'ası bevvâbı : 439; — kılâ'ı : 839; — neferleri : 307; — sancağı kᵃdîsı : 361; — sancağının hıfzı : 1055; — sancağının tahrîri : 1123; — (sancak)beyi : 202, 298, 307, 361, 439, 454, 624, 701, 725, 726, 839, 862, 959, 1038, 1055, 1056, 1123, 1343, 1489, 1551
ilhâd : 1401
İlok : 1915; — kᵃdîsı : 1638
İlova karyesi, Tırnovi kz. : 503
ilticâ : 147, 690
iltizâm : 11, 13, 564, 616, 902, 1286, 1348, 1372, 1444; — emîni : 713; — etmek : 425, 787, 1324, 1577, 1654; — tarîkı : 1120; —a iltihâk : 15; —a vermek : 1685; —a zam : 15; —la zabt : 555
İlya Eruh, Yahûdî kassâb, İstanbul Cemâ'ati'nden : 1244
İlyadur Seruti, Yahûdî kassâb, Surken (?) Cemâ'ati'nden : 1244
İlyâs b. İmerze, Müftîahmedçelebi mh., Gelibolı kz. : 1062
İlyâs b. Yûsuf, Müftîahmedçelebi mh., Gelibolı : 1062
İlyâs Çavuş : 448, 989, 1518, 1931
İlyâs Çavuş, Dergâh-ı Mu'allâ Çavuşı, zahîre tedârük ve ihrâcına me'mûr : 1346, 1637, 1822
İlyâs Çavuş, Edirneli, Mermercik Konağı zahîresine me'mûr : 1151
İlyâs Çavuş, posta, Köşen Konağı zahîresine mübâşir : 1157, 1158

İlyâs Horla, kallâb Çingâne : 1444
İlyâs Kethudâ, Şâm Mîr-alemi : 1239
İlyâs, evi basılan müştekî : 1224
İlyâs, Kudüs-i Şerîf Beyi : 428
İlyâs, Rum Müfettişi, sâbık Çorum Beyi : 309, 507
İlyâs, Sultângîrcâmi'i mh., Galata : 281
İlyâs, yaramaz, Kebsud kz. : 1141
İlyâs, yeniçeri, Kayseriyye : 188
İlyâsoğlanı karyesi, Zile : 638
İlye b. İstimad, harâmî, Gelibolı : 144
İmâdiye hâkimi : 857
İmâdüddîn Bey kethudâsı : 65, 81
imâm : 88, 1017, 1063, 1821; — döğmek : 256; — evi : 88; — ta'yîni : 1490; —-ı karye : 1238; —-ı kasaba : 256; —a şetm : 281
İmâmkulı, müteveffâ sipâhî, tîmâr mutasarrıfı, Erzurum : 1229
îmâna şetm : 163
imâret [/amâyir] : 253; — binâsı : 1730; — evkᵃfı : 503, 859, 1017, 1251, 1415; — evkᵃfı mahsûli : 37, 1577; — evkᵃfı mukᵃta'âtı : 402; — içün zabt : 1730; — kâtibi : 1112; — koyunı : 337; — muhâsebesi : 1112; — mühimmi : 164, 615, 651; — mütevellîsi : 60, 164, 1080, 1577; — nâzırı : 1112; —e vakf : 1730; —lere koyun vermek : 1506; —-i selâtîn : 1009
İmâret-i Âmire : 639, 1337; — evkᵃfı : 729, 787, 1039, 1251; — mütevellîsi : 352, 470, 639, 895
İmâret-i Âmire Medresesi, Şâm : 1534
imece bkz. imeci
imeci [/imece] : 727, 881; — tarîkı : 170
İmrahor, Göril Melik'in aznavurlarından : 1269
İmralı adası kᵃdîsı : 308
İmrân (?), tîmâr sâhibi : 736
imzâ akçası : 1826
İn (?) Memlehası iltizâmı : 1654
İnceğiz karyesi, Silivri : 1346
incir; — bey'i : 1282; — tahmîli : 1282
incü : 25, 1367
İne kᵃdîsı : 124
İnebahtı : 574, 1543; — emvâl-i hâssa nâzırı : 709; — kᵃdîları : 588; — kᵃdîsı : 454, 575, 709, 882; — Kal'ası azebleri ağası : 709; — sancağı mukᵃta'âtı : 1336; — (sancağı) nâzırı : 1340, 1963; — (sancak)beyi : 328, 329, 454, 512, 588, 624, 654, 701, 709, 716, 859, 862, 882, 958, 1109, 1550
İnecik : 539
İnegöl (kazâsı) : 139, 271; — kᵃdîsı : 235, 289, 388; —'den Bozöyük'e kadar kᵃdîlar : 235
İnehan, Bosna, Pojega, Zaçesne ve Klis sancakları mâbeyni emîni : 697
inek sirkası : 959
İngiltere; — kraliçesi : 93; — papasları : 1006
İnöz; — İskelesi : 238; — Kᵃdîlığı : 109; — kᵃdîsı : 453, 626; — kᵃdîsı nâyibi : 238
İnşitardine karyesi, Üsküb : 620
ip : 421, 1877
İpek (kazâsı) : 947, 1048, 1298, 1339; — kᵃdîsı : 947; —'in tahrîri : 1048
ipek : 78; —ci : 381
İpsala : 1403, 1404, 1417; — Çayırı : 1403; — Kᵃdîlığı : 109; — kᵃdîsı : 128, 341, 453, 1161, 1331
îrâd defteri : 1490
Îrân bkz. Yukaru Cânib
İravaylık (?), Yahûdî kassâb, Şenuda Cemâ'ati'nden : 1244
irs-i şer' : 297
irsâliyye : 296, 678; — defteri : 1260
İrsima, kaçak neccâr, İmralı adası : 308
irtikâb : 186
irtişâ : 179, 1089, 1481
Îsâ (a.s.) : 191, 487, 1812
Îsâ Bâlî b. Dede, Müftîahmedçelebi mh., Gelibolı : 1062
Îsâ Bâlî b. Mustafa, gurbet tâyifesinden, Aksu derbendi, İnegöl kz. : 271
Îsâ Çavuş : 34
Îsâ el-Muhazziz, eşirrâ, Handân k., Remle kz. : 1017
Îsâ Hoca, Akkirman : 77
Îsâ Re'îs, Azak Kapudânı, kayık inşâsına me'mûr : 1167, 1284
Îsâ, Câhil, sûhte, Menteşe sn. : 843
Îsâ, çavuş-oğlı : 846, 867, 1608
Îsâ, çoban, Mihaliç kz. : 210
Îsâ, Ergene İmâreti Mütevellîsi : 1080
Îsâ, Hacı, Niğde : 365
Îsâ, Kobran k., Ruskasrı kz. : 1122
Îsâ, Ruha beyinin âdemi : 363, 366
Îsâ, Sübaşı, mahbûs, Divriği : 80, 135
Îsâ, Şeyh, sâbık Buhayra Şeyhu'l-Arabı, Mısır : 420, 421
Îsâ, Tırnovi Kᵃdîsı, maktûl : 806
İsakçı emîni : 232
İsfendiyâr Çavuş, Çatalca Konağı zahîresine mübâşir : 1144, 1518, 1931
İsferka karyesi, İpek kz. : 947; — keferesi : 947
İsfetiandaş azmağı, Peçuy : 1922
İsfirlik Banası kᵃdîsı : 1591, 1773, 1782, 1893

İsfirlik; — kªdîsı : 715, 1782; — kªdîsı nâyibi : 715; — Kal‘ası erenleri : 715; — nâhiyesi kªdîsı : 1743
İshâk Nebî Türbesi : 253
İshâk, Bozyaka k., Mudurnı kz. : 384
İshâklu kªdîsı : 369
İskaradin; — kªdîsı : 390, 412, 776, 806; — kazâsı ahâlîsi : 390; —'in tahrîri : 1048
iskele(ler) : 19, 37, 110, 111, 114, 164, 169, 238, 275, 293, 296, 320, 321, 400, 446, 455, 595, 633, 642, 684, 739, 781, 859, 861, 867, 946, 983, 1016, 1018, 1059, 1194, 1204, 1267, 1282, 1322, 1343, 1394, 1472, 1497, 1533, 1858; — ahâlîsi : 983; — emîn(ler)i : 112, 169, 430, 452, 661, 1316, 1497; — hâsları emîni : 296; — hıdmeti : 1979; — hıfzı : 1086, 1347; — işlememek : 1543; — mühimmi : 1347; — seddi : 538; —den zahîre almak : 361; —lere tereke indürmek : 595; —lerin hıfz u zabtı : 1503; —ye arpa indürmek : 883, 890; —ye kereste indür(il)mek : 364, 637; —ye odun indürmek : 1437; —ye odun tahmîli : 124; — ye tereke indürmek : 861, 867, 883; —ye tereke sürmek : 871; —ye zahîre indürmek : 45
İskender Bey, Pakriç Beyi : 1619
İskender Bey, Zaçesne Beyi : 701
İskender Çavuş, Dergâh-ı Mu‘allâ Çavuşı, Yasakçı : 1866
İskender Çavuş, Dergâh-ı Mu‘allâ Çavuşı : 156, 167, 204, 205, 333, 339, 443, 455, 539, 541, 804, 815, 819, 975, 1546, 1616
İskender Çavuş, Kırçovalı, Na‘lband, Elvânbeylü Konağı zahîresine mübâşir : 1153, 1154, 1561
İskender Çavuş, Rodoscuklu, Dergâh-ı Mu‘allâ Çavuşı : 342, 1561
İskender Çavuş, Şâh : 223
İskender Çavuş, zahîre sürmeye me'mur : 846
İskender Paşa Hânı, Bulak : 421
İskender Paşa kethudâsı : 876, 1555, 1647
İskender Paşa, Bağdâd Beylerbeyisi : 353, 564, 849, 1029, 1964
İskender Paşa, İstanbul Muhâfızı, sâbık Budun Beylerbeyisi : 382, 476, 1086, 1257, 1517, 1522, 1528, 1530, 1537, 1578, 1585, 1645, 1646, 1692, 1698, 1733, 1813, 1821, 1826
İskender, Atebe-i Ulyâ Çavuşı : 592
İskender, Dergâh-ı Mu‘allâ Çavuşı, Yayabaşı, mübâşir : 484
İskender, Dergâh-ı Mu‘âllâ Çavuşı, koyun hıdmetine me’mûr : 481
İskender, Honende, tereke sâhibi, Mihaliç : 861
İskender, sâbık Diyârbekir Beylerbeyisi : 1603
İskender, sâbık Van Beylerbeyisi : 1418
İskender, sipâhî, Onuz k., Ladik kz. : 507
İskender, sipâhî, sol-garîb yiğitlerinden : 624
İskender, Yedikulle Kethudâsı : 1261
İskender, Yeniçeri Ağası, Budun : 476
İskenderiyye (kazâsı/sancağı) (Arn.) : 683, 725, 947, 1048, 1174, 1298, 1339; — beyi (kapu)kethudâsı : 722, 723, 725, 726, 730, 1106, 1139; — İskelesi : 1343; — Kal‘ası : 1419; — Kal‘ası müstahfızları : 1106; — kªdîları : 723, 730; — kªdîsı : 722; — sancağı sipâhîleri : 426; — sancağının hıfzı : 1174; — sancağının müceddeden tahrîri : 683; — (sancak)beyi : 254, 426, 624, 701, 722, 723, 725, 726, 862, 947, 1048, 1106, 1139, 1419; — 'nin tahrîri : 1048
İskenderiyye (Msr.) : 1079, 1169, 1171, 1172, 1631; — gemileri : 1172; — kadırgaları : 765; — kapudânı : 515, 555, 616, 717, 1169, 1171, 1172
İskenderli Hocaoğlı, Akkirman : 77
İskilip kªdîsı : 626
iskªt : 384, 909; —-ı hak : 317
İslâm : 331, 954, 1412; — dînine girmek : 937; — vilâyeti : 1106; —'a gelmek : 1006, 1195
İslâm Giray, Tatar Hânı Devlet Giray'ın oğlı : 1201
İslâm, harâm-zâde, Azak kl. : 506
İslâm, muhtesib oğlanı : 225
İslâm, şakΩ re’îsi : 631
İslâmbol bkz. İstanbul
İslanisla, Leyh Kralının Tercemânı : 755
İslankamin [/Slankamen]; — Anbârı : 1741; — kªdîsı : 1908; — Kal‘ası : 911; — Kal‘ası Anbârları : 924; — Konağı : 1907, 1908; — Konağı zahîresi : 1910
İsmâ‘îl Çavuş : 666, 946
İsmâ‘îl FakΩh, eşirrâ, Yazur ahâlîsinden : 1017
İsmâ‘îl Voyvoda, paşa voyvodası : 1907
İsmâ‘îl, Baban beyinin âdemi : 872
İsmâ‘îl, ehl-i fesâd : 1320
İsmâ‘îl, Emîne'nin katline kasdeyleyen, Burusa : 1087
İsmâ‘îl, erbâb-ı tîmârdan, mübâşir : 1894
İsmâ‘îl, Hacı, şerîr, ehl-i fesâd, Si‘ird : 629
İsmâ‘îl, Îrân Şâhı : 205
İsmâ‘îl, Mevlânâ, Arac Kazâsı Kªdîsı : 1173
İsmâ‘îl, Mudurnı kz. : 384
İsmâ‘îl, Sübaşı, sancak mutasarrıfı Lutfî'nin âdemi, mahbûs, Divriği : 80, 135, 204, 223
İsmâ‘îl karyesi : 503
İsnata Deriman (?), ehl-i fesâd, zimmî : 993

İspanya (vilâyeti) : 401, 580, 968, 1006; —'yı gâret ü hasâret : 968
ispençe : 8, 10, 78, 705, 719; — mahsûli : 325; — mültezimi : 311
İspilin Kal'ası, Venedik kal'ası : 1194
İspir; — sancağı : 316; — Kal'ası dizdârı : 1827; — Kal'ası neferleri : 1827; — sancağının tahrîri : 705, 754
İsporokilise karyesi, Avlonya : 207
israf : 1272; — u itlâf : 1205, 1361, 1678
İsrâyil, Ortavîrân : 263
İsrâyil, Yakıcı k. : 1383
İstana, zimmiyye, Baboniç k., İzladi kz. : 1720
İstanbul Cemâ'ati, Yahûdî cemâ'ati : 1244
İstanbul [/İslâmbol] : 20, 115, 127, 129, 159, 166, 209, 250, 276, 341, 352, 362, 435, 455, 456, 471, 524, 538, 539, 552, 623, 659, 714, 765, 777, 787, 846, 861, 862, 867, 873, 879, 882, 884, 890, 913, 962, 1013, 1021, 1043, 1061, 1065, 1077, 1081, 1087, 1088, 1111, 1132, 1161, 1170, 1212, 1244, 1267, 1299, 1351, 1382, 1394, 1398, 1405, 1406, 1407, 1444, 1466, 1471, 1508, 1512, 1513, 1514, 1530, 1555, 1585, 1611, 1629, 1652, 1653, 1666, 1692, 1720, 1739, 1791, 1821, 1890; — ağniyâsı : 1276; — Boğazı : 169; — hâfızı : 1645, 1646, 1698, 1813, 1821, 1826; — içün kassâb yazımı : 712; — imâretleri : 1506; — kadîsı : 49, 63, 313, 524, 596, 712, 735, 921, 1150, 1244, 1251, 1276, 1365, 1433, 1443, 1485, 1506, 1507, 1508, 1533, 1555, 1647, 1700; — kantârı : 853, 854, 1016, 1126; — kapudânı : 1496; — kassâbları : 75, 1251, 1647; — kassâbları sermâyesi : 1276, 1433; — kîlesi : 106, 970; — koyunı : 339, 417, 1258; — muhâfazası : 1257, 1522, 1537, 1585, 1733; — muhtesibi : 50, 1228, 1402; — müddi : 37; — nasârâsı : 1276; — sarâyları : 1506; — soğanı : 349; — suyı : 49; — sübaşısı : 184; — zahîresi : 129, 173, 225, 333, 337, 343, 344, 416, 417, 462, 464, 483, 485, 490, 554, 561, 585, 587, 595, 596, 730, 877, 882, 948, 974, 1005, 1225, 1245, 1268, 1282, 1332, 1402; — Zindânı : 777, 1733; —'dan Ağrıboz'a kadar olan yalı kadîları : 596; —'dan Belgrad'a kadar yol üstündeki kadîlar : 380; —'dan Boğdan'a kadar yol üstündeki kadîlar : 83; —'dan Budun'a kadar yol üstündeki kadîlar : 72; —'dan Budun'a kadar yol üstündeki konaklardaki kadîlar : 1020; —'dan Edirne'ye kadar yol üstündeki kadîlar : 1099, 1408; —'dan Erdel'e kadar yol üstündeki kadîlar : 1185; —'dan Kütahya'ya kadar yol üstündeki kadîlar : 73; —'dan Mora'ya kadar Rumili yalılarındaki beyler : 552; —'dan Mora'ya kadar Rumili yalılarındaki kadîlar : 552; —'dan Niğbolı'ya kadar yol üstündeki kadîlar : 1228; —'un hıfzı : 1086
İstanbullu hâtûn : 1699
İstanköy kadîsı : 228
İstanos karyesi, Murtaz-âbâd : 1184; — zimmîleri : 1184
İstefan Kral [/Kral-oğlı], Erdel Kralı, Kral Yanoş'un oğlı : 27, 58, 59, 99, 108, 154, 155, 158, 187, 219, 278, 315, 332, 494, 497, 517, 661, 684, 686, 766, 887, 949, 953, 1015, 1016, 1066, 1185, 1189, 1548, 1778, 1818, 1979, 1987; — askerleri : 953; — beyleri : 108, 953; — bolarları : 953; — kal'aları : 260; — leşkeri : 27, 108; — memleketi : 108
İstefan, Voyvoda : 1623, 1653
İstefe kadîsı : 759
İstepan veled-i Manço, voynuk-oğlı voynuk, Yobak k., Sofya kz. : 69
İstepan, zimmî, Anutlağlava k., Priştine : 1689
istîlâ : 669, 1712, 1713
isticâze(-i hümâyûn) : 54, 58, 102, 160
istikrâz : 454
istimâlet : 23, 66, 107, 108, 154, 158, 506, 822, 842, 1101, 1361, 1373, 1465, 1479, 1853, 1927; — vermek : 631, 1979; —-nâme : 1165
istişfâ eylemek : 205
İstolca Kal'ası : 1768
İstolni Belgrad : 1665; — beyi : 1103; — gâzîleri : 733
İstonyo, ehl-i fesâd, zimmî : 993
İstoyan Poyo, zimmî eşkıyâ, İnşitardine k., Üsküb : 620
İstoyan veled-i Malkoviç, voynuk-oğlı voynuk, Yukarı Hince k., Sofya kz. : 69
İstravik; — kazâsı : 308; — kadîsı : 308
İsvetimikloş (?) Kal'ası, Pojega vt. : 901
isyân(lar) : 286, 353, 447, 495, 505, 506, 565, 727, 842, 872, 1048, 1106, 1138; — u tuğyân : 368, 374, 437, 597, 959, 1017, 1131, 1135, 1222, 1699
İşa (?), Yahûdî : 470
İşengraş (?) Kal'ası'nın ta'mîri : 1048
iş tutmak : 1372
iş-er(ler)i : 66, 289
işkence (etmek) : 185, 210, 1224
İştib; — kazâsı : 279, 1691; — kadîsı : 159, 279, 852, 1691, 1811; — kasabası kassâmı : 279
iştirâk tarîkı : 200

itâ'at-i şer' : 947
itâle-i lisân : 345, 698, 754
İtaşka Kal'ası : 1708; —'nın fethi : 1584, 1690
itmi'nân-ı ra'ıyyet : 1373
İvanyani karyesi, Sofya kz. : 69
İvaz Çavuş, Dergâh-ı Mu'allâ Çavuşı, mübâşir : 1043, 1789, 1819
İvaz, Şehrizol Çavuşı : 153
İvraca; — kªdîsı : 761, 1088, 1380, 1382, 1406, 1673, 1674; — Kal'ası, harâbe, Klis : 412
İvranya; — kazâsı : 1691; — kªdîsı : 159, 852, 1691, 1811
İzdin; — dizdârı : 1372; — kªdîsı : 759; — Kal'ası erenleri : 1372
İzladi; — kªdîsı : 159, 761, 1088, 1380, 1382, 1406, 1562, 1720; —'den Sofya'ya kadar olan kªdîlar : 1591
İzmir : 30, 38, 39, 416, 543, 1282; — kªdîsı : 362
İznik : 141, 349, 936; — Kªdîlığı : 418, 457; — kªdîsı : 124, 349, 388, 562, 583, 900, 936, 1063; — kªdîsı nâyibi : 562; — kasabası ahâlîsi : 1063; — re'âyâsı : 562
İznikmid (kazâsı) : 141, 269, 308, 606, 1268, 1484; — İskelesi : 637; — kªdîsı : 308, 485, 490, 543, 905, 1167, 1282, 1484
İzvornik (kasabası/sancağı/livâsı): 296, 1549, 1550, 1554, 1741, 1790, 1795, 1801; — beyi çavuşı : 1042; — harâcı : 925; — kªdîsı : 1554, 1758, 1857, 1939, 1953; — sancağı kªdîları : 1863; — (sancak)beyi : 541, 670, 701, 770, 856, 899, 925, 1042, 1208, 1217, 1554, 1726, 1742, 1864; — sipâhîsi : 1713; —'den Böğürdelen'e kadar Sava kenârındaki kªdîlar : 1837; —'e kadar yol üstündeki beyler : 1043; —'e kadar yol üstündeki kªdîlar : 1043
İzzeddîn, müfsid, Ekrâd tâyifesinden, Kilis : 1064
İzzeddînler karyesi, Turgud kz. : 634
İzzet (?) b. Nân (?), eşkıyâ, Latmîn (?) k., Kefer-tâb nh., Ma'arra sn. : 218

Juba, zimmî, Balıklı k., Yenişehir : 221

Kabaş, Akkirman : 77
kabâyil bkz. kabîle
Ka'be-i Mükerreme : 211
kabîle [/kabâyil] : 122, 374, 437; —-i Arab şeyhi : 366
kaçak neccârlar : 308
kaçgun gemi : 140
kadeh : 1265
Kadem, Kutlu k., Meğri kz. : 206
Kadem-i Hazret-i Îsâ : 191
Kader, Kara, harâmî, gurbet tâyifesinden : 1224
kadına bkz. kaduna
kadırga : 33, 39, 115, 149, 320, 452, 534, 557, 559, 765, 866, 914, 926, 962, 992, 1016, 1037, 1069, 1079, 1089, 1167, 1171, 1177, 1194, 1223, 1300; — ağaçları : 1093; — binâsı : 427, 836, 1688; — çubuğı ihzârı : 229; — direği : 866; — donad(ıl)mak : 30, 38, 39, 825, 826, 1371; — esbâbı : 866; — gemileri yapılmak : 1089; — helâki : 1037; — irsâli : 1035, 1058; — karaya urmak : 866; — kerestesi : 427, 633, 637, 1688; — kerestesi cem'i : 1093; — kuşağı : 229; — mühimmâtı ihzârı : 229; — mühimmâtı irsâli : 272; — mühimmi : 758; — ta'yîni : 446, 1116, 1128; — yapdurmak : 1445; — yeniden işletmek : 469; —lara kereste tahmîli : 364; —ya barut tahmîli : 962; —ya cenkci ta'yîni : 1128; —ya girmek : 1035, 1058, 1128
kªdî* [/kuzât]; — arzı : 196, 414, 564; — azli : 553; — dövmek : 824; — hıdmetkârları : 282; — huccetleri : 302; — kâtibi : 1338; — katli : 137, 806; — kethudâsı : 614, 1780; — mahzarı : 384, 941; — muhzırı : 223, 1225; — nâyib(ler)i : 68, 238, 317, 715, 721, 754, 1110, 1111, 1982; — reddi : 78; — ta'yîni : 66, 355, 1490; — tebdîli : 439; — zulmi : 1173; —ları zulme tahrîk : 1248; —ların ihmâli : 1089; — ların teftîşi : 369; —lığı âhara verilmek : 34, 658; —lığı alınmak : 981, 1070; —lık verilmek : 1677; —lıkdan azl : 1173; —lıklar defter olunmak : 1588; —lıklar defteri : 1588; —ya şetm : 281
kªdî-asker : 242, 279, 281, 309, 312, 317, 335, 351, 422, 435, 444, 445, 617, 632, 634, 659, 693, 721, 941, 961, 976, 1060, 1062, 1098, 1306, 1309, 1590, 1596, 1660; — efendi kethudâsı : 745; — muhzırı : 763, 1590; —lik : 734
Kªdîlu karyesi, Vize : 896; — halkı : 896
kadîm; — kenîse : 674; — konaklar : 1760
kadîmî; — ra'ıyyet : 8; — re'âyâ : 1585
Kados karyesi, havâss-ı hümâyûndan, Ohri kz. : 719
kaduna [/kadına]ya ur(ıl)mak : 238, 838, 1037, 1490, 1791
kafes odaları : 657
kâfile-i huccâc : 1239

kâfir(ler) [/kefere, küffâr] (tâyifesi) : 10, 27, 82, 83, 84, 86, 100, 107, 108, 112, 114, 115, 126, 154, 166, 191, 198, 199, 242, 249, 252, 292, 293, 294, 313, 319, 331, 338, 360, 367, 399, 412, 414, 419, 432, 441, 443, 450, 487, 493, 515, 516, 533, 536, 549, 555, 569, 573, 576, 586, 611, 621, 650, 654, 659, 660, 663, 665, 668, 669, 674, 702, 707, 747, 764, 766, 777, 782, 784, 796, 797, 798, 803, 818, 819, 851, 898, 901, 916, 937, 947, 949, 953, 956, 959, 964, 974, 975, 993, 1006, 1018, 1024, 1025, 1026, 1027, 1079, 1086, 1088, 1103, 1104, 1125, 1131, 1166, 1180, 1197, 1199, 1215, 1247, 1328, 1329, 1334, 1340, 1357, 1408, 1416, 1420, 1444, 1474, 1481, 1490, 1503, 1517, 1555, 1564, 1578, 1579, 1580, 1585, 1644, 1645, 1689, 1697, 1791, 1797, 1803, 1829, 1893, 1963; —-ı bed-girdâr : 466; —-ı bed-liyâm : 377; —-ı dûzeh-karâr : 1420; —-ı hâksâr : 216, 377, 410, 491, 492, 493, 494, 1106, 1294, 1310, 1351, 1420, 1434, 1476, 1620, 1764, 1874; —-ı hâksâr ahvâli : 426, 451, 497, 1878; —-ı hâksâr cem‘iyyeti : 87, 108; —-ı hâksâr donanması : 321; —-ı hâksâr fikr-i fâsidi : 497; —-ı hâksâr gemileri : 500, 501; —-ı hâksâr gemilerinin hareketi : 515; —-ı hâksâr istîlâsı : 1713; —-ı hâksâr serdârı : 331; —-ı hâksâr taburı : 1875; —-ı hâksâr tekellüfâtı : 1681; —-ı hâksâr-ı şeyâtîn-şi‘âr : 491; —-ı hâksâra yarak vermek : 217; —-ı hâksârın hareketi : 576; —-ı şeyâtîn-şi‘âr : 492, 493; —a at irsâli : 198; —a at vermek : 1106; —a cebe vü cevşen irsâli : 198; —a esîr olmak : 1104; —a giriftâr olmak : 476, 1697; —a haber almak : 1768; —a haber vermek : 1768; —a kal‘a vermek : 1434; —a memnû‘ metâ‘ vermek : 1106; —a tereke vermek : 488, 533, 585, 587, 588, 589, 776, 811, 859, 917, 1075, 1106; —a yarak irsâli : 198; —a yarak vermek : 1106; —a yarar at satmak : 73; —a zâd ü zevâde verilmek : 811; —a zahîre vermek : 561; —a zırh irsâli : 198; — ahvâl ü etvârı : 574, 847, 1310; — ahvâl ü etvârını tecessüs : 515; — ahvâli : 260, 1033, 1178, 1206; — ahvâlini tecessüs : 953, 1598, 1750; — ahvâlini tetebbu‘ : 321; — askeri : 278, 649, 949; — avreti : 191, 476, 618; — bağlarının mahsûli : 324; — barçası : 580; — bey(ler)i : 283, 954; — beyleri cem‘iyyeti : 1619; — cem‘i : 255, 466, 487; — cem‘iyyeti : 260, 286, 466, 502, 517, 803, 1178, 1549, 1598, 1731, 1768, 1874, 1875, 1878; — cem‘iyyeti dağılmak : 491; —dan dil almak : 1878; —dan kaçmak : 465; — derneği : 1470; — donanması : 320, 515; — donanması ahvâli : 328, 1963; — donanması bozılmak : 321; — donanması hareketi : 146; —e avret : 91; —e kefîl olmak : 1357; —e tereke bey‘i : 1005; —e üzüm bey‘i : 249; —e zarar vermek : 181; — ehl ü ıyâli : 1166; — esîr etmek : 476; — esîr istihdâmı : 224; — esîrler : 319; — fesâdı : 1564; — fikr-i fâsidi : 1750; — firkatesi : 33, 38, 39, 84, 244; — gelmek : 776; — gemileri : 33, 38, 39, 216, 322, 512, 515, 549, 552, 554, 558, 574, 660, 962; — gemilerinin hareketi : 28, 512, 549; — habsi : 286; — harâm-zâdesi : 376; — hareketi : 1199, 1201, 1266, 1564, 1580, 1598, 1731, 1750, 1764, 1875, 1878; — haydûdı : 376; — hıfzı : 733; — hücûmı : 1427, 1731; —ın ahvâl ü etvârı : 536; —ın dahli : 412; —ın def‘i : 586; —ın ehl ü ıyâlin esîr etmek : 1549; —ın fikr-i fâsidi : 536; —ın hareketi : 494, 1722, 1765; —ın istîlâsı : 1722; —ın mâllarını gâret : 1549; —ın mürâca‘atı : 649, 766; — ırgad : 485; — ihrâcı : 1905; — irsâli : 1294; — iskânı : 242; — kabzı : 580; — kadırgası : 33, 38, 39, 534; — katli : 292, 1006; — Kazaklar : 818; — korsan gemisi : 30; — kralı : 1875, 1878; —la dili olmak : 1699; —la meşvereti olmak : 1699; —la mu‘âmele : 1106; — leşkeri : 953, 1875; — levend yoklaması : 224; — memâliki : 1166; — memleket ü vilâyeti : 1549; — memleket ü vilâyetini gâret : 1266; — memleketini bozmak : 1549; — memleketini harâb : 668; — memleketini yıkmak : 1549; —nin zabt u sükûnı : 620; — pususı : 1420; — re’îs : 1006; — sandalları : 232; — serdârı : 332; — sürmek : 224; — ta‘yîni : 446; — taburı : 260, 1644, 1878; — taburı dağılmak : 591; — tutmak : 733; — vilâyeti : 296; — vilâyetine at vermek : 72; — vilâyetini gâret : 898; — vilâyetini harâb : 1750; — yağması : 580; — ye at bey‘i : 1106; —yi ıdlâl : 723; —yi müslimân libâsına koymak : 1106; — zabtı : 1677

kaftan : 444, 1030

kâğıd : 491, 492, 1498, 1516; — emîni resmi : 1517

kaht(lık) : 106, 153, 601, 616, 811, 895, 1014, 1048, 1336

kahve-hâne; — binâsı : 1248; — ihdâsı : 612; —lerin izâlesi : 612; —lerin kam‘ u ref‘i : 612

kâletmek : 1246

Kal‘a-i Cedîd, Vardarkapusı, Selânik : 104; — dizdârı : 1262

kalafat (etmek) : 597, 945

kalafatcı; — ihrâcı : 1378; — kethudâsı : 227; — muzâyakası : 1263; — tâyifesi : 1263; —lar bölükbaşıları : 227
Kalafatcı Mahallesi, Galata : 281
kal'a(lar) [/kılâ'] : 4, 45, 51, 54, 81, 98, 100, 102, 112, 114, 158, 190, 194, 204, 223, 293, 307, 353, 382, 412, 465, 466, 566, 586, 655, 664, 665, 667, 680, 686, 702, 727, 766, 803, 809, 818, 820, 823, 839, 847, 900, 937, 954, 957, 982, 1008, 1012, 1026, 1074, 1090, 1091, 1106, 1126, 1131, 1134, 1166, 1194, 1222, 1238, 1293, 1321, 1343, 1349, 1371, 1399, 1409, 1419, 1420, 1476, 1580, 1637, 1638, 1639, 1697, 1713, 1722, 1764, 1768, 1797, 1805, 1827, 1840, 1897, 1925, 1927; — a'dâ eline düşmek : 158; — al(ın)mak : 53, 54, 57, 58, 59, 99, 102, 108, 260, 270, 668, 1708; — askeri : 292; — azeb ağaları : 151; — azebi : 126; — bevvâbı : 439; — binâsı : 353, 682, 727, 870, 872, 1048, 1375, 1482; — damlası (?) suyı : 1219; — dizdâr(lar)ı : 151, 189, 212, 423, 684, 738, 788, 856, 1072, 1218, 1219, 1232, 1678, 1827; — döğmek : 493, 1428, 1429, 1658, 1731, 1879; — düşmek : 158; — eren(ler)i : 255, 404, 439, 705, 957, 1219, 1260, 1372; — ereni gedüği : 957; — erenleri bölükbaşısı : 870; — feth u teshîri : 1215; — fethi : 87, 154, 158, 187, 260, 491, 492, 493, 494, 497, 502, 517, 650, 668, 766, 901, 1575, 1644, 1686, 1690; — gedüği : 296; — hâlî kalmak : 954; — halkı : 293, 1434; — harâb etmek : 851, 1584, 1708; — hıdmeti : 881; — hıfz u hırâseti : 1678, 1712; — hıfzı : 212, 534, 549, 552, 756, 827, 954, 1025, 1576, 1708; — istaburı içinde otluk yığmak : 1218; — istîlâsı : 1712; — kam'ı : 87, 100; — keşfi : 1678; — kethudâsı : 291, 839, 851; — köşebendi : 1678; — limanı : 146; — ma'mûr etmek : 650, 1584, 1869; — muhâfazası : 125, 126, 1029; — muhâfızları ulûfesi : 441; — muhâsarası : 26, 27, 108, 113, 146, 154, 168, 492, 493, 494, 497, 517, 650, 668, 766, 847, 901, 953, 954, 1207, 1210, 1215, 1427, 1434, 1448, 1462, 1598, 1658, 1665, 1731, 1788, 1980; — mühimmi : 831, 1935, 1939; — müstahfız(lar)ı : 81, 104, 125, 126, 529, 984, 1361, 1489; — müstahfızları mevâcibi : 81; — müstahfızları tîmârları : 1249; — müstahfızlarını yoklamak : 1106; — nefer ağaları : 876; — neferi yeri tevcîhi : 194; — neferleri : 705, 1827; — nevbetci yeniçerileri : 361; — nevbetcisi : 1063; — ta'mîri : 55, 195, 296, 586, 809, 954, 1482, 1553, 1678; — tahassunı : 158; — tedârüki : 187; — termîm ü ta'mîri : 881; — teshîri : 502; — top(lar)ı : 108, 1665; — topcıbaşısı : 788; — tüfengi : 108; — u bikâ' : 534, 803, 1024, 1027; — u bikâ' yat u yarağı : 23; — varoşı : 293, 1489, 1576; — voyvodası : 818; — yeri : 727, 872; — yıkmak : 1690; — yoklaması : 733; — zabtı : 119, 423, 1690, 1708; —da habs : 80, 175, 218, 256, 414, 713, 800, 820, 964, 1071, 1400, 1889, 1961; —da hıfz : 1560, 1880; — dan sürilmek : 1434; —ya zarar : 1219, 1631
Kalanka (?) karyesi, Böğürdelen : 1747
Kalas İskelesi : 112, 114
Kalavra (?): 1310
kalay [/kalgay] : 834, 1312; — göndermek : 1371; — irsâli : 828, 832, 834; — talebi : 834; — tedârüki : 828
kalb; — akça : 208, 311, 359, 406, 475, 1308; — altun : 208, 406; — ibrişim : 304
Kalender, Bozdepe k., Budaközi kz. : 1447
kalgay bkz. kalay
kalıp : 208, 828, 832, 834; — etmek : 828
kaliçe(ler) : 444, 632
Kalikri karyesi, Üsküdar : 326; — bağları : 326; — halkı : 326
kalite : 28, 149, 244, 810, 1916; — donad(ıl)mak : 30, 38, 39, 664, 709; — imtihân etmek : 157; — irsâli : 157; — tebdîli : 664
Kalkallu karyesi, Ermiye nh., Çatalca kz. : 239
kalkan : 732, 990
Kalkancı karyesi, Babaeskisi : 1408
Kalkandelen : 969
Kalkanlu kªdîsı nâyibi : 317
kallâb(lar) : 89, 208, 214, 311, 406, 473, 475, 713, 715, 1622; — âlât ü esbâbı : 359; — esbâbı : 406, 715; — hıfzı : 1783; —ı korutmak : 1438; —lar tutılmak : 1783; —lığa müte'allik âlât : 406; —lık : 88, 208, 713, 1308, 1444
Kalnak (?) : 910, 1838; —Kal'ası : 847
Kaloş b. Radola, zimmî harâmî, Gelibolı : 144
Kaloş Kethudâ, harâmî, Gelibolı : 144
Kaluyan Damlar, voynuk-oğlı voynuk, Sofya kz. : 69
Kalvine nâhiyesi, Midillü kz. : 302
Kamengrad Kal'ası : 738
Kamer [/Atlu Ases], yaramaz avret, Sultângîrcâmi'î mh., Galata : 281
Kamer, maktûl câriye : 693
kamış (su ölçüsü birimi) : 49, 1443
kamışlık : 420
kan; — sâbit olmak : 1091; — sâhibleri : 629
kanatlu su sığırı arabası tedârüki : 1629
Kandırı; — Kªdîlığı : 418, 457; — kªdîsı : 525, 633

Kanevi Kal‘ası : 292, 293
kanlu : 982
kantâr : 100, 152, 491, 493, 525, 535, 584, 627, 628, 717, 739, 767, 828, 831, 832, 853, 854, 866, 898, 987, 1001, 1014, 1016, 1044, 1059, 1126, 1170, 1193, 1207, 1215, 1259, 1286, 1299, 1312, 1348, 1371, 1428, 1497, 1641, 1658, 1731, 1737, 1810, 1874, 1892, 1896, 1897
kᵃnûn : 4, 16, 17, 36, 73, 80, 105, 171, 176, 177, 182, 185, 204, 251, 254, 287, 321, 353, 354, 384, 386, 390, 412, 414, 546, 564, 579, 591, 594, 654, 661, 705, 716, 754, 761, 778, 790, 791, 797, 808, 827, 836, 932, 934, 939, 955, 1009, 1010, 1038, 1041, 1049, 1055, 1081, 1129, 1187, 1198, 1254, 1305, 1310, 1344, 1384, 1438, 1441, 1490, 1494, 1504, 1515, 1542, 1552, 1569, 1582, 1586, 1659, 1680, 1893; — u defter : 143; — u deftere muhâlif : 932; —-ı kadîm : 66, 1496; —-ı münîf : 1361; —-nâme-i hümâyûn : 494, 546, 569, 576, 577, 611, 623, 645, 646, 652, 654, 699, 701, 939, 1031; —a muğâyir : 467, 638, 850; —a muhâlif : 60, 66, 80, 460
kapluca; — ihzârı : 1837, 1839; — muzâyakası : 1837
kapu; — halkı : 796, 1866; —ya çık(ar)mak : 547, 790; —ya oğlan çıkarmak : 1552
kapuağası : 101, 971, 1136, 1231
kapucıbaşı(lar) : 49, 277, 302, 745, 1736
kapucı(lar) : 38, 101, 272, 421, 485, 1203, 1231, 1248, 1320, 1555, 1576, 1736, 1825; —lar kethudâsı : 435; —lık : 1562
kapudân : 30, 31, 38, 39, 102, 115, 149, 157, 178, 189, 212, 227, 238, 244, 272, 320, 323, 329, 330, 413, 441, 451, 462, 464, 473, 475, 554, 666, 667, 717, 801, 802, 866, 954, 1168, 1300, 1310, 1329, 1490, 1496, 1502, 1896, 1897, 1898; — kethudâsı : 845, 1169, 1172, 1193; — ta‘yîni : 178, 767, 1794, 1853; —lık : 1284
kapukethudâsı : 369, 425, 566, 591, 693, 722, 723, 725, 726, 730, 756, 812, 1106, 1239, 1303
kapukul(lar)ı : 787, 1092, 1346, 1518, 1637; — ağası : 38, 39; — bölüği : 38, 39
kapular : 1496; —ın hıfzı : 1086
Kapur serhaddi, Venedik : 1101
kar : 410, 411, 469
kâr ü kisb : 347, 420, 1893
kâr-hâne : 735; — binâsı : 1286, 1348; — etdürmek : 1205; — işçisi : 375
Kara Boğdan : 491, 492, 493
Kara Çavuş, Mısır çavuşlarından : 628, 739
Kara Hoca, nâyib : 856
Kara Sebeş : 27
kara bkz. karu
Kara, Şeylek k., Seferîhisâr : 1457
kara sığır : 584, 941
kara üzüm; — gemisi : 490; — tahmîli : 140
karaağaç tahtaları tahmîli : 1877
Karaağaç karyesi, Edirne : 314
Karaağaç mezra‘ası, Zile : 638
Karabâzergânlu karyesi, Tekfur Kᵃdîlığı : 1569
Karaburun, Çeşme kz., İzmir : 131, 142
Karaca : 265
Karaca İskelesi bkz. Çetroz İskelesi
Karacaköy karyesi, Sinob : 1475; — halkı : 1475
Karacalar : 192; — nâyibi : 1141
Karaçadır Ulus(ât)ı : 855, 857
Karaçadırlu Aşîreti beyi : 855
Karadağ kᵃdîsı : 1101
Karadeniz : 554, 651, 913, 914, 992, 1853; — yalıları : 863; — yalıları kᵃdîları : 1168, 1170, 1213
Karadepe karyesi, Mihaliç ovası : 276
Karaferye kᵃdîsı : 37, 400, 759, 787
karagol bkz. karavul
Karagöl mevzi‘i, Sinob : 256
Karahay-ı Sağîr, Yahûdî, Karayi Cemâ‘ati'nden, İstanbul : 712
Karahisâr : 1113; — beyi : 346, 1071; — derbendi : 1733; — kᵃdîsı : 572
Karahisâr-ı Develü kᵃdîsı : 1481
Karahisâr-ı Sâhib : 1112, 1114; — dizdârı : 1113; — kᵃdîsı : 2, 312, 445, 741, 1113; — piyâde beyi : 160; — piyâdeleri : 160; — sancağı sipâhîleri : 1041; — (sancak)beyi : 2, 33, 461, 611, 623, 741, 757, 879, 939, 1076; — sübaşısı : 1113; — yayaları beyi : 2, 194, 195
Karahisâr-ı ŞarkΩ : 199, 1400; — kᵃdîları : 447; — kᵃdîsı : 338; — keferesi : 338; — sancağına kadar kᵃdîlar : 768; — sancağının tahrîri : 1611, 1612; — (sancak)beyi : 447, 757, 879; — sipâhîleri : 447, 1041
Karaman (vilâyeti) : 477, 611, 631, 784, 785, 862, 900; — askeri : 1404, 1866, 1902; — beylerbeyisi : 197, 247, 368, 477, 546, 569, 624, 632, 634, 693, 698, 732, 771, 783, 784, 785, 797, 858, 862, 879, 1049, 1081, 1324, 1404, 1512, 1547, 1616, 1772, 1866, 1902; — beylerbeyisi kethudâsı : 632, 1049; — beyleri : 624, 732, 785, 797, 862, 1404; — çavuşları : 1866; — çavuşları defteri : 477; — çavuşları tîmârı : 477; — elviyesi : 611; — erbâb-ı tîmârı : 1310; — sipâhîleri : 797; —

tezkirelü sipâhîleri : 1049; — tezkiresüz sipâhîleri : 784, 797, 1049, 1081; — vilâyeti mehâyifi : 369; — vilâyeti mehâyifinin teftîşi : 263; — zü‘amâsı : 1310; —'a kadar yol üstündeki kªdîlar : 1070, 1902; —'ın hıfz u hırâseti : 784, 797; —'ın hıfzı : 1049, 1081
Karaman, Hacı, zimmî kassâb, İstanbul : 524
Karamânlu karyesi, Ermiye nh., Çatalca kz. : 239
Karamürsel (kazâsı) : 308, 672
karamürsel : 29, 452
Karapınar : 1546; — Konağı : 1607, 1730; — Konağı zahîresi : 1679, 1693
Karasu karyesi, Sinob : 1445, 1475; — halkı : 1445, 1475
Karasu Yenicesi bkz. Yenice-i Karasu
Karaulus (Aşîreti/tâyifesi) : 855, 857, 1451
Karaulus sancağının tahrîri : 855, 857
Karaur halkı : 894
karavul [/karagol] : 901, 1549; — koymak : 803; — tarîkı : 1134
Karayazıcı, Sübaşı, mahbûs, Divriği : 80, 135
karayel : 633
Karayi Cemâ‘ati, Yahûdî cemâ‘ati, Mahalle-i Frenk, İstanbul : 712, 1507; — sübaşıcısı : 712
kârbân; — basmak : 1298, 1343; — urmak : 1194; — sarây binâsı : 88, 264, 527, 712, 1063, 1546, 1596, 1621, 1625, 1627, 1628
karburlatmak : 750
Karesi; — sancağı/livâsı : 354, 1196; — piyâde beyi : 160; — piyâdeleri : 160; — sancağı kªdîları : 355, 1182, 1196; — (sancak)beyi : 611, 623, 757, 879, 1196; — (sancak)beyi kethudâsı : 1182, 1196
kargı : 271
Karışduran : 1542; — Konağı : 1153, 1154, 1332, 1383; — Konağı zahîresi : 1153, 1154; — Yurdı : 1561, 1566
Karîn-âbâd; — kªdîsı : 231, 1088, 1111, 1161, 1382, 1406, 1483, 1601; — kªdîsı nâyibi : 1111
Karine; — dizdârı : 1272; — Kal‘ası, Avlonya : 1272
Kariye Kal‘ası, Rodos : 851; — kethudâsı : 851
Karlıili; — livâsı : 1293; — emvâl-i hâssa nâzırı : 709; — kªdîsı : 709; — (sancağı) kªdîları : 588, 1254; — sancağı mukªta‘âtı : 1336; — (sancağı) nâzırı : 1340, 1963; — (sancak)beyi : 328, 329, 512, 588, 624, 654, 709, 862, 881, 1254; — yalılarının hıfzı : 512
Karlıoğulları, yeniçeri katli zanlısı, Gümülcine : 172
Karol, Nemçe kralının kardeşi : 953
Kartal karyesi; —bağları : 326; — halkı : 326
Kartene, Mora : 150; — kªdîsı : 150
karu [/kara, kuru, kurı] : 122, 161, 849, 935, 995, 1038; — seferi : 611, 623; —ya çıkmak : 1095, 1318; —ya gaybet : 1095; —ya urmak : 580, 866, 1337, 1699
Karye-i Köy karyesi : 1445; — halkı : 1445
karye(ler) [/kurâ] : 11, 182, 216, 224, 870, 1490, 1744; — ahâlîsi : 28, 563; — basmak : 247; — gâreti : 28, 33, 38, 39, 115, 725; — hâlî olmak : 11; — halkı : 311, 365, 441, 463, 663, 898, 1789; — halkı ihrâcı : 1445, 1576; — halkı perâkende olmak : 1979; — halkı sürgüni : 1576; — halkına te‘addî : 719; — halkını ıdlâl : 1383; — halkını rencîde etmek : 345; — harâb kalmak : 1686; — harâbı : 1017; — hıfzı : 534, 549, 552; —-i hâss-ı atîk : 15; — icâresi : 555, 616; — ihrâkı : 260; — iltizâm etmek : 1577; — kasaba olmak : 1198; — keferesi : 107, 1689; — kethudâsı : 635; — mahsûlâtı : 5; — muhâfazası : 28; — perâkende olmak : 6; — re‘âyâsı : 112, 114, 125, 881, 1066; — re‘âyâsına te‘addî : 126; — rüsûmı : 5; — sipâhîsi : 638, 754, 1010; — ta‘mîri : 296; — tevcîhi : 857; — vermek : 855; — vü mezârî‘ : 66; — zabtı : 13; — zevâyidi : 5
karz : 941; — almak : 1248; — tarîkı ile arpa verilmek : 1931; —-ı şer‘î : 435
kasaba [/kasabât] : 209, 216, 226, 256, 390, 1554, 1833; — ahâlîsi : 563; — bâzârı : 662; — emînı : 1819; — hıfzı : 1182; — kassâbları : 417; — re‘âyâsı : 114, 125; — te‘âyâsına te‘addî : 126; — voyvodası : 1951; —lar halkı : 663; — u kurâ : 630
kasabât bkz. kasaba
Kªsım Ağa, Südde-i Sa‘âdet Ağası, dârende : 19
Kªsım b. Abdullah, Çatalca : 86
Kªsım Bey : 1029
Kªsım Bey, Dukagin Beyi, vilâyet tahrîrine me’mûr : 701, 1055, 1056, 1174
Kªsım Bey, Eğil Hâkimi : 1498
Kªsım Çavuş : 659
Kªsım Kethudâ, İl Emîni, Mohaç : 376
Kªsım Papla, Kıbtî, Hariho Cemâ‘ati, Katekazerlü mh. (?), Sidrekapsi : 358
Kªsım, Bölükbaşı, Kapucı : 1040
Kªsım, erbâb-ı tîmârdan, mübâşir : 1894
Kªsım, Erbil sancakbeyinin amuca-zâdesi : 564
Kªsım, eşirrâ, Belvîrân kz. : 368
Kªsım, kªtil, Zeydânî k., Şâm : 729
Kªsım, Kefe Sancakbeyi : 505
Kªsım, Köprülü kªdîsının âdemi : 1235
Kªsım, oğlan cem‘ine me’mûr, Semendire : 869

Kªsım, Pınarhisâr kªdîsının karındaşı : 1110
Kªsım, sâbık Beyrût Kal'ası Dizdârı : 1232
Kªsım, sâbık Divriği Sancakbeyi : 80, 135
Kªsım, Tegeltici, kªtil, Diyârbekir : 381, 387
Kªsım, Türkân, Mîr-i Huccâc : 1239
Kªsım, Üveys oğlı, Çavuş-zâde : 787, 863
Kªsım, za'îm, Seferîhisâr : 695, 1355
Kªsımpaşa Hammâmı, Edirne : 88
Kasirik Kal'ası; — dizdârı : 1827; — neferleri : 1827
Kasrıkalan karyesi, Ohri kz. : 1124
kassâb : 75, 417, 524, 1040, 1078, 1251, 1506; — defteri : 1508; — gaybeti : 1647; — kefîli : 1398; — sermâyesi : 714, 1276; — sermâyesi cem'i : 1433; — ta'yîni : 1244, 1398, 1647; — yazılmak : 712, 714; —lık (hıdmeti) : 524, 714, 1507, 1508, 1647
Kassâbvîrânı karyesi, Ermiye nh., Çatalca kz. : 239
kassâmlar : 279
Kastamonı (sancağı/vilâyeti) : 176, 177, 184, 1582; — (sancak)beyi : 182, 185, 444, 611, 757, 879, 890, 976, 1089, 1090, 1227, 1327, 1478; — beyi kethudâsı : 176, 177, 1089, 1090; — dizdârı : 1090, 1227; — etrâfındaki sancakbeyleri : 176; — Kal'ası : 1090; — kªdîsı : 626, 1227, 1231, 1327; — livâsı/sancağı kªdîları : 182, 1090
Kaş kazâsı, Tekeili : 660, 1006
Kaşa : 54, 649; — kapudânı : 953
kâşif : 1678
Kaştel Kal'ası, Klis : 412
kat'; —-ı tarîk : 263, 365, 463, 1224; —-ı uzv : 1196, 1254; —-ı yed : 1628
katar : 944
Katekazerlü (?) Mahallesi, Sidrekapsi : 358
katır : 192, 193, 205, 631, 694, 1473, 1474; — gâreti : 105; — sirkası : 201
Kâtib Hasan Babası, Divriği Alaybeyisi Ali'nin akribâsı : 205
kâtib [/ketebe] : 2, 5, 17, 43, 68, 107, 152, 172, 204, 256, 334, 378, 382, 386, 407, 450, 470, 683, 705, 754, 778, 791, 801, 812, 869, 900, 947, 975, 1018, 1107, 1112, 1171, 1175, 1202, 1265, 1282, 1326, 1338, 1354, 1374, 1577, 1625, 1630, 1657, 1792, 1793, 1858, 1934, 1935; — defteri : 754; — ta'yîni : 625, 683
kªtil(ler) : 36, 163, 256, 273, 478, 659, 729, 843, 893, 904, 958, 1017, 1191, 1204, 1309, 1444, 1786; — şerîki : 1733
katl(etmek) : 20, 25, 36, 44, 48, 94, 105, 109, 120, 137, 141, 144, 163, 172, 179, 186, 188, 192, 193, 210, 219, 247, 248, 254, 255, 256, 259, 267, 273, 292, 293, 311, 335, 354, 368, 384, 387, 390, 422, 432, 438, 441, 442, 478, 506, 629, 659, 672, 693, 695, 725, 729, 806, 824, 894, 958, 974, 983, 1006, 1060, 1106, 1139, 1191, 1196, 1204, 1224, 1290, 1309, 1343, 1355, 1367, 1384, 1400, 1457, 1473, 1474, 1523, 1526, 1564, 1700, 1714, 1733, 1786; — olunmak : 2, 1018, 1037, 1138, 1786, 1787; — zanlısı : 553; —-i nefs : 284, 302, 365, 463, 506, 1017; —-i nüfûs : 236, 241, 749, 1301, 1384, 1451, 1473, 1478; —e kasd : 163, 1087; —e mübâşeret : 468
katunî aba : 271
kavâ'id-i sulh u salâh : 1377
Kavala : 60, 984; — dizdârı : 31, 567; — kªdîsı : 31, 464, 473, 475, 488, 787; — kapudânı : 30, 31, 38, 39, 115, 149, 157, 189, 212, 238, 244, 462, 464, 473, 554, 558, 559, 567, 974, 984, 1490; — kapudânı küyegüsi : 475
Kavlar Yurdı : 1918, 1924
Kavsî b. Harkoş, za'îm, Zeydânî k., Şâm : 729
kavvâs : 1686
Kay karyesi, Molova kz. : 142
Kaya, Kilise k., Kengırı lv. : 163
Kaya, zimmiyye, maktûl Ahi'nin zevcesi, Brayil : 20, 25
kayd ü bend : 35, 86, 131, 142, 172, 192, 295, 302, 351, 507, 583, 635, 643, 700, 738, 740, 754, 806, 975, 978, 1005, 1233, 1291, 1349, 1400, 1402
kayık : 112, 114, 126, 169, 1037, 1199, 1201, 1347, 1651; — binâsı : 1167, 1543; — ta'yîni : 169; — ücreti : 169; — yap(dur)mak : 1167
Kayınhor karyesi, Edirne : 88
Kayıtbay Vakfı bkz. Sultân Kayıtbay Evkªfı
Kayıtbay, Solakoğlı, âsî harâm-zâde : 565
kªyim-makªm : 771; — ta'yîni : 23
Kaykala (?) : 1133
Kayseriyye : 1049; — beyi kethudâsı : 1370; — kªdîsı : 183, 188, 626; — muhâfazası : 783, 784, 1370; — muhâfızı : 797; — sancağı sipâhîleri : 783; — (sancak)beyi : 183, 624, 783, 797, 879, 1081, 1384; — tezkiresüz sipâhîleri : 797; — tezkiresüz tîmârları : 1081; — Zindânı : 188
Kaysî eşirrâ : 428
Kaytas : 1080
Kaytas, Başbuğ : 686
kazâ : 134, 852; — halkı : 617; — mültezimi : 678; —dan azl : 1248
Kazak Hân : 94; —'ın oğlı : 94
Kazaklar : 818
Kazancı, kâfir : 1791

kazâyâ : 148; — defteri : 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 18, 351, 352, 1084, 1147, 1858, 1861, 1862, 1863; — mahvı : 1007; —-yı şer'iyye : 66, 211
Kazdağı : 1821
kazgan : 100, 1014
kazığa ur(dur)mak : 351, 941
kazık : 1689, 1962
kazma : 666, 993, 1207, 1731, 1790, 1850, 1859, 1879, 1938, 1942, 1953; — irsâli : 1215; — tahmîli : 1861
Kazvin bkz. Gazvin
kazzâz : 1040
kebe; — cem'i : 401; — salmak : 401
kebîr beylerbeyilik tarîkı : 710
Kebsud k[a]dîsı : 1141
keçe; — bey'i : 902; — irsâli : 1530; — muzâyakası : 902; — tedârüki : 1530
Keçebaş : 94
keçi : 342; — kaçurmak : 343

Kedeğara [Vezîrköprü] sipâhîleri : 1556
kefâlet : 325, 1312
Kefe (sancağı) : 505, 1538, 1539; — beyi : 423, 480, 495, 506, 994, 1010, 1200, 1201, 1284, 1538, 1539, 1580; — beyi kethudâsı : 458, 466, 1246
Kefe hânı bkz. Tatar hânı
Kefer-âm karyesi, Şâm : 729
Kefer-tâb nâhiyesi, Ma'arra sn. : 218
kefere bkz. kâfir
kefîl [/küfelâ] : 4, 62, 141, 273, 292, 293, 325, 349, 366, 713, 779, 787, 1122, 1146, 1398, 1484, 1537, 1735, 1825; — almak : 34, 202, 1692, 1894; — olmak : 420, 632, 1098, 1357; — talebi : 663; — yazılmak : 787; —e ver(il)mek : 2, 34, 103, 355, 383, 444, 499, 528, 634, 779, 893, 904, 1018, 1062, 1173, 1317, 1692, 1733, 1821, 1825, 1953; — le(ndür)mek : 626, 1700; —lü âdem habsi : 384; —süz ırgad : 663; —süz ırgad kullandurmamak : 1527; —süz levend tâyifesi : 663; —ün-bi'l-mâl : 421, 1368
Kefken İskelesi, Kandırı : 633
Kekönük (?) atlubaşısı : 733
Kelâm-ı Kadîm : 1310
kelek : 828, 830, 832, 1359, 1371, 1964, 1965, 1967, 1969
Kelhûr; — dağları : 1105; — tâyifesi : 690
kelimeteyn-i şehâdeteyn : 86
Kemah; — kazâsı : 705; — Kal'ası dizdârı : 1827; — Kal'ası neferleri : 1827
Kemâl : 181
Kemâl b. Hamza, İzdin Kal'ası erenlerinden : 1372
Kemâl b. Muslihiddîn, İzdin Kal'ası erenlerinden : 1372
Kemâl Bey, Ehlüddînoğlı : 1902
Kemâl, Abdullahoğulları'ndan, ehl-i fesâd : 1889
Kemâl, İçil Sancağı Alaybeyisi : 263
Kemâlağa Kârbânsarâyı : 1546, 1628; — Konağı : 1518, 1621; — Yurdı : 1596, 1625, 1627
Kemâller karyesi, Çorlı : 528
kemândâr : 119; — Kürd irsâli : 353
Kemânlu karyesi, Çorlı : 1577
kemend : 1062; —-endâz : 1964; —-endâz göndermek : 1965; —-endâz ihzârı : 1965; — ci : 363
Kemer İskelesi : 364
Kemer, Migalkara : 1629
Kemhıs k[a]dîsı : 1357
Kenâr-ı Niş [/Niş Kenârı]: 1561, 1607; — Konağı : 1746, 1773; — Konağı zahîresi : 1568, 1746, 1773
kendir; — hıdmeti : 1430; — erişdürmek : 845; — tahmîli : 845
Kendirlü karyesi, Bâzârcık : 1063
Kengırı (kazâsı/sancağı) : 192, 201, 1224, 1301, 1582; — beyi kethudâsı : 163, 192; — k[a]dîsı : 163, 1224; — sancağı askeri : 623; — (sancak)beyi : 193, 201, 611, 617, 623, 757, 879, 918, 1065, 1224; — sipâhîleri : 201
Kenîse karyesi, Kengırı lv. : 163
kenîse [/kilise] : 1490, 1522; — binâsı : 313; — câmi' olmak : 1490; — hedmi : 313, 674; — ihdâsı : 286, 674; — kilitlenmek : 313; — ruhbânları : 130; — ta'mîri : 286; — yıkdurmak : 674; —lerin esâmî defteri : 674; —lerin teftîşi : 674
Kenîse, Klis : 412;
Kenîselü karyesi, Alasonya : 487
Kerecin (?) : 441
Kerehalîl (?) Konağı : 1670
Kerek (sancağı/livâsı) : 105; — beyi : 105
Keremmân (?) karyesi, Nablûs : 1321
Keren karyesi, Buka nh. : 254
Kerend sancağının tahrîri : 855, 857, 1630
kereste : 427, 545, 562, 583, 592, 597, 727, 864, 924, 1110, 1167, 1220, 1283, 1299, 1440, 1577, 1629; — al(dur)mak : 1577, 1601, 1919; — biçmek : 836; — cem'i : 1093; — çekmek : 905; — gelmek : 1600; — göndermek : 229, 1601; — hıdmeti : 836; — hıfzı : 866; — ihzârı : 364, 451, 518, 527, 837, 1231, 1688,

1694, 1763, 1845, 1846; — indür(il)mek : 229, 562, 637, 748, 837, 875, 896, 1430, 1600; — irsâli : 472; — kes(dür)mek : 583, 748, 836, 905, 1217, 1688, 1962; — muzâyakası : 446, 527; — sürmek : 836, 1938; — ta‘yîni : 1430; — tahmîli : 229, 364, 451, 633, 896, 1945; — taşımak : 1243; — tedârüki : 527, 706, 1016, 1231; — teklîfi : 562; — tevzî‘i : 1600; — yüklemek : 472

Kerîmüddîn, Mescid-i Aksâ İmâmı, Şeyhu'l-Harem, bâzergân : 1248

Kerkil; — sancağı : 36; — sancakbeyi : 36

Kerne (?) tâyifesi : 1066

Kerş suyı : 154, 158, 170, 260

kesim; — etmek : 78; — tahmîli : 1066; — kesmek : 1248

Keskin nâhiyesi, Kırşehri : 1324; — halkı : 1324

kesret-i hıdmetden zayıf düşmek : 1278

Kestenbolı karyesi, Ergene kz. : 1138

Kesterye; — kasabası, Selânik : 360, 1328; — dizdârı : 1249; — kadîsı : 674, 787, 912, 1260; — Kal‘ası erenleri : 1260; — Kal‘ası müstahfızları tîmârları : 1249; — keferesi : 1328

Keşan; — Kadîlığı : 109; — kadîsı : 341, 453, 538, 595, 882, 1161, 1629

keşf : 1678

keşîş : 367, 487; — habsi : 442; — katli : 442; —e iftirâ : 442; —ler âmili : 912

ketebe bkz. kâtib

kethudâ*; — habsi : 880; — ıtlâkı : 476; — vekîl-i harcı : 1491; —lığı alınmak : 223, 1252; — lıkdan refk : 167, 204

Kethudâoğlı, zimmî ehl-i fesâd, Aynalu k. : 318

Kethudâyeri Bölüğü, Budun : 283

ketmiyyât : 444

Keyhüsrev Bey, Mazgird Beyi : 1029

Keykâvus, Za‘îm, Serdâr : 1029

keyletdürmek : 856

Keyvân, Akkirman Beyi Kethudâsı : 1564, 1579, 1580, 1583

Keyvân, Çavuş-oğlı, Zihne : 1651, 1652

Keyvân, İbrâhîm Bey Kethudâsı : 261, 1492, 1495

Keyvân, Kapuağası Yâ‘køb'un kulı : 101

Keyvân, paşa âdemi : 527

Kıbrıs (cezîresi) : 198, 660, 1006

Kıbtî : 358

kılâ‘ bkz. kal‘a

Kılıç b. Ali, arabacı, katil, Bıyıklu k., Ruskasrı kz. : 983, 1018

kılıç : 22, 25, 158, 187, 198, 271, 444, 729, 1018; — çekmek : 205, 207, 919; — çıkartmak : 754; — havfı : 1476; — irsâli : 154; — konılmak : 872; — koyılmak : 727; — kuşanmak : 1342; — sıyırmak : 1983; —dan geçürmek : 466; — la yürümek : 1342

kılıç tîmârı : 850

Kılıç, katl zanlısı, Burgos : 1204

Kınalı adası kadîsı : 308

Kır (?) kadîsı : 1161

kırâ’et-i Furkan : 1555

Kırankol; — 1607; — Konağı kadîsı : 1593

Kırcalu Cemâ‘ati : 1442

Kırçova kadîsı : 621, 787

Kırka hâsları : 776

Kırkkilise : 337, 1257; — beyi : 699, 701, 798, 1392; — kadîsı : 231, 691, 1088, 1111, 1157, 1158, 1186, 1225, 1382, 1406, 1600; — kadîsı nâyibi : 1111

kırmızı; — çuka : 1030; — sof kaftan : 444

Kırşehri; — sancağı : 940, 1324; — beyi sipâhîleri : 1529; — Beyliği berâtı : 1545; — kadîsı : 771; — mîr-livâsı kayim-makamı : 771; — (sancak)beyi : 611, 624, 879, 940, 1049, 1076, 1081, 1490, 1545

kısâs : 120, 559; — talebi : 248

kısmet : 279

kısrak : 761, 793

kış : 340, 389, 491, 896; — ziyâde olmak : 970; — lamak : 403, 409, 494, 576, 578, 699, 1138, 1516

kışla(k) : 171, 232, 691; — binâsı : 171

kıt‘a hıdmeti : 1434

kıtlık : 1336

kız : 182, 1474; — ayartmak : 32; — çekmek : 1400, 1720; — tasarrufı : 1474

Kızılağaç kadîsı : 1111, 1161, 1225; — nâyibi : 1111

Kızılağaç Yenicesi kadîsı : 1088, 1186, 1405, 1514

kızılbaş : 94, 256, 1142, 1296, 1526; — beyleri : 690; — ehibbâsı : 1401; — teftîşi : 1401; —lık töhmeti : 103

Kızılca müsellemler : 250, 798

Kızılcahisâr : 866; — dizdârı : 866

Kızıltaylu (?), ehl-i fesâd : 1400

kîle : 106, 496, 570, 667, 707, 753, 772, 865, 897, 924, 942, 970, 1024, 1026, 1028, 1042, 1050, 1162, 1242, 1256, 1281, 1394, 1513, 1653, 1719, 1739, 1833, 1881, 1979

kîse : 31, 71, 76, 161, 219, 248, 252, 280, 347, 420, 421, 512, 563, 650, 697, 806, 1016, 1108,

1165, 1201, 1210, 1425, 1432, 1548, 1654, 1686, 1699, 1825
kiçirek gemi : 85
Kiğı Ma'deni : 1133
Kilâr-ı Âmire : 762, 1971; — emîni : 1046
Kilataşı, Klis : 412
Kili : 112, 114, 714; — kªdîsı : 127, 714, 945, 1088, 1223; — Kal'ası : 112, 114; — Kal'ası azebleri : 125, 126; — Kal'ası müstahfızları : 125, 126; — sınırı : 1564
Kilis; — kªdîsı : 267; — (sancak)beyi : 267, 394, 849, 1064; — sancakbeyi kethudâsı : 849
kilise bkz. kenîse
Kingedik, harâmî, Dirak k., Ohri : 1124
Kinkola : 1124
kirâ : 508, 520, 743, 935, 944, 1577, 1844; — akçası : 1046; — bârgîrleri : 1001; — deyni : 519; — ile donbaz tutmak : 1176; — tarîkı : 616
kirâ davarı : 860, 1014, 1530; — ihrâcı : 860; — muzâyakası : 863; — tedârüki : 860
Kirakos [/Gedas] karyesi, Sinob : 1445, 1475; — halkı : 1445, 1475
kireç; — ihrâkı : 245; — ihzârı : 446; — muzâyakası : 1629; — taşımak : 1629; — tedârüki : 446; — yakmak : 881; —ci ihrâcı : 245
Kiremidlik, İstanbul : 524
Kiremitcioğlı Mahallesi, Burusa : 1446
Kirihisâr karyesi, Yenişehir : 1063; — imâmı : 1063
kiriş : 1877; — işletdürmek : 1862; — tahmîli : 1862
Kirmânî, harâmî gurbet tâyifesinden : 1224
Kirmasti : 653, 763; — nehri : 544
Kirvar Kal'ası : 1420
Kiryako Mihal, kaçak neccâr, İstravik kz. : 308
Kiryako, neccâr, İznikmid kz. : 308
kitâb : 1534; —ı vakf : 935; —a şetm : 1364
kitâbet : 5, 7, 18, 107, 200, 316, 470, 778, 1174, 1265, 1456, 1869; —den refˁ : 316, 754, 1175
Kite kªdîsı : 44, 62, 124, 210, 234, 240, 289, 345, 544, 653, 658
Kiyâset (?) karyesi, Nablûs : 1321
kizb ü telebbüsât : 439
Klis (sancağı/livâsı) : 433, 697, 803, 1869; — alaybeyisi : 412; — beyi kethudâsı : 1345; — Kal'ası ahâlîsi : 412; — re'âyâsı : 811; — sancağı dizdârı : 396; — sancağı kªdîları : 220, 811; — sancağı sol-kol alaybeyisi : 536; — sancağı sübaşısı : 100; — sancağının tevcîhi : 551; — (sancak)beyi : 87, 100, 390, 397, 412, 701, 776, 806, 811, 1345, 1549, 1551, 1723, 1764, 1869, 1927, 1928; — (sancak)beyi voyvodası(ları) : 390, 806, 1345; — serhaddi : 1723
knez(ler) : 756, 1768, 1864, 1927, 1941, 1953; — cem'i : 414; — cem'iyyeti : 1715
Kobaş; — İskelesi, İzvornik : 296; — İskelesi hâsları : 296; — kªdîsı : 642
Kobran karyesi, Ruskasrı kz. : 1122
Koca b. Hâbil, celeb : 485
Koca Usta bkz. Mehmed, Hacı, Zerbâftcı
koca voynuk : 793
Kocabeykuzı : 90
Kocacık yörükleri sübaşısı : 798
Kocaili; — beyi yasakcısı : 1063; — kªdîları : 748, 913; — sancağı sipâhîleri : 913; — (sancak)beyi : 139, 485, 554, 558, 561, 563, 611, 623, 637, 767, 913, 914, 936, 992, 1063, 1168, 1177, 1366, 1521, 1574, 1636, 1788, 1791, 1794, 1796, 1805, 1806, 1828, 1853, 1865, 1897, 1916, 1917, 1937, 1954, 1961; — (sancak)beyi kethudâsı : 611, 767, 936, 1176, 1177, 1179
Koçaklu karyesi, Teke sn. : 291
Koçanya (kazâsı) : 1893, 1911; — dağları : 1893; — kªdîsı : 1214, 1737, 1777, 1804, 1893, 1898, 1899, 1900, 1911, 1929, 1956; — Ma'deni : 1737, 1810
Koçhisâr (kazâsı) : 192, 193, 1787
Koçi Çavuş, mütekâ'id Südde-i Sa'âdet Çavuşı : 674, 1328
Koçi Meğlac, müştekî kâfir, Kesterye ks. : 360, 1328
koçi : 1986; — ihrâcı : 1450
Koçi, Cezâyir Çavuşı : 1963, 1972
Koçi, za'îm : 450
Koçmanlu Cemâ'ati, Ekrâd'dan, Ruha sn. : 929
Koğrıbeli, Gelibolı : 635
Koğur dağı : 144
koğuşluk : 1629
Kohac (?) Kal'ası, harâbe, Klis : 412
kolçak : 25
Kolojvar hâfızı : 117
Koloz bkz. Golos
Komaniçe karyesi, Sofya kz. : 69
Komenek (?) Konağı zahîresi : 1931
Komoran Kal'ası/Hisârı, harbî kal'a : 1548, 1708
konak(lar) : 1043, 1092, 1186, 1288, 1466, 1468, 1514, 1518, 1519, 1546, 1561, 1567, 1608, 1662, 1670, 1673, 1694, 1729, 1746, 1758, 1763, 1802, 1830, 1838, 1847, 1849, 1856, 1922, 1941, 1943, 1958, 1988; — arpası : 1331, 1743, 1833; — etmeği : 1743, 1833; —

kªdîsı(ları) : 1020, 1561; — ta‘yîni : 1150, 1151, 1152, 1153, 1154, 1155, 1156, 1157, 1158, 1159, 1160, 1518, 1535, 1536, 1544, 1568, 1570, 1590, 1593, 1607, 1608, 1621, 1626, 1637, 1638, 1639, 1640, 1663, 1673, 1674, 1693, 1706, 1743, 1746, 1748, 1749, 1759, 1760, 1773, 1774, 1775, 1776, 1777, 1782, 1822, 1833, 1843, 1856, 1857, 1870, 1907, 1908, 1931, 1984; — tezkiresi : 1670, 1671; — yeri : 1020; — zahîresi : 1099, 1144, 1150, 1151, 1152, 1153, 1154, 1155, 1156, 1157, 1158, 1159, 1160, 1332, 1333, 1346, 1383, 1535, 1536, 1544, 1562, 1568, 1570, 1590, 1591, 1593, 1607, 1608, 1609, 1626, 1627, 1632, 1637, 1638, 1639, 1663, 1673, 1674, 1675, 1676, 1679, 1693, 1706, 1707, 1744, 1746, 1748, 1749, 1751, 1753, 1758, 1759, 1760, 1762, 1771, 1773, 1774, 1775, 1777, 1781, 1782, 1812, 1822, 1824, 1833, 1843, 1847, 1857, 1870, 1881, 1907, 1908, 1910, 1931, 1959, 1960, 1984; —ların ıslâhı : 1760; —ların ta‘mîri : 1773

Konaş nâhiyesi, Filibe : 1669

Kondoğlı Re‘îs, Mîrali adası : 1005, 1075, 1402

Kondu Bey, Lipova Alaybeyisi, Başbuğ : 686

Konrapa (kazâsı) : 875, 1115

Konya (sancağı) : 247, 797, 862, 879, 1081; — hıfzı : 1370; — Kal‘ası : 634; — kªdîsı : 626, 632, 634, 693; — muhâfazası : 783; — sahrâsı : 783, 797

Kopan (sancak)beyi : 898, 1656, 1666, 1791

Kopenik Menzili zahîresi : 1959, 1960

Kora karyesi, Gelibolı kz. : 975

Kora, kaçak neccâr, Tavşan adası : 308

Koroşkarşa bkz. Koroşmarta

Koroşmarta [/Koroşkarşa] Palankası, Solnok : 1410, 1411, 1412, 1427, 1684, 1705

korsan; — gemisi(leri) : 28, 30, 84, 216, 1318; — kâfir gemileri : 216; — levend kâfirleri : 115; — levend kaliteleri : 28

Korşenik Karyesi Konağı : 1748, 1753; — zahîresi : 1748, 1749, 1753; —'nın bulunduğı yerin kªdîsı : 1748

koru(lar) : 663, 691, 919, 1292, 1962; —cı : 919, 1369, 1703; —ya davar girmek : 1369; —ya te‘addî : 1292

Kosta, harâmî, Gelibolı : 144

Kosta, kaçak neccâr, Ereğli kz. : 308

Kosta, kaçak neccâr, İznikmid kz. : 308

Kostandin, kaçak neccâr, Haramarla kz. : 308

Kostandin, kaçak neccâr, Mudanya kz. : 308

Kostandin, kaçak neccâr, Tavşan adası : 308

Kostaniçe Kal‘ası, Bosna : 87, 97, 98, 100

Kostantıniyye : 1, 4, 25, 49, 54, 63, 68, 78, 93, 102, 105, 142, 146, 157, 161, 166, 205, 207, 210, 223, 229, 232, 236, 242, 253, 259, 264, 267, 273, 283, 289, 307, 336, 363, 369, 400, 439, 444, 451, 465, 484, 491, 497, 530, 545, 569, 611, 620, 632, 663, 688, 729, 801, 869, 939, 1010, 1062, 1139, 1201, 1238, 1252, 1270, 1276, 1292, 1304, 1358, 1378, 1399, 1435, 1440, 1449, 1458, 1461, 1482, 1493; — muhâfazası : 1517

Kostantin Voyvoda, İstefan Voyvoda'nın oğlı : 1623, 1653

Koş Kªdîlığı : 1130

kovan : 143, 941

Koveş, âsî re’îsi, Dukagin : 254

kovuş evi; — gönderilmek : 229; — ihzârı : 229; — indürmek : 229; — tahmîli : 229

Koyluc : 1487, 1557, 1711

koyun : 70, 77, 143, 164, 287, 342, 787, 1260, 1405, 1406, 1580, 1608, 1849, 1855, 1939, 1979; — ağılığı : 691; — almak : 417; — bakªyâ defteri : 159; — bakªyâsı : 231; — beslemek : 1488; — bey‘i : 341, 343, 344, 965, 969, 1117, 1245, 1841; — bişürmek : 735; — boğazla(t)mak : 333, 921; — boğazlayan kassâb : 1508; — celebi : 1769; — cem‘i : 889; — çobanı : 62, 1564, 1580; — defteri : 209, 231, 1088, 1514, 1691, 1807, 1903; — emîni : 159, 209, 343, 524, 712, 787, 852, 952, 1088, 1111, 1244, 1245, 1251, 1257, 1276, 1382, 1405, 1433, 1506; — eti : 333; — gâreti : 38, 39, 365, 485, 723; — getürmek : 777, 1257; — göndermek : 159, 231, 341, 1258; — gübresi : 681; — hakcıları : 467; — hakkı : 840; — hârice gitmek : 333; — hıdmeti : 164, 250, 337, 481; — hıfzı : 1797, 1798; — ihrâcı : 107, 127, 159, 209, 231, 787, 852, 952, 1088, 1111, 1186, 1382, 1640, 1691, 1797, 1799, 1807, 1808, 1809, 1811, 1829, 1843, 1855, 1867, 1884, 1895, 1903, 1920, 1947; — ihzârı : 1117, 1162, 1488, 1514, 1544, 1604, 1640, 1691, 1797, 1798, 1807, 1808, 1841, 1850, 1941; — irsâli : 231, 339; — kassâbı ta‘yîni : 1508; — kırmak : 1580; — muzâyakası : 127, 533, 1162, 1514, 1604, 1941; — nâ-bedîd olmak : 337; — ocakları : 755, 1579; — otlağı : 691; — perâkende olmak : 333, 341; — satdurmamak : 339; — sirkati : 365, 463, 777, 959; — sür(dür)mek : 159, 209, 250, 341, 787, 965, 969, 1088, 1117, 1225, 1257, 1514, 1691, 1807, 1811, 1841, 1884, 1920, 1947; — sürüsi : 337, 1580; — ta‘yîni : 787, 952, 1088,

1514; — tahmîli : 107; — tahrîri : 787; — takdîri : 852, 1088, 1111; — tedârüki : 965, 1488, 1514, 1604, 1691, 1799, 1941; — telefi : 344, 852; — üretmek : 127; — ver(il)mek : 533, 1506; — yağma etmek : 288; — yazmak : 107, 952, 969; — zâyi'i : 344, 787, 852

kozalak : 71, 76, 161, 219, 248, 252, 650, 1165, 1194, 1201, 1425, 1432, 1548, 1825, 1925

köle : 1203

kömür irsâli : 606

köprü : 100, 170, 174, 412, 426, 432, 642, 782, 813, 853, 1102, 1468, 1546, 1567, 1604, 1606, 1615, 1630, 1640, 1727, 1728, 1746, 1757, 1760, 1784, 1785, 1797, 1809, 1830, 1848, 1860, 1927, 1954, 1982, 1983, 1988; — atdurmak : 1802; — binâsı : 245, 264, 420, 440, 472, 571, 626, 1097, 1217, 1220, 1379, 1488, 1662, 1693, 1747, 1760, 1790, 1797, 1798, 1803, 1834, 1836, 1845, 1871, 1872, 1873, 1888, 1900, 1918, 1922, 1923, 1938, 1941, 1944, 1950, 1962, 1982, 1988; — binâsı levâzımı : 1912; — bozılmak : 1894; — döşemesi : 923, 1834, 1919, 1962; — hıdmeti : 1102, 1275, 1287, 1790, 1888, 1920, 1938; — hıfz u hırâseti : 642; — inşâsı : 1945; — kazığı : 1962; — kur(ıl)mak : 1662, 1694, 1744, 1757, 1763, 1784, 1788, 1797, 1798, 1802, 1803, 1831, 1832, 1834, 1845, 1871, 1876, 1877, 1894, 1895, 1925, 1946; — kurdurmak : 1744, 1757, 1831; — levâzımı : 1217, 1220, 1747, 1797, 1836, 1871, 1877, 1923; — levâzımı tedârüki : 1872; — meremmâtı : 1923; — meremmeti : 1097; — mi'mârı : 1871, 1873; — sepeti : 1876, 1877; — ta'mîri : 1097, 1409, 1468, 1488, 1773; — tebdîli : 440; — tedârüki : 1597; — termîmi : 1760; — üstâdı : 1217, 1871; — ve bataklar : 1849; — yapdurmak : 1597, 1757, 1922; — yapılmak : 1701, 1760; — yeri : 1747, 1797, 1845, 1846, 1912, 1914; — yıkmak : 420

köprü ağacı : 899, 1834, 1836; — gönderilmek : 229; — ihzârı : 229, 1834; — indürmek : 229; — tahmîli : 229; — tedârüki : 229, 1662

köprü gemisi(leri) : 1694, 1797, 1836, 1846, 1848, 1877, 1894, 1895, 1900, 1918, 1920, 1933, 1938, 1978, 1979; — âlât ü esbâbı : 1797; — binâsı : 1220, 1876, 1912, 1914, 1921, 1946, 1978; — döşemesi : 1876, 1946; — göndermek : 1946; — irsâli : 1946; — levâzımı : 1618, 1876, 1946; — levâzımı ihzârı : 1661; — mühimmâtı : 1618, 1876; — sepetleri : 1876; — sür(il)mek : 1919, 1978; — tadarüki : 1704; — yapdurmak : 1797

köprü kerestesi : 1694, 1845, 1846, 1919, 1945; — ihzârı : 1220; — kesdürmek : 1962; — mühimmâtı : 1962

köprü mühimmâtı : 472, 535, 584, 794, 853, 854, 863, 1871, 1945; — irsâli : 1950; — tahmîli : 1950; — tedârüki : 1872

Köprübaşı; — Konağı : 1843, 1856, 1857; — Konağı kᵃdîsı : 1856, 1857; — Konağı/Menzili zahîresi : 1843, 1856, 1931, 1959, 1960; — Yurdı : 1869

Köprülü; — kᵃdîsı : 787, 1235, 1943; — kazâsı âdet-i ağnâmı : 1943

Köprüöni Konağı zahîresi : 1607

Kördüs Kal'ası : 512

Köröşe b. Macar, harâmî, Gelibolı : 144

Köse, eşirrâdan, Kilise k., Kengırı lv. : 163

Kösnice (nâhiyesi) : 459, 659

Köstendil : 576; — kᵃdîsı : 1783; — kᵃdîsı muhzırı : 1783; — sancağı askeri : 426; — sancağı kᵃdîları : 467, 1363; — (sancak)beyi : 426, 701, 1363

Köstendil Ilıcası kᵃdîsı : 159

köşebendler : 1678

Köşen Konağı : 1157, 1158; — zahîresi : 1157, 1158

köy : 1655; — basmak : 1224, 1400; — gâreti : 254; — halkı : 1321; — ihrâkı : 260, 1925; — ilhâkı : 1456; — kethudâsı : 559; — kondurılmak : 1579

kral : 27, 70, 90, 91, 154, 161, 187, 248, 252, 275, 292, 293, 330, 331, 332, 436, 441, 491, 493, 497, 650, 686, 733, 815, 819, 908, 954, 1015, 1166, 1205, 1294, 1312, 1479, 1537, 1598, 1619, 1623, 1642, 1653, 1740, 1750, 1814, 1815, 1875, 1878, 1925; — askeri : 649; — askerinin mürâca'atı : 649; — bolarları : 1421; — elçisi : 51, 52, 53, 54, 57, 58, 59, 61, 64, 71, 72, 73, 79, 83, 99, 102, 108, 158, 259, 260, 270, 1559, 1560, 1578; — leşkeri : 51, 270; — tercemânı : 755; — vezîrleri : 1421; —-ı bed-fi'âl : 1692, 1815; —-ı bed-fi'âl askeri : 1715

Kral-oğlı bkz. İstefan Kral

kraliçe : 93

Kraltelek karyesi (?), hâs karye, âsî, Solnok kz. : 1131, 1135

Kransa suyı, Erdel : 426

Kraşova : 1926

Kratova; — kazâsı : 1691; — kᵃdîsı : 159, 459, 852, 1691, 1811, 1820

Krupa Kal'ası, Bosna : 87, 97, 98, 100, 536; —'nın alınması : 270

Kubâd Çavuş : 694, 1013, 1021

Kubâd Kethudâ, Kastamonı Dizdârı Hacı Mehmed'in Kethudâsı : 1227
Kubarlı karyesi, Filibe kz. : 1734
Kuddûs Medresesi, Edirne : 700
Kudüs Mahkemesi muhzırbaşısı : 1248
Kudüs-i Şerîf (sancağı) : 565, 612, 660, 997, 1175; — beyi : 191, 336, 428, 1175, 1321; — kªdîsı : 191, 253, 336, 612, 1017, 1175, 1248, 1290, 1321; — mücâvirleri : 191; — yolı : 565
kûhistân : 365, 463
kul (tâyifesi) : 166, 179, 279, 361, 555, 598, 610, 624, 647, 751, 824, 862, 901, 1025, 1146, 1148, 1149, 1240, 1247, 1395, 1451, 1754, 1755, 1756, 1826; — gedüği : 1252, 1326; — gedüği verilmek : 65; — karındaşı : 65, 1634; — kâtibi : 1107, 1326; — sirkati : 631; — ta‘yîni : 355; — tâyifesi mevâcibi : 81, 1361; — tâyifesi te‘addîsi : 1238; — tâyifesi ulûfesi : 1354; — yazılmak : 1149; —-oğlı : 65; —-oğlı kul : 256
Kula kªdîsı : 445
kulaç : 1845
kulağuz(luk) : 142, 210, 445, 733, 900, 942, 952, 1043, 1063; — çıkarmak : 73, 1818; — tedârüki : 72; — tutmak : 449
kulak kesmek : 22, 586
Kulb beyi : 1029
kulle : 982, 1227; — binâsı : 1084; — fethi : 146; — hıdmeti : 1261
Kuloğlı, Kastamonılu sûhte, Edirne : 184
kumaş : 1183, 1298, 1339; — harâb olmak : 304; — cı : 304
Kumat karyesi, Filibe : 1724, 1725
Kumkapusı, İstanbul : 524
Kumköy karyesi, Ece ovası, Niğbolı [Gelibolı] : 636
kundak : 55, 566, 1262
kunpara; — çölmeği : 1068; — ihzârı : 1068
kurâ bkz. karye
Kur’ân-ı Kerîm : 1555
Kurd Ağa : 1869
Kurd b. İnehan, Çingâne, ehl-i fesâd : 1596
Kurd b. Mustafa, Hacı, Müftîahmedçelebi mh., Gelibolı : 1062
Kurd Kethudâ, İskender Paşa Kethudâsı : 224, 364, 845, 866, 876, 916, 917, 968, 1270, 1434
kurd kürki : 1066
Kurd, Avraslu (?) k., Gelibolı : 347
Kurd, Hacı : 1813
Kurd, Hacı Hüsâm Re‘îs'in âdemi : 1821
Kurd, Kara, ehl-i fesâd, Yeniköy k., Taşköprü : 1478
Kurd, Mehmed oğlı, bî-berât ze‘âmet mutasarrıfı, Solnok : 120
Kurd, Mohaç kapudânının âdemi : 702
Kurd, sahte sipâhî, Temürçal k., Niğbolı [Gelibolı] : 636
Kurd, şakΩ, Çatalca : 132, 133
kurı bkz. karu
kurı meyve : 416; — alımı : 362; — bey‘i : 490; — der-mahzeni : 362, 483; — göndermek : 490
kurı yemiş : 543
Kurıçay; — Konağı zahîresi : 1693; — Yurdı : 1700
Kurıdere, Klis : 412
kurrâ : 1555
kurşun : 55, 100, 406, 831, 1170, 1214, 1497; — fındık dökilmek : 1737; — gönderilmek : 831; — tahmîli : 962; — tevzî‘i : 831; — verdürmemek : 67
kurşunlu hudûd-nâme : 412
Kurşunlu (kasabası/kazâsı) : 201, 617, 1833; — kªdîsı : 192, 201, 617
kuru bkz. karu
Kuruga, kallâb Çingâne kadını : 1444
Kuruna, Basra yolı üzerinde : 1381
kuşak çubuğı; — gönderilmek : 229; — ihzârı : 229; — indürmek : 229; — tahmîli : 229; — tedârüki : 229
Kutlu karyesi, Meğri : 206
kutnı : 1030; — yeni : 1030
kuttâ‘u't-tarîk : 128, 186, 201, 363, 479, 550, 630, 1400
kuyûd düşmek : 477
kuyumcı : 88, 142; — toprağı : 208
kuzât bkz. kªdî
Kuzguncuk karyesi, Üsküdar : 1244
kuzu; — derisi : 1564; — gâreti : 38, 39, 365; — kırmak : 1564, 1580; — sirkası : 365; — sürüsi : 1580
Küçük Ahûr : 1164
Küçük b. Ali, arabacı, Bıyıklu k., Ruskasrı kz. : 983, 1018
Küçük Morova suyı : 1746
küçük darbzen : 45, 1891
Küçükali karyesi, Aydos kz. : 983, 1018
küfelâ bkz. kefîl
küffâr bkz. kâfir
küfri müş‘ir kelimât : 738
küfür söylemek : 281
Kühan Ayakorta (?) karyesi, Niğbolı [Gelibolı] : 636
kükürd : 666, 687, 1810, 1897; — alımı : 1868; — çıkarmak : 667; — göndermek : 1205; — irsâli : 431; — irsâlinden mu‘âfiyet : 1205; —

kılleti : 1016; — sandukları : 431; — tedârüki : 667, 1868
külâh : 1030
Külekli karyesi, Çernovi kz. : 503
Kürd [/Ekrâd] (tâyifesi) : 36, 353, 929, 1003, 1022, 1024, 1064, 1067, 1426, 1451; — beyleri : 18, 857, 1965; — eşkıyâsı : 1022; — kᵃdîsı : 267; — ümerâsı : 1965; — yiğitleri : 833, 1361
Kürdistân : 1025, 1371; — askeri : 1025; — beyleri : 1025; — ümerâsı : 1240; — yiğitleri : 65
Küre kᵃdîsı : 617, 1173
Küre-i Ma'mûre Ocağı : 1516
küre; — işletmek : 389; —ci : 1277, 1688
kürek : 169, 345, 586, 666, 866, 1015, 1207, 1596, 1731, 1790, 1850, 1859, 1879, 1942; — çekdürmek : 1490; — irsâli : 1215; — kesdürmek : 614; — tahmîli : 1861; —den gaybet : 636; —den ıtlâk : 528, 1317, 1454, 1645; —e gönder(il)mek : 22, 198, 360, 369, 572, 620, 631, 636, 663, 1109, 1292, 1320, 1446, 1447, 1596, 1652; —e kon(ıl)mak : 22, 48, 101, 104, 199, 224, 241, 290, 307, 317, 354, 506, 528, 559, 579, 620, 636, 722, 838, 894, 972, 975, 984, 993, 1002, 1018, 1037, 1080, 1141, 1173, 1246, 1291, 1309, 1446, 1447, 1533, 1596, 1602, 1720, 1791, 1864, 1890; —e koş(ıl)mak : 267, 825, 984, 1137, 1280, 1917; —e koymak : 559, 1791, 1917, 1961, 1963; —e ver(il)mek : 1454, 1489, 1645
kürekci : 320, 321, 503, 559, 579, 616, 707, 782, 801, 826, 832, 1029, 1371, 1449, 1717, 1718, 1728, 1894, 1926, 1939, 1963, 1979; — çıkarmak : 862, 884; — emrolunmak : 862; — gaybeti : 1738; — göndermek : 624, 1719, 1738; — hükmi : 1181; — ihrâcı : 328, 624, 736, 757, 768, 785, 862, 879, 884, 981, 1077, 1181, 1640, 1727, 1797, 1863, 1899, 1919, 1929, 1947, 1952; — ihzârı : 865, 981, 1449, 1640, 1903; — erişdürmek : 1070; — irsâli : 272, 329, 879, 884, 1281, 1717; — kaçmak : 1657; — sürdürmek : 1077; — (tâyifesinin) zabtı : 1741, 1742; — ta'yîni : 1689, 1833; — tedârüki : 232, 430, 480, 865, 960, 1053, 1281, 1717, 1978; — teklîfi : 1089; — tut(ıl)mak : 801, 1657, 1738; — vermek : 1657; — yazmak : 329, 1689, 1797, 1877, 1894; —ye muzâyaka : 825
kürk : 1066, 1311
Kürtün; — nâhiyesi : 1400; — kazâsı re'âyâsı : 1401
küşşâf : 935
Kütahya (sancağı) : 79, 624, 757, 879, 1031, 1032, 1309, 1391, 1647; — kᵃdîları : 1108; — kᵃdîsı : 75, 445, 941, 967; — müsellemleri : 444, 1108; — müsellemleri beyi : 1108, 1510; — piyâdeleri : 444; — sancağı sipâhîleri : 611, 1031; —'dan Boğdan voyvodasına kadar yol üstündeki kᵃdîlar : 73
küyegü : 1005, 1075, 1402

Ladik kᵃdîsı : 507
Lagoş : 1731; — Kal'ası : 954, 1215, 1575; — (Kal'ası) muhâsarası : 1598, 1642
lağımcı; — ihrâcı : 1820; — yazmak : 1820
Lahsâ; — vilâyeti : 848, 997; — Beylerbeyiliği : 23, 986, 996, 1011; — beylerbeyisi : 848, 997, 1247, 1620; — serhadleri : 23
lajiverd (?) kargı : 271
Lakoş keferesi : 901
lala : 30, 38, 39, 277, 302, 445, 534, 579, 611, 613, 624, 757, 796, 840, 879, 1031, 1032, 1203, 1391, 1398, 1457, 1491, 1582, 1647, 1730, 1787; — kapucısı : 1787; — kethudâsı : 611
Lapseki; — İskelesi : 364; — Kᵃdîlığı : 418; — kᵃdîsı : 132, 545, 636, 1291
Lârende : 1078, 1398; — kᵃdîsı : 285, 369, 626
Laskov voyvodası : 1623
Latmîn (?) karyesi, havâss-ı hümâyûndan, Kefer-tâb nh., Ma'arra sn. : 218
Layiç Yalavik, zimmî, Bretotorik nh., İskenderiyye (Arn.) : 723
Lazar Herpodkola (?), Nemçe serdârı : 332, 953, 954
Lazar İstoyan, zimmî celeb, Dolnekoriç k, Dobniçe kz. : 107
Lazar, Hersek : 260
Lazari, Voynuk : 1791
Lazariç, zimmî, Yagotin k., Karadağ kz. : 1101
leb-i deryâ; — karyeler hıfzı : 84; — kurâ : 28
Leccûn : 565
Leccûn, menzil, Şâm : 105
Ledan Serdan, zimmî, Yagotin k., Karadağ kz. : 1101
ledre : 78
Lefçe nâhiyesi, Semendire sn. : 1893
lehv ü la'b : 186
Lemeş (?) : 707
lenger : 863, 866; — ihzârı : 469; — işlet(dür)mek : 469, 1816
Leon, ban, levend kâfir : 432
Leskofça karyesi, Tırnovi : 503
leşker : 27, 51, 87, 97, 98, 99, 100, 108, 112, 114, 154, 158, 187, 260, 330, 353, 493, 569, 684, 732, 819, 953, 960, 1256, 1875; — aldurmak : 58; — ayağ üzre olmak : 158; — cem'iyyeti :

270; — kaldurmak : 54, 59, 102; —-i makhûre : 54
Leva Kal‘ası, harbî kal‘a : 476
levâzım : 718, 1228, 1450, 1618, 1658; — ihzârı : 1661; — irsâli : 272; — u mühimmât : 1187, 1709, 1871, 1872, 1874, 1876; — u mühimmât göndermek : 920; — u mühimmât ihzârı : 1618; — u mühimmât tedârüki : 1220, 1618
levend [/levendât] (tâyifesi) : 134, 154, 499, 528, 531, 575, 612, 656, 663, 851, 936, 1037, 1069, 1095, 1227, 1343, 1491, 1543, 1551, 1821, 1866, 1893; — cem‘iyyeti : 1115, 1438; — gemisi : 38, 39, 1095, 1318; — kâfir esîr istihdâmı : 224; — kâfir(ler) : 112, 114, 115, 126, 432, 663; — kâfir sürmek : 224; — kâfir yatağı : 1893; — kaliteleri : 28; — re’îsler : 244, 574; — re’îslerinin zabtı : 574; — sûhteler : 182, 1478; — tâyifesi fesâdı : 709; — tâyifesi istihdâmı : 663; — yoklamak : 224; — zulmi : 215; —lik : 1543
levendât bkz. levend
Levn-i Hamrâ nâhiyesi, San‘â vt. : 1226
Leyh (vilâyeti) : 77, 85, 90, 708, 755, 815, 818, 819, 1006, 1253, 1256, 1314, 1396, 1421, 1564, 1580, 1623; — beylerbeyisi : 819; — beyleri : 1396; — elçisi : 74, 85; — esîrleri : 77, 755; — keferesi : 83, 1266; — kralı elçisi : 61, 70, 73, 79, 83; — kralı tercemânı : 755; — re‘âyâsı : 70, 71, 77, 83, 251; — re‘âyâsı vergisi : 71; — serhaddi : 74; — sınurı : 77; — sınurına kadar deryâ kenârındaki kadîlar : 85; — tâyifesi : 61, 819; — tevâbi‘i : 292, 293; — (vilâyeti) kralı : 71, 77, 90, 292, 293, 755, 815, 819, 1313, 1421, 1623, 1653, 1740, 1750; — vilâyetine akın : 1740; —'in ahvâl ü etvârını tecessüs : 815
Lika (?), ehl-i fesâd, zimmî : 993
Lika nâhiyesi : 1869
Lim nehri : 1198, 1344
liman(lar) : 1, 427, 859, 1134, 1171; — ağzında safra boşaltmak : 446; — kullesi : 146; — sedd ü bendi : 859
Limni; — kazâsı : 917; — kadîsı : 916
Lipova; — alaybeyisi : 686, 954; — sancakbeyi : 955
livâ : 44, 105, 106, 1238; — beyi : 518; — defteri kitâbeti : 43; — dizdârları : 1988; — hıfzı : 1928; — icmâl defteri : 46; — kadîları : 186, 1531; — kitâbeti : 5; — mufassal defteri : 46, 1611, 1612; — muhâfazası : 33, 346; — nefer ağaları : 1988; — tahrîri : 7, 46, 1611, 1612; — tevzî‘i : 5
Livadye kadîsı : 759
Lofça Petreoğlı, harâmî, Gelibolı : 144
Lofça; — kadîsı : 761, 1088, 1380; — muhâfazası : 797
Loşanca Gorta (?), Pankota ve Yanova Kal‘aları sâhibi : 954
löğünci; — irsâli : 257, 261; — ta‘yîni : 257, 261
Lublan Kal‘ası, harbî kal‘a, Bosna serhaddinde : 87, 98, 100, 803
Lugoş, Erdel : 27, 909; — hâkimi : 252
Lûristân hâkim(ler)i : 690, 1105
Lutfî Çavuş, Dergâh-ı Mu‘allâ Çavuşı : 1615
Lutfî, Bâlîs Beyi : 200
Lutfî, Edirne Sübaşısı : 1628
Lutfî, erbâb-ı tîmârdan, mübâşir : 1894
Lutfî, Sancakbeyi : 204, 223
Lutfîbeyoğlı, Sancakbeyi, sâbık Nâzıru'n-Nuzzâr, Mısır : 780
Lutfullâh, Aydın ve Saruhan Nâzırı : 300

ma‘âdin bkz. ma‘den
Ma‘arra; — sancağı : 218; — kadîsı : 218
ma‘âş : 902; —a muzâyaka : 1236
Macar Re’îs, levend re’îsi : 244
Macar (tâyifesi) : 219, 1125, 1256; — a‘yânı : 1479; — bey-zâdeleri : 661; — beyleri : 1166, 1479; — beylerine istimâlet-nâme : 1165; — kâfiri : 1408
Ma‘cûncımescidi Mahallesi, İstanbul : 1365
Ma‘den b. Ali, ehl-i fesâd, Mudurnı kz. : 384
ma‘den [/ma‘âdin] : 3, 100, 160, 213, 388, 389, 878, 907, 1133, 1137, 1299, 1810; — âmilleri : 787; — emînleri : 787; — nâzırı : 1515, 1516; —ci : 1829
mağara : 681, 878
Mağlo, ehl-i fesâd kâfir : 993
Mağrib : 1058, 1234, 1237; — cânibleri : 1236; — diyârı hâkimleri : 93
Mağrib Trablusı bkz. Trablusgarb
mahall-i fesâd ü şenâ‘at : 281
mahall-i mühlik : 1713
Mahalle kadîsı, Mısır : 148
mahalle halkı : 281, 1622
Mahalle-i Frenk, İstanbul : 712
mahbes : 421
mahbûs : 48, 123, 188, 193, 256, 273, 286, 359, 442, 473, 475, 631, 777, 799, 825, 838, 868, 893, 964, 1338, 1349, 1444, 1457, 1523; — diller : 1408; — hıfzı : 1880; — mücrimler : 825

mahkeme : 211, 239, 317, 1175, 1826; — basmak : 1689
Mahkeme-i Kübrâ : 211
mahlûl(ât) : 1310; — gedük : 194, 1107, 1146, 1326; — hıtâbet : 1646; — hisâr gedüği : 567; — tîmâr : 530; — tîmâr tevcîhi : 1310; — ze‘âmet tevcîhi : 1310
mahlût bakır : 208
mahlûta; — ihzârı : 1839, 1856, 1857; — muzâyakası : 1856, 1857; — tedârüki : 1856
Mahmil-i Şerîf : 966; — hıdmeti : 640; — kªdîsı : 508
Mahmûd : 32, 309, 1184
Mahmûd Ağa, Sûfî, müteveffâ za‘îm, Rüstem Paşa'nın Kapucıları Kethudâsı : 435
Mahmûd b. Aydın, Tatarbâzârı : 1752
Mahmûd b. Mustafa, gurbet tâyifesinden, Aksu derbendi, İnegöl kz. : 271
Mahmûd Bey : 733
Mahmûd Bey, Karahisâr-ı Sâhib Sancakbeyi, Menteşe Muhâfızı : 346, 461
Mahmûd Bey, müteveffâ Pankota Beyi : 841
Mahmûd Bey, Rahmâniye Gönüllüleri Ağası : 119, 152
Mahmûd Bey, Üsküb Beyi : 701
Mahmûd Çavuş, Dergâh-ı Mu‘allâ Çavuşı : 337, 451, 552, 862, 882, 883, 885, 1769
Mahmûd Çavuş, Kaya-zâde : 1798
Mahmûd Çelebi : 249, 338, 347, 430, 1485, 1535, 1536, 1724, 1765
Mahmûd Çelebi, Ankaralı, tereke sâhibi, Mihaliç : 861
Mahmûd Paşa İmâreti Evkªfı : 1251
Mahmûd Paşa, Mısır Beylerbeyisi, sâbık Yemen Beylerbeyisi : 556, 988, 998, 1079, 1119, 1120, 1147, 1169, 1171, 1686, 1699, 1702
Mahmûd Re’îs : 1300
Mahmûd Voyvoda, Budun : 812
Mahmûd, Anadolı Beylerbeyisi : 611
Mahmûd, Bulgaroğlı Halîl'in akribası, Üçkuyulu Yaylağı, Niğde : 463
Mahmûd, Çavuş-oğlı : 1651, 1652, 1670, 1671
Mahmûd, Dergâh-ı Mu‘allâ Topcıları Bölükbaşısı : 891
Mahmûd, erbâb-ı tîmârdan, mübâşir : 1894
Mahmûd, Hacı, Karlı, sığır kassâbı : 1508
Mahmûd, Hatîboğlı, tereke sâhibi, Mihaliç : 861
Mahmûd, hırsuz, Midillü : 131
Mahmûd, İmâret-i Âmire Mütevellîsi : 352
Mahmûd, İnebahtı beyi âdemi : 716
Mahmûd, kªdî âdemi : 907
Mahmûd, Kªdî, Millü Cemâ‘ati Kethudâsı : 17
Mahmûd, Kapucı : 535, 538
Mahmûd, kul âdemi : 1677
Mahmûd, Ma‘rûf oğlı, şakΩ, Çatalca : 132
Mahmûd, Mevlânâ, Sapancı Kªdîsı : 905
Mahmûd, Nâyib : 1431
Mahmûd, Ortavîrân k. : 263
Mahmûd, Prud Kªdîsı : 296
Mahmûd, sâbık Şehirköy Kªdîsı : 1789, 1819
Mahmûd, Seydî, şakΩ, Turgudlu : 634
Mahmûd, sipâhî : 1441
Mahmûd, sipâhî-oğlanlarından, Samakov : 904
Mahmûd, Şâm Tîmârları Defterdârı, Emvâl-i Hâssa Nâzırı : 532
Mahmûd, Şeyh Pîr Ahmed'e çiftlik teslim eden : 1680
Mahmûd, Yaralı, yeniçeri katl zanlısı, Gümülcine : 172
Mahmûd, Yayabaşı, mübâşir : 958
Mahmûd, yeniçeri, Budun Kethudâ Bölüği : 283, 284
Mahmûd, Yeniköy k., Taşköprü : 1478
Mahmûdlar Cemâ‘ati, Turgud kz. : 634
Mahmûdpaşa Hâssı(köyi) kªdîsı : 1186, 1514
Mahmûdpaşa Kârbânsarâyı, İstanbul : 712
Mahmûdpaşa Köprüsi kªdîsı : 1405
Mahreme karyesi, Zamantu kz. : 1061
mahsûl(ât) : 5, 13, 15, 280, 412, 1336, 1445; — defteri : 754; — gâreti : 1361; — ketmi : 754; — zamânı : 1249; —-i Beytü'l-Mâl : 508; —-i cedîd : 78; —-i kazâ : 1248; —i bâzâra iletmek : 1577; —i mukªta‘aya vermek : 1248
mahûf u muhâtara; — derbendler : 107; — mahaller : 116, 117; — yer(ler) : 84, 126, 157, 264, 695, 892, 1214, 1311, 1315, 1355, 1356, 1381; — yollar : 161
mahzen : 152, 584, 856, 1757, 1770; — açdurmak : 362; — kâtibleri : 801; — meremmâtı : 970
ma‘îşet muzâyakası : 1163
Makªm-ı Şerîf, Halîlü'r-rahmân : 428
makªmât-ı müteberrike : 191
Makarr-ı Edirne Yurdı : 1561
Makarska İskelesi : 1194
Makri nâhiyesi, Ohri kz. : 959
Maksimilyanoş Kral, Nemçe [Beç] Kralı : 64, 187, 260, 332
Maksûd, Dergâh-ı Mu‘allâ Çavuşı, mübâşir : 316, 338, 754
Maksûd, Oğuz karyesi sipâhîsi : 754
Maksûd, Selânik Kal‘ası müstahfızlarından, ehl-i fesâd : 984
maktû‘ kaydı : 1869

maktûl : 36, 192, 193; — bâzergânlar : 1733; — vârisleri : 893, 904
mâl [/emvâl] : 470, 1203, 1541; —-ı Beytü'l-Mâl : 778; —-ı evkᵃf tahsîli : 175; —-ı eytâm : 1203; —-ı gâ'ib iltizâmı : 425; —-ı maktû' : 13; —-ı pâdişâhî : 1048; — aldurmak : 282; — almak : 894; — gâreti : 218, 366, 421, 437, 1343; — göndermek : 883; — hıdmeti : 991; — hıdmetine istihdâm : 1121; — kat' etme : 1686; — kuvveti : 1007; — müfettişi ta'yîni : 678; — ref'i : 1686; — tahsîli : 421, 448, 521, 1120; — ü esbâb gâreti : 105, 769; — yazmak : 1686
mâl-ı mîrî : 2, 296, 445, 510, 519, 619, 719, 721, 725, 814, 886, 941, 1046, 1372, 1496, 1972; — cem'i : 366, 510; — deyni : 520; — edâsı : 366; — hıfzı : 1048; — tahsîli : 123, 300, 366, 454, 510, 532, 565, 678, 719, 721, 727, 872, 901; — tedennî etmek : 1699; — zabtı : 1780; — zimmeti : 123, 366, 510, 519, 941; —ye gadr : 1120, 1543; —ye zarar : 1347
mâl-ı vakf : 60; —a gadr : 1577; —a tecâvüz : 253; —a zarar : 223; —ı ekl : 1017; —ı ketm : 1017
Malatya beyi : 1335, 1399; — çavuşbaşısı : 1335; — hazînedârı : 1335; — kethudâsı : 1335
mâlikâne : 638
Mâlikî nâyibi : 211
Mâliyye : 321, 512, 624, 666, 692, 701, 744, 750, 755, 756, 757, 758, 759, 770, 874, 910, 924, 925, 928, 954, 970, 979, 990, 1042, 1053, 1214, 1322, 1362, 1363, 1482, 1520, 1588, 1589, 1820, 1963
Malkoç Bey, Ohri Beyi : 433
Malkoç Çavuş, Dergâh-ı Mu'allâ Çavuşı, arpa tedârükine mübâşir : 1161, 1608, 1908
Malkoç Çavuş, Dergâh-ı Mu'allâ Çavuşı, teftîşe mübâşir : 41, 179, 617
Malkoç, Balya nh., Biga : 370
Malkoç, kuttâ'u't-tarîk, İpsala : 128
Malkoç, Re'îs : 1608
Malşofça karyesi, Sofya kz. : 69
Malta : 29, 320, 817, 1310, 1490; — gemileri : 1234, 1236, 1237; — Kal'ası Limanı : 146; — muhâsarası : 178; — Seferi : 546, 547, 582, 594, 644, 693, 709, 805, 984, 1007, 1309
Maltepe karyesi, Üsküdar : 326; — bağları : 326; — halkı : 326
Mâmrevan Beyi : 778, 1441, 1611, 1827; — kethudâsı : 778, 1611, 1612, 1827
Ma'mûriyye Kal'ası : 194, 195, 900, 1063; —'nın ta'mîri : 195; — nevbetlüleri : 1063
Manastır; — kᵃdîsı : 159, 675, 787; — Yahûdîleri : 675
manastır; — basmak : 442; — bünyâdı : 442
Mançine (?) karyesi, Semendire : 1608
Mânendi [/Mânendili]; — Karyesi Konağı : 1546; — Karyesi Yurdı : 1712, 1714; — Konağı zahîresi : 1679, 1693
Mânendili bkz. Mânendi
Manisa kᵃdîsı : 613
Mankaç Hisârı bkz. Mankaç Kal'ası
Mankaç Kal'ası [/Hisârı] : 649, 650, 949, 953, 954; — muhâsarası : 668, 949, 953, 954
Mankirman Kal'ası : 292, 293
Mankoşa karyesi, İskenderiyye (Arn.) : 725
Manol Dimitri, müştekî kâfir, Kesterye ks. : 360, 1328
Manol Françesko, kaçak neccâr, İmralı adası : 308
Manol Serac, müştekî kâfir, Kesterye ks. : 360, 1328
Manol, Bezirci, Edirnekapu, İstanbul : 712
Manol, kaçak neccâr, Tavşan adası : 308
Manolac, Kuyumcı, zimmî, hırsuz kulağuzı, Kay k., Molova kz. : 142
mansıb; — alınmak : 191, 194; —ı âhara verilmek : 159, 209
Mansûr, sipâhî : 695, 1355
Mansûroğlı, Erbil : 563
Manyas kᵃdîsı : 545
Mar'aş; — alaybeyisi : 1061; — kᵃdîsı : 273
Mardin; — aşâyiri : 1029; — Kal'ası : 1026, 1029
Marko b. Yuvan, harâmî, Gelibolı : 144
Marko veled-i İstoyan, voynuk-oğlı voynuk, Komaniçe k., Sofya kz. : 69
Marko, zimmî, Filibe : 21
Marmara (adası) kᵃdîsı : 308, 871, 1075
Marmara karyesi, Zihne : 1651
martalos : 1347, 1728, 1893; — ihrâcı : 1893; — serdârı : 1893; — serdârı ta'yîni : 1893; — ve primikür serdârı : 1894; —başı : 1557
Martin, Boğdan Voyvodası Aleksandra'nın âdemi : 61, 1072, 1073
Marya bint-i Yorgi, zimmiyye, Çatalca : 86
masârif bkz. masraf
masraf [/masârif] : 523, 1678; — defterleri : 1431, 1490
Maşlı tâyifesi, ehl-i fesâd çete : 1343
matbah : 253; — esbâbı sirkası : 253; —ı açılmak : 253
Matbah-ı Âmire : 418, 457, 1725
matrabaz (tâyifesi) : 129, 225, 349, 483, 585, 596, 846, 867, 882, 883, 890; — mahzeni : 362
mavna yapdurmak : 1445

Mayk (?), Eflak Voyvodası Kâtibi : 1625
Mayno Nikola, zimmî eşkıyâ, Pesti k., Üsküb : 620
mazarrat; — def'i : 247; — u fesâd : 153; — u inâd : 612; — u ifsâd : 247, 505, 536, 557, 829, 1027, 1073, 1451, 1470, 1721; — u ifsâdın def'i : 1024
mazgal delikleri : 1219
Mazgird beyi : 1029
mazınna : 4, 101, 105, 179, 253, 983, 1018, 1030
Mazrak kazâsı, Delvine : 1197
ma'zûl(ler) : 546, 824, 1683, 1956; — kadî : 199; — sipâhîler : 546
Mazun kazâsı, Menteşe sn. : 38, 39, 843
me'âbir : 661
Mecdek kadîsı : 1289
Mecid, ehl-i fesâd, Gazze : 1289
meclis-i şer' : 281, 693, 698, 1030; —-i şerîf : 86, 695
mecma'; —-ı ehl-i dalâlet : 612; —-ı levendât : 612
mecrûh : 218, 725, 1564; — etmek : 36, 1355, 1364, 1457
medâris bkz. medrese
Medevved (?) karyesi, Nablûs : 1321
Medîne Kal'ası, Basra : 81
Medîne-i Münevvere : 24, 1084, 1265; — kadîsı : 24, 1501, 1770; — mütevellîsi oğlı : 62; —'ye kadar yol üstündeki kadîlar : 19; —'ye vakf olan dükkânlar : 657
medrepolid : 1517
medrese [/medâris] : 700, 802, 1534; — basmak : 1364; — evleri : 191; — hâlî kalmak : 1686
medyûn : 1120; — re'âyâ : 78
Meğri kadîsı : 206, 317
mehâr : 519; — devesi : 421
mehâyif : 302, 522; — müfettişi : 103, 128, 634; — teftîşi : 103, 263, 369, 658, 745
Mehmed : 86, 312, 444, 445, 1248, 1473, 1890
Mehmed Ali, Diyârbekir Beylerbeyisi Kethudâsı : 511
Mehmed Ali, Erbil : 563
Mehmed Avec ibn-i Ebû-Levh : 1321
Mehmed b. Abdullah, Südde-i Sa'âdet yeniçerisi, Belgrad : 283
Mehmed b. Abdüddâyim, Beytveren (?) Karyesi Mülâzımı : 1321
Mehmed b. Ali, Aydın Sancağı Memlehası Emîni : 1654
Mehmed b. Cihân, Re'îs, Kavala dizdârının küyegüsi : 567
Mehmed b. Dervîş, gurbet tâyifesinden, Aksu derbendi, İnegöl kz. : 271
Mehmed b. Durak, siyâsete mahkûm, Rum ey. : 156
Mehmed b. Hamza, İzdin Kal'ası erenlerinden : 1372
Mehmed b. Haneş, sipâhî, mâl-ı mîrî tahsîline me'mûr : 565
Mehmed b. Hasan, gurbet tâyifesinden, Aksu derbendi, İnegöl kz. : 271
Mehmed b. Hüseyin, şâhid, Gölciler k., Mudurnı kz. : 972
Mehmed b. Mahmûd, eşkıyâ, Er ahâlîsinden : 1017
Mehmed b. Mirza, ma'sûm mahbûs : 1733
Mehmed b. Osmân, eşkıyâ, Latmîn (?) k., Kefer-tâb nh., Ma'arra sn. : 218
Mehmed b. Seydî [/Ebû-Aram], âsî dürzî serdârı, Ayn-ı Dâre k., Cerd nh., Beyrût : 565
Mehmed b. Sinân, Çatalca : 86
Mehmed b. Yâsin, eşkıyâ, Latmîn (?) k., Kefer-tâb nh., Ma'arra sn. : 218
Mehmed Bahrî, Kilâr-ı Âmire ve İhrâcât-ı Hacc-ı Şerîfe Emîni : 1046
Mehmed Bey [/Re'îs], İskenderiyye Kapudânı (Msr.) : 473, 515, 1169, 1171, 1172
Mehmed Bey, Âdilcevâz Beyi : 676
Mehmed Bey, Ağrıboz Beyi : 448
Mehmed Bey, Bolı Sancakbeyi : 290
Mehmed Bey, Çınar(hoyser) Beyi : 136, 141
Mehmed Bey, Dırâ' (?) Beyi : 1147
Mehmed Bey, Hizan Hâkimi, Sultân Ahmed'in oğlı : 1341
Mehmed Bey, Misis (?) Beyi : 1553
Mehmed Bey, Sakız : 1334
Mehmed Bey, Sekçuy Beyi : 769
Mehmed Bey, Sultânöni Piyâdeleri Beyi : 203
Mehmed Bey, Vidin Beyi : 1711
Mehmed Çavuş : 122, 159, 209, 354, 429, 432, 498, 554, 597, 598, 599, 600, 624, 693, 742, 757, 758, 777, 853, 854, 860, 863, 1001, 1014, 1075, 1089, 1309, 1324, 1362, 1366, 1419, 1519, 1520, 1521, 1523, 1525, 1546, 1549, 1550, 1568, 1593, 1643, 1644, 1648, 1649, 1658, 1660, 1661, 1662, 1663, 1664, 1665, 1744, 1788, 1816, 1888, 1933, 1971
Mehmed Çavuş, Adalu : 1546
Mehmed Çavuş, Arslan oğlı : 1427, 1428, 1430, 1435
Mehmed Çavuş, Bozyokuş : 1883
Mehmed Çavuş, Çankal : 1975, 1976, 1977, 1978, 1985
Mehmed Çavuş, Dellâk Hasan Bey oğlı : 1546
Mehmed Çavuş, Dergâh-ı Mu'allâ Çavuşı : 34, 41, 64, 213, 354, 507, 625, 794, 950, 1098, 1191, 1512, 1523, 1559, 1565, 1588, 1640, 1655,

1656, 1674, 1743, 1780, 1790, 1797, 1899, 1938
Mehmed Çavuş, Dergâh-ı Mu‘allâ Çavuşı, gemi binâsı hıdmetine me’mûr : 1431, 1445, 1475
Mehmed Çavuş, Dergâh-ı Mu‘allâ Çavuşı, mübâşir : 224, 617, 1430, 1947
Mehmed Çavuş, Durûdger, Dergâh-ı Mu‘allâ Çavuşı, köprü binâsına mübâşir : 1888
Mehmed Çavuş, Emîn, mübâşir, Samakov : 1800
Mehmed Çavuş, Kara Ali Çavuş oğlı : 1403, 1592, 1961
Mehmed Çavuş, Kaya-zâde : 1797, 1799, 1801, 1802, 1803
Mehmed Çavuş, Kulaksuz, Dergâh-ı Mu‘allâ Çavuşı : 1812, 1824
Mehmed Çavuş, Küçük, Dâvûdpaşa Çayırı ve Burgoz Konakları zahîresine mübâşir : 1144, 1159, 1160, 1753
Mehmed Çavuş, mübâşir : 541
Mehmed Çavuş, sâbık Diyârbekir Hazîne Defterdârı Ahmed Çelebi'nin kardeşi : 647, 648, 673
Mehmed Çavuş, Südde-i Sa‘âdet Çavuşı : 111
Mehmed Çavuş, Tunalu : 1546
Mehmed Çavuş, Türk : 1674, 1675, 1676
Mehmed Çavuş, Yavaşca : 1561
Mehmed Çavuş, Yenişehirli : 623, 757
Mehmed Çelebi, Aydın-zâde : 1350
Mehmed Çelebi, sâbık Budun Defterdârı : 1794
Mehmed Çelebi, Tâcî-zâde : 222
Mehmed el-Hurûf : 1321
Mehmed el-Kadî, eşirrâ, Handân k., Remle kz. : 1017
Mehmed Giray Hân, Tatar (Kefe) Hânı Devlet Giray Hân'ın oğlı : 1192, 1199, 1200, 1201, 1745
Mehmed Halvetî, Şeyh, Kudüs : 336
Mehmed Hân, Niğbolı Sancakbeyi : 701, 706, 816, 864, 925, 1053, 1278, 1322, 1440, 1558, 1718, 1742, 1817, 1844, 1860, 1913, 1933; —'ın kethudâsı : 1440
Mehmed Münîr, Azebler Ağası : 13
Mehmed Osmân [/Kara Osmân], eşkıyâ-yı A‘râb'dan, Basra : 1377, 1385
Mehmed Paşa, Lahsâ Beylerbeyisi : 997
Mehmed Paşa, Vezîr-i A‘zam : 1, 106, 527, 1651
Mehmed Re’îs bkz. Mehmed Bey, İskenderiyye Kapudânı
Mehmed Re’îs, Arab, gemi kapudânı : 633
Mehmed Re’îs, Karabıyık, Hâssa Re’îsi, Başbuğ : 1169, 1171
Mehmed Sultân, Mîr, Tebrîz Hâkimi : 999
Mehmed Voyvoda : 1584
Mehmed Voyvoda, tîmâr sâhibi, Solnok : 120
Mehmed Yeniçeri, Rodoscuk : 335
Mehmed, Acemi-oğlanı Yayabaşısı, mübâşir : 1484
Mehmed, Ak, Divriği alaybeyisi müte‘allikatından : 205
Mehmed, Akçalı, tereke sâhibi, Mihaliç : 861
Mehmed, Ali oğlı, sahteci, İskenderiyye (Arn.) : 722
Mehmed, Araboğlı, Draç : 298
Mehmed, âsî Hâşim'in birâderi : 565
Mehmed, Ayamavra Dizdârı : 1293
Mehmed, Ayamavra kadîsı âdemi : 1336, 1340
Mehmed, Behrâm oğlı, Maşlı demekle ma‘rûf ehl-i fesâddan, Yastar k., Akçahisâr kz. : 1343
Mehmed, Bıyıklı (?), müfsid, Ekrâd tâyifesinden, Kilis : 1064
Mehmed, Bosna Alaybeyisi : 465
Mehmed, Bölükbaşı, topcıbaşının âdemi : 1190
Mehmed, Burusa kadîsının âdemi : 542
Mehmed, Câbî : 1080
Mehmed, cânbâz, Ayntâb : 1061
Mehmed, Çingâne, Betel Mustafa'nın hıdmetçisi, katil, Samakov : 659, 1444
Mehmed, dârende : 90, 264
Mehmed, Defter-i Hâkanî Kâtibi, Erzurum'un tahrîrinde görevli : 316, 334, 754
Mehmed, Dergâh-ı Mu‘allâ çavuş-oğullarından : 31, 349, 789, 967, 1337, 1356, 1544, 1679
Mehmed, Dergâh-ı Mu‘allâ Kapucısı : 1825
Mehmed, Dergâh-ı Mu‘allâ Silâhdârları Kethudâsı : 1597
Mehmed, Deyâlâ Beyi : 1526
Mehmed, Dîvâne, Kuşcıoğlı, eşkıyâ, Teke sn. : 291
Mehmed, Dîvâne, Tata Fârisleri Ağası : 1643, 1644
Mehmed, ehl-i fesâd : 1400
Mehmed, Yeniköy k., Taşköprü : 1478
Mehmed, Emîr, katil sipâhî, Zeydânî k., Şâm : 729
Mehmed, Eskicioğlı, sâbık Galata Emîni : 956
Mehmed, eşirrâ, Belvîrân kz. : 368
Mehmed, Ferecoğlı, dükkân kirâcısı, Kudüs : 1248
Mehmed, Ferruhşâd Bey oğlı, za‘îm, Bayburd : 1456
Mehmed, Galata Hâssa Harcı Emîni : 802
Mehmed, Hacı Hızır oğlı, ehl-i fesâd, Yeniköy k., Taşköprü : 1478
Mehmed, Hacı, dârende : 1816
Mehmed, Hacı, Edirneli, kassâb : 1647
Mehmed, Hacı, Kastamonı Dizdârı : 1227
Mehmed, Hacı, Zerbâftcı, [/Koca Usta], Deveciler mh., Burusa : 489, 609
Mehmed, harâm-zâde, Azak kl. : 506
Mehmed, Hasan Kal‘ası Erenleri Bölükbaşısı : 870
Mehmed, Hâssa Re’îsi : 212

Mehmed, hıdmetkâr, eşkıyâ : 291
Mehmed, hırsuz, Midillü : 131, 142
Mehmed, hisâr-eri : 856
Mehmed, Hoca Ali oğlı, şerîr, Uşak : 312
Mehmed, Hoca İlyâs oğlı, müteveffâ Dîvân-ı Hümâyûn Kâtibi : 1202
Mehmed, Hoca, kassâb, Lârende : 1398
Mehmed, İçil Beyi : 263
Mehmed, İskender Çavuş oğlı, Dergâh-ı Mu‘allâ Çavuşı : 456
Mehmed, İskenderiyye Beyi Kapukethudâsı (Arn.) : 1106, 1139
Mehmed, Kªdîbey : 1660
Mehmed, Kal‘a-i Cedîd Dizdârı, Selânik : 1262
Mehmed, Kalafatcılar Bölükbaşısı : 227
Mehmed, Kalafatcılar Kethudâsı : 227
Mehmed, Kamengrad Kal‘ası Dizdârı : 738
Mehmed, Kara, Kara Hasan oğlı, Sivas : 204
Mehmed, Karaman Çavuşı : 1866
Mehmed, Karesi Beyi : 1196
Mehmed, Kâtib, Sultângîrcâmi‘i mh., Galata : 281
Mehmed, Kethudâ : 1473
Mehmed, kızılbaş beyi, Lûristân hâkimlerinden, mahbûs : 690, 1105
Mehmed, Kocaili Beyi Sübaşısı : 1063
Mehmed, Kulaksuz : 925, 942, 943, 945, 946, 960
Mehmed, Kurdoğlı, Solnok Alaybeyisi : 121
Mehmed, küreğe mahkûm harâmî : 1533
Mehmed, kürek mahkûmı : 1317
Mehmed, Lala Kapucısı : 1787
Mehmed, Mahmûd Ağa'nın vârisi ve oğlı : 435
Mehmed, Mahmûd oğlı, Kumköy k., Ece ovası, Niğbolı [Gelibolı] : 636
Mehmed, maktûl Anabolı Azebleri Ağası Ca‘fer'in karındaşı : 553
Mehmed, Meş‘aleci, Kapucı : 1231
Mehmed, Mevlânâ, Draç Kªdîlığı'ndan ma‘zûl : 179
Mehmed, Mevlânâ, sâbık Angelikasrı Kªdîsı : 1789, 1819
Mehmed, Mevlânâ, Verniçe Kªdîsı : 296
Mehmed, Mısır müteferrikalarından : 607
Mehmed, Mohaç Kapudânı, barut işletmeye me’mûr : 667, 685, 687, 702
Mehmed, Molla, Za‘îm : 1630
Mehmed, Muslî Çavuş oğlı : 789
Mehmed, Mustafa Çavuş oğlı : 416
Mehmed, müsellem : 417
Mehmed, müteveffâ Karahisâr-ı ŞarkΩ Vâlisi Ayas Bey'in karındaşı : 447
Mehmed, Nâhiye Mukaddimi Şerefüddîn'in oğlı, ehl-i fesâd, Şâm : 1091
Mehmed, Receb oğlı, mahbûs, Kengırı : 192, 193
Mehmed, Re’îsü'l-küttâb : 889
Mehmed, Rum Çavuşları Kethudâsı Hacı Ali'nin amcası oğlı, Sivas : 223
Mehmed, Rumili Çavuşı : 1983
Mehmed, sâbık Basra Beylerbeyisi : 1377, 1385
Mehmed, sâbık Klis Sancakbeyi : 100, 390, 776, 1345
Mehmed, Samsuncılarbaşı : 1422, 1423
Mehmed, Sarığıgüzel Mustafa'nın oğlı, hırsuz, Burusa : 1141
Mehmed, Sekçuy Beyi Kethudâsı : 1845, 1846
Mehmed, Seyyid, müteveffâ Şeyhlü Kªdîsı : 445
Mehmed, silâhdâr : 663, 1633
Mehmed, Silâhdârlar Kethudâsı : 1097
Mehmed, Silistre Beyi Kethudâsı : 243
Mehmed, sipâhî, Mar‘aş alaybeyisinin oğlı : 1061
Mehmed, sipâhî, Milaliç : 210
Mehmed, Sirem beyi âdemi : 1409
Mehmed, Sirem sipâhîsi : 1920, 1921, 1922, 1923
Mehmed, Solakbaşı, Akhisâr kz. : 32
Mehmed, Solnok Beyi Kethudâsı : 408
Mehmed, Sultân, Kªnûnî'nin müteveffâ şehzâdesi : 814
Mehmed, Südde-i Sa‘âdet yeniçerisi, Belgrad : 284
Mehmed, şâhid, Esbando k., Ohri kz. : 1124
Mehmed, Şâm bölükbaşılarından : 1232
Mehmed, Şehzâde Kapucısı : 1203, 1320
Mehmed, tâcir Ahmed'in vârisi : 659
Mehmed, Ters-hâne-i Âmire Emîni, Galata : 801
Mehmed, tezvîr mazınnası, İlbasan : 202
Mehmed, Tımışvar Çavuşı Ali'nin âdemi, Tımışvar : 426
Mehmed, Trablusgarb Kªdîsı : 1972
Mehmed, Usturgon Beyi : 1697
Mehmed, Yayabaşı : 1017
Mehmed, yeniçeri : 1309
Mehmed, yeniçeri, Budun Kethudâ Bölüğı : 283, 284
Mehmed, yeniçeri, Kasrıkalan k., Ohri kz. : 1124
Mehmed, Zahîre Emîni, sâbık Budun Defterdârı : 1795, 1796
Mehmedcân, Keçel Hüseyin oğlı, gedük sâhibi, ehl-i fesâd, Van : 1252
Mehrûd nâhiyesi kurâsı, Bağdâd : 1238
mehter : 1374; —başılık : 358
Me’is Kal‘ası, Teke sn. : 291; — kethudâsı : 291
mekªbirîn : 191

Mekke; —-i Mu‘azzama kªdîsı : 211; —-i Mükerreme : 966, 1188, 1680; —-i Müşerrefe : 261; — kªdîları : 211; — suyolı (hıdmeti) : 257, 261, 391, 607, 608
mekteb; — binâsı : 1344; — inşâsı : 1198
me’kûlât : 287, 390, 1459, 1536, 1560, 1759; — bey‘i : 1282, 1547; — cem‘i : 1812; — göndermek : 1969; — ihzârı : 1151, 1153, 1154, 1155, 1156, 1158, 1160, 1518, 1524, 1546, 1561, 1568, 1590, 1591, 1593, 1607, 1608, 1626, 1627, 1637, 1638, 1639, 1837, 1847; — muzâyakası : 730, 1151, 1152, 1154, 1155, 1156, 1160, 1518, 1524, 1546, 1561, 1591, 1593, 1607, 1608, 1626, 1627, 1637, 1639, 1837, 1847; — sürdürmek : 1158, 1160, 1590; — ta‘yînî : 1591; — tahmîli : 1282; — tedârüki : 1152, 1153, 1154, 1160, 1518, 1546, 1561, 1590, 1591, 1607, 1639, 1908
mekürüş (?) : 331, 332
Melandıraya (?), Yorgi oğlı, İstefan Kral'ın hekîmi, dârende : 1189
Melaş (?) Arabı : 263
Meliklakoğlı, harâmî, Gelibolı : 144
melik(ler) : 147, 1004
Memah, Aksak, Maşlı demekle ma‘rûf ehl-i fesâddan, Yastar k., Akçahisâr kz. : 1343
memâlik bkz. memleket
memâlik-i mahrûse : 70, 77, 102, 130, 185, 252, 278, 311, 353, 401, 492, 493, 574, 597, 598, 665, 668, 688, 701, 710, 819, 920, 949, 1024, 1025, 1256, 1310, 1420, 1476, 1646, 1678, 1745, 1795; — hâkimleri : 161; — hıfzı : 784; — re‘âyâsı : 114, 154, 161, 251, 252, 260, 499, 1194, 1312, 1425, 1479, 1825; — serhaddi : 270, 819, 997, 1549; — tüccârı : 161, 1194
memerr; — seddi : 377; —-i nâs : 6
memhûr arz : 202, 439
memhûr kîse bkz. mühürlü kîse
Memi b. Baylan, Hacı, sipâhî-oğlanı : 1769
Memi b. Yûsuf, gurbet tâyifesinden, Aksu derbendi, İnegöl kz. : 271
Memi Çelebi, tereke sâhibi, Mihaliç : 861
Memi Hace, Yakıcı k. : 1383
Memi Kethudâ, Midillü Sancakbeyi Kethudâsı : 82
Memi, Dergâh-ı Mu‘allâ Çâşnigîri Sa‘îd'in hıdmetkârı, Macar asıllı : 277
Memi, Edirne bâzârbaşısının âdemi : 1009
Memi, Selânik Kal‘ası muhâfızı, ehl-i fesâd : 984
Memi, Sirem Beyi Kethudâsı : 1938
Memi, Tanburcı, sipâhî : 258
Memi, Yenişehir : 221
Memicân, kªtil, Mora : 422, 438, 468, 553
memleha; — emînı : 1654; — iltizâmı : 1654
memleket(ler) [/memâlik] : 36, 84, 87, 100, 126, 331, 332, 436, 665, 704, 708, 710, 783, 784, 817, 824, 848, 933, 1163, 1476, 1523, 1548, 1573; — hıfz u hırâseti : 1620, 1821, 1925, 1927; — hıfzı : 826, 901, 908, 1024, 1031, 1032, 1199, 1200, 1201, 1227, 1579, 1625, 1705, 1768, 1964, 1973; — hırâseti : 1549; — muhâfazası : 1893; — re‘âyâsı : 866; — tahrîb etmek : 94; — teshîri : 1015, 1432; — ü re‘âyâya dahl ü tecâvüz : 1523; — zabt u hıfzı : 1386; — zabtı : 586, 1657, 1690; —-i İslâm : 665; —e ihtilât vermek : 186; —e te‘addî : 1400; —e zarar : 174; —e zarar u te‘addî : 1580; —i fesâda vermek : 824; —i ihrâk : 1925; —in ihyâsı : 70, 93; —-i menhûse : 1310; —-i pâdişâhî : 120, 665
memleket ü vilâyet : 61, 66, 70, 254, 266, 353, 466, 491, 492, 649, 650, 668, 803, 815, 920, 922, 968, 1024, 1025, 1027, 1038, 1090, 1119, 1163, 1166, 1256, 1266, 1343, 1361, 1373, 1381, 1479, 1556, 1582, 1678, 1768, 1925, 1927, 1964; — emn ü emânı : 711; — hıfzı : 953, 998, 1754; — zabtı : 1583, 1584; —e dahl : 536, 1967; —e dahl ü tecâvüz : 1967; — e zarar : 502, 649, 650; —in nehb ü gâreti : 536
memnû‘ metâ‘ vermek : 831, 1106
Menahem Kohsi, Kılâbdâncı, Yahûdî kassâb, Selânik Cemâ‘ati'nden : 1244
menâzil bkz. menzil
Menkaca, Burdurlıoğlı, şakΩ, Karamürsel : 672
menkûhasını âhara nikâhlamak : 1289
Menteşe (sancağı) : 30, 38, 39, 115, 700, 973, 1032, 1582, 1654; — beyi kethudâsı : 614; — (livâsı) kªdîları : 513, 514, 843; — sancağı/livâsı muhâfazası : 346, 461; — (sancak)beyi : 131, 206, 461, 499, 513, 531, 557, 558, 559, 581, 611, 614, 623, 757, 788, 843, 879, 922, 926, 1128, 1234, 1386; — sancağı hıfzı : 33, 1032; — sancağı yalıları : 33; — sancağı yalıları kªdîları : 1095; — sipâhîleri : 557, 1128
menzil [/menâzil] : 105, 331, 332, 436, 449, 822, 958, 1041, 1049, 1081, 1519, 1524, 1536, 1544, 1549, 1555, 1566, 1578, 1604, 1615, 1632, 1655, 1662, 1671, 1744, 1757, 1772, 1778, 1794, 1797, 1802, 1822, 1830, 1835, 1838, 1839, 1851, 1875, 1980, 1988; — arpası : 1743; — defteri : 1744; — etmeği : 1743; — ta‘yînî : 1519, 1960; — ü merâhil : 19, 88, 98, 144, 288, 303, 379, 640, 661, 686, 966, 1043, 1185, 1524, 1750, 1826, 1883, 1904, 1975; — yazılmak : 1744; — yolları : 1922; — zahîresi : 1757, 1835

Menzile; — kazâsı : 1248; — emîni : 173; — kªdîsı : 173, 225, 1685; — pirinci : 225
mer‘â : 460, 1703; —nın hıfzı : 1054
Merâmî Çelebi : 851
Merasne (?) : 953
merâtib; — inâyeti : 644; — tevzî‘i : 644
Merca, Yahûdî, Erbil : 563
mercimek : 416, 420
Merdân, Bozdepe k., Budaközi kz. : 1447
meremmât bkz. meremmet
meremmet [/meremmât] : 1097, 1923; — ü ıslâh : 628, 739
Meriç nehri : 314
mermer : 68; — tedârüki : 662
Mermercik; — Konağı : 1151, 1346; — Konağı zahîresi : 1151; — Yurdı : 1523
Mervân b. Abdullah, Gurebâ-ı Yesâr İkinci Bölük'den : 129
Meryem (hz.) : 191
Merzifon kªdîsı : 626
Mes nâhiyesi âsîleri : 1343
mesâcid bkz. mescid
mesâlih; —-i mîrî : 199, 373, 449, 782; —-i mîrî teklîfi : 1354; —-i müslimîn : 211, 470, 845
Mesaline Kal‘ası (?) : 1336
mesâmîr bkz. mismâr
mescid [/mesâcid] : 1376, 1490; — binâsı : 1344; — etrâfındaki Yahûdî evleri : 242; — hâlî kalmak : 1686; — harâb olmak : 1017; — inşâsı : 1198; — kapanmak : 1017; — kurbünde kefere iskânı : 242; — mu‘attal olmak : 242; — vakfını ekl : 1017
Mescid-i Aksâ : 1248; — ferrâşları : 191; — Haremi : 191; — imâmı : 1248
Mescid-i Mûsâ, Hımıs : 68
Mesîh, Deli, Mora Nâzırı Za‘îm Ali'nin âdemi : 123
Mesîre nâhiyesi, Mısır : 148; — emîni : 148; — halkı : 148
Mesine : 1310
mesken binâsı : 319
Mestân, harâmî, Karadepe k., Mihaliç ovası : 276
mestolmak : 120
meş‘aleci : 1231
meşâyih : 1555; — tarîkına girmek : 1400
meşîhat : 421
Meşkalor, bâzârgâh, Fener kz. : 60
metâ‘a damga urılmak : 230
Metîn karyesi, âsî karye, Cerd nâhiyesi, Beyrût : 565
Metre (?), zimmî : 1720
metris : 901, 1293; — damı ağacı tahmîli : 1862; — damı ağaçları işletdürmek : 1862; — damları : 1862; — harâbı : 466; — kurmak : 466
Metrofça kªdîsı : 1989
metrûkât : 1335
mevâcib : 4, 325, 378, 379, 409, 686, 727, 801, 823, 908, 954, 971, 1136, 1361, 1581, 1792, 1827; — defteri : 325; — irsâli : 81
mevâzı‘; —-ı mübâreke : 191; —-ı müteberrike : 191
mevcûd defteri : 1885
Mevioğlı Kışlası : 232
mevkøfa zabt : 754
mevkøfâtçı şâkirdi : 611
Mevrik karyesi, hâs karye, Kefer-tâb nh., Ma‘arra sn. : 218
mey-hâne; — ihdâsı : 130; — kapatmak : 130; — ref‘i : 226, 419; — ruhsatı : 419
meydan alur top : 1788
meyl ü muhâbâ : 179, 445, 632, 1173, 1819
meyletdürmek : 459
meyve : 416, 490; — alımı : 362; — der-mahzeni : 362
meyyit : 179, 247, 1344; — defni : 1198
mezâhib bkz. mezheb
Mezâhib-i Erba‘a : 365, 463
mezâlim : 296, 1017; — ü mehâyif : 204, 205, 934
Mezâr-ı Hazret-i Meryem : 191
mezâri‘ bkz. mezra‘a
mezbele dökmek : 314
mezheb [/mezâhib] : 120, 211, 1142
Mezîd Bey : 741, 796, 802
Mezîd Çavuş : 967, 1856
Mezistre; — kazâsı : 123; — kªdîsı : 123, 150
mezra‘a [/mezâri‘] : 5, 11, 200, 698, 855, 1120, 1441, 1456; — icâresi : 555, 616; — iltizâmı : 1120; — kitâbeti : 200; — tevcîhi : 857; — zabtı : 13
mıh : 1648, 1663, 1800; — ihzârı : 1675; — irsâli : 1800; — kesdürmek : 1649; — tedârüki : 1664, 1800
Mısır : 19, 47, 416, 452, 601, 616, 627, 628, 739, 746, 752, 780, 895, 935, 962, 1034, 1035, 1079, 1169, 1171, 1236, 1248, 1495; — anbârları : 601, 616, 1119; — Beylerbeyiliği : 998; — Beylerbeyiliği inâyeti : 1119; — beylerbeyisi : 148, 173, 175, 178, 225, 257, 261, 272, 372, 375, 385, 391, 392, 398, 420, 421, 555, 601, 607, 608, 616, 628, 717, 718, 720, 731, 739, 752, 760, 765, 780, 813, 814, 935, 988, 1079, 1084, 1119, 1120, 1146, 1147, 1148, 1149, 1169, 1171, 1187, 1188, 1221, 1226, 1236, 1265, 1492, 1495, 1631, 1685,

1699; — beylerbeyisi dizdârı : 998; — beyleri : 998; — Boğazı : 1234, 1237; — çavuşları : 628, 739, 1146, 1148, 1149, 1631; — defterdârı : 148, 272, 372, 375, 385, 420, 421, 601, 813, 1120, 1265; — emîr-i hâccı : 944, 1493, 1495; — gemileri : 558; — gönüllüleri : 1265; — Hazînesi : 392, 398, 421, 555, 616, 1119, 1163, 1188; — huccâcı : 1501; — kadîsı : 421, 1221; — kulları : 607, 1084; — mâlı : 1119; — muhâfazası : 1146; — mukataʿâtı : 372, 601; — müteferrikaları : 607, 1265

miʿmâr : 1375, 1379, 1477, 1492, 1678, 1871, 1873; —başı : 1443

Midillü (kazâsı) : 30, 31, 38, 82, 351, 941; — adası/cezîresi: 131, 142, 302; — beylerbeyisi : 561; — cezîresi muhâfazası : 1069; — kadîsı : 82, 302, 351, 626, 941; — livâsı sipâhîleri : 1069; — nâhiyesi halkı : 302; — (sancak)beyi : 142, 558, 561, 602, 603, 624, 654, 757, 879, 1069, 1234, 1280; — sancakbeyi kethudâsı : 82

Midye : 1292

Migalkara (kazâsı) : 539, 1138, 1629, 1821; — kadîsı : 44, 109, 110, 128, 310, 341, 585, 882, 1629, 1793, 1813

Mihail, Karayi Cemâʿati'nden, Hamunoğlı mh., İstanbul : 712

Mihal b. Dimitri, harâmî, Gelibolı : 144

Mihal b. Nikola, harâmî, Gelibolı : 144

Mihal, zimmî : 1585

Mihal, zimmî, Çatalca : 86

Mihaliç (kazâsı) : 210, 453, 871; — kadîsı : 345, 544, 545, 653, 861, 868, 961, 1274; — nâyibi : 345; — ovası : 276

Mihallü; — beyleri : 1305; —'ye tâbiʿ akıncı tâyifesi : 903, 1659; —'ye tâbi akıncıların sâkin olduğu yerlerin kadîları : 903

Mihri bint-i Muharrem, Hasan b. Mestân'ın zevcesi, Gölciler k., Mudurnı kz : 972

[Mihrimâh Sultân] : 63

Mihrişâh Hâtûn, yaramaz, Konya : 693

Mikel, Beç Kralı Elçisi : 51, 54, 57, 58, 59, 64, 72, 1692

Mikel, sâbık Venediklü tercemân : 1537, 1645

mil (uzunluk ölçüsü) : 108, 1008, 1023, 1797

Milan kadîsı : 192, 201, 617

Milatoğlı Hisârı : 219

Mile sancakbeyi : 810

Millet-i Ahmedî : 1310

Milletü'l-Mesîhiyye : 70, 117, 161

Millü Cemâʿati; — kethudâsı : 17; — mîr-i aşîreti : 17

Miloş, zimmî, Filibe : 21

Minârelüköy Konağı : 1546; — zahîresi : 1562

minber; — binâsı : 258; — yıkmak : 258

Minnet, tîmâr mutasarrıfı, sipâhî, hırsuz, Kırcalu Cemâʿati : 1442

mîr-alem bkz. emîr–i alem

mîr-i aşîret : 17

mîr-i huccâc bkz. emîr–i hâc

mîr-i mîrân hâsları : 705

mîr-livâ : 857; — hâsları : 705; — kayim-makamı : 771; —ya müteʿallik hıdemâtdan muʿâfiyet : 642

Mîrali adası : 1005, 1075, 1402

Miran, Kör, şakΩ re'îsi : 631

mîrî : 16, 460, 519, 600, 1010, 1048, 1143, 1333, 1345; — akça : 1351; — altun : 454; — arâzî : 555, 616; — bostân : 544; — deve : 1070; — esbâblar : 42; — esîr hâfızları : 1416; — esîr kâfirler : 319, 1416; — esîr(ler) : 319, 1666, 1697, 1892, 1896; — gallât : 1227; — gemi kerestesi : 866; — gemiler : 124, 545, 581, 1243, 1263, 1283, 1337, 1858; — hâssa kadırgaları : 614; — hıdmet : 81, 110, 138, 529, 788, 1852; — hisse : 1009; — içün kabz : 9, 13; — içün kabz u zabt : 7; — içün zabt : 322, 1418, 1456, 1630; — kereste tahmîli : 896; — köprü : 314; — kürekler : 1002; — maslahat : 1629; — mezraʿa iltizâmı : 1120; — mühimmât : 1450; — nüzûl : 1681; — öşr : 106; — pirinç beyʿi : 225; — tereke : 1322; — toplar : 892; — yer tasarrufı : 427; — zahîre : 1896; — zahîre cemʿi : 1794; — zimmet : 856; —den istikrâz : 454; —ye bârgîr alımı : 1393; —ye deve kirâlamak : 508; —ye deyn : 75, 351, 520

Mirza Ali, Ardahan Beyi : 325, 486

Mirza b. Mustafa, siyâsete mahkûm, Rum ey. : 156

Mirza Bey, sâbıkâ Karahisâr-ı ŞarkΩ sancağını tahrîre me'mûr : 1611

Mirza Çavuş, gemi binâsına me'mûr : 541

Mirza Çavuş, Südde-i Saʿâdet Çavuşı : 21

Mirza, Mehmed Çavuş'un âdemi : 1213

Misis (?); — beyi : 1553; — Kalʿası taʿmîri : 1553

Misivri (kasabası), Aydos kz. : 836, 1102, 1122, 1601; — İskelesi : 1437

mismâr [/mesâmîr] : 498, 571, 699, 701, 860, 863; — göndermek : 794; — irsâli : 498; — işletdürmek : 794, 1816; — kesdürmek : 706; — mühimmâtı : 498; — tedârüki : 498; —ı kebîr : 1001

Mişe, Çerkes, kefere-i Rus'dan : 466
miyâne darbzen : 55
Miyâsât (?) karyesi, Nablûs : 1321
Miyorminlü karyesi, Sofya kz. : 69
mizâc; — ıslâhı : 997; —da ihtilâl : 997
Modava; — livâsı : 924; — beyi : 955, 1462; — kªdîsı : 1839, 1905; — sancağı kªdîları : 911
Modova karyesi : 1694
Mohaç (sancağı) : 376, 769, 1797; — barkanı : 376; — beyi askeri : 53; — beyi kethudâsı : 376; — beyleri : 407; — kªdîsı : 762; — kapudânı : 666, 667, 685, 687, 702; — küffârı : 1797; — (sancak)beyi : 56, 97, 98, 377, 685, 762, 764, 774, 898, 1797
Molova (kazâsı) : 302, 941; — kªdîsı : 82, 142, 302, 351, 941; — kazâsı karyeleri : 351
Monla Ağa, İmâret-i Âmire Mütevellîsi, Şâm : 470, 639, 1039
mor çuka : 238
Mora (sancağı) : 78, 151, 1044; — azeb ağaları : 151; — beyi kethudâsı : 1037, 1038, 1293; — emvâl-i hâssa nâzırı : 709; — kılâ'ı dizdârları : 151; — kªdîları : 588; — kªdîsı : 709; — müfettişi : 1541; — nâzırı : 123, 1482, 1541; — sancağının hıfzı : 1055; — (sancak)beyi : 78, 150, 190, 328, 329, 422, 438, 468, 512, 553, 590, 624, 664, 701, 709, 759, 862, 885, 1037, 1038, 1044, 1054, 1055, 1482, 1543; — serhaddi : 1037; — yalılarının zabtı : 329; — 'ya kadar Rumili yalılarındaki beyler : 552; — 'ya kadar Rumili yalılarındaki kªdîlar : 552
Moran Kal'ası, Semendire nh. : 1222; — varoşı : 1222
Moraviçe [/Mozaviçe]; — karyesi kªdîsı : 1856; — Karyesi Konağı : 1856, 1857; — Karyesi Konağı zahîresi : 1856; — Yurdı : 1963
Mordehay, Yahûdî kassâb, İstanbul : 524
Morhova nâhiyesi; — voyvodası : 621; — zimmîleri : 621
Morova : 953, 1220, 1561, 1894, 1979; — kenârı : 1607; — Konağı zahîresi : 1693, 1746; — Köprüsi : 1900; — nehri : 1607, 1608, 1694, 1858, 1978; — Suyı Geçidi Konağı zahîresi : 1693
Morovik Kªdîlığı : 923
Moskov (vilâyeti) : 1311, 1313, 1314, 1315, 1316, 1396; — kralı : 1312
Moslavine karyesi, Zaçesne sn. : 296
Mostar kªdîsı : 756
Moton, Mora : 322; — kªdîsı : 1541
Mozaviçe bkz. Moraviçe
mu'addel ü müzekkâ : 107
mu'âf; — beyler : 1286; —karyeler : 898; — u müsellem : 252, 901; —-nâme : 583, 1498
mu'âfiyet : 642, 1205, 1703, 1724, 1725
mu'âhede; —-i hümâyûn : 71, 93; —-i şerîf : 70
mu'âlece : 1189
mu'allim-hâne; — inşâsı : 1198; — mevâcibi : 971, 1136; — mütevellîsi : 971, 1136
mu'âmele; — eylemek : 78; — ile altun almak : 1368; —-i şer'iyye : 1433
mu'attal mesâcid : 242
Mu'âviye tâyifesi, Cezâyir (Basra) : 353; — isyânı : 353
Mu'ayyed karyesi (?), mîr-livâ hâssı, Nablûs : 565
Mud kªdîsı : 263
Mudanya (kazâsı) : 62, 308, 453, 1013, 1268; — kªdîsı : 308
Mudurnı kazâsı : 384, 972; — kªdîsı : 384, 972, 1007
mufassal; — defter : 43, 46, 806, 964, 1611, 1612; — fermân : 794; — hükm-i hümâyûn : 683; — nişân-ı hümâyûn : 683
muğanniye : 191
Muğla kªdîsı : 440
Muha : 272; — İskelesi : 627, 628, 739; — kapudânı : 272, 627
muhâfaza (hıdmeti) : 47, 115, 178, 213, 328, 346, 461, 555, 616, 760, 783, 784, 930, 931, 1049, 1069, 1081, 1086, 1134, 1146, 1517, 1532, 1715, 1792, 1974; —-i memleket : 266, 797, 1583, 1620; —-i vilâyet : 23, 901, 1090, 1247
muhâfız ulûfesi : 441
muhallefât : 368, 435, 454, 632, 728; — gâreti : 297; — vârisi : 1300
Muhammed : 314
Muhammed Ağa, Gönüllü Tâyifesi Ağası, Boğdan : 1439
Muhammed b. İskender, sebîke ile müttehem, mahbûs : 1733
Muhammed Çavuş, Antalyalı, Dergâh-ı Mu'allâ Çavuşı, zahîreye mübâşir : 1679, 1748, 1749, 1751
Muhammed Çavuş, Dergâh-ı Mu'allâ Çavuşı, gemi ağacı hıdmetine me'mûr : 418, 457, 1213
Muhammed Çavuş, [/Aydın-zâde/Aydın Çavuş-oğlı/Aydın-oğlı] Dergâh-ı Mu'allâ Çavuşı : 26, 27, 30, 275, 287, 288, 294, 296, 305, 315, 1294, 1559, 1926, 1952, 1953, 1973, 1974, 1979
Muhammed FakΩh b. Ali FakΩh, dârende : 632
Muhammed Hablâs, Buhayra Vilâyeti Şeyhi Emîr İsâ'nın karındaşı oğlı, fırârî mahbûs : 420, 421

Muhammed Küçük, hırsuz yatağı, ehl-i fesâd, Derunik (?) kl., Draç kz. : 1489
Muhammed Re'îs : 244
Muhammed Sübaşı, haseki, acemi-oğlanı cem'ine me'mûr : 947
Muhammed [/Safer], Mihaliç Muhzırı, ehl-i fesâd : 345
Muhammed, Burusalu : 70
Muhammed, dârende, Kudüs : 1248
Muhammed, hâssa tâciri : 1311, 1312, 1313, 1314, 1315, 1316
Muhammed, Hazîne-i Âmire Defterdârı, Tımışvar : 26
Muhammed, Mevlânâ, Sonisa Kªdîsı : 103
Muhammed, Mustafa oğlı, kal'a müstahfızı, ehl-i fesâd, Selânik : 104
Muhammed, Südde-i Sa'âdet İkinci Kapucıbaşısı : 49
Muhammed, Südde-i Sa'âdet Sağ-Ulûfeciler Ağası : 95, 96, 287, 350, 411, 578
Muhammed, Şâh Ali oğlı, mahbûs, Kengırı : 192, 193
Muhammed, Yayabaşı, acemi-oğlanı cem'ine me'mûr : 450
muhârebe : 113, 365, 368, 426, 463, 497, 1893
Muharrem : 836, 837
Muharrem, Doğancıoğlı, ehl-i fesâd ü şenâ'at, Bolı : 383
Muharrem, harâm-zâde, Azak kl. : 506
muharremât : 186
muhâsara : 26, 27, 54, 108, 113, 146, 153, 154, 168, 178, 466, 492, 493, 494, 497, 517, 649, 650, 668, 766, 847, 901, 1207, 1210, 1215, 1427, 1428, 1429, 1434, 1448, 1462, 1598, 1642, 1658, 1665, 1731, 1788, 1980; — topı : 1806
muhâsebe : 372, 601, 802, 1112; — defterleri : 152; — görilmek : 673, 801, 814, 889; — sûreti : 601, 1433; — terakkΩ bulmak : 1373; — vermek : 1433; —si görilmek : 956, 1373
muhâtara yerler : 1911
Muhib Çavuş, Dergâh-ı Mu'allâ Çavuşı : 125, 126, 430, 1444, 1461, 1462, 1465, 1468, 1470, 1487, 1488, 1938
Muhibbe, Yeniçeri Mustafa'nın zevcesi, yaramaz : 868, 961
Muhibbüddîn, Kudüs : 1175
Muhsin, müştekî : 1115
muhtesib : 50, 453, 1248, 1267, 1268, 1485, 1735, 1766, 1841
Muhyiddîn b. Hacı el-Müderris, Mevlânâ, Çatalca : 86
Muhyiddîn, Avlonya Kªdîsı, Mukªta'ât Müfettişi : 719
Muhyiddîn, Mevlânâ, Dobnice Kªdîsı : 1769
Muhyiddîn, Mevlânâ, Müderris, Sultângîrcâmi'i mh., Galata : 281
Muhyiddîn, Mevlânâ, sâbık Aydos Kªdîsı : 983, 1018
Muhyiddîn, Mevlânâ, Sinob Kªdîsı : 256
Muhyiddîn, sâbık Hacıhamza Karyesi Nâyibi, Rum ey. : 1224
Muhyiddîn, Seydîşehri Kªdîsı Nâyibi, Boyaluk (?) k., Seydîşehri : 698
muhzır(lar) : 206, 214, 220, 223, 345, 695, 698, 763, 787, 790, 791, 852, 1019, 1225, 1288, 1355, 1530, 1552, 1590, 1783, 1981, 1984; — azli : 282; — döğmek : 256; — kâtibi : 4, 172, 188, 249, 266, 324, 450, 594, 644, 691, 869, 900, 947, 975, 978, 1191, 1195, 1581, 1784, 1792, 1793, 1825; — nasbı : 282; — yoldaşı : 1422; —başı : 1248
Mukªbele-i Niş Konağı zahîresi : 1693
Mukªbele-i Şehirköy; — Konağı : 1561, 1746; — Konağı zahîresi : 1746; — Yurdı : 1786
mukaddim(ler) : 3, 508, 510, 519, 520, 521, 1091, 1275, 1287, 1516; — ihrâcı : 160
mukarrer-nâme : 9
mukªta'a [/mukªta'ât] : 296, 522, 601, 710, 711, 758, 925, 928, 979, 990, 1048, 1336, 1490, 1611; — bedeli : 710, 1611; — defterleri : 711; — emvâli tahsîli : 521; — ile tasarruf : 11, 13; — iltizâmı : 11, 1654; — muhâsebesi : 372, 1373; — müfettişi : 448, 719, 759; — mültezim(ler)i : 448, 1654; — nâzırı : 1336; — resmi kabzı : 13; — tahvîli : 372; — tashîhi : 822; — zâbitleri : 152; — zabtı : 402; —-i hâssa : 510; —sı ref' olunmak : 13; —ya verilmek : 319
mukªta'ât bkz. mukªta'a
mukªtele : 273, 634, 1893; — vü muhârebe : 368
mum : 1979; —cı : 1040
murâbahaya akça verilmek : 1251
Murâd : 1408
Murâd b. Temür, dârende : 632
Murâd Bey, Tekeili Sancakbeyi : 1641, 1672
Murâd Çavuş : 25, 1367
Murâd Çelebi, Defterdâr : 1979
Murâd Kethudâ : 545
Murâd Paşa Evkªfı : 1251
Murâd Re'îs : 1300
Murâd, Cezâyir-i Garb Trablusı Beylerbeyisi Turgud Bey'in Hazînedârbaşısı : 537
Murâd, Defterdâr, sâbık Emîr-i Hac : 509
Murâd, Dergâh-ı Âlî Çâşnigîri : 1379
Murâd, Dergâh-ı Mu'allâ Çavuşı : 20

Murâd, Dervîş oğlı, sipâhî, Bozkuş k., Kurşunlu kz. : 617
Murâd, Hacı, ehl-i berât, İştib : 279
Murâd, Hazîne-i Âmire Başdefterdârı : 267, 268
Murâd, kªtil, Sinob : 256
Murâd, Kör, İpekçi, Diyârbekirlü, zimmî ehl-i fesâd, Erzincân : 381
Murâd, Müsellem, harâmî yatağı, Kestenbolı k., Ergene kz. : 1138
Murâd, Sultân, Şehzâde Selîm'in oğlı : 30, 39, 1391
Murâd, şakΩ, Turgud : 634
Murâd, Tavarak karyesi sipâhîsi, Bayburd : 754
Murâd, Yemen Beylerbeyisi, sâbık Gazze Beyi : 640, 710, 711, 718, 720, 752, 760, 1563
Murâd, zimmî, Erzincân Bezzâzistânı : 381
Murâdiye müderrisleri, Burusa : 1087
murâfa'a : 197, 734, 779
Mureş nehri, Tımışvar : 99
Murtaz-âbâd kªdîları : 1184
Murtazâ Kethudâ : 645, 646, 1247, 1349
Mûsâ b. Ahmed, eşkıyâ, Latmîn (?) k., Kefer-tâb nh., Ma'arra sn. : 218
Mûsâ Bey, Akşehir [/Uzeyr] Beyi, Diyârbekir ve Çemişkezek Tahrîr Emîni : 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 42, 43, 46, 625, 647, 648, 1230
Mûsâ, Uzeyr Beyi bkz. Mûsâ Bey, Akşehir Beyi
Mûsâ Çavuş : 1187, 1483
Mûsâ Çavuş, Mısır Çavuşı : 1146, 1148, 1149
Mûsâ Çelebi, Dîvân-ı Hümâyûn Kâtibi : 1282
Mûsâ Eozi, Yahûdî kassâb, İstanbul Cemâ'ati'nden : 1244
Mûsâ İshâk ibn-i Hayim, Yahûdî kassâb, Aryar Cemâ'ati'nden : 1244
Mûsâ karyesi, Mihaliç kz., Hudâvendigâr sn. : 210
Mûsâ Nebî Haremi Vakfı : 336
Mûsâ, Balcı, kassâb, Kili : 714
Mûsâ, dârende, Kudüs : 1248
Mûsâ, ehl-i fesâd, Gerişburnı k., Meğri kz. : 317
Mûsâ, harâmî Çingâne : 1138
Mûsâ, Kalaycı, hırsuz : 1957
Mûsâ, Kara, fesâdcı, Kutlu k., Meğri kz. : 206
Mûsâ, Kudüs : 336
Mûsâ, Nâzır : 1214
Mûsâ, şakΩ, Hacı'ivaz k., Hırsova kz. : 1523
Musallâ-yı Edirne : 1593; — Yurdı : 1368, 1549, 1550, 1561, 1585, 1610
Muslî (?) Çelebi : 383
Muslihuddîn, Mevlânâ, Bozok Mâl Müfettişi : 678
Muslihuddîn, Mevlânâ, sâbık Zihne Kªdîsı : 1143
Muslihuddîn, Mevlânâ, Sanduklu Kªdîsı : 312
Muslihuddîn, Mevlânâ, Tatarbâzârı Kªdîsı, sol-kolda celeb kitâbetine me'mûr : 69, 107
Muslihuddîn, Mihaliç Nâyibi : 345
Muslihuddîn, Pınarhisâr Kªdîsı Nâyibi : 1110
Muslonya : 1912
Mustafa : 207, 583, 758, 776, 1586, 1606
Mustafa Ağa, Sol-Ulûfeciler Ağası : 287
Mustafa b. Abdî, Kirmasti : 763
Mustafa b. Abdullah, Kıbtî, Hariho Cemâ'ati, Katekazerlü mh. (?), Sidrekapsi : 358
Mustafa b. Abdullah, şakΩ, Karamürsel : 672
Mustafa b. Balce (?), kallâb, demürci Çingâne : 208
Mustafa b. Hasan, Filorina : 1890
Mustafa b. Hayâtî (?), yaramaz, Durakcı k., Gönen kz., Burusa : 241
Mustafa b. Îsâ, ehl-i fesâd, Yeniköy k., Taşköprü : 1478
Mustafa b. Lutfî, yaramaz, Durakcı k., Gönen kz., Burusa : 241
Mustafa b. Receb, Hacı, Gölciler k., Mudurnı kz. : 972
Mustafa b. Taşgun, mahbûs ehl-i fesâd, Gümülcine : 1700
Mustafa Bey, Aydın Beyi : 84
Mustafa Bey, Bosna Sancakbeyi : 87, 97, 98, 280, 390, 642, 679, 1550, 1551, 1592
Mustafa Bey, Dertenk Beyi, vilâyet tahrîrine me'mûr : 855, 857
Mustafa Bey, İnebahtı Sancakbeyi, Turhanlu'ya tâbi' Akıncı Beyi : 239, 454, 701, 1277, 1550
Mustafa Bey, Ruha Beyi : 366, 966
Mustafa Bey, tahrîre vazifeli, Semendire nh. : 1222
Mustafa Bölükbaşı, alaybeyi âdemi : 985
Mustafa Çavuş : 3, 91, 136, 141, 196, 197, 351, 491, 493, 494, 496, 500, 501, 505, 733, 750, 751, 762, 764, 770, 772, 775, 861, 871, 878, 937, 965, 982, 987, 992, 1005, 1042, 1119, 1323, 1352, 1367, 1387, 1392, 1684, 1695, 1701, 1704, 1705, 1706, 1707, 1708, 1716, 1717, 1726, 1727, 1728, 1731, 1737, 1904, 1908
Mustafa Çavuş, Çirmenlü : 1499, 1856
Mustafa Çavuş, Dergâh-ı Mu'allâ Çavuşı : 72, 86, 219, 247, 248, 289, 351, 584, 766, 889, 941, 1607
Mustafa Çavuş, mahbûs ehl-i fesâd, Gümülcine : 1700
Mustafa Çavuş, Hüseyinşâh oğlı : 585
Mustafa Çavuş, Kara Ali oğlı : 1608
Mustafa Çavuş, Kofelek (?), Edirne zahîresine me'mûr : 1162

Mustafa Çavuş, maktûl, Erdel : 259
Mustafa Çavuş, Mustafa Paşa'nın Çavuşı : 1681, 1712
Mustafa Çavuş, Pehlivânoğlı : 1966, 1967, 1968, 1969, 1970
Mustafa Çavuş, Serheng : 1722
Mustafa Çavuş, sipâhî-oğlı : 350
Mustafa Çavuş, Tosunoğlı : 476, 875, 897, 898, 899, 911, 923, 924, 925, 928, 955, 970, 972, 980, 990
Mustafa Çelebi, Bâzergân : 440, 488, 1300, 1311
Mustafa Dânişmend, Bodrum Kal'ası dizdârının hısımı : 788
Mustafa Kethudâ : 217, 230, 1247
Mustafa Paşa : 1681, 1692, 1712
Mustafa Paşa İmâreti Evkªfı : 1251
Mustafa Paşa'nın tezkirecisi : 620, 621
Mustafa Paşa, Kara, Edirne Muhâfızı, sâbık Bağdâd Beylerbeyisi : 213, 1595, 1614, 1628, 1683, 1695, 1696, 1697, 1733, 1786
Mustafa Paşa, Tımışvar Beylerbeyisi : 26, 116, 117, 219, 248, 357, 684, 1462
Mustafa Paşa, Vezîr, Serdâr : 146, 157, 162, 168, 320, 321, 322, 364, 413, 451, 546, 621, 709, 805
Mustafa Re'îs, Hacı Îsâ oğlı, Kasımpaşalı : 528
Mustafa [/Gülcioğlı], File nh., Elmalu kz. : 1306
Mustafa, Alagözoğlı, Kesterye : 1260
Mustafa, Anadolı beylerbeyisi âdemi : 1547
Mustafa, Barçacıkoğlı (?), matrabaz, İznik : 349
Mustafa, Behrâm oğlı, Maşlı demekle ma'rûf ehl-i fesâddan, Yastar k., Akçahisâr kz. : 1343
Mustafa, Betel, Samakov tâcirlerinden İstanbullu Ahmed'in katl zanlısı : 179, 659
Mustafa, Bolı Müsellemleri Sancakbeyi : 1327
Mustafa, Budun gönüllülerinden, esîr : 1104
Mustafa, Cânbâz, müfsid, Yenişehir : 289
Mustafa, Cebe-hâne Kâtibi : 1934, 1935
Mustafa, Çavuş-oğlı : 399
Mustafa, dârende : 560
Mustafa, dârende Selîm b. Mustafa'nın karındaşı : 632
Mustafa, dârende, Kudüs : 1248
Mustafa, Defter-i Hâkªnî Kâtibi, Erzurum Tahrîr Emîni : 316, 754, 778
Mustafa, Dergâh-ı Mu'allâ Müteferrikası : 1276, 1507
Mustafa, Dergâh-ı Mu'allâ Yeniçerileri Bölükbaşısı : 900
Mustafa, Dergâh-ı Mu'allâ yeniçerisi, Mihaliç : 868, 961
Mustafa, Dîvâne, yeniçeri katl zanlısı, Gümülcine : 172
Mustafa, Dizdâroğlı, Tırhala kz. : 714
Mustafa, Draç : 298
Mustafa, emr-i şerîf îrâd eden, Kurşunlu kz. : 617
Mustafa, erbâb-ı tîmârdan, mübâşir : 1893, 1894
Mustafa, Erbil Sancakbeyi Sübaşısı : 564
Mustafa, Etmekçi, Edirneli, ehl-i fesâd, Belgrad : 1961
Mustafa, Ferhâd oğlı, hâssa suyolcısı, Mekke : 261
Mustafa, Filek Beyi Kethudâsı : 842, 1222
Mustafa, gedük mutasarrıfı, Bosna : 1140
Mustafa, Gelibolı Gümrüği Emîni : 140
Mustafa, Gönüllüler Ağası, Şehrizol : 1354
Mustafa, Gümrük Mültezimlerine Nâzır, hâssa tâciri, müteferrikalardan : 1496
Mustafa, Hacı, Bedreddînoğlı mh., Burusa : 1087
Mustafa, Hacı, Etmekci, Burusalı, Eskicum'a mh., Gelibolı : 35
Mustafa, Hacı, Seydî Ahmed'in eytâmı emvâli nâzırı, Hor k., Akşehir kz. : 1203
Mustafa, harâm-zâde, Azak kl. : 506
Mustafa, harâmî, Koçhisâr kz. : 192, 193
Mustafa, hâssa mu'temedlerinden : 525
Mustafa, Havâss-ı Hümâyûn İltizâm Emîni, Niksar : 713
Mustafa, hıdmetkâr, ehl-i fesâd, Kastamonı : 444
Mustafa, İzdin Kal'ası erenlerinden : 1372
Mustafa, İzvornik beyi âdemi : 1554
Mustafa, Kapucı : 1736
Mustafa, Kara : 444
Mustafa, Karahisâr-ı ŞarkΩ : 447
Mustafa, Kâtib, Budun : 812
Mustafa, Kel Ahmed Bey oğlı, za'îm, Boyaluk (?) karyesi sipâhîsi: 698
Mustafa, Klis Beyi Kethudâsı : 1345
Mustafa, Koçi, eşirrâ, Belvîrân kz. : 368
Mustafa, Kopan beyi âdemi : 1666
Mustafa, küreğe mahkûm harâmî : 1533
Mustafa, mahbûs, Kengırı : 918
Mustafa, Martalos ve Primikür Serdârı, tîmâr mutasarrıfı, Lefçe nh. : 1893, 1894, 1900
Mustafa, Mısır beylerinden : 998
Mustafa, Mohaç Beyi Hamza'nın Kethudâsı : 376
Mustafa, mukªta'a zâbiti, Üsküdar : 402
Mustafa, Mü'ezzin, Banalu, müteveffâ Martalos Serdârı : 1893
Mustafa, mü'ezzin, ehl-i fesâd : 471
Mustafa, Nûh oğlı, Dîvâne, şakΩ re'îsi : 631

Mustafa, paşa âdemi : 1810
Mustafa, paşa müteferrikası : 449
Mustafa, Pîrî oğlı, hâssa suyolcısı, Mekke : 261
Mustafa, piyâde ve müsellem teftîşine mübâşir : 444, 445
Mustafa, sâbık Selânik Kªdîsı : 1680
Mustafa, Sarığıgüzel, hırsuz, Burusa : 1141
Mustafa, sârik, İstanbul : 1645
Mustafa, Saruhanoğlı, Sivas : 223
Mustafa, serrªc : 1020
Mustafa, Seydî Ahmed'in eytâmı vasîsi Hacı Ahmed'in kölesi, Hor k., Akşehir kz. : 1203
Mustafa, sipâhî, Bolı : 643
Mustafa, sipâhî, harâc cem‘ine me’mûr, Karahisâr-ı ŞarkΩ : 338
Mustafa, sipâhî, hırsuz, kuttâ‘u't-tarîk, Kengırı : 201
Mustafa, sipâhî, tîmâr mutasarrıfı, Osmâncık : 309
Mustafa, sol-azebândan, gemi ağacı hıdmetine me’mûr, Biga ve Lapseki Kªdîlıkları : 418
Mustafa, Sol-Kol Akıncı Beyi : 1975
Mustafa, sol-ulûfeciler cemâ‘atinden : 1338
Mustafa, Südde-i Sa‘âdet Müteferrikası : 1251, 1312, 1433
Mustafa, Süveyş Kapudânı Kethudâsı : 1169, 1172, 1193
Mustafa, şâhid, Esbando k., Ohri kz. : 1124
Mustafa, Şayçe (?) ve Şekrofça İskeleleri Hâsları Emîni : 296
Mustafa, tîmâr sâhibi, Biga : 736
Mustafa, Topcı : 1262
Mustafa, Toyca : 239
Mustafa, Vârisoğlı, ehl-i fesâd : 1889
Mustafa, Vezîr-i A‘zam Mehmed Paşa'nın Voyvodası : 1651
Mustafa, Yörükoğlı, ehl-i fesâd, Mudurnı kz. : 384
Mustafa, Yûsuf oğlı, Maşlı demekle ma‘rûf ehl-i fesâddan, Yastar k., Akçahisâr kz. : 1343
Mustafa, Za‘îm : 1342
Mustafapaşa Köprüsi : 1518, 1546, 1604, 1606, 1615, 1772; — Yurdı : 1630; —'nden ötedeki kªdîlar : 357
Musul (sancağı) : 822, 1014, 1083; — beyi : 213; — sancağı askeri : 213; — sancağı defterleri : 1452; — sancağı sipâhîsi : 213
Muş; — aşîretleri : 1304; — sancakbeyi : 1304
muşamma‘ kaplı gürde : 1030
mutasarrıf : 17, 901, 1240, 1442
mutazaccir müslimânlar : 1554
mu‘temedün-aleyh : 120, 1685
mu‘temedün-bih mühr : 415
Muzaffer, Mevlânâ, Amasya Kªdîsı : 103
Muzaffer, Şehzâde Âsitânesi Bölüği'nden : 1032
muzâyaka : 27, 45, 129, 145, 154, 158, 159, 191, 209, 266, 293, 322, 339, 349, 362, 409, 411, 418, 446, 457, 513, 514, 527, 533, 541, 595, 596, 684, 696, 707, 711, 730, 765, 770, 810, 825, 838, 846, 847, 867, 873, 882, 890, 895, 897, 901, 902, 908, 909, 924, 927, 954, 970, 989, 1009, 1034, 1057, 1081, 1092, 1099, 1100, 1144, 1150, 1151, 1152, 1153, 1154, 1155, 1156, 1157, 1159, 1160, 1162, 1163, 1165, 1168, 1219, 1225, 1236, 1238, 1244, 1268, 1271, 1331, 1332, 1333, 1336, 1351, 1358, 1359, 1361, 1381, 1382, 1405, 1406, 1423, 1437, 1480, 1487, 1524, 1531, 1546, 1561, 1591, 1597, 1604, 1608, 1609, 1626, 1627, 1629, 1632, 1637, 1638, 1639, 1642, 1655, 1662, 1663, 1664, 1665, 1673, 1674, 1679, 1682, 1728, 1748, 1771, 1773, 1774, 1776, 1777, 1822, 1837, 1838, 1847, 1851, 1853, 1856, 1857, 1858, 1881, 1882, 1902, 1908, 1913, 1922, 1929, 1931, 1941, 1958, 1959, 1960, 1965, 1969, 1982, 1984, 1989
muzırr-ı nâs : 838
mübâşir(ler) : 66, 181, 354, 446, 470, 507, 541, 678, 801, 802, 869, 952, 961, 1018, 1088, 1215, 1504, 1505, 1597, 1600, 1601, 1800, 1856, 1893, 1894, 1898; — kaydı : 179; — ta‘yîni : 223, 224, 256, 313, 412, 435, 443, 484, 572, 617, 659, 674, 754, 802, 861, 871, 889, 952, 983, 1430, 1608, 1609, 1639, 1748, 1774, 1776, 1789, 1888, 1947, 1988
mücâdele vü muhârebe : 463
mücâhidîn : 1555
mücâvir : 191
müceddeden; — kitâbet : 5, 7, 18; — tahrîr : 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 683, 787
mücrim(ler) : 272, 528, 579, 632, 825, 826, 832, 1917, 1963; — başkaldurmak : 974; — defteri : 1533; — tebdîli : 664
müdd : 11, 37, 106, 400, 464, 488, 538, 539, 861, 1009, 1057, 1088, 1099, 1144, 1150, 1151, 1152, 1153, 1154, 1155, 1156, 1157, 1158, 1159, 1160, 1161, 1278, 1331, 1332, 1383, 1483, 1518, 1519, 1535, 1536, 1544, 1546, 1561, 1568, 1570, 1577, 1590, 1591, 1593, 1607, 1608, 1609, 1626, 1627, 1632, 1637, 1638, 1639, 1663, 1664, 1673, 1674, 1675, 1676, 1706, 1707, 1743, 1748, 1749, 1758, 1759, 1762, 1771, 1773, 1774, 1775, 1776, 1781, 1782, 1812, 1822, 1824, 1833, 1835, 1837, 1839, 1847, 1856, 1857, 1907, 1908, 1910, 1931, 1939, 1941, 1958, 1959, 1960, 1984, 1988

müderris(ler) : 435, 802, 1087, 1534, 1555, 1577
Müdlic (?) b. Nassâr, eşkıyâ, Latmîn (?) k., Kefer-tâb nh., Maʿarra sn. : 218
mü'ebbed kürek : 1533
mü'ezzin : 88, 281, 471; — taʿyîni : 1490
müfettiş(ler) : 103, 128, 289, 356, 359, 448, 719, 759, 975, 1173, 1541; — taʿyîni : 754, 802, 1173
müflis : 1120, 1373; — celeb : 108, 787, 1088; — celeb teftîşi : 1769; — defteri : 1769; — reʿâyâ : 78; — teftîşi : 1769
müfredât defter(ler)i : 539, 801, 889, 1088, 1577
müfsid(ler) : 38, 39, 70, 77, 80, 114, 185, 186, 241, 311, 363, 428, 470, 620, 634, 698, 719, 745, 843, 872, 1017, 1064, 1222, 1343, 1377, 1385, 1451; — kalʿaların zabtı : 119
müftî : 1365, 1534
Müftîahmedçelebi Mahallesi, Gelibolı : 1030, 1062, 1064
mühimmât : 541, 718, 835, 864, 873, 1187, 1450, 1455, 1531, 1618, 1658, 1661, 1785, 1794, 1806, 1815, 1820, 1921, 1950; — ihzârı : 772; — irsâli : 272, 835, 873, 1215; — ittisâli : 1788; — tahmîli : 945, 1861; — tedârüki : 122, 394, 541, 772, 835, 1027; —ı mîrî : 845; —ı sefer : 924
mühür : 302, 421, 439, 443, 453, 477, 697, 1335, 1354; —lemek : 877, 1474, 1577, 1881, 1971; —lü arz ihdâsı : 415; —lü defter : 1001, 1190; —lü [/memhûr] kîse : 280, 347, 563; —lü mevcûd defteri : 1885; —lü temessük : 361, 1188; —lü tezkire : 164
mükerrer rüsûm talebi : 1611
mülâzemet : 556
mülâzım : 1354; — çavuşı : 1471
mülevves(ât) : 191; — su : 694
mülk [/emlâk] : 68, 182, 311, 317, 447, 520, 663, 698, 755, 857, 1196, 1456, 1479, 1490, 1683, 1745; —-nâme : 1341; —-nâme-i hümâyûn : 9; — beyʿi : 351, 520; —e ilhâk : 1456; — ev : 49, 268, 336; —ine yazdurmak : 68; — kaydetmek : 1456; — satdurmak : 390; — ü emlâk : 1476; — ü esbâb hıfzı : 1075; — ü esbâb mühürlemek : 1075; — vakfı : 520
mülkiyyet; — daʿvâsı : 520; — üzre tasarruf : 9
mültezim(ler) : 11, 13, 15, 311, 425, 448, 521, 522, 634, 678, 1254, 1286, 1324, 1348, 1444, 1496, 1654; — ziyânı : 1611
Mü'min Nâzır, gemi binâsına me'mûr : 296, 1350, 1694, 1744, 1763
münâfık : 1503
münâsafe : 1140
münʿim ü mâldâr : 107
münkerât : 186; — u menhiyyât : 191
mürâcaʿat : 649, 766
mürâsele : 384, 463, 572, 695, 1355
mürde; — celeb : 787, 1088, 1111; — celeb teftîşi : 1769; — teftîşi : 1769; — tîmâr : 1643; — yeniçeri : 1643
Mürsel, Ali oğlı, müsellem, Karabâzergânlu k., Tekfur Kªdîlığı : 1569
Mürsile (?) nehri : 1048
mürted : 1195, 1825
mürtezika : 971, 1136; — taʿyîni : 1490, 1579; — ulûfeleri : 1248; — vazîfesi : 1577
mürûr u ubûr : 1468, 1472
müsâfirîn-i bahr : 1237
müsâfirîni nehb : 374, 437
müsellah leşker : 108
müsellem(ler) (tâyifesi) : 250, 252, 417, 595, 798, 1108, 1138, 1259, 1327, 1379, 1516, 1569, 1605, 1611; — belʿiyyâtı : 444; — beyi : 3, 1108, 1275, 1287, 1504, 1510; — beyleri ihrâcı : 1515; — çeribaşısı : 3, 836, 1275, 1587; — defteri : 539; — göndermek : 1510, 1587; — ihrâcı : 160, 836, 837, 1392, 1510, 1587, 1659; — istihdâmı : 1137; — mukaddimi : 1275; — ocağı : 138, 165, 836; — sancakbeyi : 165, 1327; — sancakları beyleri : 907; — taʿyîni : 481, 907, 1504, 1542; — tâyifesi yayabaşılığı : 1504; — teftîşi : 445; — yayabaşısı : 907; —lik : 1108
müslim(ân) [/müslimîn] : 8, 10, 38, 39, 70, 71, 120, 191, 196, 197, 199, 201, 207, 211, 249, 267, 281, 282, 292, 293, 313, 317, 319, 347, 359, 363, 365, 368, 421, 425, 428, 435, 446, 463, 465, 470, 476, 487, 542, 559, 563, 612, 617, 621, 629, 630, 634, 663, 675, 694, 695, 713, 801, 806, 838, 900, 905, 941, 972, 993, 1060, 1062, 1064, 1124, 1247, 1248, 1306, 1312, 1364, 1400, 1442, 1481, 1501, 1526, 1554, 1555, 1620, 1770, 1893; — ağniyâ : 1276; — esîrlerin ıtlâkı : 77; — eşkıyâ : 114; — evleri : 226, 242; — ezvâc u ıyâlini tasarruf : 177; — hâtûnlara kelimât etmek : 345; — hâtûnları ıdlâl : 693; — köyler : 1198, 1344; — Leyh esîrleri : 83; — libâsına koymak : 1106; — mâlını almak : 177; — sûretinde kâfir : 1503; —a hamr beyʿi : 130, 221, 675; —a hamr satmak : 82; —e olmak : 86; —lara ev beyʿi : 1376; —lara teʿaddî : 617, 777; —lara zarar : 226; —lara zulm : 68, 183, 1685; —ları aldatma : 1733; —ları katl : 894; —ların ezvâc u ıyâli : 185; —ların mâlların almak : 182; —ları rencîde : 130; —lığa teʿaddî : 1478

müslimîn bkz. müslim
müstahfız : 104, 125, 126, 292, 293, 529, 866, 984, 1261, 1293, 1434, 1489, 1576, 1688; — gedükleri : 1361; — mevâcibi : 81, 1361; — tîmârı : 1249; —ları yoklamak : 1106
müstakil sancak : 376
Müstecâb, hırsuz, Midillü : 131
Müstecâb, kayıp Mustafa'nın üvey babası : 444
Müstecâb, Leyh esîrlerinden : 77
Müstedâm Çavuş, Dergâh-ı Mu'allâ Çavuşı : 41, 541, 571, 794
müstevlî : 118; — a'dâ : 108, 213, 1023; — a'dânın def'i : 669
müşterek kefîl : 787
müteferrik sancaklar : 1713
Müteferrika-i Haymâne Hâssı, Meğri kz., Menteşe : 206
müteferrika(lar) : 46, 313, 449, 555, 607, 608, 616, 777, 1032, 1137, 1251, 1265, 1312, 1433, 1496, 1507
mütek[a]'id sipâhî : 1259
mütemevvil : 107, 1507, 1508, 1769
mütevellî : 60, 62, 164, 319, 352, 415, 470, 504, 556, 638, 639, 895, 971, 1017, 1039, 1080, 1112, 1113, 1136, 1198, 1202, 1251, 1344, 1415, 1456, 1506, 1577; — oğlı : 62
müzehheb kılıç : 158, 187; — irsâli : 154
müzevver; — arz : 439, 697; — berât : 439, 530; — hüküm : 358, 1096, 1233; — mühr : 439, 697; — nass : 312
müzevvir : 629, 634

nâ-bâliğ oğlan : 1061
nâ-mahalle gedük verilmek : 1361
nâ-mahremle basılmak : 281
nâ-meşrû' kelimât etmek : 345
Nablûs : 258, 1290, 1321; — beyi : 1321; — k[a]dîsı : 258, 1290, 1321; — tevâbi'i : 565
nacak : 983; — urmak : 465
Nadajdi Karkaş, Eğrili esîr kâfir : 1697
nafaka : 1629; — defteri : 1581; — kâtibleri : 801
Nahcıvan Seferi : 454, 1229
nâhiye : 201, 218, 530, 1229, 1364, 1400, 1442, 1482, 1669, 1893; — emîni : 721; — ilhâkı : 1236; — k[a]dîsı : 1743; — mukaddimi : 1091
nakd [/nükød] : 351, 705, 728, 791, 1335, 1490, 1545; — akça : 25, 78, 179, 1124
nakl-i şehâdet : 435
Nakşe; — cezîresi : 246; — dükası : 1280; — medrepolidi : 1517
nakz-ı ahd : 53, 536, 649, 819, 1022, 1105, 1385
nakΩbü'l-eşrâf : 183
na'l : 1649, 1675, 1800; — alımı : 1810; — bahâ : 791; —band : 192, 193, 1040, 1561; —band dükkânı açılmak : 271; —band eyletmek : 445; — bey'i : 1648; —ça : 1859; —çacı : 1040; — hıfzı : 1810; — ihrâcı : 1648; — ihzârı : 1675; — irsâli : 1800; —lamak : 445; — tedârüki : 1648, 1800; — u mıh : 1663, 1664; — u mıh ihzârı : 1663; — u mıh tedârüki : 1664; — urmak : 445
Na'ldöken yörükleri sübaşısı : 798
namaz : 191; — kılmamak : 738
nâme : 497, 1266, 1425; —-i hümâyûn : 52, 53, 57, 61, 70, 71, 77, 99, 102, 108, 187, 219, 252, 259, 260, 292, 293, 495, 505, 650, 815, 819, 1814, 1825; —-i inâyet-meşhûn : 102; —-i mekremet-âsâr : 161; —-i sa'âdet-nümûn : 161; —-i şerîf : 51, 52, 54, 58, 59, 61, 70, 71, 93, 102, 158, 161, 187, 219, 248, 259, 292, 330, 331, 436, 492, 505, 684, 1165, 1194, 1315, 1479, 1750, 1778, 1825, 1925, 1987
Narda k[a]dîsı : 181, 759
narh : 1490; —-ı cârî : 129; —-ı rûzî : 37, 78, 106, 111, 225, 322, 456, 464, 513, 514, 525, 538, 539, 585, 595, 596, 846, 867, 890, 895, 911, 924, 970, 1248, 1297, 1353
Narice (?) Kal'ası hisâr-erenleri : 228
Nârin, yaramaz avret, Sultângîrcâmi'i mh., Galata : 281
nasârâ : 1276
nâsı ıdlâl : 186
Nâsır b. Nassâr, eşkıyâ, Latmîn (?) k., Kefer-tâb nh., Ma'arra sn. : 218
Nâsır, Ortavîrân k. : 263
Nâsır, Şeyh, ehl-i fesâd, Kürd : 1426
Nâsıruddîn, Şeyh : 612, 1175
Nasruddîn, Taşçıbaşı, Mi'mar Abdülk[a]dir'in babası, Haleb : 1492
Nasûh b. Abdullah, k[a]til, hırsuz, mahbûs : 1523
Nasûh Bey, Pojega Livâsı Beyi : 100, 465, 586, 697, 901, 1551, 1873
Nasûh Kethudâ, Basra beylerbeyisi âdemi : 1358, 1360, 1361, 1371, 1377, 1381
Nasûh Kethudâ, Vize Yörükleri Sübaşısı Kethudâsı : 798
Nasûh, akıncı beyi âdemi : 903
Nasûh, Aslanoğlı, ehl-i telbîs : 963
Nasûh, Biga beyi âdemi, Balya nh. : 370

Nasûh, Dergâh-ı Mu‘allâ topcısı : 892
Nasûh, ehl-i fesâd, Gelibolı : 1622
Nasûh, erbâb-ı tîmârdan, mübâşir : 1894
Nasûh, İlbasan Kal‘ası Bevvâbı : 439
Nasûh, Kara Hasan oğlı, Sivas : 204
Nasûh, mazınna, İbrâhîmlü k., Yanbolı : 101
Nasûh, nâzır âdemi : 1328
Nasûh, Teke Beyi Kethudâsı : 894
Nasûh, yeniçeri, acemi-oğlanı cem‘ine me’mûr : 959
Nasûh, Yörük sübaşısı âdemi : 1045
natron (?) der-mahzeni : 421
natulcı (?) : 363
navlun : 168, 801, 861, 882, 883, 942, 1243, 1366, 1653; — ile gemi tut(ıl)mak : 801, 945
nâyib(ler) [/nüvvâb] : 42, 44, 66, 68, 159, 179, 182, 209, 211, 279, 282, 316, 317, 345, 445, 559, 634, 637, 719, 721, 782, 787, 845, 852, 1007, 1088, 1110, 1111, 1141, 1175, 1224, 1248, 1364, 1399, 1405, 1406, 1431, 1481, 1514, 1591, 1600, 1685, 1688, 1691, 1982; — nasbı : 205; — tebdîli : 211; —lerin ihmâli : 1089
Nazar b. Umûr, Hocayûsuf k., Aydos kz. : 1018
Nazar, Mercân-zâde, Hâce, Bezzâzistân, İstanbul : 712
nâzır [/nuzzâr] : 106, 123, 130, 300, 321, 402, 415, 448, 523, 532, 935, 944, 971, 1112, 1136, 1202, 1203, 1248, 1293, 1353, 1482, 1516, 1541, 1744, 1763, 1963; — nâyibi : 253; — ta‘yîni : 886, 1496, 1603; —-ı emvâl : 359, 421, 607, 912
Nebî (?), çavuş-oğlı : 1514
Nebî b. Dedebâlî, kallâb, Gelibolı : 1622
Nebî, Armudcıoğlı, Dergâh-ı Mu‘allâ çavuş-oğullarından : 1691, 1807, 1808, 1811
Nebî, müfsid, İzzeddînler k., Turgud kz. : 634
neccâr : 308; — defteri : 34; — gönder(il)mek : 34, 1213; — ihrâcı : 1378; — muzâyakası : 34; — yazılmak : 34, 1213
Necîb b. Abdullah, sipâhî-oğlanı : 1769
Nedelko İstoyan, zimmî celeb, Dolnekoriç k, Dobniçe kz. : 107
Nedo, ehl-i fesâd kâfir : 993
Nedons, ehl-i fesâd zimmî : 993
nefer; — ağası(ları) : 876, 1988; — gedükleri : 1140
Nefîse, Giridlü, yaramaz avret, Sultângîrcâmi‘i mh., Galata : 281
Nefîse, Şeyh Pîr Ahmed'in hemşîresi, Edirne kz. : 1680
nehb ü gâret : 374, 437, 493, 536, 630, 766, 769, 1298
nehir : 54, 112, 114, 126, 236, 264, 293, 331, 332, 440, 1745, 1750, 1802, 1812; — mecrâsı değişmek : 314; — tuğyânı : 145, 696, 1747, 1788, 1798, 1802, 1803; — yol yıkmak : 314
Nemçe askeri : 108, 330, 426, 766, 819, 954; — cem‘iyyeti : 747, 815, 954; — hareketi : 954
Nemçe kralı : 154, 330, 332, 436, 650, 953, 1479, 1623, 1653; — askeri : 649; — bolarları : 1421; — elçisi : 108, 259, 260; — vezîrleri : 1421
Nemçe (vilâyeti) : 747, 815, 1066, 1125, 1421, 1476; — beyleri : 953, 1642; — hersekleri : 953; — kapudânı : 330; — keferesi : 819; — leşkeri : 59, 260, 330, 819; — serdârı : 332; — serhaddi : 1421; — tâyifesi : 259, 819, 1925; —'nin ahvâl ü etvârını tecessüs : 815; —'yi gâret : 1421
Nesîmî, tüfenk sâhibi, Gelibolı : 1250
Neslodyan Kal‘ası bkz. Polata Kal‘ası
nevâhî : 182, 224; — hıfzı : 534, 549, 552; — vü kurâ hıfzı : 512
Nevâhî-i Yanbolı k^{a}dîsı : 101, 1088, 1111, 1382, 1406; — nâyibi : 1111
nevbet : 165, 529, 1088, 1327; — çalınmak : 1062; — eşer sipâhîler : 623; — voynukları : 793; — le bekletdürmek : 1780; —le ta‘yîn : 567
nevbetci : 827; — kapucılar : 421; — tarîkı : 213, 827, 832, 930, 1490, 1513; — ulûfesi : 1063; — yeniçeri : 361, 382, 827, 832, 1395, 1643; — yeniçeri levâzımı : 1450; — yeniçeri mevâcibi : 4
nevbetlü müsellem : 1287; — çeribaşısı : 1605; — göndermek : 1587; — ihrâcı : 160, 1275, 1569, 1587, 1605; — ihzârı : 1605; — irsâli : 1569
nevbetlü(ler) : 529, 623, 793, 1045, 1516, 1586; — cânbâz : 1045; — eşmek : 1586; — ihrâcı : 798; — piyâde : 203, 1516; — ta‘yîni : 1586; — Tatarlar : 1045; — voynuklar : 793; — yaya : 1287; — yörük ihrâcı : 1045; — yörük ocağı : 798
nevbetsüz ta‘yîni : 1586
Nevesin k^{a}dîsı : 756
Nevrekop k^{a}dîsı : 787
nevrûz : 296, 491, 492, 493, 494, 499, 521, 522, 531, 573, 611, 623, 626, 645, 646, 652, 654, 706, 742, 758, 761, 862, 874, 879, 884, 896, 913, 940, 1036, 1041, 1049, 1065, 1070, 1076, 1077; — akçası : 448; — irsâliyyesi : 678; — tevzî‘i : 448
nezir [/nüzûr]; — cem‘i : 1401; — hıfzı : 1084; — tarîkı : 156

Niç karyesi, Priştine : 1689
Niğbolı (kazâsı/sancağı) : 171, 592, 701, 707, 865, 960, 1050, 1228, 1281, 1440, 1657, 1738, 1801, 1817, 1842, 1854, 1895; — gemileri : 1842, 1853, 1854; — kªdîsı : 143, 145, 171, 231, 706, 761, 1088, 1176, 1380; — sancağı sipâhîleri alaybeyisi : 1440; — (sancak)beyi : 541, 699, 701, 706, 864, 925, 1053, 1176, 1177, 1380, 1558, 1635, 1718, 1742, 1842, 1854; — sipâhîleri : 1854
Niğbolı [Gelibolı] kªdîsı : 636
Niğde; — kªdîsı : 1481; — kazâsı nâyibi : 1481; — (sancak)beyi : 365, 463, 611, 624, 879, 1481
nikâh etmek : 1289
Niko, Udhal (?) karyesi papazı oğlı, kªtil, Udhal (?) k., Samakov : 659
Nikola Bey, İpan Haruhaç (?) oğlı, Akkirman : 90
Nikola Meririski (?), Leyh Kralı Zigmund'un Elçisi : 70
Nikola Soder, müştekî kâfir, Kesterye ks. : 360, 1328
Nikola Şınavi, Leyh beyi : 70
Nikola Şici, zimmî harâmî, Gelibolı : 144
Nikola, Portugal kralının âdemi : 161
Nikovinç karyesi, Sofya kz. : 69
Niksar; — kazâsı : 713; — kªdîsı : 713
Nil : 420, 813
Nilaçkov, ehl-i fesâd kâfir re'îsi, Milakoviçe k. : 818
Ni'metullah Bey, Rakka Beyi : 366
Niş Ilıcası bkz. Ilıca-i Niş
Niş (kazâsı) : 411, 1561, 1568, 1762, 1773, 1822; — Çingâneleri : 715; — kªdîsı : 762, 1607, 1663; — Konağı : 1693, 1746; — Konağı zahîresi : 1746; —'e kadar yol üstündeki kªdîlar : 1936
Niş Kenârı bkz. Kenâr-ı Niş
nişân-ı hümâyûn : 9, 43, 683, 791, 1310, 1496, 1592, 1612, 1948
nişân; — etmek : 1096; —ı alınmak : 594; —lamak : 329, 1096, 1578; —cı : 1456, 1620
Nişancı Paşa, Edirne : 88; — şeyhi ve imâmı : 88
nişânlu (kâğıd) : 491, 492, 493, 494, 496, 497, 500, 554, 1498, 1504, 1505, 1509, 1512, 1513, 1516, 1517, 1518, 1519, 1520, 1521, 1522, 1523, 1524, 1526, 1527, 1529, 1530, 1534, 1535, 1537, 1538, 1539, 1540, 1542, 1544, 1545, 1546, 1549, 1550, 1551, 1552, 1553, 1556, 1557, 1559, 1560, 1565, 1568, 1569, 1571, 1572, 1573, 1574, 1575, 1576, 1577, 1579, 1580, 1581, 1582, 1583, 1584, 1585, 1586, 1587, 1589, 1590, 1594, 1603, 1605, 1633, 1634, 1635, 1636, 1637, 1638, 1639, 1642, 1643, 1644, 1645, 1646, 1647, 1650, 1653, 1654, 1655, 1656, 1657, 1658, 1659, 1660, 1661, 1662, 1663, 1664, 1665, 1669, 1670, 1671, 1673, 1674, 1675, 1676, 1677, 1679, 1690, 1692, 1693, 1694, 1696, 1698, 1701, 1704, 1706, 1707, 1708, 1711, 1713, 1714, 1715, 1716, 1717, 1718, 1719, 1722, 1723, 1724, 1725, 1726, 1727, 1728, 1729, 1730, 1731, 1732, 1733, 1736, 1737, 1738, 1739, 1742, 1743, 1746, 1747, 1759, 1760, 1762, 1763, 1771, 1772, 1773, 1786, 1787, 1789, 1817, 1826, 1827, 1828, 1830, 1831, 1832, 1834, 1835, 1836, 1837, 1838, 1839, 1840, 1841, 1842, 1843, 1844, 1845, 1846, 1848, 1849, 1850, 1851, 1852, 1853, 1854, 1855, 1856, 1857, 1858, 1859, 1860, 1861, 1862, 1863, 1864, 1865, 1867, 1871, 1872, 1873, 1874, 1875, 1876, 1877, 1879, 1880, 1881, 1883, 1886, 1930, 1931, 1933, 1936, 1942
nişansuz kâğıd : 471
niyâbet; — etdürmemek : 42; — zabtı : 1685; —den ref' : 1481; —in âhara iltizâmı : 1685
Nizâm, Harem-i Muhtereme Kâtibi, Mısır müteferrikalarından, Medîne-i Münevvere : 1265
nohud : 416
Norsor, zimmî, hırsuz u harâmî, Haloh k., Eflak : 429
Nova; — kªdîsı : 361; — Kal'ası : 361; — Kal'asının hıfzı : 756
Nova ma'a-Karadağ kªdîsı : 756
Novaberde kªdîsı : 1820
Novigrad : 1104; — (sancak)beyi : 1008, 1023, 1470, 1479
Noyo, zimmî, hırsuz u harâmî, Haloh k., Eflak : 429
nöker(ler) : 65, 287, 855, 857
Nûh, Hacı, Defter-i Hâkªnî Kâtibi : 334
Nûh, Mevlânâ, Üsküdar ve sâbıkâ İznikmid Kªdîsı : 1484
Nûreddîn, hırsuz şerîki, AlifakΩh k., Gerede : 1021
Nûrullâh Kethudâ : 534
Nûrullâh, ehl-i fesâd : 1400
Nûrullâh, Kudüs-i Şerîf Kªdîsı : 1175
Nûrullâh, şerîr, Belvîrân kz. : 368
Nusaybin; — sancağı : 11; — hâsları : 11
nuzzâr bkz. nâzır
nükød bkz. nakd
nüvvâb bkz. nâyib
nüzûl : 503, 877, 954, 989, 1092, 1099, 1514, 1519, 1520, 1544, 1591, 1627, 1661, 1663, 1675, 1677, 1681, 1688, 1693, 1707, 1725, 1729, 1741, 1759, 1778, 1785, 1790, 1801, 1838, 1847, 1878, 1891, 1910, 1927, 1941, 1954, 1958; — arabaları : 1256; — cem'i : 1795; —

cem‘ u tahsîli : 1677; — çık(ar)mak : 1520, 1588; — göndermek : 1520; — hıdmeti : 1677; — hükmi : 954; — ihrâcı : 874, 910, 1588, 1589, 1660, 1689; — ihzârı : 874, 1795; — iletmek : 1618; — olunmak : 158; — saldurmak : 910; — sür(dür)mek : 1589, 1591, 1795, 1936; — süren kefere : 1677; — yeri : 1325; —-i hümâyûn : 1875
nüzûr bkz. nezir

ocak : 160, 165, 724, 798, 836; — binâsı : 1516; — kurılmak : 1516; — nevbetlü piyâdesi : 1516; —-erleri oğulları : 100; —da su çıkmak : 389
odabaşı : 876, 954
odun : 830, 832, 834, 1154, 1243, 1519; — arabası : 1437; — çeken davarlar : 389; — çeken gemiler : 124; — et(dür)mek : 269, 418; — gemisi : 124, 1407; — ihzârı : 1150, 1152, 1157, 1158, 1159, 1160, 1518, 1524, 1535, 1536, 1546, 1561, 1570, 1590, 1591, 1593, 1607, 1608, 1626, 1627, 1632, 1637, 1781, 1782; — in(dür)mek : 457, 562, 1437; — irsâli : 832, 834; — muzâyakası : 124, 269, 418, 457, 1160, 1437, 1518, 1524, 1536, 1546, 1561, 1591, 1593, 1607, 1608, 1626, 1627, 1632, 1637; — sermâyesi : 1437; — sür(dür)mek : 1156, 1157, 1158, 1160, 1590, 1731; — ta‘yîni : 1591; — tahmîli : 124; — talebi : 834; — tedârüki : 1144, 1150, 1151, 1153, 1155, 1156, 1159, 1160, 1518, 1535, 1546, 1561, 1570, 1590, 1591, 1607, 1609, 1781, 1782; — teklîfi : 562; — verilmemek : 124
Ofçabolı yörükleri : 795; — sübaşısı : 792, 798
oğlan(lar) : 287, 370, 482, 790, 1101, 1164, 1432, 1490, 1538, 1552, 1695, 1700, 1793; — almak : 90, 207, 450, 1061, 1499, 1951; — ayartmak : 991, 1121; — cem‘i : 220, 791, 869, 947, 1197; — çekmek : 241, 1098, 1115, 1438; — devşürmek : 791; — gâreti : 38, 39; — kapmak : 936; — kapuya çıkmak : 790; — rehni : 1015; — resmi : 1340; — ta‘yîni : 1414; —cık esîr olmak : 111
oğlını rehin vermek : 353
Oğuz karyesi, Bayburd : 754
Ohri; — sancağı : 1299; — kᵃdîsı : 450, 959, 1088, 1124, 1328; — kurâsı : 450; — nevâhîsi : 450; — sancağı sipâhîleri : 426; — (sancak)beyi : 280, 426, 433, 624, 701, 719, 862, 1124, 1980
Ohyabolı bkz. Ahtabolı

ok : 745, 1029, 1091, 1457; — atımı (mesâfe ölçüsü) : 1922, 1944; — atmak : 634; — yarası : 267
Okcıbaşı karyesi, Seferîhisâr : 1457
Olsar karyesi, Teke sn. : 291
Oltere [/Vahraç] nehri, Niğbolı : 145; —nin tuğyânı : 145
Oltu beyi : 325
Oluşet, âsî re’îsi kefere, Dukagin : 254, 255
Omlağı (?) karyesi, Silivri : 1346
on altı oturak kalite : 244, 709
on altı vukıyye; — atar top : 1658, 1710, 1874, 1879; — taş atar top : 566; — yuvalak : 389
on altışar vukıyye atar bacaluşka top : 1709
on bir vukıyye; — atar top : 1658, 1709, 1710, 1874, 1879; — taş atar top : 566; — yuvalak : 389
on dört vukıyye; — atar top : 1658, 1709, 1710, 1874, 1879; — taş atar top : 566; — yuvalak : 389
on iki oturak gemi : 531
on sekiz oturak gemi : 499, 531, 574, 575
on sekiz vukıyye taş atar top : 566
onar vukıyye atar top : 1874, 1879
Onuz karyesi, Ladik kz. : 507
Oranfiye, Göle keferesinden, tutsak : 1103
ordu : 1843, 1881
Ordu-yı Hümâyûn : 699, 707, 797, 910, 952, 965, 969, 1041, 1049, 1081, 1092, 1117, 1186, 1201, 1212, 1225, 1241, 1255, 1256, 1273, 1281, 1302, 1331, 1333, 1346, 1383, 1395, 1403, 1404, 1417, 1459, 1483, 1488, 1514, 1536, 1544, 1549, 1572, 1587, 1590, 1591, 1605, 1615, 1616, 1640, 1648, 1649, 1655, 1659, 1669, 1671, 1691, 1706, 1715, 1723, 1748, 1768, 1772, 1778, 1795, 1797, 1798, 1800, 1807, 1808, 1809, 1811, 1814, 1820, 1833, 1841, 1842, 1844, 1866, 1881, 1884, 1895, 1903, 1916, 1927, 1928, 1930, 1932, 1937, 1953, 1957, 1973, 1974, 1975, 1987; — koyunı : 1604; — levâzımı : 1228; — zahîresi : 925, 1593, 1753, 1758, 1855, 1858, 1984, 1989; —'dan Hram'a kadar yol üstündeki kᵃdîlar : 1818
orducı : 1040; — ihrâcı : 1041, 1049, 1081; — yazmak : 1081; —başı : 852, 1514
Orho (?) şehri, Boğdan : 166
orman : 1760
Ornos Mahallesi, Sidrekapsi : 358
Oron b. Saba, Yahûdî kassâb, Kuzguncuk k., Üsküdar : 1244
Ortadepe, Samakov : 1444

Ortavîrân, Karaman : 263; — ahâlîsi : 263
Oruç b. Hızır, Hocayûsuf k., Aydos kz. : 1018
Oruç b. Zülfî, Hocayûsuf k., Aydos kz. : 1018
Oruç, Divriği : 223
Oruç, sûhte, Kastamonılu, Edirne : 184
oryarar; — ihrâcı : 1820; — yazmak : 1820
Osmân b. Afvân, eşkıyâ, Latmîn (?) k., Kefer-tâb nh., Ma'arra sn. : 218
Osmân Çavuş : 967
Osmân, Hacı, İbrâhîm Paşa İmâreti Mütevellîsi, Kavala : 60
Osmân, İskenderiyye Beyi Kapukethudâsı (Arn.) : 722, 723, 725, 726, 730
Osmân, Kara bkz. Mehmed Osmân
Osmân, serrâc şâkirdi : 793
Osmâncık Boya-hânesi : 309
Osmânî akça : 406, 1246
Osmânlu karyesi, Vize : 896; — halkı : 896
Osmânşâh, Mora (Sancak)beyi : 190, 329, 422, 438, 1055
ot : 444, 1169, 1199, 1200, 1207, 1215, 1942; — göndermek : 717; — ihrâcı : 1658; — ihzârı : 1874; — irsâli : 1731; — yığdurmak : 1351
ot kapmak : 1859
otağ-ı gerdûn-nitâk : 1500
otağ-ı hümâyûn : 1736; — kurılmak : 1595; — nüzûli : 1325, 1703
otak mehterleri : 1736
otlak : 16, 77; — hakkı : 70; — hakkı cem'i : 77
otluk : 1160; — buldurmak : 1100; — der-anbârı : 1100; — getürilmek : 1383; — hâzır etmek : 1100; — ihzârı : 1099, 1144, 1150, 1152, 1154, 1157, 1158, 1159, 1383, 1459; — muzâyakası : 1020, 1100, 1333; — sürdürmek : 1156, 1157, 1158; — tahsîli : 1333; — tedârüki : 1099, 1150, 1151, 1153, 1154, 1155, 1156, 1159, 1332, 1333; — yığmak : 1218
Otod Kal'ası : 1420
oturak : 531, 734, 1594, 1610, 1668, 1689, 1746, 1762, 1771, 1797, 1813, 1822, 1881, 1977, 1981
ova : 459, 1403, 1404, 1512
Oylimne (?), zimmî, Yagotin k., Karadağ kz. : 1101
Oyumağacı, Samsad sn. : 929
öldürmek : 368, 632
Öldürüci, sûhte, Beçin kz. : 843
Ömer b. Seyb (?), eşkıyâ, Latmîn (?) k., Kefer-tâb nh., Ma'arra sn. : 218
Ömer b. Turhan, ehl-i fesâd sûhte, Sendelli k., Gümülcine kz. : 1700
Ömer Çavuş, Arablu Konağı zahîresine me'mûr : 1152
Ömer Çavuş, Dergâh-ı Mu'allâ Çavuşı : 91, 390, 396, 412, 551, 651, 748, 806, 853, 854, 863, 864, 873, 1178, 1205, 1210, 1214, 1215, 1578
Ömer Çavuş, Dergâh-ı Mu'allâ Çavuşı, gemi ağacı hıdmetine me'mûr : 457
Ömer Çavuş, Yahyâ oğlı : 1535
Ömer Mu'addî b. Sefer, küreğe mahkûm : 1454
Ömer'in (?) tâyifesi, Leccûn, Kerek sn. : 105
Ömer, Bayram Bey'in Kethudâsı : 1453, 1455
Ömer, kªtil, Kefer-âm k., Şâm : 729
Ömer, kªtil, Sinob : 256
Ömer, Mâmrevan Beyi, Erzurum'un tahrîrine me'mûr : 778, 1441, 1456, 1611, 1612, 1650, 1827
Ömer, sûhte, Edirne : 799
Ömer, Şeyh Îsâ oğlı, Buhayra Vilâyeti Şeyhi : 420, 421
Ömer, tîmâr mutasarrıfı sipâhî, hırsuz, Kırcalu Cemâ'ati'nden : 1442
Ömeriyye kªdîsı : 36
Ömeroğlı, Mısır : 421
örf : 98, 289, 444, 1080, 1733; — et(dür)mek : 289, 1080; — eylemek : 210; — ol(un)mak : 131, 142, 1733; —-i ma'rûf : 62, 105, 354, 365, 444, 463, 659, 1080, 1122, 1522, 1614
örtü yapdurmak : 924
Ösek : 990, 1325, 1664, 1728, 1729, 1795, 1797, 1831, 1832, 1834, 1835, 1836, 1871, 1873, 1876, 1895, 1912, 1914, 1921, 1923, 1938, 1946; — ahâlîsi : 1325; — gemileri : 1918; — kªdîsı : 762, 1664; — Kal'ası : 376, 1797
öşr : 6, 9, 106, 719, 932, 1611; — ü rüsûm : 1039, 1680
Özi nehri : 292, 293, 1201, 1352, 1745, 1750
Öziçe; — kasabası, Semendire : 97, 98, 100; — kªdîsı : 791, 1881, 1882; — Kal'ası : 791
özr-i şer'î : 179
öküz : 584, 875, 1688; — ihzârı : 1450; — sirkası : 959
Öküz, ehl-i fesâd : 1889
pâbûç [/pâbûş] : 688, 1130; —cı : 1040; —cı katli : 478
pâbûş bkz. pâbûç

pâdişâh : 1621; — hâcesi : 894; —-ı rub‘-ı meskûn : 1500
Pakriç; — sancağı : 1973; — beyi : 1549, 1551, 1619, 1764, 1930, 1973, 1974; — Kal‘ası : 465; — re‘âyâsı : 1973; —'in hıfzı : 1930
palanka : 954, 1410, 1427, 1684; — binâsı : 154, 170, 174, 260, 426, 491, 502; — hıfzı : 1411, 1412; — yapmak : 154, 174
Palesti Venedik, Sıçanlıkorı Alaybeyisi : 733
Palu; — sancağı : 724; — hâkimi : 740, 1029; — kadîsı : 724, 740
Panaloz, Re’îs : 983
panayır bâzârı : 414
Panayota, Mihal kızı, mühtediye zimmiyye, Çatalca : 86
Pançe veled-i Petri, voynuk-oğlı voynuk, Sofya kz. : 69
Pandelor Re’îs : 1018
Pankota; — beyi : 841, 955, 1462; — Kal‘ası : 954
Papa Anderya, müştekî kâfir, Kesterye ks. : 360, 1328
Papa İstemad, müştekî kâfir, Kesterye ks. : 360, 1328
Papa Kal‘ası, harbî kal‘a : 733
Papa Kavamira, müştekî kâfir, Kesterye ks. : 1328
Papa Manol, müştekî kâfir, Kesterye ks. : 360, 1328
Papa Manol, zimmî, Çatalca : 86
Papa Nepal, müştekî kâfir, Kesterye ks. : 360, 1328
Papa Yakova Emile, Kesterye : 360
Papa Yani, müştekî kâfir, Kesterye ks. : 360, 1328
Papa Yani, zimmî, Kenîselü k., Alasonya : 487
Papa Yorgi, müştekî kâfir, Kesterye ks. : 360, 1328
Papaoğlı, tereke sâhibi, Mihaliç : 861
Papar, Pîrköy ve Bîvazin Cemâ‘atleri Kethudâsı : 1473
Paparakioğlı, zimmî harâmî, Gelibolı : 144
papas : 86, 131, 142, 179, 659, 660, 1006, 1864
para : 1013
Parakin; — kazâsı : 1858; — Kadîlığı : 1781; — kadîsı : 1591, 1893, 1894
Parbepolaköyi Yurdı : 1830
Parka Panayırı Bâzârı : 414
parmak (uzunluk ölçüsü birimi) : 774
Paroz cezîresi ahâlîsi : 1280
pâsbân : 936; — urmak : 1013
Paşa bint-i Abdullah, Sitti bint-i Kemâl'in vâlidesi, Kiremitçioğlı mh., Burusa : 1446
paşa : 154, 158, 161, 181, 189, 219, 248, 252, 256, 329, 340, 375, 411, 427, 451, 471, 535, 538, 555, 570, 576, 741, 1165, 1578, 1661, 1693, 1711, 1804, 1810, 1820, 1826, 1830, 1834, 1841, 1842, 1845, 1847, 1848, 1849, 1851, 1852, 1853, 1856, 1858, 1861, 1864, 1865, 1925, 1951, 1952, 1953, 1980; — kapucısı : 1555; — kethudâsı : 876, 1138, 1233, 1647; — kulları : 1164; — müteferrikaları : 449; — re’îsi : 1034; — voyvodası : 1907
paşmak : 205
patrik : 1517
Pavla, Çar bkz. Pavla, Voyvoda
Pavla, Voyvoda [/Çar Pavla], harâmî kâfir, Semendire : 414
Pavli Köprüsi, Ergene : 264
Pavli, mahbûs kâfir, Belgrad kl. : 964
Peçin kazâsı bkz. Berinçin kazâsı
Peçiriçka (?) Kal‘ası, Bosna : 1140
Peçuy (sancağı) : 1130, 1658, 1665, 1797, 1922; — beyi : 812, 1178, 1655, 1797, 1803, 1845, 1846, 1980; — küffârı : 1797
Pehlivanoğlı : 1608
Peklin; — Kal‘ası : 839; — (Kal‘ası) kethudâsı : 307, 839
pekmez : 326, 443; — et(dür)mek : 324, 399, 419, 484; — yapmak : 326
peksimâd : 320, 574, 575, 810, 895, 935, 987, 1637; — bişürtmek : 767, 1640, 1757, 1892, 1896; — ihzârı : 759, 987, 992, 1639, 1640, 1655, 1662, 1663, 1664, 1748, 1797; — muzâyakası : 1639, 1655, 1663, 1664, 1748; — tahmîli : 140, 149; — tedârüki : 759, 1639, 1662; — tevzî‘i : 1877
Peletoyanik k., İskenderiyye (Arn.) : 725
Pelin (?) Bey, Sağman Beyi : 1029
pellüd tahtası : 774
Penaheri Yani, müştekî kâfir, Kesterye ks. : 360, 1328
penbe : 1699; — fitil : 1428; — yükletmek : 1006
Penek Kal‘ası dizdârı : 1357
penez : 406, 954
perâkende olmak : 6, 17, 66, 107, 302, 1361
pereme : 169
perkende : 1194
perkolaplık (?) : 733
Perkovi karyesi, Çoher suyı kenârı, Boğdan : 166
Pertek beyi : 1029
Pertev Paşa, Vezîr, Ser‘asker : 106, 1427, 1448, 1459, 1479, 1487, 1525, 1599, 1632, 1644, 1810, 1830, 1838, 1858, 1865, 1885, 1891, 1895, 1934; — hâsları : 106; — tezkirecisi : 1459
Pervâne : 789
Pervâne Ağa : 812
Pervâne, Canik beyi âdemi : 1438
Pervâne, darbdan ölen şerîr : 1364

Pervâne, Klis : 1345
Pervâne, Şâm Yeniçerileri Kethudâsı : 1047
Pervîz, Hâssa Re'îsi, Anabolı Azeb Ağası : 664
Pervîz, Posta, Dergâh-ı Mu'allâ yeniçerisi : 958
Pervîz, Za'îm, Basra Beylerbeyisi Kethudâsı : 823, 825, 826, 827, 828, 834, 920, 930, 931, 933, 966, 997, 1012, 1014, 1016, 1024, 1025, 1026, 1027, 1028, 1029
Pesbân Aşîreti, Diyârbekir : 1029
Pesti karyesi, Üsküb : 620
peşîn; — akça : 519; — tarîkı : 508, 519
peşkîr : 728, 1030
Peşte : 40, 382, 1644; — Ağalıkları : 1643; — Fârisleri Ağalıkları : 1643
Petirçinoğlı, harâmî, Gelibolı : 144
Petko b. Radovan, harâmî, Gelibolı : 144
Petko, Udhal (?) karyesi papazı oğlı, kªtil, Samakov : 1444
Petko, zimmî, Baboniç k., İzladi kz. : 1720
Petre b. Yorgi, harâmî, Gelibolı : 144
Petre b. Yuvan, harâmî, Gelibolı : 144
Petre, Erdel kralının âdemi : 1814, 1815, 1818
Petro Bey'in iç-oğlanı : 1165
Petro karyesi, Molova kz. : 142
Petrod (?), harâmî, Gelibolı : 144
peynir; — bey'i : 1594; — ihzârı : 1535, 1536, 1544, 1546, 1561, 1570, 1590, 1591, 1593, 1594, 1607, 1608, 1609, 1626, 1627, 1632, 1637, 1638, 1639, 1833; — muzâyakası : 1536, 1546, 1561, 1591, 1593, 1607, 1608, 1609, 1626, 1627, 1632, 1637, 1639; — sürdürmek : 1590; — ta'yîni : 1591; — tedârüki : 1535, 1546, 1561, 1570, 1590, 1591, 1594, 1607, 1609, 1639
Pınarbaşı : 1607; — Konağı : 1535, 1546, 1670; — Konağı zahîresi : 1535, 1570; — Yurdı : 1668
Pınarhisâr(ı); — kazâsı : 1092; — Kªdîlığı : 663; — kªdîsı : 231, 245, 527, 1088, 1092, 1110, 1111, 1159, 1160, 1382, 1406, 1600; — kªdîsı nâyibi : 1110, 1111
Pîr Ahmed Çavuş, Anadolı Mülâzım Çavuşı : 1471
Pîr Ahmed, Şeyh, Edirne kz. : 1680
Pîr Ahmed b. Hasan, Filorina : 1890
Pîr Ali b. Devlethan, dârende : 632
Pîr Ali, Koca, harâmî : 1138
Pîr Budak, Silâhdâr : 88
Pîr Dede, Ortavîrân k. : 263
Pîrî Ali, şakΩ, Turgud : 634
Pîrî Bey/Paşa, Adana Beyi, Kayseriyye muhâfazasına me'mûr : 365, 783, 784, 797, 1049, 1081, 1233, 1370
Pîrî Çavuş, Dergâh-ı Mu'allâ Çavuşı : 611, 1078, 1398, 1546, 1651, 1652, 1694, 1777, 1844, 1982, 1988
Pîrî Çavuş, Orducıbaşı : 1514
Pîrî Çelebi, Semendire Beyi Bayram Bey'in karındaşı : 1858, 1859, 1861, 1862, 1863, 1864, 1918, 1919, 1940
Pîrî Paşa Evi, İstanbul : 49
Pîrî Paşa kethudâsı : 1233
Pîrî Sübaşı, Kırşehri Mîr-livâsı Kâyim-makªmı : 771
Pîrî, Azebler Ağası, Başbuğ : 1728
Pîrî, Belgrad Azeb Ağası : 1852
Pîrî, Dergâh-ı Mu'allâ Topcıları Ağası : 1805
Pîrî, Dergâh-ı Sa'âdet Çavuşı, ihtisâb hıdmetinde, İstanbul : 277
Pîrî, Dîvâne, sûhte, Edirne : 799
Pîrî, Erbil Sancakbeyi Kethudâsı : 564
Pîrî, Eştere Karyesi Kethudâsı, Gelibolı : 635
Pîrî, harâmî, Migalkara kz. : 1138
Pîrî, serrâc : 1020
Pîrî, Şehzâde Kapucısı : 1576, 1582
Pîrî, Vize Yörükleri Sübaşısı : 1045, 1102, 1600, 1602
Pîrköy Cemâ'ati kethudâsı : 1473
pîrûze : 271
pîşkeş : 1066
Pirekono, Çatalca keferesi papası : 86
pirinç : 416, 420, 948, 1524; — bâzârı : 1308; — bey'i : 225, 1009, 1282; — buldurmak : 1100; — der-anbârı : 1100; — der-mahzeni : 483; — hâzır etmek : 1100; — irsâli : 765; — muzâyakası : 765, 1009, 1100; — tahmîli : 140, 173, 483, 1282; — tedârüki : 765
Pirlepe; — kªdîsı : 620, 621, 674, 787, 1328; — kªdîsı nâyibi : 621; — varoşı : 621; — ve Morhova nâhiyesi voyvodası : 621
piyâde : 371, 949, 953, 954, 1026, 1515, 1516, 1814; — asker : 119, 954, 1371; — beyi : 160, 203; — ihrâcı : 160, 203, 1025; — ihzârı : 1029; — irsâli : 154, 1424, 1466; — sancakbeyi : 371, 737; — sancakları beyleri : 907; — ta'yîni : 907; — tedârüki : 1029; — ve müsellem bel'iyyâtı : 444; — ve müsellem teftîşi : 445
Piyâle Paşa, Kapudân, Cezâyir Beylerbeyisi, Ser'asker : 227, 320, 321, 323, 328, 329, 413, 446, 451, 801, 802, 968, 1169, 1171, 1172, 1300, 1310, 1329, 1390
Piyâle, Üsküdar kªdîsı âdemi : 326
Plevne kªdîsı : 761, 1088, 1380
Pob Dimitri, zimmî eşkıyâ, Gradiştice k., Üsküb : 620

Pob Yako, zimmî eşkıyâ, İnşitardine k., Üsküb : 620
poğaça; — ihzârı : 1748; — muzâyakası : 1748; — tevzî'i : 1877
Pojega (sancağı) : 697, 773, 775, 990, 1549, 1741, 1797; — Hazînesi tahsîli : 901; — kadîsı : 296, 738; — re'âyâsı : 586; — sancağı kadîları : 586; — sancağı sipâhîsi : 100; — sancağı sübaşısı : 100; — (sancak)beyi : 87, 100, 296, 465, 541, 586, 665, 697, 738, 762, 773, 774, 775, 899, 965, 977, 980, 990, 1549, 1551, 1662, 1701, 1741, 1742, 1797, 1799, 1802, 1803, 1832, 1834, 1836, 1845, 1846, 1871, 1873, 1876, 1877, 1912, 1914, 1920, 1921, 1926, 1952, 1973; — (sancak)beyi kethudâsı : 586, 665, 901, 1325, 1876, 1946; — vilâyetinin fethi : 901; —'ya kadar nüzûl ihrâc edecek kadîlar : 1589
poklon : 1066
Polata [/Neslodyan] Kal'ası, harbî kal'a : 733
Polya : 1101
Portar, Gürci beyi : 618
Porteal (?) Kersun (?) Toldato, Yahûdî kassâb, Selânik Cemâ'ati'nden : 1244
Portugal kralı; — elçisi : 161; — kasıdı : 161
posta ta'yîni : 1138
Poyo Pobcı (?), zimmî celeb, Dolnekoriç k, Dobniçe kz. : 107
Prakalma nâhiyesi kurâsı, Mazrak kz. : 1197
prankı ihzârı : 1801
Prebol; — kazâsı : 280; — kadîsı : 280
Prenovar Barkanı : 376
Prepolya kadîsı : 756
Prevadi kadîsı : 231, 761, 1406, 1601
Preveze : 320, 321, 323; — kadîsı : 575; — yalıları : 328; — yalılarının hıfzı : 329, 340, 501
Pridoriçe Karyesi Konağı : 1856, 1857; — kadîsı : 1856; — zahîresi : 1856, 1857
primikür : 1893, 1941, 1953; — ihrâcı : 1893; — serdârı : 1893; — serdârı ta'yîni : 1893
Priştine kadîsı : 1689
Priznik nâhiyesi kadîsı : 1743
Prizrin (sancağı/livâsı) : 1298, 1339, 1461; — askeri : 1436; — erbâb-ı tîmârı : 1436; — sancağı alaybeyisi : 1436; — sancağı sipâhîleri : 426, 1435; — (sancak)beyi : 426, 701, 1435, 1436; — zü'amâsı : 1436
Psenek (?) : 432
pusu : 1420; —ya girmek : 1131
pusula : 238
putere atımı : 1760
pûzevenklik : 693
Rabya karyesi, Buka nh. : 254
Radomir (kazâsı) : 1615, 1691; — Kadîlığı : 863; — kadîsı : 159, 852, 860, 1591, 1674, 1676, 1691, 1811
Radona Yalavik, zimmî ehl-i fesâd, Bretotorik nh., İskenderiyye (Arn.) : 723
Radonik; — civârı kadîları : 1759, 1760; — kadîsı : 89, 226, 1214, 1737, 1759, 1760; 1804, 1851;— Ma'deni : 1810
Radosa, zimmî, Yagotin k., Karadağ kz. : 1101
Radosov, Kekönük (?) Atlubaşısı : 733
Radovan b. Novak, harâmî, Gelibolı : 144
Radovan, zimmî, Yagotin k., Karadağ kz. : 1101
Radovi, harâmî, Taşburun : 432
Radoviçe-i Gebr karyesi, Tırnovi kz. : 503
Radoviçe-i Müslim karyesi, Tırnovi kz. : 503
Râfızî-mezheb : 120
rafz u ilhâd : 1401
Ragoviçe bkz. Zagoviçe
Rah (?) karyesi : 1048
Rahîmî-zâde : 1772
Rahmâniye; — Kal'ası, Basra : 81; — ağası : 951; — gönüllüler ağası : 119, 152; — kulları ağası : 113
Rahova kadîsı : 761, 1088, 1380
ra'ıyyet : 36, 93, 126, 204, 436, 665, 704, 708, 710, 783, 784, 817, 933, 1163, 1354; — ispençesi : 78; — pirinci : 225; —-oğlı ra'ıyyet : 223, 1248, 1354; —-oğulları : 8; —leri girîhte hâslar : 593
Rakiya Kal'ası : 1336
Rakka; — beyi : 366; — kadîsı : 366
Ralya (Karyesi) Konağı : 1468, 1608, 1746, 1760; — zahîresi : 1693, 1746, 1760
Ramazân b. Ali, ehl-i fesâd, Sarucapaşa mh., Gelibolı kz. : 1062
Ramazân b. İmerze, ehl-i fesâd, Sarucapaşa mh., Gelibolı kz. : 1062
Ramazân Sübaşı, Yeniçeri Başbuğı, Boğdan : 1572
Ramazân, Emîn, Samakov Voyvodalığı'na mültezim : 1444
Ramazân, Hacı, Kutlu k., Meğri kz. : 206
Ramazân, harâm-zâde, Azak kl. : 506
Ramazân, hırsuz şerîki, Gerede : 1021
Ramazân, kaçak, Gerede : 1013
Ramazân, Midillü Sancakbeyi Kethudâsı : 82, 879
ramazân; — günlerinde ekl : 351; —da şürb-i hamr : 302

Ranko karyesi, re‘âyâsı kaçgun, Alasonya kz. : 593
Rap karyesi, Buka nh. : 254
Ravza-i Şerîfe Ferrâşlığı : 24
Rayic, zimmî, Yagotin k., Karadağ kz. : 1101
Rayiç Lokumerik, zimmî, ehl-i fesâd, Bretotorik nh., İskenderiyye (Arn.) : 723
Rayko, Udhal (?) karyesi papazı oğlı, kªtil, Samakov : 1444
Raza nâhiyesi kªdîsı : 1743
re‘âyâ (tâyifesi) : 8, 11, 18, 38, 39, 60, 69, 71, 80, 83, 84, 87, 98, 114, 125, 134, 145, 156, 166, 200, 248, 251, 252, 260, 263, 275, 292, 302, 315, 351, 366, 368, 376, 401, 459, 470, 495, 499, 505, 507, 512, 522, 551, 562, 642, 660, 665, 672, 684, 691, 719, 721, 724, 769, 791, 806, 808, 811, 836, 838, 842, 855, 857, 859, 866, 867, 875, 881, 890, 925, 934, 945, 953, 970, 1003, 1006, 1022, 1034, 1038, 1089, 1090, 1135, 1137, 1166, 1201, 1217, 1220, 1222, 1234, 1247, 1253, 1256, 1277, 1278, 1297, 1307, 1312, 1333, 1346, 1353, 1373, 1393, 1401, 1425, 1430, 1473, 1489, 1543, 1577, 1579, 1580, 1585, 1611, 1623, 1624, 1683, 1712, 1729, 1755, 1814, 1825, 1833, 1842, 1853, 1854, 1858, 1866, 1869, 1905, 1924, 1929, 1931, 1939, 1964; — ahvâli : 78; — arabası : 1984; — çıkarmak : 586; — davar(lar)ı : 171, 994, 1984; — gaybeti : 1812; — girîhte olmak : 593; — ıtlâkı : 154; — ihrâcı : 1911, 1915; — ihyâsı : 93; — ketmi : 754; — konmak : 1579; — mukªta‘ası bedeli : 1611; — oğlancıkların almak : 111; — perâkende olmak : 66, 107, 296, 851, 1198, 1361, 1611, 1686; — rencîde olmak : 421, 1681; — sürmek : 836, 1911; — tahrîri : 1611; — terekesi : 1761, 1822, 1984; — terekesi çiğnenmek : 1772; — terekesin çiğnet(dür)memek : 1767, 1772; — urmak : 1194; — vü fukarâya te‘addî : 1252; — zahîresi : 1009; —dan arpa cem‘i : 1823; — nın çayırını çiğnetmemek : 1767; —nın deftere kaydı : 18; —nın ehl ü ıyâli çekilmek : 296; — nın gemi sürmesi : 1918; —nın hıfzı : 33, 39, 1973; —nın istirâhati : 1681; —nın kadîmî yerine nakli : 18; —nın refâhiyyeti : 161, 1373; —nın te‘allüli : 1864; —nın tekâsüli : 836, 837; —nın tüfenk isti‘mâli : 1091; —ya dahl ü tecâvüz : 1523; —ya ihtilâl vermek : 1343; — ya istimâlet : 1066; —ya muzâyaka : 1238; — ya siyâset : 842; —ya te‘addî : 95, 282, 374, 437, 555, 616, 935, 1039, 1066, 1192, 1238, 1448, 1554, 1767, 1844, 1904, 1975; —ya tereke furûhtı : 916, 917; —ya zarar : 174, 237, 294, 340, 1234, 1347, 1438, 1723, 1750, 1909; —ya zarar u te‘addî : 1580; —ya zulm : 42, 66, 287, 288, 303, 421, 447, 467, 474, 994, 1003, 1017, 1129, 1450, 1844, 1883, 1983, 1989; — ya zulm ü te‘addî : 564, 838, 1901; —yı ayağa kaldurmak : 414; —yı ayaklatmak : 1466; —yı esîr etdürmemek : 1448; —yı hıfz : 1448; —yı hıfz u hırâset : 1655, 1656; —yı rencîde : 143, 522, 838, 994, 1238, 1465; —yı sıyânet : 158, 1983; —yı ta‘cîz : 78; —yı ta‘cîz u tazyîk : 78, 1474; —yı tahvîf : 42; —yı tazyîk : 225, 748
re‘âyâ vü berâyâ : 66, 70, 112, 177, 182, 185, 254, 287, 311, 321, 353, 354, 420, 534, 549, 552, 564, 565, 769, 803, 920, 933, 995, 1024, 1025, 1027, 1048, 1066, 1163, 1166, 1308, 1310, 1319, 1448, 1476, 1479, 1529, 1614, 1768, 1893, 1904, 1927, 1928, 1967; —nın ahvâli : 414; —nın hıfzı : 293; —nın refâhiyyeti : 711; —ya te‘addî : 1192; —ya zulm : 425, 1361
Rec karyesi, İskenderiyye (Arn.) : 1048
Receb : 206
Receb b. Abdullah, Hasufa k., Ağca-âbâd nh., Trabzon vt. : 838
Receb b. İskender, Gedük, Bıyıklu k., Ruskasrı kz. : 983, 1018
Receb, dârende : 258, 295
Receb, Dîvâne, Kuddûs Medresesi sûhtesi, Bozöyük kz. : 700
Receb, hırsuz, Midillü : 131
Receb, Kapuağası Yâ‘køb'un kulı : 101
Receb, Kobran k., Ruskasrı kz. : 1122
Receb, Nablûslu : 253
Receb, Turgud kz. : 634
redd-i ebedî : 78
refâhiyyet : 161, 711, 1614; — ü itmi’nân-ı ibâd : 466
rehin : 1312, 1432; — oğlan : 1432; — olmak : 1432; — tarîkı : 1015, 1432; — vermek : 353
re’îs(ler) : 1, 132, 140, 178, 238, 244, 246, 453, 473, 483, 538, 574, 636, 801, 948, 956, 962, 1005, 1006, 1018, 1169, 1171, 1263, 1268, 1402, 1437, 1477, 1490, 1608, 1622, 1629, 1813, 1916; — gemisi : 488; — kâtibi : 1006; — ta‘yîni : 157; —-i fesâd : 1139; —-i fesâd ü şenâ‘at : 1222; —lerin zabtı : 574, 575
re’îsü'l-küttâb : 889
Remle : 1136; — kªdîsı : 1017, 1136
Remmâl Haydar-oğlı [/Remmâl-oğlı] : 1766; — muhtesibi : 1735, 1766; — sübaşısı : 1766
Remmâl-oğlı bkz. Remmâl Haydar-oğlı
Remmâmiye Evkªfı, Mısır : 1221

rençber (tâyifesi) : 60, 61, 112, 114, 225, 249, 311, 390, 406, 660, 764, 771, 1347; — gemileri : 38, 124, 129, 173, 225, 229, 322, 464, 587, 765, 846, 882, 883, 890, 1282; — gemileri hıfzı : 39; — kullandurmak : 1196; — tâyifesi cizyesi : 1253; — tâyifesine te‘addî : 126; — lik : 215, 1543

re’s-i mâl : 78

Resava kªdîsı : 1847, 1894, 1898, 1899, 1900

resm [/rüsûm] : 5, 8, 9, 13, 16, 17, 66, 77, 296, 467, 560, 719, 880, 932, 1039, 1106, 1131, 1135, 1222, 1240, 1496, 1517, 1680; —-ı mîrî : 994; —-ı örfiyyeden mu‘âfiyet : 901; —-i çift : 10; —-i goriştine : 143; —-i kısmet : 279; —-i otlak : 16; —-i sicil : 1088; — edâsına te‘allül : 1603; — vermemek : 414, 565

Resne karyesi, Filorina : 1890; — imâmı : 1890

Resûl FakΩh, müteveffâ Dursun'un muhallefâtı vasîsi, Belvîrân kz. : 368

Resûl, kªdî âdemi : 1682, 1683

Resûl, Kastamonılu sûhte, Edirne : 184

Rıdvân Paşa, San‘â Beylerbeyisi, sâbık Yemen Beylerbeyisi ve sâbık Kudüs Beyi : 710, 711, 731, 1147, 1175, 1702

Rıdvân, Dergâh-ı Mu‘allâ Çavuşı : 703, 714, 1201, 1362, 1833, 1834, 1835, 1836, 1837

ribâ : 78

ribh : 78, 1251, 1433

Rikâb-ı Hümâyûn : 68, 148, 177, 179, 182, 313, 434, 638, 721, 1017, 1175, 1248, 1289, 1321, 1654, 1685

Rikâb-ı Zafer-intisâb : 161

risâlet tarîkı : 83

Roda, Bosna ve Hersek sancakları : 1198, 1344

Rodos (sancağı) : 166, 440, 660, 894, 962, 1006, 1016, 1171, 1295, 1419, 1426; — beyi askeri : 514; — cezîresi dîdebânları : 1134; — dizdârı : 47; — gemileri : 320, 322; — halkı : 322, 488, 514; — kadırgaları : 1079; — kªdîsı : 47, 440, 488, 1295; — Kal‘ası : 513; — Kal‘ası halkı : 488, 513; — muhâfazası : 47, 320, 322, 518, 807, 1134; — (sancak)beyi : 320, 322, 499, 513, 514, 515, 518, 528, 558, 624, 654, 757, 807, 851, 962, 1079, 1134, 1169, 1171, 1172, 1193, 1234, 1236, 1237, 1280, 1295, 1454; — sipâhîleri : 807, 1134

Rodoscuk (kazâsı) : 335, 342, 343, 1383, 1530; — İskelesi : 595; — kªdîsı : 341, 539, 1092, 1153, 1154, 1282, 1383; — kªdîsı nâyibi : 539

Rogan (?) göli : 1048

Ruha; — kurâsı : 363, 366; — sancağı re‘âyâsının zabtı : 366; — (sancak)beyi : 363, 366, 929, 966

ruhbân(lar) : 130, 1517

Rûhî, Erbil : 563

Rum (?) Kal‘ası, Erdel vt. : 248

Rum (vilâyeti) : 224, 425, 1077; — âdemleri : 65; — beylerbeyisi : 135, 156, 204, 205, 223, 273, 274, 415, 507, 569, 624, 638, 645, 858, 879, 1077, 1224, 1247, 1349, 1556, 1620; — beylerbeyisi kethudâsı : 80; — beyleri : 624; — çavuşları kethudâsı : 167, 204, 223; — hocaları : 1699; — kªdîları : 1224; — müfettişi : 507; — tâyifesi : 1361; — toprağı : 273; — tüccâr gemileri : 1699; — yiğitleri : 833, 1361, 1451

Rumili (vilâyeti) : 27, 100, 154, 158, 224, 651, 663, 699, 701, 862, 1041, 1056, 1257, 1267, 1274; — askeri : 57, 108, 491, 1036, 1040, 1247, 1620, 1667, 1728, 1729, 1747, 1989; — askerlerine icâzet : 502; — beylerbeyileri : 493; — beylerbeyisi : 57, 108, 158, 239, 340, 410, 491, 492, 494, 501, 548, 576, 578, 699, 701, 716, 728, 795, 798, 858, 989, 1036, 1040, 1054, 1055, 1056, 1174, 1435, 1458, 1460, 1588, 1651, 1667, 1689, 1729, 1766, 1767, 1833, 1889, 1980, 1983; — beylerbeyisi çavuşları : 1989; — çavuş(lar)ı : 1667, 1889, 1983; — kªdî-askeri muhzırı : 1590; — kªdîları : 311, 471, 701, 1019, 1045, 1305, 1342, 1700; — sağ-kol beyleri : 981; — sağ-kol kªdîları : 417, 981; — (sancak)beyleri : 108, 493, 1729; — sancakları : 1980; — sol-kol beyleri : 981; — sol-kol kªdîları : 981; — tîmâr defterdârı : 692; — yakası : 112, 114, 126, 224, 1417; — yakası kªdîları : 416; — yakasında deryâ kenârındaki kılâ‘ dizdârları : 189; — yalıları beyleri : 552; — yalıları hâfızları : 1307; — yalıları kªdîları : 212, 552, 1268; — yalıları kal‘aları dizdârları : 212; — yörük sübaşıları : 795; —'deki Akdeniz yalıları kªdîları : 810, 1307; —'deki Akdeniz yalıları sancak muhâfızları : 1307

Rumkal‘a : 680, 1016; — Kal‘ası : 655, 1126

Rumlu : 833

Rus [/Urus]; — beyleri : 1312; — elçisi : 1312; — isyânı : 506; — keferesi : 466; — tâyifesi cem‘iyyeti : 1266; — tâyifesi yatağı : 1266; — tâyifesinin katli : 506

Ruscuk : 743; — İskelesi : 946; — kªdîsı : 744, 1176, 1366; —'dan Südde-i Sa‘âdet'e kadar yol üstündeki kªdîlar : 449

Ruskasrı; — kazâsı : 983, 1018, 1122; — kadîsı : 231, 1088, 1111, 1122, 1204, 1382, 1406, 1601; — kadîsı nâyibi : 1111
Ruski Voyvoda, Leyh voyvodası : 819
rûz-nâme : 204, 223
Rüstem Bey, Alacahisâr Beyi : 1694
Rüstem Bey, Pertek Beyi : 1029
Rüstem Bey, sâbık Elvân Beyi : 690, 1105
Rüstem (Çelebi) Çiftliği : 1500; — Konağı : 1150; — Konağı zahîresi : 1150; — Yurdı : 1489
Rüstem Paşa hâsları terekesi : 361
Rüstem Paşa kapucıları kethudâsı : 435
Rüstem Paşa, müteveffâ Vezîr-i A'zam : 412
Rüstem Paşa, sâbık Budun Beylerbeyisi : 812
Rüstem Yeniçeri : 1484
Rüstem, Burusa kadîsı âdemi : 1446
Rüstem, Dergâh-ı Mu'allâ arabacısı : 1862
Rüstem, Dergâh-ı Mu'allâ topcısı : 773
Rüstem, ehl-i fesâd, Kızıl Haşem'in yoldaşı, Belgrad : 1961
Rüstem, Hamza oğlı, ehl-i fesâd, Palu : 724, 740
Rüstem, Kelhûr : 1385, 1721, 1970
rüsûm bk resm
rüşvet : 179; — almak : 721, 1248; — yemek : 68

sa'b yol : 361
Sabâh, Mehmed b. Abdüddâyim'in karındaşı oğlı : 1321
sa'bu'l-mürûr mevâzı' : 1693
sabun bişürmek : 1248
Sa'dân; — ahâlîsi : 1686; — kadîsı : 1686; — vilâyeti fethi : 1686
sâdât u sulehâ : 385
Sâdık, Peklin Kal'ası Kethudâsı : 839
Sadr-dâr (?), Fırat suyının birikdüği yer : 353
safâlu yiğitler : 1273
Safed : 565; — beyi : 1039; — kadîsı : 1039; — yolı : 565
Safer, Bâyezîd k. : 896
Safer, Muhzır bkz. Muhammed, Mihaliç Muhzırı
Safer, Van Beylerbeyisi Kethudâsı : 880
Sâfî, tereke sâhibi, Mihaliç : 861
safra boşaltmak : 446
sagu : 191
sağ-bölük; — garîb yiğitleri ağaları : 108; — ulûfecileri : 1062
sağ-garîb yiğitler : 1459, 1885; — ağası(ları) : 56, 97, 100, 287, 578, 1540, 1885; — defteri : 1885
sağ-kol; — beyleri : 1362; — kadîları : 417, 981, 1288, 1591, 1707; —da celeb olan yerlerin kadîları : 209; — ulûfecileri : 350
sağ-ulûfeciler : 840, 919; — (bölüği) ağası : 95, 96, 108, 287, 350, 411, 578; — bölüği : 95
sağdıc (?) : 1645
sağîre gedük almak : 957
sağmal koyun : 209, 341
Sağman beyi : 1029
sağrı paşmak : 205
sahan sirkası : 253
sahîh bölük halkı : 1696
sahîh câsûslar : 1125
sahîh gümüş akça : 61
sahîh haber(ler) : 100, 108, 154, 158, 260, 293, 410, 1125, 1206; — almak : 502, 557, 574, 1178, 1768, 1874; — bildürmek : 1874, 1878; — vermek : 1768; — gelmemek : 1875
sahîh sipâhî tâyifesi : 1696
sahîhu'l-ayâr akça : 406
Sâhib Ali, vakfa müdâhil, Zile : 638
sâhib-i firâş (?) : 698
sâhib-i garaz : 406
sahrâ : 440, 1927
Sahratullâh-i Müşerrefe Haremi : 191
sahtiyân : 688, 1130
Sa'îd Ağa, Dergâh-ı Mu'allâ Çâşnigîri : 277
Sakal (?) Hoca, Akkirman : 77
sakat aygır : 604
sakf : 1219
Sakız (adası/cezîresi) : 238, 554, 602, 948, 1329, 1334, 1490, 1538, 1585, 1963; — adasının zabtı : 1539; — beylerbeyisi : 1387; — beyleri : 602, 603, 1539, 1585; — beyleri harâcı : 1390; — beylerini habs : 1490; — bey-zâdeleri : 1490, 1538, 1585; — cebe-hânesi : 1490; — hâsılı : 1490; — Hazînesi : 1490; — keferesi : 1329, 1585; — köyleri : 1490; — re'âyâsı : 1585; — sancağının tevcîhi : 1545; — sancakbeyi : 1545; — sipâhîleri : 1585; —lu(lar) : 603, 1337, 1538
Sakmar : 260, 332, 1479; — beyi : 669; — Kal'ası : 27, 54, 108, 154, 158, 259, 330, 331; — Kal'ası muhâsarası : 26
Salâhuddîn Evkafı, Şâm : 1534
Salamon Salinalı (?) Karayi (?), Yahûdî kassâb, İstanbul : 524
Salamon-ı Sağır, Yakob oğlı, Frenk Cemâ'ati'nden, Haseki Hammâmı, İstanbul : 712
salât-ı cum'anın iskatı : 909

salâtü's-subh : 1555
salb : 223, 586, 1457; — etmek : 586; — u siyâset : 354, 522, 579, 1196, 1254
salgun : 896, 910; — sal(ın)mak : 390, 401, 808, 1042
Salid Yani (?), zimmî, Marmara k., Zihne : 1651
Sâlih, Evhak k., Hasköy kz. : 919
Sâlim ibn-i Arafât : 1321
Salimon, Yasef oğlı, Yahûdî, Cemâ'at-i Alaman'dan, İstanbul : 712
Salina k[a]dîsı : 159, 759
sâliyâne : 823, 906, 1163
Saloli (?) Cemâ'ati, Yahûdî cemâ'ati : 1507
Salom Cemâ'ati, Yahûdî cemâ'ati : 712
Salom veled-i Şayay Levi (?), Yahûdî kassâb, Zeytûn Cemâ'ati'nden : 1244
Salom, Falka oğlı, maktûl Yahûdî, Filibe : 1714
samakovcıları (?) ıdlâl : 1752
Samakov (kazâsı) : 179, 498, 535, 571, 584, 659, 706, 770, 860, 1615, 1691, 1752, 1780, 1800; — k[a]dîsı : 159, 179, 459, 469, 472, 498, 659, 699, 701, 794, 852, 853, 854, 860, 863, 893, 904, 1001, 1444, 1591, 1649, 1674, 1675, 1691, 1780, 1800, 1811, 1816; — k[a]dîsı kethudâsı : 1780; — ovası : 459; — tâcirleri : 179; — Voyvodalığı : 1444; —'a kadar yol üstündeki k[a]dîlar : 469
saman : 1152, 1346; — buldurmak : 1100; — der-anbârı : 1100, 1351; — getürilmek : 1383; — hâzır etmek : 1100; — ihzârı : 1099, 1144, 1150, 1154, 1157, 1158, 1159, 1160, 1383, 1459; — muzâyakası : 1020, 1100, 1160, 1351; — satun almak : 1351; — sürdürmek : 1156, 1157, 1158, 1160; — tedârüki : 1099, 1150, 1151, 1153, 1154, 1155, 1156, 1159, 1160, 1332; —luk : 411; —luk ihrâkı : 1720
Samed, ra'ıyyet, Sivas : 204
Sâmî b. İlyâs, Küçükali k., Aydos kz. : 1018
Sâmî Paşa : 1627
Sâmir b. Himmet, celeb : 485
Sâmirî tâyifesi : 470
Samoş : 331, 332; — nehri : 54
Samsad sancağı : 929
Samsun : 129; — dizdârı : 529; — İskelesi : 890; — k[a]dîsı : 129, 256; — Kal'ası müstahfızları : 529
samsuncılarbaşı : 1422, 1423
San'â (vilâyeti) : 710, 1236, 1754, 1756; — Beylerbeyiliği : 1226, 1236; — beylerbeyisi : 1147, 1236, 1687, 1702, 1755; — nâhiyeleri : 1236; — sancakları : 711; — vilâyeti zahîresi : 1226
sancak : 5, 11, 18, 30, 33, 38, 46, 48, 80, 89, 136, 154, 176, 177, 210, 223, 275, 290, 292, 293, 303, 329, 530, 652, 706, 710, 862, 963, 1032, 1038, 1044, 1224, 1229, 1341, 1486, 1490, 1505, 1516, 1545, 1550, 1583, 1664, 1681, 1797, 1798, 1834, 1845, 1849, 1850, 1884, 1892, 1893, 1895, 1905, 1986; —ı âhara verilmek : 160; —ı alınmak : 154, 937, 1516; —ın âhara arzı : 789; — akıncısı : 56; — alaybeyisi(leri) : 577, 646, 652, 699, 701, 914, 939, 940, 1436; — askeri irsâli : 108; — asker(ler)i : 52, 53, 98, 100, 213, 426, 512, 516, 569, 573, 611, 623, 641, 645, 654, 699, 701, 716, 732, 807, 914, 931, 939, 940, 955, 995, 1008, 1023, 1025, 1035, 1058, 1065, 1076, 1081, 1174, 1206, 1208, 1210, 1211, 1212, 1273, 1397, 1410, 1411, 1435, 1436, 1458, 1460, 1461, 1462, 1549, 1551, 1624, 1667, 1726, 1965, 1975; — dizdârları : 396, 1090, 1955; — emînleri : 1955; — erbâb-ı tîmârı : 654, 1768; — hâsları : 1587; — hıfz u hırâseti : 377, 500, 1930, 1973; — hıfzı : 33, 126, 322, 369, 426, 461, 501, 518, 536, 548, 549, 648, 654, 769, 844, 849, 876, 995, 1038, 1054, 1056, 1147, 1174, 1307, 1386, 1397, 1529, 1619, 1723, 1768, 1974; — hisâr-erenleri : 726; — ifrâzı : 711; — kılâ' erenleri : 255; — k[a]dîları : 185, 262, 467, 586, 624, 701, 750, 757, 758, 759, 811, 842, 1089, 1090, 1130, 1430, 1594, 1808, 1855, 1863, 1915; — muhâfazası : 461, 1055, 1123; — muk[a]ta'ât nâzırı : 1336; — mutasarrıf(lar)ı : 47, 223, 998; — müsellemleri : 836, 1275; — nevbetlüsi : 1516; — olmağa münâsib yer : 376; — piyâdesi(leri) : 203, 371; — re'âyâsı : 1929; — serhadd(ler)i : 52, 100; — sipâhîleri alaybeyisi : 716, 1440; — sipâhîleri ihrâcı : 45; — sipâhîleri ta'yîni : 1118; — sipâhîsi tîmârı : 340; — sipâhîsi(leri) : 87, 98, 100, 213, 303, 365, 426, 447, 463, 500, 501, 557, 559, 576, 577, 582, 611, 623, 640, 645, 646, 652, 701, 716, 726, 783, 836, 837, 913, 914, 926, 940, 1031, 1035, 1038, 1041, 1054, 1055, 1056, 1058, 1116, 1123, 1270, 1713, 1716, 1727, 1817, 1828, 1927, 1980; — sübaşıları ihrâcı : 45; — tahrîri : 46, 683, 754, 855, 857, 1123, 1611, 1612, 1630; — tarîkı : 1240, 1490; — tasarrufı : 18, 43, 47, 607, 855, 857; — tatarı : 1212, 1273; — tebdîli : 839; — tevcîhi : 551, 844, 1304; — toycası : 56; — verilmek : 780; — yayabaşıları : 203; — zabt u sıyâneti : 182; — zabtı : 433, 646, 1206, 1549, 1551, 1722; — zahîreleri : 1801; — zü'amâsı : 654, 1768; — (beyi) sübaşısı(ları) : 87, 98, 100, 914, 1196,

1306, 1484; —(beyi) voyvodası(ları) : 296, 947, 1345, 1494, 1915, 1982, 1988; —-ı hümâyûn tasarrufı : 495; —lık sûreti : 1699
sancakbaşı : 841
sancakbey(ler)i : 3, 14, 27, 33, 44, 57, 66, 70, 87, 104, 108, 118, 135, 165, 176, 182, 186, 194, 200, 203, 204, 207, 213, 216, 218, 234, 235, 240, 289, 290, 292, 307, 340, 359, 366, 369, 370, 371, 390, 394, 426, 439, 454, 461, 467, 478, 492, 501, 522, 550, 557, 563, 564, 630, 631, 668, 710, 722, 732, 757, 759, 764, 808, 810, 811, 838, 839, 843, 849, 851, 857, 879, 901, 903, 907, 927, 929, 936, 940, 952, 955, 970, 992, 1008, 1010, 1023, 1025, 1055, 1066, 1090, 1095, 1101, 1109, 1130, 1173, 1178, 1182, 1219, 1296, 1302, 1304, 1307, 1321, 1327, 1375, 1410, 1435, 1490, 1553, 1554, 1564, 1592, 1610, 1611, 1641, 1644, 1660, 1667, 1672, 1684, 1733, 1742, 1791, 1864, 1980; — âdemleri : 65, 148, 1321; — askeri : 154; — hâs(lar)ı : 401, 1611; — kethudâsı : 82, 122, 180, 586, 611, 849, 1182; — tebdîli : 1272; — tîmârı : 1733; — toprağı : 459
sandal : 232, 660, 866, 1006, 1585; — yapmak : 1543
sanduk : 431, 666, 687
Sanduklu k[a]dîsı : 312
Sanuka karyesi, Üsküb : 620
Sapancı k[a]dîsı : 905
Sarây k[a]dîsı : 390, 412, 465, 776, 806, 1345
sarây : 1703; — hıfzı : 1703, 1724; —dâr : 460, 1724; —ı gözetmek : 1724; —lara koyun vermek : 1506; — kapucısı : 1399; — yıkılmak : 446
Sarây-ı Âmire, Edirne : 1595
Sarây-ı Âmire, Filibe : 1009, 1703, 1724, 1725
Sarây-ı Âmire; — çayırının korunması : 460; — sarâydârı : 460; — suyı : 1443
Sarây-ı Atîk ağası : 1825
sârbânlar kethudâsı : 472
sarhoş çoban : 1651, 1652
Sarı Sakal Na‘lband, erbâb-ı tîmârdan, Hasanpaşa Hânı, Ankara : 192, 193
sarıkcı : 277
sârik : 253, 479, 1017
Sarıova Hâssı, Menteşe : 206
Sarserud (?) Yurdı : 1778
Sarucapaşa Mahallesi, Gelibolı kz. : 1062
Saruhan Ağa, Beşlü Ağası, tutsak : 1103
Saruhan (sancağı) : 38, 579, 624, 757, 879, 1031, 1032, 1391; — muhâfazası : 1532; — nâzırı : 300; — sancağı k[a]dîları : 742, 758; — sancağı sipâhîleri : 611, 1031; — sancakbeyi : 611
Sarunasûhlı karyesi, Ermiye nh., Çatalca kz. : 239
Satı, Küçükali k., Aydos kz. : 983
satı-bâzâr etmek : 1655, 1656
Satılmış kazâsı : 713
Satılmış, kayıp Mustafa'nın ammisi : 444
Sav (?), koyun hırsuzı, eşkıyâ : 1564
Sava; — nehri tuğyânı : 1747; — suyı : 803, 979, 1837
Savur k[a]dîsı : 1603
Sa‘y karyesi, Medîne : 1501
sayd : 1048
Saydâ : 1091
sâyis-hâne : 368, 444, 445; — tedârüki : 1302
saz : 186
Sazdelüsi, tüfenk sâhibi, Gelibolı : 1250
Sazlıdere mevzi‘i, Edirne : 1786
Sebasci (?), Yahûdî kassâb, İstanbul : 524
sebb-i [d]în : 163
Sebeş [/Şebeş], Erdel : 909, 1165, 1424, 1425, 1466, 1757; — beyi kethudâsı : 1494; — hâkimi : 252
sebîke bkz. sübike
sebîl : 1770; — yıkmak : 1248; —-i müslimîn : 1248
sebt-i sicil : 1173
seccâde : 444
Seçen (sancak)beyi : 1008, 1023, 1470, 1479
sefâyin bkz. sefîne
Sefer b. Abdullah, Südde-i Sa‘âdet yeniçerisi, Belgrad : 283, 284
Sefer b. Pîrî, Çingâne, ehl-i fesâd : 1596
Sefer Çelebi : 643
Sefer Kethudâ, Dukagin Beyi Kethudâsı : 254, 255
sefer : 99, 102, 126, 154, 205, 254, 330, 362, 373, 454, 491, 546, 557, 559, 573, 582, 623, 644, 699, 701, 707, 716, 725, 797, 805, 829, 836, 845, 858, 876, 897, 899, 903, 911, 913, 914, 922, 926, 927, 958, 984, 992, 1007, 1015, 1035, 1038, 1041, 1048, 1058, 1065, 1069, 1081, 1089, 1090, 1094, 1116, 1150, 1151, 1179, 1182, 1201, 1206, 1212, 1270, 1277, 1281, 1285, 1310, 1363, 1373, 1375, 1432, 1436, 1440, 1491, 1529, 1544, 1586, 1638, 1664, 1682, 1693, 1723, 1778, 1799, 1883; — eşen nökerler : 857; — eşmek : 797, 855, 857, 1948; — hükmi : 701; — mühimmâtı tedârüki : 122; — mühimmi : 496, 706, 743, 750, 767, 772, 774, 794, 873, 874, 970, 979, 990, 1220, 1453, 1455, 1591, 1709, 1820, 1840, 1865, 1942, 1953; — tedârüki : 119, 699; — teklîfi : 1118; — voynukları : 1380; — zahîresi ihrâcı : 1947; —-i nusret-eser : 499, 531, 569, 611,

686, 784; —-i nusret-karîn : 496; —-i zafer-âyîn : 1024; —-i zafer-eser : 576, 796, 1086, 1166, 1614, 1783; —-i zafer-rehber : 492, 493, 577, 943, 1247, 1620; —de ihmâl : 1425; —den kalmak : 370, 1137; —e akıncı ihrâcı : 903; —e iktidârı olmamak : 997, 1049, 1081, 1625, 1927; —e kªdir olmak : 797; —e teʻallül : 1277; —e yaramamak : 797

Sefer, Anadolı Beylerbeyisi Kethudâsı : 973

Sefer, Azak Kalʻası Dizdârı : 423

Sefer, İshâk oğlı, maktûl, Bozyaka k., Mudurnı kz. : 384

Sefer, Sığacık Beyi Kethudâsı : 948

Sefer, Süveyş Kapudânı : 178

sefer-i hümâyûn : 541, 570, 591, 650, 665, 732, 756, 761, 762, 765, 766, 783, 792, 797, 798, 847, 852, 858, 865, 909, 910, 925, 939, 940, 942, 949, 953, 955, 960, 969, 985, 989, 1019, 1020, 1025, 1027, 1031, 1032, 1049, 1055, 1076, 1081, 1089, 1092, 1093, 1097, 1099, 1100, 1125, 1144, 1152, 1153, 1154, 1155, 1156, 1157, 1159, 1160, 1161, 1165, 1174, 1192, 1199, 1200, 1215, 1217, 1241, 1255, 1273, 1279, 1294, 1302, 1325, 1343, 1379, 1380, 1392, 1395, 1419, 1421, 1425, 1450, 1463, 1469, 1476, 1479, 1500, 1512, 1513, 1518, 1546, 1549, 1561, 1571, 1591, 1594, 1608, 1609, 1611, 1619, 1626, 1637, 1655, 1659, 1681, 1688, 1696, 1813, 1924, 1948; — mühimmi : 592, 750, 773, 775, 793, 945, 946, 1351, 1794; —a iktidârı olmamak : 348; —a yarar kimesne : 370

Seferîhisâr kªdîsı : 196, 197, 617, 695, 1355, 1457

sefîne [/sefâyin] : 753, 772, 859, 924, 1310; — binâsı : 970, 1741; — irsâli : 1741; — tedârüki : 772; —-i zafer-karîn : 1310

Segedin (sancağı) : 530, 928, 970, 1130, 1830, 1849, 1927, 1986, 1988; — askeri : 1713; — kªdîsı : 770, 924, 928, 1922, 1944, 1971, 1988; — livâsı nefer ağaları : 1988; — sancağı emînleri : 1955; — sancağı/livâsı dizdârları : 1955, 1988; — (sancak)beyi : 750, 751, 928, 1008, 1023, 1410, 1411, 1412, 1427, 1644, 1684, 1713, 1722, 1841, 1849, 1850, 1922, 1941, 1944, 1971, 1988

sehâbe : 935; — develeri : 944; — nâzırı : 895, 944; — taʻyîni : 944

sekbân(lar) : 503, 644, 777, 1413, 1454; —başı : 691, 1581; —lık : 594; —lık tevzîʻi : 594; —lık verilmek : 594

Sekçuy : 376; — beyi : 377, 685, 687, 789, 1845, 1846; — beyi âdemi : 769; — beyi kethudâsı : 1845, 1846

sekizer vukıyye atar top : 1874, 1879

Seksar beyi : 685

Selânik : 442, 587, 859; — beyi kethudâsı : 984; — bostâncıları : 1262; — kªdîsı : 104, 130, 159, 442, 626, 759, 787, 1040, 1262, 1680, 1700; — Kalʻası müstahfızları : 984; — medrepolidi : 1517; — nâzırı : 130, 358; — (sancak)beyi : 104, 360, 442, 587, 701, 759, 883, 984, 1260, 1262, 1732; — şehri kethudâsı : 130

Selânik Cemâʻati, Yahûdî cemâʻati : 1244

Selânik yörükleri : 795; — olduğı yerlerin kªdîları : 792, 1127; — sübaşısı : 792, 798, 1127

selâtîn; — evkªfı : 787; — evkªfı câbîleri : 787; —-i ızâm câmiʻleri : 1555

selem; — eylemek : 78; — tarîkı : 78, 730

selh-hâne : 921

Selîm b. Mustafa, dârende : 632

Selîm Çavuş, Dergâh-ı Muʻallâ Çavuşı : 572, 580, 741, 1071, 1764, 1765, 1766, 1767, 1768

Selîm, Şehzâde, Kªnûnî'nin oğlı : 30, 206, 223, 425, 444, 447, 713, 745, 941, 1032, 1196, 1391, 1647, 1733

Selîme bint-i Abdullah, Yûsuf b. Abdullah'ın zevcesi, Harâcîhamza mh., Gelibolı : 1030

Selmân, Kapancı, Erzincân : 381

Semender Bey, sâbık Malatya Beyi : 1335, 1399

Semendire (nâhiyesi/kazâsı/sancağı) : 53, 55, 56, 96, 97, 108, 275, 373, 411, 568, 706, 970, 1222, 1279, 1427, 1440, 1704, 1759, 1788, 1806, 1840, 1858, 1881, 1893, 1896, 1905, 1906, 1913; — Anbârı : 1741, 1858; — beyi kethudâsı : 45, 964, 1618; — civârı kªdîları : 1759; — dizdârı : 1785, 1805, 1830, 1840, 1897; — harâcı : 925; — Kalʻası : 45, 891, 1897; — Konağı : 1760; — Kªdîlığı : 1911; — kªdîsı : 406, 762, 770, 791, 925, 1608, 1759, 1760, 1830, 1840, 1860, 1896, 1900, 1911, 1926, 1929, 1931, 1933, 1935, 1940, 1956; — reʻâyâsı : 1217, 1220; — sancağı/livâsı kªdîları : 952, 1610; — (sancağı) sipâhîleri : 1209, 1215, 1713, 1716; — (sancak)beyi : 55, 275, 283, 284, 305, 327, 378, 379, 406, 407, 431, 496, 541, 568, 570, 571, 666, 667, 702, 750, 762, 772, 775, 891, 892, 911, 925, 952, 964, 970, 977, 980, 982, 987, 992, 1207, 1209, 1214, 1215, 1217, 1220, 1428, 1429, 1453, 1455, 1487, 1513, 1560, 1610, 1661, 1710, 1716, 1727, 1731, 1739, 1741, 1746, 1747, 1757, 1784, 1785, 1788, 1794, 1795, 1797, 1802, 1805, 1810, 1832, 1833, 1834, 1836, 1861, 1862, 1863, 1868, 1871, 1872, 1873, 1888, 1914, 1935, 1939; —'den Budun'a kadar

olan beyler : 892; —'den Hram'a kadar yalılardaki emînler : 275; —'den Hram'a kadar yalılardaki kªdîlar : 275; —'ye kadar yol üstündeki kªdîlar : 95, 869
semerci : 1040
semmûr : 1313, 1314
Sen (?) Kal'ası : 1194
Sendelli karyesi, Gümülcine kz. : 1700
sengistân : 488, 1833
Senika [/Sika (?)] Kal'ası : 803, 1764, 1768
Senirçe Konağı : 1822; — zahîresi : 1822
sepet : 791, 1876, 1877
Sepren, Perkovi k., Boğdan : 166
serahor; — defteri : 1488; — ihrâcı : 985; — yazmak : 1488
serâser; — kîse : 76, 161, 219, 248, 650, 1165, 1425, 1432, 1548, 1825; — kozalak : 1194
ser'asker ta'yîni : 1310, 1427, 1448
serbest tîmâr : 311, 663, 1196, 1438, 1683; — sâhibleri : 1254; — toprağı : 311; — zâbitleri : 432, 1683
serbest; —karyeler re'âyâsı : 881; — re'âyâ : 1683
serdâr : 27, 102, 154, 292, 293, 331, 332, 843, 953, 1024, 1029, 1310, 1343, 1410, 1412, 1427, 1592, 1625, 1893, 1980; — ta'yînî : 340, 686, 943, 1029, 1047, 1241, 1592, 1948; —lık berâtı sûreti : 1310
seren : 866
Serfiçe kªdîsı : 159, 787
serhadd(ler) : 23, 51, 52, 53, 54, 58, 74, 87, 98, 100, 270, 292, 710, 776, 803, 997, 1000, 1037, 1312, 1354, 1361, 1421, 1549, 1550, 1619, 1623, 1723, 1875, 1878; — ağaları : 536; — ahvâli : 486, 605, 954; — bey(ler)i : 819, 1875; — beylerbeyileri : 1620; — emekdârı : 1697; — hâfızları : 70; — hâkimleri : 818, 1296, 1721; — hıfzı : 67, 996, 997; — hisârları : 755; — istîlâsı : 1713; — kal'aları : 705; — kal'ası muhâsarası : 54; — köyleri : 755; — muhâfazası : 1247; — mühimmi : 860, 863, 1001; —in ihtilâli : 479, 1022
serhoş kâfir : 1018
serîka bkz. sirka
serkeşlik : 676, 991, 1121
sermâye : 238, 714, 1251, 1276, 1437; — cem'i : 1433
Sermîn nâhiyesi, Haleb sn. : 721; — kªdîsı : 721, 729
Sermiyân, cârive, maktûl : 693
Serniçesne karyesi, Semendire : 1608; — Konağı : 1608, 1746; — Konağı zahîresi : 1693, 1746
serrâc : 1040, 1143, 1271, 1346; — şâkirdi : 1164, 1414
Serrâc-hâne, İstanbul : 1013
Servi Abdâl Bey : 1029
Servi, âsî re'îsi kefere, Dukagin : 254, 255
sevâhil : 1678; — kal'aları : 1678; —-hâne(ler) : 365, 463
Severin : 1424, 1425, 1466
Sevindük FakΩh, Satılmış kz. : 713
Sevindük, harâmî Çingâne : 1138
Seydî Ahmed Çavuş, Dergâh-ı Mu'allâ Çavuşı, mübâşir : 362, 1504, 1505, 1576
Seydî Ahmed, Hacı, Gerişburnı k., Meğri kz. : 317
Seydî Ahmed, Hor k., Akşehir kz. : 1203
Seydî Ali b. Hüseyin, İsfirlik Kal'ası erenlerinden : 715
Seydî Ali Çavuş-oğlı : 37
Seydî Çavuş, Dergâh-ı Mu'allâ Çavuşı : 300
Seydî Çavuşbaşı : 68
Seydî Gâzî, çavuş-oğlı : 483
Seydî Mehmed, Hasan oğlı, Gölciler k., Mudurnı kz. : 972
Seydî, Mevlânâ, Seydîşehri Kªdîsı : 560
Seydîgâzî kªdîsı : 1114
Seydîşehri kªdîsı : 560, 698
Seyfüddîn : 1473
Seyodayken (?), zimmî : 1769
Seyyid b. Yakola (?), kallâb Çingâne : 1444
Sıçanlıkorı alaybeyisi : 733
Sığacık beyi : 558, 561, 948; — kethudâsı : 948, 1285
sığır : 941, 1245; — boğazlamak : 921; — göndermek : 1245; — ihzârı : 1941; — kassâbı : 1508; — muzâyakası : 1941; — ocakları : 755, 1579; — sürmek : 292, 293, 1564; — tedârüki : 1849, 1941
Sığla; — sancağı : 973; — beyi kethudâsı : 579, 581, 582, 1317; — Kal'ası : 957; — Kal'ası varoşı : 1576; — muhâfazası : 1532; — sancağı yalıları kªdîları : 1318; — (sancak)beyi : 581, 582, 973, 1095, 1116, 1118, 1234, 1318, 1390
sıhhat-i bey' : 317; —a huccet vermek : 317
sıla eylemek : 812
sınur : 143, 171, 215, 1180; — ta'yînî : 412
sırça boncuk : 271
sırık; — göndermek : 979; — ihzârı : 979, 990; — kesdürmek : 979, 990
sırmalı kutnı : 1030
Sıvışna (?) mevzi'i, Kösniçe : 659
Sıyâmî : 976
Sıyâmî, emr-i şerîf îrâd eden : 617
Sıyâmî, Kastamonılu sûhte, Edirne : 184

Sıyâmî, müfsid, Balat kz. : 843
Sıyâmî, sûhte, Menteşe sn. : 38, 39
Sıyâmî-i Rûmî, Monla, Kudüs : 191
sîne-bend : 444, 1080
sicill [/sicillât] : 32, 181, 182, 199, 208, 224, 271, 352, 360, 383, 406, 422, 425, 475, 787, 1364; — akçası : 1433; — cild etdürmek : 211; — edilmek : 317; — et(dür)mek : 78, 101, 180, 241, 256, 298, 309, 363, 367, 630, 632, 663, 754, 1106, 1224, 1249, 1433; — eylemek : 1173; — hıfzı : 211; — hucceti : 432; — kat‘ı : 68; — mahvı : 1007; — ol(ın)mak : 44, 80, 82, 104, 211, 256, 289, 325, 358, 384, 438, 468, 553, 634, 659, 695, 1007, 1227, 1324, 1345, 1355, 1364, 1522, 1526, 1622, 1700, 1890, 1924; — sebti : 68; — sûreti [/sûret-i sicil] : 21, 22, 44, 48, 101, 104, 149, 156, 163, 180, 181, 182, 188, 198, 199, 201, 206, 208, 211, 224, 235, 241, 271, 281, 289, 290, 298, 316, 317, 363, 370, 406, 444, 473, 475, 487, 507, 559, 564, 579, 693, 713, 738, 754, 916, 919, 972, 1005, 1017, 1030, 1062, 1063, 1080, 1106, 1141, 1222, 1227, 1250, 1298, 1400, 1426, 1446, 1457, 1478, 1596, 1598, 1720, 1769, 1890; —den mahv etdürmek : 1007; —e kayd : 78, 191, 1342, 1485; —-i mahfûz : 32, 68, 209, 787, 811, 1066, 1088, 1101, 1251, 1376, 1433
sicillât bkz. sicil
Sidrekapsi; — kªdîsı : 358, 787; — Mehterbaşılığı : 358
Sigetvar [Zigetvar] ; — Kal‘ası : 665; — Kal‘ası muhâsarası : 1665; —'dan Erdel kralına kadar beyler : 661; —'dan Erdel kralına kadar iskele emînleri : 661; —'dan Erdel kralına kadar kªdîlar : 661
Si‘ird; — kasabası : 629; — kªdîsı : 629
Sika (?) Kal‘ası bkz. Senika Kal‘ası
sikªt-ı müslimîn : 435
sikke : 238, 406, 475, 510, 715, 1014, 1308, 1354, 1444; — altun : 435, 436, 1043; — filori : 444, 1042, 1825; — kesecek âlât : 713
Sikloş [/Şikloş] : 1130
silâh irsâli : 198
silâhdâr(lar) (zümresi) : 88, 311, 644, 734, 1138, 1183, 1185, 1216, 1330, 1545; — kethudâsı : 1097, 1597, 1633; — ta‘yîni : 1633; — zahîresi : 1633
silâhdârlık : 594, 1216; — tevzî‘i : 594; — verülmek : 594
Silistre (sancağı) : 874; — beyi kethudâsı : 236, 243, 474, 577, 1273, 1486; — beyi voyvodası : 474, 1486; — dizdârı : 233; — emîni : 232; — İskelesi emîni : 1497; — kªdîsı : 231, 761, 1088, 1380, 1688; — kªdîsı nayibi : 1688; — livâsı iskele emînleri : 112; — livâsı kªdîları : 112; — sancağı askeri : 27; — (sancak)beyi : 27, 108, 112, 114, 126, 237, 293, 294, 432, 577, 641, 662, 699, 701, 708, 874, 925, 946, 1212, 1256, 1273, 1302, 1380, 1461, 1523; — sipâhîleri : 1215
Silivri : 584; — Kªdîlığı : 663; — kªdîsı : 86, 399, 424, 443, 484, 584, 1151, 1152, 1271, 1346, 1378, 1519; — Konağı : 1151; — Konağı zahîresi : 1151; — Yurdı : 1529
Siloş : 953
Simav kªdîsı : 845
Simolan, zimmî, Hlevne : 1345
Sinân Ağa, Zebîd Azebleri Ağası : 710, 731
Sinân Çavuş, mübâşir : 1680
Sinân Halîfe, Sultângîrcâmi‘i mh., Galata : 281
Sinân Kethudâ, Kocaili Beyi Kethudâsı : 558, 1167, 1168, 1176, 1177, 1179
Sinân Kethudâ, Küçük, Erzincân : 381
Sinân Paşa, sâbık Erzurum Beylerbeyisi : 325
Sinân Re’îs, Hâssa Re’îsi : 149, 168, 1300
Sinân, Benî-Rebî‘a Sancakbeyi : 394
Sinân, Bölükbaşı : 1020
Sinân, Dergâh-ı Mu‘allâ Çavuşı : 44, 318, 601, 616, 628, 717, 718, 739, 752, 780, 781, 783, 784, 785, 797, 804, 1713, 1715, 1723, 1729, 1732, 1737, 1917, 1941, 1944
Sinân, Dergâh-ı Mu‘allâ Yayabaşısı : 691
Sinân, Dîvâne, harâmî Kara Veli'nin yoldaşı, Migalkara : 44
Sinân, Dobniçe Kasabası Voyvodası : 1951
Sinân, Edirne Bostâncıbaşısı : 919
Sinân, harâm-zâde, Azak kl. : 506
Sinân, harâmî Kara Veli'nin yoldaşı, Eskicâmi‘ mh., Gelibolı : 44
Sinân, İnebahtı sancakbeyi âdemi : 1109
Sinân, Kastamonı Beyi Kethudâsı : 1089, 1090
Sinân, Kopan Sancakbeyi : 1791
Sinân, Köse, Dergâh-ı Mu‘allâ Çavuşı : 4
Sinân, Köse, yeniçeri katl zanlısı, Gümülcine : 172
Sinân, Küçük, kassâb, Kili : 714
Sinân, ma‘zûl Azeb Ağası, Basra : 824
Sinân, Menlikli, Dergâh-ı Mu‘allâ Çavuşı, zahîre mübâşiri : 1856
Sinân, Mısır Çavuşı : 1631
Sinân, Musul Beyi : 213
Sinân, Rumili Kªdî‘askeri Muhzırı : 1590
Sinân, Şehirköy Kasabası Emîni : 1819

Sinob (kazâsı) : 976, 1089, 1430; — dağı : 1445; — kªdîsı : 256, 976, 1093, 1431, 1445, 1475; — Kal‘ası : 256, 1090; — Kal‘ası dizdârı : 256; — Kal‘ası merdânı : 256; —'dan Trabzon'a kadar Karadeniz yalılarındaki kªdîlar : 1213

sipâh bkz. sipâhî

sipâhî(ler) [/sipâh] (tâyifesi) : 4, 12, 33, 36, 66, 78, 87, 100, 111, 120, 129, 134, 154, 163, 167, 179, 181, 192, 193, 200, 201, 204, 205, 207, 210, 213, 223, 253, 259, 270, 273, 289, 290, 309, 310, 328, 354, 356, 365, 370, 382, 414, 426, 447, 492, 493, 500, 501, 534, 546, 548, 549, 550, 552, 559, 569, 576, 577, 582, 611, 617, 623, 624, 629, 631, 643, 644, 645, 646, 654, 659, 663, 693, 699, 701, 706, 716, 726, 729, 754, 769, 776, 783, 797, 836, 837, 846, 867, 890, 914, 926, 929, 940, 973, 994, 1009, 1010, 1029, 1038, 1041, 1046, 1054, 1055, 1056, 1060, 1061, 1062, 1103, 1116, 1123, 1134, 1197, 1198, 1215, 1219, 1222, 1229, 1247, 1257, 1259, 1270, 1279, 1321, 1333, 1340, 1345, 1346, 1355, 1379, 1435, 1438, 1440, 1442, 1449, 1455, 1478, 1484, 1491, 1529, 1532, 1548, 1549, 1551, 1556, 1585, 1592, 1645, 1696, 1713, 1726, 1767, 1813, 1817, 1819, 1828, 1842, 1854, 1913, 1920, 1927, 1928, 1943, 1951, 1980, 1985; — alaybeyisi : 373, 1031, 1440, 1727, 1844; — alaybeyisi göndermek : 1844; — berâtı : 223, 1198, 1344; — cem‘iyyeti : 254, 255, 549, 1556, 1713; — cem‘i : 701; — çavuşları : 1354; — çeribaşısı : 346; — çıkmak : 913; — (esâmî) defteri : 1031, 1032, 1038, 1054, 1055, 1056, 1128, 1391, 1453, 1491, 1532; — gönder(il)mek : 329, 340, 1727; — habsi : 103, 182, 185, 368, 463, 1645; — haccına icâzet : 640; — ihrâcı : 45, 557, 1716, 1727; — ihzârı : 1058; — irsâli : 509, 1035, 1727; — istihdâmı : 887, 888, 927, 1069, 1209, 1285; — sûretinde/şeklinde yürümek : 311, 636; — sûretine girmek : 1400; — ta‘yîni : 557, 640, 1118, 1128, 1491; — tîmârı : 14, 340, 622, 1061, 1441, 1491, 1645; — tîmârları defteri : 973; — toprağı : 1611; — yoklamak : 1049, 1081; — zabtı : 98, 303, 1844; —-oğlan(lar)ı : 904, 1183, 1342, 1769, 1858; —-oğlanlığı : 594; —-oğlanlığı tevzî‘i : 594; —-oğlanlığı verilmek : 594; —-oğlı(ları) : 223, 348, 350; —-zâde(ler) : 546, 963; —-zâdeye tîmâr verilmek : 348; —ye tîmâr verilmek : 638

si‘r : 362, 595, 601, 813, 882, 1687

Sirem (sancağı/livâsı/vilâyeti) : 56, 911, 924, 964, 970, 1101, 1618, 1661, 1732, 1741, 1833, 1884, 1903, 1918, 1950; — alaybeyisi : 1453, 1455; — beyi kethudâsı : 1938; — kªdîsı : 406, 1950, 1986; — sahrâsı : 1927; — (sancağı/livâsı) kªdîları : 1610, 1640, 1664, 1919; — (sancak)beyi : 373, 408, 414, 773, 775, 923, 925, 965, 980, 1217, 1409, 1455, 1488, 1610, 1640, 1727, 1798, 1799, 1834, 1835, 1836, 1842, 1871, 1872, 1873, 1876, 1888, 1914, 1918, 1919, 1920, 1921, 1923, 1945, 1950, 1952; — sipâhîleri : 1920; — sipâhîleri alaybeyisi : 373

sirka [/sirkat, serîka]: 82, 163, 192, 201, 218, 253, 271, 289, 335, 365, 463, 631, 724, 740, 1030, 1132, 1138, 1141, 1457, 1522, 1645, 1821; — olunmak : 1339; — töhmeti : 103, 1523; — vü gâret : 959

sirkat bkz. sirka

sirke : 443; — bey‘i : 399; — et(dür)mek : 226, 326, 399, 419, 484; — koymak : 419

Siroz : 1351, 1353; — kªdîsı : 159, 464, 626, 787, 1297, 1353, 1700; — nâzırı : 1297, 1353

Sitadnoz, zimmî, hırsuz kulağuzı, Petro k., Molova kz. : 142

Sitan Cemâ‘ati : 1603

Sitermiz, kâfir, Estergon : 764

Sitti bint-i Kemâl, Kiremitcioğlı mh., Burusa : 1446

Sivas (sancağı) : 167, 204, 223, 624, 638, 879, 1400; — beylerbeyisi : 757; — kªdîsı : 80, 167, 204, 205, 223, 638

Siverek : 1024; — beyi : 1026, 1029, 1371

siyâh barut bkz. barut

siyâkat : 470

siyâset : 123, 154, 156, 188, 206, 210, 218, 256, 271, 272, 276, 284, 302, 345, 351, 422, 425, 432, 438, 468, 522, 553, 620, 631, 643, 657, 693, 745, 754, 824, 825, 826, 842, 941, 951, 964, 993, 1018, 1109, 1138, 1196, 1224, 1254, 1280, 1371, 1380, 1444, 1457, 1541, 1628, 1714, 1716, 1726, 1821, 1924, 1970; — ü hakªret : 1448; —e müstahık olmak : 354, 825, 826

Siyâvuş, Turgud kz. : 634

Slankamen bkz. İslankamin

sof kaftan : 444

sofra : 191

Sofya karyesi, İskenderiyye (Arn.) : 1139; — âsîleri : 1139

Sofya (kazâsı) : 57, 69, 108, 340, 410, 847, 989, 1544, 1549, 1591, 1618, 1649, 1661, 1674, 1675, 1768; — Kªdîlığı : 863; — kªdîsı : 159, 762, 787, 793, 800, 820, 860, 1040, 1546, 1607, 1663, 1673, 1674, 1769; — Konağı :

1674; — Konağı zahîresi : 1676, 1693; — Yurdı : 1746, 1752; —'dan Belgrad'a kadar sağ-koldaki kªdîlar : 1707; —'dan Belgrad'a kadar sol-koldaki kªdîlar : 1707; —'dan Belgrad'a kadar yol üstündeki kªdîlar : 1706

soğan; — cem‘i : 349; — der-anbârı : 129, 349; — der-mahzeni : 129; — matrabazları : 129; — muzâyakası : 129, 349; — satmak : 349; — satun almak : 349; — tahmîli : 349

Sohran sancakları beyleri : 857

Sokol; — kazâsı : 280; — kªdîsı : 280

Sokucak karyesi, Pınarhisâr : 245; — kireçcileri : 245

sol-bölük; — azeb yiğitleri : 695; — ulûfecileri ağası : 108, 409

sol-garîb; — yiğitler zümresi : 624, 1355

sol-kol; — akıncıları bey(ler)i : 1549, 1975; — alaybeyisi : 179, 459, 536, 551, 659; — beyleri : 981, 1362; — kªdîları : 981, 1288, 1591, 1707; —da celeb kitâbeti hıdmeti : 107; —da celeb olan yerlerin kªdîları : 209

sol-ulûfeciler : 1459, 1885; — ağası(ları) : 56, 287, 403, 578, 1885; — cemâ‘ati : 1338; — defteri : 1885

solak(lar) : 547, 644

solaklık : 594; — tevcîhi : 547; — tevzî‘i : 594; — verilmek : 594

Solnok (sancağı/livâsı) : 120, 260, 937, 1023, 1130, 1849; — alaybeyisi : 121; — beyi hâsları : 1130; — beyi kethudâsı : 408, 441, 1033, 1074, 1094; — beyi voyvodasının katli : 248; — gâzîleri : 733; — kªdîsı : 120, 1066; — neferâtı : 441; — (sancak)beyi : 59, 120, 121, 154, 259, 426, 668, 669, 1008, 1015, 1023, 1033, 1066, 1074, 1094, 1131, 1135, 1178, 1410, 1411, 1412, 1427, 1432, 1643, 1644, 1684, 1713, 1722, 1849, 1850, 1925; — sipâhîleri : 120

somun; — bişürtmek : 1640; — ihzârı : 1640, 1662, 1797; — tedârüki : 1662; — tevzî‘i : 1877

Sonisa kªdîsı : 103

Sopotaoğlı, harâmî, Gelibolı : 144

Sorkun Hâsları mültezimi : 678

soygun : 936

soymak : 36, 1564, 1580

Söğenli mevzi‘i, Gümülcine kz. : 1700

söğmek : 1060

söğüd dik(dür)mek : 314, 1703, 1725

Söğüdlü Konağı : 1155, 1156, 1331; — zahîresi : 1155, 1156

Srebreniçe; — kªdîsı : 856, 1820; — Kal‘ası dizdârı : 856

su : 1143; — içinde kalmak : 1747; — kılleti : 1797; — köprü harâb etmek : 314; —lar geçid vermemek : 1763; —(ların) tuğyânı : 1744, 1757, 1784; — mahzeni : 1770; — muzâyakası : 145, 944; — mülevves olmak : 694; — nâzırı : 1443; — tevzî‘i : 870; — vermek : 49; —nun yerine inmesi : 1797; —ya indürmek : 849; —yı ele vermemek : 1843; — yı mecrâsından ihrâc : 42

su harkı; — harâbı : 200; — ta‘mîri : 200; — yıkmak : 694

Subaşı karyesi, Silivri : 1346

Suboy karyesi, İstanbul : 1443

sucıyân : 1029

Sûfîler karyesi, Adalar (?) Hâsları tâbi‘i, Edirne kz. : 1680

sûhte(ler) [/sûhtevât] (tâyifesi) : 33, 38, 39, 176, 177, 184, 185, 262, 559, 700, 799, 922, 936, 1013, 1032, 1098, 1115, 1182, 1227, 1301, 1386, 1478, 1491, 1582; — cem‘i : 559; — cem‘iyyeti : 182, 843, 1032, 1438; — ehl-i fesâdlar : 1032; — hareketi : 1090; — hücresi basmak : 936; — serdârı : 843; — te‘addîsi : 1090

sûhtevât bkz. sûhte

sulehâ : 385, 1555

sulh : 99, 102, 153, 690, 999, 1396, 1401, 1421, 1825; — u salâh : 93, 99, 102, 147, 332, 618, 690, 1003; — u salâha muğâyir : 331, 1022, 1105, 1377; — u salâha muğâyir vaz‘ : 1563; — u salâhı ri‘âyet : 331, 1105, 1385; —a muğâyir : 331, 690; —ı ri‘âyet : 1377

Sultân Bâyezîd Hân; — Câmi‘-i Şerîfi suyolı : 1443; — İmâreti Evkªfı : 1251; — [Medresesi], Edirne : 435; — [Medresesi] müderrisleri : 435

Sultân Bedr bkz. Süleymân Paşa

Sultân Kayıtbay Evkªfı [/Kayıtbay Vakfı] : 175, 1770

Sultân Mehmed Hân Evkªfı : 1251

Sultân Mehmed Vâlidesi Evkªfı, Mısır : 814

Sultân Murâd Hân; — İmâreti Evkªfı, Burusa : 1415; — İmâreti mütevellîsi : 164; — İmâreti, Edirne : 164; — lalası : 38, 534, 611, 613, 624, 757, 879, 1491, 1582

Sultân müderrisleri, Burusa : 1087

Sultân Selîm; — Evkªfı : 755; — Hân İmâreti Evkªfı : 1251; — Hân Medresesi müderrisi : 802; — lalası : 39, 757

sultân : 37, 63

Sultângîr Câmi‘i; — cemâ‘ati : 281; — imâmı : 281; — mü’ezzini : 281

Sultângîrcâmi‘i Mahallesi, Galata : 281; — halkı : 281

Sultâniye dizdârı : 1002
Sultânöni (sancağı/livâsı) : 203, 1516; — (livâsı) kᵃdîları : 186, 333; — piyâde(leri) beyi : 160, 203; — piyâdeleri : 160; — (sancak)beyi : 186, 333, 611, 757, 879, 940, 1041, 1076, 1516
Sun‘î, Akhisâr hatîbinin oğlı : 32
Sun‘ullâh : 201
Sun‘ullâh b. Minnet, Hocayûsuf k., Aydos kz. : 1018
sûret-i sicil bkz. sicill sûreti
sûret; — ihrâcı : 3, 258, 932; —-i defter : 68, 932, 1456
Surken (?) Cemâ‘ati, Yahûdî cemâ‘ati : 1244
susığırı : 941; — arabası tedârüki : 1629; — çekdürmek : 1732; — çifti tutmak : 1732; — çiftleri gönderilmek : 1732; — sürmek : 795, 798
suyolcı; — irsâli : 257, 261; — ta‘yîni : 257, 261; — başı : 1413; —ları mahzarı : 1443
suyolı : 542, 1112, 1113, 1114, 1219, 1493; — açmak : 1262; — binâsı : 1188, 1492; — binâsı masrafı : 1188; — çıkmak : 694; — hıdmeti : 257, 261, 391, 607, 608; — levâzımı : 1495; — mühimmâtı : 391; — mühimmâtı irsâli : 1495
Sübaşı Mahallesi : 387
sübaşı(lar) : 2, 33, 44, 57, 66, 80, 87, 100, 109, 135, 184, 223, 256, 282, 289, 470, 522, 563, 617, 630, 675, 745, 771, 791, 795, 798, 846, 914, 976, 1039, 1045, 1063, 1082, 1087, 1113, 1127, 1196, 1197, 1306, 1438, 1484, 1523, 1572, 1600, 1602, 1615, 1628, 1714, 1734, 1735, 1766; — ihrâcı : 45; — kethudâsı : 798; — rençberleri : 1196; — zabtı : 98; —lık : 792, 798, 1102; —lıkdan ref‘ : 1324
sübike [/sebîke] : 1733
süd : 191
Südde-i Sa‘âdet*; — ağası : 19; — başdefterdârı : 267; — çavuşları : 21, 111, 125, 126, 674, 728, 1119, 1201; — müteferrikaları : 1251, 1312, 1433; — yeniçerileri : 283, 284, 1019
Südde-i Seniyye*
Südlüce, İstanbul : 524
südüs öşr : 6
Süfer karyesi, Ali Paşa Vakfı : 583
Süleymân : 1274
Süleymân b. Mehmed, eşkıyâ, Latmîn (?) k., Kefer-tâb nh., Ma‘arra sn. : 218
Süleymân Bey, Çirmen Beyi, Akıncı Beyi : 56, 288, 577, 701, 1659, 1765, 1883
Süleymân Bey, hâs mutasarrıfı, Hasankeyf : 1474
Süleymân Bey, Trabzon Beyi : 1400, 1401
Süleymân Çavuş, Dergâh-ı Mu‘allâ Çavuşı : 150, 151, 800, 816, 820, 1463, 1466, 1738, 1739, 1740, 1750
Süleymân Çelebi : 78, 123
Süleymân Çelebi, Nişancı Paşa Şeyhi ve İmâmı, kallâb, Edirne : 88
Süleymân Paşa [/Sultân Bedr], Bender-i Şihr ve Hadra'l-mûd Hâkimi, Arab Şeyhi : 1699
Süleymân Paşa'nın hânları, Yenişehir : 556
Süleymân Paşa, müteveffâ : 556
Süleymân Re’îs, Çerkes, gönüllü re’îslerden, İnebahtı : 574, 575
Süleymân Re’îs, hırsuz, Midillü : 131
Süleymân Re’îs, paşa re’îsi : 1034
Süleymân Yayabaşı : 2
Süleymân, adüv, Mısır : 420
Süleymân, Ayamavra kᵃdîsı âdemi : 1375
Süleymân, Bosna Beyi Mustafa Bey'in Kethudâsı : 642
Süleymân, Dergâh-ı Mu‘allâ Çavuşı İskender Çavuş'un âdemi : 204, 205
Süleymân, Dergâh-ı Mu‘allâ Yayabaşısı, mübâşir : 1793
Süleymân, Dîvân'da kapucı : 272
Süleymân, hisâr-eri, Narice (?) kl. : 228
Süleymân, Kara, Yörük, sûhte, Çine kz. : 843
Süleymân, Mudurnı kz. : 384
Süleymân, müteveffâ tîmâr sâhibi : 736
Süleymân, silâhdâr : 1330
Süleymân, soyguncu, Rodoscuk : 335
Süleymân, Sübaşı, mübâşir : 109
Süleymân, şâhid, Harâcîhamza mh. 1030
Süleymâniye İmâreti Evkᵃfı : 1251
Sülolu, Ekrâd tâyifesi, Kerkil sn. : 36
sünnet; — olunmak : 220; —li oğlan cem‘i : 220
sünnî(ler) : 1142, 1401; — tarîkıyle nikâh : 999
Sürdük; — İskelesi : 275; — Konağı : 1907, 1908; — Konağı zahîresi : 1907, 1908
Sürgün karyesi, Silivri : 1346
sürgün : 156, 420, 1419, 1576
süri : 337, 852, 1258; — göndermek : 1256; — kırmak : 1580; —cibaşı : 852; —ciler : 787, 1088, 1405, 1406; —ciler ta‘yîni : 1111
sür(il)mek : 156, 224, 976, 1426, 1434, 1752
Süvâr, mültezim : 564
süvâr(î) : 1025, 1814
Süveyş : 178, 627, 628, 739; — gemileri : 628, 739; — kapudânı : 178; — kapudânı kethudâsı : 1169, 1172, 1193; — Kapudânlığı : 178
Süzebolı : 836, 1102, 1600, 1601, 1688; — İskelesi : 1437; — kᵃdîsı : 1093

şâb-hâne hıdmeti : 138, 165
Şa'bân : 1931
Şa'bân Ağa, tîmâr mutasarrıfı, Brodosi ks., Pojega : 697
Şa'bân Ahmed, Gence Beyi Murâd Bey'in âdemi : 1563
Şa'bân Bey, İzvornik Beyi : 670, 701, 1042, 1554
Şa'bân Çavuş : 1856, 1958, 1959, 1960
Şa'bân, Bâlîs Alaybeyisi : 200
Şa'bân, çavuş-oğlı : 1570
Şa'bân, Kilise k., Kengırı lv. : 163
Şa'bân, Kocaoğlı, Erbil : 563
Şa'bân, Mihaliç k^{a}dîsının âdemi : 345
Şa'bân, sâbık İlbasan Sancakbeyi : 202, 307
Şa'bân, şakΩ, Turgud : 634
Şa'bân, tüfenk sâhibi, Gelibolı : 1250
Şa'be Etop, Yahûdî kassâb, Selânik Cemâ'ati'nden : 1244
şâdırvân : 434
Şâdî, Yeniköy k., Taşköprü : 1478
Şâfi'î nâyibi : 211
Şâh Ali, Çeltükci k., Zağra Eskisi kz. : 133
Şâh Mûsâ, Atak Beyi : 1240
Şâh Veli, Hacı, tereke sâhibi, Mihaliç : 861
şâh (Îrân) : 205, 1000, 1247, 1377, 1385; — aznavurları : 147
Şâh, harâmî, gurbet tâyifesinden : 1224
şâh-ı destûrî : 1030
Şâhbey b. Ali, Bıyıklu k., Ruskasrı kz. : 983, 1018
şâhî : 45, 412; — darbzen : 55, 1830, 1840, 1865, 1891, 1895; — darbzen fındığı : 45; — yuvalağı : 45
şâhid [/şuhûd] : 412, 617, 1175; — istimâ'ı : 617; — -ı udûl : 22, 345, 435; —-ı zûr : 25, 32, 68, 80, 120, 137, 141, 167, 179, 180, 182, 192, 201, 204, 207, 253, 256, 273, 296, 317, 354, 507, 629, 632, 634, 1173, 1306, 1442, 1477; —-i zûrı korutmak : 1438; —un adâleti : 435
Şâhin Memi, hisâr-eri, ehl-i fesâd : 1889
Şâhkulı [/Şahoğlı] : 1051, 1052, 1085
Şâhkulı, re'âyâ : 563
Şâhoğlı bkz. Şahkulı
şâkird : 277; —lik : 1414; —lik hıdmeti : 1164
şakloz : 1190
şakΩ [/eşkıyâ] : 61, 114, 120, 132, 176, 182, 185, 218, 291, 414, 415, 620, 695, 1003, 1022, 1227, 1696, 1964; — cem'i : 38, 39, 1073, 1523; — cem'iyyeti : 1182; — hareketi : 1090; — ıslâhı : 1983; — mecma'ı : 565; — re'îsi : 105; —yı himâyet : 70
şalvar : 25
Şâm (sancağı/vilâyeti) : 122, 508, 523, 639, 729, 966, 1017, 1024, 1039, 1190, 1239, 1495; — Beylerbeyiliği : 640; — beylerbeyisi : 68, 105, 198, 217, 230, 253, 258, 374, 428, 470, 509, 510, 519, 520, 521, 532, 550, 565, 639, 640, 677, 729, 749, 1017, 1039, 1046, 1047, 1091, 1175, 1190, 1232, 1247, 1248, 1290, 1492, 1495, 1534, 1620; — beylerbeyisi (kapu)kethudâsı : 352, 550, 640, 677, 749, 1239; — bölükbaşıları : 1232; — efendisi : 1175; — emîr-i hâccı : 1493, 1495; — Hazînesi : 508, 520; — huccâcı : 1501; — İmâret-i Âmire Medresesi müderrisi : 1534; — k^{a}dîsı : 105, 230, 352, 470, 509, 519, 520, 521, 523, 639, 677, 729, 1017, 1039, 1046, 1248, 1290; — Kal'ası : 1091; — mîr-alemi : 1239; — müftîsi : 1534; — nâzırı : 523; — nevâhîsi : 565; — tîmârları defterdârı : 532; — vilâyeti muk^{a}ta'ât : 521; — yeniçerileri : 991, 1121; — yeniçerileri bölükbaşıları : 1017; — yeniçerileri kethudâsı : 1047
Şâm Trablusı bkz. Trablus-ı Şâm
Şamarya Marda, Yahûdî kassâb, Arpacılar Meydânı, İstanbul : 1244
Şâmil, Za'îm, celeb, Kesterye : 1260
Şâmim, Emîr, müfsid, Ekrâd tâyifesinden, Kilis : 1064
Şamoyil, Yahûdî : 1522
şarâb : 318
şârib-i hamr : 120, 365, 463
Şarine (?) vilâyeti, Macaristân : 953
şark seferi : 205
şart-ı vâkıf : 5, 1221, 1415, 1770
Şat : 119, 353, 1451
Şatt-ı Tavîl : 353
Şattu'l-Arâb : 353
Şayçe (?) İskelesi, İzvornik : 296; — Hâsları emîni : 296
şayka : 45, 292, 293, 430, 506, 566, 1199, 1201, 1487, 1580, 1713, 1717, 1797, 1801, 1860, 1877, 1892; — bozmak : 1487; — donatmak : 112, 125, 126, 1177, 1728, 1896; — gemileri yapılmak : 1042; — getürtmek : 112, 114; — gönderilmek : 1728; — ihzârı : 496, 1802; — irsâli : 305, 306, 1713, 1717, 1728; — kızağı : 1294; — tedârüki : 305, 306, 496, 1887
Şaytay, Ağaççı, Polatlu, Yahûdî kassâb, Zeytun Cemâ'ati'nden : 1244
şeb külâhı : 1030

Şebeş bkz. Sebeş
şecâ'at ü şehâmet : 1165
Şehâde, eşirrâ, Yazur ahâlîsinden : 1017
şehâdet : 86, 107, 196, 197, 241, 267, 281, 363, 435, 439, 631, 894, 941, 993, 1222, 1484, 1769; — hıdmetinden ref' : 1175; —-i zûr : 258, 1454, 1478
şehîd : 1564; — etmek : 466
şehir bkz. şehr
Şehirköy (kazâsı) : 1691, 1778, 1786; — kadîsı : 159, 296, 852, 1057, 1607, 1663, 1691, 1789, 1811, 1819, 1823, 1829; — kasabası emîni : 1819
şehr [/şehir] : 256, 330, 410, 445; — kadîsı : 824; — kethudâsı : 130; — pâsbânı : 936; — ü bâzâr muhâfazası : 1086; —de koyun boğazlamak : 921; —de sığır boğazlamak : 921; —den reddolmak : 32; —den sür(il)mek : 32, 281, 976; —i mülevves etmek : 921; —lü : 460, 1490
şehremîni : 60, 124, 269, 525, 562, 1413, 1437, 1505, 1506, 1530, 1545
Şehrizol (vilâyeti) : 832, 834, 855, 857, 930, 1024, 1133; — askeri : 122, 213, 933, 1025, 1964, 1967; — Beylerbeyiliği : 119, 205, 213, 1000, 1083, 1247, 1354; — beylerbeyisi : 118, 147, 153, 213, 727, 827, 829, 830, 832, 834, 872, 920, 930, 933, 1024, 1025, 1027, 1238, 1247, 1304, 1354, 1452, 1620, 1964, 1967, 1969; — beylerbeyisi kethudâsı : 1247, 1264; — çavuşları : 153; — Gâzîhân yeniçerileri : 930; — gönüllüleri : 213; — kal'aları muhâfazası : 1029; — Kal'ası : 1133; — kulları : 213; — muhâfazası : 1969; — (sancak) beyleri : 118, 213; — yeniçerileri : 213, 827, 832; —'ün hıfzı : 1025, 1967
Şehsüvâr b. Muhammed, tîmâr eri, mahbûs : 1733
Şehsüvâr ibn-i Budak, Başsedre k., Arhova nh., Batum : 1364
Şehsüvâr, hisâr-ereni : 1272
Şehzâde Âsitânesi Bölüği : 1032
Şehzâde Selîm; — müteferrikaları : 1032; —'in kapucıbaşısı : 745; —'in sübaşıları : 1196
Şehzâde [Mehmed]; —Evkafı câbîsi : 504; — Evkafı mütevellîsi : 504; — İmâreti Evkafı : 1251
şehzâde : 302; — çavuşı : 613; — kapucısı(ları) : 1203, 1320, 1576, 1582; — kethudâsı : 84, 186, 611, 623, 939, 1398; — lalası : 38, 560, 611, 796, 879, 1032; — lalası (kapu)kethudâsı : 425, 611
şekavet : 68, 113, 118, 153, 199, 631, 695, 920, 1227, 1310
şeker kamışlığı : 420
Şekrofça İskelesi, İzvornik : 296; — Hâsları emîni : 296
şekvâ : 334, 347, 698
Şemkalor (?) Re'îs, kaçak, Mîrali adası : 1005, 1075, 1402
Şemseddîn, Niksar : 713
şenâ'at : 198, 244, 363, 376, 432, 482, 1309, 1614
Şender Lazar, küffâr serdârı : 331, 332
şenlik : 1272
Şenlik, Van : 1096
Şenuda Cemâ'ati, Yahûdî cemâ'ati : 1244
şer'*; —a muhâlif kelimât etmek : 345; —an siyâset : 1628; —î vekîl : 1300; — u kanûn : 563, 619, 638, 791, 808, 934, 1049, 1066, 1081, 1129, 1198, 1321, 1582, 1893; — u kanûna muğâyir : 564; — u kanûna muhâlif : 564
şerâ'it-ı sulhı ri'âyet : 1377
Şerâyin karyesi : 1747
Şerefüddîn, nâhiye mukaddimi, mahbûs, Şâm kl. : 1091
şerî'at; —-i garrâ : 1555; —e şetm : 281
şerîr : 32, 312, 470, 629
şerr; — u şekavet : 1328; — u şûr : 38, 39, 414, 631, 725, 920, 929, 976, 1476
şetm : 281, 351, 1357, 1364; —-i galîz : 302
Şeyh Ferhâd Mescidi, İstanbul : 524
Şeyh Hasanoğlı, eşirrâ, Belvîrân kz. : 368
Şeyh Pîr Ahmed Çiftliği, Sûfîler k., Edirne kz. : 1680; — emîni : 1680
şeyh : 105, 366, 638
Şeyhî, Hacı, Tokad kadîsı âdemi : 1301
Şeyhî, sipâhî : 754
Şeyhlü kadîsı : 445
Şeyhu'l-Arablık tevcîhi : 420
Şeyhu'l-Harem : 1248, 1501, 1770
Şeylek karyesi, Seferîhisâr : 1457
şıhne : 15
şıra; — bey'i : 249; — dökilmek : 484; — etmek : 324, 326; —ya tuz koymak : 326
şîr-[r]evgân satmak : 1353
şiddet-i şitâ : 836, 954, 1299
şiddetli kış : 970
şifâ : 205
şikâr : 631, 691, 777, 1138, 1566; — korıları : 691
şikâyet : 296
Şikloş bkz. Sikloş
Şile bkz. Şili
Şili [/Şile]; — kadîsı : 525; — Kadîlığı : 418, 457
şirret : 368, 698, 838, 1227; — ü fesâd : 82, 629; — ü şekavet : 32, 68, 163, 182, 199, 206, 263, 295,

307, 317, 345, 360, 414, 439, 617, 745, 976, 1017, 1252, 1291, 1328, 1357, 1364, 1384, 1478
Şirvân : 1000, 1051
şiş : 25, 166
şitâ : 491, 836, 954, 1299
Şiyenik (?) Kal'ası, Venedik kılâ'ından : 1194
Şoma (?), Köse, Selânik Medrepolidi, ehl-i fesâd : 1517
Şoylak; — Konağı : 1822, 1843; — Konağı zahîresi : 1822, 1843; — Yurdı : 1866
Şuhûd Kethudâ : 1011
şuhûd bkz. şâhid
Şumnı : 993; — kªdîsı : 761, 993, 1088, 1283, 1380, 1601
Şücâ' : 1227
Şücâ' Re'îs : 817
Şücâ', Hacı, hisâr-ereni : 404
Şücâ', sipâhî, ehl-i fesâd : 1889
Şükrullâh, Seferîhisâr Kªdîsı : 1355
şürb-i hamr : 104, 120, 179, 256, 285, 302, 309, 316, 345, 351, 441, 613, 659, 672, 754, 984, 991, 1061, 1121, 1248, 1364, 1700

ta'âm dökmek : 191
ta'arruz : 668
Tabbâb (?) b. Nassâr, eşkıyâ, Latmîn (?) k., Kefer-tâb nh., Ma'arra sn. : 218
tabbâk şâkirdi : 223
tabl-hâne : 292, 293
tabur : 260, 330, 331, 332, 436, 953, 1644, 1715, 1875, 1878
tâc : 1105
tâcir(ler) : 61, 93, 112, 114, 179, 271, 429, 1297, 1311, 1312, 1313, 1314, 1315, 1316, 1353, 1480; — gâreti : 255; — katli : 254, 256; — tâyifesine te'addî : 126
tâğî zümresi : 1222
tahassun : 154
Tâhir b. Mehmed, Erzurum kullarından, ehl-i fesâd : 1364
Tâhir, Za'îm, müteferrika, Menteşe : 843, 922, 1032, 1386
tahrîr : 5, 6, 8, 13, 14, 15, 16, 42, 43, 46, 69, 316, 334, 648, 673, 683, 705, 778, 1048, 1174, 1222, 1230, 1545, 1611, 1617, 1630; — berâtı : 778; — defteri : 778, 857, 1123; — emâneti : 625; — emîni : 647, 648, 778; — emîni ta'yîni : 683; — hıdmeti : 46, 625; — kâtibi : 778; — kâtibi ta'yîni : 683; — olunmak : 330, 1612; —-i cedîd : 13, 17; —-i vilâyet : 754, 1612
tahsîl : 532; —-i emvâl : 521, 522; —-i mâl : 678; —-i mâl-ı mîrî : 300
tahta : 55, 836, 1042, 1877, 1950; — etdürilmek : 1042; — kesdürmek : 774; — tahmîli : 1877
Tahtakal'a, İstanbul : 1244
Tahte'l-kal'a, Edirne : 88
tahvîl : 280, 421, 754; — sûreti çıkarmak : 601; —-i atîk fürûhtı : 372; —-i atîk mültezimleri : 448; —-i cedîd : 372, 601; —-i cedîd mültezimleri : 448; —-i güzeşte : 601
Taket Bey, Çerkes beyi : 458
takrîr; —-i da'vâ : 435, 659, 1062; —-i re'âyâ : 302, 351
taksîm-i guremâ : 351, 941
talan : 111, 1653; — u yağma : 1623
talebe; — tâyifesi : 1415; —-i ulûm : 1555
tama'-ı hâm : 316, 754
Taman; — adası : 994, 1010; — kªdîsı : 1010
ta'mîr : 5, 55, 195, 200, 813, 905, 1097, 1409, 1482, 1553; — u termîm : 586, 881, 1678, 1703; —-i kal'a : 586
Tanrıdağı yörükleri sübaşısı : 798
tanzîm-i umûr-ı memleket : 161
tapu; — ref'i : 1680; —lamak : 1325, 1680
târâc : 123, 296
Taraclu tâyifesi : 11
Taraklu kªdîsı : 1093
tarh : 1248
tarîk-ı ahd ü sulh : 1247
tarîk-ı âmm : 314, 542, 642, 694, 1061, 1138; — kat'ı : 905; —a dahl ü tecâvüz : 1501; —da hendek kazdurmak : 1501; —dan yer almak : 68; —ı hendek etmek : 1501
tarîk-ı cedîd vaz'ı : 314
tarîk-ı huccâc fukarâsı : 895
târikü's-salât : 351
tarla : 1761; — icâreye vermek : 1680; — olmak : 1369
Tarsus; — beyi : 995, 1370; — sancağı yalılarının hıfzı : 995
tasaddur : 1641
taş : 68, 368; — atar top : 566; — binâ yapmak : 1293; — gemisi : 1109; — ihzârı : 446; — kesdürmek : 446, 881; — tedârüki : 446
Taşburun : 432
taşcı (tâyifesi) : 1114, 1137, 1493, 1495; — getürmek : 1495; — gönder(il)mek : 1492,

1495; — irsâli : 1495; — ta‘yîni : 1492; — tedârüki : 1495; — ulaşdurmak : 1495
ta‘şîr : 15
Taşköprü k[a]dîsı : 525, 626, 1478
Taşoz bkz. Taşyoz
taşurgatmak : 1027
Taşyoz [/Taşoz] : 974
Tat (tâyifesi) : 833, 991, 1121, 1451
Tata : 1294, 1644, 1875; — Fârisleri Ağalığı : 1643, 1644; — Kal‘ası : 1713, 1722
Tatar karyesi, Karaman : 247; — halkı : 247
Tatar(ân/lar) (tâyifesi) : 70, 71, 77, 663, 755, 798, 1273, 1352, 1486; — askeri cem‘i : 1745; — askeri zahîresi : 1466; — askeri/leşkeri : 71, 1165, 1201, 1211, 1242, 1352, 1396, 1463, 1745; — hânı [/Kefe hânı] : 70, 71, 77, 1192, 1199, 1200, 1201, 1266, 1315, 1396, 1740; — ihrâcı : 1045, 1102; — ocağı : 798; — yörükleri sübaşısı : 798
Tatarbâzârcık bkz. Tatabâzârı
Tatarbâzârı [/Tatarbâzârcık]; —kazâsı : 1679, 1752; — k[a]dîsı : 22, 107, 159, 761, 1088, 1111, 1546, 1607, 1648, 1663, 1735, 1752; — k[a]dîsı nâyibi : 1111; — Konağı : 1679; — muhtesibi : 1766; — sübaşısı : 1766
tâ‘ûn : 524, 1334; — tutmak : 369; —dan firâr : 524
Tavarak karyesi, Bayburd : 754
Tavşan adası k[a]dîsı : 308
tavuk : 390
tayy-i menâzil : 1525, 1555, 1875; — ü merâhil : 1525
Tayyib, Yakıcı k. : 1383
tazı(lar) : 691; — beslemek : 919
tazmîn : 1169, 1171
te‘addî : 17, 25, 48, 78, 95, 210, 219, 233, 253, 282, 302, 374, 383, 412, 437, 447, 467, 474, 495, 555, 616, 617, 632, 634, 638, 677, 719, 934, 935, 959, 991, 1039, 1049, 1090, 1121, 1173, 1192, 1242, 1252, 1289, 1292, 1321, 1328, 1364, 1400, 1465, 1481, 1496, 1577, 1611, 1714, 1844; — vü tecâvüz : 111, 253, 303, 564, 769, 994, 1114, 1137, 1415, 1425, 1448, 1478, 1883, 1904, 1964; — vü te’ezzî : 808
te‘allül ü nizâ‘ : 145, 242
Teatori Niko veled-i Donik, voynuk-oğlı voynuk, Sofya kz. : 69
tebevvül : 191
Tebrîz hâkimi : 999
tecdîd-i îmân : 281
tecessüs : 44, 75, 88, 112, 125, 131, 142, 248, 347, 462, 515, 747, 803, 900, 1043, 1051, 1063, 1131, 1237, 1256, 1355, 1380, 1444, 1543, 1613, 1700, 1734, 1750, 1957; — ü tefahhus : 936, 958, 1622; — ü tetebbu‘ : 114, 1022, 1024, 1027, 1236, 1408; —-i ahbâr [u] etvâr : 1503; —-i ahvâl : 554, 1502; —-i ahvâl-i a‘dâ : 901
tedbîr ü tecessüs : 1008
tefahhus : 4, 101, 114, 145, 224, 347, 376, 435, 439, 453, 459, 539, 659, 856, 868, 885, 961, 983, 1018, 1080, 1124, 1733, 1769; — u tecessüs : 198
teftîş : 4, 25, 32, 36, 44, 48, 62, 68, 80, 82, 89, 101, 103, 105, 109, 110, 120, 123, 128, 137, 139, 141, 148, 150, 151, 163, 167, 172, 179, 181, 192, 193, 201, 204, 205, 206, 207, 210, 223, 224, 234, 235, 240, 253, 256, 258, 262, 263, 274, 281, 284, 286, 289, 291, 295, 296, 298, 302, 309, 312, 317, 318, 345, 351, 354, 355, 363, 368, 370, 383, 390, 396, 414, 421, 422, 429, 434, 435, 438, 441, 444, 445, 450, 459, 460, 468, 487, 544, 560, 563, 564, 565, 572, 617, 629, 631, 632, 634, 638, 639, 651, 653, 657, 658, 659, 694, 697, 698, 721, 724, 729, 740, 745, 754, 763, 776, 777, 787, 791, 801, 802, 806, 838, 855, 856, 859, 869, 889, 900, 919, 934, 941, 961, 964, 983, 1007, 1017, 1030, 1061, 1063, 1080, 1087, 1122, 1124, 1129, 1141, 1143, 1173, 1175, 1191, 1196, 1202, 1204, 1218, 1221, 1227, 1246, 1248, 1289, 1291, 1298, 1308, 1309, 1321, 1324, 1328, 1329, 1339, 1345, 1355, 1357, 1367, 1373, 1380, 1400, 1401, 1442, 1447, 1473, 1474, 1477, 1478, 1484, 1534, 1680, 1695, 1696, 1733, 1766, 1769, 1819, 1901, 1951; — ü tefahhus : 21, 22, 192, 273, 290, 338, 359, 406, 412, 423, 485, 695, 894, 1060, 1063, 1195, 1224, 1474, 1526, 1789, 1943
tegeltici : 381, 387
Tehâr (?) : 953
tekâlîf [/teklîfât, tekellüfât] : 6, 1198, 1344, 1681; —-i örfiyye : 503; —-i örfiyyeden mu‘âfiyet : 642; —den mu‘âfiyet : 107, 503, 1198, 1344
tekâsül ü irtişâ : 1089
tek[a]‘ud : 385
tek[a]zâ : 325
Teke bkz. Tekeili
Tekeili [/Teke] (sancağı/livâsı) : 291, 894; — beyi kethudâsı : 894, 1006; — k[a]dîsı : 265, 514, 572; — müsellemleri beyi: 160; — (sancağı) k[a]dîları/kuzâtı : 216, 513, 757; — (sancak)beyi : 216, 265, 291, 356, 513, 572, 580, 611, 660, 757, 879, 894, 1006, 1641, 1672; — sancağı yalı kasabâtı : 216; — sancağı yalı kurâsı : 216

tekellüfât bkz. tekâlif
tekerlek ihzârı : 1862
Tekfûrdağı; — iskeleleri : 455; — Kªdîlığı : 1569; — kªdîsı : 335, 453, 455, 483, 585, 595, 615, 975, 1195, 1332, 1569; — müsellemleri : 539, 595
Tekfurgöli [/Tekfurkörli] kªdîsı : 231, 343, 1088
Tekfurkörli bkz. Tekfurgöli
teklîfât bkz. tekâlif
tel : 832, 834; — irsâli : 834; — talebi : 834; — tedârüki : 828
telbîs : 223, 317, 632, 634, 722, 963, 1106, 1306; —-i da‘vâ : 317, 1478; —-i huccet : 721; —-i mühr : 697; —i korutmak : 1438
Telci Yeniçeri, kallâb, Kasımpaşa Hammâmı, Edirne : 88
telebbüs(ât) : 439, 1229
telef-i nefs : 62, 105, 365, 463, 565, 621, 1080, 1122
temessük : 78, 116, 156, 209, 275, 315, 361, 362, 412, 431, 453, 462, 464, 488, 512, 513, 514, 757, 838, 841, 894, 962, 984, 1188, 1190, 1193, 1313, 1362, 1363, 1456, 1596, 1825, 1836, 1890, 1917, 1951, 1961, 1966, 1968; — getürmek : 1006
temlîk : 412, 1376, 1456
Temürcili karyesi, Ece ovası, Niğbolı [Gelibolı] : 636
Temürhan Çavuş : 1117, 1799
Temürhan, Durakcı k., Gönen kz., Burusa : 241
Temürhan, Odabaşı (?), Azeb Re’îsi, hisâr-ereni, Erzurum : 325
Temürhisâr; — Kªdîlığı : 1297; — Kªdîlığı re‘âyâsı : 1353; — kªdîsı : 787
tente bezi tedârüki : 758
terakkΩ : 11, 14, 154, 280, 607, 1094, 1216, 1490, 1545, 1579; — akçası : 1381; — hükmi : 223; — kaydı : 1094; — tekmîl etmek : 1441; — tevcîhi : 391
Tercan (kazâsı) : 754, 1148; — nâyibi : 754; —'ın tahrîri : 705
tercemân : 166, 755, 1165, 1185, 1537
terek (?) : 1030
tereke : 6, 78, 122, 400, 420, 464, 514, 589, 596, 601, 624, 730, 804, 806, 811, 813, 829, 873, 883, 924, 925, 1106, 1278, 1322, 1336, 1547, 1615, 1616, 1772, 1823; — akçası : 170; — al(ın)mak : 453, 462, 513, 514, 804, 859, 924, 928, 1034, 1984; — aldurmak : 539; — anbârları : 877; — bahâsı : 154, 170, 859; — bey‘i : 170, 320, 322, 390, 453, 514, 539, 595, 596, 916, 948, 1034; — çiğne(n)mek : 1761, 1767; — çiğnet(dür)memek : 1772, 1833; — çürümek : 459; — der-anbârı : 539, 585, 595, 596, 601, 615, 882, 895, 1823; — der-mahzeni : 596; — döğilmek : 459; — ekmek : 1321; — fürûhtı : 601, 916, 917; — gâreti : 421; — gasbı : 421; — gemileri : 462, 513, 514, 539, 554, 873, 1267; — getürmek : 1005; — girift etmek : 538; — gönder(il)mek : 170, 322, 554, 595, 871, 873, 882, 1360, 1371; — harmen etmek : 1984; — harmen olmak : 459; — hıfzı : 910, 1761; — ihrâcı : 596, 1483; — ihzârı : 925, 1092, 1682, 1835; — indürmek : 538, 595, 861, 867, 883; — irsâli : 539, 917, 1371, 1388; — kılleti : 361; — mevcûdı : 1119; — muzâyakası : 533, 585, 595, 1034, 1336, 1358, 1682, 1902; — mühürlemek : 1881; — satmak : 1005; — satun almak : 615; — sür(dür)mek : 585, 867, 871, 882; — sürilmek : 1235; — tahmîli : 37, 453, 462, 464, 539, 595, 596, 615, 861, 871, 873, 882, 948, 1235, 1268, 1388, 1557; — tarlada kalmak : 459; — tarlaları : 1761; — tedârüki : 170, 948, 1092, 1682, 1835; — telef olmak : 459; — ver(il)mek : 37, 361, 488, 533, 538, 588, 589, 776, 806, 811, 859, 1075; — verdürmek : 453; — yağması : 154, 170; — yoklatmak : 861; — yüklemek : 1719; — zabtı : 170; — zarûreti : 106; —yi kefîle vermek : 585
terk; —-i diyâr : 11, 302, 390; —-i kal‘a : 1372
termîm : 55, 525, 1760
ters-hâne bkz. tersâne
tersâne [/ters-hâne] : 469, 633, 853, 854; — ağacı : 1629; — binâsı : 446, 1629; — hıdmeti : 782, 1510; — kerestesi : 1629; — levâzımı : 446; — mühimmi : 854, 863; — olmağa kªbil yer : 427
Tersâne-i Âmire : 30, 38, 39, 301, 308, 319, 364, 371; — binâsı : 446; — emîni : 801, 1629; — hâssa re’îsi : 664; — mühimmi : 853, 905, 1816
teshîr : 119, 1015, 1215, 1427, 1642
teşhîr : 1716; — u hakªret : 1305
tetebbu‘ : 232, 242, 244, 304, 349, 421, 489, 655, 713, 1042, 1048, 1438, 1760, 1927; — u tecessüs : 107, 126, 134, 186, 196, 205, 213, 224, 321, 353, 422, 432, 475, 484, 486, 491, 492, 493, 497, 517, 536, 700, 708, 784, 799, 815, 847, 933, 938, 948, 953, 958, 1126, 1142, 1182, 1224, 1229, 1268, 1427, 1613, 1692, 1786, 1893, 1909; — u tefahhus : 18, 120, 1763
tevcîh : 92, 546, 551, 850, 858, 901, 954, 991, 1094, 1106, 1107, 1121, 1261, 1361, 1364, 1372, 1441, 1448, 1451, 1779

tevzî‘ : 625, 673, 778; — defteri : 448; — tezkiresi : 583, 778; — tezkiresi yırtmak : 583
tezkire : 164, 375, 430, 583, 858, 921, 1205, 1266, 1269, 1485, 1487, 1535, 1536, 1657; — akçası : 791; — berât olunmak : 858; — vermek : 705, 1646; — yırtmak : 583; —ci : 621, 1459; —lü kılıç tîmârı : 850; —lü sipâhîler : 1049; —lü tîmâr : 850; —süz sipâhî : 783, 784, 797, 1049; —süz sipâhîleri yoklamak : 1081; —süz tîmâr : 1081; —süz tîmâr tasarrufı : 797
tezvîr : 632, 1017; — ü hîle : 697; — ü telbîs : 25, 32, 68, 80, 105, 120, 137, 141, 148, 167, 179, 180, 182, 192, 201, 204, 207, 220, 223, 253, 273, 312, 563, 697, 838, 1173, 1442, 1477, 1819; — ü telbîs-i huccet : 1175; — ü telbîs-i mühr : 415; —-i arz : 307; —-i berât : 1779; —-i kalem : 736; —-i mühr : 307
Thaçka bkz. Çaçka
Tıbro (?) : 1803
Tıkna (?) Pîrî : 196, 197
Tımışvar (vilâyeti/livâsı) : 26, 99, 426, 433, 684, 686, 707, 865, 924, 942, 943, 960, 1130, 1165, 1212, 1241, 1242, 1273, 1281, 1302, 1350, 1395, 1422, 1423, 1424, 1425, 1458, 1459, 1460, 1466, 1469, 1479, 1487, 1571, 1572, 1573, 1745, 1750, 1779, 1838, 1839, 1886, 1913, 1934, 1935; — alaybeyisi : 686, 954; — askerine icâzet : 502; — beylerbeyisi : 26, 27, 51, 99, 102, 108, 111, 114, 116, 117, 120, 154, 155, 158, 174, 219, 248, 259, 260, 278, 315, 330, 331, 332, 426, 491, 492, 493, 494, 497, 502, 684, 686, 847, 887, 888, 908, 909, 927, 949, 953, 954, 955, 985, 1207, 1210, 1214, 1215, 1427, 1428, 1429, 1435, 1436, 1448, 1458, 1461, 1462, 1525, 1575, 1598, 1642, 1644, 1694, 1711, 1731, 1779, 1838, 1886; — (beylerbeyisi) askeri : 59, 99, 260, 491, 847, 909, 1448; — beylerbeyisi kethudâsı : 357, 927, 954, 955, 1467; — beyleri : 1467, 1479; — çavuşları : 426; — defterdârı : 154, 170, 841, 910, 1450, 1838; — fârisleri : 954; — Hazînesi : 686, 841, 908; — kadîsı : 1838, 1839; — kılâ‘ı : 908; — vilâyeti kazâları : 910; —'dan Budun'a kadar yol üstündeki beyler : 1214
Tırhala; — kadîları : 359; — kadîsı : 181, 714, 787; — mukata‘ât müfettişi : 759; — nâzırı : 1963; — (sancak)beyi : 359, 367, 487, 701, 1980
Tırnovi kadîsı : 231, 503, 756, 761, 806, 1088, 1380
tîmâr : 120, 201, 204, 207, 303, 310, 340, 366, 432, 477, 501, 530, 546, 548, 549, 550, 589, 594, 622, 644, 663, 665, 697, 729, 755, 778, 797, 926, 940, 963, 973, 1046, 1056, 1088, 1196, 1197, 1254, 1270, 1336, 1364, 1436, 1491, 1683, 1866; — almak : 223; — bedeli : 14, 1441; — bedeli ilhâkı : 17; — berâtı : 5, 14, 778, 1229, 1249, 1310; — defterdârı : 532, 692; — defteri : 973; — hâsılı : 754; — hükmi : 1779; — ifrâzı : 7; — ilhâkı : 1441; — karye(ler) : 1229, 1450; — mahlûl olmak : 530; — mutasarrıfı : 17, 530, 1442, 1697, 1893, 1894; — pârelemek : 850; — tahrîri : 1230; — tasarrufı : 223, 309, 646, 797, 858, 1229, 1442; — temlîki : 1456; — tevcîhi : 348, 546, 547, 705, 736, 850, 963, 1310, 1442, 1827; — tevzî‘i : 7, 594, 1230, 1441; — tezkiresi : 705, 850; — toprağı : 311; — ver(il)mek : 200, 348, 594, 638, 705, 736, 1827; — zâbitleri : 432; — ziyâde etmek : 1441; —a çık(ar)mak : 547, 1164; —a dâhil olmak : 12; —a dahl : 1453; —a dühûl : 12, 204, 223, 1229; —a müstehık olmak : 546; — dan azl : 1456; —dan ferâgat : 741, 858; —ı âhara tevcîh olunmak : 201; —ı âhara ver(il)mek : 223, 368, 1645, 1651, 1652; —ı alınmak : 201, 207, 643, 1438, 1651, 1652, 1716; —ı mevkøfa zabt : 754; —ı ziyâde yazdurmak : 1441; —ın âhara tevcîhi : 103, 695, 729, 1046, 1061, 1442; —lular : 1391
Tîn nâhiyesi : 1091
tîrkeş : 271
ticâret : 93, 112, 198, 215, 237, 251, 347, 388, 466, 596, 602, 603, 861, 882, 902, 925, 952, 965, 969, 1117, 1161, 1245, 1303, 1407, 1444, 1594, 1841; — tarîkı : 296; — ü kisb : 1539; —e zarar : 61
Tikrit : 822, 1451
Tikveş; — kazâsı : 1691; — kadîsı : 852, 1691, 1811
tilâvet-i Kur’ân : 1555
Tipold, kâfir re’îs, Venedik : 1006
Tise nehri/suyı : 154, 260, 330, 331, 332, 426, 707, 1830
tobaka : 1062
Todor, mürted mühtedî, Işıklu k., Tekfurdağı : 1195
Todora Etmekci, kaçak neccâr, İstravik kz. : 308
Todora Manol, kaçak neccâr, İmralı adası : 308
Todora, kaçak neccâr, İmralı adası : 308
Todora,Udhal (?) karyesi papazı oğlı, katil, Samakov : 659, 1444
Todora, Pâbûccı, harâmî, Gelibolı : 144
Togana (?) Varoşı kadîsı : 688
Tohtar, Kırım (Kefe) Hânı Devlet Giray Hân'ın âdemi : 1199, 1200, 1201
tohum : 11; — ketmi : 1373; —luk sakat aygır : 604

Tokad; — kªdîsı : 167, 204, 205, 223, 415, 754, 1301; — Kal‘ası : 1349
Tokaş, kâfir, Hram kl. : 684
Tokay Kal‘ası, Erdel : 102, 330, 1008, 1023, 1131, 1135, 1925
toklu : 209
Tokyacık karyesi, tîmâr karye, Bayburd nh., Erzurum : 1456
Tola b. Hacı Süleymân, ehl-i fesâd, Kubarlı k., Filibe kz. : 1734
Tolca, Kili : 945
Tolınça, Klis : 412; — hudûdı : 412
Tolna Kªdîlığı : 1130
Tomaş Yakoş, esîr kâfir, Leva kl. : 476
Tomaş, kâfir, Hram kl. : 684
Tomlas karyesi, Barçınlu kz. : 165
top : 97, 119, 154, 158, 353, 466, 566, 798, 831, 866, 892, 924, 1037, 1200, 1262, 1300, 1450, 1575, 1642, 1704, 1709, 1710, 1788, 1805, 1814, 1877, 1942; — altına girmek : 108; — at(ıl)mak : 1169, 1171, 1172, 1272; — atdurmamak : 1171, 1172; — battal etmek : 1658; — çeken câmûslar : 792; — çekmek : 792, 901; — dingili : 1665; — dökmek : 562, 773, 828, 830, 834, 1371; — döşemesi : 775, 1797, 1877; — döşemesi ihzârı : 1862; — gönderilmek : 565, 831; — hıdmeti : 795; — ihzârı : 1658, 1709, 1874, 1879; — ile kadırga helâki : 1037; — irsâli : 828; — kurılmak : 1731; — levâzım u mühimmâtı : 1709; — levâzımı : 1658; — levâzımı ihzârı : 1874; — mühimmâtı : 773, 1658, 1710, 1788, 1806; — mühimmâtı ihzârı : 1874; — nakli : 1933; — otı : 1199, 1201; — tahmîli : 98, 100, 1806, 1840, 1859, 1861, 1933; — tedârüki : 565; — tevzî‘i : 831; — toprağı : 1371; —ları alışdurmak : 832; —ların ibtâli : 1731
top arabası(ları) : 87, 772, 798, 977, 980, 1658, 1840, 1985; — ihzârı : 772; — tekerleği ihzârı : 1862
top gemisi(leri) : 320, 633, 1933; —leri binâsı : 1861; —leri ihzârı : 1861; —leri irsâli : 229; —lerine kereste tahmîli : 364
top taşı : 1874; — ihzârı : 389; — irsâli : 743; — tedârüki : 389
top yuvalağı : 1515, 1658, 1665, 1710, 1788, 1806, 1874, 1879; — işlenmek : 389; — tahsîli : 1516; — dökmek : 1133
Top-hâne : 946; —-i Âmire : 371, 1322
topcı (tâyifesi/cemâ‘ati) : 788, 832, 1133, 1513, 1859, 1879, 1891; — ağası : 1803; — bölübaşısı : 891, 1709, 1820; — ihrâcı : 1133; — irsâli : 1490; — ta‘yîni : 1490; — yevmiye defteri : 1133; —başı : 160, 571, 788, 891, 892, 1190, 1293, 1671, 1709, 1710, 1805, 1820, 1859, 1861, 1862, 1879, 1891, 1892, 1942; — başı voyvodası : 1892; —lar bölükbaşısı : 1942; —lık hıdmeti : 788
toprak : 831, 834; — cem‘i : 1014; — göndermek : 1371; — irsâli : 832, 834; — sâhibi : 1254; — sür(il)mek : 1665, 1731; — talebi : 834; — tedârüki : 828; —la binâ olunmuş kal‘alar : 1678
toprak kªdîsı(ları) : 139, 240, 262, 363, 366, 368, 370, 374, 441, 475, 559, 580, 721, 755, 929, 1298, 1339, 1384, 1442, 1535, 1536, 1568, 1570, 1590, 1591, 1695, 1707, 1749
topuz : 1080
torba [/torva] oğlanı : 482, 790
Torna Tomaş, Göle keferesinden, tutsak : 1103
torva oğlanı bkz. torba oğlanı
Tosya : 1787
Toşo (?) veled-i Estani, voynuk-oğlı voynuk, Malşofça k., Sofya kz. : 69
toyaga : 1191, 1309
toyca : 56, 239, 1088, 1583; — gaybeti : 1109; — zabtı : 1109; —lık tevcîhi : 288
Toycapınarı, İvranca : 412
Toyga b. Mahmûd, gurbet tâyifesinden, Aksu derbendi, İnegöl kz. : 271
töhmet : 103, 297
Trablus bkz. Trablus-ı Şâm
Trablus-ı Mağrib bkz. Trablusgarb
Trablus-ı Şâm [/Trablus, Şâm Trablusı] : 565, 600, 655, 680, 682, 781, 962, 1012, 1016, 1059, 1079, 1169, 1171, 1172, 1337; — beyi : 619, 1190, 1193; — İskelesi : 781, 1016, 1059; — Kal‘ası : 1016, 1193
Trablusgarb [/Cezâyir, Trablus-ı Mağrib, Mağrib Trablusı, Cezâyir-i Garb, Cezâyir-i Garb Trablusı] : 161, 862, 215, 810, 1502, 1503; — beylerbeyisi : 215, 321, 328, 537, 652, 656, 801, 817, 916, 917, 956, 968, 1270, 1300, 1307, 1310, 1319, 1337, 1402, 1434, 1490, 1502, 1503, 1963, 1972; — beylerbeyisine kadar yol üstündeki beyler : 215; — beylerbeyisine kadar yol üstündeki kªdîlar : 215; — çavuşları : 1963, 1972; — defterlü çavuşları : 1270; — gemileri : 817, 968; — kªdîsı : 1972
Trabzon (sancağı) : 1213, 1456; — beyi : 838, 1400, 1401; — beyi kethudâsı : 838, 1364, 1400; — kªdîsı : 838, 1364; — nâyibi : 1364; —'a kadar yalılardaki kªdîlar : 34
Travnik Kal‘ası, Bosna : 1140

Trebre karyesi, Kobaş kz., Bosna : 642
Trikra (?) İskelesi : 1347
tuğrâ : 632, 1096; — yırtmak : 632
tuğyân : 368, 437, 620, 696, 729, 1222, 1744, 1747, 1757, 1788, 1798, 1802
Tuna (nehri) : 112, 114, 125, 126, 232, 233, 237, 429, 432, 592, 707, 767, 818, 887, 914, 924, 945, 1023, 1279, 1394, 1634, 1794, 1853, 1865; — gemileri : 1168; — gemileri kapudânı : 1865, 1897; — keferesi : 252; — kenârı : 114, 126; — nehri tuğyânı : 1747, 1788; — nehri yüzinin hıfzı : 236; — yüzi : 112, 114; —'ya donanma ihrâcı : 987; —'ya kadırga göndermek : 1177
Tuna yalısı(ları) : 158, 1165, 1640, 1899; —ları kªdîları/kuzâtı : 315, 911, 1168, 1898, 1899; —ları ümerâsı : 315; —larındaki kasabât re'âyâsı : 112, 114; —larındaki kurâ re'âyâsı : 112, 114; —larının hıfzı : 236, 237; — dizdârları : 430; — iskele emînleri : 430
Tunus : 150, 151; — hâkimi : 123, 1319
Tûr : 1495
Turgud Bey, müteveffâ Cezâyir-i Garb Trablusı Beylerbeyisi : 537, 1300; —'in ehl ü ıyâli : 1300
Turgud (kazâsı), Konya : 632, 634; — kªdîsı : 369, 632, 634
Turgud, harâmî yatağı, Harmenli k., Migalkara kz. : 1138
Turhan Bey, müteveffâ İlbasan Sancakbeyi : 454
Turhan, Bozöyük Mukªta'ası Mültezimi, Menteşe sn. : 1654
Turhanlu : 1277; —'ya tâbi' akıncı : 239, 716, 1550; —'ya tâbi' sol-kol akıncıları : 1549; —'ya tâbi' sol-kol akıncıları beyleri : 1549
Turlı nehri/suyı : 70, 77, 1564, 1579, 1580
Tursi nehri/suyı : 70, 77
turşı : 324, 326, 443; — et(dür)mek : 326, 419, 484; — yapmak : 399
Turye (?) azmağı, Segedin : 1944
tutsak(lar) : 87, 219, 259, 368, 1103, 1194; — ehl-i İslâm : 1074; — hıfzı : 1509, 1781, 1783
tuz : 1006; — kârbânı : 1194
Tuzla : 777; — kªdîsı : 1857
tuzla temlîki : 412
tüccâr (tâyifesi) : 60, 61, 70, 77, 114, 125, 217, 254, 359, 440, 660, 1183, 1194, 1246, 1303; — gemileri : 1699; — katli : 255; — re'âyâ : 925; — tâyifesine te'addî : 233; — tâyifesinin habsi : 1334; — tutsak etmek : 1194; — yolı basılmak : 1298, 1339; —a te'addî : 495, 1496; —a tecâvüz : 1496; —ın refâhiyyeti : 161
tüfenk : 565, 691, 831, 1091, 1197, 1224, 1227, 1232, 1250; — alınmak : 134; — altına girmek : 108; — atmak : 1643; — dutdurmamak : 134; — gönderilmek : 831; — isti'mâli : 1091; — kullanmak : 134; — nakli : 1337; — tahmîli : 1337; — tevzî'i : 831; — yağması : 1337; — yuvalağı : 1804; —ci : 491, 492, 517, 803, 1026, 1146, 1371; —ci ta'yîni : 1024; —ci tedârüki : 1029; —lü : 119; —lü leşker : 108
tüfenk-endâz(lar) : 353, 493, 726, 953, 1091, 1199, 1200, 1201, 1712; — cenkci : 1284; — göndermek : 1026, 1371; — ihrâcı : 1025; — irsâli : 154; — kâfir : 108
Türâbî Kethudâ, Dulkadirlü Beylerbeyisi Kethudâsı : 850, 915, 1247, 1259
Türâbî, Anadolı sipâhîsi : 1951
türbe; — açılmak : 253; —dâr : 289
Türk; — yiğitleri : 1361; —'de olmak : 482
Türkân karyesi, Vize : 301
Türkistân yiğitleri : 65
Türkmân : 1051; — kªdîsı : 267, 619
Türümşe k., İskenderiyye (Arn.) : 725

Uberdofça karyesi, Sofya kz. : 69
ucuz bahâ : 859
Uçuşa karyesi, Samakov : 659
Udhal (?) karyesi, Samakov : 659; — papazı, kªtil : 659, 1444
udûl-i müslimîn : 435, 465, 693, 738
uğruluk : 695
Uğurlu, Çelebioğlı, ehl-i fesâd, Yeniil kz. : 273, 274
Uğurlu, Sübaşı, mahbûs, Divriği : 80, 135
ulak : 54, 116, 117, 153, 213, 433, 822, 857, 1356, 1659; — bârgîri irsâli : 357; — gönderilmek : 122
Ulamacı Re'îs : 1018
Ulemâ karyesi, Hârâ (?) nh., Safed kz. : 1039, 1047; — fellâhları : 1039
ulemâ : 1686; — vü sulehâ : 1227; —-i ızâm : 1555
Ulu Câmi', Burusa : 434
ulûfe : 77, 162, 261, 425, 705, 823, 1063, 1219, 1264, 1827; — bedeli tarhı : 1248; — defteri : 1581; — edâsı : 441; — kat'ı : 734, 1133; — tasarrufı : 350; — tevzî'i : 607, 1354; — ver(il)memek : 1361; —ci(ler) : 350, 403, 823, 1062, 1885; —ciler ağası : 56, 108, 287, 403, 409, 411; —lü : 482; —lü hisâr-eri : 705
Ulus tâyifesinin zabtı : 1563
ulusât tahrîri : 855, 857

Ulyânoğlı, müfsid, Bağdâd : 597; — memleketi : 831
ummâl (tâyifesi) : 225, 325, 421, 459, 467, 678, 755, 901, 935, 1307, 1438, 1650, 1756, 1988
ummâna salınmak : 149
umûr; —-ı evkᵃf : 352; —-ı şer‘-i mübîn : 211
un : 1833; — almak : 970, 1939; — cem‘i : 1858; — der-anbârı : 496, 847, 970, 1988; — gemileri : 455; — getürtmek : 108; — göndermek : 1024, 1026, 1964, 1969; — hıfzı : 1988; — ihzârı : 496, 570, 782, 847, 897, 970, 1162, 1524, 1568; — irsâli : 1026, 1939, 1965; — muzâyakası : 108, 496, 1057, 1162, 1524; — öğütmek : 993; — ta‘yîni : 750; — tahmîli : 1858, 1939; — tedârüki : 496, 750, 753, 772, 924, 1057, 1162
Urağzı, Kırım : 1199, 1200, 1201
Urahoviçe Kal‘ası, Pojega vt. : 901
Urbân bkz. Arab
urgan : 659, 866, 1942
Urla; — kazâsı : 916; — kᵃdîsı : 917
Urus bkz. Rus
Uruscuk voyvodası : 1623
usât-ı urbân : 119
uskok : 1194, 1347
usta : 653, 655
Ustoyan Bereşlah, zimmî, Baygeros k., Priştine : 1689
Ustrumca (kazâsı) : 41, 1691; — kᵃdîsı : 852, 1691, 1811
Usturgon [/Estergon] : 764; — (sancak)beyi : 764, 1697; — serhaddi : 476
Uşak; — kazâsı : 312, 444, 445; — kᵃdîsı : 312
Uzeyir beyi : 625
Uzuncaorhas Köyi bkz. Uzuncaova-i Hasköy
Uzuncaova bkz.Uzuncaova-i Hasköy
Uzuncaova-i Hasköy [/Uzuncaova, Uzuncaorhas Köyi]; — kᵃdîsı : 1088, 1111, 1186, 1405, 1499, 1514, 1591, 1682, 1683; — kᵃdîsı nâyibi : 1111
Uzunköprü : 1143

ücret : 727, 1213, 1629; —le âdem tutmak : 1728; — le deve talebi : 405
Üçkuyulu Yaylağı, Niğde : 365; — sevâhil-hâneleri : 463
Üçleroğulları, mahbûs ehl-i fesâd, Tokat kl. : 1349
Üçşerefelü Medresesi, Edirne : 88
Ülgün Kal‘ası, Venedik kal‘alarından, İskenderiyye (Arn.) : 1048
ülke : 18, 1341; — tasarrufı : 1498; —lik tarîkı : 1240; —si âhara tevcîh olunmak : 36; —si alınmak : 36
ümenâ bkz. emîn
ümerâ bkz. emîr
ümerâ-yı Ekrâd : 857, 1024, 1964, 1965
ümerâ-yı Kürdistân : 1026, 1371
ümm-i veled : 999
Ümmî, Gerişburnı k., Meğri kz. : 317
Üngürüs beyleri : 1476, 1479
ünüge : 1297, 1353
Ünye : 308; — dizdârı : 529; — Kal‘ası müstahfızları : 529
Ürgüb : 411; — kᵃdîsı : 1568, 1591, 1762, 1777
Üsküb (kazâsı) : 494, 576, 578, 699, 989, 1667, 1691; — Kᵃdîlığı : 1689; — kᵃdîsı : 159, 279, 626, 734, 852, 1040, 1480, 1691, 1811; — sancağı sipâhîleri : 426; — (sancak)beyi : 620, 621, 701, 969, 1799
Üsküdar (kazâsı) : 224, 418, 503, 615, 653, 1244, 1645; — Evkᵃfı nâzırı : 402; — Evkᵃfı terekesi : 400; — İmâreti Evkᵃfı : 1251; — İmâreti Evkᵃfı mahsûli : 37, 859; — İmâreti mühimmi : 651; — Kᵃdîlığı : 418, 457; — kᵃdîsı : 141, 169, 224, 229, 326, 525, 653, 777, 1484, 1527, 1533; — kurâsı : 326; — Ma‘beri : 1496; — nevâhîsi : 224
üstâd : 626, 681, 885, 1044, 1089, 1299, 1871; — döküci : 682; — irsâli : 1217; — lağımcılar : 1820; — oryararlar : 1820; — topcılar : 832
üstübi : 525
Üveys b. Hamza, gurbet tâyifesinden, Aksu derbendi, İnegöl kz. : 271
Üveys Paşa, Sivas : 223
Üveys, Belvîrân kz. : 368
Üveys, mîr-i sâbık : 620
Üveys, Ortavîrân k. : 263
üzüm : 419; — bey‘i : 249, 1282; — hamr et(dür)mek : 399, 443; — pekmez et(dür)mek : 324, 399, 419, 443; — pekmez eylemek : 326; — satmak : 249; — sıkmak : 326; — sirke et(dür)mek : 399, 419, 443; — şıra etmek : 326; — tahmîli : 1282; — turşı et(dür)mek : 324, 326, 399, 419, 443
Vac voyvodası : 1962
Vacyak karyesi, Alacahisâr kz. : 208
Vahraç nehri bkz. Oltere nehri
Vajaka, Budun : 1684; — mevzi‘i : 1705
Vak b. Yuvan, harâmî, Gelibolı : 144
Vak veled-i Yuvan, zimmî, Vacyak k., Alacahisâr kz. : 208

Vakami (?), Nakşe Medrepolidi, ehl-i fesâd : 1517
vakf [/evkªf] : 5, 60, 175, 223, 253, 264, 319, 351, 352, 615, 663, 698, 814, 859, 935, 941, 1017, 1039, 1136, 1202, 1221, 1415, 1534, 1683; — akçası : 728; — anbârı açılmak : 253; — câbîsi : 504; — cihâtı : 5, 415; — dükkânlar : 657; —etmek : 520, 728, 941, 1730; — ev bey‘i : 319; — îrâdı : 1577; — karye(ler) : 8, 503, 895, 935; — karyeler mahsûli : 895; — kâtibi : 1112; — kaydolunmak : 638; — mahsûli : 37; — mahsûli bakâyâsı : 402; — mahsûlini bey‘ : 1017, 1577; — mahsûlini kabz : 728; — mâlını telef : 1202; — masrafları : 1577; — matbahı : 253; — muhâsebesi : 814; — mukªta‘âtı : 402; — mübâşiri : 1248; — mütevellîsi(leri) : 319, 415, 504, 638, 1017, 1113, 1136, 1248, 1251, 1415; — mütevellîsi muhâsebesi : 1112; — nâzırı : 37, 415, 814, 935, 971, 1112, 1136; — nâzırı nâyibi : 253; — nezâreti tevcîhi : 1221; — re‘âyâsı : 1683; — sâkinleri : 787; — sebîl olmak : 1770; — şeyhi : 638; — ta‘mîr ü ihyâsı : 5; — tarîkı : 351; — tereke bey‘i : 895; — terekesi : 400, 615; — u emlâk : 311, 1196, 1683; — yeri mukªta‘aya verilmek : 319; — zâbitleri : 755; —-ı âmire câbîleri : 787; —-ı dîvânî : 638; —-ı evlâd : 336; —-ı hümâyûn masârifi : 895; —-ı hümâyun mahsûli : 895; —-ı nâ-meşrû‘a : 941; —-ı selâtîn : 755, 1088, 1196; —-nâme : 638; —a gadr : 638, 1577; —a gadr ü te‘addî : 1202; —a re‘âyâ ta‘yîni : 8; —a te‘addî : 677; —ına yazdurmak : 68
vakfîyye : 520; — sûreti : 520
vakfîyyet da‘vâsı : 520
Valaci Tolrona, Yahûdî kassâb, İstanbul Cemâ‘ati'nden : 1244
Valaciron, Yahûdî kassâb, Zeytun Cemâ‘ati'nden : 1244
vâlî : 447
Vâlide İmâreti Evkªfı : 1251
Valika (?) kªdîsı : 756
Valpova : 1797, 1912; — ağası : 1753; — dizdârı : 1753; — kªdîsı : 1748; — Konağı : 1748, 1753; — Konağı zahîresi : 1748, 1753
Van : 286, 1142; — beylerbeyisi : 286, 479, 610, 655, 680, 681, 682, 809, 880, 938, 999, 1051, 1052, 1085, 1142, 1247, 1418; — beylerbeyisi kethudâsı : 94, 880, 938, 999, 1051, 1096, 1247, 1252; — keferesi : 286; — kulları : 1264
Varadin : 378, 379, 750, 928, 1712, 1731, 1798, 1830, 1831, 1832, 1834, 1835, 1836, 1849, 1871, 1872, 1873, 1876, 1877, 1888, 1895, 1912, 1914, 1915, 1918, 1919, 1921, 1923, 1927, 1938, 1946, 1950, 1962, 1978, 1979, 1984, 1988; — kªdîsı : 406, 1870, 1908; — Kal‘ası'nın istîlâsı : 1712; — Konağı zahîresi : 1910; — Köprüsi : 1950
Varaka b. Yûnus, Küçükali k., Aydos kz. : 1018
Varaka mevzi‘i, Budun : 1705
Vardarkapusı, Selânik : 104
vâridâtcılık hıdmeti : 152
varil : 238
vâris(ler) [/verese] : 36, 454, 659, 1367; — vekîli : 105, 1300
Varna; — İskelesi : 1322; — kªdîsı : 231, 456, 743, 867, 873, 946, 1088, 1263, 1283, 1378, 1406, 1407, 1601
varoş(lar) : 292, 293, 376, 688, 803, 953, 954, 1222, 1489, 1576, 1655, 1656, 1797; — sınırı : 143; — yakmak : 776; —a ateş vermek : 376
varsak bıçağı : 984
Vartab karyesi, tîmâr karye, Bayburd nh., Erzurum : 1456
Varza, kızılbaş aznavur, Erzurum : 1296
Vâsıt, güherçile mahalli, Bağdâd : 831
vasıyye : 435
vasıyyet akçası : 632
vasî olmak : 68
Vasil, kaçak neccâr, İstravik kz. : 308
Vasil, Vasilkolçe k., Çoher suyı kenârı, Boğdan : 166
Vasilkolçe karyesi, Çoher suyı kenârı, Boğdan : 166
Vasko, küffâr serdârı : 292, 293
Vaşporak kasabası, Nemçe : 1421
Vatabet Kenîsesi, Selânik : 130
vatan : 959
Vayko veled-i İstaylak, voynuk-oğlı voynuk, Isladete k., Sofya kz. : 69
Vayle karyesi, Taman adası : 1010; — sipâhîleri : 1010
vazîfe tasarrufı : 385
vekâlet : 1680
vekîl : 779, 1117, 1300, 1825; —-i harc : 1491
Vekin Kal‘ası, Pojega vt. : 901
Velçko veled-i Görgi, voynuk-oğlı voynuk, Komaniçe k., Sofya kz. : 69
Velço veled-i Radivi, voynuk-oğlı voynuk, Nikovinç k., Sofya kz. : 69
Veled, müslimân, Baboniç k., İzladi kz. : 1720
Veli b. Bula, Ergami k., Yarhisâr kz. : 1063
Veli Bey : 727
Veli Çavuş, Anadolı Çavuşı : 1417
Veli, Budaközi ve Sorkun Hâsları Mültezimi : 678
Veli, Bulgaroğlı Halîl'in akribâsı, Üçkuyulu Yaylağı, Niğde : 463

Veli, harâmî, Burusa : 276
Veli, hırsuz, Midillü : 131
Veli, kapudân âdemi : 1284
Veli, Kara, harâmî, Hudâvendigâr : 44
Veli, Mahmûd oğlı, muhzır, Gerger : 282
Veli, Tımışvar Alaybeyisi, Başbuğ : 686
Veli, Üçkuyulu Yaylağı, Niğde : 365
Veli, Yanuk bkz. Ferhâd
Venedik : 60, 1006, 1101, 1180, 1825; — a'yânı : 1825; — adaları : 1194; — barçası(ları) : 149, 168; — doji : 1194, 1825; — halkı : 1194; — kadırgaları : 1037; — kal'aları : 1194; — karyeleri : 1194; — keferesi : 1106; — kılâ'ı : 1048; —lü : 660, 1537; —lü barçası : 320
Vepro köyi : 1763
verese bkz. vâris
vergi : 71, 99, 102, 1066, 1681; — talebi : 1396; — vermemek : 842
Verniçe kadîsı : 296
Veyis, Yayabaşı : 961
Veyoveyo veled-i Manço, voynuk-oğlı voynuk, Yobak k., Sofya kz. : 69
Vezîr Ahmed Paşa hâsları : 593
Vezîr Mehmed Paşa hâsları, Avlonya : 106, 593
Vezîr Mustafa Paşa hâsları, Pirlepe : 621
vezîr [/vüzerâ] : 106, 157, 162, 168, 320, 321, 322, 364, 451, 487, 709, 805, 1421, 1427, 1448, 1459, 1479, 1487, 1525, 1599, 1632, 1644, 1810, 1830, 1838, 1858, 1865; — hâsları : 106, 589; — hâsları terekesi : 588, 589; — kulları : 1164; —-yı ızâm : 1595
Vezîr-i A'zam Mehmed Paşa Voyvodası : 1651
vezîr-i a'zam : 24, 412, 527, 1112, 1113
Vırahblaşka karyesi, Kobaş kz. : 642
Vidak [/Didak]; — karyesi : 1744, 1746; — suyı : 1746
Vidin (livâsı/sancağı) : 707, 865, 924, 952, 960, 1050, 1281, 1657, 1741, 1801, 1817, 1895, 1918, 1923, 1938, 1940, 1978, 1979; — gemileri : 1842, 1854, 1918; — İskelesi : 275; — kadîsı : 706, 1557, 1807, 1808; — keferesi : 252; — (livâsı/sancağı) kadîları : 952, 1610, 1808; — re'âyâsı : 1853; — (sancak)beyi : 541, 706, 816, 864, 888, 925, 927, 952, 955, 1053, 1177, 1210, 1215, 1279, 1449, 1462, 1472, 1557, 1610, 1635, 1711, 1742, 1828, 1842, 1853, 1854, 1855, 1906, 1924, 1929; — sipâhîleri : 887, 888, 927
vilâyet : 13, 66, 942, 1024; — ahvâli : 414; — fethi : 1686; — gâreti : 898, 1377; — halkı : 663, 1321, 1343; — harâb olmak : 1686; — hazînesinin tahsîli : 901; — hıfz u hırâseti : 1620; — hıfzı : 187, 198, 247, 1247, 1579; — kadîsı(ları) : 1020, 1677; — kal'aları : 1678; — kâtib(ler)i : 107, 1630; — kitâbeti : 5, 7, 18, 1869; — knezleri cem'iyyeti : 1715; — ma'mûrluğı : 420; — muhâfazası : 760, 1625; — mukata'âtı : 521, 522; — nüzûli : 1677; — sipâhîleri : 12, 663; — tahrîri : 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 42, 43, 334, 855, 1174, 1198, 1344, 1498, 1545, 1611, 1617; — talanı : 1653; — ü memleket : 933, 1479; — ü memleket nehb ü gâreti : 766; — zabtı : 158, 420; —-i küffâra silâh irsâli : 198; —e dahl : 1967; —e dahl ü tecâvüz : 1967; —i zabt u hıfz : 1386
Virbas nehri : 642; — İskelesi, Kobaş kz. : 642
vire kâğıdı : 1294, 1559
Vireroviçe Kal'ası, Pojega vt. : 901
Virevitice Kal'ası, Pojega vt. : 901
Visok nâhiyesi kadîsı : 1743
Vişegrad kadîsı : 776, 806
Vize yörükleri : 1045; — sübaşısı : 798, 1045, 1082, 1102, 1602; — sübaşısı kethudâsı : 798
Vize; —kazâsı/sancağı : 836, 844; — askeri : 1458; — cânbâzları : 1045; — Kadîlığı : 663; — kadîsı : 301, 624, 836, 837, 896, 1088, 1153, 1154, 1292, 1378, 1383, 1600; — (sancağı) kadîları : 663, 837, 1542; — sancağı müsellemleri : 836; — sancağı sipâhîleri : 836, 837; — (sancak)beyi : 624, 663, 699, 798, 836, 837, 862, 1458, 1460, 1461; — Tatarları : 1045
Vlad Loyo, ban, levend kâfir : 432
Vlad, ban, levend kâfir : 432
Vok, zimmî, Niç k., Priştine : 1689
Voşona, düşmen serdârı : 953
voynuk (tâyifesi) : 761, 787, 1088, 1688; — çeribaşıları : 793; — çıkarmak : 793; — göndermek : 793; — ihrâcı : 69, 761, 793; — kaydı : 1088; — sûretine koymak : 1791; — yoklamak : 1380; —-oğlı voynuklar : 69; — lukdan ferâgat : 787, 1088
voyvoda(lar) : 20, 61, 73, 74, 89, 104, 112, 114, 116, 120, 126, 143, 145, 155, 166, 171, 208, 219, 236, 237, 296, 390, 414, 419, 429, 442, 449, 474, 517, 586, 592, 621, 641, 662, 671, 679, 707, 708, 747, 806, 812, 815, 818, 865, 942, 943, 947, 950, 960, 984, 1050, 1066, 1072, 1073, 1101, 1168, 1170, 1179, 1192, 1201, 1241, 1245, 1253, 1255, 1266, 1281, 1302, 1305, 1314, 1323, 1345, 1367, 1393, 1394, 1396, 1397, 1421, 1424, 1425, 1439, 1449, 1466, 1469, 1486, 1494, 1497, 1513, 1557, 1571, 1572, 1573, 1581, 1584, 1623, 1624, 1651, 1653, 1657, 1719, 1738, 1739, 1792,

1815, 1849, 1886, 1892, 1895, 1898, 1900, 1915, 1934, 1941, 1943, 1951, 1953, 1955, 1962, 1982, 1986, 1988; — kâtibi : 1625; — katli : 248, 254, 255; — vekîli : 25; —lık : 984, 1314, 1444; —lık inâyeti : 950

Vradivi veled-i Nikola, voynuk-oğlı voynuk, Uberdofça k., Sofya kz. : 69

vukıyye : 389, 566, 853, 854, 891, 1016, 1126, 1286, 1348, 1371, 1658, 1709, 1710, 1874, 1879

Vulçıtrın (livâsı/sancağı): 1308, 1549, 1550, 1741, 1801; — Kªdîlığı : 1308; — kªdîsı : 1820; — (sancağı) kªdîları : 1308, 1594; — (sancak)beyi : 955, 1210, 1215, 1308, 1462

Vulkovar : 1640; — Kal‘ası : 1409; — Köprüsi : 1488, 1727

vurdinâb(?) : 1629

vüzerâ bkz. vezîr

Yabokofça; — Konağı : 1782, 1822, 1843; — Konağı zahîresi : 1782, 1822, 1843; — Yurdı : 1847, 1853

yâfta : 778

Yagob veled-i Avlaya, Yahûdî, ehl-i fesâd : 1522

Yagob veled-i Şemoyil, Yahûdî, ehl-i fesâd : 1522

Yagodine; — Kªdîlığı : 1775; — kªdîsı : 1774; — Konağı : 1774, 1775; — Konağı zahîresi : 1774, 1775; — livâsı kªdîları : 1775; — Yurdı : 1885

Yagotin karyesi, Karadağ kz. : 1101

yağ : 390, 730, 1524; — bey‘i : 1594; — buldurmak : 1100; — der-anbârı : 1100; — getürtmek : 108; — hâzır etmek : 1100; — ihzârı : 1057, 1535, 1536, 1544, 1546, 1561, 1568, 1570, 1590, 1591, 1593, 1594, 1607, 1608, 1609, 1626, 1627, 1632, 1637, 1638, 1639, 1664, 1833; — muzâyakası : 108, 1100, 1536, 1546, 1561, 1591, 1593, 1607, 1608, 1609, 1626, 1627, 1632, 1637, 1639, 1664; — sürdürmek : 1590; — ta‘yîni : 1591; — tedârüki : 1535, 1546, 1561, 1570, 1590, 1591, 1594, 1607, 1609, 1639; —cı : 1277

Yağan Köprüsi : 267

yağma : 154, 170, 288, 295, 441, 580, 632, 651, 1523, 1623; — vü hasâret : 493; — vü talan : 111; —nın men‘i : 1833

yağmur : 410, 411, 786; — yağmak : 1373; —-ı şedîd : 1678; —luk : 192

Yahşi, Dukagin beyi âdemi : 1048, 1174, 1183

Yahşi, harâmî Çingâne : 1138

Yahûdî Mahallesi, Balıkbâzârı, İstanbul : 524

Yahûdî(ler) (tâyifesi) : 242, 424, 470, 675, 712, 779, 787, 804, 1088, 1299, 1376, 1446, 1480, 1506, 1522; — cemâ‘at(ler)i : 1244, 1507; — evleri : 1376; — evlerinin müslimânlara bey‘i : 242, 1376; — kassâb : 524, 1244; — tâcir katli : 256; — tâyifesi mahalleleri : 921; — tâyifesinin mescid etrâfından men‘i : 1376

Yahyâ : 776

Yahyâ Re’îs : 956

Yahyâ, dârende, şâhid, Kudüs : 1175

Yahyâ, Erciş Azeb Ağası : 809

Yahyâ, Gönüllüler Ağası Mustafa'nın âdemi : 1354

Yahyâ, ma‘zûl Klis Beyi Mehmed Bey'in Çeribaşısı : 776

Yahyâ, Mi‘mâr : 1495

Yaka Türkmânı : 1051

Yakcı karyesi, Rodoscuk : 1383

Yakmo (?), Nakşe Dükası : 1280

Yâ‘køb Ağa, Bâb-ı Sa‘âdet Ağası, Ravza-i Şerîfe Ferrâşı : 24, 140, 297

Yâ‘køb b. Temür, İzdin Kal‘ası erenlerinden : 1372

Yâ‘køb b. Yûsuf, dârende : 632

Yâ‘køb Bey : 1029, 1052, 1085

Yâ‘køb Nebî Hazretleri Türbesi, Halîlü'r-rahmân : 253

Yâ‘køb, Börekçi (?) Ali oğlı, Sivas : 223

Yâ‘køb, Kapuağası : 101, 1231

Yâ‘køb, Kapuağası, Ca‘fer Ağa Câmi‘i ve Mu‘allim-hânesi Nâzırı, Remle : 971, 1136

Yâ‘køb, Karesi Sancakbeyi Kethudâsı : 1182, 1196

Yâ‘køb, Sarây Kapucısı : 1399

Yâ‘køb, şakΩ, Turgud : 634

Yakof, Bodostiyor oğlı, Yahûdî, Cemâ‘at-i Frenk'den, İstanbul : 712

Yakoş Tomaş, mahbûs kâfir : 1104

Yakova kªdîsı : 1637, 1639

yâkût : 271

Yalagoş (?) karyesi, Eflak : 429

Yalak-âbâd kªdîsı : 672

yalan şehâdet : 258

yalı(lar) : 158, 236, 305, 315, 328, 859, 863, 1005, 1038, 1165, 1213, 1263, 1310, 1318, 1640, 1797, 1898, 1956; — beyleri : 552; — dizdârları : 430; — hâfızları : 1307; — hıfzı : 33, 237, 329, 340, 501, 512, 534, 548, 549, 552, 995, 1038, 1370; — iskeleleri emînleri : 430; — kªdîları : 34, 453, 552, 574, 810, 911, 1005, 1095, 1168, 1170, 1268, 1892, 1898, 1899; — kal‘aları dizdârları : 189, 212; — kurâsı : 500; — kurâsının hıfzı : 512; — nevâhîsi : 500; — nevâhîsinin hıfzı : 512; —

re‘âyâsını hıfz : 33, 39; — zabtı : 321, 329; —lara arpa indürmek : 846; —lara kadırga mühimmâtı indürmek : 229; —lara kereste indürmek : 229; —lara kereste tahmîli : 229; —lara tereke indürmek : 595, 867, 873, 882; —lara tereke vermek : 585; —lara zahîre çıkarmak : 416; —larda zahîre bey‘i : 416; —lardan tereke tahmîli : 462; —ların muhâfazası : 500; —ların re‘âyâsı : 340; —ya taş indürmek : 446

yalın kılınç : 695, 1355

Yalif (?), Frenk : 779

Yalmaya Lolomerik, zimmî, ehl-i fesâd, Bretotorik nh., İskenderiyye (Arn.) : 723

Yamaç karyesi, Alacahisâr kz. : 1607; — Konağı : 1561, 1746; — Konağı zahîresi : 1693, 1746

yamak; — kaydı : 787, 1088; — ta‘yîni : 1088

Yanak (?) Re’îs, Kondoğlı Re’îs'in küyegüsi, kaçak, Mîrali adası : 1075

Yanaki, Papas oğlı, Midillü : 131, 142

Yanaş Lolomerik, zimmî, ehl-i fesâd, Bretotorik nh., İskenderiyye (Arn.) : 723

Yanbolı : 1351; — kªdîsı : 231, 691, 761, 877, 1088, 1111, 1161, 1380, 1382, 1406; — kªdîsı nâyibi : 1111; — Tatarları yörükleri sübaşısı : 798

Yanık Kal‘ası, harbî kal‘a : 733, 1708, 1715

Yani (?) veled-i Yob (?), voynuk-oğlı voynuk, Komaniçe k., Sofya kz. : 69

Yani, İlya oğlı, Kesterye : 360

Yani, Kalafatçıoğlı, zimmî ehl-i fesâd, Galata : 1517

Yani, müştekî kâfir, Ohri : 1328

Yaniş, dârende, zimmî, Leyh re‘âyâsından : 251

Yanko, dârende, zimmî, Leyh re‘âyâsından : 251

Yankod İmadi, voynuk-oğlı voynuk, İvanyani k. Sofya kz. : 69

Yano veled-i Yino, voynuk-oğlı voynuk, Bonam k., Sofya kz. : 69

Yanoş Kral, Erdel Kralı Kral İstefan'ın babası : 1166

Yanova; — Kal‘ası : 954, 1215, 1575, 1731; — muhâsarası : 1598, 1642

Yanya; — beyi : 328, 329, 549, 588, 624, 701, 862; — kªdîları : 588; — sancağı sipâhîleri : 340, 501, 548, 549

yapağı; — muzâyakası : 1480; — tahmîli : 1480

Yar (?) Ahmed : 223

yarağ bkz. yarak

yarak [/yarağ] : 27, 51, 52, 54, 56, 57, 58, 67, 87, 100, 108, 119, 153, 154, 158, 198, 217, 465, 491, 494, 516, 557, 569, 576, 597, 598, 645, 646, 652, 654, 688, 699, 701, 716, 754, 849, 914, 931, 939, 940, 943, 948, 954, 955, 1029, 1049, 1055, 1065, 1076, 1106, 1130, 1139, 1140, 1165, 1199, 1200, 1201, 1227, 1232, 1241, 1273, 1342, 1343, 1410, 1411, 1521, 1549, 1625, 1659, 1667, 1715, 1716, 1726, 1755, 1778, 1805, 1810, 1814, 1865, 1925, 1937; — defteri : 1690; — dökmek : 1133; — döküci : 1012; — esbâbı : 1322; — gemileri : 1366; — irsâli : 743, 829, 946, 1176, 1190, 1223, 1366, 1934, 1935; — kuşanmak : 1342; — muzâyakası : 927; — tahmîli : 743, 962, 1176, 1223, 1366, 1785, 1934, 1935; — talebi : 829; — tedârüki : 829, 1713; — u âlât u esbâb : 566; — u yasağ : 783, 784, 1696; — vermek : 598, 1361; —a kªdir olmak : 797; —ı gemilere koymak : 1891; —la yürümek : 1342

yaramaz : 192, 281, 363, 386

yaramaz akça : 359

yaramazluk : 112, 205, 210, 241, 281, 298, 309, 335, 355, 363, 386, 429, 617, 634, 663, 693, 826, 838, 868, 1060, 1141, 1700, 1734, 1821, 1866, 1957

yarar at : 1419; — at bey‘i : 610

yarar koyun : 209

yarar oğlan cem‘i : 450

Yarhisâr; — kazâsı. : 1063; — kªdîsı : 388

Yaripoş karyesi, İskenderiyye (Arn.) : 725

yasağ bkz. yasak

yasak [/yasağ] : 419, 691, 1180; —-ı hümâyûn : 134

yasakcı : 777, 1063, 1122; — ta‘yîni : 1866; —başı : 482

Yasef, zimmî : 302

Yastar karyesi, Akçahisâr kz. : 1343; — ahâlîsi : 1343

yastık : 1030

Yaşar derbendi, Karaman : 247

Yaşbâzâr kasabası, Boğdan : 662, 1170

Yaşışılga (?), Özi kenârında : 292, 293

yat u yarak : 27, 56, 57, 100, 108, 114, 122, 146, 158, 320, 321, 610, 611, 623, 646, 652, 707, 732, 797, 849, 901, 914, 939, 1035, 1058, 1227, 1462, 1486, 1925; — bey‘i : 610; — irsâli : 154; — muhâfazası : 23; — tekmîli : 23

yatak : 842, 1138; — olmak : 723; — u durak : 112, 114, 131, 354, 370, 432, 729, 843, 1122, 1224, 1274, 1695, 1700; —landurmak : 131, 142, 1091

yatuk barça çıkarmak : 1

yava; — harâcı : 251; —cılar : 251

yay : 271, 1029

yaya (askeri) : 203, 420, 546, 672, 737, 827, 1091, 1294, 1379, 1516, 1653, 1712, 1797; — asker cemi : 1768; — beyi : 2, 3, 194, 195, 1287; —

beyleri ihrâcı : 1515; — çıkarmak : 737; — göndermek : 1965; — ihrâcı : 737, 943, 1241, 1256, 1964; — ihzârı : 1965; — istihdâmı : 1137; — tedârüki : 388; — yazımı : 1964; — zahîresi : 388
yayabaşı(lar) : 2, 3, 220, 386, 450, 484, 644, 691, 791, 907, 958, 961, 1017, 1047, 1137, 1287, 1340, 1484, 1504, 1793; — ihrâcı : 160, 203; — ocağı : 1516; — ta'yîni : 1984
yaylak : 365; —a çıkmak : 1400; — sevâhil-hânesi : 463; — yakmak : 254
yazılu; — celeb ihrâcı : 1260; — müsellemler : 1108; — sancak tasarrufı : 857
Yazıtapan karyesi, Akşehir : 745
yazu : 1344
Yazur ahâlîsi : 1017
Yedideğirmen bkz. Çakırağa Değirmeni
Yedikulle, İstanbul : 524; — dizdârı : 1261; — kethudâsı : 1261; — müstahfızları : 1261; — Selh-hânesi : 921
yeğseri [/eğseri]: 584, 853, 866, 1001, 1797, 1802; — der-mahzeni : 584; — işletdürmek : 706; — kesdürmek : 770; — muzâyakası : 770; — tahmîli : 584; — tedârüki : 706
Yeha karyesi, Tuna yalısında : 432
yelken : 866; — bezi tedârüki : 742, 758; — etmek : 169
yem : 1088; — bahâsı : 1866
yem ü yemek : 73, 287, 288, 303, 474, 1474, 1772, 1904; — bahâları : 1866; — ta'yîni : 509; — tedârüki : 72
yemek : 287, 288, 303, 1088, 1772
Yemen (vilâyeti) : 710, 711, 718, 720, 780, 1163, 1187, 1678, 1702; — Beylerbeyiliği : 718, 752, 1236; — beylerbeyisi : 556, 627, 628, 710, 711, 720, 731, 739, 760, 998, 1175, 1187, 1226, 1236, 1555, 1678, 1686, 1687, 1699, 1702, 1754, 1756; — cibâli kal'aları : 1678; — Hazînesi : 1163; — kantârı : 627; — muhâfazası : 720, 760; — nâhiyeleri : 1236; — sevâhili kal'aları : 1678; — ve Hindistân yolı : 1699; — vilâyeti kal'aları : 1678
Yemenî eşirrâ : 428
yengeç : 1001
Yeni Bezzâziyye, İstanbul : 1244
Yeni Çavuş : 955, 1001, 1042, 1053, 1060, 1068, 1100
Yeni Odalar, Aksaray, İstanbul : 983, 1018
yeni celeb : 1382
yeni fâris : 954
yeni menziller : 1757
yeni tereke : 1682
Yenibâzâr kadîsı : 551, 979, 1660
Yenice kadîsı : 1111, 1700; — nâyibi : 1111
Yenice-i Karasu [/Karasu Yenicesi] : 624; — Kadîlığı re'âyâsı : 1353; — kadîsı : 159, 297, 453, 464, 624, 787, 882, 1282, 1297; —'ya kadar yalılardaki kadîlar : 453
Yenice-i Vardar; — kadîsı : 787, 1943; — kazâsı âdet-i ağnâmı : 1943; — voyvodası : 1943
Yeniceköy karyesi, Zile : 638; — sipâhîsi : 638
yeniçeri ağası(ları) : 283, 284, 386, 476, 547, 594, 644, 790, 930, 1414, 1552, 1634, 1643, 1784, 1790, 1945, 1976, 1984, 1985; — defteri : 1792; — mevâcibi : 1581; — nafakası : 1581; — ulûfesi : 1581
yeniçeri(ler) (tâyifesi) : 88, 129, 134, 213, 283, 310, 323, 361, 386, 493, 532, 547, 550, 594, 644, 730, 787, 827, 868, 930, 947, 958, 959, 983, 991, 993, 1008, 1019, 1023, 1063, 1121, 1122, 1124, 1146, 1191, 1204, 1302, 1310, 1333, 1395, 1410, 1422, 1423, 1427, 1451, 1459, 1484, 1490, 1513, 1581, 1643, 1653, 1784, 1790, 1838, 1858, 1881, 1945, 1984, 1989; — ağa bölüği : 283; — astârı : 1063; — avreti : 281; — başbuğı : 361, 1572; — beyi : 685; — bölük kethudâları : 476; — bölükbaşıları : 443, 900, 1017; — çukası : 1480; — gönder(il)mek : 254, 720, 1412, 1573; — ıtlâkı : 476; — ihrâcı : 1019; — irsâli : 255, 353, 509, 827, 1023, 1215, 1490, 1644; — kâtibi : 378, 382, 386, 407; — katli : 2, 172, 188, 1018, 1309; — keçesi : 1530; — keçesi bey'i : 902; — kethudâsı : 320, 321, 323, 1047; — kisvesi : 1063; — levâzımı : 1450; — mevâcibi : 4, 1792; — muhzırı : 1981, 1984; — odası : 961; — serdârı : 1047, 1310; — ta'yîni : 1490, 1984; — talebi : 668, 669; — tâyifesi ağası : 1881; — te'addîsi : 1238; — urılmak : 1018; — yaz(ıl)mak : 720, 760, 1410, 1634; — zahîresi : 266, 1288, 1610; — -oğlanı : 503
yeniden beşlü yazılmak : 686
Yenihisâr dizdârı : 1509
Yeniil; — kazâsı : 273, 274; — halkı : 223; — kadîsı : 223, 273
Yenişehir (kazâsı) : 289, 367, 1063; — Bezzâzistânı : 454; — kadîsı : 37, 159, 221, 289, 359, 367, 388, 400, 556, 759, 787, 1034
yer tevzî'i : 625, 1617
Yerah (?) adası : 1194; — İskelesi : 1194
Yerderbendi : 1561; — Konağı zahîresi : 1673, 1674, 1693
Yergöği Kal'ası : 800, 820

yeri âhara tevcîh olınmak : 288
Yerli (?), Mirza Ali Bey'in Kethudâsı : 486
yerlü : 65; — yurtlu : 1318; —ye gedük verilmek : 1361
Yesaruk, sipâhî, Vayle k., Taman adası : 1010
yeşil alâkat etmek : 183
yevmiye : 954, 1133; — defteri : 1133
Yıldırım, mültezim : 632
yiğirmi beş oturak gemi : 531
yiğirmi bir vukıyye taş atar top : 566
yiğirmi iki vukıyye yuvalak : 389
yiğirmi oturak gemi : 531
yiğirmi vukıyye yuvalak : 389
yiğit(ler) : 100, 833, 835, 1273, 1361, 1451; — yazımı : 833, 1146; — ağası : 56, 287; —e istimâlet vermek : 100
Yobak karyesi, Sofya kz. : 69
yoğurt : 191; — ihzârı : 1632; — muzâyakası : 1632
yoklama : 3, 224, 1252; — defteri : 426; —cı : 733; —ya gelmemek : 1252
yol : 1567, 1936; — almak : 254; — ayırdılmak : 901, 1330, 1542, 1633; — ayırtladdurmak : 1097; — ayrıl(ın)mak : 901, 1760; — bas(ıl)mak : 90, 273, 368, 695, 1061, 1139, 1183, 1298, 1339, 1343, 1355; — etmek : 905; — hükmi : 1470, 1850; — ıslâhı : 1922; — kat‘ı : 565, 1224; — kesmek : 695, 929; — sa‘b olmak : 361; — ta‘mîri : 905; — üstündeki beyler : 215; — üstündeki kªdîlar : 215; — üstündeki kurâ : 6; —a inmek : 48, 109, 466, 1064; —da ve belde durmak : 894; —dan çıkmak : 1109; —lara çıkmak : 506; —ların pâklenmesi : 1597; —ların tathîri : 1597; —ların temizliği : 1597
Yolan karyesi, Filorina : 1890
yolcı : 263, 289; —ya mazarrat : 376
yoldaş : 801, 818, 843, 1354, 1422, 1645, 1735; — lık : 154, 1432
Yoma Papo, zimmî celeb, Dolnekoriç k., Dobniçe kz. : 107
Yoraçın (?) : 1487
Yorgi veled-i Kartaş, zimmî, Çatalca : 86
Yorgi, Bebek bkz. Görgi, Bebek
Yorgi, kaçak neccâr, Gemlik kz. : 308
Yorgi, kaçak neccâr, İmralı adası : 308
Yorgi, Karagöz, şakΩ, Hacı‘ivaz k., Hırsova kz. : 1523
Yorgi, zimmî, İstanköy : 228
Yoros; — kazâsı kurâsı : 224; — kazâsı nevâhîsi : 224; — vilâyeti : 1421
Yosarlayiç, zimmî, Yagotin k., Karadağ kz. : 1101
Yose, maktûl zimmî, Diyârbekir : 1473
Yoşefe Karş, Yahûdî : 779
Yova Takid, Yahûdî, Karayi Cemâ‘ati'nden, Mahalle-i Frenk, İstanbul : 712
Yovan Repo veled-i Yoyo, voynuk-oğlı voynuk, Altaniç k., Sofya kz. : 69
Yovan, Boğdan voyvodası âdemi : 641, 671, 1421, 1424, 1439
Yöri karyesi, Gümülcine : 4
Yörke (?), Şat : 1451
yörük karyesi : 1714
yörük (tâyifesi) : 795, 798, 889, 1127; — çıkar(t)mak : 792, 1045; — ihrâcı : 792, 798, 1045, 1102, 1127; — kªdîsı : 1457; — ocağı : 798; — sübaşısı(ları) : 792, 795, 798, 1045, 1082, 1102, 1127, 1600, 1602
Yukarı Hince karyesi, Sofya kz. : 69
Yukaru Cânib [/Îrân] : 156, 610, 618; —e yarar at bey‘i : 610; —e yat u yarak bey‘i : 610; —le ihtilât : 205
Yulahe, Perkovi k., Boğdan : 166
Yumrıtaş, Klis : 412
yumurda tahmîli : 140
Yunak b. Yuvan, harâmî, Gelibolı : 144
yund(lar) : 311, 941, 1103
Yûnus Çavuş, Eymir-oğlı : 1608
Yûnus, Arab Mehmed oğlı, kªtil : 422, 438, 468, 553
Yûnus, Arnavud, sipâhî, sağ-bölük ulûfecilerinden, ehl-i fesâd : 1062
Yûnus, Engürüvî (?), silâhdâr : 734
Yûnus, Hacı, Sultân Hüseyin Bey'in âdemi : 604
Yûnus, Kara, maktûl Çingâne : 1138
Yûnus, Keyyâl, Erbil : 563
Yûnus, Rodoscuk : 335
Yûnus, Yeniçeri : 1484
Yûnus-oğlı, Çavuş-oğlı : 615
yurt : 1489, 1517, 1518, 1523, 1529, 1531, 1546, 1547, 1549, 1550, 1555, 1561, 1563, 1564, 1566, 1571, 1576, 1581, 1585, 1594, 1595, 1596, 1605, 1608, 1610, 1620, 1623, 1625, 1627, 1630, 1633, 1641, 1651, 1653, 1655, 1660, 1668, 1672, 1712, 1714, 1746, 1752, 1758, 1778, 1786, 1792, 1794, 1813, 1822, 1830, 1841, 1847, 1853, 1866, 1869, 1885, 1891, 1904, 1918, 1924, 1938, 1950, 1963, 1964, 1980; —lu : 1318
Yûsuf : 1306
Yûsuf b. Abdullah, Harâcîhamza mh., Gelibolı : 1030
Yûsuf b. Ali, Çatalca : 86
Yûsuf b. Hamza, Cüllahoğlı, kªtil, Durakcı k., Gönen kz., Burusa : 241

Yûsuf b. Hürmüs, âsî dürzî, Ayn-ı Dâre k., Cerd nh. Beyrud : 565
Yûsuf b. Sefer (?), müfsid, Ekrâd tâyifesinden, Kilis : 1064
Yûsuf Bölükbaşı, Dergâh-ı Mu'allâ Topcıları Bölükbaşısı : 1709
Yûsuf Çavuş, Dergâh-ı Mu'allâ Çavuşı : 1561, 1908
Yûsuf Çavuş, Matrahî, Söğüdlü Konağı zahîresine mübâşir : 1155, 1156
Yûsuf karyesi, Hasköy kz. : 919
Yûsuf Kethudâ, maktûl, Diyârbekir : 1473
Yûsuf, Âbık Âmili, Niksar : 713
Yûsuf, âdet-i ağnâm cem'ine me'mûr sipâhî : 1943
Yûsuf, ağıl sâhibi, Tuzla : 777
Yûsuf, Çörekçi-zâde Mescidi Mü'ezzini, kallâb, Tahte'l-kal'a, Edirne : 88
Yûsuf, dârende : 560
Yûsuf, Diyârbekir celeblerinden : 777
Yûsuf, Erbil : 563
Yûsuf, Hamidili piyade sancakbeyi âdemi : 737
Yûsuf, harâmî Kara Veli'nin yoldaşı, Migalkara : 44
Yûsuf, hırsuz, Midillü : 131
Yûsuf, Kara, mahbûs, Bozdepe k., Budaközi kz. : 1447
Yûsuf, Kastamonı Beyi : 185
Yûsuf, kızılbaşdan dönen dirlik sâhibi ecnebî : 256
Yûsuf, Nablûs : 1321
Yûsuf, Nâyib, Âmid : 42
Yûsuf, Tabbağoğlı, kªtil, Aparlu Hammâmı, Diyârbekir : 387
Yûsuf, Yakıcı k. : 1383
yuva basmak : 695
yuvalak : 45, 55, 190, 566, 891, 924, 1133, 1207, 1215, 1428, 1515, 1516, 1658, 1665, 1788, 1804, 1806, 1840, 1861; — dökmek : 1137; — gönder(il)mek : 907, 1874, 1879; — ihzârı : 1710; — irsâli : 1879; — işlenmek : 3, 389; — işletmek : 3, 907; — tedârüki : 1710
Yuvan b. Dimitri, harâmî, Gelibolı : 144
Yuvan Mihal, harâmî, Gelibolı : 144
Yuvan, sâbık despot, dragman, Orho, Boğdan : 166
Yuvan, zimmî, Niç k. : 1689
Yuvar (?) Kal'ası'nın fethi : 259
yük : 78, 152, 472, 490, 705, 806, 1034, 1144, 1150, 1498, 1650
yüzük döğmek : 208

zâbit : 152, 432, 755, 1088, 1683
zabt; — u hıfz : 36, 1386; — u hırâset : 709, 1038; — u hırâset-i memleket : 1420; — u rabt : 303; — u rabt-ı memleket : 436, 710; — u rabt-ı ra'ıyyet : 817, 1201; — u sıyânet : 377; — u sıyânet-i ra'ıyyet : 36, 126, 665, 704, 708, 783, 784, 933; — u sıyânet-i vilâyet : 23, 466; —-ı memleket : 1163; —-ı sulh : 1247
Zaçesne; — sancağı : 296, 697; — beyi : 87, 100, 701, 756; — sancağı sipâhîsi : 100; — sancağı sübaşısı : 100
zâd ü zevâde : 67, 112, 114, 160, 586, 597, 654, 707, 769, 798, 810, 811, 865, 940, 960, 1048, 1275, 1281, 1287, 1486, 1504, 1515, 1542, 1587, 1605, 1784, 1790, 1818, 1941; — ihrâcı : 1081; — ihzârı : 1029, 1162, 1837; — muzâyakası : 409, 684, 1162; — tedârüki : 79, 409, 581, 1029, 1049, 1162; — verilmek : 811
Zadra Kal'ası, Venedik kal'ası : 1194
Zagoviçe [/Ragoviçe] Karyesi Konağı : 1546, 1607, 1670
zağarcılık : 594, 644; — tevzî'i : 594; — verilmek : 594
Zağra-i Atîk [/Zağraeskisi, Eski Zağra]; — kazâsı : 133; — kªdîsı : 231, 1088, 1111, 1186, 1369, 1405, 1514, 1591, 1607; — kªdîsı nâyibi : 1111
Zağra-i Cedîd [/Zağrayenicesi]; — kªdîsı : 1088, 1111, 1161, 1186, 1405, 1514, 1591; — kªdîsı nâyibi : 1111
Zağra-i Eskihisâr kªdîsı : 1607
Zağra; — kªdîsı : 1536, 1590, 1607, 1666; —'ya kadar yol üstündeki kªdîlar : 1138
Zağraeskisi bkz. Zağra-i Atîk
Zağrayenicesi bkz. Zağra-i Cedîd
zahîre gemisi(leri) : 119, 146, 585, 707, 821, 1053, 1389, 1797, 1833, 1871, 1873, 1877, 1914, 1938, 1939, 1940; —leri bozılmak : 1895; — leri göndermek : 1662; — ihzârı : 1802; — tedârüki : 1803; — yapılmak : 353, 1042
zahîre [/zehâyir] : 54, 55, 122, 129, 158, 170, 173, 225, 321, 333, 417, 462, 483, 485, 490, 554, 556, 561, 595, 597, 601, 616, 667, 670, 701, 707, 730, 742, 782, 822, 835, 856, 877, 887, 910, 942, 945, 948, 953, 960, 970, 974, 1005, 1006, 1009, 1028, 1042, 1137, 1155, 1168, 1224, 1226, 1232, 1245, 1256, 1282, 1322, 1333, 1383, 1394, 1402, 1536, 1574, 1590, 1591, 1632, 1637, 1676, 1679, 1682, 1689, 1707, 1739, 1741, 1748, 1753, 1757, 1758, 1759, 1775, 1777, 1823, 1835, 1837, 1839, 1847, 1855, 1856, 1857, 1858, 1877, 1881, 1882, 1896, 1910, 1932, 1964, 1984, 1988; — akçası : 1838; — al(ın)mak : 361, 911, 924, 928, 1795, 1796, 1801, 1967, 1984; —

arabaları : 1256; — bey‘i : 154, 388, 416, 925, 1268, 1346, 1594, 1977; — buldurmak : 1100; — cem‘i : 775, 1042, 1215, 1422, 1453, 1736, 1746, 1751, 1795, 1812, 1824, 1833, 1838, 1843, 1851, 1989; — çavuşı irsâli : 1422, 1544; — çavuşı ta‘yîni : 1544, 1607; — çavuşları : 1736; — defteri : 1794, 1795; — der-anbârı : 496, 750, 847, 897, 909, 924, 928, 1100; — der-mahzeni : 856, 1797, 1838; — emîni ta‘yîni : 1794, 1795, 1796; — getür(t)mek : 108, 1154; — gönder(il)mek : 320, 388, 1026, 1359, 1483, 1518, 1562, 1657, 1662, 1711, 1719, 1965, 1966; — hâzır etmek : 1100; — hıdmeti : 1455; — hıfzı : 924; — ihrâcı : 822, 1346, 1633, 1736, 1863, 1864, 1947, 1955, 1965; — ihzârı : 158, 496, 667, 750, 753, 816, 847, 897, 925, 928, 1057, 1099, 1144, 1154, 1155, 1156, 1157, 1158, 1160, 1288, 1332, 1425, 1459, 1518, 1524, 1535, 1544, 1546, 1561, 1562, 1568, 1570, 1593, 1594, 1609, 1626, 1627, 1633, 1637, 1638, 1639, 1663, 1664, 1675, 1679, 1693, 1706, 1707, 1736, 1746, 1749, 1753, 1758, 1759, 1762, 1771, 1773, 1774, 1776, 1781, 1782, 1802, 1812, 1833, 1837, 1838, 1843, 1847, 1851, 1877, 1907, 1908, 1922, 1931, 1960, 1981, 1989; — iletmek : 1707; — indürmek : 45; — irsâli : 29, 146, 149, 162, 585, 822, 835, 1026, 1281, 1389, 1425, 1657, 1711, 1858, 1964, 1965; — kılleti : 1743; — koyunı bey‘i : 343, 344; — koyunı telefi : 344; — küllî kıymet etmek : 910; — muzâyakası : 27, 45, 95, 108, 154, 158, 266, 322, 411, 496, 513, 514, 596, 707, 882, 897, 909, 954, 989, 1057, 1092, 1099, 1100, 1144, 1150, 1151, 1152, 1153, 1154, 1156, 1157, 1158, 1159, 1160, 1165, 1168, 1225, 1268, 1271, 1288, 1332, 1359, 1361, 1524, 1531, 1546, 1561, 1593, 1609, 1626, 1627, 1637, 1639, 1642, 1663, 1664, 1674, 1773, 1774, 1776, 1837, 1838, 1847, 1851, 1858, 1881, 1902, 1908, 1910, 1958, 1959, 1960, 1965, 1969, 1989; — sür(dür)mek : 45, 846, 1153, 1154, 1156, 1159, 1160, 1161, 1518, 1536, 1637, 1744, 1824, 1858, 1910, 1939, 1989; — ta‘yîni : 750, 1562, 1736, 1835; — tahmîli : 140, 149, 168, 464, 585, 701, 816, 883, 911, 1179, 1228, 1449, 1718, 1785, 1794, 1795, 1796; — tedârüki : 95, 108, 158, 170, 195, 266, 388, 389, 496, 570, 581, 667, 750, 751, 772, 822, 835, 883, 897, 909, 923, 928, 948, 1024, 1057, 1099, 1150, 1151, 1152, 1160, 1162, 1165, 1179, 1192, 1201, 1242, 1255, 1281, 1288, 1307, 1330, 1332, 1346, 1449, 1466, 1483, 1531, 1535, 1546, 1561, 1562, 1570, 1594, 1609, 1610, 1626, 1639, 1655, 1656, 1663, 1693, 1704, 1713, 1746, 1758, 1759, 1760, 1762, 1771, 1773, 1781, 1782, 1812, 1824, 1833, 1838, 1870, 1881, 1902, 1908, 1977, 1981, 1984, 1989; — teklîfi : 562, 1833; — vakti : 730; — verdürmemek : 67; — vermek : 1194, 1361, 1657; — yazımı : 1689; — yüklenmek : 1689; — zabtı : 111; —si bol yer : 410; —ye zarâr : 108

za‘îm : 115, 123, 450, 686, 729, 812, 901, 920, 966, 1014, 1016, 1025, 1026, 1027, 1028, 1029, 1136, 1137, 1239, 1260, 1336, 1355, 1391, 1438, 1630; — katli : 273

zakon (?) : 414

zâlim : 182, 351

Zamân, kefîl : 560

Zamantu kªdîsı : 1061

Zani Badeste(?), Françe Dragmanı : 215

Zani Mihal, Kapudân : 441

Zaplana; — kazâsı : 1833; — kªdîsı : 1820, 1833

zarar; — tazmîni : 70, 1909; — u gezend : 51, 84, 87, 294, 321, 322, 329, 340, 491, 492, 493, 497, 649, 665, 668, 669, 671, 679, 684, 708, 769, 803, 815, 1025, 1027, 1079, 1086, 1163, 1194, 1310, 1314, 1381, 1479, 1582, 1583, 1623, 1624, 1723, 1778, 1818, 1893, 1927, 1967, 1973; — u te‘addî : 126, 1580; — u te‘addî def‘i : 1090; — u ziyân : 39, 366, 755, 786, 819, 1262, 1369; —-ı âmm : 282, 363; —-ı mâla kefîl olmak : 420

zâviye : 638

ze‘âmet : 120, 121, 223, 263, 850, 901, 1032, 1239, 1453; — bozmak : 850; — mahsûli : 889; — mutasarrıfı : 40, 273; — tarîkı : 901; — tasarrufı : 43, 901, 1386; — tevcîhi : 850, 1269, 1310; — tezkiresi : 1269; — toprağı : 889; — zabtı : 889; —e dahl : 1386; —in âhara tevcîhi : 729

Zebîd; — Azeb Ağalığı : 731; — azebler ağası : 710

zehâyir bkz. zahîre

zehir : 188

Zekeriyyâ, kªtil, Kefer-âm k., Şâm : 729

Zekiyye Kal‘ası; — azebleri : 823; — hisâr-erenleri : 823

Zemun (karyesi) : 1747, 1784, 1788, 1790, 1830, 1835, 1976, 1977, 1980, 1981, 1984, 1987; — Konağı zahîresi : 1626

zerbâftcı : 489, 609

zevâyid : 5, 7, 14, 15, 625, 1630, 1827; — rüsûmı : 13; — tevzî‘i : 705; — zuhûrı : 705, 1611; —-i vilâyet : 13; —e dahl : 13

Zeydânî karyesi, Şâm : 729
Zeyn b. Hoca, eli çalınmış : 1018
Zeyn b. Receb (?), Hocayûsuf k., Aydos kz. : 1018
Zeyn, müfsid, Ekrâd tâyifesinden, Kilis : 1064
Zeynel Bey, Hakkâri Beyi : 1003, 1052, 1085, 1243; — kethudâsı : 1085, 1243
Zeynel [/Zeynüddîn] Kethudâ, Haleb Beylerbeyisi Kethudâsı : 1121, 1247, 1376
Zeynüddîn : 563, 564
Zeynüddîn bkz. Zeynel Kethudâ
Zeynüddîn, Pîrköy Cemâ'ati Kethudâsı : 1473
Zeynüddîn, Şeyh, ehl-i fesâd, Kürd : 1426
zeyt-i revgan : 1297
zeyt-i sabun bişürmek : 1248
Zeytun Cemâ'ati, Yahûdî cemâ'ati : 1244
zeytûn ağaçları : 1321
zırh giydürmek : 198
Zigmund Ogüst, Leyh Kralı : 70, 71
Zihne k[a]dîsı : 473, 475, 787, 1143, 1651, 1652
Zilân; — Aşîreti, Diyârbekir : 1029; — Cemâ'ati : 1603
Zile k[a]dîsı : 638; — nâyibi : 1399
zimem bkz. zimmet
zimmet [/zimem] : 13, 279, 296, 302, 312, 351, 366, 454, 504, 510, 519, 520, 522, 540, 678, 814, 856, 941, 1017; — tahsîli : 421; —-i nâs : 856; —-i ummâl : 325
zimmî(ler) : 8, 20, 21, 69, 86, 107, 130, 142, 144, 145, 166, 188, 198, 199, 208, 221, 228, 251, 302, 318, 338, 381, 429, 432, 450, 487, 563, 621, 629, 659, 660, 723, 801, 856, 912, 975, 993, 1101, 1132, 1184, 1189, 1195, 1312, 1328, 1345, 1477, 1517, 1585, 1689, 1720, 1769, 1825; — kassâb : 524; — re'îsler : 1402; — tuğyânı : 620
zinâ töhmeti : 103
zincîr : 273; — bozmak : 273, 1457
zindân : 188, 281, 482, 712, 777, 1182, 1733; — bozmak : 657, 1274; — delmek : 421; —cılar : 657; —dan halâs : 937; —dan ıtlâk : 631, 643
zinde celeb : 159
zirâ' : 238, 319, 1703, 1725, 1747
zirâ'at : 16, 78, 84, 631, 1361, 1611; — etdürilmek : 1373; — etmek : 353; — olunmak : 1373; — olunmamak : 1373; — ü harâset : 1869; — ü harâset olunmamak : 66; —e k[a]bil olmamak : 361
Zirinsk-oğlı : 270, 536; —'nın mektûbı : 270
Ziti hâfızı : 116, 117
Ziyâde karyesi, Buka nh. : 254
ziyâde kış : 896
ziyâde bahâ : 596, 859
ziyâde harâc almak : 338
ziyâret : 191
zulm : 103, 390, 617, 638, 754, 1047, 1253, 1340, 1699, 1844, 1979, 1983; — ü cevr : 70; — ü fesâd : 1007; — ü hayf : 66, 77, 167, 186, 201, 273, 312, 420, 529, 721, 932, 1135, 1173; — ü te'addî : 42, 66, 68, 78, 148, 167, 179, 182, 183, 204, 205, 215,

223, 287, 288, 303, 311, 338, 420, 421, 425, 447, 459, 467, 474, 485, 551, 564, 617, 675, 721, 838, 870, 984, 991, 994, 1003, 1017, 1041, 1066, 1121, 1129, 1137, 1175, 1248, 1249, 1307, 1324, 1361, 1442, 1473, 1474, 1496, 1685, 1767, 1833, 1866, 1883, 1901, 1975, 1989; —ün defʿi : 1306
zü‘amâ (tâyifesi) : 5, 78, 111, 260, 296, 310, 320, 321, 340, 412, 467, 491, 493, 494, 516, 550, 576, 577, 623, 646, 652, 654, 665, 695, 699, 705, 732, 769, 776, 778, 784, 787, 797, 857, 939, 940, 954, 973, 1049, 1056, 1081, 1196, 1197, 1247, 1310, 1333, 1436, 1438, 1448, 1450, 1458, 1518, 1532,1592, 1637, 1768; — berâtı : 14; — defteri : 1391; — tîmârları : 589, 1088; — tîmârları defteri : 973; — toprağı : 459; — zulmi : 459
Züfer, Kayseriyye Beyi Çerkes Bey'in Kethudâsı : 1370, 1384
Zülfikªr b. Mehmed, siyâsete mahkûm, Rum ey. : 156
Zülfikªr, Arab eşkıyâsı re’îsi, Kerek sn. : 105
Zülfikªr, nâzır karındaşı : 150
Zülkadirlü bkz. Dulkadirlü
zümre-i müslimîn : 1620
Zünnûn, Dulkadirlü : 1259
Züveyb (?), Erbil : 563

Defterde yanlış yazılan yer isimleri ve ünvanlara ait çizelge

Defterde geçen yanlış yazılım	***Doğruyazılım***	***Hüküm no:***
Beyşehri	Yenişehir	367
Midillü beylerbeyisi	Midillü beyi	561
Sığacık beylerbeyisi	Sığacık beyi	561
Koloz	Golos	581
Niğbolı	Gelibolı	636
Goloş	Lugoş	909
Baban kadısı	Bayat kadısı	932
Tekfurkörli	Tekfurgöli	1088
Ohyabolı	Ahtabolı	1102
Misivr	Misivri	1122
Çemişkezek	Çemişkezek [beyi]	1129
Uzuncaorhas Köyi	Uzuncaova-i Hasköy	1186
İzvornik beylerbeyisi	İzvornik beyi	1217
Sirem beylerbeyisi	Sirem beyi	1217
Sakız beylerbeyisi	Sakız beyi	1387

1- Ahyolı ve Ahtabolı kelimeleri birbirlerinin yerlerine kullanılmışlardır.

2- Burgaz, Burgos ve Burgoz kelimeleri birbirlerinin yerlerine kullanılmışladır.